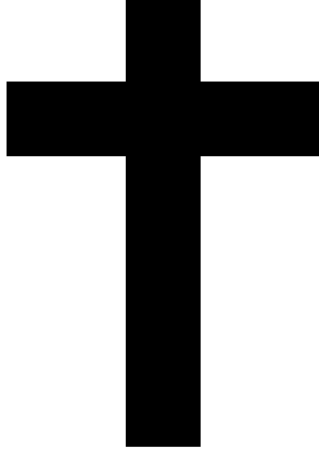

Éh̄en Nt̄ianá

New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec,
Jalapa de Díaz)

Éhen Nt̄ianá
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz (MX:maj:Mazatec,
Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb

Contents

Xujun xi y'é't'a Mateo	1
Xujun xi y'é't'a Marco	45
Xujun xi y'é't'a Luca	74
Xujun xi y'é't'a Jua	120
Ni xi kits'in já postru	153
Ro.	192
1 Co.	210
2 Co.	227
Gá.	238
Ef.	245
Fil.	251
Col.	255
1 Ts.	259
2 Ts.	263
1 Ti.	265
2 Ti.	270
Xujun xi kin'ekjihu Tito	274
Xujun xi kin'ekjihu Filemon	276
He.	277
Xujun xi kits'inntu Santiago	291
1 P.	296
2 P.	301
1 Jn.	304
2 Jn.	309
3 Jn.	310
Xujun xi kits'inntu Juda	311
Ap.	313

Xujun xi y'et'a Mateo en nda tsuhu Jesucristo

*Kui xu'bi ntje xi y'aha ra Jesucristo
(Lc. 3:23-38)*

- ¹ E'i tjit'a ntjehe Jesucristo. Ntjehe David nibaha ra ko ntjehe Abraham nibaha ra.
- ² Abraham kama na'mih'i Isaac. Isaac kama na'mih'i Jacob. Jacob kama na'mih'i Juda ko ja nts'e.
- ³ Juda kama na'mih'i Fares ko Zera, ko Tamar kama naaha. Fares kama na'mih'i Esrom. Esrom kama na'mih'i Aram.
- ⁴ Aram kama na'mih'i Aminadab. Aminadab kama na'mih'i Naason. Naason kama na'mih'i Salmon.
- ⁵ Salmon kama na'mih'i Booz, ko Rahab kama naaha. Booz kama na'mih'i Obed, ko Rut kama naaha. Obed kama na'mih'i Isai.
- ⁶ Isai kama na'mih'i nda rej David. David kama na'mih'i Salomon, ko chjuuhun Urias kama naaha.
- ⁷ Salomon kama na'mih'i Roboam. Roboam kama na'mih'i Abias. Abias kama na'mih'i Asa.
- ⁸ Asa kama na'mih'i Josafat. Josafat kama na'mih'i Joram. Joram kama na'mih'i Uzias.
- ⁹ Uzias kama na'mih'i Jotam. Jotam kama na'mih'i Acaz. Acaz kama na'mih'i Ezekias.
- ¹⁰ Ezekias kama na'mih'i Manases. Manases kama na'mih'i Amon. Amon kama na'mih'i Josias.
- ¹¹ Josias kama na'mih'i Jeconias ko ja nts'e. Kui xi tjintu nistjin nga ngjinije xuta Israel Babilonia.
- ¹² Askahan nk'ie nga ja ngjinije xuta Israel Babilonia, Jeconias kama na'mih'i Salatiel. Salatiel kama na'mih'i Zorobabel.
- ¹³ Zorobabel kama na'mih'i Abiud. Abiud kama na'mih'i Eliakim. Eliakim kama na'mih'i Azor.
- ¹⁴ Azor kama na'mih'i Sadoc. Sadoc kama na'mih'i Akim. Akim kama na'mih'i Eliud.
- ¹⁵ Eliud kama na'mih'i Eleazar. Eleazar kama na'mih'i Matan. Matan kama na'mih'i Jacob.
- ¹⁶ Jacob kama na'mih'i Kuse. Kuse xi x'ihin Maria, ko Maria xi naaha Jesu. Jesu xi 'mih'i Cristo.
- ¹⁷ B'a ts'in j'aha te nju tikja ntje cha xi nibaha ra Abraham santaha David. Askahan ta te njuhu tikja ntje cha j'a ngaha santa nkuhu nga ngjinije xuta Israel Babilonia. Ko askahan nk'ie nga ja ngjinije xuta Israel Babilonia, ta te njuhu tikja ntje cha j'a ngaha santa nkuhu nga j'ai tsin xi Cristo.

*B'i ts'in kik'inyaha Jose nga Jesucristo tsin
(Lc. 2:1-7)*

- ¹⁸ B'i kama nga tsin Jesucristo. Maria xi kama naaha Jesu, kui xi ja tjindakoho nga kuxanko Kuse. Tunga kintehe ni nga k'uentuko xinkjin, tu ntih'i kik'a Maria, nti xi kitsjaha Espiritu Santo.
- ¹⁹ Ko Kuse xi kama x'ihin, kui xi nku nda xi je tjija animaha ko najmi mjehe nga k'uechjit'ain Maria. Kui nga kama mjehe ra nga jyukji k'uejiaha.
- ²⁰ Tunga askahan ni nga ja kits'innkink'un Kuse ni xu'bi, nku ntitsjehe Ntiana tsakuchjih'i yjoho nga nijia jan ko b'a kitsuhu:
- Ji Kuse xi ntjehe David, najmi tu binkjuin nga n'ekjain saha ri Maria xi ja tjindakohi nga kunchjunki. At'aha nti xi y'a Espiritu Santo kitsjaha.
- ²¹ Nku ntix'in tsihin ko Jesu t'et'ah'i nti, at'aha kui xi ts'in ndah'i ngatitsuhun xuta xi ts'e nga ts'ink'anki.
- ²² B'a kama ngayjee ni xu'bi tu xi tsitjusuhun en xi kitsu Ntiana nga kits'inkinja nda profeta:
- ²³ Takjin xunkuu k'ua nku nti. Nku ntix'in tsihin ko Emanuel k'uin nti. Kui j'ain xi tsuhu ra: Ntiana tijiajinna.
- ²⁴ Nk'ie nga j'aha Kuse nga kik'ai chinihi, as'ai kits'in xi nku nga kitsuhu ntitsjehe Ntiana. Kits'inkjihin nga Maria kama chjuuhun.
- ²⁵ Tunga najmi kits'inkoho santa nkuhu nga kitsin nti, ko kitsj'a j'ahin nga Jesu k'uin.

¹ Belen kitsin Jesu, nanki xi tǐñajihin ante Judea, nǐstjin nga tǐjhin xá nda rej Herode. Kui nǐstjin j'ai nanki Jerusalem já nkjink'un xi nibaha xi má tjuhu ts'íu

² kǒ b'a incha kitsú nga kingjásjaiya:

—¿Má tǐña nda reihǐ xuta xi ntje judio tǐjhen ra xi ja kitsiun? At'aha santaha ján anteni má xi tǐjhen tju ts'íu, kiyaj niñu xi ts'e kǒ kjuái n'etsjohǐ ntíu.

³ Nk'ie nga kint'é nda rej Herode ni xu'bi, tu ni xi kis'entahá ra kǒ tǎ kis'entahá ra ngayjee xuta nanki Jerusalem.

⁴ As'ai kinchja ñjaha nda rej ngatentee já na'mi k'aku kǒ já chjine'éhen kjuatéxumog. Kingjásjaiyaha má xi tǐjhen tsin xi Cristo.

⁵ B'a incha kitsú jóg:

—Xi tǐjhen Belen, nanki xi tǐñajihin ante Judea. At'aha b'a ts'in y'é't'a éhen Ntǐaná nda profeta:

⁶ Máha Belen, nanki xi tǐñajihin ante xi ts'e xuta Juda,

najmi kui xi 'yún ichǐ sa ajihǐn já tǐxáha xuta Juda.

At'aha yo stjǐjin nku nda tǐxá

kui xi kúnnta xuta ts'an xi xuta Israel.

⁷ As'ai Herode kinchja 'mahá já nkjink'uun kǒ kingjásjaiya ch'ich'ihǐn mí nǐstjihǐn kama chji niñuu.

⁸ Nga ja kama, as'ai kits'ínkji nanki Belen nga b'a kitsúhu jóg:

—Tankiún kǒ chásjaiya sisiun ntíu. Nk'ie nga sakúsjainuu, t'inya ngáhanú tu xi kǒ an kfin ts'intsohǒ ra.

⁹ Nk'ie nga ja tsasínju já nkjink'uun én xi kitsú nda rej, incha kits'ín ngáha nǐyá. Kǒ niñu xi kǐkie antehǐ má xi tǐjhen tju ts'íu, tu nku tǐn tǐtjuhún ra santa nkúhu nga tsichu sasin'yún má kǐjǐña ntíu.

¹⁰ Nk'ie nga kǐkie ngáha jóg niñuu, tu ni xi tsjohó kamaha.

¹¹ Incha jas'en ni'yoog kǒ kǐkie ntíu kǒ Mariá xi naaha maha. Tsinchakúnch'int'aha ntíu nga kits'intsohǒ. As'ai kǐkǐj'á kaxáha kǒ kitsjáha ntíu ni xi incha y'a. Kitsjáha tǒonsine, kǒ ni xi sinjǐe xi 'mi inciense, kǒ ni xi sinjǐe xi 'mi mirra.

¹² As'ai kǐk'óya ngáha já nkjink'uun antehǐ. Kǐ'ai nǐyá incha jakǐ'á, at'aha kǐk'inya tǐtjuhún nga niñjá ján nga najmi tǎ tǐjhin nga kǐ'uaha má tǐña Herode.

Xi cháha Jesu b'i ts'in ngjikoǒ ante Egipto

¹³ Askahan nga ja ngǐ já nkjink'uun, nku ntǐtsjehe Ntǐaná tsakúchjǐhǐ yjohǒ Kuse nga nijǐá ján kǒ b'i kitsúhu:

—Tǐsintǐjin, chǐjúbéi ntíu kǒ naaha. Ante Egipto tǐyúkoǐ. Yo tǐnchin santa nkúhu nga xinya kǐxǐ ngáhara. At'aha Herode kuangisjai ntíu tu xi ts'ínk'iehen.

¹⁴ As'ai tsisintǐjin Kuse, jakǐ'á ntíu kǒ naaha ntíu kǒ tsitjuko jǐyún nga ngǐ Egipto.

¹⁵ Yo y'eǐña santa nkúhu nga k'ien Herode. B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntǐaná xi kits'ínkinchjaha nda profeta: "Egipto kinchjaha ra Ntǐna."

B'i ts'in kits'ínk'ien Herode ntǐ xiú

¹⁶ Nk'ie nga kamankǐjǐhǐn Herode nga najmi kits'intjusun já nkjink'uun ni xi kitsúhu, tu xi kjahán kamaha. Kitsjá kǐjua nga n'ek'ien ngatentee ntǐx'in xi tǐjn Belen kǒ xi tǐjn andai nantǐo. Kits'ínk'ien ngatentee xi tǐjhin santaha jo nú, at'aha kǐk'axkǐ nǐstjin xi kitsú já nkjink'uun nga kǐkie niñuu.

¹⁷ B'a ts'in tsitjusuhun éhen Ntǐaná xi y'é't'a nda profeta Jeremiá:

¹⁸ Kinu'yá nanki Rama nku ntǐ,
tǐjn xi tǐkjintáya kǒ tu xi uhún tǐbehe.

Kui xi Rakel xi tǐkjintát'a ntǐhǐ.

Najmi tǎ mjehe ra n'ek'iéjyu at'aha ja k'ien ntǐhǐ.

Xi cháha Jesu b'i ts'in ngjikoǒ nanki Nazaret

¹⁹ Askahan nga k'ien Herode, nk'ie nga tǐña sa Kuse Egipto, nku ntǐtsjehe Ntǐaná tsakúchjǐhǐ yjohǒ nga nijǐá ján kǒ b'i kitsúhu:

²⁰ —Tǐsintǐjin, chǐjúbéi ntíu kǒ naaha. T'inkǒ ngáhani má tǐjntu xuta xi ntje Israel tǐjhen ra. At'aha ja jesun já xi mjehe ts'ínk'ien ntíu.

²¹ As'ai tsisintǐjin Kuse, jakǐ'á ntíu kǒ naaha ntíu kǒ niba ngáha má tǐjntu xuta Israel.

²² Kitsankǐjún nga ngjuai ante Judea at'aha kint'é én nga Arkelao tǐbatéxuma yo antehǐ Herode xi kama na'mihǐ. Tunga kǐk'ai chǐni tǐtjuhún ra xi má nga kǐk'inyaha nga ante Galilea ngjuai.

²³ As'ai ngǐk'ieǐña nanki xi 'mi Nazaret. B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntǐaná xi kinchja já profeta, nga nku nda xi nibáha Nazaret k'ún Jesu.

3

B'i ts'in y'énijmí Jua Bautista

(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Kui nistjin ján j'aik'énijmí Jua Bautista ante kixi xi tjin ante Judea.

² B'i kitsú nga y'énijmí:

—Tankinchj'ahá ruu animanuu, at'ahá ja 'yún tiña tijnanuu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ai.

³ Jua kinchjanijmíyaha ndá profeta Isaia nk'ie nga b'i ts'in y'é't'a:

Tinu'yá ntáha nku ndá xi tikjintáya ante kixiu:

“T'endo niyáha Ntjaná. Tjen naxuu niyáha.”

⁴ Nk'ie nga y'ejna Jua, najyun xi kamandakoho ntsjahá chu camello bja ko nku tjabaxín b'ékjá. Chjuba ko ntsjényá kjine.

⁵ Tsitju xuta nanki Jerusalem ko ngayjee xuta xi tjin ante Judea ko andai ntáje Jordan nga j'aisehe Jua.

⁶ Incha kisasaténtajin ntáje Jordan nk'ie nga kits'ínkie yjoho nga tjihin ngatitsun.

⁷ Nk'ie nga kieke Jua nga nkjin já fariseo ko já saduseo tijncha f'ai nga mjehe nga saténtá, as'ai b'i kitsúhu:

—já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Yá xi b'a kitsúnuu nga kuuyúhuu kjuakjahan Ntjaná xi ja tjen tiña?

⁸ Tu sahá n'ogo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'ahá ruu animanuu.

⁹ Najmi tu yjonuu ch'anachohoo: “Ntjehe Abraham ná”, tsa kuixiún. At'ahá an b'a tixinnuu nga santaha kui ndjioi Ntjaná kama ts'ín ma ntjehe Abraham.

¹⁰ Ja tijná nda icho nd'ai nga kuate kjamaha yóo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi stísun ko chjanik'ajin ajin nd'íu.

¹¹ An ntánijua tibatentákhonuu tu xi kuakínchj'ahá ruu animanuu. Tunga xi nibáha askahan nga an 'yún nk'a tjen sa, xi ndahachí najmi tsuhuna tsa kfinkohó ntéhe. Kui xi Espiritu Santo ko nd'í kuaténtákhonuu.

¹² Kui xi nkú joyaha ndá xi ts'in chuhun tuniñu. Ja kjiya ntsja yá xi ts'in chunkohó ra tuniñuhu, tu xi ts'ínkj'a t'axihin tuniñu ko xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai k'játjo tuniñu ni'ya njihi ko k'uéti tjabaha ajin nd'í xi najmi ta kamaha ra kuayáyaha.

B'i ts'in kisasaténtá Jesu

(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

¹³ As'ai tsitju Jesu ante Galilea. Ntáje Jordan j'aisehe Jua tu xi kuaténtáha ra.

¹⁴ Tunga najmi tít'sín yuhú Jua nga tjuhun. B'i kitsúhu Jesu:

—Ji ní xi tjiin nga kuatentáni. ¿Nkú tjiin ra nga an tinibásheni nga kuatentáhara?

¹⁵ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—N'e yi nd'ai, at'ahá nda tjin nga n'etjusaán ngatentee ni xi mjehe Ntjaná.

As'ai kits'ín yu Jua.

¹⁶ Nk'ie nga ja kisasaténtá Jesu, as'ai tsitjujin ntánijuo ko tu tsix'áhá nk'a ján ko kieke Jesu Espirituhu Ntjaná xi nkú joyaha nku chutuju nga nibajennehe.

¹⁷ As'ai kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bjí xí Ntina. Yún tjona. Tsjo nkjún mana Ntina.

4

B'i ts'in kits'ín nganaha Jesu ndanindoo

(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

¹ As'ai Espiritu Santo ngjiko t'axihin Jesu ante kixiu tu xi kjút'ayák'uhun ra ndanindoo.

² Yo y'ejna kjintá yachán nistjin ko yachán nistjen. Askahan kama bjoho.

³ As'ai ndanindoo j'ai kjut'ayák'uhun nga b'i kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntjaná, b'a t'ihin ndjioi nga ninkuan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i títu xujun éhen Ntjaná: “Najmi nku tutu ninkuon xi ts'in nga b'entu tik'un xuta. Ko ní ngayjee éhen Ntjaná machjéhen xuta.”

⁵ As'ai ndanindoo ngjiko Jesu nanki Jerusalem. Kits'ín s'esun má 'yún nk'ahá ninku

⁶ ko b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntjaná, chjanik'anki yjohi. At'ahá b'a títu xujun éhen Ntjaná: Ntjaná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin.

Kjésintjenya ntsjahi

tu xi ndaha nku ndjio najmi saténkihi tsukui.

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko b'í tá ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “Najmi tu ji chjut'ayák'uin Ntjaná, kui xi Ntjahi maha.”

⁸ As'ai tu sa nkuhú asunntu tjenki xi 'yún nk'a ngjiko ngáha ndanindoo. Yo tsakúyjehe má batéxuma já rej xi tjin asunntee ko kjuachánka xi tjihin nga nkúnku

⁹ ko b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen ngatentee ni xu'bi tsa kuisínkúnch'int'aní nga chanjúnní.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'in t'axinní, Satana. At'aha b'a ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “Chanjúnní Ntjaná, kui xi Ntjahi maha ko nkuhú kui kúnnú'yá'éihin.”

¹¹ As'ai ngi t'axin ndanindoo nga y'éjña suba Jesu, ko incha j'ai ntitsjehe Ntjaná nga j'aisinkoho.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xáha Jesu

(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

¹² Nk'ie nga kint'é én Jesu nga kjiya'yún Jua, ngji ante Galilea.

¹³ Tsitju nanki Nazaret nga ngjik'iejña Capernaum, nanki xi tijná andai ntáchak'uun xi tjehe má nga y'entu xuta xi y'aha ra ntje chá Zabulon ko xi y'aha ra ntje chá Neftali.

¹⁴ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi y'é't'a nda profeta Isaia nga b'i kitsú:

¹⁵ Antehé xuta xi y'aha ra Zabulon ko antehé xuta xi y'aha ra Neftali, ante xi tiña maha andai ntáchak'uun,

ngabantá ntáje Jordan,

Galilea má nga ta tjinu xuta xi najmi ntje Israel y'aha ra.

¹⁶ Xi tjinu má jyuun ja kikié nku nd'í chánka.

Xi tjinu má tjen nk'íéhen ngabayoo ja kitsjehe nku nd'í.

¹⁷ Kui nstjiun kik'atuts'ihin Jesu nga y'énjimí. B'i kitsú nga kinchjako xuta:

—Tankinchj'aha ruu anjmanuu, at'aha ja 'yún tiña tijnanu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ai.

B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸ Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kikié jo já xi nts'e maha xinkjín. Kui xi Simon xi ta 'mi Pedro ko Andre. Tijncha kjaniki'a na'ya tjiho ajin ntóo, at'aha tji incha tsuba jóo. B'i kitsú Jesu:

¹⁹ —Jun já, tsjénnkinú. An ts'ian nga xuta nuboo.

²⁰ Ta kuihi chubo y'entu jóo na'yaha ko kitsjennkíhi Jesu.

²¹ As'ai ngindju sa ko yo kikié jo já xi ta nts'e maha xinkjín. Kui xi Santiago ko Jua xi jáha Zebedeo. Tjintuyáko tsutsuhú na'mihí nga tijncha b'enda na'yaha. As'ai kinchjaha Jesu jóo.

²² Ta kuihi chubo y'entu jóo tsutsuu ko na'mihí nga kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'in kama njakúnehe xuta Jesu

(Lc. 6:17-19)

²³ Kikjatsú'ba Jesu ngayjee ante xi tjin Galilea. Tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo ko y'énjimí én nda tsuhu Ntjaná nga Ntjaná xi batéxuma. Kits'innkíhi tu mí ch'ihin ni xi k'uhun xuta.

²⁴ As'ai ngayjee ante xi tjin ante Sirja kichubanijmíyaha Jesu. J'aich'áha ngatentee xuta un xi tjin yo, xi tinea yjoho nga nkjin tikjá ch'in xi k'uhun, xi un tibehe, xi tjintujihin jánindoo, xi tjihin ch'in b'atsé, ko xi najmi ma fi. Kits'innkíhi Jesu ngatentee xuta uun.

²⁵ Kitsjennkíhi Jesu nkjin nkjún xuta xi nibaha ante xi tjin Galilea ko Decapoli, xi nibaha nanki Jerusalem ko ante xi tjin Judea ko xi tjin ngabantá ntáje Jordan.

5

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xutaha xi nda tjin ts'e nginkun Ntjaná

(Lc. 6:20-23)

¹ Nk'ie nga kikié Jesu nga tíma njakú nkjún xuta, as'ai ngjinji nku asunntu tjenki ko yo y'ejña. Yo kama njat'áha xuta ni'yakuyáha,

² ko b'i kitsú Jesu nga tsakúyaha:

³ —Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi najmi tjihin ra kjuanchíná xi tíma 'yún k'un, at'aha kui xi tjintujin má batéxuma Ntjaná.

⁴ 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tikjintáha, at'aha kui xi n'ek'íéju.

⁵ 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi njmakjuaha, at'aha kui xi ts'ínkjáihin nga kama ts'e t'anankiu.

⁶ 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi mangimjehe ra nga naxu kamaha, at'aha kui xi naxu kama.

⁷ 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi ma njmaha ra xuta, at'aha kui xi chase njmaha.

8 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi je tjiyaha animaha, at'aha kui xi skue Ntjaná.

9 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi tsjáha kjuajyu má nga tjín kjuachán, at'aha kui xi k'úin ntíhi Ntjaná.

10 'Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi t'n'e unchaha nk'ie nga naxu ts'in, at'aha kui xi tjintujín má batéxuma Ntjaná.

11 'Á b'a nda tjihin ts'ajun nk'ie nga ch'on kuitsunyu xuta ko nga tsjénki unkienuu ko nga nkjin tikjá én tsank'á ch'on tsu kuitsunyu tu ngat'ana.

12 Tsjo katumanuu ko 'yún tsjo kat'enuu, at'aha 'yún chánka chji xi n'ekjái ngáha ruu ndjiojmi ján. At'aha b'a ta kin'ehe já profeta xi tjun kis'e nga jun.

B'i ts'in tsakúyaha Jesu já ni'yakuyáha xá xi tjihin jóo asunntei
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 Jun xi nkú joyaha naxaha asunntee. Tunga tsa ndyja nga 'yúhun naxo, ¿nkú ts'in kama ntia ngáha? Nku ni xi najmi chumi ni chíhi rá kama. Tu nguajyahá sa natsin ján ko kuasinnehe xuta.

14 Jun xi nkú joyaha nd'íhi asunntee. Nku nanki xi tjíhasun nku asunntu tjenki najmi ma se'ña 'ma.

15 Nk'ie nga nd'í b'éti xuta, najmi kinte kaxa b'éjñanki. Tu sa ní b'éjña nk'a tu xi ts'in ndzjehen rá nd'íu ngatentee xuta xi tjintu ayoo.

16 B'a ts'in kats'in ndzjen nd'ínuu nginkun xuta, tu xi skuehe xuta ni xi nda t'n'o ko ts'íntsjohó Na'minuú xi tjíña ndjiojmi ján.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuatéxumaha Ntjaná

17 Najmi tu b'a ts'in n'enkjintak'un tsa an jái ts'inndyja kjuatéxumo ko ni xi tsakúya já profeta. Najmi jái ts'inndyja niú. Jái ts'intjusan níná niú.

18 At'aha kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndahá nku ntu xi tjít'a kjuatéxumo ndahachí najmi ndyjajihínsén nk'ie nga tjíña sa nk'a ján ko t'anankiu. Kuítjusunye ní.

19 'Kui b'a maha, tsa tjín xi najmi ts'ínchji ndaha tsa tu nku kjuatéxuma ichi xi tjít'a kjuatéxumo, ko tsa b'a ts'in kuakúyaha xuta xi k'ái, kui xi 'yún ichi kama ngáha má batéxuma Ntjaná. Tunga tsa tjín xi ts'ín xi nkú títu kjuatéxumo, ko tsa b'a ts'in kuakúyaha xuta xi k'ái, kui xi chánka kama ngáha má batéxuma Ntjaná.

20 At'aha an b'a tixinnuu. Tjihin nga 'yún naxu n'etjusun so jun ni xi mjehe Ntjaná nga já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo. Tsa najmi b'a n'oo, ndahachí najmi kuítsubajjun má batéxuma Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga chanjkáán xinkjá
(Lc. 12:57-59)

21 Ja kinu'yó nga b'a kik'ihín xuta xi kis'e njstjin nk'ie: "Najmi tu n'ek'iein. Tsa tjín xi ts'ínk'ien aníma, kui xi tjihin nga n'e kjuaha ra."

22 Tunga an b'a tixinnuu nga tu yáhá ni xi ts'ínk'ianko ndá nts'e, kui xi tjihin nga n'e kjuaha ra. Tu yáhá ni xi b'a kuítshu ndá nts'e: "Á b'a nkjún ts'in stjehenni", kui xi n'e kjuaha nginkun já tjixóo. Ko tu yáhá ni xi b'a kuítshu ndá nts'e: "Á b'a 'yún chínihini ji", kui xi tjeheh rá nd'íhi ngak'ien.

23 'Kui b'a maha, tsa tí'bahini chjehi asun naxan chje ko tsa yo k'juátsjein nga tinchun chánkoj ndá nts'eí,

24 tu sahá t'ejñai chjehi ankjín naxan chje ko t'in chubako nda mahi tjun ndá nts'eí. As'ai nibák'ai ngáhani chjehi.

25 Kítsa t'endakoj xi tífítéjénehi nk'ie nga tjenko sai aya niyóo, tu xi najmi ts'ínkjas'ehen rá ji ndá jue. At'aha tsa ts'ínkjas'ehin nginkun ndá jue, as'ai ndá jue ts'ínkjas'en ngáha ri aya ntsja ndá xi kunnta nubayóo ko kui xi nguáya'yihin.

26 Kjuaxi ni xi tixihin. Najmi kuítjuí yo santa nkúhu nga k'úechjijei t'oon xi tjehin.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga chanjkáán kjuabixoon

27 Ja kinu'yó nga b'a kik'ihín xuta njstjin nk'ie: "Najmi tu biyunéi kjuabixahin."

28 Tunga an b'a tixinnuu nga tu yáhá ni xi kuasehe nku tachjuún nga nguáshin, kui xi ajin animaha ja kuakangane kjuabixahan.

29 'Kui nga tsa tunkuín kixi xi tít'ínkijnejihin ri jé, tu sahá n'esjei ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjín ngat'a ts'í tsa ndyjat'a nku tikjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanik'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

30 Ko tsa ntsaj kixi xi tít'ínkijnejihin jé, tu sahá tichákjái ko kjin chjaniyai. At'aha tu sahá nda tjín ngat'a ts'í tsa ndyjat'a nku tikjá yjonintehi, tu xi b'a ts'in najmi chjanik'ajihin ngak'ien ngayjee yjonintehi.

B'i ts'in kinchjanijmtyaha Jesu kjuabixooŋ
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

³¹ 'B'a ta kik'in yaha xuta nistjin nk'ie: "Nda xi k'uejña chjuúhün, kui xi tjihin nga tsjáha nku xujun xi má nga ja kits'ínkje kjuabixahan."

³² Tunga an b'a tixinnuu. Tsa nku nda k'uejña chjuúhün, tsa chjuúhün najmi kik'at'aha, kui ndo tits'in nga chjuúhün tibangane kjuabixooŋ. Ko tsa k'ái nda kujxanko ngáha ta chjuün xi y'éjñaha x'ihün, kui ndo xi ta tibangane ni xi 'mihj kjuabixan.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga nkjün nga "kate Ntjaná" kujixáán

³³ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihün xuta xi kis'e nistjin nk'ie: "Najmi tu: Kate Ntjaná, bixín tsank'ái. Tu sahá n'etjusuin ni xi t'n'ekie Ntjaná."

³⁴ Tunga ahán b'a tixinnuu. Ndahachí najmi tu "kate Ntjaná" bixiún. Najmi tu ndjiojmi ján nungjiun ni xi kujixún, at'aha yo tjña Ntjaná nga batéxuma.

³⁵ Ta ndaha najmi tu t'anankiu nungjiun ni xi kujixún, at'aha Ntjaná batéxumaha. Ta ndaha najmi tu nanki Jerusalem nungjiun ni xi kujixún, at'aha kui xi nankihj Nda Rej k'aku.

³⁶ 'Ko ta ndaha najmi tu nintaku nungjiun ni xi kujixún, at'aha najmi manuu n'ek'óntjaiyo ndaha nku ntsjaku tsa taba ko tsa jma n'ek'íó.

³⁷ Tsa tichasjaiyanuu, "johon" tixiún tsa b'a tjín ko "najmi" tixiún tsa najmi b'a tjín. At'aha én xi s'esun sahá, kui xi nibáha ra ndanindo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nkú n'ekáá xi ch'on tits'inná
(Lc. 6:29-30)

³⁸ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihün xuta nistjin nk'ie: "Xi ch'on ts'jin, n'e ngajoya ngáha ra xi nkú kats'in. Tsa nku tunkun kats'in'uhün, a nku tunkun n'e'uhün. Tsa nku ni'yun kats'in'uhün, a nku ni'yun n'e'uhün."

³⁹ Tunga ahán b'a tixinnuu nga tjeheñtohoó xi ch'on tits'innuu. Tsa tjín xi k'onjin tsa kixihj, tjeihün ko tsa skjühün.

⁴⁰ Tsa tjín xi mjehe ts'ínkokjuahi xi má nga kjé'ahi chínkahi, tjeihün ko chínka ntsjahj.

⁴¹ Tsa tjín xi ts'jin kjuá'yuhün ri nga k'úinkoi ch'áha nku kilometrú tjihin, tu sahá t'inkoi jo kilometrú tjihin.

⁴² Tjeihün xi kuankihi tsa mí nihi ko najmi tu xin chasei tsa tjín xi mjehe kuenyahi tsa mí nihi.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga tjihin nga n'etjáá xinkjá
(Lc. 6:27-28, 32-36)

⁴³ 'Ja kinu'yó nga b'a kik'ihün xuta nistjin nk'ie: "N'etjó xuta xinkj ko n'e unchai xuta kontrañj."

⁴⁴ Tunga ahán b'a tixinnuu nga tu sahá n'etjó xuta kontrañuu. Tjinchíhuu Ntjaná nga nda kats'ínko xi ch'on titsunuu. Nda n'ohoo xi unkienuu. Chubantjo nginkun Ntjaná xi ch'on tits'innuu ko xi tjennki unkienuu.

⁴⁵ 'B'a n'oo tu xi b'a ts'in kamahanu ntihj Na'minuu xi tjña ndjiojmi ján. At'aha kui xi ts'intjuhú ts'iyú ngayjee xuta, ndaha tsa xi ch'onk'un ko ndaha tsa xi nda. Ko ts'ínk'aha ts'í ngayjee xuta, ndaha tsa xi naxu ts'in ko ndaha tsa xi najmi naxu ts'in.

⁴⁶ At'aha tsa n'etjó xi tjoho jun, ¿mí chjhi xi kujjenuu nk'ie? Santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Romá b'a ta incha ts'in.

⁴⁷ Ko tsa tu subahá já nts'o xi súniohoó, ¿mí ni nda tjihin xi t'n'o nk'ie? Santaha xuta xi najmi be Ntjaná b'a ta incha ts'in.

⁴⁸ Katumo xi tjihin nga kamo. At'aha tsjehé Na'minuu xi tjña ndjiojmi ján.

6

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in nda kujntsubaá

¹ 'Najmi tu nginkun xuta naxu n'esjo yjonuu, tsa tu xi skuéhenuu nga naxu t'n'o. At'aha tsa b'a n'oo, najmi chumi ni chjhi xi tsjánuu Na'minuu xi tjña ndjiojmi ján.

² 'Kui b'a maha, nk'ie nga k'uaihini chjehj, najmi tu tjio t'jun n'ekjaneí, xi nkú ts'in xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná aya ni'ya sinagoga ko aya njyóó, tu xi nda skuéhe ra xuta. Kjuaxj ni xi tixinnuu. Ja tits'ínkjálhün chj xi ts'e jóó.

³ Tunga jì, nk'ie nga t'bai chjehj, najmi tjihin nga skué ntsa skjún ni xi tits'in ntsa kixj.

⁴ Tu sahá jyuhú kj'j tjein chjehj. Ko kui Na'mihj xi tibe ni xi 'ma t'n'ei, kui xi tsjáhi chjhi.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in chubakaá Ntjaná
(Lc. 11:2-4)

⁵ 'Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, najmi b'a tu n'o xi nkú ts'in xuta xi tu tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná. Kui xi tsjohó bincha ndju aya ni'ya sinagoga ko njyátée nk'ie nga nchjako Ntjaná, tu xi skuéhe ra xuta. Kjuaxj ni xi tixinnuu. Ja tits'ínkjálhün chj xi ts'e jóó.

⁶ Tunga ji, nk'ie nga chubakoi Ntjaná, títjás'ein aya 'mahj, t'echjái ankjuahj kō chubakoi Na'mihj xi tijnako subahi má 'moō. Kō kui Na'mihj xi tibe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chíhi.

⁷ 'Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, najmi tū n'e chjón én xi najmi tjihin sin, tsa tã kui tã maha én xi chūbo, xi nkú ts'in xutã xi tjin asuntee. Kui xi b'a maha nga nguénñjuhū Ntjaná tū ngat'ahã nga 'yún tse tínchjã.

⁸ Kui nga najmi b'a tū n'ehenu jun xi nkú nga ts'in xutã xu'bo. At'ahã jahã be títjun Na'minū ni xi machjénnyū kintehe ni nga kuínchíhu.

⁹ 'Kui b'a maha, b'j ts'in chubakohonu Ntjaná:

Ji Na'minū xi tinchin ndjiojmi ján,

katenkjúhin xutã.

¹⁰ Tãtexumanj.

Katuma t'anankij ni xi mjehi xi nkú nga tã tíma ndjiojmi ján.

¹¹ Tjenni nd'aj nichine xi machjénni.

¹² N'endyjat'anj ngatitsunni,

xi nkú ts'in jin tã n'endyjat'ahj xi ch'on tít's'inni.

¹³ Najmi tū 'bajntei nga kuínjéjin nga chjút'ayák'unni.

Tū sahã chjúxinni ni xi ch'onk'uun.

At'ahã ji xi batexumai,

kō ji xi tjihin nga'yún,

kō ji xi tjihin kjuachánka tū nkj'íéhé ni.

B'a tjin.

¹⁴ 'At'ahã tsa n'endyjat'ohōo xutã xi ch'on tít's'innū, b'a tã ts'in ts'ínndyjat'anū Na'minū xi tijnã ndjiojmi ján.

¹⁵ Tunga tsa najmi n'endyjat'ohōo xutã xi ch'on tít's'innū, b'a tã ts'in Na'minū najmi ts'ínndyjat'anū ngatitsunū.

B'j ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in kuínsubã kjintiaá

¹⁶ 'Nk'ie nga kuínsubã kjintió, najmi tū nusin kat'enū xi nkú 'behe xutã xi tū tsjohō rã bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjaná. At'ahã kui xi ndzjen ts'ínk'íé ankjin tū xi skuēhe rã xutã nga tjintu kjintia. Kjuaxj ni xi tixinnū. Ja tít's'ínkjáihin chji xi ts'e jóo.

¹⁷ Tunga ji, nk'ie nga kuínchun kjintiaí, tū sahã chjújin natí sisin ntsjahj kō tanejin ankjin.

¹⁸ B'a ts'in najmi skuēhe xutã nga tinchun kjintiaí. Tū Na'mihj ni xi skuē, at'ahã kui xi tijnako subahi má 'moō. Kō kui Na'mihj xi tibe ni xi 'ma tíma, kui xi tsjáhi chíhi.

B'j ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in s'eyaná

(Lc. 12:33-36; 16:13)

¹⁹ 'Najmi tū ei asunteej n'e nchinái yjohj, má nga ts'ínkatsúhū xubú ni xi tjin kō má nga ma stu ni xi tjin kō má fas'en já ndyjé.

²⁰ Tū sa ní ndjiojmi ján n'e nchinái yjohj, má nga najmi ts'ínkatsúhū xubú ni xi tjin kō má nga najmi ma stu ni xi tjin kō má najmi fas'en já ndyjé.

²¹ B'a tixihin at'ahã má nga tijnã kjuanchínáhi, yō tã tijnã animáhj.

²² 'Tunkuín, kui xi xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'in ndzjehen yjonintehj. Kui b'a maha, tsa tunkuín fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehj s'e ndzjehen.

²³ Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuín, ngayjee yjonintehj s'e jyuhū. Kui nga tsa ni xi tjihin nga ts'jin ndzjehen ri tū sahã ts'in jyun, i'yún nkjún jyun má tinchin ma!

²⁴ 'Ndaha nku ndã musū najmi ma ts'ínxát'ahã jo já ntjã. At'ahã nku xi ts'jin unkie kō nku xi ts'jintjo, kō a rã ts'jinxát'a sishin nku kō ch'on ts'in kuasehe xinkū. Kui nga najmi kama n'exát'ahã ruy Ntjaná kō kjuanchínōo.

B'j ts'in tsakúya Jesu nga Ntjaná kuhūn ntihj

(Lc. 12:22-31)

²⁵ 'Kui kjuaha nga b'a tixihinnū. Najmi tū fantahã ruy yjonū ni xi machjénnyū, mí nihi xi chñōo kō mí nihi xi s'ju. Tã ndaha najmi tū fantahã ruy yjonū ni xi machjéhen yjonintenu, mí najyuhun xi ndyjōo. Nk'ie ní nga kuínsubōo, kui ni nihi xi 'yún chjihj rã nga nichinee. Kō yjonintenu, kui xi 'yún chjihj rã nga najyūun.

²⁶ Chasohō nise xi tjima tjen nk'a ján. Najmi b'éntje, najmi b'ékū kō najmi f'átjo ni xi kjine. Tunga Na'minū xi tijnã ndjiojmi ján tsjahã nichine. Kō jun, ¿a najmi 'yuhún chji so nga nisee?

²⁷ Kō ndaha tsa 'yún kjúántahã ruy yjonū tū xi sáhanu masen metru, najmi tjin xi nkú ts'in sáhanu masen metru.

²⁸ '¿Kō á jun fantahã ruy yjonū najyū xi ndyjahanu? Chasē chubayohōo xi nkú ts'in sá naxú jñōo. Najmi ts'inxá kō najmi ts'ínnda nachjún.

²⁹ Tungá an b'á tixinnu nga tá ndaha ndá rej Salomon xi 'yún chánka kama nistjin nk'ie, najmi b'á k'un najyun xi kingja xi nkúhu naxúu.

³⁰ Tsa Ntjáná b'á tsjo ts'ínk'íéntu jńá xi chubá ma cháhá, xi nd'ái ma chá kó ndyjunni kuiti, á najmi tú sahá 'yún tsjá sanuu najyun xi ndyjo jun xi 'yún chí so nga jńóo? Á b'á 'yún jchí s'ejihinnu Ntjáná!

³¹ 'Kui b'á maha, najmi tú fantahá ruu yjonuu: "¿Mí nihi xi chíneé?" kó "¿Mí nihi xi s'já?" kó "¿Mí najyuhun xi ndyjaá nd'ái?", tsa kúixiún.

³² At'ahá ngatentee ní xu'bj bangisjai xutá xi najmi be Ntjáná, tunga jahá be Na'minuu xi tńńa ndjiojmi ján nga machjénnuu ngatentee niu.

³³ Titjun tjehennto nga katatéxumanuu Ntjáná kó n'oo ni xi naxu nginkun, kó b'á ts'ín tú k'uaisuhúnnuu ngayjee ní xu'bj.

³⁴ Najmi tú fantahá ruu yjonuu mí nihi xi kama ndyjunni. Ndyjunni s'e ngáhanuu ánte nga kjúánta ngáha ruu yjonuu. At'ahá ngayje nistjin y'a kjuasti xi ts'e.

7

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xutá

(Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ Najmi tú n'ek'anjiu jé xutá xi kj'ái, tú xi najmi ts'íinnijéhenuu Ntjáná.

² At'ahá xi nkú nga ts'ín n'ek'anjiu jé xutá xi kj'ái, b'á tá ts'ín ts'íinnijé ngáhanuu Ntjáná. Kó chubá xi n'e chjón nga ch'achuboo, tá kuihi xi k'uachubako ngáhanuu Ntjáná.

³ ¿Nkú ts'ín jí tichasehé ri stjé xi kjínkíhi tunkun ndá nts'ei nk'ie nga najmi títs'ín ndzjehin yáxu'ba xi kjínki tunkuín?

⁴ Nk'ie nga yáxu'ba kjínki tunkuín, ¿nkú ts'ín b'á k'úhín ri ndá nts'ei: "K'uaíntení nga k'uasjénkia stjé xi kjínki tunkuín"?

⁵ Tí'ei ní xi ts'ín xi tú tsjohó rá bakúchji xi nkú ts'ín benkjún Ntjáná ní xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yáxu'ba xi kjínki tunkuín, tú xi nda kama ndzjehin ri nga n'esjenki stjé xi kjínki tunkun ndá nts'ei.

⁶ Najmi tú 'bohó nańóo ní xi je nginkun Ntjáná kó najmi tú chíńkó chjanik'ajihun ní tsjo k'unnuu, at'ahá kuasínne chú ní xi tsjo k'unnuu kó santaha kó jun kjínenuu chú.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kúinchí Ntjáná ní xi nda

(Lc. 11:9-13; 6:31)

⁷ Tíńchíú, kó Ntjáná tsjánuu. Tíńchísjo, kó sakúnuu. N'ekjano áńkjuo, kó chíx'ánuu.

⁸ At'ahá ngatentee xi banki ts'ínkjáńhín. Xi bangisjai sakúhu. Kó xi ts'ínkjane áńkjuo chíx'áha.

⁹ ¿A tńń ajinnuu nku xi tú ndjiohó tsjáha ntíhí nk'ie nga nínkuán kuáńkihí?

¹⁰ Tsa tjo kuáńki ntíhí, á tu yehé tsjáha?

¹¹ Santaha kó jun xi ch'onk'un yo nga 'bohóo ní xi nda ntínuu. ¿A najmi tú sahá Na'minuu xi tńńa ndjiojmi ján 'yún tsjá sahá ní xi nda xutá xi kuáńkihí?

¹² 'Kui b'á maha, xi nkú ts'ín mjenuu nga n'enuu, b'á tá n'ohó xutá xi kj'ái. Kuihi niu xi bakúya kjuatéxumoo kó ní xi y'et'a já profeta.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchén nku áńkjuu

(Lc. 13:24)

¹³ Títjás'oon áńkjuu ntsjíoó. At'ahá tayá áńkjuu kó tayá níyá xi fi má nga ndyja xutá. 'Yún nkjin xi tńńcha fas'en áńkjuu xu'bo.

¹⁴ Tungá ntsjyahá áńkjuu kó ntsjí níyá xi fi má nga b'entu xutá. Chuba xi tńńcha sakúhu áńkjuu xu'bo.

B'í ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín yahá rá xutá

(Lc. 6:43-44)

¹⁵ Chúhúun yjonuu já profeta tsank'óo. Kui xi kj'uaí ts'ín nímakjuu mańá yjohó xi nkúhu chítsánka, tunga kjahán tńntuyáha xi nkúhu chú kjan.

¹⁶ Kámankjinnuu nkú k'un jóo nk'ie nga choo ní xi ts'jín. At'ahá ní xi ts'ín xutá, kui xi nkú joyaha tu xi bjahá nku yá tu. ¿A jńá na'yáhá xi bjahá tuntsjajé? ¿A yá na'yáhá xi bjahá tu hígo?

¹⁷ Ngatentee yá xi nda bjahá tu xi nda. Kó yá xi najmi nda bjahá tu xi najmi nda.

¹⁸ Nku yá xi nda, najmi ma bjahá tu xi najmi nda. Kó nku yá xi najmi nda, najmi ma bjahá tu xi nda.

¹⁹ Kó ngatentee yá xi najmi bjahá tu xi nda, stisún kó s'et'í ajin nd'íu.

²⁰ Kui b'á maha, cháhanu já profeta tsank'óo nk'ie nga choo tu xi ts'e.

B'í ts'ín tsakúya Jesu yá xi kjuqs'enjin nga Ntjáná xi kuatéxumaha

(Lc. 13:25-27)

²¹ Najmi kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha ngatentee xuta xi: "Ji nda maestru, ji nda maestru", títuna. Xi tít's'intjusun ní xi nkú ts'in mjehe Na'mina xi tijná ndjiojmi ján, kuihi xi kjuas'enjin yo.

²² Nk'ie nga kuichú nistjin nkjin nkjún xi b'a kuitsuna: "Ji Nda Ntja, ji Nda Ntja, ngajohi y'enjímí, ngajohi tsich'onsjeheni jánindoo ko nkjin kjuankjún kin'ei."

²³ Tunga an b'a xín ngáha ra xuta xu'bo: "Ndahachi najmi benuu. Tankín t'axinnú jun xi ch'on kin'o."

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xutaha xi nkjink'un

(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴ Kui b'a maha, ngatentee xuta xi nt'é éna ko ts'intjusun, kui xi nkú joyaha nku nda kitikjua xi kits'innasún ni'yaha asun ndjio.

²⁵ As'ai kik'a tsiu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ink'ajni ni'yoo nga mjehe kjaníts'in. Tunga najmi tsijnehé at'aha asun ndjio kamandasún.

²⁶ Tunga ngatentee xuta xi nt'é éna ko najmi ts'intjusun, kui xi nkú joyaha nku nda chini xi kits'innasún ni'yaha asun tsumí.

²⁷ As'ai kik'a tsiu, kama 'yún ntáje, ko ntjo kits'ink'ajni ni'yoo nga mjehe kjaníts'in. Tsijne ni'yoo nga tsatsunye.

²⁸ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, tu ní xi kama nkjühún ra ngayjee xuta xi nkú ts'in tibakúya.

²⁹ At'aha tibakúya xi nkúhu tsa xá tjihin. Najmi b'a ts'in tibakúya xi nkú ts'in bakúya já chijne'éhen kjuatéxumoo.

8

B'i ts'in kits'innikihi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

¹ Nk'ie nga j'ajen ngáha Jesu nga nibaha asunntu tjenkiu, nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi.

² As'ai j'aisehe Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Tsasinkúnch'int'aha ko b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehi, kama n'e jeni nga chjuxinn ch'in xi k'unna.

³ Kingjéme ntsja Jesu nga kits'inko nda uun ko b'i kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubó tsitjuxihin ch'ihin ndo.

⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Ji najmi tu ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihínkúchijhi yjohi nda na'miu ko tjein chje xi nkú ts'in y'éjña Moise, tu xi skué kixihi xuta nga ja kamanda ngáhani.

B'i ts'in kits'innikihi Jesu nda musuhú nku nda jun k'aku

(Lc. 7:1-10)

⁵ Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Capernaum, as'ai j'aisehe nku nda jun k'aku nga j'ainkihí nku kjuanda.

⁶ B'i kitsúhu:

—Ji nda ntja, nda musuna kjijña un ni'yaná. Najmi ta ma ts'in njyáha ko un tibehe.

⁷ B'i kitsú Jesu:

—Kama kfin ts'innkíhi.

⁸ Tunga b'ahá kitsú nda jun k'aku:

—Ji nda ntja, najmi an tsuhuna tsa ni'yaná kuitjás'ejn. Tu b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, ko kamanda ndo ma.

⁹ At'aha xi nkúhu an, tijnana xi batéxumana ko ta tijnana já jun xi batéxumaha. Nk'ie nga: "T'in", xihín nku, as'ai fi. Ko tsa: "Nibá!", xihín kj'ai, as'ai nibá. Ko tsa nku nda musuna: "N'ei kui nji", xihín, as'ai ts'in.

¹⁰ Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kitsú ndo, kama nkjühún ko b'i kitsúhu xuta xi tjenko:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku xuta xi ntje Israel tjeheñ ra najmi kjeé sakújinna xi b'i ts'in s'ejihín an xi nkú ts'in s'ejihín ndaj.

¹¹ Ko b'a tixinnuu. Nkjin nkjún xuta xi nba tu má xi tjeheñ ni ko k'úentut'áko yámixo ntje cháná Abraham ko Isaac ko Jacob má batéxuma Ntjaná.

¹² Tunga xuta xi tjeheñ ra nga kjuas'en kai má batéxuma Ntjaná, kui xi ngjuaiya natsin ján má jyuun, ante má nga kjjintá xuta ko kuate ni'yun.

¹³ As'ai ta kinchjako ngáha Jesu nda jun k'aku:

—T'in. Ngandahí katuma xi nkú ts'in kuas'ejihin.

Ta kuihi chubó kamanda nda musuhú nda juun.

B'i ts'in kits'innikihi Jesu na nch'yaha Pedro

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yaha Pedro, kikié nga ch'in kjiññako na nchi'yaha Pedro.

¹⁵ As'ai kits'inko ntsja t'achj'ujun. Kinydjajih'in ch'iun ko tsisintjen nga kits'aha nichine xi tsichusehe.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nkjin xuta un

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Nk'ie nga ja kama'ña, j'aich'aha Jesu nkjin nkjun xuta xi tjintujih'in janindoo. Nkuhú tsu'ba én xi kitsú Jesu nga kik'onsje janindoo ko nga kits'innkihi ngatentee xuta uun.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusuhun ehén Nt'ianá xi kitsú nda profeta Isaiá: "Kui xi ngjiko kjuá'unná ko jak'á ch'inná."

B'i kitsúhu Jesu já xi mjehe tsjénnkihi

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Nk'ie nga kikié Jesu nga nkjin xuta katsendáih'i ra, b'i kitsú nga mjehe ngjuai ngabantá ntáchak'uun.

¹⁹ As'ai j'aik'uhun nku nda chjine'ehén kjuat'exumoo ko b'a kitsúhu:

— Ji nda maestru, tsjénnkihi tu má xi tjehe'n ni nga k'úin.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

— Chu xi tjin ngij'óo t'ih'in t'ixa ngijo ko nisee t'ih'in nuba. Tunga Nt'ih'i Ndax'iun najmi t'ih'in má nga kama kjuáj'ñasun nintaku.

²¹ As'ai b'a kitsú nku nda ni'yakuyaha:

— Ji nda maestru, k'ua'nteni nga tjun kfinngjayánjia na'mina.

²² B'i kitsú Jesu:

— Tsjénnkiní ji. T'eñ'aihi xuta xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjáyaji suba xuta k'ien xinkjin.

B'i ts'in kits'ink'íéjyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ As'ai jas'en Jesu tsutsu ko já ni'yakuyaha ta jas'enkoqo.

²⁴ Tu nkuhú ntjo xi tu xi 'yuhún kamané nk'ie nga tje'njin ntáchak'uun, santaha ixí kingjá mahá ra t'ehén ntóo tsutsu. Tunga kjifehé Jesu nga b'a tímoo.

²⁵ As'ai já ni'yakuyaha ngji ts'ink'áha ko b'a kitsúhu:

— Ji nda maestru, n'ek'ankini! ja kuayáá ei ni!

²⁶ B'i kitsú Jesu:

— Á t'ibinkjuhunnu? Á b'a 'yún ichi s'ejihinnu Nt'ianá!

As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko ntáchak'uun nga kits'ink'íéjyu. As'ai kis'e jyuju.

²⁷ Kama nkjuhun jóo ko b'a kitsúhu xinkjin:

— Ýá ndaha xu'b'i nga santaha ntjo ko ntáchak'uun nt'é'ehén ra?

B'i ts'in kits'ín ndáhi Jesu jo já xi tjintujih'in janindoo

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Nk'ie nga tsichu Jesu ngabantá ntáchak'uun, nankih'i xuta Gadara, as'ai tsitjuj'in tsjóo nga j'aik'uhun Jesu jo já xi tjintujih'in janindoo. Tu ni xí k'ahán jóo, nga santaha najmi ta ch'a ma f'a n'iyá xu'bo.

²⁹ As'ai incha kikjintáya nga b'i kitsúhu Jesu:

— Ji Jesu, Nt'ih'i Nt'ia nku tutu, ¿mí nihi xi t'jinkoni? ¿A ja kjuáik'aini kjuanima kintehe ni nga kuichú nstjiun?

³⁰ Xi tjehe'n yo nkjin nkjun chinka t'incha kjine jña.

³¹ Kui nga b'a kitsúhu janindoo nga incha tsankih'i Jesu:

— Tsa kuich'onsjeni ei, tu sahá tje'nnteni nga kuitjás'enjih'in chinko.

³² — Tankiún — kitsú Jesu.

As'ai tsitjujih'in jóo janindoo nga incha ngikjas'enjih'in chinko. Tsangatsanka ngatentee chinko nga kikjanik'antjai yjohó má nk'antjaihi yo ko tsixuntuj'in ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

³³ As'ai incha tsanka já xi t'incha kunntá chinko. Incha j'ai ajin nantjo ko kitsúya ngatentee ni xi kamoó ko ni xi kamaha já xi tjintujih'in janindoo.

³⁴ Tu tsitju tentehé xuta nantjo nga nibasehe Jesu. Nk'ie nga j'aisehe, incha tsankih'i nga kuitju nankih'i jóo.

9

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku nda xi najmi ma fi

(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

¹ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu nga j'atikjá ntáchak'uun ko tsichu ngáha nankih'i.

²Ja kamoŋ. J'aisehe Jesu já xi y'ang'an̄ki nku nda xi najmi ma fi, xi kjisun nachahan. Nk'ie nga kikié Jesu nga s'ejihin jóŋ yáha kui, as'ai kinchjako nda uun:

—Tsjo kat'ehé tak'uin, ntina. Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

³B'i ts'in kits'innkink'un k'ua já chjine'ehen kjuatéxumoo: “Najmi tibenkjún Ntjaná ndai nga b'a ts'in tinchja.”

⁴Tunga behé Jesu ni xi tuncha ts'innkink'un jóŋ. As'ai b'i kitsúhu:

—Á b'a ch'on ts'in t'n'enkjintak'uhunnu?

⁵¿Má éhen xi y'un naxu tjen xi kama xihin ndo? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tisintjein ko titsutjai”?

⁶Tunga mjehéna kuakuchjínuu nga Ntíhi Ndax'jun tíña ngajoho Ntjaná asunnteje xi má nga kama ts'innndyjat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

—Tisintjein, chjúbéi nachahin ko t'in ngáhani ni'yahi.

⁷Tsisintjen nda uun ko ngji ngáha ni'yaha.

⁸Nk'ie nga kikié xuta nkjiun ni, kitsankjún ko kits'intsjoho Ntjaná at'aha xu b'a tse nga y'un kitsjáha nku nda.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Mateo

(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)

⁹Nk'ie nga tít's'in n'iyá Jesu, kikié nku nda xi 'mi Mateo xi kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkini.

As'ai tsisintjen Mateo ko kitsjennkíhi Jesu.

¹⁰Ko ni xi kama, nk'ie nga tákjine Jesu njíu ni'yaha, nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo tá incha j'aik'ientut'áha Jesu ko já ni'yakuyáha t'a yámixó.

¹¹Nk'ie nga kikié já fariseo ni, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha Jesu:

—Á já xi f'áchjintjaihi ch'á ko já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumoo tinekoho njíu nda maestrúnuu?

¹²Tunga nk'iehé nga kint'é Jesu éin, b'i kitsú:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha.

¹³Tankiún ko tinchíyo nkú tsuhu rá éhen Ntjaná xi b'i ts'in tjít'a: “Ni xi mjehéna, nk'ie nga kama nimanuu xuta. Najmi chje xi k'uéchjintjainuu mjena.” Najmi xuta je jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nkjé tihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha

(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

¹⁴As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha Jua Bautista ko b'i incha kitsúhu:

—¿Nkú tihin ra nga najmi b'entu kjintíaha já ni'yakuyáhi xi nkú ts'in bintsúbá kjintíahani jin ko já fariseo?

¹⁵As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A mahá 'be babaha xuta xi tjintujín nku s'i kjuabixan nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon? Tunga kuichúhu njistjin nga chjúb'aha nda bixoon. Nk'iehé nga k'úentu kjintía.

¹⁶Ta ndaha najmi ch'a b'estikoho najyun chá nku te najyun tsetse xi najmi kjee nibákú. At'aha njibakú najyun tsetse ko kjetija najyun chóŋ. B'a ts'in fi tsehe má kitiyá.

¹⁷Ko tá ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetija tsa tjabaxín chóŋ. As'ai fi ndzjo binu ko batsun tsa tjabaxíun. Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse, ko b'a ts'in nda f'átjoho nga jóŋ niu.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku takjin ko nku tachjuún

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸Nk'ie nga b'a títu Jesu, tu j'aihi yó nku nda tjíxá ko tsasinkúnch'int'aha nga b'i kitsúhu:

—Takjínna ja k'uen. Nibángjennéi ntsai ntina tu xi k'uaia ngáha rá.

¹⁹As'ai tsisintjen Jesu ko ngjiko já ni'yakuyáha nga kitsjennkíhi ndo.

²⁰Ko tu yohó j'ai tjennkíhi Jesu nku tachjuún xi tihin te jo nú nga jni tít's'ink'iehen. Kui xi kits'inko tuts'in najyun xi yja Jesu.

²¹At'aha b'i ts'in kits'innkink'un: “Tsa tu najyuhun ts'inko sa, kamanda ngáhana.”

²²Tunga kits'ink'ótijyahá Jesu nga tsasehe tachjuún ko b'a kitsúhu:

—Ji ntina, tsjo kat'ehé tak'uin. At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kama nkíhi ri.

Ta kuihi chubó kamanda tachjuún.

²³Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yaha nda tjíxóŋ, kikié yó já xi tít's'inkjane yánaxu ko xuta xi xaáhan tuncha ts'in nga tákjintá.

²⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tankín ngáhanu. Najmi ka'me takjiun. Tu kjifehé.

Tsajnukiehe xuta xi kama njakú yo.

²⁵ Tunga nk'iehé nga ja kik'onsje Jesu xuto, as'ai jas'en má kjiña takjiun, jakj'á ntsja ko tsisintjen ngáha takjiun.

²⁶ Kint'é ngayjee xuta xi tjin yo ni xi kamoó.

B'i ts'in kikjex'ánkihi Jesu tunkun jo já ka

²⁷ Nk'ie nga tibitju Jesu yo, kitsjennkíhi jo já ka xi kikjintáya tjennkíhi. B'i incha kitsú:

—Ji xi ntjehe David, katuma nimaahi jin.

²⁸ Ko nk'ie nga jas'en ni'yaha Jesu, yo incha j'aisehe já ko. B'i kitsú Jesu nga kingjásajiyaha jóo:

—¿A s'ejinnuu nga kamana ts'ian ni xi mjenuu?

B'a incha kitsú jóo:

—Johon, nda maestru.

²⁹ As'ai kits'ínko Jesu tunkun jóo ko b'i kitsúhu:

—Katuma xi nkú ts'in ts'ejinnuu.

³⁰ Tsix'ánki tunkun jóo. As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga najmi tu ch'a 'miyahá ruu ni kamat'on.

³¹ Tunga nk'iehé nga incha ngji jóo, kitsúyaha ngayjee xuta xi tjin yo xi nkú nga kits'ínkoho Jesu.

B'i ts'in kits'in ndaíhi Jesu nku nda xi najmi ma nchja

³² Nk'ie nga tibitju já xi ka kai, incha j'ai xuta xi j'aikoho Jesu nku nda xi najmi ma nchja, at'aha ndanindoo tjíñajihjin.

³³ Nk'ie nga kik'onsje Jesu ndanindoo, kinchja ngáha nda nimo. Kama nkjühun xuta nkjiun ko b'a incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachi najmi kjee yaá ajinná xi ntjehe Israel tjenná nku ni xi b'a tjin.

³⁴ Tunga b'aha kitsú já fariseo:

—Nga'yuhun ndaninda k'akuhu janindoo m'osjekoho janindoo ndai.

B'i ts'in kama nimaíha Jesu xuta

³⁵ Kikjatsú'ba Jesu ngayjee nanki i ko nanki xi xi tjin yo nga tsakúya aya ni'ya sinagoga. Y'énijmi én nda tsu xi títuya nga Ntjaná xi batéxuma ko kits'innkiyjehe ch'in xi k'uhun xuta.

³⁶ Nk'ie nga kikie Jesu xuta nkjiun, kama nimaíha, at'aha tinchajihjin sén ko chuba tjímahá xi nkú joyaha chutsanka xi najmi tjihin nda bastu.

³⁷ As'ai kinchjako já ni'yakuyáha nga b'i kitsúhu:

—Xuta xi tjin b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubahá maha já musu xi ts'inxájin nií.

³⁸ Kui nga tinchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'ínkji já musu ajin ntjehe.

10

B'i ts'in kitsjá xaha Jesu já postru xi te joo

(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹ As'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi te joo ko kitsjáha nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje janindoo xi tjintujihjin xuta ko nga ts'innkiyjehe xuta xi ch'ihjin.

² Kui xu'bj xi j'áihjin já postru xi te joo: titjun Simon, xi ta 'mi Pedro, ko Andre xi nda nts'e Pedro maha; Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjin, xi jáha Zebedeo;

³ Felipe ko Bartolome; Toma ko Mateo xi j'áchjintjai ch'a; Santiago ntíhi Alfeo ko Tadeo;

⁴ Simon xi mako já kananista ko Juda Iscariote xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'in kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'ín nga k'úénijmi

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵ As'ai kits'ínkji Jesu já ni'yakuyá xi te joo nga kitsúyaha ni xi tjihin nga incha ts'ín. B'i kitsúhu:

—Najmi tu bankiún má nga najmi tjin xuta xi ntje Israel tjeheñ ra ko najmi tu bitjas'oon nankihj xuta Samarija.

⁶ Xuta xi ntjehe ní Israel y'aha ra tankihinsoho, xuta xi ja kindyja xi nkú joyaha chutsanka.

⁷ Tankiún ko t'énijmíu nga ja 'yún tiña tjíña Ntjaná nga tibatéxuma nd'aj.

⁸ N'enkihúu xuta un, n'ekj'áiyohoo xuta xi ja ka'me, n'enkihúu xuta xi k'uhun ch'in fentujnu tu xi kama jehe nginkun Ntjaná, ko tich'onsjoo janinda xi tjintujihjin xuta. Xi nkú ts'in tu kik'áihínúu nga'yún, b'a ts'in tu tjsinkonú xuta.

⁹ Najmi tu ch'o toonsine aya tsanuu, ta ndaha toontaba, ko ta ndaha kj'ai toon.

¹⁰ Najmi tu ch'o tsa nga n'oo niya, ta ndaha jo 'yún najyun xi ndyoo, ta ndaha tjabaxinté, ko ta ndaha yanise. At'aha xi ts'inxá xijihni kixi nga k'uajihni nichine.

¹¹ Nk'ie nga kuitjas'oon nku nanki 'yún ko tsa nku nanki ichi, yo tinchisjo nku xi nda animaha. Tintsuboo ni'yaha santa nkúhu nga kuitju ngáhanu nanki xu'bo.

¹² Nk'ie nga kuitjas'oon ni'yoo, bi ts'in súniño: "Kas'enuu kjuajyu", tixiún.

¹³ Tsa nda animaha xuta xi ts'e ni'yoo, kas'ehe kjuajyunu. Tunga tsa najmi nda animaha xuta xu'bo, kak'oyak'un ngáhanu kjuajyunu.

¹⁴ Tsa tjin xi najmi ts'iinkjainnu ko tsa najmi ngjuénjihu énnu, tu sahá tjtusje ngáhanu ni'yoo ko tsa nankiu, ko t'etsujno ndyoo tsuku.

¹⁵ Kjuaxi ni xi tixinnu. Nk'ie nga kuichú njstjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta, kui nanki xu'bo xi 'yún un skuje saha nga xuta xi kis'e nanki Sodoma ko nanki Gomorra.

B'i ts'in kitsúyaha Jesu já postru nga n'e uncha

¹⁶ Tejin tak'un. An tít's'inkjinnu xi nkú joyaha chutsanka ajihni naña kjan. Kui nga tintsuba ndahanu xi nkú joyaha ye ko njmakjua n'esjo yjonuu xi nkú joyaha chutujuu.

¹⁷ Chúhún yjonuu xuta, at'aha ts'iinkjas'ennu já tixoo ko k'uenuu aya ni'ya sinagoga.

¹⁸ Ngat'ana ngjuakonuu nginkun já tjtun ko nginkun já rei, tu xi kuixinyaha ruu joo ko ta xuta xi najmi ntjehe Israel tjehe ra yaha an.

¹⁹ Tunga nk'ie nga ts'iinkjas'ennu xuta, najmi tu fantaha ruu yjonuu nkú n'e chubo ko mí éhen xi kuixiún. At'aha kui chuba xu'bo k'uainuu én xi chubo.

²⁰ At'aha najmi jun xi chubo, Espirituhu ní Na'minuu xi kuinchja nk'ie nga chubo.

²¹ Já xi nts'e maha xinkjin ta kuihi ts'iinkjas'en xinkjin nga n'ek'ien. Xi tí'mi na'mi ts'iinkjas'en ntíh. Xi tí'mi nti kjaánko xi cháha ko ts'iink'ien.

²² Ngat'ana ts'in unkiehenuu ngayjee xuta. Tunga xi tu nku ndjáha kuasinjña, kui xi k'uanki.

²³ Nk'ie nga tsjénki unkienuu xuta xi tjin nku nanki, tu sahá tiyú. Tankiún kj'ai nanki. At'aha kjuaxi ni xi tixinnu. Najmi kfenuu nga kuinimo ngayjee nankih xuta Israel kintehe ni nga k'uaí Ntíh Nda'xun.

²⁴ Nku nda ni'yakuyá najmi 'yún yankjún sa nga nda maestruhu, ko nku nda musu najmi 'yún yajún sa nga nda ntíaha.

²⁵ Nda tjin ts'e nda ni'yakuyoo tsa b'a ts'in kamaha xi nkúhu nda maestruhu, ko nda tjin ts'e nda musu tsa kuichú ma xi nkú joyaha nda ntíaha. Tsa na'mihí ntúu xi tí'mihí ndaninda Beelzebu, za najmi tu sahá 'yún ch'on k'úin saha ntíhi?

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tjihni nga kuinkjún

(Lc. 12:4-9)

²⁶ Kui b'a maha, najmi tu binkjuhunu xuta xu'bo. At'aha najmi tjin ni xi 'ma tjtjo xi najmi cha, ko najmi tjin ni xi tijná 'ma xi najmi s'ejña chji.

²⁷ Ni xi tixinyanu má jyuun, chuba ngáhanu má ndzjeen. Ko én sen xi kuinú'yó nga kuinchja, ch'ijyakó ngáhanu asun nk'a ni'yoo.

²⁸ Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé maha ts'ink'ien tunga najmi mahá ra ts'iink'ien anjmanuu. Xi ma níh ts'inkji anjmanuu ko yjonintenuu ajin ngak'ien, kui ní xi tunkjún.

²⁹ 'za najmi mahá tsa tu xí nanki chjihí ch'a nga satéña jo njise xi títí? Ndaha tsa b'a ma, ndaha nku njise najmi ndyja tsa najmi mjehe Na'minuu.

³⁰ Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjin xkijhi Na'minuu.

³¹ Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunu, at'aha jun xi 'yún chji so nga nkjin njise.

³² Ngatentee xi ts'iinkie yjoho nga bena nginkun xuta, ts'inkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tijná ndjiojmi já.

³³ Tunga xi najmi ts'iinkie yjoho nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'inkie yjona nga be xuto nginkun Na'mina xi tijná ndjiojmi já.

B'i ts'in kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjányaha yjoho xuta

(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un, tsa kjuajyu jáik'iejña asunntej. Najmi kjuajyu jái tsja. Kjuachán ní jái tsja.

³⁵ At'aha jáa tu xi kuakjányaha yjoho xuta, má nga nku nda nguai kontraha na'mihí ko nku takjin nguai kontraha naaha ko nku na anta nguai kontraha na nchi'yaha.

³⁶ Ta kuihi xinkjin xuta nguai kontraha.

³⁷ Xi 'yún ts'iintjo sa na'mihí ko tsa naaha nga an, kui xi najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána. Xi 'yún ts'iintjo sa ntíh nga an, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁸ Xi najmi títjaha yjoho nga tsjénkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhu ra nga kama xuta ni'yakuyána.

³⁹ Xi kuangisjái suba nga k'úejña tík'un, tų sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úejña tík'un.

B'i ts'ín kitsúya Jesu chí xi k'uaihi xuta
(Mr. 9:41)

⁴⁰ Xuta xi ts'ínkjáinmu, ja an títs'ínkjáinna. Kọ xi ts'ínkjáinna, ta títs'ínkjáihin xi kits'ín nibána.

⁴¹ Xi ts'ínkjáihin nku nda profeta at'aha nda profeta nij, xi nkú ts'ín tjeheŋ ra b'a ts'ín k'uaihi. Kọ xi ts'ínkjáihin nku nda xi naxu ts'ín at'aha naxu ts'ín ndo, xi nkú ts'ín tjeheŋ ra b'a ts'ín k'uaihi.

⁴² Kọ tsa tjin xi tsjáha nku chutsín ntánijua nch'án xi k'úi nku xuta xu'bi at'aha xuta ni'yakuyána nij, kjuaxi ni xi tixinnu nga k'uaihi chíhi xuta xu'bo.

11

B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyaha Jua Bautista
(Lc. 7:18-23)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga kitsúyaha já ni'yakuyá xi te joo ni xi tjiin nga incha ts'ín, as'ai incha ngji nga tsakúya kọ y'énijmi én nda tsuhú Ntjaná nanki xi tjin yo.

² Aya nubayóo kint'é Jua Bautista ni xi títs'ín Jesu. As'ai kits'ínki k'ua já ni'yakuyaha

³ tų xi ngjuásjayaha ra Jesu. B'a incha kitsúhu:

—¿A ji nda xi tjiin nga k'uai? ¿A ra chúyahá ri k'ai ndaha?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—Tankín'inyoho Jua ni xi tnu'yó kọ tiyo.

⁵ Tíma chíhi xi kaha. Xi najmi ma fi tjincha fi. Xi k'uhun ch'in fentujnu tímanda. Tint'é xi stayaha. Tí'áiyaha xi ja k'ien. Tis'enijmíhi én nda tsuhú Ntjaná xi x'ahan.

⁶ Nda tjin ts'e xi najmi tjin ni xi ts'ínch'oho nga tsjénnkina!

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu Jua Bautista
(Lc. 7:24-35)

⁷ Nk'ie nga ja tjincha fi ngáha já ni'yakuyaha Jua Bautista, kik'atuts'ihin Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua. B'i kitsúhu xuta nkjiun:

—¿Mí nihi xi tsankinse nkjúhun ante kixiu? ¿A nku yáxa xi títs'ínk'ajnihi ntjo?

⁸ Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankisoho? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjin? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un, kui xi tjintu ni'yaha já rej.

⁹ Tunga, ¿á tsitjuhunu? ¿A ra nkúhu nda profeta tsankisoho? Johon, kui. An b'a tixinnu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihin já profeta.

¹⁰ Jua tinchjanijmíyaha ni xi tjit'a xujun éheŋ Ntjaná:

Títs'ínkjá nda chíne'enna tų xi ngjai títjuhun ri.

K'uenda títjun niyáhi.

¹¹ Kjuaxi ni xi tixinnu. Ndaha nku xuta xi tjin asunntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún chí má batéxuma Ntjaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.

¹² Njstjin nga y'énijmi Jua Bautista éheŋ Ntjaná kọ santaha nd'ai 'yún tibixkjanya má batéxuma Ntjaná, kọ xuta xi kitikjua títs'ín ts'e yo.

¹³ At'aha Ntjaná kits'ínchén ni xi y'é't'a já profeta kọ xi kis'et'a kjuatéxumaha Moise nga kitsjá éheŋ santaha nkúhu nga j'ai Jua.

¹⁴ Tsa mjenuu n'e s'ejiun éin, Jua kui xi Eliá xi tjiin nga k'uai.

¹⁵ Xi tjeŋ tjabaxínju, katasínju.

¹⁶ ¿Mí nihi xi k'uejña chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjin nd'ai? Kui xi b'a joyaha já asti xi b'entu niyáté kọ kjintáyaha xinkjin

¹⁷ nga b'a incha tsu: “Nk'ie nga kin'ekjanej yánaxu, ¿á najmi kichankihinu? Kọ nk'ie nga kisej suun nusin, ¿á najmi kich'ihinu?”

¹⁸ At'aha nk'ie nga j'ai Jua, y'eña kjintía kọ najmi kik'i binu. As'ai: “Ndaninda tijnajihin”, kitsú xuta.

¹⁹ Askahan j'ai ngá Ntíhi Ndaixiun xi kjine kọ 'bi, kọ tų sa b'ahá tsu ngá xuta: “Kui ndai xi 'yún kjine kọ 'yún 'bi. Nda nchjako já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá kọ já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo.” Tunga tíseña chíhi kjuankjintak'uhun Ntjaná nk'ie nga tíyaha ni xi títs'ín.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi kits'ínkjáihin éheŋ
(Lc. 10:13-15)

²⁰ As'ai b'i ts'ín ndjá kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi tjintu nanki má nga 'yún kits'ín kjuankjún, at'aha najmi ngjik'áha ra anjmaha:

²¹—*¡Nimá rú n'ehenu jun, xuta nanki Corazin! ¡Nimá rú n'ehenu jun, xuta nanki Betsaida! At'aha tsa xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon kieke kjuankjún xi kama ajinnuu, ja ra nd'ai ngjik'áha ra animaha nga kingja najyun kfe ko y'entujín nasu.*

²²Tunga ahán b'a tixinnuu. Nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnku xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Tiro ko nanki Sidon.

²³Ko jun xuta nanki Capernaum, tsa b'a manuu nga santaha ndjiojmi ján çankjúnnuu, najmi. Tu sa ní santaha ngak'jen kuankínjoon. At'aha tsa xuta nanki Sodoma kieke kjuankjún xi kama ajinnuu, ta tjíña ra santaha nd'ai tsakai.

²⁴Tunga an b'a tixinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnku xuta, jun xi 'yún un skué sanuu nga xuta xi kis'e nanki Sodoma.

*B'i ts'in tsakúchi kjuatsjoho Jesu
(Lc. 10:21-22)*

²⁵Kui nistjiun b'i kitsú Jesu:

—An tít'sintsjoho, Na'mi, Ntjá xi ts'e nk'a ján ko t'anankiu. At'aha y'ejña chihj xuta xi b'a k'un xi nkú joyaha jánti xj ni xi kik'iejña 'maihi já nkjink'uun ko já xi mankjihin ni xi tjín.

²⁶Johon, Na'mi, at'aha b'a ts'in kama tsjohi.

²⁷'Ngayjee ni xi tjín ja kits'inkjas'en aya ntsa Na'mina. Najmi ch'a behe Ntúy, tu nkuhú Na'miu xi behe. Ta ndaha najmi ch'a behe Na'miu, tu nkuhú Ntúy xi behe. Ko xuta xi mjehe Ntúy nga kuakúchihj Na'miu, kui xi skué Na'miu.

B'i ts'in kinchjaha Jesu xuta nga k'uaísehe

²⁸'Nibáhasenú ngatentoó xi tsichu manuu nga kich'anjiu ch'áha kjuatéxumoó, ko an tsjanuu nga n'ekj'áyo.

²⁹Tjasuntjio nkú tsuhu ra kjuatéxuma xi tibakuyá, at'aha ts'inkjáihin xuta ko nimakjua tjiyana. Sakúnuu xi má nga ts'inkj'áya animanuu.

³⁰At'aha najmi 'ni s'esuntjia ni xi bakuyá ko kijna ch'a xi tsjanuu.

12

*B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu nistjin nkjúun
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)*

¹Nku xuatú j'ajin Jesu má nga tjíntje tuniñu. Kama bjoho já ni'yakuyáha ko incha kikje'yún tuniñu. Kits'intjiya ntsja nga kikjine.

²Tunga kikiehé já fariseo ni xi tjincha ts'in jóo. As'ai b'a incha kitsúhu Jesu:

—Chase ma ri. Ni xi tjíña nkjúhun kjuatéxumoó nga nistjin nkjúun tjincha ts'in já ni'yakuyáhi.

³B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehé n'eyo má nga jtít'a ni xi kits'in David nk'ie nga kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

⁴Jas'en ante nkjúhun Ntjaná ko kikjine ninkuan nkjún xi tjintu yo, ni xi najmi tjihin nga kui kjine ko ta ndaha já xi tjenko, ninkuan xi tu já na'miu ma kjinehé.

⁵¿Ko a najmi kjehé n'eyo kui ni xi jtít'a xujun kjuatéxumoó? Já na'mi xi ts'inxá aya ninku nga nistjin nkjúun najmi chumi jéhe b'anji.

⁶An b'a tixinnuu. Eji tjíñajinnuu nku xi 'yún chánka sa nga ninku.

⁷Tunga najmi kjehé mankjinnuu éhen Ntjaná xi b'a ts'in jtít'a: “Ni xi mjehéna, nk'ie nga kama nimanuu xuta. Najmi chje xi k'uechjintjainuu mjena.” Tsa mankjinnuu éen, najmi chuba n'enijéhe ruu xuta xi najmi tjihin jé.

⁸At'aha Ntíhi Nda'x'iun batéxumaha santaha ko nistjin nkjúun.

*B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)*

⁹Ngjikjas'en Jesu ni'ya sinagoga.

¹⁰Yo ta kab'ejña nku nda xi ch'ihin ntsja. As'ai b'a incha kitsú jóo nga kingjásajiyaha Jesu, tu xi b'a ts'in sakúhu ra má tindyajihin Jesu:

—¿A ma n'enki nga nistjin nkjún?

¹¹As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tsa nku xi kabasinjña eji tjíñaha nku çutsanka, tsa tu nkuhú tixa kujjengiya çu nga nistjin nkjúun, ¿a najmi kuak'áha çu ko k'uasjeya tixó?

¹²Kui b'a maha, i'yún chji sa nku xuta nga nku çutsanka! Kui nga ma n'ehe nku ni xi nda nga nistjin nkjún.

¹³As'ai Jesu b'a kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsaj.

Kingjénte ntsja ndo ko kamanda. B'a kik'ie xi nkúhu ntsja xinkuu.

¹⁴ As'ai incha tsitju yo já fariseo ko y'éndako xinkjín xi nkú ts'in kama ts'íink'iehen Jesu.

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

¹⁵ As'ai ngji t'axín Jesu, at'aha ja be ni xi mjehe ts'íin jóo. Nkjin nkjún xuta kitsjennkihi. Kits'innkihi ngatentee xi uhun

¹⁶ ko b'a kitsúhu xuta nga najmi incha kuitsuya yáha Jesu.

¹⁷ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú:

¹⁸ Eí tjiña nda musuna xi j'ajián,
xi tjona ko xi tsjo maha anjmana.

Tsjaha Espirituna,

ko kuitsuyaha xuta xi tjin asuntee ni xi naxu nginkán.

¹⁹ Najmi kjan kuinchja ko najmi kjintáya,

najmi niyátée kuinú'yá ntaha.

²⁰ Najmi kjét'okjá nku yáxá xi ja títs'okjá.

Najmi ts'íink'ien nd'í xi tu nintíhi tíju saha,

santa nkúhu nga ts'íinndjuú ni xi naxu nginkán.

²¹ Ko xuta xi tjin asuntee kama 'yún tak'un nda musuna.

B'i ts'in kinchjanjmyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² J'aisehe Jesu xuta xi j'aiko nku nda xi tjiñajihín ndanindoo. Kui xi ka ko najmi ma nchja. As'ai Jesu ts'asjehé ndanindoo ndo. Kama chjihí ko kama kinchja.

²³ Tu ni xi kama nkjühun ra ngayjee xuta. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Kutsa kuihi xu'bi xi ntjehé David?

²⁴ Nk'ie nga kint'é já fariseo ni xi tjincha tsu xuta, b'a incha kitsú:

—Nga'yuhun ndaninda Beelzebu xi nda k'akuhu jánindoo tím'osjekohona ndai jánindoo.

²⁵ Tunga behé Jesu ni xi títs'innkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu ra:

—Tsa xuta xi tjinu má batéxuma nku nda rej ta kuihi fi kontraha xinkjín, ta kuihi incha ngjuá tiya nankihi. Ngatentee nanki ko ni'ya xi ta kuihi fi kontraha xinkjín, najmi tse maha.

²⁶ B'a ta tjin ts'e ndanindoo. Tsa Satana k'onsje suba yjoho, ta kuihi tífi kontra subaha yjoho. Tsa b'a ts'íin, žnkú ts'in tse kuichúkuaha ra nga kuatéxumaha?

²⁷ 'Ko tsa nga'yuhun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo tibixiún, žyá xi ts'e nga'yún xi m'osjekohona jánindoo já ts'ajun? B'a ts'in ta kuihi jóo bakúchji nga najmi kixi tjintuyánuu.

²⁸ Tunga tsa Espirituhu Ntjaná tím'osjekohona jánindoo, kui xi tsuhu ra nk'ie nga ja j'ai nistjin nga ja tibatéxuma Ntjaná.

²⁹ žNkú ts'in nku nda kama kjuas'ehen ni'yaha nku nda xi 'yún tjihín nga'yún ko kjé'aha ra ni xi tjihín? Tjin nihi nga tjun k'u'é'yún ndo. B'a ts'in kama kjé'aha ra ni xi tjihín ndo ni'yaha.

³⁰ Xi najmi an makona, kui xi xuta kontraña. Xi najmi tíf'ayakona, kui xi tibáténdzjo.

³¹ 'Kui nga b'a tíxihinnuu. Kama ndyjat'aha xuta ngatentee ngatitsuhun ko ngatentee én ch'on tsu xi kuinchja. Tunga xi ch'on kuitsuhu Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra.

³² Xi nkú kuitsuhu Ntíhi Ndaixiún, kama ndyjat'aha. Tunga xi nkú kuitsuhu Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra, ta ndaha nd'ái ko ta ndaha ndyjun nkinj.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in yaha ra xuta

(Lc. 6:43-45)

³³ 'Tsa tuhu jóo xi nda, nda jóo. Ko tsa tuu xi najmi nda, najmi nda jóo. At'aha tuu bakúchji nkú k'un jóo.

³⁴ j'á ch'onk'un xi b'a k'un! žNkú ts'in kama chubahanu ni xi nda, nk'ie nga jun xi ch'onk'un? At'aha ni xi kitsejihín anjmana xuta, kui nihi xi bitju ts'a.

³⁵ Nku nda xi nda b'asjéjin ni xi nda ajihín ngayjee ni nda xi tjtjohó. Ko nku nda xi ch'onk'un b'asjéjin ni ch'onk'un ajihín ngayjee ni ch'onk'un xi tjtjohó.

³⁶ 'Ko an b'a tíxinnuu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga chaséhe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta, nk'ie ts'íinkjas'en kuenta xuta nga nkúnkú én xi najmi chumi ni chjihí ra xi kinchja eí.

³⁷ At'aha ta kuihi én xi kichubai n'e kjuaha ri, tsa tjihín jé ko tsa najmi tjihín jé.

B'i ts'in kinchjanjmyaha Jesu xuta xi mjehe skue kjuankjún

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ As'ai k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo b'a incha kitsúhu Jesu:

—Ji nda maestru, mjenj nga chaj nku kjuakjún xi n'eí, xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibáhi.

³⁹ B'i kitsú Jesu:

—Xuta xi tjin nd'aj tjincha banki nga sku'e nku kjuankjún, at'aha ch'onk'un ko najmi naxu tjincha nginkun Ntjaná. Tu ni xi kamat'aihín nda profeta Jona nk'ie, tu kuihí kjuankjún xi s'ejna chjihí xuta xi tjin nd'aj.

⁴⁰ At'aha xi nkú ts'in y'ejna Jona jan nistjin ko jan nistjen aya kats'a ti chánko, b'a ta ts'in k'úejna Ntúhí Ndax'jun jan nistjin ko jan nistjen kinte t'anankiu.

⁴¹ Xuta xi y'entu nanki Ninjve kuisintjenko xuta xi tjin nd'aj nk'ie nga kujichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'ínkokuahá xuta xi tjin nd'aj, at'aha kui xi ngjik'áha ra animahá nk'ie nga Jona y'énjimihi éhen Ntjaná. Nd'aj bi, ej tijná nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Jona.

⁴² Ko na rejna xi tsatexuma nanki Saba kuisintjenko xuta xi tjin nd'aj nk'ie nga kujichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xuta. Kui xi ts'ínkokuahá xuta xi tjin nd'aj, at'aha kui xi 'yún kjin nibaha nga j'aisínjuhú kjuankjink'uhun Salomon. Nd'aj bi, ej tijná nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Salomon.

*B'i ts'in kinchjanimiyaha Jesu ni xi mahá xuta
(Lc. 11:24-26)*

⁴³ 'Nk'ie nga nku ndaninda bitjuhín nku nda, fatsú'basún ante kixiu nga bangisjai má nga ts'ínkj'áiya. Nk'ie nga najmi sakúhu ante,

⁴⁴ as'ai b'a tsu: "Tu sahá kfin ngáhana ni'yaná má tsitja." Nk'ie nga b'óya ngáha, ja kjitiya ni'yoo nga f'aise ngáhá ra. Kichjuchá ko ja tjiná.

⁴⁵ As'ai filkj'á sa yatu janinda xi 'yún ch'onk'un sa nga kui ko ngatenteé incha fas'enjihin ndo. Ko máha nda xu'bo, 'yún ch'on ts'in b'ejna askahan nk'ie nga tjuhun. B'a ta kamahá xuta ch'onk'un xi tjin nd'aj.

*B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi naqahá ko yá xi já nts'e
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)*

⁴⁶ Nk'ie nga tinchjako sa Jesu xuta nkjiun, tu naqahá ní ko já nts'e j'aincha na'siun xi má nga mjehe kuinchjakoho.

⁴⁷ As'ai tjin xi b'i kitsúhu Jesu:

—Naahí ko já nts'ei kabincha na'sin ján. Mje rúhu kuinchjakohi.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu nga kinchjako nda xi j'aikoho éen:

—Z'Yá xi nána ko yá xi já nts'é?

⁴⁹ As'ai tsakú xuta ni'yakuyáha ko b'i kitsú:

—Kui xuta xu'bj xi nána ko já nts'é.

⁵⁰ Tu yáhá ni xi ts'íntjusun xi nkú ts'in mjehe Na'miná xi tijná ndjiojmi ján, kui xi nda nts'é, na nichja ko nána.

13

*B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tsaténdzjo xujmá
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)*

¹ Kui nistjiun tsitju Jesu ni'yahá ko ngjik'iejna andai ntáchak'uun.

² Nkjin nkjún xuta kama njakú'ahá. Kui nga nku tsutsu ngjik'iejnayahá Jesu, ko ngayjee xuta tsincha andai ntóo má kixiu.

³ Nkjin tjká ni xi tsakúyahá nga y'éjna chubayahá. B'i kitsú:

—Nku nda tsitju nga ngjiténdzjo xujmá.

⁴ Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai nijóo. As'ai incha j'ai nisee ko kikkjine xujmá xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio má nga najmi 'yún tjin ninte. Kítsa jasu xujmóo, at'aha najmi 'yún tjin nintee.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju ts'íu, kits'inchjahan ko kixí, at'aha najmi 'yún ngjiyanji kjamaha.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kísá na'yóo ko najmi kitsjantehe nga nda saá xujmá xu'bo.

⁸ Tunga k'ua ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Tu xí tsehé ni xi kitsjá. Tjin xujmóo xi kitsjá unchan tjihin, tjin xi kitsjá cháte ko te tjihin, ko tjin xi kitsjá katé tjihin.

⁹ Xi tjen tjabaxínju, katasínju.

*B'i ts'in kitsúya Jesu á tu subahá y'éjna chubayahá nga tsakúya
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)*

¹⁰ As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—Z'Á tu subahá b'ejna chubayahani nk'ie nga chubakohoni xuta?

¹¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainu nga kamankjinnu ni xi 'ma tijná ts'e xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Tunga xuta xu'bo najmi kik'aihí nga kamankjihin niu.

¹² At'ahá xi kamankjihin, k'ujaj sahá ko 'yún nda kamankjihin. Tunga xi najmi ts'jinsihin nga kamankjihin, chjú'ahá santaha ni xi t'jñahá nga kamankjihin kai.

¹³ Kui kjuahá tu t'ib'ejña chubayahá rá xutá xu'bo. At'ahá tibase tunga najmi t'ibehé, ko tint'é tunga najmi t'ibasín'juhú ko najmi t'umankjihin.

¹⁴ Ni xi t'íncha ts'ín xutá xu'bo t'its'íntjusun éhen Nt'ianá xi kitsúya ndá profeta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú:

'Yún kuásin'ju tunga najmi kamankjihinnuu, ko 'yún chasó tunga najmi chanú.

¹⁵ At'ahá ja kama ndjá animaha xutá xu'bj,

kits'ín staya yjoho ko kik'íechja tunkun,

tú xi najmi skuéhe ko najmi kuínt'éhe,

ko najmi kamankjihin rá,

tsa ts'ínk'óntjaiya animaha ko nga an ts'innkíhí.

¹⁶ Tunga máha jun, á b'a nda t'jihin ts'ajun xi t'yo ko t'ínu'yó, at'ahá tibe tunkun ko tint'é t'jabaxin'ju.

¹⁷ Kjuaxi ni xi t'ixinnuu. Nkjin já profeta ko xutá xi naxu y'entu xi kis'e n'istjin nk'ie incha kama mjehé nga skué ni xi t'yo nd'ái, tunga najmi k'iekhé. Kama mjehé nga kuínt'é ni xi t'ínu'yó nd'ái, tunga najmi k'int'éhé.

B'i ts'ín tsakúya Jesu xi nkú ts'ín ts'ínk'ájihin xutá éhen Nt'ianá

(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸ Kui b'a maha, t'jen'juhúnu nkú tsuhú rá ni xi kuak'iejña chubaya ts'e ndá xi tsaténdzo xujmó.

¹⁹ Nk'ie nga nt'é xutá én xi tsuya nga Nt'ianá xi batéxuma, as'ai najmi mankjihin niy, nibá ndanindoo ko k'jexin én xi ja kis'entjejin animaha. Kui xutáha xi nkú joya xujmá xi tsixuntu andai niyó.

²⁰ Xujmá xi tsixuntu ajin ndjio, kui xutáha xi nt'é éen ko t'jen'yún tsjohó ts'ín ts'ínk'ájihin.

²¹ Tunga najmi 'yuhún t'jihin k'jama ajin animaha ko najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti ko nk'ie nga n'e uncha tu ngat'ahá éen, ts'ín t'axihin yjoho éen.

²² Xujmá xi tsixuntu ajin na'yó, kui xutáha xi tá nt'é éen, tunga ni xi t'jihin asunntej s'entaha rá ko kjuanchinó b'anachaha. B'a ts'ín najmi sakúntehe rá nga nda saáha éen ajin animaha xutá xu'bo ko najmi tsjá chan.

²³ Tunga máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutáha xi nt'é éen ko mankjihin. Nda ts'ín nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá unchan t'jihin, ko tsa xi tsjá cháte ko te t'jihin, ko tsa xi tsjá katé t'jihin.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén xujmá xi nda ko jñá ch'onk'un

²⁴ Tá y'éjña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Má batéxuma Nt'ianá b'a joyaha nku ndá xi nda xujmá xi y'entjejin jñáha.

²⁵ Tunga nk'iehé nga k'jintufé, j'ai ndá kontrahá ndo. Y'entjejihin tuniñu jñá ch'onk'un ko as'ai ngí.

²⁶ Nk'ie nga jasu tuniñu ko kis'ehé tu, tá kama chji jñá ch'onk'uun.

²⁷ As'ai incha j'ai ja musuhú ndá xi ts'e tuniñu ko b'a kitsúhu: "Ji ndá ntja, ¿a najmi xujmá ndahá xi y'entjejin jñáhi? ¿Nkú ts'ín nga tú sa jñá ch'onk'uhún k'j'ijin ngáha rá ntjehi?"

²⁸ B'a kitsú ndo: "Nku ndá kontrá b'a kits'ín." B'a kitsú já musy: "¿A mjehé ri nga kuankín chjúneyaj jñá ch'onk'uun?"

²⁹ Tunga b'ahá kitsú ndo: "Najmi, at'ahá tsa chjúneyo jñá ch'onk'uun, ko xka tuniñu chjúyanjiu.

³⁰ Tú sahá katuma chá suba nga joo santaha nkúhu nga kuichú n'istjin nga kama chá. Kui n'istjin b'a xihin já xi kuaté tuu nga t'itjun k'jéneya jñá ch'onk'uun, k'j'úach'á ko k'u'éti. Tunga máha tuniñu, kui xi k'j'úátjo antehé."

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku k'un mostasa

(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹ Tá y'éjña chubayahá ngáha Jesu nga tsakúya. B'i kitsú:

—Xi nkú ts'ín batéxuma Nt'ianá b'a joyaha nku k'un mostasá xi jak'á nku ndá ko y'entje jñáha.

³² Kui k'un xu'bj xi 'yún íchí sa nga k'un xi k'oo. Tunga nk'iehé nga ma chá, 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi b'éntje xutá. Santaha nku yá tu bichú ma, ko f'ai ts'ínnda'á n'isee nubaha t'jahá yó.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén na'yu sahan n'inkuan

(Lc. 13:20-21)

³³ As'ai tá y'éjña chubaya ngáha Jesu:

—Xi nkú ts'ín batéxuma Ntjáná b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jak'á nku tachjuun ko kits'íntjinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatente na'yu.

Int' kjuai nga tu nku y'éjña chubayaha Jesu nga tsakúya
(Mr. 4:33-34)

³⁴ B'a ts'ín kinchjako Jesu xuta nkjiun. Y'éjña chubayaha ngayjee ni xu'bi nga kitsúyaha. Najmi kinchjako tsa najmi y'éjña chubayaha.

³⁵ B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjáná xi kitsúya nda profeta nga b'a kitsú: K'uejñá chubaya, xinya ni xi tjintu'má santaha nkúhu nga kamanda asuntee.

B'i ts'ín kitsúya Jesu ni xi tsakúya nga kits'ínchjén xujmá xi nda ko jñá ch'onk'un

³⁶ Nk'ie nga ja kits'ínkji Jesu xuta nkjiun, jas'en ni'yaha. As'ai já ni'yakuyaha j'aik'úhun ko b'a incha kitsúhu:

—T'inyani nkú tsuhu ra én xi kuak'iejña chubayai ts'e jñá ch'onk'un xi tjin ajihin tuniñu.

³⁷ B'i kitsú Jesu:

—Nda xi y'éntje xujmá ndoo, kui xi Ntíhi Ndax'jun.

³⁸ Ante xi má nga y'éntje, kui xi asuntej. Xujmá xi ndoo, kui xutaha xi ts'e má batéxuma Ntjáná. Jñá ch'onk'uun, kui xutaha xi ts'e ndanindoo.

³⁹ Nda kontra xi y'éntje jñá ch'onk'uun, kui xi ndanindoo. Nistjin nga chjúsintjen tuniñu, kui nistjihin nk'ie nga kfe asuntee. Ko já xi kuate tuniñu, kui xi ntútsjee.

⁴⁰ Xi nkú ts'ín f'áya jñá ch'onk'uun ko s'eti ajin nd'ú, b'a ta kama nk'ie nga kfe asuntee.

⁴¹ Nk'ie nga kuatéxuma Ntíhi Ndax'jun, ts'ínkji ntútsjee nga kjéxin ajihin xuta xi ts'e ngayjee xuta xi ts'ínkijnejin ngatúsun xuta xi k'oo ko ngayjee xuta xi ch'on ts'ín.

⁴² Kui xi kjaník'ajin má tíma 'yún nd'ú. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁴³ Nk'iehe kuat'ai xuta jee xi nkú joyaha ts'ú nga k'úentu má batéxuma Na'mihj. Xi tjen tjabaxinñju, katasinñju.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén xuta xi sakúhu nku ni xi 'yún chji

⁴⁴ Má batéxuma Ntjáná b'a joyaha xi nkúhu nku nisa toon xi tjña 'ma nku ante. Nda xi sakúhu niu ta b'éjña 'mahá ngáha at'aha najmi kui ts'e antee. Tsjo mahá ndo niu. Kui nga fitéñayjehe ni xi tjihin ra ko b'atse antee.

⁴⁵ Má batéxuma Ntjáná ta b'a joyaha xi nkúhu nku nda xi ts'ínxáko ndjjo tsjo k'un.

⁴⁶ Nk'ie nga sakúhu nku ni 'yún chjihj, as'ai fitéñayje ni xi tjihin ko b'atse ndjjo tsjo tjin xu'bo.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku na'ya tjo

⁴⁷ Má batéxuma Ntjáná ta b'a joyaha xi nkúhu nku na'ya xi kikjaník'ajin jóo ntáchak'uun. Kixincháha ngayjee tikjá tjo xi tjin.

⁴⁸ Nk'ie nga kitsehe tjo na'yo, as'ai kikje'yún jóo andai ntóo. Yo y'entu nga j'ajin tjo xi ndoo. Tsinchá nšin xi ndoo ko kikjaníya xi najmi ndoo.

⁴⁹ B'a ta kama nk'ie nga kfe asuntee. Kuitju ntútsjee ko ts'ínkja t'axín xuta xi ch'onk'un ko xi je.

⁵⁰ As'ai kjaník'ajin xi ch'onk'uun má nga tíma 'yún nd'ú. Yo kjintá xuta ko kuate ni'yun.

⁵¹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kingjájayaha já ni'yakuyaha:

—¿A kamankjinnu ngayjee ni xu'bi?

—Johon —incha kitsú jóo.

⁵² B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga nku nda chjine'éhen kjuatéxumoog bangiya nkú tsuhu ra nga Ntjáná batéxuma, kui xi b'a joyaha nku nda xi tjñaha nku ni'ya chánka. Bakúchji ni tsjo k'un xi tjintutjóho, ni xi cháha ko ni xi tsésehe.

B'i ts'ín najmi kin'ekjálhin Jesu

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga y'éjña chubaya, as'ai tsitju yo.

⁵⁴ Ngji ngáha nankihj ko tsakúya aya ni'ya sinagoga xi tjin yo. Kama nkjúhun xuto ko b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿Má ngjik'áha kjuankjink'un nanka xi y'aha ndaj? ¿Nkú ts'ín mahá ra ts'íhin kjuankjún?

⁵⁵ ¿A najmi kuihí ndaj xi ntíhi nda chjineyóo? ¿A najmi kuihí naaha xi 'mi Maria? ¿A najmi já nts'éhé máha Santiago, Kuse, Simon ko Juda?

⁵⁶ ¿A najmi eihj ta tjintujinná ngatentee jminchjín nichja ndaj? Kui b'a maha, ¿má ngjik'áha ni xi mahá?

⁵⁷ Kui nga najmi incha kits'ínkjalhin ra. Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkjiun:

—Tu má xi tje'hén ni yankjún nku nda profeta. Nkúhú nankihj ko ni'yaha najmi b'a n'ehe.

⁵⁸ Najmi 'yún kits'in kjuankjún Jesu yo, at'ahá najmi kis'ejihin xuta nga Ntjaná kits'in nibáha.

14

B'i ts'in k'ien Jua Bautista

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Kui nstjiun Herode Antipa tjihin xá ante Galilea. Kint'é ni xi tít's'in Jesu kō b'a kitsúhu já xi ts'inxát'ahá:

² —Jua Bautista niu. Ja j'áiya ngáha rá ngabayoo. Kui kjuaha nga tjihin rá nga'yún nga tít's'ihin kjuankjún.

³ At'ahá Herode kits'inkji já juhun nga jak'ánijé Jua. Y'é'yún kō kits'inkjas'en nubayoo. Ngat'ahá ná Herodia b'a kits'ihin. At'ahá chjuuhun Felipe kama ná Herodia, kō ndo ngá nts'e kamaha Herode.

⁴ B'a kits'in ndo at'ahá Jua Bautista b'a kitsúhu:

—Tijña nkjühun kjuatexumoo ni xi tin'ei, nga tá jili tinchunkoi chjuuhun nda nts'ei.

⁵ Kama mjehe Herode nga ts'ínk'ien Jua, tunga tsankjúhún nga b'a ts'ín, at'ahá b'a tsu xuta nga nku nda profeta Jua Bautista.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsichu nú Herode, ts'asje s'íhi kō kitenki takjihin ná Herodia nginkun xuta xi j'ai s'íu, kō tsjo nkjún kamaha Herode.

⁷ As'ai ixi Ntjanáhá kits'inkie nga tsjáha takjiun tu mí nihí ni xi kuankihi.

⁸ Tunga jáhá kabinchá'a títjuhun ngaha takjiun, kō b'i kitsúhu Herode:

—T'eya tabani nintaku Jua Bautista nga k'uai ní.

⁹ As'ai kik'ie babahá nda rej Herode, tunga ngat'ahá ní nga ja kats'inkie Ntjaná nga ts'íntjusun éhen kō ngat'ahá já xi kab'entut'ákoho yámixo, kui nga b'a kitsúhu nga k'uaihi rá takjiun ni xi tibaniki.

¹⁰ Kitsjá kjuá nga stkjá nintaku Jua aya nubayoo.

¹¹ Nku taba kis'eya nintaku Jua kō kik'aihi takjiun, kō kui xi ngjtsjá ngáha rá naaha niu.

¹² Ja kamoo, já ni'yakuyáha Jua j'aik'já yjoninte k'ien kō kingjáyanji. As'ai ngji tsúyaha Jesu ni xi kamoo.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi un mi

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Nk'ie nga kint'é Jesu éin, y'eya nku tsutsu nga ngji t'axín suba nku ante má najmi ch'a tjín. Tunga nk'iehé nga kint'é xuta nkjiun nga ja tifi Jesu, as'ai tsuku ngji títjuhun rá Jesu nga ngjitjenni.

¹⁴ Nk'ie nga tsitjuen Jesu tsutsuu, kikié nga nkjin nkjún maha xuta xi tikuyáha. Kama nimáha kō kits'innkíhi xi uhun.

¹⁵ Nk'ie nga ja kama ngxuun, incha j'aik'úhún já ni'yakuyáha kō b'a kitsúhu:

—T'axint'a nkjún ej kō ja 'yún kama ngxun. Tu sahá b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjindai ej má nga kama k'uatse ni xi kjine.

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi machjéhen nga nguai xuto. Tu sahá jun tjohoon ni xi kjine.

¹⁷ B'a kitsú jóo:

—Un ichi maha ninkuan xi kich'aj kō jo ichi tjio.

¹⁸ —Nibákonú ej —kitsú Jesu.

¹⁹ As'ai b'a kitsúhu xuta nkjiun nga k'úéntujin jñoo. Jak'já ninkuan xi uun kō tjio xi joo. Tsasenjinki nk'a ján nga kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjánya ninkuon kō kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'ímdzjo ngáha rá xuta nkjiun.

²⁰ Ngantee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihin. As'ai j'áiya ninkuan xi ts'ankiu. Te jo nisin kama.

²¹ Ma rá un mi jax'in kō k'ái jminchjún kō jánti xi incha kikjine nichinee.

B'i ts'in ngisun Jesu ntáchak'uun

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

²² As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga incha kjuas'en tsutsuu kō nga incha nguai títjuhun ngabantá ntáchak'uun, at'ahá Jesu tsasín niyá xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

²³ Nk'ie nga ja kits'inkji xuta, as'ai ngji nchjako t'axín suba Ntjaná asunntu tjenkiu. Yo tjíña suba nk'ie nga ja kama jyun.

²⁴ Kui chubō ja kamasehen ntáchak'uun tjenjin tsutsuu. T'éhen ntóo tít's'instihi, at'ahá ntjo 'yún nkjún tísatéjihin tsutsuu.

²⁵ Nkú rá ma nga ja tifi ma sen, tsichu tjenni tiña Jesu jóo nga tífisun ntáchak'uun.

²⁶ Nk'ie nga kikié já ni'yakuyóo nga nibásun ntáchak'uun, incha kitsankjún nkjún. B'a incha kitsú nga kikjintáya nkjún:

—jNku sen nibá yo!

²⁷ Tunga tjen'yún kinchjahá Jesu:

—jlyu ní! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

²⁸ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji ndá maestru, tsa kjuaxi nga ji niu, tjein kjuá nga kfínsehe yo má tjenjin ntóo.

²⁹ —Nibái —kitsú Jesu.

As'ai tsitjuen Pedro tsutsuu ko ngjisun ntóo nga ngjisehe Jesu.

³⁰ Tunga nk'iehé nga kieke nga 'yún tíma ntjo, kitsankjún ko nk'ie nga ja tífijinti, kikjintáya:

—ji ndá maestru, n'ek'ankini!

³¹ Tá kuihi chubó jak'á Jesu ntsja Pedro ko b'a kitsúhu:

—¡Á b'a 'yún íchí s'ejihin ri an! ¿Á jo jan kamaha ri?

³² Nk'ie nga incha jas'en tsutsuu, kitsjenjyú ntjo.

³³ As'ai já xi tíjntsa tsutsuu kits'intsjohó Jesu nga b'i kitsúhu:

—Kjuaxi nga ji xi Ntíhí Ntjáná.

B'i ts'in kits'ínnkihi Jesu xutá un xi tjin nanki Genesaret

(Mr. 6:53-56)

³⁴ Nk'ie nga ja j'atikjáo Jesu já ni'yakuyáha ntáchak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret.

³⁵ Nk'ie nga kamankjihin xutá xi tjin yo nga Jesu niu, kits'ínkint'é xutá xi tjin xkí ante xi tíjndai yo. As'ai incha j'aisehe Jesu nga j'aiko ngatentee xutá xi uhun.

³⁶ Incha tsankihí tsa tsjántehe tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko, ko kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhun Jesu.

15

B'i ts'in tsakúya Jesu mí nihi xi ts'in sihi xutá nginkun Ntjáná

(Mr. 7:1-23)

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo xi nibaha nanki Jerusalen. B'a incha kitsúhu:

² —¿Á najmi ts'intjusuhun já ni'yakuyáhi sihin xi y'éjñaná ntje cháná? Najmi tíjnt bané ntsja nk'ie nga kjine níñu.

³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko máha jun, ¿á najmi n'etjusuhunnu ni xi y'éjña Ntjáná, nga tu sahá sinnuu n'etjusuhunnu?

⁴ Tjít'a má nga b'a kitsú Ntjáná: “Chankjún na'mihí ko naaha”, ko “Xi ch'on kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha, kui xi tíihin nga n'ek'ien.”

⁵ Tunga juhún b'a bixiún nga tsa tjin xi b'i kuitsuhu na'mihí ko tsa naaha: “Ngayjee ni xi tíjina nga kúásínkoho kai, ja chje kitsjaha Ntjáná”,

⁶ tsa tjin xi b'a kuitsu, kui xi najmi tá tíihin tsa skuenkjún na'mihí ko tsa naaha. Kui nihi xi bixiún. B'a ts'in najmi tá n'echjíhinu éhen Ntjáná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu.

⁷ ¡Tu tsjohónuu nga bakuchúú xi nkú ts'in yankjún Ntjáná! Kjuaxi kjááhin ni xi kitsú ndá profeta Isaia nk'ie nga b'a ts'in y'é't'a:

⁸ Kui xutá xu'bjí tu ts'ahá benkjúnna, tunga anímaha kjin tíñaha an.

⁹ Najmi chumi ni chjijí rá chje xi tsjana, at'aha tu kjuatéxumaha xutáhá bakúya.

¹⁰ As'ai b'i kitsúhu Jesu xutá nkjün:

—Tjenñju ko katumankjinnuu.

¹¹ Ni xi fas'en ts'a xutá, najmi kui xi ts'in sihi nginkun Ntjáná. Ni xi bitju ní ts'a, kui ní nihi xi ts'in sihi.

¹² As'ai j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—¿A yai nga já fariseo najmi kuasásihin én xi kuachubai?

¹³ B'i kitsú Jesu:

—N'esjenji santaha ko kjamaha ngayjee yá xi najmi y'éntje Na'mina xi tíña ndjiojmí ján.

¹⁴ Najmi tu nkjún manuu jóo. Já kahá niu xi bakú níyáha xutá ka. Tsa nku ndá ka kjuakú níyáha kj'ai ndá ka, ¿a najmi kuixuntuyáha nga joó nku tíxa?

¹⁵ As'ai b'a kitsú Pedro:

—T'inyanjí nkú tshu rá ni xi kuak'iejña chubayai.

¹⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿A tá ndaha jun najmi mankjinnuu?

¹⁷ ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi fas'en ts'a xutá, fi aya kats'a ko bitju ngáha?

¹⁸ Ni xi bitju ní ts'a xutá, kui ní xi nibáha ajin anímaha ko kui xi ts'in sihi nginkun Ntjáná.

¹⁹ At'ahá ajin animahá ní xutá nibáhá rá nga ch'on ts'ín ts'ínnkink'un, nga ts'ínk'ien xinkjín, nga bangane kjuábixoon, nga tjín xi fantuko jminchjín nga najmi kjeé bixan, nga ndyjé ts'ín, nga nchjá én tsank'á, kó nga ch'on tsuhú xinkjín.

²⁰ Kuíhi ní xu'bjí xi ts'ín síhí xutá nginkun Ntjáná. Tunga tsa kjine ninkuan nga najmi tíjun kuané ntsja, najmi kui níhi xi ts'ín síhí xutá nginkun Ntjáná.

B'í ts'ín nku tachjuún xi najmi ntjehé judio tjeheñ ra tsankihí nku kjuanda Jesu

(Mr. 7:24-30)

²¹ As'ai tsitju Jesu yó nga ngjí ánte xi tíña mahá nanki Tiro kó nanki Sidon.

²² Kó tú kíkintáya tjennkíhí rá nku tachjuún xi najmi ntje judio tjeheñ ra xi yó tjíña. B'a kitsúhu:

—jí chá maestru, jí xi ntjehé David, chásé nimaní íchí an! ;Takjín íchína tjíñajihín chánindó, kui nga tú xí uhún tbeheñ rá!

²³ Tunga ndahá nku én najmi kinchjá Jesu. As'ai j'aise tíñahá já ní'yakuyáha kó b'a incha kitsúhu:

—Tú sahá b'a t'ihín tachjuún nga katjí, at'ahá tíkintáya tjennkiná.

²⁴ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Kits'ín nibána Ntjáná nga tú nkuhú xutá xi ntje Israel tjeheñ rá kfínsehe, xutá xi kindyja xi nkú joyaha chutsanká xi ngjí t'axín suba.

²⁵ As'ai j'ai tachjuún, tsasinkúnch'int'ahá Jesu kó b'a kitsúhu:

—jí chá maestru, túsinkoní íchí an!

²⁶ B'í kitsú Jesu:

—Najmi nda tjín tsa chjú'ahá ninkuahan jántíu nga kj'uaihí nañóo.

²⁷ As'ai b'a kitsú tachjuún:

—Johón, chá maestru, tunga santahá ní kó nañóo kjine xihí ninkuan xi bixunntunkí yámixahá ntjáha.

²⁸ B'í kitsú Jesu:

—Jí tachjuún, já b'a 'yún s'ejihín rí nga Ntjáná kits'ín nibána! Katuma xi nkú ts'ín mjehi.

Tá kuíhi chubó kamanda takjihín tachjuún.

B'í ts'ín kits'ínkíhi Jesu nkjín nkjún xutá un

²⁹ Tsitju Jesu yó nga ngjí ándai ntáchak'un Galilea. As'ai ngjinjí nku asunntu tjenkí kó yó y'ejña.

³⁰ Incha j'aisehe Jesu nkjín nkjún xutá nga j'aikó xi najmi ma fi, xi ka, xi najmi ma nchjá, xi kutu ntsja, kó nkjín sa xi uhún. Kui xi j'aik'íentut'áha Jesu kó Jesu kits'ínkíhí ngayjee.

³¹ Kui nga kama nkjúnun rá xutá nkjiún nk'ie nga kíkíe nga tinchjá xutá xi najmi ma nchjá, kamandúú ntsja xutá xi kutu ntsja, tjíma xutá xi najmi ma fi, kó kama chjihí xutá xi ka. As'ai incha kits'ínsjohó Ntjáha xutá Israel.

B'í ts'ín kits'ínkjen Jesu já xi ñju mií

(Mr. 8:1-10)

³² As'ai kinchjáha Jesu já ní'yakuyáha kó b'í kitsúhu:

—Tíma nimana xutá nkjiún, at'ahá ja tjíhín jan nstjín nga tjíntukoná ej. Ja najmi tá tjíhín rá nichíne. Najmi mjena ts'ínkí kjintía, at'ahá tsa kuayáya aya ñyóo.

³³ As'ai b'í incha kitsú já ní'yakuyóo:

—¿Tunga má xi tjeheñ sakúná ej ánte t'axín xu'bjí ninkuan xi kamahá rá nga kjine xutá xi b'í nkjún ts'ín nkjín maha?

³⁴ B'í kitsú Jesu:

—¿Nkú tjín ninkuan kich'o?

B'a incha kitsú jóo:

—Yatu maha kó k'ua tjío xixí.

³⁵ As'ai b'a kitsú Jesu nga k'úentu xutá nkjiún t'anankiún.

³⁶ Jak'á ninkuan xi yatuú kó tjío kó kitsjáha máb'achjihí Ntjáná. Tsakjánya kó kitsjáha já ní'yakuyáha. As'ai já ní'yakuyóo kits'ínndzjohó ninkuon kó tjío xutá nkjiún.

³⁷ Kíkijine tente xutá niú santa nkúhu nga kitse sisihín. As'ai j'áíya ninkuan xi ts'ankiún. Yatu njsín kama.

³⁸ Nju mií jáx'in kó kj'ai jminchjuún kó jántí xi kíkijine nichínee.

³⁹ Nk'ie nga kits'ínkji Jesu xutá nkjiún ní'yaha, jas'en ngáha tsutsuu nga ngjí ánte xi tíña mahá nanki Magadan.

16

B'í kitsú Jesu nk'ie nga tsinchihí nku kjuankjún

(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

1 Incha j'ai já fariseo ko já saduseo nga j'ai kjut'ayák'un Jesu. Tsankihí nga ts'ín nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntjaná kits'ín nibáha.

2 Tunga b'íhí kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ja ma ngxuun b'a bixiún: “Nda chun kama, at'aha chun jeje nk'a ján.”

3 Ko nga ta jyuun b'a bixín ngó: “Ch'on chun kama nd'ai, at'aha nintí tüncha.” Mankjinnu ni xi ma chji nk'a ján, tunga, za najmi tímankjihinnu ni xi ts'ejña chjihi nstjin nd'ai?

4 Xuta xi tjin nd'ai tüncha banki nga skué nku kjuankjún, at'aha ch'onk'un ko najmi naxu tüncha nginkun Ntjaná. Tunga tu ni xi kamat'aihin nda profeta Jona nstjin nk'ie, kui kjuankjúhun xi s'ejña chjihí xuta xi tjin nd'ai.

B'a kitsú Jesu, as'ai ngi t'axíhin xuto.

*B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchén na'yu san
(Mr: 8:14-21)*

5 Nk'ie nga tsichu já ni'yakuyáha ngabantóo, tu kichayahá ra nga kik'a ninkuan.

6 As'ai b'a kitsú Jesu:

—Nda chaso. Chuhun yonu na'yu sahan já fariseo ko já saduseo.

7 As'ai b'i ngján kinchjanimiyakoho xinkjin já ni'yakuyóo nga najmi incha y'a ninkuan.

8 Kamankjihín Jesu ni xi tüncha tsu jóo ko b'a kitsúhu:

—Zá tichubanimiyakohonu xinkju nga najmi kich'ahanu ninkuan? Já b'a 'yún ichi s'ejhinnu nga Ntjaná kits'ín nibána!

9 Z'A tu yje najmi kjehe mankjinnu? Z'A najmi ta f'áitsjehénnu ninkuan xi uun xi tsakjanyáha já xi un mií maha ko nkú tjin nstjin kin'etso ninkuan xi y'ekú?

10 Z'Ko a najmi ta f'áitsjehénnu ninkuan xi yatuu xi tsakjanyáha já xi nju mií maha ko nkú tjin nstjin kin'etso ninkuan xi y'ekú?

11 Z'Nkú tjihín ra nga najmi tímankjihinnu nga najmi ninkuan tinchjanimiyahana? Tunga chuhun ruu yonu na'yu sahan já fariseo ko já saduseo.

12 As'ai kamankjihín já ni'yakuyóo ni xi tüncha Jesu, nga najmi na'yu sahan ninkuan xi tjihín nga kúhun yjoho. Ngat'aha ní ni xi bakúya já fariseo ko já saduseo tjihín nga kúhun yjoho.

*B'i ts'ín kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntjaná kits'ín nibáha ngajoho
(Mr: 8:27-30; Lc: 9:18-21)*

13 Nk'ie nga tsichu Jesu tiña nanki Cesareá, má nga batéxuma nda Felipe, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Z'Yáhá ni Ntíhí Nda'jün tsu xuta?

14 B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjin xi b'a tüncha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjin ngá xi b'a tüncha tsu nga ji xi Eliá. Ko tjin ngá xi b'a tüncha tsu nga ji xi Jeremiá ko a ra k'jái nda profeta.

15 B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, zá xi bixiún nga an?

16 As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji xi Cristo. Ji xi Ntíhí Ntjaná xi tíña t'ík'uun.

17 B'i kitsú Jesu:

—Nda tjin ngat'a ts'i, Simon, ntíhí Jona. At'aha ndaha nku xuta asunntej najmi y'éjña chjihi nií. Na'mina ní xi tíña ndjiojmi ján y'éjña chjihi nií.

18 Ko an b'a tixihín nga ji xi k'úhín Pedro. Ts'inndá ninkuna asuhun ndjio xu'bj ko nga'yúhun ngabayoo najmi kamahá ts'ín nganaha xuta xi ts'an.

19 An tsjaha yubíhí má batéxuma Ntjaná. Ni xi k'úet'a'yín ei asunntej, ta s'et'a'yún ndjiojmi ján. Ko ni xi chjundáyai ei asunntej, ta kuindáya ndjiojmi ján.

20 As'aha b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha nga najmi tu ch'ai kuitsuyaha nga kui xi kits'ín nibáha Ntjaná ngajoho.

*B'i ts'ín kitsúya títjun Jesu nga n'ek'ien
(Mr: 8:31—9:1; Lc: 9:22-27)*

21 Kui nstjin kik'atuts'íhín Jesu nga kitsúya kixihí já ni'yakuyáha nga tjihín nga ngjuai nanki Jerusalen, ko nga un nkjún skuéhe aya ntsja jáchá xi tjihín xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo, ko nga n'ek'ien ko nstjin xi ma jahan k'jáya ngaha ra ngabayoo.

22 As'ai Pedro ngjiko t'axín Jesu ko b'a kitsúhu nga najmi nda kits'ín nga b'a kitsú. B'a kitsú Pedro:

—ji nda maestru, Ntjaná kakjéhin ngayjee ni xu'bo! ¡Najmi tu chumi nihi xi katumahil!

23 Tunga kits'ínk'ótjyak'uhún Jesu Pedro ko b'i kitsúhu:

—Tiyú xinní, Satana! Ji xi t́in'endyjajinní. At'ahá najmi ni xi ts'e Ntjáná t́in'enkj́ntak'uin. Ni xi ts'e ní xutá asunntej t́in'enkj́ntak'uin.

²⁴ As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Tsa t́ín xi mjehe tsjénnkina, kat'éch'o subahá yjohó ni xi mjehe kó katsjáha yjohó nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

²⁵ At'ahá xi mjehe ts'jínk'anki suba yjohó nga k'úéjña t́ik'un, kui xi t́u sahá kuayá. Tungá xi kuayá ngat'ana, kui xi sakúhu nga k'úéjña t́ik'un.

²⁶ At'ahá, ¿mí xi chj́ihí ra tsa ts'jín ngana xutá ngayjee ni xi t́ín asuntee, tsa t́u sa ndyjahá ngá anímaha? ¿Mí nihi xi tsj́á nga k'uéchj́intjai anímaha?

²⁷ At'ahá Nt́ihí Ndax'j́un kj'uaíko kjuachánkaha Ná'mihí kó kj'uaíko nt́itsjehe. Nk'ie k'uéchj́ihí nga nkúnkú xutá ni xi kits'ín.

²⁸ Kjuaxí ni xi t́ixinnúu. K'ua xi t́íncha eí najmi kuayá santa nkúhu nga skué nga kj'uaítéxuma Nt́ihí Ndax'j́un.

17

B'í kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

¹ Askahan nk'ie nga j'a jun ństj́in, Jesu kinchja t'axíhín Pedró, Santiago kó Jua xi nts'e maha Santiago. Ngj́iko t'axín jóo nku asunntu t́jenkí nk'a.

² Yó kik'óntjaiya sénnstj́ihín Jesu nginkun jóo. Tsat'ai ankj́in xi nkú joyaha ts'íu kó najyuhun taba xúxú kama kó tsat'ai.

³ T́a kíkíe jóo Moise kó Eliá nga t́íncha nchjanjímíko Jesu.

⁴ As'ai b'a kitsú Pedró:

—Ji ndá maestru, já b'a nda t́ihin nga eí kuíntsubahaná! Tsa mjehi, ts'inndá eí jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'j́, nku xi kama ts'e Moise kó nku xi kama ts'e Eliá.

⁵ Nk'ie nga b'a t́a t́tsuhu Pedró, t́u nkúhú ńntj́i xi t́ibat'ai j'ai ts'ínnk'íéhen jóo kó kinu'yá ajin ńntj́u nku nt́a xi b'a kitsú:

—Kui xu'bj́i xi Nt́ina. Tjona kó tsjo mana. T́asinñjuhúu.

⁶ Nk'ie nga kint'é ntó já ni'yakuyóo t́u ni xí incha kitsankjúhún. Kui nga xí t'anankiuhú y'é't'aha nintakú nga incha tsinchakúch'ín.

⁷ As'ai j'aik'úhún Jesu kó kits'ínkóho nga b'í kitsúhu:

—Tísintj́oon. Najmi t́u b́inkjun.

⁸ Nk'ie nga kingjénnk'a ngáha ankj́in jóo, najmi t́a ch'a xi kíkíehe. T́u Jesu síjña subahá.

⁹ Nk'ie nga ja t́íncha nibájen ngáha asunntu t́jenkíu, b'a kitsúhu Jesu jóo:

—Najmi t́u ch'a xi 'miyohóo ni xi kuayo santaha nkúhu nga kj'uaíya ngáha rá ngabayoo Nt́ihí Ndax'j́un.

¹⁰ As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyóo:

—¿Á b'a tsuhu já chj́ine'éhen kjuatéxumoó nga t́ihin nga kj'uaí t́tjuhun Eliá?

¹¹ B'í kitsú Jesu:

—Kjuaxí nga kj'uaí t́tjun Eliá kó k'uénda ngayjee ni xi t́ín.

¹² Tungá an b'a t́ixinnúu nga ja j'ai Eliá, tungá najmi kamankj́ihín rá xutá tsa Eliá niú. T́u ni xi kama mjehé rá jóo kits'íhín. B'a t́a ts'ín un skuéhe Nt́ihí Ndax'j́un aya ntsja jóo.

¹³ As'ai kamankj́ihín já ni'yakuyóo nga Jua Bautistá kinchjanjímíyaha Jesu.

B'í ts'ín kits'ín ndáihí Jesu nku ndá chí xi t́j́ñajihín ndanindoo

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga t́íncha xutá nkj́iun, as'ai nku ndá j'aisehe Jesu kó tsasinkúch'ínt'ahá nga b'a kitsúhu:

¹⁵ —Ji ndá maestru, chásé nímahí íchí ndá chína. T́jín ństj́in nga jyuhú kj'í b'atsé kó 'yún un behé. T́jín nga nkj́in ńiyá jnejin nd'íu kó tsa ntánijuo.

¹⁶ Kjúáikóho já ni'yakuyáhi, tungá najmi kamahá rá kuats'ínnkihí.

¹⁷ As'ai b'í kitsú Jesu:

—j'á b'a 'yún íchí s'ejihín rá Ntjáná xutá xi t́ihin nd'aj kó ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin t́ihin nga kúatejñajinnúu? ¿Nkjé kjin t́ihin nga ts'ín chúkjuanuú? Nibákonú nda chíu eí.

¹⁸ As'ai ndj́a kinchjako Jesu ndanindoo kó tsitj́ujihín ndá chíu. T́a kuihi chubó kamanda nda chíu.

¹⁹ Askahan já ni'yakuyáha j'aingjásjaiya t'axíhín. B'a incha kitsúhu:

—¿Á najmi kamahánj́i kuakich'onsjehenj́i ndanindoo?

²⁰ B'í kitsú Jesu:

—At'aha 'yún ichi s'ejinnuu Ntjaná. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa tu ichi s'ejinnuu xi nkúhu nku k'un mostasa xi 'yún ichi, kama b'a k'úihuun asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin ej kò t'in t'axín.” As'ai ngjuai t'axín. Kò tu mí nihí ni xi kamanuu, tsa b'a ts'in s'ejinnuu Ntjaná.

²¹ Tunga jáninda xi nkúhu xu'bi najmi chubá bitju. Nk'ie nga chubakáhá Ntjaná kò nga bintsuba kjintáa, nk'iehé nga bitju.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²² Nk'ie nga tsú'bakò Jesu já ni'yakuyáha ante Galilea, b'i kitsúhu:

—N'ekjas'en Ntíhi Ndax'jun aya ntsja xuta

²³ kò incha ts'ínk'ieheh. Tunga nistjin xi ma jahán ni k'uaíya ngáha rá ngabayoo.

Kik'ie nusin nusihin já ni'yakuyóo nga b'a kitsú Jesu.

B'i ts'in y'échji Jesu toon xi masúhun ninku

²⁴ Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Capernaum, as'ai incha j'aisehe Pedro já xi f'ásuhun toon ninku xi síña nanki Jerusalem. B'a incha kitsúhu Pedro:

—¿A najmi b'échjintjaihi ndá maestrühj ninku?

²⁵ —Johon —kitsú Pedro.

As'ai nk'ie nga jas'en Pedro ni'ya má tíña Jesu, tu Jesuhú tjun kinchjakohó:

—Ji Simon, ¿nkú bixin? Já rej xi tjin asunntej, ¿yá xi ts'ínk'iechjintjai? ¿A ntíhi, a rá xuta xi kj'aihi?

²⁶ —Xuta xi kj'ai —kitsú Pedro.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, najmi b'échji ntíhi jóo.

²⁷ Tunga tu xi najmi ch'on kamaha rá jóo, tu sahá t'in andai ntáchak'uun kò ndjein nintu. Tijo xi tjun ngjuait'ahi chjúx'á'ai ts'a. Yo sakúhi toon xi kama k'úechjintjaihini jo xuta. Chjúbéi tooon kò t'ink'iechji xi ts'j kò xi ts'an.

18

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka má batéxuma Ntjaná

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Ta kui nistjin xu'bo j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha. B'a incha kitsúhu nga kingásajayahá:

—¿Yá xi 'yún chánka sa má batéxuma Ntjaná?

² As'ai kinchjaha Jesu nku ndá chí, tsasíñajin masehen jóo

³ kò b'a kitsú:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi kuankinchj'aha ruu animanuu kò n'ek'ontjaiyo yjonuu xi nkú joyaha ntí xi ntí ntí, najmi kuitjás'enjiun nga Ntjaná xi kuatéxumanuu.

⁴ Kui nga tu yáha ni xi ts'ín nímakjuaha yjohó xi nkú joyaha ndá chí xu'bi, kui xi 'yún chánka kama má batéxuma Ntjaná.

⁵ Kò xi ngajoná ts'ínkjáhin rá nku ndá chí xi nkúhu xu'bi, kui xi an títs'ínkjáinna.

B'i ts'in kinchjanijmyaha Jesu xuta xi ts'ínkijnejin jé xuta xingisoo

(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶ Tu yáha ni xi ts'ínkijnejin ngatitsun nku ndá chí xi nkúhu xu'bi xi s'ejihin an, tu sahá rá ngandaha xi b'a ts'ín tsa s'et'a 'yunt'a kásin nku ndjio chánka kò chjanik'ajin má nankaha ntáchak'uun.

⁷ Níma rú ts'íhin xuta xi tjin asunntej, at'aha tjin ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun! Tjihin nga s'e ni xi ts'ínkijnejihin ngatitsun xuta, tunga, níma rú ts'íhin xuta xi ts'ínkijnejin ngatitsun xuta xi kj'ai!

⁸ Kui b'a maha, tsa ntsaj kò tsa tsukui xi títs'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá tichákjái kò kjin chjaniyai. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en nímai kò tsa kutui má nga k'úentu tik'un xuta, kò najmi tsa tjt'a nga jóo tsukui kò nga jóo ntsaj tunga tu sa ajin nd'í xi najmi mahá rá 'meya chjanik'ajin ngáhi.

⁹ Kò tsa tunkuun xi títs'ínkijnejihin ngatitsun, tu sahá n'esjei kò kjin chjaniyai. Tu sahá ngandahí tsa kuitjás'en kat'ai má nga k'úentu tik'un xuta, kò najmi tsa tjincha nga jóo tunkuun tunga tu sa ajin nd'í ngak'ieheh chjanik'ajin ngáhi.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku chutsanka xi kindyja

(Lc. 15:3-7)

¹⁰ Tejin tak'un. Najmi tu tohón manuu nku ndá chí xi nkúhu xu'bi. At'aha an b'a tixinnuu nga ntitsjehe jántú xi tjin ndjiojmi ján, tjintu tehente nginkun Na'mina xi tíña ndjiojmi ján.

¹¹ At'aha Ntíhi Ndax'jun j'ai ts'ínk'anki xuta xi ja kindyja kai.

¹² ¿Nkú bixiún? Tsa nku ndá tjinchaha unchan chutsanka, tsa ndyjaha nku, ¿a najmi kúincháhá xi cháte kò yachán níjoo ajin jñóo kò ngjuaingisjái xi kandyjoo?

¹³ Kjuaxi ni xi tíxinnu. Tsa sakúsjaihi chu xi kandyjog, 'yún tsjo kama saha chu xi nku xi kuasaku ngáha ra, nga xi cháte ko yachán ñja xi najmi kandyjog.

¹⁴ B'a ta ts'in najmi mjehe Na'minuu xi tíña ndjiojmi ján tsa ndyja ndaha nku jánti ntí xi nkúhu xu'bi.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuan'endyjat'oo

(Lc. 17:3)

¹⁵ Tsa ch'on títs'ihin nda nts'ei, t'ihinseihí ko chubanijmíko subai nga b'a t'ihin nga najmi nda tjin ni xi títs'in. Tsa kuint'é éhin, ja kuijnehi nda nts'ei.

¹⁶ Tunga tsa najmi kuint'é éhin, t'inkoi tsa nku ko tsa jo xuta, tu xi b'a ts'in s'ehe tsa jo ko tsa jan testiyu xi kuitsuya ni xi kamo.

¹⁷ Tunga tsa najmi kuint'é éhen jóo, t'inyaihi xuta ninku ni xi títs'in. Ko tsa najmi kuint'é éhen xuta ninku, katumahi ndo xi nkú joyaha já xi najmi be Ntjaná ko tsa xi nkúhu já xi f'áchjintai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma.

¹⁸ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ni xi k'úét'a'yún ei asunntej, ta s'et'a'yún ndjiojmi ján. Ko ni xi chjundáyo ei asunntej, ta kuindáyo ndjiojmi ján.

¹⁹ Ko b'ahá ta tíxin ngáhanuu. Tsa jo kamo nga k'úéndo ei asunntej ni xi mjenuu nga kuinchíhu Na'mina xi tíña ndjiojmi ján, kui xi tsjánuu ni xi kuinchíu.

²⁰ At'aha má nga kama ñjakú tsa jo ko tsa jan xuta xi s'ejihin an, an ta tíjñajin masehen xuta xu'bo.

²¹ As'ai j'ai tíña Pedró ko kingjájaiya:

—Ji nda maestru, ¿nkú tjin n'iyá ts'inndyjat'aha nda nts'é nga ch'on títs'inna? ¿A santaha yatu n'iyá?

²² B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu yatu n'iyá tíxihin. Cháte ko kan ní n'iyá nga yatu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi najmi kits'inndyjat'aha nda musu xinkjín

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kui b'a maha, má batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku nda rej xi kama mjehe ts'ínko kuenta já musuhu.

²⁴ Nk'ie nga tib'atuts'ihin nga títs'inxki, as'ai j'ai kin'ekasinña nginkun nku nda musu xi 'yún tse tjehe ts'e.

²⁵ Tunga najmi tíhín ra ndo toon xi k'uéchjhi ni xi tjehe. As'ai kitsjá kjuá nda ntjaha nga saténa ndo, chjuúhun, ntíhi ko ngayjee ni xi tíhín, tu xi b'a ts'in kuítju chjhi ra toon xi tjehe.

²⁶ As'ai tsasinkunch'in nda musu nginkun nda ntjaha ko b'i kitsú: “Ji nda ntja, n'e chúkjuá saní ichí. K'uechji tentehé ra toohin.”

²⁷ Kama n'ima ha ndo nda musuhu. Kits'in ndaí ngáha ra ko kits'inndyjat'a tentehé toon xi tjehe.

²⁸ Tunga nk'iehe nga tsitju nda musu yo, kisatékjá kj'ai nda musu xinkjín xi ichí tjehe ts'e. Kui xi jak'á nga kitsubantu ko b'a kitsúhu: “i'techjíná toonna xi tjehin!”

²⁹ As'ai tsasinkunch'int'aha nda musu xinkjín ko b'i kitsú nga tsankihí: “N'e chúkjuá saní ichí. K'uechji tentehé ra toohin.”

³⁰ Tunga najmi kits'in yuhú nda musu. Tu saha ngjingjáya'yún nda musu xinkjín ndo. Yo rú ngjuáya santaha nkú rúhu k'uéchjhi ni xi tjehe.

³¹ Nk'ie nga kiekie já musu xingisoo ni xu'bi, un nkjún kama k'un ko ngji tsúyaha nda ntjaha ngayjee ni xi kamo.

³² As'ai kinchja ngáha ra ndantjaha nda musu xu'bo ko b'a kitsúhu: “Ji nda musu ch'onk'un! An kuats'inndyjat'aha ngayjee toon xi tjehin tu ngat'aha nga b'a kuak'inni.

³³ ¿A najmi kohó ji tíhín nga kama n'ima nda musu xinkj xi nkú ts'in kama n'ima na ji?”

³⁴ Kama kjahan nda ntjaha. As'ai kits'ínkjas'en nda musu aya ntsja já xi basehe nubayoo tu xi tsjáha ra kjuan'ima. Yo s'eya santaha nkúhu nga k'uéchjhi toon xi tjehe.

³⁵ B'a ta ts'innuu Na'mina xi tíña ndjiojmi ján tsa najmi ngayjehe animanuu n'endyjat'ohoo nts'o.

19

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsitju ante Galilea nga ngji ante xi tjin Judea xi tíña ngabantá ntaje Jordan.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi ko yo kits'innkíhi xuta xi uhun.

³ As'ai j'aisehe Jesu k'ua já fariseo tu xi kikjut'ayák'uhun ra. B'i ts'in kingjájaiyaha:

—¿A kama nku nda chubá ts'ínkkehé kjuabixahan nga k'uéjña chjuúhun?

⁴ B'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kkehé n'eyo éhen Ntjaná má nga tjít'a xi nkú ts'in kits'innda Ntjaná xuta nga tuts'ihin ni? B'a ts'in tjít'a: “Nku chjuún nku x'in kits'innda.”

⁵ Kó tjít'a ya má nga b'a ta kitsú: “Kui kjuaha nga nku nda k'uéjñaha na'mihí kó naaha nga k'uéjñako chjuúhun, kó nga joo nkúhú kúichú má.”

⁶ Kui nga najmi ta jo ma saha. Nku ní yjoninte incha maha. Kui b'a maha, ni xi y'é'yúhun Ntjaná, najmi xuta kjéndáya.

⁷ B'a incha kitsú jóo:

—Tunga tsa b'a ts'in tjíña, ¿á b'a ts'in y'éjñaha Moise nga nku nda kama kjésintjehen nku xujun má nga ja tít'sínkje kjuabixahan kó b'a ts'in kama k'uéjñaha chjuúhun?

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—At'aha ndja animanuu, kui kjuaha nga kits'inj'oho Moise nga kama k'uéjñahanu chjuúnuu. Tunga najmi b'ahá ts'in kis'ejña nga tuts'ihin ni.

⁹ An b'a tixinnuu. Tsa nku nda k'uéjña chjuúhun, tsa chjuúhun najmi kik'at'aha, tsa as'ai kuixanko k'ái tachjuún, kui xi tibangane kjuabixan tjuhun. Kó tsa k'ái nda kuixanko ngáha tachjuún xi y'éjñaha x'ihin, kui nda xu'bo xi ta tibangane ni xi 'mihí kjuabixan.

¹⁰ As'ai já ni'yakuyóo b'a incha kitsúhu Jesu:

—Tsa b'a ts'in tjíña ngat'aha nda xi tjíñaha chjuún, tu sahá nda tjín nga najmi kuixaán.

¹¹ B'i kitsú Jesu:

—Najmi ngatentee xuta mankjihin ni xu'bi, nku tutuhú xi Ntjaná kitsjáha nga kamankjihin.

¹² At'aha tjín xuta xi b'a ts'in kitsin nga najmi kama kuixan, kó tjín ngá xi kin'e xanta tu xi najmi kama kuixahan. Kó tjín ngá k'ái xi ja y'éch'oho yjoho nga kuixan tu xi tu nku Ntjanáhá ts'inxát'aha ra. Xi kama ts'ínkjáihin ni xu'bi, kats'ínkjáihin.

B'i ts'in nda kinchjane Jesu jánti xiú

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³ Incha j'aiko xuta ntíhi tu xi Jesu ngjuénehe ra ntsja kó kuinchjantjaihi nginkun Ntjaná. Tunga já ni'yakuyóohó b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'in.

¹⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehenntoho jántiú nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xuta xi b'a ts'in tjintuyáha xi nkú joyaha jánti xi, kui xi tjehe ra nga Ntjaná kuatéxumaha.

¹⁵ Kingjénne ntsja Jesu jántiú. As'ai tsitju yo nga ngji t'axin.

B'i ts'in kinchjanjmiko Jesu nku nda nchiná

(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

¹⁶ J'aisehe Jesu nku nda kó b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿mí ni nda xi tjihin nga ts'ian tu xi kama ts'ínkjáihin ra nga kuatéjña tik'un sián?

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á ni xi nda tichasjayahani? Nku tutuhú maha xi nda. Tsa mjehi kuitjás'ein má nga kuinchun tik'uin, n'etjusuin ni xi tjít'a kuatéxumoo.

¹⁸ —¿Má xi kui? —kitsú ndo.

B'i kitsú Jesu:

—Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyje n'ei. Najmi tu testiyu tsank'á n'ei.

¹⁹ Chankjún na'mihí kó naahi. Kó n'etjóo xuta xinkí xi nkú ts'in tjohi yjohi.

²⁰ B'a kitsú ndatiu:

—Santa nkúhu nga ndyjana tít'sintjusan ngayjee ni xu'bo. ¿Mí nihi xi ndyjat'á sana?

²¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tsa mjehi nga kuichú mai xi tjihin nga kuichú mai, t'ihinteñai ni xi tjihin kó tjeihin xuta x'an. B'a ts'in s'ehé ri kjuanchiná ndjojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²² Tunga nk'iehé nga kint'é ndatiú ein, kik'ie nusin nusihin nga ngji, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²³ As'ai b'a kitsúhu Jesu já ni'yaku'yáha:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. 'Ni tjín tsa nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

²⁴ B'ahá ta tixin ngáhanuu nga tu sahá najmi 'ni tjín tsa nku chu camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

²⁵ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyóo ein, tu ni xi kama nkjún ra kó b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni má?

²⁶ As'ai tsase'a Jesu jóo kó b'a kitsúhu:

—Xuta ndahachi najmi kamaha ts'ink'anki yjoho, tunga Ntjaná maha ts'ink'anki xuta. At'aha tu mí nihí ni xi maha ts'ín Ntjaná.

²⁷ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentej ni xi tjínni ko tjeñnikihí nd'ai. Kui kjuaha, ¿mí nihí xi sakúhúni jin?

²⁸ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Nk'ie nga kuichú nistjin nga n'e tsetse ngayee ni xi tjín ko nk'ie nga kuakúchji Ntíhí Ndax'jun kuachánkaha nga k'úéjnasun ante má nga kuatexuma, kui nistjin jun xi tjeñkonú nd'ai ta kuintsúbo ante xi te jo maha nga kuatexumoho ntjehe xuta Israel xi te jo tikjá maha.

²⁹ Tu yáhá ni xi ngat'ana y'éjñaha ni yaha, tsa já nts'e, tsa jminchjín nichja, tsa na'mihí, tsa naaha, tsa ntíhí ko tsa jñá xi tjihin, kui xutaj k'uai ngáha ra unchan niyá tjihin ni xi y'éjña ko ts'ínkjáihin nga k'úéntu tik'un sín.

³⁰ Nkjin xuta xi tjun nd'ai tsjénki, ko nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén títjun kama ngáha.

20

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'inchjén ja xi kits'inxájin tuntsajéé

¹ Xi nkú ts'ín batexuma Ntjaná b'a joyaha nku ndá xi tijnaha nku jñá. Kui xi ta jyun tsitju nga ngjik'iéndako já musu tu xi ngjuaj ts'inxájihin ante tuntsajéé.

² Nk'ie nga kits'ínj'ó já musu nga kama chjihí nku toon denarijo nga nku nistjin, as'ai kits'ínkji jó ajin tuntsajéé.

³ As'ai ta ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chubá ñja, ko kikié kj'ai já xi tijncha ajin nantjo xi najmi tjihin xá.

⁴ B'a kitsúhu jó: "Tu sahá tankín n'exó ko jun ajin tuntsajéénda ko nda tjín k'uechjínju." As'ai ngji jó.

⁵ As'ai ta ngjihí ngáha ndo, nkú ma nga chubá te jo ko nkú ma nga chubá jan, ko b'ahá ta kits'ín ngáha.

⁶ Ko xi nkú ma nga chubá un nga ngixuun ta ngjihí ngáha ndo ko kisakú saha kj'ai já xi najmi tjihin xá. "Jun, ¿á nku nistjin kab'ahanu ei nga najmi tin'exáhanu?", kitsúhu.

⁷ "At'aha najmi tjín xi títsjá xáni", kitsú jó. "Tu sahá tankín n'exó ko jun ajin tuntsajéénda", kitsú ndo.

⁸ Nk'ie nga kama jyuun, kinchjako nda xi ts'e tuntsajéé nda xi basehe já musu ko b'a kitsúhu: "Chubarñajihí já musu ko t'echjihí nistjin xi kats'inxá. Xi askahan kafas'een ch'atuts'ihin ri, santaha nkúhu nga kuichuk'uin xi tjun kafas'een."

⁹ Incha j'ai já musu xi jas'en xi nkú ma nga chubá un ko kits'ínkjáihin nku toon denarijo nga nkúnkú.

¹⁰ As'ai incha j'ai já musu xi tjun jas'een ko b'a incha kitsú animaha nga ts'ati k'uaihi, tunga ta nkúhu toon denarijo kits'ínkjáihin nga nkúnkú.

¹¹ Nk'ie nga kits'ínkjáihin niu, y'ésiko nda xi ts'e tuntsajéé.

¹² B'a kitsúhu: "Já xi askahan kafas'een tu nkúhu ora kuats'inxá sa. Tunga tu ngúsuhún kuan'ei nga kuak'iechjihí jó ko jin xi kan'e chúkjuaj xóo ko nubóo nga nku nistjin tantoo."

¹³ Tunga b'ahá kitsú ndo nga kinchjako nda musu xi b'a títshu: "Ji nda xinkjían, najmi ch'on títsh'inkgho. ¿A najmi nkúhu toon denarijo kab'endakoní?"

¹⁴ Chjúbéi toohin ko t'in. Tunga mjehéna tsjahá já xi askahan kafas'een xi nkú nga tjín ta títshaha.

¹⁵ ¿A najmi kamahá ts'inka ni xi tjínna xi nkú ts'ín mjena? ¿A ra tíma xin tak'unní at'aha nda animana?"

¹⁶ B'a ts'ín xi yjanki nd'ai tjun kama ngáha. Ko xi tjun nd'ai, kui xi tsjénki.

B'i ts'ín ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷ Nk'ie nga tjena Jesu niyá xi fi nanki Jerusalen, kinchja t'axín subaha já ni'yakuyá xi te jo ko b'a kitsúhu:

¹⁸ —Tjenñju. Ja tibankiáán nanki Jerusalen. Ja n'ekjas'en Ntíhí Ndax'jun aya ntsja já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kuatexumoo. Kui xi incha tsjá kjuá nga n'ek'ien

¹⁹ ko as'ai ts'ínkjás'ehen xuta xi najmi ntje Israel tjehe na, tu xi incha kuajnukiehe ra ko k'uehe ko ngjuat'a kruuhu. Tunga nistjin xi ma jahan kj'uaiya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'ín naaha Santiago ko Jua tsankihí Jesu nku kjuanda

(Mr. 10:35-45)

²⁰ As'ai j'ai naaha jáha Zebedeo nga tjeñko ts'ihin jáha. Tsasinkúunch'int'aha Jesu nga tsankihí nku kjuanda.

²¹ B'a kitsú Jesu:

- ¿Mí nihi xi mjehi?
 B'i kitsú t'achjúun:
 —Tjennteí nga nku ntína kat'ejña kixihí kó nku xi kat'ejña skjúhín nk'ie nga kuatexumai.
²² As'ai b'i kitsú Jesu:
 —Najmi yo ni xi t'ibinchu. ¿A kuichúkjuanúu nga un skuenuu xi nkú ts'ín un skuena?
 —Kujichúkjuanjí —kitsú jóo.
²³ As'ai b'i kitsú Jesu:
 —Kjuaxí nga un skuenuu xi nkúhu an. Tunga tsa kuintsuboo nga kixina kó tsa skjúnna, najmi an t'ijnana nga tsja niu. Ja t'jintúhu Na' miná xi t'ijná ndaha kui antee.
²⁴ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niu, incha kits'ínkanko já ni'yakuyá xi jóo.
²⁵ Tunga kinchja njahá ra Jesu jóo kó b'i kitsúhu:
 —Yo xi nkú ts'ín xuta xi t'jihin xá eí asunnteí 'yún ndjá ts'ínko xuta xingisoo, kó xi t'jihin nga 'yún ts'ín nga nu'yá'éhen.
²⁶ Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi mje níhi nga ndá k'aku kama ajinnuu, kui xi kats'ín ni xi nda ngandanuu.
²⁷ Xi mjehé nga tjun kama ajinnuu, kui xi katuma ndá musunuu.
²⁸ At'aha tá ndaha Ntíhi Ndax'jün najmi j'ai tsa tú xi kui nda n'ehé ra. J'ai ní tú xi ni xi ngandaha xuta j'ai ts'ínin kó tú xi ts'ínkjas'ehen yjohó nga k'u'échjintjai nkjin xuta.

B'i ts'ín kits'ínkíhi Jesu jo já ka
 (Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

- ²⁹ Nk'ie nga t'jncha bitju nanki Jerico Jesu kó já ni'yakuyáha, nkjin nkjún xuta xi kitsjennkíhi.
³⁰ Jo já ka kab'entu andai n'yóo. Nk'ie nga kint'é nga yo t'f'a Jesu, incha kikjintáya:
 —jji xi ntjehé David, katuma nimaíhi jin!
³¹ As'ai xuta xi t'jin yo kinchjatíkoího tú xi k'u'échja'aha ts'a. Tunga tú sahá 'yún incha kikjintáya sa:
 —jji ndá maestru, ntjehé David, katuma nimaíhi jin!
³² As'ai tsasin'yún Jesu, kinchjaha jóo kó b'a kitsúhu:
 —¿Mí nihi xi mjenúu nga ts'innuu?
³³ B'a kitsú jóo:
 —Ji ndá maestru, mjeni nga kuix'ánki tunkujin.
³⁴ As'ai Jesu kama nimaíha jóo kó kits'ínko tunkujin. Tá kuihi chubó kama chjihí kó kitsjennkíhi Jesu.

21

B'i ts'ín jas'en Jesu nanki Jerusalem
 (Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

- ¹ Nk'ie nga ja t'jncha bichú tiña nanki Jerusalem nga incha j'ai Betfage, nanki xi tiña maha asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha
² nga b'i kitsúhu:
 —Tankiún nanki íchí xi t'ijná tiña ján. Yo sákunúu nku búrrú xi t'jít'a'yúnko ntí búrrúhu. Chjúndáyo kó nibákonú eí.
³ Tsa t'jin xi nkú kuitsunúu, b'a t'ihun: “Ndá maestru rú machjéhen chu. As'ai rú ts'íink'óya ngáha.”
⁴ B'a kama tú xi tsitjusuhun éhen Nt'jáná xi kinchja ndá profeta nga b'a kitsú:
⁵ B'a t'ihun xuta xi t'jin Sion:
 “Chasoo, ja nibásenuu Ndá reinuu.
 Kui xi nimaíjua, nku búrrú t'jísun,
 nku ntí búrrú, ntíhi chu xi b'anji ch'á.”
⁶ As'ai ngji ts'íntjusun já ni'yakuyóo ni xi kitsú Jesu.
⁷ Incha j'aiko búrrú kó ntí búrrú. Najyuhun incha kingjásuhun kó Jesu y'esúhun chu.
⁸ Nkjin nkjún xuta incha kingjántu najyuhun aya n'yóo, kó k'jáí ngá xi tjiaha yá incha tsatet'a kó kingjántu aya n'yóo.
⁹ 'Yún incha kikjintáya xuta nkjin xi yja títjuun kó xi yjankiu nga b'i incha kitsú:
 —jKats'ínk'ankiná xi ntjehé David! jNt'jáná nda kats'ínko xi kits'ín nibá ngajohó!
 jKats'ínk'ankiná xi t'ijná nk'a ján!
¹⁰ Nk'ie nga jas'en Jesu nanki Jerusalem, kama nkjúhun ngayjee xuta nantio kó b'a incha kitsú:
 —¿Yá ndaha xu'bj?
¹¹ B'a incha kitsú xuta xi tjenko Jesu:
 —Ndá profeta Jesuhú niu xi nibáha Nazaret, nanki xi t'ijnajihin ante Galilea.

B'i ts'in kik'onsje Jesu já xi tüncha baténa chu má ma natsihin ninku

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹² As'ai jas'en Jesu má ma natsihin ninku. Kik'onsje ngayjee já xi tüncha baténa ko xi tüncha b'atse chu yo. Kits'ínk'ótsjá yámixaha já xi tüncha ts'ínk'óntjaiya toon ko yáxilehe já xi tüncha baténa chutuju.

¹³ B'i kitsúhu:

—B'a ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “B'a k'úihin ni'yaná nga kui xi kama ni'ya xi má nga xuta kuinchjako Ntjaná.” Tunga jun antehé já ndyjé tin'e mo.

¹⁴ As'ai incha j'ai xuta ka ko xi najmi ma fi nga j'aisehe Jesu má ma natsihin ninku ko Jesu kits'ínkhi.

¹⁵ Tunga já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo incha kama kjahan, nk'ie nga kieke kjuankjün xi tít's'in Jesu ko nga kint'é ntaha jánti xi xi tüncha nchja natsihin ninku nga b'a tüncha tsu: “¡Kas'ehe kjuachánka xi ntjehé David!”

¹⁶ B'a incha kitsúhu Jesu:

—¿A tinu'yá ni xi tüncha tsu jánti xü?

B'i kitsú Jesu:

—Johon, tint'e. ¿A najmi kjehé n'eyo xujun éhen Ntjaná má nga tjit'a niu? B'i ts'in tjit'a:

Ts'a jánti xü ko xi baki

kin'echjén nga 'yün nda kin'etsjohi.

¹⁷ As'ai Jesu ngji t'axihin xuto. Nanki Betanja ngji. Yo kits'ínk'a nstjen.

B'i ts'in ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tjihin tu

(Mr. 11:12-14, 20-26)

¹⁸ Nk'ie nga ta jyuun nga tifi ngáha Jesu nanki Jerusalem, kama bjoho.

¹⁹ Ngjisehe nku yá higuera xi kieke andai nyóo, tunga ndahá nku tu najmi kisakúhu, tu subahá xka. B'i kitsúhu yóo:

—Ndahachí najmi ta kas'ehe ri tu.

Tu tjen'yün kixíhi yóo.

²⁰ Nk'ie nga kieke já ni'yakuyóo ni xi kamoq, kama nkjúhun ko b'a kitsúhu Jesu:

—¿Nkú tjihin ra nga tjen'yün kuaxíhi ni yá higuera?

²¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Tsa s'ejinnu Ntjaná ko najmi jo jan kamanu, najmi tu suba ni xi kuats'ihin yá higuera kamanu n'oo. Ta kama b'a kuixihun asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin yo ko chjanik'ajin yohi ajin ntáchak'uun”, ko b'a kama.

²² Ko ngatenteé ni xi kuinchihu Ntjaná nga chubakoq, n'ekjóhoo tsa s'ejinnu Ntjaná.

B'i kama nk'ie nga kingjásjaiyaha já tjixó Jesu yá xi kitsjá xáha

(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

²³ Jas'en Jesu má ma natsihin ninku ko tsakúya. As'ai j'aik'úhun já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá ko b'a incha kitsúhu:

—¿Mí xá xi tjihin nga b'a tin'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi?

²⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ko an ta kuasáyanu nku ni. Tsa k'únyanu, xinyanu mí xáha xi tjinna nga b'a tít's'ian.

²⁵ ¿Yá xi kits'ín nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xuta? ¿A Ntjaná, a ra xuta asunnteihí? As'ai b'i kitsúhu xinkjín jóo nga kinchjanjmíyaha niu:

—Tsa: “Ntjaná kits'ín nibáha Jua”, kuixíaán, as'ai b'a kuitsuná: “¿Á najmi kis'ejihinnu ni xi kitsúhu Jua?”

²⁶ Ta najmi kama tsa: “Xuta asunntej kits'ín nibáha”, kuixíaán, at'aha ngayjee xuta b'a tsu nga nku nda profeta kama Jua. Najmi kama b'a kuixíaán at'aha binkjaán xuta nantjo.

²⁷ Kui nga as'ai b'a incha kitsúhu ra Jesu:

—Najmi yai.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko ta ndaha an najmi xinyanu yá xi kitsjana nga b'i tít's'ian.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda xi tjintuhu jo já

²⁸ As'ai b'a kitsú sa Jesu:

—Nkú ma ni xinyanu. ¿Nkú bixiún? Nku nda tjintuhu jo já. Ngjisehe nda xi tjuun ko b'a kitsúhu: “Ji ntína, t'in n'exájin tuntsjajéna nd'ai.”

²⁹ “Najmi mjena kfíán”, kitsú ntíhi ndo, tunga askahán ni kits'ínk'ink'un ko ngji ts'inxá.

³⁰ As'ai ngjisehe nda xinku ko b'a ta kitsúhu. “Jo'oho, na'mi”, kitsú nda xu'bi, tunga najmi ngjihí.

³¹ ¿Má xi kui já xi joo kits'ín ni xi mjehe na'mihí?

—Nda xi tjuun —kitsú jóo.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá ko jminchjín skóo títjun kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

³² At'aha j'aisenuu Jua ko tsakúyanuu ni xi naxu nginkun Ntjaná, tunga najmi kin'e s'ejinuu ni xi kitsú. Tū sahá já xi f'áchjintjai ch'á ko jminchjín skóo xi kis'ejihin. Kó máha jun, ndaha tsa kiyo niu, tunga najmi tsankinchj'ahá ruu anjimanuu tsa kis'ejinuu.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

³³ Tjenñju ma ngó. K'uejñá chubaya manuu. Nku ndá nchíná y'éntje tuntsajé, y'éngi nch'á ko kits'ínnda nku ante má nga ts'íonki tuntsajé. Kits'ínnda nku xjó nk'a tu xi kama chúnntaha antee. Kitsjá sáha antee já xi máha ts'ínxáko tuntsajé, as'ai ngji kjin.

³⁴ Nk'ie nga ja tñje tuu, as'ai kits'ínkijisehe ndo já musuhu já xi tít's'ínxáko tuntsajé tu xi kuankihí rá tu xi kanéhe.

³⁵ Tunga jakj'áhá jóo já musuhu ndo. Nku xi kits'ín'uhun, nku xi kits'ínk'ien, ko nku xi y'éhe ndjio.

³⁶ As'ai tá kits'ínkijihí ngáha ndo nkjin já musu, tunga b'ahá tá kits'ín ngáha rá jóo.

³⁷ Tu chahán kits'ínkji ntíhí ndo nga b'i kitsú: “Skuenkjún ntína jóo.”

³⁸ Tunga nk'iehé nga kikie já xi ts'ínxáko tuntsajé nga nibá ntíhí ndo, b'a kitsúhu xinkjín: “Kui xu'bo xi ts'ínkjáihín ngayjee ni xi tñhín ná'mihí. Tū sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'añáhaná ni xi ts'ínkjáihín.”

³⁹ As'ai jakj'á jóo ntíhí ndo, kik'onsje natsin má nga tñntje tuntsajé ko kits'ínk'ien.

⁴⁰ Kui b'a máha, nk'ie nga kj'uaí ndá xi ts'e tuntsajé, ¿mi nihi xi kj'uaí ts'ínhín já musu xu'bo?

⁴¹ B'a incha kitsú jóo:

—Ts'ínkje nga najmi kama njmáha já ch'onk'un xu'bo ko kj'ái já tsjá sá ngáha rá ante tuntsajé, já xi k'uechjihí tuhu nk'ie nga kuichú chahan.

⁴² As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A najmi kjehe n'eyo ni xu'bi xi tñt'a xujun éhen Ntjaná? B'a túsu:

Ndjio xi kíkjaníya já chjínexjóo ja j'ai ma ndjio k'aku.

Ntjaná xi b'a kits'ín ko ma nkjunná nga chasehé.

⁴³ Kui kjuaha nga b'a tixihinnuu. Chjú'anuu nga kuintsúbajiun nga Ntjaná xi kuatéxumanuu, ko xutá xi bakúchi nga Ntjaná xi batéxumaha, kui xi kj'uaíhí nga kjuas'enjin yo.

⁴⁴ Ndjio xi túsu éhen Ntjaná nga kíkjaníya já chjínexjóo, tu yáhá ni xi kuinjnesun ndjio kama xixi. Kó xi kuinjnehe ndjio kama nkuán nkuán.

⁴⁵ Nk'ie nga kint'é já ná'mi k'aku ko já fariseo éin, incha kamankjihín nga kui tínchjanjímíyaha Jesu.

⁴⁶ Mjehe nga kuakj'ánijé tunga incha kitsankjúhún xutá nkjiun, at'aha b'a incha tsu xuto nga nku ndá profeta Jesu.

22

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku s'í kjuabixan

¹ As'ai tá kinchjahá ngáha Jesu nga y'éjña chubaya. B'i kitsú:

² —Xi nkú ts'ín batéxuma Ntjaná b'a joyaha nku ndá rej xi ts'asje nku s'í nk'ie nga tsixan ntíhí.

³ Kits'ínkji já musuhu nga kuinchjahá xutá xi kitsúya títjuhún. Tunga najmi kits'ín yuhú xuto nga kj'uaí s'iu.

⁴ As'ai tá kits'ínkijihí ngáha kj'ái já musu nga b'a kitsúhu: “B'a t'ihun xutá xi ja kixinyaha nga ja kab'endá nichinee. Ja kats'ínk'ien turu. Ja tñnda ngatentee niu. T'inyohoo nga kanibá s'í kjuabixoon.”

⁵ Tunga najmi nkjún kamahá xutá xi kik'inyaha. Nku xi ngjisehe jñáha, kj'ái xi ngjik'atseya ní.

⁶ Tñn ngá xi jakj'ánijé já musuhu ndá rej, kits'ín'uhun ko kits'ínk'ien.

⁷ Nk'ie nga kint'é ndá rej ni xi kamo, kama kjahan. Kits'ínkji já juhún nga kits'ínk'ien xutá xi b'a kits'ín ko y'éti nankihí.

⁸ As'ai b'a kitsú ndá rej nga kinchjako já musuhu: “Ja tñnda s'í kjuabixoon, tunga najmi chumi ni chjihí rá xutá xi tjun kixinyaha nga kj'uaí.

⁹ Kui b'a máha, tankihinnu njyátée ko tu yáhá ni xi sakúnuu t'inyohoo nga kanibá s'í kjuabixoon.”

¹⁰ As'ai tsitju já musu nga ngji njyátée. Kinchja ñja tentehe xi kisakúhu, ndaha tsa xi ch'onk'uhun ko ndaha tsa xi nda tñntuyáha. Kitsehe xutá má tñn s'í kjuabixoon.

11 'Nk'ie nga jas'en nda rej nga j'aisehe xuta xi kab'entut'a yámixó, kíkíe yó nku nda xi najmi yja najyun xi bja xuta nga fi s'í kjuábixan.

12 As'ai b'í kitsúhu: "Ji nda xinkjían, ¿nkú ts'ín kabitjas'ehenni ei nga najmi tjihin ri najyun xi ts'e s'í kjuábixan?" Tunga najmi kinchjahá ndo.

13 As'ai kinchjahá nda rej já xi títsjá nichinee kó b'a kitsúhu: "T'e'yún sjai kó ntsja ndó kó chjanik'ó ñatsin ján má jyuun, ante xi má kjintá xuta kó kuáte ni'yún."

14 At'aha nkjin maha xi tíchubaha, tunga tu chubahá maha xi kj'uaájin.

B'í ts'ín tsakúya Jesu yá xi tjihin nga s'echjili

(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

15 As'ai ngjik'íéndako xinkjín já fariseo tu xi ts'ínkijneyaha Jesu nku én xi najmi b'a tjín.

16 Incha kits'ínkjisehe Jesu já ni'yakuyá xi ts'e kó já xi yankihí nda rej Herode Antipa. B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yaj nga kjuaxi én xi chubai kó nga ñaxu bakuyá sisin ni xi ts'e Ntjáná. Najmi ni xi sasihin xuta chubai. Yún ñanqa chaseihí.

17 Kui nga t'inyahaní. ¿A ma b'echjihí nda tíjtun Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi?

18 Tunga behé Jesu nga tu xi títsuhu jóo kó b'í kitsúhu:

—Jún xi tu tsjohónu nga bakuchjú xi nkú ts'ín yankjún Ntjáná! ¿Á an tíchjut'ayák'uhunnú?

19 Takúnnú nku tton xi ma chjintjaihí ch'á.

J'aiko jóo nku tton denarío.

20 Kó b'í kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjijn kó j'áin xi jtít'aha ttoin?

21 As'ai b'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíjtun Cesar.

As'ai b'í kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tíjtun Cesar ni xi ts'e nda tíjtun Cesar, kó tjohoon Ntjáná ni xi ts'e Ntjáná.

22 Nk'ie nga kint'é jóo niu, tu ni xí kama nkjúhún ra kó incha ngji t'axín.

B'í ts'ín tsakúya Jesu nga kj'uaíya ngáha ra xuta

(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

23 Já saduseo bakúya nga najmi kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui ñistjin xu'bo k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga b'í incha kitsúhu:

24 —Ji nda maestru, b'a kitsú Moise nk'ie: "Tsa tjín xi kuayá nga najmi s'ehé ntí, nda nts'e tjihin nga kuixankó ngáha chjuúhún, tu xi b'a ts'ín s'ehé ra ntí nda nts'e xi k'ien."

25 Y'entujinní yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'ahá tjín k'ien. Najmi kis'ehé ntí. K'ien x'íhín tachjúun. As'ai nda nts'e y'e'íñako ngáha tachjúun.

26 Tunga ta k'iehén ngáha nda nts'e xi ma joho, as'ai xi ma jahan, kó santaha nda xi yatuu.

27 Askahan ta k'ien tachjúun.

28 'Kui b'a maha, ñistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿má xi kui já xi yatuu kama ts'e tachjúun, at'aha ngatentee y'entuko?

29 As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjín ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnuu ni xi jtít'a éhen Ntjáná kó ta ndaha nga'yuhun Ntjáná.

30 At'aha nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, najmi ta kuixahan kó ta ndaha najmi ts'ínkixan ntíhí. B'a ní ts'ín k'úentu xi nkú ts'ín tjintu ntítsje xi tjín ndjíoimí ján.

31 Tunga nga kj'uaíya ngáha ra xuta, ¿a najmi kjehé n'eyo ni xi títsunuu éhen Ntjáná? B'a kitsú Ntjáná:

32 "An xi Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac kó Ntjaha Jacob." Ntjáná najmi Ntjaha anjma. Ntjaha ní xuta tik'un.

33 Nk'ie nga kint'é xuta niu, tu ni xí kama nkjúhún ra ngat'a ts'e ni xi bakúya Jesu.

B'í ts'ín tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi yún chjili ra

(Mr. 12:28-34)

34 Kama ñjakúko xinkjín já fariseo nk'ie nga kint'é nga Jesu kits'ínkinchá jyuju já saduseo.

35 As'ai nku nda chjine'én xi ts'e, nku nda maestruhu kjuatéxumoo, kingjásjaiyaha Jesu nga kikjut'ayák'un:

36 —Ji nda maestru, ajihín ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi 'yún chjili ra?

37 As'ai b'í kitsú Jesu:

—"N'etjói Ntjáná xi Ntjahi maha ngayjee anjma. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin kó xi nkú ts'ín n'enkjintak'uin."

38 Kui kjuatéxuma xu'bjí xi 'yún chjili ra kó kui xi tjun.

39 Kó b'ahá ta tjín ngáha kjuatéxuma xi ma joho: "N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi."

⁴⁰ Nga joo kjuatéxuma xu'bj y'aha ra ngatentee ni xi tjit'a xujun kjuatéxumoo ko xi y'é'ta ja profeta.

B'i ts'in kingjásjaiya Jesu ya xi y'aha ra xi Cristo

(Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44)

⁴¹ Nk'ie nga kabincha sa yo ja fariseo, as'ai b'i kitsú Jesu:

⁴² —¿Nkú bixiún ngat'a ts'e xi Cristo? ¿Má nibáha ntjehe?

B'a kitsú jóo:

—Ntjehe David.

⁴³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjiin ra nga b'a kitsúhu David nga Nda Ntjaha maha xi Cristo? At'aha b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santoho Ntjana kits'inkinchjaha:

⁴⁴ Ntjana b'a kitsúhu Nda Ntjana:

“Tinchint'áni má batexuma,

k'uentú maná ja kontrahí kinte tsukui.”

⁴⁵ Tsa David b'a kitsú nga xi Cristo xi Nda Ntjaha, ¿nkú ts'in ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

⁴⁶ Ndaha nku najmi kamaha kits'ink'oyaha Jesu tsa tu nku én. Kui nistjiun kich'atuts'ihin nga najmi ta ch'a kama k'un kingjásjaiyaha ra Jesu tsa mí nihi.

23

B'i ts'in y'échjit'ain Jesu sin xi y'a ja fariseo ko ja chjine'éhen kjuatéxumoo

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

¹ As'ai kinchjako Jesu xuta ko ja ni'yakuyaha nga b'i kitsúhu:

² —Ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo, kui xi tijnaha nga kuitsuya nkú tjiin ra kjuatéxumaha Moise.

³ Kui b'a maha, n'etjusunnu ngatentee ni xi kuitsuhunu ko chj'atj. Tunga najmi tu n'enú ni xi incha ts'in, at'aha najmi ts'intjusun ni xi nchja.

⁴ Kui xi b'enehe ni xi ai xuta, tunga máha kui, ndahachi najmi incha ts'in nga'yún nga ts'intjusun niu.

⁵ “Yún mjehe nga skuhehe xuta xi nkú ts'in benkjún Ntjana. Kui nga 'yún i ts'ihin kaxa tinti xi b'entut'áa steén ko tjana, xi tijnchaha éhen Ntjana, ko 'yún ts'in ndju nachjún xi yjandáhi najyun xi mjéntjai nga nchjako Ntjana.

⁶ Tsjoho nga b'entu ante k'aku xi tjin nku sí ko nga b'entusún yáxilé xi tijncha títjun ni'ya sinagoga.

⁷ Tsjoho nga tsjo ts'in súnihahe niyatée ko nga maestrú k'úihin.

⁸ 'Najmi tu n'ej'oo tsa maestrú kuitsunu xuta, at'aha nkúhu ma nda maestrunu ko ngatentoo jun nts'o mahanu xinkju.

⁹ Najmi tu ch'a na 'mi 'mihuu ei asunntej, at'aha nkúhu ma Na'minuu, kui xi tijná ndjiojmi jan.

¹⁰ Najmi tu n'ej'oo tsa ja ntja kuitsunu xuta, at'aha nkúhu ma xi ts'enuu, kui xi Cristo.

¹¹ Xi mjehe chankjun ajinnuu tjiin nga nda ts'in ngandaha xingisoo.

¹² Xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichi kama nginkun Ntjana. Xi k'uasje nimakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

¹³ 'Nijma rú n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! jJun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'in yankjún Ntjana! Najmi 'bainto nga xuta kjuas'enjin nga Ntjana kjuatéxumaha. Ta ndaha jun najmi bitjas'oon ko ta ndaha najmi 'baintohoo xuta xi mjehe kjuas'en yo.

¹⁴ 'Nijma rú n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! jJun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'in yankjún Ntjana! Chju'ohoo ni'yaha jminchjin xi ja k'ien x'ihin ko as'ai chuba 'yúhún tse chubakoo Ntjana tu xi b'é'mat'aihinnu yjonuu. Kui nga 'yún un skuhehenuu.

¹⁵ 'Nijma rú n'ehenu jun, ja chjine'éhen kjuatéxumoo ko ja fariseo! jJun xi tu tsjohónuu bakuchjiú xi nkú ts'in yankjún Ntjana! Fenuu nga binimo nga ngúsuhun asunntej ko ntáchak'uun nga binchisjó xuta xi n'e mo nga ts'in s'ejin xi nkú ts'in s'ejinuu. Ko nk'ie nga ja sakúnuu nku, as'ai n'o nga kui xi 'yún ts'in sa ni xi ts'e ndanindoo nga jun.

¹⁶ 'Nijma rú n'ehenu jun, ja ka xi baku niyóhoo xuta! Jun xi b'a bixiún: “Tsa tjin xi nkú kuitsu, tsa as'ai ninku tsúngjin, najmi tjiin kjuayún nga ts'intjusun. Tunga xi tsúngjin toonsine xi tijnaya ninku, kuihi xi tjiin nga ts'intjusun ni xi kuitsu.”

¹⁷ Jun xi ja chini ko ja ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A toonsinee, a ra ninkuhú xi tít'sin nga je toonsinee nginkun Ntjana?

¹⁸ “Ko b'a bixiún yo: “Tsa tjin xi nkú kuitsu, tsa as'ai nathan chje tsúngjin, kui xi najmi tjiin kjuayún nga ts'intjusun. Tunga xi tsúngjin chje xi tijnasun nathan chje, kuihi xi tjiin nga ts'intjusun ni xi kuitsu.”

¹⁹ Jun já ka. ¿Má xi 'yún chánka sa? ¿A chje, a ra nāchan chjehé xi títs'ín nga je chje nginkun Ntjaná?

²⁰ Kui b'a maha, tsa tjín xi nkú kuítshu, tsa as'ai nāchan chje tsúngjijn, kui xi ja títsungjijn nāchan chje ko ngayjee ni xi tjintusun yo.

²¹ Tsa tjín xi nkú kuítshu, tsa as'ai nínku tsúngjijn, ja títsungjijn nínku ko Ntjaná xi tíjña yo.

²² Tsa tjín xi nkú kuítshu, tsa as'ai ndjiojmi ján tsúngjijn, ja títsungjijn Ntjaná xi tíjña yo nga tibatéxuma.

²³ 'Níma rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónuu bakuchíú xi nkú ts'ín yankjún Ntjaná! 'Bohoo Ntjaná nku tákjá najún chínko ko xka sinje xingiso xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumo, tunga n'echayanú ni xi 'yún chánka sa xi ta bakúya kjuatéxumo. N'echayo ni xi naxu nginkun Ntjaná ko nga tjihin nga kama nimanuu xuta xi k'ái ko nga tjihin nga naxu s'ejinnuu éhen Ntjaná. Kúihí ni xi joon xi tjihin nga n'oo, ko najmi tjihin nga n'echayo nga n'oo ni xingiso xi tjít'a.

²⁴ ¡Jun já ka xi baku n'yóhoo xuta! N'etjusun ni xi tu tje't'ahá ko ni xi 'yún chjinhí ra najmi n'esihun.

²⁵ 'Níma rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónuu bakuchíú xi nkú ts'ín yankjún Ntjaná! Jun xi nkú joyaha tasá ko tabá xi tu natsihin ní kin'echuhun, tunga kitsejihín ni anímanuu ndyjé ko ni xi najmi naxu.

²⁶ Ji ndá fariseo ka, tíjún n'echihín ayaha tasó ko b'a ts'ín kama jehe natsihin.

²⁷ 'Níma rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónuu bakuchíú xi nkú ts'ín yankjún Ntjaná! Jun xi b'a joyaha tsjó xi taba kin'ek'i. Kui xi tsjo ts'ín bakú sunnk'a, tunga ayaha kitsehe nintahá aníma ko ngatentee ni chuntí.

²⁸ Jun xi b'a ta k'un sunnk'o, at'ahá nginkun xuta 'yún je bakuchíú yjonuu, tunga ajin anímanuu kitsejihín ni xi tu b'anachaha ko ngatitsun.

²⁹ 'Níma rú n'ehenu jun, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo! ¡Jun xi tu tsjohónuu bakuchíú xi nkú ts'ín yankjún Ntjaná! N'endo tsjóhó já profeta ko n'enaxú ndjio tsjóhó xuta je xi kis'e nstjín nk'ie.

³⁰ Ko b'a bixiún: "Tsa tu ná ma tintsubaá nk'ie nga y'entu ntje cháná, najmi tsisinko ráá nga kits'ínk'ien já profeta."

³¹ Nk'ie nga b'a bixiún, ta juhun n'ek'io yjonuu nga ntjehe xuta xi kits'ínk'ien já profeta jun.

³² Tu sahá n'endjuú ni xi kik'atuts'ín ntje chánuu!

³³ ¡Jun xi b'a k'un xi nkúhu ntjenuu! ¡já ch'onk'un xi b'a k'un! ¿Nkú ts'ín kuitjunkihipu nga najmi kuankiún ngak'jen?

³⁴ Kui b'a maha, an ts'ínk'isenuu já profeta ko já nkjink'un ko já chjine'éhen. K'ua xi n'ek'ion ko kjuát'a kruu ko k'ua xi ngjúóhoo aya ni'ya sinagoganuu ko tsjénkí'uncho xkí nanki.

³⁵ B'a ts'ín ch'anjihinu ngayjee jnihí xuta je xi kin'ek'ien. Ch'atuts'ihin ra jnihí Abel, nda je xi y'ejña nk'ie, nga santaha jnihí Zacaría ntihí Berekia xi kin'ek'ient'ó nāchan chje xi kjjíña ankjín nínku.

³⁶ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ngatentee ni xu'bj nībanehe xuta xi tjín nd'ái.

B'i kitsú Jesu nga kinchjaníjmíyaha nanki Jerusalem

(Lc. 13:34-35)

³⁷ ¡Jun xuta Jerusalem, xi n'ek'ion já profeta ko b'ohoo ndjio xuta xi n'e nibásenuu! ¡A tu nkjihín nīyá kama mjena nga k'uentúkúnuu xi nkú ts'ín xantó nga b'énkinka ntihí, tunga najmi kin'e yunú!

³⁸ Nd'ái ní ma, ja s'ejña masen antenuu.

³⁹ An b'a tixinnuu nga najmi ta chahanú santa nkúhu nga kuichú nstjín nga b'a kuixiún: "Kakjanínk'a Ntjaná xi nibáha ngajoho."

24

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga n'exúya nínku

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Tsitjusje Jesu má ma natsihin nínku ko nk'ie nga ja tífi, j'aik'úhun já ni'yakuyáha. Tíincha ma nkjúhun nga tībasenkjúhun xjóhó nínku.

² B'i kitsú Jesu:

—¿A tíyo ngayjee ni xi tjín ei? Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndahá nku ndjio najmi ta s'ejñasuhun ra xinkjín. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Nk'ie nga kab'ejña Jesu asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo, já ni'yakuyáha j'ai nchjako t'axihín. B'a incha kitsúhu:

—T'inyani, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí ni xi kuakúchji títjun nk'ie nga kjúái ngáhani kō nga kfe asuntee?

⁴ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tu ch'a xi k'uanachanu.

⁵ At'aha nkjin maha xi kj'uai nga an ts'jin ma yoho. “An xi kits'in nibána Ntjaná”, kuitsu ko nkjin xuta k'uanachaha.

⁶ Kuinú'yó nga s'e kjuachán ko nga kuinchjanijmíyaha xuta kjuachán xi tíma, tunga najmi tu binkjunnú. At'aha tjin ni nga b'a kama, tunga najmi kjehe kfe asuntee.

⁷ At'aha xuta xi tjin nku nanki kjaánko xuta xi kj'ai nanki. Nku nda rej kjaánko kj'ai nda rej. S'e kjintía ko chón kama kj'ai kj'ai nanki.

⁸ Nk'ie nga ja b'a tíma, as'aihi tib'atuts'ihin kjuanjima xi s'e.

⁹ Ts'jinkjas'ennuu xuta xi má nga ts'jin'ennuu ko ts'jink'iennuu. Ngat'ana ts'jin unkiehenuu ngayjee xuta asuntee.

¹⁰ Kui njstjiun nkjin xi ts'jindjaha yoho nga najmi ta s'ejiun ra an. Ts'jinkjas'en xinkjin ko ts'jin unkie xinkjin.

¹¹ S'e nkjun ja profeta tsank'a xi nkjin xuta k'uanachaha.

¹² Tu xi s'ehé ni xi ch'onk'un, kui nga nkjin nkjun xi najmi ta ts'jintjoho xinkjin.

¹³ Tunga xi ndja kuasinjña santa nkúhu nga kuayá, kui xi k'uaniki.

¹⁴ S'enjimi én nda tsuhu Ntjaná nga ngúshun asuntee, én nda tsu xi tsuya xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Ngayjee asuntee kuint'é nga Ntjaná xi batéxuma. Nk'iehe nga kfe asuntee.

¹⁵ Y'é'ta nda profeta Daniel nk'ie nga najmi chankjun ante tsjehe ninku. Choo xi b'a ts'jin.

B'i kitsú Jesu ko xi tít's'inya xujun katumankjihin. B'i ta kitsú ya:

¹⁶ —Kui njstjiun katanka xuta xi tjintu ante Judea xi tjehe asuntee tjejnki.

¹⁷ Xi kab'ejnasaun nk'a ni'yaha najmi tu kujtjen nga kj'uaik'asje ni xi tjintu aya ni'yaha.

¹⁸ Xi kafi jña najmi tu k'óoya nga kj'uaik'á najyuhun.

¹⁹ 'Njima rú ts'ihin jmínchjin xi y'a ntí ko xi tít's'inki ntí kui njstjiun!

²⁰ Tinchihu Ntjaná tu xi najmi njstjin chunch'an kuíyuhunu ko tsa njstjin nkjun.

²¹ At'aha 'yún s'e kjuanjima kui njstjiun, kjuanjima xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihin ni nga kamanda asuntee. Ko ta ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

²² Tsa najmi kuatekjá Ntjaná chuba njstjin xu'bo, nda ra nku najmi k'uaniki kai. Tunga kuatekjáhá Ntjaná chuba njstjin xu'bo ngandaha xuta xi j'ajin.

²³ Kui njstjiun tsa tjin xi b'a kuitsunuu: “Chasoo, ei tjña xi kits'in nibá Ntjaná”, ko tsa b'a kuitsunuu: “Ján tjña”, najmi tu n'e s'ejiun.

²⁴ At'aha incha kj'uai xi b'a kuitsu tsank'a nga kui xi j'ai ngajoho Ntjaná ko xi ja profeta ts'jin ma tsank'a yoho. Kui xi incha ts'jin nkjin tikja kjuankjun ko ni xi chánka, tu xi k'uanachaha ra xuta, xi kohó ra xuta xi j'ajin Ntjaná kamaha ra k'uanachaha.

²⁵ Jahá tixinya tjtjunnu ni xi kama.

²⁶ Kui b'a maha, tsa b'a kuitsunuu jóo: “Ante kixi ján tjña xi j'ai ngajoho Ntjaná”, najmi tu bankiún yo. Tsa b'a kuitsunuu: “Aya ma ján tjña”, najmi tu n'e s'ejiun.

²⁷ At'aha xi nkú ma nga bat'ai nd'ich'on má tju ts'iu ko ma chji santaha má fintjai, b'a ta kama nk'ie nga kj'uai Ntjhi Ndax'jun.

²⁸ Yaha nga má kjiñña nku yjoninte k'ien, yo ma ñjakú chálíkíe. B'a ta ts'in chaha nga kj'uai Ntjhi Ndax'jun.

B'i kama njstjin nga kj'uai ngáha Ntjhi Ndax'jun

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ Askahan nga ja kj'ua kjuanjima xi kama kui njstjiun, tje'n'yún kama jyuhún ts'iu, ko sóo najmi ta ts'jin ndzjehe. Niñu xi tjin nk'a ján kuixuntu, ko k'uatse ni xi tjin nk'a ján.

³⁰ As'ai kama chji nk'a ján ni xi kuakúchji nga ja nibá Ntjhi Ndax'jun. Nk'iehe kjinta nkjun ngayje tikja xuta xi tjin asuntee ko skué Ntjhi Ndax'jun nga tje'njin njnti nga nibáko ngayjee nga yuhun ko kjuachánkaha.

³¹ Ts'jinkji nts'jehe nk'ie nga 'yún kjuane tjio. Incha k'uentukú xuta xi j'ajin xi tjintu tu má xi tjehe ni, b'aha ra má tju ts'iu santaha má fintjai.

³² Katumankjinnuu ni xi b'éjña chjinuu yá higuera. Nk'ie nga ja tju nts'én tjiaha yoo ko tjuhu xka, yo nga ja tibichú tiña chunuboo.

³³ B'a ta ts'in nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjeñ tiña Ntjhi Ndax'jun xi nkúhu tsa asti ankjuo sijná.

³⁴ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kujtjusun ngayjee ni xu'bj kintehe ni nga kuayáye xuta xi tjin nd'ai.

³⁵ Kamaha asuntee ko nk'a ján ndyja, tunga éñna najmi kj'ua tiya.

³⁶ Tunga má nįstjin ko chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, ta ndaha ntįtsje xi tįn ndįojmi ján ko ta ndaha Ntįhi Ntįjaná. Nku tutuhú Ntįa Na'miná xi be.

³⁷ Xi nkú kama nįstjin nga y'eįña Noe, b'a ta kama nk'ie nga k'į'uaí ngáha Ntįhi Nda'įun.

³⁸ Kui nįstjin xu'bo, nk'ie nga najmi kjee fejin ntá xuta, tu tįncha kjinehé ko tįncha 'bi. Tįncha bixan ko tįncha ts'įnkixan ntįhi. B'a tįncha ts'įn santa nkúhu nga tsichu nįstjin nga jas'en Noe tsutsu chánko.

³⁹ Najmi kamankjįhin xuta santaha nkúhu nga tu ni xí kik'ahá ts'í ko kits'įnke tentehe. B'ahá ta kama ngáha nk'ie nga k'į'uaí Ntįhi Nda'įun.

⁴⁰ Kui nįstjįun jo já xi tįncha ts'įnxájin jńáha, nku chjúbé ko xinkuu s'eįña.

⁴¹ Jo jminchjįn xi tįncha o, nku xi chjúbé ko xinkuu xi s'eįña.

⁴² 'Kui b'a maha, tįntsuba ndahanu, at'aha najmi yo mí chubaha k'į'uaí Nda Ntįanuu.

⁴³ Katumankjįnnuu ni xu'bi. Tsa be tįjun nda xi ts'e ni'yoó mí chubaha nga jyuun k'į'uaí nda ndyjee, ta k'úeįña nda. Najmi tsjánta tsa nda ndyjee kjuas'en kjuá yún ni'yaha.

⁴⁴ Kui kjuaha, b'a ts'įn tįntsuba ndahanu ko jun, at'aha chuba nga najmi tichuyóho k'į'uaí Ntįhi Nda'įun.

*B'į ts'įn tsakúya Jesu nga kits'įnchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha
(Lc. 12:41-48)*

⁴⁵ 'Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha ko xi nkjink'un, xi nda ntįaha kitsjá xáha nga kui xi tsjáh nichine já musu xingisoo nk'ie nga kuichú chuba?

⁴⁶ 'Á b'a nda tįhin ts'e nda musu xu'bi tsa b'a tįts'įn nk'ie nga k'į'uaí nda ntįaha!

⁴⁷ Kjuaxi ni xi tįxinnuu. Nda ntįaha ts'įin kunntáha ngayjee ni xi tįhįn.

⁴⁸ 'Tunga tsa ch'onk'un nda musu ko tsa b'į ts'įn ts'įinnkjink'un: "K'įandaya saha nda ntįana nga k'į'uaí."

⁴⁹ As'ai k'úehe já musu xinkjįn ko nga kjine ko k'úiko já ch'įu.

⁵⁰ Tsa tu k'į'uaíhí nda ntįaha nda musu xu'bi nįstjin xi najmi tikuyáha ko chuba xi najmi be,

⁵¹ 'yún ndjá ts'įnniįehe nda ntįaha xi nkú ts'įn n'enijéhe já xi b'anachaha já ntįa, yo má nga kjintá ko kuate nį'yun.

25

B'į ts'įn tsakúya Jesu nga kits'įnchjén įstinchjįn xi ngji nku s'į

¹ 'Kui nįstjįun b'a kama ajhįn xi nkú ts'įn batéxuma Ntįjaná xi nkú kamat'ain te įstinchjįn xi ngji nku s'į kjuabixan. Incha jakj'á nd'į setįhi ko incha ngji ts'įnkjáhįn nda bixoon.

² Un maha xi chjįnihį ko un maha xi kitikjuaha.

³ Xi chjįniį najmi kik'a sa setį nk'ie nga jakj'á nd'įhi nga incha ngji.

⁴ Tunga xi kitikjuo, jakj'á nd'įhi ko ta kik'a nisa setį xi kuinchá saha nd'įhi.

⁵ 'As'ai ts'įandayahá nda bixoon ko kama nińáha įstinchjįun, kui nga incha kikjantuféhe.

⁶ Nkú ra ma nga masen nįstjįn, tįn xi kikjintáya: "įa nibá nda bixoon! įTįtusjoó ko tankńn n'ekjóhoon!"

⁷ 'Tsisitjįn įstinchjįun ko y'enda nd'į setįhi.

⁸ B'a kitsúhu xi chjįniį xi kitikjuo: "K'įuainį ichi chuba setįnuu, at'aha ja tí'me nd'įni."

⁹ Tunga b'áhá kitsú xi kitikjuo: "Najmi, at'aha tsa b'a n'eį, najmi kuichú mahanjįn ko ta ndaha jun. Tu sahá tankńn ch'atso xi ts'ajun má satéña."

¹⁰ Nk'ie nga tįncha fik'atse setį xi chjįniį, tu j'ai sahá nda bixoon. Xi tįndaha yjohó incha jas'enko má tíma s'į kjuabixoon ko kis'echjá ankjuo.

¹¹ As'ai j'ai įstinchjįn xingisoo ko b'a kitsú: "įji chá ntįa, chá ntįa, chux'ani ankjuo!"

¹² Tunga b'áhá kitsú nda bixoon: "Kjuaxi ni xi tįxinnuu nga najmi benuu."

¹³ 'Kui b'a maha, tįntsuba ndahanu, at'aha najmi yo mí nįstjin ko mí chubaha nga k'į'uaí Ntįhi Nda'įun.

*B'į ts'įn tsakúya Jesu nga kits'įnchjén nku nda xi kitsjáha já musuhu toon xi ts'įnxáko
(Lc. 19:11-27)*

¹⁴ 'Xi nkú ts'įn batéxuma Ntįjaná b'a joyaha nku nda xi ngjįsube k'į'ai nanki. Kintehe ni nga ngjuaj, tįun kinchjaha já musuhu ko kitsjáha ni xi tįhįn.

¹⁵ Nku xi kitsjáha un miį toonsine, nku xi kitsjáha jo miį, ko nku xi kitsjáha nku miį. Kitsjáha nga nkúnkú xi nkú ts'įn kamaha nga ts'įnxáko tooon. As'ai ngji kjin.

¹⁶ 'Nda musu xi kits'įnkjáhįn un miį toonsine, ngji ts'įnxáko ko kits'įn nganasun sa un miį.

¹⁷ Xi kits'įnkjáhįn jo miį, b'a ta kits'įn ko kits'įn nganasun sa jo miį.

¹⁸ Tunga máha xi kits'įnkjáhįn nku miį, kui xi ngji kján t'anankiį ko y'éyanji toohon nda ntįaha.

¹⁹ 'Nk'ie nga j'a nkjįn nįstjįn, j'ai ngáha nda ntįaha já musu xu'bo ko kits'įnkóho kuenta.

²⁰ Tjun j'ai xi kits'ínkjáihin un mij toonsine. Kui xi y'a sa un mij. B'a kitsú: "Ji nda ntia, un mij toonsine kik'aini. Eí tjíña sahi jo mij xi kits'in nganasan."

²¹ As'ai b'a kitsú nda ntiaha: "Nda tjin. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusuin xá ichi xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntiahi."

²² As'ai j'ai xi kits'ínkjáihin jo mij toonsine. Kui xi y'a sa jo mij. B'a kitsú: "Ji nda ntia, jo mij toonsine kik'aini. Eí tjíña sahi jo mij xi kits'in nganasan."

²³ As'ai b'a kitsú nda ntiaha: "Nda tjin. Nda ní ji, nda musu. Naxu 'mikoí xáhi. Naxu kin'etjusuin xá ichi xi kitsjaha. Kui nga nd'ai 'yún tse ni xi ts'in kunntáhara. Nibái ko tsjo kat'ehi xi nkúhu nda ntiahi."

²⁴ As'ai j'ai xi kits'ínkjáihin nku mij toonsine ko b'a kitsú: "Ji nda ntia, be nga kjain. Chjusintjein chan xi najmi ji y'entjei. Ni xi kj'ai xi y'entjei ji chubéi."

²⁵ Kui nga kitsankjuhunna ko ngjik'iejná 'ma toohin t'anankiu. Eí tjíña ngáha ri toohin."

²⁶ As'ai kinchja nda ntiaha nga b'a kitsúhu: "Ji nda musu ch'onk'un ko ts'e. Tsa yai nga kjesintjen chan xi najmi an y'entjei ko bakj'á ni xi kj'ai xi y'entjei,

²⁷ tsa kik'aihi toonna já xi mahá ts'inxáko. Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'ínkjáin ngáha ra nd'ai nga kjúa toonna ko santaha ntíhi kai."

²⁸ As'ai b'a kitsúhu ndo já xi kabincha yo: "Chjú'ohoo ndo tooon ko tjohoon xi tjíñahe te mij.

²⁹ At'aha ngatentee xi tjihin ni, kui xi k'uai saha ko 'yún s'ehé. Tunga xi najmi tjihin, kui xi chjú'aha santaha ni xi ichi xi tjíñahe.

³⁰ Chjanik'ó natsin jan má jyuun nda musu xu'bj xi najmi chumi ni chjih ra, ante má nga kjintá xuta ko kuate ni'yun."

B'i ts'in kitsúya Jesu xi nkú n'ehé xuta ndyun nkinj

³¹ 'Nk'ie nga k'ujaihi Ntíhi Ndax'iun, k'ujáiko kjuachánkaha ko ngatentee ntítsjehe ko k'úejñasun ante má nga kuakúchi kjuachánkaha.

³² Ngayjee xuta xi tjin asuntee kama njakú nginkun. As'ai kuakjánya xuta xi nkú joyaha nku nda bastu xi ts'ínkj'a t'axin chutsankó ko xin ts'ínkj'a chutentsu.

³³ Kixihí k'uéntu chutsankó ko skjúhyn k'uéntu chutentsu.

³⁴ As'ai kuinchja Nda Rej nga b'a kuitsuhu xi tjincha nga kixihí: "Nibó jun xi nda kits'ínkonu Na'mina. N'ekjohoon nd'ai nga útjás'enjiun xi nkú ts'in batéxuma Na'mina, kui niú xi kis'endanuu nkúhu nga tuts'ihin ni nga kamanda asuntee.

³⁵ At'aha nk'ie nga kama bjona, kik'ainú nichine. Nga kama xintána, kik'ainú ntá. Nga kikjatsú'basan nankinuu, kik'aintenú ni'yanuu.

³⁶ Nga najmi tjinna najyun, kik'ainú najyun xi kingja. Nga kisaté ch'an, tsank-intsubek'unnú. Ko nga kikjáaya'yán, tsankinsekjánú."

³⁷ As'ai incha kuinchja xuta xi naxu kits'in nginkun Ntjáná nga b'a kuitsú: "Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi ko kik'aihi nichine, ko tsa kama xintáhi ko kik'aihi ntá?"

³⁸ ¿Nkjé kiyai nga nankinú kitsutjasúin ko kik'ainteihí ni'yaní, ko tsa najmi tjihin najyun ko kik'aihi najyun xi kindyjai?

³⁹ ¿Nkjé kiyai nga kisaté ch'in ko tsa kisuya'yín ko tsankintsubek'úhín?"

⁴⁰ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsú: "Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi nkú ts'in nda kin'ohoo tu má xi kuihi ni já nts'é, a ahán xi b'a kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe."

⁴¹ As'ai b'a kuitsú ngáha xuta xi tjincha skjúhyn: "Tiyú xinnú jun xi najmi nda nginkán. Tankiún ajin nd'í xi najmi tá mahá ra 'meyaha, xi kis'endaha ndanindo ko ntítsje xi tjihin.

⁴² At'aha nk'ie nga kama bjona, najmi kik'ainú nichine. Nga kama xintána, najmi kik'ainú ntá.

⁴³ Nga kikjatsú'basan nankinuu, najmi kik'aintenú ni'yanuu. Nga najmi tjinna najyun, najmi kik'ainú najyun xi kingja. Ko nga kisaté ch'an ko kikjáaya'yán, najmi tsank-intsubek'unnú."

⁴⁴ As'ai incha kuinchja xuta xu'bo nga b'a kuitsú: "Ji Nda Ntia, ¿nkjé kiyai nga kama bjohi, ko tsa kama xintáhi, ko tsa nankinú kitsutjasúin, ko tsa najmi tjihin najyun, ko tsa kisete ch'in, ko tsa kisuya'yúin, ko najmi tsisinkoihi?"

⁴⁵ As'ai kuinchja ngáha Nda Rej nga b'a kuitsú: "Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi nkú ts'in najmi nda kin'ohoo tu má xi kuihi ni já nts'é, a ahán najmi nda kin'enú, ndaha tsa xi 'yún kinte tjen nga chasehe."

⁴⁶ Ko xuta xu'bo nguají má nga un skué sihin. Tunga xuta xi naxu nginkun Ntjáná nguají má nga k'uéntu tik'un sín.

26

B'i ts'in y'enda já tǝxóo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:47-53)

- 1 Nk'ie nga ja kamahá Jesu nga kitsúya ngayjee ni xu'bj, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:
 2 —Yo nga jo nǝstjin ndyjahá nga kuǝtju S'í Pascua, nk'ie nga n'ekjas'en Ntǝhí Ndax'jun xi má nga s'et'a kruu.
 3 As'ai kama ñjakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tǝhǝn xá ni'yahá nda na'mi tǝtjun Caifa.
 4 Y'éndako xinkjǝn xi nkú ts'in k'uanachahá ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'ǝnk'ien.
 5 Tunga b'ahá kitsúhu xinkjǝn:
 —Najmi tǝ ajihǝn s'úu chjubée ndo tǝ xi najmi k'úesihi xuta nkjin xi kj'uaí.

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjoínúhu ntá sinjne Jesu

(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

- 6 Nk'ie nga tǝhǝn Jesu nanki Betanjá, ni'yahá Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu kai,
 7 as'ai nku tachjuún j'aiko ntá sinjne xi chǝ nkjún, xi tǝnchahá nku lubatá ndǝjo chǝ. Kui xi tsaténdzjoínú nintaku Jesu nk'ie nga kab'ejǝat'a yámixó.
 8 Nk'ie nga kiekie já ni'yakuyóo niu, kama kjahǝn ko b'a incha kitsú:
 —¿Á b'a ts'in kuan'ekatsún tiyaha ntá sinjne?
 9 Kamahá y'un chǝ kuach'a ntóo nga kuasatéña kai, tǝ xi kui tǝoon k'uaǝhǝ ra xuta x'an.
 10 Kint'é Jesu ni xi tǝncha tsu jóo ko b'a kitsúhu:
 —¿Á jun tǝn'estihǝ ruu tachjǝn? Nda tǝn ni xi kuats'inna.
 11 Xuta x'an bi tehente k'úentujǝnnuu, tunga an najmi tehente kúatejǝajinnuu.
 12 Nk'ie nga kuakaténdzjoínúna tachjǝn ntá sinjne, ja kuak'ienda yjonintena tǝ xi s'eyanjihinna.
 13 Kjuaxǝ ni xi tǝxinnuu. Tǝ má xi tǝhén ni nga s'enjǝmi én nda tsuhú Ntǝaná nga ngúsuhun asuntee, tǝ chubanjǝmíyaha ni xi kuats'in tachjǝn. B'a ts'in n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'in y'enda Judá Iscariote nga ts'ǝnkjas'en Jesu

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

- 14 As'ai nku nda ni'yakuyá xi te joó xi 'mi Judá Iscariote ngjisehe já na'mi k'aku
 15 ko b'a kitsúhu:
 —¿Mí nihi xi k'uaínú tsa ts'inkjas'ennuu ndo?
 As'ai y'enda jóo nga tsjáha katé tǝontaba.
 16 Kui nǝstjun kik'atuts'ǝhǝn Judá nga tsangisjái nǝyá xi nkú ts'in kama ts'ǝnkjas'ehen Jesu.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

- 17 Nǝstjin nga b'atuts'ǝhǝn ra S'í Pascua, nk'ie nga chine nǝnquan xi najmi kamandakoho na'yú san, as'ai incha j'aisehe Jesu já ni'yakuyáha ko b'a incha kitsúhu:
 —¿Má xi tǝhén mjehe nga k'úenda tǝ xi chǝnǝhǝni nichinehe S'í Pascua?
 18 B'ǝ kitsú Jesu:
 —Tankiún ajin nantǝjo. Tankihǝnsoo nda xi ja yaá ko b'a t'ihun: “B'a tǝtsu nda maestru: Ja tǝbichú tǝna chubana. Ni'yahǝ kfǝnká já ni'yakuyána nga ts'inkj'a S'í Pascua.”
 19 As'ai kits'ǝntjusun já ni'yakuyóo ni xi kitsú Jesu. Yo incha y'enda nichinehe S'í Pascua.
 20 Nk'ie nga ja kama jyuun, y'ejǝat'ako Jesu yámixó já ni'yakuyá xi te joó
 21 ko nk'ie nga ja tǝncha kjine nichinee, b'ǝ kitsúhu:
 —Kjuaxǝ ni xi tǝxinnuu. Nku xi tǝnjǝnnuu ts'ǝnkjas'enna.
 22 As'ai kik'ientu babahá já ni'yakuyóo ko nga nkúnkú kingjásajiyahá:
 —¿A an, nda maestru?
 23 As'ai b'ǝ kitsú Jesu:
 —Xi tǝ tǝbakj'á nichine xi tǝjya tabá má nga tǝbakj'a, kui xi ts'ǝnkjas'enna.
 24 B'a n'ehé Ntǝhí Ndax'jun xi nkú ts'in tǝt'á éhén Ntǝaná, tunga, inima rú ts'ǝhǝn nda xi ts'ǝnkjas'ehen! Tǝ sahá ra ngandahá nda xu'bo tsa najmi kitsin.
 25 As'ai kinchǝ Judá, nda xi ts'ǝnkjas'en Jesu, nga b'a kitsú:
 —¿A an, nda maestru?

B'ǝ kitsú Jesu:

—Jǝ xi ja b'a kuixín.

- 26 Nk'ie nga tǝncha kjine nichinehe S'í Pascua, jakj'á Jesu nǝnquan ko kitsjáha máb'achǝhǝ Ntǝaná. Tsakjánya ko kitsjáha já ni'yakuyóo nga b'a kitsúhu:
 —Chǝbó ko chǝnoo. Kui xu'bj xi yjonintena.
 27 Ko tǝ jakj'á chǝtsǝn. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achǝhǝ Ntǝaná, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha nga b'a kitsúhu:
 —S'ǝyoo ngatentoó chǝtsǝn.

²⁸ Kui xu'bj̄ xi jn̄ina. Kui xi ngjuaj̄ ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta tu xi kama ndyjat'aha ra jéhe. Jn̄ina tib'éndako tsetse Nt̄ianá nd'aj̄ xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta.

²⁹ An b'a t̄ixinn̄u. Najmi ta k'uī sahana ntáha tuntsjajéé santa nkúhu nga kuichú n̄istjin nga k'uīko ngáhan̄u xi tsetsehe má batéxuma Na'mina.

B'i ts'ín kitsúya t̄itjun Jesu nga Pedro b'a kuits̄u nga najmi behe

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Nt̄ianá, as'ai incha ngji asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—Kui n̄istjen xu'bj̄ ngatentohoo n'endyjajihun yjonu yáha an. At'aha b'a ts'ín t̄it'á éhen Nt̄ianá: “Ts'ín'úhun nda bastuú ko ndzjoya ch̄utsank̄o.”

³² Tunga nk'iehé nga k'juaīya ngáhana ngabayoo, kf̄in t̄itjunn̄u ante Galilea.

³³ As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatentee ts'ínndyjajih̄in yjoho ngat'á ts'ii, tunga an ndahachí najmi ndyja kamana.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi t̄ixihin. Kui n̄istjen xu'bj̄, kintehe ni nga kjintá xanto, b'a kuixín nga najmi yaní jan niyá t̄jih̄in.

³⁵ B'a kitsú Pedro:

—Ndaha tsa t̄jih̄in nga kuayáko, tu nku nga ts'inkiéná yjona nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatentee já ni'yakuyóo.

B'i ts'ín kinchjako Jesu Nt̄ianá

(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ As'ai tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu:

—T̄ints̄ubahanu ēj. Kf̄in nchjako maná Nt̄ianá ján.

³⁷ Ngjiko Pedro ko nga joo jáha Zebedeo. Kik'atuts'ih̄in nga kik'ie babaha ko kis'entaha ra.

³⁸ B'a kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejih̄in an̄iman̄a xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. T̄ints̄ubakonú ēj ko ta t̄ints̄uba ndo.

³⁹ As'ai nḡindju sa ichi ko yo kingjénsten ankjin. B'i kitsú nga kinchjako Nt̄ianá:

—Ji Na'mi, tsa kama k'juá t'axinna kjuanjima xu'bj̄, n'ekj'a t'axinní. Tunga katumahá xi nkú ts'ín mjeji, najmi xi nkú ts'ín mjena.

⁴⁰ As'ai nḡise ngáha ra já ni'yakuyóo, ko kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—ǵA ndaha nku ora najmi kuichukjuan̄u nga kuakints̄ubakonú?

⁴¹ T̄ints̄uba ndo ko chubakoo Nt̄ianá tu xi najmi chjút'ayak'uhun̄u. Yuhu an̄iman̄u tunga yjonintenuhú xi najmi t̄ichukjuaha.

⁴² As'ai ta ngji nchjakohó ngáha Nt̄ianá niyá xi ma joho Jesu nga b'a kitsú:

—Ji Na'mi, tsa t̄jih̄in nga un skuena ko najmi kama k'juá t'axinna kjuanjima xu'bj̄, tu sahá katuma xi nkú ts'ín mjeji.

⁴³ Nk'ie nga kik'óya ngáha má t̄jntu já ni'yakuyóo, ta kjintuféhe ngáha nga j'aisehe at'aha nij̄n̄o tib'échja suba tunkun jóo.

⁴⁴ Ta ngji nchjako t'axih̄in ngáha Nt̄ianá niyá xi ma jahan Jesu nga ta kuihi én kitsú ngáha.

⁴⁵ As'ai j'aisehe já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—ǵA tu nku kisuntuféhe so ko t̄in'ekj'áiyó? Ja kuichu chuba nga n'ekjas'en Nt̄ih̄i Ndax̄jun aya ntsja xuta ngatitsuun.

⁴⁶ T̄is̄int̄joon ko t̄jián. Ja nibá tiña xi t̄its'ínkjas'enna.

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Nk'ie nga ta t̄inchjaha Jesu, tu j'aihi Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nkjún xuta xi kits'ín nibá já na'mi k'aku ko jáchá xi ta t̄jih̄in xá. Incha y'a k̄ichá ndju ko yá nga incha j'ai.

⁴⁸ Ko nda xi t̄its'ínkjas'en Jesu ja kabinchá'a t̄itjun jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi k̄jexu'ba nga kjuaniháha, kui xi Jesu. Kui xi chjúbó.

⁴⁹ T̄jen'yún ngjik'úhún ra Jesu ko b'a kitsúhu nga k̄jexu'ba:

—Antahi, nda maestru.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ji nda xinkjían, n'endjuí xá xi k̄júáihini.

As'ai j'aik'úhun Jesu já xingisoo ko jakj'ánijéhe.

⁵¹ Tunga nkuhú kichá ndju ts'asje nku ndá xi tjenko Jesu. Kits'in'uhun nku ndá musuhú ndá na'mi tíjuun. Tsatet'a tjabaxínñju.

⁵² Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Chj'atjó ngáhani kichahí antehe. At'ahá ngatentee xi ts'ínchjén kichá nga kján, tã kichá kuayáha.

⁵³ ¿A najmi yaní nga kama kuankihí Na'mina ko tjen'yún ts'ín nibáhana mij ní ntítsje?

⁵⁴ Tunga tsa b'a ts'ian, ¿nkú ts'ín kuitjusuhun ni xi tjit'a xujun éhen Ntjáná? At'ahá b'a ts'ín tjit'a nga tíjhin nga b'a kama.

⁵⁵ As'ai b'i kitsúhu já xi tsichukj'áha:

—¿A ndá ndyéná? ¿Á íxi kichahá ko yá kich'ahanu nga kjuáichj'anijéhenú? Xkí nistjin tsásinjña nga tsakuyá má ma natsihín nínku. Najmi kichjubeníjénu.

⁵⁶ Tunga b'ahá tíma ngatentee ni xu'bjí tũ xi tbitjusuhun éhen Ntjáná xi y'é't'a já profeta.

As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsásinjña suba Jesu.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun já tjaxá judio

(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Já xi j'aikj'áha Jesu ni'yahá ndá na'mi tíjuun Caifa incha ngjikojo. Ja kab'entu yo já chjine'éhen kjuatexumoo ko jáchá xi tã tíjhin xá.

⁵⁸ Máha Pedro, kitsjennki kjihín Jesu santaha nkúhu nga tsichu natsin ni'yahá ndá na'mi tíjuun. Jas'en ko y'eñajihín já jun xi kunntá yo, tũ xi skúehe ni xi kama.

⁵⁹ As'ai já ná na'mi k'akú ko ngayjee já tíxoo tsangisjai ni xi kama kjanit'ahá Jesu tũ xi kama n'ek'iehen.

⁶⁰ Tunga najmi incha kisakúhú rá ni xi kjanínehe Jesu, ndaha tsa incha j'ai nkjún já testiyu tsank'á xi incha ngji kontraha Jesu. Tunga tũ chahán j'ai jo

⁶¹ xi kitsúya én xi kinchja Jesu:

—B'a kitsú ndai nga kinchja: “An kamana ts'inkatsúnya nínkuhu Ntjáná ko jan nistjin kjesintjen ngáhana.”

⁶² As'ai tsisintjen ndá na'mi tíjuun nga kingásjaiyaha Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi kuixínni? ¿Á b'a tjincha tsuhu jóo nga tifi kontraha ri?

⁶³ Tunga najmi kinchjahá Jesu. As'ai b'ahá tã kitsú ngáha ndá na'mi tíjuun:

—Nginkun Ntjáná xi tíjña tik'un an tibjasáiyaha. Tixínyani tsa ji xi kits'in nibá Ntjáná, xi Ntíhi Ntjáná.

⁶⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ní xi tibixín. Ko tã xínyanu nga choo Ntíhi Ndx'ijun nga k'úéjñat'ahá Ntjáná xi tíjhin nga'yún ko nga nɔbajin nintj xi tjin nk'a ján.

⁶⁵ As'ai kikjetiyajen najyun xi yja ndá na'mi tíjuun. B'a ts'in tsakúchji ndo nga najmi kisásihín én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—Najmi tbenkjún Ntjáná ndai nga b'a títsu! ¿A machjén saná já testiyu? Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntjáná.

⁶⁶ ¿Nkú manuu?

B'a incha kitsú jóo:

—Ngabaya tjeheñ rá ndo.

⁶⁷ As'ai tjin xi tsatétéjin ankjín Jesu nga kik'aya ko kik'íéhe. K'ua xi kik'onjihín

⁶⁸ nga b'a kitsúhu:

—Ji xi jájni ngajoho Ntjáná, tixínyai xi nkúhu ndá profeta, ¿yá xi kuak'íéhi?

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Nk'ie nga kab'ejña Pedro natsin ni'yahá ndá na'mi tíjuun, as'ai j'aik'úhun nku ná musu ko b'a kitsúhu:

—Ji xi tã tjenkoj Jesu xi nibáha Galilea.

⁷⁰ Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro nginkun ngatentee xutã xi tjin yo. B'a kitsú:

—Najmi be ni xi tibixín.

⁷¹ As'ai tsitju yo nga ngji má tjen ankjua natsiun. Yo tã kikiehé ngáha rá kj'ái ná musu ko b'a kitsúhu já xi kabincha yo:

—Kui cháj xi tã tjenko Jesu xi nibáha Nazaret.

⁷² Tã najmi kits'ínkiehé ngáha yjoho Pedro. Santaha Ntjáná kits'ínkie nga b'a kitsú:

—Najmi be ndo!

⁷³ Sa kutju já xi kabincha yo j'aisehe Pedro ko b'a kitsúhu:

—Kjuaxi kjáihín nga tã ji xi tsjenkoj jóo. At'ahá xi nkú n'e chubai túb'échjit'aihin.

⁷⁴ As'ai ndjá kinchja Pedro ko íxi Ntjánáhá kits'ínkie nga b'i kitsú:

—Najmi be ndo!

Kui chubó tjen'yún kikjintáhá nku xantã

⁷⁵ Kò j'áitsjehen Pedro ni xi kitsú Jesu: “Kintehé ni nga kjiintá xantò, b'a kuixín nga najmi yaní jan nyá tjihin.” As'ai tsitjusje Pedro kò kijkintá un kijkintá nte.

27

B'i ts'in kin'ekjas'ehen nda titjun Pilato Jesu

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'endakò xinkjín ngatentee já nà'mi k'aku kò jáchá xi tã tjihin xá xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

² As'ai tjí'yúhún ts'ínjin rá nga incha ngji ts'ínkjas'ehen nda titjun Pilato.

B'i ts'in kits'ínk'ien suba yjoho Juda

³ Máha Juda, nda xi kits'ínkjas'en Jesu, nk'ie nga kint'é nga kitsjá kjuá já tjíxóo nga n'ek'ien Jesu, as'ai ngjikj'áha rá animaha ngat'a ts'e ni xi kits'in kò kits'ínk'óya ngáha rá já nà'mi k'aku kò jáchá xi tã tjihin xá tóontaba xi katée. B'a kitsúhu:

⁴ —Jé tjenna. Nku nda xi najmi tjihin jé kits'ínkjas'en nga n'ek'ien.

B'a incha kitsú jóo:

—¿Mí xi nusinnj jin? Kuentaḡ ní ni xu'bo.

⁵ As'ai kíkjaníya Juda tóoon aya njnku kò tsitju yò nga ngji kjenntu n'ú suba yjoho.

⁶ J'áya já nà'mi k'aku tóoon kò b'a kitsúhu xinkjín:

—Najmi ma tsa kaxaha tóon chje k'úéyaá tóon xu'bi, at'aha chjih nda xi n'ek'ien niú.

⁷ Y'endakò xinkjín jóo. As'ai ts'atekòho tóoon xu'bahá nda xi ts'innda ndjii tú xi yò kama s'eyanjihí xutá xi xin nanki nibáha.

⁸ Kui kjuaha nga Ante Jní 'mihi ante xu'bo santaha njstjin nd'ai.

⁹ B'a ts'in tsitjusuhun éhen Ntjaná xi kinchja nda profeta Jeremia: “Jak'á jóo tóontaba xi katée, chji xi y'enda já xi ntje Israel tjeheh rá nga b'a tjín chjihí ndo.

¹⁰ Kui xi ts'atekòho xu'bahá nda xi ts'innda ndjii. B'a kitsúna Ntjaná.”

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato

(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

¹¹ Ngjinjé Jesu nginkun nda titjun Pilato. Kui xi b'a kitsúhu nga kingjásjaiyaha:

—¿A jí xi nda rejihí xutá judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjín ni xi túbixín.

¹² Nk'ie nga nkjin ni xi kíkjanínehé já nà'mi k'aku kò jáchá xi tã tjihin xá, ndahachí najmi kinchja Jesu.

¹³ As'ai b'a kitsú Pilato:

—¿A najmi tínu'yání ngayjee ni xi tíkjanínehí jóo?

¹⁴ Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tú ni xí kama nkjúhun rá nda titjuun.

B'i ts'in kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu

(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

¹⁵ Ni xi ma nk'ie nga S'í Pascua, b'i ts'in tjíñaha nda titjuun. B'éjña ndaí nku nda núbayá xi f'ájin xutá nantja.

¹⁶ Kui njstjiun kjiya'yún nku nda xi be tentehe xutá, xi 'mi Barraba.

¹⁷ Nk'ie nga kama njakú xutá, as'ai b'a kitsú Pilato:

—¿Má xi mjenuu nga k'uejñá ndáinuú? ¿A Barraba a rá Jesu xi 'mihi Cristo?

¹⁸ B'a kitsú Pilato at'aha kamankjihín nga tíma xin k'un jóo ngat'aha ni xi tits'in Jesu kò nga kui kjuaha nga incha kits'ínkjas'ehen rá.

¹⁹ Nga kab'ejña Pilato ante má nga ts'in kjuá, b'i tsu én xi kits'in nibáha chjuúhun: “Najmi chumi ni tjeheh xutó. Najmi tú ji nungijin yjohi. At'aha ch'on ts'in ka'bai chinina nkuí jyún tú ngat'aha ni xi tímát'ain xutó.”

²⁰ Tunga já nà'mi k'akuhú kò jáchá xi tã tjihin xá tsinch'á xutá xi kama njakú yò tú xi incha kuankihi nga tú sahá Barraba xi n'e ndáñhi rá kò nga Jesu xi n'ek'ien.

²¹ As'ai tã kingjásjaiyahá ngáha nda titjuun:

—¿Má xi kui já xi jóo mjenuu nga k'uejñá ndáinuú?

B'a incha kitsú xutá nkjiun:

—Barraba.

²² B'a kitsú Pilato:

—¿Kò mí xi ts'ínjin Jesu xi 'mi Cristo?

B'a incha kitsú tente xutá:

—¡Kas'et'a kruu!

²³ B'ahá tã kitsú ngáha Pilato:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihin xi kits'in ndo?

Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa xuta:

—jKas'et'a kruu!

²⁴ As'ai najmi ta be nkú ts'íhin Pilato, at'aha tu sahá 'yún tüncha kjintáya sa xuta nkjun nga tma kjaħan. Kui nga jakj'áha ntánijua, tsanéjnu ntsja nginkun xuta ko b'a kitsúhu:

—Najmi an tjinna jé nga kuayá ndai. Jun yo ni xi n'oo.

²⁵ B'a incha kitsú ngatente xuta:

—Jin ko ntíni ch'anji ngabayaha ndo.

²⁶ As'ai y'éjña ndai Pilato Barraba ko kitsjá kjuá nga s'ehe Jesu ko nga s'et'a kruu.

²⁷ As'ai já juhun Pilato jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorjo. Kinchja řjaha ngayjee já jun xinkjin nga y'etjindaihi Jesu.

²⁸ Incha ts'asje najyuhun Jesu ko kits'ingja nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya.

²⁹ Ko incha kits'inná nku corona na'yá xi y'é'a nintaku ko ntsja kixi kits'ink'a nku yáxa. As'ai tsinchakunch'int'a mañaha ko tsajnukie nga b'a incha kitsúhu:

—Antahi, nda rejhi xuta judio.

³⁰ Tsatétéjnu ko jakj'á yáxoŋo nga kik'onntjai nintaku Jesu.

³¹ Askahan nga ja kamaha nga kik'aya Jesu, ts'asje ngáha najyun ndju kuon ko kits'ingja ngáha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi nguá't'a kruuhu.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

³² Nk'ie nga tüncha bitju yo, kisetákjá nku nda nanki Cirene xi Simon 'mi. Kui xi kits'in kjuá'yuhun ra já juun nga k'uanji kruuhu Jesu.

³³ As'ai incha tsichu ante xi 'mi Golgota. Kui éen xi tsuhu ra: Antehé Nintaku Anima.

³⁴ Kik'ahj Jesu nga k'úi binu xi kin'etjijinkoħo nki, tunga nk'iehé nga kikjut'a Jesu ntóo, najmi kits'in yu nga kik'í.

³⁵ Nk'ie nga kingját'a kruu, já juun tsakjánya xihj xinkjin najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin.

³⁶ As'ai y'entu yo nga kikonntá.

³⁷ Kis'et'a xi tjeħen antsjáku Jesu nku yáte xi títuya mí kjuaha nga t'ek'ieħen. "Kui xu'bj xi Jesu xi nda rejhi xuta judio", kis'et'a yátee.

³⁸ Ta kis'et'a kruuko Jesu jo já ndyjé. Nku xi kitsjen nga kixihj ko nku nga skjúħun.

³⁹ Xuta xi tüncha f'a yo najmi kikienkjún Jesu nga kinchja. Kits'ink'ajni nintaku

⁴⁰ nga b'a incha kitsúhu:

—Ji xi n'exúyai ninku ko jan nstjin chjúsintjen ngáhani, tsixin, n'ek'anki yjohi. Tsa ji xi Ntíhi Ntjáná, tjtjuj'ent'ai kruu.

⁴¹ B'a ta ts'in kik'ayahá já na'mi k'aku ko já chjine'éħen kjuatéxumoŋo ko jáchá xi ta tjlhin xá. B'a incha kitsúhu xinkjin:

⁴² —Kamaha ndai nga kj'ai xi kits'ink'anki, tunga tu sa najmi mahá ngáha ts'ink'anki yjoho. Katitjuj'ent'a kruu nd'ai tsa kui xi nda rejhi xuta Israel. Nk'iehé nga s'ejinná.

⁴³ Kui xi 'yún kis'ejihj Ntjáná, kui nga Ntjáná kats'ink'ankihj ra nd'ai tsa tjo kjuaxihj. ¿A najmi b'ahá kitsú nga kui xi Ntíhi Ntjáná?

⁴⁴ Ko já ndyjé xi kjintut'a kruuko Jesu ta ch'on incha kitsúhu.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

⁴⁵ Chuba te jo nga nstjiun kis'e jyun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngxuun.

⁴⁶ Nkú ma nga chuba jan 'yún kikjintáya Jesu nga éħen kinchja. B'i kitsú:

—Eli, Eli, ¿lema sabactani? —kui éin xi tsuhu ra: Ji Ntjáná, ji Ntjáná, ¿á kan'e nga mahaní?

⁴⁷ K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui éen. Kui nga b'a incha kitsúhu ra xinkjin:

—Nda profeta Eliá tünchjaha ndo.

⁴⁸ As'ai tjen'yún tsangatsankahá nku nda xi sjña yo ko nku tsanka kits'ink'anchjko seseħe binu san. Kui xi y'éku nku yáxa nga kits'inkjik'uhun Jesu tu xi k'úhi.

⁴⁹ Tungá b'ahá kitsú xuta xi kabincha yo:

—Chúya mai. Chase ma raá tsa nibá Eliá nga ts'ink'ankihj.

⁵⁰ As'ai ta 'yuhún kikjintáya ngáha Jesu ko k'ien.

⁵¹ Nk'ie nga b'a kamoŋo, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúħun ninku. Jo tsitju. Kik'aha ra nk'aha santaha kintee. Ko chón kama ko tsakjan nañju.

⁵² Tsix'á tsjóħo anjma ko j'áiya ngáha ra nkjin xuta k'ien xi kis'ejihj Ntjáná.

⁵³ Incha tsitju tsjóħo nk'ie nga j'áiya ngáha ra Jesu ko jas'en nanki je Jerusalem nga tsakúchihj yjoho nkjin xuta.

⁵⁴ Nda jun k'aku ko já jun xi tüncha kunntá Jesu, nk'ie nga kkie chóon ko ngayjee ni xi tímoo, tu xí incha kitsankjúħun ko b'a incha kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi Ntíhi Ntíaná.

⁵⁵ Yo kjint'á kabincha nkjin jminchjín xi tíncha base. Kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea ko tsasinkoho.

⁵⁶ Ajihjin jminchjiun tjenjin Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Santiago ko Kuse, ko naaha jáha Zebedeo.

B'i ts'in kis'eyajni Jesu

(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁵⁷ Nk'ie nga ja tíma jyun, j'ai nku nda nchiná xi 'mi Kuse, nku nda nanki Arimatea xi ta ja tsichu ma nku nda ni'yakuyáha Jesu.

⁵⁸ As'ai ngjisehe Pilato ko tsankíhi yjonintehe Jesu. Kitsjá kjuá Pilato nga k'uaihi ndo yjonintee.

⁵⁹ Jakj'á Kuse yjonintee. Nku najyun je kik'ontikjájnu

⁶⁰ ko ngjingjáñaya nku tixa tsjó tsetsehe xi kits'innat'á naxju. As'ai kik'ontikjá nku ndjio cháka nga y'échjane ankjuá tsjó ko ngji.

⁶¹ Y'entu ankjin tsjó Mariá Magdalena ko Mariá xinkuu.

B'i ts'in kin'e kunná já juun tsjó

⁶² Njstjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga j'a njstjin nk'ie nga s'enda ni xi machjén S'í Pascua, as'ai kama njakú já na'mi k'aku ko já fariseo nginkun Pilato ko b'a kitsúhu:

⁶³ —Ji nda ntia, f'áitsjenni nga b'a kitsú nda tsank'óo nk'ie nga tíña sa: “Nk'ie nga kj'ua jan njstjin, kj'uaíya ngáhana ngabayoo.”

⁶⁴ Kui b'a maha, b'a tixín nga chúnnta tsjó santaha nkúhu nga kj'ua njstjin xi ma jahan. At'aha tsa najmi ma, kutsa kj'uaíhi já ni'yakuyáha ndo nga jyuun ko ngjuáiko ndyjé yjonintehe. As'ai: “Ja j'áiya ngáha ra ngabayoo”, kuitsúhu xuta. Tsa b'a ts'in jóo, 'yún s'e sa én tsank'á xi kuitju askahan nga xi tjuun.

⁶⁵ B'a kitsú Pilato:

—Tankinkoo já juun. Tankiún n'e kunnó tsjó xi nkú ts'in mjenuu.

⁶⁶ As'ai incha ngjisehe tsjó. Nku ndjio y'échjanekoho. Y'échjane sisin ko y'entu já jun xi kikunná yo.

28

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatú, ja tifi ma sen ngáha njstjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, ngjisehe tsjó Mariá Magdalena ko Mariá xinkuu.

² As'ai tu nkúhu chón xi tu xi 'yuhún kama. Nku ntitsjehé Ntíaná nibajen nk'a ján. J'aijxéjin ndjio xi tjíchjane ankjuahá tsjó ko yo y'eñnasun.

³ Xi nkú joyaha nd'ich'on tjin sénnjstjihin ko taba xúxú najyun xi yja xi nkú joyaha nch'án.

⁴ Nk'ie nga incha kieke ntitsjee já jun xi tíncha kunná tsjó, tu xi incha kitsankjúhún nga incha kik'atsé. B'a incha kik'ientu xi nkúhu tsa ja k'ien kik'ientu.

⁵ As'ai kinchjako ntitsjee jminchjiun nga b'a kitsúhu:

—Najmi tu binkjun. Be nga Jesu xi kis'et'a kruu tbinchisjó.

⁶ Najmi ta ej tíñaha. Ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo xi nkú nga kitsú. Nibáhasoo ante má nga kis'ejña.

⁷ Kitsa tankink'inyohoo já ni'yakuyáha nga ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo Jesu ko ngjuai tíjuhún ante Galilea. Yo skué. Ja kuaxinyanu ni xi tjihin nga xinnuu.

⁸ As'ai tsitju kitsa kitsa jminchjiun aya tsjó. Títsankjún ko tsjo nkjún tímaha. Tsangatsanka nga ngji tsúyaha já ni'yakuyóo éen.

⁹ Ko nga tíncha fi, tu yohó kisatéjin Jesu ko janiñaha. As'ai incha ngjik'uhún ko kitsubakjá sjai nga kits'intsjohé.

¹⁰ B'j kitsú Jesu:

—Najmi tu binkjun. Tankink'inyohoo já nts'é nga katji ante Galilea. Yo skuéna.

B'i ts'in kitsúya já juun ni xi kamoq

¹¹ Nk'ie nga tíncha fi jminchjiun, as'ai ngji k'ua já juun ajin naxinantóo. Ngji tsúyaha já na'mi k'aku ngatentee ni xi kamoq.

¹² As'ai kama njakú já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjihin xá nga y'éndako xinkjín. As'ai kitsjá nkjúhún toon já juun ko b'a kitsúhu:

¹³ —B'j tixiún: “Kaf'aifyún já ni'yakuyáha ndo ko kafiko ndyjé yjoninte k'ien nk'ie nga kisuntuféj.”

¹⁴ Tsa kuint'é nda tíjuun niu, jin yaj xi nkú n'e chubanijmíkoj. Najmi tu jun fantoho yjonuu.

¹⁵ As'ai jakj'á já juun tooon ko b'a incha kitsú xi nkú kik'ihín. Kui én xu'bj xi tų yje chubanijmíyahá sa ajihín xuta xi ntje judio tjeheñ ra santaha nistjin nd'ai.

*B'i ts'in kitsjá xáha Jesu já ni'yakuyáha
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)*

¹⁶ Já ni'yakuyá xi te nkuu incha ngji ante Galilea asunntu tjenki xi kitsú Jesu.

¹⁷ Nk'ie nga incha kikie Jesu, kits'intsjohó, tunga tjihín xi jo jan kamaha.

¹⁸ As'ai Jesu ngjisehe já ni'yakuyáha ko b'a kitsúhu:

—Ja kik'ajina nga kuatexumaha ndjiojmi jáñ ko asunntej.

¹⁹ Kui nga tankíhinu ko n'e mo xuta ni'yakuyána ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee. Tatentó xuta tų xi Ntja Na'miu, Ntú ko Espiritu Santo kamats'ehe.

²⁰ Takúyohóo nga kats'intjusun ngayjee kjuatexumana. An kúatejñajinnuu ngayje nistjin santaha nkúhu nga kfe asuntee.

Xujun xi y'et'a Marco én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in y'énjimi Jua Bautista

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ B'i ts'in b'atuts'ihin ra én nda tsuhu Jesu, kui xi Cristo xi Ntúhi Ntjaná maha.

² Nda profeta Isaia b'i ts'in y'et'a nk'ie:

Títs'inkjiá nda chjine'enna tu xi ngjuai tíjuhun ri.

K'úenda tíjun nyáhi.

³ Tínu'yá ntaha nku nda xi tákintáya ante kixiu:

"T'endo nyáha Ntjaná. Tjen naxuu nyáha."

⁴ Xi nkú ts'in y'et'a Isaia nk'ie, b'a ts'in j'aiténtá xuta Jua ante kixiu. Y'énjimi nga tíihin nga ngjuai'áha ra animaha xuta ko nga saténtá tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁵ Tsitu ngayjee xuta xi tjin ante Judea ko ngayjee xuta xi tjin nanki Jerusalem nga j'aisehe Jua. Incha kisaténtájin ntáje Jordan nk'ie nga kits'inkie yjohó nga tíihin ngatitsun.

⁶ Nk'ie nga y'ejña Jua, najyun xi kamandakoho ntsjaha chu camello bja ko nku tjabaxín b'ékjá. Chjuba ko ntsjényá kjine.

⁷ B'i kitsú nga y'énjimi:

—Askahan an k'juai nku xi 'yún nk'a tjen sa, xi má nga ndahachí najmi tshuna tsa kjendáya n'úhu ntéhe.

⁸ An ntánjua tibaténtákothonu tunga máha kui, Espiritu Santo kuaténtákothonu.

B'i ts'in kisaténtá Jesu

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹ Ntstjin ján tsitju Jesu nanki Nazaret, nanki xi tíñajihin ante Galilea, ko ntáje Jordan tsaténtájihin Jua.

¹⁰ Nk'ie nga tíbitujín ntánjua, kíkíe nga tsix'á nk'a ján ko nga Espiritu Santo nibajennehe xi nkú joyaha nku chutuju.

¹¹ Kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'a kitsú:

—Ji Ntina, tjona ji. Tsjo nkjún mana ji.

B'i ts'in kits'in nganaha Jesu ndanindoq

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² As'ai tjen'yún ngjikhó ra Espiritu Santo ante kixiu.

¹³ Yo y'ejña yachán ntstjin tíihin, ko ndanindoq kikjut'ayák'uhun. Y'ejñajihin chu xi tjin ngijñó ko ntítsjehe Ntjaná j'aisinkoho.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

¹⁴ Askahan nk'ie nga kis'eya'yún Jua, ngji Jesu ante Galilea nga y'énjimi én nda tsuhu Ntjaná. B'i kitsúhu xuta:

¹⁵ —Ja kuichu chuba. Ja 'yún tíña tíñanuu Ntjaná nga tibatéxumanuu nd'ai. Tankínch'aha ruu animanuu ko n'e s'ejun én nda tsuhu Ntjaná.

B'i ts'in kinchaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuhun

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

¹⁶ Nk'ie nga tsú'ba Jesu andai ntáchak'un Galilea, kíkíe Simon ko Andre xi nts'e maha xinkjín. Kui xi tíincha kjanik'a na'ya tíjohó ajin ntóo, at'aha tíjo incha tsuba jóo.

¹⁷ B'i kitsú Jesu:

—Jun já, tsjénkinú. An ts'ian nga xuta nuboo.

¹⁸ Ta kuihi chubo y'entu jóo na'yaha ko kitsjennkíhi Jesu.

¹⁹ As'ai ngindju sa ko kíkíe Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjín. Kui jóo xi jáha Zebedeo. Ayaha tsutsuhu jóo incha kabincha nga tíincha b'énda na'yaha.

²⁰ As'ai tjen'yún kinchahá ra, ko y'entu jóo Zebedeo xi na'mihí maha ko já xi basinkoho aya tsutsuu nga kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'in kits'in ndaáhi Jesu nku nda xi tíñajihin nku ndaninda

(Lc. 4:31-37)

²¹ As'ai incha j'ai nanki Capernaum. Nk'ie nga ntstjin nkjún jas'en Jesu ni'ya sinagoga nga tsakúya.

²² Kama nkjún xuta xi nkú ts'in tsakúya, at'aha tsakúya xi nkúhu tsa xá tíhín, najmi xi nkú ts'in bakúya já chjine'éhen kjuatéxumoo.

²³ Tíjña sinagogahá xuta Capernaum nku ndá xi tíjñajihin nku ndaninda. Kui xi 'yún kikjintáya nga b'j kitsú:

²⁴ —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tjínkoni? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yáha ji. Ji xi ntíhí Ntjáná.

²⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindo:

—Xú sin n'ei kó títjusjehin ndo!

²⁶ Xí y'étsujnehé rá ndo ndanindo kó tu xí 'yúhún kikjintáya nga tsitjújihin.

²⁷ Ngatentee xuta tu ni xí kama nkjúhún rá kó b'j ngján kingásjaiyahá xinkjín:

—¿Mí nihi xu'bi? K'jái ts'ín bakúya ndái. Bakúya xi nkú joyaha tsa xá tjihin. Santaha jánindo batéxumahá kó nt'é'éhen.

²⁸ Ngayjee nanki xi tjín ante Galilea tu xi kitsahá kichubanijmíyaha Jesu.

B'j ts'ín kits'innkihi Jesu na nch'yaha Pedro

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

²⁹ Nk'ie nga incha tsitju ni'ya sinagoga, ngji Jesu, Santiago kó Jua ni'yaha Simon kó Andre.

³⁰ Kui chubó ch'in kijjñako ná nch'yaha Simon. Tjen'yún kik'inyahá rá Jesu ni xi tímaha tachjúun.

³¹ As'ai ngjik'úhun Jesu kó jak'á ntsja nga kikjesintjen. Tá kuihi chubó kindyjajihin ch'ihin tachjúun kó kitsjáha nichine xi tsichusehe.

B'j ts'ín kits'innkihi Jesu nkjin xuta un

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

³² Nk'ie nga ja kama'ña, askahan nga ja ngjintjai ts'ú, j'aich'áha Jesu ngayjee xuta un kó xi tjintujihin jánindo.

³³ Ngayjee xuta nantjo kama ñjakú asti ankjuo.

³⁴ Kits'innkihi Jesu nkjin nkjún xuta un xi k'uhun nkjin táká ch'in. Kik'onsje nkjin nkjún jáninda. Najmi kitsjantehe tsa kuinchja jánindo, at'aha jánindo be yáha Jesu.

B'j ts'ín tsitju Jesu nga y'énjimi éhen Ntjáná

(Lc. 4:42-44)

³⁵ Nk'ie nga jyunya xa sa, tsisintjen Jesu kó ngji nku ante t'axín tiya. Yo kinchjako Ntjáná.

³⁶ As'ai Simon kó já xi tjintukohó yo incha tsangisjái Jesu.

³⁷ Nk'ie nga kisakúhu, b'a incha kitsúhu:

—Ngayjee xuta t'bangisjaihi.

³⁸ B'j kitsú Jesu:

—Tjián k'jái ante xi tjín tíña ej tu xi kó ta yo k'uenjimíhina. At'aha kui xá jáihina.

³⁹ Ngji nga y'énjimi xki ni'ya sinagoga xi tjín ngayjee ante Galilea kó kik'onsje jáninda xi tjintujihin xuta.

B'j ts'ín kits'innkihi Jesu nku ndá xi k'uhun ch'in fentujnu

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

⁴⁰ Nku ndá xi k'uhun ch'in fentujnu j'aisehe Jesu kó tsasinkunch'int'aha nga tsankihí nga kuasinkohó. B'j kitsúhu:

—Tsa ji xi mjehi, kama n'e jeni nga chjúxinní ch'in xi k'unna.

⁴¹ As'ai kama ñmahá Jesu ndá uun. Kingiéenne ntsja nga kits'ínko kó b'j kitsúhu:

—Mjena. Katuma jei.

⁴² Tá kuihi chubó kindyja ch'ihin ndo. Kama je ngáha.

⁴³ As'ai b'j kitsúhu Jesu ndo:

⁴⁴ —Ji, najmi tu ch'a xi 'miyaihi ni xi kamat'ain. T'ihínkúchijihí yjohí ndá na'miú kó tjein chje xi nkú ts'ín y'éjña Moise ngat'aha nga ja kama jei, tu xi skué kixíhi xuta nga ja kamanda ngáhani.

⁴⁵ Tunga nk'iehé nga ngji ndo, kitsúya tentehé xuta ni xi kamat'ain. Kui nga najmi tá kama jas'en chjiji Jesu nanki xi tjihin yo. Tu andai nantjohó kikjatsú'ba má nga najmi tjín xuta. Tunga tsitjuhú xuta xi tjín tu má nankihí ni nga j'aisehe.

2

B'j ts'ín kits'innkihi Jesu nku ndá xi najmi ma fi

(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ As'ai tá j'aihi ngáha Jesu nanki Capernaum kó kint'é xuta nga ja tíjña ngáha Jesu ni'yaha.

² Kui nga kama ñjakú nkjúhun xuta, nga santaha najmi tá kis'ehe ante asti ankjuo, kó Jesu y'énjimíhi éhen Ntjáná xuta.

³ As'ai incha j'ai ñju já xi incha kab'anganki nku ndá xi najmi ma fi. Jesu j'aich'áha ndo.

⁴ Tunga najmi mahá incha bichúko nda uun má síjña Jesu tu ngat'aha xuta nkjin xi kama ñjakú yo. Kui nga incha kikjexihin nku te ni xi kjinehe ra ni'yoq ko yo incha kits'ínkjihi nda uun santaha má síjña Jesu.

⁵ Nk'ie nga kikié Jesu nga s'ejihin jóo nga Ntjaná kits'ín nibáha, as'ai kinchjako nda uun: —Ji ntína, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin.

⁶ Tunga ta kab'entuhú yo k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo xi b'i ts'ín incha kits'ínkjin'kun:

⁷ “¿Á b'a ts'ín tinchjaha ndai? Najmi tibenkjún Ntjaná nga b'a ts'ín tinchja. At'aha nku tutuhú Ntjaná xi mahá ts'índyjat'aha xuta ngatitsuhun.”

⁸ Tunga tjen'yún kamankjihín ra Jesu ni xi tincha ts'ínkjin'kun jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'ín tín'enkjink'uhunnu?

⁹ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihin nda xi najmi ma fii? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhin”? ¿A ra: “Tísintjein, chjúbéi naxhan xi kisujñasuin ko títutjai”?

¹⁰ Tunga mjehéna kuakuchjinuu nga Ntíhi Ndax'iun tíjña ngajoho Ntjaná asuntej xi má nga kama ts'índyjat'aha ngatitsuhun xuta.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

¹¹ —Ji tinchjako. Tísintjein, chjúbéi naxahan ko t'in ngáhani ni'yahi.

¹² As'ai tjen'yún tsisintjehén nda uun, jakj'a naxahan, ko ngayjee xuta kikiéhe nga tsitjusje. Tu ni xi kama nkjühún ra ngatentee xuta ko kits'íntsjoho Ntjaná. B'i incha kitsúhu xinkjin:

—Ndahachí najmi kjee yaá nku ni xi nkúhu xu'bi.

B'i ts'ín kinchjaha Jesu Levi

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ As'ai ta tsitjuhú ngáha Jesu nga ngji andai ntáchak'uun. Nkjin nkjún xuta j'aisehe, ko Jesu tsakúyaha xuta.

¹⁴ Nk'ie nga tít'sín nýá, kikié nda xi 'mi Levi xi ntíhi Alfeo nga kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'a nga ts'ínxát'aha já Roma ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

As'ai tsisintjen Levi ko kitsjennkíhi Jesu.

¹⁵ Nk'ie nga tákjine Jesu niñú ni'yaha Levi, nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'a nga ts'ínxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise ta incha j'aik'ientut'aha Jesu ko já ni'yakuyáha. At'aha nkjin nkjún maha xi incha kitsjennkíhi.

¹⁶ Kikié já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já fariseo nga Jesu tákjineko niñú jóo. As'ai kinchjako já ni'yakuyáha Jesu nga b'i kitsúhu:

—¿Á já xi f'áchjintjaihi ch'a ko já xi najmi naxu ts'íntjusuhun kjuatéxumaha Moise tinekoho niñú nda maestrúnuu?

¹⁷ Nk'ie nga kint'é Jesu éin, b'i kitsú:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha. Najmi xuta je jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nkjé tjihin nga k'úentu kjintía xuta ni'yakuyáha

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

¹⁸ Nku nýá nk'ie nga tjuntu kjintía já ni'yakuyáha Jua Bautista ko já fariseo, as'ai tjín xi incha j'aisehe Jesu ko b'i kitsúhu:

—¿Nkú tjihín ra nga najmi b'entu kjintíaá já ni'yakuyáhi, xi nkú ts'ín b'entu kjintía já ni'yakuyáha Jua ko já ni'yakuyáni?

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A mahá b'entu kjintía xuta xi tjintujín nku s'í kjuabixan nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon? Nk'ie nga tíñajin saha nda bixoon, najmi kama k'úentu kjintía.

²⁰ Tunga kujichúhu nístjin nga chj'áha nda bixoon. Nk'ie nga kujichú nístjin xu'bo, nk'iehé nga k'úentu kjintía.

²¹ Najmi ch'a b'éstikoho najyun chá nku te najyun tsetse xi najmi kjee nibákú. At'aha nibákú najyun tsetse ko kjetiya najyun chóo. B'a ts'ín fi tsehe má kitiyá.

²² Ko ta ndaha najmi ch'a bínchá binu tsetse nku tsa tjabaxín chá. At'aha binu tsetse kjetiya tsa tjabaxín chóo. As'ai fi ndzjo binu ko batsun tsa tjabaxín. Kui nga tsa tjabaxín tsetsehé xincháha binu tsetse.

B'i ts'ín kinchjanijmyaha Jesu nístjin nkjún

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Nku xuatú tífa Jesu má nga tjintje tuniñú. As'ai incha kikje'yún tuniñú já ni'yakuyáha ko kits'íntjiya ntsja nga kikjine.

²⁴ As'ai b'a incha kitsúhu Jesu já fariseo:

—Chase ma ri. ¿Á ni xi tijná nkjühun ra kjuatexumoo nga nistjin nkjün tijncha ts'ihin já ni'yakuyáhi?

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—¿A ndahachi najmi kjee n'eyo má nga jtít'a ni xi kits'in David nk'ie nga un kikiehe ko kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

²⁶ Kui nistjin Abiatar tjihin ndá na'mi títjun. Jas'en David ante nkjühun Ntjaná ko kikjine njnkuon nkjün xi tjintu yo, ni xi tu já na'miu ma kjinehé. Tá kitsjá yaha njnkuon já xi tjenkoho.

²⁷ Nistjin nkjün kis'ejna ngandaha xuta, najmi ngandaha nistjin nkjün kamandaha xuta.

²⁸ Kui nga Ntíh Ndax'ün batexumaha ra santaha ko nistjin nkjün.

3

B'i ts'in kits'innkih Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Nku nyá jas'en Jesu ni'ya sinagoga ko yo ta kab'ejna nku nda xi ch'ihin ntsja.

² Kikunntá 'maha jóo tu xi incha skuhe tsa ts'innkih ndo nga nistjin nkjün, tu xi b'a ts'in sakúhu ra má tindyjajihin Jesu.

³ As'ai b'a kitsúhu Jesu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjsintjein ko tisinjñai kamaseen.

⁴ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Jun, ¿mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjün? ¿A ma n'e ni xi nda, a ra ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anke xuta, a ra ma n'ek'ien?

Tunga najmi kinchjáhá jóo.

⁵ As'ai kjan tsasehe Jesu já xi kabinchandaihi ko kike babaha at'aha ndjá tjintuyá anímaha jóo. B'i kitsúhu nda xi ch'ihin ntsja:

—Tjentei ntsai.

Kingjente ntsja ndo ko kamanda.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju já fariseo yo, as'ai kama njakúko já xi yjanki nda rej Herode Antipa nga tsangisjai niyáko xi nkú ts'in kama ts'ink'iehen Jesu.

B'i ts'in kits'innkih Jesu nkjin xuta andai ntáchak'uun

⁷ As'ai ngjiko t'axin Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'uun. Tá kitsjennkíhi nkjin nkjün xuta xi incha niba ante Galilea.

⁸ Ko ta incha kint'é ngayjee ni xi tits'in Jesu xuta xi tjin ante Judea, xi tjin nanki Jerusalem, xi tjin ante Idumea, xi tjin ngabantá ntáje Jordan, ko xi tjin andaihi nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui kjuaha nga incha j'aise tentehe ra.

⁹ As'ai y'exá Jesu já ni'yakuyáha xi má nga k'uendaha nku tsutsu, tu xi najmi kuasinne'yuhun ra ngayjee xuta nkjin xi kama njakú yo.

¹⁰ At'aha ngatente xuta xi uhun ixi tijncha basinne'yuhún ra nga mjehe ts'inkoho, at'aha nkjin nkjün maha xuta un xi kits'innkih.

¹¹ Ko máha jánindo, nk'ie nga incha kike Jesu, tsinchakúnch'int'aha ko b'i incha kitsú nga kikjintáya:

—ji xi Ntíh Ntjaná!

¹² Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindo tu xi najmi incha kuitsuyaha yáha Jesu.

B'i ts'in kitsjá xaha Jesu já postru xi te joo

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³ As'ai ngjinji Jesu nku asunntu tjenki. Kinchjáhá já xi j'ájin nga kjuáisehe ko incha j'ai jóo.

¹⁴ Te jo maha já xi j'ájin tu xi tsjénkoho ra ko tu xi ts'inkjiji nga k'uénjimi éhen Ntjaná. Já postru kitsúhu jóo.

¹⁵ Kitsjáhá jóo nga ngajoho ts'innkih ra xuta ko nga k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta.

¹⁶ Kui xu'bj já te jo xi j'ájin Jesu: Simon xi kitsjá j'áihin nga kui xi ta Pedro k'úin;

¹⁷ Santiago ko Jua xi nts'e maha xinkjin, xi jáha Zebedeo maha. Jesu ta kitsjá j'áihin já xi joo nga ta k'úin Boanerge, kui j'áin xi tsuhu ra: Ntíh Ch'on.

¹⁸ J'ájin ya: Andre, Felipe, Bartolome, Mateo, Toma, Santiago xi ntíh Alfeo, Tadeo, Simon xi mako já cananista,

¹⁹ ko Judá Iscariote xi askahan kits'inkjas'en Jesu.

B'i ts'in kinchjanjímíyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ As'ai kik'óya ngáha Jesu ni'yaha ko ta kama ñjakú nkjúhún ngáha xuta, nga santaha najmi kama incha kikjine niñu.

²¹ Nk'ie nga kint'é xuta xinkjín Jesu niñu, incha j'aingisjaihí. At'aha b'a kitsú xuta nga ja tíma luku Jesu.

²² Máha já chjine' éhen kjuatéxumoo xi incha nibaha nanki Jerusalen, kui xi b'a kitsú:

—Ndaninda Beelzebu xi ndaninda k'akuñu jánindoó tijnandoó tijnajihín ndai. Kui nga nga'yúhún ndaninda k'akuñu jánindoó tím'osjekoho jánindoó.

²³ As'ai kinchjaha Jesu jóo ko y'éñña chubayaha nga tsakúya:

—Jun, çnkú ts'in kamaha tsa ndanindoó ta kuihi k'onsje suba yjohó?

²⁴ Xuta xi tjin má nga batéxuma nku nda rej, tsa ta kuihi fi kontraña xinkjín, ndahachí najmi tse maha má nga batéxuma nda rej xu'bo.

²⁵ Ko tsa xuta xi tjinu nku ni'ya fi kontraña xinkjín, ndahachí najmi ta s'ehé ra nga'yún.

²⁶ B'a ta ts'in tijná ts'e ndanindoó. Tsa Satana kuakjánya yjohó nga ta kuihi ngjuai kontra yjohó, ndahachí najmi tse kamaha nga k'uéñña. Tu sa ni kuichúkje nistjihín.

²⁷ Ndaha nku najmi ma fas'en ni'yaha nku nda xi 'yún tjihín nga'yún ko kjé'aha ni xi tjihín. Tjin nihi nga tjun k'ué'yún ndo. B'a ts'in kama kjé'aha ra ni xi tjihín ndo ni'yaha.

²⁸ Kjuaxj ni xi tixinnu. Kama ndyjat'aha ngatentee ngatitsuhún xuta ko ngatentee tu mí éh ch'on tsuhú ni xi kitsú.

²⁹ Tunga xi ch'on kuitsuhú Espiritu Santo, kui xi najmi ta kama ndyjat'aha ra. Nku jé xi najmi ta kamaha ra ndyjaña ts'in.

³⁰ B'a kitsú Jesu at'aha: “Ndanindoó tijnajihín”, incha kitsú jóo.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi nahá ko yá xi já nts'e

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

³¹ Ja kamoó. J'ai nahá ko já nts'e Jesu. Nañsiun tsincha nga kits'ínkji xi ngji nchjaha Jesu.

³² As'ai xuta xi kab'entut'aha b'a kitsúhu:

—Nahá, já nts'ei ko jminchjín nichjai kabincha nañsin ján. Mje rúhu kuinchjakohi.

³³ B'i kitsú Jesu:

—çYá xi nána ko yá xi já nts'é?

³⁴ As'ai tsasehe xuta xi kab'entut'aha ko b'i kitsú:

—Kui xuta xu'bj xi nána ko já nts'é.

³⁵ Tu yáhá ni xi ts'íntjusun xi nkú ts'in mjehe Ntjaná, kui xi nda nts'é, na nichja ko nána.

4

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda xi tsaténdzjo xujmá

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Nku niyá Jesu tsakúyaha xuta éhen Ntjaná andai ntáchak'uun, ko tu ni xí nkjihín xuta kama ñjakut'aha. Kui nga nku tsutsu ngjik'iejñayaha ko ngayjee xuto andai ntóo tsincha.

² Nkjín tijká ni tsakúyaha nga y'éñña chubayaha. B'i kitsú:

³ —Tjenñju. Nku nda ngjiténdzjo xujmá.

⁴ Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai niyóo. As'ai incha j'ai nisee ko kikjine xujmá xu'bo.

⁵ K'ua xi tsixuntu ajin ndjjo má nga najmi 'yún tjin ninte. Kítsa jasú xujmóo, at'aha najmi 'yún tjin nintee.

⁶ Tunga nk'iehé nga tsitju ts'íu, kits'ínchjahan ko kixí, at'aha najmi 'yún ngjiyanji kjamaña.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo ko najmi kitsjantehe nga nda saá xujmá xu'bo. Najmi chumi nihi kitsjá.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiu. Jasú xujmá xu'bo ko kisá. Tu xí tsehé ni xi kitsjá. Tjin xujmóo xi kitsjá katé tjihín, tjin xi kitsjá cháte ko te tjihín, ko tjin ngá xi kitsjá unchan tjihín.

⁹ Ko b'i kitsú sa:

—Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

B'i ts'in kitsúya Jesu á tu subahá y'éñña chubayaha nga tsakúya

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Askahan nk'ie nga y'éñña suba Jesu, xuta xi kabinchat'aha ko já ni'yakuyá xi te joó incha kingjásjaiyaha mí nihi xi tsakúya nga y'éñña chubaya.

¹¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun ja kik'ainu nga kamankjinnu ni xi 'ma tijná ts'e xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Tunga xuta xi k'oo tu s'ejña chubayaha ra,

¹² tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuéhé, ko ndaha tsa kuasinñju tunga najmi kamankjihín ra. B'a ts'in najmi ngjuai'k'áha ra animaha ko najmi n'endyjat'aha ra ngatitsuhún.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in ts'ínkjáihin xutá éhen Ntjáná

(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³ B'j kitsú ya Jesu:

—¿A najmi mankjinnuu nkú tsuhú rá én xi kuak'iejná chubaya? Tsa najmi kamankjinnuu, ¿nkú ts'in kamankjin tentehenuu én xi bakuyá nga b'ejná chubaya?

¹⁴ Nda xi tsaténdzjo xujmóo, kui xi nkú joyaha xi b'énjímí éhen Ntjáná.

¹⁵ Tjín xutá xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu andai nýóo. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún nibáhá Satana kó kjexín én xi ja kis'entjejin animaha.

¹⁶ Tjín ngá xutá xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin ndjjo. Nk'ie nga nt'é éen, tjen'yún tsjohó ts'in ts'ínkjáihin.

¹⁷ Tunga najmi 'yuhún tjíhín kjama ajin animaha kó najmi ndjá bincha. Nk'ie nga sakúhu kjuasti kó nk'ie nga n'e uncha tú ngat'aha éen, ts'in t'axihín yjoho éen.

¹⁸ Tjín ngá xutá xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kui xutáha xi ta nt'é éen,

¹⁹ tunga ni xi tjíhín asuntej s'entaha rá, kjuanchinóo b'anachaha, kó ma mje tentehé ni xi tjín. B'a ts'in najmi sakúntehé rá nga nda saáha éen ajin animaha xutá xu'bo kó najmi tsjá chan.

²⁰ Tunga tjíhín xutá xi b'a k'un xi nkú joyaha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo. Kui xutáha xi nt'é éen kó ts'ínkjáihin. Nda ts'in nga b'entu. Kui xi b'a joyaha xujmá xi tsjá katé tjíhín, kó tsa cháte kó te tjíhín, kó tsa unchan tjíhín.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen

(Lc. 8:16-18)

²¹ B'j tá kitsú sa Jesu:

—¿A tjín xi b'éti nku nd'í tú xi k'uéjñaha kintehé nku kaxá a rá kintehé nku kama? ¿A najmi b'ejña nk'ahá?

²² At'aha ngayjee ni xi 'ma tjíña nd'aj, kuichú njstjin nga s'ejña chji. Kó ngayjee ni xi najmi tjíña chji nd'aj, kuichú njstjin nga kuítju chji.

²³ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

²⁴ B'j tá kitsú sa Jesu:

—'Yún nda tasínñjuhúu ni xi tínu'yó. Xi nkú ts'in nda kuasinñju, b'a ts'in nda kamankjinnuu, kó 'yún k'ujá sanuu nga kamankjinnuu ni xi tínu'yó.

²⁵ At'aha xi basínñju ni xi bakuyá, kui xi k'ujá saha nga kamankjihin. Tunga xi najmi basínñju, chjú'aha santaha ni xi ichí mankjihin.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchén nku xujmá xi sá suba

²⁶ B'j tá kitsú sa Jesu:

—Má batéxuma Ntjáná, kui xi b'a joyaha ni xi ma nk'ie nga nku ndá baténdzjo xujmá.

²⁷ Tsa kjife ndó kó tsa tjíña tik'um, ndaha tsa nga njstjin kó ndaha tsa nga njstjen, fasu xujmóo kó sá. Najmi be ndó á b'a maha.

²⁸ At'aha t'anankiú ts'in nga sá kui ni ján. Títjun tjuhú nts'éen, as'ai tjuhú xka, askahan xu, kó ja kamoó s'ehé xujmá.

²⁹ Nk'ie nga ja chubaha, as'ai bate ndó niy, at'aha ja kuichu njstjin nga stí.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchén nku k'un mostasa

(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

³⁰ B'j tá kitsú sa Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejñá chubayakohona xi nkú ts'in batéxuma Ntjáná? ¿Mí éhen xi ts'inchén nga k'uejñá chubayahana?

³¹ Kui xi nkú joyaha nku k'un mostasa xi s'entje. Kui k'un xu'bj xi 'yún ichí sa nga k'un xi k'oo xi tjín asuntee.

³² Tunga nk'iehé nga ja s'entje, as'ai sá kó 'yún chánka ma sa nga ni ntje xi k'oo. I nkjún ma tjiaha, nga santaha nisee ts'ínnda'á nubahá má nk'íéhen tjiaha yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu

(Mt. 13:34-35)

³³ Jesu y'éjña chubayahá xutá nga tsakúyahá. Ni xi ma chubayahá rá xutá, kui nihi xi kits'inchén.

³⁴ Najmi tsakúya tsa najmi y'éjña chubaya. Tunga máha já ni'yakuyáha, najmi y'éjña chubayahá nga tsakúyahá.

B'i ts'in kits'ink'íéjyu Jesu ntjo kó ntáchak'uun

(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)

³⁵ Tá kuihi njstjin xu'bo nkú ma nga ja tíma jyun, b'j kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tjián ngabantá ján.

³⁶ As'ai kits'ínkji xuta nkjiun ko tsutsu xi tu b'a ts'in jahá kab'eya incha ngjiko. Ta incha kitsjennkíhí kj'ai sa tsutsu.

³⁷ Tu ni xi kamahá, tu incha kamanehé nku ntjo xi tu xi 'yuhún, ko t'éhen ntáchak'uun ni xi nkjún kits'íhín tsutsuu, nga santaha ja ma tséhé ni ntánijua xi tífás'ehen.

³⁸ Tunga máha Jesu, kjife astun tsutsuu nga kab'éunki nku ni nintaku. As'ai ja ni'yakuyáha ngji ts'ínkj'áha ko b'a kitsúhu:

—Ji ndá maestru, ¿á najmi nkjún tímaha ri? ja kuayáa ei ni!

³⁹ As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko ntáchak'uun nga b'i kitsúhu:

—i'tjenjyúú! i'tjent'íáhi!

Kitsjenjyú ntjo ko kis'e jyuju.

⁴⁰ As'ai b'a kitsúhu ja ni'yakuyáha:

—¿Á b'a nkjún ts'in binkjuhunnu? ¿Á najmi s'ejihinnu Ntjáná?

⁴¹ Tu xi incha kitsankjúhún jóo ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bi nga santaha ntjo ko ntáchak'uun nt'é'éhen rá?

5

B'i ts'in kits'ín ndáhi Jesu nku ndá xi t'íñajihín ndáqindoo

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

¹ As'ai incha tsichu nankíhí xuta Gerasa, nanki xi t'íña ngabantá ntáchak'uun.

² Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, tjen'yún j'aik'úhún rá nku ndá xi tsitjujin tsjóo. Ndanindoo t'íñajihín ndo.

³ Ajin tsjóo b'ejña ko najmi ch'a ta ma ts'ínk'íejña'yuhún rá, ndaha tsa n'úkícha s'e'yúnkoho.

⁴ At'ahá nkjin nkjún nyá kis'e'yúnkoho n'úkícha sjai ko ntsja, tunga kikjetiyahá n'úkícha ntsja ko kits'ín xixi n'úkícha sjai. Najmi tjin xi ma ts'ínk'íejña jyuhu ndo.

⁵ Nstjin nstjen fatsú'bajín tsjóo ko jñóo nga kjintáya ko nga ndjio ts'ín'únkoho rá yjoho.

⁶ Nk'ie nga kjin tjen sa Jesu, kikiehe ndo ko tsangatsanka nga j'aisinkúnch'int'ahá.

⁷ Yún kikjintáya nga b'i kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntíhí Ntjá nku tutu xi t'íña nk'a ján, ¿mí nihi xi t'ínkoho an? Ntjá nku tutuu tibená.

Tíbankihi nga najmi tu 'baini kjuanima.

⁸ B'a ts'in kinchja ndo at'ahá Jesu b'a kitsúhu:

—ji ndaninda, t'itjesjejihín ndo!

⁹ As'ai Jesu kingjásajiyaha:

—¿Nkú 'mihí?

B'a kitsú jánindoo:

—Legion 'minj at'ahá tu xi nkjihín mahani.

¹⁰ As'ai 'yún nkjún incha tsankíhí Jesu nga najmi tu ts'ínkji t'axihín.

¹¹ Xi tjeheh nku asunntu tjenki nkjin nkjún chínka t'incha kjine jná.

¹² As'ai jánindoo incha tsankíhí Jesu:

—N'ekjínj má t'jima chínko tu xi kuitjás'enjihín ri.

¹³ As'ai Jesu kitsjántehé jánindoo. Incha tsitjujihín ndo nga incha ngjikjas'enjihín chínko. Jo rá miñ maha chínko. Tsangatsanka chínko nga kikjaníkj'antjai yjoho má nk'antjaihi yo ko tsixuntujín ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

¹⁴ As'ai incha tsanka já xi t'incha kunntá chínko. Ngji tsúyaha xuta xi tjin ajin nantjo ko andai nantjo. As'ai incha j'aisehe xuta ni xi kamo.

¹⁵ J'ai má t'íña Jesu ko kikié nga kab'ejña yo ndá xi tsitjujihín jáninda xi tu xi nkjihín maha. Ja yja ngáha najyun ko ja nda je je ngáha. Incha kitsankjún jóo.

¹⁶ Já xi kikié ni xi kamo incha kitsúyaha xuta xingisoo ni xi kamahá ndo ko ni xi incha kamahá chínko.

¹⁷ As'ai xuta nantjo tsankíhí Jesu nga kuitju nankíhí.

¹⁸ Nk'ie nga tífás'en ngáha Jesu tsutsuu, ndá xi tsitjujihín jánindoo mjehe nga tsjénkíhí ko tsankíhí kjuá.

¹⁹ Tunga najmi kitsjántehé rá Jesu. B'i kitsúhu:

—T'in ni'yahi ko t'ihineihí xuta xinkí. T'inyaihi ngayjee ni xi kuats'ínkoho Ntjáná ko xi nkú ts'in kama njmahá ji.

²⁰ As'ai ngji ndo ko kik'atuts'ihín nga kitsúya ante Decapoli ngayjee ni xi kits'ínkoho Jesu. Ngatentee xuta xi tjin yo incha kama nkjúhún niu.

B'i ts'in kits'ínkíhí Jesu nku takjín ko nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Nk'ie nga ja kik'óyako ngáha Jesu tsutsuu ngabantá ntáchak'uun, as'ai nkjin nkjún xuta kama njakút'ahá ko y'ejña Jesu andai ntáchak'uun.

²² As'ai j'ai nku nda xi 'mi Jairo xi ta nku nda k'akuhu ni'ya sinagoga. Nk'ie nga kieke Jesu, tsasinkunch'int'aha

²³ ko tsankihí nga kuasinkoho. B'i kitsúhu:

— Takjín ichína ja tí'me. Nibángjennéi ntsai ntína tu xi kamandaha ko kj'uaíya ngáha ra.

²⁴ As'ai ngjiko Jesu ndo, ko nkjin nkjún xuta kitsjennkíhí nga íxí tsinchane'yúhún ra.

²⁵ Ta tjenjihín xuta nkjiun nku tachjúún xi tjihín te jo nú nga níú ts'ínk'iehe.

²⁶ Kui xi nkjin kjuanjíma kieke aya ntsja já chjinenkio. Santaha kits'ínkje ngayjee ni xi tjihín, tunga ndahá íchí najmi kamanda. Tu sa ni 'yún ngjitse ch'ihín.

²⁷ Nk'ie nga kint'é tachjúún ni xi títs'ín Jesu, as'ai j'ai tjennki Jesu ajihín xuta nkjiun. J'aik'úhún ko kits'ínko najyun xi yja Jesu.

²⁸ At'aha b'i ts'ín kits'ínkjink'un: "Tsa tu najyuhún ts'ínko sa, kamanda ngáhana."

²⁹ Nk'ie nga b'a kits'ín, tjen'yún kitikjáyahá ra jnúú ko ndzjen kamaha yjonintehe tachjúún nga kama nkíhí ch'in xi k'uhún.

³⁰ Tunga kíkíehé Jesu nga tsitjujihín nga'yún. Kits'ínk'ótjija nga tsasehe xuta nkjiun ko b'i kitsúhu:

— ¿Yá xi kuats'ínko najyunna?

³¹ As'ai b'a kitsú já ni'yakuyáha:

— Tíyai nga xuta nkjiun tibusinne'yíhín. Á: "¿Yá xi kuats'ínko najyunna?", túbixíhinni.

³² Tunga tu nku nga tsasehé ra Jesu xuta xi kabinchandaihí tu xi skuéhe yá xi b'a kits'ín.

³³ Máha tachjúún, nk'ie nga kieke ni xi kamat'ain, as'ai íxí ts'atsé nkjühún nga j'aisinkunch'int'aha Jesu ko kitsúya kixí kixíhí mí kjuáha nga b'a kits'ín.

³⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu:

— Ji ntína, at'aha kuas'ejihín nga Ntjáná kits'ín nibána, kui nga kama nkíhí ri. Kas'ehi kjuajyu nga t'in ko katumandaihí ch'in xi k'uhín.

³⁵ Nk'ie nga b'a ta títsuhu Jesu, tu incha j'aihí k'ua já xi nibaha ni'yaha nda k'akuhu ni'ya sinagoga ko b'a incha kitsúhu:

— Ja k'uen takjihín. Najmi ta n'estihí rj nda maestru.

³⁶ Tunga najmi kits'ínsihín ra Jesu ni xi kitsú jóo. As'ai b'i kitsúhu ndo:

— Najmi tu binkjuin. Tu nkú kas'ejihín ri an.

³⁷ Najmi kitsjante Jesu tsa kj'ai xuta tsjénnkíhí, tu Pedro sahá, Santiago ko Jua xi nts'e maha Santiago.

³⁸ Nk'ie nga incha tsichu ni'yaha nda k'aku, kieke Jesu nga xaáhan tíma ko nga tíncha kjintá xuta nga 'yún tíncha kjintáya.

³⁹ As'ai jas'en Jesu ko b'i kitsú:

— ¿Á xaáhan t'n'ehenu ko tích'íhínu? Najmi ka'me takjiun. Tu kjífehé.

⁴⁰ Tsajnukíehé xuta xi kama íjakú yo, tunga kik'onsjehé Jesu ngatentee xuto. As'ai tu na'mihí ní ko naaha takjiun ko já ni'yakuyáha xi tjenko, kui xi jas'enko má xi tjeheh kjíña takjiun.

⁴¹ Jakj'á ntsja ko b'i kitsúhu:

— Talitá, kuum —kui éin xi tsuhú ra: Takjín, ji tínchjako, tsíntjein.

⁴² Tjen'yún tsisintjehén takjiun ko kíkjatsú'ba ngáha. Tu ni xí kama nkjühún ra xuta xi tjíntu yo ni xi kamoo.

⁴³ Tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi tu ch'a xi k'únyaha níú. Ko b'a kitsú nga k'uaihí nichine takjiun. Te jo nú tjihín takjiun nga b'a kamoo.

6

B'i ts'ín najmi kin'ekjáihín Jesu

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ As'ai tsítju Jesu yo nga ngjí ngáha nankíhí ko kitsjennkíhí já ni'yakuyáha.

² Nk'ie nga tsichu xuatu tsakúya ni'ya sinagoga. Kama nkjühún xuta xi tjín yo nk'ie nga kint'é xi nkú ts'ín túbakúya. B'a incha kitsúhu xinkjin:

— ¿Má ngíkj'áha ndai ngayjee ni xu'bj? ¿Mí kjuankjink'un nan'aha xi kik'aihí ko á maha ra ts'ínin kjuankjún?

³ ¿A najmi kuihí ndai xi nda chjineyóo, xi ntíhí María ko já nts'e maha Santiago, Kuse, Juda ko Simon? ¿A najmi eihí ta tjíntujínná jminchjín nichja ndai?

Kui nga najmi incha kama kits'ínkjáihín ra.

⁴ Tunga b'ahá kitsúhu Jesu xuta nkjiun:

— Tu má xi tjeheh ni yankjún nku nda profeta. Nkuhú nankíhí ko ajihín xuta xinkjín ko ni'yaha najmi b'a n'ehé.

⁵ Ndaha nku kjuankjún najmi kamaha kits'ín yo. Tu chubahá xuta un xi kingjénne ntsja nga kits'ínkíhí.

⁶ Kama nkjühun Jesu, at'aha najmi s'ejihin xuta nga Ntjaná kits'in nibáha.

B'i ts'in kitsúyaha Jesu já postru xi nku incha ts'in nga k'uénjimi
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

Kikjatsú'ba Jesu nga tsakúya ante xi tjindai yo.

⁷ As'ai kinchjaha já ni'yakuyá xi te joo ko kik'atuts'ihin nga jo jo kits'ink'a xinkjín nga kits'inkji. Kitsjáha nga ngajoho Jesu kamaha joo k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta.

⁸ B'a kitsúhu nga najmi chumi nihi xi k'ua nga incha ts'in nýá, tu yánisehé xi kama k'ua. Najmi tjihin nga k'ua ninkuan, ta ndaha tsa, ta ndaha toon.

⁹ Kama nguáya tjabaxin ntéhe, tunga najmi kamahá k'ua tsa jo 'yún najyun. B'i kitsúhu joo:

¹⁰ —Má kuitjás'on nku ni'ya, yo tintsubo santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

¹¹ Tsa tjin má najmi n'ekjálnnuu, ko tsa najmi nguénñjunuu xuta xi tjin yo, tu sahá tjtjusjoo ante xu'bo ko t'etsujno ndyjo tsuku, tu xi b'a ts'in kuakúchjihinu nga tjeheh jé xuta xu'bo.

¹² As'ai incha tsitju joo ko y'énjimihí xuta nga tjihin nga incha nguáikj'áha ra najmaha.

¹³ Nkjin nkjún jáninda incha kik'onsjeihin xuta, ko nkjin nkjún xuta un incha kits'innkihí nga kik'onjunuh seti.

B'i ts'in k'ien Jua Bautista
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

¹⁴ Ndá rej Herode Antipa tá kint'é ni xi tít's'in Jesu, at'aha tu má kichubanijmíyaha ní Jesu. As'ai b'a kitsú:

—Jua Bautista ja j'áiya ngáha ra ngabayoo. Kui kjuaha nga tjihin ra nga'yún nga tít's'ihin kjuankjún.

¹⁵ K'ua xuta xi b'a incha kitsú:

—Ndá profeta Eliá niu.

K'ua ngá xi b'a incha kitsú:

—Nku ndá profeta niu xi nkúhu já profeta xi kis'e nú chá ján.

¹⁶ Tunga máha Herode, nk'ie nga kint'é ni xi tjincha tsu xuta, as'ai b'a kitsú:

—Jua niu. Ndá xi an kitsja kjuá nga kitikjá nintaku. Ja j'áiya ngáha ra ngabayoo.

¹⁷ B'a kitsú Herode at'aha kits'inkji já juhun nga jakj'anjé Jua. Y'é'yún ko kits'inkjas'en nubayoo. Ngat'aha ná Herodia b'a kits'ihin at'aha chjuúhun Felipe kama ná Herodia, ko ndo ngá nts'é kamaha Herode tunga Herode y'eñako no.

¹⁸ B'i kitsú Jua nga kinchjako Herode nk'ie:

—Tijña nkjühun kjuatexumoo ni xi tin'ei, nga tá jihí tinchunkoi chjuúhun ndá nts'ei.

¹⁹ Kui nga ná Herodia kits'in unkiehe Jua ko kama mjehe nga ts'ink'ien, tunga najmi tjihin nkú ts'ihin ra.

²⁰ At'aha be Herode nga Ntjaná ts'ehé ndo ko naxu ts'in. Kui nga tsankjúhun ko kuhun ra. Nk'ie nga nt'é ni xi tsuhu Jua, najmi be mí nihi xi ts'jin tunga tsjohó maha nga mjéñjuhu.

²¹ Tunga tu chahán tsichu nistjin nga kisakú nýáha ná Herodia nk'ie nga tsichu nú Herode. Kui nistjin ts'asje Herode nku s'í ko kitsúyaha já k'akúhu ko já jun k'akúhu ko já títjun xi tjin ante Galilea.

²² As'ai jas'en takjihin ná Herodia nga kitenki. Tsjo nkjún kamaha Herode ko já xi kab'entut'ákohe yámixo ko b'i kitsúhu takjún:

—Tjinchini tu mí ni xi mjehe ri. Tsjaha.

²³ Xi Ntjanáhá kits'inkie ndá rej nga b'a kitsú:

—Tsjaha tu mí nihi ní xi kujinchini santaha masen ni xi batexumaha.

²⁴ As'ai tsitju takjún nga ngjingjásaiyaha naaha:

—¿Mí nihi xi kuankia?

B'i kitsú ná Herodia:

—Nintaku Jua Bautista tjinchihí.

²⁵ As'ai jas'en tsuntsu ngáha takjún má xi tjeheh kab'ejña ndá rej ko tsankihí niu:

—Mjena nga k'ujainí nd'aj mamaí nga k'úeya tabá ní nintaku Jua Bautista.

²⁶ As'ai yún kik'ie babaha ndá rej, tunga ngat'aha ní nga ja kats'ínkie Ntjaná nga ts'jintjusun éhen ko ngat'aha já xi kab'entut'ákohe yámixo, kui nga najmi tjin nkú ts'in najmi kuitsúhu ra takjún.

²⁷ Tjen'yún kits'inkjihí ndá rej nku ndá jun nga kitsjáha kjuá nga k'uaíko nintaku Jua. As'ai ngji ndá juun ko tsatekjá nintaku Jua aya nubayoo.

²⁸ Nku tabá y'éya nintaku Jua ko kitsjáha takjún, ko naaha takjún kits'inkjas'ehen nintaku Jua.

²⁹ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyáha Jua ni xi kamoo, incha j'aijkj'á yjoninte k'ien ko incha ngjngj'ayanji.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu ja xi un mi
(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ Ta incha kama njaku ngaha ja postru ma tjina Jesu ko incha kitsuya tentehe ni xi kits'in ko ni xi tsakuya. As'ai b'i kitsu Jesu:

³¹ —Niba suboo. Tankiaan nku ante t'axin tu xi n'ekj'ayahaná.

At'aha nkjin nkjun xuta xi tincha fi ko xi tincha f'ai, nga santaha najmi ta tincha sakuntehe ra tsa incha kjine nju.

³² As'ai incha y'eya nku tsutsu nga ngji t'axin suba nku ante ma najmi ch'a tjin.

³³ Tunga nkjihin xuta xi kiekehe nga incha ngji ko incha kamankjihin nga Jesu niu ko ja ni'yakuyaha. As'ai incha tsitju xuta xi tjintu ngayjee nanki xi tjin yo nga tsuku ngjihi ma nga tifi Jesu. Incha tsichu tijun xuto.

³⁴ Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, kieke nga nkjin nkjun maha xuta xi tikuyaha. Kama nimaha, at'aha tjima xi nku joyaha chutsanka xi najmi tjihin nda bastu. As'ai kik'atuts'ihin nga tsakuyaha nkjin tikja ni.

³⁵ Nk'ie nga kama ngixuun, incha j'aik'uhun ja ni'yakuyaha ko b'a kitsuhu:

—T'axint'a nkjun ei ko ja kama ngixun nkjun.

³⁶ Tu saha b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi tjindai ei ma nga kama k'uatse ni xi kjine.

³⁷ As'ai b'i kitsu Jesu:

—Tu saha jun tjohon ni xi kjine.

B'a kitsu joo:

—A kuankin ch'atse ni jo unchan denario tjihin ninkuan ko k'uaihi nga kjine xuta?

³⁸ B'i kitsu Jesu nga kingjasaiyaha joo:

—Nku tjin maha ninkuan xi kich'o? Tankink'ie xku.

Nk'ie nga ja b'a kits'in joo, as'ai b'a kitsu:

—Un ninkuan ko jo tjo.

³⁹ As'ai b'a kitsuhu xuta nkjiun nga k'uentu stin ajin naxichu xkjuen.

⁴⁰ Tjin xi unchan kik'a stin yjoho nga incha y'entu, ko tjin xi chate kik'a stin yjoho.

⁴¹ As'ai jak'ja Jesu ninkuan xi uun ko tjo xi joo. Tsasenjinki nk'a jan nga kitsaha mab'achjiji Ntjaná. Tsakjanya ninkuan ko kitsaha ja ni'yakuyaha tu xi kui incha ts'indzjoho ninkuan. Ta tsakjanya tjo xi joo nga kitsaha ngatentee xuto.

⁴² Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkuhu nga incha kitse sisihin.

⁴³ As'ai j'aya ninkuan ko tjo xi tsankiu. Te jo nisin kamaha.

⁴⁴ Un mi maha ja xi incha kikjine ninkuan kui chubo.

B'i ts'in ngisun Jesu ntachak'uun
(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵ As'ai b'a kitsuhu Jesu ja ni'yakuyaha nga incha kjuas'en tsutsuu ko nga incha ngjuai tijuhun ngabantá ntachak'uun xi tjeheh nanki Betsaida, ko tsasin niya xuto nk'ie nga incha ngji ni'yaha.

⁴⁶ Nk'ie nga ja kits'inkji xuto, as'ai ngji nchjako t'axin Ntjaná asunntu tjenkiu.

⁴⁷ Nk'ie nga ja kama jyuun, ja kamasehen ntachak'uun tjenjin tsutsuu. Tunga maha Jesu, ma kixiu kab'ejna.

⁴⁸ As'ai kieke nga 'ni nkjin tikjenná ja ni'yakuyoo, at'aha ntjo y'un nkjun tsatéjihin tsutsuu. Nku ra ma nga ja tifi ma sen, tsichu tjennki Jesu joo nga t'isun ntachak'uun. B'a kits'in xi kjuat'a niyaha joo kits'in.

⁴⁹ Nk'ie nga kieke ja ni'yakuyoo nga Jesu nibasun ntachak'uun, sen kits'in maha ko incha kikjintaya nkjun.

⁵⁰ At'aha ngatentee incha kiekehe ko incha kitsankjun. Tunga tjen'yun kinchjaha Jesu:

—Jyu ni! ¡Ahán niu! ¡Najmi tu binkjun!

⁵¹ As'ai jas'enne Jesu joo ko kitsjenjyua ntjo. Tu ni xi kama nkjuhun ra joo,

⁵² at'aha najmi kjee mankjihin nku tsuhu ra kjuankjuhun ninkuan xi incha kikjine, at'aha ndja tjintuya animaha.

B'i ts'in kits'inkihi Jesu xuta un xi tjin nanki Genesaret
(Mt. 14:34-36)

⁵³ Nk'ie nga ja j'atikjako Jesu ja ni'yakuyaha ntachak'uun, as'ai tsichu nanki Genesaret. Yo andai ntachak'uun y'et'a'yun tsutsuu.

⁵⁴ Nk'ie nga incha tsitju tsutsuu, tu tjen'yun incha kamankjihin ra xuta xi tjin yo nga Jesu niu.

⁵⁵ As'ai xuto incha ngji ngayjee ante xi tjin yo nga ngji ts'inkint'é xinkjin. Incha ngjiko xuta un xi tjihin ma xi tjeheh incha kint'é nga tsu'ba Jesu nga kjintusun nachahan.

⁵⁶ Tu má antehé ni xi jas'en Jesu, ndaha tsa ante xi xixi, ndaha tsa xi ihí, kó ndaha tsa andai nantja, incha kikjántu aya nyátéé xutá un xi tjihín kó tsankihí tsa tsjántehe tsa tu andai tuts'in najyun xi yja ts'ínko. Kó kamanda ngayjee xi kits'ínko najyuhun Jesu.

7

B'i ts'in tsakúya Jesu mí nihi xi ts'in sihi xutá nginkun Ntjaná
(Mt. 15:1-20)

¹ As'ai incha j'aisehe Jesu já fariseo kó k'ua já chjine'ehen kjuatéxumoo xi nibaha nanki Jerusalem.

² Kinchjayane k'ua já ni'yakuyáha Jesu nk'ie nga incha kikie nga tjincha kjine niñu nga najmi tjun bané ntsja. Kui xi tsuhu ra nga najmi incha ts'intjusun sihin ntje cháha.

³ At'aha ngayjee xutá xi ntje judio tjeheh ra ts'intjusun sihin ntje cháha, nga najmi incha kjine niñu tsa najmi títjun bané ntsja xi nkú ts'in tijnaha. Yún sa b'a ts'in já fariseo.

⁴ Xutá judio nk'ie nga incha f'aihi nyátéé, títjun bané sisin ntsja kó as'ai incha kjine niñu. B'a ts'in incha ts'intjusun sihin ntje cháha. Kó tjintu saha kj'ajihí sin xi nkúhu ts'e chutsihin, ndjii ntánjuaha, stafaha kó kamaaha.

⁵ Kui kjuaha nga já fariseo kó já chjine'ehen kjuatéxumoo kingjásjayaha ra Jesu:

—¿Á najmi ts'intjusuhun já ni'yakuyáhi sin xi y'éjñaná ntje cháná, nga tu b'áhá tjin kjinehe niñu? Najmi títjun bané ntsja.

⁶ As'a b'i kitsú Jesu:

—iTu tsjohónuu nga bakuchú xi nkú ts'in yankjún Ntjaná! Kjuaxi kjálin ni xi kitsú nda profeta Isaia nk'ie nga b'a ts'in y'é'ta:

Kui xutá xu'bjí tu ts'ahá benkjúnna,
tunga animaha kjin tijnaha an.

⁷ Najmi chumi ni chjihí ra chje xi tsjana, at'aha tu kjuatéxumaha xutahá bakuya.

⁸ At'aha jun n'e t'axiún ni xi y'éjña Ntjaná nga tu saha sin xi y'éjña xutá n'etjusun.

⁹ B'i kitsú ya Jesu:

—Jun ja ya sisiun xi nkú ts'in n'e t'axiún ni xi y'éjña Ntjaná tu xi sinnuu n'etjusuhunnu.

¹⁰ B'i ts'in y'é'ta Moise ehén Ntjaná: “Chankjún na'mihí kó naaha.” Kó ta y'é'ta ya: “Xi ch'on kuitsuhu na'mihí kó tsa naaha, kui xi tjin nga n'ek'ien.”

¹¹ “Tunga juhún b'a bixiún nga tsa tjin xi b'i kuitsuhu na'mihí kó tsa naaha: “Ngayjee ni xi tjinna nga kúásinkoho kai, ja chje kitsjaha Ntjaná”,

¹² tsa tjin xi b'a kuitsu, kui xi najmi tá tjihín ra kjuá'yún tsa kuásinko na'mihí kó tsa naaha.

¹³ Nk'ie nga b'a bixiún najmi tá n'echjihinu ehén Ntjaná tu ngat'aha sin xi kin'ekjas'ennuu kó xi b'i ngján n'ek'atiya nga ndaha ruu xinkju. Kó nkjin sa ni xi nkúhu xu'bjí n'etjusun yo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu xutá nkjin:

—Tjenñju tentenú kó katumankjinnuu.

¹⁵ Ndaha nku ni xi nibáha natsin ján nga fas'enjihin xutá, najmi ma ts'in sihi nginkun Ntjaná. Ni xi bitjujin nihi xutá, kui ní nihi xi ts'in sihi.

¹⁶ Xi tjen tjabaxínñju, katasínñju.

¹⁷ Nk'ie nga ngji t'axihín xutá kó jas'en ni'yoo, as'ai já ni'yakuyáha kingjásjayaha nkú tsuhu ra én xi yéjña chubaya nga tsakúya.

¹⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿A tá ndaha jun najmi mankjinnuu? ¿A najmi yanú nga ngayjee ni xi nibáha natsin ján nga fas'enjihin xutá, najmi ma ts'in sihi nginkun Ntjaná?

¹⁹ At'aha najmi animaha fas'enjin niu. Tu aya kats'ahá fas'en kó f'aya, as'ai bitju ngáha.

B'a ts'in kitsúyaha nga ndaha nku nichine xi tjin najmi ma ts'in sihi xutá nginkun Ntjaná.

²⁰ B'a tá kitsú ya:

—Ni xi bitju ni ts'a xutá, kui ní nihi xi ts'in sihi nginkun Ntjaná.

²¹ At'aha ajin animaha ní xutá nibáha ra nga ch'on ts'in ts'ínkjink'un, nga bangane kjuabixoon, nga tjin xi fantuko jminchjin nga najmi kjee bixan, nga ts'ínkjien xinkjin,

²² nga ndyjé ts'in, nga 'yún ts'in mje ni xi tjin, nga ch'on ts'in, nga b'anacha, nga ts'ínkjas'ehén yjohó ni xi mjehe yjonintehe, nga ma xin k'un, nga ch'on tsuhu xinkjin, nga nk'a b'asje yjohó kó nga najmi nda ts'ínkjink'un.

²³ Ngayjee ni ch'onk'un xu'bjí ajin animaha xutá bitju. Kui ní nihi xi ts'in sihi xutá nginkun Ntjaná.

B'i ts'in nku tachjuún xi najmi ntjehe judio tjeheh ra tsankihí nku kjuanda Jesu
(Mt. 15:21-28)

²⁴ As'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tiña maha nanki Tiro kó nanki Sidon kó jas'en nku ni'ya. Najmi kama yuhu tsa tjin xi skué nga yo tijná. Tunga tu nkú kiyahá.

²⁵ As'ai nku tachjuun xi tijnajihin nku ndaninda takjihin, nk'ie nga kint'é nga Jesu tijná yo, j'aisehe ko tsasinkunch'int'aha.

²⁶ Tunga najmi ntjehe xuta judigho tjeheh ra tachjuun, at'aha ante Sirofenicia kitsin. Kui xi j'ainkihí Jesu nga K'onsje ndaninda xi tijnajihin takjihin.

²⁷ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Katsé sisin ma ra tjun jántíu. At'aha najmi nda tjin tsa chjú'aha ninkuahan jántíu nga kju'aihí nañóo.

²⁸ As'ai b'a kitsú tachjuun:

—Johon, Chá Ntjá, tunga santahá ni ko nañá xi b'entunki kinte yámixó kjine xihí ninkuan xi bixuntuhu ntí xju.

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—At'aha b'a kuixin, t'in ngáhani. Ja kuitjujihin takjihin ndanindoo.

³⁰ Nk'ie nga tsichu ngáha tachjuun ni'yaha, kieke nga kijina ndju takjihin ko nga ja najmi ta tijnajihin ra ndanindoo.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda staya tsakján'a

³¹ As'ai tsitju Jesu ante xi tiña maha nanki Tiro nga j'a nanki Sidon. Tsichu ntáchak'un Galilea nga j'ajin ts'ihin nanki xi tjin ante Decapolí.

³² Yo j'aikohó xuta nku nda xi staya ko tsakján'a. Incha tsankihí Jesu nga nguénne ntsja ndo.

³³ As'ai ngijko t'axín Jesu ndo. Kitsungis'en najnú ntsja tjabaxínñju ndo ko ntá natéhe kik'onjnukohó ra njai ndo.

³⁴ As'ai tsasenjinki nk'a ján nga nanka tsakj'á ntaha ko b'i kitsúhu ndo:

—¡Efata! —Kui éin xi tsuhú ra: ¡Katix'ái!

³⁵ Ta kuihi chubó kint'é ndo ko kama ndaíhi njai. Kinchja sisin.

³⁶ As'ai b'a kitsúhu Jesu xuta nga najmi tu ch'a kuitsuyaha niu. Tunga ndahá tsa 'yún b'a kitsúhu xuta nga najmi kuitsuyaha niu, tu sahá tu nku incha kitsúyahá xuta ni xi kamoó.

³⁷ Tu ni xi incha kama nkjühún ra nga b'a incha kitsúhu xinkjin:

—Ts'in sisin tu mí nihí ni. Santaha maha ts'in nga nt'é xuta xi staya ko ts'in nga nchja xuta xi nima.

8

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi ñju mií

(Mt. 15:32-39)

¹ Nku niyá nk'ie nga ta kama ñjakú nkjühún ngáha xuta ko nga najmi tjihin ni xi incha kjine, as'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

² —Tima nima xuta nkjin, at'aha ja tjihin jan nistjin nga tjintukona ei. Ja najmi ta tjihin ra nichine.

³ Tsa b'ahá tjun ts'inkji kjintía ni'yaha, kutsa incha kuayayahá aya niyóo. At'aha tjin xi kjin nkjún nibáha.

⁴ As'ai b'i incha kitsú já ni'yakuyóo:

—Tunga ante t'axín xu'bi. ¿Má xi tjeheh kuankínch'áhaná ninkuan xi kamaha ra xuta nkjin?

⁵ B'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjin ninkuan kich'o?

B'a incha kitsú jóo:

—Yatu maha.

⁶ As'ai b'a kitsú Jesu nga k'uéntu xuta nkjin t'anankiu. Jakj'á ninkuan xi yatuu ko kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjáná ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi n'endzjohó ra xuta. As'ai já ni'yakuyóo kits'innzjohó ninkuan xuta nkjin.

⁷ Ko ta y'a ya jóo k'ua tjió xixi. As'ai kitsjáha Jesu máb'achjihí Ntjaná ngat'a ts'e tjió ko b'a ta kitsúhu já ni'yakuyáha nga ts'innzjohó xuta nkjin niu.

⁸ Kikjine xuta niu santa nkúhu nga kitse sisihin. As'ai j'áya ninkuan xi ts'ankiu. Yatu nisjn kama.

⁹ Ma ra ñju mií xuta xi incha kikjine nichinee. As'ai kits'inkji Jesu xuta nkjin ni'yaha

¹⁰ ko jas'enko já ni'yakuyáha tsutsuu nga ngji ante Dalmanuta.

B'i kitsú Jesu nk'ie nga tsinchihí nku kjuankjún

(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹ As'ai incha j'ai já fariseo ko kik'atutshin nga ngji kontraha ni xi tsakúya Jesu. Tu xi kikjut'ayák'uhun, tsankihí nga ts'in nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibáha.

¹² Najmi kisasihin Jesu ni xi kitsú jóo ko b'i kitsú:

—¿Á t'bankihi xuta xi t'ihin nd'ai nga skuehe nku kjuankjún? Kjuaxi ni xi t'ixinnu nga najmi s'e'ña chjihí xuta xi t'ín nd'ai ndaha nku kjuankjún.

¹³ As'ai ngji t'axihín jóo nga jas'en ngáha tsutsuu ko ngji ngabantá xinkuu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén na'yu san
(Mt. 16:5-12)

¹⁴ Já ni'yakuyóo kichayahá nga incha kik'a nínkuán. Tu nku ichihí nínkuán xi incha y'a nga kab'entuyá tsutsuu.

¹⁵ As'ai Jesu b'a kitsúhu jóo:

—Nda chasoo. Chúhuun yjonuu na'yu sahan já fariseo ko na'yu sahan Herode.

¹⁶ As'ai b'i ngján kinchjanijmíyakoho xinkjín já ni'yakuyóo nga najmi incha y'a nínkuán.

¹⁷ Kamankjihín Jesu ni xi t'íncha tsu jóo ko b'a kitsúhu:

—¿Á tichubanijmíyahanu nga najmi kich'ahanu nínkuán? ¿A tu yje najmi kjehé ma chjinuu ko mankjinnuu? ¿Á b'a nkjún ts'in ndjáha anjimanuu!

¹⁸ T'íncha tunkun, tunga, ¿a najmi ma chjihínuu? Ko t'ínnuu tjabaxínñju, tunga, ¿a najmi nu'yánú? ¿A najmi ta f'áitsjehénnuu?

¹⁹ Nk'ie nga tsakjanyáha nínkuán xi uun já xi un mií maha, ¿nkú t'ín n'isin kama nínkuán xi tsankiu nga y'ekú?

B'a incha kitsú jóo:

—Te jo n'isin.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ko nk'ie nga tsakjanyáha nínkuán xi yatuu já xi ñju mií maha, ¿nkú t'ín n'isin kama nínkuán xi tsankiu nga y'ekú?

B'a kitsú jóo:

—Yatu n'isin.

²¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á tu yje najmi kjehé mankjihinnuu ma?

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda ka nanki Betsaida

²² Nk'ie nga tsichuko Jesu já ni'yakuyáha nanki Betsaida, as'ai incha j'aikoho xuta nku nda ka ko incha tsankihí nga ngjuáne ntsja nda ko.

²³ Jak'já ntsja ndo nga tsitjuko natsihín nantjo. As'ai tsátatéjnu tunkun ndo ko kingjáne ntsja. As'ai kingjásajaiyaha:

—¿A t'ín ni xi tíma chjihí?

²⁴ B'a kitsú ndo nga tsase:

—Tíma chjina xuta. B'a k'un yá tu xi t'íma k'un.

²⁵ As'ai ta kingjáne ntsja ngáha Jesu tunkun ndo. Tsase sisin ndo nga kamanda. Kama chji tentehe ngayjee ni xi t'ín.

²⁶ As'ai kits'ínkji ni'yaha ndo nga b'i kitsúhu:

—Najmi ta bitjas'ehenni ajin nantjo tsa kuxínyai ni xi kamahi.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntíaná kits'in nibáha ngajoho

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

²⁷ As'ai ngji Jesu ko já ni'yakuyáha ante xi t'ín nanki Cesarea, má nga batéxuma nda Felipe. Nk'ie nga t'jen aya n'jóo, as'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Yá xi títsu xuta nga an?

²⁸ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—T'ín xi b'a t'íncha tsu nga ji xi Jua Bautista. T'ín ngá xi b'a t'íncha tsu nga ji xi Eliá. Ko t'ín ngá xi b'a t'íncha tsu nga nku nda profeta ji.

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixiún nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

³⁰ As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha kui éjn.

B'i ts'in kitsúya t'itjun Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ Kik'atuts'ihin Jesu nga tsakuyáha já ni'yakuyáha nga t'ihin nga un nkjún skuehe Ntíhi Ndax'jun, ko nga jáchá xi t'ihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi incha ts'ínkjáihín, ko nga n'ek'ien, ko nga k'j'uaíya ngáha ra ngabayoo nga ja k'j'ua jan n'istjin.

³² Kitsúyaha ni xu'bj já ni'yakuyáha. As'ai Pedro ngjikó t'axín Jesu ko b'a kitsúhu nga najmi nda kits'ín nga b'a kitsú.

³³ Tungá kits'ínk'ótijyak'uhún Jesu já ni'yakuyáha nga ndjá kinchjako Pedro:

—jTiyú xinní, Satana! At'ahá najmi ni xi ts'e Ntjaná t'n'enkjíntak'uin. Ni xi ts'e ní xuta asunntej t'n'enkjíntak'uin.

³⁴ As'ai kinchjahá xuta nkjiun ko já ni'yakuyáha nga b'j kitsúhu:

—Tsa tjin xi mjehe tsjénnkina, kat'éch'o subahá yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

³⁵ At'ahá xi mjehe ts'jínk'anki suba yjoho nga k'uéjña t'ík'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana ko ngat'aha én nda tsuhu Ntjaná, kui xi tu sahá n'ek'anki.

³⁶ At'aha, ¿mí xi chjihí ra tsa ts'jín nganá xuta ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá anímaha?

³⁷ ¿Mí nihi xi tsjá nga k'uéchjintjai anímaha?

³⁸ Kui nga tsa tjin xi kama subahá ra an ko éna ajihin xuta ngatitsun xi tjin nd'aj xi najmi naxu tjincha nginkun Ntjaná, b'a ta ts'in ta kama subahá Ntíhi Ndax'iun xuta xu'bj nistjin nk'ie nga k'j'uaiko kjuachánkaha Na'mihí ko nga k'j'uaiko ntitsjehe.

9

¹ B'j ta kitsú ya Jesu:

—Kjuaxí ni xi tixinnuu. K'ua xi tjincha ej najmi kuayá santa nkúhu nga skué xi nkú ts'in kuakúchji nga yúhuh Ntjaná nga ja kuatéxuma.

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

² Askahan nk'ie nga j'a jun nistjin, Jesu kinchja t'axihin Pedro, Santiago ko Jua. Ngjiko t'axín suba jóo nku asunntu naxi nk'a. Yo kik'óntjaiya sénmistjihin Jesu nginkun jóo.

³ Tsat'ai najyuhun. Taba xúxú kama. Najmi tjin asuntee xi kamahá b'a ts'jínk'ié taba taba najyuhun nga kuáen nga xi nkú kik'ie najyuhun Jesu.

⁴ Ta kikie jóo Eliá ko Moise nga tjincha nchjanijmiko Jesu.

⁵ As'ai b'j kitsú Pedro:

—Ji ndá maestru, já b'a nda tjihin nga ej kuintsuhahaná! Tu sahá n'endaí jan ni'ya yántsú, nku xi kama ts'j, nku xi kama ts'e Moise, ko nku xi kama ts'e Eliá.

⁶ B'a kitsú Pedro at'aha najmi be mí nihi xi kuitsu, at'aha tu ni xi kitsankjúhún jóo.

⁷ As'ai tu nukuhú nintj j'ai ts'ínk'íéhen ko ajin nintju kinu'yá nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu'bj xi Ntina. Tjona. Tasinjuhuhu.

⁸ Ko as'ai tjen'yún incha tsasehé andaihi jóo, tunga najmi ta ch'a xi kikiehé ni. Tu Jesu síjñako subahá saha.

⁹ Nk'ie nga ja tjincha nibájen ngáha, b'a kitsúhu Jesu jóo nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha ni xi kikie santa nkúhu nga k'j'uaíya ngáha ra ngabayoo Ntíhi Ndax'iun.

¹⁰ Tu kui incha kikiehé niu ko kinchjanijmíyakoho xinkjín nkú tsuhu ra nga k'j'uaíya ngáha ra ngabayoo Jesu.

¹¹ As'ai incha kingjásjaiyaha Jesu:

—¿Á b'a tsuhu já chjine'éhen kjuatéxumoo nga tjihin nga k'j'uaí títjuhun Eliá?

¹² B'j kitsú Jesu:

—Kjuaxí nga k'j'uaí títjun Eliá ko k'uénda ngayjee ni xi tjin. Tunga, ¿nkú tsuhu ra nga b'a ts'in tjit'aha éhen Ntjaná nga un nkjún skuéhe ra Ntíhi Ndax'iun ko nga xi najmi chumi ni chjihí ra n'e maha?

¹³ Tunga an b'a tixinnuu nga ja j'ai Eliá, ko ni xi mjehe xuta kits'ihin ndo. Kin'ehe xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjaná.

B'i ts'in kits'in ndáhi Jesu nku nda chí xi tijnajihin nku ndaninda

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Nk'ie nga incha j'ai ngáha má nga tjinu já ni'yakuyá xingisoo, kikie nga nkjin nkjún xuta katsendáhi ra jóo ko nga k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo tjincha b'ésiko jóo.

¹⁵ Nk'ie nga kikie xuta nkjiun Jesu, tu ni xí incha kama nkjúhún ra ko tsangatsanka nga ngjikaníñaha.

¹⁶ As'ai b'j kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tjincohonuu jóo?

¹⁷ B'a kitsú nku nda xi síjñajihin xuto:

—Ji ndá maestru, kjúáikoho nda china, at'aha nku ndaninda tijnajihin xi najmi tsjantehe nga kuinchja.

¹⁸ Tu má xi tjehe ni nga fak'áha, ts'ínkijnehe t'anankiu. Ixi b'éxuhú ts'a nda china nga bate nj'yun ko bjá ndjáha. Ja b'a kuaxihin já ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindo, tunga najmi kamahá ra.

¹⁹ As'ai b'j kitsú Jesu:

—já b'a 'yún ichí s'ejihin ra Ntjaná xuta xi tjihin nd'ai! ¿Nkjé kjin tjihin nga kúatejñajinnuu? ¿Nkjé kjin tjihin nga ts'in chúkjuanuu? Nibákonú ndá chíu ei.

²⁰ As'ai j'aich'áha ndá chíu. Tunga nk'ie nga kikié ndanindoo Jesu, tjen'yún y'étsujneyáhá ndá chíu kó tsjine t'anankiu nga ngjitikjá kó y'éxú ts'ihin ts'a.

²¹ As'ai kingjásjaiyahá Jesu na'mihí ndá chíu:

—¿Nkjé kjin b'a mahá ra?

B'a kitsú ndo:

—Santa nkúhu nga ntí ichí.

²² Nkjin nýá ja sa kjanik'ajihin nd'íu kó ntóo nga mjehe ts'jink'ien ntína. Tsa tjín ni xi kamahi n'ei kai, katuma nimaní jin kó tjsinkoní.

²³ As'ai b'j kitsú Jesu:

—“Tsa kamahi”, tíbixín. Xi s'ejihin Ntjaná mahá tu mí nihí ni.

²⁴ Tjen'yún 'yuhún kinchja na'mihí ndá chíu nga b'j kitsú:

—S'ejinna Ntjaná. Tjsinkoní tu xi najmi jo jan kamahana.

²⁵ Nk'ie nga kikié Jesu nga tíma ñjakú nkjún xuta, as'ai ndjá kinchjako ndanindoo:

—Ji ndaninda xi tin'e stayai kó najmi tí'bainteihí nga kujinchja ndá chíu, an b'a tíxihin: tjtjújihin kó najmi ta bitjas'enjihin ri.

²⁶ As'ai tsitju ndanindoo nga kikjintáya ts'ihin kó nga 'yún y'étsujneyá ndá chíu. Kis'ejña ndá chíu xi nkúhu tsa k'ien. Nkjin xuta xi b'a kitsú:

—Ja k'uen.

²⁷ Tunga jakj'áhá Jesu ntsja ndá chíu nga kikjesintjen kó tsasinjña ngáha.

²⁸ Nk'ie nga jas'en Jesu ni'yahá, as'ai já ni'yakuyáha kingjásjaiya t'axihín:

—¿Á najmi kamahaní kuakich'onsjehení ndanindoo?

²⁹ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Janinda xi nkúhu xu'bj najmi chubá bitju. Nk'ie nga chubakáá Ntjaná kó nk'ie nga bintsuba kjintiaá, nk'iehé nga bitju.

B'i ts'in ta kitsúyahá ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

³⁰ As'ai tsitju yo nga incha j'ajin ante Galilea. Najmi kama mjehe tsa tjín xi skuéhe nga yo j'a,

³¹ at'ahá b'j ts'in tsakúyahá já ni'yakuyáha:

—N'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja xuta kó incha ts'jink'ieheñ. Askahan nga ja kuayá, kj'uaíya ngáha ra nga ja kj'ua jan nstjin.

³² Tunga najmi kamankjihin rá já ni'yakuyóo én xu'bj kó najmi kama k'un kingjásjaiyahá.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ As'ai incha tsichu nanki Capernaum kó nk'ie nga ja tjíña aya ni'yoó, kingjásjaiyahá já ni'yakuyáha:

—¿Mí nihí xi tichubanijmíyakohonu xinkju aya nýóo?

³⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo, at'ahá aya nýóo kinchjanijmíyakoho xinkjín yá xi 'yún nk'a tjen ajihín.

³⁵ As'ai y'ejña Jesu, kinchjahá já ni'yakuyá xi te joo kó b'j kitsúhu:

—Tsa tjín xi ndá k'akú mjehe kama ajinnuu, tu sahá ndá musu kats'ín ma yjoho kó kats'inxát'ahá já xingisoo.

³⁶ As'ai jakj'á nku ndá chí kó tsasinjñajin masehen jóo. Kitsubakjá ts'ihin ndá chíu nga b'j kitsú:

³⁷ —Xi ngajona ts'jinkjáihin rá nku ndá chí xi nkúhu xu'bj, kui xi an tít's'ínkjáinna. Kó xi ts'jinkjáiinna, najmi tu nku an tít's'ínkjáinna. Kó tá xi kits'ín nibána tít's'ínkjáiinn.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontraha

(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

³⁸ As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji ndá maestru, kiyai nga nku ndá ngajohi tím'osjehe janindoo. Tunga kik'iech'ohó ri at'ahá najmi ñá tjenkoná.

³⁹ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'ahá tsa tjín xi tít's'ín nku kjuankjún ngajona, kui xi najmi kama tsa tu sa a kui ch'ohón ts'ín kujinchjayane ngáhana.

⁴⁰ At'ahá xi najmi tífi kontrahá, kui xi ñá makoná.

⁴¹ Tu yáhá ni xi tsjánuu tsa tu nku chutsín ntánijua at'ahá an tjenkninú, kjuaxi ni xi tíxinnuu nga k'uaihi chjíhi xuta xu'bo.

B'i ts'in kinchjanijm'iyaha Jesu xuta xi ts'inkijnejin je xuta xingisoo
(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

⁴² Tu yaha ni xi ts'inkijnejin ngatitsun nku nda chi xi nkuhu xu'bi xi s'ejihin an, tu saha ra ngandaha xi b'a ts'iin tsa s'et'a 'yunt'a kasin nku ndjio chanka ko chjanik'ajin ntachak'uun.

⁴³ Tsa ntsaj tits'inkijnejihin ngatitsun, tu saha tichakjai. Tu saha ngandahi tsa kuitjas'en nijai ma nga k'uentu tik'un xuta, nga najmi k'uinjo nga joo ntsaj ngak'ien, ma nga najmi maha 'meya nd'iu.

⁴⁴ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'iu.

⁴⁵ Tsa tsukui tits'inkijnejihin ngatitsun, tu saha tichakjai. Tu saha ngandahi tsa kuitjas'en nijai ma nga k'uentu tik'un xuta, nga tji'a nga joo tsukui nga ajin nd'i ngak'ien chjanik'ajihin, ma nga najmi maha 'meya nd'iu.

⁴⁶ Yo najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'iu.

⁴⁷ Tsa tunkuini tits'inkijnejihin ngatitsun, tu saha n'esjei. Tu saha ngandahi tsa kuitjas'en kat'ai ma nga batexuma Ntjaná, nga najmi tsa tincha nga joo tunkuini tsa tu sa ajin nd'i ngak'iehn chjanik'ajin ngahi,

⁴⁸ ma nga najmi 'me chjuntuu ko najmi 'meya nd'iu.

⁴⁹ 'At'aha nd'i n'entiaqoho ngayjee xuta.

⁵⁰ Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yuhun, zuku ts'in kama ntia ngaha? Kas'e ajinnuu naxa xi tixinnuu ko b'i ngjan jyu tintsuakoo xinkiu.

10

B'i ts'in kinchjanijm'iyaha Jesu kjuabixoon
(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Tsitju Jesu yo nga ngji ante xi tjin Judea ko ante xi tjin ngabantá ntaje Jordan. Ta kama fjakut'a nkjuhun ngaha ra xuta. Tsakuyaha ehén Ntjaná xi nku nga ts'in tehente.

² As'ai k'ua ja fariseo j'aisehe tu xi kjut'ayak'uhun ra. B'i ts'in kingjasjaiyaha:

—¿A kama nku nda chuba ts'inkjehé kjuabixahan nga k'uejna chjuuhun?

³ B'i kitsu Jesu:

—¿Nku ts'in y'ejnanuu Moise?

⁴ B'a incha kitsu joo:

—Moise kitsja kjuá nga nku nda kama kjesintjen nku xujun ma nga ja tits'inkje kjuabixahan ko b'a ts'in kama k'uejna chjuuhun.

⁵ As'ai b'i kitsu Jesu:

—'At'aha ndja animanuu, kui kjuaha nga b'a ts'in y'ejnanuu Moise.

⁶ Tunga nga tuts'ihin ni, nk'ie nga kits'innda Ntjaná asuntee, "nku chjuun nku x'in kits'innda xuta" tji'a.

⁷ Ko ta tji'a ya: "Kui kjuaha nga nku nda k'uejna na'mih ko naaha nga k'uejnakó chjuuhun.

⁸ Nga joo nkuhu kujichu ma." Kui nga najmi ta jo ma saha. Nku ni yjoninte incha maha.

⁹ Kui b'a maha, ni xi y'eyuhun Ntjaná, najmi xuta kjendaya.

¹⁰ As'ai ja ni'yakuyaha ta kuihi niu kingjasjaiya ngaha ra nk'ie nga ja incha j'ai ni'yaha.

¹¹ B'i kitsu Jesu:

—Tu yaha ni xi k'uejna chjuuhun ko kujxanko k'aj tachjuun, kui xi tibangane kjuabixahan.

¹² Ko tsa nku tachjuun k'uejna x'ihin ko kujxanko k'aj nda, kui xi ta tibangane kjuabixahan.

B'i ts'in nda kinchjane Jesu janti xiu
(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ As'ai incha j'aiko xuta ntih tu xi Jesu ngjuennehe ra ntsja. Tunga ja ni'yakuyohó b'a kitsuhu xuta nga najmi b'a incha ts'in.

¹⁴ Nk'ie nga kiekie Jesu ni xi tincha ts'in joo, najmi kisasihin niu. As'ai b'a kitsuhu:

—Tjehentohoo jantiu nga kanibasena. Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xuta xi b'a ts'in jintuyaha xi nku joyaha janti xi, kui xi tjehen ra nga Ntjaná kuatexumaha.

¹⁵ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi najmi ts'inkjaih'in nga Ntjaná xi batexuma xi nku ts'in ts'inkjaih'in nku nda chi ni xi 'bahih, kui xi ndahachi najmi kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha.

¹⁶ As'ai jakj'a janti xiu nga ts'ank'a ko kingjenne ntsja nga nda kinchjane.

B'i ts'in kinchjanijm'iko Jesu nku nda nchiná
(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷ Nk'ie nga ja tibitju Jesu yo nga ts'in niya, as'ai j'ai tsuntsu nku nda. Tsasinkunch'int'aha ko b'a kitsuhu:

—Ji nda maestru, ji xi ndai, zmi nihi xi ts'ian tu xi kama ts'inkjaih'in ra nga kuatejna tik'un sián?

¹⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á an xi nda tí'mihini? Najmi tjin xi ndaha, nku tutuhú Ntjaná.

¹⁹ Yai xi nkú ts'in tjit'a kjuatéxumoo: “Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyú tsank'á n'ei. Najmi tu ch'anach'ahí xuta xingisoo. Chankjún na'mihí kó naahí.”

²⁰ B'a kitsú ndo:

—Ji nda maestru, ngayjé ni xu'bo tít's'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

²¹ As'ai Jesu kama nimaha ndo nga tsase'a kó b'i kitsúhu:

—Nku ni ndyjat'a sahi. T'ihinteñai ni xi tjihin kó tjeihin xuta x'an. B'a ts'in s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi ján. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²² Tunga nk'iehé nga kint'é ndo éin, kik'ie babaha kó kik'ie nusin nusihin nga ngji, at'aha y'un nkjún nchiná.

²³ As'ai tsase Jesu andaihi kó b'a kitsúhu já ni'yakuyáha:

—já b'a 'yún 'ni tjihin tsa xuta xi nchiná nkjún kjuas'enjihin nga Ntjaná xi kuatéxumaha!

²⁴ Kama nkjúnun já ni'yakuyóo én xi kitsú Jesu, tunga b'ahá tá kitsú ngáha Jesu:

—Jun ntína, já b'a 'yún 'ni tjihin nga kjuas'enjihin xuta nga Ntjaná kuatéxumaha!

²⁵ Tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chü camello kjuas'en tixaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

²⁶ Tu ni xi kama nkjúnun saha jóo kó b'a kitsúhu xinkjin:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁷ As'ai tsase'a Jesu jóo kó b'a kitsúhu:

—Xuta ndahachí najmi kamaha ts'ínk'anki yjoho, tunga Ntjaná maha ts'ínk'anki xuta. At'aha tu mí nihí ni xi maha ts'in Ntjaná.

²⁸ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entu tentej ni xi tjinní kó tjeenkíhi nd'ai.

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxí ni xi tixinnu. Tu yáhá ni xi y'éjña ni'yaha, tsa já nts'e, tsa jminchjín nichja, tsa naaha, tsa na'mihí, tsa ntíhi kó tsa jñá xi tjihin ngat'ana kó ngat'aha én nda tsuhu Ntjaná,

³⁰ kui xutaj k'uai ngáha ra unchan niyá tjihin ni xi y'éjña. Nd'ai asunnte xu'bj k'uaihi ni'ya, já nts'e, jminchjín nichja, naaha, ntí kó jñá, kó tá tsjénki uncha. Kó nistjin xi nibá askahan k'uaihi nga k'úentu tik'un sín.

³¹ Nkjin xuta xi tjun nd'ai tsjénki, kó nkjin xi yjanki nd'ai xi tsjén títjun kama ngáha.

B'i ts'in tá kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

³² Nk'ie nga tjincha ts'in niyá nga tjincha fi nanki Jerusalen, Jesu tjen títjuhun xuta ni'yakuyáha. Kama nkjúnun jóo kó tjincha tsankjún nga tjeenkíhi. As'ai tá kinchja t'axihín ngáha rá já ni'yakuyá xi te jóo kó kik'atuts'ihín nga kitsúyaha ni xi kamat'ain.

³³ B'i kitsúhu jóo:

—Tjenñju. Ja t'ibankiaán nanki Jerusalen. Ja n'ekjas'en Ntíhi Ndax'iun aya ntsja já na'mi k'aku kó já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi incha tsjá kjuá nga n'ek'ien kó as'ai ts'ínkjas'ehen xuta xi najmi ntje Israel tjehen rá.

³⁴ Kui xi kuajnukiehe kó kuatétéjnuhu. K'uéhe kó ts'ínk'ien. Tunga nk'iehé nga ja kj'ua jan nistjin, kj'uaiya ngáha rá ngabayoo.

B'i ts'in Santiago kó Jua tsankíhi Jesu nku kjuanda

(Mt. 20:20-28)

³⁵ As'ai Santiago kó Jua xi jáha Zebedeo maha, kui xi incha j'aise tiñaha Jesu kó b'a kitsúhu:

—Ji nda maestru, mjeni nga k'uaini ni xi kuinchihi.

³⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihí xi mjenju nga ts'ian?

³⁷ B'a incha kitsú jóo:

—K'uajintení nga nku xi k'úejña kixíhi kó nku xi k'úejña skjúnun nistjin nga n'ekjáihiin kjuachákahi.

³⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi yo ni xi t'ibinchu. ¿A kuichúkjuanu nga un skuenu xi nkú ts'in un skuena? ¿A kuichúkjuanu nga n'ekjóhon kjuanima xi ts'ínkáihiin?

³⁹ B'a incha kitsú jóo:

—Kuichúkjuani.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxí nga un skuenu xi nkúhu an kó nga choo kjuanima xi ts'ínkáihiin.

⁴⁰ Tunga tsa kuintsubo nga kixina kó tsa skjúnna, najmi an tjiñana nga tsja niu. Ja tjintu xi tjña ndaha kui antee.

⁴¹ Nk'ie nga kint'é já ni'yakuyá xi tee niy, incha kits'ínkanko Santiago ko Jua.
⁴² Tunga kinchja ñjahá ra Jesu jóo ko b'j kitsúhu:
 —Yo xi nkú ts'in xutá xi tñhín xá eí asunntej 'yún ndjá ts'ínko xutá xingisoq, ko xi tñhín nga'yún ts'in nga nu'yá'éhen.
⁴³ Tunga ajinnuu najmi b'a kama. Xi mje nihí nga ndá k'aku kama ajinnuu, kui xi kats'in ni xi nda ngandanuu.
⁴⁴ Xi mjehe nga tjun kama ajinnuu, kui xi katuma ndá musunuu.
⁴⁵ At'ahá tá ndaha Ntíhí Ndax'jun najmi j'ai tsa tu xi kui nda n'ehe ra. J'ai ní tu xi ni xi ngandahá xutá j'ai ts'íhín ko tu xi ts'íínkjas'éhen yjoho nga k'uéchjántjai nkjin xutá.

*B'j ts'in kits'innkíhi Jesu nku ndá ka
 (Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)*

⁴⁶ As'ai incha tsichu nanki Jerico. Ko nk'ie nga tibitju Jesu yo ko já ni'yakuyáha ko xutá nkjin xi tjenko, tu yohó andai ñiyóo kab'ejña nga tibanki chje nku ndá ka xi 'mi Bartimeo, xi ntíhí Timeo maha.

⁴⁷ Nk'ie nga kint'é nga nibá tiña Jesu ndá Nazaret, as'ai kik'atuts'íhín nga kikjintáya:
 —jji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma ñimahi an!

⁴⁸ Nkjin xutá kinchjatikohó tu xi k'u'échja'aha ts'a. Tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:
 —jji xi ntjehe David, katuma ñimahi an!

⁴⁹ As'ai tsasin'yún Jesu ko b'a kitsú:
 —Chubohoo ndo.

As'ai b'j kik'íhín ndá ko:
 —Tsjo katumahi. Tjintjein, at'ahá tínchjahi.

⁵⁰ Kikjaníya najyun ndjuhú ndo ko xuúhún tsisintjen nga ngjik'úhún Jesu.

⁵¹ As'ai Jesu kingjásjaiyaha:
 —¿Mí xi mjehi nga ts'íhín?

B'a kitsú ndá ko:
 —Ji ndá maestrú, mjena nga kama chjina.

⁵² B'j kitsú Jesu:
 —T'in ngáhani. At'ahá kuas'ejihín nga Ntíáná kits'in nibána, kui nga kama nkíhi ri. Tá kuihi chubó kama chjihí ndo ko kitsjennkíhí Jesu nga kits'ínko ñiyá.

11

*B'j ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalen
 (Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Nk'ie nga ja tñncha bichú tiña nanki Jerusalen nga incha j'ai Betfage ko Betanía, nanki xixí xi tiña maha asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'ínkji Jesu jo já ni'yakuyáha

² nga b'j kitsúhu:
 —Tankíún nanki íchí xi tñña tiña ján. Nk'ie nga ja kujichú yo, sakúnyu nku ntí búrrú xi tjit'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhún. Chjundáyo ko nibáko eí.

³ Ko tsa tñn xi b'a kuitsunuu nga ngjuásjaiyanuu: “¿Á b'a tñn'ehenu?”, b'a t'íhún: “Nda maestrú rú machjéhen chü. As'ai rú ts'íínk'óya ngáha.”

⁴ As'ai incha ngji já ni'yakuyóo ko kisakúhu ntí búrrú xi tjit'a'yúnt'a nku ankjuá xi tñn andai ñiyóo ko kikjendáya.

⁵ K'ua xutá xi tñncha yo kingjásjaiyaha:
 —¿Mí nihí xi tñn'o? ¿Á jun tñchjundáyahanu ntí búrrúy?

⁶ Tunga b'ahá kitsú já ni'yakuyóo xi nkú nga kitsúhu Jesu ko kitsjantehe jóo nga ngjuáiko chü.

⁷ Incha j'aikohó Jesu ntí búrrúy. Najyuhún incha kingjásuhún ko Jesu y'esúhún chü.

⁸ Nkjin nkjún xutá incha kingjántu najyuhún aya ñiyóo, ko k'jáí ngá xi tjiahá yá incha tsatet'a ko kingjántu aya ñiyóo.

⁹ 'Yún kikjintáya xutá xi yja tíjuun ko xi yjankiu nga b'j incha kitsú:
 —jKats'ínk'ankiná Ntíáná! jNtíáná nda kats'ínko xi kits'in nibá ngajoho!

¹⁰ jNtíáná nda kats'ínko xi kits'in nibá nga kuatéxuma, xi ts'íínkjáíhín xáha ntje cháná David! jKats'ínk'ankiná Ntíáná xi tñña nk'a ján!

¹¹ Jas'en Jesu nanki Jerusalen ko ngji natsihín ñínkú má ma ñjakú xutá. Nk'ie nga ja kamahá nga tsasehe ngayjee ni xi tñn andaihi, as'ai tsitju nga ngjiko nanki Betanía já ni'yakuyá xi te joq. At'ahá ja kama ngxun.

*B'j ts'in ndjá kinchjako Jesu yá higuera xi najmi tñhín tu
 (Mt. 21:18-19)*

¹² Ntíjín xi ma ndyjuun nk'ie nga incha tsitju ngáha nanki Betanía, tu kama bjohó rá Jesu.

¹³ Kjin tjen sa nga kiekie nku yá higuera xi xkfén ko ngjisehe yóo tsa tu ahá ni sakúhu tu. Tunga nk'ie nga tsichuk'úhún yóo, tu ndahá nku tu najmi kisakúhu, tu subahá xka. At'aha najmi nistjihin tu higo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu yá higuera:

—Ndahachí najmi ta ch'a kjinéhe tu xi s'ehi.

Kint'é já ni'yakuyáha nga b'a kitsú.

B'i ts'in kik'onsje Jesu já xi tijncha baténa chu má ma natsihin ninku

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Incha tsichu nanki Jerusalen ko jas'en má ma natsihin ninku. As'ai kik'atuts'ihin Jesu nga kik'onsje já xi tijncha baténa ko xi tijncha b'atse chu yo. Kits'ink'ótsjá yámixaha já xi tijncha ts'ink'óntjaiya toon ko yáxilehe já xi tijncha baténa chutuju.

¹⁶ Ko ta ndaha nku najmi ch'a kitsjantehe tsa kjuatíkjako natsihin ninku tsa mí nihi.

¹⁷ B'i kitsú nga y'éjña chji éhen Ntjaná:

—B'a ts'in tji'ta éhen Ntjaná: “B'a k'úhín ni'yaná nga kui xi kama ni'ya xi má nga xuta xi nibaha ngayjee naxinántá xi tjin asuntee incha kujinchjako Ntjaná.” Tunga jun antehé já ndyjé t'n'e mo.

¹⁸ Kint'é én xu'bi já na'mi k'aku já chjine'éhen kjuatéxumo ko incha tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'jink'iehen Jesu. Tunga incha tsankjúhún Jesu, at'aha ngayjee xuta nkjin tijncha ma nkjúhún xi nkú ts'in tábakúya.

¹⁹ Nk'ie nga ja kama jyuun, tsitju ajin nantjo Jesu ko já ni'yakuyáha.

B'i ts'in kixí yá higuera xi ndjá kinchjako Jesu

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Nk'ie nga ta jjuhún nistjin xi ma ndyjuun, incha j'a má xi tjeheh sjña yá higuera ko kiekie nga santaha ko kjamaha yóo ja kixí.

²¹ J'áitsjehén Pedró niu, as'ai b'a kitsú:

—Ji nda maestru, chasé ma ri. Ja kixí yá higuera xi ndjá kichubakoi.

²² As'ai b'i kitsú Jesu:

—N'e s'ejiun Ntjaná.

²³ Kjuaxi ni xi tixinnu. Tu yáhá ni xi b'a kuitsuhu asunntu tjenki xu'bi: “Tiyú xin yo ko chjanikj'ajin yjohj ntáchak'uan”, kama xi nkú kuitsu tsa najmi jo jan kamaha nga s'ejihin nga b'a kama xi nkú nga títu.

²⁴ Kui nga b'a tixihinnu. Ngayjee ni xi kujinchihu Ntjaná nga chubakoo, n'e s'ejiun nga n'ekjohoon ko b'a kama.

²⁵ Nk'ie nga tichubakoo Ntjaná, n'endyjat'ohoo tsa tjin xi tjinokjuanu, tu xi b'a ts'in ta Na'minu xi tijnaha ndjiojmi ján ts'jindyjat'ahanu ngatitsunnu.

²⁶ Tunga tsa najmi n'endyjat'o, ta ndaha Na'minu xi tijná ndjiojmi ján najmi ts'jindyjat'a ngatitsunnu.

B'i kama nk'ie nga kingjásaiyaha já tixóo Jesu yá xi kitsjá xaha

(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

²⁷ As'ai ta incha j'ai ngáha nanki Jerusalen. Nk'ie nga tsú'ba Jesu má ma natsihin ninku, as'ai j'aik'úhún já na'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumo ko jáchá xi ta tjihin xá.

²⁸ B'a incha kitsúhu:

—¿Mí xá xi tjihin nga b'a t'n'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi nga b'a t'n'ei?

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ko an ta kuasjáyanu nku ni. N'ek'óyanú, as'ai xinyanu mí xáha xi tjinna nga b'a tít'sian.

³⁰ ¿Yá xi kits'in nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xuta? ¿A Ntjaná, a ra xuta asunteejhi? N'ek'óyanú.

³¹ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanijmíyaha niu:

—Tsa: “Ntjaná kits'in nibáha Jua”, kujixiáán, as'ai b'a kuitsuná: “¿Á najmi kis'ejihinnu ni xi kitsúhu Jua?”

³² Tunga najmi kama tsa: “Xuta asunteej kits'in nibáha”, kujixiáán.

B'a incha kitsúhu xinkjín at'aha tsankjún xuta nkjin, at'aha ngayjee xuta b'a tsu nga nku nda profeta kama Jua.

³³ Kui nga as'ai b'a incha kitsúhu ra Jesu:

—Najmi yaj.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ko ta ndaha an najmi xinyanu yá xi kitsjana nga b'a tít'sian.

12

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'aihi
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

¹ As'ai Jesu b'i ts'in tsakúyaha xuta nga y'éjña chubayaha:
—Nku nda y'éntje tuntsjajé. Y'éngi nch'a ko kits'innda nku ante má nga ts'íonki tuntsjajé. Kits'innda nku xjó nk'a tu xi kama chúnntaha antee. Kitsjá sáha antee já xi maha ts'inxáko tuntsjajé, as'ai ngji kjin.

² Nk'ie nga ja tjne tuu, as'ai kits'inkjisehe ndo nku nda musuhu já xi títs'inxáko tuntsjajé tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe.

³ Tunga jak'áhá jóo nda musu nga kik'íéhe ko kits'inkji tiya tiya.

⁴ As'ai ta kits'inkjihí ngáha ndo kj'ai nda musu. Tunga máha nda xu'bj, ni kik'onntjaihi jóo ko ch'on nkjún incha kitsúhu.

⁵ Ta kits'inkjihí ngáha kj'ai nda musuhu ndo, tunga kits'ink'iehéen ra jóo nda xu'bj. Nkjin sa já musu xi kits'inkji ndo. K'ua xi kis'ehe ko k'ua xi kits'ink'iehéen jóo.

⁶ Tj'ña saha ndo nku xi ts'jín nibá, kui ntí xi tjo nkjühun. B'j kitsú nga kits'inkjisehe jóo: “Skuenkjún ntína jóo.”

⁷ Tunga b'áhá kitsúhu xinkjín já xi ts'inxáko tuntsjajé: “Kui xu'bo xi ts'jínkáihiin ngayjee ni xi tjihín na'míhi. Tu sahá n'ek'ieén tu xi kama ts'añáhaná ni xi ts'jínkáihiin.”

⁸ As'ai jak'á jóo ntíhi ndo ko kits'ink'ien. Kik'onsje yjoninte k'ien natsin má nga tjíntje tuntsjajé.

⁹ Kui b'a maha, ¿nkú ts'jihin nda xi ts'e tuntsjajé? Kj'uai ko ts'jínkje já xi ts'inxáko tuntsjajé ko kj'ai já tsjá sá ngáha ra ante tuntsjajé.

¹⁰ ¿A najmi kjehe n'eyo ni xu'bj xi tjít'a xujun éhen Ntjáná? B'a títu:

Ndjió xi kikaníya já chjínexjóo ja j'ai ma ndjió k'aku.

¹¹ Ntjáná xi b'a kits'in ko ma nkjúnna nga chasehé.

¹² As'ai mjehe já xi tjihín xá nga kuakj'ánijé Jesu, at'aha kamankjihín nga kui kinchjanjímíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xuta nkjiun ko incha ngji t'axihín Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tjihin nga s'echjihí
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

¹³ As'ai kin'e nibásehe Jesu k'ua já fariseo ko k'ua já xi yjankihí nda rej Herode Antipa, tu xi ts'jínkijneyaha Jesu nku én xi najmi b'a tjín.

¹⁴ B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji nda maestru, yaj nga kjuaxí én xi chubai ko nga najmi ni xi sasíhin xuta chubai. Yún nanka chaseihí. Naxu bakuyái sisin ni xi ts'e Ntjáná. Kui nga, ¿a ma b'echjihí nda tíjún Cesar ni xi f'áchjíná, a ra najmi? ¿A k'uaihi, a ra najmi k'uaihi raá?

¹⁵ Tunga behé Jesu kjuajohonkjihín jóo ko b'i kitsúhu:

—¿Á an tichjut'ayák'uhumtú? Nibákonú ei nku toon denarió tu xi kuasehe ra.

¹⁶ As'ai j'aiko jóo tooon ko b'a kitsú Jesu:

—¿Yá xi ts'e sénnistjijn ko j'áin xi tjít'aha tooin?

B'a kitsú jóo:

—Ts'e nda tíjún Cesar.

¹⁷ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Tjohoon nda tíjún Cesar ni xi ts'e nda tíjún Cesar, ko tjohoon Ntjáná ni xi ts'e Ntjáná.

Tu ni xi kama nkjühún ra jóo én xi kits'ink'óya Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kj'uaiya ngáha ra xuta
(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

¹⁸ Já saduseo bakúya nga najmi kj'uaiya ngáha ra xuta ngabayoo. As'ai k'ua xi incha j'aisehe Jesu nga kingjásjaiyaha.

¹⁹ B'j incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, y'é't'aná Moise: “Tsa nku nda xi tjíñaha chjuún kuayá nga najmi kis'ekoho ntí chjuühún, nda nts'e tjihin nga kuixanko ngáha chjuühún, tu xi b'a ts'in s'ehe ra ntí nda nts'e xi k'ien.”

²⁰ Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan nda xi tjuun tunga b'áhá tjún k'ien. Najmi kis'ehe ntí.

²¹ As'ai nda xi ma joho tsixanko ngáha tachjúun, tunga ta k'iehéen ko najmi kis'ehe ntí. B'a ta kamaha nda xi ma jahan.

²² B'a ta ts'in tsixanko tachjúun já nts'e xi k'oo, tunga ndahá nku najmi kis'ehe ntí. Askahan ta k'ien tachjúun.

²³ N'istjin nga k'j'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo, ¿yá ndaha xi kama ts'e tachjúun, at'aha nga yatuú tsixanko?

²⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi b'a tjin ni xi chubo, at'aha najmi mankjinnu ni xi tjt'a ehen Ntjaná ko ta ndaha nga yúhún Ntjaná.

²⁵ At'aha nk'ie nga k'j'uaíya ngáha ra xuta, najmi ta kuixahan ko ta ndaha najmi ts'ínkixan ntíh. B'a ní ts'in k'úentu xi nkú ts'in tjinú ntítsje xi tjin ndjiojmi ján.

²⁶ Tunga nga k'j'uaíya ngáha ra xuta, ¿a najmi k'jehé n'eyo má y'é't'a Moise má nga tinchjanjímíyaha na'yá ntsje xi títiú? B'a kitsú Ntjaná nga kinchjako Moise: “An xi Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac ko Ntjaha Jacob.”

²⁷ Ntjaná najmi Ntjaha anjima. Ntjaha ní xuta tik'un. Tu xi najmi b'ahá tjin ni xi chubo.

*B'i ts'in tsakúya Jesu má kjuatéxumaha xi yún chjhi ra
(Mt. 22:34-40)*

²⁸ Ta j'ai nku nda chjine'ehen kjuatéxumoo. Kint'é ndaj ni xi kichubanjímíyaha ko kamankjihin nga b'a tjin én xi kinchja Jesu. As'ai kingjásjaiyaha:

—Ajihin ngayjee kjuatéxumoo, ¿má kjuatéxumaha xi yún chjhi ra?

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kui xu'bj: “Tasinjju, xuta Israel. Ntja xi Ntjaná maha, kui xi Ntja nku tutu.

³⁰ N'etjói Ntjaná xi Ntjahi maha ngayjee anjima xi ko ngayjee nga'yihin. N'etjói xi nkú ts'in tinchin ko xi nkú ts'in n'enkjintak'uin.”

³¹ Kjuatéxuma xu'bj xi ma johó: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'in tjohi yjohi.” Najmi tjin k'j'ai kjuatéxuma xi yún chji saha ra nga nga joó kjuatéxuma xu'bj.

³² As'ai b'a kitsú ndo:

—Johon, nda maestru, b'a tjin. Kjuaxi ni xi tibixin, nga nku tutu maha Ntjaná ko nga najmi tjin sa k'j'ai.

³³ Ko nga n'etjáa Ntjaná ngayjee anjimaná ko ngayjee nga'yunná ko xi nkú ts'in n'enkjin t'ak'aan, ko nga n'etjáa xutaná xi nkú nga ts'in tjoná yjoná, kui xi yún chji saha ra nga tu má chjehé ni xi s'etisun n'achan chje.

³⁴ Nk'ie nga kint'é Jesu nga b'a tjin én xi kinchja ndo, as'ai b'i kitsúhu:

—Najmi kjin tinchihin má batéxuma Ntjaná.

Ndaha nku najmi ta kama k'un kingjásjaiya saha ra Jesu tsa mí nihi.

*B'i ts'in kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha ra xi Cristo
(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)*

³⁵ Nk'ie nga tibakúya Jesu má ma naťsihin ninku, as'ai b'i kitsú:

—¿Nkú tihin ra nga b'a tsuhu já chjine'ehen kjuatéxumoo nga ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

³⁶ At'aha ta kuihi David b'a kitsú nk'ie nga Espiritu Santo ho Ntjaná kits'ínkinchjaha:

Ntjaná b'a kitsúhu Nda Ntjana:

“Tinchint'áni má batéxuma.

K'uentú maná já kontrañi kinte tsukui.”

³⁷ B'a ts'in ta kuihi David kitsúhu nga Nda Ntjaha maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'in ntjehe David nibáha ra xi Cristo?

Tsjo nkjún kamaha xuta nkjin xi tjincha mjéñjuhu ni xi tinchja Jesu.

*B'i ts'in y'échjit'ain Jesu sin xi y'a já chjine'ehen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)*

³⁸ B'a kitsú sa Jesu nga tsakúya:

—Chúhuun yjonu já chjine'ehen kjuatéxumoo. Kui xi tsjohó nga bja najjun ndju nga b'ema ko nga tsjo ts'in súniñaha niyátée.

³⁹ Tsjohó nga b'entusún yáxilé xi tjincha títjun ni'ya sinagoga ko nga b'entu ante k'aku xi tjin nku s'i.

⁴⁰ Kui xi kje'áha ni'yaha jminchjin xi ja k'ien x'ihin ko as'ai chubá yúhún tse nchjako maña Ntjaná, tu xi b'é'mat'ahin yjohó. Yún un skuéhe já xu'bj.

*B'i ts'in kinchjanjímíyaha Jesu toon chje
(Lc. 21:1-4)*

⁴¹ Ankjin kaxa toon chje kab'eña Jesu ko tibase xi nkú ts'in tbinchá xuta toon chjehe yo. Nkjin maha já nchiná xi yún tse toon tbinchá.

⁴² Tu j'aihi nku tachjuún xi ja k'ien x'ihin. Kui xi jo toon xi tnti tsinchá kaxa chje.

⁴³ As'ai kinchjaha Jesu já ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Tachjuún x'ain yún tse kuatsjá sa nga ngayjee xuta xi k'oo xi tjincha b'éya toon kaxa chje.

⁴⁴ At'ahá ngayjee xutá xi k'oo ni xi tíb'ankihí kuatsjá. Tunga máha tachjín, ngayjee toon xi tijnáha nga kjinéyaha nichine kuatsjá.

13

B'i ts'in kitsúya Jesu nga n'exúya nínku

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Nk'ie nga títijú Jesu má ma natsihín nínku, as'ai nku ndá ni'yakuyáha b'a kitsúhu:

—Ji ndá maestru, chásé ma rí. ¡Á b'a nkjún k'uhun ndjío! ¡Á b'a tsjo ts'in kin'endaha ni xi tjihín eí!

² As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A t'íyá nínku kó xjóo kó ngayjee ni xi kin'enda eí? Ndaha nku ndjío najmi tá s'ejñasuhún rá xinkjín. Ngayjee n'exúya.

B'i ts'in tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Nk'ie nga kab'ejña Jesu asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo kixí yahá nínku, as'ai Pedro, Santiago, Jua kó Andre incha kingjásjaiya t'axihín:

⁴ —T'inyaní, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchjí tíjún nk'ie nga ja kuitjusun ngayjee niú?

⁵ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tú ch'a xi k'uanachanu.

⁶ At'ahá nkjín maha xi k'ujái nga an ts'ín ma yjoho. “An xi kui”, kuitsú kó k'uanachaha nkjín xutá.

⁷ Nk'ie nga kuínú'yó nga tjin kjuachán kó nga kuinchjanijmíyaha xutá kjuachán xi tíma, najmi tú binkjún. At'ahá tjihín ni nga b'a kama, tunga najmi kjéhé kfe asuntee.

⁸ At'ahá xutá xi tjin nku nanki kjaáanko xutá xi k'ajái nanki. Nku ndá rej kjaáanko k'ajái ndá rej. Chón kama k'ajái k'ajái nankihí kó s'e kjintíá. Nk'ie nga ja b'a tíma, as'aihí t'atuts'ihín kjuanimá xi s'e.

⁹ Jun chúhuun yjonuu. At'ahá já t'ixóo n'ekjas'ennuu kó s'ennuu aya ni'ya sinagoga. Ngat'aná ngjuaikohonu xutá nginkun já tíjuun kó nginkun já rej, tú xi k'únyaha ruu jóo yáha an.

¹⁰ Kintehe ni nga kfe asuntee tjihín nga s'enjímíhí én nda tsuhu Ntjáná ngayjee naxinantá xi tjin asuntee.

¹¹ Nk'ie nga ngjuaikonijénuu xutá nga ts'ínkjas'ennuu nginkun já t'ixóo, najmi tú fantaha ruu yjonuu mí éhen xi kuixíún. Én xi k'ujánuu kui chubo xi chubo, at'ahá najmi jun xi chubo. Espiritu Santo xi kuinchja.

¹² Xi t'ími ndá nts'é ts'ínkjas'en nga n'ek'ien ndá nts'é. Xi t'ími ná'mi ts'ínkjas'en ntíhí. Xi t'ími ntí kjaáanko xi cháha kó ts'ínk'ien.

¹³ Ngat'aná ts'ín unkiehenuu ngayjee xutá. Tunga xi tú nku ndjáhá kuasinjña, kui xi k'uanki.

¹⁴ Y'é't'a ndá profeta Daniel nk'ie nga najmi chankjún ante tsjehe nínku. Choo xi b'a ts'íjún.

B'i kitsú Jesu kó xi tít's'inya xujún katumankjihín. B'i tá kitsú ya:

—Kui nístjún katanka xutá xi t'jintu ante Judea xi tjehe asunntu tjennki.

¹⁵ Xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha, najmi tú kuitjuen kó tá ndaha najmi tú kjuas'en ni'yaha nga k'ujáik'ásje ni xi tjihín.

¹⁶ Xi kafi jña, najmi tú k'oo'ya nga k'ujáik'á najyuhún.

¹⁷ Jnimá rú ts'ihín jmínchjín xi y'a ntí kó xi tít's'ínki ntí kui nístjún!

¹⁸ Tinchíhuu Ntjáná tú xi najmi nístjin chunch'án b'a kamaha.

¹⁹ At'ahá 'yún s'e kjuanimá nístjin xu'bo, kjuanimá xi najmi kjee s'e santa nkúhu nga tuts'ihín ni nga kits'ínnda Ntjáná asuntee. Kó tá ndaha najmi s'e askahan nku xi b'a joyaha.

²⁰ Tsa najmi kuátekjá Ntjáná chuba nístjin xu'bo, nda rá nku najmi k'uanki kai. Tunga jahá tsatekjá Ntjáná chuba nístjin xu'bo ngandahá xutá xi j'ájin.

²¹ Kui nístjún tsa tjin xi b'a kuitsunu: “Chasoo, eí tijná xi kits'ín nibá Ntjáná”, kó tsa b'a kuitsunu: “Chasoo, ján tijná”, najmi tú n'e s'ejiun.

²² At'ahá incha k'ujái xi b'a kuitsu tsank'a nga kui xi kits'ín nibáha Ntjáná kó xi já profeta ts'ín ma tsank'a yjoho. Kui xi incha ts'ín nkjín t'ikjá kjuankjún tú xi k'uanachaha rá xutá, xi kohó rá xutá xi j'ájin Ntjáná kamaha rá k'uanachaha.

²³ Tunga máha jun, chúhuun yjonuu. Jahá t'ixinya títjunuu ngatentee ni xu'bj.

B'i kama nístjin nga k'ujái ngáha Ntíhí Ndax'ijun

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

²⁴ Tunga kui nistjiun, askahan nga ja k'j'ua kjuanjima xu'bo, kama jyun ts'iu ko sóo najmi ta ts'jin ndzjehen.

²⁵ Niñu xi tjin nk'a jan kuixuntu ko k'uatse ni xi tjin nk'a jan.

²⁶ Nk'iehe cha Ntíhi Nda'x'jun nga tjenjin nintju nga nibako ngayjee nga'yuhun ko kjuachankaha.

²⁷ As'ai ts'inkji ntitsjehé nga k'uéntukú xuta xi j'ájin xi tjintu tu má xi tje'hén ni, b'aha ra má b'atuts'ihin ra asuntee santaha má fekuhu ra.

²⁸ Katumankjinnuu ni xi b'éña chjinnuu yá higuera. Nk'ie nga ja tju nts'én tjiaha yoo ko tjuhu xka, yo nga ja tibichú tiña chunuboo.

²⁹ B'a ta ts'in nk'ie nga ja choq nga ja b'a tíma, katumankjinnuu nga ja tjen tiña Ntíhi Nda'x'jun xi nkúhu tsa asti ankjuo síña.

³⁰ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kujtjusun ngayjee ni xu'bj kintehe ni nga kuayáye xuta xi tjin nd'aj.

³¹ Kamaha asuntee ko nk'a jan ndyja, tunga énná najmi k'j'ua tiya.

³² Tunga má nistjin ko chuba nga b'a kamoo, najmi ch'a xi behe, ta ndaha ntitsje xi tjin ndjiojmi jan ko ta ndaha Ntíhi Ntjaná. Nku tutuhú Ntja Na'miná xi be.

³³ Kui b'a maha, t'endahanu yjonuu ko chunnato yjonuu, at'aha najmi yo nkjé b'a kamoo.

³⁴ Xi nkú joyaha nku nda xi tífi kjin. Kintehe ni nga kujtju ni'yaha tsjá xáha nga kúnkú já musuhu nga ts'jin xá xi maha ts'in. Ko b'a tsuhu nda musu xi kunntá ankjuo nga kat'ejña nda.

³⁵ Kui nga tintsuba ndahanu, at'aha najmi yo nkjé k'j'uaí nda xi ts'e ni'yoq, tsa nga ja tífi ma 'ña, a ra masen nistjen, a ra nga kjintá xanto, ko a ra nga ja tífi ma sen.

³⁶ Tintsuba ndo tu xi tsa k'j'uaí tjen'yuhun, najmi kisuntuféhenu nga k'j'uaíkienuu.

³⁷ Ni xi tixinnuu, b'a ta tixihin ngayjee xuta xingisoo: jTintsuba ndo!

14

B'i ts'in y'énda já tixoo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Ndyja sa jo nistjin nga kuichú S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kaman-dakoho na'yu san. Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatexumoo incha tsangisjai niyá xi nkú ts'in k'uanachaha ra Jesu nga kuakj'ánijé ko ts'ínk'ien.

² Tunga b'ahá incha kitsúhu xinkjin:

—Najmi tu ajihin s'iu chjubée ndo tu xi najmi k'uésihi xuta nkjiun.

B'i ts'in nku tachjuun tsaténdzjojnúhu ntá sinjne Jesu

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Nk'ie nga tíña Jesu nanki Betania, ni'yaha Simon, nda xi k'uhun ch'in fentujnu, nk'ie nga kab'ejnat'a yámixq, as'ai nku tachjuun j'aiko ntá sinjne xi chji nkjún, xi naxú nardo kikjin kamandakoho. Kui xi tinchaha nku lubata ndjio chji. Tsakján tachjuun lubata ndjio ko tsaténdzjojnú nintaku Jesu ntá sinjne.

⁴ As'ai k'ua já xi tinja yo kama kjañan ko b'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjin:

—¿Á b'a ts'in kuan'ekatsún tiyaha ntá sinjne?

⁵ At'aha kama ts'ati jan unchan toon denariq kuach'a kai, tu xi kui tooon k'uaíhí ra xuta x'an.

—Ta incha kinchjayane tachjuun.

⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjehenntohoo tachjuun. ¿Á jun tin'estihruu? Nda tjin ni xi kuats'inna.

⁷ Xuta x'an bi, teheñte k'uéntujinnuu ko kama kuisinkoo nk'ie nga kama mjenuu. Tunga an najmi teheñte kúateñajinnuu.

⁸ Kui tachjin kuatsjá xi nkú tjin tíñaha. Ja kuak'íenda tíjtu yjonintena nga kuak'ojnuhu ntá sinjnei tu xi s'eyanjihinna.

⁹ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tu má xi tje'hén ni nga s'enijmi én nda tsuhu Ntjaná nga ngúsuhun asuntee, ta chubanijmíyaha ni xi kuats'in tachjin. B'a ts'in n'ekj'áitsjehen.

B'i ts'in y'énda Juda Iscariote nga ts'ínkjas'en Jesu

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ As'ai Juda Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo, ngjisehe já na'mi k'aku tu xi ts'ínkjas'ehen ra Jesu jóo.

¹¹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, kama tsjoho ko b'a incha kitsúhu Juda nga tsjáha toon. As'ai tsangisjai niyá Juda xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'ehen Jesu.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1Co. 11:23-26)

¹² Njstjin nga b'atuts'ihjin ra S'í Pascua, nk'ie nga chine ninkuan xi najmi kamandakoho na'yu san ko nga n'ek'ien chutsankaha s'iu, as'ai já ni'yakuyáha Jesu kingjásjajyahá:

—¿Má xi tjehen mjehi nga kuankínk'iendaí tu xi chineheni nichinehe S'í Pascua?

¹³ As'ai b'a kitsúhu jo já ni'yakuyáha nga kits'ínkji:

—Tankiún ajin nantjo. Yo satékjó nku ndá xi y'a nku ndji ntánijua. Tsjénkihu

¹⁴ ko má nga kjuas'en b'a t'ihyun ndá xi ts'e ni'yoo: “B'a titsu ndá maestru: ¿Má xi kui ante má nga kjinéka nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹⁵ As'ai kuakúnnyu nku ante tayá chánka xi ja tjinda xi tjehen nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi chineé.

¹⁶ As'ai tsitju já ni'yakuyóo. Incha tsichu ajin nantjo ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'énda nichinehe S'í Pascua.

¹⁷ Nk'ie nga ja kama jyuun, tsichuko Jesu já ni'yakuyá xi te joo.

¹⁸ Nk'ie nga ja tjintut'á yámixó nga tjincha kjine nichinehe S'í Pascua, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nku xi tjenjinnuu, xi ta ej tinekona, ts'ínkjas'enna.

¹⁹ As'ai kik'ientu babaha já ni'yakuyóo ko nga nkúnku kingjásjajyahá:

—¿A an?

²⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nku xi te joo, xi ta tábak'á nichine xi tjíya tabá má nga tábak'á.

²¹ At'aha b'a n'ehe Ntíhi Ndax'jun xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntíana, tunga, jiníma rú ts'ihin ndá xi ts'ínkjas'ehen! Tu sahá ra ngandaha ndá xu'bo tsa najmi kitsin.

²² Nk'ie nga tjincha kjine nichinehe S'í Pascua, jak'á Jesu ninkuon ko kitsjáha máb'achjíhi Ntíana. Tsakjánya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsúhu:

—Chjúbo. Kui xu'bi xi yjonintena.

²³ Ko ta jak'á chutsiun. Nk'ie nga ja kitsjáha máb'achjíhi Ntíana, as'ai kitsjáha já ni'yakuyáha ko incha kik'iyá chutsiun ngatentee jóo.

²⁴ B'i kitsúhu jóo:

—Kui xu'bi xi jinína. Kui xi ngjuaj ndzjoho ngandaha nkjin nkjún xuta. Jnina tíb'endako tsetse Ntíana nd'aj xi nkú ts'in nda ts'ínko xuta.

²⁵ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsjajée santa nkúhu nga kuichú njstjin nga k'ui ngáhana xi tsetsehe má batéxuma Ntíana.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga Pedro b'a kuítsu nga najmi behe

(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁶ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kisehe Ntíana, as'ai incha ngji asunntu tjennki xi 'mi Yá Olivo.

²⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ngatentoo n'endyjajihyun yjonnyu yáha an. At'aha b'a ts'in tjít'a éhen Ntíana: “Ts'in'úhun ndá bastuu ko ndzjoya chutsanko.”

²⁸ Tunga nk'iehe nga k'uaíya ngáhana ngabayoo, kfín tíjunnnyu Galilea.

²⁹ As'ai kinchja Pedro:

—Ndaha tsa ngatentee ts'ínndyjajihjin yjoho, tunga an najmi.

³⁰ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixihin. Kui njstjen xu'bi, kintehe ni nga kjintá xantó nyá xi ma joho, b'a kuixin nga najmi yaní jan nyá tjihin.

³¹ Tunga b'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa tjihin nga kuayáko, tu nku nga ts'inkiéná yjona nga behe.

B'a ta incha kitsú ngatentee já ni'yakuyóo.

B'i ts'in kinchjako Jesu Ntíana

(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

³² As'ai incha tsichu nku ante xi 'mi Getsemani ko b'a kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Tintsúbahanu ej. Kfínnchjako maná Ntíana ján.

³³ Ngjikó Pedro, Santiago ko Jua. Kik'atuts'ihjin nga kik'ie baba nkjúhun ko kis'entaha ra.

³⁴ B'i kitsúhu jóo:

—Kjuaba kitsejihin anímaná xi nkúhu tsa kui xi ja ts'ínk'ienna. Tintsúbao ej ko tintsúba ndo.

³⁵ As'ai ngjindju sa ichi ko yo kingjénsten ankjin santaha t'anankiu. Kinchjako Ntíana nga tsankihí tsa kama k'ua t'axihin chuba xi má nga un skuéhe.

³⁶ B'i kitsú:

—Ná'mi, ná'mi chí, ji xi mahi n'ei tu mí nihí ni. N'ek'ja t'axínni kjuanjima xu'bi. Tunga katumahá xi nkú ts'in mjehi, najmi xi nkú ts'in mjena.

³⁷ As'ai ngjise ngáha ra jóo, ko kjintufé nga j'aisehe. B'i kitsúhu Pedro:

—Simon, ¿a kisufei? ¿A ndaha nku ora najmi kuichukjuahi nga kuakinchin tik'uin?

³⁸ Tjntsuba ndo ko chubakoo Ntjaná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu. Yuhu animanuu, tunga yonintenuuhú xi najmi tichúkujaaha.

³⁹ As'ai Jesu ta ngji nchjakohó ngáha Ntjaná ko ta kuihi éen kitsú ngáha.

⁴⁰ Nk'ie nga kik'óya ngáha má tjintu já ni'yakuyóo, ta kjintuféhe ngáha nga j'aisehe, at'aha tib'échja suba nijńóo tunkun jóo. Najmi ta be nkú incha kuitsuhu.

⁴¹ As'ai ta kik'óya ngáha Jesu niyá xi ma jahan ko b'a kitsúhu jóo:

—¿A tu nku kisuntuféhe so ko tin'ekj'áiyó? Ja kama. Ja kuichu chuba nga n'ekjas'en Ntíhi Ndax'jun aya ntsja xuta ngatitsuun.

⁴² Tisintjoon ko tjián. Ja nibá tiña xi títs'ínkjas'enna.

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Nk'ie nga ta tinchjaha Jesu, tu j'aihi Juda, nku nda ni'yakuyá xi te joo. J'aiko nkjin nkjún xuta xi kits'ín nibá já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi ta tjíhin xá. Incha y'a kichá ndju ko yá nga incha j'ai.

⁴⁴ Nda xi títs'ínkjas'en Jesu tsinchá'a títjun jóo nga b'i kitsúhu:

—Xi kjexu'ba nga kjuaniñaha, kui xi Jesu. Chjúbó ko t'e'yún sisiun nga tankínkoo.

⁴⁵ Nk'ie nga j'ai, tjen'yún ngjik'úhün rá Jesu ko b'a kitsúhu nga kikjexu'ba:

—Ji nda maestru.

⁴⁶ As'ai incha jakj'ánijéhe jóo Jesu.

⁴⁷ Tunga nkuhú kichá ndju ts'asje nku nda xi síña yo. Kits'ín'uhun nku nda musuhu nda na'mi tíjuun. Tsatet'a tjabaxínñju.

⁴⁸ As'ai b'i kitsúhu Jesu jóo:

—¿A nda ndyjená? ¿Á ixí kicháhá ko yá kich'ahanu nga kjuá'ichj'anijéhenú?

⁴⁹ Xki nstjin tsásinjñajinnuu nga tsakuyá má ma natsihün njnku. Najmi kichjubénijenú. Tunga tjíhin ni nga kuitjusun éhen Ntjaná, kui nga b'a tímaha.

⁵⁰ As'ai incha tsanka ngatentee já ni'yakuyóo nga tsásinjña suba Jesu.

⁵¹ Tunga nkuhú ndati xi tu najyun tjabehé kam'otikjájnuhu yjohó nga tjennkihj Jesu, kui xi ta jakj'áha jóo.

⁵² Tunga tsinkféhén najyun tjabehé ko tsanka kisti.

B'i ts'ín kin'ekokjua Jesu nginkun já tjíxá judio

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ As'ai incha ngjiko jóo Jesu nginkun nda na'mi tíjuun. Yo kama njakú ngayjee já na'mi k'aku ko jáchá xi ta tjíhin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo.

⁵⁴ Máha Pedro, kitsjennki kjihün Jesu santa nkúhu nga tsichu natsin ni'yaha nda na'mi tíjuun ko y'eññajihün já jun xi kunntá yo nga kits'ínsut'á ts'ihin yjohó t'a nd'íu.

⁵⁵ As'ai já na'mi k'aku ko ngayjee já tjíxóo tsangisjai ni xi kama kjanít'aha Jesu tu xi kama n'ek'iehen, tunga najmi incha kisakúhú rá ni xi kjanínehe Jesu.

⁵⁶ At'aha ndaha tsa nkjin maha xi incha kitsjá tsank'á éhen nga ngji kontraha Jesu, tunga najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

⁵⁷ Tjín xi incha tsisintjen ko tsatéjéne tsank'á Jesu nga b'a incha kitsú:

⁵⁸ —Jín kinu'yái nga b'a kitsú ndai: “An ts'inxúya njnku xu'bj xi xuta kits'ínnda. Jan nstjin kjesintjen ngáhana kj'ai xi najmi maha xuta ts'ínnda.”

⁵⁹ Tunga tu nkú najmi kamahá nga nkuhú ni xi incha kinchja.

⁶⁰ As'ai tsisintjen nda na'mi tíjuun nga ngji sinña kamasehen ayoo ko kingjásjaiyaha Jesu:

—¿A najmi chumi nihi xi kuixímmi? ¿Á b'a tjincha tsuhu jóo nga tifi kontraha ri?

⁶¹ Tunga najmi chumi ni kitsúhu Jesu. Ndaha nku én najmi kinchja. As'ai ta kingjásjaiyahá ngáha rá nda na'mi tíjuun:

—¿A ji xi kits'ín nibá Ntjaná, xi Ntíhi Ntjaná?

⁶² B'i kitsú Jesu:

—An xi tibixín. Choo Ntíhi Ndax'jun nga k'úejñat'aha Ntjaná xi tjíhin nga'yún ko nga nibajin nintj xi tjín nk'a ján.

⁶³ As'ai kikjetiyajen najyun xi yja nda na'mi tíjuun. B'a ts'ín tsakúchji ndo nga najmi kisasihün én xi kinchja Jesu. B'a kitsú:

—¿A machjén saná já testiyu?

⁶⁴ Ja kuanu'yó nga najmi kuakienkjún Ntjaná nga kuanchja. ¿Nkú manuu?

Ngayjee jóo b'a incha kitsú nga tjeheñ rá ngabaya Jesu.

⁶⁵ As'ai tjín xi tsatéjénu Jesu nga kik'aya. Y'é'ma ankjín ko y'éhe ko b'a incha kitsúhu:

—Tjixínai xi nkúhu nda profeta, ¿yá xi kuak'íehi?

Já jun xi kunntá yo ta incha kik'onjin Jesu.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

⁶⁶ Nga kab'ejña Pedro kintee xi tjehe natsin ni'yoq, tu j'aihi nku na musuhu nda na'mi titjuun.

⁶⁷ Nk'ie nga kieke nga tits'insut'a yjohq Pedro t'a nd'iu, as'ai tu nku tsasehé ra qo b'a kitsúhu:

— Ji xi ta tjenkoj Jesu xi chá Nazaret.

⁶⁸ Tunga najmi kits'inkiehé yjohq Pedro. B'a kitsú:

— Najmi be ndo. Najmi be ni xi tibixín.

Tsitju yo nga ngji má xi tjehe tjen ankuja natsiun. As'ai kikjintá nku xanta.

⁶⁹ Na musu ta kiekehé ngáha ra qo kik'atuts'ihín nga b'a kitsúhu xuta xi tjincha yo:

— Kui cháj ta mako jmi xu'bo.

⁷⁰ Ta najmi kits'inkiehé ngáha yjohq Pedro. Sa kutju já xi tjincha yo b'ahá ta incha kitsú ngáha ra:

— Kjuaxi kjáihin nga ta ji makoj jóq. At'aha Galilea nibáhani.

⁷¹ As'ai ndjá kinchja Pedro qo xí Ntjanáha kits'inkie nga b'j kitsú:

— jNajmi be nda xi tibixín!

⁷² Kui chubo tjen'yún kikjintáha xantq n'ya xi ma johq qo j'áitsjehen Pedro ni xi kitsúhu Jesu: “Kintehe ni nga kjintá xantq n'ya xi ma johq, b'a kuixín nga najmi yaní jan n'ya t'ihin.” Nk'ie nga j'áitsjehen Pedro én xu'bi, kikjintá.

15

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda titjun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Nk'ie nga ja kama seen, incha y'éndako xinkjín já na'mi k'aku qo jáchá xi ta t'ihin xá qo já chjine'éhen kjuat'exumoo qo ngayjee já tjíxá xingisoo. As'ai tjí'yúhún ts'ihín ra Jesu nga incha ngji ts'ínkjas'ehen Pilato.

² B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha:

— ¿A ji xi nda rejhi xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

— B'a tjin ni xi tibixín.

³ Nkjin nkjún ni xi kikjanínehé já na'mi k'aku.

⁴ Kui nga Pilato ta kingjásjaiyahá ngáha ra Jesu:

— ¿A najmi chumi nihi xi k'úinni? Tasin'jú ma rj xi nkú ts'ín nkjin maha ni xi t'ikjanínehi jóq.

⁵ Tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu. Kui nga tu ni xí kama nkjühun ra Pilato.

B'i ts'in kitsjá kjuq Pilato nga n'ek'ien Jesu

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

⁶ Nk'ie nga xkj S'í Pascua, b'ejña ndai Pilato nku nda nubayá xi banki xuta nantja.

⁷ Kui nistjiun kjia'yún nku nda xi 'mi Barraba qo já xi kamakoho nga kikjanko já Roma. Kui xi incha kits'ink'ien anjima nga b'a incha kits'in.

⁸ As'ai incha j'ai xuta nkjiun qo kik'atuts'in nga tsankihj Pilato nga ts'ín xi nkú ts'ín xkj s'í.

⁹ B'a kitsú Pilato nga kingjásjaiyaha xuta nkjiun:

— ¿A mjenuu nga k'uejña ndainuu nda rejhi xuta judio?

¹⁰ B'a kitsú at'aha kamankjihín nga tíma xin k'un já na'mi k'aku ngat'aha ni xi tits'in Jesu qo nga kui kjuaha nga incha kits'ínkjas'ehen ra.

¹¹ Tunga já na'mi k'akuhú tsinchá'a xuta nkjiun tu xi kuankihi nga tu sahá Barraba xi n'e ndaihi ra.

¹² As'ai b'a kitsú Pilato:

— Nda xi nda rejhi xuta judio bixiún, ¿mi xi ts'ihín?

¹³ B'a incha kitsú xuta nkjiun nga kikjintáya:

— jTjat'a kruj ndo!

¹⁴ B'ahá ta kitsú ngáha Pilato:

— Tunga, ¿mi ni ch'on t'ihin xi kits'in ndo?

Tunga tu sahá 'yún incha kikjintáya sa xuto:

— jTjat'a kruj ndo!

¹⁵ Pilato bi mjehe nga tsjo k'úehé xuta nkjiun, kui nga kits'in ndaihi ra Barraba qo kitsjá kjuq nga s'ehé Jesu qo nga s'et'a kruu.

¹⁶ As'ai já juun jas'enko Jesu ni'ya masen xi 'mi ni'ya pretorio. Kinchja njaha ngayjee já jun xinkjín.

¹⁷ Incha kits'ínggja Jesu nku najyun ndju kuan nga incha kik'aya. Ko incha kits'ínnnda nku coroná na'yá xi y'é'a nintaku.

¹⁸ As'ai incha kik'atuts'in nga kik'aya:

—Antahi, ndá rejhi xuta judio.

¹⁹ Incha jak'á nku yáxa nga kik'onntjai nintaku Jesu ko tsatétéjnu. Tsinchakúnych'int'aha nga kik'aya.

²⁰ Askahan nga ja kamaha nga kik'aya Jesu, ts'asje ngáha najyun ndju kuon ko kits'ínggja ngáha najyun xi ts'e Jesu. As'ai incha tsitjuko tu xi nguát'a kruuhu.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Nku ndá nanki Cirene xi Simon 'mi, Alejandro ko Rufe ntíhi. Jhá j'aihi ndo ko nk'ie nga tif'a yo, kin'e kjuá'yúhún ra nga k'uanji kruuhu Jesu.

²² As'ai incha ngiko Jesu ante xi 'mi Golgota. Kui éen xi tsuhu ra: Antehé Nintaku Aníma.

²³ Kik'aihi nga k'ú binu xi kin'etjijinkoho nki, tunga najmi kik'íhi Jesu niu.

²⁴ As'ai incha kingját'a kruu. Já juun incha tsakjanya xihí xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin, tu xi b'a ts'in skuéhe má t'íaha xi sákúhu ra nga nkúnku.

²⁵ Chuba nja nga ta jyuun kis'et'a kruu Jesu.

²⁶ Nku yáte kis'et'a mí kjuaha nga tin'ek'iehen. B'i ts'in kis'et'aha yátee: “Ndá rejhi xuta judio.”

²⁷ Tá kis'et'a kruuko Jesu jo já ndyé. Nku xi kitsjen nga kixihí ko nku nga skjúhun.

²⁸ Yo tsitjusun ni xi y'é'ta Isaiá nk'ie nga b'a kitsú: “Nkujihín kamako já xi bangane kjuatéxumaha Ntjáná.”

²⁹ Xuta xi tjincha f'a yo najmi kikienkjún Jesu nga kinchja. Kits'ínk'ajni nintaku nga b'a incha kitsúhu:

—Ji xi n'exúyai nínku ko jan nistjin chjúsintjen ngáhani, tsixin.

³⁰ ¡N'ek'anki yjohí! ¡Títjudent'ai kruu!

³¹ B'a tá ts'in kik'ayaha já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. B'a incha kitsúhu xinkjín:

—Kamaha ndaj nga kj'ai xi kits'ínk'anki, tunga tu sa najmi mahá ngáha ts'ínk'anki yjoho.

³² Katitjudent'a kruu nd'aj, tsa kui xi kits'in nibáha Ntjáná, tsa kui xi ndá rejhi xuta Israel. B'a ts'in chahaná ko s'ejinná ma.

Ko já xi kjintut'a kruuko Jesu tá ch'on incha kitsúhu.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Nk'ie nga tsichu chuba te jo nga nistjiun, kis'e jyun ngayjee asunntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngxuun.

³⁴ Chuba jan 'yún kikjintáya Jesu nga éhen kinchja. B'i kitsú:

—Eloi, Eloi, ¿lema sabactani? —kui éin xi tsuhu ra: Ji Ntjana, ji Ntjana, ¿á kan'e nga mahani?

³⁵ K'ua xuta xi kabincha yo incha kint'é kui éen. Kui nga b'a incha kitsúhu ra xinkjín:

—Tasinñju. Ndá profeta Eliá tinchjaha ndo.

³⁶ As'ai tsangatsanka nku ndá xi sjña yo ko nku tsanka kits'ínk'anchiko sesehe binu san. Kui xi y'éku nku yáxa nga kits'ínk'ik'uhun Jesu tu xi k'úhi ko b'i kitsú:

—Chúya maá. Cháse ma raá tsa nibá Eliá nga kjéjehen t'a kruu.

³⁷ As'ai 'yún kikjintáya Jesu ko k'ien.

³⁸ Nk'ie nga b'a kamo, kitiyájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúhun nínku. Jo tsitju. Kik'aha ra nk'aha santaha kintee.

³⁹ Máha ndá jun k'akuhu já juun xi kabasinjna ankjín Jesu, nk'ie nga kint'é xi nkú ts'in kikjintáya ko nga kieke xi nkú ts'in k'ien Jesu, as'ai b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndaj xi Ntíhi Ntjáná.

⁴⁰ Yo kjint'á kabincha k'ua jminchjín xi tjincha base. Ajihjin jminchjín tá kabasinjnain Mariá Magdalena, Mariá xi naaha maha Kuse ko Santiago xi ntí kuts'j, ko na Salome.

⁴¹ Kui jminchjín xu'bj xi kitsjennkíhi ko tsinkoho Jesu nk'ie nga y'ejna ante Galilea. Tá tjincha ya yo kj'ai jminchjín xi tá incha j'aikoho Jesu nanki Jerusalem.

B'i ts'in kis'eyanji Jesu

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Kui nistjiun tís'enda ni xi ts'e s'íu, at'aha ja túbichú tíña nistjin nkjúun. Nk'ie nga ja tíma jyun,

⁴³ J'ai nku nda xi 'mi Kuse xi nanki Arimatea nibáha, xi ta nda tjaxá k'aku. Ta tikuyaha nistjin nk'ie nga kuatexuma Ntjaná. Kui xi kama k'un ngjisehe Pilato ko tsankihi yjonintehe Jesu.

⁴⁴ Kama nkjühun Pilato nga kutjuhú k'ien Jesu. As'ai kinchjaha nda jun k'akuhu já juun ko kingjásajayahá tsa ja ka'me Jesu.

⁴⁵ Nk'ie nga kitsuyaha nda jun k'aku niu, as'ai kitsjaha Kuse yjonintehe Jesu.

⁴⁶ As'ai ts'atse Kuse nku najyun. Kui xi kik'ontikjánu yjonintehe Jesu, nk'ie nga kikjejen t'a kruu. As'ai ngjingjáñaya nku tixa tsjó xi kin'endat'a naxiu ko kik'ontikjá nku ndjio chánka nga y'échjane ankjuu tsjó.

⁴⁷ Maria Magdalena ko Maria xi naaha Kuse incha kieke má xi tjeheh kis'eña yjonintehe Jesu.

16

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Nk'ie nga j'a xuatu, as'ai Maria Magdalena, Maria xi naaha Santiago maha ko na Salome ts'atse ni xi sinje, tu xi ngjuajngájnuhu ra yjonintehe Jesu.

² Nk'ie nga ta jyun ta jyuhun nistjin xi b'atuts'ihin ra tuntjó, incha ngji tsjóo nga ja titju ts'iu. B'i ngjan kingjásajayahá xinkjin:

³ —Yá xi kjéxinná ndjio xi tjíchjane tsjóo?

⁴ Tunga nk'iehe nga incha tsase, kieke nga ja kan'e t'axin ndjio chánkantsú xi kis'echjane ankjuaha tsjó.

⁵ Incha jas'en tixa tsjóo ko kieke yo nku ndati xi yja nku najyun ndju taba nga kab'eña andai kixihi tsjó. Kitsankjün jminchjün.

⁶ Tunga b'ahá kitsú ndatu:

—Najmi tu binkjun. Jesu xi nibáha Nazaret xi kis'et'a kruu tibinchisjó. Ja kaf'áya ngaha ra ngabayoo. Najmi ta tjihin ei. Chaso ei má nga kis'eña.

⁷ Tunga b'ihí tankink'ihun já ni'yakuyaha ko Pedro nga ante Galilea ngjuaj titjuhun Jesu. Yo skue xi nkú nga kitsúhu.

⁸ As'ai ixi tijncha b'atsé nkjühun ts'ihin jminchjün nga tsitju aya tsjóo ko 'yün incha ngji. Ndaha nku én najmi incha kinchja at'aha tijncha tsankjün.

B'i ts'in kik'atuts'ihin Jesu nga tsakúchijihí yjoho xuta ni'yakuyaha

(Jn. 20:11-18; Lc. 24:13-35)

⁹ Nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo nga ta jyuhun nistjin xi tib'atuts'ihin ra tuntjó, titjun tsakúchijihí yjoho Maria Magdalena xi kik'asjejihin yatu jáninda.

¹⁰ Kui xi ngji tsuyaha já xi kitsjenko Jesu xi ta tjintu baba ko tijncha kjintá.

¹¹ Tunga nk'iehe nga kint'éjóo nga tjina tik'un Jesu ko nga Maria Magdalena kabakúchijihí yjoho, najmi kis'ejihin ni xi kitsú Maria.

¹² Askahan kj'ai ts'in tsakúchijihí yjoho jo já ni'yakuyaha Jesu xi tijncha ts'in niyá nga tijncha fi já.

¹³ As'ai incha kik'óya ngaha já xi joo nga ngji tsuyaha já xingisoo, tunga tu nkú najmi kis'ejihin ra ni xi kitsú já xi joo.

B'i ts'in kitsjá xaha Jesu já ni'yakuyaha

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ As'ai tu chahan tsakúchijihí yjoho Jesu já ni'yakuyá xi te nkuu nk'ie nga kab'entut'a yámixoo. Ndjá kinchjako at'aha najmi s'ejihin ko ndjá tjintuyá animaha, at'aha najmi kis'ejihin ni xi kitsuyaha xi kieke Jesu nk'ie nga ja j'áya ngaha ra ngabayoo.

¹⁵ B'i kitsúhu jóo:

—Tankiún nga ngúsuhun asuntee ko t'enjmíhuu én nda tsuhu Ntjaná ngayjee xuta xi tjin.

¹⁶ Xi s'ejihin én nda tsuhu Ntjaná ko saténtá, kui xi k'uanke. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ndyja.

¹⁷ Xuta xi s'ejihin én nda tsuhu Ntjaná ts'jin kui kjuankjün: ngajona k'onsjehe jánindoo, kúinchja kj'ai kj'ai én xi tjin.

¹⁸ Kujak'áya ntsja ye, tsa tjin nki ch'onk'un xi k'úi, najmi chumi nihi xi ts'ihin, ko ngjuenne ntsja xuta un ko kamanda.

B'i ts'in ngjinji Jesu nk'a ján

(Lc. 24:50-53)

¹⁹ Nda Ntjaná Jesu, nk'ie nga ja kinchjako já ni'yakuyaha, as'ai ngjinji nk'a ján ko y'eñat'aha Ntjaná.

²⁰ As'ai incha tsitju ja ni'yakuyoo nga y'enijmi ehen Ntiana ngayjee ante xi tjin. Nda Ntiana tsasinkoho ko kits'in kjuankjun nga tsakuchi nga kjuaxi en xi tincha b'enijmi ja ni'yakuyaha.

Xujun xi y'et'a Luca én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in b'atuts'ihin ra xujun

¹ Nkjin nkjun maha xuta xi kama mjehe nga k'uet'a ch'ich'in xujun ni xi kama ajinni,
² xi nkú ts'in tsakúyani já xi tunkun kikihe niu santaha nga tuts'ihin ni ko xi kik'ai xaha nga y'enijmi éen.

³ Kui nga ko ta an, nda xinkjián Teofilo, kingjasáiya sisihinna xi nkú ts'in niba tuts'ihin ra ngayee niu, ko b'a mana nga nda tjin nga k'uet'a ch'ich'ihin ni xu'bj.

⁴ B'a tits'ian tu xi b'a ts'in cha kixi sisihinni ni xi tsinchiyá.

B'i ts'in kitsúya titun nku ntitsje nga tsin Jua Bautista

⁵ Nistjin nga tsatexuma nda rej Herode ante Judea, ta y'ejna nku nda na'mi xi kik'in Zacaria xi y'aha ra ntjehe nda na'mi Abia. Ko Isabel xi chjuuhun maha, kui xi y'aha ra ntjehe Aaron.

⁶ Nga joo naxu tsincha nginkun Ntjaná. Najmi tjin xi kama ts'innijehé ra tsa mí nihi, at'aha incha ts'intjusun ngayee éhen Ntjaná ko kjuatexumaha Ntjaná.

⁷ Tunga najmi tjihin ra nti, at'aha nti Isabel ko ja chá nkjun nga joo.

⁸ Nk'ie nga tjihin nda na'mi Zacaria nginkun Ntjaná xi nkú ts'in tjeheh ra ntjehe

⁹ xi nkú ts'in tjíñaha já na'miu, kui kikanéhe nga kjuas'en ante nkjuhun njnku xi má nga k'ueti ni xi sinje.

¹⁰ Ngayee xuta nantjo kabincha natsin njnku nga tjincha nchjako Ntjaná nk'ie nga titi ni xi sinje.

¹¹ Tu kama chjihí ra Zacaria nku ntitsjehe Ntjaná xi kabasinjnat'a nga kixihí nahan xi má nga s'etisun ni xi sinje.

¹² Jxi b'ahá kamaha Zacaria nk'ie nga kiki ntitsjee ko tu ni xi kitsankjuhún.

¹³ Tunga b'ahá kitsú ntitsjee:

—Ji Zacaria, najmi tu binkjuin. At'aha Ntjaná ja tsasínfjuhú ni xi tsinchihí. Isabel xi chjihin maha tsjáhi nku ntix'in, ko Jua t'et'aihí ntiú.

¹⁴ Yún s'ehi kjuatsjo ko nkjin xuta xi ta s'ehé kjuatsjo nk'ie nga tsin ntíhi,

¹⁵ at'aha kui xi chánka kama nginkun Ntjaná. Najmi k'úi binu ko ta ndaha xán. Tséjihin ra Espiritu Santo kintehe ni nga tsin.

¹⁶ Ts'jin nga nkjin nkjun xuta xi nte Israel tjeheh ra ts'ink'óttyiak'un ngáha Ntjaná xi Ntjaha maha.

¹⁷ Kui xi tjun k'uaí ko s'ejñajihin Espirituhu ko nga'yuhun Ntjaná xi nkúhu nda profeta Eliá nk'ie. Kui xi ts'ink'óntjaiya anímaha xi tí'mi na'mi tu xi ts'intjoho ntíhi. Ko ts'ink'óntjaiya anímaha xuta xi ndjá tjintuyaha tu xi naxu kamankjihin ra xi nkú ts'in naxu mankjihin xuta xi naxu tjima nginkun Ntjaná. B'a ts'in k'uéndaha nku naxinantá xi tjíndaha yjoho nk'ie nga ts'ink'ájihin Ntjaná.

¹⁸ As'ai b'a kitsú Zacaria nga kingjasaiyaha ntitsjee:

—Nkú ts'in skuehena nga kjuaxi ni xi tí'mini? At'aha ja chá nkján ko tachjuunná ja ta tjin nkjuhun nú.

¹⁹ B'a kitsú ntitsjee:

—An xi 'mina Gabriel. An xi tjíña nginkun Ntjaná. Kan'e nibána xi má nga kuinchjako ho ko nga xinyaha én nda tsu xu'bj.

²⁰ Nd'ai kama njmai ko najmi ta kama chubahani santa nkúhu nga kuitjusun én xi kuaxihin, at'aha najmi kuas'ejhin éenna. Kui xi kuitjusun nistjin xi tjihin nga kuitjusun.

²¹ Máha xuta nantjo, kabincha natsiun nga tikuyaha Zacaria. Kis'entaha ra at'aha tib'andayaha Zacaria aya nkjuhun njnku.

²² Tunga nk'iehé nga tsitju yo, najmi ta kama kinchjako ho xuto. As'ai incha kamankjihin xuto nga tjin ni xi kiki Zacaria aya nkjuhun njnku, at'aha tu ntsjahá tits'inchén nga tinchja. J'a nistjin ko tu nku b'ahá ts'in y'ejna njma.

²³ Nk'ie nga ja kama ndjuú xaha, as'ai ngji ngáha ni'yaha.

²⁴ Askahan kik'a nti Isabel, chjuuhun Zacaria. Un sá kamaha nga najmi tsitju ni'yaha tachjún. B'i kitsú:

²⁵ “B'a kits'inkona Ntjaná tu xi najmi ta ch'on ts'in kuasehena xuta.”

B'i ts'in kitsúya titun nku ntitsje nga tsin Jesu

²⁶ Nk'ie nga j'a jun sá, as'ai kits'inkji Ntjaná ntitsje Gabriel nanki Nazaret, nanki xi tjíñajihin ante Galilea.

²⁷ Nku én ngjiko ho ntitsjee nku takjin xunkú xi 'mi Maria, xi ja tjíndako ho nga kuixanko nda xi 'mi Kuse, xi ntjehe nda rej David y'aha ra.

28 Jas'en ntítsjee má tǎjña takjún ko b'i kitsúhu:

—Antahi. Tse nkjún kjuanda xi tí'bajhi. Nda nkjún ts'in basehi Ntjáná.

29 Nk'ie nga kikié Mariá ntítsjee ko nga kint'é niu, ixí b'ahá kamahá ko kingjásjaiyahá yjoho nkú tsuhú rá kjuasuniñoq.

30 As'ai b'ahá tá kitsú ngáha ntítsjee:

—Ji Mariá, najmi tú binkjuin. Kjuandahá Ntjáná tǎtsjáhi.

31 Nd'ai nku ntí ch'ai, nku ntíx'in s'ejñahi. Jesu k'úét'aihi ntúy.

32 Kui xi nku ndá chánka kama ko Ntíhí Ntjáná xi tǎjña nk'a ján k'úihín. Ntjáná ts'jín nga kui xi kama ndá rej xi nkúhu ndá rej David, at'ahá kui xi ntjehé David.

33 Kuatéxumahá naxinantá xi y'ahá rá ntjehé Jacob santaha tú nkjéhé ni ko najmi tǎjín xi kama kjé'ahá xáhá nga kuatéxuma.

34 B'a kitsú Mariá nga kingjásjaiyahá ntítsjee:

—ǎNkú ts'in kuitjusuhun ni xu'bjí? At'ahá najmi kje tǎjínna x'in.

35 B'a kitsú ntítsjee:

—Espiritu Santo nǎbajenk'úhin ko nga'yúhún Ntjáná xi tǎjña nk'a ján k'ué'makoho ri nk'íehén. Kui kjuahá nga Ntíhí Ntjáná k'úihín ntí je xi tsíun.

36 Isabel xi ná xinkí maha ja tá y'a nku ntí, ndaha tsa ja chá. Ná xi ntí kitsú xutá jun sá ja tǎjín nd'ai.

37 Ntjáná bi najmi tǎjín ni xi najmi mahá ts'in.

38 As'ai b'a kitsú Mariá:

—An xi ná musúhu Ntjáná. B'a katumana xi nkú nga kuakixínní.

Nk'ie nga b'a kitsú Mariá, as'ai ngji ngáha ntítsjee.

B'i ts'in ngitsubek'ún Mariá Isabel

39 Kui nǎstjún y'énda yjoho Mariá ko ngji kitsá kitsá nku nanki jchí xi tǎjñajihín asunntu tǎjénki xi tǎjín ante Judea.

40 As'ai jas'en ni'yahá Zacariá ko kikjaniñahá Isabel.

41 Nk'ie nga kint'é Isabel kjuasuniñahá Mariá, kits'in nǎjyá ntí xi y'a ko j'aitsejǎhín rá Isabel Espiritu Santo.

42 As'ai 'yún kinchja Isabel nga b'a kitsú:

—Ajihín ngayjehé jmichjún 'yún nda kits'ínko sahi Ntjáná ji ko 'yún nda kits'ínko ntí xi kich'ai.

43 Tungá, zyáhá ni an nga nǎhahá Chá Ntjáná kj'uaisehena?

44 At'ahá nk'ie nga kuant'e kjuasuniñahá, ixí kuats'in nǎjyá tsjoho ntína aya kants'á.

45 Á b'a ndaha ri ji xi kis'ejihín ri nga tǎjín nga kuitjusun én xi kitsúhi Ntjáná.

46 As'ai b'i kitsú Mariá:

A b'a 'yún chánkaha Ntjáná tǎtsu anǎmaná.

47 Tǎts'intsjoho Ntjáná xi kunna.

48 At'ahá xi batéxumana kik'axkǎhina an xi kinte tǎjén.

Nd'ai ko santaha tú nkjéhé ni:

“Á b'a nda kits'ínkoho ri Ntjáná”, kuitsuna xutá.

49 At'ahá ni xi i ja kits'ínkoha xi tǎjín nga'yún.

Nkjún j'áin xi ts'e.

50 Kui xi base nǎmahá xutá xi benkjúhún,

xutá xi kis'e ko xi tǎjín ko xi s'e.

51 Tsakúchji nga'yúhún nga kits'in ni xi i.

Kits'índzjoya xutá xi ngak'un b'asje yjoho.

52 Kikjexíhín xáhá jmirej,

ko ts'asjenk'a xutá x'an.

53 Kitsjáhá ni xi nda xutá xi najmi tǎjín nichine,

ko kits'ínkji tiya xutá nchínóq.

54 Tsasinko xutá Israel xi xutá musúhu maha,

j'áitsjehén ko tsase nǎmahá,

55 xi nkú kitsú tǎtjuhún ntje chána,

Abraham ko ntje xi s'ehé askahan.

56 Jan sá kamahá Mariá nga y'eññako Isabel. Askahan kik'óya ni'yaha.

B'i kama nga kitsin Jua Bautista

57 Tsichu nǎstjín nga tsíhín ntí Isabel. Nku ntíx'in kitsihín.

58 Nk'ie nga kint'é xutá xi tǎjintut'á tiñahá ko xutá xinkjín nga Ntjáná tsase nǎmahá Isabel, tá tsjo nkjún incha kamahá ko kui.

59 Nk'ie nga tsichu nǎstjín jihín ntúy, ngji ts'íhín ni circuncision ko mjehe xutá nga Zacariá k'úin ntúy xi nkú 'mi ná mihí.

⁶⁰ Tunga b'ahá kitsú naaha ntú:

—Najmi. Jua tjihin nga k'úin.

⁶¹ B'a incha kitsú xuta:

—Tunga najmi tjihin xuta xinkju xi b'a 'miu.

⁶² As'ai kingjásajayahá na'mihí ntú mi j'áihin xi mjehe k'ué't'a.

⁶³ Tsanki Zacaria nku yáte ichi ko b'i ts'in y'é't'a: “Jua k'úin”, kitsú. Kama nkjühun ngayjee xuta xi tjincha yo.

⁶⁴ Ta kuihi chubó kama kinchja ngáha Zacaria ko kik'atuts'in nga kits'intsoho Ntjaná.

⁶⁵ Kitsankjün ngayjee xuta xi tjin tiña andai ni'yaha ko kinchjanjímíyaha ni xi kamoo xuta xi tjinu ngayjee asuntu tjenki xi tjin ante Judea.

⁶⁶ Ngayjee xuta xi kint'é niu y'éjintak'un ko b'i incha kitsú animaha:

—¿Yá xi kama ntú nga kama chá?

At'aha nga'yühun Ntjaná tijnajihin.

B'i ts'in kinchjanjímíyaha Zacaria Jua

⁶⁷ J'aitsejihin ra Espiritu Santo Zacaria, na'mihí ntú. Kits'inkinchjahá xi nkúhu nku nda profeta nga b'i kitsú:

⁶⁸ Kan'etsjohó Ntjaná xi Ntjahá xuta Israel,

at'aha j'ai ts'in ndaíhi xuta xi ts'e!

⁶⁹ Ja kits'in nibá nku xi tjihin nga'yún, kui xi ts'ínk'ankiná, nku xi y'aha ra ntjehe David, nda xi kint'é'éhen Ntjaná.

⁷⁰ Kui ni xi kinchja nistjin nk'ie,

nga kits'ínkinchja já profetaha.

⁷¹ Kitsú nga k'uasjejinná ajihin já kontraná,

ajihin nga'yühun ngayjee já xi unkiená.

⁷² Kitsú nga kuase nímaha ntje cháná,

nga najmi ts'ínchaya ni nda xi y'énda nk'ie.

⁷³ Kitsúya kixíhi Abraham xi ntje cháná maha,

⁷⁴ nga ts'ín ndaíná ajihin já kontraná,

tú xi najmi kuínkjühunná nga kuínú'yá'éheén,

⁷⁵ nga je ko naxu kuíntsubaá nginkun ngayjee nistjinná.

⁷⁶ Ko ji, ntí jchina,

ji xi k'úihin nda profetaha Ntjaná xi tjiná nk'a ján.

At'aha ji xi k'úin tíjuhün Nda Ntjaná,

ji xi k'úéndai niyaha.

⁷⁷ Kuakúchijihí xuta xi ts'e yá xi ts'ínk'ankihí,

nga kama ndyjat'aha ngatitsuhun.

⁷⁸ Chánka kjuanúma tak'uhun Ntjaná,

xi nkú ts'in ma chji ts'íu nga nibá ma seen,

⁷⁹ tú xi ts'ín ndzjehen ra xuta xi tjinu má jyuun,

má tjen nk'íehen ngabayoo,

tú xi tsjaníyahaná nkú ts'in kuíntsubajían kjuajyu.

⁸⁰ Ntú tú nku kisáhá ko kama nkjink'un. Ante kixiu y'ejña santa nkúhu nga tsichu nistjin nga tsakúchijihí yjohó xuta Israel.

2

B'i ts'in kitsin Jesu

(Mt. 1:18-25)

¹ Nistjin ján nda tíjun Augusto Cesar kitsjá kjuá nga ngjuait'a xi nkú tjin maha xuta xi batéxumaha ndo.

² Nk'ie nga j'aisun tíjun j'áihin xuta, nda Cirenio tjihin xá ante xi 'mihí Sirja.

³ Ngayjee xuta nankihí incha ngjik'ít'a yjohó.

⁴ Nazaret tsitju Kuse, nanki ichi xi tijnajihin ante Galilea, nga ngji Belen, nanki ichi xi tijnajihin ante Judea. Yo má nga kitsin nda rei David, ko Kuse tá ntjehe David y'aha ra.

⁵ Yo ngjik'ít'a yjohó nga tjenko ts'ihin Maria, tachjuún xi tjinako. Ntí ja y'a Maria kui chubó.

⁶ Ko ni xi kama, nk'ie nga ja tjinu yo, tú tsichuhú nistjin nga tsín ntíhi Maria.

⁷ Kitsihin ntí tjuhun. Kik'ontikjájnu nusti ko kits'ínkjájñaya yátikúyá xi kjineya nichine chu, at'aha najmi tá tjihin ante aya ni'ya má nga ts'ínk'a nistjen xuta xi ts'in niyá.

B'i ts'in incha j'aisehe já bastuu ntí Jesu

⁸ Tiña nanki Belen tjinu ajin jínó já bastu xi tjincha kunntá jyun chutsankaha.

⁹ As'ai tjen'yún nkuhú ntítsjehe Ntjáná tsakúchijihí yjoho, kò kjuachánkahá Ntjáná kits'ín ndzjen chji chji má xi tjehe kab'entu jóo. Tù xí incha kitsankjúhún jóo.

¹⁰ Tunga b'ahá kitsú ntítsjee:

—Najmi tú binkjun. At'ahá én nda tsuhú kjúáj xinyanúu, én xi ts'ín nga k'úetsjoho ngayjee xuta.

¹¹ At'ahá ngandanúu nankihí David kuatsin nd'áj nku xi ts'ínk'ankinúu, kui xi Cristo xi Nda Ntjánúu.

¹² B'j ts'ín cháhanu ntíu. Nusti kitikájánu nga kjijñaya yátikúyá xi kjineya nichine chü.

¹³ Tjen'yún j'ainchat'ahá rá ntítsjee nkjin nkjún sa ntítsje xi nibaha ndjiojmi ján. Kui xi kits'intsjoho Ntjáná nga b'j incha kitsú:

¹⁴ ¡Kas'ehe kjuachánka Ntjáná nk'a ján,

kò t'anankiu kas'ehe kjuajyú xuta xi nda tjintuyáha!

¹⁵ Kò nk'ie nga ja incha ngji ngáha ntítsjee nk'a ján, b'j ngján kinchjako xinkjín já bastuu:

—Tjián Belen. Tjihinseé ni xi kamoó, ni xi kuatsúyaná Ntjáná.

¹⁶ As'ai incha ngji kitsá kjtsa yó kò kisakúhu Mariá kò Kuse kò ntíu nga kjijñaya yátikúyá xi kjineya nichine chü.

¹⁷ Nk'ie nga incha kikie ntíu, as'ai kitsúya ni xi kik'ihín nga kis'ejña chjihí ntíu.

¹⁸ Kò ngayjee xuta xi kint'é niú kama nkjúhún ni xi tjincha nchjá já bastuu.

¹⁹ Tunga máha Mariá, animáha y'éjñajin ngayjee ni xi kamoó. Tú nku kits'innkink'uhún niú.

²⁰ As'ai kik'óya ngáha já bastuu. Incha kits'ínkie yjoho nga Ntjáná xi tjihín kjuachánka kò kits'intsjoho Ntjáná tú ngat'ahá ni xi kint'é kò kikie. At'ahá tsitjusunye ni xi kik'ihín.

B'j ts'ín kisakúchji ntí Jesu nginkun Ntjáná

²¹ Nk'ie nga j'a jin nstjin, kin'ehe ni circuncision ntíu kò Jesu kik'in nga kis'et'a, kui j'áin xi kitsjáha ntítsjee Mariá kintehe ni nga tsín ntíu.

²² Xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Moise, nk'ie nga tsichu nstjin nga tjihín nga ts'ín je yjoho Mariá kò ntíu nginkun Ntjáná, incha ngji nanki Jerusalen tú xi s'ejña chjihí nginkun Ntjáná.

²³ At'ahá b'a ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Ntjáná: “Ngayjee ntíx'in xi tjun tsín, kui xi kama ts'e Ntjáná.”

²⁴ Ngjiko chje xi nkú nga ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Ntjáná, at'ahá b'a ts'ín tjít'a: “Jo chutuju kò tsa jo nise xi nkú joyaha chutuju xi k'uai chje.”

²⁵ Tjñá nanki Jerusalen nku ndá xi 'mi Simeon. Kui xi naxu sjñá nginkun Ntjáná kò benkjún Ntjáná kò tükuyáha nstjin nga kama ndáihí xuta Israel. Espiritu Santo tjñajihín

²⁶ kò kitsúyahá nga najmi kuayá tsa najmi skué Cristo xi ts'ín nibá Ntjáná.

²⁷ Tsasín njyáha Espiritu Santo nga j'ai njnku, kò nk'ie nga j'aikoho xi cháha ntí Jesu njnku tú xi n'ehe rá xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumoo,

²⁸ as'ai Simeon kingjáya ntsja ntíu. Kitsjáha máb'achjihí Ntjáná nga b'j kitsú:

²⁹ Ji Na'mi, ja kuasakúna kjuajyú nd'ái.

Ja kuitjusun ni xi kik'inya tjtjunni.

Kui nga tjennteheni nga kuayáhana an xi ndá musuhí.

³⁰ At'ahá tunkán kuakiekohona xi nkú ts'ín ts'ínk'anki xuta,

³¹ xi y'endai nginkun ngayjee xuta.

³² Kui xi nkú joyaha nd'í,

kui xi ts'ín ndzjehen xuta asuntee,

kò tsjáha kjuachánka xuta xi ts'j, xuta Israel.

³³ Kama nkjúhún na'mihí kò naaha ntíu ni xi kitsú Simeon nga kinchayaha ntíu.

³⁴ Nda kinchjane Simeon xi cháha ntíu. As'ai b'j kitsúhu Mariá:

—Kui ntíu xi tjihín nga ts'ínkjine kò a rá kjésintjen nkjin xuta Israel. Ni xi kuakúchji nkjin xuta ngjuaj kontraha.

³⁵ B'a ts'ín s'ejña chjihí ni xi tjintujín animáha nkjin xuta. Tunga máha ji, b'a kamahi ni xu'bj xi nkú joyaha nku kjchá xi kjuas'enjin santaha animáhi.

³⁶ Kò tá sjñá yó nku tachjuún profeta xi 'mi Ana, xi takjihín Fanuel maha, xi y'ahá rá ntejhe Aser. Kui xi ja chá nkjún. Kjintí nga tsixan kò yatu nú kamaha nga y'éjña kò x'ihín.

³⁷ Ja tjihín cháte kò katé ñju nú nga ja k'ien x'ihín. Kò tú nku naťsin njnkuhú b'ejña. Nstjin nstjen ts'intsjoho Ntjáná nga b'ejña kjintía kò nga nchjako Ntjáná.

³⁸ Kui chubó tá tsichu Ana yó kò kitsjáha máb'achjihí Ntjáná nga kikie ntí Jesu. Kitsúyahá ngayjee xuta xi tjincha kuyáha nstjin nga kama ndáí ngáha rá nanki Jerusalen yáha kui ntíu.

³⁹ Kò nk'ie nga ja kamaha nga kits'intjusun xi cháha Jesu ngayjee xi nkú ts'ín tjít'a kjuatéxumaha Ntjáná, as'ai kik'óya ngáha nanki Nazaret, nanki ichí xi tjñajin ante Galilea, at'ahá yó nankihí.

⁴⁰ Kisá ntíu kò kis'ehe nga'yún kò 'yún kama nkjink'un sa. Kò kitsjáha kjuandaha Ntjaná.

Nk'ie nga ndyjahá Jesu b'í ts'in kinchjanijmí kò já chjine' éhen kjuatéxumoo

⁴¹ Xkí nú incha fi xi cháha Jesu nanki Jerusalen nk'ie nga bitju S'í Pascua.

⁴² Nk'ie nga ja jehe te jo nú Jesu, incha ngji yo at'aha b'a ts'in tíña nnyáha.

⁴³ Nk'ie nga ja je s'íu, as'ai incha kik'óya ngáha ni'yaha, tunga y'eñháha nda chí Jesu nanki Jerusalen. Najmi kikie xi cháha nga b'a kits'in.

⁴⁴ Xuta xingisoo rá tjeñjihin Jesu incha kitsú. Nku nistjin kits'in nnyá, tunga nk'iehé nga tsangisajihin xuta xinkjin kò xuta xi behe,

⁴⁵ tu najmi kisakúsaihi rá. As'ai kits'ink'óya ngáha yoho nanki Jerusalen nga tsangisajai.

⁴⁶ Nistjin xi ma jahan incha kisakúhu Jesu natsihin ninku. Kab'eñjahihin já chjine' éhen kjuatéxumoo. Kui jóo xi tibasínñujuhú kò tjbásajiyaha Jesu.

⁴⁷ Ngayjee xuta xi tint'éhe kama nkjúhún kjuankjintak'un xi tjihin Jesu kò xi nkú ts'in títuya ni xi tichasajiyaha.

⁴⁸ Kama nkjúhún xi cháha nk'ie nga kikiehe kò b'a kitsú naaha:

—Ji ntíña, zá b'a kin'ekohoní? Na'mihí kò an ni xi nkjún tímaní nga tbinchisajihí.

⁴⁹ B'í kitsú Jesu:

—Zá an tbinchisajihinú? ZÁ najmi yanú tsa ni'yaha na'miná tjihin nga kúatejña?

⁵⁰ Tungá najmi kamankjihin rá ni xi kitsú Jesu.

⁵¹ As'ai kits'óyako ngáha xi cháha Nazaret kò kint'é'én tehentehe. Kò naaha y'eñhajin animaha ngayjee ni xu'bi.

⁵² Jesu tu nku kisáha nga kama ng'ayá kò 'yún kama nkjink'un sa. Kisasihin Ntjaná Ntíu kò xuta tá kisasihin.

3

B'í ts'in y'énjmi Jua Bautista

(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Nk'ie nga tjihin t'ion nú nga tibatéxuma nda tíjún Tiberio Cesar, kò Poncio Pilato tjihin xá ante Judea, kò Herode Atipa tjihin xá ante Galilea, kò Felipe xi nda ntse'e maha Herode tjihin xá ante Iturea kò ante Trakonite, kò Lisanja tjihin xá ante Abilinja,

² kò Ana kò Caifa xi já na'mi k'akuhu xuta xi ntje Israel tjeheh rá, kui nistjin Jua xi ntíhi Zacaria maha kint'é'ntaha Ntjaná nk'ie nga tíña ante kixiu.

³ As'ai kikjatsú'ba Jua ngayjee andai ntáje Jordan kò y'énjmíhi xuta nga tjihin nga ngjuáik'áha rá animaha nga saténtá, tu xi kama ndyjat'aha rá ngatítuhún.

⁴ B'a kama xi nkú ts'in y'et'a éhen Ntjaná nda profeta Isaiá:

Tínu'yá ntaha nku nda xi tikjintáya ante kixiu:

“T'endo nnyáha Ntjaná. Tjen naxuu nnyáha.

⁵ Ngayjee xunká xi tjin xincháha ninte, kò ngayjee ante ng'aya xi tjin n'e sunya.

N'e naxu nnyá tsitin xi tjin,

kò n'e sunya nnyá xi nk'ajnu nk'at'a.

⁶ Kò ngayjee xuta asunttee skue xi nkú ts'in ts'ínk'ankiná Ntjaná.”

⁷ Kinchjako Jua xuta xi nibak'úhún, xi mjehé nga saténtá:

—Já ch'onk'un xi b'a k'un! ZYá xi b'a kitsúnúu nga kuyúhúu kjuakjahan Ntjaná xi ja tjen tíña?

⁸ Tu sahá n'oo ni xi kuakúchji nga ja tsankinchj'aha ruu animanuu. Najmi tu b'a katsu animanuu: “Njehe Abraham ná”, tsa kuixiún. At'aha an b'a tixinnuu nga santaha kui ndjoi Ntjaná kama ts'ín ma tjehe Abraham.

⁹ Ichó ja tíña nda nd'ái nga kuáte kjamaha yóo. Kui nga ngayjee yá xi najmi nda tu xi tsjáha, kui xi stísun kò chjanik'ajin ajin nd'íu.

¹⁰ As'ai b'a kitsú xuta nga kingjásajiyaha Jua:

—Zmí ni xi tjihin nga n'ei jin?

¹¹ B'a kitsú Jua:

—Xi tíñaha jo chinka ndju, katsjáha xi najmi tjihin. Kò xi tjihin nichine, b'a tá kats'in.

¹² Tá j'ai k'ua já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá tu xi saténtáha kò b'í incha kitsú:

—Ji nda maestru, zmí nihi xi n'ei jin?

¹³ B'í kitsú Jua:

—Najmi tu bitjatíuhúu nga ch'achjúu xi nkú nga ts'in tíña.

¹⁴ Kò k'ua já jun tá kingjásajiyaha:

—Kò jin, zmí nihi xi n'ei?

B'í kitsú Jua:

—Najmi tu ch'a chju'a kju'a'yúhün ni xi tjiñin ko najmi tu chjaninóho tsa mí nihi, tsa tu xi b'a ts'in sakúhünü toon. Tsjo katumanüu xi nkú nga tjin tíma chjínüü.

¹⁵ Ngayjee xuta tu tüncha basehé ko b'j' ngján incha kitsú nga kits'ínkjink'un: “Kutsa kuihi Jua xi kits'in nibá Ntjáná.”

¹⁶ Tunga b'jhi kitsú Jua nga kinchjakoyje xuta:

—An ntánjua tibatentákohönüü, tunga kj'uaíhi nku xi y'un nk'a tjen sa, xi ndahächí najmi tsuhuna tsa kjenndáya n'úhu ntéhe. Kui xi Espiritu Santo ko nd'í kuaténtákohönüü.

¹⁷ Kui xi nkú joyaha ndá xi ts'in chuhun tuniñü. Ja kjiya ntsja yá xi ts'in chunkoho ra tuniñühu, tu xi ts'ínkj'a t'axihin tuniñü ko xin ts'ínkj'a tjabaha. As'ai kj'uatjo tuniñü ni'ya njihí, ko k'úeti tjabaha ajin nd'í xi najmi ta kamaña ra kuayáyaha.

¹⁸ B'a ts'in kinchja Jua, ko nkjin sa kj'ai kjuatéxuma xi kitsjáha xuta nga y'énijmí én nda tsuhu Ntjáná.

¹⁹ Ko ta kinchjatiko ndá rej Herode Antipa, at'aha na Herodia tíñako, kui xi chjuúhün Felipe xi ndá nts'e maha Herode, ko ngat'aha ya ngayjee ni ch'onk'un xi kits'in Herode.

²⁰ Tunga ngatentee ni ch'onk'un xi kits'in Herode y'ésun saha xu'bi. Nubayá kits'ínkjas'en Jua.

B'j ts'in kisaténtá Jesu

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹ Ko ni xi kama nk'ie nga tsaténtá ngatentee xuta, ta kisaténtá Jesu. Nk'ie nga tinchjako Ntjáná, tsix'á nk'a ján

²² ko nibajenne chji chjihí Espiritu Santo xi nkú joyaha chutuju. Ko kinu'yá nk'a ján nku ntá xi b'j kitsú:

—Ji Ntúna, tjona ji. Tsjo nkjún mana ji.

Kui xu'bi ntje xi y'aha ra Jesu

(Mt. 1:1-17)

²³ Katé ra nú tjiñin Jesu nk'ie nga kik'atuts'ihin xáha. Kui xi ntíhi Kuse kitsú xuta. Kuse, kui xi ntíhi Eli.

²⁴ Eli, kui xi ntíhi Matat. Matat, kui xi ntíhi Levi. Levi, kui xi ntíhi Melki. Melki, kui xi ntíhi Jana. Jana, kui xi ntíhi Kuse.

²⁵ Kuse, kui xi ntíhi Matatia. Matatia, kui xi ntíhi Amos. Amos, kui xi ntíhi Nahum. Nahum, kui xi ntíhi Eslí. Eslí, kui xi ntíhi Nagai.

²⁶ Nagai, kui xi ntíhi Mat. Mat, kui xi ntíhi Matatia. Matatia, kui xi ntíhi Semei. Semei, kui xi ntíhi Jose. Jose, kui xi ntíhi Juda.

²⁷ Juda, kui xi ntíhi Joana. Joana, kui xi ntíhi Resa. Resa, kui xi ntíhi Zorobabel. Zorobabel, kui xi ntíhi Salatiel. Salatiel, kui xi ntíhi Nerj.

²⁸ Nerj, kui xi ntíhi Melki. Melki, kui xi ntíhi Adj. Adj, kui xi ntíhi Cosam. Cosam, kui xi ntíhi Elmodam. Elmodam, kui xi ntíhi Er.

²⁹ Er, kui xi ntíhi Josue. Josue, kui xi ntíhi Eliezer. Eliezer, kui xi ntíhi Jorim. Jorim, kui xi ntíhi Matat.

³⁰ Matat, kui xi ntíhi Levi. Levi, kui xi ntíhi Simeon. Simeon, kui xi ntíhi Juda. Juda, kui xi ntíhi Kuse. Kuse, kui xi ntíhi Jonan. Jonan, kui xi ntíhi Eliakim.

³¹ Eliakim, kui xi ntíhi Melea. Melea, kui xi ntíhi Mainan. Mainan, kui xi ntíhi Matata. Matata, kui xi ntíhi Natan.

³² Natan, kui xi ntíhi David. David, kui xi ntíhi Isai. Isai, kui xi ntíhi Obed. Obed, kui xi ntíhi Booz. Booz, kui xi ntíhi Salmon. Salmon, kui xi ntíhi Naason.

³³ Naason, kui xi ntíhi Aminadab. Aminadab, kui xi ntíhi Aram. Aram, kui xi ntíhi Esrom. Esrom, kui xi ntíhi Fares. Fares, kui xi ntíhi Juda.

³⁴ Juda, kui ntíhi Jacob. Jacob, kui xi ntíhi Isaac. Isaac, kui xi ntíhi Abraham. Abraham, kui xi ntíhi Tare. Tare, kui xi ntíhi Nakor.

³⁵ Nakor, kui xi ntíhi Serug. Serug, kui xi ntíhi Ragau. Ragau, kui xi ntíhi Peleg. Peleg, kui xi ntíhi Heber. Heber, kui xi ntíhi Sala.

³⁶ Sala, kui xi ntíhi Cainan. Cainan, kui xi ntíhi Arfaxad. Arfaxad, kui xi ntíhi Sem. Sem, kui xi ntíhi Noe. Noe, kui xi ntíhi Lameç.

³⁷ Lameç, kui xi ntíhi Matusalen. Matusalen, kui xi ntíhi Enoc. Enoc, kui xi ntíhi Jared. Jared, kui xi ntíhi Mahalalel. Mahalalel, kui xi ntíhi Cainan.

³⁸ Cainan, kui ntíhi Enos. Enos, kui xi ntíhi Set. Set, kui xi ntíhi Adan. Adan, kui xi ntíhi Ntjáná.

4

B'j ts'in kits'in nganaha Jesu ndanindoo

(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

¹ Kitsejihin ra Jesu Espiritu Santo nk'ie nga nibaha ntáje Jordan, ko Espiritu Santo ngjikoḥo ante kixiu.

² Yo y'ejña yachán nistjin ko ndanindoḥo kikjut'ayák'uhun. Najmi chumi nihi xi kikjine ngayjee nistjin xu'bo. Askahan kama bjoho.

³ As'ai b'i kitsú ndanindoḥo nga kinchjako Jesu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntjaná, b'a t'ihin ndjioi nga ninkuḥan katuma.

⁴ B'i kitsú Jesu:

—B'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntjaná: “Najmi nku tutu ninkuḥon xi ts'in nga b'entu tík'un xuta.”

⁵ As'ai ngjikoḥo ndanindoḥo nku asunntu tjenki nk'a. Kutjuhú yo tsakúyjehe má batéxuma já rej xi tjin asunntee

⁶ ko b'a kitsúhu:

—Ts'inkjas'ehen nga kuatexumaihi ngayjee naxinantá xu'bi ko kjuachánka xi tjihin. At'aha an kik'aina ko tsjaha xi kama mjena nga tsjaha.

⁷ Tsa kujsínkunch'int'aní nga chanjúnmí, kama ts'i ngayjee niu.

⁸ B'i kitsú Jesu:

—B'a ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “Chanjúnmí Ntjaná, kui xi Ntjahi maha ko nkuhú kui kúnú'yá'éhjin.”

⁹ As'ai ngjikoḥo ndanindoḥo nanki Jerusalen. Kits'in s'esun má 'yún nk'aha ninku ko b'a kitsúhu:

—Tsa kjuaxi nga ji xi Ntíhi Ntjaná, chjanikj'anki yjohi.

¹⁰ At'aha b'a titsu xujun éhen Ntjaná:

Ntjaná k'uéxá ntítsjehe xi má nga kúhin ko kuasehi.

¹¹ Kjesintjentya ntsjahi tu xi ndaha nku ndjio najmi saténkihi tsukui.

¹² B'i kitsú Jesu:

—Ko b'a ta ts'in tjit'a éhen Ntjaná: “Najmi tu ji chjut'ayák'uin Ntjaná, kui xi Ntjahi maha.”

¹³ Nk'ie nga jet'aha ndanindoḥo ngayjee ni xi kikjut'ayák'unkoḥo Jesu, as'ai ngji t'axihin chuba nistjin.

B'i ts'in kik'atuts'ihin xaha Jesu

(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

¹⁴ As'ai kik'óya ngáha Jesu ante Galilea nga kitsejihin ra Espiritu Santo, ko ngayjee xuta xi tjin tiña yo nda ts'in kinchjanijmíyaha ra.

¹⁵ Tsakúya xki ni'ya sinagoga xi tjin yo, ko ngayjee xuta nda ts'in kikiéhe.

B'i ts'in najmi kin'ekjáihin Jesu

(Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)

¹⁶ As'ai tsichu nanki Nazaret má nga kama chá. Nku xuatu tjihin jas'en ni'ya sinagoga xi nkú ts'in tíjña niyáha. Yo kits'inya éhen Ntjaná.

¹⁷ Kik'aihj xujun éhen Ntjaná xi y'et'a nda profeta Isaiá. As'ai kikjexínka xujun ko kisakúhu má nga b'i ts'in tjit'a:

¹⁸ Espirituhú Ntjaná tíjñajinna at'aha Ntjaná kitsjá xána, tu xi k'uenijmíhi ra xuta x'an én tsetse xi nda tsu.

Ntjaná kits'in nibána,

tu xi xínyaha ra xuta xi kjintuyá'yún nga kama ndáihj,

nga kjex'ánkia tunkun xuta ka,

nga ts'in ndáihj xuta xi un tibehe,

¹⁹ ko nga k'uenijmíhi xuta nga nd'ai kuakúchji Ntjaná kjuandaha.

²⁰ As'ai kingjájjoya ngáha xujun ko kitsjáha ndá xi basehe ni'ya sinagoga. Y'ejña. Ngayjee xuta xi tjintu yo tu nku tsasentáha ra.

²¹ As'ai b'i kitsú nga kinchja:

—Nd'ai nginkun kuitjusun éhen Ntjaná xi kuanu'yó ej.

²² Ngayjee xuta nda ts'in kinchjayane Jesu ko incha kama nkjúhun ra én tsjo tsu xi tsitju ts'a. B'i ngján b'a incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi kuihí ndaj xi ntíhi Kuse?

²³ B'i ta kitsú Jesu:

—Be nga b'a kuixínmu xi nkú tsu én xi nchja xuta: “Ji nda chjinenki, ji ma tjun n'enkihi yjohi”, ko ta be nga b'a kuixín: “Ni xi kinu'yái nga kin'ei Capernaum, kui nihi xi ta n'ei ei nankihj.”

²⁴ Ko b'i ta kitsú:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku nda profeta najmi nda ts'in n'ekjáihin nankihj.

²⁵ Kjuaxi nga nkjin maha jminchjín xi ja k'ien x'ihjín xi tjin Israel nistjin nga y'ejña nda profeta Eliá, nk'ie nga kis'echjá nk'a ján nga najmi ta kik'aha ts'i jan nú masen tjihin ko nk'ie nga tu xi chánkahá kjintía xi kis'e ngayjee asunntee.

²⁶ Ndaha tsa b'a kama, tunga najmi kin'ekjisehé ra ndaha nku jminchjin xi ja k'ien x'ihjin xi tjin yo, nku tutuhú tachjuun xi ja k'ien x'ihjin xi y'ejna Sarepta, nanki xi tiña maha nanki Sidon.

²⁷ Ko ta nkjin maha xuta xi k'uhun ch'in fentujnu xi tjin Israel nistjin nga y'ejna nda profeta Eliseo, tunga ndahá nku najmi kama nkijh, nku tutuhú Naman, nda xi ante Sirja nibáha.

²⁸ Nk'ie nga incha kint'é ni xu'bj, ngayjee xuta xi tjintu aya ni'ya sinagoga tu ni xi kama kjahan ra.

²⁹ As'ai incha tsisintjen ko kil'onsje Jesu natsin nantjo. Incha ngjiko santaha má nk'antjaihi asunntu tjenki xi kamasasun nankiu, tu xi yo kjanikj'antjaihi.

³⁰ Tunga j'ajin masehén ra Jesu xuto nga ngji.

*B'i ts'in kits'in ndaíhi Jesu nku nda xi tjñajihjin nku ndaninda
(Mr. 1:21-28)*

³¹ As'ai ngji Jesu nanki Capernaum, nanki xi tjñajihjin ante Galilea. Yo tsakúyaha xuta éhen Ntjaná nga nistjin nkjún.

³² Kama nkjühun xuta xi nkú ts'in tsakúya, at'aha kinchja xi nkúhu tsa xá tjihin.

³³ Ko aya ni'ya sinagoga xi tjña yo kab'ejnajihjin xuta nku nda xi tjñajihjin nku ndaninda. Kui xi 'yún nkjún kikjintáya nga b'i kitsú:

³⁴ —Ji Jesu xi nibáhani Nazaret, ¿mí nihi xi tjínkoní? ¿Á ja kjúái n'ekjeheni? Bená yáha ji. Ji xi ntíh Ntjaná.

³⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindo:

—Xú sin n'ei ko tñjusjehjin ndo!

As'ai ndanindo kikjanikj'a ndo t'anankiu nginkun ngayjee xuta ko najmi kits'in'uhun nga tsitjujihin.

³⁶ Tu ni xi kama nkjühun ra ngatente xuta ko b'i ngján kingjásajiyaha xinkjin:

—¿Mí én chánkaha xu'bj? Tjihin nga'yún ndo nga batéxumaha jánindo ko nt'é'éhen nga m'osje.

³⁷ Ngayjee ante xi tjin tiña yo tu xi kichubanijmíyaha ni Jesu.

*B'i ts'in kits'innkíhi Jesu na nchí'yaha Pedro
(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)*

³⁸ As'ai tsisintjen Jesu ko tsitju ni'ya sinagoga nga ngji ni'yaha Simon. Kui chubo ch'in kjijnako na nchí'yaha Simon. Tu xi tímaha ra ch'in ko b'a kik'ihjin Jesu tsa ts'innkíhi tachjuun.

³⁹ As'ai kingjénstenne Jesu tachjuun ko tsanka tjénki ch'iun. Kindyjajihjin ch'iun ko tjen'yún tsisintjehén nga kitsjáha nichine xi tsichusehe.

*B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nkjin xuta un
(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)*

⁴⁰ Nk'ie nga ja ngiintjai ts'íu, ngayjee xuta xi tjihin xuta un xi kj'ai kj'ai ch'in xi k'uhun, kui xi incha j'aikoho Jesu ko Jesu kingjenne ntsja nga nkúnkú xuta uun ko kits'innkíhi.

⁴¹ Ko nkjin ta maha xuta xi tsitjujihin jánindo. B'a kitsú jánindo nga kikjintáya:

—ji xi Ntíh Ntjaná!

Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jánindo. Najmi kitsjántehé tsa kuinchja, at'aha incha be nga Jesu xi kits'in nibáha Ntjaná.

*B'i ts'in tsitju Jesu nga y'énijmí éhen Ntjaná
(Mr. 1:35-39)*

⁴² Nk'ie nga ja kama seen, tsitju Jesu nga ngji nku ante t'axín tiya. Tunga tsangisajih ra xuta, ko nk'ie nga incha tsichu má xi tjeheh sijná Jesu, kama mjehe nga ts'ínkasín'yún tu xi najmi ngjuaihi.

⁴³ Tunga b'íhí kitsú Jesu:

—Tjihin nga ta k'uenjimíhi xuta nantja xingisoo én nda tsuhu Ntjaná xi tsu nga Ntjaná tibatéxuma. At'aha kui xá kin'e nibáhana.

⁴⁴ Ja kamoo, ngjik'énijmí Jesu éhen Ntjaná xki ni'ya sinagoga xi tjin ante Judea.

5

*B'i ts'in kinchjaha Jesu ja ni'yakuyá xi tjuhun
(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)*

¹ Nku niyá nk'ie nga sijná Jesu andai ntáchak'un xi 'mi Genesaret, j'aitsenéhé ra xuta xi mjehe kuasínjuhú éhen Ntjaná.

² Kikie Jesu jo tsutsu xi kjintu tiya andai ntáchak'uun, at'aha ja kabitjujen já tsuba tjió nga tjincha bané na'yaha.

³ As'ai jas'en Jesu nku tsutsu, yá xi ts'e Simon, kò tsankihí nga ts'ín t'axín íchí tsutsu andai ntáchak'uun. Y'ejña Jesu yóo nga tsakúyaha xutá éhen Ntjaná.

⁴ Nga ja kamaha nga kinchja, as'ai kinchjako Simon:

—T'inkoj tsutsu má nankaha ntáchak'uun. Yo chjanik'jo na'yanu tu xi sakúhunu tjo.

⁵ B'a kitsú Simon:

—Ji nda maestru, nku nstjen kamjei na'yaní. Ndaha nku tjo najmi kafit'ani. Tunga jihí xi b'a tibixín, kui nga kfin kjanik'áhana na'yoo.

⁶ Nk'ie nga ja b'a kits'in jóo, tu ni xí nkjihín tjo kisakúhu nga santaha xí mjehé stíya na'yaha.

⁷ As'ai kinchjaha já xinkjín xi tíncha tsutsu xinkuu tu xi k'juásinkoho ra. J'ai jóo kò kits'intse susun nga jóo tsutsu kò íchí mahá ndyjaha nga nguajjintí.

⁸ Nk'ie nga kíkíe Simon Pedro niu, tsasinkúnch'in nginkun Jesu kò b'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntja, t'ejñani, at'aha xi nkúhu an, ngatitsuhún ts'ian.

⁹ B'a kitsú at'aha kitsankjún Simon kò ngayjee já xi tjenkoho tu ngat'aha tjo nkjún xi kisakúhu.

¹⁰ B'a ta kamaha Santiago kò Jua xi jáha Zebedeo maha, xi ta tjenko Simon. Tunga b'ihí kitsú Jesu nga kinchjako Simon:

—Najmi tu binkjuin. Nd'ai ch'atuts'ihín ri nga xutá nubai.

¹¹ Nk'ie nga incha j'aiko tsutsu andai ntóo, incha y'entuyje ni xi tjihín yo kò kitsjennkíhi Jesu.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu

(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹² Ni xi kama, nk'ie nga tijná Jesu nku nanki íchí xi tjin yo, tu j'aihí nku nda xi k'uhun ch'in fentujnu. Nk'ie nga kíkíe Jesu, tsasinkúnch'int'aha kò kinchjantjai yjoho:

—Ji nda maestru, tsa ji xi mjehi, kama n'e jení nga chjuxinní ch'in xi k'uuna.

¹³ As'ai kingjénne ntsja Jesu nda uun kò b'i kitsúhu nga kits'ínko:

—Mjena. Katuma jei.

Ta kuihi chubo tsitjuxihín ch'ihín ndo.

¹⁴ As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Ji, najmi tu ch'a xi 'miyaihi. T'ihinkúchjijhi yjohi nda na'miu kò tjein chje xi nkú ts'in y'ejña Moise at'aha ja kama jei, tu xi skué kixíhi xutá nga ja kamanda ngáhani.

¹⁵ Ndaha tsa b'a tsu Jesu, tunga tu sahá 'yún kiya sa. Nkjin nkjún xutá xi f'aisehe tu xi kuasínjuhú ra kò tu xi kama nkíhi ra, at'aha ch'in k'uhun.

¹⁶ Tunga máha Jesu, ante kixi xi tjin yo fi nga fi t'axín. Yo kinchjako Ntjaná.

B'i ts'in kits'innkíhi Jesu nku nda xi najmi ma fi

(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷ Nku nstjin nk'ie nga tibakúya Jesu, yo ta kab'entu já fariseo kò já xi bakúya kjuatéxumoo xi nibaha nga ngúsuhan ante Galilea, ante Judea kò nanki Jerusalen. Kis'ejna chji nga'yuhun Ntjaná ajihín Jesu nga kits'innkíhi xutá un kui chubo.

¹⁸ Tu j'aihí k'ua já xi kab'anganki nku nda nga kjisun nachahan, xi najmi ma fi. Mjehé jóo nga kjuas'enko nda uun aya ni'yoo kò nguájña nginkun Jesu kai.

¹⁹ Tunga najmi kisakú n'yáha rá xi nkú ts'in kjuas'enkoho, at'aha katsehe xutá yo. Kui nga incha ngjiyaju nku nk'a ni'yoo kò incha kíkjexín nku te ni xi kjinéhé ni'yoo. Yo kits'in nibájen nda uun nga kjiya nahan ts'ihín ra. Kits'in nibájen santa nkúhu nga j'aingájña kamasehen ayoo xi tjeheh nginkun Jesu.

²⁰ Nk'ie nga kíkíe Jesu nga s'ejihín jóo yáha kui, as'ai kinchjako nda uun:

—Ji nda xinkjían, ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhín.

²¹ As'ai kik'atuts'ihín já chjine'éhen kjuatéxumoo kò já fariseo nga b'i ts'in kits'innkink'un: “¿Yá ndaha xu'bi? Najmi tibenkjún Ntjaná nga b'a ts'in tinchja. At'aha nku tutuhú Ntjaná xi maha ts'inn dyjat'aha ngatitsuhun xutá.”

²² Tunga kamankjihín ra Jesu ni xi tíncha ts'innkink'un jóo. As'ai b'i kitsúhu:

—¿Á b'a ts'in tín'enkjink'uhunnu?

²³ ¿Má éhen xi 'yún naxu tjen xi kama xihín ndo? ¿A: “Ja kama ndyjat'ahi ngatitsuhín”? ¿A ra: “Tisintjein kò titsutjai”?

²⁴ Tunga mjehéna nga choo nga Ntíhí Ndax'jun tijná ngajoho Ntjaná asunntej xi má nga kama ts'inn dyjat'aha ngatitsuhun xutá.

As'ai b'i kitsúhu nda xi najmi ma fiu:

—Ji tinchjakoho. Tisintjein, chjúbéi nachahín kò t'in ngáhani ni'yahi.

²⁵ As'ai nginkun ngatentee xutá tjen'yún tsisintjehén nda uun, jak'á nahan xi kjiñnasun kò tít'sintsjo ts'ihín ra Ntjaná nga ngji ngáha ni'yaha.

²⁶ Kama nkjühun ngayjee xuta ko kits'intsoho Ntjaná. Tu ni xi kitsankjühun nga b'j incha kitsúhu xinkjin:

—Kjuankjún xi kjuaxih kuayaá nd'ai.

B'i ts'in kinchjaha Jesu Levi
(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

²⁷ Nk'ie nga ja kama, as'ai tsitju Jesu ko kkie nku nda xi f'áchjintjai ch'a nga ts'inxát'aha já Roma, xi Levi 'mi. Kui xi kab'ejña ante má nga f'áchjintjai ch'a. Jesu b'j kitsúhu:

—Tsjénnkini.

²⁸ As'ai tsisintjen Levi, y'éntuyje ni xi tjihin yo ko kitsjennkih Jesu.

²⁹ Ni'yaha Levi kits'ihin Jesu nku s'i chanka ko nkjin nkjún já xi f'áchjintjai ch'a nga ts'inxát'aha já Roma ko k'ai sa xuta kab'entut'áko ho yámixo.

³⁰ Tunga ja fariseo ko ja chjine'ehen kjuatéxumo b'a incha kitsúhu já ni'yakuyáha Jesu nga y'ésiko:

—Á já xi f'áchjintjai ch'a ko já xi najmi naxu ts'intjusuhun kjuatéxumo tchineko honu ko tí'yukohonu?

³¹ As'ai b'j kitsú Jesu:

—Xuta xi uhun machjéhen já chjinenki, najmi xi ndaha.

³² Najmi xuta xi naxu ts'intjusun kjuatéxumaha Moise jái nchjaha, xuta ngatitsun ní jái nchjaha tu xi ngjuaik'áha ra animaha.

B'i ts'in kitsúya Jesu nkje tjihin nga k'úentu kjintia xuta ni'yakuyáha
(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

³³ As'ai b'j incha kitsúhu jóo Jesu:

—Nkjin niya b'entu kjintia ko nchjako Ntjaná já ni'yakuyáha Jua Bautista, ko b'a ta ts'in já ni'yakuyáha já fariseo. Tunga máha xi ts'j, incha kjine ko 'bi.

³⁴ B'j kitsú Jesu:

—Á mahá b'entu kjintia xuta xi tjintujin nku s'i kjuabixan nk'ie nga tjñajin saha nda bixoon?

³⁵ Tunga kujichúhu njstjin nga chj'áha nda bixoon. Nk'ie nga kujichú njstjin xu'bo, nk'iehé nga k'úentu kjintia.

³⁶ Ko b'j ts'in ta y'ejña chubayaha:

—Najmi tjin xi batet'a nku te najyun tsetse ko b'éstit'akoho nku najyun chá. Tsa b'a ts'jin, najmi tu nku najyun tsetse batsun. Ta najmi b'akjáha xinkjin najyuan nga s'estiya.

³⁷ Ko ta ndaha najmi ch'a binchá binu tsetse nku tsa tjabaxin chá. At'aha binu tsetse kjetija tsa tjabaxin chóo. As'ai fi ndzjo binu ko batsún tsa tjabaxiún.

³⁸ Kui nga tsa tjabaxin tsetsehé xincháha binu tsetse.

³⁹ Ko najmi tjin xi 'bi binu chá, tsa tu sa binu tsetsehé ts'jin mje ngá. At'aha b'a tsu nga xi chóo xi 'yún nda.

6

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu njstjin nkjún
(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

¹ Nku xuatu tí'f'a Jesu má nga tjintje tuniñu. As'ai já ni'yakuyáha incha kikje'yún tuniñu ko incha kits'intjija ntsja nga kikjine.

² As'ai k'ua já fariseo b'a kitsúhu:

—Á ni xi tjña nkjühun ra kjuatéxumo nga njstjin nkjún tín'ehenu?

³ B'j kitsú Jesu:

—Á najmi kjehé n'eyo má nga tjít'a ni xi kits'in David nk'ie nga kama bjoho kui ko já xi tjenkoho?

⁴ Jas'en ante nkjühun Ntjaná ko kikjine njnkuan nkjún xi tjintu yo, ni xi tu já na'miu ma kjinehé. Kikjine niu ko ta kitsjáha já xi tjenkoho.

⁵ Ko b'a ta kitsúhu:

—Ntíhi Ndax'iun batéxumaha santaha ko njstjin nkjún.

B'i ts'in kits'innkih Jesu nku nda xi ch'ihin ntsja
(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶ Ni xi kama nga k'ai xaatu ngáha, jas'en Jesu ni'ya sinagoga ko tsakúya. Yo ta kab'ejña nku nda xi ch'ihin ntsja kixi.

⁷ Já chjine'ehen kjuatéxumo ko já fariseo kikuntá 'ma Jesu, tu xi skuéhe tsa ts'innkih ndo nga njstjin nkjún ko b'a ts'in sakúhu ra má tindyjajihin Jesu.

⁸ Tunga behé Jesu ni xi tjincha ts'innkjink'un jóo. As'ai kinchjako nda xi ch'ihin ntsja:

—Tisintjein ko tisijnjai yo kamaseen.

Tsisintjen ndo ko tsasinjña kamaseen.

⁹ As'ai b'i kitsúhu jóo:

—Nku ni kuasjáyánuu. ¿Mí nihi xi ma n'e nga nistjin nkjúun? ¿A ma n'e ni xi nda, a ra ni xi najmi nda? ¿A ma n'ek'anke xuta, a ra ma n'ek'ien?

¹⁰ As'ai tsasehe ngayjee já xi kabinchandáihí ko b'i kitsúhu nda xi ch'ihjin ntsja:

—Tjentei ntsai.

B'a kits'in ndo ko kamanda ntsja.

¹¹ Tunga máha já xu'bo, tu ni xi kama kjahán ra ko b'i ngján kinchjanijmíyako ho xinkjin mí nihi xi kama ts'ihjin Jesu.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu já postru xi te joo

(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

¹² K'ai nistjin ngáha ngji nchjako Ntjáná Jesu má tjña nku asunntu tjenki. Nku nistjen kik'aha yo nga kinchjako Ntjáná.

¹³ Nk'ie nga ja kama ndzjeeen, kinchjaha xuta ni'yakuyáha. Te jo maha já xi j'ájin. Já postru kitsúhu jóo.

¹⁴ Kui xu'bi já te jo xi j'ájin Jesu: Simon, xi kitsjá j'áihjin nga ta Pedro k'úin, ko Andre, xi nda nts'e Pedro maha, Santiago, Jua, Felipe, Bartolome,

¹⁵ Mateo, Toma, Santiago xi ntíhi Alfeo, Simon xi mako já xi mjehe ts'in ndáihí naxinantá Israel,

¹⁶ Juda xi ntíhi Santiago, ko Juda Iscariote ya xi askahan kits'ínkjas'en Jesu.

B'i ts'in kama njakúnehe xuta Jesu

(Mt. 4:23-25)

¹⁷ As'ai nibajenko Jesu jóo ko j'ai sinjña'yún nku ante sunya. Yo kama njakú nkjin xuta ni'yakuyáha ko nkjin nkjún xuta xi nibaha ngayjee nanki xi tjin ante Judea ko xi tjin andáihí nanki Jerusalem ko ante xi tiña maha nanki Tiro ko nanki Sidon. Kui xi j'aisin'juhú Jesu ko tu xi kama nki yaha ra xi k'uhun ch'in.

¹⁸ Ko xuta xi un tibehe nga tjintujihjin jáinndoo ta kama ndáihí.

¹⁹ Ngayjee xuta mjehe nga ts'ínko Jesu, at'aha nga'yún xi bitujihjin. Kui nga'yún xi ts'ínkikoho ra ngayjee xuta.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xutaha xi nda tjin ts'e nginkun Ntjáná

(Mt. 5:1-12)

²⁰ As'ai tsasehe Jesu xuta ni'yakuyáha ko b'i kitsúhu:

—Á b'a nda tjihin ts'ajun xi najmi tjinnuu kjuanchíná xi kama 'yún k'un, at'aha jun xi tintsabajun má batéxuma Ntjáná.

²¹ Á b'a nda tjihin ts'ajun xi tíma bjohonuu nd'ai, at'aha jun xi k'uanki kama ngáhanuu.

Á b'a nda tjihin ts'ajun xi tích'ihinu nd'ai, at'aha jun xi chajnu ngáhanuu.

²² Á b'a nda tjihin ts'ajun xi ts'ín unkiehenuu xuta, nk'ie nga najmi sasíhin jun xuta, nk'ie nga ch'on kuitsunuu ko nga kuinchjayanenuu xi nkú joyaha tsa jun xi ch'onk'un at'aha Ntíhi Nda'x'jun yjankiu.

²³ Tsjo katumanuu kui nistjiun ko katsejihinnuu kjuatsjo, at'aha 'yún tse chjí xi n'ekjóhon ndjiojmi ján. At'aha ntje cháha xuta xu'bo b'a ta ch'on kits'ihjin já profeta xi kis'e nistjin nk'ie.

²⁴ Tunga nima rú n'ehenu xi nchínó, at'aha ja tin'ekjóhon kjuatsjonuu.

²⁵ Nima rú n'ehenu xi kitse sisinnuu nd'ai, at'aha kama bjo ngáhanuu.

Nima rú n'ehenu xi tíchajnu nd'ai, at'aha k'úé nusin nusinnuu ko ch'jú.

²⁶ Nima rú n'ehenu nk'ie nga ngatente xuta nda ts'in kuinchjayanenuu, at'aha b'a ta nda ts'in kinchjayanen ntje cháha xuta xu'bo já profeta tsank'á xi kis'e nistjin nk'ie.

B'i ts'in tsakúya Jesu nkú n'ekáá xi ch'on tít's'inná

(Mt. 5:38-48; 7:12)

²⁷ Tunga máha jun xi tibasínfjúnú, b'a tíxinnuu. N'etjó xuta kontrannuu. Nda n'oho xuta xi unkiennuu.

²⁸ Xi ch'on kuitsunuu, nda t'ihun. Nk'ie nga chubakoo Ntjáná, chubantjo xuta xi ch'on tít's'innuu.

²⁹ Tsa tjin xi k'onjihin nku tsahi, tjeihjin ko xinkuu. Ko tsa tjin xi kjé'ahi chinkantsjahi, tjennteihí nga katjiko ko chinkahí.

³⁰ Tu yáha ni xi kuankihi tsa mí nihi, tjeihjin. Ko tsa tjin xi ngjuáiko ni xi ts'í, najmi tu ji n'enisihí ri.

³¹ Xi nkú ts'in mjenuu nga n'enuu, b'a ta n'oho xuta xi kj'ai.

³² Tsa n'etjó xi johó jun, ¿mí kjuandaha xi tin'o? Santaha ko xuta ngatitsuun b'a ta ts'in johó xinkjin.

³³ Kò tsa nda n'ohoo xi nda tít's'innuu, ¿mí kjuandaha xi tín'o? Santaha kò xutà ngatitsuun b'a ta incha ts'in.

³⁴ Kò tsa n'ekienyohoo xi behe k'un nga tsjá ngajoya ngáhanuu, ¿mí kjuandaha xi tín'o? Santaha kò xutà ngatitsuun ts'ínkienyaha xinkjín kò kuyá ngajoya ngáha.

³⁵ Tunga máha jun, n'etjò xutà kontrānuu, n'ohò ni xi nda, kò n'ekienyo nga najmi tū chuyò tsa k'uaí ngajoya ngáhanuu. B'a ts'in tse chíj' n'ekjáihiñ ruu kò kujíchúmo ntíhí Ntjáná xi tǐjña nk'a jáñ. At'ahá kui xi nda ts'ínkò ndaha tsa xi ch'onk'uun kò xi najmi tsjáha máb'achjǐhi nga nda tín'eko.

³⁶ Kui nga katuma nǐmahānuu xutà xingisoo xi nkú ts'in Nǎ'minuu ma nǐmahā xutà.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi n'ek'anjiá jé xutà

(Mt. 7:1-5)

³⁷ Najmi tū n'ek'anjiu jé xutà xi k'jáí. B'a ta ts'in Ntjáná najmi ts'íinnjénuu. Najmi tū n'ohoo kjuá xutà xi k'jáí. B'a ta ts'in Ntjáná najmi ts'íinnuu kjuá. N'endyjat'o kò Ntjáná ta ts'íinnjyat'anuu.

³⁸ Tjon kò Ntjáná tsjá sisinnuu. Ts'íintse susun kò xí k'uétsujneyáhá tsanuu. Xí ngjuai ndzjontjáihí kama. Chubá xi n'è chjón nga k'uo, ta kui xi k'uachubáko ngáhanuu Ntjáná nga tsjánuu.

³⁹ Kò b'j ta ts'in tsakúya Jesu nga y'éjña chubaya:

—¿A kamahá ra nku ndá ká kuakú nǐyáhá k'jáí ndá ká? ¿A najmi kujxuntuyáhá nku tǐxa nga joo?

⁴⁰ Nku ndá ni'yakuyá najmi 'yún yankjún sa nga ndá maestrūhu. Tunga nga ja kfet'aha ni xi tǐbangiya, b'a ta ts'in kamahá xi nkúhu ndá maestrūhu.

⁴¹ ¿Nkú ts'in jǐ tǐchasehǐ rǐ stjé xi kjinkihí tunkun ndá nts'eí nk'ie nga najmi tít's'in ndzjehin yáxu'ba xi kjinki tunkuín?

⁴² Tsa najmi tǐyá yáxu'ba xi kjinki ts'j, ¿nkú ts'in b'a k'úhǐn rǐ ndá nts'eí: “Ndá nts'é, k'uaǐntení nga k'uasjénkia stjé xi kjinki tunkuín”? Tǐn'eí ni xi ts'in xi tǐ tsjohó ra bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntjáná ni xi n'ení ní. N'esje mahi tjun yáxu'ba xi kjinki tunkuín, tǐ xi nda kama ndzjehin rǐ nga n'esjenkǐ stjé xi kjinki tunkun ndá nts'eí.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in yaha ra xutà

(Mt. 7:17-20; 12:33-35)

⁴³ Najmi yá tu xi nda bjahá tu xi najmi nda, kò ta ndaha yá tu xi najmi nda bjahá tu xi nda.

⁴⁴ Tu xi bjahá nga nkúnkú yá tu xi tǐjín, kui xi bakúchji xi nkú k'un yá tuu. At'ahá najmi ajin na'yóo s'e tu higo kò ta ndaha najmi ajin na'yá ntsje s'e tuntsjáje.

⁴⁵ Nku ndá xi nda, ni nda xi tǐñajin anǐmahá b'asje. Nku ndá xi ch'onk'un, ni ch'onk'un xi tǐñajin anǐmahá b'asje. At'ahá ni xi kitsejǐhin anǐmahá xutà, kui ní nihi xi bitju ts'a.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xutáha xi nkjink'un

(Mt. 7:24-27)

⁴⁶ ¿A: “Ndá maestrū, ndá maestrū”, tǐ'mihínú nga najmi tǐn'ehenu ni xi tǐbakuyánuu?

⁴⁷ Xǐnyanu yá xi nkú joyaha xi f'aisena kò nt'é énná kò ts'íntjusun.

⁴⁸ Kui xi b'a joyaha nku ndá xi nǎnká tsakján kò nǎxǐ y'éyanjikóho tuts'in ni'yahá nga kits'inná. Nk'ie nga kama 'yún ntájé, 'yún j'aik'íéhé ni'yoo. Tunga najmi j'ajniyáhá ra, at'ahá nǎxǐ kamandasún.

⁴⁹ Tunga máha xi nt'é énná kò najmi ts'íntjusun, kui xi b'a joyaha nku ndá xi tǐ asun t'anankǐhú kits'innásún ni'yahá nga najmi y'éyanji. Nk'ie nga 'yún j'aisatéhé ntájé ni'yoo, tǐ tǐen'yún tsijnehé kò tǐ xǐhǐ ní kis'ejña.

7

B'i ts'in kits'innkihí Jesu ndá musūhu nku ndá jun k'aku

(Mt. 8:5-13)

¹ Nk'ie nga ja kamahá Jesu nga kinchjako xutà, as'ai ngji nanki Capernaum.

² Yò tǐjña nku ndá jun k'aku Romá xi tǐjñahá nku ndá musu xi tjo nkjǐhún, xi kjijña un kò ja ma kuayáhá.

³ Nk'ie nga kint'é ndá jun k'aku ni xi tít's'in Jesu, kits'ínkjisehé k'ua jáchá xi tǐhǐn xá ajihǐn xutá judío, tǐ xi kuankihǐ ra Jesu nga k'jáí ts'innkihí ndá musūhu.

⁴ As'ai incha j'aisehé Jesu kò tsankintjáí ndá juun nga b'a incha kitsú:

—Nda anǐmahá ndo. Machjéhen nga kuǐsǐnkoi.

⁵ At'ahá tǐohó xutáná kò santaha nku ni'ya sinagoga kits'innđani.

⁶ As'ai ngjiko Jesu jóo. Tunga nk'iehé nga ja incha tsichu tǐña ni'yahá ndá juun, k'ua já xi nda nchjakohe ndá juun kits'ínkjisehé Jesu tǐ xi b'a kuǐtsūhu ra:

–B'i títsohi nda jun k'aku: Ji nda ntia, najmi tu n'estihí yjohi, at'aha najmi an tsuhuna tsa ni'yana kuitjás'ejn.

⁷ Kui kjuaha nga ta najmi kama tak'an kjuáisehera. Tu b'a tixín ní nga katumanda nda musuna, ko kamanda ndo ma.

⁸ At'aha xi nkúhu an, tíjñana xi batéxumana ko ta tjinna já jun xi batexumaha. Nk'ie nga: "Tin", xihín nku, as'ai fi. Ko tsa: "Nibái", xihín kj'ai, as'ai nibá. Ko tsa nku nda musuna: "N'ei kui nií", xihín, as'ai ts'in.

⁹ Nk'ie nga kint'é Jesu én xi kits'in nibá nda juun, kama nkjúhun ko kits'ínk'ótjija nga kinchjako xuta nkjin xi tjenko:

–Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku xuta xi ntje Israel tjeheñ ra najmi kjee sakújinna xi b'i ts'in s'ejhín an xi nkú ts'in s'ejhín ndai.

¹⁰ Nk'ie nga kik'óya ngáha já xi kits'ínkji nda jun k'aku, ja nda ngáha nda musu nga incha j'ai.

B'i ts'in kits'ínk'áiyaha Jesu ntíhi nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín

¹¹ Nk'ie nga ja kama, as'ai ngji Jesu nanki ichi xi 'mi Nain nga tjenko ts'ihin já ni'yakuyaha ko nkjin nkjún xuta.

¹² Nk'ie nga ja tsichu tiña Jesu má nga bitjas'eheñ raá nankiu, kkie nga ntí nku tutuhu nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín tjincha fingjányani xuta. Nkjin nkjún xuta nantia xi tjin yo xi tjenkoho tachjuún.

¹³ Nk'ie nga kkie Nda Ntjaná tachjuún, kama nimaha ko b'a kitsúhu:

–Najmi tu ch'i.

¹⁴ As'ai ngjise tiñaha kaxo ko kits'ínko. Tsincha'yún já xi y'anganki kaxo. As'ai b'i kitsú Jesu:

–Ndati, ji tinchjakoho. ¡Tisintjein!

¹⁵ As'ai y'ejña kutu nda xi ja ka'mee kai ko kinchja. Kits'ínkjas'en ngáha Jesu ndo aya ntsja naaha.

¹⁶ Kitsankjún ngayjee xuta ko kits'intsjoho Ntjaná nga b'i kitsúhu xinkjín:

–Nku nda profeta chánka ja kuitjujinná.

Ko b'a ta kitsú ya:

–Ntjaná ja kj'uaisinko xutaha.

¹⁷ Kinu'yá ni xi kits'in Jesu ngayjee ante Judea ko ngayjee ante xi tjindai yo.

B'i kitsú Jesu nga kinchjako já ni'yakuyaha Jua Bautista

(Mt. 11:2-6)

¹⁸ Jua Bautista ta kint'é ngayjee ni xu'bi, at'aha já ni'yakuyaha kitsúyaha. As'ai kinchjaha jo já ni'yakuyaha

¹⁹ ko kits'ínkjisehe Jesu tu xi ngjuaingjásjaiyaha ra nga b'i kuitsuhu: "¿A ji nda xi tjinhi nga kj'uai? ¿A ra chúyahá ri kj'ai ndaha?"

²⁰ Nk'ie nga j'ai jóo má tíjña Jesu, b'i incha kitsúhu:

–Jua Bautista kuats'in nibáni nga chasjaiyahi: "¿A ji ru nda xi tjinhi nga kj'uai? ¿A ra chúya ru ri kj'ai ndaha?"

²¹ Ta kuihi chubó kits'ínkkihí Jesu nkjin xuta xi k'uhun ch'in, xi un tibehe ko xi tjintujihín jánindo, ko kits'in nga kama chjihí nkjin xuta ka.

²² As'ai b'a kitsúhu jóo:

–Tankink'inyocho Jua ni xi kuayo ko ni xi kuanu'yó ej. Tíma chjihí xi kaha. Xi najmi ma fi tjincha fi. Xi k'uhun ch'in fentujnu tímanda. Tint'é xi stayaha. Tif'áiyaha xi ja k'ien. Tis'enjimíhi én nda tsuhu Ntjaná xi x'ahan.

²³ ¡Nda tjin ts'e xi najmi tjin ni xi ts'ínch'oho nga tsjénkinal!

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu Jua Bautista

(Mt. 11:7-19)

²⁴ Nk'ie nga ja ngji já ni'yakuyaha Jua Bautista, as'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjanijmíyaha Jua:

–¿Mí nihi xi tsankinsenkjúhun ante kixiu? ¿A nku yáxa xi tít's'ínk'ajnihí ntjo?

²⁵ Tsa najmi, ¿mí nihi xi tsankinsoho? ¿A nku nda xi yja najyun tsjo tjin? Najmi, at'aha xi bja najyun tsjo k'un ko xi nda ts'in tjintu, ni'yaha ní já rej tjintu.

²⁶ Tungá, ¿mí nihi xi tsankinsenkjúhun? ¿A nku nda profeta? Jhon, kui. An b'a tixinnuu nga kui Jua xi 'yún chánka sa ajihín já profeta.

²⁷ Jua tinchjanijmíyaha ni xi tjit'a xujun éheñ Ntjaná:

Tít's'ínkjiá nda chjine'enna tu xi nguaj útjuhun ri.

K'uénda títjun njyáhi.

²⁸ An b'a tixinnu. Ndaha nku xuta xi tjin asunntej najmi 'yún chánka sa nga Jua Bautista. Tunga xi 'yún ichi má batéxuma Ntjaná, kui xi 'yún chánka sa nga Jua.

²⁹ Ngayjee xuta ko santaha já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma, nk'ie nga kint'é éhen Jesu, b'a incha kitsú nga naxu ts'in Ntjaná. At'aha kui xi kits'in yu nga ksaténtá nk'ie nga tsaténtá Jua xuta.

³⁰ Tunga já fariseohó ko já chjine'éhen kjuatéxumoo najmi ksaténtá. B'a ts'in ta kuihi y'éch'oho ra yjoho ni xi y'enda Ntjaná nga tsjáha.

³¹ B'i kitsú ya Jesu:

—¿Mí nihi ni k'uejña chubayakohona xi nkú k'un xuta xi tjin nd'ai? ¿Yá xi b'a joyaha xuta xu'bi?

³² Kui xi b'a joyaha já asti xi b'entu nyátée ko kjintáyaha xinkjin nga b'a incha tsu: “Nk'ie nga kin'ekjanej yánaxu, ¿á najmi kichankihinu? Ko nk'ie nga kisej suun nusin, ¿á najmi kich'ihinu?”

³³ At'aha nk'ie nga j'ai Jua Bautista, y'ejña kjintía ko najmi kik'i binu. As'ai: “Ndaninda tijnajihin”, tsixiún.

³⁴ Askahan j'ai ngá Ntíhi Ndax'jun xi kjine ko 'bi, ko tu sa b'ahá bixín ngó: “Kui ndai xi 'yún kjine ko 'yún 'bi. Nda nchjako já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma ko já xi najmi naxu ts'intjusun kjuatéxumoo.”

³⁵ Tunga tís'ejña chjihí kjuankjintak'uhun Ntjaná nk'ie nga tiyaha ni xi tít'sín.

B'i kama nk'ie nga ngi Jesu ni'yaha nku nda fariseo

³⁶ As'ai nku nda fariseo b'a kitsúhu Jesu nga ngjuaj kjinekoho niñu. Ngj Jesu ni'yaha ndo ko y'eñat'a yámixo.

³⁷ As'ai nku tachjuún ngatitsun xi ta tijná nanki xu'bo kint'é nga niñu tíkjine Jesu ni'yaha nda fariseo. As'ai j'alko nku lubata ndjjo chí xi tijnchaha ntá sinjne.

³⁸ Tíkjintáhá ts'ihin nga j'alk'ieñat'a tsuku Jesu ko ntánkun tsanéjnukeho. As'ai ta kuihi ntsjaku kits'inxjnukeho sjai Jesu ko kikjexu'ba ko kik'onjnuhu ntá sinjne.

³⁹ Nk'ie nga kike ni xu'bj nda fariseo xi tsankihí Jesu nga kj'uai kjinekoho niñu, b'i ts'in kits'inkjink'un: “Tsa kjuaxi nga nku nda profeta ndai, skué ra yá naaha xi tít'sínkohe ko mí xutaha niu, at'aha ngatitsuhún ts'in tachjuún.”

⁴⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ji Simon, nku ni mjena xínyaha.

B'a kitsú ndo:

—Chubai, nda maestrú.

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Jo já kitsjehen toohon nku nda xi ts'ínkienya toon. Nku xi kitsjehen unchan toontaba ko nku xi kitsjehen cháte.

⁴² Nk'ie nga najmi be jóo nkú ts'in k'uéchjihí ndo at'aha najmi tjihin toon, as'ai kin'endyjat'aha nga joó ni xi tjeñen. Kui nga t'inyahani, ¿má xi kui já xi joó 'yún tjo saha nda xi ts'ínkienya toon?

⁴³ B'a kitsú Simon:

—Nda xi 'yún tse kin'endyjat'aha, xian.

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi kuakixín.

⁴⁴ As'ai tsase Jesu má sijná tachjuún ko b'a ta kitsúhu Simon:

—¿A tiyai tachjin? An kjuáikjas'en ni'yahi ko najmi kuak'aini ntánijua xi kuanejnúhuna tsuká. Tunga máha tachjin, ntánkun kuakanéjnukeho tsuká ko ntsjaku kuats'inxjnukeho.

⁴⁵ Najmi kuachjuxu'baní tsa kuasuniñani nk'ie nga kjúa ni'yahi, tunga tachjin santa nkúhu nga kuas'en najmi tichú máha nga tíkjexu'ba tsuká.

⁴⁶ Najmi kuich'onjnuhí seti nintaká, tunga tachjin ntá sinjne kuak'onjnuhu tsuká.

⁴⁷ Kui nga b'a tixihin ra. Ja kama ndyjat'aha ngayjee ngatitsun nkjún xi tjihin, at'aha 'yún tse kjuatjo kuakakúchji. Tunga xuta xi ichi n'endyjat'aha, kui xi ichi kjuatjo bakúchji.

⁴⁸ As'ai b'a kitsúhu tachjuún:

—Ja kama ndyjat'ahi jéhi.

⁴⁹ As'ai já xi kab'entut'ákohe yámixo b'a incha kitsúhu xinkjin:

—¿Yá ndaha xu'bj nga santaha ngatitsun máha ra ts'inndyjat'aha?

⁵⁰ Jesu b'i kitsú yaha tachjuún:

—At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kuan'ek'ankihi ri. T'inndai ko kas'ehi kjuajyu.

¹ Ja kamoq, as'ai ngji Jesu nga kikjatsú'ba xkí nanki i xi tjin yo ko xi xixihí. Y'énjimí ko kitsúya nga Ntjaná xi batéxuma. Kitsjenkoho já postru xi te joo

² ko k'ua jminchjín xi kits'ínkkihí ko xi kik'onsje jáninda xi tjintujihín. Tjenjihín jminchjín Mariá xi ta 'mi Magdalena, xi tsitujihín yatu jáninda,

³ ko Juana chjuúhún Chuzá, ndá xi ts'ínxát'ahá ndá rej Herode Antipa, ko Susana ko nkjin sa jminchjín xi tsasinko Jesu nga kitsjáha ni xi tjihín.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku ndá xi tsaténdzjo xujmá

(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

⁴ Kama ñjakú nkjún xutá xi incha tsitju nankihí nga j'aisehe Jesu. As'ai tsakúyahá nga y'éjña chubayahá. B'i kitsú:

⁵ –Nku ndá ngiténdzjo xujmáha. Nk'ie nga tibaténdzjo xujmóo, k'ua xi tsixuntu andai nnyóo. As'ai tsisinne ko niseje incha kikjine xujmá xu'bo.

⁶ K'ua xi tsixuntu ajin ndjio. Nk'ie nga jasu, as'ai kixí at'ahá kindyjat'ahá ntánijua.

⁷ K'ua ngá xi tsixuntu ajin na'yóo. Kisá na'yóo ko najmi kitsjantehe nga nda saá xujmá xu'bo.

⁸ Tunga k'uahá ngá xi tsixuntu má nga nda nankiy. Kui xi jasu ko tujú xí tsehé kitsjá. Nkúnkú xujmóo kitsjá santaha unchan nnyá sa.

Ko 'yún kinchja Jesu nga b'i kitsú sa:

–Xi tjen tjabaxínñju katasínñju.

B'i ts'in kitsúya Jesu á tu subahá y'éjña chubayaha nga tsakúya

(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

⁹ As'ai já ni'yakuyáha incha kingjásjayahá mí nihi xi tsakúya nga y'éjña chubayoo.

¹⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

–Jun ja kik'ainju nga kamankjinnju ni xi 'ma tjiná ts'e xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Tunga xutá xi k'oo tu s'ejña chubayahá ra, tu xi ndaha tsa kuasehe tunga najmi skuéhe, ko ndaha tsa kuásínñju tunga najmi kamankjihín ra.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in ts'ínkjáihín xutá éhen Ntjaná

(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

¹¹ B'i tsuhú ra én xi kuak'iejná chubaya. Xujmóo, kui xi nkú joyaha éhen Ntjaná.

¹² Xujmá xi tsixuntu andai nnyóo, kui xutáha xi nt'é éen, as'ai nibá ndanindoo ko kjexín én xi ja tjinájin animáha xutá xu'bo tu xi najmi s'ejihín ra éen ko b'a ts'in najmi n'ek'ankihí.

¹³ Xujmá xi tsixuntu ajin ndjio, kui xutáha xi nt'é éen ko tsjo ts'in ts'ínkjáihín tunga najmi 'yúhún tjihín kjama. Kutjuhú s'ejihín Ntjaná ko nk'ie nga chjut'ayák'un, ts'in t'axihín yjoho éen.

¹⁴ Xujmá xi tsixuntu ngá ajin na'yóo, kui xutáha xi nt'é éen tunga ni xi tjihín asuntee s'entaha ra, ko mjehe kjuanchinóo ko kjuatsjo xi tjin asuntee. B'a ts'in najmi sakúntehe ra nga nda saáha éen ajin animáha xutá xu'bo ko najmi tsjá chan.

¹⁵ Tunga máha xujmá xi tsixuntu nanki xi ndoo, kui xutáha xi nda animáha ko kixi tjintuyáha. Basínñjuhé éen ko b'a joyaha xujmá xi tsjá chan xi nda, at'ahá ndjá tjincha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi ma s'ejña 'ma éhen

(Mr. 4:21-25)

¹⁶ Najmi tjin xi b'éti nku nd'í ko as'ai b'é'makoho nku ni ko tsa b'éjñanki kinte nathan kamo. B'éjña nk'a ní, tu xi s'e ndzjehen ra xutá xi kjuas'ehen ayoo.

¹⁷ At'ahá ngayjeé ni xi 'ma tjiná nd'ái, kuichú nistjin nga s'ejña chji. Ko ngayjeé ni xi najmi tjiná chji nd'ái, kuichú nistjin nga chá ko kuitju chji.

¹⁸ Kui nga 'yún nda tasinñjuhuu ni xi tnu'yó. At'ahá xi mjehe nga kamankjihín, k'uai saha. Tunga xi najmi ts'insihín nga kamankjihín, chjú'ahá santaha ni xi títsu nga kamankjihín kai.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi naaha ko yá xi já nts'e

(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

¹⁹ As'ai naaha ko já nts'e Jesu j'aisehe, tunga najmi kamahá tsichusehe at'ahá katsehe xutá yo.

²⁰ As'ai tjin xi b'a kitsúhu Jesu:

–Naahí ko já nts'ei kabincha natsin ján. Mje rúhu skuéhi.

²¹ B'i kitsú Jesu:

–Xi basínñjuhé éhen Ntjaná ko ts'íntjusun, kui xutáha xi náná ko já nts'é.

B'i ts'in kits'ínk'íeyu Jesu ntjo ko ntáchak'uun

(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

²² Nku nnyá jas'enko Jesu já ni'yakuyáha nku tsutsu ko b'a kitsú:

—Tjián ngabantá xinkuhü ntáchak'uun.

As'ai incha ngji.

²³ Tunga nk'iehé nga tüncha f'atikjá ntóo, tü kis'efehé Jesu. As'ai kamajín ntáchak'uun nku ntjo xi tü xi 'yühún ko jas'eheñ ntánjua tsutsuu. B'a kama xi ja ngjuajjinnti yóo kama.

²⁴ As'ai já ni'yakuyóo incha ngji ts'ínkj'áha Jesu ko b'i kitsúhu:

—ji ndá maestru, ndá maestru! ja kuayáá ej ni!

As'ai tsisintjen Jesu ko ndjá kinchjako ntjo ko t'éheñ ntáchak'uun. Kitsjenjyú ntjo ko kis'e jyuju.

²⁵ B'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—¿Á najmi s'ejihinnuu Ntjaná?

Kitsankjún ko kama nkjühun jóo ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿Yá ndaha xu'bj nga santaha ko ntjo ko ntáchak'uun batéxumaha ko nt'é'éheñ?

B'i ts'in kits'in ndáhi Jesu nku ndá xi tjintujihin jánindo

(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

²⁶ As'ai incha tsichu nankihü xutá Gerasá, nanki xi tjíña ngabantá ntáchak'uun, xi tjeheñ ankjín ante Galilea.

²⁷ Nk'ie nga tsitjujen Jesu tsutsuu, as'ai j'aik'úhün nku ndá xi yo nankihü. Ndaninda tjíñajihün ndo. Kui xi ja nd'ai nkjún najmi tá bjaha najyun ko tá ndaha najmi b'ejñaya ni'ya. Tu ajin tsjóohó b'ejña.

²⁸ Nk'ie nga kieke Jesu, tsasinkunch'int'aha ko kikjintáya nga b'i kitsúhu:

—Ji Jesu, Ntíhi Ntía nku tutu xi tjíña nk'a ján, ¿mí nihi xi tjínkóhi an? Tibankihi nga najmi tu 'baini kjuanjima.

²⁹ B'a ts'in kinchjá ndo, at'aha Jesu b'a kitsúhu ndanindo nga kuitjujihün. Ja tü xi nd'áhi ko yaha nga tjíñajihün ndo ndanindo. Tá nda tsa n'úkičá s'e'yúnkóho ndo. Tü nkú kjetiyahá ni xi s'e'yúnkóho. As'ai ndanindo fikóho má nga najmi ch'a tjín.

³⁰ As'ai Jesu kingjásjaiyaha:

—¿Nkú 'mihí?

B'a kitsú ndanindo:

—Legion 'mini.

B'a kitsú at'aha mihí jánindo tjintujihün.

³¹ As'ai incha tsankihü Jesu nga najmi tü ts'ínkjihü ante ch'on chuun má nga un skuéhe.

³² Xi tjeheñ nku asunntu tjenki nkjin chínka tüncha kjine jñá. As'ai jánindo tsankihü Jesu nga tsjantehe nga ngjuaikjas'enjihün chínko, ko kitsjá kjuá Jesu.

³³ Incha tsitjujihün ndo jánindo nga incha ngjikjas'enjihün chínko. Tsangatsanka chínko nga kikjanikj'antjai yjoho má nk'antjaihi yo ko tsixuntujín ntáchak'uun. Yo jesunjin ntá.

³⁴ Máha já xi tüncha kunná chínko, nk'ie nga kieke ni xi kamoó, incha tsanka. Ngji tsuyaha xutá xi tjín ajin nantjo ko andai nantjo.

³⁵ As'ai incha j'aisehe xutá ni xi kamoó. J'ai má tjíña Jesu ko kieke nga kab'ejñat'a sjai Jesu nda xi tsitjujihün jánindo. Ja yja ngáha najyun ko ja nda jeje ngáha. Incha kitsankjún jóo.

³⁶ Já xi kieke ni xi kamoó incha kitsúyaha xutá xingisoo xi nkú ts'in kamandaha ndá xi tsitjujihün jánindo.

³⁷ As'ai ngayjee xutá nantja xi tjín nanki Gerasá tsankihü Jesu nga kuitju ngáha yo, at'aha tü ni xi incha kitsankjühün. As'ai jas'en Jesu tsutsuu ko kik'óya ngáha.

³⁸ Máha ndá xi tsitjujihün jánindo, mjehe nga tsjénkkihü Jesu ko tsankihü kjuá. Tunga tsasín nijahá rá Jesu. B'i kitsúhu:

³⁹ —T'in ngáhani ni'yahi ko tixinyai ngayjee ni xi kuats'ínkóhi Ntjaná.

As'ai ngji ndo ko kitsúya ngayjee ajin nantjo ngatente ni xi kits'ínkóho Jesu.

B'i ts'in kits'ínkíhi Jesu nku takjin ko nku tachjuún

(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

⁴⁰ Nk'ie nga ja kik'óya ngáha Jesu ngabantá xinkuu, tsjo ts'in kits'ínkjáihün xutá nkjiun, at'aha ngatente tüncha kuyáha.

⁴¹ As'ai j'ai nku ndá xi 'mí Jairo xi tá nku ndá k'akuhü ni'ya sinagoga. Kui xi tsasinkunch'int'aha Jesu ko tsankihü nga ngjuai ni'yaha,

⁴² at'aha takjin nku tutuhu xi tjihün te jo nú ja tí'me.

Nk'ie nga tífi Jesu yo, íxi tibasinne'yühün rá xutá nkjin xi tjennkihü.

⁴³ Tá tjenjihün xutá nkjiun nku tachjuún xi tjihün te jo nú nga jní títs'ínk'ieheñ. Já chjinenki kits'ínkjehe ngayjee ni xi tjihün. Ndaha nku najmi kamaha kits'ínkkihü.

⁴⁴ Kui tachjuún xi nibaha astun Jesu ko kits'ínko tuts'in najyuhün. Tá kuihi chubo tjen'yún kitikjáyahá rá jniú.

⁴⁵ As'ai b'ahá kitsú Jesu:

—¿Yá xi kuats'ínkóha?

Tunga ndaha nku najmi kits'inkie yjoho. As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji nda maestru, xuta nkjiun tibasinne'yihin ko b'i ngjan tüncha tsuniñaihi.

⁴⁶ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Tjin xi kuats'inkona, at'aha ndzjen kamana nga kuitjujin nga'yúnna.

⁴⁷ Máha tachjúun, nk'ie nga kiekie nga najmi kama tsanka 'ma, as'ai ixí ts'atsé nkjúhún nga j'aisinkúnch'int'aha Jesu. Nginkun ngatentee xuta kitsúya mí kjuáha nga kits'inkoho najyuhun Jesu ko xi nkú ts'in ta kuihi chubo kama nkhi.

⁴⁸ B'i kitsúhu Jesu tachjúun:

—Ji ntina, at'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kama nkhi ri. Kas'ehi kjuaju nga t'in.

⁴⁹ Nk'ie nga b'a ta títuhsu Jesu, tu j'aihi nku nda xi nibaha ni'yaha nda k'akuhu ni'ya sinagoga ko b'a kitsúhu:

—Ja k'uen takjihin. Najmi ta n'estihí ri nda maestru.

⁵⁰ Tunga nk'ie nga kint'é Jesu niu, as'ai b'i kitsúhu ndo:

—Najmi tu binkjuin. Tu nkú kas'ejihin ri an ko kama nkhi takjihin.

⁵¹ Nk'ie nga tsichu Jesu ni'yaha ndo, najmi kitsjante tsa kj'ai xi kjuas'enko ayoo, tu Pedro sahá, Jua, Santiago, ko na'mihí ko naaha takjiun.

⁵² Kui chubo ngayjee xuta xi kama njakú yo tüncha kjintá ko tüncha ts'ibat'a takjiun, tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Najmi tu ch'íu. Najmi ka'me takjiun. Tu kjifehé.

⁵³ Tsajnukiehe xuta, at'aha incha be nga ja ka'me takjiun.

⁵⁴ Tunga Jesu jakj'á ntsja takjiun ko b'i kitsúhu:

—Takiin, tsintjein.

⁵⁵ As'ai j'áya ngáha ra takjiun ko tjen'yún tsisintjehén. B'a kitsú Jesu nga k'uaihi nichine takjiun.

⁵⁶ Tu ni xí kama nkjúhún ra xi cháha takjiun, tunga b'ahá kitsú Jesu nga najmi tu ch'a xi kuitsuyaha ni xi kamoó.

9

B'i ts'in kitsúyaha Jesu já postru xi nkú incha ts'in nga k'úenijmí

(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

¹ Kincha njaha Jesu já ni'yakuyá xi te johó ko kitsjáha nga'yún nga ngajoho Jesu kamaha jóo k'onsje jáninda xi tjintujihin xuta ko nga ts'innkíhí ch'in xi k'uhun xuta.

² Kits'inkji tu xi incha k'úenijmíhi nga Ntjaná ja tibatéxuma ko nga ts'innkíhí xuta xi uhun.

³ B'i kitsúhu:

—Najmi tu chumi nihi xi ch'o nga n'oo njá. Najmi tu ch'o yánise, ta ndaha tsa, ta ndaha ninkuan, ta ndaha toon, ko ta ndaha najmi tu ch'o jo 'yún najyun.

⁴ Má kuitjás'oon nku ni'ya, yo tintsuboo santa nkúhu nga kuitju ngáhanu ante xu'bo.

⁵ Tsa tjin má najmi n'ekjáimuu, tu sahá tjtusjoo nanki xu'bo ko t'etsujno ndyjo tsuku, tu xi b'a ts'in kuakúchihinu nga tjehe je xuta xu'bo.

⁶ As'ai tsitju jóo nga incha ngji ngayjee nanki xi tjin yo. Y'énijmí én nda tsuhu Ntjaná ko kits'innkíhí xuta un xi tjin tu má xi tjehe ni.

B'i ts'in kits'innkjink'un Herode Antipa ngat'a ts'e Jesu

(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

⁷ Nda rej Herode Antipa kint'é ngayjee ni xi tít'sin Jesu ko ndaha najmi be nkú ts'in ts'innkjink'un ngat'a ts'e yaha Jesu. At'aha tjin xi b'a kitsú nga Jua Bautista xi ja j'áya ngáha ra ngabayoo,

⁸ ko tjin ngá xi b'a kitsú nga nda profeta Elia ja j'ai ngáha, ko kj'ai ngá xi b'a kitsú nga ja j'áya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'eña njstjin nk'ie.

⁹ Tunga máha Herode, b'i kitsú:

—An kitsja kjuá nga kitikjá nintaku Jua. Tunga, zyá ndaha xu'bj yo ni ma, xi b'i ts'in tint'e éhen?

Kui nga mjehe ra Herode skuéhe Jesu.

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi un mi

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

¹⁰ Nk'ie nga ja kik'óya ngáha já postru, incha kitsúya tentehe Jesu ni xi kits'in. As'ai Jesu ngjiko t'axin suba jóo nku ante má najmi ch'a tjin, xi tiña mahá nanki xi 'mi Betsaida.

¹¹ Tunga incha kiekiehe ra xuta ko kitsjennkíhí. Jesu nda ts'in kits'inkjáihin xuto ko kinchjanijmíyaha Ntjaná, xi nkú ts'in batéxuma, ko kits'innkíhí xi uhun.

¹² Nk'ie nga ja tíma ngxun, incha j'aik'úhun já ni'yakuyá xi te joo ko b'a kitsúhu:

—Tu sahá b'a t'ihin xuto nga katji nanki xi t'indai ei nga ts'ink'a nistjen ko katangisjái nichine, at'ahá ante kixihí ei.

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tu sahá jun tjohton ni xi kjiñe xuta.

B'a kitsú jóo:

—Un ichi maha ninkuan xi kich'aj ko jo ichi tjo. ¿A ra kuankin ch'atse ní nichine xi kjiñe ngayjee xuta nkjiun?

¹⁴ At'ahá ma ra un mij já xi kabincha yo. Tunga b'ihí kitsúhu Jesu já ni'yakuyáha:

—Nkú ma tsa cháte cháte n'ek'a stiún xinkjin xuto nga n'ek'ientu.

¹⁵ B'a incha kits'in já ni'yakuyóo ko ngayjee xuta incha y'entu.

¹⁶ As'ai jak'á Jesu ninkuan xi uun ko tjo xi jo. Tsasenjinki nk'a jan nga kitsjáha máb'achjihí Ntjaná. Tsakjánya ninkuan ko kitsjáha já ni'yakuyáha tu xi kui incha ts'indzjo ngáha ra xuta nkjiun.

¹⁷ Ngatentee xuto incha kikjine niu santa nkúhu nga incha kitse sisihin. As'ai j'áiya ninkuan xi ts'ankiu. Te jo njsin kamaha.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga Jesu xi Ntjaná kits'in nibáha ngajoho

(Mt. 16:13-20; Mr. 8:27-30)

¹⁸ Nku njá ngjiko t'axin Jesu já ni'yakuyáha ko nk'ie nga tinchjako Ntjaná, as'ai b'i kitsúhu jóo:

—¿Yá xi títsu xuta nga an?

¹⁹ B'a kitsú já ni'yakuyóo:

—Tjin xi b'a tjincha tsu nga ji xi Jua Bautista. Tjin ngá xi b'a tjincha tsu nga ji xi Eliá. Ko tjin ngá xi b'a tjincha tsu nga ja j'áiya ngáha ra ngabayoo nku nda profeta xi y'eña nistjin nk'ie.

²⁰ B'i kitsú Jesu:

—Ko jun, ¿yá xi bixiún nga an?

As'ai b'a kitsú Pedro:

—Ji xi Cristo.

²¹ As'ai b'a kitsúhu Jesu jóo nga tu xí najmi ch'ahá xi kuitsuyaha kui éin.

B'i ts'in kitsúya tjun Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 16:21-28; Mr. 8:31-9:1)

²² B'i kitsú ya:

—Tjihin nga un nkjún skuéhe Ntíhi Ndax'jun. Jáchá xi tjihin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuat'exumoo najmi incha ts'jinkjáhin. N'ek'ien, tunga nistjin xi ma jahan kj'uaiya ngáha ra ngabayoo.

²³ As'ai kinchjako ngayjee xuta nga b'i kitsúhu:

—Tsa tjin xi mjehe tsjennkina, ngayje nistjin kat'éch'o subaha yjoho ni xi mjehe ko katsjáha yjoho nga kuayá ngat'ana, as'ai katsjennkina.

²⁴ At'ahá xi mjehe ts'jink'anki suba yjoho nga k'úéña tik'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá ngat'ana, kui xi tu sahá n'ek'anki.

²⁵ ¿At'ahá mí xi chjihí ra tsa ts'jin ngana xuta ngayjee ni xi tjin asuntee, tsa tu sa ndyjahá ngá animaha?

²⁶ Kui nga tsa tjin xi kama subaha ra an ko éna, b'a ta ts'in ta kama subaha Ntíhi Ndax'jun xuta xu'bj nistjin nk'ie nga kj'uai ko kjuachánkaha ko kjuachánkaha Na'mihí ko kjuachánkaha ntisjehe.

²⁷ Kjuaxi ni xi tixinnu. K'ua xi tjincha ei najmi kuayá santa nkúhu nga skué nga batéxuma Ntjaná.

B'i kama nga kama chji kjuachánkaha Jesu

(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

²⁸ Askahan nk'ie nga j'a xi nkú ma jin nistjin nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kinchja t'axihin Pedro, Jua ko Santiago. Ngjinji nku asunntu tjenki nga ngi nchjako Ntjaná.

²⁹ Nk'ie nga tinchjako Ntjaná, tu kik'ontjaiyahá sénnistjihin Jesu ko taba xuxú kama najyuhun ko tsat'ai.

³⁰ Ko tu kama chjihí jo já xi tinchjanjmíko Jesu, kui xi Moise ko Eliá.

³¹ Katsendaihi ra kjuachánkaha Ntjaná ko tjincha nchjanjmíyaha ngabaya xi as'ai sakúhú ra Jesu nanki Jerusalen.

³² Máha Pedro ko já xi kab'entukoho, tu ni xí tjincha ma nijnáha ra, tunga y'entu tik'uhún ko incha kikié kjuachánkaha Jesu ko já xi jo kabinchakoho.

³³ Nk'ie nga ja tjincha fi t'axin ngáha ra Jesu já xi jo, as'ai kinchja Pedro:

—Ji nda maestru, ja b'a nda tjihin nga ei kuintsu**ub**ahaná! Tu sahá n'endaí jan ni'ya yántsü, nku xi kama ts'í kó nku xi kama ts'e Moise kó nku xi kama ts'e Elia.

B'a kitsú Pedro nga ndaha kui najmi be ni xi kinchja.

³⁴ Nk'ie nga b'a ta títshu Pedro, tu nkuhú nintí j'ai ts'innk'íe**h**en jóo kó incha kitsankjún nk'ie nga kitsjenné**h**e nintí**u**.

³⁵ Kinu'yá ajin nintí**u** nku ntá xi b'a kitsú:

—Kui xu**b**í xi Ntína xi j'ajíán. Tasin**n**juhúu.

³⁶ Nk'ie nga ja kinu'yá ntó, incha kikié nga síjña suba ngáha Jesu. Najmi kinchjanijmíyaha jóo ni**u**. Ndaha nku najmi kitsúyaha kui nistjin xu**b**o ni xi incha kikié.

B'i ts'in kits'in ndaíhi Jesu nku nda chí xi tijnajihin ndanindoo

(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

³⁷ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga incha nibajen ngáha asunntu tjenkíu, nkjin nkjún xuta j'ai**k**í'á niyáha Jesu.

³⁸ As'ai yún kinchja nku nda xi tjenjihin xuta nkjin nga b'a kitsúhu Jesu:

—Ji nda maestru, tibankihi nga chás**e**ihí ichí nda chína. At'aha ntí nku tutuná maha.

³⁹ Kui xi fas'enjihin nku ndaninda kó tjen'yún ts'inkjintáyahá ra. B'étsujneyáha kó xú b'asje ts'a. Ja tít's'in'un nkjühun kó tu 'yaha fi t'axíh**in**.

⁴⁰ Ja kuakankíhí ja ni'yakuyáhi nga k'onsje ndanindoo, tunga najmi kamahá ra.

⁴¹ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Ja b'a 'yún ichí s'e**j**ihin ra Ntíaná xuta xi tjihin nd'ai kó ch'onk'uhun! ¿Nkjé kjin tjihin nga kuá**e**jñajinnu kó ts'in chükjuanuu? Nibákoí nda chíhí ei.

⁴² Nk'ie nga ja tífi nda chíu má síjña Jesu, as'ai ndanindoo kikaníkj'ahá t'anankíu kó tu xi y'étsujneyáha ra. Tunga ndjáhá kinchjako Jesu ndanindoo. Kits'in ndaíhí nda chíu kó kits'inkjas'en ngáha ra na'míhi.

⁴³ Ngayjee xuta tu ni xi kama nkjühun ra kjuachánkahá Ntíaná.

B'i ts'in ta kitsúyaha ngáha Jesu nga n'ek'ien

(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Nk'ie nga tüncha ma nkjühun ngayjee xuta ni xi tít's'in Jesu,

⁴⁴ as'ai b'a kitsúhu ja ni'yakuyáha:

—Yún nda tasin**n**ju ni xi xinnuu. Ntíhi Ndax'jun n'ekjas'en aya ntsja xuta.

⁴⁵ Tunga najmi kamankjihin ra ja ni'yakuyóo én xu**b**í, at'aha najmi kik'ainte**h**e nga kamankjihin. Najmi kama ya k'un kingjájayyaha Jesu nkú tsuhú ra éen.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún nk'a tjen

(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

⁴⁶ As'ai ja ni'yakuyóo kinchjanijmíyaha yá xi 'yún nk'a tjen ajihin.

⁴⁷ Tunga kamankjihin ra Jesu ni xi tinchja animahá jóo. As'ai jak'á nku nda chí, tsasínjñat'ahá yjoho

⁴⁸ kó b'a kitsú:

—Xi ngajona ts'ínkjá**h**ihin ra nda chí, kui xi an tít's'inkjái**n**na. Kó xi ts'ínkjái**n**na, kui xi ta tít's'inkjái**h**in xi kits'in nibána. At'aha xi 'yún kinte tjen ajinnuu, kui xi 'yún nk'a tjen.

*B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi najmi fi kontra**h**a*

(Mr. 9:38-40)

⁴⁹ As'ai b'a kitsú Jua:

—Ji nda maestru, kiyai nga nku nda ngajohí tím'osjehe jánindoo. Tunga kik'ie**h**ch'ohó ri, at'aha najmi ná tjenkoná.

⁵⁰ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi tu jun b'ech'ó**h**oo. At'aha xi najmi tífi kontra**n**á, kui xi ná makoná.

B'i ts'in ndjá kinchjako Jesu Santiago kó Jua

⁵¹ Nk'ie nga ja tsichu tíña nistjin nga tjihin nga ngjuainji ngáha Jesu nk'a ján, as'ai ngayjehe k'un tsasin nýá nga ngji nanki Jerusalen.

⁵² Kits'ínkji títjuhun yjoho k'ua ja xi ts'e. Kui xi incha ngji nku nanki ichí xi tijnajihin ante Samariá tu xi k'uéndahá ra ante Jesu.

⁵³ Tunga xuta Samariá xi tjihin yo najmi kits'ínkjái**h**in, at'aha incha kikié nga tu ni xí mjehé ra Jesu ngjuai nanki Jerusalen.

⁵⁴ Nk'ie kikié ni**u** ja ni'yakuyá Santiago kó Jua, as'ai b'í incha kitsú:

—Ji nda maestru, ¿a mjehi nga ku**in**chíi nga n**ib**ájen nd'í nk'a ján tu xi ts'ínk**j**ehe xuta xu**b**í?

⁵⁵ Tunga ndjáhá kinchjako Jesu jóo ngat'ahá ni xi incha kitsú.

⁵⁶ As'ai incha ngji k'ái nanki.

B'i kitsúhu Jesu já xi mjehe tsjénkiki
(Mt. 8:18-22)

⁵⁷ Nk'ie nga t́incha ts'ín n'iyá, as'ai nku ndá b'a kitsúhu Jesu:

—Tsjénkiki tú má xi t'jehén ni nga k'úin.

⁵⁸ B'i kitsú Jesu:

—Chu xi t́in ngj́íhóo t'jihin t'ixa ngijo kó n'isee t'jihin n'uba, tunga Nt'ihí Ndax'iyun najmi t'jihin má nga kama k'juájíñasun nintaku.

⁵⁹ As'ai kinchjako k'jái ndá:

—Tsjénkiní jí.

B'a kitsú ndo:

—Ji ndá maestru, k'uaíntení nga tjun k'fínngjayánja na'mina.

⁶⁰ B'i kitsú Jesu:

—T'ej'ñaihi xutá xi b'a joyaha tsa ja k'ien nga kandjányanji suba xutá k'ien xinkjín. Tunga máha jí, t'ink'ienjímí nga ja tibatéxuma Nt'ianá.

⁶¹ B'a kitsú ya k'jái ndá:

—Ji ndá maestru, tsjénkiki, tunga t'jenntehéní nga tjun ma k'fín xinyaha xutá xi t́in ni'yaná nga ja t'ífa.

⁶² B'i kitsú Jesu:

—Xi mjehe tsénkiki nga as'ai kuásenji astun nga ts'ín ni xi nkaha, kui xi najmi tsuhú ra má batéxuma Nt'ianá.

10

B'i ts'ín kits'ínki Jesu já xi cháte kó kan joo

¹ Askahan ta j'ájin Ndá Nt'ianá cháte kó kan jo já. Jo jo kits'ínk'a xinkjín nga kits'ínkji títjuhun yjohó ngayee nanki kó ante xi má nga t'jihin nga k'jái askahan.

² B'i kitsúhu jóo:

—Xutá xi t́in b'a joyaha nkúhu nku ntje chánka, tunga chubahá maha já musu xi ts'ínxájin ní. Kui nga t'ínchíhi ruu xi ts'e ntje nga kats'ínkji já musu ajin ntje.

³ Tankiún. Títs'ínkínnyu xi nkú joyaha chutsánka ajihín nañá kjan.

⁴ Najmi tú ch'o tsa, kó tá ndaha toon, kó tá ndaha t'jabaxínté. Kó najmi tú bincha'yún nga súníhóho xutá aya n'iyóo.

⁵ Nk'ie nga kuítjás'oon nku ni'ya, tjun súního. “K'juajyu kas'e ni'ya xu'bjí”, t'ixiún.

⁶ Tsa t'jintu yó xutá xi t'jihin k'juajyu, k'juajyu xi t'í'boó s'ej'ñaha. Tunga tsa najmi, k'óoyak'un ngáhanuu k'juajyu xi t'í'boó.

⁷ Najmi tú xkí ni'ya binimo. Nkuhú ni'ya t'intsúboó nga chinóo kó s'ju ni xi k'uaínnyu. At'aha já xi ts'ínxá t'jihin kixi nga kama ch'íhi.

⁸ Nk'ie nga kuítjás'oon nku nanki, tsa nda ts'ín ts'ínk'jainnyu xutá xi t́in yó, chinóo ni xi k'uej'ñat'anuu.

⁹ N'enkihúu xutá un xi t́in yó kó: “Ja 'yún tíña t'j'ñanuu Nt'ianá nga tibatéxumanuu nd'ái”, t'ixihun.

¹⁰ Tunga tsa kuítjás'oon nku nanki kó tsa najmi nda ts'ín ts'ínk'jainnyu xutá xi t́in yó, tankiún ajin nantjo kó b'a t'ixiún:

¹¹ “Santaha nd'yohó nankinuu xi kafajnu tsukui tib'etsujnei. Tunga t'jihin ni nga choo ni xu'bjí. Ja 'yún tíña t'j'ñanuu Nt'ianá nga tibatéxumanuu nd'ái”, t'ixiún.

¹² An b'a t'ixinnuu. Nk'ie nga kuíchú n'jstjin nga chasehe ni xi kits'ín nga nkúnkú xutá, kui nanki xu'bo xi 'yún un skué sahá nga xutá xi kis'e nanki Sodoma.

B'i ts'ín kinchjaníjmíyaha Jesu xutá xi najmi kits'ínk'jáhín ehé
(Mt. 11:20-24)

¹³ N'íma rú n'ehenu jun, xutá nanki Corazin! N'íma rú n'ehenu jun, xutá nanki Betsaida! At'aha tsa xutá nanki Tiro kó xutá nanki Sidon k'kie k'juankjún xi kama ajinnuu, ja ra nd'ái ngilk'áha ra anímaha nga kingja najyun kfe kó y'entujín nasu.

¹⁴ Tunga n'jstjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xutá, jun xi 'yún un skué sanuu nga xutá xi kis'e nanki Tiro kó nanki Sidon.

¹⁵ Kó jun xutá nanki Capernaum, tsa b'a manuu nga santaha nd'jiojmi ján chankjúnnyu, najmi. Tú sa ní santaha ngak'ien kuankínjoon.

¹⁶ As'ai b'i kitsúhu Jesu já xi t'its'ínkji:

—Xutá xi t'ibasínjunuu, kui xi an t'ibasínjuna. Xi t'its'ín t'axínnuu, kui xi an t'its'ín t'axínna. Kó xi t'its'ín t'axínna, kui xi t'its'ín t'axín xi kits'ín níbana.

B'i ts'ín kik'óya ngáha já xi cháte kó kan joo

¹⁷ Tsjó nkjún t́incha maha já xi cháte kó kan joo nga kik'óya ngáha. B'a incha kitsú:

—Ji ndá maestru, ngajohi kichubaj kó santaha jándoog kint'é'enni.

¹⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Johon, kikié nga tsijne ndanindoq xi nkú joyaha nku nd'ích'on nga nibaha nk'a ján.

¹⁹ An ja kitsjanuú nga'yún xi má nga kuisinno ye kò chándayá, kò nga n'e nganohò ngayie nga'yún xi tjíhín ndá kontra. Najmi tjín ni xi ts'ín'unnúu.

²⁰ Tunga najmi tú tsjohó manúu at'ahá tsa jánindoq nt'é'énnyu. Tsjo ní katumanúu at'ahá ja tjíntut'á j'áinnúu ndjiojmi ján.

B'i ts'ín tsakúchji kjuatsjoh Jesu

(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Tá kuihi chubó j'ajíhín Jesu kjuatsjo xi kitsjáha Espiritu Santo. B'i kitsú:

—An títs'intsjohó, Na'mi, Ntjá xi ts'e nk'a ján kò t'anankiú. At'ahá y'ejña chjihí xutá xi b'a k'un xi nkú joyaha jánti ni xi kík'iejña 'maihi já nkjink'uun kò já xi mankjihín ni xi tjín. Johon, Na'mi, at'ahá b'a ts'ín kama tsjohi.

²² 'Ngayjee ni xi tjín ja kits'ínkjas'en aya ntsá Na'mina. Najmi ch'a be yáha ntíu, tú nkuhú Na'miu xi be. Najmi ch'a be yáha Na'miu, tú nkuhú Ntíu xi be. Kò xutá xi mjehe Ntíu nga kuakúchjihí Na'miu, kui xi skué Na'miu.

²³ As'ai kits'ínk'ótjija Jesu nga tsasehe já ni'yakuyáha kò b'i kitsú t'axihín:

—Á b'a nda tjíhín ts'e xi tíbe ni xi tíyo.

²⁴ At'ahá an b'a tíxinnúu nga nkjin já profeta kò já rej xi kis'e nistjin nk'ie incha kama mjehe nga skué ni xi tíyo nd'ái, tunga najmi kikiéhe. Kama mjehe nga kuín'té ni xi tínu'yó nd'ái, tunga najmi kint'éhé.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchén nku ndá xi nibá Samariá xi nda tjíyaha

²⁵ Nku níyá nku ndá maestrúhu kjuatéxumoq ngjikjut'ayák'un Jesu. B'a kitsú nga kingjásajayahá:

—Ji ndá maestrú, ¿mí ni xi tjíhín nga ts'ian tú xi sakúhuna nga kúátejña tik'un síán?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tjít'a kjuatéxumoq? ¿Nkú n'e n'eyai?

²⁷ B'a kitsú ndo:

—“N'etjói Ntjaná xi Ntjahí maha ngayjee animahi kò ngayjee nga'yíhín. N'etjói xi nkú ts'ín tinchin kò xi nkú ts'ín n'enkjintak'uin. Kò n'etjói xutahí xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.”

²⁸ B'i kitsú Jesu:

—B'a tjín ni xi kuachubai. B'a n'ej kò kuínchun tik'uin.

²⁹ Tunga mjehé rá ndo kjuakúchji nga naxu síjña nginkun Ntjaná. Kui nga b'a kitsúhu:

—¿Yá xi xutána ma?

³⁰ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nku ndá tsitju nanki Jerusalen nga tífijen níyá xi fi nanki Jerico kò tú já ndyjéhé kisatéjin. Kui xi kík'é áha santaha najyun xi yja, kík'íéhe nga íxi kits'ínk'ienyahá kò incha ngji jóo.

³¹ Tú yohó tá nibájen nku ndá na'mi, tunga nk'íehé nga kikié ndá uun, j'at'a níyáha.

³² Tá j'ai ante xu'bo nku nda xi tá ts'ínxát'a ninku. Nk'ie nga kikié nda uun, tá j'at'a níyáha.

³³ Tunga nkuhú ndá xi nibá Samariá xi títs'ín níyá tá j'ai má kjijña ndá uun. Nk'ie nga kikié ndo, kama nímaha.

³⁴ J'aise tíñaha kò kits'ínkkihí má kama uhun ndo. Kik'onjnuhu seti kò binu kò kik'ontikjájnuhu najyun má uhun. As'ai tá kuihi chu xi tjenkò kits'ínk'íesun ndá uun. Ngjiko ni'ya má nga ts'ínkj'áíya xutá xi ts'ín níyá kò yo kikuahun.

³⁵ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga ja tífi ndá xi nabá Samariá, ts'asje jo tpon denarijo kò kitsjáha ndá xi ts'e ni'yoq nga b'a kitsúhu: “Chasejihí ichí ndái. Ngayjee ni xi n'echjén sai, k'uechjihí nk'ie nga kjúái ngáhana.”

³⁶ Nda tjín. Nk'ie nga nga jaan jái xi kikié ndá xi kisatéjin já ndyjéé, ¿yá xi mahi ji nga xutaha ndo kits'ín ma yjoho?

³⁷ B'a kitsú ndo:

—Nda xi tsase nímaha ndo.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—T'in, b'a tá n'ej kò ji.

B'i ts'ín tsichutsubek'un Jesu Marta kò Mariá

³⁸ As'ai kits'ínndjuú níyáha Jesu kò tsichu nku nanki íchí. Xi tjeheh yo nku tächjuún xi 'mi Marta kits'ínkjáhín ni'yaha.

³⁹ Mariá 'mi ná nichja Marta. Kui xi y'ejñat'a sjai Jesu nga tíbasínñujuhu ni xi tínchja.

⁴⁰ Tunga kas'entáhá rá Marta xá nkjún xi títs'ín. As'ai j'aik'úhún Jesu kò b'a kitsúhu:

—Ji chá maestrú, ¿a najmi nkjún mahi nga takjín nichja kab'éne subana ngatentee xóq?

B'a t'ihín nga katasinkona.

⁴¹ B'i kitsú Jesu:

—Ji Marta, Marta, kas'entaha ri ko tifa nusihin yjohi ni nkjun xi tin'ei.

⁴²Tunga nkuhú maha ni xi 'yún machjén. Maria kaf'ájin ni xi ndoo ko najmi ch'a xi kjé'aha.

11

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in chubakáá Ntjaná

(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

¹Nku njá nk'ie nga Jesu tinchjako Ntjaná, b'a kitsúhu nku ndá já ni'yakuyáha nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntjaná:

—Ji ndá maestru, takúyani xi nkú ts'in tjihin nga chubakáá Ntjaná, xi nkú ts'in tá Jua tsakúyaha já ni'yakuyáha.

²B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, b'i tixiún:

Ji Na'minj xi tinchin ndjiojmi ján,

katenkjúhin xuta.

Tatexumani.

³Tjenni nd'ai nichine xi machjénni.

⁴N'endyjat'anj ngatitsunni,

xi nkú ts'in jin tá n'endyjat'ahj xi ch'on ts'inni.

Najmi tu 'bainté nga kujinejin nga chjút'ayák'unni.

⁵B'i tá kitsú ya Jesu:

—K'úéjñaha ráá tsa tjín xi tjíñaha nku ndá amigo xi kujchúsehe masen nistjen nga b'a kuitsuhu: “Ji ndá, n'ek'ieyani íchí ni xi ts'ínkjén xi kj'uaisena.

⁶At'aha nku ndá amigona kj'uaisena xi kjin kanibaha ko najmi tjinna ni xi tsjaha.”

⁷Tsa b'a ts'jin, ndá xinkuu xi tjíña aya ján najmi b'a kuitsuhu: “Najmi tu n'estini. Ja tjíchja ankjuo ko ntíña ja kjintusunkona kamo. Najmi tá ma bisintjehenna nga tsjaha ni xi tbinchi.”

⁸An b'a tixinnuu. Naha tsa najmi kuisintjen nga tsjáha ni xi tbanki ndo at'aha ndá amigoho maha, tunga kuisintjehén at'aha kjuasti títsjá ndo ko tsjáha ngayjee ni xi machjéhen.

⁹Ko an b'a tá tixinnuu. Tinchíú, ko Ntjaná tsjánuu. Tinchísjo, ko sakúnuu. N'ekjano ankjuo, ko chjux'anuu.

¹⁰At'aha ngatentee xi banki ts'ínkjáñhin. Xi bangisjai sakúhu. Ko xi ts'ínkjane ankjuo chjux'aha.

¹¹¿A tjín ajinnuu xi tí'mi na'mi xi tu yehé tsjáha ntíhi nk'ie nga tjio kuankihí?

¹²Tsa ch'oo kuanki ntíhi, ¿a tu chándayahá tsjáha?

¹³Santaha ko jun xi ch'onk'un yo nga 'bohoo ni xi nda ntínuu. ¿A najmi tu sahá Na'minuu xi tjíña ndjiojmi ján 'yún tsjá sahá Espiritu Santo xuta xi kuankihí?

B'i ts'in kinchjanijmyaha Jesu ndaninda Beelzebu

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴Nk'ie nga tím'osje Jesu nku ndaninda xi kits'in njima'aha nku ndá, askahan nga tsitju ndanindoo, kama kinchja ndo. Tu ni xi kama nkjühún rá xuta.

¹⁵Tunga tjíhin xi b'a incha kitsú:

—Nga'yúhun ndaninda Beelzebu xi ndá k'akuhú jánindoo tím'osjekoho ndá jánindoo.

¹⁶Tjín ngá xi kíkjut'ayák'un Jesu ko tsankihí nga ts'jin nku kjuankjún xi kuakúchji nga Ntjaná kits'in nibaha.

¹⁷Tunga behé Jesu ni xi títs'innkjink'un jóo, kui nga b'a kitsúhu rá:

—Tsa xuta xi tjintu má batéxuma nku ndá rej tá kuihi fi kontraha xinkjín, tá kuihi incha nguá tiya nankihí. Ndzjoya xi nkuhú ni'ya tjintu tsa ts'instiko xinkjín.

¹⁸B'a tá ts'in tjíña ts'e ndanindoo. Tsa Satana tá kuihi nguají kontra subaha yjoho, ¿nkú ts'in tse kujchújuaha rá nga kuatéxuma? B'a tíxian at'aha b'a túbixiún nga nga'yúhun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo.

¹⁹Ko tsa nga'yúhun ndaninda Beelzebu tím'osjekohona jánindoo, túbixiún, ¿yá xi ts'e nga'yún xi m'osjekoho jánindoo já ts'ajun? B'a ts'in tá kuihi jóo bakúchji nga najmi naxu tjintuyánuu.

²⁰Tunga tsa nga'yúhun Ntjaná tím'osjekohona jánindoo, kui xi tsuhu rá nk'ie nga ja 'ai nistjin nga ja tibatéxuma Ntjaná.

²¹'Nk'ie nga nku nda xi 'yún tjíhin nga'yún tjíndaha yjoho nga kjaán ko tikunntá ni'yaha, najmi ch'a xi kama ts'ínko ni xi tjintuhu.

²²Tunga tsa f'ai nku xi 'yún tjín saha nga'yún nga kui, ts'ín nganaha ko kje'aha ngayjee ni xi ts'ínkjén nga kján. As'ai bak'á ni xi tjintu ayoo.

²³Xi najmi an makona, kui xi xuta kontrana. Xi najmi tíf'ayakona, kui xi tibaténdzjo.

B'i ts'in kinchjanjímtyaha Jesu ni xi mahá xutá
(Mt. 12:43-45)

²⁴ Nk'ie nga nku ndaninda bitjujihin nku ndá, fatsú'basún ante kixiu nga bangisjai má nga ts'jink'áiya. Nk'ie nga najmi sakúhu ante, as'ai b'a tsu: "Tú sahá kfin ngáhana ni'yana má tsitja."

²⁵ Nk'ie nga b'óya ngáha, ja kichjuchá kó ja tjinda ni'yoo nga f'aise ngáha rá.

²⁶ As'ai fikj'á sa yatu jáninda xi 'yún ch'onk'un sa nga kui kó ngatentee incha fas'enjihin ndo. Kó máha ndá xu'bo, 'yún ch'on ts'in b'ejña askahan nk'ie nga tjuhun.

²⁷ Nk'ie nga b'a títu Jesu, as'ai kikkintáya nku tachjuún xi síñajihin xutá nkjiun:

—já b'a nda tjihin ts'e tachjuún xi kitsihin ji kó kits'incháha ri!

²⁸ B'i kitsú Jesu:

—já ní b'a nda tjihin ts'e xutá xi basínñjuhu rá éhen Ntjáná kó ts'intjusun!

B'i ts'in kinchjanjímtyaha Jesu xutá xi mjehe skue kjuankjún
(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

²⁹ Nk'ie nga ja kama ñjakú nkjún sa xutá, as'ai b'i kitsú Jesu:

—Ch'onk'un xutá xi tjín nd'ái. Kjuankjún incha mjehe skue, tunga najmi sakúhu rá kjuankjún. Tú ni xi kamat'aihún ndá profeta Jona nk'ie, tú kuihí kjuankjún xi s'ejña chjihí xutá xi tjín nd'ái.

³⁰ At'ahá xi nkú ts'in kits'inchjén Ntjáná Jona nga kitsjáha éhen xutá nanki Ninjive, b'a tá ts'in ts'inchjén Ntíhí Ndax'jun nga tsjáha éhen xutá xi tjín nd'ái.

³¹ Narejña xi tsatéxuma nanki Saba kuisintjenko xutá xi tjín nd'ái nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xutá. Kui xi ts'jinkokjuaha xutá xi tjín nd'ái, at'ahá kui xi 'yún kjin nibaha nga j'aisínñjuhu kjuankjink'uhun Salomon. Nd'ái bi, eí tjíña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Salomon.

³² Kó xutá xi y'entu nanki Ninjive kuisintjenko xutá xi tjín nd'ái nk'ie nga kuichú nistjin nga chasehe ni xi kits'in nga nkúnkú xutá. Kui xi ts'jinkokjuaha xutá xi tjín nd'ái, at'ahá kui xi ngjik'áha rá animáha nk'ie nga Jona y'énimihí éhen Ntjáná. Nd'ái bi, eí tjíña nku xi 'yún nk'a tjen sa nga Jona.

B'i ts'in tsakúya Jesu xi nkú ts'in ni xi ma chjiná
(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ Najmi tjín xi b'éti nku nd'í kó as'ai b'ejña 'ma kó tsa b'ejñanki kintehe nku kaxá. B'ejña nk'a ní tú xi s'e ndzjehen rá xutá xi kjuas'ehen ayoo.

³⁴ Tunkuín, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'in ndzjehen yjonintehí. Tsa tunkuín fas'en ni xi nda, ngayjee yjonintehí s'e ndzjehen. Tunga tsa ni xi najmi nda fas'en tunkuín, ngayjee yjonintehí s'e jjuhun.

³⁵ Chihin nga najmi tú kama jyun nd'í nda xi tjíñajihin.

³⁶ Tsa ngayjee yjonintehí tjihin nd'í kó tsa najmi tjín má jyun'tahá, kama ndzen sisihin xi nkú joyaha tsa tibat'ai nku nd'í xi tít'in ndzjehin.

B'i ts'in y'échit'ain Jesu sin xi y'a já fariseo kó já chjine'éhen kjuatéxumoo
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

³⁷ Nk'ie nga ja kamahá Jesu nga kinchja, as'ai nku ndá fariseo tsankihí nga ngjuái kjinekoho níñu ni'yaha. Kui nga jas'ehen Jesu ni'yaha ndó kó y'ejiat'a yámixó.

³⁸ Kama nkjühun ndá fariseo nk'ie nga kiekie nga najmi tsanénu ntsja Jesu kintehe ni nga kikkjine níñu xi nkú ts'in tjíñaha sínchóo.

³⁹ As'ai b'i kitsú Jesu nga kinchjako ndá fariseo:

—Jun xi 'minuu já fariseo, jun xi nkú joyaha tasa kó tabá xi tú natsihin kin'echuhún rá, tunga kitsejihin kjuankjintak'unnuu kjuandyjé kó kjuach'onk'un.

⁴⁰ Jun já chíni! Ntjáná kits'innnda natsiun kó tá kits'innnda ayoo.

⁴¹ Tú sa ní ni xi tjíñnuu, yó tjeheñ ruu xutá x'an toon chje. B'a ts'in je kamahanu ma nginkun Ntjáná.

⁴² ¡Níma rú n'ehenu jun, já fariseo! 'Boho Ntjáná nku tikjá najún chíño kó xká rudá kó ngayjee xká sinjne xi nkú nga ts'in tjít'a kjuatéxumoo, tunga n'echayanú ni xi naxu nginkun Ntjáná kó kjuatjoho Ntjáná. Kuihí ni xu'bjí xi tjihin nga n'oo, kó najmi tjihin nga n'echayo nga n'oo ni xingisoo xi tjít'a.

⁴³ ¡Níma rú n'ehenu jun, já fariseo! At'ahá n'e mjo nga kuínsubasun yáxile xi tjincha tíjjun aya ní'ya sinagoga kó nga tsjo ts'in súnianuu nyátée.

⁴⁴ ¡Níma rú n'ehenu, já maestruhu kjuatéxumoo kó já fariseo! ¡At'ahá tú tsjohónuu bakuchúú xi nkú ts'in yankjún Ntjáná! Xi nkú joyaha tsjó xi najmi kjintu chí jun, xi b'emasún xutá nga ndaha najmi be.

⁴⁵ As'ai b'a kitsú nku ndá maestruhu kjuatéxumoo:

—Ji nda maestru, nk'ie nga b'a t'ibixín, ko jin ta ch'on tí'mini.

⁴⁶ B'j kitsú Jesu:

—jNíma rú n'ehenu ko jun, já maestruhu kjuatéxumo! At'aha chá xi najmi chúkjuaha xuta n'ek'anjiu, tunga máha jun, ndahachi najmi incha n'o nga'yún nga n'etjusun niu.

⁴⁷ jNíma rú n'ehenu! At'aha n'endo tsjóho já profeta xi kits'ink'ien ntje chánu.

⁴⁸ B'a ts'in bakuchji kixihinu nga tjínkuhu k'un ni xi kits'in ntje chánu. At'aha kui xi incha kits'ink'ien já profeta ko jun n'endohgo tsjó.

⁴⁹ 'Kui nga b'a kitsúhu Ntjáná xi be tu mí nihí ni: "Ts'inkjisehe já profeta ko já postru xuta xu'bo. K'ua xi ts'íink'ien ko k'ua xi tsjénki unkie."

⁵⁰ B'a ts'in n'enijéhe ra xuta xi tjín nd'ái jni xi tsaténdzjo ngayjee já profeta santa nkúhu nga kamanda asuntee ko santaha nd'ái.

⁵¹ Ch'atuts'ihin ra jníhi Abel santaha jníhi Zacaria xi kin'ek'ient'á nachan chje xi kjiña ankjin ninku. Kui nga b'a tíxihinnu nga n'enijéhe ra xuta xi tjín nd'ái ngayjee ni xu'bo.

⁵² jNíma rú n'ehenu jun, já maestruhu kjuatéxumo! Ja kichju'ohgo xuta yubi xi bix'áko ho ankjuá má nga tíña kjuankjink'uun. Jun najmi bitjas'oon ko ta b'ech'ohgo xuta xi mjehe kjuas'en yo.

⁵³ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, já chjine'éhen kjuatéxumo ko já fariseo tu ni xi najmi kisashín ra ni xi kitsú Jesu. Kui nga nkjin tíjá ni xi kingjásjaiyaha ra

⁵⁴ tu xi ts'íinkjineihin Jesu nga kúinchja nku én xi najmi b'a tjín. Incha tsangisjai nija xi nkú ts'in kama kjuat'éjenehe.

12

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi tsjoho bakúchji nga benkjún Ntjáná

¹ Tu ni xi kama njakú nkjühún xuta nga ta kui ta maha t'íncha basinne'yún xinkjín. As'ai já ni'yakuyáha Jesu kinchjako títjun:

—Chúhuun yjonuu xi nkú ts'in nkaá já fariseo. Kui xi bakúchji nga 'yún benkjún Ntjáná tu xi b'a ts'in b'é'maha ni ch'onk'un xi tjintujhín.

² At'aha najmi tjín ni xi 'ma títjo xi najmi chá, ko najmi tjín ni xi tíña 'ma xi najmi s'ejña chji.

³ Kui b'a maha, ngayjee ni xi kichubahanu má jyuun, kui xi kúinú'yá ngáha má ndzjeen. Ko én sen xi kik'inyohoo xinkju aya 'manuu, kui xi ch'iyako ngáha asun nk'a ni'yo.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi tjihin nga kúinkjún
(Mt. 10:28-33)

⁴ 'Jun, já amigona, b'a tíxinnuu. Najmi tu binkjun xi tu yjoninteehé mahá ts'ink'ien ko askahan najmi ta tjín nkú ts'ín saha.

⁵ Xinyanuu yá xi tjihin nga kúinkjún. Tjínkún xi askahan nga ts'ink'ien yjonintee, tjihin nga'yún nga ts'íinkji ngak'ien. Johon, kuihi xu'bo xi tjínkún.

⁶ ¿A najmi mahá tsa tu xi nanki chjhi ch'a nga satéña un nise xi tínti? Ndaha tsa b'a ma, tunga najmi ts'inchayahá Ntjáná ndaha nku nisee.

⁷ Ngat'a ts'ajun bi, santaha ngayjee ntsjaku tjín kxihí Na'minuu. Kui kjuaha nga najmi tu binkjuhunnu, at'aha jun xi 'yún chji so nga nkjin nise.

⁸ 'Ko b'a tíxinnuu. Ngayjee xi ts'íinkie yjoho nga bena nginkun xuta, Ntíhi Ndax'jun ta ts'íinkie yjoho nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntjáná.

⁹ Tunga xi najmi ts'íinkie yjoho nga bena nginkun xuta, ko an ta najmi ts'ínkié yjona nga be xuto nginkun ntítsjehe Ntjáná.

¹⁰ Ko ngayjee xuta xi nkú kuitsuhu Ntíhi Ndax'jun, kama ndyjat'aha. Tunga xi ch'on kuitsuhu Espiritu Santo, najmi ta kama ndyjat'aha ra.

¹¹ Nk'ie nga ngjuakonuu xuta ni'ya sinagoga ko tsa nginkun já jue ko tsa nginkun já tíxóo, najmi tu fantaha ruu yjonuu xi nkú ts'in n'ek'oyo ni xi k'úinnuu ko mí éhen xi kúixiún.

¹² At'aha kui chubá xu'bo Espiritu Santo kuitsuyanuu mí ni xi tjihin nga kúixiún.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi 'yún mjehe kjuanchina

¹³ As'ai kinchja nku nda xi sijñajihin xuta nkjiun:

—Ji nda maestru, b'a t'ihin nda nts'é nga katakjányakona ni xi y'éña na'mini.

¹⁴ B'j kitsú Jesu:

—Ji nda, ¿yá xi y'é't'a xána nga nda jue kamanuu ko a ra nku nda xi kuakjánya ni xi tjihin xuta?

¹⁵ B'j kitsú sa Jesu nga kinchjako xuta xi kabincha yo:

—Chasoo ko chúhuun yjonuu. Najmi tu n'e mjo ni xi tjihin xuta xingisoo. Najmi tsa tu ngat'aha nga tse ni xi tjihin xuta nga 'yún nda ts'in k'úentu.

¹⁶ As'ai y'éña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Jñáha nku nda nchiná tu ni xi ndahá kitsjá nintje.

¹⁷ As'ai b'a kitsú animaha: "¿Mí nihi xi ts'ian? Najmi tjinna má k'uetjá ni xi kama chána."

¹⁸ Kó b'a kitsú ya animaha: "Kui niij xi ts'ian. Ts'inxúnta ni'ya xi tjinchana má nga f'atjá ni xi kama chána kó k'ái xi 'yún i sa ts'inndá ngáhana. Yó k'j'uatjá niú kó ngayjee ni xi tjinna.

¹⁹ As'ai b'a xihin yjona: Ji nda, nkjin nkjún maha ni xi tjitjohi. 'Yún nkjin nú kamaha. Tü sahá n'ekj'áiyai, chüñei, s'j kó tsjo kat'ehi."

²⁰ Tunga b'ahá kitsú Ntjaná: "Ji nda chini, kui nistjen xu'bj kuyayái. Ni xi tjitjohi, ¿yá xi kama ts'è?"

²¹ B'a mat'ain xutá xi b'ékúhu yjohó kjuanchiná. Kui xi x'an nginkun Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga Ntjaná kuhun ntíhi
(Mt. 6:25-34)

²² As'ai b'a kitsúhu já ni'yakuyaha:

—Kui kjuaha nga b'a tixihinnu. Najmi tü fantaha ruu yjonuu ni xi machjennuu, mí nihi xi chingo. Tä ndaha najmi tü fantaha ruu yjonuu ni xi machjéhen yjonintenuu, mí najyuhun xi ndyjo.

²³ Nk'ie ní nga kujntsuboo, kui ní nihi xi 'yún chihíi rá nga nichinee, kó yjonintenuu, kui xi 'yún chihíi rá nga najyuu.

²⁴ Chasohó nisee. Najmi b'éntje, najmi b'ékú, najmi tjihin ni'ya xi má nga f'átjo nichinehe. Tunga tsjáha rá Ntjaná nichine. Kó jun, ¿a najmi 'yúhún chji so nga nisee?

²⁵ Kó ndaha tsa 'yún kjuántaha ruu yjonuu tü xi sáhanu masen metru, najmi tjin xi nkú ts'in sáhanu masen metru.

²⁶ Tsa najmi manuu n'o ni xi ichi, ¿á jun tífantaha ruu yjonuu ni xingisoo?

²⁷ Chasé chubayohoo xi nkú ts'in sá naxú. Najmi ts'inxá kó najmi ts'innda nachjún. Tunga an b'a tixinnuu nga tá ndaha nda rej Salomon xi 'yún chánka kama nistjin nk'ie, najmi b'a k'un najyun xi kingja xi nkúhu naxú.

²⁸ Tsa Ntjaná b'a tsjo ts'ink'iéntu jñá xi chubá ma cháha, xi nd'aj ma chá kó ndyjunnj kuiti, ¿a najmi tü sahá 'yún tsjá sanuu najyun xi ndyjo jun xi 'yún chji so nga jñó? ¡Á b'a 'yún ichi s'ejihinnuu Ntjaná!

²⁹ Kui b'a maha, najmi tü b'ejña tíjun nga ni xi chingo kó ni xi s'ju kujnchisjo. Najmi tü kui kjuabahá niú kas'enuu.

³⁰ At'aha ngayjee ni xu'bj bangisjai xutá xi tjin asuntee, tunga jahá be Na'minuu nga machjennuu ni xu'bj.

³¹ Tjehennto nga katatexumanuu Ntjaná kó b'a ts'in tü k'uaisuhúnnuu ni xu'bj.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuanchinó
(Mt. 6:19-21)

³² Najmi tü binkjun, chutsanka tintina. At'aha tsjo tjihin Na'minuu nga tsjanuu nga kuitjás'enjiun xi nkú ts'in batéxuma.

³³ Tateño ni xi tjinuu kó tjohoon xutá x'an. T'ekú ni xi najmi maha batsun. Ch'atjó ndjiojmi jáni ni xi ts'ín nchiná sínuu, má najmi ma fas'en já ndyjé kó tá ndaha xubú najmi maha bate.

³⁴ B'a tixinnuu at'aha má nga tíña kjuanchinánuu, yó tá tíña animanuu.

³⁵ T'endo yjonuu kó t'etiú nd'ínu.

³⁶ B'a n'oo xi nkú ts'in já musu xi incha kuyá nga k'j'uai nda ntjahá xi kafi kjuabixan, xi nk'ie nga f'ai tü tjen'yún chjux'áhá rá ankjuo.

³⁷ Á b'a nda tjihin ts'e já musu xi tjintujihin nk'ie nga k'j'uaihi nda ntjahá. Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ni xi ts'ín ndantjo tü ngat'aha nga tichuyaha, k'uénda yjohó nga ts'ínk'iéntut'á yámixó já musu kó tsjáha niú.

³⁸ Á b'a nda tjihin ts'e já musu xu'bo tsa tjintu tik'un nk'ie nga k'j'uai nda ntjahá, ndaha tsa masen nistjen kó ndaha tsa ja tífi ma sen.

³⁹ Katumankjinnuu ni xu'bj. Tsa be tíjun nda xi ts'e ni'yoó mí chubaha k'j'uai nda ndyjé, tá k'uéña nda. Najmi tsjánte tsa nda ndyjé kjuas'en kjuayún ni'yaha.

⁴⁰ B'a ts'in tá tintsuba ndahanu kó jun, at'aha chubá nga najmi tichuyohoo k'j'uai Ntíhi Ndax'jun.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi naxu fiko xáha
(Mt. 24:45-51)

⁴¹ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji nda maestru, ¿a jin ts'ajin én xi kuachubai, a rá kohó xutá?

⁴² B'i kitsú Nda Ntjaná:

—¿Yá nda musuhu xi naxu fiko xáha kó xi nkjink'un, xi nda ntjahá kitsjá xáha nga kui xi tsjáha nichine já musu xingisoo nk'ie nga kujchú chubá?

⁴³ ¡Á b'a nda tjihin ts'e nda musu xu'bj tsa b'a ts'ín nk'ie nga k'j'uai nda ntjahá!

⁴⁴ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Nda ntjahā ts'ín kunntāha ngayjee ni xi tjihin.

⁴⁵ Tunga tsa b'j ts'ín ts'ínkjink'un nda musu xu'bi: "K'uandaya saha nda ntjana nga k'j'uai." As'ai k'uéhe já musu ko jminchjín musu xingisoo ko nga kjine ko k'úú ko kama ch'i.

⁴⁶ Tsa tu k'j'uaihi nda ntjahā nda musu xu'bi nistjin xi najmi tikuyáha ko chuba xi najmi be, 'yún ndjá ts'ínijéhe nda ntjahā xi nkú ts'ín n'enijéhe xuta xi najmi mjehe s'ejihin Ntjaná.

⁴⁷ Nda musu xi be ni xi mjehe nda ntjahā ko najmi b'enda yjoho ko ta ndaha najmi ts'íntjusun ni xi mjehe nda ntjahā, kui xi nkjin niya s'ehe.

⁴⁸ Tunga nda musu xi najmi be ni xi mjehe nda ntjahā ko tít'sín ni xi tjihin nga n'e kjuaha ra, kui xi chuba niya s'ehe. At'aha ngayjee xi ts'ati ni xi kits'ínkjáihin, kui xi ta ts'ati ni xi kuinchí ngáha ra. Ko xi 'yún tse ni xi kin'e kunntá, kui xi ta 'yún tse ni xi n'enisi ngáha ra.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga kui ngat'aha kuakjányaha yjoho xuta
(Mt. 10:34-36)

⁴⁹ An jáik'iet'á nd'ía asunntej ko mangimjena nga kuitj kai.

⁵⁰ Tunga tjihin ni nga nku kjuanjima xi tu xi chánkahá k'juajian. Un nkjún tibena ko b'a kamana santaha nkúhu nga kuichú nistjin nga kuitjusun niu.

⁵¹ ¿A b'a manuu nga kjuajyu jái tsja asunntej? An b'a tixinnuu nga najmi. Tu xi kuakjánya níhi yjoho xuta jáihina.

⁵² At'aha nd'ai ch'atuts'ihin ra nga kuakjánya yjoho má nga tjintu un xuta. Jan ngjuai kontraha jo, ko xi joo ngjuai kontraha xi joo.

⁵³ Xi tí'mi na'mi ngjuai kontraha ntíhi, ko xi tí'mi ntí ngjuai kontraha na'mihí. Xi tí'mi naa ngjuai kontraha takjihin, ko xi tí'mi takjin ngjuai kontraha naaha. Xi tí'mi na nchí'ya ngjuai kontraha na antaha, ko xi tí'mi na anta ngjuai kontraha na nchí'yaha.

B'i kitsúhu Jesu xuta nk'ie nga najmi tímankjihin nistjin xi y'a
(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴ B'a ta kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta nkjiun:

—Nk'ie nga yo nga nibá nintj xi tjehe má fintjai ts'íu, as'ai: "Tsí k'ua" bixiún, ko b'a ma.

⁵⁵ Ko nk'ie nga tsjen ntjo sje, as'ai: "Kama sje" bixiún, ko b'a ma.

⁵⁶ Xuta xi tu tsjoho ra bakúhji xi nkú ts'ín benkjún Ntjaná! Mankjinnuu ni xi ma chji nk'a ján ko t'anankiu, tunga, ¿á najmi tímankjihinnuu nistjin xi kich'ahanu nd'ai?

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga k'uéndakaá xinkjá
(Mt. 5:25-26)

⁵⁷ ¿Á najmi n'enkjintak'un subahanu ni xi nda tjín nginkun Ntjaná?

⁵⁸ Tsa tjín xi tibatéjénehi ko tjenkoj nga tí'mikoj nginkun nda tjixoo, chubakondai nga tjenko sai aya niyoo, tu xi najmi ngjuaikoho ri nginkun nda jue. At'aha tsa nginkun nda jue ngjuaikohi, as'ai nda jue ts'ínkjias'ehin aya ntsja nda xi kunntá nubayoo ko kui xi ngjuaya'yihin.

⁵⁹ B'a tixihin nga najmi kuitjui yo santa nkúhu nga k'uéchjyjei toon xi tjehe.

13

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga tjihin nga ngjuaikj'aha ra animaha xuta

¹ Kui nistjin xu'bo kabincha yo k'ua xi kitsúyaha Jesu ni xi kamat'ain k'ua já xi nibáha ante Galilea. Pilato kits'ínk'ien jóo ko ta kuihi jnihí jak'á nga kits'íntjijinkoho jnihí chu xi incha tsichuko nga kitsjá chje.

² As'ai kinchja Jesu:

—¿A b'a manuu nga b'a kamat'ain já Galilea xu'bi at'aha 'yún tjín saha ngatitsun nga ngayjee xuta xi tjín ante Galilea?

³ An b'a tixinnuu nga najmi. Ko ta jun, tsa najmi kuankinchj'aha ruu animanuu, ngatentoo b'a ta ts'ín kuayó.

⁴ Ko máha já t'ion jan xi k'ien nga tsijnenehe xjó nk'a xi kisasin ntá tixa Siloe, ¿a b'a manuu nga kui xi 'yún tjín saha ngatitsun nga xuta xi tjín nanki Jerusalen?

⁵ An b'a tixinnuu nga najmi. Ko ta jun, tsa najmi kuankinchj'aha ruu animanuu, ngatentoo b'a ta ts'ín kuayó.

⁶ Ko b'i ta ts'ín y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Nku nda kisasihin nku ya higuera ajin ya tuntsjajéhe ko ngjisehe tsa ja yjaha tu higo yoo, tunga ndahá nku najmi kisakúhu.

⁷ As'ai kinchjako nda xi kunntá yá tuntsjajé: "Ja tjínna jan nú nd'ai nga tí'áingisja tuhu yá higuera xu'bi. Ndaha nku najmi tsakúna. Tjchásuin, at'aha tu tít'sínkjenki tyahá nga'yúhun t'anankiu", kitsú.

⁸ As'ai b'a kitsú nda xi kunntá yá tuntsjajé: "Ji nda ntja, tjenjeihí nga katasinjña sa nú xu'bi. Kuakjandáihí tuts'in ko kuinchankíhi abono.

⁹ Tsa tsjá tu núni, nda tjin. Tunga tsa najmi, kama stísun.”

B'i ts'in kits'innkihi Jesu nku tachjuún nga nistjin nkjún

¹⁰ Nku niyá nk'ie nistjin nkjún, ni'ya sinagoga túbakúya Jesu éhen Ntjaná.

¹¹ Yo kab'ejña nku tachjuún xi tjihin t'ion jan nú nga uyun. Nku ndaninda kits'inchtjuhu ko ndahachí najmi ta ma basin naxuhu.

¹² Nk'ie nga kikié Jesu tachjuún, as'ai kinchjaha ko b'a kitsúhu:

—Ji tachjuún, ja kama ndáhi ch'in xi k'uhin.

¹³ As'ai kingjénne ntsja Jesu tachjuún. Ta kuihi chubo tsasin naxu ngáha ko kits'intsoho Ntjaná.

¹⁴ Tunga kama kjahán ra nda k'akuhu ni'ya sinagoga, at'aha nistjin nkjún nga kits'innkihi Jesu tachjuún. As'ai b'a kitsúhu xuto:

—Jun nistjin tjña nga ma n'exá. Kui nistjin nibó nga n'enkinu, najmi tu nistjin nkjún.

¹⁵ Tunga b'ihí kitsú Jesu:

—Ji tsjohónu bakuchjú xi nkú ts'in yankjún Ntjaná! ¿A najmi chjunndáyanú chu xi tjinu nga nistjin nkjún nga bankin n'ek'iu ntá?

¹⁶ Tachjún ta ntjehe ntje cháná Abraham maha, xi ja tjihin t'ion jan nú nga Satana y'é't'a'yúhun nga kitsjá ch'ihin, ¿a najmi tjihin ni nga chjunndáya nga nistjin nkjún?

¹⁷ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, kama subaha ngayjee já kontraha. Tunga máha xuta nkjin, kama tsjoho ngayjee kjuankjún xi tít's'in Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku k'un mostasa

(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

¹⁸ As'ai b'i kitsú ya Jesu:

—¿Mí nihi xi b'a joyaha xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná? ¿Mí nihi xi k'uejña chubayahana?

¹⁹ Kui xi b'a joyaha nku k'un mostasa xi jak'á nku nda ko y'éntje jñaha. As'ai kisá k'yun ko nku yá tu chánka kama, ko nisee j'ai ts'innda'á nubaha tjaha yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén na'yu sahan ninkuan

(Mt. 13:33)

²⁰ As'ai ta kinchja ngáha Jesu:

—¿Mí nihi xi k'uejña chubayahona xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná?

²¹ Kui xi b'a joyaha na'yu sahan ninkuan xi jak'á nku tachjuún ko kits'intjinko tse nkuan ninkuan. As'ai tsijin ngatentee na'yu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku ankjua

(Mt. 7:13-14, 21-23)

²² Nk'ie nga tít's'in niyá Jesu nga tifi nanki Jerusalen, tsakúya ts'ihin éhen Ntjaná má xi tjehe nga tifa, nanki i ko nanki xixi.

²³ As'ai b'a kitsú nku xi kingjásajayahá Jesu:

—Ji Nda maestru, ¿a chuba maha xi n'ek'anki?

²⁴ B'i kitsú Jesu:

—N'e kjuá'yúhun ruu yjonu nga tijás'oon ankjua ntsjyoo. At'aha tixinyanu nga nkjin nkjún maha xi kama mjehe kjuas'en yo, tunga najmi kamahá ra.

²⁵ Nk'ie nga kuisintjen nda xi ts'e ni'yoq ko k'uechja ankjuo, jun xi kabincho natsin jan n'ekjano ankjuo nga b'a kuixiún: “Ji nda ntja, chjú'áni ankjuo.” Tunga b'ahá kuitsunu: “Najmi be yáha jun.”

²⁶ As'ai b'a kuixiún: “Yanáá xinkjá. Niyáténi tsakuyái éhen Ntjaná.”

²⁷ Tunga b'ahá kuitsunu: “Ja b'a kuaxinnu nga najmi be yáha jun. Tiyú t'axin tentenú, jun xi ch'on kin'o.”

²⁸ Yo ch'jú ko kuichó ni'yun nk'ie nga choq nga ntje cháná Abraham, Isaac ko Jacob ko ngayjee já profeta jintu má batéxuma Ntjaná. Ko máha jun, kuich'onsjenu natsin.

²⁹ At'aha tu má xi tjehe ni nibaha xuta nga k'j'uai s'í xi kama má batéxuma Ntjaná.

³⁰ Tjin xuta xi yjanki nd'aj, kui xi tjun kama ngáha, ko tjin xi tjun nd'aj, kui xi tsjénki.

B'i kitsú Jesu nga kinchjanijmtyaha nanki Jerusalen

(Mt. 23:37-39)

³¹ Ta kuihi chubo tjin já fariseo xi j'aisehe Jesu ko b'a kitsúhu:

—Xin t'in, at'aha Herode Antipa mjehe ts'ínk'iehin.

³² B'i kitsú Jesu:

—B'a tankink'ihun nda maña xi b'a tjin: “Chasei. Nd'aj ko ndyjunni k'onsje jánindoq ko ts'innkihi xuta, ko nistjin xi ma jahan kama ndjuuna xána.”

³³ Tunga tjihin ni nga ts'inndjáá niyána nd'aj ko ndyjunni ko nkinj nga kfián nanki Jerusalen. At'aha najmi kama xin nanki kuayá nku nda profeta.

³⁴ 'Jjun xuta Jerusalen, xi n'ek'ion já profeta ko b'ohgo ndjio xuta xi n'e nibásenuu! ¡A tu nkjihin niyá kama mjena nga k'uentúkunu u xi nkú ts'in xantó nga b'énkinká ntíhí, tunga najmi kin'e yunú!

³⁵ Nd'ai ni ma, ja se'ejña masen antenuu. An b'a tixinnuu nga najmi ta chahanú santa nkúhu nga kuichú nistjin nga b'a kujixúun: "¡Kakjanínk'a Ntjáná xi nibáha ngajoho!"

14

B'i kama nk'ie nga ngji kjine niñu Jesu ni'yaha nku nda fariseo

¹ Nku nistjin nkjun niñu ngji kjine Jesu ni'yaha nku nda k'aku fariseo. Kikuntá 'maha jóo kui chubo.

² Ta kabasinjña yo nginkun Jesu nku nda xi xkaí tijnchaha.

³ As'ai kinchjako Jesu já maestruhu kjuatexumo ko já fariseo:

—¿A ma n'enkihí xuta xi uhun nga nistjin nkjun, a ra najmi?

⁴ Tunga najmi kinchjahá jóo. As'ai Jesu kits'insihin nda uun, kits'innkihí ko kits'ínki ngáha ni'yaha.

⁵ As'ai ta kinchjakohó ngáha jóo nga b'i kitsúhu:

—Tsa ntíhí ko tsa turuhu nku xi síjnajinnuu kujineya nku ntá tixa nk'ie nga nistjin nkjun, ¿a najmi tjen'yún k'uaszejihín?

⁶ Najmi kinchja jóo, at'aha najmi be nkú kitsu.

⁷ Ja kamo, nk'ie nga kiekie Jesu xi nkú ts'in tífájin xuta xi kama ñjakú yo ante xi tijncha tíjuun nga túb'entut'á yámixo, as'ai y'éjña chubayaha nga tsakúya. B'i kitsúhu:

⁸ —Tsa tjin xi kitsúyahi nga k'úin nku s'í kjuabixan, najmi tu ante xi síjña tíjuun binchin. At'aha tsa tu ahá ni k'juái nku xi ta kik'inyaha nga k'juái s'íu xi 'yún yankjún sa nga ji,

⁹ tsa as'ai b'a k'juái tsuhí nda xi túb'asje s'íu: “Ndai tjejin má kabinchin”, kui nga kama suba ts'ihin ri nk'ie nga k'úinnchin ante xi fekuu.

¹⁰ Ni xi n'ení tsa tjin xi kitsúyahi nga k'úin nku s'í, t'ihinnchin ante xi fekuu, tu xi b'a k'juái tsuhu ri nda xi kitsúyahi nga k'juái s'íu: “Ji nda amigo, t'ihinnchin nku ante xi tíjña k'aku.” B'a ts'in sakúhu ri kjuachánka nginkun ngayjee xi k'úentut'áko hi yámixo.

¹¹ At'aha tu yáhá ni xi k'uasje nk'a suba yjoho, kui xi chajnuha. Ko xi k'uasje nijakjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

¹² Ko ta kinchjako Jesu nda xi kitsúyaha nga k'juái kjine niñu. B'i kitsúhu:

—Nk'ie nga s'í n'esjei, najmi tu já xi nda nchjakohi chubaihi, ta ndaha já nts'ei, ta ndaha já xinkí, ko ta ndaha já nchiná xi tjinut'á tíñaha. At'aha tsa b'a n'eí, kui jóo kujinchja ngajoya ngáha ri ko b'a ts'in kuitju chíhí ni xi kik'ajhi.

¹³ Ni xi n'ení nk'ie nga s'í n'esjei, xuta x'an chubaihi, xi njmaha, xi najmi ma fi ko xi ka.

¹⁴ B'a ts'in nda kamataihinni. At'aha xuta xu'bjí najmi kamaha tsjá ngajoya ngáha ri ni xi k'juáihi, tunga kama chíhí ri nistjin nk'ie nga k'juáiya ngáha ra ngabayoo xuta xi naxu y'entu.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku s'í chánka xi ts'asje nku nda

¹⁵ Nk'ie nga kint'é ni xu'bjí nku nda xi ta kab'ejñat'ako Jesu yámixo, as'ai b'a kitsú:

—já b'a nda tjihin ts'e xuta xi k'úentujihín s'í chánka xi kama má batexuma Ntjáná!

¹⁶ As'ai b'a kitsúhu Jesu ndo:

—Nku niyá nku nda ts'asje nku s'í chánka ko nkjin nkjun xuta kits'inkint'é nga k'juái sehe.

¹⁷ Nk'ie nga ja tsichu chuba, as'ai kits'ínki nku nda musuhu ndo. “Níbó, at'aha ja tjinda ngayjee nichinee”, kitsúhu xi incha kin'ekint'é nga k'juái s'íu.

¹⁸ Tunga ngayjee jóo incha tsanki nga n'e'yún tak'uhun. “As'ai kuak'atsená nku jñá ko tíhin nga kfínsehe. Tibankihi nga n'e'yún tak'unní”, kitsú nda xi tjun kik'inyaha.

¹⁹ “As'ai kuak'atsená te turu bakján nanki. Tífikjut'ayá chu. Tibankihi nga n'e'yún tak'unní”, kitsú ngá k'já nda.

²⁰ “As'ai kuixanná, kui kjuaha nga najmi kama kfíhinna”, kitsú ngá nda xi ma jahan.

²¹ “Kik'óya ngáha nda musu ko kitsúyaha nda ntíaha ngayjee ni xu'bjí. As'ai kama kjahan nda xi ts'e ni'yoo. “Kítsa t'in ajin nantio ko niyáté xi tjin nanki xu'bjí. Nibákoí ej xi x'ahan, xi njmaha, xi kaha, ko xi najmi ma fi”, kitsúhu nda musuhu.

²² Askahan b'a kitsú nda musu: “Ji nda ntja, ja kuats'intjusan xi nkú nga kuakixín, tunga tjihín sa ante.”

²³ As'ai b'a kitsú ndantio: “T'in aya niyóo ko ante xi xi tjin dai ej. N'e kjuay'uhun ri xuta nga kjuas'en ej, tu xi tséhe ni'yana.

²⁴ At'aha an b'a tixinnuu nga ndaha nku xuta xu'bo xi kixinya tíjuhun najmi kjine ni xi y'endá.”

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi tjihin nga tjun ts'ínnkjink'un xuta xi mjehe tsjénnkihí
(Mt. 10:37-38)

²⁵ Nkjin nkjún maha xuta xi tjénnkihí Jesu. As'ai kits'ínk'ótjyik'un ko b'a kitsúhu:

²⁶ —Tsa tjín xi tsjénnkina, tjihin nga 'yún ts'ín mjena nga na'mihí, naaha, chjuúhun, ntíhi, já nts'e, jminchjín nichja, ko santaha yjoho. Tsa najmi b'a ts'ín, najmi tsuhú ra nga kama xuta ni'yakuyána.

²⁷ Xi najmi titsjáha yjoho nga tsjénnkina santaha tsa kuayá ngat'ana, najmi tsuhú ra nga kama xuta ni'yakuyána.

²⁸ Tsa nku xi tjíajinnuu mjehe ts'ínnda nku torre, za najmi tjuhún k'úéjña nga ts'ínkí nkú tjín ni xi kfet'aha, tu xi skuéhe tsa tjíaha ni xi machjéhen nga ts'ínndjuú niú?

²⁹ At'aha tsa ts'ínnda tuts'in xjóo ko askahan najmi kuichúkjuaha nga ts'ínndjuú niú, as'ai ngayjee xuta xi skuéhe nga b'a ts'ín kuajnúkiehe.

³⁰ B'i ngán b'a kuítsu: “Nku xá kik'atuts'ihin kui ndai, tunga najmi tsichukjuahá ra nga kits'índjuú.”

³¹ Ko tsa nku nda rej xi tjíaha te mij já jun mjehe ngjuai kjánko k'ái nda rej, za najmi tjuhún k'úéjña nga ts'ínkjink'un tsa kuichúkjuaha nga kjaánko nda rej xinkuu xi nibáko kan mij já jun xi ts'e?

³² Ko tsa behé k'un nga najmi kuichúkjuaha, as'ai ts'ínkí já chjine'éen xi ts'e xi má nga kuankihí kjuajyu nda rej xinkuu nk'ie nga kjin tjen sa.

³³ Kui b'a maha, tu yáha ni xi tjíajinnuu xi najmi k'úéjña ngayjee ni xi tjihin, kui xi najmi tsuhú ra nga kama xuta ni'yakuyána.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén sihin naxo
(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

³⁴ Nda naxo, tunga tsa ndyja nga'yúhun, znkú ts'in kama ntia ngáha?

³⁵ Najmi tá chjihí ra. Najmi kama n'echjén xi nkúhu tsa ninte ko tá ndaha tsa n'etjijihin abono. Tu ngjuajyahá sa natsin ján. Xi tjen tjabaxínju, katasínju.

15

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku chutsanka xi kindyja
(Mt. 18:10-14)

¹ Nkjin já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Romá ko xuta xi najmi naxu ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise kama njakút'aha Jesu nga j'aisínjuhu.

² As'ai kinchjáyanehe já fariseo ko já chjine'éhen kjuatéxumoo nga b'a kitsúhu xinkjín:

—Kui ndai ts'ínjálhin ko kjineko niñu xuta xi najmi naxu ts'íntjusun kjuatéxumoo.

³ B'i kitsú Jesu nga y'éjña chubayaha:

⁴ —Tsa tjíajinnuu nku xi tinchaha unchan chutsanka, tsa ndyjahá nku, za najmi kuincháhá xi cháte ko yachán ñjoo ajin jño ko ngjuaingisjai xi kandyjoo santa nkúhu nga sákúhu?

⁵ Ko nk'ie nga sákúhu chu, tsjo kamaha nga ngjuásun tjia.

⁶ Nga k'juai ni'yaha, kuinchjá ñjaha já xi nda nchjakoho ko já xi tjíntut'á tiñaha. “N'etsjokónú, at'aha ja kuasakú ngáhana chutsanka xi kandyjana”, kuítsuhú.

⁷ B'a tíxinnuu nga b'a tá ts'in 'yún s'e sa kjuatsjo ndjiojmi ján nk'ie nga nku xuta ngatitsun fik'áha ra anímaha nga cháte ko yachán ñja xuta xi naxu nginkun Ntjáná, xi najmi tjihin nga ngjuaikj'áha ra anímaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku toon xi kindyja

⁸ Ko tsa nku tächjuún tjíaha te toontaba, tsa ndyjahá nku, za najmi k'uéthí nku nd'í ko kjécha ni'yaha nga kuangisjái sisin santa nkúhu nga sákú ngáha ra toohon?

⁹ Ko nk'ie nga sákúhu, as'ai kuinchjá ñjaha jminchjín xi nda nchjakoho ko jminchjín xi tjíntut'á tiñaha. “N'etsjokónú, at'aha ja kuasakú ngáhana toontaba xi kandyjana”, kuítsuhú.

¹⁰ B'a tíxinnuu nga b'a tá ts'in s'e kjuatsjo ajihin ntítsjehe Ntjáná nk'ie nga nku xuta ngatitsun fik'áha ra anímaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku na'mi xi kits'ínk'áin ngáha ra ntíhi

¹¹ B'i kitsú sa Jesu:

—Nku nda kis'ejñaha jo já.

¹² Nda xi kjintú kinchjako na'mihí: “Ji na'mi, k'uiní ni xi kanéna”, kitsúhu. As'ai tsakjanya ndo ni xi tjihin nga kitsjáha ntíhi.

¹³ Askahan nga ja j'a chuba nstjin, as'ai tsatéña nda xi kjintú ngayjee ni xi kik'ajhi ko ngji nku nanki t'axín kjin nga kik'a toon xi kisakúhu. Yo kits'ínkje tiya toohon nga kits'ínju kits'ínt'a.

¹⁴ Tunga nk'ie nga ja kits'inkje ngayjee toohon, tu nkuhú kjintíá xi tu xi 'yuhún kama nanki xu'bo ko kieke kjintíá ko kui.

¹⁵ As'ai ngjinki xáha nku nda xi tijná nanki xu'bo, as'ai kits'inkjihí ndo má tijncha chinkaha tu xi ts'inkjehen chu.

¹⁶ Mjehe kjine ni xi tijncha kjine chinko, tunga najmi ch'a xi kits'áhá rá niu.

¹⁷ Tu chahán kama chubayaha ni xi kits'in, kui nga b'j kitsúhu: "Nkú tjin maha já xi ts'in xánta ni'yaha ná'miná xi t'á'anki tímaha nichine. Ko máha an, ei tibaya kjintíá.

¹⁸ Tu sahá kfinse ngáha rá ná'miná ko b'a xihín: Ji ná'mi, tjenna jé nginkun Ntjáná ko nginkuin.

¹⁹ Najmi tá an tsuhuna tsa ntíhí k'úinní. Tu sahá katumahi an xi nkú joyaha nku nda musu xi ts'ihín xánta."

²⁰ As'ai kits'in niyá ndatiu nga nibase ngáha rá ná'mihi. Kjin tjen sa nk'ie nga kiekehe ná'mihi ko kama njmaha. Tsangatsanka nga ngjitsubakjá ntíhí ndo ko kijekxu'ba.

²¹ As'ai b'a kitsú ndatiu: "Ji ná'mi, tjenna jé nginkun Ntjáná ko nginkuin. Najmi tá an tsuhuna tsa ntíhí k'úhinní."

²² Tunga b'ahá kitsú ná'mihí ndatiu nga kinchjako já musuhu: "Kítsa nibákoo najyun xi 'yún nda ko n'engjo ntína, ko tá t'eyohoo najnú ntsja nku stjink'un, ko tjayohoo tjabaxinté.

²³ Nku turu xunkú xi 'yún chánka nibákoo ko n'ek'ion. Chineé ko n'esjeé s'i.

²⁴ At'aha ntína xu'bj nkú joyaha tsa ja k'ien ja kj'úáíya ngáha rá. Kui xi kindyja ja kuasakusjáí ngáha." As'ai nku s'i incha kik'asje.

²⁵ Máha nda xi chóo, jná kafi. Nk'ie nga kik'óya ko j'ai tína ni'yoo, kint'é nga suun tífane ko nga tijncha tenki xuta.

²⁶ As'ai kinchjaha nku nda musu ko kingjásajiyaha mí nihi xi tíma.

²⁷ B'a kik'ihín: "Nda nts'ei ja kaf'ai ngáha ko ná'mihí katsjá kjuá nga kan'ek'ien nku turu xunkú xi 'yún chánka, at'aha nda tjihín ndo nga kuats'inkjáiín ngáha rá."

²⁸ Kama kjan nkjühun nda xi chóo nga santaha najmi tá mjehe rá kjuas'ehen ayoo. Kui nga tsitjusehe ná'mihí ko tsankihí nga kjuas'en.

²⁹ Tunga b'ahá kitsú ndo: "Yai, té, xi nkú ts'in nkjin nú tjihín nga títs'inxát'aha ko tehente tint'e'éhen, tunga ndahachí nku niyá najmi kje 'bainí nku chutentsu jchí xi k'uasjékohona s'í já xi tjohó an.

³⁰ Tunga nk'ie nga kj'uai ntíhí xu'bj, xi kits'inkjeko jminchjín skóo ni xi kik'aihí, kan'ek'ieihín nku turu xunkú chánka."

³¹ As'ai b'a kitsú ná'mihí: "Ji ntína, tehente tinchunkoní ei, ko ngayjee ni xi tjinna j' ts'i.

³² Tunga nd'ai tjihín nga n'esjeé s'í ko n'etsjaá, at'aha nda nts'ei nkú joyaha tsa ja k'ien ja kj'úáíya ngáha rá. Kui xi kindyja ko ja kuasakusjáí ngáha", kitsú.

16

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi najmi naxu ngjiko xáha

¹ B'j kitsú ya Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Y'eja nku nda nchíná xi kitsjá xáha nku nda musuhu tu xi kuasehe rá ni xi tjihín. Kik'inyaha nga nda musu títs'inkje tiya ni xi kits'inkjas'ehen nga kuasehe.

² As'ai kinchjaha nda musu ko b'a kitsúhu: "¿Á b'a tsu én xi tint'ehena? N'ekjas'enni kuentaha xá xi t'n'ei, at'aha najmi tá j' chashehe rí ni xi tjinna."

³ As'ai kits'innkjink'un nda musu. B'j kitsú: "¿Mí nihi xi ts'ian ei ní, at'aha ja títs'inkje xána nda ntjáná? Najmi kuichúkjuaana tsa xá ndjá ts'ian ko subana tsa chje kuankia.

⁴ Ja be mí nihi xi ts'ian tu xi ts'jinkjáiínna xuta ni'yaha nk'ie nga ja kje xána."

⁵ As'ai kinchjaha nga nkúnkú já xi tjeheh ts'e nda ntjaha. "¿Nkú tjin tjeheh ts'e nda ntjáná?", kitsúhu nda xi tjun j'aisehe.

⁶ "Unchan ndj'í setí", kitsú ndo. B'a kitsú nda musu: "Á xujun xi tjit'a xkíhí ni xi tjeheh ei. Kítsa tinchin, tu sahá tu chátéhé t'et'ai."

⁷ As'ai b'a kitsú ngáha kj'ai: "Ko j'í, ¿nkú tjin tjeheh?" "Unchan kustá tuníñu", kitsú nda xu'bj. B'ahá tá kitsú ngáha nda musu: "Á xujun xi tjit'a xkíhí ni xi tjeheh ei. Tu sahá tu cháte ko katéhé t'et'ai."

⁸ As'ai nda ntjaha nda musu ch'onk'un xu'bj kama nkjühun nga 'yún nkjink'un ndo nga b'a kits'in. At'aha xuta xi ts'e asuntee 'yún tjin saha kjuankjink'un xi nkú ts'in b'éndako xinkjín nga xuta xi ts'e má ndzjeen.

⁹ Ko an b'a tixinnu. N'e chjón kjuanchíná xi tjin asuntee ngatitsujín nga kuisinko xuta, tu xi kas'eheñu xuta xi nda kuinchjakonuu. B'a ts'in nk'ie nga kfeko asunteej kjuanchínáha, n'ekjáiñnu má nga kujntsubá sún.

¹⁰ Xi kixí fiko nga ts'intjusun ni xi jchí, kui xi tá naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse. Ko xi najmi kixí fiko nga ts'intjusun ni xi jchí, kui xi tá najmi naxu fiko nga ts'intjusun ni xi tse.

¹¹ Kui b'á maha, tsa najmi kixi kuankinkoo nga chasohó kjuanchiná xi tjin asunnte ngatitsun, zyá xi tsjanu nga chúnnto kjuanchiná xi ndoo?

¹² Tsa najmi kixi kuankinkoo nga chasohó ni xi ts'e xi k'ái, zyá xi tsjanu ni xi ts'ajun?

¹³ Ndaha nku nda musu najmi ma ts'inxát'ahá jo já ntjá. At'ahá nku xi ts'jin unkie ko nku xi ts'jintjo, ko a rá ts'jinxát'a sisihin nku ko ch'on ts'in kuasehe xinkuu. Kui nga najmi kama n'exát'ahá ruu Ntjaná ko kjuanchinóo.

¹⁴ Tunga já fariseo, kui xi 'yún tsjohó toon. Kui nga tsajnukiehe Jesu nk'ie nga kint'é ngayjeé ni xu'bj.

¹⁵ As'ai b'j kitsúhu Jesu jóo:

—Xuta nda n'esjo yjonu nginkun xuta, tunga Ntjanáhá be xi nkú ts'in tjintuyá animanuu. At'ahá ni xi benkjún xuta tu ts'ihí maha Ntjaná nga basehe.

¹⁶ Jet'a xáha ni xi kis'et'a kjuatéxumoo ko ni xi tsakúya já profeta nistjin nga j'ai Jua Bautista. Kui nistjiun kik'atuts'ihin rá nga tís'enijmí nga Ntjaná xi batéxuma ko xuta títsjá nga'yuhun yjohó nga tífás'enjin nga Ntjaná xi kuatéxumaha.

¹⁷ Tunga tá chjihí rá kjuatéxumoo. Najmi 'ni tjin tsa ndyjajihin sén nk'a ján ko t'anankiu nga nku ntu ichihí kjuatéxumoo ndyjat'a.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu kjuabixoon

(Mt. 5:31-32; 19:1-12; Mr. 10:1-12)

¹⁸ Tu yáhá ni xi k'uejña chjuúhun ko kuixanko k'ái tachjuún, kui xi títangane kjuabixan tjuhun. Ko xi kuixanko ngáha tachjuún xi y'éjñaha x'ihin, kui xi tá títangane ni xi 'mihí kjuabixan.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda nchiná ko nku nda x'an

¹⁹ Y'ejña nku nda nchiná xi bja najjun xi 'yún chjí ko najjun xi tsjo k'un ko ngayje nistjin tsjo ts'in b'asje s'í.

²⁰ Tá y'ejña ya nku nda x'an xi 'mi Lazaro, xi kitsejnúhú rá tsé ko xi fajñastiu ankjua ni'yaha nda nchinóo.

²¹ Kui nda x'on ni xi un b'éhe k'un nga kjiné t'ía xi xi bixuntunki kinte yámixahá nda nchinóo. Ko santaha nañóo f'aik'úhun nga kjinéjnu tséhe.

²² Tu k'iehén nda x'on ko ntítsjee ngjikohe ante xi má nga tijná ntje cháná Abraham, ko tá k'ien nda nchinóo ko ngijyanji.

²³ Nk'ie nga un tibehe nda nchinóo ngak'ien, tsasenjinki ko kieke nga kjin tijná Abraham ko nga Lazaro kab'ejñat'aha.

²⁴ 'As'ai kikjintáya nda nchinóo nga kinchjá: “Ji na'mi Abraham, katuma nima'hi an. T'exái Lazaro nga kats'ink'anchiku najnú ntsja ko kanibá ts'ink'anchí njá. At'ahá 'yún nkjún un tíbena ei ajin nd'íi”, kitsú.

²⁵ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Ji ntína, n'ekj'áitsjein nga tsjo ts'in tsinchin asuntee ko Lazaro kjuanima j'aniki. Tunga nd'ai tjihin kjuajyo ko ji un tibehe.

²⁶ Ko nku tikjá ya. Nku tixa chánkantsú tjenchja masen yaná. B'a ts'in najmi ma f'atikjáha xi tjintu ei xi mjehe ngjuai ján ko tá ndaha xi tjintu ján najmi ma f'atikjá nga k'uaí ei.”

²⁷ 'As'ai tá kinchjáhá ngáha nda nchinóo: “Tíbankihi, na'mi, nga n'ekj'í Lazaro ni'yaha na'mina.

²⁸ At'ahá un maha já nts'é. Katjitsúyaha tu xi najmi ko kui k'uaíhi ante xu'bj má nga un tibehe xuta”, kitsú ndo.

²⁹ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Tijnáhá já nts'ei kjuatéxumaha Moise ko xujun xi y'et'a já profeta. Kui xi kant'é éhen”, kitsú.

³⁰ As'ai: “Najmi, na'mi Abraham. Tunga tsa tjin xi k'uaíya ngáha rá ngabayoo ko ngjuaisehe já nts'é, ngjuai'k'áha rá animaha”, kitsú nda nchinóo.

³¹ Tunga b'ahá kitsú Abraham: “Tsa najmi tint'é éhen ni xi y'et'a Moise ko já profeta, tá najmi kama chubayaha ndaha tsa tjin xi k'uaíya ngáha rá ngabayoo.”

17

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu xuta xi ts'inkijnejin je xuta xingisoo

(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

¹ B'j kitsú Jesu nga kinchjako xuta ni'yakuyáha:

—Tjihin nga s'e ni xi ts'inkijnejihin ngatitsun xuta, tunga, jnimá rú ts'ihin xi ts'inkijnejin ngatitsun xuta xi k'ái!

² Tu sahá rá ngandaha xi b'a ts'jinu tsa s'et'a 'yunt'a kásin nku ndjio chánka ko chjanik'ajin ntáchak'uun, kintehe ni nga ts'inkijnejin ngatitsun nku ntí ichí xi nkúhu xu'bj.

³ Chuhun yjonu.

Tsa nda nts'ei tít'sin ngatitsun, chubakoi nga najmi nda tít'sin. Tsa ngjuai'k'áha rá animaha, n'endyjat'aihi.

⁴ Tsa yatu n'ya ch'on ts'ínkphi nga nku nistjin ko tsa yatu n'ya: "Tífik'ahá rá animána, n'endyat'ani", tsa kuitsúhi, n'endyat'aihi.

⁵ As'ai kinchja já postru:

– Tjinkonj tu xi 'yún s'ejin sahanj Ntjaná.

⁶ B'i kitsú Jesu:

– Tsa tu ichi s'ejinuu Ntjaná xi nkúhu nku k'un mostasa xi 'yún ichi, kama b'a k'úhjun yá tu xu'bj: "Tjyú xin ej ko t'ihjnsinjñajin ntáchak'uun." Kuint'é'ennuu yóo.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku nda musu xi ts'intjusun xáha

⁷ Tsa nku xi tjñajinnuu tjñaha nku nda musu xi kafikján t'anankiu ko tsa chu kafikunntá, nk'ie nga ja k'óoyaha jñá nda musu, najmi b'a kuitsúhu: "Títjáhanchunt'ái yámixó."

⁸ B'a ní kuitsúhu: "T'endani ni xi k'jine ko n'esjei najjihin. T'eyáni nichinena ko ntá xi k'uaá, ko askahan kama chñei ko s'j jì."

⁹ Ko tá ndaha najmi tsjáha máb'achjìhi nda musúhu nk'ie nga ja kuats'intjusun xá xi kuatsjáha.

¹⁰ B'a tá ts'in jun, nk'ie nga ja n'etjusun ngayjee xá xi kitsjánuu Ntjaná, b'a ní t'ixúun: "Já musu ní. Ni xi kik'innj, kui nihi xi kin'ej."

B'i ts'in kits'innkihi Jesu te já xi k'uhun ch'in fentujnu

¹¹ Nk'ie nga tít's'in n'ya Jesu nga tífi nanki Jerusalem, j'ajin masen ante Samarjá ko ante Galilea.

¹² Nk'ie nga tsichu nku nanki ichi, j'aik'uhun te já xi k'uhun ch'in fentujnu. Kui xi kjint'á tsincha

¹³ nga kikjintáya:

– Ji Jesu, nda maestru, katuma nimaahi jin.

¹⁴ Nk'ie nga kikié Jesu jóo, as'ai b'i kitsúhu:

– Tankínkuhuu yjonuu já na miu.

Nk'ie nga tjíncha fi jóo, tsitjuxin ch'ihin.

¹⁵ As'ai nku nda xi tjenjihin já xi tee, nk'ie nga kikié nga kama nkìhi, kik'óya ko kits'intsoho Ntjaná nga 'yún kikjintáya.

¹⁶ J'aisinkunch'int'aha Jesu nga ixí t'anankiuhú kingjénsten nintaku ko kitsjáha máb'achjìhi. Samarjá nibáha nda xi b'a kits'ín.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

– ¿A najmi tehé maha já xi kama nkìhi? ¿Má kfihi já xi ñja xingisoo?

¹⁸ ¿Á tu nkuhú nda xu'bj xi najmi ntje Israel tjeheñ rá kuak'óyaha nga kj'uaáits'intsoho rá Ntjaná?

¹⁹ As'ai b'i kitsúhu ndo:

– Tjintjein ko t'in. At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'ín nibána, kui nga kama nkìhi ri.

B'i ts'in tsakúya Jesu nkjé kuatéxuma Ntjaná

(Mt. 24:23-28, 36-41)

²⁰ As'ai já fariseo kingjásjaiyaha Jesu nkjé kuichú nistjin nga kuatéxuma Ntjaná. B'i kitsú Jesu:

– Tunkaán najmi kama chjih nk'ie nga kuatéxuma Ntjaná.

²¹ Ko tá ndaha najmi b'a kuitsú xuta: "Ei tjña", ko a rá: "Ján tjña." At'aha ja tibatéxuma Ntjaná ajinnuu.

²² As'ai b'a kitsúhu xuta ni'yakuyáha:

– Kuichú nistjin nga kama mjenuu nga choo ndaha tsa tu nku ichi nistjin xi s'e nk'ie nga kj'uaá Ntíhi Nda'jun, tunga najmi chanú.

²³ Tjín xi b'a kuitsunuu: "Ei tjña", ko a rá: "Ján tjña." Tungá najmi tu bankinnú ko tá ndaha najmi tu tsjennkíhuu.

²⁴ At'aha xi nkú ts'in ma chji nd'ich'on nk'a ján nga bat'ai, nga ma chji ej ko ma chji ján, b'a tá ts'in kama chji Ntíhi Nda'jun nistjin nk'ie nga kj'uaá ngáha.

²⁵ Tungá tíjuhún tjíhin nga un nkjún skuhehe ko nga xuta xi tjín nd'ai najmi ts'ínkjáihin.

²⁶ Xi nkú kama nistjin nga y'eña Noe, b'a tá kama nistjin nk'ie nga kj'uaá ngáha Ntíhi Nda'jun.

²⁷ Kui nistjiun tjíncha kjine ko tjíncha 'bi xuta. Tjíncha bixan ko tjíncha ts'ínkixan ntíhi. B'a tjíncha ts'in santa nkúhu nga tsichu nistjin nga jas'en Noe tsutsu chánkoó, ko tu ni xí kik'ahá ts'í ko jesunjin ntá ngayjee xuta.

²⁸ Ko b'a tá kama nistjin nga y'eña Lot. Tjíncha kjine ko tjíncha 'bi xuta. Tjíncha b'atse ni ko tjíncha batéña ni. Tjíncha b'entje ko tjíncha ts'ínnda ni'ya.

²⁹ Tungá nistjin nga tsitju Lot nanki Sodoma, nibajen nk'a ján nd'í ko sufrj nga tsixuntu t'anankiu. Jesun ngayjee xuta.

³⁰ B'a ta kama nistjin nk'ie nga kuakúchji yjoho Ntíhí Nda'x'jun.

³¹ 'Kui nistjin xu'bo, xi kab'ejñasun nk'a ni'yaha najmi tu kuitjujen nga kj'uaik'asje ni xi tjintu aya ni'yaha. Ko xi kafi jña najmi ta kats'óyaha ni'yaha.

³² N'ekj'áitsjohoon yjonuu ni xi kamat'ain chjuúhün Lot.

³³ Tu yáhá ni xi mjehé ts'íink'anki suba yjoho nga k'úejña tik'un, kui xi tu sahá kuayá. Tunga xi kuayá, kui xi tu sahá n'ek'anki.

³⁴ An b'a tixinnuu. Kui nistjen xu'bo jo xuta xi kjintusún nku kama, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁵ Jo jminchjín xi tjincha ot'áha xinkjín, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁶ Jo já xi kafi jña, nku chjúbé ko xinkuu s'ejña.

³⁷ B'a kitsú jóo:

—Ji Nda Ntía, ¿má xi tjeheh b'a kamoó?

B'i kitsú Jesu:

—Yaha nga má kjijña nku yjoninte k'ien, yo ma ñjakú chálíkíe. B'a ta ts'ín chaha nga kj'uaí Ntíhí Nda'x'jun.

18

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén ni xi kits'ínko nku nda jue nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín

¹ As'ai Jesu y'ejña chubayahá xuta ni'yakuyáha nga tsakúyaha nga tjíhín nga tehente kúinchja Ntjáná ko nga najmi ts'ínkhehe k'un.

² B'i kitsúhu:

—Nku nanki y'ejña nku nda jue xi najmi benkjún Ntjáná ko ta ndaha najmi nusihín xuta.

³ Yo ta y'ejña nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi fisehe nda jue nga b'a tsuhu: “Kixi n'ení kjuá xi tjínkóna chá kontrana.”

⁴ Nkjin nistjin j'a nga najmi kits'ihín kjuá tachjuún. Tunga askahán ni kits'ínkjin'kun: “Ndaha tsa najmi benkján Ntjáná ko najmi nusinna xuta,

⁵ tunga tu nku tít's'instihína tachjín. Kui nga tu sahá kixi ts'ihín rá kjuá tu xi najmi ts'ínkhehe kjuatsentana nga kj'uaíse tehentena.”

⁶ B'i kitsú sa Nda Ntjáná Jesu:

—Nda tasinñju ni xi kitsú nda jue ch'onk'un xu'bj.

⁷ Ntjáná, ¿a najmi kixihí ts'ihín kjuá xuta xi j'ájin, xi nistjin nistjen nchjakohó? ¿A ts'ínk'andayahá nga kuasínko?

⁸ B'a tixinnuu nga ntjuúhün ts'ihín kjuá xuta xi ts'e. Tunga nk'ie nga kj'uaí ngáha Ntíhí Nda'x'jun, ¿a sakú saha asuntee xuta xi s'ejihín Ntjáná?

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á

⁹ Ta y'ejña chubayahá Jesu nga tsakúyaha xuta xi b'a maha nga naxu tjincha ts'ín nginkun Ntjáná maha, tunga najmi ndahá ts'ín basehe xuta xingisoo. B'i kitsúhu:

¹⁰ —Jo já ngji nchjako Ntjáná má ma natsihín ninku, nku xi nda fariseo ko nku nda xi f'áchjintjai ch'á nga ts'ínxát'aha já Roma.

¹¹ Nda fariseo b'i ts'ín kinchjako Ntjáná nga ngandaha kinchja nk'ie nga kabasinña ndju: “Ji Na'mi, tít'sjaha máb'achji at'aha najmi b'a k'an xi nkú k'un xuta xi k'oo, xi ndyjé ts'ín, xi ch'onk'un, xi b'at'aha chjuúhün. Ko ta ndaha najmi b'a k'an xi nkúhu nda xu'bj xi f'áchjintjai ch'á.

¹² Jo nyá nga tuntjóo bátejña kjintía ko nku tikjá ngayjee ni xi ts'ín ngana tsja chje.”

¹³ “Tunga nda xi f'áchjintjai ch'á kjin tsasinña ko santaha najmi ma k'un tsa nk'a ján kuasenjinki. Tu kik'onayahá 'mehe nga b'i kitsú: “Ji Na'mi, katuma nimañi an nga jé tjenna.”

¹⁴ An b'a tixinnuu. Nku nda xi naxu kama ndaj nginkun Ntjáná nk'ie nga kik'óya ngáha ni'yaha. Najmi b'aha nda xinkuu. At'aha tu yáhá ni xi k'uasjenk'a suba yjoho, kui xi ichí kama nginkun Ntjáná. Ko xi k'uasje nimañjua yjoho, kui xi sakúhu kjuachánka.

B'i ts'ín nda kinchjane Jesu jánti xju

(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵ As'ai incha j'aiko xuta ntíhí tu xi Jesu ngjuennehe rá ntsja. Tunga nk'iehe nga kiekie já ni'yakuyóo ni, b'a kitsúhu xuta nga najmi b'a incha ts'ín.

¹⁶ Tunga kinchjahá rá Jesu jóo ko b'i kitsúhu:

—Tjehehntohó jántiú nga kanibásena. Najmi tu jun b'ech'ohoo. At'aha xuta xi b'a ts'ín tjintuyáha xi nkú joyaha jánti xj, kui xi tjeheh rá nga Ntjáná kuatéxumaha.

¹⁷ Kjuaxi ni xi tixinnuu. Xi najmi ts'ínkjáihín nga Ntjáná xi batéxumaha xi nkú ts'ín ts'ínkjáihín nku nda chí ni xi baiñi, kui xi ndahachí najmi kjuas'enjin nga Ntjáná xi kuatéxumaha.

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu nku nda nchiná

(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸ As'ai nku nda k'aku kingjásjaiyaha Jesu:

—Ji nda maestru, ji xi ndai, ¿mí nihi xi ts'ian tu xi kama ts'inkjáihin ra nga kúátejña tik'un slán?

¹⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Á an xi nda tí'mihini? Najmi tjin xi ndaha, nku tutuhú Ntjaná.

²⁰ Yai xi nkú ts'in tjt'a kjuatexumoo: “Najmi tu biyunéi kjuabixoon. Najmi tu n'ek'iein. Najmi tu ndyjé n'ei. Najmi tu testiyú tsank'á n'ei. Chanjúin na'mihí ko nahí.”

²¹ B'a kitsú ndo:

—Ngayjee ni xu'bo tít's'intjusan santa nkúhu nga ndyjana.

²² Nk'ie nga kint'é Jesu ni xu'bj b'a kitsú:

—Nku ni ndyat'á sahi. Tateñai ngayjee ni xi tjihin ko tjeihin xuta x'an. B'a ts'in s'ehe ri kjuanchiná ndjiojmi jan. As'ai nibái nga tsjénkiní.

²³ Tunga nk'iehé nga kint'é ndo éin, kik'ie nusin nusihin, at'aha 'yún nkjún nchiná.

²⁴ Nk'ie nga kieke Jesu nga kik'ie nusin nusihin ndo, b'i kitsú:

—já b'a 'yún 'ni tjihin tsa xuta xi nchiná nkjúhun kjuas'enjihin nga Ntjaná kuatexumaha!

²⁵ Tu sahá najmi 'ni tjin tsa nku chu camello kjuas'en tjaxaha nku nintu nga nku nda nchiná kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuatexumaha.

²⁶ As'ai xuta xi kint'éhe b'a incha kitsú:

—¿Yá xi kama k'uanki ni ma?

²⁷ B'i kitsú Jesu:

—Ni xi ndahachí najmi maha ts'in xuta, Ntjaná maha ts'in nií.

²⁸ As'ai b'a kitsú Pedro:

—Xi nkúhu jin, ja y'entuj ni xi tjinni ko tjennkihí nd'ai.

²⁹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tu yáha ni xi y'éjña ni'yaha, tsa chjuúhun, tsa já nts'e, tsa xi cháha ko tsa ntíhi at'aha Ntjaná batexumaha,

³⁰ kui xutaj 'yún ts'ati k'uai ngáha ra asunnte xu'bj ko nistjin xi nibá askahan k'uaihí nga k'úentu tik'un sín.

B'i ts'in ta kitsúya ngáha Jesu nga kuayá

(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹ As'ai ngijko t'axin Jesu já ni'yakuyá xi te joo ko b'a kitsúhu:

—Tjenñju. Ja tibankiaán nanki Jerusalen. Yo kuítjusun ngayjee ni xi y'é't'a já profeta nga kamaha Ntíhi Ndax'iun.

³² At'aha aya ntsja xuta xi najmi ntje Israel tjeheñ ra n'ekjas'en. Kui xi kuajnukiehe, ch'on ts'íihin, ko kuatétéjnuhu.

³³ K'uéhe ko ts'ink'ien. Tunga nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo.

³⁴ Ndaha nku ni xu'bj najmi kamankjihin já ni'yakuyóo. Najmi be ni xi tinchja Jesu, at'aha kis'ejña 'maha niu.

B'i ts'in kits'innkihí Jesu nku nda ka

(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

³⁵ Nk'ie nga ja tibichú tiña Jesu nanki Jerico, nku nda ka kab'ejña andai nijóo nga tibanki chje.

³⁶ Nk'ie nga kint'é ndo nga tí'a nkjún xuta, as'ai kingjásjaiya mí nihi xi tíma.

³⁷ Kik'inyaha nga Jesu, nda xi nibáha Nazaret, tí'a yo.

³⁸ As'ai kikjintáya:

—ji Jesu, ji xi ntjehe David, katuma nimahi an!

³⁹ Xuta xi yja títjuun kinchjatikohó tu xi k'uéchja'aha ts'a, tunga tu sahá 'yún kikjintáya sa:

—ji ntjehe David, katuma nimahi an!

⁴⁰ As'ai tsasin'yún Jesu ko b'a kitsú nga ngjuai'ichj'a nda ko. Nk'ie nga ja j'ai, Jesu kingjásjaiyaha:

⁴¹ —¿Mí xi mjehi nga ts'ihin?

B'a kitsú nda ko:

—Ji nda maestru, mjena nga kama chjina.

⁴² B'i kitsú Jesu:

—Katuma chjihí. At'aha kuas'ejihin nga Ntjaná kits'in nibána, kui nga kama nkíhi ri.

⁴³ Ta kuihi chubó kama chjihí ndo ko kitsjennkihí Jesu nga kits'intsjohó Ntjaná. Ko ta kits'intsjohó Ntjaná ngayjee xuta xi kieke ni xu'bj.

19

B'i ts'in tsichuk'úhun Zakeo Jesu

¹ As'ai tsichu Jesu nanki Jerico. J'ajin nankiu.

² Yo tjiná nku ndá nchiná xi 'mi Zakeo, xi ndá k'akuhú já xi f'áchjintjai ch'á nga ts'inxát'aha já Roma.

³ Kui xi mjehe skue yáha Jesu, tunga najmi tímahá ra, at'aha katsehe xuta ko ch'e nkjún ya Zakeo.

⁴ As'ai tsangatsanka tíjuhún xuta nkjiún ko tsiyajnu nku yá xi síjña yo, tu xi skuehe Jesu, at'aha yo tjihin nga k'já.

⁵ Nk'ie nga ja tí'a Jesu yo, tsasenjinki má kji'a ndo ko b'i kitsúhu:

— Ji Zakeo, kitsa tíjujein, at'aha ni'yahi tjihin nga ts'ink'áya nd'ai.

⁶ As'ai kitsa tsitjuen Zakeo ko tso kamaha nga kits'ínkjáihin Jesu ni'yaha.

⁷ Tunga nk'ie nga kieke xuta ni xu'bi, as'ai ngayjee kinchjayane Jesu nga b'a kitsúhu xinkjin:

— Ni'yaha nku ndá xi najmi ts'íntjusun kjuatéxumaha Moise kfi ts'ink'áya.

⁸ As'ai tsasinjña ndju Zakeo ko b'a kitsúhu Jesu:

— Chasej, ndá maestru. Tsjaha xuta x'an masen ni xi tjinna. Ko tsa tjin xi ndyá kits'ihin nga ts'anachaha, ts'ink'óya ngáha ra nju níyá tjihin ni xi jak'aha.

⁹ B'i kitsú Jesu:

— Ja k'uanki nd'ai xuta xi tjintu ni'ya xu'bi, at'aha ta ntjehe ntje chjáná Abraham y'aha ra ndá xu'bi.

¹⁰ At'aha Ntíhi Ndax'jun j'aingisjái ko j'ai ts'ínk'anki xuta xi ja kindyja.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga kits'ínchjén nku ndá xi kitsjáha já musúhu toon xi ts'ínxáko (Mt. 25:14-30)

¹¹ Nk'ie nga tímjéñu xuta ni xi tinchja Jesu, as'ai ta y'éjña chubaya ngáha nga tsakúya. At'aha ja tibichú tíña nanki Jerusalen ko b'a tímahá xuta nga akui kuatéxumahá Ntjáná.

¹² Kui nga b'a kitsúhu Jesu:

— Y'ejña nku ndá nchiná xi ngji kjin k'ái nanki tu xi ndá rej n'e maha ko askahan k'óya ngáha.

¹³ As'ai kinchjaha te já musúhu ko kitsjáha toon nga nkúnku jóo. "N'exáko tooin santa nkúhu nga kjúái ngáhana", kitsúhu.

¹⁴ Tunga unkiehé ra xuta nankihí ndo ko incha kits'ínkji tjennki ndo já chjine'én xi b'a kitsú: "Najmi mjeni tsa kui ndai xi kama ndá rejni."

¹⁵ Tunga kin'e mahá ndá rej ndo ko kik'óya ngáha nankihí. As'ai kitsjá kjuá nga chubaha já musú xi kitsjáha toon, tu xi skuehe xi nkú tjin kits'ín nganásun nga nkúnku jóo.

¹⁶ 'As'ai j'ai ndá xi tjuun. "Ji ndá ntja, te tjihin nga kits'ín nganásun toohin", kitsú.

¹⁷ "Nda tjin. Nda ni ji, ndá musu. Naxu kin'etjusuin xá ichi xi kitsjaha, kui nga tsjaha ra nga kuatexumaha ri te nanki", kitsú ndá rej.

¹⁸ As'ai j'ai ndá musu xi ma johó. "Ji ndá ntja, un tjihin nga kits'ín nganásun toohin", kitsú.

¹⁹ "Ji xi kuatexumaihi un nanki", ta kitsúhu ndá musu xu'bi.

²⁰ 'As'ai j'ai ngá k'ái ndá musu. "Ji ndá ntja, á toohin ngáha ei. Nku pañu kik'ontikjájian nga y'etjá,

²¹ at'aha tsankjuhun. At'aha kjan ní ji. Chjubéi ni xi najmi ji y'ejñai ko chjusintjein chan xi najmi ji y'entjei", kitsú.

²² As'ai b'a kitsú ndá rej: "Ji ndá musu ch'onk'un, ta kuihi én xi kuakixín ts'ínkokjuahara. Tsa an xi kjan ko fak'á ni xi najmi an y'ejñá ko kjesintjen chan xi najmi an y'entje,

²³ kui nga, ¿á najmi kin'ekjas'eheñ ri toonna já xi be nkú ts'ín ts'ínxáko toon? Tsa b'a kin'ei, ja ra ts'ínkján ngáha ra nd'ai toonna ko santaha ntíhi nga kjúá", kitsú.

²⁴ 'As'ai kinchjako ndá rej já xi kabincha yo. "Chjú'ohoo tooon ndá xu'bi ko tjoohon ndá xi tijnaha te", kitsúhu.

²⁵ "Ji ndá ntja, ja tijnaha te toon ndá xu'bo", kitsú jóo.

²⁶ Tunga b'ahá kitsú ndá rej: "An b'a tixinnuu. Ngayjee xi tjihin ni, kui xi k'uai saha. Tunga xi najmi tjihin, kui xi chjú'aha santaha ni xi ichi xi tijnaha.

²⁷ Ko máha já kontrana xi najmi mjehe nga kuatexumaha, nibáko ei ko nginkán tichákjó kásin."

B'i ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalen

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

²⁸ Nk'ie nga ja b'a kitsú Jesu, as'ai kitsjen tíjun nga kits'índjuú ngáha níyaha nanki Jerusalen.

²⁹ Nk'ie nga ja tsichu tiña Betfage ko Betanja, nanki xi tiña mahá asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo, as'ai kits'inkji Jesu jo já ni'yakuyáha

³⁰ nga b'i kitsúhu:

—Tankiún nanki ichi xi tíña tiña ján. Nk'ie nga ja kuichú yo, sákúnuu nku ntí búrrú xi tíjt'a'yún, xi najmi kjee ch'a b'esúhún. Chjúnndáyo ko nibákoo ei.

³¹ Ko tsa tjín xi nguásaiyanuu: “¿Á jun tíchjundáyahanu chu?”, tsa kuitsunuu, b'a t'ihun: “Nda maestrú rú machjéhen chu.”

³² As'ai ngji já xi kin'ekjiú ko kisakúhu chu xi nkú nga kitsú Jesu.

³³ Nk'ie nga ja tíjucha kjendáya ntí búrrú, as'ai b'a kitsú já xi ts'e chu:

—¿Á jun tíchjundáyahanu ntí búrrú?

³⁴ B'a kitsú jóo:

—Nda maestrú rú machjéhen chu.

³⁵ Incha j'aikohó Jesu chu. Najyuhun incha kingjásuhun chu ko kits'ínk'íesun Jesu.

³⁶ Xi nkú nga ts'in tífi Jesu, b'a ts'in kingjántu najyuhun xutá aya nyóo.

³⁷ Nk'ie nga ja tíjucha bichú tiña má jenstehen asunntu tjenki Yá Olivo, as'ai ngayjee xutá ni'yakuyáha Jesu 'yún incha kikjintáya tsjo nga kits'intsjohó Ntjáná ngat'ahá ngayjee kjuankjún xi incha kikié.

³⁸ B'a incha kitsú xutó:

—Ntjáná nda kats'ínko ndá rej xi kits'ín nibá ngajohó! ¡Kas'e kjuajyu ndjiojmi ján ko kaya kjuachánkahá Ntjáná nk'a ján!

³⁹ As'ai kinchja k'ua já fariseo xi tjenjihun xutá nkjiun:

—Ji ndá maestrú, b'a t'ihin xutá ni'yakuyáhi nga najmi tú b'a incha kats'ín.

⁴⁰ B'i kitsú Jesu:

—B'a tíxinnuu, tsa k'uéchja ts'a xutá xu'bi, ndjio incha kjintáya.

⁴¹ Nk'ie nga j'ai tiña Jesu nanki Jerusalen, kikjintántjai nankiú nk'ie nga kikié.

⁴² B'i kitsú:

—Tsa tú kui sa nstjin xu'bi kamankjinnuu ni xi tsjánuu kjuajyu! Tungá tíña 'mahánuu niú nd'ai.

⁴³ At'ahá kuichú nstjin nga já kontránuu k'uéjtjainduu xjó nga k'uéchjanuu tú xi ts'ínkjehenuu.

⁴⁴ Ts'ínkjenuu ko ts'ínk'ien xutá nankinuu. Ndaha nku ndjio najmi tá s'ejñasun sahá rá xinkjín. At'ahá najmi kamankjinnuu nk'ie nga y'éjña chjinuu Ntjáná kjuandaha.

B'i ts'in kik'onsje Jesu já xi tíjucha batéña chu má ma natsihin ninku

(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵ As'ai jas'en Jesu má ma natsihin ninku. Kik'onsje já xi tíjucha batéña ko tíjucha b'atse chu yo.

⁴⁶ B'i kitsúhu:

—B'a ts'in tíjt'a éhen Ntjáná: “Ni'ya xi má nga kuinchjako xutá Ntjáná kama ni'yana.” Tungá jun antehé já ndyjé t'n'e mo.

⁴⁷ Xki nstjin tsakúya Jesu natsihin ninku. Ko já ná'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko já xi yankjúhun incha tsangisjai nyá xi nkú ts'in kama ts'ínk'iehen Jesu.

⁴⁸ Tungá najmi tsakú nyáhá rá nkú ts'in b'a incha ts'ín, at'ahá ngayjee xutá 'yún mjehe nga kuásínjúhu ni xi tíjucha Jesu.

20

B'i kama nk'ie nga kingjásaiyaha já tjíxóo Jesu yá xi kitsjá xáha

(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

¹ Nku nyá nk'ie nga tibakúya Jesu má ma natsihin ninku nga y'énjmíhi xutá én nda tsuhu Ntjáná, as'ai j'aik'úhun já ná'mi k'aku, já chjine'éhen kjuatéxumoo ko jáchá xi tá tjihin xá.

² B'a incha kitsúhu:

—T'inyanj, ¿mí xá xi tjihin nga b'a t'n'ei? ¿Yá xi kitsjá xáhi?

³ B'i kitsú Jesu:

—Ko an tá kuasjáyanuu nku ni. T'inyanú.

⁴ ¿Yá xi kits'ín nibáha Jua Bautista nga j'aiténtá xutá? ¿A Ntjáná, a rá xutá asunteihí?

⁵ As'ai b'i kitsúhu xinkjín nga kinchjanjmíyaha niú:

—Tsa: “Ntjáná kits'ín nibáha Jua”, kuixiáán, as'ai b'a kuitsuná: “¿Á najmi kis'ejihinnuu ni xi kitsúhu Jua?”

⁶ Ko tsa: “Xutá asuntej kits'ín nibáha” kuixiáán, ngayjee xutá k'uéná ndjio nga ts'ínk'ienná, at'ahá b'a tsu xutá nga nku ndá profetá kama Jua.

⁷ As'ai kinchjako ngáha Jesu:

—Najmi yaj yá xi kits'ín nibáha.

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kò tã ndaha an najmi xínyanu yá xi kitsjána nga b'a tít's'ian.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga kits'ínchjén já xi najmi naxu fiko xá xi kik'áihí
(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹ As'ai Jesu b'i ts'ín tsakúyaha xutã nga y'éjña chubayaha:

—Nku ndã y'éntje tuntsjajé. Kitsjá sáha antee já xi maha ts'ínxáko tuntsjajé, as'ai ngji kjin tse nkjún njstjin.

¹⁰ Nk'ie nga ja tñje tuu, as'ai kits'ínkjisehe ndo nku ndã musuhu já xi tít's'ínxáko tuntsjajé tu xi kuankihí ra tu xi kanéhe. Tunga kik'íehé ra jóo ndã musuhu kò kits'ínkji tiya tiya.

¹¹ As'ai tã kits'ínkjihí ngáha ndo k'jái ndã musu, tunga tã kik'íehé ngáha ra jóo ndã musu xu'bi. Ch'on nkjún incha kitsúhu kò kits'ínkji tiya tiya.

¹² Tã kits'ínkjihí ngáha k'jái ndã musuhu ndo, tunga tã kits'ín'uhún ngáha ra jóo ndã xu'bi nga tsanka tjennki.

¹³ Tã chahan b'i kitsú ndã xi ts'e tuntsjajé: “¿Mí nihi xi ts'ian? Tã sahã ntína xi tjo nkjúnna ts'ínkjí. Tsa tu ahã ni skuenkjún ntína jóo.”

¹⁴ Tunga nk'íehé nga kiekie já xi ts'ínxáko tuntsjajé nga nibã ntíhí ndo, b'a kitsúhu xinkjín: “Kui xu'bo xi ts'ínkjáihín ngayjee ni xi tjihín na'mihí. Tã sahã n'ek'íeen tu xi kama ts'ánáhanã ni xi ts'ínkjáihín.”

¹⁵ Kui nga kik'onsjehe jóo ntíhí ndo natsin má nga tjíntje tuntsjajé kò kits'ínk'ien.

'Kui b'a maha, ¿nkú ts'íhín ra ndã xi ts'e tuntsjajé já xu'bo?

¹⁶ K'jái kò ts'ínkje já xi ts'ínxáko tuntsjajé kò k'jái já tsjã sã ngáha ra ante tuntsjajé.

Nk'ie nga kint'é ni xu'bi xutã xi tñincha yo, as'ai b'a incha kitsú:

—J'Najmi b'a tu katuma!

¹⁷ Tunga tsase'ahã Jesu jóo kò b'i kitsúhu:

—Kui nga, ¿nkú tsuhu ra ma ni xu'bi xi tjit'a xujun éhen Ntjánã? B'a tít'sú:

Ndjjo xi kikjaníya já chjinexó,

ja j'ai ma ndjjo k'aku.

¹⁸ Tã yáhã ni xi kujinesun ndjjo xu'bi kama xixi. Kò xi kujinehe ndjjo kama nkuankuan.

B'i ts'ín tsakúya Jesu yá xi tñin nga s'echjihí
(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

¹⁹ Tã kuhi chubò mjehe já na'mi k'aku kò já chjine'éhen kjuatéxumoo nga kuak'ánijé Jesu, at'ahã kamankjihín nga kui kinchjanímíyaha nga y'éjña chubaya. Tunga incha kitsankjúhún xutã nkjün.

²⁰ As'ai kits'ín nibásehe Jesu k'ua já xi kúnnta 'maha, xi xutã ndã kits'ín ma maña yjoho, tu xi ts'ínkjinejihín Jesu nku én xi najmi b'a tjin. B'a ts'ín kama ts'ínkjas'éhen ra ndã tjaxã Romã.

²¹ B'a incha j'ai tsúhu:

—Ji ndã maestru, yaj nga kjuaxi én xi chubai nga bakuyái kò nga najmi ngabi n'ei kjuã. Naxu bakuyái éhen Ntjánã.

²² Kui nga, ¿a ma b'echjihí ndã títjun Cesar ni xi f'áchjínã, a ra najmi?

²³ Tunga kamankjihín ra Jesu kjuamañaha jóo kò b'a kitsúhu:

²⁴ —Takúnú nku tpon denarijo. ¿Yá xi ts'e sénnistjün kò j'áin xi tjit'ahã tjojin?

B'a kitsú jóo:

—Ts'e ndã títjun Cesar.

²⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tjohoon ndã títjun Cesar ni xi ts'e ndã títjun Cesar, kò tjohoon Ntjánã ni xi ts'e Ntjánã.

²⁶ Najmi kamaha jóo kits'ínkjineya Jesu nga kuinchja nginkun xutã nantjo nku én xi najmi b'a tjin. Tã sahã kama nkjühún én xi kits'ínk'óya Jesu kò najmi tã kinchjaha.

B'i ts'ín tsakúya Jesu nga k'jái ngáha ra xutã
(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

²⁷ Já saduseo bakúya nga najmi k'jái ngáha ra xutã ngabayoo. As'ai k'ua xi j'aisehe Jesu nga

²⁸ kingjásjaiyaha. B'i incha kitsúhu:

—Ji ndã maestru, y'é't'anã Moise: “Tsa nku ndã xi tññaha chjuún kjuayá nga najmi kis'ekoho ntí chjuúhún, ndã nts'e tñhín nga kujxanko ngáha chjuúhún, tu xi b'a ts'ín s'éhe ra ntí ndã nts'e xi k'ien.”

²⁹ Y'entu yatu já xi nts'e maha xinkjín. Tsixan ndã xi tjuun tunga b'ahã tñün k'ien. Najmi kis'éhe ntí.

³⁰ As'ai ndã xi ma joho tsixanko ngáha tachjúun, tunga tã k'íehén ngáha.

³¹ As'ai b'ahá tá kits'ín ngáha ndá xi ma jahan kó tá k'ien, kó b'a tá kamat'ain já xingisoo. Ndaha nku xi yatuu najmi kis'ehe ntí.

³² Asakahan tá k'ien tachjúun.

³³ 'Kui b'a maha, nistjin nga kj'uaíya ngáha rá xutá ngabayoo, zyá ndaha xi kama ts'e tachjúun? At'aha nga yatuu tsixanko.

³⁴ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Bixan xutá xi tjin nistjin nd'aj kó ts'ínkixan ntíhi.

³⁵ Tunga xutá xi tjehe rá nga k'úentu tik'un nistjin xi s'ejña askahan, xi kj'uaíya ngáha rá ngabayoo, kui xi najmi tá kuixahan kó najmi tá ts'ínkixahan ntíhi.

³⁶ At'aha najmi tá kama kuayáha. B'a ní ts'ín k'úentu xi nkú ts'ín tjintu ntítsjee. Ntíhi Ntjaná kama, at'aha j'áíya ngáha rá ngabayoo.

³⁷ 'Kó santaha Moise tá y'éjña chji nga kj'uaíya ngáha rá xutá ngabayoo, nk'ie nga kinchjanijmíyaha na'yá ntsje xi títi. At'aha b'a ts'ín tjit'a nga Ntjaná xi "Ntjaha Abraham, Ntjaha Isaac kó Ntjaha Jacob."

³⁸ Ntjaná najmi Ntjaha anjima. Ntjaha ní xutá tik'un. At'aha nginkun Ntjaná tjintu tik'un ngayjee xutá.

³⁹ As'ai kinchja k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoo:

—B'a tjin ni xi kuakixín, ndá maestru.

⁴⁰ Najmi tá kama k'un kingjásjaiya sahá rá Jesu tsa mí nihi.

B'i ts'ín kingjásjaiya Jesu yá xi y'aha rá xi Cristo

(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

⁴¹ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Nkú tjin rá nga b'a tsuhu xutá nga ntjehe David nibáha rá xi Cristo?

⁴² At'aha tá kuihi David b'a ts'ín y'é'ta xujun salmo:

Ntjaná b'a kitsúhu Ndá Ntjana:

"Tinchint'ání má batexuma,

⁴³ k'uentú maná já kontrahí kinte tsukui."

⁴⁴ B'a ts'ín tá kuihi David b'a kitsúhu nga Ndá Ntjaha maha xi Cristo. Kui nga, ¿nkú ts'ín ntjehe David nibáha rá xi Cristo?

B'i ts'ín y'échit'ain Jesu sin xi y'a já chjine'éhen kjuatéxumoo

(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

⁴⁵ Nga tjincha basínju ngayjee xutá, as'ai kinchjako Jesu xutá ni'yakuyáha:

⁴⁶ —Chúhuun yjonuu já chjine'éhen kjuatéxumoo. Kui xi tsjoho nga bja najyun ndju nga b'ema kó nga tsjo ts'ín súniñaha n'yátée. Tsjoho nga b'entusún yáxile xi tjincha tíjtin ni'ya sinagoga kó nga b'entu ante k'aku xi tjin nku s'í.

⁴⁷ Kui xi kje'áha ni'yaha jmínchjín xi ja k'ien x'ihín kó as'ai chubá 'yúhún tse nchjako maña Ntjaná tú xi b'é'mat'aihin yjoho. 'Yún un skuéhe já xu'b'i.

21

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha Jesu toon chje

(Mr. 12:41-44)

¹ Tsase Jesu kó kikié xutá nchiná xi tibinchá toohon aya kaxá toon chje.

² Kó tá kikié nku tachjuún xi ja k'ien x'ihín. Kui xi jo toon xi tinti tsinchá kaxá chje.

³ As'ai b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tachjuún x'ain 'yún tse kuatsjá sa nga ngayjee xutá xi k'oo.

⁴ At'aha ngayjee xutá xi k'oo ni xi tib'ankihí kuatsjá. Tunga máha tachjín, ngayjee toon xi tijnaha nga kjineyaha nichine kuatsjá.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kama kintehe ni nga kfe asuntee

(Mt. 24:1-28; Mr. 13:1-23)

⁵ K'ua xutá tinchjanijmíyaha ninku nga tsjo ts'ín kin'enaxúkoho ndjio tsjo k'un kó ni xi kits'insuhun xutá. As'ai b'i kitsú Jesu:

⁶ —Máha ni xi tíyo ej, kuichú nistjin nga ndaha nku ndjio najmi tá s'ejñasuhun rá xinkjin. Ngayjee n'exúya.

⁷ As'ai b'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—Ji ndá maestru, ¿nkjé b'a kama? ¿Mí nihi xi kuakúchji tíjtin nga b'a kama?

⁸ As'ai kinchja Jesu:

—Chúhuun yjonuu nga najmi tú ch'a xi k'uanachannuu. At'aha nkjin maha xi kj'uaí nga an ts'ín ma yjoho. "An xi kui", kuítsy. Kó b'a kuítsy ya: "Ja kuichu nistjin." Tunga najmi tú tsjennkíhi ruu jóo.

⁹ Nk'ie nga kúinú'yó nga tjín kjuachán ko nga najmi tjín kjuajyu ajihín xuta naxinantá xi tjín, najmi tu binkjun. At'ahá tjihín ni nga tjun b'a kama, tunga najmi kjehé kfe asuntee.

¹⁰ Ko b'j kitsú sa Jesu nga ngjindju:

—Xuta xi tjín nku nanki kjaánko xuta xi k'ái nanki. Nku nda rej kjaánko k'ái nda rej.

¹¹ Chón xi tu xi 'yuhún kama ko s'e kjintíá k'ái k'ái nanki. Tsjén ch'in ch'onk'un, ko kama chji nk'a ján ni xi kuinchánkjuhún xuta ko kjuankjún chánka.

¹² Tunga kintehe ni nga kuitjusun ngayjee ni xu'bj, tíjtu kuakj'ánijénnyu xuta ko tsjénki unkiényu. Ts'íinkjas'ennyu aya ntsja já k'akuhu xuta sinagoga ko ts'íinkjas'ennyu nubayá. Ngat'aná ngjuakohonnyu nginkun já rej ko nginkun já tíjtu.

¹³ B'a ts'ín sakúnteheenyu nga k'úinyaha ruu jóo yáha an.

¹⁴ B'j n'e n'enkjintak'un nga najmi tu b'enda tíjtu xi nkú ts'ín kujsínkoo yjonnyu.

¹⁵ At'ahá an tsjanúu én xi chubo ko kjuankjintak'un xi chánka sa nga xi ts'e já kontrannyu, tu xi najmi kuichúkuaha ra ni xi chubo ko tsa b'a kujsu nga najmi b'a tjín ni xi tichubo.

¹⁶ Santaha xi chánnyu, já nts'o, xuta xinkiu ko xuta xi nda nchjakonnyu ts'íinkjas'ennyu. K'ua xi tjín ajinnnyu n'ek'ien.

¹⁷ Ngat'aná ts'ín unkieheenyu ngayjee xuta.

¹⁸ Tunga ndahá nku ntsjaku najmi ndyja.

¹⁹ Ndjá tincho, tu xi k'uankihínu.

²⁰ Nk'ie nga choo nga k'úétjindaihi já jun nanki Jerusalem, katumankjinnnyu nga ja kuichu nistjin nga n'ekje.

²¹ Kui nistjin katanka xuta xi tjíntu ante Judea xi tjehe asunntu tjenkji. Xi tjíntu ajin nantja Jerusalem katitju. Xi kafi jná najmi tá kak'óyaha ajin nantjo.

²² At'ahá kui nistjin xu'bo ts'íinkjái ihín xuta chjhi ni xi najmi nda kits'ín, tu xi kuitjusuhun ngayjee ni xi tjít'a éhen Ntjáná.

²³ Njima rú ts'ihin jmínchjín xi y'a ntí ko xi títs'ínki ntí kui nistjin! At'ahá tse kjuanimá xi s'e asuntee ko kjuakjahan Ntjáná nibanehe xuta xu'bj.

²⁴ K'ua xi kicha ndju n'ek'ienko ko k'ái ngá xi ngjuainije ngayjee nanki xi tjín. Xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra kuasinne nanki Jerusalem xi nkú tjín nú nga k'ujantehe nga kuatexuma.

*B'j kama nistjin nga k'ujai ngáha Ntíhi Ndax'jun
(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)*

²⁵ 'As'ai ts'iu ko sóo ko niínyu kuakúchji kjuankjún xi kama. Xuta naxinantá xi tjín t'anankiu ngjuántaha ra yjoho ko tsankjún, at'ahá 'yún kjuaneyá ntáchak'uun ko 'yún ngjuaink'a t'éhen ntóo.

²⁶ Xi kuayáyaha xuta nga tsankjún ko nga kúyaha ni xi kamaha asuntee. At'ahá Ntjáná ts'íink'atsé ni xi tjín nk'a ján.

²⁷ Nk'iehé chá Ntíhi Ndax'jun nga tjejin nintiu nga nibáko ngayjee nga'yuhún ko kjuachánkaha.

²⁸ Nk'ie nga k'uatuts'ihín nga b'j kama, tsjo katumanu, at'ahá ja tibichú tíña nistjin nga ja kama ndáinnyu.

²⁹ Ko b'j tá ts'ín y'éjña chubaya Jesu nga tsakúya:

—Chasoho yá higuera ko ngayjee yá xi tjín.

³⁰ Nk'ie nga yo nga ja tíjjuhu nts'én, mankjinnnyu nga ja tibichú tíña chunubóo.

³¹ B'a tá ts'ín nk'ie nga ja choo nga ja b'a tíma, katumankjinnnyu nga ja tíña tíña nistjin nga kuatexuma Ntjáná.

³² Kjuaxi ni xi tíxinnnyu. Kuitjusun ngayjee ni xu'bj kintehe ni nga kuayáyje xuta xi tjín nd'ai.

³³ Kamaha asuntee ko nk'a ján ndyja, tunga énná najmi k'ua tiya.

³⁴ Chuhún yjonnyu, tu xi najmi kama ndjáha anjmannyu, tsa tséjihín ra ni xi mjehe yjonintennyu, tsa kama ch'iu, ko tsa kjuántaha ruu yjonnyu ni xi tjín asuntee. At'ahá tsa b'a n'oo, tu ndyjahánnyu nk'ie nga k'ujai nistjin xu'bo.

³⁵ At'ahá k'ujáinehe nistjin xu'bo ngayjee xuta xi tjín tu má xi tjehe ni asuntee. Tu ndyjhé ra nga b'a kamoo.

³⁶ Kui nga tintsuba ndahanu ko tehente chubakoo Ntjáná, tu xi kuichúkuahannyu nga kuitjánkiu ngayjee ni xi kamoo ko kuichú nginkun Ntíhi Ndax'jun.

³⁷ Xkí nistjin tsakúya Jesu natsin ninku ko nga ma ngixuun bitju nga fi ts'ínk'a nistjen asunntu tjenkí xi 'mi Yá Olivo.

³⁸ Ko ngayjee xuta tá jyun tá jyun incha f'ai natsin ninku nga f'aisínjjuhu Jesu.

22

B'i ts'in y'énda já t'ixóo nga mjehe kuakj'ánijé Jesu

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Jn. 11:47-53)

¹ Ja tibichú tiña S'í Pascua, nk'ie nga chine n'inkuan xi najmi kamandakoho na'yu san.

² Já na'mi k'aku ko já chjine'éhen k'uatéxumoo incha tsangisjai niyá xi nkú nga ts'in ts'ínk'iehen Jesu, at'ahá tsankjún jóo xuta nkjiun.

B'i ts'in y'énda Juda Iscariote xi nkú ts'in ts'ínkjas'en Jesu

(Mt. 26:14-16; Mr. 14:10-11)

³ As'ai jas'enjihin Satana Juda xi ta 'mi Iscariote, nku nda ni'yakuyá xi te joo.

⁴ Kui xi ngjisehe já na'mi k'aku ko já jun k'aku nga kinchjanijimiyako xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'ehen Jesu.

⁵ Tsjo kamahá jóo ko y'éndako Juda nga tsjáhá toon.

⁶ Kits'in yu Juda ko tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'ínkjas'en Jesu nk'ie nga najmi 'yún tjin xuta.

B'i ts'in ts'asjeko S'í Pascua já ni'yakuyáha Jesu

(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

⁷ Tsihu n'istjin nga chine n'inkuan xi najmi kamandakoho na'yu san, nk'ie nga n'ek'ien chutsankahá S'í Pascua.

⁸ As'ai b'a kitsú Jesu nga kits'ínkji Pedro ko Jua:

—Tankink'iendo ni xi chineé S'í Pascua.

⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má xi tjehe mjehe nga k'úendaí nichinee?

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nk'ie nga kuítjás'oon ajin nantio, satékjó nku nda xi y'a nku ndjii ntánijua. Tsjénnkihuyú santaha má nga kjuas'en

¹¹ ko b'a t'ihuyun nda xi ts'e ni'yoo: “B'a títsu nda maestru: ¿Má xi kui ante má nga k'ineka nichinehe S'í Pascua já ni'yakuyána?”

¹² As'ai kuakúnuyu nku ante tayá chánka xi ja tjiná xi tjehe nk'a ni'yaha. Yo t'endo ni xi chineé.

¹³ As'ai ngji jóo ko b'a kamat'ain xi nkú nga kitsúhu Jesu. Yo incha y'énda nichinehe S'í Pascua.

¹⁴ Nk'ie nga tsichu chuba, y'ejñat'ako Jesu yámixó já postruhu

¹⁵ ko b'i kitsúhu:

—Mangimjena nga kjuasjékonuyu S'í Pascua xu'b'i kintehe ni ngabayana.

¹⁶ At'ahá b'a tíxinnuyu nga najmi ta k'jine sahana nichinej santaha nkúhu nga kuítjusun xi nkú tsuhu ra kui s'ij má batéxuma Ntjáná.

¹⁷ As'ai jakj'á chutsín ko nga ja kitsjáha máb'achjihí Ntjáná, b'i kitsú:

—Chjúbó niyú ko n'endzjohoo xinkju.

¹⁸ At'ahá b'a tíxinnuyu nga najmi ta k'ui sahana ntáha tuntsjajéé santa nkúhu nga kuichú n'istjin nga kuatéxuma Ntjáná.

¹⁹ As'ai jakj'á n'inkuon ko nga ja kitsjáha máb'achjihí Ntjáná, tsakjánya ko kitsjáha jóo nga b'a kitsú:

—Kui xu'b'i xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanu. B'a n'oo tu xi k'j'uaítsjennuyu an.

²⁰ Nk'ie nga ja kamahá nga kikjine nichinee, ta jakj'á chutsín nga b'a kitsú:

—Kui chutsín tibakúchji jnína xi nguají ndzjo ngandanu. Jnína tib'éndako tsetsehe Ntjáná nd'aj xi nkú ts'in nda ts'ínko xuta.

²¹ Tunga máha nd'aj, nda xi títs'ínkjas'emma ta t'jñat'akona yámixaj.

²² At'ahá b'a n'ehé Ntjihí Ndax'jün xi nkú ts'in kis'endaha. Tunga, jnimá rú ts'ihin nda xi ts'ínkjas'ehen!

²³ As'ai b'i ngján kingjásjaiyaha xinkjín jóo nga yá xi b'a ts'jün.

B'i ts'in kitsúya Jesu yá xi 'yún chánka sa

²⁴ As'ai já ni'yakuyóo b'a incha kitsúhu xinkjín nga yá xi 'yún chánka sa ajihín.

²⁵ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Já rej xi batéxuma naxinanta xi tjin asuntee ndjá ts'ínko xuta xi ts'e. Ko já xi tjihín xá, kui xi nda incha ts'in, tsu xuta.

²⁶ Tunga ajinnuyu najmi b'a kama. Xi 'yún ní chánka sa ajinnuyu kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi 'yún kinte tje. Ko xi batéxuma kats'in ma yjoho xi nkú joyaha tsa kui xi nda musuhu já xingisoo.

²⁷ At'aha, zyá xi 'yún cháńka sa? ¿A xi b'ejñat'a yámixō nga kjine, a rā ndā musu xi b'éyahá nichinee? ¿A najmi xi b'ejñat'ahá yámixō? Tunga máha an, tǐjñajimnuu ei xi nkú joyaha ndā musunuu.

²⁸ Jun najmi kin'e nga manú nk'ie nga kichjut'ayák'unna.

²⁹ Kui nga k'uendáhanuu nga kuatexumo, xi nkú ts'ín y'endana Na'mina.

³⁰ Kuıntsubat'o yámixana nga chingo ko s'iu nk'ie nga kuatexuma, ko kuıntsuboo ante má nga kuıntsuboo ntehe xuta Israel xi te jo tikjá maha.

B'i ts'ín kitsúya tǐjñ Jesu nga Pedro b'a kuínsu nga najmi behe

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

³¹ Simon, Simon, tasinñjui. Satana tsanki nga k'uétsujneyánuu xi nkú n'ehe tuniñu nga kjút'ayák'unnuu.

³² Tunga an ja tsankintjáhi nginkun Na'miu tu xi tu nku s'ejihín ri an. Ko ji, nk'ie nga sákú nga yún ngáha ri nga s'ejihín an, tǐsinkoi já nts'ei tu xi tu nku ndjáhá kuínchaha.

³³ B'a kitsú Simon:

—Ji ndā maestru, tǐjñkuhú k'an nga kǐnkohó nubayá ko santaha nga kuayákoho.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ji Pedro, an b'a tǐxihín. Kintehe ni nga kjintá xantō nd'ái, b'a kuixín nga najmi yaní jan nyá tǐjhin.

³⁵ As'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyáha:

—Nk'ie nga kits'inkjínuu nga najmi tu ch'o tsa kixinnuu, ko ta ndaha toon ko ta ndaha tǐbaximnté, ¿a tǐjñ ni xi kindyjat'anuu?

B'a kitsú jóo:

—Najmi chumi nihi xi kindyjat'aní.

³⁶ As'ai b'a kitsú Jesu:

—Tunga nd'ái, xi tǐjñaha tsa, kat'a ko ta kat'a toohon. Ko xi najmi tǐjñaha kǐcha, katatéña najyun ndjuhú ko kat'atse nku.

³⁷ At'aha b'a tǐxinuu. Tǐjhin nga kuıtjususun ni xu'bj xi tǐt'a éhen Ntjáná: “Kui xi ta kich'axkǐhí rá ajihín já ch'onk'uun.” At'aha ngayjee ni xi tǐt'a nga tǐnchjanǐjmyahana tǐjhin nga kuıtjusun.

³⁸ B'a kitsú jóo:

—Ji ndā maestru, já jo kǐcha ei!

B'i kitsú Jesu:

—Ja kama.

B'i ts'ín kinchjako Jesu Ntjáná

(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

³⁹ As'ai tsitju Jesu nga ngǐ asunntu tǐjenki xi 'mi Yá Olivo xi nkú ts'ín tehente, ko ta kitsjennkǐhí já ni'yakuyáha.

⁴⁰ Nk'ie nga tsichu yo, b'a kitsúhu:

—Chubakoo Ntjáná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu.

⁴¹ As'ai b'a ts'ín kǐjín ngǐ t'axín suba xi nkúhu má bichúkijne nku ndjió nga s'e. Yo tsasinkúnch'in ko kinchjako Ntjáná.

⁴² B'i kitsú:

—Ji Na'mi, tsa kama kai, n'ekj'a t'axínni kǐjanima xu'bj. Tunga katumahá xi nkú ts'ín mjehi, najmi xi nkú ts'ín mjena.

⁴³ As'ai kama chjihí nku ntitsje xi nibajehen nk'a jáń nga j'ai tsjá nga'yúhu.

⁴⁴ Ko nk'ie nga 'yún nkjún un tibehe Jesu, tu sahá 'yún kinchjako sa Ntjáná ko tsixuntu t'anankiú ntánubáha xi b'a k'un xi nkú joyaha stubá jní i.

⁴⁵ Nk'ie nga ja kamahá nga kinchjako Ntjáná, as'ai tsisintǐjen ko j'aise ngáha rá já ni'yakuyáha. Kǐjintufé jóo nk'ie nga j'aisehe at'aha kǐjūaboo xi kats'in nganaha.

⁴⁶ As'ai b'i kitsú:

—¿Á kisuntuféhenú? Tǐsintǐjoon ko chubakoo Ntjáná tu xi najmi chjút'ayák'uhunnuu.

B'i ts'ín j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Nk'ie nga ta tǐnchjaha Jesu, tu j'aihi nkjín nkjún xuta. Tǐjen tǐjuhún xuto ndá xi 'mi Juda, xi nku ndá ni'yakuyá xi te joq. Kui xi j'aik'úhun Jesu ko kikjexu'ba.

⁴⁸ B'i kitsú Jesu:

—Ji Juda, ¿a tǐchjuxu'bai Ntǐhí Ndax'íun nga tǐn'ekjas'ein?

⁴⁹ Nk'ie nga kikie já xi kabinchandaihi Jesu ni xi timoo, as'ai b'a kitsú:

—Ji ndā maestru, ¿a kǐcha kuixkjahanní?

⁵⁰ Nku nda xi síñajihin jóo kits'in'uhun nku nda musuhú nda na'mi títuun. Tsatet'a tjabaxínñju kixi.

⁵¹ Tunga b'ahá kitsú Jesu:

—Najmi b'a tu n'o. Jyu tìncho.

Kits'ínko tjabaxínñju nda musu nga kits'innkihí.

⁵² As'ai kinchjako já xi j'aikj'ánijéhe, kui xi já na'mi k'aku ko já jun k'akuhu nínku ko jáchá xi ta tjiñin xá. B'i kitsúhu:

—¿A nda ndyéná? ¿Á íxí kichahá ko yá kich'ahanu nga kjúáihinu?

⁵³ Xki nistjin tsásinjñajinnu má ma natsihin nínku. Ndaháchi najmi kin'ekonú. Tunga kuihi chubanú xu'bj, chuba nga batéxuma má jyuun.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ As'ai jakj'ánijéhe jóo Jesu ko ngjiko ho ni'yaha nda na'mi títuun. Máha Pedro, kitsjennki jihin Jesu.

⁵⁵ Nk'ie nga kits'in'yún nd'í jóo kamasehen natsiun, y'entut'á ko Pedro ta y'eññajihin.

⁵⁶ As'ai nku na musu kíkíehé nk'ie nga kab'eññat'a nd'íu. Tsase'a sisihin ko b'a kitsú:

—Kui cháí xi ta tsjenko chá ján.

⁵⁷ Tunga najmi kits'ínkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Ji tachjuún, najmi be ndo.

⁵⁸ Sa kutju tu sa kj'aihi xi kíkíe ngáha ko b'a kitsúhu:

—Ji xi ta makoj jóo.

Tunga b'ahá kitsú Pedro:

—Ji nda, najmi an niu.

⁵⁹ J'a ra xi nku maha tsa nku ora. As'ai tu sa kj'ai ngá xi ta b'ahá kitsú ngáha ra:

—Kjuaxi kjáihin nga ko kui ndai makó nda xu'ba ján, at'aha ta Galilea nabáha.

⁶⁰ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji nda, najmi be ni xi tichubai.

Ta kuihi chubo, nk'ie nga b'a ta títuuhú Pedro, tjen'yún kíkíntáhá nku xanta.

⁶¹ Kits'ínk'ótjiya Nda Ntjaná nga tsase'a Pedro, ko j'aítsjehen Pedro ni xi kitsúhu Nda Ntjaná: “Kintehe ni nga kjintá xanto nd'ai, b'a kuixin nga najmi yaní jan niyá tjiñin.”

⁶² As'ai tsitjusje Pedro ko kíkíntá'un kíkíntánte.

B'i ts'in kichajnucha Jesu

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

⁶³ Máha já xi tìncha kunntáha Jesu, kik'aya ko kik'íéhe.

⁶⁴ Y'é'ma tunkun ko b'a incha kitsúhu:

—Tixínyai xi nkúhu nda profeta, ¿yá xi kuak'íéhi?

⁶⁵ Nkjín tijká ya én xi kitsúhu Jesu nga najmi kíkíenkjún.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun já tjiá judio

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶ Nk'ie nga ja kama seen, kama ñja jáchá xi tjiñin xá ko já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumo. Incha ngjiko Jesu má ma ñjakú já tjiá judio ko b'a incha kitsúhu:

⁶⁷ —T'inyaní, ¿a ji xi kits'in nibá Ntjaná?

B'i kitsú Jesu:

—Tsa xínyanuu, najmi s'ejinuu.

⁶⁸ Ko tsa kuasjáyanuu, najmi n'ek'óyanú.

⁶⁹ Tunga nd'ai k'uatuts'ihin Ntíhi Nda x'iun nga k'úéññat'aha Ntjaná xi tjiñin nga'yún.

⁷⁰ As'ai ngatentee kingjájayaha:

—¿A xúhu jihí xi Ntíhi Ntjaná?

B'i kitsú Jesu:

—An xi túbixiún.

⁷¹ B'a incha kitsú jóo:

—¿A machjén saná já testiyu? Ñá kíkjin ja kuanu'yáa ni xi kuatsú.

23

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda tjiun Pilato ko nda rej Herode Antipa

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ As'ai tsisintjen ngayjee já tjiáxo ko ngjiko Jesu nginkun Pilato.

² Nkjín ni xi kíkjaníehé yo nga b'i incha kitsú:

—Xuta nankiní túbínchákjahan ndai nk'ie kuasakúni. Tíb'éña nkjún nga s'echjihí nda tjiun Cesar ni xi f'áchjintjai, ko b'a títu nga kui xi nku nda rej xi kits'in nibáha Ntjaná.

³ B'a kitsúhu Pilato Jesu:

—ǵA ji xi nda reihj xuta judio?

B'i kitsú Jesu:

—B'a tjin ni xi tábixín.

⁴ As'ai kinchjako Pilato já na'mi k'aku ko xuta nkjiun nga b'a kitsúhu:

—Najmi chumi jéhe xi tsakújinna ndo.

⁵ Tunga tu nku b'ahá incha kitsú jóo:

—Xuta nankinj tbinchákhahan. Tibakúya xki ante xi tjin Judea. Ante Galilea kik'atuts'ihin ra ko santaha ei ja j'ai nga b'a tít'sín.

⁶ Nk'ie nga kint'é Pilato ni xu'bj, kingjásjaiya tsa ante Galilea nibáha Jesu,

⁷ at'aha yo batéxuma Herode Antipa. Nk'ie nga kik'inyaha nga Galilea nibáha Jesu, as'ai kits'inkji Jesu má tjiná Herode, at'aha nanki Jerusalen tjiná Herode kui chubo.

⁸ Tu ni xi tsjohó kamaha Herode nk'ie nga kikié Jesu, at'aha nd'ai nkjin mjehe ra skuéhe. Nkjin tikjá ni xi kik'inyaha nga tít'sín Jesu ko mjehe skué nga ts'jin Jesu nku kjuankjún.

⁹ Nkjin nkjún ni xi kingjásjaiyaha, tunga ndahá nku én najmi kinchja Jesu.

¹⁰ Ta kabincha ya yo já na'mi k'aku ko já chjine'éhen kjuatéxumoo nga nihi xi nkjún ts'ín nkjin ni xi tikjanéhe Jesu.

¹¹ As'ai Herode ko já juhun xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjihj ra kits'ín ma Jesu ko tsajniekie. Kits'innga nku najyun tsjo tjin xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya. As'ai kits'ink'óya ngáha ra Pilato.

¹² Kui nstjin xu'bo Herode ko Pilato kik'atuts'ihin nga kinchjako nda ngáha xinkjin, at'aha unkie xinkjin kintehe ni ni xu'bj.

B'i ts'ín kitsjá kjuá Pilato nga n'ek'ien Jesu

(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)

¹³ As'ai Pilato kinchja njaha já na'mi k'aku ko já tjíxóo ko xuta nkjiun.

¹⁴ B'a kitsúhu:

—Jun kafáikonú ndaj. B'a tábixún nga xuta nankinu tbinchákhahan. Nginkun kuang-sajáiyaha ndo. Ajihin ngayjee ni xi tichjaninóhoo ndaj najmi kuasakúna tsa tjihj jé.

¹⁵ Ta ndaha Herode najmi kuasakújihj tsa mí nihi. Kui nga kuats'ink'óya ngáhana ndaj. Ja tyo. Najmi chumi nihi xi kits'ín ndaj xi tjeheh ra ngabaya.

¹⁶⁻¹⁷ Kui b'a maha, tsjahana kjuá nga s'ehé ra ko as'ai ts'ín ndajihj.

¹⁸ Tunga nkuhú kits'ín ntaha xuta nga kikjintáya:

—jKan'ek'ien nda xu'bo! jN'e ndajihj Barraba!

¹⁹ Kjiya'yún nda Barraba at'aha já Roma ngji kontraha ko nku nda kits'ink'ien.

²⁰ Pilato mjehe nga ts'jin ndajihj Jesu kai, kui nga ta kinchjakohó ngáha xuta nkjiun.

²¹ Tunga 'yún kikjintáya xuto:

—jTjat'a kruj ndo! jTjat'a kruj ndo!

²² As'ai ta kinchjahá ngáha Pilato njáya xi ma jahan:

—Tunga, ¿mí ni ch'on tjihj xi kits'ín ndo? Ndaha nku ni najmi tsakújinna tsa tjeheh ra ngabaya. Kui b'a maha, tsjahana kjuá nga s'ehé ra ko as'ai ts'ín ndajihj.

²³ Tunga tu ni xí 'yúhún kikjintáya sa xuta. Tsankihj Pilato nga nguát'a kruj Jesu. B'a incha kits'ín santaha nkúhu nga incha kin'esihj.

²⁴ Kui nga kitsjáha kjuá Pilato nga n'etjusuhun ni xi tjincha banki.

²⁵ Kits'ín ndajihj nda xi j'ájin xuta nga n'e ndajihj, nda xi kjiya'yún nubayá at'aha já Roma ngji kontraha ko at'aha anjma tjeheh. As'ai kitsjá kjuá nga n'ehé Jesu ni xi mjehe xuta nkjiun.

B'i ts'ín kis'et'a kruj Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

²⁶ Nk'ie nga tifi s'et'a kruj Jesu, kichjubé nku nda nanki Sirene xi Simon 'mi. Jná kaf'aihi ndo. Kui xi kin'ek'anji kruj nga kitsjennkíh Jesu.

²⁷ Ta kitsjennkíh nkjin nkjún xuta ko jminchjin xi tjincha kjintá nga tít's'ínbat'a Jesu.

²⁸ Tunga kits'ink'ótjijaha Jesu, tsasehe jminchjiun ko b'i kitsúhu:

—Jun jminchjin Jerusalen, najmi tu an ch'it'anú. Yjonuu ko ntínuu xi ch'it'o.

²⁹ At'aha kujchú nstjin nga b'a kuitsy xuta: “Á b'a nda tjihj ts'e jminchjin xi ntíhi, xi najmi kik'a ntí ko xi najmi kits'ínki ntí.”

³⁰ As'ai b'a incha kuitsuhu tjenkiu: “Tixuntunéni.” Ko: “T'e'mani”, kuitsuhu tjenkiu.

³¹ At'aha tsa b'i tjincha ts'ihin yá xi xkfén, kui nga, ¿nkú sa ts'ihin ra yá xi kixiu?

³² Ta tjenko jóo jo já ch'onk'un xi ta nguát'a krujko Jesu.

³³ Nk'ie nga incha tsichu ante xi 'mi Nintaku Anjma, yo kingját'a kruj Jesu ko nga joo já ch'onk'uun. Nku xi kitsjen kixihj Jesu ko nku skjúhun.

³⁴ B'i kitsú Jesu:

—Ji Na'mi, n'endyjat'aihi, at'aha najmi be ni xi tüncha ts'in.

Já juun kits'indzjohó xinkjín najyuhun Jesu nga kitsutonyá ts'ihin.

³⁵ Xuta nkjiun kabincha yo nga tüncha basenkjún. Ko já tjixóo kik'aya Jesu nga b'a kitsú:

—Kamaha ndaj nga kj'ai xi kits'ink'anke. Kats'ink'anke yjohó nd'aj tsa kui xi kits'in nibáha Ntjaná, tsa kui xi j'ájihin Ntjaná.

³⁶ Já juun ta kik'ayahá Jesu. J'aik'uhun ko kitsjáha nga k'úi binu san.

³⁷ B'a incha kitsúhu:

—Tsa ji xi nda reihj xuta judio, n'ek'anke yjohi.

³⁸ Ta kis'et'a antsjáku Jesu nku yáte xi b'i kitsú: “Kui xu'bj xi nda reihj xuta judio.”

³⁹ Nku nda ch'onk'un xi ta kjit'a kruu ta najmi kikienkjún Jesu nga b'i kitsúhu:

—Tsa ji xi kits'in nibá Ntjaná, n'ek'anke subaj yjohi ko ta n'ek'anke ni ko jin.

⁴⁰ Tunga b'ahá kitsú nda xinkuu nga kinchjatiko nda xu'bj:

—Najmi binkjuin Ntjaná ji, ta ndaha tsa ta kui kjuanjimaha tiyái.

⁴¹ Máha ná, tjihin kixi nga un tibená, at'aha tin'ekjálhin jhíhí ni xi kin'eé. Tunga kui ndaj ndahachi najmi ch'on kits'in.

⁴² As'ai b'a kitsúhu Jesu:

—Ji Jesu, katj'áitsjeihin an nk'ie nga ch'atuts'ihin nga kuatexumai.

⁴³ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Nd'aj kuinchunkoni ndjiojmi ján.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴ Xi nkú ra ma nga chuba te jo nga njstjiun kis'e juun ngayjee asuntee santa nkúhu nga tsichu chuba jan nga ngxuun.

⁴⁵ Najmi ta kits'in ndzjehen ts'íu. Ko jo tsitju nga kitijájen najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjühun njnku.

⁴⁶ As'ai 'yún kikjintáya Jesu:

—Ji Na'mi, aya ntsaj tits'inkjas'en animána.

Nga ja b'a kitsú, as'ai k'ien.

⁴⁷ Nk'ie nga kikié nda jun k'aku ni xi kamoó, kits'intsjohó Ntjaná nga b'a kitsú:

—Kjuaxi kjáihin nga naxu ndaj nginkun Ntjaha.

⁴⁸ Ngayjee xuta nantja xi incha kikié ni xi kamoó, incha kamankjihin nga najmi nda tjín ni xi kin'e nga kin'ek'ien Jesu.

⁴⁹ Tunga máha ngayjee xuta xi behe Jesu ko jminchjín xi kitsjennkíhi nk'ie nga tsitju xi tjehe ante Galilea, kui xi kjin kabincha nga tüncha basehe ni xi tímoo.

B'i ts'in kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰ Tijnajihin já tjixóo nku nda xi 'mi Kuse xi Arimatea nibáha, nanki xi tijnajihin Judea. Nda tjíya animáha ndo ko naxu fiko yjohó nginkun Ntjaná.

⁵¹ Ta tikuyaha njstjin nga kuatexuma Ntjaná ko najmi kits'in yu ni xi y'enda ko ni xi kits'in já tjixá xingisoo.

⁵² Kui xi ngjisehe Pilato ko tsankihj yjonintehe Jesu.

⁵³ Nk'ie nga ja kikjejent'a kruu yjonintehe Jesu, as'ai nku najyun kik'ontjijánu ko ngjingjájnyaya nku tixa tsjó xi kin'endat'á naxiu, xi ndaha nku najmi kje ch'a s'eya.

⁵⁴ Kui njstjiun tis'enda nichinehe S'i Pascua ko ja tib'atuts'ihin njstjin nkjún.

⁵⁵ Jminchjín xi kitsjennkíhi Jesu nga tsitju ante Galilea, ta incha ngji ko kikié tsjóo ko xi nkú ts'in kis'ejna yjonintehe Jesu.

⁵⁶ As'ai kik'óya ngáha ni'yaha ko y'enda ntá sinjne ko ni xi sinjne. Kits'inkj'áiya jminchjún njstjin nkjún xi nkú ts'in tjíha kjuatexumoo.

24

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

¹ Nga ta juun ta jjuhun njstjin xi b'atuts'ihin ra tuntjóo, j'aisehe jminchjún tsjóo nga y'a ts'ihin ni xi sinjne xi y'enda.

² Nk'ie nga incha j'ai, kikié nga ja kachjuxín ndjio chákantsú xi tjíchjane tsjóo.

³ Incha jas'en tunga najmi kisakúhú ra yjonintehe Nda Ntjaná Jesu.

⁴ Nk'ie nga ndaha najmi incha be mí nihi xi incha ts'jín, tu incha kikiéhe nga kabinchat'aha jo já xi yja najyun xi tibat'ai.

⁵ Tu ni xi kitsankjúhún jminchjún ko kingjénsten ankjín t'anankiu. Tunga b'ahá kitsú jóo:

—Á ajihin xuta k'ien tibinchisjáhinu xi tjíha tik'un?

⁶ Najmi ta ei tijnaha. Ja kaf'áíya ngáha ra ngabayoo. N'ekj'áítsjohoon yjonuu nga b'i kitsúnuu nk'ie nga y'ejña ante Galilea:

⁷ "Tjihin nga n'ekjas'en Ntíh Ndax'iun aya ntsja já ngatitsuun ko s'et'a kruu. Nistjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ngabayoo."

⁸ As'ai j'áítsjehen jminchijun ni xi kitsú Jesu

⁹ ko nk'ie nga incha j'aihi tsjóo kitsúyaha ngayjee ni xu'bi já ni'yakuyá xi te nkuu ko ngayjee xuta xingisoo.

¹⁰ Maria Magdalená ko Juana ko Maria xi naaha Santiago ko jminchjín xingisoo xi tjenkoho, kui xi j'ai tsúyaha já postru ni xu'bi.

¹¹ Tunga najmi kis'ejlín ra já postru, at'aha én xi najmi tjihin sin kamaha ni xi túsuya jminchijun.

¹² Tunga tsisintjehén Pedro ko tsangatsanka nga ngji tsjóo. Nk'ie nga tsaseya tsjóo, kikié nga tu najyun xi tsich'ontikájnuhú yjonintee kijjña yo. As'ai kik'óya ngáha ni'yaha nga tíma nkjúhún ni xi kamoó.

B'i ts'in tsakúchijihí yjoho Jesu jo já ni'yakuyáha

(Mr. 16:12-13)

¹³ Ta kuihi nistjin xu'bo jo já ni'yakuyáha Jesu yja nga tijncha fi nanki ichí xi 'mi Emau, nanki xi te nku ra kilometro maha nanki Jerusalem.

¹⁴ Tinchjanijmíyakoho xinkjín ngayjee ni xi kamoó nga tijncha fi.

¹⁵ Ni xi kama, nk'ie nga tinchjanijmíyakoho xinkjín niu, j'aise tiñaha Jesu ko kitsjent'áha.

¹⁶ Tunga b'a kama xi kis'echjahá tunkun jóo kama. Najmi kamankjihin tsa Jesu niu.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi tichubanijmíyakohonu xinkju nk'ie nga tín'o niyá?

As'ai tsincha'yún baba jóo

¹⁸ ko b'a kitsú nda xi 'mi Cleofa:

—¿A nku tutu ra ji xi tinchin nanki Jerusalem xi najmi be ni xi kama nistjin xi nibahaná yo?

¹⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿Mí nihi xi kama?

B'a incha kitsú jóo:

—Ni xi kin'ehe Jesu, nda xi nibáha Nazaret. Kui xi kama nku nda profeta ko chánka ni xi kits'in. Kis'ehe nga'yún én xi kinchja nginkun Ntjáná ko nginkun ngayjee xuta.

²⁰ Tunga já na mi k'akuhú ko já tjixaná kits'ínkjas'en tu xi kin'ek'iehen, ko kis'et'a kruu.

²¹ Jin kichuyáí tsakai nga kui xi ts'in ndáihí naxinantá Israel. Tunga ja tjihin jan nistjin nd'ai nga b'a kamoó.

²² K'ua jminchjín xi tjinjinni kabinchánkjúnni. Ta jyun ta jyun kafisehe tsjóo,

²³ tunga najmi kasakúhu ra yjonintee. Ntútsje rú incha kama chjihí katsúni ko nga kui xi b'a katsúhu nga tjíña tík'un Jesu.

²⁴ Askahan ta kafisehe tsjóo k'ua já xi tjinjinni ko b'a ts'in kasakúhu xi nkú nga katsú jminchijun, tunga najmi kabehé Jesu.

²⁵ B'i kitsú Jesu:

—¿A b'a nkjún ts'in ichí mankjihinnuu ko 'ni s'ejihinnuu ngayjee ni xi kitsúhu já profeta!

²⁶ ¿A najmi tjihin ni nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjáná kintehe ni nga sakúhu kjuachánka xi ts'e?

²⁷ As'ai Jesu y'ejña chjihí jóo nkú tsuhu ra ngayjee xujun éhen Ntjáná má tjit'a ni xi kamaha. Kik'atuts'ihin ra xujun xi y'é't'a Moise ko ngjindjuko ngayjee xujun xi y'é't'a já profeta.

²⁸ Nk'ie nga tsichu nanki ichí xi má nga tijncha fi jóo, b'a kits'in xi kj'ua niyá Jesu kits'in.

²⁹ Tunga kits'ínkasín'yún kjuá'yúhún ra jóo nga b'a kitsúhu Jesu:

—Tinchinkoni ei, at'aha ja ngxun ko ja tíma'ña.

Kui nga kits'in yuhu Jesu nga y'ejña ko jóo.

³⁰ Ni xi kama, nk'ie nga kab'entut'áko yámixó jóo, jak'á Jesu ninkuon ko kitsjáha mab'achjihí Ntjáná. As'ai tsakjánya ko kitsjáha jóo.

³¹ Kui chubó tsix'ánki nkun jóo ko kamankjihin nga Jesu niu. As'ai Jesu kits'inndyjajihinsén yjoho nginkun jóo.

³² B'i ngján b'a kitsúhu xinkjín jóo:

—¿A najmi tif'ajin nd'ihí tíma anjmaná nk'ie nga tinchjakóná aya niyóo ko nk'ie nga túsuyaná nkú tsuhu ra ni xi tjit'a éhen Ntjáná?

³³ Ta kuihi chubó incha tsisintjen ko kik'óya ngáha nanki Jerusalem. Incha kikié nga nku stíhín kats'in yjoho já ni'yakuyá xi te nkuu ko já xi tjitukoho.

³⁴ Kui xi b'a tijncha tsu:

—Kjuaxi kjáihin nga ja kaf'áiya ngáha ra ngabayoo Nda Ntjaná ko ja kuakakúchjiji yjoho Simon.

³⁵ As'ai kitsúya já xi joo ni xi kamat'ain aya njoyoo ko xi nkú ts'in kamankjihin nga Jesu niu nga tsakjánya ninkuon.

B'i ts'in tsakúchjiji yjoho Jesu já ni'yakuyáha

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

³⁶ Ta tüncha nchjaha nk'ie nga j'ai sinjñajin masehen Jesu ko b'i kitsú nga kikjaniña:

—Kas'enuu kjuajyu.

³⁷ Tu ni xi kitsankjúhún já ni'yakuyóo ko kits'innkjink'un nga nku sen xi tíma chjihí.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—¿Á tibinkjuhunnu? ¿Á tín'entjihí ruu yjonuu nga b'a ts'in tín'enkjintak'uhunnu?

³⁹ Ahán niu. Chasoo ntsa ko tsuká. N'ekónú ko chasenú. Nku sen najmi tjihin yjo ko ninta xi nkú ts'in tíyo nga tjinna.

⁴⁰ Nk'ie nga ja b'a kitsú, as'ai tsakú ntsja ko tsuku.

⁴¹ Tunga najmi kjehé s'ejin sisihin jóo, at'aha tsjo nkjún tüncha maha ko tüncha ma nkjúhún. As'ai b'i kitsú Jesu:

—¿A tjñanuu ichí nichine ej?

⁴² As'ai kitsjáha nku te tjió xi kab'échjan.

⁴³ Jakj'á Jesu niu ko kikjine nginkun jóo.

⁴⁴ As'ai b'a kitsú:

—Ni xi kama, kui nihi xi kixinnuu nk'ie nga tsátejñajin sanuu. B'a kixinnuu nga tjihin nga kuitjusun ngayjee ni xi tjit'a nga kinchjanjmiyahana xujun kjuat'exumaha Moise ko xujuhun já profeta ko xujun salmo.

⁴⁵ Kikjex'ájin Jesu kjuankjintak'uhun jóo tu xi kamankjihin ra ni xi tjit'a éhen Ntjaná

⁴⁶ ko b'i kitsúhu:

—B'a ts'in tjit'a nga tjihin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjaná, nga nstjin xi ma jahan kj'uaíya ngáha ra ajihin xuta k'ien,

⁴⁷ ko nga ngajoho s'enjmi nga ngúsuhun asunntee. Jerusalem ch'atuts'ihin ra nga b'a k'úihin xuta nga tjihin nga ngjuaikj'áha ra animaha tu xi kama ndyjat'aha ra ngatitsuhun.

⁴⁸ Jun xi kuxinyo ni xi kiyo.

⁴⁹ An ts'in nibánuu xi kitsúya títjun Na'mina nga tsjánuu. Tunga tintsubanú ej Jerusalem santa nkúhu nga n'ekjóhooon nga'yún xi nibaha nk'a ján.

B'i ts'in ngi Jesu nk'a ján

(Mr. 16:19-20)

⁵⁰ As'ai tsitjuko Jesu já ni'yakuyáha. Ngjiko santaha nanki Betanja. Kingjénnk'a ntsja ko nda kinchjane jóo.

⁵¹ Nk'ie nga nda tünchjane jóo, nk'a ján ngi t'axíhin.

⁵² Nk'ie nga ja incha kamaha nga kits'intsoho Jesu, tu ni xi tsjohó tüncha maha jóo nga incha kik'óya ngáha nanki Jerusalem.

⁵³ Tehente incha kits'intsoho Ntjaná má ma natsihin ninku.

Xujun xi y'ét'a Jua én nda tsuhu Jesucristo

B'i ts'in kitsúya nda xi kits'innu xujun yáha Jesu

¹ Nga tuts'ihin ni tu b'a ts'in jahá tǐña Éen. Kui Éen xi y'ejñakoho Ntǐaná. Kui Éen xi Ntǐaná.

² Kui xi y'ejñako Ntǐaná nkúhu nga tuts'ihin ni.

³ Éen kits'innakoho Ntǐaná ngayjee ni xi tǐn. Ndaha nku ni xi tǐn najmi kin'enda tsa najmi tǐn Éen.

⁴ Yo nibáha ra kjuatík'un. Kui kjuatík'uun, kui nd'í xi ts'in ndzjehen xuta.

⁵ Ndí tǐb'at'ai má jyuun ko má jyuun najmi tǐchúkuahá nga tǐts'ínk'ien.

⁶ J'ai nku nda xi 'mi Jua xi Ntǐaná kits'in nibáha.

⁷ J'ai tsúya ni xi kǐkie tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu ko tu xi s'ejihin ra ngayjee xuta nd'í xi j'ai nchjanjímíyaha.

⁸ Najmi kui xi nd'íu. Tu kin'e nibáha tu xi kuitsuyaha yáha nd'íu.

⁹ Nd'í xi ndoo xi ts'in ndzjehen ngayjee xuta ja ma k'j'uaí ásuntee.

¹⁰ Éen j'aik'iejña ásuntee, Én xi Ntǐaná kits'innakoho ásuntee. Tunga xuta ásuntee najmi kamankjǐhin yáha kui.

¹¹ J'ai ante xi ts'e, tunga xuta xi ts'e najmi kits'ínkjǐhin.

¹² Tunga xi kits'ínkjǐhin ko kis'ejihin, kui xuta ja xi kitsjáha nga kama ntǐhi Ntǐaná.

¹³ Kui xi kitsin xi nkú ts'in kama mjehe Ntǐaná. Najmi kitsin xi nkú ts'in tsin xuta xi tǐn, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'in tǐñaha xuta, ko ta ndaha najmi xi nkú ts'in mjehe xuta.

¹⁴ Kui Éen xi kǐk'a yjoninte ko y'ejñajimi ko kiyaj kjuachánkaha, at'aha kui xi Ntǐ nku tutuhú Ntǐa Nǎ'miu. Tsakúchji kjuanda chánkaha ko én xi b'a tǐjun.

¹⁵ Jua kitsúya yáha kui. B'i kitsú:

—Kui xi kinchjanjímíyaha nga b'a kixian: “Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'in jahá tǐña.”

¹⁶ Xki kjuanda xi kǐk'ainá kjuanchjiná chánka xi ts'e tsitjujihin.

¹⁷ At'aha Ntǐaná kits'inchjén Moise nga kitsjá kjuatéxumoo, tunga j'aihi Jesucristo nga y'ejña kjuandoo ko én xi naxu tǐn.

¹⁸ Najmi tǐn xi ja be nkú tǐn Ntǐaná. Nku tutuhú Ntǐ nku tutuu xi tǐñako Ntǐa Nǎ'miu, kui xi j'aikúchjiná Ntǐaná.

B'i ts'in kitsúya Jua Bautista yáha Jesu

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹ B'i ts'in kinchja Jua nk'ie nga já judio k'aku xi tǐn nanki Jerusalen kits'ínkji já nǎ'mi ko já xi ta ts'ínxát'a nǐnku xi má nga ngjuásjaiyaha Jua yáha kui.

²⁰ Kinchja kixi kixi Jua ko najmi ts'anacha. B'i kitsú:

—Najmi an nda xi xi kitsú Ntǐaná nga ts'ín nibá.

²¹ B'a kitsú jóo nga kingjásjaiyaha:

—¿Yáhá ni ji? ¿A jihí xi Eliá?

—Najmi an —kitsú Jua.

—¿A jihí xi nda profeta xi tǐhin nga k'j'uaí? —kitsú jóo.

—Najmi —kitsú Jua.

²² —¿Yáha ji? —ta kitsú ngáha jóo—. At'aha tǐhin nga kuankínko ngáha rǐ én kixi já xi kits'in nibáni. ¿Nkú bixín?

²³ As'ai b'i kitsú Jua:

—An xi nku nda xi tǐncha ante kixiu nga b'a tǐtsu: “Tjen kixiu niyá má nga nibá Ntǐaná.” Kui niu xi y'ét'a nda profeta Isaiá xujun éhen Ntǐaná.

²⁴ Ko já xi kits'ínkji já fariseo

²⁵ ta kingjásjaiyaha Jua:

—Tsa najmi ji xi kitsú Ntǐaná nga ts'ín nibá ko ta ndaha Eliá ko ta ndaha nda profeta xi tǐhin nga k'j'uaí, ¿á xuta tǐbatentáhani?

²⁶ B'i kitsú Jua:

—An ntánjua tǐbatentákehona xuta, tunga síjñajihínnuu nku xi najmi yo,

²⁷ xi k'j'uaí askahan nga an. Najmi tjehehenna tsa kjendáya n'úhu tǐbaxin ntéhe.

²⁸ B'a kama ni xu'bj nanki xi 'mi Betanja, nanki xi tǐña ngabantá ntáje Jordan, má tsaténtá xuta Jua.

B'i ts'in kitsúya Jua nga Jesu xi chutsankaha Ntǐaná

²⁹ Nǐstjin xi ma ndyjuun ngáha kǐkie Jua nga Jesu nibák'un tiñaha ko b'i kitsú:

—Kui xu'bj xi chutsankaha Ntǐaná xi kjexin ngatǐsuhun xuta ásuntee.

³⁰ Kui xi kinchjanjmiyahana nga b'i kixian: "Xi askahan nibá nga an, kui xi tjun nga an, at'aha kui xi tu b'a ts'in jahá tjiña."

³¹ Nk'ie ta ndaha an najmi be ya nihi, tunga ntánijuhá jáitentá xuta tu xi s'ejña chjih ra xuta Israel yáha kui.

³² B'i ta kitsúya Jua ni xi kikié:

—Kikie nga nibajen Espiritu ndjiojmi ján xi nkú joyaha nku chutuju ko nga j'aik'iejñantjai nintaku.

³³ Ta ndaha an najmi kjee be ya nihi, tunga xi kits'in nibáhana nga ntánijua kuatentáhana xuta, kui xi b'a kitsúna: "Xi chaj nga nibajenk'uhun Espiritu ko k'úejñantjaihi, kui xi Espiritu Santo kuaténtáko ho xuta."

³⁴ An kikié nga tsitjusun kui éen ko tixinya nga kui xi Ntíhi Ntjáná.

B'i ts'in kinchjaha Jesu já ni'yakuyá xi tjuun

³⁵ Nk'ie nga kama ndyjuun, ta yohó tünchako ngáha Jua jo já ni'yakuyáha. Kikie nga j'a Jesu yo ko b'i kitsú:

³⁶ —Kui xu'bo xi chutsankaha Ntjáná.

³⁷ Kint'é nga joo já ni'yakuyáha ni xi kinchja ko kitsjennkihí Jesu.

³⁸ As'ai tsasenji astun Jesu ko kikié nga tjennkihí jóo. B'i kitsúhu:

—¿Mí xi tbinchisjó?

—Ji nda maestru —kitsú jóo—, ¿má tinchin?

³⁹ —Nibásoghoo —kitsú Jesu.

As'ai ngji jóo ko kikié má tjiña Jesu. Yo kits'inkj'a nistjin xu'bo, at'aha ja ngxun. Nkú ra ma nga chuba nju niu.

⁴⁰ Já xi joo xi kint'é ni xi kinchja Jua ko kitsjennkihí Jesu, nku xi 'mi Andre xi nda nts'e maha Simon Pedro.

⁴¹ Kui xi títjun ngjingisjai Simon ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kitsú Ntjáná nga ts'jin nibá.

⁴² As'ai j'aiko Andre nda nts'e nga j'aisehe Jesu. Jesu tsasehe Simon ko b'i kitsúhu:

—Ji xi Simon, ntíhi Jona. Ji xi k'úin ngáha ri Pedro.

⁴³ Nistjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tifi Jesu ante Galilea, as'ai ngjisehe Felipe ko b'i kitsúhu:

—Tsjénnkiní.

⁴⁴ Nanki Betsaidá nibáha Felipe, má nga ta nankihí Andre ko Pedro.

⁴⁵ As'ai Felipe ngjisehe Natanael ko b'a kitsúhu:

—Ja kuasakúni nda xi kinchjanjmiyahana Moise nga y'et'a xujun kjuatéxumoo ko xi ta y'et'a já profeta. Kui xi Jesu ntíhi Kuse, nda xi nibáha nanki Nazaret.

⁴⁶ B'a kitsú Natanael:

—¿A kamahá stjújin Nazaret nku ni xi nda?

—Nibáaseihí —kitsú Felipe.

⁴⁷ Nk'ie nga kikié Jesu nga nibá tiña Natanael, b'a kitsú:

—Kuihí nda xu'bi xi xuta Israel tjeheñ ra, nku nda xi najmi b'anacha.

⁴⁸ —¿Nkú ts'in yahani? —kitsú Natanael.

B'i kitsú Jesu:

—Kuakiehe kintehe ni nga kuanchjahi Felipe, nk'ie nga kabinchunnki yá higuera.

⁴⁹ —Ji nda maestru —kitsú ngáha Natanael—, ji xi Ntíhi Ntjáná. Ji xi nda rejih xuta Israel.

⁵⁰ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuakiehe kintehe yá higuera kuaxihin, a kui kjuaha nga kuas'ejihin ri nga Ntjáná kits'in nibáhana? 'Yún cháka ni xi cha sai nga xu'bi.

⁵¹ Ko b'i ta kitsú ya Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Choo nga tsjén tixa ndjiojmi ján ko nga ntitsjehe Ntjáná kuyájuu ko kuitjuen nga kjuaisehe Ntíhi Ndax'jun.

2

B'i ts'in kits'in Jesu nku kjuankjun ajihin nku s'i kjuabixan

¹ Nistjin xi ma jahan kama nku kjuabixan nanki Cana, nanki xi tijnajihin ante Galilea, ko yo ngji nahá Jesu.

² Ta ngji Jesu ko já ni'yakuyáha kjuabixoon, at'aha kik'inyaha.

³ Nk'ie nga jeya binu, as'ai b'a kitsú nahá Jesu nga kinchjakohoo:

—Ja najmi ta tjihin ra binu.

⁴ —Ji tachjuun —kitsú Jesu—, ¿á an t'ímiyahani niu? Najmi kjee bichú chubana.

⁵ As'ai kinchjako nahá Jesu já xi tüncha basehe yámixoo nga b'a kitsúhu:

—N'etjusun ngayjeé ni xi kuitsunuu.

⁶ Yo t̄incha jun ndjii nisa xi kamandakoḥo ndjio. Kui xi ts'inchjén xuta xi ntje judio t̄jehen ra nk'ie nga ts'in je yjoho nginkun Ntjaná, xi nkú ts'in t̄jña n̄iyáha. Nkúnkú ndjii s'en ra tsa cháte ko tsa cháte ko kan litru ntánijua.

⁷ B'i kitsúhu Jesu já xi t̄incha basehe yámixó:

—N'etso ntánijua ndjii.

Kits'intse susun jóo ndjii.

⁸ As'ai Jesu b'i kitsúhu jóo:

—Chjúbó chuba ko tankinkoḥo ndá xi tibasehe s'íu.

B'a incha kits'in jóo.

⁹ As'ai kikjut'a ndá xi tibasehe s'íu ntánijua xi ja kama binu, tunga najmi behé má nibaha ra ntóo. Tu já xi t̄incha basehé ra yámixó xi be, at'aha kui xi ts'asje ntánijuo. Kui nga ndá xi tibasehe ra s'íu kinchjaha ra ndá bixoon ko b'a kitsúhu:

¹⁰ —Ngayjee xuta t̄tjun tsjá binu xi nda ko nk'ie nga ja 'yún ka'bi xuta, as'ai ní tsjá xi najmi 'yún ndaha. Tunga máha ji, binu xi 'yún nda xi t̄jtjoihi nd'aj t'í'bai.

¹¹ Kui kjuankjún xu'bi xi t̄tjun kits'in Jesu nanki Cana, nanki xi t̄jñajihin ante Galilea. B'a ts'in tsakúchjiji kjuachánkaha, ko kis'ejihin já ni'yakuyáha nga Ntjaná kits'in nibáha.

¹² Ja kamoó. As'ai ngji Jesu nanki Capernaum nga t̄jenko naaha ko já nts'e ko já ni'yakuyáha. Yo y'entu chuba n̄stjin.

B'i ts'in kik'onsje Jesu chu xi t̄incha batéña jóo má ma natsihin n̄inku

(Mt 21:12-13; Mc 11:15-18; Lc 19:45-46)

¹³ Nk'ie nga ja t̄ibichú tiña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio t̄jehen ra, as'ai ngji Jesu nanki Jerusalem.

¹⁴ Má ma natsihin n̄inku kisakúhu já xi t̄incha batéña turu ko chutsanka ko chutuju ko já xi t̄jintu yo nga t̄incha ts'ink'ontjaiya t̄oon.

¹⁵ As'ai jách'a n'ú'ya, kui xi kik'onsjekoḥo ngayjee chutsanko ko turu. Kikjaní ndzjo t̄oohon já xi t̄incha ts'ink'ontjaiya t̄oon yo ko kits'ink'otsjá yámixáha.

¹⁶ B'i kitsúhu já xi t̄incha batéña chutuju:

—T̄ich'onsjoo chunuu ei. Najmi tu tiyanta n'e mo ni'yaha Na'mina.

¹⁷ J'áitsjehen já ni'yakuyáha nga b'i ts'in t̄jt'a éhen Ntjaná: "T̄jo ts'atina ni'yahi, kui nga t̄b'enkihina kjuanima."

¹⁸ As'ai já judio k'aku kingásjaiyaha Jesu:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchji nga ma n'e ni xi t̄n'ei?

¹⁹ B'i ts'in kinchja Jesu:

—N'ekatsúnyo n̄inku ko jan n̄stjin kjesint̄jen ngáhana.

²⁰ B'i kitsú já judio k'aku:

—Yachán jun nú kamandaha n̄inku. ¿Nkú ts'in jan n̄stjin chjúsint̄jehenni ji?

²¹ Tunga yjonintehe ní Jesu kinchjanijmíyaha nga kits'inkjó n̄inku.

²² Kui kjuaha, nk'ie nga j'áiya ngáha ra ngabayoo, j'áitsjehen ra já ni'yakuyáha ni xi kitsú ko kis'ejihin én xi t̄jt'a xujun éhen Ntjaná ko én xi kinchjako já judio k'aku.

²³ Nk'ie nga t̄jña Jesu nanki Jerusalem ajihin S'í Pascua, nkjin nkjun xuta kis'ejihin nk'ie nga kkie kjuankjún xi kits'in.

²⁴ Tunga Jesu najmi kits'inkjáihin xi nkú ts'in ts'innk̄ink'un xuto, at'aha be xi nkú k'un.

²⁵ Najmi kamachjén tsa t̄jin xi kitsúyaha nkú k'un, at'aha be xi nkú ts'in t̄jintuyá animáha.

3

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu Nicodemo

¹ Nku ndá fariseo xi 'mi Nicodemo xi ta ndá k'akuḥu xuta judio

² j'aisehe Jesu nga jyuun ko b'i kitsúhu:

—Ji ndá maestru, yaní nga ji xi nku ndá maestru xi Ntjaná kits'in nibáha. At'aha najmi ch'a kamahá ts'ín kjuankjún xi t̄n'ei tsa najmi t̄jñajihin Ntjaná.

³ B'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi t̄ixihin. Xi najmi tsin tsetse, kui xi najmi ma chjih̄i xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná.

⁴ B'a kitsú Nicodemo:

—¿Nkú ts'in tsin tsetse ngáha nku ndá nk'ie nga ja chá? ¿A kamahá t̄a kjuas'en xi ma johó ngáha aya kats'a naaha ko tsin ngáha?

⁵ B'i ts'in kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi t̄ixihin. Xi najmi tsinjin ntánijua ko Espiritu najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná xi kuat̄exumaha.

⁶ Xi xuta tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun xuta t̄jihin. Xi Espiritu tsjáha kjuatik'un, kui xi kjuatik'uhun Espiritu t̄jihin.

⁷ Najmi tu ma nkjühin ni xi kuaxihin, nga tjihin nga tsin tsetse ngáhanu.

⁸ Fi ntjo tu má nga mjehé ra ko ta nu'yái nga xu. Tunga najmi yaní má nibáha ko má tifi. B'a joyaha ngayjee xuta xi tsinjín Espiritu.

⁹ B'a kitsú Nicodemó:

—¿Nkú tjihin ra ni xi tibixin?

¹⁰ B'i ts'in kinchja Jesu:

—Ji xi ndá maestrúhú xuta Israel. ¿A najmi yaní niú?

¹¹ Kjuaxi ni xi tibixin. Jin chubai ni xi yai ko bixinyai ni xi kiyai, tunga jun najmi n'e s'ejiun én xi bixinyai.

¹² Tsa najmi s'ejinnuu énná nk'ie nga ni xi ts'e asunntej tinchjanijmíyahannuu, ¿nkú ts'in s'ejihinnuu énná tsa ni xi ts'e ndjiojmi ján kuinchjanijmíyahannuu?

¹³ Ndaha nku najmi kjee fi ndjiojmi ján. Nkuhú Ntíhi Ndax'jun xi nibajehen yo.

¹⁴ Xi nkú ts'in kikjesintjen Moise ye ante kixiu nk'ie, b'a ta ts'in tjihin nga chjúsintjen Ntíhi Ndax'jun,

¹⁵ tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui nga tu sahá k'úentu tik'un sín.

¹⁶ Kits'intjo Ntjáná xuta asunntee nga kitsjá Ntí nku tutuhú tu xi najmi ndyjaha xi s'ejihin ra kui, nga tu sahá k'úentu tik'un sín.

¹⁷ Ntjáná najmi kits'in nibá Ntíhi asunntee tsa tu xi k'uéjñanehe ra xuta ni xi kanéhe ngat'ahá ngatitsun xi kits'in. Kits'in nibá ní tu xi ts'jink'ankihi.

¹⁸ Xi s'ejihin Ntíhi Ntjáná najmi tjin ni xi ngjuainéhe. Tunga xi najmi s'ejihin, kui xi ja tjen je at'ahá najmi kis'ejihin Ntí nku tutuhú Ntjáná.

¹⁹ Kui ngat'ai tjeheh ra je xuta. J'ai asunntee nd'í xi ts'in ndzjehen xuta, tunga 'yuhún kama mjehe xuta má jyuun nga má ndzjeen, at'ahá najmi nda tjin ni xi tjincha ts'in.

²⁰ Ngayjee xi ch'on ts'in, kui xi ch'ohon nd'í xi ts'in ndzjehen. Najmi fik'úhun tu xi najmi cháha ni xi tjincha ts'in.

²¹ Tunga xi naxu ts'in, kui xi fik'úhun nd'íu tu xi cháha nga tjincha ts'in xi nkú ts'in mjehe Ntjáná.

B'i ts'in ta kitsúya ngáha Jua yáha Jesu

²² Askahan nga b'a kamoó ngjiko Jesu já ni'yakuyáha ante Judea. Yo y'ejñako já ni'yakuyáha chuba nistjin nga tsaténtá xuta xi tjin yo.

²³ Jua ta tsaténtá xuta nanki Enon, yo má tiña mahá nanki Salim, at'ahá 'yún tjin ntánijua yo. Incha j'ai xuta nga kisaténtá yo.

²⁴ B'a kama nk'ie nga najmi kjee s'eya'yún Jua.

²⁵ As'ai já ni'yakuyáha Jua ko nku ndá judio kinchjanijmíyaha xi nkú ts'in tjihin nga ts'jin je yjoho xuta judio nginkun Ntjáná.

²⁶ Incha ngjisehe Jua ko b'a kitsúhu:

—Ji ndá maestrú, ndá xi j'aisehi ngabantá ntáje Jordan, xi tsixinyai yáha kui, kui xi ta tibaténtá ko ngayjee xuta tjincha fisehe.

²⁷ As'ai b'i ts'in kinchja Jua:

—Ndaha nku ni najmi ma ts'inkjáihin xuta tsa najmi ndjiojmi ján kik'ajih ra.

²⁸ Jun kinu'yó ni xi kinchja, nga najmi an ndá xi ts'jin nibá Ntjáná ngajoho. Tu kin'e nibá títjuhúnna.

²⁹ Xi nkúhu tsa nku kjuabixan, nkuhú ndá xi tibixan. Ndá xinkjín ndá bixoon tu síjñat'ahá ra. Tímjéñjuhu ni xi tinchja ko tsjo tímaha nga tint'é ntaha ndá bixoon. B'a ts'in an nd'ai. Ja tsichu ma ndjuú kjuatsjona.

³⁰ Kui ndo xi tjihin nga nk'a ngjuai, an kinte kfían.

³¹ Xi nibáha nk'a ján 'yún cháka sa nga tu yáha ni. Xi tjeheh ra asunntee, kui xi xuta asunnte ko ni xi ts'e asunntee nchja. Xi nibáha ndjiojmi ján 'yún cháka sa nga tu yáha ni.

³² Títsuya ni xi kieke ko ni xi kint'é, tunga najmi ch'a tís'ejihin ra én xi tinchja.

³³ Tunga xi tís'ejihin én xi tinchja, kui tís'inkie yjoho nga kjuaxi én xi nchja Ntjáná.

³⁴ At'ahá xi kits'in nibá Ntjáná, kui xi nchja éheh Ntjáná, at'ahá Ntjáná kitsjáyjehe Espiritu.

³⁵ Ntja Na'miu 'yún tjoho Ntíhi ko ngayjee ni xi tjin ja kits'inkjas'en aya ntsja.

³⁶ Xi tís'ejihin Ntíu, kui xi tjiña tik'un sín. Tunga xi najmi tíma mjehe nga kuint'é éheh Ntíu, kui xi najmi k'uéjña tik'un. Kjuakjahan Ntjáná tjiñanehe.

4

B'i ts'in kinchjanijmiko Jesu nku na Samariá

¹ Kik'inyaha já fariseo nga Jesu 'yún tjin saha xuta ni'yakuyá nga Jua ko nga 'yún nkjin xuta tibaténtá.

² Tunga najmi Jesu xi tsaténtá xuta. Já ni'yakuyáha ní xi b'a kits'in.

³ Nk'ie nga kint'é Jesu ni xi kik'inyaha já fariseo, as'ai tsitju ante Judea nga kik'óya ngáha ante Galilea.

⁴ Tjihin nga k'ua ante Samarija.

⁵ Kui nga j'aihi Sica, nanki xi tjíñajihin ante Samarija. Tjínakjoko xu'ba xi Jacob kitsjáha Kuse xi ntíhí maha.

⁶ Yo tjíña ntá tixa xi kits'índa Jacob. As'ai ngjik'iejñat'a Jesu ntá tixo, at'aha ja kafentaha nga tít'sín niyá. Nkú ra ma nga chuba te jo niu.

⁷ As'ai j'ai nku tachjuún Samarija nga j'aik'asje ntánijua. B'i kitsú Jesu:

—K'uaíni ichi ntánijua xi k'ua.

⁸ Kui chubo najmi tjintukohó já ni'yakuyáha, at'aha nichine incha kafik'atse ajin nantjo.

⁹ As'ai b'i kitsú tachjuún:

—Nkú tjihin ra nga an tbinchihini ntánijua xi s'ihini, nga ji xi chá judio ko an xi na Samarija?

B'a kitsú tachjuún at'aha najmi nda incha y'a xinkjin xuta judio xuta Samarija.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Tsa yai ni xi tsjá Ntjáná ko tsa yai yá xi tibanikihi ntánijua, ji kuinchihí ko kui tsjáhi ntánijua xi ts'ínk'éntu tik'uhun xuta.

¹¹ —Ji chá ntja —ta kitsú ngáha tachjuún—, najmi tjihin ni xi n'esjekohoni ntánijua ko 'yún nanka ntá tixo. ¿Má k'úinchi'ahani ntánijua xi ts'ínk'éntu tik'uhun xuta?

¹² Ntje cháná Jacob y'éjñaná ntá tixaí. Kui xi ta kits'i ntánijua ko ta kits'i ntíhí ko chu xi kis'ehe. ¿A jihí xi 'yún chánka sai nga kui?

¹³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ngayjee xi k'úi ntánijua xu'bi ta kama xintá ngáha ra.

¹⁴ Tunga xi k'úi ntánijua xi tsjaha, kui xi ndahachí najmi ta kama xintáha ra. At'aha ntánijua xi tsjaha kama ajihin xuta xu'bo xi nkú joyaha nku ntá tixa xi bitju subaha ntánijua. B'a ts'ín k'úéntu tik'uhun síhin.

¹⁵ —Ji chá ntja —kitsú tachjuún—, k'uaíni ntánijua xu'bo tu xi najmi ta kama xintáhana ko najmi ta k'úáik'asjéhena ntánijua ei.

¹⁶ —T'in chubaihi x'ihin ko nibakói —kitsú Jesu.

¹⁷ —Najmi tjinna x'in —kitsú tachjuún.

As'ai b'i kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi túbixín, nga najmi tjihin x'in.

¹⁸ At'aha ja ma un x'in binchunkoi ko nda xi tinchunkoi nd'aj najmi x'ihin maha. Kjuaxi ni xi kuakixín.

¹⁹ —Ji chá ntja —kitsú tachjuún—, tímankjinna nga chá profeta ní.

²⁰ Ntje cháná kits'intsjoho Ntjáná naxi xu'bi. Tunga máha jun, b'a bixiún nga Jerusalem tjíña ante má nga tjihin nga n'etsjoho Ntjáná.

²¹ —Ji tachjuún —kitsú Jesu—, n'e s'ejin ni xi tíxihin. Kuichú chuba nk'ie nga najmi ta kjuáihinu naxi xu'bi ko najmi ta kuankihinu Jerusalem nga n'etsjoho Ntja Na' miu.

²² Jun najmi yo xi n'etsjoho. Tunga jin yai xi n'etsjohi, at'aha ajihin xuta xi ntje judio tjehe ra stjéjin xi ts'ínk'anki xuta.

²³ Tunga jáhá túbichú chuba ko ja kuichu chubo nd'aj nk'ie nga kjuaxi n'etsjoho Ntja Na' miu. Xi nkú ts'ín kuakúyaha Espiritu Santo xuta, b'a ts'ín ts'intsjoho Ntja Na' miu. At'aha Ntja Na' miu mjehe nga xuta xi b'i ts'ín tjintuyáha ts'intsjoho.

²⁴ Xi ts'intsjoho, tjihin nga kjuaxi b'a ts'ín xi nkú ts'ín kuakúya Espiritu Santo. At'aha Espiritu ní Ntjáná.

²⁵ B'a kitsú tachjuún:

—Be nga k'uaí Mesiá, chá xi ts'ín nibá Ntjáná. Nk'ie nga k'uaí, kuitsuyaná nkú tjihin ra ni xi tjín.

²⁶ —An ní niu, an xi tinchjakohi —kitsú Jesu.

²⁷ Kui chubo j'ai ngáha já ni'yakuyáha ko kama nkjúhun nga nku tachjuún tinchjanjímiko Jesu. Tunga ndaha nku najmi kama k'un kingjásjaiyaha mí nihi xi mjehe ko a ra mí nihi xi tinchjanjímíyako tachjuún.

²⁸ As'ai tsasínjña nisaha tachjuún ko ngji ajin nantjo. Ngji tsúyaha xuta ni xi kamat'ain.

²⁹ B'i kitsú:

—Nibáase ma ruu xuta x'in xi kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian. Kutsa kuihi xi kitsú Ntjáná nga ts'ín nibá.

³⁰ As'ai tsitju xuta nantjo nga j'aisehe Jesu.

³¹ Nk'ie nga ngji tachjuún ajin nantjo, já ni'yakuyáha Jesu b'i kitsúhu:

—Ji nda maestru, chineí ichi nichineí.

³² —Tjínana nichine xi najmi yo —kitsú Jesu.

³³ Kui nga b'i ngján kingjásjaiyaha ra xinkjin já ni'yakuyóo nga b'a kitsú:

—Tjín ra xi k'j'uaikohó nichine.

³⁴ As'ai b'j' kitsú Jesu:

—Nk'ie nga ts'ian xi nkú ts'ín mjehe xi kits'ín nibána kò nga ts'intjusan xá xi ts'e, kui ní niu xi nichinena.

³⁵ Tibixiún: “Ndyja sa ñju sá nga kuichú chon.” Tunga an b'a tíxinnyu: Chjúx'ánkiu tunkun kò chaso. Xuta xi nibá ján, kui xi nkú joyaha chan. Ja tibichú chubaha. Ja kama k'j'uaíya chon.

³⁶ Xi tíf'aya chan xi nibá yo kama chj'ihí. At'aha k'úéntu tik'un sín xuto. B'a ts'ín nkúhú tsjo kamaha ra xi ts'ínxájin kò xi f'áya chon.

³⁷ At'aha kjuaxi kjáihín én xi b'a tsuu: “Nku xi b'éntje kò k'j'ai xi f'áya.”

³⁸ An kits'ínkjinnu nga ch'ayo chan xi najmi jun kis'enkinuu kjuanjima. K'j'ai xi kuak'íentje nga nibá xutai, kò jun ta sakút'anuu chj'ihí xóo.

³⁹ Nkjin xuta Samarja xi tjintu ante xu'bò kis'ejihín Jesu nk'ie nga kint'é nga b'j' kitsú tachjúun: “Kuatsúyana ngatentee ni xi kits'ian.”

⁴⁰ Kui kjuaha nk'ie nga j'aisehe ra xuta Samarja Jesu, tsankihí nga k'úéjña yo. Y'ejña Jesu jo nistjin tjihin

⁴¹ kò 'yún nkjin sa xi kis'ejihín én xi kinchja.

⁴² As'ai b'a incha kitsúhu tachjúun:

—S'ejinní nd'ai tunga najmi t'ú ngat'aha ní én xi tsixín. S'ejin níni at'aha kò jin kuanu'yái kò mankjinní nga kjuaxi nga kui xi ts'ínk'anki xuta xi t'ú má tjintuhú.

B'j' ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda chí

⁴³ Nk'ie nga j'a jo nistjin, as'ai tsitju Jesu yo nga ngji ante Galilea.

⁴⁴ At'aha kitsúya Jesu nga najmi yankjún nku nda profeta ante xi ts'e.

⁴⁵ Nk'ie nga tsichu Galilea, xuta xi tjín yo kits'ínkjáihín, at'aha kíkíe ngayjee ni xi kits'ín Jesu nanki Jerusalen ajihín s'íu. At'aha kò kui incha ngjí s'íu.

⁴⁶ As'ai tsichu ngáha Jesu Cana, nanki xi tjíñajihín ante Galilea má nga kits'ín ma binu ntánijuo. Yo tjíña nku nda xi ts'ínxát'aha nda rej, kui xi tjíñaha nku nda chí xi kjíña un nanki Capernaum.

⁴⁷ Nk'ie nga kint'é nga tsitju Jesu ante Judea kò j'ai ante Galilea, as'ai j'aisehe kò tsankihí nga ngjuai ni'yaha t'ú xi ts'ínkihi ra nda chíhi, at'aha ja t'ime.

⁴⁸ B'j' kitsú Jesu:

—Tsa najmi choo kjuankjún kò ni xi tibakúchji nga'yúhún Ntjáná, najmi s'ejinnu nga Ntjáná kits'ín nibána.

⁴⁹ As'ai b'a kitsú nda xi ts'ínxát'aha nda rej:

—Ji nda ntja, nibá mai ichí kintehe ni nga kuayá nda china.

⁵⁰ B'j' kitsú Jesu:

—T'in ngáhani ni'yahí. Ja nda ngáha nda chíhi.

Kis'ejihín ndo én xi kitsú Jesu kò ngjí.

⁵¹ Nk'ie nga tjen masen njyóo, kisatéjin já musuhú kò b'a kitsúhu:

—Ja nda ngáha ntíhi.

⁵² Kingjásajayahá ndo já musuhú mí chubaha kik'atuts'ihín nga kis'e nda ngáha ra ntíhi. B'a kitsú jóo:

—Kujña nga chuba nku tsitjujihín ch'iuun nda chíu.

⁵³ J'áitsjehén na'mihí nda chíu nga kui chubo: “Ja nda ngáha nda chíhi”, kitsúhu Jesu. Kui kò ngayjee xuta xi tjín ni'yaha kis'ejihín Jesu.

⁵⁴ Kui kjuankjún xu'bjí xi ma johó xi kits'ín Jesu nk'ie nga tsitju ante Judea kò j'ai ngáha ante Galilea.

5

B'j' ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda xi kjíña un

¹ K'j'ai nistjin ngáha, nk'ie nga tjincha b'asje s'íhi xuta judio ngjí ngáha Jesu nanki Jerusalen.

² Yo tjíña nku ntá tixa chánkantsú xi tiña mahá ankjuaha naxinantóo xi 'mi Ankjuá Chutsanka. Kui ntá tixo xi 'mi Betesda nga én hebreo. Un ante nk'ién kis'entuho.

³ Yo fantu nkjún xuta un, xuta ka, xi najmi ma fi kò xi nta sjai. Kui xi incha kuyáha nga ts'ín njyá ntánijuo.

⁴ At'aha t'ú nkjé t'ú nkjéhé ni nku ntítsjehé Ntjáná f'ajénjin ntá tixo kò ts'ín njyánkihi ntánijuo. Kò xi tjun tsungjín yjohó ntóo nk'ie nga ja kuan'e njyáha, kui xi ma nda t'ú mí ch'in xi k'uhún ra.

⁵ Yo kjíñajihín xuta uun nku nda xi tjíhin kan t'j'ion jan nú nga uhun.

⁶ Nk'ie nga kieke Jesu nga kjiñña ndo yo, kamankjihin nga ja nkjin nú tjiñhin nga uhun ko b'i kitsúhu:

—¿A mjehi kama nda ngáhani?

⁷ —Ji nda ntia —kitsú nda uun—, najmi ch'a tjinna xi kuasinkona, tsa tsungjijina ntá tixo nk'ie nga n'e n'yáha. Nk'ie nga mjena tsungjian yjona, tu k'á'áhi xi tjun tsungjijin yjoho.

⁸ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tisintjein, chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in.

⁹ Ta kuihi chubo kama nda ngáha ndo. Jak'á nijña xi kjiññasun ko ngji. Tunga xuatuhú kui nistjiun, nistjin nkjúhun xuta judio.

¹⁰ Kui nga b'a kitsúhu ra já judio k'aku nda xi kama ndoo:

—Xuatu nd'ái. Tijná nkjúhun kjuatexumoo nga ch'ai nijñahi.

¹¹ B'a kitsú ndo:

—Xi kuats'innkina, kui xi b'a kuatsúna: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in.”

¹² B'a kitsú jóo nga kingjásaiyaha:

—¿Yá xi b'a kuatsúhi: “Chjúbéi nijña xi kisujñasuin ko t'in”?

¹³ Tunga najmi behé nda xi kama nkijh yá xi kits'innkih, at'aha ngji t'axin Jesu ajihin xuta xi tijncha yo.

¹⁴ Askahan Jesu kisetjin ngáha ndo má ma natsihin nijnko ko b'i kitsúhu:

—Ji, ja kama nda ngáhani. Najmi ta n'eheni ngatitsun tu xi najmi satéhe ri nku ni xi 'yún ch'onk'un sa.

¹⁵ As'ai ngji tsuyaha ndo já judio k'aku nga Jesu xi kits'innkih.

¹⁶ Kui kjuaha nga kits'in unkiehe ra Jesu já judio k'aku, at'aha b'a kits'in nga nistjin nkjúun.

¹⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Na'mina tít'inxá santaha nd'ai ko an ta tít'inxá.

¹⁸ Kui kjuaha nga tu sahá 'yún tsangisjai n'yáha já judio k'aku nga mjehé ts'úink'iehen Jesu. At'aha najmi tu suba tsa nistjin nkjúun xi najmi kitsenkjún, tunga b'ahá kitsú ya nga Ntjaná xi Na'mihí. B'a ts'in ta kuihi kits'in ma yjoho xi nkúhu Ntjaná.

B'i ts'in tsakúchji Jesu xáha

¹⁹ As'ai kinchja Jesu nga b'a kitsúhu jóo:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Ndaha nku ni najmi ma ts'in Ntíh Ntjaná kuenta subaha. Tu nkúhú ni xi tibe nga tít'ín Na'mihí, kui xi ts'in. At'aha ngatentee ni xi ts'in Na'miu, ta kui nihi xi ts'in Ntíu.

²⁰ At'aha Na'miu 'yún tjoho Ntíu ko bakúchiji ngayjee ni xi ts'in. Ko kuakúchji sahá ni xi 'yún chánka. Xi kama nkjúhúnnu.

²¹ At'aha xi nkú ts'in Na'miu ts'ínk'áiyaha xuta ngabayoo ko ts'ínk'íentu tik'un ngáha, b'a ta ts'in Ntíu ts'ínk'íentu tik'un xi mjehé.

²² Najmi Na'miu xi kuasehe tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta. Ntíu ní kitsjáha nga kui xi kuaseyhehe kui niu,

²³ tu xi ngayjee xuta skuenkjúhun Ntíu xi nkú ta ts'in benkjún Na'miu. Xi najmi benkjún Ntíu, b'a ta ts'in najmi benkjún Na'mi xi kits'in nibáha.

²⁴ Kjuaxi ni xi tixinnu. Xi basínjuhú éna ko s'ejihin xi kits'in nibána, kui xi ja tjintu tik'un sín. Najmi tjin ni xi ngjuainéhe at'aha ja tsitjujin ngabayoo ko tjintu tik'un sín.

²⁵ Kjuaxi ni xi tixinnu. Kuichú chuba ko ja kuichu chubo nd'ai nk'ie nga xuta k'ien kujnt'é ntaha Ntíh Ntjaná, ko xi tint'é éhen k'úentu tik'un.

²⁶ At'aha xi nkú ts'in Ntía Na'miu kuenta tijná tik'uhun, b'a ta ts'in kitsjáha Ntíu nga kuenta tijná tik'uhun.

²⁷ Na'miu kitsjáha Ntíu tu xi kuasehe ra tsa nda ko tsa najmi nda ni xi kits'in xuta, at'aha kui xi Ntíh Ndax'jun.

²⁸ Najmi tu ma nkjúnnu niu. At'aha kuichú chuba nk'ie nga kujnt'é ntaha Ntíu ngayjee xuta xi kjintuyánji

²⁹ ko kujsintjen ngáha. Xi nda kits'in kujsintjen nga k'úentu tik'un. Xi najmi nda kits'in kujsintjen nga s'enéhe ni xi kanéhe ngat'aha ni xi incha kits'in.

³⁰ Ndaha nku ni najmi ma ts'ian kuenta. Xi nkú ts'in nt'e, b'a ts'in ts'ian kjuá. Ko kixi ts'ian kjuá, at'aha najmi bangisjai suba ni xi mjena. Ni xi mje níhi Na'mi xi kits'in nibána bangisja.

B'i ts'in kitsúya Jesu ni xi bakúchji nga kik'ai xáha

³¹ Tsa ta ahan xinya yáha an, najmi chijih ra én xi kuinchja.

³² Tunga tijnahá k'ái xi tífina kjuanda, ko be nga chijih ra ni xi ts'in nga b'éña chji yáha an.

³³ Jun kin'ekjú já xi ngjingásaiyaha Jua nga yáha kui ko kui xi kitsúya yáha an.

³⁴ An najmi machjénna tsa xuta yjoninte nguajina kjuanda, tunga tíxihinnu nga n'echjihu ruu Jua tu xi k'uankihinu.

³⁵ Jua b'a joyaha nku nd'í xi tsat'ai ko kits'in ndzjen, ko jun kin'e tsjojiun kutju nd'íhi.

³⁶ Tunga 'yún chánka sa ni xi tífina kjuanda nga én xi kinchja Jua. At'aha xá xi kitsjana Ntja Na'miu nga ts'intusan ko xi tít'sian nd'aj, kui xi ta tífina kjuanda. Tíbakúchji nga Ntja Na'miu kits'in nibána.

³⁷ Ko Na'miu ya xi kits'in nibána ta tífina kjuanda. Jun najmi kjee nu'yó ntaha ko ta ndaha najmi kjee yo xi nkú tjin.

³⁸ Ta ndaha najmi tíñajinnu éhen ajin animanuu, at'aha najmi s'ejinuu xi kits'in nibá.

³⁹ 'Yún nkjún n'eyo xujun éhen Ntjaná at'aha b'a manuu nga b'a ts'in sakúhunu nga kuintsuba tik'un síún. Tunga an ní tinchjanjímíyahana xujun nga tífina kjuanda.

⁴⁰ Tunga najmi mjehénu nibasenu tu xi kuintsuba tik'uhunu.

⁴¹ 'Najmi títangisja tsa xuta tsjana kjuachánka.

⁴² Tunga behénu. Be nga najmi n'etjé Ntjaná.

⁴³ Ngajoho Na'mina jáihina ko jun najmi n'ekjainnu. Tunga tsa k'ái xi kuaté xá subaha yjoho, tu sahá kui xi n'ekjohoon.

⁴⁴ B'i ngjan 'bohó kjuachánka yjonuu. Najmi binchisjo nga Ntjaná xi nku tutuu tsjanuu kjuachánka. Nk'ie nga b'a n'o, znkú ts'in s'ejihinnu émma?

⁴⁵ 'Najmi tu b'a bixiún tsa an xinyat'ainnu nginkun Ntja Na'miu. Moise ní xi tíma 'yún tak'un, kui ní xi tít'suyat'ainnu.

⁴⁶ Tsa kjuaxi nga s'ejinuu ni xi y'é't'a Moise, ta s'ejinuu an, at'aha an kinchjanjímíyahana Moise.

⁴⁷ Tunga tsa najmi s'ejinuu ni xi y'é't'a Moise, znkú ts'in s'ejihinnu én xi tinchja?

6

B'i ts'in kits'inkjen Jesu já xi un mií

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

¹ K'ái nístjin ngáha ngji Jesu ngabantá ntáchak'un Galilea, xi ta 'mi ntáchak'un Tiberia.

² Nkjin nkjún xuta kitsjennkhi, at'aha kíkíe kjuankjún xi kits'in nga kits'innkhi xuta un.

³ As'ai tsiyajnu Jesu nku asunntu tjenki ko yo y'ejñako já ni'yakuyaha.

⁴ Kui nístjin ja tibichú tíña S'í Pascua xi b'asje xuta xi ntje judio tjeheh ra.

⁵ Nk'ie nga tsase Jesu ko kíkíe nga nkjin nkjún xuta xi tíncha nibák'uhun, b'a kitsúhu Felipe:

—¿Má xi tjeheh ch'atsee ninkuan xi kjine xuta nkiun?

⁶ Tunga tu xi kikjut'ayák'uhún ni Felipe nga b'a kitsúhu, at'aha be ni xi ts'jin.

⁷ As'ai b'a kitsú Felipe:

—Ta ndaha tsa jo unchan toon denarijo ninkuan ch'atsee, tsa as'ai ichi ichi k'uaihi nga nkúnkú, najmi kujchú maha ra.

⁸ As'ai b'i kitsú nda ni'yakuyá xi 'mi Andre, xi nts'e maha Simon Pedro:

⁹ —Ei síña nku nda chí xi y'a un ninkuan xi kamandakoho tu cebada ko jo tji. Tunga, ¿mí skan kamaha ra xuta nkjiun niu?

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—B'a t'ihun nga kat'entu ngayjee xuta.

Tjin nkjún naxi chu kui ante xu'bo ko y'entu ajin naxi chu nkú ra ma un mií jáx'in.

¹¹ As'ai jak'á Jesu ninkuan, kitsjáha máb'achjhi Ntjaná ko kits'innzjoho xuta xi kab'entu yo. B'a ta kits'ihin tji nga kitsjáha xi nkú tjin mjehe xuta.

¹² Nk'ie nga kík'ie sisihin xuta, as'ai b'i kitsúhu já ni'yakuyaha:

—Ch'ayo ninkuan xi k'uankiu tu xi najmi kuatsúhun.

¹³ As'ai j'aya jóo ninkuan xi ts'ankiu, kui xi nibaha ra ninkuan cebada xi uun. Te jo nisin kama ninkuan xi ts'ankih xuta.

¹⁴ Nk'ie nga kíkíe xuta nkjiun kjuankjún xi kits'in Jesu, as'ai b'a incha kitsúhu xinkjin:

—Kjuaxi kjáihin nga kui ndai xi nda profeta xi tjihin nga k'uai asunntej.

¹⁵ Tunga kamankjihin ra Jesu nga mjehe jóo nguajiko kjua'yúhun nga nda rej ts'jin maha. Kui nga ngji t'axin suba ngáha asuntu tjenkiu.

B'i ts'in ngisun Jesu ntáchak'un

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Nk'ie nga ja tíma jyun, as'ai incha j'aijen andai ntáchak'un já ni'yakuyaha Jesu.

¹⁷ Jas'en yábarku tu xi k'j'uatikjáha ntáchak'un nga nguají nanki Capernaum. As'ai tu kama jyunt'aihin nk'ie nga najmi kjee bichú tjennkihí Jesu.

¹⁸ Ko tu nkuhú ntjo xi tu xi 'yúhún kama. Xi kits'in xuhú ntáchak'un.

¹⁹ Nk'ie nga tsichu nkú ma tsa un kò tsa jun kilometru tjihin, kikié jóo nga Jesu nibásun ntáchak'uun nga nibák'un tiñaha yábarku. Incha kitsankjún jóo,

²⁰ tunga b'íhí kitsú Jesu:

—An ní niu. Najmi tu binkjun.

²¹ Tsjo kamaha jóo nga jas'en Jesu yábarku kò tu tsichu sahá yábarku nanki xi má nga tjincha fi.

B'í ts'in kitsúya Jesu nga kui xi ts'ink'íéntu tik'un xuta

²² Njstjin xi ma ndyjuun kamankjihin xuta xi y'entu ngabantá ntáchak'uun nga tu nkuhú maha yábarku xi tsitju yò kò nga Jesu najmi jas'en nga ngjiko já ni'yakuyáha, at'aha tu já ni'yakuyáha ngji subahá.

²³ As'ai incha j'ai k'ái yábarku xi tsitjuhu nanki Tiberia nga j'ai tiña má xi tjehe kikjine ninkuan xuta nk'ie nga kitsjáha Jesu máb'achjíhi Ntjáná.

²⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kikiéhe xuta nga najmi tá tjihin Jesu yò kò tá ndaha já ni'yakuyáha, as'ai jas'en yábarku nga ngjingsjai nanki Capernaum.

²⁵ Ngabantá xinkuu kisakúhu kò b'í incha kitsúhu:

—Ji nda maestru, ¿nkú n'e jáihini ei?

²⁶ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Kiyó kjuankjún xi kits'ian, tunga najmi kuihí kjuaha tbinchisjáihinu. Tu ngat'aha ní ninkuan xi kichinehenu nga kitse susunnuu, kui kjuaha nga tbinchisjáihinu.

²⁷ Najmi tu n'exántjaihinu ninkuan xi maha fe. Ninkuan xi najmi ma níhi fe n'exántjaihinu. Kui xi ts'ínk'íéntu tik'unnuu. Ntíhi Ndax'jun tsjánuu ninkuan xu'bo. Ntía Námíu tsakúnuu nga kui xi kits'in nibá.

²⁸ B'a kitsú jóo:

—¿Mí ni xi tjihin nga n'ei jin tu xi n'etjusuhunni ni xi mjehe ra Ntjáná?

²⁹ B'í kitsú Jesu:

—Kui ni xu'bi xi mjehe Ntjáná nga n'etjusun. Kas'ejinnuu nda xi kits'in nibá.

³⁰ As'ai b'a incha kitsú jóo:

—¿Mí kjuankjúhun xi kuakúchjini nga Ntjáná kits'in nibáhi tu xi chahaní kò s'ejinni ji? ¿Mí xáha Ntjáná xi mahi?

³¹ At'aha ntje cháná kikjine mana nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kui nihi xi tjt'a éhen Ntjáná nga b'a tisu: "Ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha ra kitsjáha nga kikjine."

³² B'í kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnuu. Na'minahá xi kitsjánuu ninkuan xi ndjiojmi ján nibaha, najmi Moise. Kò nd'ai títsjánuu ninkuan xi nda kjikjin. Kui xi ndjiojmi ján nibaha.

³³ At'aha ninkuan xi tsjá Ntjáná, kui xi nibajehen ndjiojmi ján kò ts'ínk'íéntu tik'un xuta asunnteí.

³⁴ —Ji nda ntía —kitsú jóo—, k'uai tehenteni ninkuan xu'bo.

³⁵ As'ai b'í kitsú Jesu:

—An ninkuan xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta. Xi k'juaisena najmi tá kama bjohó ra kò xi s'ejihin an najmi tá kama xintáha ra.

³⁶ Tunga jahá b'a kuaxinnuu, ndaha tsa týanú tunga najmi tís'ejihinnuu.

³⁷ K'juaisena ngayjee xuta xi tsjana Na'mina, kò xi k'juaisena najmi k'onsje natšin ján.

³⁸ At'aha ndjiojmi ján nibajehenna tu xi ts'intjusuhunna xi nkú ts'in mjehe Námíu xi kits'in nibána kò najmi xi nkú ts'in mjena.

³⁹ Kò ni xi mjehe xi kits'in nibána, najmi mjehe tsa ts'inndyja ndaha nku xi kitsjana. Mje nihi nga ts'ínk'áiya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo njstjin xi fekuu.

⁴⁰ At'aha ni xi mjehe Námíu, mjehe nga k'úéntu tik'un sín ngayjee xi k'juaisehe Ntíu kò s'ejihin. Kò an ts'ínk'áiya ngáha ra ngabayoo xuta xu'bo njstjin xi fekuu.

⁴¹ Nk'ie nga b'a kitsú Jesu nga kui xi ninkuan xi ndjiojmi ján nibajehen, as'ai já judio kinchjayanehe.

⁴² B'a incha kitsúhu xinkjin:

—¿A najmi kuihí ndai xi Jesu, ntíhi Kuse? Yáa na'mihí kò naaha. ¿Nkú tjihin ra nga b'a títssuhu nga ndjiojmi ján nibajehen?

⁴³ As'ai b'í kitsú Jesu:

—Najmi tu chubayanenu.

⁴⁴ Ndaha nku najmi kama k'juaisena tsa najmi k'juaikohó Námíu xi kits'in nibána. Kò xi k'juaisena an ts'ínk'áiya ngáha ra ngabayoo njstjin xi fekuu.

⁴⁵ B'a ts'in y'é't'a já profeta: "Ntjáná kuakúyaha ngayjee xuta." Kui b'a maha, ngayjee xi mjéñjuhu ra kò bangiya ni xi bakúyaha Ntía Námíu, kui xi k'juaisena.

⁴⁶ Ndaha nku najmi kjee be yáha Ntjā Nā' miu. Nku tutuhú xi nibaha má tǐjña Ntjānā, kui xi ja be Ntjā Na' miu.

⁴⁷ Kjuaxi ni xi tǐxinnyu. Xi s'ejihjīn an, kui xi k'úéntu tǐk'un sín.

⁴⁸ An nǐnkuān xi ts'ínk'íéntu tǐk'uhun xuta.

⁴⁹ Ntje chánnyu kikjine mana ante kixiy, tunga tǔ nkú jesuhún.

⁵⁰ Tunga nǐnkuān xu'bjī ndjiojmi ján nibajehen tǔ xi kjinehe xuta kǒ najmi tǎ kuayáha.

⁵¹ An xi nǐnkuān tǐk'un xi ndjiojmi ján nibajehen. Tsa tǐjīn xi kjine nǐnkuān xu'bjī, kui xi k'úéjña tǐk'un sín. Kǒ nǐnkuān xi tsja, kui xi yjonintena xi tsjantǐjáhina xuta asunntej.

⁵² As'ai tǔ y'ésikohó xinkjīn já judio nga b'a kitsú:

—ǎNkú ts'ín tsjáhaná yjonintehe ndai nga chinéé?

⁵³ B'jī kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tǐxinnyu. Tsa najmi chinoo yjonintehe Ntǐhī Ndax'jun kǒ s'iu jnǐhī, najmi kuintsuba tǐk'un.

⁵⁴ Xi kjine yjonintena kǒ k'úú jnǐna, kui xi k'úéntu tǐk'un sín, kǒ an ts'ínk'íáya ngáha rǎ xuta xu'bo nǐstjīn xi feku.

⁵⁵ At'aha yjonintena xi nichine xi ndoo kǒ jnǐna xi ntá xi ndoo.

⁵⁶ Xi kjine yjonintena kǒ k'úú jnǐna, kui xi k'úéntujǐnna kǒ an kúátejǐnjahjīn.

⁵⁷ Nā' miu kits'ín nibána. At'aha tǐjǐna, kui nga tǐjǐnahana. B'a tǎ ts'ín at'aha tǐjǐna tǐk'an, kui nga k'úéntu tǐk'uhun xuta xi ts'ín mana nichinehe.

⁵⁸ Kui xu'bjī nǐnkuān xi ndjiojmi ján nibajehen. Kui xi najmi xi nkú joyaha mana xi kikjine ntje chánnyu kǒ tǔ nkú jesuhún. At'aha xi kjine nǐnkuān xu'bjī, k'úéntu tǐk'un sín.

⁵⁹ B'a ts'ín kinchja Jesu nga tsakúya ayahá nku ni'ya sinagoga xi tǐjǐna nanki Capernaum.

⁶⁰ Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyáha én xi kinchja, as'ai nkjīn xi b'a kitsú:

—Ni tǐjīn tsa n'eshjīn én xi tǐnchja. ǎYá xi ts'ínkǐjǐhīn ni xi kuatsú?

⁶¹ Kamankjihjīn Jesu nga kinchjanehe xuta ni'yakuyáha nga b'a kitsú. As'ai b'jī kitsú Jesu:

—ǎA tǐn'endyjajihīn ruu yjonnyu én xi kuanchja?

⁶² ǎNkú sa kamanuu tsa choo Ntǐhī Ndax'jun nk'ie nga ngjuainji ngáha ante má nga nibaha?

⁶³ Espiritu Santo ts'ínk'íéntu tǐk'un xuta. Xuta bi, najmi maha ts'ínk'íéntu tǐk'un xuta xinkjīn. Én xi kuaxinnnyu Espiritu Santo nibáha rǎ kǒ xi éen ts'ínk'íéntu tǐk'unnnyu.

⁶⁴ Tunga tǐjīn ajinnnyu rǎ nga nkjīn xuta ni'yakuyáha y'éjñaha. Najmi tǎ kitsjenkoho rǎ.

B'a kitsú Jesu at'aha be santaha nga tuts'ihjīn ni yá xi najmi s'ejihjīn kǒ yá xi ts'ínkjas'ehen.

⁶⁵ Kǒ b'jī tǎ kitsú ya:

—Kui kjuaha nga b'a kuaxihjinnnyu nga ndaha nku najmi kama kj'uaísehena tsa najmi Ntjā Nā' miu kitsjáha nga kj'uaísena.

⁶⁶ Yo kik'atuts'ihjīn rǎ nga nkjīn xuta ni'yakuyáha y'éjñaha. Najmi tǎ kitsjenkoho rǎ.

⁶⁷ As'ai b'jī kitsúhu já ni'yakuyá xi te joo:

—ǎA mjennyu kuankiún kǒ jun?

⁶⁸ —Ji Ndā Ntjā —kitsú Simon Pedro —, ǎYá sa kama tsjénkkihī jīn? Jihī xi chubai én xi ts'ínk'íéntu tǐk'un síhjn xuta.

⁶⁹ S'ejinnjī kǒ ja kamankjinnjī nga ji Cristo, xi Ntǐhī Ntjānā xi tǐjña tǐk'uun.

⁷⁰ B'jī kitsú Jesu:

—An j'ajinnnyu jun xi te joo, tunga tǐnjihjinnnyu nku ndaninda.

⁷¹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanjímíyaha Judá Iscariote, ntǐhī Simon. At'aha kui xi ts'ínkjas'ehen kǒ kui xi nku ndā ni'yakuyá xi te joo.

7

B'jī ts'ín ngjī Jesu S'ihī Ni'ya Kichog

¹ Askahan kikjatsú'ba Jesu ante Galilea. Najmi kama mjehe nga kikjatsú'ba chji ante Judea, at'aha já judio k'aku tsangisjai niyá xi nkú ts'ín ts'ínk'íehen.

² Tunga jáhá tǐbichú tǐña s'í xi b'asje xuta xi ntje judio tǐjehen rǎ, s'í xi 'mi S'ihī Ni'ya Kichog,

³ kǒ b'a kitsú já nts'e Jesu:

—Najmi tǔ ejī binchin. Tǔ sahá t'ín Judea tǔ xi skuéhe xuta ni'yakuyáhi ni xi n'ei.

⁴ At'aha najmi tǐjīn xi b'éjña 'ma ni xi ts'ín tsa mjehe chá. Tǔ sahá takúchjihī yjohjī xuta asunntej nga n'ei ni xi tǐn'ei.

⁵ B'a kitsú já nts'e at'aha tǎ ndaha kui najmi incha kis'ejihjīn yáha Jesu.

⁶ As'ai b'jī kitsú Jesu:

—Najmi kjee bichú chubana nga ts'ian ni xi tǐhīn nga ts'ian. Jun bi, tǔ mí chubahá ni ma n'o ni xi tǐhīn nga n'oo.

⁷ Najmi títs'ín unkienuu xutā asunntej. An bi, títs'ín unkiena at'ahā tib'ejná chja nga ch'on tjín ni xi tíncha ts'ín.

⁸ Tankiún s'íu. Najmi kfián an at'ahā najmi kjēe bichú chubanā.

⁹ B'a kitsú Jesu, as'ai y'ejñā ante Galilea.

¹⁰ Tunga nk'iehé nga incha ngji s'íu já nts'e, as'ai ngji kō kui. Tunga najmi ngji chjihí, tsa jóo tjeñjihin. Ngji suba.

¹¹ As'ai ajin s'íu já judiō k'akū tsangisjaihí. B'ā incha kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi k'j'uaíhí ndo?

¹² Kō xutā nkjiun̄ tã kinchjanijmíyahā Jesu. Tjín xi b'ā kitsú: “Ndahā ndo.” K'uā ngá xi b'ā kitsú: “Najmi nda ndo. Xutāhá b'anachahā ndo.”

¹³ Tunga najmi kama tak'uhún xutā kinchjanijmíyahā chji chjihí Jesu at'ahā tsankjún já judiō k'akū.

B'i ts'ín tsakúya Jesu ajin s'íu

¹⁴ Nk'ie nga ajihín s'íu, jas'en Jesu má ma nātsihín nínkū kō tsakúya.

¹⁵ Kama nkjúhūn já judiō k'akū kō b'ā kitsúhu xinkjín:

—¿Nkú ts'ín behe ni xi ts'e Ntjánā ndaī nga najmi tsangiyaha?

¹⁶ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi an ts'an ni xi túbakuyá. Xi kits'ín nibá nína ts'e éen.

¹⁷ Xi mjehē ts'ín xi nkú ts'ín mjehē Ntjánā, kui xi skūe tsa Ntjánā ts'e ni xi túbakuyá kō tsa an ts'an.

¹⁸ Nku xutā xi nchjā ni xi ts'e, kui xi bankisjaī kjuachánkā xi ts'e. Tunga xi bankisjaī kjuachánkā xi kits'ín nibáhā, kui xi kjuaxī ni xi tsu kō nāxu ts'ín.

¹⁹ ¿A najmi kitsjáhan̄yu Moisē kjuatéxumoo? Tunga ndahā nku jun najmi títs'íntjusun̄ kjuatéxumoo. ¿Á mjehēnuu n'ek'iehēnnú?

²⁰ As'ai b'ā incha kitsú xutō:

—¿Kutsa ndanindahá tijn̄ajihin! ¿Yá xi mjehē ts'ínk'iehin?

²¹ B'i kitsú Jesu:

—Nku ni kits'ian̄ kō ngatentōo kama nkjúnnyu.

²² Tsakúyan̄yu Moisē nga n'etjusun̄ circuncision, ndahā tsa najmi Moisē kik'atuts'ihín̄ ra niu. Ntjē chán̄yu ní kik'atuts'ihín̄ ra niu. Kui nga n'etjusuhun̄ niu ndahā tsa n̄stjin̄ nkjún.

²³ B'ā n'ohoō ntix'inn̄yu ndahā tsa n̄stjin̄ nkjún̄ tũ xi najmi ndyjahā kjuatéxumahā Moisē. Tunga tsa b'ā n'o nga n̄stjin̄ nkjún̄, ¿á t'n'ekjankohonú nga n̄stjin̄ nkjún̄ kits'innkíhí̄ ra nku nda?

²⁴ Najmi tũ kjūa sunnk'a n'o. Kixī ní n'oō kjūa.

B'i ts'ín kinchjanijmíyahā xutā yáhā Jesu

²⁵ As'ai b'ā kitsú k'uā xutā nankī Jerusalen:

—¿A najmi kuihí̄ ndaī xi mjehē ts'ínk'iehēn jóo?

²⁶ Tunga, á tinchjā chji chjihí̄ kō najmi ch'a nkú títsuh̄u ra. ¿A kjuaxihí̄ nga ja kamankjihín̄ já tjióō nga kui ndaī xi kitsú Ntjánā nga ts'ín̄ nibá?

²⁷ Tunga yanáá má nibáhā ndaī. Nk'ie nga k'j'uaí̄ xi Cristo, najmi ch'a skūe má n̄baha.

²⁸ As'ai 'yún̄ kinchjā Jesu nga b'i ts'ín̄ tsakúya má ma nātsihín̄ n̄inku:

—B'ā tibixiún̄ nga yanú kō yo má nibáhana. Tunga najmi kuentāhá̄ jájhina. Tjín xi kits'ín̄ nibána. Kō xi kits'ín̄ nibána ma n'e s'ejján̄ ni xi tsu. Kui xi najmi yo.

²⁹ Tunga an be yáha, at'ahā má tijn̄a nibahana kō kui xi kits'ín̄ nibána.

³⁰ As'ai kama mjehē jóō nga kuakj'ánijéhe. Tunga ndahā nku najmi kits'ínkohō, at'ahā najmi kjēe bichú chubaha.

³¹ Tunga nkjin̄ xutā xi t̄in̄chajihín̄ xutā nkjiun̄ kis'ejihín̄ Jesu. B'ā kitsúhu xinkjín:

—Nk'ie nga k'j'uaí̄ xi Cristo, ¿a 'yún̄ ts'ín̄ sa kjuankjún̄ nga ndā xu'bi?

³² Kint'é̄ já fariseō ni xi kitsú xutō nga kinchjanijmíyahā Jesu. As'ai já nā'mi k'akū kō já fariseō kits'ínkjī já xi kunntá̄ n̄inkū tũ xi kuakj'ánijéhe Jesu.

³³ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Tũ chubā n̄stjihín̄ kuátejñain̄ san̄yu kō kfīn ngáhana má tijn̄a xi kits'ín̄ nibána.

³⁴ Kūin̄chísjainú̄ tunga najmi tã sakúhun̄yu an. Má nga kfīntejñā najmi kamā kuankiún̄.

³⁵ B'ā kitsúhu xinkjín̄ já judiō k'akū:

—¿Má ngjuaīhí̄ ndaī nga najmi tã sakúhuná? ¿A xutā judiō xinkjá̄ xi t̄intujihín̄ xutā xi nchjā griegō ngjuaisehe? ¿A tã kuakúyahā xi nchjā én griego?

³⁶ Ni xi kuanchjā: “Kūin̄chísjainú̄ tunga najmi tã sakúhun̄yu an”, kō: “Má nga kfīntejñā najmi kamā kuankiún̄”, ¿nkú̄ tsuh̄u rã ni xi kuatsú?

B'i ts'ín tsakúya Jesu ni xi kamahā xutā xi s'ejihín̄ kui

³⁷ N̄stjin̄ xi fekuh̄u s'íu, kui xi 'yún̄ b'asjē xutā, as'ai tsasinjñā ndju Jesu kō 'yún̄ kinchjā:

- Tsa tjín xi tíma xintáha, kanibásena kò kat'i.
³⁸ B'a kamaha xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntjaná. Xi s'ejihin an animaha stjújin ntáje, ntá xi ts'ínk'íéntu tík'uhun xuta.
³⁹ B'a kitsú Jesu nga kinchjanjímíyaha Espiritu xi askahan ts'ínkjáihin xuta xi s'ejihin Jesu. Najmi kjee f'ai Espiritu Santo kui nistjiun, at'aha najmi kjee s'ejña chji kjuachánkahá Jesu.
⁴⁰ Nk'ie nga kint'é xuto éin, k'ua xi b'a kitsú:
 —Kjuaxi kjáihin nga kui ndai nda profeta xi tjihin nga kj'uaí.
⁴¹ B'a kitsú ngá k'ua:
 —Kui ndai xi kitsú Ntjaná nga ts'ín nibá.
 Tunga tjín ngá xi b'a kitsú:
 —¿Nkú ts'in Galilea nibaha xi Cristo?
⁴² ¿A najmi b'ahá ts'in tjít'a éhen Ntjaná, nga ntjehe David nibaha ra xi Cristo, kò nga Belen nibaha, má nga nankihí David?
⁴³ B'a ts'in tsakjányaha yjohó xuta nantjo nga incha kinchjanjímíyaha Jesu.
⁴⁴ Tjin xi kama mjehé nga kuakj'ánijehé tunga ndahá nku najmi kits'ínkòho.
B'i ts'in najmi kis'ejihin ja judio k'aku nga Ntjaná kits'in nibaha Jesu
⁴⁵ As'ai já xi kunntá ninku j'ai ngáha má tjintu já na'mi k'aku kò já fariseo kò b'i kik'ihin:
 —¿A najmi kjuáikohonu ndo?
⁴⁶ B'a kitsú jó:
 —Ndaha nku najmi kjee b'a ts'in nchja xi nkú ts'in nchja ndo.
⁴⁷ B'a kitsú já fariseo:
 —¿A kohó jun ta kuak'anachanuu ndo?
⁴⁸ ¿A tjihin ajihin ja tjixóo kò a ra ajihin já fariseo xi s'ejihin Jesu?
⁴⁹ Tunga xuta xu'bj bi, najmi mankjihin kjuatexumoo. Kui xi najmi nda nginkun Ntjaná.
⁵⁰ As'ai kinchja Nicodemo, nda fariseo xi j'aisehe Jesu nga jjuun:
⁵¹ —Xi nkú ts'in tjña kjuatexumaná, titjun tjihin nga kuasinñujuú xuta tu xi chahaná ni xi kits'in kò askahan n'e raá kjuá.
⁵² B'a kitsú jó:
 —¿A ta kohó ji xi nibáhani Galilea? N'eya nda ndai xujun éhen Ntjaná kò chai nga ndaha nku nda profeta najmi kjee tjujin Galilea.
⁵³ As'ai b'i ngán incha ngji ngáha ni'yaha.

8

- B'i ts'in kichjut ayák'un Jesu nga j'aich'aha nku tachjuún*
¹ As'ai ngji Jesu asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo.
² Nk'ie nga ja kama sehen nistjin xi ma ndyjuun, j'ai ngáha má ma natsihin ninku. Yo j'aise nkjühun xuta kò yo y'ejña nga tsakúya.
³ As'ai incha j'aiko já chjine'éhen kjuatexumoo kò já fariseo nku tachjuún xi kiya nga kj'ai nda kjijnakohó. J'aisinña nginkun Jesu kò nginkun xuto
⁴ kò b'a kitsú:
 —Ji nda maestru, kuaya tachjin nga kj'ai nda kjijnakohó.
⁵ B'a ts'in y'é't'a Moise kjuatexumoo nga ndjio n'ek'iehen xi b'a ts'íiun. Ji bi, ¿nkú bixín?
⁶ Tu xi kikjut ayák'uhún ni Jesu nga b'a incha kitsú, at'aha mjehé kjuat'éjene. As'ai y'ejñantu Jesu kò najnú ntsja kits'ínntukohó t'anankiu.
⁷ Nk'ie nga tu nku tincha bjásajyahá ra jóo, tsasinña ngáha kò b'i kitsú:
 —Xi najmi tjihin ngatitsun, kui xi tjun kat'éhe ndjio tachjuún.
⁸ As'ai ta y'ejñantuhú ngáha nga tu nku kits'ínntuhú t'anankiu.
⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, nkúnkú b'i ngán incha ngji. Xi 'yún cháha tjun ngji. As'ai tu Jesu kò tachjuún tsinchajin subaha xuta.
¹⁰ Ta tsasinña ngáha Jesu kò b'i kitsú:
 —Ji tachjuún, ¿má kfihí jóo? ¿A ndaha nku najmi ta tibatéjenehe ri?
¹¹ —Najmi, Chá Ntja. Ndaha nku —kitsú tachjuún.
 B'i kitsú Jesu:
 —Ta ndaha an najmi chumi ni kjaninéhe. T'in ngáhani kò najmi ta n'eheni ngatitsun.
B'i ts'in tsakúya Jesu nga kui xi nd'ihí xuta
¹² As'ai kinchjako ngáha xuto:
 —An nd'í xi ts'in ndzjehen xuta asunntej. Xi tsjénnkina najmi jyun má k'úéma. S'ehé nd'í xi ts'ínk'íéntu tík'uhun.
¹³ As'ai b'a incha kitsú já fariseo:
 —Ji t'imi subai kjuanda yjohí. Kui nga najmi chjihí ra éin xi tichubahani.

¹⁴ B'i kitsú Jesu nga kinchja:

—Ta ndaha tsa an tifi subaha ra kjuanda yjona, tunga chjih ra én xi tinchja, at'aha be má nibahana ko má kfin ngáhana. Jun najmi yo má nibáhana ko najmi yo má kfin ngáhana.

¹⁵ Jun bi, xi nkú ts'in tíjñaha asunntej, b'a ts'in chasohoo ni xi nda ko ni xi najmi nda, tunga an najmi basjehe ni xi nda ko ni xi najmi nda ts'in xuta.

¹⁶ Tungu tsa ni xi b'a ts'ihinna, kixi ts'ian, at'aha najmi kuantana b'a ts'ihinna. Na'mi xi kits'in nibá nina b'a ts'inka.

¹⁷ Santaha kjuatexumanu b'a ts'in tjit'a: Tsa jo já kuitsuya nku ni, chjih ra ni xi kuitsú jóo.

¹⁸ An tífihí ra kjuanda yjona ko Na'mina xi kits'in nibána ta tífina kjuanda.

¹⁹ B'a kitsú jóo:

—¿Má tíjña Na'mihí?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi yanú ko ta ndaha najmi yo Na'mina. Tsa yanú, ta cha ruu Na'mina.

²⁰ B'a ts'in kinchja nga tsakúya má ma natsihin njiku, má tíjña kaxaha toon chje. Ndaha nku najmi jakj'ánijéhe, at'aha najmi kjee bichú chubaha.

B'i ts'in tsakúya Jesu nga najmi asuntee tjeheh ra

²¹ As'ai ta kinchjahá ngáha:

—An kfián ko kuinchisjainú. Ajihín ngatitsunnu kuayájiun nga najmi ta tíjñahana. Má nga kfián najmi kama kuankiún.

²² B'a kitsú já judio k'aku:

—¿A ts'íink'ien subahá yjoho? ¿Á: “má nga kfián najmi kama kuankiún”, tútsuhu?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Kintej ts'ajun, nk'a ján ts'an. Asunntej tjehehnuu, nk'a ján tjehehna.

²⁴ Tsa najmi s'ejinnu nga an xi tíjña, ngatitsunnu kuayájiun. Kui kjuaha nga b'a kuaxihinnu nand'aj nga ngatitsunnu kuayájiun.

²⁵ —¿Yáha jí? —kitsú jóo.

B'i kitsú Jesu:

—Xi ja kixinnu nga tuts'ihin ni.

²⁶ Benuu. Kama xinya xi nkú ts'in tíntuyánu. Kama xinya má nihi xi nda ko má nihi xi najmi nda tín'o. Tungu xi kits'in nibána, kui xi ma n'e s'ejián ni xi tsu. Ko ni xi kint'e nga kinchja, kui xi tinchja ngáhana asunntej.

²⁷ Tungu najmi kamankjihín ra jóo nga Ntja Na'miu kinchjanijimiyaha.

²⁸ Kui nga b'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Nk'ie nga chjúsintjennk'o Ntíhí Nda'xun, nk'iehé nga kamankjinnu nga an xi tíjña ko nga ndaha nku ni najmi ts'ian kuantana. Xi nkú ts'in tsakúyana Na'mina, kui nihi xi tinchja.

²⁹ Xi kits'in nibána tíjñakona. Najmi b'éjña subana, at'aha ts'intjusun tehehte ni xi sasihin.

³⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, nkjin nkjún xi kis'ejihín Jesu.

B'i ts'in tsakúya Jesu yá xi ntíhí Ntjaná

³¹ As'ai kinchjako xuta judio xi kis'ejihín:

—Tsa kuitsubajiun éna, kjuaxi nga kamo xuta ni'yakuyána

³² ko choo ni xi naxu tjin ko kui niu xi ts'jin ndáinu.

³³ B'a kitsú jóo:

—Ntjehe Abraham jin. Ndaha nku najmi kjee ts'in maní xuta musu, tsa ts'atseni. ¿Nkú ts'in b'a tibixihinni nga kama ndáihini?

³⁴ B'ihí ta kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi tixinnu. Ngayjee xi tít'sin ngatitsun, nga'yuhun ngatitsuun tíjñajin. Najmi ndáihí yjoho.

³⁵ Nku nda musu xi kich'atse najmi ndáihí yjoho, ndaha tsa ni'yaha nda ntjahá ts'inxá. Tungu ntíhí ní nda ntjahá kama ts'e ni'yo.

³⁶ Kui nga tsa Ntíhí Ntjaná ts'jin ndáinu, kjuaxi nga kama ndáinu.

³⁷ Be nga ntjehe Abraham nibáhanu, tunga mjehénu n'ek'iennú at'aha najmi mjenú n'ekjohoon éna.

³⁸ An nchja ni xi bakúchjina Na'mina. Jun bi, n'o ni xi bakúyanu na'minu.

³⁹ B'a kitsú jóo:

—Abraham na'mini.

B'i kitsú Jesu:

—Tsa ntíhí Abraham jun, b'a ra n'oo xi nkú kits'in Abraham.

⁴⁰ Tungu nd'aj mjenú n'ek'iennú, ndaha tsa tixinyanu ni xi naxu tjin xi tsakúyana Ntjaná. Ndahachí najmi b'a kits'in Abraham.

⁴¹ Jun bi, ni xi ts'ihin na'minu n'o.

B'a kitsú jóo:

—Ntú nda ní. Tíjñaháni nku na'mi nku tutu. Kui xi Ntjaná.

⁴² B'j kitsú Jesu:

—Tsa Ntjaná xi na'minuu, jun ra xi n'etjónú, at'aha má tíjña Ntjaná nibahana. Najmi kuentana jáihina. Kui ní xi kits'ín nibána.

⁴³ Najmi mankjinnuu ni xi tinchja at'aha najmi mjenuu kuasinñjuhu énná.

⁴⁴ Ndanindoo ní na'minuu. Kui ts'enuu ko mjenuu n'oo xi nkú ts'ín mjehe. Kui xi santaha nga tuts'ihín ni kits'ínk'ien xuta. Najmi y'ejñajin ni xi naxu tjin, at'aha najmi tíjñajihin ni xi naxu. Nkú ts'ín tíjyaha, b'a ts'ín nchja. Én tsank'á nchja. Kui xi tsank'á ko na'mihí én tsank'óo.

⁴⁵ 'An bi, ni xi naxu tinchja. Kui kjuaha nga najmi ts'ejhinnuu an.

⁴⁶ ¿A tjin ajinnuu xi kama kuakúchji nga tjinna ngatitsun? Tunga tsa naxu tjin ni xi tinchja, ¿a najmi s'ejhinnuu an?

⁴⁷ Xi Ntjaná ts'ehe mjéñjuhu én xi ts'e Ntjaná. Tunga najmi Ntjanáhá ts'enuu. Kui kjuaha nga najmi mjeñjuhunú.

⁴⁸ B'a kitsú já judio:

—Kjuaxihí ni xi tibixín. Samarja nibáhani. Ndanindoo tíjñajihin.

⁴⁹ B'j kitsú Jesu:

—Najmi ndanindoo tíjñajinna. Benkján Na'mina tunga jun najmi týankjunnú.

⁵⁰ Najmi kjuachánka tibangisja nginkun xuta, tunga tíjñahá xi tibangisjai kjuachánkana. Kui xi kuitsuya yá xi naxu títs'ín.

⁵¹ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Xi k'úéñajin énná, najmi ts'ínkjáihin ngabayoo.

⁵² B'ahá tá kitsú ngáha já judio:

—Kjuaxihí nga ndanindoo tíjñajihin. Abraham ko já profeta tá k'ien. Tunga ji b'a tibixín nga najmi ts'ínkjáihin ngabayoo xi k'úéñajin éhin.

⁵³ ¿A 'yún chánka sai nga Abraham xi ntje cháná? Kui xi tá k'ien ko já profeta. ¿Yá xi tín'e mai yohí?

⁵⁴ B'j kitsú Jesu:

—Tsa an suba chánka tíb'asje yjona, najmi chumi ni chjihí ra kjuachánka xi tísakúna. Tunga Na'minahá xi chánka tíb'asjena, kui xi tá Ntja 'mihuu.

⁵⁵ Kui xi najmi yo, tunga máha an, be. Tsa b'a xinnuu nga najmi be, tá nda tsank'á kama xi nkúhu jun. Tunga bená ko tíjñajian éhen.

⁵⁶ Tso kamaha Abraham xi ntje chánuu nga skué nistjin nga kjúa. Kikie kjáihin ko tso kamaha.

⁵⁷ B'a kitsú já judio:

—Ndaha najmi kjee tjihin cháte nú nga b'a tibixín. ¿Nkú ts'ín nga kiyahani Abraham?

⁵⁸ B'j kitsú Jesu:

—Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Kintehe ni nga tsín Abraham, tu b'a ts'ín jahá tíjña.

⁵⁹ As'ai jak'á ndjio jóo xi má nga mjehe ts'ínk'iehen, tunga Jesu ngji t'axihín jóo ko tsitju má ma natsihin ninku.

9

B'j ts'ín kits'ínkihi Jesu nku nda ka

¹ Má xi tjehe j'a Jesu, kikie nku nda xi tu b'a ts'ín kahá nkúhu nga kitsin.

² As'ai kingjásjaiya já ni'yakuyáha:

—Ji nda maestru, ¿yá xi kits'ín ngatitsun tu xi b'a ts'ín ka kitsihin ndai? ¿A kui, a ra xi cháha ní?

³ B'j kitsú Jesu:

—Ta ndaha kui ko tá ndaha xi cháha najmi kits'ín ngatitsun nga b'a kamoó. B'a ts'ín kitsin tu xi sakúchiji ni xi mahá ts'ín Ntjaná.

⁴ Tjihin nga n'éé xá xi ts'e xi kits'ín nibána nk'ie nga ndzjen sa. At'aha nga kama jyun, najmi tá ch'a kama ts'ínxá saha.

⁵ Nk'ie nga tíjña asunntej, an xi nd'í xi ts'ín ndzjehe xuta asunntej.

⁶ B'a kitsú Jesu, as'ai tsatete t'anankiu ko ntá natéhe kits'innakoho si. Kui xi kingjájnuhu tunkun ndo ko b'j kitsúhu:

⁷ —T'ihinnejni tunkuín ntá tixa Siloe.

Kui nga ngjinejnuhu tunkun ndo. Ja chjihí nk'ie nga kik'óya ngáha.

⁸ As'ai já xi nda nchjakoho ko já xi kikiehe nga banki toon kinchjanjímíyaha ndo. B'a kitsú k'ua:

—¿A najmi kuihí ndai xi b'eña nga banki toon?

⁹ —Johon, kui —kitsú k'ua.

—Najmi kui, tunga b'a tjin xi kuihí tjin —kitsú ngá kj'ai.

—Ahán nu —kitsú ndo.

- ¹⁰ —¿Nkú ts'ín tsix'ánkihi tunkuín? —kitsú jóo.
¹¹ B'a kitsú ndo:
 —Ndá xi 'mi Jesu kuats'ínnda si kò kuangjájnuhu tunkán kò b'j kuatsúna: “T'in ntá tixa Siloe kò tanejnui tunkuín.” Kui nga kfhina kò nk'ie nga kuakanejná tunkán, kama chjina.
¹² —¿Má tíña ndo? —kitsú jóo.
 —Najmi be —kitsú ndo.
¹³ As'ai ngjikohó jóo ndá xi kama chjihí nginkun já fariseo.
¹⁴ Njstjin nga kits'ínnda siu Jesu kò tsix'ánki tunkun ndo, kui xi njstjin nkjún. Xuatu niu.
¹⁵ Kui nga já fariseo kingjásjaiyaha rá nkú ts'ín kama chjihí rá kò b'a kitsú ndo:
 —Si kuangjájnuhu tunkán, kuakanejná, kò kama chjina.
¹⁶ As'ai b'a kitsú k'ua já fariseo:
 —Najmi Ntjaná kits'ín nibáha ndá xi b'a kuats'ín, at'aha najmi benkjún njstjin nkjún.
 B'a kitsú ngá k'ua:
 —¿Nkú ts'ín nku nda ngatitsun kama ts'íhin kjuankjún xi nkúhu xu'bj?
 B'a ts'ín tsakjányaha yjohó já fariseo ngat'aha Jesu.
¹⁷ As'ai tá incha kingjásjaiyaha ngáha rá ndá xi kama chjihí:
 —Kò ji xi kuix'ánki tunkuín, zyáha ndo? ¿Nkú bixín?
 —Ndá profeta niu —kitsú.
¹⁸ Tunga najmi kis'ejihín rá já judio k'aku tsa kui ndo xi ká nk'ie kò tsa kui xi ja chji ngáha rá. Kui nga kinchjahá rá xi cháha
¹⁹ kò kingjásjaiyaha:
 —¿A kui ntínuu xu'bj xi bixín nga ká nga kitsin? ¿Nkú ts'ín kama chjihí rá?
²⁰ B'a kitsú xi cháha ndo:
 —Yaj nga kui xi ntín kò ká nga kitsin.
²¹ Tunga najmi yaní nkú ts'ín kama chjihí rá. Najmi yaj yá xi kuakjex'ánki tunkun. Tu sahá kui chajaiyohoo. Ja chá. Kama kuitsuya subanu ni xi kamat'ain.
²² B'a kitsú xi cháha ndo at'aha tsankjún já judio k'aku. At'aha y'éndako xinkjín já judio k'aku tsa tjín xi ts'ínkie yjohó nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjaná, kui xi kujch'onsje ajihín xuta sinagoga.
²³ Kui kjuaha nga: “Chajaiyohoo, ja chá”, kitsúhu xi cháha ndo.
²⁴ As'ai tá kinchjahá ngáha rá niyá xi ma johó já judio k'aku ndá xi kama chjihí kò b'a kitsúhu:
 —Yaj nga ndá ngatitsuhún xi kuats'ínkihi. N'ekiei yjohí nginkun Ntjaná xi tjíhin kjuachánka nga kjuaxi ni xi tibixín.
²⁵ B'a kitsú ndo:
 —Tsa nku ndá ngatitsun niu najmi be. Tu nkúhu ni xi be. Kaná njstjin nk'ie tunga nd'ái ja chjina.
²⁶ B'a kitsú jóo:
 —¿Mí xi kuats'íhin? ¿Nkú ts'ín kuakjex'ánkihi tunkuín?
²⁷ As'ai b'a kitsú ndo:
 —Ja kuaxinyanu tunga najmi t'n'eshinnú. ¿Á mjehenuu nga b'ahá tá xín ngáhanuu? ¿A kohó jun mjenuu kamo já ni'yakuyáha ndo?
²⁸ B'a kitsú jóo nga kinchjatiko:
 —Ndá ni'yakuyáha ní ndo ji. Tunga jin já ni'yakuyáha ní Moise jin.
²⁹ Yaj nga Moise kinchja éin xi Ntjaná kitsúyaha, tunga najmi ya ní má j'aihi rá ndá xu'bo.
³⁰ As'ai b'j kitsú ndo:
 —Ma nkjúnna nga najmi yo má j'aihi rá ndá xi kamaha kuakjex'ánki tunkán.
³¹ Yaá nga Ntjaná najmi basínñuju xuta ngatitsuun. Tsa tjín xi skuenkjún Ntjaná kò ts'ín ni xi mjehé, kuihi xi basínñuju.
³² Ndahachi najmi kjee nu'yá tsa tjín xi kjex'ánki tunkun xuta xi ká nga kitsin.
³³ Tsa najmi Ntjaná kits'ín nibáha ndá xu'bo, najmi chumi nihi xi kamaha rá ts'ín.
³⁴ B'j kitsú jóo nga tsich'onsje ndo ajihín xuta sinagoga:
 —Ngatitsun kitsinjín. ¿A jihí xi kuakúyaní?
³⁵ Kint'é Jesu nga tsich'onsje ndo. B'j kitsúhu nk'ie nga kisat'éjin ngáha:
 —¿A s'ejihin Ntíhi Ndax'jun?
³⁶ —Ji Ndá Ntja —kitsú ndo—, zyáha xu'bo, tu xi s'ejihinna?
³⁷ B'j kitsú Jesu:
 —Ja kuayai. An ní niu, an xi tunchjakohi.
³⁸ —S'ejinna ji, Ndá Ntja —kitsú ndo kò tsasinkunch'int'aha Jesu.
³⁹ As'ai b'j kitsú Jesu:
 —An jáa asunntej tu xi n'ekokjuaha, tu xi kama chjihí rá xi ká kò kama ká xi chjihí.
⁴⁰ Tá kint'é éin k'ua já fariseo xi tunchako Jesu kò b'a kitsúhu:

—¿A kohó jin xi tã kai?

⁴¹ B'j kitsú Jesu:

—Tsa ni xi kahanu, najmi tjinnuú jé kai. Tunga b'ahá t'ibixinnú nga chjinuú. Kuihí kjuáha nga tjhinnuú jé.

10

B'j ts'in tsakúya Jesu nga kits'inchjén nku ndá bastu kó chutsankaha

¹ B'j ts'in kinchja Jesu:

—Kjuaxi ni xi t'ixinnuú. Tu yáhá ni xi najmi kjuas'en ankjuá ni'yahá chutsankó nga tu sahá xin kjuas'enntjai, kui xi ndá ndyjé xi mjehe ngjuáiko chutsankó.

² Tunga xi kjuas'en má tjen ankjuo, kui xi ndá bastuhú chutsankó.

³ Kjex'á ndá xi basehe ankjuo nk'ie nga be ndá bastuu. Chutsanka xi ts'e nt'é ntaha, kó nga nkúnkú chutsankaha j'áihin nchjahá rá nga bitjuko ni'yoo.

⁴ Nk'ie nga bitjuko ngayjee chutsanka xi ts'e, as'ai tsjen títjuhun kó chutsankó tsjennkihí at'ahá be ntaha.

⁵ Chu xi ts'e najmi tsjennkihí xutá xi kj'ai. Tu sahá banka, at'ahá najmi be ntaha xutá xi kj'ai.

⁶ B'a kitsú Jesu nga y'éjña chubaya ni xu'bi. Tunga najmi kamankjihín rá xutá ni xi kinchja.

B'j ts'in tsakúya Jesu nga kui xi ndá bastu xi ndoo

⁷ As'ai b'ahá tã kitsú ngáha Jesu:

—Kjuaxi ni xi t'ixinnuú. An xi nkú joyaha ankjuá má nga fas'en chutsankó.

⁸ Ngayjee já xi j'ai títjun nga an, kui xi já ndyjé xi kama mjehe nga ngjuáiko chutsankó. Tunga najmi kint'éhé chutsankó ntaha jóo.

⁹ An xi nkú joyaha ankjuo. Xutá xi kjuas'enjinna k'uanki. Kui xi kama xi nkú joyaha chutsanka xi fas'en kó bitju ni'yahá nga fi kjine jña.

¹⁰ Ndá ndyjé f'ai tu xi fikoho kó ts'ink'ien kó ts'inkje chutsankó. Tunga ahán jáá tu xi kama k'úéntu t'ík'uhun xutá, tu xi sakúhu rá kjuat'ik'un xi ndoo.

¹¹ An xi ndá bastu xi ndoo, kó ndá bastu xi ndoo tsjá yjoho nga kuayántjaihi chutsankaha.

¹² Ndá xi tu toohón ts'inxántjaihi, xi najmi kui ts'e xóo kó najmi kui ts'e chutsankó, kui xi binchá masen chutsankó kó banka nk'ie nga be nga nibá chü kjoon. As'ai chü kjoon kjine chutsankó kó ts'innzjoya.

¹³ B'a ts'in bankaha ndo at'ahá tu toohón ts'inxántjaihi kó najmi nkjún mahá chutsankó.

¹⁴ An xi ndá bastu xi ndoo. Be chutsankana kó tã bena,

¹⁵ xi nkú ts'in bena Ntjá Nã'miú kó an be Ntjá Nã'miú. Tsja yjona nga kuayántjaihina chutsankó.

¹⁶ Tjincha sana kj'ai chutsanka xi najmi tjincha nch'á xu'bi. Kui xi tã tjihin nga kjúajka. Kuint'é ntana. B'a ts'in nku stihín kamaha kó nkuhú ndá bastu xi kuasehe.

¹⁷ Kui kjuai nga tjoho rá an Ntjá Nã'miú. Tsja yjona nga kuayá tu xi kj'uaiya ngáhana.

¹⁸ Najmi ch'a kama kjé'ana nga tijná t'ík'an. An ní tsja suba yjona nga kuayá. Tjinna nga'yún xi má nga tsja yjona kó tã tjinna nga'yún nga kúátejña t'ík'un ngáhana. Kui xái xi kitsjana Nã'mina nga ts'ian.

¹⁹ Nk'ie nga kint'é jóo éin, as'ai tã tsakjányahá ngáha yjoho. Nkjin xi b'a kitsú:

²⁰ —Ndanindahá tijnajihín ndo kó luku. ¿Á jun t'ibasinjühuruú?

²¹ B'a kitsú ngá k'ua:

—Najmi b'a ts'in kuinchja xi tijnajihín ndanindoo. ¿A kamahá rá ndanindoo kjé'ánki tunkun xutá kã?

B'j ts'in najmi kis'ejihín já judio k'aku yáha Jesu

²² Nk'ie nga nistjin chunch'oon, nanki Jerusalem tjincha b'asje s'í xutá nga tjincha ts'inkj'átsjen nistjin nk'ie nga kis'ejña chji ninkú nginkun Ntjaná.

²³ Kikjatsú'ba Jesu má ma natsihín ninkú xi tjehe má nga 'mi Kinte Ni'yahá Salomon.

²⁴ As'ai y'éjtindaihi jóo kó b'a kitsúhu:

—¿Nkú tjin nistjin n'esti sanj? Tsa kjuaxi nga ji xi kits'in nibá Ntjaná, t'inya kixi kixinjí nd'ai.

²⁵ B'j kitsú Jesu:

—Ja b'a kixinnuú tunga najmi kis'ejihinnuú. Ni xi t'its'ian ngajoho Nã'mina, t'ibakúchji yáha an.

²⁶ Tunga najmi s'ejihinnuú at'ahá najmi chutsankana jun.

²⁷ Chutsankana nt'é ntana. An be chutsankana kó tsjennkina.

²⁸ An ts'ink'iéntu t'ík'un síán. Najmi kama ndyja kó najmi ch'a xi kjé'ana aya ntsa.

²⁹ Na'mina kitsjana chutsanko ko kui xi 'yun chanka nga tu yaha ni. Ndaha nku najmi kamaha kje'aha chutsanka xi tjintu aya ntsja.

³⁰ Na'miu ko an nkuhu mahani.

³¹ Nk'ie nga kint'e ein ja judio k'aku, as'ai ta jak'á ngaha ndjio nga mjehe ts'ink'ien Jesu.

³² B'i kitsu Jesu nga kinchja:

—Nkjin nkjun ni xi nda kits'ian ajinnuu, xa xi kitsjana Na'mina. ¿Ma ngat'aha mjehenuu k'uehenú ndjio?

³³ As'ai b'i kitsu jóo:

—Najmi ngat'aha ni nda xi kin'ei. Tu ngat'aha ni nga najmi tyanjúin Ntjaná nga b'a tibixin. Kui kjuaha nga ndjio s'ehé ri. Nda asunnte ni, tunga Ntjanáha tin'e mai yjohi.

³⁴ B'i kitsu Jesu:

—Kjuatexumanuu tjt'a má nga b'a kitsu Ntjaná nga kinchjako xuta: “Ntjanú kixinnuu.”

³⁵ B'a ts'in Ntjaná b'a kitsúhu nga ntja xuta xi tsichuk'uhun éhen. Ko yaá nga chjhi ra ngayjee ni xi tjt'a éhen Ntjaná.

³⁶ An bi, Ntja Na'miu kitsjana xa xi tjihin nga ts'ian ko kits'in nibána asunntej. Kui nga, ¿nkú tjihin ra nga b'a tibixihinnu nga najmi tbenkjúhunna Ntjaná nk'ie nga b'a tixian nga an xi Ntíhi Ntjaná?

³⁷ Tsa najmi tits'ian xa xi ts'e Na'mina, najmi tu n'e s'ejinnú.

³⁸ Tunga tsa tits'ian xaha, ndaha tsa najmi s'ejinnuu an, tunga n'e s'ejinnú xoo. B'a ts'in chahanu ko kamankjinnuu nga Ntja Na'miu tijnajima ko nga an tijnajihin Ntja Na'miu.

³⁹ As'ai ta kama mjehé ngaha ra jóo nga kuak'anjehé, tunga tsitjuhu Jesu yo nga ngji t'axin.

⁴⁰ As'ai tsichu ngaha ngabantá ntaje Jordan. Ngjik'iejna ante má nga tsaténtá Jua xuta nga tjuhun.

⁴¹ Nkjin xuta xi j'aisehe Jesu yo ko b'a incha kitsu:

—Ndaha nku kjuankjun najmi kits'in Jua, tunga kjuaxihi ngayjee ni xi kinchjanijmíyaha ndai.

⁴² Nkjin xuta kis'ejihin Jesu ante xu'bo.

11

B'i ts'in kits'ink'áya ngaha ra Jesu Lazaro

¹ Kjiñna un nku nda xi 'mi Lazaro xi nda Betanja, má nga ta nankihi Mariá ko Marta xi nichja maha xinkjin.

² Kui Mariá xi tsaténdzjojnúhu ntá sinjne sjai Nda Ntjaná Jesu ko ta kuihi ntsjaku kits'inxijnukoho. Kui xi nts'e maha Lazaro xi kjiñna uun.

³ As'ai incha kits'inkjishi én Jesu nga joo jminchjijun. B'a kitsúhu:

—Ji Chá Ntja, xi tjohi kjiñna un.

⁴ Nk'ie nga kint'é éen Jesu, b'i kitsu:

—Najmi ts'ink'ien kjihin ch'in xi k'uhun. Tu sahá kuakúchji ch'iun kjuachánkaha Ntjaná. B'a ts'in s'ejna chjhi kjuachánkaha Ntíhi Ntjaná.

⁵ Ndaha tsa Jesu 'yun tjoho Marta ko na nichja ko Lazaro,

⁶ tunga nk'ie nga kint'é nga kjiñna un Lazaro, tu sahá y'ejna sa jo njstjin ante má nga tjíña.

⁷ Askahan b'i kitsúhu ja ni'yakuyáha:

—Ta tjihin ngáhaná Judea.

⁸ B'a kitsu ja ni'yakuyóo:

—Ji nda maestru, najmi kjee tjihin njstjin nga ja judio k'aku ndjio mjehe ts'ink'iehen ri. ¿Á ta yohó mje ngaha ri k'úin?

⁹ B'i kitsu Jesu:

—¿A najmi te johó ora tjihin nku njstjin? Tsa tjin xi tsú'ba nga njstjijun, najmi saténki, at'aha tibe nd'íhi asunntej.

¹⁰ Tunga tsa tjin xi tsú'ba nga njstjen, kui xi saténki, at'aha najmi tjihin nd'í.

¹¹ As'ai b'íhi ta kitsu ngaha Jesu:

—Kjifehé nda xinkjá Lazaro, tunga kfin ts'ink'áha ra.

¹² B'a kitsu ja ni'yakuyóo:

—Ji Nda Ntja, tsa kjife, kj'ua ngaha ra.

¹³ Nk'ie nga b'a kitsu Jesu, kjuabayaha ni Lazaro kinchjanijmíyaha tunga nijño ní kamankjihin ja ni'yakuyáha.

¹⁴ Kui nga kinchjako kixi kixihi jóo:

—Ja ka'me Lazaro.

¹⁵ Ko tsjo mana nga najmi tijná yo, at'aha tu sahá ngandanuu, tu xi s'ejihinnuu Ntjaná. Tunga tjihinsehé raá.

- 16 As'ai kinchja Toma xi ta 'mi Nda'yun nga b'a kitsúhu ja ni'yakuyá xingisoo:
 —Tjián kò ñá tú xi kuayákhoná.
- 17 Nk'ie nga tsichu Jesu nanki Betanja, kik'inyaha nga ja tjihin ñju nistjin nga ngijyanji Lazaro.
- 18 Betanja tiña maha nanki Jerusalem, tjihin ra tsa jan kilometro.
- 19 Kò nkjin xuta incha j'aisehe Marta kò Maria ngat'aha nda nts'e xi k'ien.
- 20 Nk'ie nga kint'é Marta nga j'ai tiña Jesu, as'ai tsitjusje nga ngijk'á niyá kò Maria y'eñantaha ni'yoo.
- 21 B'a kitsú Marta:
 —Ji Chá Ntja, tsa tu eji ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.
- 22 Tunga bená nga tsjáhi Ntjaná tu mí nihí ni xi kuinchihi.
- 23 B'j kitsú Jesu:
 —Kj'uaíya ngáha ra nda nts'ei.
- 24 B'a kitsú Marta:
 —Be nga kj'uaíya ngáha ra chá nts'é nistjin xi fekuu, nk'ie nga kj'uaíya tente ngáha ra xuta k'ien.
- 25 B'jhi ta kitsú ngáha Jesu:
 —An xi ts'ink'áiyaha xuta k'ien kò an xi ts'ink'iéntu tik'an. Xi s'ejihin an, ndaha tsa ja k'ien tunga k'úentu tik'uhún.
- 26 Kò ngayjee xi tjintu tik'un kò s'ejihin an, ndaha nku nistjin najmi kuayá. ¿A s'ejihin ni xi tixihin?
- 27 B'a kitsú Marta:
 —Johon, Chá Ntja. S'ejinna nga ji xi kits'in nibá Ntjaná, nga ji xi Ntíhi Ntjaná xi tjihin nga kj'uaí asunntej.
- 28 Nk'ie nga b'a kitsú Marta, ngji nchjako sen Maria xi na nichja maha. B'a kitsúhu:
 —Ja kj'uai Chá Maestru kò tinchjahi.
- 29 Nk'ie nga kint'é Maria éin, kitsa tsisintjen nga ngjisehe Jesu má nga sjíña.
- 30 Najmi kjee fas'en Jesu ajin nantjo. Yo sjíña má ksatékjá Marta.
- 31 Máha xuta xi kab'entu naxa'yo, nk'ie nga kieke nga tsisintjen ntsu ntsu Maria kò tsitjusje, as'ai ta incha kitsjennkihi. B'a incha kitsú nga má tíjña tsjóo ngjuai kjintá.
- 32 Nk'ie nga tsichu Maria má sjíña Jesu, tsasinkunch'int'aha kò b'a kitsúhu:
 —Ji Chá Ntja, tsa tu eji ma tinchuhunni, najmi k'ien ra chá nts'é.
- 33 Nk'ie nga kieke Jesu nga tikjintá Maria kò nga tijncha kjintá xuta xi tjenkoho, kik'ie nusin nusihin kò kama nimaha.
- 34 B'j kitsú:
 —¿Má kikjayanju?
 B'a incha kitsú jóo:
 —Nibáaseihi, Nda Ntja.
- 35 As'ai kikjintá Jesu.
- 36 B'a kitsú xuto:
 —Chase maruu. Tu xí kits'intjohó ra.
- 37 Tunga b'ahá kitsú k'ua:
 —Kui ndai xi kikjex'ánki tunkun nku nda ka. Kutsa kamahá ra kits'innikihi Lazaro kò najmi k'ien ra.
- 38 Ta kik'ie nusin nusihin ngáha ra Jesu nga tsichu tsjóo. Kui xi nku tixa ngijo. Nku ndjio tjičjanekoho ankjuaha. B'j kitsú Jesu:
 39 —Chjúxiun ndjio.
 B'a kitsú Marta, na nichja nda xi k'ien:
 —Ji Chá Ntja, ja ra ch'on jne, at'aha ja tjihin ñju nistjin nd'ai nga k'ien.
- 40 B'j kitsú Jesu:
 —¿A najmi b'ahá kuaxihin nga tsa s'ejihin an, chai kjuachánkaha Ntjaná?
- 41 As'ai kikjexin jóo ndjio. Tsasenjinki Jesu nk'a jan kò b'j kitsú:
 —Ná'mi, máb'achjihi nga tímjeñjuní.
- 42 Be nga mjeñju tehenteni, tunga tinchjakohó ra ngandaha xuta xi tijncha ei tu xi s'ejihin ra nga ji kin'e nibáni.
- 43 Nk'ie nga ja kamaha nga b'a kitsú, as'ai 'yún kinchja:
 —¿Lazaro, titjusjei yo!
 44 As'ai tsitju nda k'ien nga najyun tjí'yúnko ts'ihin ntsja kò sjai, kò ankjin tjí'makoho kj'ai najyun.
 B'a kitsú Jesu nga kinchjako xuto:
 —Chjúxihun najyuu. N'endohóo.

B'i ts'in y'enda já tjíxóo nga mjehe ts'íink'ien Jesu
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

- ⁴⁵ Máha xuta xi j'aisehe Mariá ko kikié ni xi kits'in Jesu, nkjin maha xi kis'ejihin.
⁴⁶ Tunga tjihin xi ngjisehe já fariseo ko kitsúyaha ni xi kits'in Jesu.
⁴⁷ As'ai já ná mi k'aku ko já fariseo kinchja njaha ngayjee já tjíxóo ko b'a kitsúhu:
 —¿Nkú n'éé éi ni? At'aha ja 'yún tít's'in kjuankjún ndo.
⁴⁸ Tsa tu nku k'uaíntehé raá nga b'a ts'ín, as'ai ngayjee xuta tsjénmkihí ndo ko incha k'j'uaí já Romá nga ts'ínkje nínkuná ko xuta nankiná.
⁴⁹ As'ai b'í kitsú Caifa xi tjihin nda ná'mi títjun nú xu'bo:
 —¿Á najmi mankjihinnuu?
⁵⁰ ¿A najmi ma chubayahánu nga tu sahá nda tjin tsa nku nda kuayántjaihi ngandaha ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in najmi n'ekjehe xuta nankiná?
⁵¹ Tunga najmi kuentaha ni Caifa kinchjaha nga b'a kitsú. Kui xi nda ná'mi títjun nú xu'bo ko xi nkúhu nku nda profeta kinchja éhen Ntjáná nga kuayá Jesu ngandaha naxinantóo.
⁵² Ko najmi tu suba ngandaha xuta xi ntje judio tjeheh ra kuayáha Jesu. Tá kuayá ní tu xi k'uékúhu ngayjee ntíhí Ntjáná xi tjímasún.
⁵³ Kui b'a maha, nístjin xu'bo kik'atuts'ihín ra já tjíxóo nga y'endakóho xinkjín xi má nga mjehe ts'íink'ien Jesu.
⁵⁴ Kui nga najmi tá kíkjatsú'ba chjihi Jesu ajihin xuta judio. Ngji t'axín nanki xi 'mi Efrain xi tíña maha ánte kixiú. Yo y'eñnáko já ni'yakuyáha.
⁵⁵ Nk'ie nga ja tibichú tíña S'í Pascua xi b'asje xuta judio, nkjin nkjún xuta incha ngji nanki Jerusalem tu xi ts'ín jehe yjoho nginkun Ntjáná kintehe ni nga kuichú s'íú.
⁵⁶ Yo tsangisjai Jesu ko kingjásjaiyaha xinkjín nga kabincha má ma nátsihín nínku. B'í ngján b'í kitsúhu xinkjín:
 —¿Nkú manuu? ¿A nibá ndo s'íú? ¿A ra najmi nibáhá?
⁵⁷ Kui chubó ja kitsjá kjuá já ná'mi k'aku ko já fariseo, tsa tjin xi be má tíña Jesu tjihin nga kuítsuya tu xi kama kuákj'ánijehé.

12

B'i ts'in nku tachjuún tsaténdzjoínúhu ntá sinjne Jesu
(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

- ¹ Nk'ie nga ndyja sa jun nístjin nga kuichú S'í Pascua, as'ai j'ai Jesu nanki Betanía, má síña ni'yaha Lazaro, nda xi kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo.
² Yo kis'endaha nku nichine. Marta y'éya nichinee ko Lazaro tá y'eññajihin xuta xi y'entut'áko Jesu yámixó.
³ As'ai j'aiko Mariá nku ra ma masen litru ntá sinjne xi 'mi nardo, xi 'yún nda ko xi 'yún chjí. Kui xi tsaténdzjoínúhu sjai Jesu ko tá kuihi ntsjakú kits'ínxijnukóho. Íxí kitsjehén ntá sinjne ayoo.
⁴ As'ai b'í kitsú Juda Iscariote, xi nda ni'yakuyáha Jesu xi askahan ts'íinkjas'ehen:
⁵ —Tsa tu sahá kuasatéña ntá sinjneí kai. Tsa jan unchan toon denarijo kuach'a, tu xi kama kuísinkóho xuta x'an.
⁶ Tunga najmi xuta x'ahán kits'innkjink'un nga b'a kitsú. Tu ngat'aha ní tooon b'a kitsúhu, at'aha kui xi f'átjo tooon ko bakjá ndyjé.
⁷ B'í kitsú Jesu:
 —Najmi tu ji b'echj'áihí tachjuún. At'aha nístjin nga s'eyanjia j'átjona ntá sinjneí.
⁸ Xuta x'an bi tehente k'úéntujinnuu, tunga an najmi tehente kuátejñajinnuu.
⁹ Nkjin nkjún xuta kint'é nga nanki Betanía tíña Jesu ko incha ngjisehe. Tunga najmi tu nkúhu Jesu ngjisehe. Tá incha ngji ní at'aha tá mjehe nga skue Lazaro xi kin'ekj'áiya ngáha ra ngabayoo.
¹⁰ As'ai kama njakú já ná'mi k'aku ko y'endakó xinkjín xi má nga ko Lazaro tjihin nga n'ek'ien.
¹¹ At'aha ngat'aha Lazaro nkjin nkjún xuta ts'asje t'axihín yjoho jóo. Tu sahá Jesu kis'ejihín.

B'i ts'in jas'en Jesu nanki Jerusalem
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

- ¹² Nístjin xi ma ndyjuun ngáha nkjin nkjún xuta kint'é nga Jesu k'j'uaí nanki Jerusalem, at'aha nkjin maha xi j'aik'asje S'í Pascua.
¹³ As'ai incha jakj'á tjiaha yá xkajén ko tsitju nga incha ngjikj'á niyá. B'í incha kitsú nga 'yún kinchja:
 —¡Kats'ínk'ankiná Ntjáná! ¡Ntjáná nda kats'ínko xi nibáha ngajoho, xi Nda Rejihí xuta Israel!
¹⁴ Nku ntí búrrú kisakúhu Jesu ko y'esún, xi nkú ts'in tjt'a éhen Ntjáná:

15 Xuta Sion, najmi tu binkjun.

Chasoo, ja nibá Ndá Reinuu nga t'ísun nku ntí búrrú.

16 Kui ni xu'bj najmi kamankjihin já ni'yakuyáha nga tjuhun. Tunga askahán ni, nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha, nk'iehé j'áitsjehen já ni'yakuyáha nga b'a ts'in tjit'a éhen Ntjaná nga kinchjanjímíyaha Jesu ko nga b'a kin'ehe.

17 Xuta xi t'inchako Jesu nk'ie nga kinchjaha Lazaro aya tsjóo nga kits'inkj'áíya ngáha ra ngabayoo, kui xi incha kitsúya ni xi kikié.

18 Kui kjuaha nga nkjin nkjún xuta tsitjuhu nga ngijk'á n'yáha Jesu, at'aha kint'é kjuankjún xi kits'in.

19 As'ai kinchjanjímíyaha já fariseo niu. B'i ngján b'i kitsúhu xinkjin:

—¿A tiyo? Najmi chumi nihi xi kama n'ée. Chase maruu. Ngayjee xuta túsjennkihí ndo.

B'i ts'in kitsúya títjun Jesu nga kuayá

20 Ta tjenjihin xuta k'ua xuta xi nchja griego xi ta incha j'ai nanki Jerusalen nga j'ai ts'intsjoho Ntjaná ajihin s'iu.

21 Kui xi j'aisehe Felipe xi ndá Betsaida, nanki xi t'ijnajihin ante Galilea, ko b'a kitsúhu:

—Ji ndá ntja, mjeni nga chaj Jesu.

22 As'ai Felipe ngji tsúyaha Andre ko nga joo ngji tsúya ngáha Jesu.

23 As'ai b'i kitsú Jesu:

—Ja kuichu chuba nga sakúchji kjuachánkaha Ntíhi Ndax'jun.

24 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Tsa najmi kujjje t'anankiu nku xujmá tuniñu ko kuayá, tu nku s'ejna subahá. Tunga tsa kuayá, nk'iehé nga tsjá chan xi y'un tse.

25 Xi tjoho yjoho, kui xi tu sahá ndyja. Tunga xi najmi tjoho yjoho asunntej, kui xi tu sahá kj'uatjo ko k'uéjna tik'un sín.

26 Tsa tjin xi tít's'inkjáiina nga an xi kama Ndá Ntjaha, katsjennkína. Má kúátejna, ta yo k'uéjna xi ts'jnkjáiina, ko Ntja Na' miu k'uasjenk'aha xuta xu'bo.

27 "Yún un tibehe animana nd'ai. ¿Nkú xían? ¿A b'i xían: Ji Na'mi, n'ekj'a t'axíní kjuanimá xu'bj nd'ai? Tunga kuihi xá jájhina.

28 Tu sahá takúchji kjuachánkahi, Na'mi.

Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai b'i kitsú nku ntá xi nibaha nk'a ján:

—Ja tsakuchjá kjuachánkana ko ta kuakuchjái ngáhana.

29 Nk'ie nga kint'é ntó xuta xi t'inchá yo, tjin xi b'a kitsú:

—Nku ch'on kjuaneya.

Ko k'ua xi b'a kitsú:

—Nku ntítsje kuanchjakoho.

30 As'ai b'a kitsú Jesu:

—Najmi ngandaná kuanu'yáha ntó. Ngandanu ní b'a kamaha.

31 Nd'ai n'ekokjua asunntej ko nd'ai kuich'onsje natsin jan xi tibatéxumaha asunntej.

32 Ko nga chjúsintjen nk'ana t'anankiu, ts'ian nga nibak'unna ngayjee xuta xi tjin asunntee.

33 B'a kitsú Jesu nga kitsúya xi nkú ts'in kuayáha.

34 As'ai b'a kitsú xuta:

—Tunga yanú ni xi tjit'a kjuatéxumoo, nga xi ts'jin nibá Ntjaná ngajoho k'uéjna sín. ¿Nkú ts'in b'a tibixihinni nga tjihin nga chjúsintjen nk'aha Ntíhi Ndax'jun? ¿Yá xi Ntíhi Ndax'in xi tibixín?

35 B'i kitsú Jesu:

—An nd'iu. Tu chuba njstjihin tijnajin sanuu. Tjinimo nga tjina sanuu nd'iu tu xi najmi kama jyunt'aihinnu. At'aha xi tsú'ba má jyuun najmi be má fi.

36 Nk'ie nga tijnajinnuu xi nkúhu nd'i, n'e s'ejinnú tu xi kwinimahanu má ndzjeen.

B'a kitsú Jesu ko as'ai ngji t'axihin xuto.

Kui ngat'ai xuta najmi kis'ejihin ra Jesu

37 Ndaha tsa nkjin nkjún kjuankjún xi kits'in Jesu nginkun xuta, tunga najmi kis'ejihin ra yáha kui.

38 B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kitsú ndá profeta Isaiá má nga b'a ts'in y'é't'a:

Ji Ntja, zyá xi kis'ejihin én xi kichubaj?

¿Yá xi kis'ejna chjihí nga'yúhun Ntjaná?

39 Kui kjuaha nga najmi kama kis'ejihin ra xuta, at'aha b'i ta ts'in y'é't'a ya Isaiá éhen Ntjaná:

40 Ntjaná y'échja tunkun xuta xu'bj ko kits'in ndjá animaha,

tu xi najmi skuéhe ko tu xi najmi kamankjihin ra,

tsa ts'jnk'óntjaiya animaha xi má nga ts'innkihí xuta xu'bj.

41 B'a kitsú Isaiá at'aha kikié kjuachánkaha Jesu ko kinchjanjímíyaha.

42 Kò tã nkjin maha já tjíxá xi kis'ejihín Jesu, tunga najmi kits'ínkiehé yjohò at'ahá tsankjún já fariseo kò najmi mjehe nga kuich'onsje ajihín xutã sinagoga.

43 B'a kits'ín at'ahá 'yún kama tsjo saha nga s'ehé kjuachánka ajihín xutã nga nginkun Ntjáná.

B'i ts'ín kinchjanijmíyaha yjohò Jesu

44 "Yún kinchja Jesu nga b'í kitsú:

—Xi s'ejihín an, najmi tũ nku an ts'í ejihín. Tã tís'ejihín xi kits'ín nibána.

45 Xi tibena, tibe xi kits'ín nibána.

46 An nd'í xi j'ai ts'ín ndzjehen xutã asunntej, tũ xi ngayjeé xi s'ejihín rã an najmi k'úéntuhu má jyuun.

47 "Tsa tjin xi kuínt'é én xi tínchja tunga najmi ts'íntjusuhún, najmi an kuasehe má ni xi nda kò má ni xi najmi nda xi kits'ín xutã xu'bo. At'ahá najmi kui xòò jájhina. Jáj ts'ínk'anki níná xutã.

48 Xi ts'ín t'axínna kò najmi ts'íinkjáihín én xi tínchja, tjinã xi kuasehe má ni xi nda kò má ni xi najmi nda xi kits'ín. Én xi tínchja, kui xi k'uéjñanehe ni xi kanéhe xutã xu'bo nstjin xi fekuu.

49 At'ahá najmi kuentã tínchjahana. Kuentãhá ní Nã'mi xi kits'ín nibána tínchjahana. Kui xi kitsjána kjuã má nihi xi tjihín nga kuinchja kò kuakuyá.

50 Kò be nga kjuatéxumaha ts'íink'íéntu tik'un síhín xutã. Kui kjuaha, xi nkú kitsúhuna Ntjá Nã'miu, b'a ts'ín tínchja.

13

B'i ts'ín tsanéjnu Jesu sjai já ni'yakuyáha

1 Chubahá ndyjaha nstjihín S'í Pascua kò be Jesu nga ja tibichú chubã nga k'uéjña asunnteé nga ngjuãí ngáha má tjinã Ntjá Nã'miu. Tehente kits'íntjo xutã xi ts'é xi tjintu asunnteé kò ngayjehe k'un kits'íntjo.

2 Kikjineko já ni'yakuyáha nichinehé s'íu, kò kui chubò ndanindoo ja kab'éjñajin anímaha Juda Iscariote ntíhi Simon nga ts'íinkjas'en Jesu.

3 Be Jesu nga Ntjá Nã'miu kits'ínkjas'en aya ntsja ngayjeé ni xi tjin. Be nga má tjinã Ntjáná nibaha kò nga yò ngjuaise ngáha rã.

4 Kui b'a maha, nk'ie nga tjintut'áha yámixò, as'ai tsisintjen Jesu, ts'asje najyun ndju xi yja kò jakj'á nku najyunxú nga y'ékjá ndayáha.

5 Jakj'á ntánjua, tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha kò kits'ínxijnukòho najyunxú xi y'ékjá ndayáha.

6 Nk'ie nga tsichuk'úhún Simon Pedro, b'a kitsú ndò:

—Ji Ndã Ntjá, ¿nkú ts'ín ji kuanejnuhuni tsuká?

7 B'í kitsú Jesu:

—Nd'ai najmi yai ni xi tít's'ian tunga askahán ni kamankjihín.

8 B'ahá tã kitsú ngáha Pedro:

—Ndaha tsa mí yjehe najmi kuanejnu tsuká.

B'í kitsú Jesu:

—Tsa najmi kuanejná tsukui, najmi tã xutã xi ts'an kamahani.

9 As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Ndã Ntjá, najmi tũ suba tsuká xi tanejnui ma. Tã tanejnui ntsã kò nintaká.

10 B'í kitsú Jesu:

—Xi as'ai kabinguyahá tũ tsukuhú machjéhen nga kfejnu, at'ahá je yje. Jun bi ja jo, tunga najmi ngatentenú.

11 At'ahá be Jesu yá xi ts'íinkjas'ehen, kui nga: "Najmi ngatentoo xi jo", kitsúhu.

12 Nk'ie nga ja kamaha nga tsanéjnu sjai já ni'yakuyáha, as'ai kingja ngáha najyun ndjuhu, y'ejñat'a yámixò kò b'í kitsú:

—¿A mankjinnuu ni xi kuats'ínkonuu?

13 Jun xi 'minú Ndã Maestru kò Ndã Ntjá. Kò tjinnuu kixi nga b'a bixínnú, at'ahá b'a tjin kjáihín.

14 Kui b'a maha, tsa an xi kuakanejnúhuna tsuku, nga an xi Ndã Maestrunuu kò Ndã Ntjánuu, kui nga kò jun tjihín nga kuanejnuhunu tsuku xinkju.

15 Ja kuak'iejñá chubayanuu tũ xi b'a n'ehenu xi nkú kuats'innuu.

16 Kjuaxi ni xi tixinnuu. Ndaha nku ndã musu najmi 'yún nk'a tjen nga ndã ntjáha. Kò nku ndã xi s'exá najmi 'yún nk'a tjen nga xi b'éxáha.

17 Tsa tímankjinnuu ni xi tixian kò tã n'etjusun, á b'a nda tjihín ts'ajun.

18 Najmi nga tentoo b'a tixinnuu. An be yá xi j'ajián. Tungã tjihín ni nga kuíjtusun éhen Ntjáná xi b'a ts'ín tjit'a: "Xi kjinekoña njñu, kui xi ja kama ndã kontrã."

¹⁹ Nd'ai b'a tíxinnu kintehe ni nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, tu xi nk'ie nga b'a kamoo s'ejihinnu nga an xi tu b'a ts'in tíjñaná.

²⁰ Kjuaxi ni xi tíxinnu. Xi ts'ínkjáihin xuta xi ts'ínkjáa, kui xi an títs'ínkjáinna. Ko xi ts'ínkjáinna, kui xi títs'ínkjáihin xi kits'in nibána.

B'i ts'in kitsúya Jesu nga Juda Iscariote ts'ínkjas'ehen

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹ As'ai xi ts'atséhe animaha Jesu ko b'i kitsú:

—Kjuaxi ni xi tíxinnu. Tíjñajinnu nku xi ts'ínkjas'enna.

²² As'ai b'i ngján incha tsase'a xinkjín já ni'yakuyó, at'aha najmi be ya xi títsu Jesu.

²³ Yo tíjñat'a tíñaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjoho nga tíjñat'akoho yámixó.

²⁴ Kui nga jyukji Simon Pedro kingjásjaiya sehen ra nda ni'yakuyá xu'bo nga ngjuásjaiyaha Jesu ya xi títsu.

²⁵ As'ai nda ni'yakuyó 'yún ngjik'un saha Jesu ko b'i kitsú:

—Ji Nda Ntia, zyá xi b'a ts'íiun?

²⁶ B'i kitsú Jesu:

—Xi ts'ínk'anchihí nínkuon ko tsjaha, kui xi b'a ts'íiun.

As'ai kits'ínk'anchi nínkuon ko Juda Iscariote kitsjáha, kui xi ntihí Simon.

²⁷ Nk'ie nga kik'aihi Juda nínkuon, jas'enjihin ndanindoo. As'ai b'i kitsúhu Jesu ndo:

—Kitsa n'ej ni xi n'ej.

²⁸ Tunga ndahá nku xi tjintut'a yámixó najmi kamankjihin á b'a kitsúhu ra.

²⁹ Tjin xi kits'innkink'un nga b'a kitsú nga tjihin nga k'uatse Juda ni xi machjén s'íu ko a ra nga tsjáha toon xuta x'an, at'aha Juda f'átjo toon.

³⁰ Nk'ie nga kik'aihi nínkuon Juda, tjen'yún tsitjusjehé natsiun. Ja jyun kui chubo.

Kui kjuatexuma tsetse xu'bi'y'éña Jesu

³¹ Nk'ie nga ja ngji Juda, b'a kitsú Jesu:

—Nd'ai sakúchji kjuachánkahá Ntíhí Ndax'iun, ko ni xi ts'ín Ntíhí Ndax'iun kuakúchji kjuachánkahá Ntjáná.

³² Ko tsa Ntíhí Ndax'iun kuakúchji kjuachánkahá Ntjáná, b'a ta ts'in Ntjáná kuakúchji kjuachánkahá Ntíu. Ja ma ma b'a kamoo.

³³ Jun ntína, tu kutjuhú tíjñajin sanuu. Kuinchísjainú tunga má nga kfíán najmi kama kuankiún. B'a ta tíxinnu nd'ai xi nkú nga ta kixihin xuta xingisoo.

³⁴ Tsjanuu nku kjuatexuma tsetse: N'etjó xinkju. Xi nkú nga ts'in tjona jun, b'a ta ts'in n'etjó xinkju.

³⁵ B'a ts'in skuéhe ngayjee xuta nga jun xi já ni'yakuyána, tsa n'etjó xinkju.

B'i ts'in kitsúya tíjjun Jesu nga Pedro b'a kuitsu nga najmi behe

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ B'a kitsú Simon Pedro:

—Ji Nda Ntia, zmá xi tjeheh k'úin?

B'i kitsú Jesu:

—Najmi kama tsjénkiní nd'ai má nga kfíán, tunga askahán ni tsjénkiní.

³⁷ B'ahá ta kitsú ngáha Pedro:

—Ji Nda Ntia, z'á najmi kama tsjénkini ra nd'ai? Tjínkuhu k'an nga kuayántjaihi ra.

³⁸ B'i kitsú Jesu:

—Za tjínkuhu k'uin nga kuayántjaihini? Kjuaxi ni xi tíxihin. Kintehe ni nga kjintá xanto b'a kuixin nga najmi yaní jan niyá tjihin.

14

B'i ts'in kitsúya Jesu nga ngjuaise ngáha ra Ntia Na'miu

¹ B'i ta kitsú ya Jesu:

—Najmi tu fantaha ruu yjonuu. N'e s'ejun Ntjáná ko kas'ejinnu an.

² Ni'yaha Na'miná tjin nkjún ante. Tsa najmi kjuaxi, ja ra nd'ai kixinyahanu kai. Kfín k'uendánu ante.

³ Tsa kfín k'uendánu ante, as'ai kjúáikj'a ngáhanu tu xi ta yo kuintsubahanu má nga kúatejña.

⁴ Yo niyá xi fi má nga kfíán.

⁵ B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntia, najmi yayí má k'úin. zNkú n'e chahani niyóo?

⁶ B'i kitsú Jesu:

—An niyá xi fi má tíjña Ntia Na'miu, an bakuyá én xi naxu ko an tsja kjuatík'un. Ndaha nku najmi kuichúshehe Ntia Na'miu tsa najmi an.

⁷ Tsa yanú, tã chà ruu Na'mina. Kò nd'ai tich'atuts'ihin ruu nga tíyo kò tunkun týakohonu.

⁸ B'a kitsú Felipe:

—Ji Nda Ntia, takúchjini Ntia Na'miu kò s'enkuni.

⁹ B'i kitsú Jesu:

—Ji Felipe, ja nd'ai tíjñajihinnuu. ¿A tũ yje najmi kjehe yání? Xi tíbena tã tibe Ntia Na'miu. ¿Á: “takúchjini Ntia Na'miu” tíbixihinni?

¹⁰ ¿A najmi s'ejihín ri nga an xi tíjñajihín Ntia Na'miu kò Ntia Na'miu tíjñajinna? Én xi tĩnchajonuu najmi kuentana tĩnchahana. Na'mi xi tíjñajinna, kui xi títs'ín ni xi ts'e.

¹¹ N'e s'ejiun nga an tíjñajihín Ntia Na'miu kò nga kui tíjñajinna. Tsa najmi s'ejiunuu éna, ndaha tsa tũ ni xi kits'ian n'e s'ejiun.

¹² Kjuaxi ni xi tíxinuu. Xi s'ejihín an tã kui nihi xi ts'ín xi nkúhu xi títs'ian. Kò yún chánka sa ni xi ts'ín xuta xu'bo, at'aha an tífia má tíjña Ntia Na'miu.

¹³ Ngayjee ni xi kuĩnchihu Na'miu ngajona, tsjanuu. B'a ts'ín an xi Ntia kuakuchihina kjuachánkah Ntia Na'miu.

¹⁴ Ts'ian ni xi kuĩnchihu ngajona.

B'i ts'ín kitsúya Jesu nga ts'ín nibá Espirituhu Ntiana

¹⁵ Tsa tjonuu an, n'etjusun kjuatéxumana.

¹⁶ Kuankihí Ntia Na'miu, kò tsjánuu kj'ai xi tã kuasĩkonuu kò xi k'úéñajin sínnyu.

¹⁷ Kui xi Espiritu xi kuakúchji ni xi naxu. Xuta xi najmi be Ntiana najmi kama ts'ínkjáihín, at'aha najmi ma chjihí kò najmi be yáha. Tunga máha jun, ja yo yáha, at'aha kui xi tíjñajinnuu kò k'úéñajinnuu.

¹⁸ Najmi k'uentú masennuu. Kjúáise ngáhanuu.

¹⁹ Sa kutju najmi tã skuéhena xuta, tunga máha jun, chanú. At'aha tíjña tík'an, kui nga tã kuĩntsubá tík'uhunnu.

²⁰ Nk'ie nga b'a kamoó, choo nga an tíjñajihín Na'mina kò jun tĩntsubajinnú kò an tíjñajinnuu.

²¹ Xi kj'uatjo kjuatéxumana kò ts'íntjusun, kui xi tjohe an. Kò xi ts'íntjona, Na'mina tã ts'íntjoho kò an ts'íntjá kò kuakuchihí yjona.

²² As'ai kinchja Juda, tunga najmi Juda Iscariotehé:

—Ji Nda Ntia, ¿nkú tíhín ra nga tũ jin kuakúchihíni yjohi kò nga najmi kuakúchihí yjohi xuta xi k'oo?

²³ B'i kitsú Jesu:

—Xi tjohe an, kui xi ts'íntjusun éna. Na'mina ts'íntjoho xuta xu'bo, kò Na'mina kò an kjúáisehí nga kuĩntsubáko tehentei.

²⁴ Tunga xi najmi tjohe an, najmi ts'íntjusun éna. Én xi tínu'yó, najmi an ts'an. Ts'e Na'mi xi kits'ín nibána.

²⁵ B'i tíxinuu nk'ie nga tíjñajin sanuu.

²⁶ Tunga Ntia Na'miu ts'ín nibá Espiritu Santo ngajona. Kui xi kuasĩkonuu. Kuakúya yjenuu kò ts'ínkj'áitsjen yjenuu ni xi kixinnuu.

²⁷ Tíb'ejñánuu kjuajyu. Kjuajyuna títsjanuu. Najmi b'a ts'ín tsja xi nkú ts'ín tsjá asunntej. Najmi tũ fantaha ruu yjonuu kò najmi tũ binkjun.

²⁸ Ja kuanu'yó nga b'a kuaxinnuu nga kfián kò kjúáise ngáhanuu. Tsa kjuaxi nga tjonuu an, tã tsjo kamanuu nga kfián má tíjña Ntia Na'miu, at'aha yún chánka sa Ntia Na'miu nga an.

²⁹ Nd'ai b'a tíxinuu kintehe ni nga kuĩtjusun ni xi tíhín nga kama tũ xi s'ejihinnuu nk'ie nga b'a kamoó.

³⁰ Najmi tã tse kuĩnchako sahanuu, at'aha kj'uai xi tibatéxumaha asunntej. Najmi tíhín nga'yún tsa kui xi ts'ín nganana.

³¹ Tunga tíhín ni nga b'a kama, tũ xi kamankjihín ra asunntej nga tjona Ntia Na'miu kò nga títs'intjusan xi nkú kitsúna. Tĩsintjoon kò tjián.

15

B'i ts'ín kits'ínchjén Jesu yá tũntsjajé kò tjiaha nga tsakúya

¹ 21 'An tũts'in yá tũntsjajé xi nda, kò Na'mina xi ts'e yá tũntsjajé.

² Ngayjee tjia xi tíjna xi najmi tsjá tu, batet'a. Kò ngayjee tjia xi tsjá tu, ts'ín chuhun tũ xi yún ngjua saha ra.

³ Ngat'a ts'ajun, én xi tsakuyánuu kits'ínchjén Na'mina nga kits'ín chunnuu.

⁴ Tĩntsubajinnú kò an kúateñajinnuu. Nku tjia najmi ma tsjá suba tũ tsa najmi tjit'a yáha. B'a tã ts'ín najmi k'uo tũ tsa najmi kuĩntsubajinnú.

⁵ 'An tuts'in yá tuntsajéé kō jun tjiaha. Xi tǐñajinna kō an tǐñajihin, kui xi 'yún tsjá tu. At'aha tsa najmi tǐján, najmi chumi nihi xi kama n'oo.

⁶ Xi najmi k'úéñajinna nguajiya natsin ján xi nkúhu tjia xi tit'áha yá tuntsajéé. Yo xi kō s'entukú kō n'ekj'ajin ajin nd'íu nga kuiti.

⁷ Tsa kuñtsubajinnú kō tsa énná k'úéñajinnú, tǐnchíu tú mí ni xi mjehénú kō k'uaínú. Koi ni xu'bj xi kuakúchji kjuachánkaha Na'mina, nga 'yún k'uo tu kō nga xuta ni'yakuyána kamo.

⁹ Xi nkú ts'in tjoho an Ntia Na'miu, b'a ta ts'in tjona jun. Tǐntsubajin sahanu kjuatjona.

¹⁰ Tsa n'etjusun kjuatéxumana, tú nkú kuñtsubajinnú kjuatjona, xi nkú ts'in tǐts'intjusan kjuatéxumaha Na'mina kō tú nkú tǐñajinná kjuatjoho.

¹¹ B'a tǐxinnyu tu xi tsjo k'úéhenú xi nkú ts'in tsjo tǐinna. Nk'ie nga b'a n'oo, b'ihí ts'in nga tsjo k'úénnú.

¹² Kui kjuatéxumana xu'bj: B'j ngján n'etjō xinkju xi nkú ts'in tjona jun.

¹³ Kui xu'bj kjuatjō xi 'yún chánka xi tǐña, tsa tǐn xi kuayántjaihi xinkjín.

¹⁴ Jun xi xuta xinkjían tsa n'etjusun kjuatéxuma xi tǐtsjanú.

¹⁵ Najmi ta já musu tǐxihinnú, at'aha já musu najmi be ni xi ts'in nda ntiaha. Tunga xuta xinkjáhán tǐxinnyu, at'aha tǐb'ejná chjinnyu ngayjee ni xi kitsúna Na'mina.

¹⁶ 'Najmi jun xi kichj'ajinnú. An ní xi j'ajinnú kō kitsja xánnyu nga kuankúin kō k'uo tu. 'Yún tse kuichúkjuaha tunnyu. Kui kjuaha nga tsjáhanú Ntia Na'miu tú mí nihi ni xi kuinchihnyu ngajona.

¹⁷ Kui kjuatéxumana xu'bj: B'j ngján n'etjō xinkju.

B'j ts'in kitsúya Jesu nga n'e uncha já ni'yakuyáha

¹⁸ Tsa ts'jin unkiennyu xuta asuntee, n'ekj'áitsjon nga an tjun kits'in unkiena.

¹⁹ Tsa asunteej ts'ennyu, ts'jintjonnyu xuta asunteej xi nkú ts'in tjoho xinkjín. Tunga najmi asuntejhi ts'ennyu, at'aha an j'ajinnú ajihin xuta xi tǐn asunteej. Kui kjuaha nga ts'jin unkiehenú.

²⁰ T'ejin tak'un én xi kuaxinnú, nga nku nda musu najmi 'yún nk'a tjen nga nda ntiaha. Tsa tjennki unkiena xuta, kō ta jun tsjennki unkiennyu. Kō tsa tǐts'intjusan énná, ta ts'jintjusan énnú.

²¹ Ngayjee ni xu'bj ts'jínkonnyu xuta tú ngat'ana, at'aha najmi incha be xi kits'in nibána.

²² Tsa najmi jái nchjaka xuta xu'bo, najmi s'ehé rá jé. Tunga nd'aj najmi ta tǐn nkú ts'in kuasinkoho yjoho ngat'aha ngatitsun xi tǐncha ts'in.

²³ Xi unkiena ta unkie Na'mina.

²⁴ Ni xi ndaha nku najmi kjee ch'aha ts'in kits'ian ajihin xuta xu'bo. Tsa najmi b'a kits'ian, najmi s'ehé rá jé. Tunga ndaha tsa incha kikié ni xi kits'ian, tú nkú incha kits'in unkiehéní Na'mina kō an.

²⁵ B'a kama tú xi tsitjusun ni xi tǐt'a xujun kjuatéxumaha xuta xu'bo má nga b'a tǐtsu: "Chuba incha kits'in unkiehéná."

²⁶ Tunga k'j'uaihi xi kuasinkonnyu, xi ts'in nibásennyu nk'ie nga tǐñaka Na'miu. Má tǐña Na'miu njbaha. Kui xi Espiritu Santo xi kuakúchji ni xi naxu. Kui kuinchjanjímíyahaná.

²⁷ Jun bi ta chubanjímíyahanú, at'aha santaha nkúhu nga tuts'ihin ni tǐntsubakonú.

16

¹ Tǐxinyanú ni xu'bj tú xi najmi n'endyjajihin ruu yjonnyu.

² At'aha kuich'onsjennyu ajihin xuta sinagoga. Kuichú chuba nk'ie nga tú yáha ni xi ts'jínk'iennyu, b'a kama nk'ie nga sasíhin Ntjáná nk'ie nga b'a ts'jinnú.

³ B'a ts'jinnú xuta at'aha najmi benj, ta ndaha Na'miu kō ta ndaha an.

⁴ Tǐxinyanú nga b'a kama tú xi nk'ie nga kuichúhu chubō k'j'uaifjehennú nga b'a kixinnú.

B'j ts'in kitsúya Jesu ni xi ts'jin Espiritu Santo

'Najmi kixinyanú ni xu'bj nga tuts'ihin ni at'aha an tǐñajin sanú.

⁵ Tunga nd'aj tǐfia má tǐña xi kits'in nibána. Jun najmi tǐchasajayanú má kfián.

⁶ Tú sa ní tǐ'be nusin nusinnú at'aha b'a tǐxinnyu.

⁷ Tunga kjuaxihí ni xi tǐxinnyu. Tú sahá ngandanú nga kfián. At'aha tsa najmi kfián, najmi k'j'uai xi kuasinkonnyu. Tunga tsa kfián, kui xi ts'in nibásennyu.

⁸ Nk'ie nga k'j'uai, ts'jin nga kamankjihin xuta xi tǐn asunteej nga ngatitsun tǐhín, kō nga an kits'ian ni xi naxu nginkun Ntjáná, kō nga Ntjáná kuasehé ni xi nda kō ni xi najmi nda kits'in xuta.

⁹ Kamankjihin xuta nga ngatitsun tǐhín, at'aha najmi s'ejihín an.

¹⁰ Kamankjihín nga naxu kits'ian, at'aha tǐfia má tǐña Na'miu. Najmi ta cháhanú.

¹¹ Kò kámankjihin nga Ntjáná kuasehe ni xi nda kò ni xi najmi nda kits'in, at'ahá ja kis'enéhe ni xi kanéhe xi batéxumaha ásunntej.

¹² Tjín nkjún sana ni xi xinyanuu tunga najmi kámakjinnuu nd'aj.

¹³ Nk'ie ní k'uaí Espiritu xi b'ejña chji ni xi naxu tjín, kui xi kuakúyanuu ngayjee ni xi naxu tjín. At'ahá najmi kuentaḡa kuinchjaha. Ni xi kuint'é ní, kui ní nihi xi kuinchja. Kò tã kuitsuyanuu ni xi kama askahan.

¹⁴ Kui xi ts'jin nga kámankjinnuu ni xi tít's'ian. B'a ts'in k'uejña chjili kjuachánkana.

¹⁵ Ngayjee ni xi y'ahá ra Ntjá Na'miu, kò tã an y'ahana. Kui kjuaha nga b'a tíxihinnuu nga Espiritu ts'jin nga kámankjinnuu ni xi tít's'ian.

B'i ts'in kitsuyaha Jesu já ni'yakuyaha nga ngjuai

¹⁶ Sa kutju najmi tã cháhanú, kò sa kutju chá ngáhanú. At'ahá má tjíña Na'miu kfíán.

¹⁷ As'ai k'ua já ni'yakuyaha b'i ngján kingjásaiyaha xinkjin:

—Nkú tshuḡ ra niu? B'a tít'suná: “Sa kutju najmi tã cháhanú kò sa kutju chá ngáhanú.” Kò tã b'a tít'su: “At'ahá má tjíña Na'miu kfíán.”

¹⁸ Nkú tshuḡ ra én xi tsu: “sa kutju”? Najmi mankjinná ni xi tinchjakoná.

¹⁹ Kamankjihin Jesu nga mjehe já ni'yakuyóo ngjuásaiyaha nkú tshuḡ ra niu kò b'a kitsú: —Ja b'a kuaxinnuu nga sa kutju najmi tã cháhanú kò sa kutju chá ngáhanú. ¿A kui nihi xi tíchubanijmíyakohonu xinkju?

²⁰ Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Ch'jú kò k'ué nusin nusinnuu, tunga xutã xi najmi be Ntjáná bi s'ehe kjuatsjo. Ndahá tã k'ué nusin nusinnuu, tunga askahán ni kjuatsjo kama ngáha kjuanusinnuu.

²¹ Xi nkúhu nku tãchjuún xi tshin nku ntí, s'ehe kjuaba at'ahá ja kuichu chubaha. Tunga nk'ie nga ja kuatsin ntíu, najmi tã f'áitsjehen ra kjuanimo, at'ahá tsjo maha nga nku ntí s'ejñaha.

²² B'a tã ts'in tíma nusinnuu nd'aj, tunga nibasehé ngáhanuu. Tsjo k'ué ngáha ra animanuu kò najmi ch'a xi kama kje'anuu kjuatsjonuu.

²³ Kui njstjiun ndaha nku ni najmi tã chásaiyahanú. Kjuaxi ni xi tíxinnuu. Tsjánuu Ntjá Na'miu tũ mi nihi ni xi kuinchihuu ngajona.

²⁴ Santaha nd'aj ndaha nku ni najmi kjee binchiu ngajona, tunga nd'aj tinchú kò nek'jóhon tũ xi 'yún s'ehenuu kjuatsjo.

²⁵ Tíb'ejñá chubayanuu nd'aj tunga kuichúhú chubá nk'ie nga najmi tã k'uejñá chubayahanuu. K'uejñá chji sisinnuu Ntjá Na'miu.

²⁶ Kui njstjiun kuinchú ni xi mjenuu ngajona. Najmi kámachjén tsa an kuankintjájinnuu nginkun Ntjá Na'miu.

²⁷ Kui xi tã tjoho jun, at'ahá tjonuu an kò s'ejinnuu nga má tjíña Ntjáná nibahana.

²⁸ Má tjíña Ntjá Na'miu nibahana kò jáá ásunntej. K'uejñá ngáhana ásunntej kò kfínse ngáha ra Ntjá Na'miu.

²⁹ B'a incha kitsú já ni'yakuyaha:

—Nd'aj tíchubako kixi kixini. Najmi túb'ejña chubayani.

³⁰ Tímankjinni nd'aj nga yai ngayjee ni xi tjín kò najmi machjén tsa tjín xi ngjuásaiyahi. Kui kjuaha nga s'ejhinni nga má tjíña Ntjáná nibahani.

³¹ B'i kitsú Jesu:

—¿A s'ejinnuu nd'aj?

³² Tunga kuichúhú chubá kò ja kuichu chubó nd'aj nk'ie nga nkúnkú kuanín t'axiún nga saténdzjoyo kò k'uejña subanú. Tunga najmi tjíña subaná, at'ahá Ntjá Na'miu tjíñakona.

³³ Tixinyanuu ni xu'bj tũ xi s'ehenuu kjuajyuna. Un skuenuu ásunntej, tunga tsjohó kat'enuu at'ahá an ja kits'in nganaha ásunntej.

17

B'i ts'in kinchjantjai Jesu já ni'yakuyaha

¹ Nk'ie nga ja kamaha Jesu nga b'a kitsú, as'ai tsasenjinki nk'a jáan kò kinchjako Ntjáná nga b'i kitsú:

—Ji Na'mi, ja kuichu chubá. Takúchji kjuachánkaha Ntíhi tũ xi kò kui Ntíhi kuakúchjili kjuachánkahi.

² At'ahá kik'aj xáhi xi má nga kuatéxumaha ngayjee xutã, tũ xi ts'jínk'iéntu tik'un síhin ngayjee xi ji kik'aihi.

³ Nga k'uéntu tik'un sín xutã, kui xi tshuḡ ra nga skuéhi ji xi Ntjá nku tutuu kò nga skuena an Jesucristo xi kin'e nibái.

⁴ Ja tsakuchjá kjuachánkahi ásunntej nga kits'intjusan xá xi kik'ajni.

⁵ Nd'aj Na'mi, takúchji kjuachánkana nginkuin, kjuachánka xi tũ b'a ts'in jáhá tjíhana nginkuin kintehé ni nga kis'ejña ásunntej.

⁶Ja y'ejña chjih xuta yáha ji, xuta xi kik'aini ajihin xuta xi tjin asunntej. Ji ts'i xuta xu'bj ko kik'aini, ko kits'intjusun éhin.

⁷Mankjihin nd'ai nga ngayjee ni xi kik'aini má tinchin nibáha.

⁸At'aha én xi kik'aini, kixinyaha xuta xu'bj. Kits'inkjáihin ko kamankjihin nga kjuaxi nga má tinchin nibahana. S'ejihin nga ji kin'e nibáni.

⁹T'ibankintjáih xutai. Najmi t'ibankintjáih xuta asunntej. T'ibankintja xuta xi kik'aini at'aha ji ts'i.

¹⁰Ngayjee xuta xi ts'an ja ta ts'i, ko xi ts'i an ta ts'an. Tíma chji kjuachánkana ajihin xuta xu'bj.

¹¹'An kfián má tinchin, tunga kui k'úentu sa asunntej. Tsje ni ji, Na'mi. Nga'yihin chúnkoho ri xuta xu'bj xi kik'aini tu xi nkuhú incha kamaha xi nkúhu ñá.

¹²Nk'ie nga tsátejñajihin xuta xu'bj asunntej, kikunkoho ra nga'yihin ko tsasehe. Ndaha nku najmi kindyja. Tu nku sahá xi tjeheñ ra nga ndyja, kui xi kindyja tu xi kuitjusuhun ni xi tjit'a xujun éhin.

¹³Tunga nd'ai má tinchin tífia. Tíxinya ni xu'bj nk'ie nga tíjña sa asunntej tu xi s'ejñajin kikjihin ra kjuatsjona xuta xu'bj.

¹⁴An kixinyaha éhin, ko xuta asunntej kits'in unkiehe at'aha najmi asunntej antehé xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁵Najmi t'ibankihi nga kuich'onsjei asunntej, tunga chjúxin t'axihín ri ni xi ch'onk'uun.

¹⁶Najmi asunntej antehé xi nkú ts'in najmi asunntej antena.

¹⁷Éhin bakúya ni xi naxu tjin. N'ei nga katumankjihin xuta xu'bj ni xi naxu, tu xi kats'inkjas'eheñ ri yoho nga ts'jin ni xi mjehi.

¹⁸Xi nkú ts'in kin'e nibáni asunntej, b'a ts'in títs'inkjá xuta xu'bj asunntej.

¹⁹Ngandaha xuta xu'bj títsjaha yjona nga ts'ian ni xi mjehi, tu xi ko ta kui kamaha ra ts'inkjas'eheñ ri yoho nk'ie nga kamankjihin ni xi naxu tjin.

²⁰Najmi tu nku xuta xu'bj t'ibankintja. Ta t'ibankintja xi s'ejihin an nk'ie nga kuint'é én xi kuitsuya xuta xu'bj,

²¹tu xi nkuhú kamaha ngayjee. Xi nkú ts'in tinchunjinní ko an tíjñajihin, Na'mi, b'a ta ts'in nkuhú katumajinná xuta xu'bj, tu xi s'ejihin ra xuta asunntej nga ji kin'e nibáni.

²²Kitsjaha xuta xu'bj kjuachánka xi kik'aini tu xi nkuhú kamaha xi nkú ts'in nkuhú mahaná.

²³An tíjñajihin xuta xu'bj ko ji tinchunjinní tu xi b'a ts'in nkuhú kuichú maha. B'a ts'in xuta asunntej kamankjihin ra nga ji kin'e nibáni ko nga tjohi xuta xu'bj xi nkú ts'in tjohi an.

²⁴Ji Na'mi, mjena nga k'úentukona xuta xi kik'aini má nga kúátejña, tu xi skuéhe kjuachánkana xi kik'aini at'aha kin'etjóni kintehe ni nga kamanda asunntej.

²⁵Ji Na'mi xi naxu n'ekoi xuta, xuta asunntej najmi behi. Tunga máha an, behe ko ta xuta xu'bj be nga ji kin'e nibáni.

²⁶Y'ejña chjih xuta xu'bj yáha ji ko tu nku k'uejña chjihí saha, tu xi kamaha ra ts'íntjoho xuta xinkjin xi nkú ts'in tjohi an. B'a ts'in kúátejñajihin ra.

18

B'i ts'in j'aichj'anijé Jesu

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

¹Nk'ie nga ja kamaha nga kinchjako Ntjáná Jesu, as'ai tsitjuko já ni'yakuyáha. Incha ngji ngabantá ntáxunká Cedron ko jas'en nku ante má t'jintje yá tu.

²Juda xi títs'inkjas'eheñ ta be ante xu'bo, at'aha nkjin níyá kama ñjako Jesu já ni'yakuyáha yo.

³Kui nga Juda j'aikoho já jun ko chuba já xi kunntá n'inku xi kits'in nibá já na'mi k'aku ko já fariseo. Kui xi incha y'a nd'í ko k'jcha.

⁴Ja be Jesu ngayjee ni xi kamaha ko tsasinjña títjun nga b'j kitsúhu jóo:

—¿Yá xi t'ibinchisjó?

⁵B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, ndá xi nibáha Nazaret.

—Ahán niu —kitsú Jesu.

Ta kabasinjñajihin jóo Juda xi títs'inkjas'eheñ.

⁶Nk'ie nga b'a kitsú Jesu: “Ahán niu”, incha ngjinji astun jóo ko tsixuntu.

⁷As'ai Jesu ta kingjásjaiyahá ngáha ra:

—¿Yá xi t'ibinchisjó?

B'a incha kitsú jóo:

—Jesu, ndá xi nibáha Nazaret.

⁸B'i kitsú Jesu:

—Ja b'a kuaxinnu nga ahán niu. Tsa an xi tbinchisjáínú, tjehernto nga katji já xu'bi.

⁹ B'a kama tu xi tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kinchjako Ntjaná nk'ie nga b'a kitsú: "Na'mi, xuta xi kik'aini, ndaha nku najmi kits'inndya."

¹⁰ As'ai ts'asje kichá xi y'a Simon Pedro ko kingjáha nga tsatet'a tjabaxínñju kixi nda xi 'mi Malco, xi nda musuhu nda na'mi títuun.

¹¹ Tunga b'jhi kitsúhu Jesu Pedro:

—Tjaya ngáhani kichahí tjabaxihin. Tsa Ntja Na'miu títsjana kjuanjima xu'bi, za najmi tíhín ni nga un skuena?

¹² As'ai já juun ko nda jun k'akuhu ko já xi kunntá ninku incha jak'ánijé Jesu nga y'et'a'yún.

¹³ Títjun ngjiko ni'yaha Ana, na'mi nchí'yaha Caifa, xi tíhín nda na'mi títuun nú xu'bo.

¹⁴ Kui Caifa xi tsinch'a já judío k'aku nga b'a kitsú nga tu sahá nda tjin tsa nku nda kuayántjai ngandaha ngayjee xuta.

B'i ts'in kitsúya Pedro nga najmi be Jesu

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵ Simon Pedro ko k'ái sa nda ni'yakuyá incha kitsjennkíhí Jesu. Nda ni'yakuyá xu'bi behe nda na'mi títuun ko jas'enko Jesu natsin ni'yaha nda na'mi títuun.

¹⁶ Tunga máha Pedro, tsasinjña natsiun má tjen ankjuo. Kui nga as'ai tsitjuhu nda ni'yakuyá xi behe ra nda na'mi títuun ko kinchjako na xi tikunntá ankjuo nga kits'inkjas'en Pedro.

¹⁷ As'ai kingjásjaiya na xi tikunntá ankjuo:

—za najmi kohó ji xi tá chá ni'yakuyáha chá xu'bo?

—Najmi an —kitsú Pedro.

¹⁸ Nch'an kui nístjiun. Kui nga já musu ko já xi kunntáha ninku tjincha ts'insut'áha yjoho t'a nd'í xi kats'in'yún. Pedro tá síjñajihín nga títs'insut'á yjoho.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda na'mi títuun

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹ As'ai nda na'mi títuun kingjásjaiyaha Jesu yáha já ni'yakuyáha ko mí nihi xi bakúya.

²⁰ B'j kitsú Jesu:

—Kinchja chji chja nginkun ngayjee xuta. Tehente tsakuyá ni'ya sinagoga ko natsihín ninku má nga ma njaku ngayjee xuta judío. Ndaha nku ni najmi kinchja 'ma.

²¹ zA ana tíchasjaiyahaní? Chasjaiyahí xuta xi kint'é ni xi kinchja. Kui xi be ni xi kinchja.

²² Nk'ie nga b'a kitsú Jesu, as'ai kik'onjihín nku nda xi kunntá ninku ko b'a kitsúhu:

—zA b'a n'e tíchubakohoni nda na'mi títuun?

²³ B'j kitsú Jesu:

—Tsa ch'on kuaxian, t'inyani má én ch'on tsuhu xi kuanchja. Tunga tsa b'a tjin ni xi kuaxian, zA kuakich'onjihinni?

²⁴ As'ai Ana kits'ínkji Jesu nginkun Caifa xi nda na'mi títuun nga tjin'yún ts'ihín ra.

B'i ts'in Pedro b'ahá tá kitsú ngáha nga najmi be Jesu

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Máha Simon Pedro, kabasinjña sa nga títs'insut'á yjoho t'a nd'íu. As'ai kichasjaiyaha:

—za najmi kohó ji xi tá nku nda ni'yakuyáha ndo?

Tunga najmi kits'inkiehé yjoho Pedro. B'a kitsú:

—Najmi an niu.

²⁶ Nku nda musuhu nda na'mi títuun xi xinkjín maha nda xi Pedro tsatet'a tjabaxínñju, kui xi tá kingjásjaiyaha:

—za najmi kuakiehé ra nga ko ji kabasinjñakoi ndo ján má tjintje yá tuu?

²⁷ Tunga b'ahá tá kitsú ngáha Pedro nga najmi be Jesu. Ko tá kuihi chubo kikkjintá nku xanta.

B'i ts'in kin'ekokjua Jesu nginkun nda títuun Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5, 13-25)

²⁸ As'ai tsitjukoho jóo Jesu ni'yaha Caifa nga ngjikohe ni'ya pretorio, má nga ts'in kjuá nda títuun Roma. Ja tífi ma sen niu ko najmi incha jas'en jóo ni'ya pretorio, at'aha tsa kjuas'en nku ni'ya xi najmi xuta judío ts'e, tsuhu ra nga najmi tá jehe nginkun Ntjaná ko najmi tá ma kjienehe nichinehe S'í Pascua.

²⁹ Kui nga tsitjusjehe Pilato natsiun nga j'ai nchjakoho ra. B'a kitsúhu jóo:

—zÍ kjuaha tibatejénehenu ndai?

³⁰ B'a kitsú jóo:

—Tsa najmi nda ch'onk'un niu, najmi aya ntsaj ra n'ekjas'ein.

³¹ B'a kitsú Pilato:

—Tū sahá tankínkoo kō n'ekokjuoo xi nkú ts'in tjiña kjuatéxumanuu.
 B'a kitsú já judio k'aku:
 —Tjiña nkjúnni tsa n'ek'iein xuta.
³² B'a ts'in tsitjusuhun én xi kinchja Jesu nga kitsúya tíjün nkú ts'in kuayáha.
³³ As'ai jas'en ngáha Pilato ni'ya pretorio. Kinchjahá Jesu kō b'a kitsúhu:
 —¿A ji xi nda rejhi xuta judio?
³⁴ B'i kitsú Jesu:
 —¿A kuentahi b'a tibixihinni, a ra tjiñin xi kuatsúyahi yáha an?
³⁵ B'a kitsú Pilato:
 —¿A nda judioná? Xuta nankihi kō já na'mi k'aku kuats'ínkjas'enna ji. ¿Mí nihi xi kin'ei?
³⁶ B'i kitsú Jesu:
 —Najmi b'a ts'in batexuma xi nkú ts'in batéxuma já rej xi tjin asunntej. Tsa ni xi b'a ts'in tibatemahana kai, kjaántjaina xi tjincha ts'inxát'ana tū xi najmi n'ekjas'ehen ra an já judio k'aku. Tunga najmi b'ahá ts'in tibatemuma.
³⁷ B'a kitsú Pilato:
 —¿A xúhu nda rej ní?
 B'i kitsú Jesu:
 —Nda rej, xi nkú tibixin. Tunga kitsinná kō jáa asunntej tū xi kuakuyáhana ni xi naxu tjin. Ngayjee xuta xi ts'ínkjáñin ni xi naxu tjin nt'é ntaña.
³⁸ B'a ta kitsú ngáha Pilato:
 —¿Mí nihi xi naxu?
 Nk'ie nga b'a kitsú, as'ai tsitju nga ngjise ngáha ra xuta judio. B'a kitsúhu:
 —Najmi chumi jéhe tsákújinna tsa tjeheh ndo.
³⁹ Tunga b'ahá ts'in tjiña niyánu nga ts'in ndáñhi nku nda nubayá xi binchinú nga S'i Pascua. ¿A mjenuu nga ts'in ndáñhi nda rejhi xuta judio?
⁴⁰ As'ai b'a incha kitsú jóo nga kikjintáya:
 —¡Najmi tū kui ndo n'e ndáñhi! ¡Tū sahá Barraba n'e ndáñhi!
 Máha nda Barraba, nda ndyjéhé niu.

19

¹ As'ai kitsjá kjuá Pilato nga s'ehé Jesu.
² Já juun kits'innnda nku corona na'yá kō y'é'ahá nintaku. Kits'innnga nku najyun ndju kuan xi nkúhu xi bja já rej nga incha kik'aya.
³ J'aik'úhün kō kik'onjin nga b'a kitsúhu:
 —¡Antahi, nda rejhi xuta judio!
⁴ As'ai ta tsitjuhú ngáha Pilato natsiun kō b'a kitsúhu jóo:
 —Ts'ink'onsjenuu ndo natsiun tū xi cháhanu nga najmi chumi jéhe xi tsákújinna ndo.
⁵ As'ai tsitju Jesu natsiun nga tji'a ts'ihin ra corona na'yoo kō nga yja ts'ihin najyun ndju kuon. B'a kitsú Pilato:
 —¡Á ndo ei!
⁶ Já na'mi k'aku kō já xi kunntá ninku, nk'ie nga incha kieke Jesu kikjintáya:
 —¡Tjat'a kruj ndo! ¡Tjat'a kruj!
 B'a kitsú Pilato:
 —Tū sahá jun tankínkoo kō tjat'a kruu. An najmi chumi jéhe xi tsákújinna ndo.
⁷ B'ahá ta kitsú ngáha já judio k'aku:
 —Tjiñani kjuatéxuma kō xi nkú ts'in tjiña kjuatéxumani tjiñin nga kuayá ndai, at'ahá Ntíñi Ntíñaná tít'sin ma yjoho.
⁸ Nk'ie nga kint'é Pilato niu, 'yún kitsankjún sa.
⁹ Ta jas'ehén ngáha ni'ya pretorio kō b'a kitsúhu Jesu:
 —¿Má nibáhani?
 Tunga najmi kinchjahá Jesu.
¹⁰ As'ai b'a kitsú Pilato:
 —¿A najmi chubakohóni? ¿A najmi yaní tsa kama kjuat'á kruuhu kō tsa ts'in ndái ngáhara?
¹¹ B'i kitsú Jesu:
 —Ndaha nku ni najmi kama n'ení tsa najmi Ntíñaná kitsjá xáhi. Kui kjuaha, xi kits'ínkjas'ehenna aya ntsai 'yún tjeñ saha ra jé nga ji.
¹² Kui chubo kik'atuts'ihin Pilato nga tsangisjai niyá xi nkú ts'in kama ts'ijin ndái ngáha ra Jesu. Tunga b'ihí ts'in incha kikjintáya já judio k'aku:
 —¡Tsa n'e ndáñhi ndo, najmi nda tñ'ei nginkun nda tíjün Cesar! ¡Xi nda rej ts'in ma suba yjoho, kui xi tífi kontraha nda tíjün Cesar!
¹³ Nk'ie nga kint'é Pilato én xu'bí, as'ai kik'onsje Jesu natsiun kō y'ejña ante xi má nga ts'in kjuá, ante xi 'mi Má Kjiya Ndjió, én xi tsuhú ra Gabata nga én hebreo.

¹⁴ Nɪstjin xu'bj ja tɪncha b'enda xuta ni xi ts'e S'í Pascua, at'aha ja tɪbichú tiña s'íu. Nkú ra ma nga chuba te jo niu. As'ai b'a kitsúhu Pilato xuta judio:

—jÁ nda reinu e!

¹⁵ B'a incha kitsú xuto nga kikjintáya:

—jTich'onsjei ndo! jTich'onsjei! jTjat'a kruj ndo!

B'a kitsú Pilato:

—jA ngjuat'á kruuná nda reinu?

B'a kitsú já na'mi k'aku:

—jNajmi tɪn sanj k'aj nda rej, tu nku sahá nda tɪtjun Cesar!

¹⁶ As'ai Pilato kitsjá kɷa nga s'et'a kruu Jesu ko incha ngjikohó jóo.

B'i ts'in kis'et'a kruu Jesu

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ As'ai tsitju Jesu nga y'anji kruuhu nga ngji ante xi 'mi Nintaku Anjima, én xi tsuhu ra Golgota nga én hebreo.

¹⁸ Yo kis'et'a kruu kui ko jo sa já. Nku xi kis'et'a kruu nga kixihj ko nku nga skúhun.

¹⁹ Kitsjá kɷa Pilato nga s'et'a nku yáte antsjáku kruu. B'i ts'in kis'et'a: "Jesu, nda xi nibáha Nazaret, nda rejihj xuta judio."

²⁰ Nkjin xuta judio kits'inya ntuu, at'aha tiña maha naxinantóo ante má nga kis'et'a kruu Jesu ko at'aha kis'et'a yátee én hebreo ko én latin ko én griego.

²¹ As'ai j'aisehe Pilato já na'mi k'akuhu xuta judio ko b'a kitsúhu:

—Najmi nda tɪn nga: "Nda rejihj xuta judio", tɷt'a yátee. Tu sahá t'et'ai nga: "Kui xi kitsú: An xi nda rejihj xuta judio."

²² B'a kitsú Pilato:

—Ni xi kab'et'á, ja kab'et'á.

²³ Máha já juun, nk'ie nga ja kingját'a kruu Jesu, jakj'á najyun xi yja nga kits'inxj. Nju ts'asje ko nkúnkú kikanéhe. Ko ta jakj'á najyun ndju xi yja Jesu, xi najmi tɷihin niyá chjuya. Nkuhu nga ngj'aha kásin santaha tuts'in. Kui nga b'a kitsúhu ra xinkjín:

²⁴ —Najmi tu chjuntiyáa xu'bj. Tu sahá tɷnútónyáhaná yá xi kama ts'e.

B'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjáná xi b'a ts'in tɷt'a: "Kits'inxihj xinkjín najyunna ko kitsutonyáha najyun ndjuna." Kui nga b'a kits'ihin já juun.

²⁵ Tɷnchat'a tiñaha kruu naaha Jesu, na nichja naaha, Mariá chjuúhun Kleofa ko Mariá Magdalena.

²⁶ Nk'ie nga kikié Jesu naaha ko nda ni'yakuyá xi 'yún tɷohó nga sjíña yo, b'a kitsúhu naaha:

—jI tachjuún, á ntíh yo.

²⁷ Ko b'i kitsúhu nda ni'yakuyóo:

—Á naahj yo.

Ta kuihi chubó nda ni'yakuyá xu'bj kitsjantehe naaha Jesu ni'yaha.

B'i ts'in k'ien Jesu

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸ Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, be Jesu nga ja kama ndjuú ngayjee ni xi tɷihin nga kuitjusun. Tu xi tsitjusuhun xi nkú ts'in tɷt'a éhen Ntjáná, kui nga b'i kitsúhu:

—Xintá tímana.

²⁹ Sjíña yo nku nisa ninte xi tɷincha binu san. Nku nixú kits'ínk'anchikohó jóo binu soon. Kui xi y'éku k'akuhu nku yáxa nga kitsungi'a ts'a Jesu.

³⁰ Nk'ie nga kits'i Jesu binu soon, b'a kitsú:

—Ja kuitjusunyje.

As'ai kingjénsten nintaku ko akui k'iehén.

³¹ Kui nɷstjiun tɷs'enda ni xi ts'e S'í Pascua. Kui nga najmi mjehe ra já judio k'aku tsa s'et'a kruu yjoninte k'ien nk'ie nga kuichú nɷstjin nkjún, at'aha 'yún nkjún kui nɷstjin xu'bo. Kui nga tsankihj rá kɷa Pilato nga chjút'okjáha sjai já xi kjintut'á kruu ko nga chjúnin yjonintehe t'a kruu.

³² As'ai j'ai já juun ko kikjet'okjá sjai nda xi tjun kjit'a ko sjai nda xinkuu xi ta kjit'a kruuko Jesu.

³³ Tunga nk'ie nga incha tsichu má kjit'a Jesu, kikié nga ja ka'me. Najmi kikjet'okjáha sjai.

³⁴ Tunga nkuhu nda juun kik'iénjinkihj kicha 'mehe Jesu ko tɷen'yún tsitjuhú jní ko ntánijua.

³⁵ Nda xi kikié ni xi kamoó, kui xi kitsúya ni xi kama ko kɷuaxj ni xi tsuya. Be nga kɷuaxj ni xi tsuya tu xi ta s'ejihinnu ko jun.

³⁶ At'ahá b'a kama tu xi tsitjusuhun éhen Ntjána xi b'a ts'in tjít'a: "Ndaha nku nintaha najmi chjút'okjá."

³⁷ Kó tá tjít'a ya éhen Ntjána má nga b'a títu: "Kuasehe jóo ndá xi kis'enjinkihí kichá."

B'i ts'in kis'eyajni Jesu

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸ Askahan nk'ie nga ja b'a kamoó, nku ndá xi nibáha nanki Arimateá xi 'mi Kuse tsankihí kjuá Pilato nga ngjuáiko yjonintehe Jesu. Kui Kuse xi tá ndá ni'yakuyáha Jesu tunga tu kitsjennkí 'mahá rá at'ahá tsankjún já judio k'akú. As'ai kitsjá kjuá Pilato kó ngjik'á ndó yjonintehe Jesu.

³⁹ Kó tá Nicodemo, ndá xi ngjisehe Jesu nga jyuun, j'aiko nkú rá ma katé kilú ni xi sinjne xi 'mi mirrá kó aloé xi j'atjijinkohó xinkjín.

⁴⁰ Incha jakj'á nga jóo yjonintehe Jesu kó kik'ontikjájnu najyun ndju nga kik'onjnu ts'ihjín rá ni xi sinjne, xi nkú ts'in tjíña niyáha xutá judio nga fáyanji xinkjín.

⁴¹ Má kis'et'a kruu Jesu, tíña mahá nku ánte má nga tjíntje yá tu. Ánte xu'bo tjíña nku tsjó tsése xi ndaha nku najmi kjee s'eya.

⁴² Yó kingjáya jóo yjonintehe Jesu, at'ahá tjíña tíña tsjóo kó at'ahá kui njstjiun tjincha b'enda xutá judio ni xi ts'e s'íu.

20

B'i kama nk'ie nga j'áiyaha Jesu ngabayoo

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

¹ Tuminkú tá jyun nk'ie nga jyunya sa, ngjisehe tsjóo Mariá Magdalena kó kíkíe nga kachjuxín ndjio xi kis'echjanehe tíxa tsjóo.

² As'ai tsangatsanka nga ngjisehe Simon Pedro kó ndá ni'yakuyá xinkuu xi Jesu 'yún tjohó. B'i kitsú:

—ja kachjuxín yjonintehe Chá Ntjána aya tsjóo kó najmi yai má kas'ejña ngáha!

³ As'ai tsitjusje Pedro kó ndá ni'yakuyá xinkuu nga ngjisehe tsjóo.

⁴ Tsangatsanka nga jóo, tunga ndá ni'yakuyá xinkuu 'yún kitsá tsangatsanka sa nga Pedro kó tjun tsichu tsjóo.

⁵ Tunga tu tsasekjás'ehén kó kíkíe nga kjijña najyun ndju xi tsich'ontikjájnu yjonintehe Jesu. Najmi jas'en tsjóo.

⁶ As'ai tsichu tjennkihí Pedro kó jas'en aya tsjóo. Kíkíe najyun ndju xi kjijña yó

⁷ kó najyun xi tsich'ontikjájnu nintaku Jesu. Kui xi najmi kjijñakjokó najyun ndjuu. T'axín kjijña nga tjíkjoja.

⁸ As'ai tá jas'en ndá ni'yakuyá xinkuu xi tjun tsichusehe tsjóo. Kíkíe kó kis'ejihín nga tjíña tít'un Jesu.

⁹ At'ahá najmi kjee mankjihín jóo éhen Ntjána xi b'a ts'in tjít'a nga tjíhin nga kj'uaíya ngáha rá Jesu ngabayoo.

¹⁰ As'ai kik'óya ngáha já ni'yakuyóo ni'yaha.

B'i ts'in tsakúchjiji yjohó Jesu Mariá Magdalena

(Mr. 16:9-11)

¹¹ Tunga máha Mariá, tsasinjña natsihín tsjóo nga tíkjintá. Tá tíkjintá ts'ihin nga tsasekjás'en tsjóo

¹² kó kíkíe jó ntítsje xi yja najyun taba, xi kab'entusún ánte má nga kis'ejña yjonintehe Jesu. Nku xi kab'ejña má kis'ejña nintaku kó nku xi kab'ejña má kitsjen sjai.

¹³ B'a kitsú ntítsjee:

—Ji tächjuún, zá tích'ihini?

B'a kitsú Mariá:

—At'ahá kachjuxín yjonintehe Chá Ntjána. Najmi be má kafi s'ejña ngáha.

¹⁴ As'ai kits'ínk'ótjija kó kíkíe nga yó kabasinjña Jesu, tunga najmi kamankjihín rá tsa Jesu niu.

¹⁵ B'i kitsú Jesu:

—Ji tächjuún, zá tích'ihini? Zá xi tábínchisjái?

Tu ndá xi kunntáhá yá tu xi tjín yó kits'in ma Mariá kó b'a kitsú:

—Ji, tsa ji ka'mikó yjonintee, t'inyani má kafajñai kó kfinkj'a ngáhana.

¹⁶ —Ji Mariá —kitsú Jesu.

Kits'ínk'ótjija Mariá kó b'a kitsúhu nga én hebreo:

—¡Raboni!

Kui éjn xi tshu rá Maestru. B'i kitsú Jesu:

¹⁷ —Najmi tu nuba'yúnni, at'ahá najmi kjee finjia má tjíña Ná'mina. Tunga t'inyahá rí já nts'é nga kfínnjia má tjíña Ná'mina xi tá Ná'minu, Ntjána xi tá Ntjānuu.

¹⁸ As'ai Mariā Magdalenaŋ ngji tsúyahá já ni'yakuyóo nga kabe Nda Ntjāná kō kitsúyahá ni xi kitsúhu.

B'i ts'ín tsakúchjiji yjoho Jesu já ni'yakuyáha
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Nk'ie nga ja kama jyuun ta kuihi nistjin tuminku, tjíchja ankuja má nga kab'entu já ni'yakuyóo, at'aha tíncha tsankjún já judio k'aku. As'ai Jesu j'ai sinjñajihin kō kikjaniñaha nga b'i kitsúhu:

—Kas'enju kjuajyu.

²⁰ Nk'ie nga b'a kitsú, tsakúchji ntsja kō 'mehe. Tsjō kamaha já ni'yakuyóo nga kikié ngáha Nda Ntjāná.

²¹ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Kas'enju kjuajyu. Xi nkú ts'ín kits'ín nibána Ntjā Na'miu, b'a ta ts'ín ts'ínkjínú nd'ai.

²² Kikjenimajin jóo kō b'i kitsúhu:

—N'ekjóhon Espiritu Santo.

²³ Xi n'endyjat'ohoo jéhe kama ndyjat'aha jéhe. Xi najmi n'endyjat'ohoo jéhe tu nku s'ehé ra jé.

B'i ts'ín tsakúchjiji yjoho Jesu Toma

²⁴ Toma xi ta 'mi nda'yun, xi ta nku nda ni'yakuyá xi te joo, najmi tjíña nk'ie nga j'ai Jesu.

²⁵ As'ai já ni'yakuyá xingisoo b'a kitsúhu ndo:

—Kuayaj Nda Ntjāná.

B'a kitsú Toma:

—Tsa najmi skue chubaha xiun aya ntsja kō tsa najmi tsungis'en najnú ntsa má ngijhi xiun kō tsa najmi tsungis'en ntsa 'mehe, najmi s'ejinna.

²⁶ Nk'ie nga j'a jin nistjin, ta tjíntuhú ngáha já ni'yakuyóo nku aya ni'ya kō ta tjíña ñja Toma. As'ai ta j'ai sinjñajihín ngáha ra Jesu, nk'ie nga tjíchja ankujo. B'i kitsúhu nga kikjaniñaha:

—Kas'enju kjuajyu.

²⁷ As'ai b'a kitsúhu Toma:

—Nibá mahi ei. Chaseihí ntsa kō tínungis'ein najnú ntsai kō tínungis'ein ntsai 'mena. Najmi nda t'n'ei nga najmi tís'ejihin. N'e s'ejinni.

²⁸ B'a kitsú Toma:

—Ji Nda Ntjā kō Ntjāná!

²⁹ B'i kitsú Jesu:

—¿A at'aha kuayaní, a kui kjuaha kuas'ejihin ri? Á b'a nda tjíhin ts'e xutá xi tís'ejihin an ndaha tsa najmi tibena.

Kui ngat'ai kin'endaha xujun

³⁰ Nkjin kō kj'ai sa kjuankjún xi kits'ín Jesu nginkun já ni'yakuyáha. Kui xi najmi kis'et'ayje xujun xu'bi.

³¹ Tunga ni xu'bi kis'et'a tu xi s'ejihinnuu nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjāná, nga kui xi Ntíhi Ntjāná, tu xi b'a ts'ín kujntsuba tik'uhunnu nga s'ejinnuu kui.

21

B'i ts'ín tsakúchjiji yjoho Jesu yatu já ni'yakuyáha

¹ Askahan ta tsakúchjiji ngáha ra yjoho Jesu já ni'yakuyáha andai ntáchak'un Tiberia. B'i ts'ín tsakúchjiji yjoho.

² Nkuhú incha kab'a xinkjín nga kab'entu Simon Pedro, Toma xi ta 'mi nda'yun, Natanael xi nda xi nibáha nanki Cana, nanki xi tjíñajihín ante Galilea, jáha Zebedeo kō kj'ai sa jo já ni'yakuyá.

³ As'ai b'a kitsú Simon Pedro:

—Tjio kfin tsuba.

B'a kitsú já xingisoo:

—Kō jin kuankjín.

As'ai incha jas'en nku tsutsu, tunga kui nistjen xu'bo ndaha nku tjio najmi kisakúhu.

⁴ Nkú ra ma nga ja tifi ma sen, j'ai sinjña Jesu andai ntáchak'uun, tunga najmi kamankjihín ra já ni'yakuyóo tsa Jesu niu.

⁵ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Jun já, ¿a najmi kjee sakúnúu tjio?

—Najmi —kitsú jóo.

⁶ B'ahá ta kitsú ngáha Jesu:

—Xi tjeheh nga kixihí tsutsuu chjanikj'o na'yanuu kō sakúnúu.

B'a kits'in jóo ko as'ai ndaha najmi ta ma kjenjihí na'yoo, at'aha nkjin nkjún tjió xi kisakúhu.

⁷ Nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjohe b'a kitsúhu Pedro:

—Ji Nda Ntjaná niu!

Nk'ie nga kint'é Simon Pedro nga “Nda Ntjaná niu” kik'ihin, kingja ngáha najyuhun, at'aha kab'asje, ko kikjaník'ajin yjoho ntáchak'uun.

⁸ Askahan já ni'yakuyá xingisoo tsichuko tsutsuu nga tib'éfe ts'ihin na'ya xi katsehe tjió, at'aha tiña maha andai ntóo nkú ra ma unchan metru.

⁹ Nk'ie nga tsitjujen jóo tsutsuu, kikié nku nd'í xi tíma 'yún ko nku tjió xi kjiñajin x'úu ko ninkuan.

¹⁰ B'i kitsú Jesu:

—Nibáko chuba tjió xi kuasakúnuu.

¹¹ Tsijajnu Simon Pedro tsutsuu ko y'éfe má kixiu na'ya xi katsehe tjió i. Unchan ko cháte ko jan maha. Tunga ndahá tsa b'a ts'in nkjin kamaha tjió, najmi kitiyá na'yoo.

¹² As'ai b'i kitsú Jesu:

—Nibá chingo.

Ndaha nku já ni'yakuyóo najmi kama k'un kingjásaiyaha: “¿Yáha ji?”, tsa kitsúhu, at'aha be nga Nda Ntjaná niu.

¹³ As'ai j'ai tiña Jesu, jak'á ninkuon ko kitsjáha jóo. B'a ta kits'ihin tjió.

¹⁴ Kui xu'bi xi niyá xi ma jahan nga tsakúchihí Jesu yjoho já ni'yakuyáha askahan nk'ie nga j'áya ngáha ra ngabayoo.

B'i ts'in kitsjá xáha Jesu Pedro

¹⁵ Nk'ie nga ja kamaha nga kikjine, Jesu kingjásaiyaha Simon Pedro:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a 'yún tjo sahi an nga já xu'bi?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntja, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúntai chutsankana.

¹⁶ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma joho:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

B'a kitsú Pedro:

—Johon, Nda Ntja, yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chasehí chutsankana.

¹⁷ As'ai b'ahá ta kitsú ngáha ra niyá xi ma jahan:

—Ji Simon ntíhi Jona, ¿a tjohi an?

Kik'ie nusin nusihin Pedro nga kichasaiyaha: “¿A tjohi an?”, niyá xi ma jahan. B'a kitsúhu:

—Ji Nda Ntja, ji xi yai ngayjee ni xi tjin. Yai nga tjona ji.

B'i kitsú Jesu:

—Chúntai chutsankana.

¹⁸ Kjuaxi ni xi tíxihin. Nk'ie nga ndyja sahi, kindyja subai najyihin ko k'in tu má nga kama mjehé ri. Tunga nk'ie nga kama cháí, kfénteí ntsai ko k'ái xi ts'íingja ngáha ri najyihin ko ngjuaikohi má nga najmi mjehi k'úin.

¹⁹ B'a ts'in kitsúya tíjuhun Jesu xi nkú ts'in kuayá Pedro nga kuakúchji kjuachánkaha Ntjaná. Ko b'i ta kitsú yaha:

—Tsjénnkiní.

B'i ts'in kinchjanijmíyaha Jesu nda ni'yakuyá xi 'yún tjohe

²⁰ As'ai tsasenji astun Pedro ko kikié nga tjennkihí nda ni'yakuyá xi Jesu 'yún tjohe, xi tíñat'a tiñaha Jesu nk'ie nga incha kikjine nichinehe S'í Pascua ko xi b'a kitsúhu: “Ji Nda Ntja, ¿ya xi ts'íinkjas'ehin?”

²¹ Nk'ie nga kikié Pedro nda ni'yakuyóo, kingjásaiyaha Jesu:

—Ji Nda Ntja, kui ndai, ¿nkú kamaha?

²² B'i kitsú Jesu:

—Tsa mjena nga k'úéña santa nkúhu nga kjuái ngáhana, najmi ji tjehen ri nga chai ni xu'bo. Ji tsjénnkiní.

²³ Askahan kik'inyaha én xu'bi xuta njnku, nga najmi kuayá nda ni'yakuyá xu'bo. Tunga najmi b'ahá kitsú Jesu tsa najmi kuayá ndo. B'i ni kitsú: “Tsa mjena nga k'úéña santa nkúhu nga kjuái ngáhana, najmi ji tjehen ri nga chai ni xu'bo.”

²⁴ Kui nda ni'yakuyóo tsuya kixi niu ko kui xi y'é't'a ni xu'bi. Ko yai nga kjuaxi én xi kinchja.

²⁵ Nkjin sa ni xi kits'in Jesu. Tsa s'et'a ngayjee ni xi kits'in, b'a mana nga najmi s'en ngayjee asuntee xujun xi s'et'a niu.

Xujun xi tjit'a ni xi kits'in já postru

B'i ts'in kitsuyaha Jesu já ni'yakuyaha nga Espiritu Santo incha ts'inkjálhin

¹ Ji nda xinkján Teofiló, xujun xi tjun y'entúhu kixinyaha ngayjee ni xi kik'atuts'ihin nga kits'in kó tsakúya Jesu

² santa nkúhu nga nginji nk'a ján. Kintehe ni nga ngjuai, Espiritu Santoho Ntjaná tsakúyakoho rá já postru xi j'ájin ni xi tjihin nga ts'in.

³ Nga k'ien Jesu kó j'áya ngáha rá ngabayoo, nkjin nyá j'aikúchijihí yjoho já postruhu nga ja tjíha tik'un. Yachán nstjin kamaha nga tsakúchijihí yjoho kó kinchjanijimiyakoho jóo Ntjaná kó nkú tjihin rá nga kui batéxuma.

⁴ Nk'ie nga tjíajin saha já postru, b'a kitsúhu nga najmi tú kuitju nanki Jerusalem. B'i kitsúhu:

—Chúyo santaha nga kuitjusun ni xi kitsúya tíjun Na'mina. Kui niyú xi kinchjanijimiyakohonu.

⁵ Jua bi ntánijua tsaténtáha xutá tunga jun tú chuba nstjihin ndyjahá nga Espiritu Santo saténtakohonu.

⁶ As'ai já xi kama njakúko Jesu incha kingjásjaiyaha:

—Ji Nda Ntia, za nd'ai k'uaihi xutá Israel nga kuatéxuma ngáha rá nanki xi ts'e?

⁷ As'ai b'i kitsú Jesu:

—Najmi jun tjihin nga choo mí chubaha kó mí nstjihin kuitjusun ni xi y'enda Ntia Na'miu nga kama.

⁸ Tunga n'ekjálhin ruu nga'yún nk'ie nga k'ujajinnuu Espiritu Santo. Kuixinyo ei Jerusalem, ngayjee ante Judea kó ante Samariá kó nga ngúsuhun asuntee ni xi kits'ian.

B'i ts'in ngi Jesu nk'a ján

⁹ Askahan nga ja b'a kitsú Jesu kó nga tjincha base ts'ihin rá já postruhu, as'ai nginji nk'a ján. Nku nntj y'e'maha kó najmi tá kíkíehé rá jóo.

¹⁰ Nk'ie nga tjincha basenjinki nk'a ján jóo nga tífi Jesu, tú johó já xi yja najyun taba j'ainchat'aha.

¹¹ B'i kitsúhu:

—Jun xi nibáhanu Galilea, zá b'a n'e tíhasenjinkihinu nk'a ján? Xi nkú ts'in kuitjujinnuu Jesu nga kfi nk'a ján, b'ahá tá ts'in k'ujai ngáha xi nkú ts'in kuayo nga kfi.

B'i ts'in kich'ajin nda xi y'ejna antehé Juda Iscariote

¹² As'ai asunntu tjenki xi 'mi Yá Olivo incha nibaha já postru nga j'ai ngáha nanki Jerusalem. Kui tjenki xi tíha maha Jerusalem nkú rá ma tsa nku kilometru.

¹³ Nk'ie nga incha jas'en ajin nantio, incha nginji ni'ya xi jo tjíxó xi incha tjintuyá. Kui xu'bj já postru xi tjintu yo: Pedro, Santiago, Jua, Andre, Felipe, Toma, Bartolome, Mateo, Santiago xi ntíhí Alfeo, Simon xi mako já xi mjehe kjaánko já Roma, kó Juda xi nts'e Santiago.

¹⁴ Nkúhú incha kits'in kjuankjintak'uhun nga tehente kinchjako Ntjaná ngayjee já xu'bj kó já nts'e Jesu, Maria xi nahá maha kó k'aj sa jminchjin.

¹⁵ Nku nstjin nk'ie nga kama njakú xutá xi s'ejihin Jesu, ma rá tsa unchan kó kan, as'ai Pedro tsasinjajin masehen kó b'i kitsúhu:

¹⁶ —Jun já nts'e, tjihin nga tsitjusun ni xi Espiritu Santo kits'in kinchjaha David. Kui niyú xi tjit'a xujun éhen Ntjaná. Kinchjanijimiyaha Juda, nda xi ngjiko já xi j'aikj'ánijé Jesu.

¹⁷ Kui xi tá kama nku nda postru xi nkúhu jin kó tá kik'aihi xá xu'bj.

¹⁸ Tunga najmi ndahá kits'in. As'ai toon xi kama chjihí rá kjuá najmi ndahá ts'atsekoho nku xu'ba. As'ai nintaku tsijnehe, íxí kits'ohón nga tsijne kó tsitju ngayjee ts'ehé.

¹⁹ Kint'é ngayjee xutá xi tjintu Jerusalem ni xi kamoq. Xu'bahá Jní 'mi ante xu'bo, én xi tsuhu rá Aceldama nga éhen.

²⁰ At'aha b'i ts'in tjit'a xujun salmo:

Kas'e tiya ni'yaha ndo,

najmi tú ch'a xi kat'ejnaya.

Kó b'a ts'in tá tjit'a ya:

Kj'ai xi kats'inkjálhin xáha.

²¹ Kui nga ajihin já xi kitsjenko tehentehená nk'ie nga tjíajin saná Nda Ntjaná Jesu,

²² b'aha rá nk'ie nga tsaténtáha Jua kó santaha nstjin nga ngi nk'a ján, ajihin já xu'bj kach'ajin nku xi kuitsuyakoní nga j'áya ngáha rá Jesu ngabayoo.

²³ As'ai incha kits'inkjó jo já, nku xi 'mi Kuse xi tá 'mi ya Barsaba, xi tá Justo chubaha, kó nku xi 'mi Matia.

²⁴ As'ai b'i incha kitsú nga kinchjako Ntjaná:

—Ji Ntjá, yai xi nkú ts'in tjíntuyá animahá ngayjee xuta. Takúchjini má xi kui já xi joj xi kich'ajin

²⁵tu xi kamaha nku ndá postru ko ts'ínkoni xá xi najmi kits'inndjuú Juda Iscariote. At'aha ngatitsun kits'in Juda ko ante xi tjeheñ rā ngji.

²⁶As'ai tsasehe jóo yá xi kama ts'e xóo. Tu Matiahá kikanéhe. Kui nga kik'ai xákoño rā já postru xi te nkuu.

2

B'i ts'in'jai Espiritu Santo

¹Nk'ie nga tsichu nistjihin S'i Pentecoste, nkuhú ante kama ñjakú ngayjee xuta xi s'ejihin Jesu.

²Tu janeyahá nk'a jáñ. B'a kama xi nkú ma nga 'yún kjenima ntjo. Kinu'yá kui niñ ngayjee aya ni'yoó xi má nga kab'entu jóo.

³As'ai kama chji asun nintaku jóo ni xi b'a k'un njai nd'í k'un nga kik'aihi.

⁴Ngayjee kitsejihin rā Espiritu Santo ko kik'atuts'ihin nga kinchja kj'ai kj'ai én xi nkú ts'in kitsjáha Espiritu nga kuinchja.

⁵Kui nistjiun tjintu nanki Jerusalem xuta judio xi benkjún Ntjaná xi nibaha ngayje tákjá nanki xi tjin asuntee.

⁶As'ai kama ñjakú xuta nk'ie nga kint'é ni xi janeyoo. Ndaha najmi incha be ni xi incha kuitsu, at'aha tu éhen ní incha kint'é nga nkúnkú.

⁷Tu ni xí kama nkjúhun rā ko b'i ngján b'i kitsúhu xinkjín:

—¿A najmi xuta Galileahá ngayjee xi b'i ts'in tinchja?

⁸Nkú ts'in én xi mahaná nga nkúnkúá tínu'yáhaná nga tjincha nchjaha?

⁹At'aha tjinjinná ej xuta Partia, xuta Media, xuta Elam, xuta xi nibáha ante Mesopotamia, xuta Judea, xuta Capadocia, xuta Ponto, xuta Asia,

¹⁰xuta Frigia, xuta Panfilia, xuta Egipto, xuta xi nibáha ante Libja xi tiña maha nanki Cirene, ko xuta Roma. Tjin xi ntje judio tjeheñ rā ko tjin xi najmi ntje judio tjeheñ rā tunga s'ejihin rā Ntjaná.

¹¹Tjin xuta Creta ko xuta Arabe. Ngatenteé tínu'yáa nga énná tjincha tsuyaha xuta xu'bj kjuachánka xi ts'in Ntjaná.

¹²Ngayjee xuta kama nkjúhun. Ndaha najmi be ni xi kuitsu. Kingjásaiyaha xinkjín:

—¿Nkú tshu rā ni xu'bj?

¹³As'ai k'ua xi tu tohón kamahá ko b'a kitsú:

—Ch'ihí jóo.

B'i ts'in'y'énimihí Pedro xuta nga kitsúya nkú tshu rā ni xi kamoó

¹⁴As'ai tsasinña ndju Pedro ko já postru xi te nkuu. 'Yún kinchja nga b'i kitsúhu xuta nkjiun:

—Jun xi ntje judio tjeheñnuu ko ngatentoo xi tintsuño Jerusalem, katumankjinnuu ko tsasinñju ni xi xinnuu.

¹⁵Najmi ch'í jái xi nkú nga ts'in tinenkjintak'un, at'aha as'aihi chuba ñja yo.

¹⁶Ni xi tijo, kui ni xu'bj xi kitsúya tjiun ndá profeta Joel má nga b'i ts'in y'é't'a:

¹⁷B'i titsu Ntjaná:

Kui niñ xi kama nistjin xi fekuu, tsjaha Espirituna ngayjee xuta.

Ntix'innuu ko ntichjuunuu ts'a k'ue'á énná nga profeta kama.

Já xunkunuu skue ni xi k'uejñá chjihí,

ko jáchánuu kuint'é ni xi xihin nga niñjá jáñ.

¹⁸Kui nistjin xu'bo tsjaha Espirituna já musuna ko jminchjin musuna,

tu xi kuinchjaha ngajona.

¹⁹Ts'ian kjuankjún nk'a jáñ,

ko kuakuchjá kjuachánkana t'anankiu.

S'e jni ko nd'í ko nint'í tjin.

²⁰Kama jyun ts'ú ko xi nkúhu jni kama sóo.

B'a kama kintehe ni nga kuichú nistjin xi y'énda Ntjaná,

kui nistjiun xi chánka ko nkjún tjin.

²¹N'ek'anki ngayjee xi k'uankihí Ntjaná nga ts'ínkijhi.

²²Jun já Israel, tsasinñju ni xi xinnuu. Ya sisium ni xi kits'in Jesu, ndá xi nibáha Nazaret. Kits'in kjuachánka ko kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná. Ntjaná kitsjáha nga b'a kits'in tu xi y'éjña chjihinuu nga kui kits'in nibáha.

²³Y'énda tjiun Ntjaná ko be nkúhu nga tuts'ihin ni nga já kontra n'ekjas'ehen Jesu. Jun kichjubénijó ko kin'ek'ion. Já xi najmi ntje Israel tjeheñ rā kin'e chjón nga kikjat'a kruu.

²⁴ Tunga Ntjanáhá kits'in ndáihí ajihín kjuá'uhun ngabayoo. Kits'ínk'íéjña tík'un ngáha ra. Ndahachi najmi kamaha ngabayoo kits'ínk'íéjña'yúhún.

²⁵ B'i ts'in yét'a xujun David nga kinchjanijmíyaha Jesu:

Kikie tehente Ntjaná nginkán,
kixina sijnat'a tų xi najmi tsankjuhunna.

²⁶ Kui kjuaha nga tíma tsjohó ra animana,
én tsjo tsu tíbitju tsų'bá,

ko tjínkuhu k'an nga chúhún yjonintena.

²⁷ At'aha najmi n'e nga maní antehé xuta k'ien,
najmi k'uaitei tsa k'entu ndá xi naxu nginkuin.

²⁸ Tsakuchjíní n'iyá xi fi má nga k'úentu tík'un xuta,
n'etseheni kjuatsjo nga kúátejña nginkuin.

²⁹ Jun já nts'e, xinya kixi kixinuu nga ntje cháná David k'ien ko kis'eyanji. Santaha nįstjin nd'ái tjįñajin saná tsjohó.

³⁰ Kui xi kama nku ndá profeta ko kikie nga Ntjaná kitsúya kixi tíjuhún nga ntje xi ts'e stjújin xi k'úéjñasun antehé nga kuatexuma.

³¹ Kui nga kikie tíjuhún David ni xi kama ko kitsúya nga k'jáya ngáha ra ngabayoo xi kits'in nibá Ntjaná, nga najmi s'ejña antehé xuta k'ien ko nga najmi kuatsún yjonintehé.

³² Jesu, kui xi Ntjaná kits'ínk'íéjña ngáha ra ngabayoo ko jin kiyaí nga b'a kama.

³³ Kui xi tíyankjún nd'ái nga tjįñat'a Ntjaná ko kits'ínk'íéjña Espiritu Santo xi kitsúya tíjuhún Na'miu nga tsjáha. Kui xi tít's'in nibá ni xi týo ko tínu'yó nd'ái.

³⁴ At'aha najmi David xi nginji nk'a ján, tunga b'áhá kitsú:

Ntjaná b'a kitsúhu Ndá Ntjaná:

"Tinchint'aná má batexuma,

³⁵ k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui."

³⁶ Kui nga tjíhin nga skué kixíhi ngatenté xuta Israel nga Jesu, xi jun kikjat'a kruu, kui xi Ntjaná kitsjá xáha nga tibátexuma nd'ái. Kui xi kits'in nibá Ntjaná.

³⁷ Nk'ie nga kint'é jóo ni xu'bj, tų ni xi kik'ie nusin nusihín ra. As'ai b'į incha kitsúhu Pedro ko já postru xingisoo:

—Jun já nts'e, ¿mí ni xi tjíhin nga n'eį?

³⁸ B'į kitsú Pedro:

—Tankinchj'aha ruu animanuu. N'ekjóhoo Jesucristo ko saténtó nga nkúnku tų xi kama ndyjat'ahanuu ngatitsunnuu. B'a ts'in k'uaíhínuu Espiritu Santo xi tsjánuu Ntjaná.

³⁹ At'aha k'uaínuu ko kuáihí ntínuu ni xi kitsúya tíjun Ntjaná nga tsjáha xuta xi ts'e, ko ta k'uaíhí xuta xi kjin tjintu, ngayjee xi Ntjaná kuinchjaha nga kama ts'e.

⁴⁰ Kui én xu'bj ko k'ái sa xi kitsú Pedro nga kinchja ko nga kitsjáníyaha xuta. B'į kitsúhu:

—Títjujihún kjuá'un xi nįbanehé xuta xi najmi naxu nginkun Ntjaná xi tjín nd'ái.

⁴¹ As'ai kisasaténtá xuta xi kits'ínk'íéjña én xi y'énijmá Pedro. Kui nįstjin jan miį xuta j'aíjin saha xuta xi ja s'ejihín Jesu.

⁴² Tehente tsasínřuhú xuto ni xi tsakúya já postru. Nkuhú incha kik'a xinkjín. Kama řjakú nga kikjine nįnu ko nga kinchjako Ntjaná.

B'į ts'in y'entu xuta xi tjun kis'ejihín Jesu

⁴³ Kama nkjúhún ngayjee xuta, at'aha nkjin kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná kits'in já postru.

⁴⁴ Ngatenté xuta xi s'ejihín Jesu nkuhú kits'in yjohó ko kits'ínchjénko nguįin xinkjín ngayjee ni xi tjíhin.

⁴⁵ Tsatéña xu'baha ko ni xi tjíhin ko kits'ínndzjohó toohón ngayjee xuta xi nkú tjín machjéhen nga nkúnku.

⁴⁶ Xki nįstjin kama řjakú má ma naťsihín nįnku. Ni'yaha tsakjánya nįnkuan nga kikjineko xinkjín, nga tjintuyá tsjo ts'íhín ra ko nga nįmakjua tjintuyá animaha.

⁴⁷ Incha ts'íntsjohó Ntjaná, ko ngayjee xuta nantjo nda kikiehe. Xki nįstjin Ntjaná kits'in nibájin saha xuta nįnku k'ái sa xi tįncha b'anke.

3

B'į ts'in kits'ínk'íéjña Pedro nku ndá xi najmi ma fi

¹ Nku nįstjin Pedro ko Jua incha ngji má ma naťsihín nįnku nga chúba jan. Kui chúbo xi tjįñaha xuta xi ntje judío tjeheh ra nga nchjako Ntjaná.

² Yo b'ejña nku ndá xi tų b'a ts'in najmi mahá fi santa nkúhu nga kitsin. Xki nįstjin n'ek'íéjña ndó ankjuá má ma naťsihín nįnku xi 'mi Ankjuá Tsjo Tjín tų xi bankihí ra toon xuta xi fas'eheh naťsihín nįnku.

³ Nk'ie nga kikie ndó nga tífás'en Pedro ko Jua naťsihín nįnku, tsankihí toon.

⁴ As'ai Pedro ko Jua incha tsasehe ndo ko b'a kitsú Pedro:

—Chase'ani.

⁵ As'ai tsase ndo nga kikuyá nga k'uaihi toon.

⁶ Tunga b'ihí kitsú Pedro:

—Najmi tjíma toontaba ko ta ndaha toonsine xi tsjaha tunga ni xi tijnáhana tsjaha. Ngajoho Jesucristo, nda xi nibáha Nazaret, an b'a tíxihin: Tjísintjein ko títstutjai.

⁷ As'ai jak'á Pedro ntsja kixi ndo nga kikjesintjen. Tjen'yún kisakú nga'yúhún rá sjai ndo.

⁸ Kikjennk'á ko kikjatsú'ba. Sjai jas'enko ho Pedro ko Jua má ma natsihin nínku. Tikjennk'á ko títst'intsjoho ts'ihin rá Ntjáná nga tsú'ba.

⁹ Ngayjee xuta kikiehe nga tsú'ba ndo ko nga títst'intsjoho Ntjáná.

¹⁰ Tu ni xi kama nkjúhún rá ko kitsankjún ngat'aha ni xi kamat'ain ndo. At'aha incha kamankjihin nga kui ndo xi b'ejna ankjuá nínku xi 'mi Ankjuá Tsjó Tjín nga banki toon.

B'i ts'in y'énijmí Pedro má ma natsihin nínku

¹¹ Nda xi kama nkíhí najmi ta túbinkfêhen Pedro ko Jua. As'ai ngayjee xuta kama nkjúhún nga kama njakú má 'mihí Kinte Ni'yahá Salomon, at'aha yo tijncha jóo.

¹² Nk'ie nga kíkíe Pedro ni xu'bj, b'j kitsú:

—Jun já Israel, zá tíma nkjúhunnú ni xu'bj? Zá tíchaseheni xi nkúhu tsa nga'yún ts'ajin ko tsa ngat'aha tsa jin subai 'yún yankjúin Ntjáná, tsa kui kjuáha nga kuan'ekjatsú'bahaní ndai?

¹³ Ntjaha ntje cháná Abraham, Isaac ko Jacob kitsjáha kjuachánka Ntíhi. Kui xi Jesu xi jun kin'ekjas'on ko najmi kin'ekjohon nginkun Pilato nk'ie nga Pilato mjehe ts'jin ndaihi.

¹⁴ Najmi kin'ekjohoon nda xi je nginkun Ntjáná, nda xi naxu nginkun Ntjáná. Tu sa ní tsinhu nga n'e ndaihi nku nda xi aníma ts'ink'ien.

¹⁵ Jun kin'ek'ion nda xi ts'ink'iéntu tik'un xuta, tunga Ntjánáhá kits'ink'áiya ngáha rá ngabayoo. Jin kiyai ko tí'miyaihi nga b'a kama.

¹⁶ Ngat'aha nga s'ejiní Jesu, kui kjuáha nga Jesu kuats'inchjénni nga kuatsjá nga'yúhún rá ndai xi yo ko tíyo ei. Ngat'aha nga s'ejiní Jesu, kui kjuáha nga kamandaha ndai nginkun.

¹⁷ Be nd'ai, já nts'e, nga najmi yo ni xi kin'o ko ta ndaha já tixánuu najmi be ni xi kits'in.

¹⁸ Tunga b'ahá ts'in kits'intjusuhun Ntjáná ni xi kitsúya títjun nk'ie nga kits'inkinchja ngayjee já profeta, nga tjihin nga un skuéhe nda xi kits'in nibá.

¹⁹ Kui nga tankinchj'aha ruu animánuu ko n'ek'óntjaiyo yjonuu tu xi n'endyjajnuhu ngatitsunnuu. Tsa b'a n'oo, Ntjáná tsjánuu nístjin nga chjútto

²⁰ ko ts'jin nibásenuu nda xi y'enda títjun nga ts'jin nibá. Kui xi Jesucristo.

²¹ Kui xi tjihin nga k'úéjña nk'a jan nd'ai santaha nkúhu nga kuichú nístjin nga s'enda ngáha ngayjee ni xi tjin. Já profetaha Ntjáná kinchjaníjmíyaha niu nk'ie.

²² Xi nkú kitsú Moise nk'ie: "Ntjáná xi Ntjánuu, kui xi kjésintjen nku nda profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuitjuhu. Tasinju ngatentee ni xi kuitsunuu.

²³ At'aha tu yáha ni xi najmi kuasínjuhú nda profeta xu'bo kuich'onsje ajihin xuta Israel."

²⁴ Samuel ko ngayjee já profeta xi kis'e askahan ta kinchjaníjmíyaha ni xi tíma nístjin nd'ai.

²⁵ Jun ts'ajun ni xi kinchja já profeta. Ngandanuu Ntjáná y'endakoho ntje chánuu nk'ie nga b'a kitsúhu Abraham: "Ngayjee xuta naxinantá xi tjin asunntee nda kamat'ain ngat'aha ntje xi s'ehi."

²⁶ Títjun jun Ntjáná kits'in nibásenuu Ntíhi nk'ie nga kits'ink'áiya ngáha rá ngabayoo. Nda kits'inkonuu nga b'a kits'in ko tu xi k'úéntuhunu ni ch'onk'un xi manuu.

4

B'i ts'in kin'ekokjuá Pedro ko Jua

¹ Pedro ko Jua tijncha nchjako sa xuta nantjo nk'ie nga incha j'ai já ná náj mui ko nda k'akuu já xi kunntá nínku ko já saduseo.

² Kui xi kama kjahan at'aha Pedro ko Jua túbakúyaha xuta nantjo ko túb'énijmí nga k'uaiya ngáha rá xuta ngabayoo, at'aha j'áiya ngáha rá Jesu.

³ As'ai jak'ánijé jóo ko kits'inkjas'en nubayá santaha nístjin xi ma ndyjuun, at'aha ja ngxun kui chubo.

⁴ Xuta xi kint'é ni xi kinchja Pedro ko Jua, nkjin maha xi kis'ejihin Jesu. Un rá mií tsichu ma já xi kis'ejihin.

⁵ Nístjin xi ma ndyjuun kama njakú nanki Jerusalen já k'aku, jáchá xi ta tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo.

⁶ J'ai Ana xi tjihin nda ná'mi títjun, ko Kaifa, Jua, Alejandro ko ngatentee já xi y'aha rá já ná'mi k'aku.

⁷ As'ai ngichj'a Pedro ko Jua ko kin'ekinchá ajihin jóo. B'a kitsú jóo:

—¿Mí xáha xi tǐnnu? ¿Yá xi tǐb'éxánu nga b'a tǐn'o?

⁸As'ai b'i kitsú Pedro nga kitsejihin ra Espiritu Santo:

—Jun já tǐjá kǒ jáchá xi tǐjhin xá,

⁹tǐn'ekokjuani nd'aj ngat'ahá kjuanda xi kin'ehe nku ndá un kǒ xi nkú ts'in kama nkhi.

¹⁰Kui nga tǐjhin nga cháhanu ngatentoǒ kǒ ngayjee xuta Israel nga ngat'ahá nga'yúhun Jesucristo, ndá xi nibáha Nazaret, kama nkhi ra ndá xi kabasinjña ei nginkun. Jun kingjat'a kruhuu Jesu tunga Ntǐanáhá kits'ínk'áiya ngáha ra ngabayoo.

¹¹Jesu, kui ndjjo xi najmi kits'in mje já chjinxjóǒ tunga nd'aj ja j'ai ma ndjjo k'aku.

¹²Najmi tǐjn sa kǐ'ai xi mahá ts'ínk'anki xuta. Ntǐaná najmi kits'in nibá sa kǐ'ai asuntei xi kama ts'ínk'ankiná.

¹³As'ai kama nkjǐhun já tǐjóǒ nk'ie nga kint'é nga b'a ts'in ndjá tǐnchja Pedro kǒ Jua kǒ incha kikie nga tú já tú k'un tú mahá niu xi najmi 'yún mahá xujun. Incha kamankjihin nga kui jóǒ xi y'emakǒ Jesu.

¹⁴Tunga najmi behé mí nihi xi kǐaninehe, at'ahá tǐncha be nga ndá xi kama nkhi kabasinjñakǒ jóǒ.

¹⁵As'ai incha kitsjá kǐja nga kuitju jóǒ má tǐma kǐjo kǒ kinchjanijmíyakǒ xinkjín niu.

¹⁶B'i incha kitsú:

—¿Nkú n'éhe jóǒ? Ngayjee xuta xi tǐntu Jerusalen be kǐjankjún xi kits'in jóǒ kǒ najmi ma b'e máá.

¹⁷Tunga tú xi najmi tá ngǐjandju saha éen ajihin xuta, kui nga tú sahá kǐinchanjúhun raá tú xi najmi tá ch'a k'úénijmíhi Jesu.

¹⁸As'ai kinchja ngáha ra jóǒ. Y'éch'ohǒ nga najmi tá incha k'úénijmíhi kǒ tsa kǐinchanijmíyaha Jesu.

¹⁹Tunga b'íhi kitsú Pedro kǒ Jua nga kinchjako já tǐjóǒ:

—N'enkjintak'un má nihi xi b'a tǐjn nginkun Ntǐaná. ¿A nga jun xi kǐnú'yá'éihin a ra Ntǐanáhá?

²⁰At'ahá jin tǐjhin nga kǐxínyai ni xi kiyaj kǒ xi kinu'yái.

²¹As'ai já tǐjóǒ tsinchánjúhun tunga kits'in ndáíhi ra. Najmi kisakúhu mí nihi xi ts'ínnijéhe ra, at'ahá ngayjee xuta kits'ínsjohǒ Ntǐaná ngat'ahá ni xi kamoǒ.

²²Ts'ati yachán nú tǐjn kǒ yaha ra nga uhun ndá xi kamat'ain kǐjankjún xu'bj nga kama nkhi.

Já postru kǒ jáni'yakúya xingisoo b'i ts'in incha kinchjako Ntǐaná

²³Nk'ie nga ja kin'e ndáí ngáha ra Pedro kǒ Jua, as'ai ngjisehe xuta xi ts'e kǒ kitsúyaha ngayjee ni xi kitsú já na'mi k'aku kǒ jáchá xi tá tǐjhin xá.

²⁴Nk'ie nga kint'é xuta xingisoo éin, ngayjee nkuhú kits'in kǐjankjintak'uhun nga incha kinchjako Ntǐaná. B'i incha kitsú:

—Ji Ntǐani, ji xi kin'endai nk'a ján kǒ asuntee, ntáchak'uhun kǒ ngayjee ni xi tǐjhin.

²⁵Ntje chánj David xi ndá musuhj kin'ekinchjakǒhoni Espiritu Santo. B'i tsixin:

¿Á xaáhan incha ts'íhin xuta xi tǐjhin asuntee?

¿Á ni xi najmi chumi ni chjǐhi ra tǐncha ts'ínkjin k'uhun?

²⁶Y'énda yjohǒ já rej xi tǐjn asuntee kǒ kama ñjakú já tǐjóǒ.

Incha ngj kontraha Ntǐaná kǒ ndá xi kits'in nibá.

²⁷At'ahá kǐjaxi nga nanki xu'bj ndá rej Herodé Antipa kǒ Poncio Pilato kama ñjakú kǒ xuta xi ntje Israel tǐjhen ra kǒ xi najmi ntje Israel tǐjhen ra nga incha ngj kontraha Jesu xi Ntǐhi, kui xi y'exái nga kin'e nibái. Kui xi je.

²⁸B'a ts'in kits'íntjusuhun jóǒ ngayjee ni xi ja y'enda tǐjuin kǒ xi tsixínyai nga tǐjhin nga kama.

²⁹Nd'aj ji Ntǐani, chaseihj ni xi mjehe ts'ínni jóǒ. Tǐjihin xuta xi ts'j nga ndjá k'úénijmí éin xi ts'j.

³⁰Nga'yǐhin katuma nkhi ra xuta un kǒ katuma kǐjankjún kǒ ni xi kǐakúchji kǐjachánkahj. N'échjénni nga n'eǐ kui niu ngajohǒ Jesu, kui xi Ntǐhi kǒ tsje.

³¹Nk'ie nga ja kamaha jóǒ nga kinchjako Ntǐaná, ts'ajniyá ante xi má nga kama ñjakú. Ngayjee j'ajihin Espiritu Santo kǒ ndjá incha y'énijmí éhen Ntǐaná.

B'i ts'in nkuhú tsasinkǒ xinkjín xuta xi s'ejihin Jesu

³²Nkuhú kits'in animaha kǒ kǐjankjintak'uhun ngayjee xi kis'ejihin Jesu. Ndaha nku najmi b'a kitsú tsa nkuhú kui ts'e ni xi tǐjhin. Tú sa ní nguǐhín kits'ínchjénkǒ xinkjín ni xi tǐjhin.

³³Yún kis'ehe nga'yún já postru nga kitsúya nga j'áiya ngáha ra ngabayoo Ndá Ntǐaná Jesu kǒ ngayjee yún nda kits'ínkǒ Ntǐaná.

³⁴Ajihin xuta najmi kis'e xi kinyjat'ahá tsa mí nihi, at'ahá ngayjee xi tǐjihin xu'ba kǒ tsa ni'ya tsatéña kǒ j'aikǒ tǒon xi kik'áihj.

³⁵ J'ai tsjáha já postru kō kui xi tsakjánya tōoon nga kitsjáha xi nkú tjin machjéhen nga nkúnkú xuta.

³⁶ Y'ejña nku nda xi y'aha ra ntje chá Levi xi kitsin xjo Chipre xi 'mi Kuse, xi já postru y'et'a j'áihin nga Bernabe k'úin. Kui j'áin xi tsuhú ra: xi tsjá nga'yúhún xuta.

³⁷ Bernabe tsateña nku xu'ba xi tijnaha kō j'ai tsjáha já postru tōon xi kik'áihj.

5

B'i ts'in kama mjehe Anania kō Safira k'uaqachaha já postru

¹ Nku nda xi 'mi Anania kō Safira 'mi chjuúhún incha tsateña nku xu'ba.

² Jakj'á chuba tōon xi kik'áihj xu'baha ndo kō tū nkuhú tikjá j'ai tsjáha já postru. Tā kikié chjuúhún ni xi kits'in.

³ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Ji Anania, zá ndanindoo jas'enjihin animahj nga tích'anachaha rj Espiritu Santo? Tsateñai xu'bahj kō t'baajjenj tōoon tibixín.

⁴ Kintehe ni nga tsateñai xu'boo, za najmi jihí ts'j? Nk'ie nga tsateñai, za najmi jihí kama ts'jhi tōoon? Zá b'a kitsúhu animahj nga kichjubéheni chuba? Ntjaná tích'anachajhj, najmi xuta.

⁵ Nk'ie nga kint'é Anania éin, tjen'yún j'aikijnehé nga k'ien. Tū ni xí kitsankjúhún ngayjee xuta xi kint'é ni xi kamo.

⁶ As'ai j'ai k'ua já asti, kik'otikjánu najyun yjonintee kō tsitjusjeko nga ngjingjáyanji.

⁷ J'a ra tsa nkú ma jan ora j'ai chjuúhún Anania nga najmi be ni xi kamo.

⁸ As'ai kingjáyai Pedro:

—T'inanyi, zá b'a tjin kich'o xu'banu nga tsateño?

—Johon, b'a tjin tsateñai —kitsú Safira.

⁹ As'ai b'i kitsú Pedro:

—Zá kabincha'ahanu xinkju nga mjehenu chjút'ayák'uhunnu Espirituhj Ntjaná? Astiu ankjuo yja já xi kjingjáyanji x'ihj kō ji tā nguajkōhi nd'ai.

¹⁰ Tā kuihi chubo j'aikijnet'a sjai Pedro tachtjún nga k'ien. Nk'ie nga jas'en já astiu, kikié nga kjiña k'ien tachtjún kō tsitjuko nga ngjingjáyanjit'aha x'ihj.

¹¹ Tū xí kitsankjúhún ngayjee xuta ninku kō ngayjee xuta xi kint'é ni xu'bj.

B'i ts'in y'entu já postru

¹² Já postru kits'in nkjún kjuankjún kō ni xi tsakúchji kjuachánkahá Ntjaná ajihj xuta, kō ngayjee nkuhú kik'a xinkjín nga kama njakú ante xi 'mi Kinte Ni'yaha Salomon.

¹³ Ndaha nku xuta xingsoo najmi kama k'un nga kama nguujihj xuta xi kama njakú yo, tunga xuta nantjohó tjo nkjún kits'ihj.

¹⁴ Nkjín nkjún já kō jminchjín j'aíjín saha xuta xi s'ejihj Ndá Ntjaná Jesu.

¹⁵ Santaha aya nijátée kik'onsje xuta xuta uhún nga kama kō nahan kingjántusun, tū xi nk'ie nga kj'uaha Pedro ndaha tsa tū nk'íehen kj'uahehe xuta uun, kama nkijh.

¹⁶ Tā j'ai nkjún xuta xi tjíntu andai nanki Jerusalem nga j'aiko xuta uhún kō xi tjíntujihj jánindoo. Ngayjee kama nkijh.

B'i ts'in ngji kontraha já tixóo já postru

¹⁷ As'ai tū ni xí kama xintak'uhún nda na'mi títuun kō ngayjee já xi makoho, kui xi já saduseo.

¹⁸ Kits'ínkji já xi jakj'ánijé já postru kō kits'ínkjas'en nubayá.

¹⁹ Tunga nk'iehé nga njstjen nku ntítsjehe Ntjaná kikjex'a nubayóo kō kik'onsje jóo nga b'i kitsúhu:

²⁰ —Tankiún. Tjicho má ma natsihj ninku kō t'inoyoo xuta ngayjee én xi tsjá kjuatik'un.

²¹ As'ai kits'íntusun já postru én xi kik'ihj. Njstjin xi ma ndyjuun jas'en má ma natsihj ninku kō tsakúya. As'ai j'ai nda na'mi títuun kō já xi makoho ante má nga ma njakúko xinkjín kō kinchja njaha ngayjee já k'akuhu xuta Israel. Kitsjá kjuá nga nguajchj'a já postru aya nubayóo.

²² Tunga nk'iehé nga tsichu nubayóo já xi kunntá ninku, najmi kisakúhu já postru. As'ai kik'óya ngáha nga j'aiko én.

²³ B'i incha kitsú:

—Tjichja tsjan tsjan ankjuá nubayóo nga kuichj kō tjinchasti ankjuo já xi tikuuntá yo. Tunga nk'iehé nga kuachjux'ái, ndaha nku najmi kuayaj ayoo.

²⁴ Nk'ie nga kint'é én xu'bj nda na'mi títuun kō já na'mi k'aku kō nda k'akuhu já xi kunntá ninku, ndaha najmi tā be mí ni xi kuitsú. Kingjásjayahá xinkjín má kuichúket'a ni xi tímoo.

²⁵ Tunga b'ahá j'ai tsú nku nda:

—Jun, já xi kin'ekjas'on nubayá tjincha natsihj ninku kō tibatúyahá xuta nantjo.

²⁶ As'ai ndá k'akuḥu já xi kunntá ninku ko já xi yjankihí incha ngjik'á já postru. Najmi incha kits'in'uhun nga j'aiko, at'aha tsankjún tsa ndjio k'uehe xuta nantjo.

²⁷ Nk'ie nga j'aiko, tsinchá nginkun já tjíxá xi kama ñjakú yo. As'ai b'í kitsúhu ndá ñami tíjuun:

²⁸ —Ja b'a kik'in sisinnu nga ndahachí najmi kama k'úeníjmíhu Jesu xuta, tunga tu sahá b'a t'n'o. Ngayje xuta Jerusalen be ni xi tibakuyó, ko mjenu nga jin ch'anji ngabayaha ndo.

²⁹ As'ai b'í kitsú Pedro ko já postru xingisoo:

—Títjun tíhín nga kúinú'yá'éihín Ntjáná nga xuta.

³⁰ Jun kin'ek'ion Jesu nga kikjat'a kruu, tunga Ntjaha ntje cháháná kits'ínkj'áiya ngáha ra ngabayoo.

³¹ Ntjáná kitsjáha kjuachánka nga kits'in nga y'eñat'aha. Kui xi tjíña tíjun nd'aj ko xi ts'ínk'anki xuta, tu xi tsjáha ra xuta Israel nga ngjuakj'áha ra animaha ko kama ndyjat'aha jéhe.

³² Jin kiyai ko tibixínyaí ni xu'bi ko Espiritu Santo ya, Espiritu Santo xi Ntjáná tsjáha xuta xi nt'é'éhen.

³³ Nk'ie nga kint'é já tjíxó é n xu'bi, tu ni xi 'yuhún kama kjahan, santaha kama mjehe nga ts'ínk'ien já postru.

³⁴ Tunga nkuhú ndá fariseo xi 'mi Gamaliel, xi nku ndá chjine'én xi bakúya kjuatéxumoo ko xi benkjúhun ngayje xuta, kui xi b'a kitsú nga kuich'onsje kutju já postru.

³⁵ As'ai b'í kitsúhu já tjíxá xingisoo:

—Jun xi ntje Israel tjeheñnu, nda nda chasoo tsa mí nihi xi n'ohó jóo.

³⁶ At'aha xi nkú kama nd'aj ngáha, ndá chánka kits'in ma yjohó ndá Teuda ko ma ra ñju unchan já xi kitsjennkíhi. Tunga kin'ek'iehén ndo ko kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi. B'a ts'in tsichukjehe ni xu'bo.

³⁷ Ko askan ngáha, ñstjin nga tís'exki ngayjee xuta, j'ai Juda, ndá xi nibáha ante Galilea, ko nkjin nkjún xuta kitsjennkíhi. Tunga tá kin'ek'iehén ndo ko kindzjoya ngayjee xi kitsjennkíhi.

³⁸ Kui b'a maha, b'a tíxihinnu nd'aj. Najmi tu nungjiun yjonu ni xi tíjncha ts'in já xu'bi. Najmi tu jun nkú n'ohó. At'aha tsa ts'e xuta asunntej ni xi tíjncha ts'in jóo, kuichúkje.

³⁹ Tunga tsa Ntjáná ts'e niu, najmi kamanu n'ekjio. Kutsa santahá ni ko Ntjáná tibankiun kontróo.

⁴⁰ As'ai kits'ínkjáihín já tjíxó ni xi kitsú Gamaliel. Kinchjaha já postru, kingjáha ko y'éñá nkjúhun nga k'úeníjmíyaha Jesu. Incha kits'in ndá ngáha ra.

⁴¹ Incha tsitju já postru nginkun já tjíxó nga tsjo tíjncha ma ts'íhín ra, at'aha Ntjáná kitsjantehe nga un skuehe ngat'aha Jesu.

⁴² Ngayje ñstjin tsakúya tehente ko y'énjmí má ma ñatsihín ninku ko xkí ni'ya nga Jesu xi kits'in nibá Ntjáná.

6

Kui ngat'aj kis'et'a xá yatu já xi tsasinko já postru

¹ Ñstjin nk'ie nga ja tíjncha ma nkjin xuta xi yjankihí Jesu, as'ai xi nchja é n griego b'a kitsú nga najmi nda tús'in xi nchja é n hebreo. B'a incha kitsú nga najmi nda tíchasehe jmínchjín xi nchja é n griego xi ja k'ien x'íhín nk'ie nga tímandzjo nichine xki ñstjin.

² As'ai já postru xi te joo kinchja ñjaha ngayjee xuta ni'yakuyáha Jesu ko b'í kitsúhu:

—Jin tíhín nga k'úeníjmí éhen Ntjáná. Najmi nda tjin tsa k'uéñái nga b'a n'eí, tsa tu xi yámixó chasehe rí.

³ Kui nga jun, já nts'e, tínjshájaihinu ajinnuu yatu já xi yankjún, xi kitsejihín ra Espiritu Santo ko xi ñanka ts'ínk'ink'un, tu xi k'uaíhí rí xá xu'bi.

⁴ B'a ts'in jin n'ekjas'ehen rí yjoní nga chubakoj Ntjáná ko nga k'úeníjmí éhen.

⁵ Ngayjee xuta kits'ínkjáihín ni xi kitsú já postru ko j'ájin já xu'bi: Esteban, nku nda xi 'yún s'ejihín Ntjáná ko xi kitsejihín ra Espiritu Santo, Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmena, ko Nicola, ndá xi nibáha nanki Antiokiá. Kui ndá xi najmi ntje judío tjeheñ ra tunga jahá nd'aj s'ejihín ra Ntjáná.

⁶ Já postru jaich'áha já xi yatui. As'ai já postru kinchjantjai jóo nginkun Ntjáná ko kingjénne ntsja.

⁷ Yún ngjindju éhen Ntjáná nanki Jerusalen ko 'yún nkjin kama xuta ni'yakuyáha Jesu. Tá nkjin já ñami kis'ejihín Jesu.

Kui ngat'aj kichjubénijéhe Esteban

⁸ Esteban 'yún nda kits'ínk'ohó Ntjáná ko kitsjáha nga'yún. Kits'in kjuankjún ko ni i xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjáná ajihín xuta nantjo.

⁹ As'ai k'ua xuta ni'ya sinagoga xi 'mi Sinagogaha Xuta Ndaí incha ngji kontraha Esteban, ko k'ua xuta Cirene ya, ko xuta Alejandria, ko k'ua xi nibaha ante Cilicia ko ante Asia. Kui xi incha y'ésiko Esteban.

¹⁰ Tunga najmi kamahá ra kits'in nganaha, at'aha Espiritu Santo kitsjaha Esteban kjuankjink'un nanka nga kinchja.

¹¹ As'ai incha y'échjihí k'ua já tu xi b'a kuitsuhu nga kui xi kint'é nga Esteban ch'on kitsúhu Moise ko Ntjaná.

¹² B'a ts'in tsinchákjahan ra xuta nantjo ko jáchá xi tjihin xá ko já chjine'éhen kjuatéxumoo. As'ai ngjik'anjé Esteban ko ngjiko má nga ma nja já tjíxoo.

¹³ Ta incha j'aiko já testiyu tsank'á xi b'i kitsú:

—Kui ndai tu nku én ch'on tsuhú títuhú ninkuhú Ntjaná ko kjuatéxumoo.

¹⁴ Kinu'yái nga b'a kitsú nga Jesu, ndá xi nibaha Nazaret, ts'ínkatsúnya ninku xu'bjí ko nga ts'ínk'óntjaiya sin xi kich'aá xi tsakúyaná Moise.

¹⁵ As'ai ngayjee já tjíxá xi kab'entu yo tsasehe Esteban ko kieke nga b'a tjin ankjin ntítse tjin ankjin Esteban.

7

B'i ts'in tsasinntjai yjoho Esteban nginkun já tjíxoo

¹ As'ai ndá na'mi tíjuun kingjásjaiyaha Esteban:

—ǀA kjuaxi ni xi tjincha tsu jóo?

² As'ai b'i kitsú Esteban:

—Jun xi ntje Israel tjeheñnyu ko jun xi tjinnyu xá, tsinñju manú. Ntja chánaná tsakúchihí yjoho ntje cháná Abraham nk'ie nga tjiña sa ante Mesopotamia, kintehe ni nga ngjuaik'iejña nanki Haran.

³ B'a kitsúhu: “Títjui nankihí ko t'entui xuta xinkj. T'ihinnchin ante xi kuakuhu.”

⁴ As'ai tsitju Abraham antehe xuta Caldea ko ngjik'iejña nanki Haran. Nk'ie nga k'ien na'mihí Abraham, Ntjaná kits'in nibaha má tintsuboó nd'ai.

⁵ Eí najmi kitsjáha ante xi kama ts'e, ndaha nku te má kama kuasin tsuku. Tunga kitsúya tíjuhún ra nga tsjáha nga kama ts'e eí má tintsuboó nd'ai ko nga ntje xi s'ehe askahan ta kama ts'e, ndaha tsa najmi tjihin ntí Abraham kui nistjuun.

⁶ Ntjaná b'a kitsú yaha Abraham nga ntje xi s'ehe k'uéntu má nga najmi kui ts'e, ko nga xuta musu n'e ma, ko nga nju unchan nú tjihin un skuhehe.

⁷ B'a kitsú ya Ntjaná: “An ts'ínkókjuá xuta xi musu ts'ín maha. Askahan incha kuitju yo ko ts'ínstjona ante xu'bjí.”

⁸ Ntjaná b'a kitsúhu nga ts'ín ni circuncision, tu xi b'a ts'in sakúchji ni nda xi y'éndako. Kui b'a maha, nk'ie nga kitsihin Isaac ko nga ja tjihin jin nistjin, Abraham kits'ihin ni circuncision. Isaac b'a ta kits'ihin Jacob, ko Jacob b'a ta kits'ihin ntí xi te johó, xi kama ntje cháná.

⁹ Kits'innchiní já nts'e Kuse ko tsaténaha xuta xí tjin ante Egipto. Tunga Ntjanáhá tsasinkoho Kuse

¹⁰ ko kits'ínkj'a t'axihin ngayjee kju'a'un xi kiséjin. Kitsjáha kjuankjintak'un nanka ko kjuanda nginkun ndá faraon, xi ndá rejihí xuta Egipto. Nda rej kitsjá xáha Kuse nga kama nda tíjuhún xuta Egipto ko ndá k'akuhu ngayjee xuta xi tjin ni'yaha ndá rej.

¹¹ As'ai kis'e kjintía ko kju'a'un chánka ngayjee ante Egipto ko ante Canaan, má nga tjinu ntje cháná. Najmi ta kisakúhu ra nichine.

¹² Nk'ie nga kint'é én Jacob nga Egipto tjin tuniñu, kits'ínkji ntíhí xi ntje cháná maha nityá xi tjuhún.

¹³ Ko nityá xi ma johó Kuse tsakúchihí yjoho já nts'e. B'a ts'in kiekehe ndá faraon xuta xi ts'e Kuse.

¹⁴ As'ai b'a kitsú Kuse nga ngjuajich'j'a Jacob xi na'mihí maha ko ngayjee xuta xi y'aha ra, xi cháte ko kan ún maha.

¹⁵ B'a ts'in j'aik'iejñaha Jacob Egipto ko yo k'ien. Ta yo ya incha k'ien ntíhí xi kama ntje cháná.

¹⁶ Askahan ngji s'eyanji Jacob nanki Sikem, má nga tjiña tsjó xi ts'atse Abraham nga kitsjáha toontaba ntíhí Hamor.

¹⁷ Nk'ie nga tsichu tiña nistjin nga ts'ínstjusun Ntjaná ni xi kitsúya tíjuhún Abraham, 'yún nkjin kama sa xutaná xi kik'ientu Egipto.

¹⁸ As'ai tsatéxuma yo k'ái ndá rej xi najmi be Kuse.

¹⁹ Kui xi ts'anachaha xutaná ko kits'in'uhún ntje cháná. Kits'in kju'a'yuhún ra nga k'uéntu masen ntíhí tu xi kuayáha.

²⁰ 'Kui nįstjiun kitsin Moise ko Ntįaná kisasihin Moise. Jan sá kamaḡ xi cháḡa nga kikuhun.

²¹ Nk'ie nga kis'ejña masen, taḡjįhįn nda faraon jakj'áḡa ko kits'incháḡa xi nkúhu tsa ntłįhį maha.

²² B'a ts'in tsangiyaha Moise ngayjee ni xi mahá xuta Egipto. Nku nda chánka kama. Kinchja ko tse ni xi kits'in.

²³ 'Nk'ie nga jehę yachán nú Moise, animaha nibaha ra nga ngjitsubek'un xuta xinkjįn, xi xuta Israel.

²⁴ Nk'ie nga kike nga tin'e'uhun nku nda xi ntje Israel tjehe ra, tsasinko. Kits'ink'ien nda Egipto xi b'a kits'ihįn. B'a ts'in kits'in ngajoyaha ni xi tin'ehe nda xi ntje Israel tjehe ra.

²⁵ At'aha b'į kitsu Moise nga kits'innkjink'un: "Kamankjįhįn xuta xinkjįn nga an ts'įinchjįenna Ntįaná tu xi kama ndaįhi ra xutana." Tunga najmi b'aha ts'in kits'innkjink'un xuto.

²⁶ 'Nįstjin xi ma ndyjuun kike Moise nga jo já xi ntje Israel tjehe ra tįncha kjančo xinkjįn ko mjehe nga kuatek'áiyaha jóo. B'į kitsúhu: "Jun já, nts'o mahanu xinkju. ¿Á ta jun tin'e'uhun ruu xinkju?"

²⁷ As'ai nda xi tįts'in'uhun nda xinkuu kitsuniña Moise nga b'a kitsúhu: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kamai nda k'akunį ko nga chasıhį tsa nda ko tsa najmi nda tin'eį?"

²⁸ ¿A kohó an mjehi n'ek'ienni xi nkú ts'in kin'ek'iein nda Egipto kujña?"

²⁹ Nk'ie nga kint'é Moise eįn, tsanka ko ngjik'ieįna ante Madian. Yo y'eįñasún ko yo kis'entuhu jo ntį.

³⁰ 'Nk'ie nga j'a yachán nú, nku ntįtse j'aisehe Moise ante kixiu tįna asunntu tjenki Sinai. Ajihįn nku na'yá ntsje xi tįti tsakúchjįhį yjoho.

³¹ Kama nkjįhįn Moise nk'ie nga kike ni xi tįma chjįhį ko ngjise tįnaha tu xi kuase sisihįn ra. Tu kint'ehé ntaḡa Ntįaná nga b'a kitsúhu:

³² "An xi Ntįaha ntje cháhi, Ntįaha Abraham, Isaac ko Jacob." Ts'atsé nkjún Moise ko najmi kama k'un nga tsase.

³³ B'a kitsú Ntįaná: "N'esjei tjabaxin ntėhį, at'aha ante nkjįhún má nga kabisinjįnai.

³⁴ Tibe kjuanjįma xi tįf'a xuta xi ts'an xi tįjntu Egipto ko tįnt'e nga un tįncha maha. Kaf'ájen tu xi ts'in ndaįhi ra. T'endai yohį. An ts'inkjįhi Egipto."

³⁵ 'Najmi kits'in mjehe jóo Moise nga b'į kik'ihįn: "¿Yá xi kitsjá xáhi nga ji xi kamai nda k'akunį ko nga chasıhį tsa nda ko tsa najmi nda tin'eį?" Tunga kuihį Moise xi kama chjįhį ntįtsjehe Ntįaná ajin na'yá ntsje xi tįti. B'a ts'in Ntįaná kits'inkjįhį ra ko kik'ái xáḡa nga kui xi kama nda k'akuhų xutana ko nga ts'įin ndaįhi.

³⁶ Kui xi kik'onsje xutana Egipto. Yachán nú tįhįn kits'in kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaḡ Ntįaná Egipto ko ajihįn Nátchak'un Nių ko ante kixiu.

³⁷ 'Kui Moise xi b'a kitsúhu xuta Israel: "Ntįaná kjésintjen nku nda profeta xi nkúhu an. Ajinnuu kuitjuhu."

³⁸ Kui Moise xi y'eįnajihįn xuta nga kama tįjakú nk'ie nga y'entu ante kixiu. Kinchjako ntįtsjee asunntu tjenki Sinai ko ta kinchjako ntje cháná. Kik'ahį nga tsjáná én xi ts'ink'ięntu tįk'unná.

³⁹ 'Tunga ntje cháná najmi kama mjehe nga kuint'ė'ėhe. Tu saḡa kits'in t'axin ko kama mjehe nga k'ooya ngáha Egipto.

⁴⁰ B'a įncha kitsúhu Aaron: "N'endanį ntįa xi tsjén tįtjunni, at'aha najmi yaj mí nihi xi kamaha Moise, nda xi kik'onsjenį Egipto."

⁴¹ As'ai įncha kits'innda nku turu ntįa ko kits'ink'ien chu nga kitsjaha chje. Kits'įntsjoho ni xi ntsja kits'inndakoho.

⁴² 'As'ai Ntįaná najmi ta kits'insihįn ra xuta xu'bo. Kitsjantehe nga ts'įntsjoho niñu xi tįn nk'a jan. B'a kama xi nkú ts'in tįt'a xujun ehe Ntįaná xi y'ėt'a já profeta:

Jun xuta Israel, ¿a ahán kik'ainú chje, nk'ie nga tįntsuboo ante kixiu yachán nú tįhįn?

⁴³ Ni'ya najyuntehe ní ntįa Moloc

ko niñuhų ntįa Renfan tsankinkoo.

Sėnnįstjin kin'endo tu xi n'etsjohoru,

kui nga kjin ts'inkjįhįnuu xi tjehe astun Babilonįa.

⁴⁴ 'Kits'innda Moise nįnku najyunte xi bakúchji nga Ntįaná tįnjajihįn xuta xi ts'e. Kin'enda xi nkú ts'in kisakúchjįhį nga kamanda. B'a ts'in ante kixiu kis'eįñaha ra ntje cháná nįnku najyuntee xi nkú nga kitsú Ntįaná.

⁴⁵ Kik'ahį ntje cháná nga kama ts'e nių. Incha y'a nk'ie nga įncha jas'en eį má tįntsuboo nd'aj, nįstjin nk'ie nga tįhįn xá Josue ko kikjanko xuta xi tįntu eį, xi Ntįaná kik'onsje

ngandaha nteje chána. B'a ts'in kis'ejña ninku najyuntee santaha nkúhu nga y'ejña nda rej David.

⁴⁶ Ntjaná kisasihin David ko David kama mjehe nga ts'indaha nku ante Ntjaná, Ntjaha nteje chána Jacob.

⁴⁷ Tunga Salomon kits'inndaha ni'ya Ntjaná.

⁴⁸ B'a tjin kjáihin nga nk'a ján tjin Ntjaná ko nga najmi b'ejñaya ni'ya xi ts'innda xuta. At'aha b'a ts'in y'et'a ehen Ntjaná nda profeta:

⁴⁹ Ndjiomi ján bátejña nga batexuma, ko t'anankiu basinjñasan tsuká.

¿Mí ni'yaha xi n'endanú, titsu Ntjaná, ko má antehe kama ts'ink'áíya?

⁵⁰ An ní kits'innda ngayjee ni xu'bi.

⁵¹ B'a ta kitsu ya Esteban nga ngjindju:

—Tunga jun najmi mjenuu kuinú'yá'ón. B'a ts'in nu'yó ko tjíya animanuu xi nkú joyaha xuta xi najmi be Ntjaná. Nkúhu nga tintsuba kontraha ruu Espiritu Santo. Jun xi b'a k'un xi nkúhu nteje chánuu.

⁵² Má já profetaha xi najmi kitsjennki unkie nteje chánuu? Kits'ink'ien já xi kitsúya títjun nga kj'uai nda xi naxu ts'in. Ko nk'ie nga j'ai ndo, jun kin'ekjas'on ko kin'ek'ion.

⁵³ Jun bi ntísje kits'inkjas'ennuu kjuatexumaha Ntjaná tunga najmi t'in'etjusunnú.

B'i ts'in kin'ek'ien Esteban

⁵⁴ Nk'ie nga kint'é já tixóo ni xi kitsú Esteban, tu ni xí incha kama kjahán ra ko xí tsatehé ni'yun.

⁵⁵ Tunga máha Esteban, kitsejihin ra Espiritu Santo. Tsasenjinki nk'a ján ko kíkíe kjuachánkaha Ntjaná ko nga Jesu kabasinjñat'aha Ntjaná.

⁵⁶ B'i kitsú:

—¡Chasoo! Tíbe nga tjeñ tixa ndjiomi ján ko nga Ntíhi Ndax'jun kabasinjñat'aha Ntjaná.

⁵⁷ Najmi ta tsasínjuhú ra jóo Esteban. Xaáhan incha kits'in. Ngatentee nkúhu nga ngjik'á.

⁵⁸ Incha kik'onsje natsihin nantio ko yo incha y'éhe ndjio. Nku ndatu xi 'mi Saulo kikumntá najyuhun já testiyu tsank'oo.

⁵⁹ Nk'ie nga tís'ehe ndjio Esteban, b'i kitsú nga kinchjako Ntjaná:

—Ji Nda Ntja Jesu, n'ekjáihin animana.

⁶⁰ As'ai tsasinkunch'in ko 'yún kikjintáya nga b'i kitsú:

—Ji Nda Ntja, najmi tu ch'axkihí rí jái ngatitsun xu'bi.

Nk'ie nga ja b'a kitsú, k'ien.

8

B'i kama nk'ie nga ja kin'ek'ien Esteban

¹ Kisasihin Saulo nga kin'ek'ien Esteban, ko ta kuihi njstjin xu'bo kich'atuts'ihin nga tu ni xi kitsjennki unchaha xuta ninku xi tjin nanki Jerusalem. Kindzjoyayee nga ngji ante xi tjin Judea ko Samaria. Tu já postru y'entu subahá sa Jerusalem.

² K'ua já xi nda tjtintuyáha kingjáyaji Esteban ko kikjintát'a.

³ Tunga tu xi kitsjenki unkiehé Saulo xuta ninku. Xki ni'ya jas'en nga kikjebéfe jáx'in ko jmichjin ko kits'inkjas'en nubayá.

B'i ts'in kis'enjimi éhen Ntjaná ante Samaria

⁴ Máha xuta xi kindzjoyoo, tu má xi tje'hén ni nga incha ngji, yo incha y'énjimi én nda tsuhu Ntjaná.

⁵ Ante Samaria ngji Felipe nga y'énjimihi xuta xi tjin yo nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná.

⁶ Kama nja xuto nga kingjénjuhú ni xi kinchja Felipe nk'ie nga incha kint'é ko kíkíe ni xi kits'in nga tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná.

⁷ At'aha nkjin jáninda xi tsitjuhíhin xuta nga 'yún kikjintáya nga tsitju, ko nkjin xuta xi najmi ma fi ko xi njma sjai kama nkíhi.

⁸ Kui nga tsjo nkjún kamaha ra xuto.

⁹ Tunga ta y'ejñahá yo nku nda xi 'mi Simon xi kits'in tje' njstjin nk'ie. Kui xi ts'anachaha xuta xi tjin ante Samaria. B'a kitsú nga kui xi nku nda chánka.

¹⁰ Ngayjee xuta tsasínjuhú ndo, b'aha ra xi ndyjaha ko santaha xi cháha. B'a incha kitsú: —Kui nda xu'bi xi nga'yún chánkaha Ntjaná.

¹¹ Incha ts'insihin at'aha nkjin nú kits'in tje' ndo. B'a ts'in ts'anachaha xuta.

¹² Tunga nk'ie nga tsakúya Felipe nga Ntjaná xi batexuma ko nga Jesu xi kits'in nibá Ntjaná, kis'ejihin xuta ko kisasentá jmichjin ko jáx'in.

¹³ Santaha ko Simon ta kis'ejihin ko kisasentá. As'ai kitsjenko tehente Felipe ko kama nkjühun nk'ie nga kíkíe ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná ko kjuankjún i xi kits'in Felipe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é én já postru xi tjíntu nanki Jerusalen nga xuta xi tjín ante Samarja kits'ínkjáihín éhen Ntjáná, as'ai kits'ínkji yo Pedro ko Jua.

¹⁵ Nk'ie nga incha j'ai jóo yo, kinchjantjai xuta Samarja nginkun Ntjáná tu xi ts'ínkjáihín ra Espiritu Santo.

¹⁶ At'aha ndaha nku najmi kjee f'aíihín Espiritu Santo ko tu ntáhá kiséntáhá xuta nga kits'ínkjáihín Jesu.

¹⁷ As'ai Pedro ko Jua kingjénne ntsja xuta ko kits'ínkjáihín Espiritu Santo.

¹⁸ Kikie Simon nga kits'ínkjáihín xuta Espiritu Santo nk'ie nga kingjénnehe ntsja já postru. As'ai kingjén'a toon já postru

¹⁹ nga b'í kitsúhu:

—K'uaínú ko an nga'yún xu'bj, tu xi nk'ie nga ngjuenné ntsahana tu yáha ni ta ts'ínkjáihín Espiritu Santo.

²⁰ As'ai b'í kitsú Pedro:

—Kandyjai ko ta kandyja tjoohín, at'aha b'a n'e t'n'enkjíntak'uín nga toon ma ch'atsekoho ni xi tsjá Ntjáná.

²¹ Najmi ji tsuhu ri ko najmi ji tjehen ri xá xu'bj, at'aha najmi kixi tjíya animahí nginkun Ntjáná.

²² T'inchj'aha ri animahí ngat'aha ngatitsun xu'bj ko chubanímakoí Ntjáná, tsa tu 'yaha ts'ínndyjat'ahi ni xi kuan'enkjíntak'uín.

²³ At'aha tibe nga najmi je tjíya animahí ko tibe nga ni ch'onk'uun tjí'yíhín ji.

²⁴ B'í kitsú Simon:

—Chubanímakoó Ntjáná tu xi ndaha nku ni xi kuak'ihinnú najmi njbanehena.

²⁵ Nk'ie nga ja incha y'énjimi éhen Ntjáná yo Pedro ko Jua ko y'éjña chjihí xuta yáha Jesu, as'ai kik'óya ngáha nanki Jerusalen. B'a ts'ín incha j'aha nkjin ante nanki xi tjín ante Samarja nga y'énjimi ts'íhín én nda tsuhu Jesu.

B'í ts'ín kinchjanímko Felipe nku nda xi nibáha ante Etiopia

²⁶ As'ai nku ntítsjehe Ntjáná kinchjakoho Felipe. B'í kitsúhu:

—Tísintjein ko chjúbéí n'yá xi bitju Jerusalen nga t'in nanki Gaza.

Ante kixiu f'a n'yá xu'bj.

²⁷ As'ai tsisintjen Felipe ko ngji, ko aya n'yóo kisétejín nku nda xi nibáha ante Etiopia. Nku nda eunuko niu, nku nda k'aku xi ts'ínxát'aha na Candace xi na rejnaha xuta Etiopia. Kui xi f'átjo ngayjee toohon na rejna. Ntjáná ngji ts'ínstjohó ndo nanki Jerusalen

²⁸ ko ja t'ib'óya ngáha nankihí. Yá xi tjenko kab'ejñaya ko tít's'inya xujun éhen Ntjáná xi y'é't'a nda profeta Isaiá.

²⁹ As'ai Espiritu b'í kitsúhu Felipe:

—T'ihínse tíñaihí nda xi kab'ejñaya yá ján.

³⁰ Nk'ie nga tsichuk'úhún, kint'é Felipe nga xujun xi y'é't'a nda profeta Isaiá tít's'inya ndo. As'ai b'í kitsúhu:

—¿A tímankjihín ni xi t'n'eyai?

³¹ —¿Nkú ts'ín kamankjihinna nga najmi tjín xi kuítsuya sisinna? —kitsú ndo ko tsankihí Felipe nga kuíyájnuta'aha.

³² B'í ts'ín tjt' a má nga tít's'inya ndo:

Ngji n'ek'ien xi nkúhu chutsanka, najmi kikjex'á ts'a,

xi nkúhu chutsanka xi tichj'ajnu tsankaha.

³³ Kichajnucha ko najmi naxu kin'ehe kjuá.

Tsichakjá ntjehe at'aha kin'ek'ien.

³⁴ As'ai b'í ts'ín kinchja nda k'aku xi nibáha Etiopia nga kingjásajayahá Felipe:

—T'inyaní, ¿yá xi t'nchjanímíyaha nda profeta ei? ¿A kui t'nchjanímíyaha yjoho a ra kj'áihí xi t'nchjanímíyaha?

³⁵ As'ai kinchja Felipe. Má nga tít's'inya ndo kik'atuts'ihín ra nga kitsúyaha én nda tsuhu Jesu.

³⁶ Nk'ie nga t'ncha ts'ín n'yá, tu incha tsichuhú má nga tjín ntánijua ko b'í kitsú nda k'aku Etiopia:

—Á ntánijua ei. ¿A najmi kamahá saténtá?

³⁷ B'í kitsú Felipe:

—Tsa ngayjee animahí s'ejlhin yáha Jesu, kama.

B'í kitsú ndo:

—S'ejinna nga Jesucristo xi Ntíhí Ntjáná.

³⁸ As'ai b'a kitsú nga s'ejña'yún yóo ko nga joo tsitjujenya má t'jña ntánijuo. As'ai Felipe tsaténtá ndo.

³⁹ Nk'ie nga incha tsitjujin ntánijuo, Espiritu Santo ngjiko t'axihin Felipe. Nda k'aku xi nabáha Etiopia najmi ta kíkíehé Felipe, tunga tsjohó kik'iehe nk'ie nga kits'inndjuú niyáha.

⁴⁰ Tsichu Felipe nanki Azoto ko xkí ante ngji nga y'énijmí én nda tsuhú Jesu santaha nkúhu nga tsichu nanki Cesarea.

9

B'i ts'in jak'á Jesucristo nda Pablo

¹ Saulo tu nku tsinchánkjúhún ra xuta xi s'ejihin Nda Ntjáná Jesu nga mjehe ts'ínk'ien. Kui nga ngjisehe ra nda na'mi tíjuun

² ko tsankihí xujun xi má nga tí'baihi k'jua, tu xi kama ngjuaihi ni'ya sinagoga xi tjin nanki Damasco ko kuangisjai yo xuta xi s'ejihin Jesu ko k'juaikonijé nanki Jerusalem, ndaha tsa jáx'in ko ndaha tsa jminchjin.

³ Tungá nk'iehé nga títs'in niyá ko ja túbichú tíña nanki Damasco, tjen'yún kits'in ndzjehé ra Saulo nku nd'í xi nibaha nk'a ján.

⁴ As'ai tsijne t'anankiu ko kint'é nku nta xi b'j kitsúhu:

—Saulo, Saulo, zá an tjencki unchahaní?

⁵ —Z'váha ji, Nda Ntjá? —kitsú Saulo.

B'j kitsú xi kinchjakoho:

—An Jesu xi tjencki unchai.

⁶ Tisintjein ko t'in ajin nantjo. Yo k'únyahi ni xi tjihin nga n'ej.

⁷ Kitsankjún já xi tjenko Saulo, at'aha kint'é nto tunga najmi ch'a xi kíkíehé.

⁸ As'ai tsisintjen Saulo, tunga nk'ie nga kikjex'á tunkun najmi ta kama chjihí ra. Kui nga tu kichjubénkihí ni nga ngjiko jóo nanki Damasco.

⁹ Yo kamaha jan nistjin nga y'ejna ka. Najmi chumi nihi xi kikjine ko najmi chumi ntáha xi kik'í.

¹⁰ Damasco y'ejna nku nda xi tjenkkihí Jesu xi 'mi Anania. Kui xi Nda Ntjáná tsakúchjihí yjoho xi nkúhu tsa nchini kik'aihí ko b'a kitsúhu:

—Ji Anania!

—Á an ej, Nda Ntjá —kitsú Anania.

¹¹ B'j kitsúhu Nda Ntjáná:

—Tisintjein ko t'in niyáté xi 'mi Niyá Kixi. Ni'yaha Juda chasjaiyai nku nda xi nibáha nanki Tarsó xi 'mi Saulo. Ntjáná tinchjako ndo.

¹² Ja kama chjihí xi nkúhu tsa nchini kuak'aihí nga nku nda xi 'mi Anania kafas'en má tíña ko nga kamjénehe ntsja tu xi kama chji ngáha ra.

¹³ B'j kitsú Anania:

—Ji Nda Ntjá, nkjin xuta títisuyana xi nkú k'uhun ndo ko ni xi najmi nda xi kits'ihin xuta xi ts'í xi tjinu Jerusalem.

¹⁴ Já na'mi k'aku ja kitsjáha k'jua xi má nga kama ngjuaiho k'jua'yún ngayjee xi s'ejihin ji.

¹⁵ As'ai b'j kitsú Nda Ntjáná:

—T'in, at'aha an ja j'aján ndo nga kui xi k'uénijmíhi an xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra ko já rej ko xuta xi ntje Israel tjeheh ra.

¹⁶ An kuakuchjihí nk'ie nga nkjin kjuanjima k'juajin ngat'ana.

¹⁷ As'ai ngji Anania. Jas'en ni'ya má nga tíña Saulo ko kingjénne ntsja nga b'j kitsúhu:

—Ji nda nts'é Saulo, Nda Ntjáná Jesu xi tsakúchjihí yjoho aya niyá má nga tñibái, kui kuats'in nibána tu xi kama chji ngáha ri ko tu xi tséjihin ri Espiritu Santo.

¹⁸ Tjen'yún tsitjunkihi tunkun Saulo ni xi b'a k'un tjabaxkfi k'un ko kama chji ngáha ra. As'ai tsisintjen ko kisaténtá.

¹⁹ Nk'ie nga ja kikjine nichine, kisaku nga'yún ngáha ra ko chuba nistjin y'ejnaihíhín xuta xi yjankihí Jesu xi tjin Damasco.

B'i ts'in y'énijmí tjuhun éhen Ntjáná Saulo nanki Damasco

²⁰ As'ai y'énijmí Saulo éhen Ntjáná ni'ya sinagoga xi tjin yo nga b'a kitsú nga Jesu xi Ntíhi Ntjáná.

²¹ Kama nkjúhun ngayjee xuta xi kint'éhe. B'j incha kitsúhu xinkjín:

—Za najmi kuihi ndai xi tjencki unkie xuta xi s'ejihin Jesu nanki Jerusalem? Ko ta kui xá j'aihi ej tu xi ngjuaikonijéhe xuta nginkun já na'mi k'aku.

²² Tungá tu sahá 'yún y'énijmí sa Saulo ko y'ejna chji nga Jesu xi kits'in nibá Ntjáná. Kits'inndyjajihín xuta xi ntje judio tjeheh ra xi tjinu Damasco.

²³ Nk'ie nga j'a nkjin nistjin, as'ai y'éndako xinkjín já judio nga incha ts'ínk'ien Saulo.

²⁴ Tungá tjihín xi kitsúyaha Saulo ni xi y'enda jóo. Nistjin nistjen incha kikunntá ankuajaha nankiu tu xi ts'ínk'iehen Saulo.

²⁵ As'ai xuta xi yjankihí Jesu tsasinkohó Saulo. Y'éyaha nku n̄sin kō kikjejenntjaihí xjohó nankiú nga jyuun.

B'í kama nk'ie nga j'ai t̄júhun Saulo nanki Jerusalen

²⁶ Nk'ie nga tsichu Saulo nanki Jerusalen, mjehe nga kamangujinko xuta xi yjankihí Jesu, tunga kitsankjúhún rá ngayjee jóo, at'aha najmi kis'ejihin tsa ja ta nku nda xi tjennkihí Jesu Saulo.

²⁷ As'ai Bernabe ngjiko Saulo nginkun já postru kō kitsúyaha xi nkú ts'in aya nyjóo kíkíe Saulo Nda Nt̄janá kō nga Nda Nt̄janá kinchjakohó kō xi nkú ts'in ndjá y'énjímí éhen Jesu nanki Damasco.

²⁸ As'ai y'ejna Saulo nanki Jerusalen. Y'emako já postru kō ndjá y'énjímí nga tsakúya yáha Nda Nt̄janá Jesu.

²⁹ Kinchjanjmikó kō y'ésiko xuta xi ntje judio tjeheh rá xi nchja én griego. Tunga já xu'bj tsangisjai nyá xi nkú ts'in kama ts'ínk'ien Saulo.

³⁰ Nk'ie nga kint'é já nts'eé ni xu'bj, as'ai ngjiko Saulo nanki Cesareá. Ja kamoó kits'ínkji Tarso.

³¹ Kis'ehe kjuajyu xuta ninku xi t̄jin ngayjee ante Judea, ante Galilea kō ante Samariá. Yún kis'ejin saha Nt̄janá. Kikienkjún Nt̄janá nga y'entu kō Espiritu Santo tsasinkohó nga yún kama nkjin sa.

B'í ts'in kits'ínkkihí Pedro nda Enea

³² Nk'ie nga tsú'bak'un Pedro xuta ninku xi t̄jin xki ante, as'ai ta j'aisehe xuta xi ts'e Nt̄janá xi t̄jin nanki Lida.

³³ Yo kíkíe nku nda xi 'mi Enea xi jin nú t̄jihin nga kjiñasun nāchan, at'aha nta sjai.

³⁴ As'ai b'a kitsúhu:

—Ji Enea, Jesucristo t̄ts'ínkkihí. T̄sintjein kō t'endai kamahí.

Ta kuihí chubo tsisintjen Enea.

³⁵ Ngayjee xuta xi t̄jintu Lidá kō Saron kíkíe nga tsisintjen Enea kō kits'ínkjiáihin Nda Nt̄janá.

B'í ts'in kits'ínk'áiyaha Pedro tachjuún Tabita

³⁶ Nanki Jope y'ejna nku tachjuún xi tjennkihí Jesu xi 'mi Tabita, j'áin xi tsuhu rá Dorca nga én griego. Kui xi ngayje n̄stjin kits'in ni xi nda kō kitsjáha xuta x'an ni xi machjéhen.

³⁷ Kui n̄stjin kisate ch'in kō'ien. Askahan nga ja jejnú yjonintehe, kis'ejna nku aya 'ma.

³⁸ Nk'ie nga kint'é xuta ni'yakuyáha Jesu xi t̄jintu nanki Jope nga nanki Lidá t̄jña Pedro, as'ai kits'ínkjesehé jo já, at'aha t̄ña mahá xinkjin nankiú. B'í kitsú jóo nga j'ai nchjako Pedro: —Najmi tu n'ek'andayai. Nibáasení.

³⁹ As'ai tsisintjen Pedro kō ngjiko jóo. Nk'ie nga ja tsichu nanki Jope, xuta xi t̄incha yo ngilkohó aya 'ma xi má nga kjiñá yjoninte k'ien. Ngayjee jminchjín xi ja k'ien x'ihin j'aitset'aha Pedro nga t̄incha kjintá kō t̄incha bakú x'ot̄ji kō kj'ai sa najyun xi ts'ímnda Dorca nk'ie nga y'ejna.

⁴⁰ As'ai kik'onsje Pedro ngayjee xuta xi t̄incha yo kō tsasinkúnch'in nga kinchjako Nt̄janá. Tsase ts'ihin rá yjoninte k'ien nga b'í kitsú:

—Ji Tabita, t̄sintjein.

As'ai kikjex'ánki tunkun tachjuún. Nk'ie nga kíkíe nga yo síña Pedro, y'ejna kutu.

⁴¹ Pedro jakj'á ntsja tachjuún kō kikjesintjen. Kinchjaha xuta ninku kō jminchjín xi ja k'ien x'ihin kō kits'ínkjas'en t̄k'un ngáha rá tachjuún.

⁴² Ngayjee xuta xi t̄jin nanki Jope kint'é ni xi kamoó kō nkjin xi kis'ejihin Nda Nt̄janá Jesu.

⁴³ Nkjin n̄stjin kamahá Pedro nga y'ejna nanki Jope ni'yaha nda xi 'mi Simon xi f'áxi t̄jabaxín.

10

B'í ts'in ngjisehe Pedro nda Cornelio

¹ Nanki Cesareá y'ejna nku nda xi 'mi Cornelio xi nda jun k'akuhú já jun xi 'mi Já jun Italiano.

² Kui kō ngayjee xuta xi t̄jintu ni'yaha t̄johó kō benkjún Nt̄janá. Tsjáha xuta x'an ni xi machjéhen kō tehente nchjako Nt̄janá.

³ Nku nyá nkú rá ma nga chubá jan nga ngxuun kama chjihí nku nt̄tsjehe Nt̄janá xi nkúhu tsa nchjini kik'áihí kamahá. Kíkíe Cornelio nga jas'en nt̄tsjee má t̄jña kō b'a kitsúhu:

—Ji Cornelio!

4—¿Mí nihí, Nda Nt̄ja? —kitsú Cornelio nga tsase kō t̄tsankjúhún ts'ihin.

B'í kitsú nt̄tsjee:

—Tsasínjuhú Nt̄janá ni xi tsinchihí kō t̄ibe nga tí'bahí xuta x'an ni xi machjéhen.

⁵ Kui nga n'ekjìhini nanki Jope já xi kuinchjaha ra Simon, kui xi ta 'mi Pedro.

⁶ Kui xi tjiña ni'yaha nda Simon xi f'axi tjabaxin, nda xi tiña andai ntachak'uun sjiña ni'yaha.

⁷ Nk'ie nga ja ngji ntitsje xi tinchjakoho, as'ai kinchjaha Cornelio jo já musuhu ko j'ajin ajihin já jun xi tjihin nku nda jun xi tjoho Ntjaná.

⁸ Kitsuyaha ngayjee ni xi kamoo, as'ai kits'inkji nanki Jope.

⁹ Njstjin xi ma ndyjuun, nk'ie nga tits'in niyá jóo ko nga ja tibichú tiña ajin nantjo, Pedro ngji nchjako Ntjaná nk'a ni'ya má nga tjiña, nkú ra ma nga chuba te jo.

¹⁰ As'ai tu kama bjohó ra ko mjehe kjine ni. Nk'ie nga tís'echjahan nichine, kama chjihí nku ni xi nkú joyaha tsa nchini kik'ajhi kamaha.

¹¹ Kikie nga tsix'á nk'a ján ko nga nibajen t'anankiu nku ni xi b'a tjin xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi tjit'a'yún nga ñjuu nkun.

¹² Tjintuyá ayaha niu ngayje tikjá chu xi b'ema ko xi b'efe yjoho t'anankiu ko nise xi b'ematen nk'a ján.

¹³ As'ai kint'é Pedro nku nta xi b'i kitsúhu:

– Pedro, tjsintjein. N'ek'iein chu ko chinej.

¹⁴ B'i kitsú Pedro:

– Najmi, Nda Ntja. Ndahachí najmi kjee kjine ni xi tjiña nkjúhun kjuatexumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntjaná.

¹⁵ As'ai ta kinchja ngáha nto niyá xi ma joho. B'i kitsú:

– Ni xi kits'in Ntjaná nga ja je nginkun, najmi tu ji 'mihí nga najmi je.

¹⁶ Jan niyá b'a kama, as'ai ngjinj ngáha niu nk'a ján.

¹⁷ Nk'ie nga ta tits'innkjink'uhun Pedro nkú tsuhu ra ni xi kama chjihí, tu tsichuhú asti ankjuo já xi kits'in nibá nda Cornelio. Kisakúhu jóo ni'yaha Simon, nda xi f'axi tjabaxin.

¹⁸ As'ai kingjásjaiya tsa yo tjiña Simon xi ta 'mi Pedro.

¹⁹ Nk'ie nga tu nku tits'innkjink'uhun Pedro ni xi kama chjihí, Espiritu Santo b'i kitsúhu:

– Chaje mai. Jan já tibangisjaihi.

²⁰ Tjsintjein ko tjtjujein. Najmi tu n'ejó tak'uin nga t'inkoi, at'aha an kats'in nibá jóo.

²¹ As'ai tsitjujen Pedro nga j'aisehe jóo ko b'i kitsúhu:

– An xi tibinchisjó. ¿Mí xáha xi kj'úáihinu?

²² B'a incha kitsú jóo:

– Nda jun k'aku Cornelio kats'in nibáni. Benkjún Ntjaná ndo ko naxu ts'in ni xi ts'in. Nda ts'in nchjanjmiyaha ra ngayjee xuta judio ndo. Nku ntitsjehe Ntjaná b'a kitsúhu nga kjuajch'ahi nga k'ún ni'yaha ko nga kuasinñjuhu ni xi k'úhín.

²³ Kits'inkjáihi Pedro jóo ko yo incha kits'inkj'a njstjen. Njstjin xi ma ndyjuun ngjiko jóo. Ta ngjiko k'ua já ninku xi tjin nanki Jope.

²⁴ Njstjin xi ma joho tsichu nanki Cesarea. Tikuyá Cornelio ko ta tikuyá xuta xi kits'inkint'é, kui xi xuta xinkjín ko xuta xi nda nchjakoho.

²⁵ Nk'ie nga ja tífás'en Pedro ayoo, Cornelio j'ai ts'inkjáihi ko tsasinkúnch'int'aha nga kits'intsoho.

²⁶ Tunga kikjesintjehén ra Pedro ko b'i kitsúhu:

– Tjsintjein. Ta xutaná xi nkúhu ji.

²⁷ Tinchjako ts'ihin nga jas'en ayoo ko kikie nga nkjin xuta kama ñjakú yo.

²⁸ As'ai b'i kitsúhu:

– Jun yo nga nku nda xi ntje judio tjeheh ra najmi tsjantehe kjuatexumaha tsa kama ñjako xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra ko tsa kjuas'en ni'yaha. Tunga Ntjaná tsakúhijina nga najmi tjihin nga kj'uján xuta, tsa xi je ko xi najmi je xi nkú titsu kjuatexumá.

²⁹ Kui kjuaha nk'ie nga kichubahanú, najmi jo jan tjihinna nga kjúáisenú. Kui b'a maha, t'inyahanú mí kjuaha nga kichubahanú.

³⁰ As'ai b'i kitsú Cornelio:

– Ma ñju njstjin, nkú ra ma chuba jan nga ngixuun, ni'yaná tinchjaka Ntjaná. Tu j'ai sinjnahá nku nda xi tib'at'ai najyun xi ya.

³¹ Kui xi b'a kitsúna: “Cornelio, Ntjaná tsasinñjuhu ni xi tsinchihí ko tibe nga tí'bajhi xuta x'an ni xi machjéhen.

³² Kui nga n'ekjìhini nanki Jope já xi kuinchjaha ra Simon, kui xi ta 'mi Pedro. Kui xi tjiña ni'yaha Simon xi f'axi tjabaxin, nda xi tiña andai ntachak'uun sjiña ni'yaha.”

³³ Kui nga tjen'yún ngjich'ahána ji, ko nda kuan'ei nga kjúái. Kui kjuaha kabintsubahani ei ngayje nginkun Ntjaná tu xi k'uasínñjuhu ri ngayjee én xi kitsúhi Ntjaná nga kuixínyani.

B'i ts'in y'énjmi Pedro ehén Ntjaná ni'yaha Cornelio

³⁴ As'ai b'i kitsú Pedro nga kik'aha ehén:

– Mankjinna nd'ai nga kjuaxi kjáihih nga najmi ngabi ts'in Ntjaná ajihin xuta.

³⁵ Ts'inkjáin nihi tu má xuta naxinantáha ni xi tjín asuntee xi benjúhün ko xi naxu ts'in nginkun.

³⁶ Ntjáná kits'inkint'é xuta xi ntje Israel tjeheñ ra én nda tsuhu Jesucristo. Kui xi Nda Ntjáha ngayjee xuta ko kui xi tsjáha xuta kjuajyuhu Ntjáná.

³⁷ Yo én xi kichuba ngayjee ante Judea, b'aha ra ante Galilea nk'ie nga ja kamaha Jua nga tsaténtá ko y'énimí éheñ Ntjáná.

³⁸ Yo xi nkú ts'in Ntjáná kits'in nibájen Espiritu Santo nga j'aitsejihün ra Jesu, nda xi nibáha nanki Nazaret, ko kitsjáha nga'yún. Kui xi kiksáts'ba nga kits'in ni xi nda ko kits'innkíhi ngayjee xi tjíntujihün jánindo. Ntjáná kits'inxájihün Jesu.

³⁹ Jín kiyaj ko bixiyaj ngayjee ni xi kits'in Jesu ante Judea ko nanki Jerusalem. Kis'et'a kruu nga kin'ek'ien.

⁴⁰ Tunga Ntjánáhá kits'ink'áya ngáha ra ngabayoo nistjin xi ma jahan ko tsakúchjini.

⁴¹ Najmi ngayjee xuta tsakúchjihü yjoho, tu nkúhü jín xi j'ájin tíjunní Ntjáná nga kuixínyaj xuta xingisoo. Jín kichinekoj ko kí'yuko nk'ie nga ja á'áya ngáha ra ngabayoo.

⁴² Y'éxáni nga tjíhin nga k'úénimíhi xuta ko kuixínyaj nga Ntjáná kitsjá xáha nga kui kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'in xuta xi tjíntu tük'un ko xi k'ien.

⁴³ Ngayjee já profeta kinchjanjímíyaha Jesu. B'a incha kitsú nga ngat'aha Jesu kama ndyajat'aha ra jéhe ngayjee xuta xi s'ejihün.

B'i ts'in kits'inkjáihün Espiritu Santo xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra

⁴⁴ Nk'ie nga tá tínchjaha Pedro, tu nibajennehé ra Espiritu Santo ngayjee xuta xi tíncha basínjúhu én xi tínchja.

⁴⁵ Kama nkjúhün já nínku xi ntje judio tjeheñ ra xi tjenko Pedro nk'ie nga kíkíe nga Ntjáná kitsjáha Espiritu Santo xuta xi najmi judio.

⁴⁶ At'aha kint'é nga kj'ai kj'ai én kinchja xuta ko nga kits'inkie yjoho nga Ntjáná xi tjíhin kjuachánka. As'ai b'i kitsú Pedro:

⁴⁷ —¿A tjín xi najmi tsjánte nga saténtá xuta xu'bj xi ja kuats'inkjáihün Espiritu Santo xi nkúhu ná?

⁴⁸ B'a kitsú Pedro nga saténtá xuta at'aha ja kis'ejihün Jesucristo. Ja kamo, tsinchihü Pedro nga k'úéña sa yo.

11

Pedro b'i ts'in kitsúyaha xuta nínku Jerusalem ni xi kama ni'yaha Cornelio

¹ Kint'é já postru ko já nts'eé xi tjín ante Judea nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra tá kits'inkjáihün éheñ Ntjáná.

² Nk'ie nga j'ai ngáha Pedro nanki Jerusalem, y'ésikoho já judio xi tíncha tsu nga tjíhin nga n'e ni circuncision xi nkú nga títsu kjuatéxumoo. B'i kik'ihün:

³ —¿Á jí tsitjas'ehenni ni'yaha ko kichinekohoni já xi najmi kin'ehe ra ni circuncision?

⁴ As'ai kik'atuts'ihün Pedro nga kitsúya chich'in ngayjee ni xi kamo. B'i kitsú:

⁵ —Nk'ie nga tínchjaka Ntjáná nanki Jope, kama chjina nku ni xi nkúhu tsa nchjini kik'aina. Kíkíe nku ni xi b'a tjín xi nkú joyaha nku najyun tjebe chánka xi tjít'alyún nga njuu nkün. Nibajehen nk'a ján ko j'aijén santaha má tíjña.

⁶ Nk'ie nga tsase nda nda mí nihi xi tínchaha, kíkíe chu xi b'ema, chu xi tjín ngijñó, xi b'éfe yjoho t'anankü ko nise xi b'ematjen nk'a ján.

⁷ As'ai kint'e nku ntá xi b'i kitsúna: “Pedro, tísintjein. N'ek'iein chu ko chinej.”

⁸ B'a kixian: “Najmi, Nda Ntja. Ndahachí najmi kjee kjíne ni xi tjña nkjúhün kjuatéxumoo nga kama chine, ni xi najmi je nginkun Ntjáná.”

⁹ As'ai tá kinchjakohó ngáhana ntá xi nibaha nk'a ján niyá xi ma joho. “Ni xi kits'in Ntjáná nga ja je nginkun, najmi tu jí 'mihü nga najmi je nginkun”, kitsúna.

¹⁰ Jan niyá b'a kama, as'ai ngjinj ngáha nk'a ján ngayjee nu.

¹¹ Tá kuihi chubó tsichu ni'ya xi má nga tíjña jan já xi nibaha Cesarea nga j'aik'ána.

¹² B'a kitsúna Espiritu nga najmi jo jan kamana nga kfinka jó. Tá ngjikoña já nts'eé xi jun xu'bj ko tsitjas'ein ni'yaha ndo.

¹³ As'ai kitsúyani xi nkú ts'in kíkíe nku ntítsje aya ni'yaha nga j'ai sinjñat'aha ko b'a kitsúhu: “N'ekjí naki Jope já xi kuínchjaha Simon, kui xi tá 'mi Pedro.

¹⁴ Kui xi kuínchjakohi. Éñ xi kuítsuhi, kui xi ts'íink'ankihi ko ngayjee xuta xi ts'í.”

¹⁵ Nk'ie nga kik'atuts'ihün nga kinchja, Espiritu Santo nibajennehé xuta xu'bo xi nkú ts'in nibajennená nga tjuhün.

¹⁶ As'ai j'áitsjenna ni xi kitsúná Nda Ntjáná: “Ntánijua tsaténtáha Jua tunga máha jun, Espiritu Santo saténtáhanu.”

¹⁷ Kui b'a maha, tsa Ntjáná tá túsjáha ra xuta xu'bo tá kui nihi xi kitsjáná xi s'ejinná Nda Ntjáná Jesucristo, zyáha an tsa k'uechjáha ra Ntjáná?

¹⁸ Nk'ie nga kint'é jóo ni xi kitsú Pedro, najmi ta ngji kontraha ra. Tu sahá kits'intsjoho Ntjaná. B'i incha kitsú:

—A xúhu ta kohó xuta xi najmi ntje Israel tjehe ra kitsjáha Ntjaná nga ngjuajk'áha ra animaha tu xi kama k'úentu tik'un sihin.

B'i kama nga kis'enjimi éhen Ntjaná nanki Antiokia

¹⁹ Nk'ie nga kin'ek'ien Esteban, ta kin'e uncha xuta ninku xi k'oo. Xi kindzjoya incha tsichu santaha ante Fenicia, xjo Chipre ko nanki Antiokia. Tu nkuhu xuta xi ntje judio tjehe ra y'enjimihi éhen Ntjaná.

²⁰ Tunga kis'ehé ajihin jóo k'ua já xi nibáha xjo Chipre ko já xi nibáha ante Cirene xi incha tsichu nanki Antiokia ko kinchjako xuta xi najmi ntje judio tjehe ra, xi nchja én griego. Y'enjimihi xuto én nda tsuhu Nda Ntjaná Jesu.

²¹ Nga yúhún Ntjaná tsasinkoho ko nkjin kama xi kis'ejihin ko kits'ínkjáhih Nda Ntjaná.

²² As'ai kint'é xuta ninku xi tjin nanki Jerusalem ni xu'bi. Kui nga kits'ínkjih Bernabe nanki Antiokia.

²³ Nk'ie nga tsichu Bernabe yo, kieke xi nkú ts'in Ntjaná títjáha kjuandaha xuta xi tjin yo ko kama tsjoho. B'a kitsúhu ngayjee xuta nga ngayjehe k'un kas'ejin tehentehé Ntjaná.

²⁴ B'a ts'in kinchja Bernabe at'aha nda animaha. Kitsejihin ra Espiritu Santo ko yún s'ejihin Ntjaná. Nkjin nkjin sa xuta kis'ejihin Nda Ntjaná yo.

²⁵ As'ai ngji Bernabe nanki Tarso nga ngjingsjá Saulo.

²⁶ Nk'ie nga kisakúhu, j'aiko Antiokia. Yo y'entujihin xuta ninku nku nú tjihin ko incha tsakúyaha nkjin nkjin xuta. Xuta ni'yakuyáha Jesu xi kis'e Antiokia, kui xi tjun kik'in xuta cristiano.

²⁷ As'ai tsitju nanki Jerusalem k'ua já profeta nga ngji nanki Antiokia.

²⁸ Nku ndo xi 'mi Agabo tsasinjña nk'ie nga Espiritu kits'ínkinchjaha ko kitsúya nga kjintía s'e ngayjee asuntee. B'a kama nk'ie nga tjihin xa nda títjun Romá xi 'mi Claudio.

²⁹ Nk'ie nga kiyaha nga b'a kama, as'ai y'endako xinkjin xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin nanki Antiokia xi má nga tsjá nga nkúnkú ni xi tjihin xi nkú ts'in behe k'un, tu xi kuasinkoho já nts'éé xi tjin ante Judea.

³⁰ B'a incha kits'in ko kits'ínkjih Bernabe ko Saulo nga kui xi ts'ínkjias'ehe tjon chje jácháha xuta ninku.

12

B'i ts'in kin'ek'ien Santiago ko b'i ts'in kin'ekjas'en nubayá Pedro

¹ Kui nstjin xu'bo nda rej Herode Agripa jak'ánijé k'ua xuta ninku tu xi kits'in'uhun ra.

² B'a kitsú nga kicha n'ek'iehen Santiago nda nts'e Jua.

³ Nk'ie nga kieke nga tsjo kamaha já judio ni xi kits'in, ta jak'ánijé Pedro. S'i Pascua b'a kamoo, nstjin nga chine ninkuan xi najmi tjihin na'yu san.

⁴ Nk'ie nga jak'ánijé Pedro, kits'ínkjias'en nubayá má nga nju tjihin kits'ínk'a xinkjin já jun xi kúntaha. At'aha mjehe Herode ts'ínkokjua Pedro nginkun xuta nk'ie nga k'ua s'iu.

⁵ Kui nga kichunntáha Pedro nga kjiyaha nubayóo, tunga yúhún kinchjako Ntjaná xuta ninku nga tibankintjá Pedro.

B'i ts'in tsitju nubayóo Pedro

⁶ Ni xi kama nku nstjen kintehe ni nga ts'ínkokjua Herode Pedro nginkun xuta, kjife Pedro nga kjijnaya masehen jo já jun. Jo n'úkicha tjikjáha. Ko kj'ái já jun xi tjincha kunntá ankjua nubayóo.

⁷ As'ai tu nkuhu ntítsjehe Ntjaná j'ai sinjña yo ko kama ndzjen aya nubayóo. Kits'ínko tjiaha Pedro nga kits'ínkj'áha ko b'i kitsúhu:

—Kitsa tísintjein.

As'ai tsixuntu n'úkicha xi tjikjá ntsja Pedro.

⁸ B'i kitsú ya ntítsjee:

—T'e yúnkjái tjabaxin ndayáhi ko tjayai tjabaxin ntéhi.

As'ai b'a kits'in Pedro. B'i kitsú yaha:

—Tjasuntjaii najyun ndjuhú ko tsjénnkíní.

⁹ As'ai kitsjennkíhi Pedro ntítsjee nga ndaha najmi be tsa kjuaxi a ra najmi kjuaxi ni xi tít's'in ntítsjee. B'a kamaha xi nkúhu tsa chini tí'baihi.

¹⁰ Incha j'a má tjinu já jun xi tjun tjincha kunntá yo ko ta j'a xi ma joho. Incha tsichu ankjua kicha xi tjen nyáté xi fi ajin nantjo. Tsix'a suba ankjuo. Nk'ie nga incha tsitju ko j'a nku nyáté tjihin, tjen'yún kindyjahá ntítsjee nga ngji t'axihin Pedro.

¹¹ As'ai kamankjihin Pedro xi nkúhu tsa j'a ngáha ra ko b'a kitsú:

—Kjuaxi nga Ntjaná kuats'in nibá ntítsjehe. K'uakasje'ana aya ntsja Herode Agripa ko ngayjee ni xi tikuyáha xuta judio.

¹² Nk'ie nga ja kamankjihin ni xi kamoq, as'ai ngji ni'yaha Maria naha Jua xi ta 'mi ya Marco, má kama njakú nkjin xuta nga tinchjako Ntjaná.

¹³ Kits'ínkjane Pedro ankvuqo ko takjin xi 'mi Rode j'aisehe.

¹⁴ Nk'ie nga kint'é takjiun ntaha Pedro, 'yún kama tsjoho ko tsangatsanka nga ngji tsúyaha xuta xingisoo nga asti ankvuqo sijná Pedro. Ta ndaha najmi kikjex'á ankvuqo.

¹⁵ —¿A tíma luku ní? —kik'ihjin.

Tunga b'ahá kitsú takjiun nga kvuaxi niu.

—Kutsa ntítsjehe ní Pedro niu —kitsú jóq.

¹⁶ Máha Pedro, tu nku títs'ínkjanehé ankvuqo. Nk'ie nga kikjex'á ankvuqo jóq ko kieke nga Pedro niu, tu ni xi kitsankjúhún.

¹⁷ Tunga kits'ínk'ajnihi ntsja Pedro nga b'a kitsú nga najmi kvinchja jóq. Kitsúyaha xi nkú ts'in Ntjaná kik'onsjehe aya nubayóq ko b'a kitsúhu jóq:

—T'inyohoo Santiago ko já nts'eé ni xi kamoq.

As'ai tsitju nga ngji t'axín.

¹⁸ Nk'ie nga kama seen, ndaha najmi be nkú ts'ín já juun, at'aha najmi be má kafihí Pedro.

¹⁹ Kitsjá kvu Herode Antipa nga kvinchisjai, tunga najmi kisakúhú ra. Kui nga kits'ínkqvaha já jun xi tijncha kunntá nubayóq ko b'a kitsú nga n'ek'ien. Kui njstjiun tsitju Herode Agripa ante Judea nga ngjik'iejña nanki Cesarea.

B'j ts'in k'ien Herode Agripa

²⁰ Herode Agripa tíjnácháko xuta nanki Tiro ko xuta nanki Sidon. As'ai nkuhú kits'in yjoho xuta xu'bo nga j'aisehe Herode. Tíjtuun nda kinchjako nda Blasto, kui xi nku nda k'aku ajihin já xi ts'ínxát'aha nda rej. Askahan kinchjako nda rej nga tsankihí kvuajyu, at'aha xuta nankihí jóq nankihí nda rej b'atse nichine.

²¹ Njstjin xi kitsú Herode nga kvinchjanijmíko jóq, kingja najyun tsjo tjihin ko y'ejña ante má nga ts'in kvu ko kinchjaya.

²² As'ai b'j kitsú xuta nga incha kikjintáya:

—Najmi nda xi tijnjai. Ntjaha niu.

²³ Ta kvuihi chubo nku ntítsjehe Ntjaná kitsjá ch'ihin Herode, at'aha najmi tjun y'éjña Ntjaná tsa kits'ínkie yjoho nga Ntjanáhá xi chánka. Chjuntu kikjinehe ko k'ien.

²⁴ Tunga ngjindjuhú éhen Ntjaná ko kis'enijmí tu má xi tjehe ni.

²⁵ Bernabe ko Saulo, nk'ie nga kama ndjuúhu xá xi kik'ajihí nanki Jerusalem, kik'óya ngáha nga ngjiko Jua xi ta 'mi Marco.

13

B'j ts'in kik'ai xaha Bernabe ko Saulo

¹ Ajihin xuta njnku nanki Antiokia y'entu Bernabe, Simon xi ta 'mi Nda Jma, Lucjo xi nibáha ante Cirene, Manaen xi kama cháko Herode Antipa xi tsatexuma ante Galilea, ko Saulo. Kui jái xi já profeta ko já maestru.

² Nk'ie nga kama njakú nga tijncha ts'intsjoho Ntjaná ko nga tjintu kjintía, as'ai Espiritu Santo b'j kitsúhu:

—N'e t'axínú Bernabe ko Saulo tu xi ts'ihin xá xi tsjaha.

³ Y'entu kjintía xuta njnku, kinchjako Ntjaná ko kingjénne ntsja Bernabe ko Saulo. As'ai kits'ínkji.

B'j ts'in y'énijmí éhen Ntjaná Saulo ko Bernabe xjo Chipre

⁴ Kui b'a maha, nk'ie nga kits'ínkjihí ra Espiritu Santo jóq, incha ngji Seleucia ko yo jas'en nku tsutsu xi ngjikocho xjo Chipre.

⁵ Nk'ie nga tsichu nanki Salamina, y'énijmí éhen Ntjaná ni'ya sinagoga xuta judio xi tjin yo. Ta incha tjenko ya Jua nga tibasinkoho.

⁶ As'ai incha j'atikjá ngayjee xjo Chipre ko tsichu nanki Pafó. Yo kisatéjin nku ndatj'e judio xi 'mi Barjesu. Nku nda profeta kits'in ma yjoho

⁷ ko tjenko nda tíjuhún Chipre. Nku nda kitikjua xi 'mi Sergio Paulo nda tíjuun. As'ai kinchjaha Bernabe ko Saulo, at'aha mjehé kvasinjjuhú éhen Ntjaná.

⁸ Tunga ndatj'ee, xi ta Elima xjo Chipre éhen griego, ngji kontraha Bernabe ko Saulo. Y'éch'oho nda tíjuun tu xi najmi s'ejihin ra yáha Jesu.

⁹ As'ai j'aitsejihin ra Espiritu Santo Saulo, xi ta 'mi ya Pablo. Tsase'a ndatj'ee

¹⁰ ko b'j kitsú:

—jji xi tu nku ch'anachahá ri xuta ko 'yún ch'onk'uin! jji xi ntíhí ndanindoo, at'aha b'a t'n'ei xi nkú ts'in! jji xi tinchun kontraihí ngayjee ni xi naxu nginkun Ntjaná! ¿A tu nku n'etsitinní ni xi nda tjihin Ntjaná?

¹¹ Nd'aj nguaj kontrahi nga'yúhún Ntjaná. Kama kaj. Chuba njstjin najmi ta chahani ts'íu.

Ta kuihi chubo tjen'yún najmi ta kama chjihí ra ndat'ee. Kama jyuhun ko chuba kikjatsú'bahá nga tsangisjai nku xi kjébénkíhi.

¹² Nk'ie nga kíkíe nda tíjjuun ni xi kamoó, kama nkjúhún ni xi tsakúya Pabló nga yáha Nda Ntjáná Jesu ko kis'ejihín Jesu.

B'i ts'in y'éníjmí Pabló éhen Ntjáná ante Písidiá

¹³ As'ai Pabló ko já xi tjenko jas'en nku tsutsu. Tsítju nanki Pafó ko tsichu Perge, nanki xi tíjñajihín ante Panfilía. Yo y'éña Jua jóo ko kik'óya ngáha nanki Jerusalen.

¹⁴ Pabló ko já xingisoo tsítju nanki Perge ko ngíi nanki Antiokiá, nanki xi tíjñajihín ante Písidiá. Nku xuatu jas'en ni'ya sinagoga xi síjña yo ko y'entu.

¹⁵ Nk'ie nga kin'eya xujun kjuatéxumoo ko xujun já profeta, b'i kitsú já k'akuhú xuta ni'ya sinagoga nga kinchja:

—Jun já nts'e, tsa tíjnnuú én xi k'úéníjmíhuu xuta, chubo nd'ai.

¹⁶ As'ai tsisintjen Pabló. Kingjénnk'a ntsja tu xi kuasínñujuu xuta ko b'i kitsú:

—Jun xi ntje Israel tjeñennuú ko jun xi najmi ntje Israel tjeñennuú xi yankjún Ntjáná, tsínñjunú.

¹⁷ Ntjáha xuta Israel, kui xi j'ájihín ntje cháná ko nku naxínantá chánka kits'in ma nk'ie nga tíntu sa ante Egipto, má nga y'entut'á x'an. Askahan nga'yúhún kik'onsjekoho ntje cháná ante Egipto.

¹⁸ Kits'íntsentahá ante kixíu nkú ra ma yachán nú.

¹⁹ Kits'ínkje yatu nanki i xi tíjín ante Canaan ko kitsjáha ntje cháná antehé tu xi kama ts'ehé.

²⁰ Askahan, nkú ra ma tsa ñju unchan ko cháte nú, Ntjáná kitsjá xáha já jue tu xi kuatéxumaha ra naxínantáná santaha nga tsichu nstjijihín nda profeta Samuel.

²¹ As'ai tsanki naxínantáná nga nku nda rej kuatéxumaha. B'a ts'in Ntjáná kitsjáha ra nku nda rej. Yachán nú tíjihín tsatéxuma Saul xi ntíhí Cis xi y'aha ra ntjehe Benjamin.

²² Askahan Ntjáná kíkíe'áha xóo Saul ko David kits'in ma nda rejihí xuta. Kitsúya Ntjáná yáha David: “Kuasakúna David ntíhí Isai. Kui xi nku nda xi tsjo maha anímana, xi ts'íntjusunye xi nkú nga ts'in mjena.”

²³ Ntjehe David nibaha nda xi kitsúya tíjjuun Ntjáná nga ts'ín nibásehe xuta Israel tu xi ts'íínk'ankíhi. Kui ndo xi Jesu.

²⁴ Kintehe ni nga j'ai Jesu, Jua y'éníjmíhi ngayjee xuta Israel. B'a kitsúhu nga tíjihín nga ngjuakj'áha ra anímaha ko saténa.

²⁵ Nk'ie nga ja tibichúket'a xáha Jua, b'a kitsú: “¿Yá xi tibixíun nga an? Najmi an nda xi tíchuyóho. Askahan nibá nku xi yún nk'a tjen sa nga an, nga santaha najmi an tshuna tsa an kjendáya n'úhu ntéhe.”

²⁶ Jun já nts'e, jun xi ntjehe Abraham ko jun xi najmi Israel tjeñennuú xi yankjún Ntjáná, ñá kin'e nibáná én xu'bjí xi ts'íínk'ankíná.

²⁷ At'aha xuta Jerusalen ko já tíjxáha najmi kamankjihín yáha Jesu ko ta ndaha ni xi tíj't'a xujuhún já profeta xi n'eya xkí xuatu. Incha kitsú nga ngabaya tjehe ra Jesu. B'a ts'in incha kits'íntjusuhún ni xi y'et'á já profeta.

²⁸ Ndaha tsa najmi kisakújihín mí kjuaha nga kama n'ek'iehen, tunga tsinchihí ra Pilato nga n'ek'ien Jesu.

²⁹ Nk'ie nga ja kits'íntjusun jóo ngayjee ni xi tíj't'a xujun éhen Ntjáná má nga tínchaníjmíyaha Jesu, as'ai kikjéjent'a kruu ko kingjáyánji.

³⁰ Tunga Ntjánáhá kits'ínk'áya ngáha ra ngabayoo.

³¹ Jesu nkjín nstjín tsakúchihí yjoho já xi tsítjukoho ante Galilea nga ngikoho nanki Jerusalen. Nd'ai kui já xu'bo xi tíincha tsuyaha xuta ni xi incha kíkíe.

³² Jín ta tibixínyai én nda tsu xu'bjí xi tíincha ni xi Ntjáná kitsúya tíjuhún ntje cháná nga tsjáha.

³³ Kui niú xi ja kits'íntjusun Ntjáná ngandaná ñá xi y'ahaná ntjehe ntje cháná, nk'ie nga kits'ínk'áiyaha Jesu ngabayoo. Xi nkú ts'in tíj't'a xujun salmo xkí jo: “Ji xi Ntína, an xi tsichu ma Na'míhi.”

³⁴ Ntjáná kits'ínk'áiyaha ngáha ra Jesu ngabayoo tu xi najmi ta kuatésuhún yjonintehe. At'aha b'a kitsú: “Tsjanuu kjuandana xi kixihín David.”

³⁵ Kui nga b'a ta ts'in tíj't'a yaha kj'ai salmo: “Najmi k'ujántei nga kuatsún yjonintehe nda xi ts'í.”

³⁶ David, nstjín nga y'eña kits'in ni xi mjehe Ntjáná, as'ai k'ien. Kama ñjakúko xi cháha ko jentu yjonintehe.

³⁷ Tunga máha nda xi Ntjáná kits'ínk'áiyaha ngáha ra ngabayoo, kui xi najmi jentu yjonintehe.

³⁸ Kui b'a maha, jun já nts'e, tíjihín nga cháhanu ni xu'bjí. Jesu kits'in nga kama ndyjat'aha xuta jéhe. Kui níhi xi tib'eníjmí nd'ai.

³⁹ Kjuatéxumaha Moise najmi kamaha kits'in ndáinju ngayjee jé xi tjinnu nginkun Ntjaná, tunga Jesu ts'in ndáihí jéhe ngayjee xuta xi s'ejihin.

⁴⁰ 'Kui nga chúhun ruu yjonuu nga najmi tu jun nibanenuu ni xi y'et'a já profeta. At'aha b'i ts'in tjit'a xujun éhen Ntjaná:

⁴¹ Chaso, jun xi chajnucho xuta xingisoo, katuma nkjunnuu ko kandyjajihinsón.

At'aha an ts'ian nku ni nistjin nga tintsuboo, nku ni xi najmi s'ejinnuu ndaha tsa tjin xi kuitsuyanuu.

⁴² As'ai tsitju ni'ya sinagoga Pablo ko já xi tjenko. Xuta xi tjin yo incha tsanki nga k'úinya saha ni xu'bi xuatú xinkuu.

⁴³ Nk'ie nga tsitju xuto, nkjin xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntjaná kitsjennkíhi Pablo ko Bernabe. Kui b'a kitsúhu xuto nga tjihin nga k'úentujin kjuandaha Ntjaná.

⁴⁴ Xuatú xinkuu xi mjehé kama njakúyjee xuta xi tjin yo tu xi kuasinñujuhú ra éhen Ntjaná.

⁴⁵ Tunga nk'ie nga incha kíkíe já judio xuta nkjin, 'yún kama nchini. Ngji kontraha ni xi tib'énijmi Pablo ko ch'on kitsúhu.

⁴⁶ As'ai 'yún ndjá kinchja sa Pablo ko Bernabe. B'i incha kitsú:

—Kamachjéhen nk'ie nga jun titjun kis'enijmínuu éhen Ntjaná, tunga najmi tin'ekjáihín ruu éen. B'a ts'in tibakuchjihinu nga najmi tjeheennuu nga kuitsuba tik'un siún. Kui kjuaha nga tu saha xuta xi tjin asuntee kuankín'ienijmíhi ri nd'ai.

⁴⁷ At'aha b'i kitsúni Ntjaná nga y'éxáni:

Ji xi nkú joyaha nku nd'i

xi tsjaha xuta xi tjin asuntee, tu xi k'úinkohoni én xi ts'ínk'ankihí xuta santaha má fekuhu asuntee.

⁴⁸ Nk'ie nga kint'é én xu'bi xuta xi najmi ntje judio tjehe ra, kama tsjoho ko b'a incha kitsú nga tjihin kjuachánka éhen Ntjaná. Kis'ejihin ni xi y'énijmi Pablo ngayjee xuta xi ja j'ájin Ntjaná nga tjihin nga k'úentu tik'un sín.

⁴⁹ Ngjindju éhen Ntjaná nga kis'enijmi ngayjee ante xu'bo.

⁵⁰ Tunga já judiohó tsinchá'a jminchjin xi benkjún Ntjaná ko xi nda behe xuta, ko ta tsinchá'a já k'akuhú nankiu xi má nga tsinchákjahan. Kitsjennkí unkie Pablo ko Bernabe ko kik'onsje nankihí.

⁵¹ As'ai y'étsujne ndyjo tsuku Pablo ko Bernabe tu xi tsakúchjhi nga najmi kui xi tjihin jé. As'ai incha ngji nanki Iconio.

⁵² Xuta xi yjankihí Jesu xi y'entu Antiokia, nanki xi tijnajihin Panfilia, kis'e nkjúhun kjuatsjo ko kitsejihin ra Espiritu Santo.

14

B'i ts'in ja ma kis'ehé ra ndijo Pablo ko Bernabe nanki Iconio

¹ Nk'ie nga jas'en Pablo ko Bernabe ni'ya sinagoga xuta judio xi tjin nanki Iconio, incha y'énijmi éhen Ntjaná nga jxi nkjihin xuta judio ko xi najmi judio kis'ejihin ni xi tjincha b'énijmi.

² Tunga já judio xi najmi s'ejihin yáha Jesu tsinchákjahan xuta xi najmi judio xi má nga ch'on ts'in kuasehe já nts'éé.

³ Nkjin nistjin ts'andayahá Pablo ko Bernabe yo. Incha behe k'un nga Nda Ntjaná Jesu tibasinkoho ko ndjá kinchjanijmíyaha kjuandaha Nda Ntjaná. Kin'echjén jóo nga kits'in kjuankjún ko kama ni xi tsakúchjhi nga kjuaxi én xi tinchja.

⁴ As'ai tsakjánya yjoho xuta nantio. Tjin xi kamako xuta judio ko tjin xi kamako já postru.

⁵ Já nankiu ko já judio y'éndako já tjixóo tu xi ts'in'uhun ra ko k'uéhe ra ndjo já postru.

⁶ Nk'ie nga kint'é já postru niu, Litra ko Derbe incha tsanka, nanki xi tjinujihin ante Licaonia. Ko ngji ya ante xi tjindai yo

⁷ má nga tá incha y'énijmi én nda tsuhu Jesu.

B'i kama nanki Litra nk'ie nga ntia t'n'e ma Pablo ko Bernabe

⁸ Litra y'ejna nku nda njama xi tu b'a ts'in najmi mahá fi nkúhu nga kitsin. Kui xi y'ejna nga tsasinñujuhú ni xi tinchja Pablo. As'ai Pablo tsase'a ndo ko kíkíe nga s'ejihin xi má nga kamanda.

¹⁰ As'ai b'i kitsúhu nga 'yún kinchja:

—Tjsinjña kixi.

As'ai jxi kikjennk'áhá ndo ko kikjatsú'ba.

¹¹ Nk'ie nga kíkíe xuto ni xi kits'in Pablo, b'i incha kitsú nga incha kikjintáya nga én Licaonia:

—Ja kaf'aiejinná jo ntia. Yjonintehe xuta incha kab'a.

¹² B'a incha kitsú nga Bernabe xi ntia Zeus ko nga Pablo xi ntia Hermes, at'aha Pablo xi tinchja.

¹³ As'ai nda na'mi xi ts'inxáha ntia Zeus j'aiko turu ko naxú tsjo k'un ankuahá nankiu, má nga síjña ninkuhú ntia Zeus. Nda na'miu ko xuta nantio incha mjehe tsjáha chje já postru.

¹⁴ Tunga nk'ie nga kamankihin Bernabe ko Pablo ni xi tímoo, kikjentiyajen najyuhun ko kitsa ngjihin xuta nantio nga incha kikjintáya nga

¹⁵ b'i incha kitsú:

–Jun já, zá b'a t'inehenu? Ta xuta ní xi nkúhu jun. Tib'enijmí ajinnuu nga tjihin nga k'úentu ni xu'bi xi najmi chumi ni chjihí ra ko n'ekjóhooon Ntjá xi tjíha t'ik'un. Kui xi kits'innda nk'a ján, t'anankiu, ntáchak'uun ko ngayjee ni xi tjihin.

¹⁶ Nistjin nk'ie kitsjánte Ntjáná nga xuta xi tjin asuntee ts'ín sin chá xi be.

¹⁷ Tunga tu nkú kitsjáha ra xuta ni xi nda tu xi tsakúchiji yjoho. At'aha kui xi ts'in nibána ts'í ko tsjáná chan xi nda. Tsjáná nichine ko ts'intsehe animaná kjuatsjo.

¹⁸ B'a kitsú Pablo ko Bernabe. As'ai tu ni xi kis'enkihí ra kjuanimá nga k'uéch'oho xuta ngat'aha chje xi mjehe tsjá.

¹⁹ As'ai já judio xi nibaha nanki Antiokia ko nanki Iconio j'ainchá'a xuta nkjiun. Incha y'éhe ndjio Pablo ko kikjebéfehe natsin nantio. Ja ka'me incha kitsú.

²⁰ Tunga nk'iehe nga kama njakúndaihi Pablo xuta xi yjankihí Jesu, tsisintjen Pablo ko jas'en ajin nantio. Nistjin xi ma ndyjuun ngjiko Bernabe nanki Derbe.

²¹ Y'enijmí Pablo ko Bernabe én nda tsuhu Jesu nanki Derbe ko nkjin nkjún xuta xi tjin yo kitsjennkíhi Jesu. As'ai kik'óya ngáha jóo nanki Listra, Iconio ko Antiokia.

²² Nk'ie nga incha j'a yo, b'a incha kitsúhu xuta ni'yakuyóo nga tjihin nga k'úentujin tehente ni xi s'ejihin. B'i kitsú yaha:

–Nkjin tákja kjuanimá bitjajiaán tu xi bitjas'enjihinná nga Ntjáná xi batéxumaná.

²³ Xki ninku xi tjin nanki xu'bo incha kinchjako Ntjáná ko y'entu kjintía, as'ai y'é't'a xá já xi kuasehe ninku. Kits'ínkjas'en jóo aya ntsja Ntjáná at'aha kis'ejihin Ntjáná.

B'i ts'in incha j'ai ngáha Pablo ko Bernabe nanki Antiokia xi tijnajihin ante Siria

²⁴ As'ai incha j'a Pablo ko Bernabe nanki xi tjin ante Písidia ko incha j'ai ante Panfilia.

²⁵ Nk'ie nga ja y'enijmí éhen Ntjáná nanki Perge, incha ngji nanki Atalja.

²⁶ Yo jas'en nku tsutsu xi ngjikoho nanki Antiokia, yo má nga kin'ekjas'en aya ntsja Ntjáná nga tjuhun ni tu xi kuásinkoho ra xá xi ts'ín. J'ai yo at'aha ja kama ndjuú xóo.

²⁷ Nk'ie nga j'ai nanki Antiokia, kinchja njakúhu xuta ninku ko kitsúyaha ngayjee ni xi kits'ínkoho Ntjáná ko xi nkú ts'in Ntjáná kitsjántehe xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra xi má nga ko kui s'ejihin éhen Ntjáná.

²⁸ Nkjin nistjin ts'andayahá Pablo ko Bernabe yo nga y'entujihin xuta xi yjankihí Jesu.

15

B'i ts'in y'enda já postru ko jácháha ninku kjuasti xi tjun kisakú

¹ As'ai tsichu nanki Antiokia k'ua já xi nibaha ante Judea. Kui xi b'i ts'in tsakúyaha xuta ninku:

–Tsa najmi n'enu ni circuncision xi nkú ts'in tjíha sin chá xi y'é't'aná Moise, najmi kama k'uankiu.

² Kui nga Pablo ko Bernabe y'ésikoho jóo. Yún kinchjanjímíyakoho jóo niu. Kui nga b'a ts'in incha y'endakoho xinkjín xuta ninku nga Pablo ko Bernabe ko k'ua já ninku nanki Antiokia incha ngjuai nanki Jerusalem xi má nga kuinchjanjímíyakoho já postru ko jácháha ninku nanki Jerusalem kjuasti xu'bi.

³ As'ai tsitju já xi kits'ínki xuta ninku. Incha j'a ante Fenicia ko ante Samaria nga tjincha tsuya xi nkú ts'in kits'ínk'ontjaiya yjoho ko kis'ejihin Ntjáná xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra. Ngayjee já nts'eé tu xi tsjohó kamaha nga kint'é én xu'bi.

⁴ Nk'ie nga incha j'ai nanki Jerusalem, xuta ninku, já postru ko jácháha ninku kits'ínkájihin. As'ai kitsúya jóo ngayjee ni xi kits'ínkoho Ntjáná.

⁵ Tunga tsisintjeheh k'ua já fariseo xi ja kis'ejihin Jesu ko b'i incha kitsú:

–Xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra tjihin nga n'ehé ni circuncision ko tjihin nga s'enjimíhi nga ts'ijntjusun kjuatéxumaha Moise.

⁶ As'ai kama njakú já postru ko jácháha ninku nga kinchjanjímíyakoho xinkjín ni xu'bi.

⁷ Nk'ie nga ja 'yún tse kinchjanjímíyaha niu, as'ai tsisintjen Pedro ko b'i kitsú:

–Jun já nts'e, ja yo nga nd'ai j'ájihinna Ntjáná ajinnuu xi má nga an xinyaha xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra én nda tsuhu Jesu tu xi s'ejihin ra.

⁸ Ntjáná be animaha ngayjee xuta ko kui tsakúchji nga tá kits'ínkájihin xuta xu'bo nk'ie nga kitsjáha Espiritu Santo xi nkú ts'in kitsjáná.

⁹ Najmi ngabi kits'in Ntjaná ajihin xuta xu'bo ko ajinná. Tu sahá ta kits'in je animaha tu ngat'aha nga kis'ejihin Jesu.

¹⁰ 'Kui b'a maha nd'aj, zá t'bankin kontraha ruu Ntjaná nga mjehenuu n'ek'anjihinu xuta xi s'ejihin ra Jesu ch'á xi najmi tsichukjuaha ra ntje cháná ko xi ta ndaha ná najmi chúkjuaná nga ch'anjá?

¹¹ S'ejin niná nga k'uankiá tu ngat'aha kjuandaha Nda Ntjaná Jesu xi nkú ko ta ts'in k'uanki xuta xu'bo.

¹² As'ai kindyanta ngayjee xuta ko tsasinñujuhú ni xi kitsú Bernabe ko Pablo, xi nkú ts'in Ntjaná kitsjáha nga y'un nga kits'in ajihin xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra kjuankjún ko ni xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjaná.

¹³ Nk'ie nga ja kamaha nga incha kinchja Bernabe ko Pablo, b'i kitsú Santiago nga kinchja:

—Jun já nts'e, tasinñjunú.

¹⁴ Ja kuatsúyaná Simon xi nkú ts'in Ntjaná kik'atuts'ihin ra nga kama njmaha xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra ko j'ájin ajihin xuta xu'bo nku naxinantá xi ta kama ts'e.

¹⁵ Ta kui nij xi kitsú já profeta má nga b'i ts'in y'éta:

¹⁶ Askahan kjuái ngáhana

ko ts'inndáya ngáhana ni'yaha David xi ja tsijneya.

Ts'inndáya ni xi tsatsuun ko kjesintjen ngáhana,

¹⁷ tu xi xuta xingisoo kuangisjaihina,

ngayjee xuta xi j'aján.

¹⁸ B'a kitsú Ntjaná, kui xi y'éña chji ni xu'bj

santaha nkúhu nú chá ján.

¹⁹ 'Kui nga b'a tixihinna nga najmi tu nchjá n'ehé raá éen xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra xi s'ejihin Ntjaná.

²⁰ Tu sahá n'ekjihí xujun nga b'a k'úihín nga najmi tu kjine nichine xi chje kik'aihi ra ntja xi ts'innda xuta, nga najmi tu katjantuko jminchin nga najmi kjee bixan, nga najmi kjine yjoho chu xi nubantu, ko nga najmi kjine jni.

²¹ At'aha santaha nkúhu nk'ie tjín xi b'énijmi kjuatéxumaha Moise xki nanki nk'ie nga n'eya kjuatéxumoo xki xuatú ni'ya sinagoga.

B'i tsu xujun xi kits'ínki já postru ko jácháha ninku Jerusalen

²² As'ai y'éndako xinkjín já postru ko jácháha ninku ko ngayjee xuta ninku nga kjuájin já xi ts'ínkjiko Pablo ko Bernabe nanki Antiokiá. Y'éta xá Judá xi ta 'mi Barsaba ko Silá. Já k'aku ajihin já nts'eé já xu'bj.

²³ B'i tsu xujun xi kamanda:

“Jin, já postru ko jácháha ninku Jerusalen, t'n'ekjihí kjuasuniña já nts'eé xi najmi ntje judio tjeheh ra xi tjintu nanki Antiokiá ko nanki xi tjintujín ante Sirjá ko ante Silicia.

²⁴ 'Kinu'yái nga tjín k'ua já xi ej tsitjujihinní, já xi najmi jin y'exái. Kits'in ntjinuun ni xi tsakúya jóo ko kits'inndyajinnuun xi nkú ts'in s'ejinuun.

²⁵ Kui nga tjínkuhuni nga y'éta xá já xi t'n'ekjikoi Bernabe ko Pablo. Kui xi tjonj

²⁶ ko kui xi ja kitsjáha yjoho nga tsa kuayá ngat'aha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁷ T'n'ekjihí Judá ko Silá, kui xi kjuinchjakonuun nga kuitsuyanuun ni xi y'endaí.

²⁸ 'At'aha Espiritu Santo ko jin b'a manj nga nda tjín nga tu nkuhú ch'á xu'bj xi n'ek'anjihí, xi tjihin nga n'etjusun.

²⁹ Najmi tu chino nichine xi chje kik'aihi ra ntja xi ts'innda xuta, ta ndaha jni, ta ndaha yjoho chu xi kinubantu, ko najmi tu suntuko jminchin nga najmi kjee bixon. Tsa k'úentu t'axiún ni xu'bj, nda n'oo. Nda kat'enuu.”

³⁰ As'ai incha ngi já xi kis'et'a xoo ko incha tsichu nanki Antiokiá. Yo kinchja njakúhu ngayjee xuta ninku ko kits'ínkjas'eheh xujun.

³¹ Nk'ie nga kits'ínyaha xujun xuta ninku, tsjo incha kamaha at'aha kichjuxihin ni xi úts'in ntjihí.

³² Judá ko Silá xi ta já profeta tse kinchjanijmiko xuta ninku. B'a ts'in kisakú nga'yúhun ra já nts'eé ko ndjá tsinchajin ni xi kis'ejihin.

³³ Já xi incha tsichu nanki Antiokiá ts'andaya jaha yo, as'ai incha kik'óya ngáha nanki Jerusalen. Nda ts'in incha kits'ínkijihí já nts'eé.

³⁴ Tunga y'ejnaha Silá yo.

³⁵ Pablo ko Bernabe ta y'entu Antiokiá nga tsakúya éheh Ntjaná ko y'énijmi én nda tsuhu Jesucristo. Nkjin já nts'eé xi b'a ta incha kits'in.

B'i ts'in incha kits'in ngabihí xinkjún Pablo ko Bernabe

³⁶ Já a nistjiun, as'ai Pablo b'i kitsúhu Bernabe:

—Tankíhíntsubek'áán já nts'eé xi tjíntu má nga y'enjímíaa éen nda tsuhú Ndá Ntjáná tų xi chahaná nkú ts'in tjíntu.

³⁷ Mjehe Bernabe nga ngjuaikó Jua xi ta 'mi ya Marco.

³⁸ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga najmi nda tjin tsa ngjuaikó ndá xi kits'in nga mahá ante Panfilía, ndá xi najmi kits'índjuúkoóhó xáha nga tjuhun.

³⁹ Kits'in ngabihí xinkjín, at'ahá kits'instikó. Kui nga Bernabe ngjikóho Marco xjó Chipre. Njyá ntá incha kits'in.

⁴⁰ Máha Pablo, Silá ngjikó. Incha tsitju nk'ie nga já nts'eé kits'ínkjas'eheñ aya ntsja Ntjáná.

⁴¹ As'ai incha j'a ante Sirjá kó ante Cilicjá. Kitsjáha nga'yúhun xutá njínku xi tjin yó.

16

B'i ts'in kitsjennkíhi Timoteo Pablo

¹ As'ai tsichu Pablo nanki Derbe kó nanki Listra. Yó kisakúhu nku ndá xi tjénki Jesucristo xi 'mi Timoteo. Naaha Timoteo ntje judío tjeheñ rá kó s'ejihin Ntjáná, tunga nda griegohó na' mihi.

² Já nts'eé xi tjíntu Listra kó Iconio nda ts'in incha kinchjanijmíyaha Timoteo.

³ As'ai b'a kitsú Pablo nga Timoteo tsjénkoóhó kó kits'íhin ni circuncision, tų xi najmi ch'on kamaha rá xutá judío xi tjíntu ante xu'bó. At'ahá ngayjee xutá be nga ntje griego tjeheñ ra na' mihi Timoteo.

⁴ Xkí ante má nga j'a kitsúyaha xutá njínku ni xi y'enda já postru kó jácháha njínku Jerusalem, tų xi ts'íntjusuhun.

⁵ Kui b'a maha, xutá njínku 'yún kama 'yún tak'uhun Ntjáná kó xkí njstjin 'yún incha kama nkjin.

B'i ts'in ngji Pablo ante Macedonia

⁶ Já njyá Pablo kó já xi tjeñkó nanki xi tjíntujín ante Frigjá kó ante Galacjá, at'ahá Espiritu Santo najmi kitsjantehe nga k'uénijmí éheñ Ntjáná nanki xi tjin ante Asjá.

⁷ Nk'ie nga tsichu tiña nanki Misjá, mjehe jóó kjuas'en ante Bitinjá, tunga najmi kitsjantehe rá Espirituhu Jesu.

⁸ Kui nga tų j'a njyáhá ni nanki Misjá nga incha ngji nanki Troa.

⁹ Nk'ie nga jyuun xi nkúhu tsa nchini kik'aihi Pablo nga kama chjihí nku ndá xi nibáha Macedonia xi kabasinjña ndju. "Nibái ante Macedonia kó tsjínkoni", kitsúhu.

¹⁰ Nk'ie nga kama chjihí Pablo niu, tjeñ'yún y'enda níi yjoni tų xi kuankihinni ante Macedonia. At'ahá b'a tsixín nga Ntjáná tinchjaní tų xi k'uénijmíhi rj éen nda tsuhú Jesucristo xutá xi tjin yó.

B'i ts'in incha tsichu Pablo kó Silá nanki Filipo

¹¹ Tsitjuí nanki Troa kó nkuhú nga tsankihinni xjó xi 'mi Samotrácjá. Njstjin xi ma ndyjuun tsichí nanki Neapoli.

¹² Yó tsitjuhuni nga tsankiin Filipo. Nanki k'akuhú ante Macedonia niu, má nga tjíntu nkjin xutá Roma. Chuba njstjin kamaní yó.

¹³ Nku xuatų tsitjuí ajin nantjo kó tsankiin tiña má f'a ntáje nga tsankinnchisjái ante má ma njakú xutá nga nchjako Ntjáná. Tintsúbaj yó nga tsixinyaihi éheñ Ntjáná jmínchjín xi kama njakú.

¹⁴ As'ai nku tachjuún xi benkjún Ntjáná xi 'mi Lidjá, xi nanki Tiatirá nibáha kó najyun kuan batéña, nk'ie nga tibasínju, Ntjáná kits'ínko animahá tų xi 'yún nda ts'in ts'jinsihin rá ni xi tinchja Pablo.

¹⁵ Kísatentá tachjuún kó xutá xi tjíntu ni'yaha. As'ai b'i kitsúni:

—Tsa b'a tibiáxún nga s'ejin kjuaxína Ntjáná, nibá n'ekj'áyo ni'yaná.

Kits'in kjuá'yúhunní nga kuintsúbaj ni'yaha.

B'i ts'in incha ngjihi nubayá Pablo kó Silá

¹⁶ Ni xi kama nk'ie nga tibanjín ante má ma njakú xutá nga nchjako Ntjáná, kísatéjijn nku takjín musu xi tjíñajihin ntjo xi mahá basejin ni xi 'ma tjíña. Ts'in nganá njkún toon já ntjáha nga b'éjña chji ni xi basejin.

¹⁷ B'i kitsúni nk'ie nga kitsjennkíni kó kikjintáya tjennkini:

—Kui jmij xi ts'inxát'ahá Ntjáná xi tjíña nk'a jáñ. Tíbakú njyánuu xi nkú ts'in k'uankihinu.

¹⁸ Nkjin njstjin tų nku b'ahá kits'in. Tų chahán kama stihí Pablo, kits'ínk'ótjija kó b'a kitsúhu ndaninda xi tjíñajihin takjún:

—Ngajoho Jesucristo b'a tíxihin nga títjujihin takjún.

Tá kuihi chubó tsitjujihin takjún ndanindoo.

¹⁹ Nk'ie nga kiekie já ntjáha takjún nga najmi tá kama ts'jín nganáha toon, jakj'ánijé Pablo kó Silá. Ngjikó kjuá'yún ajin nantjo. Nginkun já tjixóo incha ngjikó.

²⁰ Nk'ie nga incha tsichuko jóo nginkun já jue, b'i incha kitsú:

—Já xi ntje judio tjeheh rá jái. Xutaná tjincha ts'indyajihin.

²¹ Ni xi najmi ma ná n'ekjáihin ko tá ndaha najmi ma n'éé tjincha bakúya, at'aha já Romahá ná.

²² As'ai ko xuta nkjiun ngji kontraha Pablo ko Sila. B'a incha kitsú já jue nga n'esje najyun ndjuhu jóo ko nga yá s'ehé rá.

²³ Askahan nga ja kingjáha nkjin nija, kits'inkjas'en nubayóo ko b'a kitsúhu nda xi basehe nubayóo nga 'yún kúnnta jóo.

²⁴ Nk'ie nga b'a kik'ihin ndo, ngjiko jóo. Kits'inkjas'en má nga 'yún ndjáha nubayóo ko y'ékj'á'yún tsjantsjan sjai jóo.

B'i ts'in incha kama ndáhi Pablo ko Sila nubayóo

²⁵ Tunga nkú rá ma nga masen nistjen, Pablo ko Sila tjincha nchjako Ntjaná ko tjincha sehe Ntjaná. Já nubayá xingisoq tjincha basínju nga b'a tjincha ts'in.

²⁶ Tu nkuhú chón xi tu xi 'yuhún kama. Xi y'étsujneyáha santaha má tjiyanji nubayóo. Tjen'yún tsix'ahá ngayjee ankjuá nubayóo ko tsixuntu ngayjee n'úkicha xi tjintuk'áha já nubayóo.

²⁷ Nk'ie nga j'áha nda xi basehe nubayóo ko kkie nga tje tixa ankjuá nubayóo, as'ai ts'asje kichaha xi má nga mjehe ts'ink'ien yjoho. At'aha b'a kitsú nga kits'inkjink'un nk'ie nga ja kabitju já nubayóo.

²⁸ Tunga b'ihí kitsú Pablo nga kikjintáya:

—Najmi tu n'e'uihin yjohi. Tintsuba tente ní ei.

²⁹ As'ai tsanki nd'í ndo ko ktsa jas'en ayoo. Ixi táb'atsé nkjuhún nga tsasinkunch'int'aha Pablo ko Sila.

³⁰ Kik'onsje ko b'i kitsúhu:

—Jun já ntja, ¿mí ni xi tjihin nga ts'ian tu xi k'uankihina?

³¹ B'i incha kitsú jóo:

—N'e s'ejin Nda Ntjaná Jesucristo. B'a ts'in k'uankihini ji ko xuta xi tjintu ni'yahi.

³² Y'énjímíhi ehén Ntjaná ndo ko ngayjee xuta xi tjintu ni'yaha.

³³ Ta kuihi chubo nga jyuun tsanénu ndo má uhun Pablo ko Sila. Ko kisaténtá ndo ko ngayjee xuta xi tjintu ni'yaha.

³⁴ Ngjiko ni'yaha ko kits'inkjen ko tsjo kik'ientuhu ngayjee nga kis'ejihin Ntjaná.

³⁵ Nk'ie nga ja kama seen, kits'inkji já jue já xi b'a kuitsuhu nda xi basehe nubayóo nga ts'in ndáhi Pablo ko Sila.

³⁶ Kitsúyaha ndo Pablo én xi j'aik'ihin nga b'i kitsúhu:

—Ja kuats'in nibá én já jue nga k'uasjé'anuu. Kui nga tjtusjehenu nd'ai ko kas'enuu kjuajyu nga n'oo nija.

³⁷ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako já xi kits'in nibá já jue:

—Ta Roma ní tjehehni. ¿Nkú ts'in nga kis'eheni nginkun xuta nga ndaha najmi tjtjun kin'ekokjuani, as'ai kin'ekjas'enni nubayá? ¿Á nd'ai mjehe rá k'onsje 'mahani? ¡Najmi kama ni xi tjincha tsu! Kui ní kanibák'osjeni.

³⁸ Kik'óya ngáha jóo ko j'ai tsúyaha já jue ni xi kitsú Pablo. As'ai incha kitsankjún já jue nk'ie nga incha kint'é nga já Roma niu.

³⁹ Kui nga incha j'aankihí rá kjuan'endyjat'a. Kik'onsje ko tsankihí nga incha kuitjujin nantjo.

⁴⁰ Nk'ie nga ja tsitju'a Pablo ko Sila nubayóo, ngji ni'yaha Lidia. Askahan nga ja kamaha nga kkie já nts'éé ko kitsjáha nga'yuhun, incha ngji ngáha.

17

B'i ts'in ja ma kichjubéhe Pablo ko Sila nanki Tesalonika

¹ Já Pablo ko já xi tjenko nanki Amfipoli ko nanki Apolonia. As'ai incha tsichu nanki Tesalonika má tjinaha nku ni'ya sinagoga xuta judio.

² Xi nkú ts'in nkaha Pablo jas'en yo jan xuatu tjihin nga kinchjanjímíyako xuta ni xi tjt'a xujun ehén Ntjaná.

³ Kitsúyaha xuta ko y'éña chjihí nga tjihin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjaná ko nga kj'uaíya ngáha rá ngabayoo. B'i kitsúhu jóo:

—Jesu xi táb'enjímínuu nd'ai, kui xi kits'in nibá Ntjaná ngajoho.

⁴ K'ua xuta xi ntje judio tjeheh rá kis'ejihin ko incha kamako Pablo ko Sila. Ko b'a tá incha kits'in nkjin nkjún xuta griego xi benkjún Ntjaná ko nkjin jminchín xi benkjúhun naxinantóo.

⁵ As'ai kama xintak'un xuta judio xi najmi s'ejihin. Incha tsinchá'a k'ua já ts'e ch'onk'un ko kinchja njaha xuta nkjiun. Xaahan kits'in xuta. As'ai incha j'ai kjan ni'yaha Jason nga tsangisjai Pablo ko Sila tu xi k'onsjehe ko ts'inkjas'ehen ra xuta nkjiun.

⁶ Nk'ie nga najmi kisakúhu Pablo ko Sila, incha ngjiko k'ua y'un nginkun já tjixóo Jason ko k'ua já nts'eé xi tjintu yo. B'i incha kitsú nga incha kikjintáya:

— Já xi tits'inndyjajihin ngayjee xuta asuntee ta ko ei ja incha j'ai.

⁷ Jason kits'inkjáihin jóo ni'yaha. Ngayjee jóo tifi kontraha k'uatéxumaha nda titjun k'aku Cesar ko b'a t'incha tsu nga tjña sa k'ái nda rej xi 'mi Jesu.

⁸ Nk'ie nga kint'é én xu'bj xuta nkjiun ko já tjixóo, xaahan incha kits'in.

⁹ Askahan nk'ie nga y'échjintjai yjoho Jason ko já xingisoo, kin'e ndai ngáha ra.

B'i incha kits'in Pablo ko Sila nanki Berea

¹⁰ As'ai já nts'eé tjen'yún kits'inkjiihi Pablo ko Sila nga jyuun nanki Berea. Nk'ie nga tsichu yo, jas'en ni'ya sinagogaha xuta judio.

¹¹ Xuta judio xu'bj y'un nda sa animaha nga xi tjín nanki Tesalonika ko tsjo ts'in kits'inkjáihin én xi kinchja Pablo. Xki nstjin incha kits'inya xujun éhen Ntjaná tu xi incha skuhe tsa k'ua xi ni xi tis'enjimíhi.

¹² Kui b'a maha, nkjin xuta xi ntje judio tjeheh ra xi kis'ejihin én xi y'a Pablo. Ajihin xuta xi nchja griego ta kis'ejihin nkjin jminchjin xi benkjúhun xuta ko nkjin já.

¹³ Tunga nk'iehe nga kint'é xuta judio xi tjín nanki Tesalonika nga nanki Berea ta tib'enjimi Pablo éhen Ntjaná, incha j'ai yo ko ta tsinchákjahan xuta.

¹⁴ As'ai k'itsa kits'inkjiihi já nts'eé Pablo andai ntáchak'uun. Tunga y'entuhú sa Berea Sila ko Timoteo.

¹⁵ Já xi tsasin njyaha Pablo ngjikoho santaha nanki Atena. As'ai kik'óya ngáha nga ja kits'inkjáihin én xi kits'ink'at'aha Pablo, xi kuitsuyaha Sila ko Timoteo nga tjihin nga kitsa nguai tjeenkíhi.

B'i ts'in y'enjimi Pablo nanki Atena

¹⁶ Nk'ie nga tikuyá Pablo nanki Atena nga kujichú Sila ko Timoteo, kama stihí nga kikié nga tjín nkjún ntja xi ts'innda xuta yo.

¹⁷ Kui b'a maha, aya ni'ya sinagoga kinchjanjímíko xuta judio ko xi najmi judio xi benkjún Ntjaná, ko xki nstjin kinchjanjímíko xi kisatekjá niyátée.

¹⁸ As'ai kinchjako Pablo k'ua já nkjink'un xi 'mi já epicureo ko k'ua xi 'mi já estoico. K'ua b'i incha kitsú:

— ¿Nkú títu ndaj nk'ie nga b'a nkjún ts'in tinchja?

Kj'ai ngá b'i incha kitsú:

— Kj'ai ra ntjaha tib'éjña chji.

B'a incha kitsú jóo at'aha én nda tsuhu Jesu ko nga k'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo y'enjimi Pablo.

¹⁹ As'ai incha ngjikoho jóo ante xi 'mi Areopago ko b'i kitsúhu:

— ¿A kama ko jin chaj mí ni tsetsehe xi tib'enjimi?

²⁰ At'aha tíchubai ni xi najmi kjee nu'yái. Kui nga mjeheni chahani nkú tsuhu ra niu.

²¹ B'a incha kitsú at'aha ngayjee xuta nanki Atena ko xuta xi xin nankíhi xi tjintu yo incha tsjoho nga kujinchjanjímíyaha ko a ra kuasínñjuhu nku k'uanjink'un tsetse.

²² As'ai tsasinjña ndju Pablo kamasehen já xi kama njakú Areopago ko b'i kitsúhu:

— Jun já Atena, mankjinna nga jun xi y'un yankjún ntja xi tjín asuntee.

²³ At'aha nk'ie nga tsú'ba ajin nankinuu, kikié nga nkjin maha ntja xi yankjún. Ko ta kikié nku nachan chje má nga b'i ts'in tjít'a: "Ntja xi najmi yaha." Kui b'a maha, Ntja xi yankjún nga najmi yo, kui xi tib'enjímínuu.

²⁴ Ntja xi kits'innda asuntee ko ngayjee ni xi tjihin, xi batéxumaha nk'a ján ko t'anankiu, najmi njnku xi xuta ts'innda b'ejñaya.

²⁵ Najmi machjéhen tsa xuta kuasínko. Najmi chumi nihi xi machjéhen. At'aha kui xi tsjaná nstjin ko tsjaná ntjo ko ngayjee ni xi tjinná.

²⁶ Kui xi nkuhú ntje kits'inndaha ngayjee xuta xi tjín nga ngúsuhun asuntee. Y'éjña nga nkje ko má nga k'úentu nga nkúnku.

²⁷ B'a kits'in tu xi ngayjee xuta kuangisjaihi Ntjaná, tsa tu ahá ni sakúhu nga kuangisjai. B'a tjín kjáihin nga najmi kjin tjñaná Ntjaná nga nkúnkáa.

²⁸ At'aha Ntjaná tintsuba tik'uhunná, tinimaa ko tjinná nstjin, xi nkú nga ta kitsú k'ua já nkjink'un xi tjín ajinnuu: "Ntíhi ní Ntjaná ñá."

²⁹ Kui b'a maha, tsa ntíhi Ntjaná ñá, najmi tjihin nga n'enkjintak'aán tsa b'a tjín Ntjaná xi nkú joyaha sénnistjin xi kamandakoho toonsine ko tsa toontaba ko tsa ndjio. Kui niu xi ts'innda xuta. Xi nkú ts'in maha ko xi nkú ts'in ts'innkjink'un, b'a incha ts'ink'íe.

³⁰ Ntjáná najmi kits'ín kuenta ni xi kits'ín xuta nistjin nk'ie, at'aha najmi kjee behe xuta. Tunga nd'aj tu má xi tjehén ni nga tjintu xuta Ntjáná b'a títsubu nga nguajik'áha ra animaha ngayjee.

³¹ At'aha Ntjáná ja tijnaha nistjin nga naxu kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda kits'ín xuta. Nda xi Ntjáná kits'ín xaha nga b'a ts'ín, kui xi b'a ts'ín. Kits'ínk'áya ngaha ra ngabayoo nda xu'bo. B'a ts'ín tsakúchiji ra ngayjee xuta nga kjuaxi niu.

³² Nk'ie nga kint'é jóo nga kjuáya ngaha ra xuta ngabayoo, tjin xi tsajniehe Pablo. Tunga k'uahá xi b'j kitsú:

—Mjení kuínú'yái ni xu'bj k'aj nistjin ngaha.

³³ As'ai tsitju yo Pablo.

³⁴ Tunga k'uahá xi kis'ejihin ko kamakoho. Kis'ejihin nda xi 'mi Dionisio, xi ta ma njakúko jóo ante xi 'mi Areopago, ko nku tachjuún xi 'mi Damari ko k'aj sa.

18

B'j kits'ín Pablo nanki Corinto

¹ As'ai tsitju Pablo Atena ko ngji nanki Corinto.

² Yo kisakúhu nku nda judio xi 'mi Akila xi kitsinjin ante Ponto, ko Priscila xi chjuuhun maha. Kui xi as'ai incha nibahá ante Italia, at'aha Claudio xi nda tjun k'aku Roma b'a kitsú nga tjihin nga kuitju nanki Roma ngayjee xuta xi ntje judio tjehén ra. As'ai Pablo ngjisehe jóo

³ ko y'ejnajihin. Kits'ínxáko nga kits'ínnda ni'ya najyunte, at'aha ta kuihi xá xi maha jóo.

⁴ Xki xuatú ngji nchjako Pablo xuta ni'ya sinagoga. Y'éjna chjihí xuta xi ntje judio tjehén ra ko xi ante Grecja y'aha ra nga kjuaxi ni xi tinchja.

⁵ Nk'ie nga tsitju Sila ko Timoteo ante Macedonia ko tsichu nanki Corinto, tu nku y'énjimí Pablo éhen Ntjáná ko y'éjna chjihí xuta xi ntje judio tjehén ra nga Jesu xi kits'ín nibá Ntjáná.

⁶ Tunga xuta judio ngji kontraha Pablo ko ch'on kitsúhu. Kui nga y'etsujnehe najyuhun Pablo ko b'j kitsúhu jóo:

—Jun katjinénuu ngabayanuu. Najmi an nguainéna. Nd'aj k'uatut'ihin nga kfinsehe xi najmi ntje Israel tjehén ra.

⁷ As'ai tsitju yo ko ngji ni'yaha nku nda xi 'mi Ticio Justo xi benkjún Ntjáná. Kui xi tiña ni'yaha sjña ni'ya sinagoga.

⁸ As'ai nda xi 'mi Crispo xi nda k'akuhú xuta sinagoga ko ngayjee xuta xinkjin kis'ejihin Nda Ntjáná. Ko ta nkjin xuta Corinto kis'ejihin ko ksaténtá nk'ie nga kint'é ni xi tib'énjimí Pablo.

⁹ As'ai Nda Ntjáná kinchjako Pablo nga nistjen xi nkúhu tsa nchini kik'ajihí. B'j kik'ihin: —Najmi tu binkjuin. Tenjimi sahani éen. Najmi tu b'echjá tsu'bai.

¹⁰ At'aha an tijnakoho. Najmi ch'a kamaha ts'ín'uhin. At'aha nkjin xuta tjinna nanki xu'bj xi s'ejihin an.

¹¹ Yo y'éjna Pablo nku nú masen tjihin nga tsakúya ajihin xuta Corinto éhen Ntjáná.

¹² Tunga nk'ie nga tjihin xá nda Galion ante Akaya, nkuhú kits'ín yjoho xuta xi ntje judio tjehén ra nga ngji kontraha Pablo. Incha ngjikoho má ts'ínkokjua xuta Galion

¹³ ko b'j incha kitsú:

—Kui ndaj tifi kontraha kjuatéxumani, at'aha k'aj ts'ín tibakúyaha xuta nga tjihin nga chankjún Ntjani.

¹⁴ Nk'ie nga ja kuinchja Pablo, tu tjuhún Galion kinchjako xuta judio nga b'j kitsúhu:

—Jun xuta judio, tsa tjin má tsangane ndaj ko tsa mi ni ch'on tjihin xi kits'ín, tjihin nga ts'intsenta ko kuasinjúnuu.

¹⁵ Tunga ni xu'bj kjuatéxumanu ko k'aj sa ni xi manuu y'aha ra nij. Kui nga t'enda subahanu niu. Najmi mjena ts'ihin kjuu ni xu'bj.

¹⁶ As'ai kik'onsje jóo natsihin ante má nga ts'ínkokjua xuta ndo.

¹⁷ As'ai ngayjee xuta jak'á Sostene xi nda k'akuhú xuta sinagoga ko ta yohó y'éhe ndo. Tunga ndaha najmi kits'ínshin Galion ni xi kamoq.

B'j ts'ín kik'óya ngaha Pablo nanki Antiokia

¹⁸ Nkjin nistjin ts'andaya yo Pablo. As'ai kitsubakjá já nts'éé at'aha ja tifi ante Siria. Nk'ie nga tsichu nanki Cenelea nga kits'ín niyá, j'ájnu kaha yjoho at'aha ja tít'íntjusun nku ni xi kits'ínkie Ntjáná. As'ai jak'á nku tsutsu ko ngji ante Siria nga tjenko ts'ihin Akila ko Priscila.

¹⁹ Nk'ie nga incha tsichu nanki Efeso, yo incha kits'ín ngabihí xinkjin. Kama kinchjanjmiko Pablo xuta judio ni'ya sinagoga.

²⁰ As'ai tjin xi tsankihí nga nkjin nistjin k'uéjna yo, tunga najmi kits'ín yuhú Pablo.

²¹ B'j kitsú:

—Tífiá. Tsa Ntjáná b'á kuítu, kjuájse ngáhanuu.

As'ai jakj'á nku tsutsu xi tsitju Efeso.

²² Nk'ie nga tsichu nanki Cesarea, ngilkjaniñaha xuta njinku ko as'ai ngji nanki Antiokia.

²³ Askahan nga ja ts'andayaha chuba nistjin yo, tsitju nga j'a xkí nanki xi tjin ante Galacia ko ante Frigia. Kitsjá nga'yuhun ngayjee xuta xi yjankihí Jesu xi nkú ts'in ndjá küncha nginkun Ntjáná.

B'i ts'in y'énjímí Apolo éhen Ntjáná

²⁴ As'ai tsichu nanki Efeso nku nda judio xi 'mi Apolo xi kitsin nanki Alejandria. Tsjo ts'in b'énjímí ndo ko 'yún be xujun éhen Ntjáná.

²⁵ Tsangiya ni xi tsakúya Nda Ntjáná Jesu ko ngayjehe k'un y'énjímíhí xuta. Tsakúya sisin yáha Jesu, tunga najmi 'yuhún mankjihín á saténtáha xuta. Tu xi nkúhú ts'in tsaténtá xuta Jua be.

²⁶ Ndjá y'énjímí ndo ni'ya sinagoga. Nk'ie nga kint'é Akilá ko Priscilá ni xi y'énjímí, ngjiko t'axín ko kitsúya sisihín xi nkú ts'in mjehe Ntjáná nga k'úentu xuta.

²⁷ Nk'ie nga kama mjehe Apolo nga ngjuai ante Akaya, já nts'eé xi tjin Efeso tsasinkoho. Kits'imdahá nku xujun xuta ni'yakuyáha Jesu xi tjin Akaya tu xi nda ts'in ts'ínkjáihín ra. Nk'ie nga tsichu Apolo yo, tsasinko nkjún xuta xi ja s'ejihín Jesu tu ngat'ahá kjuandaha Ntjáná.

²⁸ At'ahá nginkun ngayjee xuta ndjá tsakúya nga najmi kjuaxi ni xi bakúya xuta judio. Tsakúya ni xi tjt'a xujun éhen Ntjáná. B'á ts'in y'éjña chjili nga Jesu xi kits'in nibá Ntjáná.

19

B'i kits'in Pablo nanki Efeso

¹ Nk'ie nga tjiña Apolo nanki Corinto, Pablo j'ajin asunntu tjenki xi tjin ante Asia ko tsichu nanki Efeso. Yo kisakúhu k'ua xuta xi yjankihí Jesu. As'ai b'i kitsúhu jóo:

² —¿A kin'ekjóhoon Espiritu Santo nk'ie nga kis'ejinuu Jesu?

B'i incha kitsú jóo:

—Ndaháchí najmi kjee nu'yái tsa tjin Espiritu Santo.

³ —¿Nkú n'e kisaténtó? —kitsú Pablo.

—Xi nkú ts'in tsaténtá Jua —incha kitsú.

⁴ B'i kitsú Pablo:

—Xuta xi ngjik'áha ra animahá tsaténtá Jua, tunga b'ahá kitsúhu nga tjihín nga s'ejihín xi kj'uai askahan nga kui. Jesu, kui xi askahan j'ai.

⁵ Nk'ie nga kint'é jóo ni xu'bi, as'ai kisaténtá nga kits'ínkjáihín Jesu.

⁶ Nk'ie nga kingjénne ntsja Pablo jóo, j'aitsejihín ra Espiritu Santo ko kj'ai kj'ai éhen incha kinchjá ko Ntjáná kitsjáha én xi kinchjá.

⁷ Ma ra te jo jáx'in xi b'i incha kamat'ain.

⁸ Jan ra sá kamahá Pablo nga ngji ni'ya sinagoga ko ndjá kinchjako xuta. Kitsúyaha ko y'éjña chjihí nkú tjihín ra nga batéxuma Ntjáná.

⁹ Tunga k'uahá xi ndjá kits'in animahá. Najmi kits'ínkjáihín nga s'ejihín ni xi títsu Pablo. Nginkun ngayjee xuta tu ch'ohón ts'in incha kinchjane xuta xi s'ejihín Jesu. Kui nga ngji t'axihín Pablo. Má nga bakúya nda xi 'mi Tirano ngjiko xuta xi yjankihí Jesu. Yo tsakúyaha xuta xkí nistjin.

¹⁰ Jo nú kamahá nga b'a kits'in. Kint'é éhen Ntjáná ngayjee xuta xi tjin ante Asia, xi judio ko xi griego.

¹¹ Ntjáná kitsjáha nga'yún Pablo xi má nga kits'in kjuankjún xi i.

¹² Santaha xuta ngjiko pañu ko najyun xi kits'ínko Pablo. Kui xi j'aikoho xuta uhun. As'ai kamanda ko tsitjujihín jánindo.

¹³ Ta kikjatsú'ba yo k'ua já judio xi b'ema xkí ante ko m'osje jánindo. Kui xi incha kama k'un kits'ínchjén nga'yuhun Nda Ntjáná Jesu. B'i incha kitsúhu jánindo:

—Ngajoho Jesu xi t'ib'énjímí Pablo b'a t'ímíhí nga tjtjuun yo.

¹⁴ Yatu jáha nda na'mi k'aku judio xi 'mi Esceba b'a incha kits'in.

¹⁵ Tunga kinchjáha ndanindo nga b'i kitsúhu jóo:

—Be Jesu ko ta be Pablo, tunga, zyáha jun?

¹⁶ As'ai nda xi tjiñajihín ndanindo jakj'á já xi yatu. Kikjanko ko kits'in nganaha. As'ai tsanka jóo nga kama uhun. Xí kjintustihí nga incha tsitju ni'yaha ndo.

¹⁷ Ngayjee xuta xi tjin Efeso, xi judio ko xi griego, kint'é ni xi kamo. Incha kitsankjún ngayjee ko b'a incha kitsú nga tjihín kjuachánka Nda Ntjáná Jesu.

¹⁸ Nkjin xi kis'ejihín Jesu incha j'ai tsúya nginkun xuta xingiso ni ch'onk'un xi incha kits'in nk'ie.

¹⁹ Xi incha kits'in tj'e j'aiko xujun tj'ehe ko kis'etí xujun nginkun ngayjee xuta. Nk'ie nga kin'esjehe xki xujun xi kis'etíu, cháte rá mii toontaba kama chjihí xujun.

²⁰ B'a ts'in 'yún ngji tse ko ngji ndju éhen Ntjaná.

²¹ Askahan b'a kitsú kjuankjintak'uhun Pablo nga ngjuai nanki xi tjin ante Macedonia ko ante Akaya ko as'ai ts'in nija nga ngjuai santaha nanki Jerusalem. B'i kitsú:

—Askahan nga kuicha yo, tjihin nga tá kfián nanki Romá.

²² As'ai kits'inkji Macedonia Timoteo ko Erasto, já xi incha basinkoho. Ko máha kui, y'eña sa chuba nstjin Asia.

B'i ts'in ngji kontraha xuta Efeso ni xi tsakúya Pablo

²³ Kui nstjiun xuta xi yjankihí Jesu nanki Efeso nku kjuasti j'ajin.

²⁴ Nku nda xi 'mi Demetrio xi ts'innda ninku toontaba xi. B'a ts'ink'iéntu ninku xi ts'innda xi nkúhu ninkuhú ntja Artemisa. Kui nstjiun já xi kui xáha ts'in 'yún ts'in ngana toon.

²⁵ Demetrio kinchja njakúhu já xi ts'inxát'aha ko já xi tá kui xáha ts'in. B'i kitsúhu jóo:

—Jun já, yo nga b'éjñaná toon xá xu'bj.

²⁶ Tunga tyanu ko tinu'yó ni xi tits'in Pablo ei Efeso ko santaha tu má nankihí ni xi tjin ante Asia. B'a titsu nga ntja xi ts'innda xuta najmi ntja. Nkin xuta ja incha kits'inkjáihiñ ni xi tibakúya ndo ko incha kits'ink'óntjaiya kjuankjintak'uhun.

²⁷ Najmi tu suba xána tits'inkji kinte. Tá tits'in nga nku ni xi najmi tá chumi ni chjihí rá kama ninkuhú ntja chánka Artemisa. Najmi tá chankjúhun kjuachánkahá ntja xu'bj, ntja xi benkjúnje xuta xi tjin ante Asia ko nga ngúshun asuntee.

²⁸ Nk'ie nga incha kint'é jóo niu, tu xi incha kama kjahán rá. B'i incha kitsú nga kikjintáya: —jChánkahá Artemisa, ntjahá xuta Efeso!

²⁹ As'ai xuta ndaha najmi be mí nihi xi ts'in. Nkuhú kik'a xinkjín nga ngjik'á Gayo ko Aristarko, kui xi já Macedonia xi tjenko Pablo. Incha kikjebéfe nga ngjiko ante má ma njakú xuta nantja.

³⁰ Mjehé Pablo nga ngjuaisehe xuta xi kama njakú yo, tunga najmi kitsjántehé rá xuta xi yjanki Jesu.

³¹ Ko tá já k'aku xi tjin ante Asia xi nda nchjako Pablo incha kits'inkjihí én nga tsankihí nga najmi tu ngjuai ante má nga kama njakú xuta.

³² B'i ngján incha kinchja xuta nga xáahan incha kits'in. Ko santaha nkin nkjún xi najmi be á yo kama njakúhu.

³³ As'ai tjin xi jak'áha Alejandro. Xuta xi ntje judio tjeheñ rá kitsuniñaha ndo nginkun ngayjee xuta. Kingjén nk'a ntsja Alejandro nga tsanki nga nguén jyu xuta tu xi kunchjantjaihi xuta judio.

³⁴ Tunga nk'ie nga kikié xuta nga tá nda judio niu, nkuhú kits'in ntahá nga b'i incha kitsú nga kikjintáya nkú rá ma tsa jo ora:

—jChánkahá Artemisa, ntjahá xuta Efeso!

³⁵ As'ai nda xi ts'inxát'aha já k'aku kamahá kits'ink'iéjyu xuta nkjiun. B'i kitsú:

—Jun já Efeso, ngayjee xuta be nga nankiná Efeso kunntá ninkuhú ntja chánka Artemisa ko sémjstjihín xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne ei.

³⁶ Tjñá chji chji ni xu'bj. Kui nga tjenjyúhunu ko n'enkjintak'un ni xi n'oo.

³⁷ At'aha já xi kaf'áiko ei najmi ni xi tjincha ninku jak'á ndyjé ko tá ndaha najmi ch'on tishu ntja ts'añá.

³⁸ Tsa Demetrio ko já xi ts'inxáko tjínkoho kjuá xuta xi kj'ai, tjin já jue ko tjin já tjixá. Yo kats'inkokjuá xinkjín.

³⁹ Ko tsa tjin sa kj'ai ni xi mjenuu, nk'ie nga ma ñja já tjixóo s'enda niu.

⁴⁰ At'aha kama satéjéneé ngat'aha ni xi kama nd'ai, nga xáahan t'in'é. Tsa chajaiyaná ngat'aha niu, najmi yaá nkú kuixiaán.

⁴¹ Nk'ie nga ja kamahá nga b'a kitsú, kits'inkji ngáha ni'yahá xuta xi kama njakú yo.

20

B'i kama nk'ie nga j'a Pablo ante Macedonia ko ante Grecia

¹ Askahan nga ja kis'ejuú xuta nkjiun, Pablo kinchja njahá xuta xi yjankihí Jesu ko kitsjá nga'yúhun. As'ai tsitju nga ngji Macedonia.

² Xki nanki xi tjin ante Macedonia j'a ko 'yún kitsjá nga'yúhun xuta ninku nga kinchjako. Askahan tsichu Grecia.

³ Jan sá kamahá nga y'eña yo. Nk'ie nga ja kuakj'á tsutsu xi ngjuáikoho ante Siria, tu kint'éhé én nga já judio ja y'éndako xinkjín nga ts'in'uhun. Kui nga tá ante Macedonia ngji ngáha.

⁴ Kui já xu' b'i xi kitsjennkihí Pablo: Sopater xi Berea nibáha xi ntíhí Pirro maha, Aristarco ko Segundo xi Tesalonika incha nibáha, Gayo xi Derbe nibáha, Timoteo, Tikico ko Trofimo xi Asja incha nibáha.

⁵ Incha ngji títjun jái ko nanki Troa kikuyáni.

⁶ Jín bi askahan nga j'a s'í nk'ie nga chine ninkuan xi najmi tjihin na'yu san, tsitjas'ein nku tsutsu ko tsitjuí Filipo. Nistjin xi ma uhun tsichu tjennkij jóo Troa. Yo ts'andayaní yatu nistjin.

B'i kama nk'ie nga j'ai Pablo nanki Troa

⁷ Nk'ie nga t'ib'atuts'ihín tuntjóo kama njakúí tu xi chinehení niñu. As'ai Pablo tsakúyaha xuto, at'aha nistjin xi ma ndyjuun ngjuai ngáha. Tu nku ngjindjukohó éen santaha nkúhu nga masen nistjen.

⁸ Chun ndzjen ndzjen yo, at'aha nkjin maha nd'í seti xi tjin nk'a ni'ya xi má nga kama njakúí.

⁹ Tu nkúhú ndati xi 'mi Eutiko xi ankjuá nk'oo kab'ejna stiú. Kui xi kis'efe nk'ie nga 'yún ngjindjuko Pablo éen. 'Yún nkjún kis'efe tjin. As'ai tsijnenki. Ni'ya xi ma jahan niba nga tsijnenki. Ja ka'me nga kichjusintjen.

¹⁰ As'ai tsitjujen Pablo ko ngjik'úhún. Kitsubakj'á ndatiú ko b'i kitsú:

—Najmi tu binkjun. Tijnahá ndo.

¹¹ As'ai tá ngji ts'innđuú ngáha éhen Pablo. Tsakjánya ninkuon, incha kikjine niñu ko tá ngjindjuhú ngáha nga tsakúyaha xuto santa nkúhu nga kama seen. As'ai ngji.

¹² Máha ndatiú, incha ngjiko tik'uhun xutá ni'yaha ko incha kisakú nga'yúhún ngat'aha ni xi kama.

B'i ts'in kits'in niyá Pablo tu xi kuichúhu nanki Mileto

¹³ Ja kamoó. Jín tjeñ tsankinkohoní tsutsu nanki Ason, yo má nga chúyahí Pablo. B'a ts'in y'éndakoní, at'aha mjehe nga niyá t'ananki ts'jín.

¹⁴ Nk'ie nga kisakúni Pablo nanki Ason, as'ai jas'enkoní tsutsuú ko tsankijn nanki Mitilene.

¹⁵ Tsitjuí nanki Mitilene ko nistjin xi ma ndyjuun tsitjaj xjo Kio. Nk'ie nga kama ndyjuun tsitjandái nanki Samo, nku ante má bichú tsutsu. Kin'ekj'áiyaj nanki Trogilio ko nistjin ma ndyjuun tsichí nanki Mileto.

¹⁶ B'a kin'ej at'aha Pablo mjehe kj'ua niyá nanki Efeso tu xi najmi k'uandayaha rá nanki xi tjin ante Asja. Kits'in xatíhi yjoho nga kuichú nanki Jerusalem, tsa tu ahá ni sakúhu nga k'úéjna yo nk'ie nga kuitju S'í Pentecoste.

B'i ts'in kinchjako Pablo jácháha xuta ninku Efeso

¹⁷ Nk'ie nga tsichí nanki Mileto, kits'ínkji éen Pablo nga kinchjaha jácháha xuta ninku Efeso.

¹⁸ Nk'ie nga incha j'ai jóo, b'i kitsú Pablo:

—Yo xi nkú ts'in tsátejñajin tehentenu santa nkúhu nga tuts'ihín ni nga jáa ei ante Asja.

¹⁹ Nijakjuá ts'asjé yjoná nga kits'inxát'aha Ntjáná. Kikjinta nga un kikiena ni xi y'éndat'áinna já judio.

²⁰ Tunga najmi kingjent'íahá rá nga y'enjímínuu ni xi ts'e ngandanuu. Tsakuyánuu niyátée ko xkj ni'yanuu.

²¹ Y'ejna chjihí xutá xi ntje judio tjeñen rá ko xutá xi najmi ntje judio tjeñen rá nga tjihin nga ngjuai'k'áha rá animaha nginkun Ntjáná ko nga s'ejihin Nda Ntjáná Jesucristo.

²² Nga t'nt'e'éhen Espiritu Santo nd'ai t'fia Jerusalem. Najmi be mí nihi xi kamat'an ján.

²³ Tunga xkj ante má nga fia tsuya títjunna Espiritu Santo tsa nubayá ko tsa kjuá'un t'kuyána.

²⁴ Tunga najmi kjintahána tsa kuayá. Ngat'a ts'an najmi 'yún chjihí rá ni xu'bo. Tu nkúhú ni xi mjena. Mjena nga kuichúket'a tso tso ni xi t'its'ian ko ts'innđuáá xá xi kitsjána Nda Ntjáná Jesu, nga xína sisan éen nda tsuhu Jesu xi b'éjna chji kjuandaha Ntjáná.

²⁵ Be nd'ai nga najmi tá cháhanú ngatento xi jáisenuu, jun xi y'enjímínuu nkú ts'in batéxuma Ntjáná.

²⁶ Kui b'a maha, nistjin nd'ai t'ixinyahanuu nga najmi an y'anjiá tsa tjin xi ndyja.

²⁷ At'aha najmi chumi nihi xi y'ejna 'manuu. Ngayjee ni xi mjehe Ntjáná y'enjímínuu.

²⁸ 'Kui b'a maha, chúhun ruu yjonuu ko chúhun ngayjee xutá ninku. At'aha Espiritu Santo kitsjá xánuu nga jun xi chásoho xutá ninkuhú Nda Ntjáná xi jnihí ts'atseko.

²⁹ At'aha be nga askahan nga k'fán kj'ua'jinnuu já xi mjehe ts'innđuya xutá ninku xi nkú ts'in chu kjoon ajihín chutsankó.

³⁰ Santaha ajinnuu s'e xi kuakúya ni xi najmi b'a tjin tu xi xutá ninku tsjennkihí rá.

³¹ Kui nga tintsuba ndahanu. N'ekj'áitsjon nga nistjin nistjen jan nú najmi kits'inkj'áiya nga ntánkán tsatendzá nga kitsjaníyáhanu nga nkúnku.

³² Nd'aj já nts'e, títs'inkjas'emmu aya ntsja Ntjaná. Katasinkonuu én xi tinchja kjuandaha Ntjaná, kui éhen xi kamaha tsjanuu nga'yún nginkun Ntjaná ko tsjanuu ni xi ts'ínkjáihín ngayjee xuta xi tsichu ma je nginkun Ntjaná.

³³ Najmi kits'in mje tontabanuu ko tsa tpsinenu ko ta ndaha najyunuu.

³⁴ Jun yo xi nkú ts'in kits'inxá tu xi kisakúhuna ni xi kamachjénna ko ni xi kamachjéhen já xi kitsjenkona.

³⁵ Tehente y'ejná chubayanuu nga tjihin nga n'exáá tu xi kujsinkohoná xuta xi najmi tjihin ni xi machjéhen. N'ekj'áitsjon éhen Nda Ntjaná Jesu xi b'j' títu: "Xi tu tsjáhá rá ni xuta xi kj'ái, kui xi 'yún s'e saha kjuatsjo nga xi ts'ínkjáihín niu."

³⁶ Nk'ie nga ja kama nga b'a kitsú Pablo, tsasinkunch'in nga kinchjako Ntjaná ko b'a ta incha kits'in jóo.

³⁷ Incha kikjintá ko kitsubakjá ko kikjexu'ba tsaha Pablo.

³⁸ 'Yún incha kik'ie babaha jóo at'aha b'a kitsú nga najmi ta incha skuéhe Pablo. As'ai incha ngisín njyá santaha má kjijna tsutsu xi ngjuakohó.

21

B'i ts'in kits'in niyá Pablo nga ngji nanki Jerusalem

¹ Nk'ie nga y'entuú já nts'eé xi tjin nanki Efeso, tsitjas'ein nku tsutsu. Tsankin naxui naxui xjo Cos. Nistjin xi ma ndyjuun tsichij xjo Roda ko askahan tsichij nanki Patara.

² Yo kisakúni kj'ái tsutsu xi tifi ante Fenicia. Tsitjas'ein ko tsankinkoi.

³ Kiyai xjo Chipre. Skjúhun tsitjai nga tsankiin ante Siria. As'ai tsichij nanki Tiro, at'aha yo tjihin nga chjújen ch'á xi y'a tsutsuu.

⁴ Kisakúni xuta xi yjankihí Jesu xi tjin yo. Yatu nistjin ts'andayaní. Kui xi b'a kitsúhu Pablo nga najmi tu ngjuai nanki Jerusalem, at'aha Espiritu Santo tsakúchjihí ni xi kama.

⁵ Nk'ie nga j'a nistjin xi yatuú, tsitjuú yo ko incha ngisín niyáni ngayjee jáx'in ko jminchjihín ko ntihí santaha natsin nantio. As'ai tsinchakunch'iin andai ntáchak'uun ko kichubakoi Ntjaná.

⁶ As'ai b'j' ngján kinubakjái xinkí, jin tsitjas'ein tsutsuu ko kui incha kik'óya ngáha ni'yaha.

⁷ Nku tsutsu tsitjukoi Tiro ko tsankiin nanki Tolemaida. Kisuniñahí já nts'eé xi tjin yo ko ts'andayaní nku nistjin.

⁸ Nistjin xi ma ndyjuun tsitjuú ko tsichij nanki Cesarea. As'ai tsankiin ni'yaha Felipe ko tintsubakoi. Felipe xi ta b'énijmí én nda tsuhu Jesu ko ta tjihin xá ajihín já yatu xi basinko já postru.

⁹ Ta tjintuhu nju jstinchjín xunkú xi Ntjaná tsjáha éhen.

¹⁰ Ja tjihin nkjin nistjin nga tintsubai yo nk'ie nga j'ai nku nda profeta xi 'mi Agabo xi nibaha ante Judea.

¹¹ J'aitsubek'úmmi, jakj'á tjabaxín ndayáha Pablo ko y'é't'a'yúnkoho ntsja ko sjai. As'ai b'j' kitsú:

—B'j' títu Espiritu Santo nga b'j' ts'in k'uét'a'yúhun já judio xi tjin Jerusalem nda xi ts'e tjabaxín ndayái. Ts'ínkjás'en aya ntsja já xi najmi ntje Israel tjehen rá.

¹² Nk'ie nga kinu'yái niu, b'a kik'ihín Pablo ko b'a ta kitsúhu xuta xi tjin yo, nga najmi tu ngjuai nanki Jerusalem.

¹³ As'ai b'a kitsú Pablo:

—¿Á tich'íhinu ko t'in'e bahanú? Tjínkuhu k'an nga najmi tu nku nga s'et'a'yán. Ta tjínku níhi k'an nga santaha kuayá Jerusalem ngat'aha Nda Ntjaná Jesu.

¹⁴ Nk'ie nga najmi kits'in yu Pablo ni xi t'mijhi, najmi b'a ta kik'in saha ri.

—Katuma xi nkú ts'in mjehe Ntjaná —tu tsixihín sai.

¹⁵ Askahan y'endai yjoní ko tsankiin nanki Jerusalem.

¹⁶ Kitsjennkíni k'ua já xi yjankihí Jesu xi tjin nanki Cesarea ko ngjikoni ni'yaha nku nda xi nibaha xjo Chipre xi 'mi Mnason xi ja nd'ai tjeñnikihí rá Jesu. Kui xi kitsjánteni nga kuintsubai ni'yaha.

B'i ts'in kik'inyaha Pablo ni xi ts'ín nga tsichu nanki Jerusalem

¹⁷ Nk'ie nga tsichij nanki Jerusalem, tsjo ts'in kits'ínkjáinni já nts'eé.

¹⁸ Nistjin xi ma ndyjuun Pablo ko jin tsankintsubek'úin Santiago. Yo tjintu ngayjee jácháha xuta ninku nk'ie nga tsichij.

¹⁹ As'ai Pablo kikjaníñaha jóo ko kitsúyaha nga nkúnku ni xi kits'in Ntjaná ajihín xuta xi najmi ntje judio tjehen rá nga kits'inchjén xaha Pablo.

²⁰ Nk'ie nga kint'é jóo niu, incha kits'ínsjoho Ntjaná. As'ai b'j' incha kitsú jóo:

—Ji nda nts'e, ja yai nga nkjin mij maha xuta judio xi s'ejihin Jesu ko ngayjee 'yún benkjún kjuatéxumoo.

²¹ Kik'inyaha nga ji tibakuyái nga tjihin nga ts'in t'axin kjuatéxumaha Moise ngayjee xuta judio xi tjintujihin xi najmi judio, ko nga b'a tibixin nga najmi ts'ihin ni circuncision ntíhi, ko nga najmi ts'jintjusun sin chána.

²² Kui b'a maha, ¿nkú n'ehená? At'aha kuint'é xuta nga ja kaf'ái ei.

²³ Kui nga tu sahá b'i n'eheni. Ei tjintujinni nju já xi ts'jintjusun nku ni xi kits'inkie Ntjaná.

²⁴ T'inkoi jóo ko n'e jekoi yohi nginkun Ntjaná. T'echjintjai tu xi kju'ájnu kaha ra yoho jóo. B'a ts'in skuéhe ngayjee xuta nga ko ji tin'etjusuin kjuatéxumoo ko nga najmi kjuaxi ni xi kint'é.

²⁵ Xuta xi najmi judio xi ja s'ejihin Jesu, jin ja kin'ekjihí nku xujun má tjít'a ni xi y'endai. B'a kik'ihin nga najmi tu kjiné yoho chu xi chje kik'aihi ra ntia xi ts'innda xuta, ta ndaha jni ko ta ndaha yoho chu xi kinubantu, ko nga najmi tu katjantuko jminchin xi najmi kjee bixan.

²⁶ As'ai ngijko Pablo já xi njuu. Nistjin xi ma ndyjuun kits'in jeko yoho nginkun Ntjaná. Jas'en natsihin ninku tu xi kuitsuyaha nkjé kfeku nga ts'in je yoho ko nkjé kju'áiko chjehe nga nkunkú.

B'i ts'in kichjubénjé Pablo

²⁷ Nk'ie nga ja tibichúke nistjin yatu xi machjén nga ts'in je yoho xuta nginkun Ntjaná, kieke k'ua já judio xi nibaha ante Asia nga kabasinjña Pablo má ma natsihin ninku. As'ai tsinchá'a ngayjee xuta nkjiun ko jak'ánijé Pablo.

²⁸ Yún incha kikjintáya nga b'i incha kitsú:

—Jun já Israel, tsjinkoní! Kui ndai xi tibakuyaha ngayjee xuta tu má xi tjehe ni nga tifi kontraha xutána, kjuatéxumoo ko ante xu'bi. Santaha jas'enko já griego ei natsihin ninku nga kits'insi nginkun Ntjaná ante nkjún xu'bi.

²⁹ B'a incha kitsú jóo at'aha kj'ai nstjihin kieke Trofimo, nda xi nanki Efeso nibaha, nk'ie nga tjenko Pablo ajin nantio. B'a incha kitsú kjuankjink'uhun jóo nga Pablo jas'enko ndo má ma natsihin ninku.

³⁰ As'ai xaahan incha kits'in ngayjee xuta nkjiun ko incha tsangatsanka nga j'ai. Incha jak'ánijé Pablo, kikjebéfe nga kik'onsje natsin ninku ko tjen'yún y'échjahá anjuua natsiun.

³¹ Nk'ie nga ja mjehe xuta nantio ts'jink'ien Pablo, tsichuhu én nda jun k'aku Roma nga xaahan tincha ts'in ngayjee xuta Jerusalen.

³² Kitsá kinchja njaha já juhun ko tsangatsanka má nga kama nja xuta nkjiun. Nk'ie nga kieke xuta nga niba nda jun k'aku ko já juhun, najmi ta kingjáha ra Pablo.

³³ As'ai j'ai tiña nda jun k'aku, jak'ánijé Pablo ko b'a kitsú nga jo n'úkicha s'et'a'yuhun. Kingjásajai ya ndaha niu ko mí nihi xi kuats'in.

³⁴ Tunga b'i ngjahan kinchja xuta ko ndaha najmi kamankjihin nda jun k'aku ni xi timoo, at'aha xaahan tincha ts'in xuta. Kui nga b'a kitsúhu nga ngjuainijéhe Pablo má tjintu já juun.

³⁵ Nk'ie nga tsichukoho já juun antjio xi tjin má incha tjintu, santaha ts'agankihí já juun Pablo, at'aha 'yún kjan tincha maha xuta nkjiun.

³⁶ Nkjin nkjún incha maha xi b'i tincha tsu nga yjanki:

—jKat'en ndo!

B'i ts'in tsasinntjai yoho Pablo

³⁷ Nk'ie nga ja tin'ekjas'en Pablo má incha tjintu já juun, b'i kitsúhu nda jun k'aku:

—¿A kama kuinchjakoho ichí?

B'i kitsú nda jun k'aku:

—¿A mahi én griego?

³⁸ ¿A najmi jihí nda Egipto xi nd'ai ngáha k'in kontraihi nda tíjtn Roma ko k'inkoi ante kixiu nju mij já ts'ink'ien anijma?

³⁹ B'i kitsú Pablo:

—Nda judioná. Tarsó kitsian, nanki chánka xi tjñajihin ante Cilicja. Tibankihi. K'ujaintení ichí nga kuinchjaka xuta.

⁴⁰ Nk'ie nga kik'aintehe, tsasinndjusun Pablo antjio ko kingjénk'a ntsja tu xi ngjuén jyuhu xuta. Nk'ie nga kingjén jy xuta, as'ai én hebreo kinchja Pablo.

22

1—Jun já nts'e ko já xinkjián, tsasinnju mo ni xi ximnu nd'ai nga kúásinka yjona.

2 Nk'ie nga kint'é xuta nga én hebreo tinchja Pablo, tu sahá 'yún kindyanta nch'anch'an sa.

3 B'i kitsú Pablo nga ngindju:

—Nda judioná. Tarso kitsian, nanki xi tijnajihin Cilicia, tunga nanki xu'bihí kama chá. Gamaliel tsakúya sisinna xi nkú ts'in tijná kjuatexumaha ntje cháná. B'a ta ts'in 'yún kitsenkján Ntjaná xi nkúhu jun ngatento.

⁴ Kitsjennki unkie xuta xi s'ejihin Jesu nga mjena ts'ink'ién kai. Jakj'anijé ko kits'inkjas'en nubayá jáx'in ko jminchjin.

⁵ Kama kuitsuya nga kjuaxi ni xi tixian nda na'mi títjuun ko ngayjee jáchá xi ta tjihin xá. Njstjin nk'ie kui incha kitsjana xujun xi ts'inkjas'ehe xutaná xi tjin nanki Damasco má nga kama xá xi tífihina. Ngjingsja Damasco xuta xi yjankihí Jesu tu xi kjuáikonijéhena Jerusalen, má nga n'enijéhe ra.

⁶ Tunga ni xi kamahá, nk'ie nga tít's'ian nija ko nga ja tóbichú tiña Damasco, nkú ra ma masen njstjin niu, tu tjen'yún y'étjindaihina nku nd'í chánka xi nibajehen nk'a ján.

⁷ Jáikijne t'anankiu ko kint'e nku nta xi b'a kitsúna: “Saulo, Saulo, ¿a unchahani?”

⁸ As'ai kingjasajayahá: “¿Yáha ji, Nda Ntja?” Ko b'a kitsúna: “An Jesu xi nibáha Nazaret xi unchai.”

⁹ Já xi tjenkona kieke nd'iu ko kitsankjún, tunga najmi kint'éhé ntaha xi kinchjakona.

¹⁰ As'ai b'a kixihin: “¿Mí nihi xi mjehi nga ts'ian, Nda Ntja?” Ko b'a kitsúna Nda Ntjaná: “Tisintjein ko t'in Damasco. Yo k'únyahi ngayjee ni xi kis'enda nga tjihin nga n'ei.”

¹¹ As'ai incha kikjebénkina já xi tjenkona nga ngjikona Damasco, at'aha kits'in kana nga yúhún nd'iu.

¹² Damasco tijná nku nda xi 'mi Anania xi 'yún benkjún Ntjaná, xi ts'intjusun xi nkú ts'in tjit'a kjuatexumaha Moise. Nda nchjanijmíyaha ra ndo ngayjee xuta judio xi tjin yo.

¹³ Kui xi j'aisena ko b'a kitsúna: “Nda nts'e Saulo, katuma chji ngáha ri.” Ta kuihi chubó kama chjina ko kieke xi nkú tjin.

¹⁴ B'a kitsúyana: “Ntjaha ntje cháná j'ájihin, nga ji xi kamankjihin ni xi mjehe ko nga chai Nda xi naxu nginkun Ntjaná ko nga kuinú'yái ntaha.

¹⁵ At'aha ji k'únyaihi ngayjee xuta yáha kui ko kuixinyaihi xuta ni xi kiyai ko kinu'yái.

¹⁶ Nd'ai najmi ta chuyá sahani. Tisintjein. B'a t'ihin Nda Ntjaná nga kats'inn dyjat'ahi jéhi nga saténtái.”

¹⁷ As'ai jáa Jerusalen. Nk'ie nga tinchjaka Ntjaná natsihin ninku, kama chjina nku ni xi nkúhu nchini kik'aina.

¹⁸ Kieke Nda Ntjaná ko b'a kitsúna: “N'e xatíhi yjohi nga kitsa títjui Jerusalen. At'aha najmi ts'insihin jóo én xi kuixinyaihi nga k'únyaihi yáha an.”

¹⁹ B'a kixihin: “Ji Nda Ntja, be jóo nga xki ni'ya sinagoga ngjikj'anijé ko kingjahá xuta xi s'ejihin ji.

²⁰ Ko nk'ie nga t'n'ek'ien Esteban, xi kitsúyaha xuta yáha ji, ta síjña yo ko kisasínna ni xi kamoo, ko santaha kikunntá najyuhún já xi kits'ink'ieheh.”

²¹ Tunga b'ahá kitsúna Nda Ntjaná: “T'in. At'aha kjin ts'inkjili nga k'úinseihi xuta naxinantá xi tjin asuntee.”

B'i kama nk'ie nga mjehe xuta nga s'ehe Pablo

²² Tibasínjjuhu xuta Pablo, tunga nk'ie nga b'a kitsú, b'i incha kitsú xuta:

—Tju sahá kat'en nda xi b'a tjin! ¡Najmi machjéhen tsa k'úéjña t'k'un!

²³ Tu nku xaáhan ní incha kits'in ko incha tsakúchji nga tu ni xi najmi incha kisasínin ra ni xi kitsú Pablo.

²⁴ Kui nga b'a kitsúhu nda jun k'aku Romá nga n'ekjas'en Pablo má b'entu já juun. B'a kitsú nga s'ehe tu xi kuitsuyaha á b'a ts'in tijncha kjintáyanehe ra xuta.

²⁵ Tunga nk'iehé nga ja tjin'yúhún já juun nga ngjuáha, b'i kitsú Pablo nga kingjásajayahá nda jun xi síjña yo:

—¿A kama s'ehe nku nda Romá xi najmi kjee n'ekokjua?

²⁶ Nk'iehé nga kint'é nda juun niu, as'ai ngjisehe nda jun k'aku ko b'i kitsúhu:

—¿Aha yaní ni xi t'n'ei? Nda Romahá niu.

²⁷ As'ai nda jun k'aku j'aik'uhún Pablo ko b'i kitsúhu:

—T'inyaní, ¿a nda Romá ní?

—Johon —kitsú Pablo.

²⁸ As'ai b'i kitsú nda jun k'aku:

—Tse nkjún t'on kis'enkina nga nku nda Romá kits'in ma yjona.

—Tunga an b'a ts'in kitsinná —kitsú Pablo.

²⁹ Kui nga tjen'yún incha ngji t'axihín já xi tjihin nga ngjuáha ra Pablo, ko santaha nda jun k'aku kitsankjún nk'ie nga kamankjihin nga nku nda Romá xi y'ét'a'yún nga jakj'anijé.

B'i ts'in tsasinko yjoho Pablo nginkun já tixá judio

³⁰ Njstjin xi ma ndyjuun mjehe nda jun k'aku Roma nga skué sisin á tibatéjénehe ra já judio Pablo. Kui nga kikjexihin ra n'úkichá xi tjit'a'yúnkoho ra ko b'a kitsú nga kama ñjakú já na'mi k'aku ko ngayjee já tjíxá judio. As'ai kik'onsje Pablo ko tsasinjña nginkun jóo.

23

¹ As'ai kinchja Pablo nga tsase ts'ihin ra já tjíxá xi kama ñjakú yo. B'i kitsú:

—Jun já nts'e, santaha nd'ai je tjíya kjuankjintak'unna nginkun Ntjáná xi nkú nga ts'in tífiká yjona.

² As'ai Anania xi tjihin nda na'mi tíjün b'a kitsúhu já xi kabinchat'a tíñaha Pablo nga kuich'on'a.

³ B'i kitsú Pablo:

—Ntjáná k'on'ahi ji, nda johonkin. Yo tinchin nga tíchaseihj tsa nda ko tsa najmi nda títs'ian nga tíchaseihj kjuatéxumoó, tunga tí'mi kontrahá rí ni xi tjit'a kjuatéxumoó nga tí'baihini kjuá nga kuich'on'ana.

⁴ As'ai b'i incha kitsú já xi kab'entu yo:

—¿Á ch'on tí'mihj rí nda na'mi tíjün xi Ntjáná kitsjá xáha ra?

⁵ B'i kitsú Pablo:

—Jun já nts'e, najmi be tsa nda na'mi tíjün niu. At'aha b'a ts'in tjit'a éhen Ntjáná: “Najmi tu ch'on ts'in chubayanéi nda tjíxáhi.”

⁶ As'ai kikié Pablo nga tjin ajihin já tjíxóo k'ua já saduseo ko k'ua já fariseo. Kui nga 'yún kinchjaha nga b'i kitsú:

—Jun já nts'e, nda fariseóná ko tá já fariseo xi chána. Tín'ekokjuana at'aha tikuyáha nga kj'uaíya ngáha ra xutá ngabayoo.

⁷ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai incha y'ésiko xinkjín já fariseo ko já saduseo. Tsakjánya yjoho já xi kama ñjakú yo.

⁸ At'aha já saduseo b'a incha tsu nga najmi tá kj'uaíyaha ra xutá ngabayoo, ko nga najmi tjin ntítse ko tsa kj'ai sa xi tá tjíntu. Tungá já fariseo s'ejihin ngayjee ni xu'bi.

⁹ B'i ngján xaáhan kama. As'ai tsisintjen k'ua já chjine'éhen kjuatéxumoó xi mako já fariseo. B'i incha kitsú nga ndjá kinchja:

—Ndaha nku ni xi ch'on tjin najmi tísakújinni tsa kits'in ndai. Kutsa nkuhú ntítse ko tsa tjin xi kinchjakoho.

¹⁰ Nk'ie nga ja 'yún tíincha b'ésiko xinkjín jóo, kitsankjún nda jun k'aku Roma at'aha tsa ts'in xihj jóo Pablo. Kui nga y'exáha já juun nga incha ngjuak'asjejihin Pablo ajihin jóo tu xi ngjuakoho má incha b'entu jóo.

¹¹ Njstjen xi ma ndyjuun Nda Ntjáná tsakúchijihj yjoho Pablo ko b'i kitsúhu:

—Tjen nga'yihj yjohj. At'aha xi nkú ts'in kuak'iejña chjini ei Jerusalem, b'a tá ts'in k'uéjña chjini nanki Roma.

B'i ts'in kis'enda ko kiya nga n'ek'ien'má Pablo

¹² Njstjin xi ma ndyjuun y'éndako k'ua xinkjín já judio nga najmi kjine ko tá ndaha najmi k'úi santa nkúhu nga ts'ink'ien Pablo ko nga tsa najmi kuayáha Pablo ch'on incha katumat'ain ma.

¹³ Ma ra ts'ati yachán já xi b'a ts'in y'éndané Pablo.

¹⁴ As'ai ngjisehe já na'mi k'aku ko jáchá xi tá tjihin xá. B'i incha kitsúhu:

—Ja y'endakoj xinkj nga najmi chinej ko najmi s'i santaha nga kuayáni Pablo. Ko tsa najmi kuayáni ndo ch'on katumat'ain ma.

¹⁵ Kui nga nd'ai jun ko já tjíxá xingisoo b'a t'ihin ruu nda jun k'aku nga kats'in nibánu Pablo ndyjunni, xi má nga ei chase sisihun kjuaha. Jín k'uéndaj yjoni nga n'ek'iein kintehe ni nga kj'uaí ei.

¹⁶ Tungá ntíhjí ní na nichja Pablo kint'é ni xi y'enda'má jóo. Kui nga ngijhi má b'entu já juun ko ngji tsuyaha Pablo niu.

¹⁷ As'ai Pablo kinchjaha nku nda jun xi kunntá yo ko b'i kitsúhu:

—T'inkoj ndatij nginkun nda jun k'aku, at'aha tjin ni xi kuitsuyaha.

¹⁸ Kui nga nda juun ngjikoho ndatij má tjña nda jun k'aku ko b'a kitsúhu:

—Nda nubayá xi 'mi Pablo kuanchjana ko kuakankina nga kjúáiká ndatij ei. Tjin rú ni xi kuitsuyahi.

¹⁹ As'ai nda jun k'aku jakj'a ntsja ndatij ko b'i kitsúhu nga ngjingásjaiya t'axihin:

—¿Mí ni xi tjihin nga k'únyani?

²⁰ B'i kitsú ndatij:

—Ja kab'éndako xinkjín já judio nga kuankihi nga ndyjunni n'ekji Pablo nginkun já tjíxóo. B'a kuitsuhi nga kuase sisihin kjuaha Pablo.

²¹ Tunga najmi tu n'e s'ejinni niu, at'aha ts'ati yachán já tüncha kuyá 'ma nga mjehe ts'ínk'ien Pablo. Ntjaná kats'ínkie nga najmi chumi nihi xi incha kjiñe ko k'úi santa nkúhu nga ts'ínk'ien Pablo. Ja tjíntu nda nd'ái nga tüncha kuyáha nga n'etjusuin ni xi incha k'uankihi.

²² As'ai kits'ínkji ngáha nda jun k'aku ndatiu ko b'i kitsúhu:
—Najmi tu ch'a 'miyaihi ni xi kuak'inyani.

B'i ts'in kin'ekjisehe Pablo nda titjun Feli

²³ As'ai kinchjaha nda jun k'aku jo já jun k'aku ko b'i kitsúhu nga y'éxá:
—T'endo jo unchan já jun xi tsuku incha ngjuaihi, cháte ko kan já jun xi ndje k'úentusúhun, ko jo unchan xi k'ua lasa, tu xi incha ngjuaihi Cesarea chuba fja nga jyuun.

²⁴ Ko ta t'endo ndje xi k'úesun Pablo. Tankínko tu xi nda ts'in kujichúhu nginkun nda titjun Feli.

²⁵ As'ai kits'ímnda nda jun k'aku nku xujun. B'i ts'in y'éta:

²⁶ "Claudio Lisja tits'ínkjihi kjuasuniña nda titjun Feli.

²⁷ Nda xi tits'ínkjihi ei, kui xi jak'ánijéhe já judio ko incha mjehe ts'ínk'ien. Tunga nk'ie nga kint'e nga nda Roma niu, as'ai ngjika já junna ko kits'ínk'ankia.

²⁸ As'ai kits'ínkjiá ndo nginkun já tjíxá judio, at'aha mjena nga skue mí kjuaha tsat'éjénehe.

²⁹ Kikie nga ngat'aha ni xi tjit'a kjuat'exumaha jóo tsat'éjénehe. Ndahachí najmi ngabaya ko ta ndaha nubayá tjeheñ ra ndo.

³⁰ Tunga kint'ená nga já judio y'éndako xinkjín xi má nga mjehe ts'ínk'ien ndo. Kui nga tits'ínkjiñina nginkuin. Ko ta ja kixinyaha já xi tibatéjénehe nga tjihin nga nginkuin kuitsuya mí nihi xi tjínk'ohó ndo."

³¹ As'ai nga jyuun incha ngjiko já juun Pablo nanki Antipatri. Kits'in xi nkú ts'in incha kis'exá.

³² Njstjin xi ma ndyjuun já jun xi yjaha sjai incha kik'óya ngáha. Tu já jun xi yjakohó ndje kits'ínko niyá Pablo.

³³ Nk'ie nga incha tsichu Cesarea, kitsjáha nda titjuun xujun ko ta kits'ínkjas'ehen Pablo.

³⁴ As'ai kits'inya nda titjuun xujun ko kingjásjaiyaha Pablo má nibáha. Nk'ie nga kint'é nga nda Nalicia niu, b'i kitsú:

³⁵ —Kuasiniñúhu nk'ie nga incha kjuai já xi tibatéjénehe.
As'ai y'éxá já xi kikuntáha Pablo ni'ya masehen Herode.

24

B'i ts'in tsasinntjai yjohó Pablo nginkun nda titjun Feli

¹ Nk'ie nga j'a un njstjin, as'ai tsichu nanki Cesarea nda na'mi titjun Anania ko tjenko k'ua jácháha xuta judio ko nku nda chjiñe'en xi 'mi Tertulo. Incha tsichutéjéne Pablo nginkun nda titjuun.

² Nk'ie nga ngjich'a Pablo, as'ai kik'atuts'ihin Tertulo nga tsat'éjénehe. B'i kitsú:
—Máb'achjihí ra ji, nda titjun, tjinni kjuajyu nd'ái. Nda n'e tibatexumakoi kjuankjintak'uhin ngandaha naxinantáni.

³ Kui niñ xi tehénte ko tu má antehé ni tsjo manj ko 'baihi máb'achjihí ji, nda titjun Feli.

⁴ Tunga najmi mjehéna tse ts'instihi. Kui nga tibankihi ra nga tasiniñjuhuni kutju.

⁵ Yaj nga nku nda ch'onk'un nda xu'bi. Tibinchá'a ngayjee xuta xi ntje judio tjeheñ ra xi tjin asunntee. Ndaí xi nda k'akuhu já xi yjankihi nku nda xi nibáha Nazaret.

⁶ Najmi benkjún ninkuni. Kui nga kichjubénijéheñi ko mjení nga n'ekokjuai kai xi nkú ts'in tjíña kjuat'exumani.

⁷ Tunga nda jun k'aku Lisjahá j'aikje'á kjuay'umni ndo.

⁸ B'a kitsúni nga jin xi tibatejéneí ndaí, nga ji xi tjihin nga kjuáiiseihí. Chasjaiyahi tu xi cháhani mí kjuaha tibatejéneheñi ndo.

⁹ Já judio xi kab'entu yo ta ngji kontraha Pablo. B'a incha kitsú nga kjuaxi niu.

¹⁰ As'ai nda titjuun tsakú Pablo tu xi kujinchjaha. B'i kitsú Pablo:

—Tsjo mana nga kúásinka yjoná nginkuin, at'aha be nga ja nkjin nú tjihin nga tibatexumaihi nankini.

¹¹ As'aihi tjihin te jo njstjin nk'ie nga ngji ts'intsjohó Ntjaní Jerusalen. Kama chasjaya nga kjuaxi ni xi tixian.

¹² Najmi ch'a y'esika ko a ra tsincha'á xuta má ma natsihin ninku, ko ta ndaha ni'ya sinagoga, ta ndaha ajin nantjo.

¹³ Najmi tjin xi nkú ts'in kuakúchjahi jái ni xi tits'ínk'anjina.

¹⁴ Tunga xínyahá ra kui nij. Benkján Ntjahá nte cháni nga títs'ian ni xi tsakúya Jesu. Jóo bi b'a tjincha tsu nga najmi nda kui niu. S'ejinna ngayjee ni xi tjit'a kjuatéxumanj ko xujuhun já profeta.

¹⁵ An tikuyáha ni xi ko ta jái tjincha kuyáha, nga Ntjaná ts'ínkj'áíya ngáha rá ngayjee xuta ngabayoo, xi nda kits'in ko xi najmi nda kits'in.

¹⁶ Kui xáha ts'in kjuá'yún tehenetehe rá yjona nga je s'eyaha kjuankjintak'unna nginkun Ntjaná ko nginkun xuta.

¹⁷ Nkjin nú kamana nga najmi tsátejña Jerusalen. Nk'ie nga kik'óya ngáhana, jáitsja chje njnku. Kitsja toon ko chu njnku.

¹⁸ B'a kits'ian má ma natsihin njnku ko nk'ie nga ja títs'in je yjona nginkun Ntjaná, kikiena k'ua já judio xi niba ante Asja. Najmi 'yún tjin xuta kui chubo ko najmi ch'a xaáhan tjincha ts'in.

¹⁹ Kuihi já judio ts'e Asja xi tjin nga kj'uaí ngikuin nga kuatéjénehena tsa tjin ni xi tjínko ho an.

²⁰ Tsa najmi tjin jóo, kui jái katsúya mí ni ch'on tjin xi kis'ejña chji nga kits'ian nk'ie nga ngia nginkun já tjaxá judio.

²¹ Tu kuihi nij xi kits'ian. Nk'ie nga tíjñajihin, 'yún kinchja nga b'i kixian: "Tín'ekokjuanu nd'ai at'aha tikuyáha nga kj'uaíya ngáha rá xuta ngabayoo."

²² Nda títjun Felj be sisin nkú tjin ra ni xi tsakúya Jesu, ko nk'ie nga kint'é ni xi títsu Pablo, y'éñat'á kjuo nga b'a kitsúhu jóo:

–Nk'ie nga kj'uaí nda jun k'aku Lisja, kuasjáiyaha kjuanu.

²³ As'ai y'éxá nda jun k'aku hu já xi tikuntáha Pablo nga ngjuáya'yún tunga ta kitsjántehé ra nga kama kjuátsú'ba ndai ko nga kama kj'uaíko ho xuta xinkjin ni xi machjéhen.

²⁴ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, j'aiko chjuuhun nda Felj. Nku na xi nte judio tjehe ra xi 'mi Drusila tíjñako ndo. Y'éxá já xi incha ngjik'á Pablo ko kingjásjaiyaha nkú tjin ra ni xi tsakúya Jesu ko á s'ejhin ra jóo.

²⁵ Y'éña chji Pablo xi nkú ts'in kama naxu kuintsuháhaná nginkun Ntjaná, xi nkú ts'in k'úech'oho raá yjoná ni xi mjehe animaná, ko nga Ntjaná kuasehe ni xi nda ko ni xi najmi nda t'n'é. Nk'ie nga kint'é nda títjun Felj ni xi kinchja Pablo, kitsankjún ko b'i kitsú:

–Katamaha ri, b'a tjin. Nk'ie nga sakúntena kuinchja ngáhara.

²⁶ Kinchja yaha nda títjun Felj Pablo, at'aha b'a kitsú tsa tu ahá ni Pablo tsjáha toon tu xi ts'in ndaihi ra. Kui nga nkjin nyá kinchjaha rá ko kinchjanjmiko.

²⁷ J'a jo nú, as'ai Porcio Festo y'éña ngáha nda títjun antehé nda Felj. Nk'ie nga jet'ain xáha nda Felj, tu nku kingjáya'yuhún Pablo, at'aha mjehe nga nda skuéhe xuta judio.

25

B'i ts'in tsasinntjai yjohó Pablo nginkun nda títjun Festo

¹ Nk'ie nga j'a jan nistjin nga kits'ínkjáihin xáha Festo, as'ai tsitju nanki Cesarea nga ngji Jerusalen.

² Yo incha kinchjakoho já na'mi k'aku ko já tjaxáha xuta judio nga incha ngji kontraha Pablo.

³ Incha tsankihj nda títjun Festo nku kjuanda, nga ts'in nibá Pablo nanki Jerusalen. At'aha incha mjehe ts'inndjuu ni xi y'énda, nga ts'ínk'ien Pablo aya nyóo.

⁴ Tunga b'ahá kitsú Festo nga tu nku nanki Cesarea há s'eya'yún Pablo ko nga yo ja tifi.

⁵ B'i kitsú ya:

–Kats'ínkona nyá jánuu xi tjin xá. Tsa tjin ni ch'onk'uhun xi kits'in ndo, incha katatéjéne.

⁶ Ts'andayaha Festo yo nkú ra ma jin ko tsa te nistjin. As'ai ngji nanki Cesarea. Nistjin xi ma ndyjuun y'éña ante má nga ts'in kjuá ko y'éxá já xi incha ngjik'á Pablo.

⁷ Nk'ie nga jas'en Pablo, j'aik'uhun já judio xi nibaha Jerusalen ko tsatéjénehe. Nkjin tikjá ni ch'onk'un xi incha kikjanínehe Pablo, ni xi najmi incha kama há y'éntuchji.

⁸ As'ai b'i kitsú Pablo nga tsasinntjai yjohó:

–Najmi chumi jéhe xi tjenna. Najmi ngji kontraha kjuatéxumaha xuta judio, ta ndaha njnku, ko ta ndaha nda títjun k'aku Cesar.

⁹ Tunga mjehe rá Festo nga nda skuéhe já judio, kui nga b'i kitsúhu rá Pablo:

–¿A mjehi k'úin Jerusalen tu xi ján ts'ihinna kjuahj?

¹⁰ As'ai b'i kitsú Pablo:

–Sijña nginkun nda xi kitsjá xáha nda títjun k'aku Cesar ko má nga tjin nga n'ekokjuana. Ya sisin nga najmi chumi nihi xi kits'ihin xuta judio.

¹¹ Tsa ch'on kits'ian kə tsa tjeħen rə ngabaya ni xi kits'ian, tə tsjanté nga kuayá. Tunga najmi kjuaxihí ngayjee ni xi tichjaninéna. Kui nga najmi ma ts'inkjas'eħen rə yjonə jóo. Tíbankia nga nginkun ndə tíjtjun k'aku Cesar n'ekokjuana.

¹² As'ai Festo kə já xi basinkoħo incha kinchjanijmíyaha niu kə b'i kitsú nga kinchjako Pabło:

—Ji tibiñchi nga nginkun ndə tíjtjun k'aku Cesar n'ekokjuahi. Ndə tíjtjun Cesar k'úinseihí ma.

B'i ts'in incha kinchjanijmíyaha kjuaha Pabło ndə rej Agripa kə ndə tíjtjun Festo

¹³ Nk'ie nga j'a chuba nistjin, tsichu Cesareə ndə rej Agripa kə nə Berenice nga incha ngjikjaniñaha ndə tíjtjun Festo.

¹⁴ Nkjin nistjin incha ts'andayaha yə kə Festo kitsúyaha ndə rej kjuaha Pabło. B'i kitsúhu: —Ej tíña nku ndə xi tų nku kik'álya'yúhún ndə Felí nubayóo nk'ie nga jet'ain xáha.

¹⁵ Nk'ie nga ngjia Jerusalen, já na'mi k'aku kə jácháha xutə judio incha tsatéjéneħe ndə kə tsankina nga tsja kjuə nga n'ek'ien.

¹⁶ Kixinyaha jóo nga najmi b'a ts'in nkaha já tíxá Roma, tsa chubə tsjáhá kjuə nga n'ek'ien xutə. At'aha tsa tjin xi tsatéjéne, tíħin nga tə kuasinjña xi tibatéjéneħe tų xi kama kuasinkoħo yjoho ngat'aha ni xi tichjaninéne.

¹⁷ 'Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi jóo ej, najmi kits'ink'andaya. Tjen'yún tsatéjñaná nistjin xi ma ndyjuun ante má nga ts'ian kjuə kə y'exá já xi ngjik'á ndə.

¹⁸ Tunga nk'ie nga kinchjə já xi tíñcha batéjéneħe, ndaha nku ni ch'on tjin xi kits'innkjihin k'an nginéne.

¹⁹ Tų ni xi ts'e njinkuhú ní kə nku ndə xi 'mi Jesu incha y'ésiyáha. Ja k'ien ndə, tunga b'ahá títsu Pabło nk'ie nga tíña ndə.

²⁰ 'An najmi be xi nkú ts'in k'uendáhana nku kjuə xi b'a tjin. Kui nga kingjasjáyaha rə Pabło tsa mjeħe ngjuaihi Jerusalen tų xi yə n'ekokjuaha.

²¹ Tunga tsankihí Pabło nga tų sahá s'eya'yún kə nga nginkun ndə tíjtjun xi tíña Roma n'ekokjuə. Kui nga b'a kixihinna nga s'eya'yúhun santa nkúhu nga kamana ts'inkjiseħe ndə tíjtjun k'aku Cesar.

²² As'ai b'i kitsú ndə rej Agripa:

—Kə an mjena kuasinñjühú ndə.

—Ndyjunni kuasinñjühí —kitsú Festo.

²³ Kui nga nistjin xi ma ndyjuun tsichuhu Agripa kə nə Berenice. Tsjo nkjún kama nga incha jas'en má ma kjuə. Incha tjenko já jun k'aku kə já k'akuħu naħinantóo. As'ai y'exá Festo nga ngjuaiħj'a Pabło kə

²⁴ b'i kitsúhu jóo:

—Ji ndə rej Agripa kə ngayjee xutə xi kama ñjakújinná, á ndə ej. Ngayjee xutə judio xi tjin Jerusalen kə xi tjin ej tíñcha batéjéneħe. Tíñcha kjintáya nga tbankina nga tsja kjuə nga n'ek'ien ndə.

²⁵ An najmi tísakújinna ni xi kits'in ndə xi tjeħen rə ngabaya. Tunga kuihi tsanki nga ndə tíjtjun xi tíña Roma ts'inkokjuaha. Kui nga b'a kixihinna nga ja ts'inkjihina yə.

²⁶ 'Tunga najmi bená mi nihi xi k'uet'á xujun xi ts'inkjihí ndə tíjtjun k'aku xi kitsjá xána. Kui kjuaha nga ej kuats'in nibáhana ndə nginkun kə ngikuin ji, ndə rej Agripa, tų xi chasjaiyaha raá kə b'a ts'in sákúhuna én xi ts'inkjihí ndə tíjtjun.

²⁷ At'aha b'a mana nga najmi chumi ni chjihí rə tsa chubə ts'inkjíná nku ndə nubayá nga najmi xína mí kjuaha tsatéjéneħe.

26

B'i ts'in tsasinko yjoho Pabło nginkun ndə rej Agripa

¹ As'ai ndə rej Agripa b'i kitsúhu Pabło:

—Kama chubai nga kujsinkoj yjohi.

As'ai kingjénnk'a ntsja Pabło kə kinchjə nga tsasinko yjoho:

² —Tsjo nkjún mana, ndə rej Agripa, nga kama kuásinka yjonə nginkuin nd'aj ngat'aha ngayjee ni xi tibatéjéneħe já judio.

³ At'aha ji ya sisin xi nkú ts'in tíña sin cháha xutə xi ntje judio tjeħen rə kə ni xi b'ésiyáha. Kui b'a maha, tbankihí ra nga n'etsentai nga kuasinñjuni.

⁴ 'Be ngayjee xutə xi ntje judio tjeħen rə xi nkú ts'in tsatéjñajihin nkúhu nga ndyjana. At'aha tsatéjñajihin xutəna kə Jerusalen tsatéjña.

⁵ Kə tə be ya jóo kə kama kuitsuya tsa mjeħe, nga tehente kits'intjusan xi nkú ts'in tíña nyáha já fariseo, já xi 'yún je fiko ni xi s'ejinñi.

⁶ 'Nd'aj síjña ej nga tñ'ekokjuana at'aha tükuyáha nga Ntjaná ts'íntjusun ni xi kitsúya tíjuhun ntje cháni.

⁷ Tã kui nihi xi tüncha kuyáha nga ts'ínkjáihín xutáni xi te jo maha ntje chá xi y'aha rá. Kui kjuaha nga tüncha ts'intsjohó rá Ntjáná nstjin nstjen. Nda rej Agripa, tibatéjéneña já judio ngat'aha ni xi an tikuyáha.

⁸ ¿Á najmi s'ejihinnuu nga Ntjáná ts'ínkj'áiya ngáha rá xuta ngabayoo?

⁹ Nstjin nk'ie b'a kixian nga tjihin nga kfin kontraha xuta xi s'ejihin Jesu, nda xi nabaha Nazaret.

¹⁰ B'a kits'ian Jerusalem. Já na'mi k'aku kitsjana kjuá xi má nga ts'inkjas'en núbayá xuta xi yjankihí Jesu. Kó nk'ie nga n'ek'ien, an tá kits'inj'a nga b'a n'ehe.

¹¹ Nkjin njyá kó xkí ni'ya sinagoga kits'in'úhun tu xi najmi tá skuenkjúhun Jesu. Tu xí 'yúhún kits'in unkie xuta xu'bo kó kitsjennkí unkie santaha tu má nankihí ni.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in jakj'áha Jesucristo

¹² Kui níi kits'ian. As'ai y'exána kó kitsjana kjuá já na'mi k'aku nga kfián Damasco.

¹³ Tungá nk'ie nga tít's'ian njyá, jí nda rej, nk'ie nga masen nstjün kikie nku nd'í chánga xi nibaha nk'a já. 'Yún tsat'ai sa nga nd'íhí ts'íu. Kits'in ndzjenna kó tá kits'in ndzjehen já xi tjenkóna.

¹⁴ As'ai tsixuntuí t'anankíu kó kint'e nku ntá xi én hebreo kinchjakóna. B'a kitsúna: "Saulo, Saulo, ¿á unchahani? ¿Á tá jí t'n'e'uhun rí yjohí?"

¹⁵ As'ai b'a kixian: "¿Yáha jí, Nda Ntjá?" B'a kitsúna Nda Ntjáná: "An Jesu xi unchai.

¹⁶ Tungá tísintjenni kó t'in. Kuakakuchíhi ra yjoná tu xi n'exát'ahaní kó tu xi kuixínayahani ni xi kuayai kó ni xi chá sai askahan.

¹⁷ Ts'ínkjisehe xuta judio kó xi najmi judio. Najmi tsjanté tsa incha ts'íin'uhin.

¹⁸ Chjúx'ánki tunkun xuta tu xi kuitjuhu má jyuun nga kjuas'ehen má ndzjeen, tu xi kuitjujihin ajin nga 'yúhun ndanindoo nga ts'ínkjáihín Ntjáná. Ntjáná ts'íinndyjat'aha ngatitsuhun kó tsjáha ante ajihin xuta xi bichú ma je nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin an."

¹⁹ Kui b'a maha, nda rej Agripa, kint'e'éhen ra xi tsakúchjina yjoho, xi nibaha nk'a já.

²⁰ Títjun y'enijmíhi éhen Ntjáná xuta xi tjin nanki Damasco, kó askahan xi tjin nanki Jerusalem kó ngayjee nanki xi tjin ante Judea, kó santaha xuta naxinantá xi tjin asuntee. B'a kixihín nga ngjuakj'áha rá animaha kó ts'ínkjáihín Ntjáná, kó nga ts'ín ni xi kuakúchji nga ja kits'ink'óntjaiya animaha.

²¹ Kui kjuaha nga jakj'ánijéhena já judio natsihín ninku kó kama mjehé nga ts'ínk'ienna.

²² Tungá Ntjánáhá tibasinkóna santaha nd'ai. Kui nga síjñahana ej nga tinchjaka xuta x'an kó xi nchíná. Tixinya ni xi tá kitsúya já profeta kó Moise, ni xi tjihin nga kuitjusun.

²³ At'aha kui xi b'a kitsú nga tjihin nga un skuéhe xi kits'in nibá Ntjáná kó nga kui xi tjun kj'uaíya ngáha rá ngabayoo, tu xi b'a ts'ín ts'ín ndzjehen rá xutáni kó xuta naxinantá xi tjin asuntee xi nkú ts'in k'uankihi.

²⁴ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo nga tibasinkó yjoho, as'ai b'i kitsú nda títjun Festo nga kikjintáya:

—Ja tíma lukuí, nda Pablo! At'aha 'yún mahi xujun, kui nga ja tíma lukuhuni.

²⁵ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Najmi luka, nda títjun Festo. Kjuaxi kó b'a tjin ni xi tinchja.

²⁶ Nda rej Agripa be ni xu'bj. Kui nga tinchja kixi kixihina nginkun. At'aha behé k'an nga beyje nda rej ngatentee ni xu'bj. Najmi nku ante xi tijná 'ma má nga b'a kamoó.

²⁷ Ji nda rej Agripa, ¿a s'ejihin ni xi kitsú já profeta? Be nk'ie nga s'ejihin.

²⁸ B'i kitsú nda rej Agripa:

—Chuba mahá ndyjaha nk'ie nga n'e maní nku nda xi s'ejihin Jesucristo.

²⁹ As'ai b'i kitsú Pablo:

—Ndaha tsa chuba ndyjaha kó tsa tse ndyjaha, tunga tábankihí rá Ntjáná nga najmi tu nku jí, kó ní ngatentee xi tibasínñjuna nd'ai kuichú ma xi nkúhu an, tunga najmi kohó n'úkícha xu'bj s'et'aha.

³⁰ As'ai tsisintjen nda rej, nda títjun, na Berenice kó ngayjee xi incha kab'entukohó yo.

³¹ Incha ngji nchjanijmíya t'axín kjuo. B'i incha kitsúhu xinkjin:

—Najmi ngabaya kó tá ndaha núbayá tjeheñ rá ni xi kits'in ndo.

³² As'ai nda rej Agripa b'i kitsúhu nda títjun Festo:

—Tsa najmi tsanki ndo nga nginkun nda títjun k'aku Cesar n'ekokjuá, kama n'e ndáihí kai.

27

B'i ts'in kin'ekjí Pablo nanki Roma

¹ Nk'ie nga j'ai kjuá nga tjihin nga n'ekjini ante Italjá, as'ai kin'ekjas'en Pablo kó k'ái sa já núbayá aya ntsja nku nda jun k'aku xi 'mi Julío. Kui xi tijnáihín já jun xi 'mi Já juhun Nda títjun.

² Tsitjas'ejn nku tsutsu xi nibaha nanki Adramitjo xi ja ma kuitjuhú nga ngjuaj nanki xi tjin ante Asja. As'ai kin'eji nyá ntá. Tã ngjikoni Aristarco, kui xi nibaha Tesalonika, nanki xi tijnajihin ante Macedonia.

³ Njstjin xi ma ndyjuun tsichij nanki Sidon, ko nda jun Julio kits'ihin nku kjuanda Pablo. Kitsjantehe nga ngjitsubek'un já xi nda nchjakoho ko nga kui jóo tsjahá ni xi machjéhen.

⁴ As'ai tsitjukoi tsutsu yo ko tsitjandái xjo Chipre, at'aha tjen kontrani ntjo.

⁵ Tsitjatikjái ntáchak'uun andaihi Cilicia ko Panfilia ko tsichij nanki Mira, nanki xi tijnajihin Licja.

⁶ Yo kisakúhu nda jun k'aku nku tsutsu xi nibaha nanki Alejandria ko ante Italia tifi. Yo kits'inkjas'enni.

⁷ Nkjin njstjin kin'e nda ndai nyá ntá ko tu 'yaha tsichu tiñai ankjin nanki Gnido. Tjen kontra sanj ntjo, kui nga tsitjahanj ankjin nanki Salmon ko y'etjindaihi xjo Creta.

⁸ Tu nku b'ahá ts'in 'ni kin'eji nyá ntá andaihi xjo Creta. Askahan tsichij nku ante xi 'mi Ante Tsjó K'un xi tijná maha nanki Lasea.

⁹ Nkjin nkjin njstjin ts'ayanj ngat'aha ntjo ko ja tibichú tiña njstjin nga ch'on ma nga tsutsu bankinkaá, at'aha ja tibichú tiña njstjin chunch'oon. Kui nga b'a kitsúhu Pablo:

¹⁰ —Jun já, ndzjen tmana. Tsa kuankinnjaá, ch'on kamat'aan. N'endya tsutsuu ko ch'aha, ko santaha kjuichúkuja nga kuayáá ko fá.

¹¹ Tunga najmi kits'insihín ra nda jun k'aku ni xi kitsú Pablo. Tu ni xi kitsúhu nda xi ts'inko tsutsuu ko nda xi ts'e yoo tsasinjuhú.

¹² Ante xu'bo ya najmi nda ma tsa yo n'ekja njstjin chunch'oon. Kui nga nkjin incha kamaha xi b'a incha kitsú nga tu sahá nda tjin nga incha kuitju yo, tsa tu ahá ni b'a ts'in incha kuichú Fenice, nanki xi tijnajihin xjo Creta. Yo má bichú tsutsu ko nda ts'in s'entu. B'a ts'in yo kama incha ts'inkj'aha njstjin chunch'oon.

B'j ts'in kamané ntjo tsutsu xi tjya Pablo

¹³ As'ai kitsjen nku ntjo xi najmi 'yún, xi nibaha ajin ntáchak'uun. B'a kamaha jóo tsa nda ts'in ngjuaj tímaha. Kui nga tsitjukoho tsutsuu ko incha ngjiko tiña andai xjo Creta.

¹⁴ Tunga najmi ts'andayahá ra nga kama nku ntjo xi tu xí 'yúhún, xi nibaha asun t'anankiu. Be jóo nkú 'mi ntjo.

¹⁵ Kui xi kikjebéfe tsutsuu. Najmi tã kama tsankinkohoni má nga mjeni. Kui nga kik'ainteheni nga ngjuaikohoni ntjo.

¹⁶ As'ai tsitjandái nku xjo ichi xi 'mi Cauda. Kui xi y'échjaha ichi ntjo, ko tu 'yaha kamanj kichju'yún tsutsu ichi xi y'a tsutsuu.

¹⁷ Nk'ie nga kin'ekjas'ejn tsutsu ichú, as'ai n'ú'ya y'é'yúnkjaha jóo tsutsu chánka xi tjenkoi tu xi najmi kuakjahan. Incha kitsankjún tsa tsumi xi tjin ante xi 'mi Sirte kjuas'enjin. Kui nga incha kikjejehen najyuhun tsutsuu, kui xi basinya'yún ntjo. As'ai kitsjante nga ngjualkoho ntjo.

¹⁸ Njstjin xi ma ndyjuun 'yún kitsjen sa ntjo. Kui nga incha kikjanik'ajin ntáchak'uun ch'aha tsutsuu.

¹⁹ Njstjin xi ma jahan incha kikj'anik'ajin santaha ko ni xi ts'inchén nga fiko tsutsuu.

²⁰ J'a nkjin njstjin nga najmi kama sje ko tã ndaha najmi kama chji niñuu ko ntjo xi 'yún tjennenj. B'a tsixin nga najmi tã kuintsubahani.

²¹ Nkjin njstjin j'a nga najmi chumi nihi kichinei. As'ai Pablo tsasinjña ndju ko b'j kitsú: —Jun já, najmi nda kin'o nga najmi tsasinjunú, nk'ie nga tsitjukoo tsutsuu xjo Creta. Un tibenuu nd'ai ko tin'e ndyjo ni xi kich'o.

²² Tunga nd'ai b'a tixinnuu nga tjen nga'yúhúun yjonuu, at'aha najmi ch'a kuayá. Tu tsutsuuhú xi ndyja.

²³ At'aha nkui jyún kabakúchjina yjoho nku ntitsjehe Ntjá xi ts'ena ko xi ts'inxát'aha.

²⁴ B'a katsúna: “Najmi tu binkjuin, Pablo. Tjihin nga k'úin nginkun nda titjun k'aku Cesar. Ntjáná títsjáhj kjuanda xu'bj nga najmi kuayá ngayjee já xi tjintuyáko hi tsutsuu.”

²⁵ Kui b'a maha, jun já, tjen nga'yúhúun yjonuu. At'aha s'ejinna Ntjáná nga b'a kama xi nkú nga ka'mina.

²⁶ Tunga tjihin ni nga nku xjo kuichúkoná ntjo.

²⁷ Nk'ie nga tsichu njstjen nga ja tjinni jo tuntjái, ko nga ja tifikoni ntjo ajin ntáchak'un Adria, nkú ra ma masen njstjen kikie já xi tìncha ts'inko tsutsuu nga ja tibichú tiñai ante kixiu.

²⁸ Kui nga kik'achubaha nga nankaha ntóo. Kan tj'ion nku metru kama. As'ai ngindju sa ko tã kik'achubahá ngáha. Kui xi kama kan ún jo metru.

²⁹ Incha kitsankjún tsa naxiu satéjkokoho, kui nga incha kikjanik'aha ñju ni xi fáya'yún tsutsuu. Incha mangimjehe nga kitsa kama sen.

³⁰ As'ai mjehe kuanka já xi tüncha ts'ínko tsutsuu. Kui nga incha kikjaníkj'ajihin ntóo tsutsu íchí xi kjit'ahá tsutsu chánko. B'a incha kitsú nga incha kjaníkj'a sa ankjín tsutsuu ni xi kjuáya'yúhun tsutsuu.

³¹ Tunga b'ahá kitsú Pablo nga kinchjako ndá jun k'aku ko já juun:

—Tsa najmi k'úentu já xu'bj'áya tsutsuu, jun najmi k'uankiu.

³² As'ai incha tsatekjá já juun n'ú'ya xi tjit'a tsutsu íchiú. Incha kikjanítja'ba niú.

³³ Nk'ie nga ja tímá ma sen, Pablo b'a kitsúhu ngayjee jóo nga tjihin nga incha kjine nichine. B'j kitsúhu:

—Ja tjinnuu jo tuntjái nd'ai nga 'yún tin'enkjíhuun tak'un ko nga tintsuba kjintló. Najmi tíchino niú.

³⁴ Tíbankihínu nga chinehenu íchí nd'ai. Kuasinkonuu tu xi k'uankihinu. At'ahá ndaha nku ntsjaku najmi ndyja.

³⁵ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, as'ai jakj'á nku nínkuun ko kitsjáha máb'achjihí Ntjaná nginkun ngayjee jóo. Tsakjánya ko kikjine.

³⁶ As'ai kama 'yún tak'un ngayjee já xingisoó ko tá incha kikjine nínkuon.

³⁷ Jo unchan ko cháte ko kan ún nku mahani ngayjei xi tintsubayaj tsutsuu.

³⁸ Nk'ie nga ja incha kikjine niú, as'ai tu xi kama kijnaha tsutsuu incha kikjaníkj'ajin ntáchak'uun tuniú xi y'a yóo.

B'i ts'in tsakjan tsutsu xi tjíya Pablo

³⁹ Nk'ie nga kama seen, najmi kamankjihin jóo má incha tsichu. Tunga kíkíehé nku ante kixi má nga tjín tsumi ko incha kama mjehe nga ngjuáiko tsutsuu yó, tsa tu ahá ni kuichúko.

⁴⁰ Kui nga incha tsate'yúhun n'ú'ya xi y'ahá rá ni xi fáya'yúhun tsutsuu. Incha kikjanítjab'a niú ko kits'in ndáihí ni xi bakú njyáha tsutsuu. As'ai kingjénk'a najyuhun tsutsuu xi basinya'yún ntjo tu xi ngjuáikohó rá ntjo ante kixiu.

⁴¹ Tunga nkuhú ante má nga tjín tsumi tsichu yóo. Yó kisasínkjá'yún ankjín tsutsuu. Ndahachí najmi tá kama kits'inniyáha niú. As'ai t'éhen ntóo kikjexuba astun tsutsuu.

⁴² B'a incha kitsúhu xinkjín já juun nga incha ts'ínk'ien já nubayóo tu xi najmi incha kuankajin ntáha.

⁴³ Tunga mjehe rá ndá jun k'aku nga ts'ínk'anki Pablo, kui nga najmi kitsjantehe nga b'a incha ts'íihin jóo. Tu sa ní b'a kitsú nga tjun kjaníkj'ajin ntá yjohó xi mahá ntá tu xi kuichúhu ante kixiu.

⁴⁴ Ko nga já xingisoó ngjuáiko yáte ko tsa t'íahá tsutsuu. B'a ts'in incha tsichuhuni ante kixiu ko incha ts'ankyjei.

28

B'i ts'in kits'in kjuankjún Pablo xjo Malta

¹ Nk'ie nga tsitujin ntái, kik'inyani nga Malta 'mi yó.

² Xuta xi tjín xjo xu'bj'ánda anmahá ko nda kits'ínkjáimni. Incha kits'in'yún nku nd'í chánka, at'ahá nch'án ko ts'í tib'a kui nistjün.

³ Jáya Pablo chuba chikín ko y'éntujin nd'íu. As'ai tu tsitjuhú nku ye xi títbankahá nt'aihi nd'íu ko kikjinehe ntsja Pablo.

⁴ Nk'ie nga kíkíe xuta xi tjín yó nga tjenb'ankit'a ye ntsja Pablo, b'j ngján kinchjako xinkjín. B'j incha kitsú:

—Kjuaxi nk'ie nga aníma ts'ínk'ien ndai. Ndaha tsa kuitujin ntáchak'uun tunga Ntjaná najmi mjehe tsa k'úéjna tít'un sa.

⁵ Tunga y'étsujnehé Pablo ye ajin nd'íu. Ndahachí najmi chumi nihi xi kamaha.

⁶ Incha kikuyá xuto nga kuíjin Pablo ko a rá tjen'yún kuayáha. Tunga b'ahá ts'in j'aha chubá nga tüncha kuya. Nk'ie nga incha kíkíe nga najmi chumi nihi xi kamaha, kits'ínk'óntjaiya kjuankjintak'uhun. B'a incha kitsú nga nku ntjá Pablo.

⁷ Tíha ante xu'bo tjihin ni'ya nku ndá xi 'mi Publío, xi ndá títjuhun xjo Malta. Kui xi kits'ínkjáimni. Nda ts'in kits'insinni jan nistjin tjihin.

⁸ Tunga kjijña uhún ná mihí Publío. Ch'in tünchaha ko tít'ahá. As'ai jas'en Pablo má kjijña. Askahan nk'ie nga kinchjako Ntjaná, kingjénne ntsja ko kits'ínk'ihí.

⁹ Nk'ie nga b'a kamoó, xi incha j'ai ya kj'ai xuta un xi tjín yó. Tá incha kama nkíhi.

¹⁰ Nkjín ni xi kitsjáni xuto, ko nk'ie nga kichjubé ngáhani kj'ai tsutsu tá kitsjáni ni xi machjén nga n'eé njyá.

B'i ts'in tsichu Pablo nanki Roma

¹¹ Nk'ie nga j'a jan sá, as'ai tsankinkoi nku tsutsu xi yó kits'ínkj'a nistjin chunch'óon. Alejandria nibaha yóo ko tjit'a chjihí sénnistjihin ntjá Castor ko Polux.

¹² Tsichí Siracusa ko jan nistjin ts'andayani yó.

¹³ Nk'ie nga tsitjuj yo, tsankint'á tiñaj nanki xi tjín yo kò tsichij nanki Regio. Njstjin xi ma ndyjuun kamanéj nku ntjo, kò njstjin xi ma johu tsichukonj tsutsuu nanki Puteoli.

¹⁴ Yo kisakúnj k'ua já nts'eé xi b'a kitsúnj nga kuinsubakoj nku tuntjáj tjihin. Nk'ie nga ja kamoj kin'ej nyá nga tsankijn nanki Roma.

¹⁵ Já nts'eé xi tjintu nanki Roma, nk'ie nga kint'é nga tsichij yo, as'ai incha j'aikj'á nyáni má nga 'mi Natsin Apjo kò má nga 'mi Jan Ni'ya, yo má n'ekj'a njstjen. Nk'ie nga kikié Pablo jóo, kitsjáha máb'achjihí Ntjaná kò tsjo kik'iehe anímaha.

¹⁶ Nk'ie nga tsitjas'ejn nanki Roma, kik'aintehe Pablo nga t'axin k'úéña kò nku nda jun kikkuntáha.

B'i ts'in y'énimthi Pablo xuta judio xi tjín Roma

¹⁷ Nk'ie nga j'a jan njstjin, as'ai Pablo kinchja ñjakúhu já k'akuhu xuta xi ntje judio tjeheñ ra xi tjín yo. Nk'ie nga kama ñja jóo, as'ai b'a kitsúhu:

—Jun já nts'e, najmi chumi nihi xi kits'ihin xutaná kò tã ndaha najmi ngji kontraha sin chá xi kits'inkjas'enná ntje cháná. Tunga xuta xi tjintuhú Jerusalen kits'inkjas'ennijéna aya ntsja já Roma.

¹⁸ Kingjásjaiyana kò kama mjehe nga ts'ijn ndáina, at'aha najmi chumi nihi xi kits'ian xi tjeheñ ra ngabaya.

¹⁹ Tunga najmi kits'in yuhú já judio xi tibatéjéna. Kui nga tsankihina nga nginkun ndatitjun k'aku Cesar n'ekokjuahana, ndaha tsa najmi tjín ni xi kuatejéneheña xutaná.

²⁰ Kui kjuaha nga kinchjahanuu. Mjena skuenuu kò xinyanuu nga tjínkjá'yúnna n'úkicha i tu ngat'aha nga tikuyáha ni xi tichuyáa ngayjeé ñá xi xuta Israel.

²¹ As'ai b'i incha kitsú jóo:

—Ndaha nku xujun xi nibaha ante Judea xi tinchjanjmíyaha ri najmi j'ainj, kò tã ndaha já nts'eé xi incha nibáha jáñ najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kinchja ngat'a ts'i.

²² Tunga mjehénj kuásinñjúj xi nkú ts'in n'enkjín'uin, at'aha yaj nga tu má antehé ni najmi nda tichubanjmíyaha xuta xi yjankihí én xi tib'enjmí.

²³ Kui nga incha y'éhe ra nku njstjin nga Pablo kuakúya kò nkjin nkjún xuta incha j'ai kui njstjiun ni'yaha. Nku njstjin kik'aha Pablo nga y'éña chji kò kitsúya nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Kits'inchén xujun kjuatéxumaha Moise kò xujuhun já profeta nga y'éña chjihí xuta yáha Jesu.

²⁴ As'ai tjín xi kits'inkjáihin ni xi kitsú Pablo kò tjín xi najmi kis'ejihin.

²⁵ Najmi tsichu ma nkuko xinkjín. Nk'ie nga incha kik'atuts'ihin nga incha ngji ni'yaha, b'i kitsú Pablo:

—Kjuaxi ni xi kitsúhu Espiritu Santo ntje chánuu nga kits'inkinchja nda profeta Isaia. B'i kitsú:

²⁶ T'ihinseihí naxinantá xu'bo kò b'a t'ihin:

'Yún kuásinñju tunga najmi kamankjihinnuu, kò 'yún chasoo tunga najmi chanú.

²⁷ At'aha ja kama ndjá anímaha xuta xu'bj,

kits'in staya yjoho kò kik'íechja tunkun,

tu xi najmi skuéhe kò najmi kujint'éhe,

kò najmi kamankjihin ra,

tsa ts'ink'óntjaiya anímaha kò nga an ts'innkihí.

²⁸ 'Kui nga tjihin nga chahanu nd'aj nga Ntjaná ts'inkjihí ra naxinantá xi tjín asuntej én xi ts'ink'ankihí. Kuíhi xuto xi kuásinñjuhu éen.

²⁹ Nk'ie nga b'a kitsú Pablo, 'yún incha kinchjatiko xinkjín já judio. As'ai incha ngji.

³⁰ Jo nú kamaha Pablo nga y'éñaya ni'ya xi y'échj'í sá. Kits'inkjáihin ngayjeé xi tsichusehe.

³¹ Y'énjmí xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná kò tsakúya nga Jesucristo xi Nda Ntjaná. Kinchja chji chji kò najmi ch'a xi y'échjaha nga b'a kits'in.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Roma

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Roma

¹ An Pablo, an nda musu síhin Jesucristo. Ntjaná kits'in mana nku nda postruhú tu xi k'uenijmíhina én nda tsuhu,

² én nda tsu xi kitsú nga tsjá nk'ie nga kits'ínkinchja já profetaha xi nkú ts'in tjt'a xujun éhen Ntjaná, kui xi tsje.

³ Én nda tsuú tinchjanijmíyaha Ntíhi, kui xi Nda Ntjaná Jesucristo. Nk'ie nga yjoninte kik'a, ntjehe nda rej David nibaha ra.

⁴ Kó nk'ie nga j'áiyaha ngabayoo, Espiritu Santo y'éjña chji nga kui xi Ntíhi Ntjaná xi tjihín nga'yún.

⁵ Kitsjana kjuanda kó kits'in mana nku nda postru ngajoho tu xi tu má k'uenijmíhi ra xuta nga tjihín nga s'ejihín kó kuint'é'éhen.

⁶ Jun tintsúbajiu xuta xi kis'enijmíhi, kui nga xutaha Jesucristo kamahanu.

⁷ Ngayoo xuta ninku xi tintsúboo nanki Roma títs'inkjínúu kui xujún. Tjoho Ntjaná jun kó j'ájinnúu nga kikjats'enúu.

Kas'enúu kjuanda kó kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná kó Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga mjehe ngjuaisehe xuta ninku Roma

⁸ Kui ni xu'bjí xi tjun xinnúu. Tu ngat'aha nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'ená, tsjaha máb'achjihí Ntjaná ngat'aha nga ja kichjubó éhen kó nga ngúsuhún asuntee tichubanijmíyaha xi nkú ts'in s'ejjinnúu Ntjaná.

⁹ Ngayee anjmana títs'inxát'aha Ntjaná nga t'ib'enijmía én nda tsuhu Ntíhi, kó kui xi be nga tehente ts'inkjónúu nk'ie nga nchjaka.

¹⁰ Bankihí Ntjaná tsa kui xi mjehe katsjáníyana nga kama kfínsenuu.

¹¹ At'aha mje nkjúnna skuenuu tu xi kúásínkohonúu nga sákúnúu ni xi tsjáná Espiritu Santo, tu xi ndjá kuinchahanu.

¹² Mjena nga xi nkú ts'in nkúhú s'ejinna k'ujai nga'yúnkoho raá xinkjá.

¹³ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin níyá kama mjena nga kfínsenuu tunga santahá ni nd'ají tjin ni xi t'ib'échjana. Mjena tá ts'ian xá xi kitsjana Jesucristo ajinnúu xi nkú nga tá títs'ian ajihín xuta naxinanta xingisoo.

¹⁴ Tjihín nga ts'ian ajihín tu mí xutaha ni xá xi kitsjana, xuta xi nchja én griego kó xi nchja kj'ai én, xi nkjink'uhún kó xi najmi nkjink'uhún.

¹⁵ Kui nga mangimjehena nga k'uenijmíhínúu kó tá jun xi tintsúboo Roma én nda tsuhu Jesucristo.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga tjihín nga'yún én nda tsuhu Jesucristo

¹⁶ Najmi ma subana nga én nda tsuhu Jesucristo b'enijmía, at'aha kui xi nga'yúhún Ntjaná xi ts'ink'ankikoho ngayee xi s'ejihín, xi ntje judio tjeheh ra kó xi najmi ntje judio tjeheh ra.

¹⁷ Én nda tsuhu Ntjaná bakúchji xi nkú ts'in Ntjaná tsjáha xuta nga naxú ma nginkún tu ngat'aha nga s'ejihín. B'a ma at'aha s'ejihín, xi nkú ts'in tjt'a éhen Ntjaná nga b'í títsu: "Xi ja naxú nginkún Ntjaná tu ngat'aha nga s'ejihín k'úejña t'ik'un."

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ngayee xuta tjihín jé

¹⁸ Ntjaná xi tjiná nk'a ján b'éjña chji kjuakjahan nga ts'in nibánehe ngayee xuta xi najmi benkjúhún kó incha ts'in ni xi najmi naxú nginkún. Kui xuto xi b'échja nga cha ni xi naxú tjin.

¹⁹ At'aha ni xi yaha Ntjaná, kui tá incha be. Ntjaná tá y'éjña chjihí.

²⁰ Najmi tjin xi nkú ts'in b'a incha kuítsuhu nga najmi be. At'aha xi nkúhú nga kamanda asuntee tsakúchji nga'yúhún Ntjaná xi najmi maha ndyja kó nga nkúhú kui xi Ntjaná. Kjuaxi kjáihín nga najmi ma chji Ntjaná, tunga kamankjihinná tsa cháséhe ni xi kin'enda.

²¹ Tunga tá ndahá ni tsa incha kíkíe jóo ni xi ts'e Ntjaná, najmi incha kits'ínkie yjoho nga Ntjaná xi tjihín kjuachánka kó tá ndaha najmi incha kitsjáha máb'achjihí. Tu sa ní ni xi najmi chumi ni chjihí ra incha kits'innkjink'un kó incha kama jyjihín.

²² Já nkjink'un chuba incha kits'in mahá yjoho, tunga já síhí incha kama.

²³ Incha kits'in t'axín kjuachánkaha Ntjaná, kui xi najmi maha 'me. Kits'intsjoho sénnistjihín xuta xi maha 'me kó sénnistjihín nísee, chü kó ye.

²⁴ Kui nga Ntjaná kits'in ndáihí ra xuto nga ni xi najmi ndoo incha ts'ihín, ni xi nchjaha anjmana. Tá kui tá maha najmi incha kikienkjún yjonintehe nga ch'on kits'ínko.

²⁵ Incha kits'in t'axin éhen Ntjaná xi naxu tjin. Tu én tsank'óhó incha tsakj'a. Incha kikienkjin ko incha kits'intsjohó ni xi kin'enda antehé ni nga xi kits'innda niu ts'intsjohó, xi tjihin nga n'etsjohó tu nkjéhé ni. B'a tjin.

²⁶ Kui nga Ntjaná kits'in ndáihí ra xuto nga ni xi suba maná incha ts'in. Jminchjihin jóo incha y'éntu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'ínko x'ihin.

²⁷ Já x'in ya ta incha y'éntu xi nkú ts'in tjeheh ra nga incha ts'ínko jmichjijun. Ta kuihi xinkjin x'in incha kits'in me. Tjihin kjuasuba ni xi incha kits'in. Ta kuihi jáx'in incha kikjantuko xinkjin. Tunga ta incha kits'ínkjáihín ra chí xi tjeheh ra kjuangasten xi incha kits'in.

²⁸ At'aha najmi incha kits'insihin Ntjaná, kui nga Ntjaná kits'in ndáihí ra nga kuatsúhun kjuankjink'uhun, tu xi incha ts'ihin ni xi najmi ma n'e.

²⁹ Kui nga kitsejihin ra ngayje tikjá ni ch'onk'un. Najmi naxu incha ts'in, fantuko jminchjin xi najmi kjee bixan, incha fásihin ni xi tjihin xinkjin ko ch'on incha ts'in. Kitsejihin animaha kjuaxintak'un, incha ts'ínk'ien xinkjin, ko ta kitsejihin kjuachán, kjuamaña ko kjuach'onk'un.

³⁰ Nchjane xinkjin, én tsank'a ts'inne xinkjin, ts'in unkie Ntjaná, najmi ch'a benkjún, ma ngak'un, nk'a b'asje yjohó, kjuankjintak'uhun b'asjejin nkjin tikjá ni xi ch'onk'un, najmi nt'é éhen xi cháha,

³¹ si, najmi ts'intjusun én xi nchja, najmi ch'a xi ts'intjo, najmi ma n'e jnenta ko najmi ma nimaha xinkjin.

³² Be xuta xu'bo nga xi b'a ts'ín ngabaya tjeheh ra, at'aha b'a ts'in y'éña Ntjaná. Tunga tu nku b'ahá tjincha ts'in ko santaha tsjo incha maha nga k'aj' xi b'a ta ts'in.

2

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Ntjaná ts'ínkokjuá ngayjee xuta

¹ Ji xi chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda ko tin'ek'anji jé xuta xi k'aj', najmi tjin nkú ts'in n'esjenkihini yjohí. Nk'ie nga chaseihí yá xi nda ko yá xi najmi nda, ta ji ta maha n'ek'anji jé yjohí, at'aha ji b'a ta n'ei.

² Yaá nga kixi ts'ínkokjuá Ntjaná xuta xi b'a ts'ín.

³ Ji nda, ji xi chaseihí yá xi najmi nda tít'sin ko nk'ie nga b'a ta n'ei, ja b'a bixín nga kuitjunkihi yjohí nga ts'ínkokjuahi Ntjaná?

⁴ ¿Á tin'e t'axihin ri yjohí kjuanda chánkaha Ntjaná ko nk'ie nga tu xi ts'in'yún tak'uhunná ko nk'ie nga tu xi ndahá ts'in? ¿A najmi mankjihín ri nk'ie nga kui kjuandaha Ntjaná tít'sányáhi nga k'úinchi'aha ri animahi?

⁵ Tunga tu ngat'aha nga ndjá tjiyahi ko nk'ie nga najmi t'ímich'áihí animahi, tu sahá tin'etsenéi yjohí kjuá'un xi nibanehe asuntee nústjin nk'ie nga ts'ín nibá Ntjaná kjuakjahan ko ts'ín sisin kjuá.

⁶ Nk'ie b'a kamoó, Ntjaná tsjáha chíhí nga nkúnkú xuta ngat'aha xi nkú tjin ni xi kits'in.

⁷ Xuta xi tu nku tjincha tít'sihín ni xi nda, xi b'a ts'in t'ibangsjáihí nga sakúhu kjuachánka xi tsjá Ntjaná ko nga nda chá ko nga k'úéntu tik'un sín, kui xutaha xi Ntjaná ts'ínk'íéntu tik'un síhin.

⁸ Tunga xuta xi sin kjuá ko najmi nt'é éhen ni xi naxu tjin, xi tu sahá nt'é éhen ni xi najmi ndoo, kui xi incha ts'ínkjáihín kjuá'un xi ts'ín nibanehe Ntjaná ko kjuakjahan.

⁹ Kjuanimá ko kjuaba sakúhu ngayjee xuta xi ts'in ni xi ch'onk'un, b'aha ra xuta xi ntje judio tjeheh ra ko xi najmi ntje judio tjeheh ra.

¹⁰ Tunga ngayjee xuta xi incha ts'in ni xi ndoo, kui xi sakúhu kjuachánka xi tsjá Ntjaná, nda chá ko s'ehé kjuajyu, b'aha ra xi ntje judio tjeheh ra ko xi najmi ntje judio tjeheh ra.

¹¹ At'aha namji ngabi ts'in Ntjaná.

¹² Ngayjee xi incha kits'in ngatitsun nga najmi be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, tu nkú ndyjáhá ta ndaha tsa najmi kits'ínkokjuaha kjuatéxumoó. Ko ngayjee xi incha kits'in ngatitsun nga ja be kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise, kui kjuatéxumoó ts'ínkokjuaha.

¹³ Najmi xuta xi tu basínjuhú ra kjuatéxumoó xi naxu ma nginkun Ntjaná. Xuta xi ts'intjusun ní kjuatéxumoó xi naxu n'e ma.

¹⁴ Xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra najmi kik'áihí kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise tunga ts'ihín ni xi tsuba kjuatéxumoó, at'aha mankjihin ni xi nda ko ni xi najmi nda. B'a ts'in kuenta ts'e suba sakúhu ra nku kjuatéxuma, ndaha tsa najmi tjiñaha kjuatéxuma xi kin'ekj'asehen Moise.

¹⁵ Incha bakúchi xuto nga ajin animaha tji't'a ni xi bakúya kjuatéxumoó. Animaha tsuyaha tsa nda ko tsa najmi nda ni xi tjincha ts'in. Ko kjuankjintak'uhun tsuyaha tsa tjeheh jé ko tsa najmi tjeheh ngat'aha ni xi tjincha ts'in.

¹⁶ B'a kama nistjin nk'ie nga Ntjaná k'uéxáha Jesucristo nga kuasehe ni xi tjintu'máha xuta. B'a kama xi nkú títu é n da tsu xi tib'enjímá.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ta tjihin jé xuta judio ndaha tsa kui kik'aihi kjuatéxumoo

¹⁷ Ji xi b'a tibixín nga ji xi ntje judio tjehe ri, nga kjuatéxuma xi kin'ekj'asehe Moise kich'ai kó tsjo mahi at'aha Ntja nku tutuu s'ejihin.

¹⁸ Yai ni xi mjehe Ntjaná nga n'ei. Yai má nihi xi nda at'aha kjuatéxumoo kisakúyahi.

¹⁹ Behe tak'uin nga mahi baku niyáihí xuta ka kó nga ji xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'in ndzjehen xuta xi tjima má jyuun.

²⁰ Ji xi bakuyáihí xuta xi najmi be ni xi ts'e Ntjaná. Ji xi nda maestruhu xuta xi najmi mankjihin, at'aha tññahi kjuatéxuma xi bakúchji kjuankjintak'uun kó ni xi naxu tjin.

²¹ Ji xi bakuyái, ¿a najmi bakuyáha ri yjohi? Ji xi b'enjímá nga najmi ma n'e ndyjé, ¿a n'ei ndyjé?

²² Ji xi b'a bixín nga chankjáan kjuabixanná, ¿a b'a n'ei? Ji xi unchai ntja xi ntsja xuta ts'innda, ¿a najmi n'ei ndyjé njnkúhu ntja xu'bo?

²³ Ji xi tsjo mahi at'aha yai kjuatéxuma xi kin'ekj'asehe Moise, tunga najmi týankjúnni Ntjaná nk'ie nga tibiyunéi kjuatéxumoo.

²⁴ B'i títu éhen Ntjaná má nga tjit'a: "Ngat'anuu najmi týankjún Ntjaná ajihin xi najmi ntje judio tjehe ra."

²⁵ Chjihí ra nga kin'ehi circuncision tsa tín'etjusuin kjuatéxumoo. Tunga tsa tibiyunéi kjuatéxumoo, circuncision xi kin'ehi b'a ma xi nkúhu tsa najmi kin'ehi niu.

²⁶ Kui nga tsa xi najmi kin'ehe ra circuncision k'uatjoho ni xi tjit'a kjuatéxumoo, ¿a najmi n'echjihí ra ni xi tít's'in nga chasehe xi nkúhu tsa kin'ehe circuncision?

²⁷ Xi najmi kin'ehe circuncision yjonintehe tunga tít's'intjusuhún kjuatéxumoo, kui xi k'uéjñanehi ni xi kanéhi ji xi tññahi kjuatéxumoo kó kin'ehi circuncision tunga tibiyunéi.

²⁸ Najmi yjonintee tsuya yá xi judio, kó najmi ni xi n'ehe yjonintee xi circuncision xi ndoo.

²⁹ Judio ní xi b'a ts'in tjiyaha kó circuncision xi nda, kui ní xi ma ajin animaha xuta. Espirituhu Ntjaná b'a ts'in, najmi ni xi tjit'a xujun. Xi b'a ts'in tjiyaha, Ntjaná nda nchjanehe xuta xu'bo, najmi xuta.

3

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú naxuhú ts'in Ntjaná

¹ Kui b'a maha, ¿mí ni xi tjin saha xi ntje judio tjehe ri n'ei ma? ¿kó má xi kui chjéhen circuncision?

² Chjihí ra niu, tu xi nkú ts'in chasehé raá. Títjun Ntjaná kits'ínkjias'éhen xuta judio éhen.

³ Tjin xi najmi kis'ejihin éhen Ntjaná, tunga, ¿a kuihi nihi xi ts'in nga Ntjaná najmi ts'inntjusuhún éhen?

⁴ ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ndaha tsa tsank'a ngayjee xuta, tunga Ntjaná tu nkú ts'inín ni xi naxu tjin. Xi nkú ts'in tjit'a xujun éhen Ntjaná nga b'i títu: S'ejña chji nga ji xi naxui nk'ie nga chubai, kó n'e nganai nk'ie nga n'ekokjuahi.

⁵ Tsa kjuach'onk'unna b'ejña chji nga Ntjaná xi naxu ts'in, ¿nkú kuxiáán ni ma? ¿A najmi naxu ts'in Ntjaná nk'ie nga ts'in nibájenená kjuakjahan at'aha ch'on k'aán? Nk'ie nga b'a tixian, tñchja xi nkúhu nku nda.

⁶ ¡Ndaha tsa mí yjehe najmi b'a tjin! At'aha tsa najmi naxu ts'in Ntjaná, ¿nkú ts'in ts'inokkjuaha xuta?

⁷ Tunga tsa ngat'aha é n tsank'a xi tñchja, kó tsa b'a ts'in tís'ejña chjihí nga b'a tjin ni xi ts'in Ntjaná kó sakú saha kjuachánka, ¿a b'a t'minaha ni ma nga ngatitsun tít's'ian?

⁸ Ka ma ra b'i k'úhín xinkíá kai: "Ch'on n'ee tuj xi nda kamaha asunntej." B'a tñchja tsu xi tñchja nchjayanení nga kui niu xi tñchja bakuyái. Nda tjin nga s'ejñanehe mí nihi xi kanéhe xi b'a tñchja tsuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tjin xi bichú ma naxu nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga ts'intjusun kjuatéxumoo

⁹ ¿Nkú kuxiáán ni ma? ¿A 'yún nda sai jin xi ntje judio tjehe ri nga xuta xi najmi ntje judio tjehe ri? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'aha ja kuayáa nga xi judio kó xi najmi judio nkúhu ngatitsun tjinntjin.

¹⁰ Xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjaná nga b'i títu:

Najmi tjin xi naxu nginkun Ntjaná, ndaha nku najmi tjin.

¹¹ Najmi tjin xi mankjihin,

najmi tjin xi bangisjai nga skue yáha Ntjaná.

¹² Ngayjee kindyjajihin niyóo,

nkuhú nga tsatsuhun anímaha.

Najmi tjín xi nda ts'ín, ndaha nku najmi tjín.

¹³ Ngabaya y'aha ra ni xi tsu,
tu subahá én tsank'á nchja.

Én xi bitju ts'a b'a joyaha xáhan ye,
¹⁴ kitsehe ts'a én ch'on tsu ko én stinta.

¹⁵ Kítsa b'ema nga ts'ínk'ien aníma,

¹⁶ ni xi incha ts'in ts'ín x'ahan xuta ko kjuanjima tsjáha.

¹⁷ Najmi incha be má tjín kjuajyu,

¹⁸ najmi incha tjínjin tak'un

nga Ntjáná xi tjihin nga chankjún.

¹⁹ Yaá nk'ie nga xuta xi tjínehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise, kjuatéxumoo tinchjakohe xuta xu'bo tu xi nk'ie nga kuasehe ra Ntjáná mí nihi xi kits'ín xuta najmi ta incha kjuinchjaha nga najmi ta kuitjunkihi ra yjoho.

²⁰ At'aha ndaha nku najmi naxu chaha nginkun Ntjáná tu ngat'aha tsa ts'intjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo. At'aha tu sa ni kjuatéxumoo b'éjña chjiná nga tjinná ngatitsun.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tu ngat'aha nga s'ejihin xuta Jesucristo naxu bichú ma nginkun Ntjáná

²¹ Tunga nd'ai ja y'éjña chji Ntjáná xi nkú ts'ín naxu ma xuta nginkun. Najmi kjuatéxumoo xi maha b'a ts'ín. Santa nihi ma n'eya nií ajihin xujun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise ko ni xi y'é't'a já profeta.

²² Ngat'aha ni nga s'ejihin xuta Jesucristo, b'a ts'ín naxu maha nginkun Ntjáná. Ko b'a maha ngayjee xi s'ejihin, at'aha najmi ngabi ts'ín Ntjáná.

²³ Tu ngat'aha nga ngayjee xuta kits'ín ngatitsun, ndaha nku najmi sakúhu kjuachánka xi Ntjáná tsjá.

²⁴ Tunga chánkahá kjuandaha Ntjáná xi tu títjsáhá nga naxu kama xuta nginkun, at'aha Jesucristo y'échjintjai xuta ko kits'ín ndáihí jéhe.

²⁵ Kui xi Ntjáná kits'ín ma nku chje. Tsaténdzjo jníhi tu xi sakúhuná kjuan'endyjat'a nk'ie nga s'ejinná Jesucristo. B'a ts'ín tsakúchjhi Ntjáná nga naxu ts'ín. Njstjin nk'ie, tu ngat'aha nga tsenta najmi kits'innijéhe ra xuta ngatitsun xi kits'ín.

²⁶ Tunga njstjin nd'ai ja tsakúchji nga naxu ts'ín ko nga tu nku naxuhú tít'sín nk'ie nga títjsáha xuta nga naxu ma nginkun tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo.

²⁷ Kui b'a maha, ¿a tjín nkú ts'ín kama nk'a n'esjehehá yjoná nginkun Ntjáná at'aha ngat'aha kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise naxu kamahá nginkun? Najmi kama. S'ejña t'axín ni xu'bo tu ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo.

²⁸ At'aha mankjinná nga ma naxu xuta nginkun Ntjáná tu ngat'aha nga s'ejihin Jesucristo, najmi ngat'aha tsa ts'intjusun ni xi tjít'a kjuatéxumoo.

²⁹ ¿A tu nkuhú Ntjaha xuta xi ntje judio tjeheh ra Ntjáná? ¿A najmi kohó Ntjaha xuta naxinantá xingisoo? Johon, b'a tjín. Ntjáná ta Ntjaha xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra.

³⁰ At'aha nkuhú maha Ntjáná xi ts'ín nga naxu ma xuta judio xi kin'ehe ni circuncision at'aha s'ejihin, ko ta tsjá nga naxu ma xuta xingisoo xi najmi kin'ehe ni circuncision tu ngat'aha nga s'ejihin.

³¹ Kui nga, ¿a t'n'endyjaná chjhi kjuatéxumoo tu ngat'aha nga s'ejinná? ¡Najmi b'a tjín! Tu sa ni b'a ts'ín ti'bahí raá chji xi tjihin kjuatéxumoo.

4

B'i ts'ín y'éjña chubayaha Pablo nga kits'inchjén ntje cháha xuta judio xi 'mi Abraham

¹ Chubanímíyahaná ntje cháná Abraham. ¿Mí nihi xi kisakúhu?

² Tsa Ntjáná kits'ínkjáihin Abraham nga kui xi naxu tu ngat'aha ni nda xi kits'ín, ka ma ra nk'a k'uásje yjoho. Tunga najmi kamahá nk'a k'uásje yjoho nginkun Ntjáná.

³ ¿Nkú títu éheh Ntjáná ngat'a ts'e ni xu'bo? B'i títu: "Kis'ejihin Abraham Ntjáná ko kui niyú xi kits'inchjhi ra Ntjáná nga Abraham xi nku ndá xi naxu."

⁴ Xi nkúhu xuta xi ts'ínxá, kui xi ch'axkíhi ni xi ts'ín ko b'a ts'ín s'echjilí ra. Najmi tu 'bahí ni xi ts'ínkjáihin.

⁵ Tunga máha xuta xi najmi ma 'yún k'un ni nda xi kits'ín, nga tu sahá s'ejihin Ntjáná xi tsjáha xuta ngatitsun nga naxu ma nginkun, Ntjáná be nga xuto s'ejihin ko kui niyú xi b'axkíhi Ntjáná nga naxu basehe.

⁶ B'i kitsú David nga: ¡Á b'a nda tjihin ts'e xuta xi Ntjáná naxu basehe, najmi tu ngat'aha ni xi kits'ín tsa kui kjuaha nga naxu n'e ma!

⁷ B'i ts'ín y'é't'a:

ǰÁ b'a nda tǰihin ts'e xuta
xi kin'endyjat'aha ra jéhe,
ko kin'endyjajnuhu ngatitsuhun!

⁸ ǰÁ b'a nda tǰihin ts'e nda
xi Ntǰaná najmi b'axkǰihǰ ra ngatitsuhun!

⁹ ǰA tu nkúhu xuta xi kin'ehe ni circuncision sakúhu kjuanda xi tǰitsu David, a ra kohó xi najmi kin'ehe ni circuncision? Ja b'a kuixiaán nga Abraham kis'ejihǰin Ntǰaná ko nga kui niu xi kin'echǰihǰ ra nga naxu kin'e ma.

¹⁰ Tunga, ǰnkǰé kin'echǰihǰ ra Abraham nga kui xi nku nda xi naxu? ǰA nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, a ra nk'ie nga najmi kǰehé n'ehe ni circuncision? Nk'ie nga najmi kǰee n'ehe ni circuncision b'a kama.

¹¹ Askahan kin'ehe Abraham ni circuncision. Kui niu xi kama nku chuba xi kis'et'aha, chuba xi tsuhu ra nga naxu kama at'aha kis'ejihǰin Ntǰaná nk'ie nga najmi kǰee n'ehe ni circuncision. B'a ts'in j'ai maha Abraham na'mihǰ ngayjée xuta xi s'ejihǰin Ntǰaná, ndaha tsa najmi kin'ehe ni circuncision. Ntǰaná b'axkǰihǰ xuta xu'bo xi nkúhu xuta xi naxu.

¹² Ko ta j'ai ma Abraham na'mihǰ xuta xi kin'ehe ni circuncision, xi najmi tu nkú ni circuncision kin'ehe ra, ko ni ta s'ejihǰin Ntǰaná xi nkú ts'in kis'ejihǰin ntǰe chána Abraham nk'ie nga najmi kǰee n'ehe ni circuncision.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kits'intjusun Ntǰaná ni xi kitsúya tǰijuhun Abraham

¹³ Ntǰaná kitsúya tǰijuhun Abraham nga kui ko ntǰe xi s'ehe askahan ts'ǰinkǰáihǰin asuntee nga kama ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní tsa kits'intjusun Abraham kjuatexuma xi kin'ekjas'eheh Moise, tsa kui kjuaha nga b'a kik'in tǰijuhun ra. B'a ní kik'ihǰin at'aha kis'ejihǰin Ntǰaná ko kui niu xi kich'axkǰihǰ ra nga kui xi naxu.

¹⁴ At'aha tsa xi tǰincha ts'intjusun kjuatexumog, tsa kui xi ts'ǰinkǰáihǰin ni xi kitsúya tǰijun Ntǰaná nga tsǰa, kui xi tsuhu ra nga najmi chumi ni chǰihǰ ra nga s'ejihǰin xuta Ntǰaná ko najmi ta chumi ni chǰi kamaha ra én xi kitsúya tǰijun Ntǰaná.

¹⁵ Nk'ie nga biyuné kjuatexuma xi kin'ekjas'eheh Moise, kjuakjahan Ntǰaná ts'in nibánehe xuta. Tunga má najmi tǰin kjuatexumog, najmi tǰin xi nkú ts'in kuiyúnehe ni xi tǰitsu.

¹⁶ Kui b'a maha, at'aha ní nga s'ejihǰin xuta Ntǰaná, kui kjuaha nga sakúhu ra ni xi kichuba tǰijun, tu xi ngat'aha kjuandaha Ntǰaná sakúhu ra ngayjée ntǰehe Abraham ni xi kichuba tǰijun. Najmi tu nku xi y'aha ra kjuatexumog xi sakúhu niu. Ta sakúhu xi s'ejihǰin Ntǰaná xi nkú ts'in kis'ejihǰin Abraham Ntǰaná. Kui xi na'miná ngatentee

¹⁷ nginkun Ntǰaná xi nkú ts'in tǰit'a, má nga b'a kitsúhu Ntǰaná Abraham: "ǰi xi kits'in maha na'mihǰ nkǰin xuta naxinantá." Kis'ejihǰin Abraham Ntǰaná, kui xi ts'ink'iéntu tik'un xuta k'ien ko tu ts'inkjohó ni xi najmi kǰee tǰin, as'ai s'e.

¹⁸ Abraham kikuyá ni xi kik'ihǰin ko kama na'mihǰ nkǰin nkún xuta naxinantá at'aha kis'ejihǰin Ntǰaná, ndaha tsa najmi tǰin xi nkú ts'in kuitjusuhun niu. Kama xi nkú nga kik'ihǰin: "B'i ts'in nkǰin kama ntǰehǰi."

¹⁹ Tu nkú kis'ejihǰin ra Abraham, ndaha tsa kamankǰihǰin nga ja tu xi nibajehén ra yjonintehe at'aha ja ma kǰehé ra unchan nú ko tsa ngat'aha nga ntǰe Sara xi chǰuúhun maha.

²⁰ Najmi jo jan kamaha tsa najmi ta kis'ejihǰin ra ni xi kitsúya tǰijuhun Ntǰaná nga tsǰaha. Tu sahá ndǰa tsasinǰa sa nga kis'ejihǰin ko kits'inkie yjohó nga chánka Ntǰaná.

²¹ Y'énku k'un nga tǰihǰin nga'yún Ntǰaná ko nga kamaha ts'ǰintjusun ni xi kitsúya tǰijuhun.

²² Kis'ejihǰin Abraham Ntǰaná ko Ntǰaná kits'inchǰihǰ ra niu nga Abraham xi nku nda xi naxu.

²³ Má nga tǰit'a nga Ntǰaná kits'inchǰihǰ ra nga kis'ejihǰin Abraham, najmi tu nkúhu ngandaha Abraham kis'et'a niu.

²⁴ Nganda níná kis'et'aha niu. Ta n'echǰiná ko ná xi nkúhu xuta xi naxu at'aha s'ejinná Ntǰaná xi kits'inkj'áiyaha ngabayoo Ndá Ntǰaná Jesu.

²⁵ Kui xi kin'ek'iennǰáihǰ ngatitsunná ko kin'ekj'áiyá ngáha ra ngabayoo tu xi ta kamahaná xuta xi naxu nginkun Ntǰaná.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga nd'aj tǰinkoná kjuajyu Ntǰaná

¹ Kui b'a maha, naxu kamaa nginkun Ntǰaná at'aha s'ejihinná Ntǰaná ko tǰinkoná kjuajyu ngat'aha ni xi kits'in Ndá Ntǰaná Jesucristo.

² At'aha s'ejinná Ntǰaná, kui nga Jesucristo kits'ihin nga tsitjas'enjihinná kjuanda xu'bi. Ndǰa tinchajían kjuandoo. Kui nga tsjo mahaná nk'ie nga tǰichuyáá kjuachánka xi tsǰaná Ntǰaná.

³ Ko najmi tu nku ni xu'bi xi tsjo maná. Ta tsjo maná kju'aun xi tǰitǰajaián, at'aha yaá nga kju'aun tsǰa nga'yunná tu xi n'e chǰukjahaná ni xi tǰimat'aán.

⁴ Kō tsa n'e chúkjuá, kixi bitjukaá ni xi tímaná. Kō tsa kixi bitjukaá ni xi tímaná, ma chuyáá ni nda xi tsjáná Ntjáná.

⁵ Kō najmi sakúná kjuasuba, ndaha tsa najmi kjee tíyáá ni xi tíchuyáá. At'aha Espiritu Santo xi kik'ainá kits'íntsejihin animaná kjuatjoho Ntjáná.

⁶ Nk'ie najmi kama kin'ek'anke subaá yjoná, Cristo k'ienntjáihi xuta ngatitsuun nistjin xi kitsú Ntjáná.

⁷ Ni tjin tsa tjin xi kuayántjai nku xuta xi naxu ts'in, tunga kutsa tjihín xi kama k'un kuayántjai nku xuta xi 'yún nda.

⁸ Tunga Cristohó k'ienntjáihiná nk'ie nga xuta ngatitsun saá. B'a ts'in tsakúchijihi Ntjáná xi nkú ts'in tjoho ná.

⁹ Nk'ie nga ja xuta xi naxu kamaá nginkun Ntjáná ngat'aha jni xi tsaténdzo Cristo, ¿nkú ts'in najmi n'ek'ankihiná nistjin nga ts'in nibájen kjuakjahan Ntjáná?

¹⁰ At'aha nk'ie nga kamaá xuta kontraha Ntjáná, ngat'aha ngabayaha Ntíhi kinchjako ndaná. ¿Nkú ts'in najmi n'ek'ankiná ngat'aha kjuatik'uhun Ntíhi, ná xi ja nchjako ndaná nd'ai?

¹¹ Kō najmi tu suba ni xu'bj tíchuyáá. Tā tsjo maná nga Ntjáná kjuáts'ená, at'aha Nda Ntjáná Jesucristo kits'in nga tibichúk'un ngáha ráá Ntjáná.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Adan j'aiko ngabayoo tunga Jesucristo kits'ink'íentu tik'unná

¹² Ngat'aha ni xi kits'in nku nda ngatitsuun jas'en asunntej kō ngatitsuun j'aiko ngabayoo. B'a ts'in ngindjuhu ngabayoo ajihin ngayjee xuta, at'aha ngayjee xuta kits'in ngatitsun.

¹³ Kintehe ni nga Ntjáná kits'inkjas'ehe Moise kjuatexumoo kis'e ngatitsun asunntej, tunga najmi ch'axkíhi rá ngatitsun xi ts'in xuta nk'ie nga najmi kjee tjin kjuatexumoo.

¹⁴ Yaha nk'ie nga nistjihin Adan santaha nistjihin Moise tsatexuma ngabayoo. Tā k'ien xi najmi kits'in ngatitsun xi nkúhu xi kits'in Adan. Adan, kui y'éjña chubayaná xi k'juaf askahan.

¹⁵ Kjuandaha Ntjáná najmi b'a joyaha xi nkúhu ngatitsun xi kits'in Adan. At'aha ngat'aha ngatitsuhun nku nda nkjin xuta k'ien, tunga ngat'aha kjuandaha nku nda, kui xi Jesucristo, nkjin xuta 'yún kisakúhu kjuandaha Ntjáná kō ni xi tu kitsjáha rá.

¹⁶ Kō ni xi tu kitsjáha Ntjáná najmi b'a joyaha xi nkúhu ni xi y'aha rá ngatitsuhun Adan. Ngat'aha nku ngatitsun xi kits'in Adan, Ntjáná kits'innijéhe kō b'a ts'in jé y'éjñajihin. Tunga askahan ni nga kis'e nkjún ngatitsun, tu kitsjáha Ntjáná nga naxu kama xuta nginkun.

¹⁷ Ngat'aha ngatitsun xi kits'in nku nda tsatexuma ngabayoo, tunga ngat'aha ni nku nda, kui xi Jesucristo, incha k'úentu tik'un kō kuatexuma xuta xi ts'ínkjáihin kjuanda chánkaha Ntjáná kō k'uaihi nga naxu kama nginkun.

¹⁸ Kui b'a maha, xi nkú ts'in tu ngat'aha nku ngatitsun xi kits'in nku nda jé y'entujihin ngayjee xuta, b'a tā ts'in tu ngat'aha nku ni nda xi kits'in nku nda naxu bichú ma ngayjee xuta nginkun Ntjáná kō k'úentu tik'un.

¹⁹ Xi nkú kama nga najmi kint'é'én nku nda kō kui nga nkjin xuta tsichu maha xuta ngatitsun, b'a tā kama nga kint'é'én nku nda kō kui nga nkjin xuta naxu kuichú maha nginkun Ntjáná.

²⁰ Kō tā j'ai s'ejña kjuatexuma xi kin'ekjas'ehe Moise tu xi sáha ngatitsuun, tunga nk'ie nga ja kisá ngatitsuun, 'yún kisá sa kjuandaha Ntjáná.

²¹ At'aha xi nkú ts'in kis'ehe nga'yún ngatitsuun kō j'aiko kjuabayoo, b'a tā ts'in tjihin nga'yún kjuandaha Ntjáná, kui xi ts'in nga naxu mahaná nginkun kō ts'ink'íentu tik'un sinná ngat'aha ni xi kits'in Nda Ntjáná Jesucristo.

6

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsuun kō nga tintsubá tik'unkaá Cristo

¹ Kui b'a maha, ¿nkú kuixihinná? ¿A tu nku n'énahá ngatitsun tu xi 'yún s'ejña chji saha kjuandaha Ntjáná?

² ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ja tsayahaá ngatitsuun. ¿Nkú ts'in kuintsujabin sahaná ngatitsuun?

³ ¿A najmi yanú ni xu'bj? Ngatenteé xi ksaténtájian Jesucristo nkúhu ja makaá kō nkúhu ja tsichu majihín ngabayaha.

⁴ Nk'ie nga ksaténtájian Cristo, b'a ts'in tsayakohoná kō kis'eyanjikaá, tu xi kuintsuba tik'un tsetse ngáhaná xi nkú ts'in Ntjá Ná'miná kits'ink'jáiyaha Cristo ngabayoo nk'ie nga tsakúchji kjuachánkaha.

⁵ At'aha tsa nkúhu tsichu makaá Cristo nk'ie nga k'ien, b'a ts'in tā nkúhu kuichú makaá nga k'juajáya ngáhaná xi nkú ts'in j'áiyá ngáha rá ngabayoo.

⁶ Yaá nk'ie nga kisut'a kruukaá Cristo. Najmi b'a ta ts'in tintsubahaná xi nkúhu nk'ie. Ja tsatsun yjonintená xi tijnajihin ngatitsun tu xi najmi ta kuinú'yá'ehen raá ngatitsuun.

⁷ At'aha xi 'me, najmi ta tjin xi nkú ts'ihin ra ngatitsuun.

⁸ Tsa ja tsayakaá Cristo, ta s'ejinná nga ta kuintsuba tik'un'kaá.

⁹ Yaá nga Cristo j'áiya ngáha ra ngabayoo ko najmi ta kuayá saha. Najmi ta tjihin ra nga'yún ngabayoo tsa nkú ts'ín saha.

¹⁰ At'aha nk'ie nga k'ien Cristo, nkúhu niyá k'iehen tu xi kikjexihin ra nga'yún xi tjihin ngatitsuun. Ngat'a ts'e nga tjiná tik'un, tjiná tik'un xi nkú ts'ín mjehe Ntjáná.

¹¹ Ko máha jun, b'a ta ts'in n'enkjintak'un nga ja tsayoho ngatitsuun ko tintsuba tik'un xi nkú ts'ín mjehe Ntjáná, nga nkúhu makoo Jesucristo.

¹² Kui b'a maha, najmi tu 'baintehe ruu ngatitsuun tsa kui xi kuatéxumaha yjonintenuu xi maha 'me, tsa kuinú'yá'ohoon nga n'oo ni xi mjehe yjonintenuu.

¹³ Najmi tu ngatitsuun 'bohó yjonintenuu, tsa ni xi najmi nda n'oo. Tu sa ní Ntjáná tjohon yjonuu, jun xi ja tsayo ko j'áiya ngáhanuu ngabayoo. Tjohon yjonintenuu Ntjáná nk'ie nga n'oo ni xi naxu n'e.

¹⁴ Najmi ta kuatéxumahanuu ngatitsuun, at'aha najmi ta kjuatéxumoo tijnanehenuu. Kjuandaha ní Ntjáná tintsubankiu nd'ái.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga najmi ta batéxumahaná ngatitsuun

¹⁵ Eí ni ma, ¿a n'eé ngatitsun, tsa najmi ta kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise tijnanehená, at'aha kjuandaha Ntjáná tintsubankiá? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

¹⁶ ¿A najmi yanú, tsa tjin xi n'ekjas'ohoon yjonuu nga kuinú'yá'ohoon xi nkúhu xuta musuhu, jun xi bichúmo xuta musuhu xi tinu'yá'ohoon? Tsa xuta musuhu ngatitsuun kamo, kuayó. Tunga tsa kuinú'yá'ohoon Ntjáná, naxu kamo nginkun.

¹⁷ Jun xi kamo xuta musuhu ngatitsuun nistjin nk'ie, tunga nd'ái máb'achjihí ra Ntjáná nga tu sahá ngayjehe animanuu tinu'yá'ohoon én xi tsinchiyó, én xi kin'ekjas'ennuu.

¹⁸ Ja kamandóoho ngatitsuun ko tsichumo xuta musuhu ni xi naxu tjin.

¹⁹ Tib'ejña chubayanuu ni xu'bjí nga tinchjakonuu at'aha 'ni mankjinná ni. Nistjin nk'ie, ni xi chuntí nginkun Ntjáná ko kjuach'onk'uun kin'ekjas'ohoon yjonintenuu tu xi ch'on kin'ehenu. Xuta musuhu niu kamo, tunga nd'ái n'ekjas'on yjonintenuu nga kamo xuta musuhu ni xi naxu tjin tu xi xuta xi ts'e Ntjáná kamahanu.

²⁰ Nk'ie nga kamo xuta musuhu ngatitsuun, kjin tintsubohó ni xi naxu tjin.

²¹ ¿Mí nihi xi kisakúnuu nga kin'o ni xi kin'o nk'ie, ni xi tu subahá manuu nd'ái? Ngabaya y'aha ra ni xi kin'o.

²² Tunga nd'ái ja kamandóoho ngatitsuun ko yankihuu Ntjáná. Tísakúnuu kjuaje xi tsjánuu Ntjáná tu xi kuintsuba tik'un síhinuu.

²³ At'aha ngabayoo, kui xi chjihí ngatitsuun, tunga Ntjáná tu tsjáhá nga k'úentu tik'un sín xuta xi nkúhu makó Ndá Ntjáná Jesucristo.

7

B'i ts'in y'ejña chubaya Pablo nga ja tsayahaá kjuatéxumoo

¹ Jun já nts'e, tinchjakonuu jun xi yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. ¿A najmi yanú nk'ie nga tjintu tik'un sa xuta y'aha kjuatéxumoo?

² Xi nkúhu nku tachjuún xi tijnaha x'in, tjit'a kjuatéxumoo nga najmi tjihin nga k'uéjña x'ihin. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndái ngáha ra yjoho kjuatéxumaha kjuabixoon.

³ Kui nga tsa kj'ái ndá k'uéjñako nk'ie nga tjiná sa x'ihin, tibangane kjuabixahan. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndái ngáha ra yjoho ni xi tjit'a kjuatéxumoo. Najmi tibangane kjuabixoon tsa kj'ái ndá k'uéjñako ngáha.

⁴ B'a ta kamanuu, já nts'ena. Xi ja k'ien najmi ta y'aha ra kjuatéxumoo, ko jun ja tsayakoo Cristo nk'ie nga k'ien tu xi kj'ái xi kama ts'e ngáhanuu. Xi j'áiya ngáha ra ngabayoo, kui xi ts'enuu nd'ái. B'a ts'in kama n'ehená ni xi ts'e Ntjáná.

⁵ Nk'ie nga kich'a saá asuntee, ngatitsuun kits'inxájin yjonintená. Ngatitsuun kits'inchjén kjuatéxumoo nga kin'e mjeé ni xi najmi nda, ko kin'eé ni xi tjeheh ra ngabaya.

⁶ Tunga nd'ái ja najmi ta kjuatéxumoo tijnanehená, at'aha ja tsayahaá kjuatéxuma xi kik'ér'a'yúnná nistjin nk'ie. Kui nga tin'ehená ni xi mjehe Ntjáná nd'ái xi nkú ts'ín tibakú niyá tsetsená Espirituhú Ntjáná, najmi xi nkú ts'ín tsakú niyáná xujun xi kis'et'a nistjin nk'ie.

B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjihin kjuatéxumaha Ntjáná

⁷ Eí ni ma, ¿nkú kuixiáán? ¿A kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise y'a ngatitsun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Tunga tsa najmi kis'ejña kjuatéxumoo, najmi kiekie ra ni xi 'mihí ngatitsun. Najmi be tsa najmi nda tjin nk'ie nga ni xi tjihin xuta kjuasihin tsa najmi b'í titsu kjuatéxumoo: "Najmi tu fasihin ni xi tjihin xuta."

⁸ Tunga ngatitsuuhún kits'inchjén ni xi tjít'a kjuatéxumoo kò b'a ts'in kinchahana nga jasihin nkjin tikjá ni xi najmi an ts'an. At'ahá tsa najmi tjín kjuatéxuma, najmi tjíhin nga'yún ngatitsuun.

⁹ Xi nkúhu an. Nk'ie nga najmi kjee s'ejjánena kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise, tsátejña tik'an. Tunga nk'ie nga kamankjinna ni xi tjít'a kjuatéxumoo, kisakú nga'yúhün ngatitsuun, as'ai tsaya.

¹⁰ Kikie nga kjuatéxuma xi tjíhin nga ts'ínk'íejña tik'unna, kui xi tų sahá kits'ínkjina ngabayoo.

¹¹ At'ahá ngatitsuun kits'inchjén ni xi tjít'a kjuatéxumoo tų xi ts'anachahana. B'a ts'in kits'ínk'íenkohona ni xi tjít'a kjuatéxumoo.

¹² Jehé kjuatéxumoo, kò ni xi tjít'a kjuatéxumoo je kò naxu tínchja kò nda.

¹³ Tunga, ¿a ni xi ndoo xi kitsjána ngabaya? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! Ngatitsuun ní kits'inchjén ni xi ndoo nga kitsjána ngabaya tų xi chaha nga kui xi ngatitsun. Ni xi tjít'a kjuatéxumoo tsakúchji nga tų xi 'yúhün ch'onk'un ngatitsuun.

B'j ts'in tsakúya Pabló ni xi ts'ihin ngatitsuun

¹⁴ Yaa nga kjuatéxumoo ajihín Espirituhú Ntjáná tsitjuhu, tunga an asuntee y'ahana. Ja ts'atsena ngatitsuun kò an kama nda musuhú.

¹⁵ Najmi mankjinna ni xi ts'ian. At'ahá najmi ni xi mjena ts'ian. Tų sa ní ni xi najmi sasína, kui nihi xi ts'ian.

¹⁶ Tunga tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, ni xi títs'ian títs'ínk'íenkohona yjoná nga nda kjuatéxumoo.

¹⁷ Kui nga najmi tų an xi b'a ts'ihinna nga b'a ts'ian. Ngatitsun xi tíjñajin nína xi b'a ts'in.

¹⁸ Be nga xi nkú ts'in y'ahana asuntee, ndaha nku ni xi nda najmi tíjñajinna. At'ahá ndaha tsa mjena ts'ian ni xi nda, tunga najmi chújuahána b'a ts'ian.

¹⁹ Najmi ts'ian ni xi nda xi mjena ts'ian, tų sa ní ni ch'onk'un xi najmi mjena ts'ian.

²⁰ Tsa ts'ian ni xi najmi mjena ts'ian, najmi tų an xi b'a títs'ihinna. Ngatitsun xi tíjñajin nína xi b'a títs'ün.

²¹ Mankjinna ni xu'bj. Nk'ie nga mjena ts'ian ni xi nda, tų ni ch'onk'un xi tíjñajihinna bitjuchji.

²² Tsjo maha animana kjuatéxumaha Ntjáná,

²³ tunga mankjihinna nga k'ái kjuatéxuma títs'ínxájin yjonintena, kui xi kjuatéxumaha ngatitsuun. Kui xi kjánkò kjuatéxuma xi ts'ániyáha kjuankjintak'unna. F'ak'ánijéna kò ts'in mana nda núbayáha.

²⁴ ¡Níma rú ts'ihinna! ¿Yá xi kuasínkòna tų xi kama ndáihj rą yjoninte xu'bj xi títsjána ngabaya?

²⁵ ¡Tsja há máb'achjihj Ntjáná! Nda Ntjáná Jesucristo kits'in ndáina. Títs'inchjén kjuankjintak'unna nga tint'e'eheñ kjuatéxumaha Ntjáná, tunga xi nkúhu nku nda, kjuatéxumaha ngatitsuun tint'e'eheñ.

8

B'j ts'in tsakúya Pabló nk'ie nga Espirituhú Ntjáná ts'ínk'íentu tik'unná

¹ Kui b'a maha, najmi tų chumi nihi tų n'enijéhe rą xuta xi nkúhu makò Cristo Jesu,

² at'ahá Espirituhú Ntjáná ts'ínk'íentu tik'unkoná Cristo Jesu kò tsjáná nku kjuatéxuma xi ts'in ndáina kjuatéxumaha ngatitsuun kò ngabayoo.

³ Ni xi najmi kamaha kits'ín kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheñ Moise at'ahá asuntee y'ahá rą xuta kò najmi kamaha ts'íntjusun ni xi tjít'a, kui nihi xi kits'ín Ntjáná nga kits'ín níba Ntíh. Ntíu kik'a yjoninte xi nkúhu yjoninte ngatitsuun xuta tų xi y'échjintjaihi ngatitsuun. B'a ts'in kik'ojennkíhi Ntjáná ngatitsun xi tíjñajihj xuta.

⁴ B'a kits'ín Ntjáná tų xi kuitjusuhun ajinná ni nda xi banki kjuatéxumoo, ná xi najmi tų tintsúbahaná xi nkú ts'in mjehe yjonintena. Tintsúbá nínaá xi nkú ts'in mjehe Espirituhú Ntjáná.

⁵ At'ahá xi asuntee y'ahá rą nga tjintu, kui xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, tunga xi Espirituhú Ntjáná y'ahá rą nga tjintu, kui xi ni xi ts'e Espiritu ts'ínkjink'un.

⁶ Xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, kui xi kuayá, tunga xi ni xi ts'e Espirituhú Ntjáná ts'ínkjink'un, kui xi k'úentu tik'un kò s'ehe kjuajyu.

⁷ At'ahá xi ni xi ts'e asuntee ts'ínkjink'un, kui xi unkie Ntjáná. Najmi tjintunkj kjuatéxumaha Ntjáná kò najmi maha tsa b'a incha ts'ín.

⁸ Xi asuntee y'ahá rą nga tjintu, kui xi najmi maha ts'in ni xi tsjoho Ntjáná.

⁹ Tunga máha jun, ja najmi tų asuntee y'ahanu nga tintsúboo. Espirituhú ní Ntjáná y'anuu nga tintsúboo tsa kjuaxi nga kui xi tíjñajinnuu. Xi najmi tíjñajihj Espirituhú Jesucristo, kui xi najmi Jesucristo ts'ehe.

¹⁰ Tunga tsa Cristo tjiñajinnuu, tsuhu ra nga Espirituhu tits'ink'ientu tik'unnuu ko ja naxu tsichumo nginkun Ntjaná, ndaha tsa ngatitsuu ja kits'ink'ien yjonintenuu.

¹¹ Tsa Espirituhu xi kits'inkj'áiyaha Jesu ngabayoo tjiñajinnuu, ta kuihi xi kits'inkj'áiyaha Jesu ta ts'ink'ientu tik'un yjonintenuu xi maha 'me. B'a ts'inkonuu Espirituhu Ntjaná xi tjiñajinnuu.

¹² Kui b'a maha, ja nts'e, ja najmi ta tjihin tsa kuintsubaá xi nkúhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee.

¹³ At'aha tsa kuintsuuboo xi nkúhu xuta xi ts'in ni xi mjehe yjonintee, kuayó. Tunga tsa Espirituhu Ntjaná n'ek'ienkohonu ni xi mjehe yjonintenuu, kuintsuba tik'un.

¹⁴ Ngayjee xi Espirituhu Ntjaná bakú nyáha, kui xi ntíhi Ntjaná.

¹⁵ At'aha Espiritu xi kin'ekjohoon najmi kits'in manuu xuta musuhu kjuabinkjuun. Kits'in ma ninuu Ntíhi Ntjaná ko ts'in nga: "Na'mi ichi", k'úhiin Ntjaná.

¹⁶ Kui Espirituhu Ntjaná nkuhú makó anímaná nga tsuya kixi nga ñá xi ntíhi Ntjaná.

¹⁷ Tsa ñá xi ntíhi Ntjaná, ta sakúná ni xi ts'e. Jesucristo n'ekjainkohoo ni xi ts'e Ntjaná. Tsa nd'ai tibitjajiaán kjuanimá xi j'ajin, ta sakúná kjuachánkahá.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tichuyáhaá nistjin nga Ntjaná ts'ín ma kikjinná ntíhi

¹⁸ B'a mana nga najmi chumi nihi kjua'un xi tibená nistjin nd'ai tsa ch'achubakohoná kjuachánkahá Ntjaná xi kama chjiná askahan.

¹⁹ Ngayjee ni xi kits'innda Ntjaná tjincha kuyá ko 'yún mjehe nga s'ejña chji yá xutaha xi ntíhi Ntjaná.

²⁰ At'aha ni xi kamandoo najmi ta tjihin ra nga'yún xi kis'ehe nga tjuhun. Najmi kui kama mjehe nga b'a kamat'ain. Ntja nina b'a ts'in y'enda nga b'a kamat'ain. Tunga ta tikuyahá ra

²¹ ni xi kamandoo nistjin nga najmi ta kuatsúhun. Tikuyahá nk'ie nga kama ndáihí ch'á xi y'anji, nistjin nk'ie nga b'a ts'in kama ndáihí xi nkú tsjo ts'in kama ndáihí ntíhi Ntjaná.

²² Yáá nga santaha nd'ai un tibehe ngayjee ni xi kits'innda Ntjaná, xi nkúhu nku tachjuún xi tsíhin ntí.

²³ Ko najmi tu nku kui xi un tibehe. Ta un tibená ko ñá. At'aha ja tjiñajinná Espirituhu Ntjaná. Ja kik'ai tjiunná ajihin ngayjee ni xi n'ekjáihiin askahan. Nkjún tibehe anímaná nga tichuyáhaá nistjin nga ts'ín ma kikjinná Ntjaná ntíhi, nistjin nga n'ek'anki yjonintena.

²⁴ At'aha ja kin'ek'ankiná ko tichuyáhaá ni xi sakúná, tunga tsa ja kusuya ntsaá ni xi tichuyáhaá, najmi ta tichuyá saha raá ni xu'bo. ¿At'aha yá xi kuyahá ni xi ja tjiñaha?

²⁵ Tunga tsa tichuyáhaá ni xi najmi kjee yáá, tjihin nga chuyáhaá santa nkúhu nga n'ekjáihiin.

²⁶ Ta basinkoná Espirituhu Ntjaná, at'aha najmi ndjá tjiintuyáná. Najmi yáá ni xi kuincháá, tunga Espirituhu ní Ntjaná bankintjainá. Nk'ie nga nchjantjai un'unná Espiritu nginkun Ntjaná, najmi tjin en xi kuixinyahaná xi nkú tsu.

²⁷ Ntjaná xi be anímahá xuta, kui xi be mí xi mjehe ts'ín Espiritu. At'aha xi nkú ts'in mjehe Ntjaná, b'a ts'in banki Espiritu nga nchjantjai xuta xi Ntjaná kikjats'e.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjoná Ntjaná

²⁸ Yáá nga ngayjee ni xi mat'ain xuta xi incha ts'into Ntjaná, Ntjaná ts'inchjén niu ngandahá xuta xu'bo. Ntjanáhá j'áihin xuta xu'bo at'aha b'a ts'in kama mjehe.

²⁹ At'aha xuta xi kikié títjun Ntjaná, ta y'enda títjun nga b'a ts'in s'eyahá xi nkúhu Ntíhi, tu xi kui Ntíu kamaha Ntí tjun ajihin já nts'e xi nkjin maha.

³⁰ Ko xi y'enda títjun Ntjaná, ta j'ajin. Ko xi j'ajin, ta kits'in nga tsichu ma naxu nginkun. Ko xi kits'in nga tsichu ma naxu nginkun, ta kitsjáha kjuachánka.

³¹ Kui b'a maha, ¿nkú kuixín sahaná? Tsa Ntjaná makoná, ¿yá xi nguají kontraná?

³² Kui xi ja y'éña nga tu nkú tsjáhá Ntíhi. Kits'inkjas'en Ntíhi nga kin'ek'ien ngandaná. Kui nga tsa kitsjáná Ntíhi, ¿nkú ts'in najmi ta tsjáhaná ngayjee ni xi tjin?

³³ ¿Yá xi kamahá ts'ink'anji jé xuta xi Ntjaná j'ajin? Ntjaná kits'in nga naxu xuta xi ts'e.

³⁴ ¿Yá xi b'a kuitsu nga ngatitsun y'a? Cristo Jesu k'ien ko j'áya ngáha ra ngabayoo ko tjiñat'aha Ntjaná nd'ai nga tibankintjainá.

³⁵ Tjoho ñá Cristo. ¿Yá xi kamahá kjé'aná kjuatjoho? ¿A kjuanimá? ¿A kjuaboo? ¿A kjua'unchoo? ¿A kjintio? ¿A tu ngat'aha nga x'aán? ¿A ni ch'onk'un xi mat'aán? ¿A ra ngahá n'ek'ienná?

³⁶ B'a ma xi nkú ts'in tjit'a ehen Ntjaná:

Ngat'a ts'i tehené tintsuubajjin ngabayoo.

Xi nkúhu chutsánka xi n'ek'ien, b'a ts'in baseni jóo.

³⁷ Tunga ajihin ngatentee ni xu'bj xi kits'intjoná ta ts'in nga tu sahá 'yún n'e nganá saá.

³⁸ At'aha behe k'an nga najmi tjin xi kamahá kjé'aná kjuatjoho Ntjaná, ndaha tsa kuayáá ko ndaha tsa kuintsuba tik'aán, ta ndaha ntítsjee ko xi batéxuma ko xi tjihin nga'yún, ta ndaha ni xi tíma nd'ai ko xi kama askahan,

³⁹ tã ndaha ni xi nk'a kô xi nanã, tã ndaha nku ni xi kits'innda Ntjanã. Najmi tjin xi kamaha kjé'anã kjuatjoho Ntjanã, kjuatjo xi tsakúchjinã nga kitsjanã Ndã Ntjanã Cristo Jesu.

9

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in Ntjanã j'ájin xuta xi ntje judio tjeheh ra

¹ Cristo be nga kjuaxi ni xi tixian. Najmi tib'anacha. Kô Espiritu Santo b'a títsuna nga b'a tjin ni xi títs'inkjihin K'an.

² Tjin babana kô jixi tineyahã tíma anjimana.

³ Tsa kama kai, mjena tsa santaha an kama nku xi najmi nda nginkun Ntjanã kô tsa kjin kúatejñaha Jesucristo, tsa tã ahã ni b'a ts'in kama kúásinka já nts'é, kui xi ntjena.

⁴ Xi ntje Israel tjeheh ra. Ntjanã kits'in ma ntíhi. Y'eñajihin kô tsakúchjihí kjuachánkaha. Ni y'endakô ntje cháha kô kitsjãha kjuatexumaha. Tsakúchjihí xi nkú ts'in tjin nga ts'intsjoho kô kitsúya títjuhun ni xi tsjáha.

⁵ Nkuhú ntje chá xi j'ájin Ntjanã, yo nibaha ra xuta Israel kô ajihin xuto tsitjujin xi kits'in niba Ntjanã nk'ie nga kik'a yjoninte xi nkúhu xuta. Kui xi Ntja xi batéxumaha ngayjee ni xi tjin. Kan'etsjo tehentehe tã nkjéhé ni. B'a katuma.

⁶ Tunga najmi j'a tiyahã éhen Ntjanã. At'aha najmi ngatentee xuta xi y'aha ra ntjehe Israel, tsa kui xi xuta Israel kikjin.

⁷ Kô najmi ngatentee xi y'aha ra ntjehe Abraham, tsa kui xi ntí kikjihin Abraham. At'aha Ntjanã b'a kitsúhu Abraham: "Ntje xi s'ehi Isaac nibaha ra."

⁸ Kui xi tshuh ra nga najmi ntí xi kis'ehé Abraham xi nkú ts'in s'enã ntí, tsa kui xi ntíhi Ntjanã. Ntí xi kis'e nihí xi nkú ts'in kitsúya títjun Ntjanã, kui xi kits'inchjihí nga kui xi ntjehe Abraham.

⁹ At'aha kui én xu'bj xi kitsúya títjuhun Ntjanã Abraham: "Núnj xi nkú ma nistjin xu'bj kuakuchjihí nga yúnna. Nku ntíx'in s'eñaha Sara."

¹⁰ Kô najmi tã nku ni xu'bj kama. B'a tã kamat'ain Rebecã nk'ie nga y'a ntí'yun. Kui xi kama chjuúhun Isaac xi tã ntje cháha xuta Israel.

¹¹ Ntjanã kinchjako títjuhun Rebecã nga kinchjanijmíyaha ntíhi nk'ie nga najmi kjee tsin kô najmi kjee ts'in ni xi nda kô a ra ni xi ch'onk'un, tã xi kuitjusuhun ni xi y'enda títjun Ntjanã nga j'ájin ntí xi kama mjehe. At'aha Ntjanã f'ájin xuta xi mjehe, najmi f'ájin tã ngat'aha ni nda xi ts'in xuta.

¹² Kui nga b'a kitsúhu ra Rebecã: "Ntí xi tjun tsíun, musúhu ntí xi tsjénkiu kama."

¹³ Xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjanã nga b'i titsu: "Tjo kits'ian Jacob kô kits'in unkie Esau."

¹⁴ Kui b'a maha, ¿nkú kúixihinnã? ¿A ts'in Ntjanã ni xi najmi naxu tjin? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

¹⁵ At'aha b'a kitsúhu Moise: "Kama njmana xi mjena nga kama njmana, kô kuase njmaha xi mjena nga kuase njmaha."

¹⁶ Kui b'a maha, najmi ngat'aha tsa ni xi mjenã kô tsa ni nda xi t'n'eé, tsa kui kjuaha nga nda ts'inkohonã Ntjanã. Nda ni ts'inkonã at'aha ma njmaha ñã.

¹⁷ At'aha b'i ts'in tjit'a má nga b'a kitsú Ntjanã nga kinchjako ndã faraon: "Kitsja xáha tã xi kuakuchjihina nga yúnna kô tã xi cháhana nga ngúsuhun asuntee."

¹⁸ Kui b'a maha, Ntjanã ma njmaha ra xi mjehe nga kama njmaha kô ts'in ndjã anjmana xi mjehe nga ts'in ndjã anjmana.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in Ntjanã bakúchji kjuakjahan kô kjuatsentaha

¹⁹ Kutsa b'ahã kúixinní: "¿Mí nihi xi ts'innijéhenã Ntjanã yo nj ma? At'aha, ¿yá xi ma fi kontraha ni xi mjehe Ntjanã?"

²⁰ ¿Yáhã ni jì ndã, tsa kúinchihí kuenta Ntjanã? Nku ndjii najmi ma: "¿Á b'a n'e kin'endahani?", tsa kúitsúhu xi kits'inndaha.

²¹ ¿A najmi tjin ra kixi ndã xi ts'innda ndjii nga ts'inko nintee xi nkú ts'in mjehe? Tã kuihi nintee kama ts'innidakô nku ndjii xi sasíña tsjo kô nku xi n'echjén tehente.

²² Ntjanã mjehe nga kuakuchji kjuakjahan kô nga k'ueña chji nga yúhun. Tunga títs'in chúkjuaha kô títs'intentakô xuta xi nibajennehe kjuakjahan, kui xi xá n'ekjehe.

²³ B'a títs'in Ntjanã tã xi cháha ra xi nkú ts'in chánka kjuachánka xi tjinokho xuta xi tíma njmaha, xuta xi ja y'enda títjun nga tsjáha kjuachánkaha.

²⁴ Ná xuta xu'bo. Ntjanã j'ájinã najmi tã nku ajihin xuta xi ntje judio tjeheh ra, tã sa ní kô tã ajihin xi najmi ntje judio tjeheh ra.

²⁵ B'a kama xi nkú ts'in y'e'tã éhen Ntjanã ndã profeta Oseã nga b'i titsu: Xuta xi najmi xutana, kui xi ts'in ma xutana.

Kô xi najmi kits'intjá, kui xi ts'intjá.

²⁶ Kô xi má nga b'a kik'ihin xuta:

"Jun xi najmi xutana mahanu",

b'a k'úin nga kui xi ntíhí Ntjáná xi tǵná tǵk'úun.

²⁷ Kó b'a ta kitsú ndá profeta Isaiá nga kinchjanímíyaha xuta Israel: "Ndaha tsa b'a ts'in nkjin maha xuta Israel xi nkú joyaha tsumí xi tǵndai ntáchak'úun, tunga tu chubahá xi n'ek'anki.

²⁸ At'ahá ja ts'íntjusun xatú Ntjáná ni xi kitsú nga kama nga ngúsuhun asunntee."

²⁹ Xi nkú nga ta kitsú tǵjun Isaiá nk'ie nga b'j kitsú:
Tsa najmi y'éjña saná ntje Ntjáná xi tǵhín nga'yún,
ja ra b'a ta kamat'aán tsakai xi nkúhu xuta Sodoma
ko tsichu ma raá tsakai xi nkúhu xuta Gomorra.

B'j ts'in tsakúya Pablo yá xi naxu bichú ma nginkun Ntjáná

³⁰ Kui b'a maha, ¿nkú kuixíhinná? Xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra, xi najmi tsangisjai nga naxu k'úentu nginkun Ntjáná, kui xi naxu tsichu ma nginkun Ntjáná. Kis'ejihín Ntjáná, kui nga naxu tsichu maha.

³¹ Tunga máha xuta xi ntje judio tjeheh ra, incha tsangisjái nga ts'íntjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise, tu xi b'a ts'in naxu k'úentuhu nginkun Ntjáná, tunga najmi tsichukjuahá ra.

³² ¿Á b'a kamaha? At'ahá najmi tsangisjái nga naxu k'úentu nginkun Ntjáná xi nkúhu xuta xi s'ejihín Ntjáná. Tu sa ní incha kama mjeheh nga ts'íntjusun ni xi tǵt'a kjuatéxumoo tu xi b'a ts'in naxu kuichú maha kai. Incha kisaténki ndjjo xi saténki xuta.

³³ B'a kama xi nkú ts'in tǵt'a:
An k'uejña nanki Sion nku ndjjo xi saténki xuta,
nku naxi xi ts'ínxuntuhu.
Tunga xi s'ejihín xi ts'in nibá,
kui xi najmi sakúhu kjuasuba.

10

¹ Jun já nts'e, nk'ie nga nchjaka Ntjáná, bankintjá xuta Israel, at'ahá mjena nga n'ek'anki.
² At'ahá kama xinya nga kui xi 'yún tǵncha bangisjai ni xi ts'e Ntjáná, tunga najmi incha mankjihín ra xi nkú ts'in tǵhín nga incha ts'ín.

³ Najmi kamankjihín nga Ntjáná tu tsjáhá ra xuta xi s'ejihín nga naxu kama. Tu sa ní kuenta ts'e saba incha tsangisjai xi nkú ts'in naxu kuichú ma nginkun Ntjáná. Najmi kits'in nímakjua yjoho tsa ts'ínkjáihín nga Ntjáná tu tsjáhá ra xuta nga naxu kama nginkun.

⁴ At'ahá tsichutjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise nk'ie nga j'ai Cristo, tu xi naxu kuichú maha nginkun Ntjáná ngayjee xi s'ejihín.

B'j ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ngayjee xuta xi s'ejihín Ntjáná naxu bichú ma nginkun Ntjáná

⁵ B'j ts'in y'é't'a Moise xi nkú ts'in naxu bichú maha xuta xi ts'íntjusun kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise. B'j kitsú: "Xi ts'íntjusun ni xi tǵt'a kjuatéxumoo, ngat'ahá kjuatéxumoo sakúhu ra nga k'úejña tik'uin."

⁶ Tunga b'ihí ts'in y'é't'a ngá xi nkú ts'in naxu bichú maha xuta xi s'ejihín Ntjáná: "Najmi tu b'j ts'in n'enkjintak'uin: ¿Yá xi ngjuajni ndjjojmí ján?" Tshuh ra éin tsa n'e nibájen xi ts'ín niba Ntjáná ngajoho.

⁷ Kó b'j ta kitsú ya: "Kó najmi tu b'j ts'in n'enkjintak'uin: ¿Yá xi ngjuaj kinte t'anankiu?" Tshuh ra éin tsa chjúsintjen xi ts'ín niba Ntjáná ngajoho ajihín xuta k'ien.

⁸ B'j kitsú Moise: "Tǵñat'a tǵñahi éheh Ntjáná, tsu'bai ko anímahí tǵñat'a." Kui éin xi tib'enjmí nd'aj, éin xi tsu nga xuta tǵhín nga s'ejihín Ntjáná.

⁹ At'ahá tsa tsu'bai kuǵtjuhu nga n'ekie yjohí nga Jesu xi Nda Ntjáná, ko tsa ngayjee anímahí s'ejihín nga Ntjáná kits'ínkjáíyaha ngáha ra Jesu ngabayoo, n'ek'ankihi.

¹⁰ At'ahá ajin anímahí ní xuta nibáha ra nga s'ejihín Ntjáná, tu xi naxu bichú maha. Kó ts'a bitjuhu nga b'a tsu nga Jesu xi Nda Ntjáná, tu xi n'ek'ankihi.

¹¹ B'j ts'in tǵt'a éheh Ntjáná: "Xi s'ejihín Ntjáná najmi sakúhu kjuasuba."

¹² At'ahá nkúhu chaseheh ra xuta xi ntje judio tjeheh ra ko xi najmi ntje judio tjeheh ra. At'ahá nkúhu maha Nda Ntjáná ngayjee xuta ko tsjáha ngayjee xi kuinchjakoho kjuanchjina xi tǵhín.

¹³ At'ahá b'j ts'in tǵt'a: "N'ek'anki ngayjee xi ts'ínkjáihín nga kui xi Nda Ntjáná."

¹⁴ Tunga xuta xi najmi kjee s'ejihín, ¿nkú ts'in ts'ínkjáihín ra nga kui xi Nda Ntjáná? ¿Nkú ts'in s'ejihín ra xi najmi kjee nt'é yaha kui? ¿Nkú ts'in kuǵnt'éhe tsa najmi tǵin xi k'úenjmíhi?

¹⁵ ¿Nkú ts'in k'úenjmíhi xuta tsa najmi s'et'a xáha nga k'úenjmí? At'ahá b'j ts'in tǵt'a: "Á b'a tsjo tǵhín nga f'alk'úhunná xi b'énjmíná éin nda tsu."

¹⁶ Tunga najmi ngayjeehé xuta Israel kits'ínsihín éin nda tshuh Ntjáná. B'j kitsú Isaiá: "Ji Ntja, ¿yá xi kis'ejihín éin xi y'enjmí?"

¹⁷ Kui b'a maha, s'ejinná Ntjāná nk'ie nga nu'yáá éhen, kō nu'yáá éen nk'ie nga s'enijmíná Jesucristo.

¹⁸ Tunga b'ahá xian: ¿A najmi kinu'yáhá éen? Johon, kinu'yá. At'ahá b'i ts'ín tjit'a: Nga ngúsuyun asunntee kinu'yá ntaha, santaha má fekuhū asunntee tsichu éhen.

¹⁹ Kō b'i tã xin ya: ¿A najmi incha kikiehé xutã Israel ni xu'bj? Tjun Moise b'i ts'ín y'et'a éhen Ntjāná:

An ts'ian nga jun kama xintak'un

xi tũ a xutahá,

kō ts'ian nga n'ekjankōo

xi najmi chumi nihi xi mankjihin.

²⁰ Kō askahan kama k'un Isaiã nga b'i tã ts'ín y'et'a éhen Ntjāná:

Xi najmi tsangisjaina, kui xi kisakúhū an,

kō xi najmi kingjásjaiyana, kui xi tsakuchjihū yjona.

²¹ Ngat'a ts'e xutã Israel b'i ts'ín tjit'a: "Nku n̄stjin ntanta kik'ana nga kingjentéhe ntsa nku nax̄inantá xi najmi nt'é'én kō si."

11

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tã tjin ajihin xutã xi ntje judio tjeheñ ra xi ja ts'anki

¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a kits'ín t'axihín Ntjāná xutahá? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! At'ahá tã ndã Israel ná, ntjehe Abraham. Ntje chánã Benjamin y'ahana.

² Najmi y'éñña t'axín Ntjāná xutã xi ts'e xi j'ájin títjun. ¿A najmi yanú xi nkú ts'ín tjit'a xujun éhen Ntjāná má nga ndã profeta Eliã kinchjakō Ntjāná kō tsat'éjene xutã Israel? B'i ts'ín tjit'a:

³ "Ji Ntjã, ja kits'ínk'ien xutã xu'bj já profeta xi ts'j kō ja kits'ínkatsún nãchan chjehe. Tũ nkuhú an t̄ijjña sa. Tã nchan mjehe tã ts'jnk'ienna."

⁴ Tunga b'ahá kitsú Ntjāná: "Ja kits'in ts'an yatu miū já xi najmi tsasinkúnch'int'ahá ntjã Baal."

⁵ B'a tã tíma n̄stjin nd'ai. Tũ ngat'ahá kjuandahã Ntjāná t̄jintu sa chuba xutã xi Ntjāná j'ájin.

⁶ Tsa tũ ngat'ahá kjuandahã Ntjāná kich'ajihin xutã, tsuhū rã nga najmi kich'ajin tũ ngat'ahá ni nda xi incha kits'ín. At'ahá tsa tũ ngat'ahá ni nda xi incha kits'ín xutã kich'ajihin, kjuandahã Ntjāná najmi tã chjihū rã ma.

⁷ Kui b'a maha, ¿mí nihi xi kama? Najmi kisakúhū ni xi tsangisjái xutã Israel. Xi j'ájin ní Ntjāná, kui ní xi kisakúhū niū. Xingisoo kama ndjá anjmaḥã.

⁸ B'a kama xi nkú ts'ín tjit'a: "Ntjāná kitsjáḥã xutã xu'bo kjuankjintak'un tiya, tunkun xi najmi skuëkoḥo kō t̄jãx̄in̄ñju xi najmi kūint'ekoḥo santaha n̄stjin nd'ai."

⁹ Kō b'i tã kitsú ya David:

Kasaténkiko s'ihū xutã xu'bo,

tã kuihi kats'ínndyjajihin kō kats'ínk'íechjihū.

¹⁰ Incha katuma kã tũ xi najmi tã skuëhe,

kō musū incha katuma sín.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tã n'ek'anki xutã xi najmi ntje judio tjeheñ ra

¹¹ Kui nga b'a xihinna, ¿a tũ niyá kis'entuhú xutã Israel nk'ie nga kisaténki? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe! B'i ní kama. Tũ ngat'ahã nga najmi kint'é'éhen Ntjāná xutã Israel, kui nga j'aihū rã éñ xi ts'jnk'ankihū xutã xi najmi ntje Israel tjeheñ rã, tũ xi b'a ts'ín kama xintak'uhun xutã Israel.

¹² Tsa tũ ngat'ahã nga najmi kint'é'éhen Ntjāná xutã Israel, tsa kui ngat'oo kisakúhū rã kjuanchinãḥã Ntjāná xutã xi tjin asunntee, kō nk'ie nga kisaténki Israel kisakúhū kjuanchinãḥã Ntjāná xutã xi najmi ntje Israel tjeheñ rã, ¿nkú sa kama nk'ie nga sakú ngáḥã rã xutã Israel ante xi ts'e nginkun Ntjāná?

¹³ Tinchjakonũ jun xi najmi ntje Israel tjeheñũ. Ntjāná kits'ín mana ndã postruhū xutã xi najmi ntje Israel tjeheñ rã kō xinya kjuachánkahã xána.

¹⁴ B'a ts'ian tsa tũ ahá ni ngat'anũ kama xintak'uhun ntjena, tsa tũ xi b'a ts'ín n'ek'ankihū k'ua.

¹⁵ At'ahã kisakúhū kjuajyu nginkun Ntjāná xutã xi tjin asunntee nk'ie nga kin'e t'axín xutã Israel. Kui nga, ¿nkú sa kama nk'ie nga n'ekjain ngáḥã rã? Sakú ngáḥã rã nga k'úentu tik'un xutã k'ien.

¹⁶ Tsa tsje nginkun Ntjāná na'yū xi n'endakōho n̄nkuḥan chje xi 'baj̄ tjuhun Ntjāná, tsuhū rã nga tã tsje ngayjee na'yū n̄nkuḥon. Tsa tsje nginkun Ntjāná kjamahã nku yá, tsuhū rã nga tã tsje tjiaḥã.

¹⁷ Xuta Israel, kui xi nkú joyaha tjia xi kitit'áha nku yá olibo, ko ji xi nkú joyaha tjiaha yá olibo jñá. Tunga jihí kis'et'ai antehé tjia xi kitit'óo ko kisakút'aihi kjuatik'un xi tijnájin kjamaha yá olibo xi ndoo.

¹⁸ Tunga najmi tu nk'ahá n'esjei yjohi, tsa b'a kuixín nga ji xi 'yún nda sai nga tjia xi kitit'óo. Tsa mjehi nk'a n'esjei yjohi, tu sahá n'ek'áitsjein nga kjamaha yóo y'aha ri. Najmi ji xi kich'ai kjamó.

¹⁹ Kutsa b'ahá kuixín: "Tu xi an s'et'ahana antehé yóo, kui nga kitit'áha."

²⁰ B'a tjin. Tunga kitit'áhá at'aha najmi kis'ejihin Ntjaná, ko ji ndjá tisinjñai nd'aj at'aha s'ejihin. Kui nga najmi tu n'enkjintak'uhunni tsa ji xi 'yún nda sai. Tu sa ní t'inkjún Ntjaná.

²¹ At'aha tsa Ntjaná najmi kits'inndyjat'aha tjia xi ndaha yá olibo, ¿a tu kjehé ji ts'inndyjat'ahi nga tu kisut'aní yóo?

²² Chasei xi nkú ts'in nda ko ndjá ts'ínko Ntjaná xuta. Ndjá kits'ínko xi kisaténki ko ji nda kits'ínkóhi. Ko nda ts'in'kóhi tsa tu nku kuinchunjiní kjuandaha. Tunga tsa najmi b'a n'eí, ko ta ji kujchát'ahi.

²³ Ko ta xuta Israel, tsa ngjuak'áha ra animaha ko s'ejihin Ntjaná, k'uai ngáha ra ante xi ts'e. At'aha tjihin nga'yún Ntjaná nga tsjá ngáha ra ante xi ts'e xuta Israel ajihin yá olibo.

²⁴ At'aha ji xi nkú joyaha tjiaha yá olibo jñá tu kis'et'aní antehé yá olibo xi ndoo. Kui b'a maha, ¿a najmi kamahá k'uai ngáha ra xuta Israel antehé? At'aha kui xi tjia xi ndoo.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kama nimaha Ntjaná ngayjee xuta

²⁵ Jun já nts'e, mjena nga choo nku ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, tu xi najmi nk'a n'esjehenu yjonuu. K'ua xi tjin ajihin xuta Israel kama ndjá animaha. B'a kama santa nkúhu nga sakúntehé nginkun Ntjaná ngayjee xuta xi najmi ntje Israel tjeheh ra. Kui xi tjihin nga n'ek'aní.

²⁶ Nk'ie nga ja b'a kama, ta n'ek'aní ngayjee xuta Israel. Xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjaná: Nanki Sion njbaha xi ts'ínk'aní xutana, kui xi kjéxihin kjuach'onk'uhun ntjehe Jacob.

²⁷ Kui nij xi y'endáka xutana nga ts'ian, nk'ie nga ja kjexián ngatitsuhun.

²⁸ Najmi mjehe xuta Israel én nda tsuhú Ntjaná. Ngandanuu xuta kontraha Ntjaná tsichu ma. Tunga tjojó ra Ntjaná xuta Israel tu ngat'aha nga Ntjaná j'ájin ntje cháha.

²⁹ At'aha najmi kje'á Ntjaná ni xi tsjá ko ta ndaha najmi ts'in t'axin xuta xi j'ájin.

³⁰ Njstjin nk'ie, najmi kinu'yá'ohoon Ntjaná, tunga tibase nimahanuu nd'aj tu ngat'aha nga najmi kint'é'én xuta Israel.

³¹ Ko santaha njstjin nd'aj najmi tint'é'én xuta Israel, tu xi ta chase nimaha ra tu ngat'aha nga jun kichase nimanuu.

³² B'i tjihin ra ní. Ndaha nku xuta xi tjin najmi nt'é'éhen Ntjaná. Ntjaná y'éjñaha xuta nga najmi kint'é'én, tu xi nkuhú nga kama nimaha ra ngayjee.

B'i ts'in kits'intsjohó Pablo Ntjaná

³³ Já b'a nkjún ts'in chánkaha kjuanchináha Ntjaná! Já b'a nkjún ts'in nanka ts'innkink'uhun ko á b'a nkjún ts'in tsehe kjuankjintak'uhun! Najmi tjin xi mankjihin ni xi ts'in Ntjaná ko najmi ch'a mahá tsuya á b'a ts'ihin.

³⁴ At'aha, ¿yá xi be xi nkú ts'in ts'innkink'un Ntjaná? ¿Yá xi kitsúyaha ni xi tjihin nga ts'ín?

³⁵ ¿Yá xi kits'ínkienyaha tsa mí nihi, tu xi Ntjaná tjihin nga ts'ínk'óya ngáha ra?

³⁶ At'aha Ntjaná kits'innda ngayjee ni xi tjin. Ngat'aha ko nga tsjohó tjihin ni. ¡N'ekíe yjoná nga tjihin kjuachánka Ntjaná tu nkjéhé ni! B'a katuma.

12

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tintsubaqá nd'aj nga ja yjankiá Cristo

¹ Kui b'a maha, já nts'e, at'aha tibase nimaná Ntjaná, kui nga tibankehinnuu nga ngayjee tak'un n'etsjohó Ntjaná, nga n'ekjas'ohoon yjonuu xi nkú joyaha nku chje tik'un xi tsje ko xi sasihin Ntjaná.

² Najmi tu bintsuboó xi nkú ts'in tjinu xuta asunntee. Tu sa ní n'ek'óntjaiyo yjonuu xi nkú ts'in Ntjaná tits'in tsetse kjuankjintak'unnuu, tu xi b'a ts'in kamankjihinnuu ni xi mjehe Ntjaná, ni xi nda, xi sasihin ko xi ja nda tsichu ma.

³ Nga nkúnkú jun tinchjakonuu, at'aha Ntjaná kitsjána kjuandaha. Najmi tu nk'a n'esjo yjonuu. Nkú ní ts'in tjiyanuu. B'a ts'in n'esjo yjonuu xi nkú ts'in kitsjánuu Ntjaná nga s'ejinuu.

⁴ At'ahá xi nkú ts'ín nkjin tǫkjá maha ni xi y'ahá yjonintená kǫ xi nkú ts'ín kj'áǵ kj'áǵ xá xi kik'ahǵ nga nkúnkú,

⁵ b'a tá joyaha ná. Nkjin mahaná tunga nukuhú yjoninte kamakáá Cristo. Nga nkúnkáá kich'áá xinkǵá.

⁶ Kj'áǵ kj'áǵ ni xi maná n'ée. Kui kjuanda xi kitsjáná Ntǵaná nga nkúnkáá. Xi Ntǵaná kitsjáha éhen tu xi ts'ínkjás'ehen, kui xi katsúya éhen Ntǵaná xi nkú ts'ín kik'ahǵ nga s'ejǵhǵ.

⁷ Xi kik'ahǵ nga kuásinkǫ xuta, kui xi katasinkǫ xuta. Xi kik'ahǵ nga kuákúya, kui xi katakúya.

⁸ Xi kik'ahǵ nga tsjá nga'yún, kui xi katsjá nga'yún. Xi kik'ahǵ nga tsjá tǫon, kui xi ngayjehe animaha katsjá tǫon. Xi kik'ahǵ nga tsjén tǵjun, kui xi kixǵ katjǵkǫ xáha. Xi kik'ahǵ nga kuáse nǵmaha xuta, kui xi tsjo kat'ehe nga b'a kats'ín.

B'ǵ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kjuatjo tǵñajinná

⁹ N'etǵǫ kjuaxǵ xinkǵu. Najmi tǵ n'esiuhún ni xi ch'onk'un. Ni xi nda ch'á ntsja ntsjon.

¹⁰ B'ǵ ngján n'etǵǫ xinkǵu xi nkú ts'ín tǵhǫ xinkǵǵn xi nts'e maha, at'ahá nts'ohó mahanuu xinkǵu. Yún chǵnkǵǵn so xinkǵu.

¹¹ Kixǵ n'ǫo ni xi tǵn'ǫ kǫ najmi tǵ n'ets'o. Tǵ xǵ tsjohó kat'ehe animanuu nga n'ǫo ni xi mjehe Nda Ntǵaná.

¹² Tsjo kat'enuu nga chúyohǫ ni xi tsjánuu Ntǵaná. N'echúkǵu kjuá'un xi tǵyo. Najmi tǵ n'ekj'ajjun nga chubakǫ Ntǵaná.

¹³ Tǵhǫon ni xi ndyjat'áha xuta xi yjanki Ntǵaná kǫ nda n'ekjǫhǫon xi kuǵchúk'unnuu.

¹⁴ Chǵbantjo xuta xi tǵjennki unkienuu. B'a t'ihuu Ntǵaná nga nda kats'ínkǫhǫ. Najmi tǵ ni xi najmi nda binchinó nga kamat'ain.

¹⁵ Tsjo kat'ekǫnuu xi tsjo tǵhǵn. Ch'ǵkǫ xi tǵkjintá.

¹⁶ B'ǵ ngján nda chǫshǫ xinkǵu. Najmi tǵ nk'a katumanuu yjonuu. Tǵ sa ní nda chǫshǫ xuta x'an. Najmi tǵ xuta nkjink'un n'e ma subǫo yjonuu.

¹⁷ Najmi tǵ ch'on n'ohǫ xi ch'on tǵts'innuu. Chǫse nǵnú xi nkú ts'ín nda kama n'ohǫ ngayjee xuta.

¹⁸ Tsa kama, tsa aya ntsoo tǵña, kas'ekǫnuu kjuajyu ngayjee xuta.

¹⁹ Já nts'ena, najmi tǵ n'e ngajoyo ni xi tǵn'enuu. Aya ntsja ní Ntǵaná t'ejǵayo xi b'a tǵts'ún. At'ahá b'ǵ ts'ín tǵt'a éhen Ntǵaná: "Ahán xi k'uasjé chǵjá, an xi tsjahǵ chǵhǵ. B'a tǵtsu Ntǵaná."

²⁰ B'ǵ tá ts'ín tǵt'a ya: "Tsa tǵma bjohǫ ndǵ kontrahǵ, tǵjehǵn ni xi kǵjǵ. Tsa tǵma xintáha, tǵjehǵn ntǵ xi k'ú. At'ahá tsa b'a n'ei, tǵ ni xi kama subahá rá ndǵ kontrahǵ."

²¹ Najmi tǵ 'bǵantei tsa kjuach'onk'uun xi ts'ǵǵn nganǵhǵ. Tǵ sa ní ni xi nda n'ei. B'a ts'ín n'e nganǵhǵ rǵ ni ch'onk'uun.

13

B'ǵ ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga tǵhǵn nga chǵnkǵún xi batéxuma

¹ Ngayjee xuta tǵhǵn nga kuǵnt'é éhen xi batéxuma. At'ahá xá xi tǵhǵn xi batéxuma nginkun Ntǵaná nǵbáha rá. Ntǵaná y'éǵña xǫǫ.

² Kui nga xi fi kontraha rá xi batéxuma, kui xi tǵfi kontraha ni xi ja y'éǵña Ntǵaná. Kǫ xi b'a tǵts'ín, tá kuihi tǵbangisjai suba nga n'ekǫkjuaha.

³ At'ahá já xi batéxumo najmi tǵntu tsa tǵ xi ndǵá ts'ínkǫhǫ xuta xi nda ni xi tǵts'ín. Xuta xi najmi nda ni xi tǵts'ín, kui xi b'a kats'ínhǵn. ¿A mjehi nga najmi ndǵá ts'ínkǫhǵ já xi batéxumoǫ? Tsa b'a, nda n'ei, kǫ nda ts'ín kuásehi já xi batéxumoǫ.

⁴ At'ahá ngandahǵ ní tǵts'ínxát'ahá rá jóǫ Ntǵaná. Tungá tsa ni xi najmi nda tǵn'ei, tǵhǵn nga kuǵnkǵún tǵ ngat'aha ni xi ts'ínkǫhǵ jóǫ. At'aha najmi tǵ a tǵhǵn xá jóǫ. Ntǵá nǵná tǵts'ínxát'ahá tǵ xi ts'ínk'íechǵhǵ kǫ ts'ínkǫkjuaha xi ch'on tǵts'ín.

⁵ Kui nga tǵhǵn nga kuǵnú'yá'éhen ráá já xi batéxumoǫ, najmi tǵ ngat'ahá ni tsa ts'ínk'íechǵíná ni xi n'ée. B'a ní n'ée tǵ xi je s'eyaha kjuankjintak'unná nginkun Ntǵaná.

⁶ Kui kjuaha nga b'echǵhǵinu ni xi f'áchǵǵnuu já xi tǵhǵn xá, at'ahá kui xi tǵncha ts'ínxát'ahá Ntǵaná. Xáha tǵncha ts'ín.

⁷ Tǵhǫon ni xi kanéhe nga nkúnkú jóǫ. T'echǵhǵu xi f'áchǵǵntjai ni xi tǵǵnnuu kǫ xi f'áchǵǵntjai ch'á nga ts'ínxát'ahá já Romǵ. Chǵnkǵún xi nkú ts'ín tǵhǵn nga chǵnkǵún, kǫ nda n'esiuhún xi nkú ts'ín tǵhǵn nga nda n'eshǵn.

B'ǵ ts'ín tsakúya Pablo mí kjuaha nga n'etǵǫhóná xinkǵá

⁸ Najmi tǵ chumi nihi xi katsjennuu. Tǵhǫon kjuatjo xinkǵu. At'ahá xi tǵhǫ xinkǵǵn, kui xi tǵts'ínntjusun ngayjee kjuatéxumaha Ntǵaná.

⁹ B'ǵ ts'ín tǵt'a kjuatéxumoǫ: "Najmi tǵ ch'at'ahǵ chǵhǵhǵn. Najmi tǵ n'ek'iein animǵ. Najmi tǵ n'ei ndyǵé. Najmi tǵ fasihǵn ni xi tǵhǵn xuta." Kui kjuatéxumoǫ kǫ ngayjee kjuatéxuma xingisǫǫ nkuhú bichú majhǵn kjuatéxuma xu'bj: "N'etǵǫ xutǵhǵ xi nkú ts'ín tǵhǵi yǵhǵi."

¹⁰ Xi tʃohó xinkjín, kui xi najmi ch'on títs'íhín. Kui nga bichútjusuhun kjuatéxumoo ajihín xuta xi tʃíhín ra kjuatjo.

¹¹ B'a n'oo at'aha yo nɔstjín xi kich'aa nd'ai. Ja chubaha nga n'ek'jáhaá yjoná nga kuintsubaá ndaá. Ja 'yún chuba ndyjaha nd'ai nk'ie nga Ntjaná ts'ínk'ankiná. Najmi b'a ta tʃín ndyjaha ra xi nkúhu nk'ie nga kis'ejinna.

¹² Ja ma kujchúhú chuba. Najmi ta n'ehená ngatitsun, ataha nk'ie nga ngatitsun n'eé, b'a joyaha xi nkúhu tsa má jyuun tintsubaá. Ni xi nda n'eé. Kui xi b'a ta joyaha xi nkúhu tsa má ndzjen tintsubaá. K'úendaá yjoná tu xi kuinimajihinná má ndzjeen.

¹³ Kixi tankínkaá yjoná xi nkúhu xuta xi tʃíma nga nɔstjín. Najmi kuintsubaá tsa tu xi s'jhiná ko chineé. Najmi tʃíhín nga chuba súntukonáá xinkjá ko tsa n'ejnu n'et'aá. Ko ta ndaha najmi tu bixkjanakaá xinkjá ko tsa kama xin k'aan ni xi tʃíhín.

¹⁴ Tu sa ní tɔnúngjiun yjonuu Nda Ntjaná Jesucristo ko najmi tu n'enkjíntak'un xi nkú ts'ín n'ehenu ni xi mjehe yjoninte ngatitsuun.

14

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tʃíhín nga n'ek'anjiá jé xinkjá

¹ Nda n'ek'jóhooon xi najmi ndjá síjñajin xi nkú ts'ín s'ejinna, ko najmi tu b'esikoo ngat'aha xi nkú ts'ín ts'ínk'ank'ín.

² Tʃín xi b'a ts'ín s'ejinín nga ma kʃine tu mí nichinehé ni, ko tʃín ngá xi najmi ndjá síjñajin xi nkú ts'ín s'ejinna kui nga tu xkahá kʃinehe.

³ Xi kʃine tu mí nichinehé ni najmi tʃíhín nga ch'on ts'ín kuasehe xi b'éch'ohó yjohó ni xi kʃine. Ko xi b'éch'ohó yjohó ni xi kʃine najmi tʃíhín nga ts'ínk'anji jé xi kʃine tu mí nichinehé ni. B'í jncha kats'ín at'aha Ntjaná ja kits'ínk'áihín nga joo.

⁴ ¿Yáha ji xi t'ín'ek'anjihinni jé nda musuhú xi k'j'ái? Tsa ndjá síjña nda musu ko tsa tísaténki, Nda Ntjaná kʃinehé ni xu'bo. Tungá ndjáhá kuasjña, at'aha tʃíhín nga'yún Nda Ntjaná nga ndjá ts'ínk'ásjñaha.

⁵ Tʃín xi b'a maha nga 'yún nkjún sa nku nɔstjín nga k'j'ái nɔstjín, ko tʃín ngá xi tu nku chuba maha nɔstjín. Nkúntú tʃíhín nga ts'ínk'ank'ín sisin xi nkú ts'ín behe k'un.

⁶ Xi benkjún nku nɔstjín, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntjaná. Tsjáha máb'achjíhí Ntjaná ngat'aha nichinehé. Ko xi b'éch'ohó yjohó ni xi kʃine, kui xi b'a ts'ín tu xi benkjúhun Nda Ntjaná ko ta tsjáha máb'achjíhí Ntjaná.

⁷ Najmi tʃín ajinná xi kuenta ts'e suba tʃíña t'ík'uhun ko tsa kuenta ts'e suba 'mehe.

⁸ Tsa tintsubá t'ík'aán, Nda Ntjaná tintsubá t'ík'uhunná. Ko tsa túbayaá, Nda Ntjaná túbayahaná. Kui b'a maha, ndaha tsa tintsubá t'ík'aán ko ndaha tsa túbayaá, Nda Ntjaná ts'ená.

⁹ At'aha ku kjuaha k'íehen Cristo ko j'áya ngáha ra ngabayoo, tu xi b'a ts'ín kamaha Nda Ntjaná xuta k'íen ko xi tʃintu t'ík'uun.

¹⁰ Ko máha ji, ¿á ji t'íchasehe rj tsa nda ko tsa najmi nda títs'íhín nda nts'ei? Ko ta, ¿á kinte n'esjeheni nda nts'ei? Katumankjihín nga ndyjún nkinj kuasehe Ntjaná mí nihí xi kin'eé nga nkúkáá.

¹¹ B'í ts'ín tʃít'a éhen Ntjaná:

Ahán xi tʃíjña t'ík'an, títsu Ntjaná.

Kuasjnkúnch'in ngayjee xuta nginkán,

ko ngayjee ts'ínkie yjohó nga an xi Ntja.

¹² Kui b'a maha, nga nkúnkáá n'ekjas'ehéen kuenta Ntjaná ni xi kin'eé.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi tʃíhín nga n'endyjajihín xinkjá

¹³ Kui nga najmi ta chasehe ráá tsa nda ko tsa najmi nda ni xi títs'ín xinkjá. Tu sa ní chasoo xi nkú ts'ín najmi n'endyjajihúun nda nts'o ko xi nkú ts'ín najmi n'ekjinejiun ngatitsun.

¹⁴ S'ejinna Nda Ntjaná Jesu ko be nga ndaha nku ni najmi chuntí nginkun. Tungá tsa tʃín xi: "Chuntí ni xu'bj nginkun", tsa kuitsy, tu nginkun ndohó chuntí niy.

¹⁵ Tungá tsa tu ngat'aha ni xi t'íchinei títs'ínndyjajihín ra yjohó nda nts'ei, najmi ta t'ín'etjohoni nda nts'ei ma. Najmi tu b'aintei tsa tu ngat'aha nichinehí ndyjaha xuta xi k'ienntjáihi Cristo.

¹⁶ Najmi tu b'ainto tsa ch'on ts'ín kuinchjayane xuta ni xi n'ek'jóhooon nga nda.

¹⁷ At'aha ni xi chineé ko ni xi s'já najmi chumi ni chjíhí ra. Nk'ie ní Espiritu Santo tsjáná nga naxu kuintsubaá nginkun Ntjaná ko nga s'ená kjuajyu ko kjuatsjo, kui ní ni xu'bj xi bakúchji nga ja tsitjas'enjián nga Ntjaná tibatéxumaná.

¹⁸ Xi b'a ts'ín tʃíña nginkun Cristo, kui ní xi tsjohó Ntjaná ko xuta ta nda ts'ín nchjayanehe.

¹⁹ Kui b'a maha, t'ínchisajhiná xi nkú ts'ín s'ehená kjuajyu ko xi nkú ts'ín kujsínkaá xinkjá nga saáján ni xi ts'e Ntjaná.

²⁰ Najmi tu ngat'aha nichineh ni n'ekatsúhunni xá xi títs'in Ntjána ajihin xuta xi ts'e. Kjuaxi kjáihin nga je nginkun Ntjána ngayjee nichine xi tjín, tunga najmi ndahá tjín tsa chinej nichine xi ts'ínkjinejihin ngatitsun xuta xingisoó.

²¹ Tu sahá nda n'ei tsa najmi chinej yjo ko tsa najmi s'i binu ko tsa najmi n'ei ndaha nku ni xi ts'ínkjinejihin ngatitsun já nts'eí.

²² Xi nkú ts'in s'ejihin ni xu'bi, tu ji b'a ts'in kas'ejihin ri nginkun Ntjána. Já b'a nda tjihin ts'e xi behé k'un nga nda tjín ni xi títs'in ko najmi títs'innijéhe ra kjuankjintak'uhun askahan!

²³ Tunga xi jo jan tímaha nga tikjine tsa mí nihi, ta kuihi títs'ínk'anji jé yjoho, at'aha najmi títs'in xi nkú ts'in s'ejihin. At'aha ngayjee ni xi n'ee xi fi kontra xi nkú ts'in s'ejinná Ntjána, kui xi ngatitsun.

15

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga kuisínkaá xinkjá tu xi saájihinná ni xi s'ejinná

¹ Ná xi ja ndjá tinchajján xi nkú ts'in s'ejinná najmi tu n'ee ni xi tu ná tso subahána. Tjihin ni nga n'ekjáihin xi najmi kjee ndjá tinchajin xi nkú ts'in s'ejinná.

² Nga nkúnkáá tjihin nga n'ee ni xi tsjoho xinkjá ko ni xi ngandaha n'ee, tu xi saájihin xi nkú ts'in s'ejinná.

³ At'aha ko ta Cristo najmi ni xi tsjoho kits'in. Ni xi tjít'a ní éhen Ntjána má b'a títsu kits'ínkjáihin: "En ch'on tsu xi kitsúhi xuta, kui xi j'aisaténa."

⁴ Ni xi kis'et'a nstjin nk'ie, kis'et'a tu xi kuakú niyáhaná. At'aha ajin xujun éhen Ntjána sakújinná kjuatsenta ko sakú nga yúnná tu xi chuyaha raá ni xi tsjáná Ntjána.

⁵ Ntjána xi tsjáná kjuatsenta ko tsjá nga yúnná, kui xi katsjánuu nga nkuhú n'enkjínk'un xi nkú ts'in tjyaha Cristo Jesu.

⁶ Nkuhú kas'eya animanuu ko nkuhú katuma ntanuu. B'a ts'in n'ekiehenu yjonuu nga tjihin kjuachánka Ntjaha ko Na'mihí Nda Ntjána Jesucristo.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra tsichujihin én nda tsuhu Cristo

⁷ Kui b'a maha, b'i ngján nda n'ekjáihin ruu xinkju xi nkú ts'in nda kits'ínkjáinnuu Cristo, tu xi s'ejna chjhi kjuachánkahá Ntjána.

⁸ At'aha an b'a tixinnuu. Jái Cristo ngandaha xuta xi ntje judio tjeheñ ra. Tsakúchji nga ts'in Ntjána ni xi kitsú nga ts'in. Jái ts'intjusun ni xi kitsúya tíjuhun Ntjána ntje cháha xuta judio.

⁹ B'a ts'in ko ta xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra ts'ínkie yjoho nga tjihin kjuachánka Ntjána, at'aha ko ta kui kichase njmaha xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntjána:

Kui nga xínyahana kjuachánkahí ajihin xuta xi tjintu asuntee, ko séhe nga ts'intsjoho.

¹⁰ Ko b'a ta ts'in tjít'a ya:

Jun xuta xi tintsuóo asuntee, n'etsjokoo xutaha Ntjána.

¹¹ Ko b'a ta títsu sa:

N'etsjohoo Ntjána ngayjee xuta xi tjintu asuntee.

Chanink'o Ntjána ngayjee xuta naxinantá xi tjín.

¹² Ko b'a ta ts'in y'et'a nda profeta Isaiá:

Stjúkjá nda xi kama kjamaha Isai,

nda xi kjuaitéxumaha xuta xi tjintu asuntee,

kui kama 'yún tak'un xuta.

¹³ Ntjána xi tíma 'yún tak'aán, kui xi kats'intsejinye animanuu kjuatsjo ko kjuajyu, jun xi s'ejinnuu Ntjána. Katsjá nga yúnnuu Espiritu Santo tu xi tu nku ndjáhá kúinchajihinnu ni xi tíchuyóho.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga kui xi nku nda postru xi ts'inxájihin xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra

¹⁴ Behé k'an, já nts'e, nga kitsejihinnuu kjuanda ko kjuankjink'un, tu xi kama k'uai niyáha ruu xinkju.

¹⁵ Tunga tjihin ni xi tíma k'an túb'et'á xujunuu ei tu xi najmi n'echayahanu. At'aha Ntjána kitsjana kjuanda xu'bj

¹⁶ nga an xi ts'inxát'aha Cristo Jesu ngandaha xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Tíb'enjmíhi én nda tsuhu Ntjána xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra tu xi kuichú maha chje xi tsjoho Ntjána, chje xi títs'in tsje Espiritu Santo.

¹⁷ Tso mana nga nchjanjmíya xá xi kitsjana Cristo Jesu nga ts'inxát'aha Ntjána.

¹⁸ At'aha najmi ma k'an nchja ni xi k'ái, tu nkuhú xi nkú ts'in ts'ínchjéna Cristo tu xi kuint'é éhen ra Ntjána xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Cristo ts'ínchjén ntana ko xána

¹⁹ Kò nkjin tikjá kjuankjún xi bakúchji nga'yúhún. Nga'yúhún Espiritu Santo b'a tít's'ín. B'a ts'in jehena nga y'enjimiá é nnda tsuhu Cristo nanki Jerusalen kò santaha má nga 'mi Ilirico.

²⁰ Y'enjimiá é nnda tsuhu Cristo ante má nga najmi kjee ch'a b'enjimihi. B'a kits'ian at'aha najmi kama mjena y'esún sahá xá xi kik'atuts'ihin xuta xi kj'ai.

²¹ Tu sa ní tít's'ian xi nkú ts'in tjít'a éhen Ntjaná: Xi najmi kjee 'miyahá yáha kui, kui xi skuhehe.

Kò xi najmi kjee nt'é yáha kui, kui xi kamankjihin.

B'i ts'in kits'ya Pablo nk'ie nga mjehe nguaisehe xuta ninku Roma

²² Nkjin niyá najmi kisakú niyána nga kama kfinsehenuu,

²³ Tungu nd'ai ja kama ndjuuna xá xi tít's'ian ante xi tjín ei kò ta ja tjihin nú nga mjena kfinsehenuu.

²⁴ Kui nga mjehena nga skuenuu nk'ie nga kfián España, at'aha mjena yo kfian. Tsjo kamana nga kúatejñajinnuu chuba nistjin. Nk'ie nga kj'ua yo, túsinkonú nga ts'innjáá niyána.

²⁵ Tungu nd'ai nanki Jerusalen tífia. Xuta xi kikj'áts'e Ntjaná kfiinsinka yo.

²⁶ At'aha ngayjehe k'un xuta ninku xi tjín ante Macedonia kò ante Akaya incha kits'insun toon tu xi ts'inkjihin ra xuta x'an xi kikj'áts'e Ntjaná xi tjintu Jerusalen.

²⁷ Tsjo kamaha nga b'a incha kits'in. Kò kjuaxi nga tjeheh ts'e xuta xu'bo. At'aha nd'ai tít's'inkjáihiin xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra ni xi ts'e Ntjaná, ni xi Ntjaná kitsjáha xuta xi ntje judio tjeheh ra. Kui nga xi najmi ntje judio tjeheh ra tjihin nga kuasinkoho nga kuakjányako xuta xi ntje judio tjeheh ra ni xi tjihin ei asuntej.

²⁸ Kui b'a maha, nk'ie nga ja kama ndjuuhuna xá xu'bi kò nk'ie nga ja ts'inkjas'en ni xi kama njakú, as'áhi ní kfián España kò kj'ua má nga tintsuubo.

²⁹ Be nga Cristo tu xi ndahá ts'ínkoná nk'ie nga kama njakáá.

³⁰ Jun ja nts'e, ngat'aha Nda Ntjaná Jesucristo kò ngat'aha kjuatjo xi tsjáná Espiritu Santo tibankinu nga chubantjainú nginkun Ntjaná. B'a ts'in n'ekohonú nga'yún.

³¹ Tinchihu nga najmi tu kasatéña xuta xi najmi s'ejihin Nda Ntjaná xi tjintu ante Judea. Kò ta tinchihu nga xuta xi kikj'áts'e Ntjaná xi tjintu nanki Jerusalen nda ts'in ts'ínkjáihiin ni xi kfinkoqo.

³² B'a ts'in tsjo tjihinna nga kujchusenuu kò ts'inkj'áya ichi kutju ajinnuu. B'a katuma tsa b'a ts'in mjehe Ntjaná.

³³ Ntjaná xi tsjáná kjuajyu kat'eñajinnuu ngatentoo. B'a katuma.

16

B'i ts'in kikjanihaha Pablo xuta ninku xi tjintu Roma

¹ Be na nichjáá Febe. Ninku xi tjín nanki Cencrea ts'inxát'a.

² Ngat'aha Nda Ntjaná nda n'ekjóhoón xi nkú ts'in tjihin nga n'ee ñá xi xutaha Ntjaná mahaná. Tjinko nga tjohoon tu mí níhi ní xi machjéhen. At'aha nkjin nkjún xuta tsasinko kò ta tsasinkona.

³ Tjohoon kjuasuniñana Priscila kò Akila, xi ta tít's'inxát'aha Cristo Jesu xi nkúhu an.

⁴ Najmi incha kitsankjún tsa kuayá ngat'ana. Títshaha máb'achjihin ngat'aha ni xi incha kits'in. Najmi tu nku an xi b'a tíxian. B'a ta tjincha tsu ngayjehe xuta ninku xi najmi ntje judio tjeheh ra.

⁵ Tjohoon kjuasuniñana xuta ninku xi ma njakú ni'yaha Priscila kò Akila. Tjohoon kjuasuniñana Epeneto. Yún tjona ndo. Ajihin xuta xi tjín ante Asia, kui xi tjun kis'ejihin Cristo.

⁶ Tjohoon kjuasuniñana Maria. Yún tse xá xi kits'in ajinnuu.

⁷ Tjohoon kjuasuniñana Androniko kò Junias, xi ta ntje judio tjeheh ra. Ta kis'eya'yúnka nubayá jóo. Ta ja postruhú jóo kò yankjún. Kui tjun kis'ejihin Cristo nga an.

⁸ Tjohoon kjuasuniñana Ampliató. Yún tjona ndo at'aha ta s'ejihin Nda Ntjaná.

⁹ Tjohoon kjuasuniñana Urbano, kui xi nkúhu jin ta Cristo tít's'inxát'aha. Tjohoon kjuasuniñana Estakis. Yún tjona ndo.

¹⁰ Tjohoon kjuasuniñana Apeles, xi ja tsakúchji nga 'yún s'ejihin Cristo. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Aristobulo.

¹¹ Tjohoon kjuasuniñana Herodion, xi ta ntje judio tjeheh ra. Tjohoon kjuasuniñana xuta xinkjin Narciso, xi ta s'ejihin Nda Ntjaná.

¹² Tjohoon kjuasuniñana Trifena kò Trifosa, xi ta tít's'inxát'aha Nda Ntjaná. Tjohoon kjuasuniñana Persida, xi 'yún tjona kò xi 'yún tse xá xi kits'in at'aha Nda Ntjaná tjenki.

¹³ Tjohoon kjuasuniñana Rufo, xi Nda Ntjaná j'ajihin, kò naaha, xi ta kò an basehe xi nkúhu tsa naana maha.

¹⁴ Tjohoon kjuasuniñana Asinkrito ko Flegonte ko Hermes ko Patrobas ko Hermas ko ja nts'eé xi tjintujihin.

¹⁵ Tjohoon kjuasuniñana Filologo ko Julia ko Nereo ko na nichja ko Olimpas ko ngayjee xutaña Ntjaná xi tjintujihin.

¹⁶ B'i ngján súniñohoo xinkju. Tits'ínkjinuu kjuasuniña ngayjee xuta ninku xi ts'e Cristo.

¹⁷ Jun ja nts'e, tibankinuu nga chúhuun yjonuu xi bakjanya xuta ko xi ts'inndyjajihin xuta. Kui xi fi kontraña ni xi ja tsinchiyó. N'e t'axihuun yjonuu xuta xu'bo.

¹⁸ At'aha xi b'a tits'in najmi tits'inxát'aha Nda Ntjaná Jesucristo. Ni xi tsjo nihí tijncha bangisjai. En sin én nda nchja nga b'anachaha xuta xi najmi kjee 'yún mankjihin ni xi ts'e Ntjaná.

¹⁹ Ya tu má xi tjeñen ni nga tinu'yá'ón. Kui nga tsjo mahana ngat'a ts'ajun ko mjena nga 'yún kamankjin sanuu ni xi nda ko nga kuankin t'axihuun ni xi najmi ndoo.

²⁰ Ntjaná xi tsjaná kjuajyu, kui xi ts'in nga n'e nganohoo ndandinoo. Kas'enuu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

²¹ Timoteo tits'ínkjinuu kjuasuniña. Kui xi tjenkona nga tin'exát'ajhi Jesucristo. Ta tits'ínkjinuu kjuasuniña Lucio ko Jason ko Sosipater, xi ta ntje judio tjeñen ra.

²² Ko ta an Tercio xi tits'inntá xi nkú ts'in titsuyana Pablo, tits'ínkjinuu kjuasuniña, an xi ta s'ejinna Nda Ntjaná.

²³ Gayo tits'ínkjinuu kjuasuniña. Ni'yaha tijná. Yo má nga ma ñjakú ngayjee xuta ninku. Ko ta tits'ínkjinuu kjuasuniña Erasto, xi tjihin xá nga f'átjo toohon xuta nantjo, ko ta nda nts'eé Cuarto.

²⁴ Kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo kat'ejñajinnuu ngatento. B'a katuma.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujin

²⁵ Kan'etsjoho Ntjaná. Kui xi kamaha nga ndjá ts'jinkinchánuu xi nkú ts'in tijná én nda tsuhu Jesucristo xi tixinya ko tib'enijmía. Tis'ejña chji nd'aj ni xi kis'ejña 'ma nkúhu nú chá ján.

²⁶ Ja tis'ejña chji nij xi nkú nga títsu xujuhun ja profeta ko tin'ekint'é ngayjee xuta xi tjin asuntee. B'a kitsú Ntjaná xi tijná tik'un sín nga b'a n'e tu xi s'ejihin ra ko kuñt'é'éhen ra ngayjee xuta.

²⁷ Ngat'aha Jesucristo kas'ejña chji síhin kjuachánkaha Ntja, kui xi nku tutuu ko xi nkjink'uun. B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kíkjaníñahá Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, Ntjaná kits'ín mana nku nda postruhú Jesucristo at'ahá b'a ts'ín kama mjehe. An kó nda nts'eé Sostene

² tísuniñaihi jun xuta ninkuhú Ntjaná xi tintsuḅoo nanki Corinto. Cristo Jesu kits'ín nga Ntjaná kík'áts'enúu. Kinchjanúu nga kjuáts'enúu xi nkú ta kits'ínko ngatentee xuta xi tu má xi tjehén ni s'ejihín Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Nda Ntjaná ko ta Nda Ntjaha xuta xu'bo.

³ Kas'enúu kjuanda kó kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná kó Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsjáha Pablo máb'achjihí Ntjaná nk'ie nga f'áitsjehen xi nkú ts'ín nda kits'ínkoho Ntjaná xuta ninku Corinto

⁴ Tehente tsjaha máb'achjí Ntjaná nga f'áitsjenna jun, at'ahá kisakúnuu kjuandaha Ntjaná. Cristo Jesu kits'ín nga kisakúnuu kui niú.

⁵ Kits'ín nga kin'ekjóhooon ngayje tákjá kjuanchíná xi tsjá Ntjaná. Kui kjuanchínóo xi nkú ts'ín tjihin nga chūbo kó xi nkú ts'ín tjihin nga kamankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná.

⁶ B'a ts'ín kis'ejña chjihí ajinnuu nga kjuaxí é́n nda tsuhú Cristo xi kis'enijmínuu.

⁷ Kui nga najmi ndyjat'ahanuu ndaha nku kjuanda xi tsjá Ntjaná nk'ie nga tichuyóhoo nistjin nga kuakúchji yjoho Nda Ntjaná Jesucristo.

⁸ Kó ndjá ts'ínkinchánuu Ntjaná santaha nistjin xi fekuu, tu xi najmi tjin ni xi n'enijehenuu nistjin nk'ie nga k'já ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

⁹ Ts'intjusun Ntjaná ni xi tsu. Kui xi kinchjanuu nga nkuhú kamakoo Ntíhi, kui xi Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi nda tjin tsa najmi nkuhú k'ua xinkjín xuta ninku

¹⁰ Jun já nts'e, ngajoho Nda Ntjaná Jesucristo b'a tixinnuu nga nkuhú ni xi chūbo kó nkuhú ch'oo xinkju. Nkuhú kas'eyanuu kó nkuhú ni xi n'oo.

¹¹ B'a tixian, já nts'e, at'ahá xinkjín Kloe kitsúyana nga kjuachán rú tjin ajinnuu.

¹² Tjin rú ajinnuu xi: "An tjennkia Pablo", tijncha tsu rú. Kó rú tjin ngá xi: "An tjennkia Apolo", tijncha tsu rú. Kó ta tjin rú ngá xi: "An tjennkia Pedro", tijncha tsu rú. Kó ta tjin rú ngá k'já xi: "An tjennkia Cristo", tijncha tsu rú.

¹³ Nga chasehe raá, ¿a tsakjányahá yjoho Cristo? ¿A Pablóhó kis'et'a kruu ngandanuu? ¿A Pablóhó kík'áts'enúu nk'ie nga kisaténtó?

¹⁴ Tsjaha máb'achjihí Ntjaná nga najmi tjin ajinnuu xi an tsatentá, nku tutuhú Krispo kó Gayo.

¹⁵ B'a ts'ín najmi ch'a xi b'a kuitsuhú tsa an kík'ats'an.

¹⁶ Ta tsatentá xinkjín nda Estefana. Najmi ta f'áitsjehenna tsa tjin sa k'já xi tsatentá.

¹⁷ At'ahá najmi kú xi kitsjana Cristo, tsa xuta kuatentá. Nk'ie ní k'uenjmiá é́n nda tsuhú, kui ní xáha xi kitsjana. Kó najmi é́n nanka ts'inchjén nga nchja, tu xi najmi nku é́n tiya kamaha ngabayahá Cristo t'a kruu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ajihín ni xi kits'ín Cristo kis'ejña chji nga'yuhun kó kjuankjintak'uhun Ntjaná

¹⁸ É́n xi s'enjimi ngat'a ts'e xi nkú ts'ín k'ien Cristo t'a kruu, kui xi tu a éhén mahá xuta xi tindyja. Tungá máha ná xi kin'ek'ankiná, nga'yuhun Ntjaná maná kui é́en.

¹⁹ At'ahá b'i titsu Ntjaná má nga tjit'a xujun:

Ts'inndyja kjuankjintak'uhun já xi nanka ts'innkjink'un.

Ts'inndyjajian xi nkú ts'ín ts'innkjink'un já nkjink'uun.

²⁰ ¿Yá nda xi nanka ts'innkjink'un? ¿Yá nda xi tu xí mahá ra xujun? ¿Yá nda xi mahá nchjanjímíyaha ni xi tjin asuntee? Tu a nihí kits'ín ma Ntjaná kjuankjintak'un nanka xi tjin asuntee.

²¹ At'ahá ajin kjuankjintak'un nancaha Ntjaná y'enda nga najmi kjuankjintak'un xi tjihin xuta skuékoho ra. Kama mje níhi nga xuta xi s'ejihín é́n xi tís'enjímíu, nga kui xi ts'ínk'anki, é́n xi tu a éhén mahá xuta.

²² Xuta xi ntje judio tjehén ra mjehe skué kjuankjúhun Ntjaná, kó xi najmi ntje judio tjehén ra mjehe kuasínjúhu nku kjuankjink'un nanca.

²³ Tungá jin, nga kis'et'a kruu Cristo t'ib'enjímí. Kui niú xi najmi sasihin xuta xi ntje judio tjehén ra kó tu a éhén mahá xuta xi najmi ntje judio tjehén ra.

²⁴ Tunga máha xuta xi Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'e, ndaha tsa xi ntje judio tjeheh ra ko ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheh ra, kui xi ts'ínkjálhín nga ajihín Cristo tsakúchi Ntjaná nga'yúhún ko kjuankjintak'uhún.

²⁵ At'aha ni xi y'enda Ntjaná xi tu a nihí máha xuta, 'yún tjin saha sin nk'ie nga ni xi ts'innkjink'un xuta. Ko má b'a máha xuta nga ts'innkjink'un nga najmi tjihín nga'yún Ntjaná, yo ní 'yún bakúchi nga'yúhún nga nga'yún xi tjihín xuta.

²⁶ Jun já nts'e, n'ekj'átsjon xi nkú ts'in kinchjanuu Ntjaná nga kjuáts'enuu. Najmi nkjin mahanu xi yaha nga nkjink'un. Najmi nkjin mahanu xi já k'aku. Najmi nkjin mahanu xi nk'a tjoon.

²⁷ Tunga xi tu a xutahá máha xuta, kui xi j'ájin Ntjaná tu xi tsjáha ra kjuasuba já nkjink'uu. Ko j'ájin xuta xi najmi chumi ni chjihí ra nginkun xuta tu xi tsjáha ra kjuasuba já xi nk'a tje.

²⁸ Ta j'ájin xuta xi najmi b'achjihí ra xuta ko xi najmi nda tí'mihí. Ta j'ájin santaha ni xi najmi kjee tjin tu xi kjéxihin ni xi ja tjin.

²⁹ B'a kits'in Ntjaná tu xi najmi ch'a nk'a kama k'uasjehe yjoho nginkun.

³⁰ Tunga nkuhú kits'in makonuu Ntjaná Cristo Jesu ko kits'in nga Cristo tsichu ma kjuankjintak'unná. Ngat'aha ni xi kits'in Cristo naxu tsichu maá nginkun Ntjaná, kik'áts'ená ko y'échjintjai jéná.

³¹ Kui b'a máha, xi nkú ts'in tjit'a éheh Ntjaná: "Xi nk'a k'uasje yjoho, ngat'aha ní ni xi kits'ínkoho Ntjaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjoho."

2

B'i ts'in kits'ínkjáltsjehen Pablo xuta ninku Corinto xi nkú ts'in y'énimihí én nda tsuhu Cristo

¹ Já nts'e, nk'ie nga tsichuk'ienjímínuu én xi Ntjaná tib'éjña chji nd'ái, najmi én tsjo tsu kits'inchjén ko tsa én xi nanka.

² Najmi kama mjena tsa kj'ái nihí kinchja ajinnuu. Nku tutuhú Jesucristo kinchjanjímíya ko á kruu k'ient'áha.

³ Nk'ie nga tsátejñajinnuu najmi nda chánka kamana yjona. Títankjun níná ko xí tib'atsénkjúnna.

⁴ Ko nk'ie nga y'enjímínuu ko tsakuyánuu éheh Ntjaná, najmi kits'inchjén én nkjink'un xi s'ejihín xuta. Espirituhú ní Ntjaná ko nga'yúhún Ntjaná y'ejná chjikothona ni xi kinchja,

⁵ tu xi s'ejihinnuu Ntjaná xi tjihín nga'yún, najmi kjuankjink'uhún xuta.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhú Ntjaná xi y'ejña chjiná kjuankjink'uhún Ntjaná

⁶ Tunga ajihín ní xuta xi ja tsichu mankjihín ni xi ts'e Ntjaná kjuankjink'un n'echjén nk'ie nga chubakoi. Najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén xuta n'echjén nga chubai, ko ta ndaha najmi kjuankjink'un xi ts'inchjén já xi batéxuma n'echjén, já xi ndyja ndyjun nkini.

⁷ Nk'ie ní bakuyái éheh Ntjaná, chubanjímíyá ni xi kits'innkjink'un Ntjaná nga y'ejña 'ma. Kui niu xi y'enda Ntjaná kintehe ni nga kits'ínnda asuntee. B'a kits'in tu xi s'éhená kjuachánka.

⁸ Ndaha nku xi batéxuma asuntee najmi kamankjihín kjuankjintak'un xu'bi. At'aha tsa kamankjihín niu, najmi kingját'a kruu ra Nda Ntjaná xi tjihín kjuachánka.

⁹ Tunga b'ahá kama xi nkú ts'in tjit'a éheh Ntjaná:

Ni xi najmi kikié xuta ko najmi kint'é,

xi ndahachí najmi kjee n'enkjink'un,

kui nihí xi Ntjaná y'enda títjun,

ngandaha xuta xi incha tjohe Ntjaná.

¹⁰ Espirituhú Ntjaná y'ejña chjiná ni xi y'enda títjun Ntjaná. At'aha Espirituhú Ntjaná be sisin ngayjee ni xi tjin ko santaha ni xi 'yún nanka Ntjaná.

¹¹ At'aha, zyá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un xuta xi kj'ái? Nku tutuhú xuta xu'bo xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un. B'a ta ts'in najmi ch'a be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntjaná. Nku tutuhú Espirituhú Ntjaná be xi nkú ts'in ts'innkjink'un.

¹² Ngat'a ts'añá bi, nginkun Ntjaná nibáha Espiritu xi kin'ekjálhín, najmi asuntej ts'e. Ntjaná kitsjáná Espirituhú tu xi kamankjihinná kjuanda xi kitsjáná.

¹³ Kui niu xi chubai nk'ie nga bakuyái. Najmi n'echjén én xi bitjuhu kjuankjink'uhún xuta. Kjuankjink'un xi bitju nihí Espirituhú Ntjaná n'echjén. B'a ts'in 'miyaha ri xuta xi tijnajihín Espirituhú Ntjaná ni xi ts'e Espiritu.

¹⁴ Xuta xi najmi tjihín Espirituhú Ntjaná najmi ts'ínkjálhín ni xi ts'e Espiritu, at'aha tu a nihí máha. Najmi tjin nkú ts'in kama kamankjihín ra, at'aha nku tutuhú Espirituhú Ntjaná b'éjña chji niu.

¹⁵ Xi tijnajihín Espirituhú Ntjaná, kui xi mankjihín ni xi tjin. Tunga xuta xi k'oo najmi mankjihín á kj'ái ts'in ts'innkjink'uhún xuta xi tijnajihín Espirituhú Ntjaná.

¹⁶ At'ahā b'j ts'in tjit'a éhen Ntjaná:
 ¿Yá xi be xi nkú ts'in ts'innkjink'un Ntjaná?
 ¿Yá xi tsjányáha?
 Tunga ñá bi, n'enkjink'aán xi nkúhu Cristo at'ahā Espirituhu Ntjaná tijnajinná.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kikanéhe kó xá xi kikanéhe Apolo ajihin xuta ninku Corinto

¹ Jun já nts'e, najmi kama kinchjakoñu xi nkú ts'in nchjaka xuta xi tijnajihin Espirituhu Ntjaná. Kinchjako ninku xi nkú ts'in nchjaka xuta xi asuntee tjeñen ra, xi nkúhu xuta xi as'ai kuakatuts'ihin ra nga kuakakj'á éhen Cristo.

² Kintehe ni nga ni xi ndjá kuakuyánuu, tu ni xi najmi ndjáhá tsakuyánuu. At'ahā b'a k'un ntí xihí k'un, ntí xi tu ntáchikihí 'bi, xi najmi ma kjine ni xi ndjá. Kó santaha nd'ái najmi kje tjin danuu yjonuu tsa kamankjinnuu ni xi nanká tjin.

³ Asuntee y'a sanuu. Nk'ie nga tjin sa ajinnuu kjuanchini kó kjuachán, ¿a najmi asunteehe y'ahanuu? ¿A najmi b'ahá ts'in tintsu bogo xi nkú ts'in tjinu xuta asuntee?

⁴ At'ahā tjin xi: "An tjennkia Pablo", titsu kó tjin ngá xi: "An tjennkia Apolo", titsu. Nk'ie nga b'a t'in'o, ¿a najmi b'ahá t'in'o xi nkú ts'in xuta xi najmi be Ntjaná, xi najmi tijnajihin Espirituhu Ntjaná?

⁵ ¿Yáha Pablo? ¿Yáha Apolo? Tu já musuhú niu xi Ntjaná kits'inchjehen tu xi s'ejihinnuu. Nga nkúnkú kin'ej xá xi kitsjani Ntjaná.

⁶ Xi nkúhu tsa an y'entje yá tuu kó Apolo kikuñun, tunga Ntjanáhá xi kits'in nga kisá yóo.

⁷ Kui b'a maha, najmi xi b'entje yóo kó tá ndaha xi kuhun, tsa kui xi chánka. Nku tutuhú Ntjaná xi kits'in nga kisá yóo, kui xi chánka.

⁸ Xi b'entje kó xi kuhun yóo tu nku chubáha. S'echjihí nga nkúnkú xi nkú ts'in kits'inxá.

⁹ Nga nkúnkú makoi xinkí nga t'in'exát'ajihí Ntjaná. Jun xi nkú joyaha jñá xi ts'e Ntjaná xi jin t'in'exájin.

Jun xi nkú joyaha ni'yahá Ntjaná.

¹⁰ Xi nkú ts'in tijná kjuandaha Ntjaná xi kitsjana, an xi kama ndá maestru chjinejxó xi kingjájña tuts'in ni'yoo. Kó kj'ai ngá xi tjincha kjesintjen xjóho ni'yoo nd'ái, tunga ndahá ts'in kats'innkjink'un nga nkúnkú xi nkú ts'in ngjuaindjuko xjóo.

¹¹ At'ahā Jesucristo, kui xi tuts'in xjóho ni'yoo. Najmi ma s'ejna sa kj'ai tuts'in xjó nga xi ja kjijnóo.

¹² Asun tuts'in ni'yoo kama chjúsintjen xjó xi kamandakoho toonsine, kó a rá toontaba, kó a rá ndjjo tsjo k'un, kó a rá yáte, kó a rá ndji, kó a rá xka.

¹³ S'ejna chji xá xi kits'in nga nkúnkú xuta nistjin nga kuasehe Ntjaná ni xi kits'in xuta. At'ahā nd'í xi kj'uaí kui nistjin k'uejña chji xi nkú k'un xa xi kits'in nga nkúnkú xuta.

¹⁴ Xi kits'innda xjó xi kuichúkjuahá nd'iu, kui xi ts'innkjáihin chjihí.

¹⁵ Tunga xi kits'innda xjó xi k'uetihí nd'iu, kui xi ndyja ni xi kits'in, ndaha tsa tu kui kuankihí xi nkú maha xi nd'í bitujin.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga jun xi ninkuhu Ntjaná kó nga Espirituhu Ntjaná tijnajinnuu?

¹⁷ Tsa tjin xi ts'innkatsún ninkuhu Ntjaná, Ntjaná ts'innkje xi b'a ts'iuun. At'ahā tsje ninkuhu Ntjaná, kó jun bi, jun xi ninkuhu Ntjaná.

¹⁸ Najmi tu ch'a k'uanachaha yjoho. Tsa tjin ajinnuu xi b'a maha nga kui xi nkjink'un xi nkúhu já nkjink'un xi tjin asuntee, tu sa ní nku ndá xi najmi chumi nihi xi maha kats'in ma yjoho, tu xi b'a ts'in kuichú ma kjuaxihi nku xi nkjink'un.

¹⁹ At'ahā kjuankjink'un xi tjin asuntee, kui xi tu a nihi nginkun Ntjaná. At'ahā b'j ts'in tjit'a éhen Ntjaná: "Ntjaná ts'in nga tá kuihi kjuamañaha já nkjink'un jnejin."

²⁰ Kó b'j tá ts'in tjit'a ya: "Ntjaná be nga tu a nihi ni xi ts'innkjink'un já nkjink'un."

²¹ Kui b'a maha, najmi tu ch'a nk'a k'uasjehe yjoho ngat'ahā yá xi tjennki. Jun kich'o ngayjeñ ni xi tjin.

²² Pablo, Apolo kó Pedro, asuntee, kjuatik'un kó ngabayoo, ni xi tíma kó ni xi kama, ngayjeñ niu jun kich'o.

²³ Cristo y'anuu, kó Ntjaná y'ahá Cristo.

4

B'i ts'in kitsúya Pablo nkú tihin ra xaha já postru

¹ Kui b'a maha, já xi ts'inxát'ahá rá Cristo katumanuu jin nga chaseni, já xi kik'ai xaha nga kuakúya ni xi y'éjna 'ma Ntjaná nistjin nk'ie kó mjehe nga k'uejna chji nd'ái.

² Yahá nga xi 'bahí nku xá binchihí nga kixí ngjuajko xaha.

³ An bi najmi kjintahana tsa chasohó mí nihi xi nda kó tsa najmi nda títs'ian kó tsa nku ndá jue xi b'a ts'jin. Tá ndaha an najmi be xi nkú ts'in ts'innisihí rá yjoná tsa mí nihi.

4 Nda tjiya kjuankjintak'unna tunga najmi kuihi niu tsuhu ra tsa najmi tjenna. At'aha Ntjanaha xi basehe ni xi ts'ian.

5 Kui nga najmi tu chasehe ruu ya xi nda tits'in ko ya xi najmi nda tits'in kintehe ni nga kj'ua'i Nda Ntjaná. At'aha kuihi xi kuakúchji ni xi tjiña 'ma má jyuun ko k'uejña chji xi nkú ts'in tjintuyá animaha xuta. Kui nistjin Ntjaná nda ts'in kuinchjane xuta xi nkú ts'in kanéhe nga nkúnkú.

6 Jun já nts'e, Apolo ko yjona kuanchjanimiyahana tu xi chahanu nga najmi tjihin nga kuitjatihuu xi nkú ts'in tjit'a. Kui nga najmi tu chánka katumahannu yjonu ngat'aha xi tjennkiu ko as'ai najmi n'echjih ruu xinkuu.

7 At'aha, zya xi b'a titsu nga ji xi 'yún nda sai ajihin xuta xingisoo? Ngayjee ni xi tjihin tu kik'ahiri. Nk'ie nga tu kik'ahiri ni ni xi tjihin, za chuba chánkahá tin'esjeheni yjohi, xi nkúhu tsa najmi tu kik'ahiri ni ni xi tjihin?

8 Jun ja tjinnu ngayjee ni xi mjenuu. Ja kama nchinó. Ja tsichumo xi nkú joyaha já rej xi najmi ta machjehen ra jin. Mjena tsa já rej kjuaxi kamo kai, tu xi b'a ts'in ko jin sakút'ahani xannu nga ta kuatexumai.

9 At'aha b'a mana nga jin xi t'mini já postu Ntjaná kitsjante nga kama xi nkúhu já xi finije, xi jin nga n'ek'ien. Ntitsjee ko xuta tibe ni xi timat'ain.

10 Jin xi xuta chini t'mini at'aha Cristo n'exát'ahij, ko jun xi xuta nkjink'un kamo nga kis'ejhinu Cristo. Jin xi najmi tjinni nga'yún, jun xi tjinnu nga'yún. Jun nda ts'in ts'inkjáinnu xuta, jin ch'on ts'in ts'inkjáinni.

11 Santaha nistjin nd'ai kjintjá tiai ko santaha ni xi s'i najmi tísakúni. Najmi tjinni najyun, tibich'onjinni ko chuba tinimasún ní.

12 Jin kjineni yjoni. Ch'on tsuni xuta, tunga binchintjái ní xi b'a tsuni tu xi Ntjaná nda ts'inkohó ra, ndaha tsa b'a titsu. Tjennki unkienj xuta, tunga n'e chúkua ní.

13 Ch'on ts'in nchjayaneni xuta, tunga én ndahá n'ek'óyahij xi b'a tsuni. Ja tsichu maj xi nkúhu stjé ajihin xuta asuntee, xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjih ra. B'a timat'ain santaha nistjin nd'ai.

14 Najmi tib'etanu ni xu'bj tsa tu xi tsjahanu kjuasuba. Tib'et'a nina ni xu'bj tu xi tisanijahanu jun xi ntina xi tjona.

15 At'aha ndaha tsa s'enuu te mi xi kuakúyanu éhen Cristo, tunga najmi nkjihin na'mi xi s'enuu. An tsichu ma xi nkúhu tsa na'minu nga y'enjimínuu én nda tsuhu Cristo Jesu, kui xi kits'ink'iéntu tik'unnu.

16 Kui b'a maha, tibankihinu nga chase chubayahanu tu xi b'a ta n'ehenu.

17 Kui kjuaha nga tits'inkjisehenu Timoteo, xi ta kik'áts'ehé Nda Ntjaná. Kui xi xi nkú joyaha ntina xi tjona, xi ma 'yún k'an. Ts'inkj'áitsjennu xi nkú tits'ian nga tits'inxát'aha Cristo Jesu, xi nkú ts'in bakuya ngayjee njiku xi jin tu má xi tjehen ni.

18 Tjin xi chuba tibasin títjuhún ajinnu at'aha b'a titsu nga najmi kfinsenu.

19 Tunga tsa Ntjaná mjehe, kfinsé xatinu ko skue najmi tu nkú titsu jóo. Ta skue nkú tu nk'a xaha xi b'a tijncha tsu.

20 Nk'ie nga Ntjaná batéxumaha xuta, ni xi ts'in xuto bakúchji nga Ntjaná batéxumaha, najmi ni xi tsu.

21 zMá nihi xi mjenuu? zA nk'ie nga kfinsenu, ndjá ts'inkonu? zA ra tu sahá kjuatjo kfinkonu ko njmakjua kuasenu?

5

B'i ts'in tsasehe Pablo kjuaha nda xi tijnajihin xuta njiku Corinto

1 Kjuaxi nga tinu'ya nga tijnajinnu nku xi ta kuihi najihun tijnako, ni xi ta santaha xuta xi najmi be Ntjaná najmi ts'in.

2 zNkú ts'in nga tsjo tímahanu xi nkú ts'in tifi njiku? zA najmi tjihin ni nga k'ue babanu ngat'aha ni xi timo ko najmi ta k'uaitehe ruu nga k'uejñajinnu nda xi b'a tits'in?

3 Ndahá tsa kjin tijnanu tunga animanahá tintsabajiu. Kui nga b'a mahana xi nkúhu tsa tijnajinnu. Ko xi nkúhu tsa tijnajinnu, ja b'a kixian nga najmi nda tjin ni xi tits'in ndo.

4 Nk'ie nga kama njaku xi nkúhu tsa an kúatejñajinnu ko ta k'uejñajinnu nga'yuhun Nda Ntjaná Jesu, ngajoho Nda Ntjaná Jesu

5 n'ekjas'ohon ndaindo nda xi b'a tits'in. B'a ts'in katatsuhun yjoninte ngatitsuhun tu xi n'ek'ankihi animaha ndo nistjin nga k'ua'i ngáha Nda Ntjaná Jesu.

6 Ngat'a ts'e xi nkú ts'in tintsu, znkú ts'in nga tsjo tímahanu nk'ie nga tin'ekjohoon nda xi b'a tits'in? zA najmi yanú nga kutin na'yu san ts'insanye na'yu njikuon?

7 Ngatitsuhun ndo, kui xi nkú joyaha na'yu san. Tits'inkatsinnu ngatitsuhun. Chjúxion ndo xi nkú ta ts'in xuta xi ntjehe judio tjejen ra nga kjexin na'yu soon kintehe ni nga k'uasje

S'í Pascuá. At'ahá Cristo ja k'ienntjái ngandaná, kui xi ch'utsankahá S'í Pascuaná kō jun xi nkú joyaha na'yu tsetse xi najmi tá t'jihin rá na'yu san.

⁸ Kui b'a maha, n'esjekohoná S'íu n'inkuan xi najmi t'jihin na'yu san. Kui xi tsuhú rá nga najmi tá kas'ejnajimá k'juangk'axin kō k'juach'onk'un. Tú sa ní je kas'eyaná kō naxu.

⁹ Xujun xi ja kits'inkjinnuu b'a kixinnuu nga najmi tú n'engujinkoo yjonuu xutá xi fantuko jminchjin nga najmi kjee bixan.

¹⁰ Tunga najmi xutá xi najmi behé Nt'ianá kinchjajihin nga b'a kixian. Tá ndaha xi 'yún mjehe toon, tá ndaha xi ts'in ndyjé, kō tá ndaha xi ts'intsjohō nt'ia xi ntsja xutá ts'índaha. At'ahá tsa najmi kuintsujajihun xutá xi b'a ts'íun, t'jihin ní nga kuitju eí asuntee ma.

¹¹ Nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a kixinnuu nga najmi tú n'engujinkoo yjonuu xi ch'ubá já nts'eé ts'in ma yjohō tunga jminchjihin fantuko ngá, kō tsa xi 'yún mjehe toon, kō tsa xi ts'intsjohō nt'ia xi ntsja xutá ts'índaha, kō tsa xi nch'ja én ch'on tsu, kō tsa xi ma ch'j, kō tsa xi ndyjé ts'in. Xi ch'ubá já nts'ehé ts'in ma yjohō tunga b'ahá ts'in ngá, santaha níñu najmi tú chineko.

¹² At'ahá an najmi t'jehenna nga kuasehe tsa t'jehen jé kō tsa najmi t'jehen jé xutá xi najmi n'inku nch'jaha rá. Tunga máha jun, ¿a najmi t'jihin ní nga chasohō ní xi t'ima aya n'inku?

¹³ Kui nga t'iyú t'jennkihinu ndá ngatitsuun. Xutá xi najmi n'inku nch'jaha rá bi, Nt'ianá t'jehen rá nga kuasehe tsa t'jehen jé kō tsa najmi t'jehen jé.

6

B'í ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in t'jihin nga s'enda nku k'juasti ajihin xutá ninku

¹ Tsa k'juasti sakúkohō xinkjín já nts'eé, ¿á ma k'un fisehe rá já jue xi najmi benkjúhun Nt'ianá tú xi k'uéndaha k'juaha, antehé ní nga xutá xi s'ejihin Nt'ianá nguaisehe rá?

² ¿A najmi yanú nga xutá xi s'ejihin Nt'ianá kuasehe ní xi nda kō tsa xi najmi nda xi kits'in xutá xi t'jin asuntee ndyjun nkinj? Tsa jun xi b'a n'oo, ¿nkú ts'in najmi kamanuu k'uéndahanu nku ní xi najmi 'ni t'jin?

³ ¿A najmi yanú nga tá santaha nt'itsjee chasehé mí níhi xi kits'in? Kui nga t'jihin nga kamahaná k'uénda k'juasti xi sakúná asuntee.

⁴ Kui nga tsa t'in'ekokjuahanu xinkju ngat'aha k'juasti xi t'jin asuntee, ¿á já xi najmi yankjúhun ajihin xutá n'inku t'bankisehe ruu nga k'uéndaha k'juanuu?

⁵ B'a t'ixinnuu tú xi kama subahanuu. ¿A najmi t'jihin ajinnuu nku xi nkjink'un, xi kamaha k'uénda k'juá xi t'jinkohō xinkjín já nts'eé?

⁶ Tú sa ní nginkun já xi najmi s'ejihin Nt'ianá t'jinha ts'ínkokjua xinkjín já nts'eé.

⁷ Nga tá juhun t'jinkonuu k'juasti xinkju tsuhú rá nga ja t'indyajinnuu. ¿A najmi tú sahá t'in'e ch'ukjuahanu ní xi najmi b'a t'jin xi t'in'enu? ¿A najmi tú sahá t'ba'inte'enu nga n'ehenu ndyjé?

⁸ Tunga tá juhún ní t'in'ó ní xi najmi b'a t'jin kō ndyjé. Najmi xutá xi k'jái xi b'a t'in'ohō. Já nts'ehé ní xi b'a t'in'ohō.

⁹ ¿A najmi yanú nga xutá xi najmi naxu ts'in nginkun Nt'ianá, kui xi najmi kama k'juas'enjin nga Nt'ianá kuat'exumaha? Najmi tú ch'anachohō yjonuu. Xi fantuko jminchjin nga najmi kjee bixan, xi ts'intsjohō nt'ia xi ntsja xutá ts'índaha, xi najmi benkjún k'juabixahan, já nō ya,

¹⁰ xi ts'in ndyjé, xi 'yún mjehe toon, xi ma ch'j, xi ch'on ts'in nch'jane xutá, kō xi b'anachahá xutá nga kje'áha ní xi t'jihin, ngayjee xi b'a ts'in najmi kama k'juas'enjin nga Nt'ianá kuat'exumaha.

¹¹ Kui ní xu'b'j kits'in k'ua xi t'jin ajinnuu n'istjin nk'ie, tunga nd'aj ja kisanéjnnuu. Nt'ianá ja k'ikj'áts'enu. Ja naxu tsichomo nginkun Nt'ianá ngat'ahá ní xi kits'in Ndá Nt'ianá Jesucristo kō ngat'ahá Espirituhú Nt'ianá.

B'í ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Nt'ianá ts'e yjonintena

¹² "Ma ts'ian tú mí níhi ní", tsu xutá. B'a t'jin, tunga najmi ngandanáá ngatentee níu. Ndaha tsa ma ts'ian tú mí níhi ní, tunga najmi tsjantéhé rá tsa t'jin nku ní xi k'jé'yúnna nga ts'ínts'ena.

¹³ "Nichinee kants'á t'jehen rá kō kants'á t'jehen rá nichinee", tsu xutá kō b'a t'jin k'jáihin, tunga Nt'ianá ts'íinkatsún nga joó níu. Najmi kui xáha yjonintena tsa tú ch'ubá súntukonáá xinkjá. T'j'ña ní tú xi Ndá Nt'ianá kama ts'ehe kō tú xi ts'íihin xáha Ndá Nt'ianá.

¹⁴ At'ahá nga'yúhun Nt'ianá kits'inkj'áiyakohō Ndá Nt'ianá ngabayoo, kō ná bi, nga'yúhun tá ts'íinkj'áiyakoná ngabayoo.

¹⁵ ¿A najmi yanú nga nku te n'inku nga nkúnkú jun kō nga n'inku kui xi yjonintehé Cristo? ¿A nda t'jin tsa nku te n'inkuhú Cristo kamangujinko nku naská? Najmi. Ndaha tsa mí yjehe.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínko nku naská, kui xi nkuhú bichú mako yjonintehé naskóo? At'ahá b'j ts'in t'j'á ehén Nt'ianá: "Nkuhú yjoninte kujichú ma nga joó."

¹⁷ Tunga xi nkuhú ts'ín mako yjoho Nda Ntjaná, kui xi nkuhú bichú mako Espirituho Nda Ntjaná.

¹⁸ Kui nga týj t'axihín ruu ngayje tikjá ni xi ts'ín nga chubá fantukohó xinkjín xuta. Tu má ngatitsuhún ni xi ts'ín xuta najmi fas'enjin yjonintehe, tunga xi chubá fantukohó xinkjín, kui xi ts'ín nku ngatitsun xi ts'ín chuntí yjonintehe.

¹⁹ ¿A najmi yanú nga yjonintenuu xi ninkuhú Espiritu Santo xi tíñajinnuu, Espiritu xi kitsjánuu Ntjaná? Najmi tá ts'ajuhunnu yjonuu.

²⁰ At'ahá kis'echjintjainuu nga kich'atsenuu. Kui nga chankjúnkohonu yjonintenuu Ntjaná.

7

B'j ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nga k'úéntuko xinkjín xuta

¹ Kuinchjako ma ngánuu nd'ái ngat'ahá ni xi kichasjaiyanú nga kin'e nibánú xujun. Nda tjin tsa nku nda najmi kuixan.

² Tunga tu ngat'ahá ní nga ma mjehe nga chubá kjúántukohó xinkjín xuta, kui nga tu sahá kat'entukoho chjuún jáx'iun ko nga jminchjún kas'ehe x'in.

³ Xi tí'mi x'in najmi tu kat'échoho yjoho chjuúhún nga kjúájñako, ko xi tí'mi chjuún najmi tu kat'échoho yjoho x'ihín nga kjúájñako.

⁴ At'ahá xi tí'mi chjuún najmi tá kui batéxuma subahá rá yjoho. Ko ní x'ihín batéxumahá yjoho. B'a tá tjin ts'e xi tí'mi x'in. Najmi tá kui batéxuma subahá rá yjoho. Ko ní chjuúhún batéxumahá yjoho.

⁵ Najmi tu b'ech'ohoo yjonuu xinkju, nku tutuhú tsa tse mjenuu chubakoo Ntjaná. Tunga t'endako tíjunnú xinkju tu xi tu chubahá nstjin najmi chjúngajnuhunú xinkju, askahan chjúngajnu ngáhanu xinkju. At'ahá tsa najmi chjúngajnu xinkju, kjút'ayák'unnuu ndanindoo nk'ie nga najmi kama 'yúhunnuu.

⁶ Tíb'ejná ndáinu tsa b'a n'oo. Najmi kjuá'yún títs'ihinnuu kui nij.

⁷ Mjena kai tsa ngatentee xuta k'úentu suba xi nkúhu an, tunga kj'ái kj'áihí kjuanda xi kitsjáná Ntjaná nga nkúnkáá. Najmi tu nku chubá kjuanda xi kik'ainá.

⁸ Ngat'a ts'e xi najmi kjee bixan ko jminchín xi ja k'ien x'ihín, b'a tíxian nga nda tjin tsa k'úentu suba xi nkúhu an.

⁹ Tunga tsa najmi kama 'yúhún nk'ie nga mjehe nga chjúngajnu, tu sahá incha katixan. At'ahá tu sahá nda tjin nga kuixan tsa ch'on ts'ín kuinchja animahá.

¹⁰ Ngat'a ts'e xi ja tsixan títsjahá kjuatéxuma xu'bj, kjuatéxuma xi najmi an ts'an, xi Nda Ntjaná ts'e. Xi tí'mi chjuún najmi tu kat'éjña x'ihín.

¹¹ Tunga tsa ni xi túb'ejnáha x'ihín, najmi tá katixahan ko tsa kanchjakonda ngáha. Ko xi tí'mi x'in najmi tu kat'éjña chjuúhún.

¹² Ngat'a ts'e xi tíntuko xinkjín nga s'ejihín ko xi najmi s'ejihín Ntjaná, an xi b'a tíxihín, najmi Nda Ntjaná xi b'a ts'ín tíbatéxumahá. Tsa nku nda nts'eé tíñahá chjuún xi najmi s'ejihín Ntjaná ko tsa yuhu chjuúhún nga k'úéjñakoho, najmi tu kat'éjña.

¹³ Ko tsa nku tachjuún tíñahá x'in xi najmi s'ejihín Ntjaná ko tsa yuhu x'ihín nga k'úéjñakoho, najmi tu kat'éjña.

¹⁴ At'ahá nda xi tí'mi x'in xi najmi s'ejihín Ntjaná, fáts'ehe Ntjaná tu ngat'ahá chjuúhún xi s'ejihín. Ko tachjuún xi najmi s'ejihín Ntjaná, fáts'ehe Ntjaná tu ngat'ahá x'ihín xi s'ejihín. Tsa najmi b'a maha niu, najmi je ntíhí nginkun Ntjaná. Tunga nd'ái Ntjaná ja ts'e ntíhí.

¹⁵ Tunga tsa xi najmi s'ejihín Ntjaná mjehe k'úéjña xi s'ejihín, tsa x'ihín ko tsa chjuúhún maha, najmi tíhín kjuá'yún nda nts'eé ko a rá nichjáa nga k'úéjñako xi najmi s'ejihín Ntjaná. At'ahá Ntjaná mjehe nga s'ená kjuajyu nga kuintsubáá.

¹⁶ At'ahá, ¿nkú n'e yahani ji xi tí'mihi chjuún tsa kuinjnehi x'ihín? ¿Ko nkú n'e yahani ji xi tí'mihi x'in tsa kuinjnehi chjijhín?

B'j ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ja játs'ená Ntjaná, kui xi 'yún chjijhí rá

¹⁷ Tunga tíhín ni nga kat'entu nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín kitsjáha Ntjaná ko kat'entu xi nkú ts'ín tíntu nk'ie nga Ntjaná kinchjahá nga kjuáts'ehe. Kui kjuatéxuma xu'bj xi tsjahá ngayjee xuta ninku.

¹⁸ Xi Ntjaná kikj'áts'ehe nk'ie nga ja kin'ehe ni circumcision, najmi tu katjántaha rá yjoho. Ko xi Ntjaná kikj'áts'ehe nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circumcision, najmi tu kats'ín ni circumcision.

¹⁹ Najmi chumi ni ts'ihín tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circumcision. Nk'iehé nga n'etjusaán kjuatéxumahá Ntjaná, kuíhí xi chjijhí rá.

²⁰ Kat'entu saha nga nkúnkú xuta xi nkú ts'ín tíntu nk'ie nga Ntjaná kinchjahá nga kjuáts'ehe.

²¹ Tsa ja tsatéñahi jóo nk'ie nga kikj'áts'ehi Ntjaná, najmi tú fantaha ri yjohi. Tunga tsa tsákú nuyáhi nga kama ndáhi yjohi, b'a n'ei.

²² At'aha xi kich'ats'e nk'ie nga Ntjaná kikj'áts'ehi, kui xi ja ndáhi yjohi nginkun Nda Ntjaná. B'a ta tjin ts'e xi ndáhi yjohi nk'ie nga Ntjaná kikj'áts'ehi. Kui xi xuta musuhu Cristó nd'ai.

²³ Tse chji xi kis'echji nga kich'atsenuu, kui nga najmi tú xuta musuhu xuta n'e mahanu yjonuu.

²⁴ Kui b'a maha, já nts'e, xi nkú ts'in tintsuboo nk'ie nga Ntjaná kitsúyanuu nga kjuáts'enuu, b'a ts'in tintsuba sahanu nginkun Ntjaná.

B'i ts'in basehe Pablo ngat'a ts'e tsa kuixan xuta ninku ko tsa najmi

²⁵ Ngat'a ts'e xi tjña xunkú najmi tjinna nku kjuatexuma xi kitsjá Nda Ntjaná xi tsjaha. Tunga xinyahánuu xi nkú ts'in ts'innkjihin k'an. At'aha Ntjaná tsase njmana nga kits'in mana nku xi ma n'e s'ejihin ni xi tsu.

²⁶ B'a mana nga nda tjin nga kat'entu saha xuta xi nkú nga ts'in tjintu tú ngat'aha kjuanjima xi tjin nd'ai.

²⁷ ¿A tjñahi chjuún? Najmi tú binchisjái nyái xi nkú ts'in k'úéjñai. ¿A najmi tjihin chjuún? Najmi tú binchisjái nyái nga kuixain.

²⁸ Tsa tibixain, najmi ngatitsun tin'ei. Ko tsa nku takjin xunkú tibixan, najmi ngatitsun tits'in. Tunga xi kuixan s'ehi kjuasti xi tjin asuntee. An bi, najmi mjena tsa kuitjiiun kui niu.

²⁹ Jun já nts'e, ni xu'bi xi mjena xinnuu. Tú chubaha njstjin tjña sa. Kui nga njstjin xi ndyja saha, xi tjihin chjuún kats'in xi nkúhu tsa najmi tjihin.

³⁰ Xi tintá kats'in xi nkúhu tsa najmi tintá. Xi tsjo tjihin kats'in xi nkúhu tsa najmi tsjo tjihin. Xi tib'atse tsa mí nihi, kats'in xi nkúhu tsa najmi kui ts'e niu.

³¹ Ko xi tits'inchjén tsa mí nihi, kats'in xi nkúhu tsa najmi kui niu xi 'yún chji. At'aha ndyja asuntee xi týaa nd'ai.

³² Mjena nga najmi kjuántaha ruu yjonuu. Xi tjña xunkú, kui xi ni xi ts'e Nda Ntjaná fantaha ra yjohi ko xi nkú ts'in ts'jin ni xi tsjohi Nda Ntjaná.

³³ Tunga xi tjñaha chjuún, ni xi tjin kui xi fantaha ra yjohi ko xi nkú ts'in ts'jin ni xi tsjohi chjuún.

³⁴ B'a ts'in najmi nkúhu ni xi kjintaha ra. Nku tachjuún xi najmi tjihin x'in ko a ra takjin xi tjña xunkú, kui xi fantaha ra yjohi ni xi ts'e Nda Ntjaná ko xi nkú ts'in kama je yjonintehe ko anjmaha. Tunga tachjuún xi tjñaha x'in, ni xi tjin kui xi fantaha ra yjohi ko xi nkú ts'in ts'jin ni xi tsjohi x'ihin.

³⁵ Ngandanuu b'a tixihinnuu. Najmi mjena tsa ch'a ts'ink'anjinuu. Mje nina nga nda n'e kuintsuuboo ko n'ekjas'en sisihun yjonuu Nda Ntjaná.

³⁶ Tsa tjin xi b'a maha nga najmi tits'intjusunko ni xi y'endako takjin xi ja tjindakoho, ko tsa ja tifa núhu takjin ko b'a maha nga tú sahá nda tjin nga kuixanko, kats'in xi nkú ts'in tíma mjehe. Katixan. Najmi ngatitsun niu.

³⁷ Tunga xi tjínkúhu k'un nga najmi kuixan ko chúkjuaha ts'in jnenta yjohi nga chjuún ma mjehe, ko ma 'yúhún nga b'éch'ohi yjohi, ko ja kits'innkjink'un sisin nga tú sahá nda tjin nga najmi kuixan, nda tjin nga najmi kuixan.

³⁸ Kui b'a maha, xi kuixankoho xi tjindakoho, nda ts'jin. Tunga 'yún nda tjin sa ni xi ts'jin xi najmi kuixan.

³⁹ Nku tachjuún xi tjñaha x'in, kui xi tjit'a'yúnko x'ihin nk'ie nga tjña sa. Tunga tsa kuayá x'ihin, kama ndai ngáha ra yjohi ko kama k'úéjñako ngáha xi mjehe, tsa nku xi ta s'ejihin Ntjaná k'úéjñako.

⁴⁰ Tunga b'ahá xian nga 'yún nda ts'in k'úéjña tsa najmi ta k'úéjñakoho x'in. B'a ts'in ts'innkjihin k'an ko ndzjen mana nga ta tjñajinna Espirituhu Ntjaná nga b'a tixian.

8

B'i ts'in tsakúya Pablo ngat'a ts'e nichine xi chje 'baihi ntia xi ntsja xuta ts'innnda

¹ Kuinchjako ma ngánuu nd'ai ngat'a ts'e nichine xi chje 'baihi ntia xi ntsja xuta ts'innnda. Ja yaá nkú tjihin ra ngat'a ts'e kui ni. Tunga ni xi be xuta, kui xi ts'in ngak'uhun. Kjuatjoo bi, kui xi tsjá nga'yúhún xuta.

² Xi b'a maha nga be tsa mí nihi, kui xi najmi kjee be xi nkú ts'in tjihin nga skué.

³ Tunga xi tjohi Ntjaná bi, Ntjaná be yáha xuta xu'bo.

⁴ Kui b'a maha, ngat'a ts'e tsa ma chine nichine xi chje kik'aihi ntia xi ntsja xuta kits'innndaha, yaá nga ntia xu'bo najmi chumi ni chjih ra ko nga nku tutuhú maha Ntjaná. Najmi tjin sa kj'ai.

⁵ Kjuaxi nga tjín nk'a ján kò t'anankiü xi ntjã tsuhü xutã, kò santaha nkjin maha xi 'mi ntjã kò nkjin maha xi chubã yankjúhún.

⁶ Nã bi, nku tutuhú maha Ntjãaná. Kui xi Ntjã Na'miü xi kits'ímda ngayjee ni xi tjín kò at'ahã mjehe kui nga tintsubahanã. Kò tã nku tutuhú maha Nda Ntjãaná, kui xi Jesucristo xi ngat'ahã tjihin ni xi tjín kò xi ngat'ahã tintsubahanã.

⁷ Tunga najmi ngatenteehe xutã be ni xu'bj. Tjín xi ja kama nkahã ntjã xi ntsja xutã ts'índaha. Tsa xutã xu'bo kjine nichine xi chje kik'ajihí ntjõ, tã sa b'ahã tsu ngã kjuankjintak'uhun nga ja chuntí kama nginkun Ntjãaná, at'ahã najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun.

⁸ Kjuaxi nga najmi ngat'ahã ni xi chineé binchúk'un tiñahaã Ntjãaná. Najmi 'yún nda kama saã tsa chjineé kò najmi 'yún ch'onk'un kama saã tsa najmi chjineé.

⁹ Tjñã ndáinu ni xi ma chino, tunga chasenú nga ni xi chino najmi ts'índnyajihin xutã xi najmi ndjá tjincha.

¹⁰ At'ahã tsa nku xi najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun skuëhi ji xi ja yai ni xu'bj nga kabinchin nku ante má yankjún ntjã xi ntsja xutã kits'ímdaha kò nga tíchinei ni xi tjín yo, çã najmi kohó kui kama k'un kjine ni xi chje kik'ajihí ra ntjã xu'bo?

¹¹ B'a ts'ín ngat'ahã ni xi yai ndyjãha ndã nts'eé xu'bj xi najmi ndjá sjñã, xi Cristo k'ienntjãhi.

¹² Nk'ie nga b'a ts'ín tín'ekatsúnjiun kjuankjintak'uhun já nts'eé xi najmi ndjá tjincha, ngatitsun xi tífi kontrahã já nts'eé tín'o kò tã xi tífi kontrahã Cristo.

¹³ Kui b'a maha, tsa ngat'ahã nichinena títs'inkijnejihinna ngatitsun ndã nts'eé, tã sahã ndaha nku nstjin najmi tã kjinehena yjo, tã xi b'a ts'ín najmi ts'inkijnejihinna ngatitsun ndã nts'é.

9

B'i ts'ín tsasintjai yjohõ Pablõ nga kjuaxi nga ndã postru

¹ ¿A najmi kamahã ts'ian ni xi ts'ín nku ndã postru? ¿A najmi ndã postrunã? ¿A najmi tunkáhã kikiëkohona Nda Ntjãaná Jesu? ¿A najmi juhún nga chjihí xá xi títs'ian nga Nda Ntjãaná títs'in xáha?

² Tã ndaha tsa tjín xi najmi ts'ínkjãhín nga an xi nku ndã postru, tunga jun tjihin nga n'ekjáínnú. At'ahã nd'ají nk'ie nga s'ejinnü Nda Ntjãaná, kui niü xi bakúchji nga kjuaxi nga an xi nku ndã postru.

³ B'i ts'ín básintja yjonã nginkun xutã xi b'aya xána.

⁴ ¿A najmi kamahã n'ekjáíhín an kò Bernabe ni xi chjineí kò ni xi s'j'?

⁵ ¿A najmi kamahã nga s'ejñani chjuún xi s'ejlhín Ntjãaná, xi tsjékonj nga kuinimaj xi nkú incha ts'ín já postru xingisoo kò já nts'eé Nda Ntjãaná kò Pedro?

⁶ ¿A tã nkuhú an kò Bernabe tjihinni nga n'exái tã xi sakúhunj ni xi machjénni?

⁷ Nku ndã jun, çã kuihí b'ëchjí ni xi fet'ahã nga ts'ín xáha? Xi b'entje tuntsjajé, ¿a najmi kjinehé tuu? Xi kunntã chutsanka, ¿a najmi yohó sakút'ahã ni xi kjineé?

⁸ ¿A kjuankjintak'un ts'ahán tíb'asjéhena ni xi tíxian? ¿A najmi b'ahã tã ts'ín tjít'a kjuatéxumoo?

⁹ At'ahã b'a ts'ín y'é'ta Moise xujun kjuatéxumoo: "Najmi tã tsa b'e'ohoo turu tã tã xi najmi kjinehe tunjñu nk'ie nga títs'ínxã nga tíbitjá tunjñu." ¿A turuhú kjintãha ra Ntjãaná?

¹⁰ ¿A najmi ngandanáhã b'a kitsú? Jõhõn, ngandanã b'a ts'ín kis'et'aha kjuatéxumoo. At'ahã xi bakján t'anankiü kò xi bitjã tunjñu, kui xi tjihin nga kúyahã nga tã sakút'ahã chõn.

¹¹ Kui kjuãha, tsa jin tíb'entjeheni ajinnü ni xi ts'e Ntjãaná, çã tsehã ni xi tíbinchij tsa tã sakút'ani chuba chãhan ni xi tjinnü ei asunntej?

¹² Tsa kj'ají ma sakút'ahã ni xi tjinnü, çã najmi 'yuhún tsuhunj nga sakút'ani ni xi tjinnü? Kamani kuinchií, tunga najmi b'ahã tín'ei. Ni xi n'e ní, n'e chúkjuají ngayjee ni xi mat'ajin tã xi najmi chumi ni k'uéch'ohõ ra xutã én nda tsuhü Cristo.

¹³ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínxã ninku kjine ni xi masún ninku kò xi ts'ínxát'a nãchan chje tã sakút'ahã yjohõ chü xi n'ek'ien yo?

¹⁴ B'a tã ts'ín y'enda Ntjãaná nga xi b'énijmí én nda tsuhü, én xi k'uénijmí k'úéntuhu. Yo sakúhu ra ni xi kjine.

¹⁵ Tunga an ndahachí najmi tíbankia ni xi tjihin nga kanéna kai. Kò tã ndaha najmi títs'innnú tã tã xi ni k'ujihín. Tã sa nínda tjín tã kuayá kintehe ni nga tã nku k'ujihína ni, at'ahã tsjo tjinna nga najmi chumi ni tíbaina.

¹⁶ Nk'ie nga tíb'énijmí én nda tsuhü Jesucristo, najmi kui kjuãha tsa nk'a k'uasjéhena yjonã. At'ahã ja tjínena nga b'a ts'ian. ¡Nimã rú ts'ihinna tsa najmi k'uenijmí én nda tsuhü Jesucristo!

¹⁷ Kui b'a maha, tsa xá an mjehena k'uenjímíhina én nda tsuü, ts'inkjáihín chjína. Tunga tsa tjinena nga k'uenjímíá, a xá xi kik'aihína títs'ian ma.

¹⁸ Kui nga, ¿mí chjíhi xi ts'inkjáihín rá ma? Chjína nga najmi f'achjá nga b'enjímíá én nda tsuhü Jesucristo kó nga najmi bankia ni xi kanéna ngat'ahá nga tib'enjímíá én nda tsuü.

B'i ts'in kitsüya Pablo ni xi ts'in nga ts'in xáha

¹⁹ Ndaha tsa ndáina yjona, tunga jahá kits'in ma yjona nku ndá musuhü ngayjee xuta, tu xi b'a ts'in nkjin xuta ts'in ngana sahana nga kuakj'á éhen Cristo.

²⁰ Ajihín xuta xi ntje judio tjeheh rá b'a ts'ian xi nkú ts'in xuta xi ntje judio tjeheh rá, tu xi ts'in nganahana kui xuto. Ndaha tsa an najmi tijnanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise, tunga ajihín xuta xi tijnanehe kjuatéxumoo b'a ts'ian xi nkú ts'in xi tijnanehe kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana kui xuto.

²¹ Ajihín xuta xi najmi tijnanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'eheh Moise b'a ts'ian xi nkúhu tsa kó an najmi tijnanena kjuatéxumoo, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi tijnanehe kjuatéxumoo. Tunga najmi tijná t'axihín rá kjuatéxumaha Ntjáná, at'ahá kjuatéxumaha Cristo tijnajihín.

²² Ajihín xuta xi najmi ndjá tijncha nginkun Ntjáná b'a tá ts'in ts'in ma yjona, tu xi ts'in nganahana xuta xi najmi kje ndjá tijncha. Ts'in ma yjona xi nkú k'un ngayje tikjá xuta tu xi tjin xi k'uankihi.

²³ B'a títs'ian at'ahá xáha én nda tsuhü Jesucristo títs'ian kó tu xi tá sakúhuna kjuanda xi tsjá.

²⁴ ¿A najmi yanú, nk'ie nga nkjin maha xi bangatsanka, nkuhú xi ts'in ngana? Kui nga tjuütsanka sisihinnu tu xi kama n'ekjáihín ruu chji xi k'uaína.

²⁵ Kó xi b'enda yjoho nga tsúton, nkjin ni xi b'éch'oho yjoho. B'a incha ts'in tu xi kama ts'inkjáihín rá nku chji xi batsun. Tunga ná bí, tib'endaá yjona tu xi n'ekjáihín ráá nku chji xi najmi mahá batsun.

²⁶ An bí, najmi tibangatsanka xi nkúhu xi chubá tibangatsankahá kó najmi tikjan xi nkúhu xi chubá tib'éjin séhén.

²⁷ Tu sa ní títsjaha kjuanjima yjonintena kó títs'ink'a níyá, tu xi najmi ndyjahana an xi y'enjímíhi xuta xingisoo.

10

B'i ts'in tsaküya Pablo nk'ie nga kits'inchén ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio

¹ Jun já nts'e, najmi mjena nga n'echayo ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio. Ngayjee y'ema kintehe nintü xi kitsjáníyaha kó ngayjee j'atikjá ntáchak'uun.

² B'a ts'in ngayjee nkuhú kamakoho Moise nga kisaténtájin nintü kó ntáchak'uun.

³ Nkuhú nichine xi kitsjáha Ntjáná incha kikjine ngayjee

⁴ kó nkuhú ntá xi kitsjáha Ntjáná incha kik'i ngayjee. Incha kik'i ntánijua xi tsitjuhu nku naxi xi kitsjáha Ntjáná. Kui naxiü xi Cristo kó kui naxiü xi kitsjenkoho.

⁵ Tunga ndaha tsa b'a kama, najmi kisasihín Ntjáná xi nkú ts'in y'entu nkjin xuto. Kui kjuaha incha k'ieheh ante kixiü.

⁶ Ni xi kamat'ain xuta xu'bo kis'ejña chubayaná, tu xi najmi n'e mjehená ni xi najmi nda xi nkú ts'in kits'in mje xuta xu'bo.

⁷ Najmi tu n'etsjoho ntjá xi ntsja xuta ts'ínnda xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo, xi nkú ts'in tjit'a éhen Ntjáná: "Y'entu xuta nga kikjine kó kik'i kó askahan incha tsisintjen nga kitenki tsjo."

⁸ Najmi tu chubá suntukonáá xinkjá xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'ieheh kan jan mij nga nkuhú njstjin sa.

⁹ Najmi tu chjut'ayák'aán Nda Ntjáná xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'ieheh nga kikjinehe rá ye.

¹⁰ Najmi tu chubayanó Ntjáná xi nkú kits'in k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha nga ntísje xi ts'ínkje xuta kits'ínk'ieheh rá.

¹¹ Ni xu'bjí xi kamat'ain ntje cháha xuta judio, kui xi kis'ejña chubayaná. Xujun éhen Ntjáná kis'et'a niü tu xi tsjáníyahaná ná xi tintsubaá nd'aj njstjin xi fekuü.

¹² Kui b'a maha, xi ts'ínkjink'un nga najmi kujjenkenki, kakuhun yjoho tu xi najmi kujjenkíhi.

¹³ Ni xi tímát'on nga tíchjut'ayák'unnü najmi ts'ati sa nga ni xi mat'ain xuta. Ma ma 'yún tak'aán Ntjáná. Najmi tsjánte tsa 'yún chjút'ayák'un sanü nga kj'uaínenuu nku ni xi najmi kujchjúkjuanuü. Tsjáníyá nínuu xi nkú ts'in kujtjunkihihi nk'ie nga chjút'ayák'unnü, tu xi b'a ts'in n'e chúkjuahanu ni xi njbanenuu.

¹⁴ Já nts'ená xi tjona, kui nga tankín t'axihín ruu ntjá xi ntsja xuta ts'ínndaha.

¹⁵ Tíhchjakonüü xi nkúhu xuta xi be ni xi ts'in. N'enkjink'un sisiun ni xi tíximnüü.

¹⁶ Nk'ie nga 'yaá binu nkjúun nga 'bajihí máb'achjihí Ntjáná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín jinihi Cristo? Kó nk'ie nga chineé nínkuun xi bakjanyaá, ¿a najmi nkuhú bichú majihín yjonintehe Cristo?

¹⁷ Nkuhú maha nínkuun, kui nga nkuhú yjoninte bichú mahaná ndaha tsa nkjin mahaná. At'aha ngatenteé sakú'aná nínkuun xi nkuhú maha.

¹⁸ Chase chubayohoo xuta xi ntje Israel tjeheh ra. Xi incha kjiine yjohoo chu xi chje 'bajihí Ntjáná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín chje xi s'entusún nghan chje?

¹⁹ Nk'ie nga b'a tíxian, najmi b'a tíxian tsa chjihí ra ntja xi ntsja xuta ts'índaha kó ta ndaha tsa chjihí ra yjo xi 'bajihí chje.

²⁰ Ni xi tíxin níná, chje xi tsjáha ntja xuta, kui xi jánindoo títsjáha. Najmi Ntjáná tsjáha niu. Najmi mjena tsa tjin ni xi s'ekonuu jánindoo.

²¹ Najmi kama s'juu chutsín xi ts'e Ndá Ntjáná kó ta chutsín xi ts'e jánindoo. Najmi kama kuíntsubat'o yámixa xi ts'e Ndá Ntjáná kó ta yámixa xi ts'e jánindoo.

²² ¿A ra mjehéna nga kama stihí Ntjáná? ¿A 'yúhún tjinná nga'yún nga kama kuankín kontraá Ntjáná?

B'í ts'in tsakúya Pablo nkje chineé yjo xi ja kin'e ma chje

²³ "Ma ts'ian tú mí nihí ní", tsu xuta. Tunga najmi ngandanáhá ngayjee niu. "Ma ts'ian tú mí nihí ní", tsu xuta. Tunga najmi ngatenteehé niu tsjá nga'yúnná.

²⁴ Ndaha nku najmi tú katangisjai ngandaha. Ni xi kama ní ngandaha xuta xinkjín katangisjai.

²⁵ Kama chinoo tú mí yjohó ni xi tjin má satéña yjo. Najmi tú b'a bixiún tsa kui niu xi ts'íinkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁶ At'aha ngayjee asuntee kó ni xi tjihín, Ntjáná ts'e.

²⁷ Tsa nku xi najmi s'ejihín Ntjáná b'a kuítsunuu nga kuankín chinoo niú ni'yaha kó tsa mjenuu kuankiún yo, chinoo tú mí ni xi k'uéjñat'ahanuu. Najmi tú b'a bixiún tsa kui niu xi ts'íinkatsún kjuankjintak'unnuu.

²⁸ Tunga tsa tjin xi b'a kuítsunuu: "Ntja xi ntsja xuta ts'índaha ja kik'áihí chje yjo xu'bi", najmi tú chino nk'ie. T'e'ch'ohoo yjonuu niu tú ngat'aha tsa nkú kamaha xi b'a kuatsúnuu kó tú ngat'aha tsa kuatsún kjuankjintak'uhun.

²⁹ Najmi b'a tíxian tsa kjuankjintak'uhun xi kjiine niu kuatsún. Kjuankjintak'un níhi xi b'a kuatsúy tíxian. At'aha, ¿á xi nkú ts'in tínchjaha kjuankjintak'uhun xuta xi k'ái chasehe ra nga cha mí nihí ni ma ts'ian?

³⁰ Tsa tsjáha máb'achjihí Ntjáná at'aha títsjána ni xi tíine, ¿á kuínchjayanehena xuta tsa kjiine ni xi ja kuatsjáha máb'achjihí Ntjáná?

³¹ Kui b'a maha, tsa chinoo kó tsa s'ju kó tsa tú mí nihí ni xi n'oo, ngayje ni xi n'oo katakúchji kjuachánkaha Ntjáná.

³² Najmi tú n'o nga ndyjajihín xuta xi ntjehe judio tjeheh ra kó xi najmi ntjehe judio tjeheh ra kó ta ndaha xuta nínkuhú Ntjáná.

³³ An bi, tú mí nihí ni xi ts'ian, ni xi sasihín ngayjee xuta ts'ian. Najmi tú ni xi ngandana bangisja nga ts'ian. Ni xi kama ní ngandaha xuta ts'ian. B'a ts'ian tú xi k'uanikihi.

11

¹ B'a ta n'oo xi nkú nga ts'ian, at'aha an bi, b'a ta ts'ian xi nkúhu Cristo.

B'í ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in skuénkjún jminchjún

² Tsoj ts'in nchjanímiyahanuu, já nts'e, at'aha tehente f'áitsjennuu an kó at'aha t'n'o ni xi tsakuyánuu. Kui ni xi kik'áina kó b'a ta ts'in kits'ínkjas'ennuu.

³ Tunga mjehéna nga choo nga Cristo kui xi tjehe títjuhún nga nkúnkú jáx'in, kó xi tí'mi x'in kui xi tjehe títjuhún chjuúhún, kó Ntjáná kui xi tjehe títjuhún Cristo.

⁴ Tú yá ndahá ni xi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuínchjako Ntjáná kó tsa nga ts'íinkjas'en én xi tsjáha Ntjáná, kui xi najmi tbenkjún xi tjehe títjuhún.

⁵ Kó tú yá tachjuúhún ni xi najmi k'ué'ma nintaku nk'ie nga kuínchjako Ntjáná kó tsa nga ts'íinkjas'en én xi tsjáha Ntjáná, kui tachjúun xi najmi tbenkjún xi tjehe títjuhún. Nk'ie nga chasehe raá, b'a joyaha tsa kichj'ajnu kaha.

⁶ At'aha tsa nku tachjuún najmi k'ué'ma nintaku, tú sahá katate ntsjáha. Kó tsa subaha nga kuáte ntsjáha kó a ra nga k'ujánu kaha yjohoo, tú sahá kat'é'ma nintaku ma.

⁷ Xi tí'mi ndax'in najmi tjihih nga k'ué'ma nintaku. At'aha xi nkú ts'in tjiyaha Ntjáná, b'a ts'in kits'índaha Ntjáná ndax'in xi tjuun, kó kui ndo bakúchji kjuachánkaha Ntjáná. Tunga xi tí'mi tachjuún, kui xi bakúchji kjuachánkaha xi tí'mi x'in.

⁸ At'aha ndax'in xi tjuun najmi yjonintehe tachjúun nibaha ra. Tachjuún xi tjuun ní xi nibaha ra yjonintehe ndax'jún.

⁹ Najmi ngandaha tachjuun kin'endaha ndaxiun. Ngandaha ni ndaxiun kin'endaha tachjuun.

¹⁰ Kui kjuaha tjihin nga k'ue'maha nintaku xi ti'mi tachjuun, tu xi skuengkjuhun xi batexumaha ko skuengkjuhun ntitsjee.

¹¹ Tunga ajinna xi s'ejinná Nda Ntjaná, tjin xi chjuun at'aha ta tjin xi x'in, ko tjin xi x'in at'aha ta tjin xi chjuun.

¹² At'aha xi nku ts'in yjonintehe ndaxiun nibaha ra tachjuun xi tjuun, b'a ta ts'in nd'ai xi ti'mi tachjuun tshin xi x'in ti'mi. At'aha ngatente ni xi tjin nginkun Ntjaná nibaha ra.

¹³ N'enkjintak'un sisiun ni xu'bi. ¿A nda tjin nga nku tachjuun najmi k'ue'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntjaná?

¹⁴ Xi nku ts'in yaha, tsa nku nda ts'innuju ntsjaha, ta kui ta maha titsjaha kjuasuba yoho.

¹⁵ Tunga tsjohó tjihin nku tachjuun tsa ts'innuju ntsjaha. At'aha kui xi kik'aihi nga ndju kama ntsjaha tu xi k'ue'makoho nintaku.

¹⁶ Tunga tsa tjin xi mjehe k'uesiyaha ni xu'bi, najmi b'a ts'in nkanj ko ta ndaha najmi b'a ts'in nkaha xuta ninkuhu Ntjaná.

B'i ts'in tsakuya Pablo xi nku ts'in tjihin nga n'ek'átsjen ngabayaha Nda Ntjaná nk'ie nga kama njaku xuta ninku

¹⁷ Najmi tinchjako tsjo tsjonuu ni xi xinnuu nd'ai, at'aha najmi ngandanuu ma njakukohonu xinkju. N'e'un nihi xinkju nga ma njaku.

¹⁸ Kui ni xu'bi xi tjun xinnuu. Ti'miyana nga b'i ngjahan ch'ach'anú xinkju nga n'esje t'axiun yjonuu nk'ie nga ma njaku ninku. Ko santaha tis'ejinna ni xi ti'mina,

¹⁹ at'aha tjihin ni nga ch'ach'anú xinkju nga n'esje t'axiun yjonuu tu xi chaha ya xi ndjá sijná nginkun Ntjaná.

²⁰ Nk'ie nga ma njakukoo xinkju, najmi n'o xi nku ts'in tsakuyaná Nda Ntjaná nga kikjineko sa ja ni yakuyaha.

²¹ At'aha nk'ie nga chino, b'i ngjan nkunkú fak'á ni xi ts'e. Tjin xi najmi sakuhu nichinee ko tjin ngá xi ma ch'i.

²² ¿A ra najmi tjihinnuu ni'ya má nga kama chinoo ko s'ju? ¿Á tu ni xi najmi chumi ni chjih ra tin'ekohonu xuta ninkuhu Ntjaná ko ti'baihi ruu kjuasuba xuta xi najmi chumi ni xi tjihin ra? ¿Nkú xinnuu? ¿"Nda tin'o", a xinnuu? Nk'ie nga b'i tin'o, najmi tjin xi nku ts'in "Nda tin'o" xihinnuu.

²³ Ta kui ma maha én xi kitsjana Nda Ntjaná, ta kui ma maha én xi tsakuyanuu. B'i kixinnuu: Ta kuihi njstjen nga kin'ekjas'en Nda Ntjaná Jesu, jak'á ninkuan.

²⁴ Nk'ie nga ja kamaha nga kitsjaha máb'achjih Ntjaná, tsakjanya ninkuon ko b'i kitsú: "Kui xu'bi xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanuu. B'i ta n'oo tu xi k'j'uaitsjehennuu an."

²⁵ B'a ta ts'in jak'á chutsiun nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee. B'i kitsú: "Kui chutsiin tibakuchji jnina xi ja tib'endako tsetsehe Ntjaná nd'ai xi nku ts'in nda ts'innoo xuta. B'i ta n'oo tu xi k'j'uaitsjehennuu an xki xki nga s'ju."

²⁶ Kui b'a maha, xki nga chinoo ninkuon ko s'jyo chutsiun, b'aha ra nga kik'atuts'ihin kui ni santa nkúhu nga k'j'uaí ngáha Nda Ntjaná, tibixinyo nga k'ien.

²⁷ Kui nga tu yaha ni xi najmi skuengkjuhun nga kjine ninkuon ko nga k'úya chutsiun nga ts'jin xi nku kitsú Nda Ntjaná, kui xi titsjehen je nga najmi tibenkanj yjonintehe ko jnini Nda Ntjaná.

²⁸ Kui b'a maha, kintehe ni nga xuta kjine ninkuon ko nga k'úya chutsiun, tjihin ni nga katasejin sisin animaha.

²⁹ At'aha tsa tjin xi chuba kjinehé ko chuba k'úhi nga najmi ts'innkie yjoho nga yjonintehe Nda Ntjaná niu, kui xi n'enijehé ra at'aha chuba tikjinehé ko ti'bi niu.

³⁰ Kui kjuaha nga tjihin ajinnuu nkjin xi kjintu'un ko xk'ien ko k'ua xi ja k'ien.

³¹ Tunga tsa chajin sisihin animaná, Ntjaná najmi ts'inn'anjiná je.

³² Nk'ie nga base Ndanjaná tsa nda ko tsa najmi nda ni xi n'eé, yo titsjanianá tu xi najmi n'enijehená njstjin nga n'enijehé xuta xi tjin asuntee.

³³ Kui b'a maha, ja nts'ena, nk'ie nga kama njaku nga chinoo nichinee, b'i ngjan chúyohoo xinkju.

³⁴ Tsa tjin xi tima bjoho, ni'yaha kakjine. B'a kats'in tu xi najmi ts'inn'a niyaha ra Ntjaná ngat'aha ni xi tits'in nk'ie nga tima njakukoo xinkju.

Ni xi tjin sa ajinnuu, nk'ie nga kfinsenuu k'uendá.

12

B'i ts'in tsakuya Pablo nk'ie nga k'j'ái k'j'ái kjuanda tsjaha Espirituhu Ntjaná xuta ninku

¹ Jun ja nts'e, mjena nga choo nga nkjin tikjá kjuanda xi tsjaha Espirituhu Ntjaná xuta ninku.

² Yo xi nkú n'e tintsuḅoo nk'ie, nga najmi kjee s'ejinnuu Ntjaná. Xi nkúhu tsa kichju 'yunnuu nga kitsjennkihúu ntja xi najmi maha nchja, xi ntsja xuta ts'indaha.

³ Kui b'a maha, tixinyahanuu nga ndaha nku xuta xi Espirituhu Ntjaná títs'ínkinchjaha najmi ma b'a tsu: "¡Najmi nda Jesu!" Kò tã ndaha nku najmi ma: "¡Jesu xi Ndã Ntjaná!" tsu, tsa najmi tijnajihin Espirituhu Ntjaná.

⁴ Kj'ai kj'ai kjuanda xi 'baihi xuta, tunga nkuhú maha Espirituhu Ntjaná xi tsjáha.

⁵ Kj'ai kj'ai xá xi maha ts'in xuta, tunga nkuhú maha Ndã Ntjaná xi tsjá xáha.

⁶ Kj'ai kj'ai ni xi maha incha ts'in, tunga nkuhú Ntjaná xi ts'in ngayjee niu nga ts'inxáinyjehe xuta ninku.

⁷ Nga nkúnkú kik'aihi nga Espirituhu Ntjaná kuakúchji yjoho ngandaha ngayjee xuta ninku.

⁸ Tjin xi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta én xi nanka, kò tã tjin xi tã kuihi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta ni xi kamankjihin.

⁹ Tjin xi tã kuihi Espiritu tsjáha nga 'yún s'ejihin Ntjaná, kò tjin ngá xi ts'innkihí xuta. Tã kuihi Espiritu xi tsjáha nga b'a ts'in.

¹⁰ Tjin xi maha ts'in kjuankjún, kò tjin ngá xi Ntjaná tsjáha éhen, as'ai ts'ínkjas'en niu. Tjin xi mankjihin tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tijnajihin xuta. Tjin xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, kò tjin ngá xi ts'ínk'atiya én xi tsjá Espiritu.

¹¹ Nkuhú Espirituhu Ntjaná xi ts'in ngayjee ni xu'bj. Xi nkú ts'in mjehe tsjá ni, b'a ts'in tsjáha nga nkúnkú xuta ninku.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú kich'aá xinkjá ná xi xuta ninku

¹² Xi nkúhu yjonintená, nkuhú maha tunga nkjihin ni xi tjihin nga tixanya. Kò ngayjee ni xi tjihin, ndaha tsa nkjin maha tunga nkuhú yjoninte bichú ma. B'a tã tjin ngat'a ts'e Cristo.

¹³ At'aha nkuhú Espirituhu Ntjaná kisaténtahaná ngatenteé kò ngayjee kik'ainá nga ki'yaá tã kuihi Espirituhu Ntjaná. B'a ts'in nkuhú yjoninte tsichu mahaná, ndaha tsa xuta xi ntje judio tjeheñ ra kò tã ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheñ ra, ndaha tsa xuta musu xi kich'atse kò tã ndaha tsa xi ndai yjoho.

¹⁴ Nku yjoninte najmi nku ndjuú maha. Nkjin ní ni xi y'aha ra nku yjoninte.

¹⁵ Tsa b'a kuitsu nku tsukaá: "Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi ntsa 'mina", tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi tã yjonintee y'aha ra?

¹⁶ Kò tsa nku tjabaxiníjaá b'a kuitsu: "Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi tunkun 'mina", tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi yjonintee y'aha ra?

¹⁷ Tsa tã subahá tunkun kama yjonintee, ¿nkú ts'in kúin'yáhaná? Kò tsa tã subahá tjabaxiníju kama yjonintená, ¿nkú ts'in kj'uántahaná?

¹⁸ Xi nkú ts'in kisasihin Ntjaná, b'a ts'in y'entu nga nkúnkú ni xi tjihin yjonintená.

¹⁹ At'aha tsa nkuhú ni xi tijná, najmi tã yjonintehe ma.

²⁰ Kui nga ndaha tsa nkjin maha ni xi y'aha ra yjonintee, tunga nkuhú maha yjonintee.

²¹ "Najmi machjenna ji", najmi tsuhu tunkaán ntsaá. Tã ndaha: "Najmi machjenna jun", najmi tsuhu nintakaá tsukaá.

²² Tã sa ní má najmi 'yún machjenná yjonintená bixihaán, tã sa ní kui xi 'yún machjén sa.

²³ Kò xi b'a maná nga kinte tjen, kui xi tã sahá tsjo n'ek'ie saá. Kò má najmi mjená nga kama chji, kui xi b'e maá,

²⁴ at'aha najmi machjéheñ nga k'úe'maá yjonintená má nga ma chji bixiaán. B'a kits'ínk'ie Ntjaná yjonintená nga 'yún n'echjí saá xi b'a maná nga kinte tjen.

²⁵ B'a kits'in Ntjaná tã xi najmi kama ngabihí ra xinkjin yjonintená kò tã b'i ngján kúhun ra xinkjin.

²⁶ Nga ngayjee ni xi y'aha ra yjonintená, tsa tjin xi un tíbehe, tã un skuéhe xi k'oo. Kò tsa 'yún tichun sahaá nku, ngayjee xi k'oo tã tsjo incha kamaha.

²⁷ Jun xi yjonintehe Cristo. Nga nkúnkú jun, jun xi yjonintee.

²⁸ Ntjaná kitsjá nga s'e ajihin xuta ninku tjun já postru, xi ma joho já profeta xi tsuya én xi Ntjaná tsjáha, xi ma jahan já maestru, kò askahan xi maha ts'in kjuankjún, kò xi maha ts'innkihí xuta, kò xi be nkú ts'in kuasinko xuta, kò xi tsjen titjun, kò xi nchja kj'ai én xi Espirituhu Ntjaná tsjáha.

²⁹ ¿A ngatentehe xuta ninku xi já postru? ¿A ngatentehe xi já profeta? ¿A ngatentehe xi já maestru? ¿A ngatentehe xi maha ts'in kjuankjún?

³⁰ ¿A ngatentehe xi kik'aihi nga kamaha ts'innkihí xuta? ¿A ngatentehe xi kik'aihi nga nchja kj'ai én xi tsjáha Espirituhu Ntjaná? ¿A ngatentehe xi maha ts'ínk'atiya nkú tsuhu ra kj'ai én xi Ntjaná tsjáha xuta?

³¹ Kui b'a maha, ajihin ngayjee kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná, n'e mjo xi kjennuu niyá. Tunga xinyahanuu nku xi 'yún kjennuu niyá.

13

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kjuatjoo xi 'yún chjí saha

¹ Tsa mayjena én xi tjin ko én xi nchja ntútsjee tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, xi nkú joyaha nku ni xi tu tífanehé bichú ma ko a ra nku kichá xi tífane't'áha son xi ch'on ts'in nu'yá nga t'n'ekjane.

² Tsa ts'ínkjas'en én xi tsjana Ntjaná, tsa mankjinna ngayjee ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, tsa be tu mí nihi ní, ko tsa 'yún s'ejinna Ntjaná nga santaha kama ts'ínkjí t'axián naxi, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, najmi chumi ni chjihí ra an.

³ Tsa tsjahá xuta x'an ngayjee ni xi tjinna ko tsa ts'ínkjas'en yjona tu xi kuitihi ngandaha xuta xi k'ái, tunga tsa najmi tjihinna kjuatjo, tu kjuandahá b'a ts'ian.

⁴ Xi tjihin kjuatjo, kui xi ta tjihin kjuatsenta ko nda animaha. Xi tjihin kjuatjo najmi xintak'un, najmi nchja én ngak'un, najmi nk'a b'asje yjoho,

⁵ najmi ts'in ni xi najmi sasihin xuta xingisoo, najmi tu ni xi ts'e subahá bangisjai, najmi kitsa ma kjahán, najmi b'éjin tak'un ni xi najmi nda kin'ehe,

⁶ najmi tsjo maha ni ch'onk'un xi ts'in xuta. Tsjo ní maha ni xi naxu ts'in xuta.

⁷ Xi tjihin kjuatjo ts'in'yún tak'unye ni xi f'ajin, s'ejihin ngayjee ni xi ts'e Ntjaná, ma 'yún k'un tehente Ntjaná, ko ts'in chúkjuayje ni xi mat'ain.

⁸ Najmi kamaha kfeya kjuatjoo. Kuichú nistjin nga najmi ta ts'ínkjas'en ehen já profeta éhen Ntjaná, ko nga najmi ta tsjáha Ntjaná nga kuinchja xuta k'ái k'ái én, ko nga najmi ta kamachjéhen nga chá xi nkú ts'in yaá nd'ái.

⁹ At'aha tu ichihí yaá nd'ái ko tu ichihí ni xi tsuyaná já profeta nd'ái,

¹⁰ tunga nk'ie nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, nk'iehé kfet'a ni xi tu ichihí yaá nd'ái.

¹¹ Nk'ie nga ndyjana, kinchja xi nkú ts'in nchja jánti xi, kits'innkjihin k'an xi nkú ts'in ts'innkjihn'un jánti xi, ko kamankjinna xi nkú ts'in mankjihin jánti xi. Tunga nk'ie nga ja kama chá, y'éjñá t'axián ni xi ts'in jánti xi.

¹² At'aha nd'ái tu tíya xanáá ni xi ts'e Ntjaná xi nkú joyaha tsa nku chutsin tichaseyaá nga najmi nda ts'in tíyaá, tunga kuichuhú nistjin nga chá sisián Ntjaná. Nd'ái chuba be, tunga kuichuhú nistjin nga skue sisián. B'a ts'in skue xi nkú ts'in bena.

¹³ Najmi maha feya nga tís'ejinna Ntjaná ko nga tíma 'yún k'aán ko nga tjiná kjuatjo. Tunga kjuatjoohó xi 'yún chjihí ra nga nga jaan nií.

14

B'i ts'ín tsakúya Pablo xá xi tjihin nga k'ái k'ái én nchja xuta

¹ N'e mjo kjuatjoo ko ta n'e mjo nkjin tikjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná. Tunga ajihin kui niu, 'yún n'e mjo nga Ntjaná tsjáníu éhen ko nga n'ekjas'on.

² At'aha xi tsjahá Espirituhu Ntjaná nga k'ái én kuinchja, kui xi Ntjaná nchjako, najmi xuta. Nkúhú Espiritu be ni xi nchja. Najmi tjiná chji niu. Najmi ch'a be nkú tsuhú ra.

³ Tunga xi Ntjaná tsjahá éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi xuta nchjako tu xi kjésintjehen, kuasinko ko tsjá nga'yuhun.

⁴ Xi kik'áihí nga nchja k'ái én xi najmi ch'a mankjihin, ta kuihi tsjá nga'yún subahá yjoho. Tunga xi kik'áihí nga Ntjaná tsjahá éhen ko nga ts'ínkjas'en, kui xi kjesintjen xuta ninku.

⁵ Mjena kai tsa ngatentoo k'uainuu nga chubo én xi k'ái xi tsjá Espiritu, tunga 'yuhún mje sana tsa k'uainuu nga tsjáníu Ntjaná éhen ko nga n'ekjas'on. At'aha 'yún chjí saha ra xi ts'ínkjas'en én xi Ntjaná tsjahá nga xi nchja én xi k'ái xi najmi ch'a mankjihin. Tunga ndahá tjin tsa tjin xi ts'ínk'atiya én xi k'ái xi tsjahá Espiritu, tu xi b'a ts'in kuisintjehen xuta ninku.

⁶ Kui b'a maha, já nts'e, tsa kfínsenuu ko kuinchjakonuu k'ái én xi tsjana Espiritu xi najmi ch'a mankjihin, ¿mí nihi xi sakúnuu tsa b'a ts'ian? ¿A najmi tu sahá nda tjin nga xinyanuu ni xi b'éjña chjina Ntjaná, ko a ra ni xi ts'e Ntjaná xi mankjinna, ko a ra ts'ínkjas'ennuu nku én xi kitsjana Ntjaná, ko a ra tjin ni xi kuakuyánuu?

⁷ Santaha ni xi fane xi nkúhu yánaxu ko a ra arpa, tsa najmi k'ái k'ái ts'in fane, ¿nkú ts'in cháha suun xi t'n'ekjanekoho yánaxu ko a ra arpa?

⁸ Ko tsa najmi kjuane sisin tjio xi nchjaha já juun nga kján, ¿yá xi k'uénda yjoho nga ngjuai kján?

⁹ B'a ma ajinnuu. Tsa chubo k'ái én xi najmi ch'a mankjihin, ¿nkú ts'in kamankjihin ra xuta ni xi chubo? B'a joya xi nkúhu tsa tichubajihinsón.

¹⁰ Nkjin maha én xi tjin asuntee ko nkúnkú tjihin sin.

¹¹ Tunga tsa najmi tímankjinna nkú tsuhú ra én xi tinchjakona nku nda, nku nda xi najmi yo nankihí kamaha an ndo ko an nku nda xi xin nankihí kamana ndo.

¹² B'a ta tíma ajinnuu. Mjenuu nga s'enuu nkjin tikjá kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntjaná. 'Yún ní n'e mjo nga nkjin katuma kjuanda xi kjénsintjen xuta ninku.

¹³ Kui b'a maha, xi nchjaha kj'ai én xi tsjáha Espiritu, katankihj Ntjaná tu xi kamaha ra ts'ink'atiya én xi kuinchja.

¹⁴ At'aha tsa nk'ie nga kuinchjaka Ntjaná, kuinchja kj'ai én xi tsjana Espiritu, najmi ts'inchjén kjuankjintak'unna. Tu animana tinchjakohó Ntjaná.

¹⁵ Kui nga, ¿mi ni xi ts'ian nj ma? Animana kuinchjakohona Ntjaná, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna. Animana sékohona, tunga ta ts'inchjénná kjuankjintak'unna.

¹⁶ At'aha tsa tu animahj ní tín'etsjokohó rj Ntjaná kó as'ai tibasínjuhi nku xi najmi be ni xi tín'ei, ¿nkú ts'in nkuhú ts'in makohó ri yjohó nga ts'intsjohó Ntjaná nk'ie nga najmi tímankjihin ni xi tichubai?

¹⁷ At'aha kjuaxj nga nda ts'in tín'etsjoihi Ntjaná nga b'a tín'ei, tunga najmi tichjusintjénni nda xinkuu.

¹⁸ Tsjaha máb'achjihj Ntjaná nga 'yún nchja sa kj'ai én xi tsjana Espiritu nga jun.

¹⁹ Tunga nk'ie nga ma njakúka xuta ninku, tu sahá mjena kuinchja tsa tu un tsu'ba én xi kuitjuijn kjuankjintak'unna nga te mij tsu'ba én xi najmi ch'a kamankjihin. At'aha én xi bitjuijn kjuankjintak'unna, kui xi tsjaniyaha xuta xingisoo.

²⁰ Jun já nts'e, najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un xi nkú ts'in ts'innkjink'un jánti xj. Xi nkú ní ts'in je tjijaha ntí xj, b'a ni ts'in je kas'eyanuu, tunga n'enkjintak'unni xi nkú ts'in ts'innkjink'un xuta xi chá.

²¹ B'j ts'in tjít'a xujun kjuatexumog:

Kj'ai én kó kj'ai xuta xi xin nankihi
ts'inchjén nga kuinchjaka xuta xu'bi.

Tunga ndaha tsa b'a ts'ian,
najmi kuasínjuuna, kitsú Ntjaná.

²² Kui b'a maha, kj'ai én xi tsjá Espiritu nga nchja xuta, kui xi bakúchji nga'yuhun Ntjaná ngandaha xuta xi najmi s'ejihj Ntjaná, najmi ngandaha xi ja s'ejihj. Tunga én xi tsjá Ntjaná nga n'ekjas'ehen xuta, kui xi 'bai ngandaha xuta xi ja s'ejihj, najmi ngandaha xi najmi s'ejihj.

²³ Tsa tíma njakú xuta ninku kó tsa ngayjee kuinchja kj'ai kj'ai én xi tsjáha Espiritu, kó tsa as'ai kjuas'en yo xuta xi najmi be ni xi tín'o kó tsa xuta xi najmi s'ejihj Ntjaná, ¿a najmi b'aha kuitsu nga lukuu?

²⁴ Tunga tsa ngatentoo tín'ekjas'on én xi títsánuu Ntjaná, tsa as'ai kjuas'en yo xi najmi s'ejihj kó tsa xi najmi be ni xi tín'o, nk'ie nga kuint'é ni xi tichubo, b'a kuitsu animaha nga tjihj ngatitsun kó nga n'enijéhe ra ni xi tjeheh.

²⁵ S'ejña chji ni xi tjintu'má animaha kó kuasínkunch'in nga ts'intsjohó Ntjaná kó b'a kuitsu nga kjuaxj nga Ntjaná tjíhajinnu.

B'j ts'in tsakúya Pablo xi nkú n'e aya ninku

²⁶ Kui nga, ¿nkú kuixiaán nj, já nts'e? Nk'ie nga ma njakúko xinku, tjín xi se, tjín xi bakúyaha xuta xingisoo, tjín xi tsuya ni xi b'ejña chjihj Ntjaná, tjín xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, kó tjín xi ts'ink'atiya éen. Ngatentee ni xi n'oo nga nkúnkú, b'a n'oo tu xi chjúsintjehennu xuta ninku.

²⁷ Tsa tjín xi kuinchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, tsa jo kó santaha tsa jan katuma. Nkúnkú b'a incha kats'in kó nku xi kats'ink'atiya éen.

²⁸ Tsa najmi tjín xi maha ts'ink'atiya éen, xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu tu sahá jyu kat'ejña. Kanchjako suba yjohó kó kanchjako Ntjaná.

²⁹ Kó máha xi ts'inkjas'en én xi tsjáha Ntjaná, tsa jo kó tsa jan katuma kó xuta xingisoo kats'innkjink'un sisin nkú tsuhj ra ni xi tínt'é.

³⁰ Kó tsa nku xi kab'ejña yo Ntjaná k'uéjña chjihj kj'ai ni, kandjén jyu xi tinchjo.

³¹ B'a ts'in nkúnkú jun kama n'ekjas'on én xi Ntjaná tsjánuu tu xi ngatentoo chahanu kó sakú nga'yúnnuu.

³² Xi kik'aihj kjuanda nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntjaná, kui xi tjihj nga skue chubá nga kuinchja.

³³ At'aha kjuajyu tsjohó Ntjaná, najmi ni xi n'ejnu n'et'a.

Xi nkú ts'in tjíhaha ngayjee xuta ninku xi ts'e Ntjaná,

³⁴ jminchjún tjihj nga nguén jyu aya ninku. At'aha najmi tjihj kjuá tsa kuinchja. Kant'é éhen x'ihj xi nkú nga títsu kjuatexumog.

³⁵ Tsa tjín ni xi mjehe skue, ni'yaha kandjásajyaha x'ihj. At'aha najmi nda tjín tsa ajihj xuta ninku kuinchja nku tächjuún.

³⁶ ¿A ajinnuhú kich'atuts'ihj ra nga kis'enjímí éhen Ntjaná? ¿A tu nkuhú jun xi kin'ekjóhon éen?

³⁷ Tsa tjín xi b'a maha nga Ntjaná tsjáha éhen kó a ra tsa kui xi kits'ínkjáihj nku kjuanda xi tsjá Espiritu, kui xi kats'inkie nga kjuatexumaha Nda Ntjaná xi tíb'et'ánuu éj.

³⁸ Tsa tjin xi najmi ts'insihin ni xi tib'et'ánuu ei, najmi tu n'esihun ko kui.

³⁹ Kui b'a maha, ja nts'ena, katuma mjenuu nga Ntjaná katsjánuu éhen nga n'ekjas'on ko najmi tu b'ech'óhoo xi kuinchja k'ái én xi tsjá Espiritu.

⁴⁰ Ngatentee ni xi n'oo, n'esisiun ko tankinko ch'ich'iun.

15

B'i ts'in kits'inkj'áitsjehen Pablo xuta ninku Corinto ni xi tjun tsakúyaha

¹ Ko nd'ái ja nts'e, mjena ts'inkj'áitsjennuu én nda tsuhu Ndá Ntjaná xi y'enjímínuu, xi kin'ekjohoon ko xi ndjá tinchajiun.

² Kui én nda tsu xu'bi ts'jin nga k'uankinuu yjonuu. B'a kama tsa n'etjusun én xi y'enjímínuu. At'aha tsa najmi, tsuhu ra ma nga tu kjuandahá kis'ejinuu éen.

³ Ttjun kits'inkjas'enuu én xi kits'inkjáihin, nga ngat'aha ngatitsunná k'iehen Cristo. B'a kama xi nkú ts'in ttjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁴ Kis'eyanji ko nstjin xi ma jahan j'áiya ngáha ra ngabayoo, xi nkú ts'in ttjít'a xujun éhen Ntjaná.

⁵ Tsakúchjihij yohoo Pedro ko askahan ja postru xi te joo.

⁶ Askahan nkúhu nga tsakúchjihij ra yohoo ts'ati un unchan ja nts'eé. Nkjin maha xi ttjntu sa xi incha kieke Ndá Ntjaná ko k'ua xi ja k'ien.

⁷ As'ai ta tsakúchjihij yohoo Santiago ko askahan ngayjee ja postru.

⁸ Ko xi fekuhu, askahan kjin tsakúchjina yohoo.

⁹ At'aha b'a xian nga an xi 'yún ichi sa ajihin ja postru ko najmi ma k'an tsa nda postru xihin yjona, at'aha kitsjennki unkie xuta ninkuhu Ntjaná.

¹⁰ Tunga tu ngat'aha ni kjuandahá Ntjaná tsichu mahana yaha an nd'ái, ko najmi tu kjuandahá kitsjana kjuandahá Ntjaná. An xi 'yún kits'inxá sa nga ngayjee ja postru xingisoo. Tunga najmi ahán xi b'a kits'ian. Kjuanda xi kik'ái nina, kui xi b'a kits'iuu.

¹¹ Kui b'a maha, tsa an ko tsa ja postru xingisoo, én nda tsuu y'enjímíu ko kui xi kis'ejinuu.

B'i ts'in tsakúyaha Pablo nk'ie nga k'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien

¹² Tunga tsa ni xi ts'enjimihi nga j'áiya ngáha ra Cristo ngabayoo, ¿nkú ts'in b'a tjincha tsuhu k'ua xi tjin ajinnuu nga najmi ta k'uaíyaha ra xuta xi ja k'ien?

¹³ At'aha tsa najmi k'uaíyaha xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áiyaha ngabayoo ma.

¹⁴ Ko tsa najmi j'áiyaha Cristo ngabayoo, kui xi tsuhu ra ma nga tu kjuandahá tib'enjímíu ko nga tu kjuandahá tis'ejinuu éen.

¹⁵ Tsa ni xi b'a ttjihin ni, ja tsank'á ní jin, at'aha najmi b'a tjin ni xi tibixinyai. B'a tixian at'aha jin tsixinyai nga Ntjaná kits'inkj'áiyaha Cristo ngabayoo, tunga tsa najmi ta k'uaíyaha ra xuta, kui xi tsuhu ra nga najmi j'áiyaha Cristo.

¹⁶ At'aha tsa najmi ta k'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áiyaha.

¹⁷ Tsa najmi j'áiyaha Cristo ngabayoo, tu kjuandahá kis'ejinuu ni xi kis'ejinuu. Tu yje tintsujihin so ngatitsunnuu b'a.

¹⁸ Ko ta ja kindyja xuta xi k'ien xi kis'ejihin Cristo.

¹⁹ Tsa ni xi tu eihí asunteej tichuyáa ni xi sakúná at'aha s'ejinna Cristo, tu xí kintehé tsjehéén ngayjee xuta xi ta tjin asunteej b'a.

²⁰ Tunga j'áiya kjuaxihí ra Cristo ngabayoo. Kui xi nkú joyaha chan xi tjun xi 'baihi Ntjaná, at'aha kui xi tjun j'áiyaha ajihin xuta k'ien.

²¹ At'aha xi nkú ts'in ngat'aha ni xi kits'ihin nku nda j'aikjas'ehen ngabayoo, b'a ta ts'in ngat'aha ni xi kits'ihin k'ái nda k'uaíyaha xuta ngabayoo.

²² Xi nkú ts'in ngat'aha ni xi kits'in Adan fesuhun ngayjee xuta, b'a ta ts'in ngat'aha ni xi kits'in Cristo n'ek'iéntu tik'un síhin ngayjee xuta.

²³ Tunga f'áiyaha ra nga nkúnku xi nkú ts'in kanéhe. Tjun j'áiyaha Cristo ko askahan nk'ie nga k'uaí ngáha k'uaíyaha xuta xi ts'e.

²⁴ Nk'iehé kuitjusunye ni xi kama asunteej. Tjun ts'ínkje Cristo ngayjee xi batéxuma ko ngayjee xi ttjihin xá ko xi ttjihin nga'yún, ko askahan ts'ínkjas'en má batéxuma aya ntsja Ntjaná xi Na'miná maha.

²⁵ Tjihin nga kuatéxuma Cristo santaha nkúhu nga k'uéntu kinte sjai ngayjee xi tifi kontraha.

²⁶ Kontra xi kfekuhu nga n'ekje, kui xi ngabayoo.

²⁷ At'aha Ntjaná kits'ink'iéntu kinte sjai Cristo ngayjee ni xi tjin. Tunga nk'ie nga b'a titsu éhen Ntjaná nga kin'ek'iéntu ngayjee ni xi tjin kinte sjai Cristo, tinchja chji chji nga najmi ko Ntjaná xi ttjna kinte sjai Cristo, at'aha kui xi b'a kits'iuu.

²⁸ Ntjaná kits'inkjas'ehen aya ntsja Cristo ngayjee ni xi tjin, ko nk'ie nga kits'ink'iéntu Cristo ngayjee ni xi tjin kinte sjai, as'ai ko ta Cristo xi Ntjhi Ntjaná ts'ínkjas'ehen yohoo Ntjaná. B'a ts'in Ntjaná nkúhu kui kama ts'ehé ngayjee ni xi tjin.

²⁹ Tjín xi baténtá yjoho ngajoho xuta xi ja k'ien. Tunga tsa najmi kj'uaíyaha xuta xi ja k'ien, ¿á ngajoho xuta xu'bo incha baténtáha yjoho xi b'a ts'ín?

³⁰ Ko jin, ¿á tin'ekjáihin ri ni ch'onk'un xi tímat'ain tehenteheni?

³¹ An bi, já nts'e, xki nistjin tíjñajihin ngabayoo. Kjuaxi ni xi tíxinnu xi nkú ts'ín kjuaxi nga tsjo mana nga s'ejinnu Ndá Ntjáná Jesucristo.

³² Nanki Efeso kis'ekona kjuasti já xi b'a ts'ín kjan xi nkúhu chu kjan, tunga tsa najmi ta kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ¿mi nihi xi tsjnena nga b'a kits'ian? Tu sahá b'a n'eé xi nkú incha tsu k'ua já: "S'já ko chineé, at'aha ndyjunnj kuayáá."

³³ Najmi tu 'bainto tsa tjín xi k'uanachanu. Yo nga b'a tsu én: "Xi tsjenko xuta xi ch'onk'un, ta ch'onk'un bitju."

³⁴ N'ek'ontjaiyo kjuankjintak'unnu ko najmi tu n'o ngatitsun. At'aha tjín ajinnu xi najmi be ni xi ts'e Ntjáná. B'a tíxinnu tu xi kama subahanu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien

³⁵ Kutsa tjíhín xi b'a kuitsu: "¿Nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta k'ien? ¿Mí yjonintehe xi k'ua ngáha?"

³⁶ Ji ndá nchíni xi b'a túbixín! Ni xi b'entjei najmi kuasu tsa najmi títjun kuayá.

³⁷ Najmi ni xi stjókóo b'entjei. Xujmá ni b'entjei, tsa xujmá tunjñu ko tsa kj'ai xujmá.

³⁸ Ntjáná tsjáha xujmóo yjoninte xi mjehe. Nga nkúnkú xujmóo tsjáha yjoninte xi kanéhe.

³⁹ Najmi tu nku chuba yjoninte xi tjín. Kj'ai k'un yjonintehe xuta ko kj'ai k'un xi ts'e chu. Kj'ai k'un ngá xi ts'e nisee ko ta kj'ai k'un xi ts'e tju.

⁴⁰ B'a ta ts'ín kj'ai k'un ni xi tjín nk'a ján ko xi tjín t'anankiu. Tsjo k'un xi tjín nk'a ján ko tsjo k'un xi tjín t'anankiu, tunga kj'ai kj'ai kjuatsjo xi tjíhín.

⁴¹ Ts'íu kj'ai ts'ín bat'ai, ko sóo kj'ai ts'ín bat'ai, ko niñu kj'ai ts'ín bat'ai ngá. Ko nga nkúnkú niñu xi tjín kj'ai kj'ai ts'ín bat'ai.

⁴² B'a ta kama nk'ie nga kj'uaíyaha xuta ngabayoo. S'eyanji yjoninte xi maha batsun, tunga yjoninte xi kj'uaíya ngáha ra najmi ta kamaha ra kuatsúhu.

⁴³ S'eyanji ni xi najmi chumi ni chjíhí ra, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehé kjuachánka. S'eyanji xi najmi tjíhín nga yún, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra s'ehé nga yún.

⁴⁴ S'eyanji yjoninte xi kich'aá nd'ai, tunga kj'uaíya ngáha ra yjoninte xi Espirituhu Ntjáná k'uénda xi nkú ts'ín mjehe. Tsa tjín yjoninte xi nkúhu xi kich'aá, ko ta tjín ngá xi k'uénda Espirituhu Ntjáná.

⁴⁵ B'a ts'ín tjít'a xujun éhen Ntjáná: "Ndá xi tjuun kin'enda ko y'eñña tik'un." Kui xi Adan. Tunga Adan xi fekuu, xi Cristo, kui xi tsichu ma Espiritu xi ts'ínk'íentu tik'un xuta.

⁴⁶ Tunga najmi kjuatík'un xi tsjáha Espiritu xi tjun. Títjun ni kjuatík'un xi tsjá asunntej, askahan kjuatík'un xi tsjá Espiritu.

⁴⁷ Ndá xi tjuun ndyjo t'anankiu kin'endakoho, tunga ndá xi ma joho ndjiojmi ján nibaha.

⁴⁸ Xi nkú tjín ndá xi kin'endakoho ndyjo t'anankiu, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e t'anankiu. Ko xi nkú tjín ndá xi nibaha ndjiojmi ján, b'a ta k'un ngayjee xi ts'e ndjiojmi ján.

⁴⁹ Xi nkú ts'ín tjíyána nd'ai xi nkúhu ndá xi kamandakoho ndyjo t'anankiu, b'a ta ts'ín s'eyaná xi nkúhu ndá xi kin'e nibaha ndjiojmi ján.

⁵⁰ Jun já nts'e, tíxinyanu nga yjoninte xi kich'aá nd'ai najmi kama kjuas'enjin nga Ntjáná kuatéxumaha. Ta ndaha ni xi maha batsun najmi ma sakúntehe ajíhín ni xi najmi maha batsun.

⁵¹ Xinya manuu ni xi tjíña 'maná. Najmi ngatenteé kuayáá, tunga ngatentegehé k'oóntjaiyáá.

⁵² Xi nkú ts'ín kítsa b'echjáa ko chjux'áá tunkaán, b'a ts'ín kítsa k'oóntjaiyáá nk'ie kjuane tjio xi fekuu. At'aha kjuane tjioo, as'ai kj'uaíyaha ngabayoo xuta xi ja k'ien tu xi najmi ta kuayá saha, ko ñá ta k'oóntjaiyáá.

⁵³ At'aha yjoninte xi kich'aá nd'ai xi maha batsun tjíhín nga yjoninte xi najmi maha batsun kama. Yjonintená xi maha 'me nd'ai tjíhín nga yjoninte xi najmi ta kuayáha kama.

⁵⁴ Nk'ie nga yjonintená xi maha batsun kama yjoninte xi najmi maha batsun, ko nk'ie nga yjonintená xi maha 'me kama yjoninte xi najmi ta kuayáha, nk'iehé kuitjusun én xi tjít'a: Ja kuan'ekje ngabayoo, ja kuan'e nganaha.

⁵⁵ Ji ngabaya, ¿má ni nga kin'e nganai?

Ji ngabaya, ¿má ni nga yún
xi n'ek'ienkohoní xuta?

⁵⁶ At'aha ngabayoo ts'ínchjén ngatitsuun nga ts'ínk'ienkoho xuta, ko ngatitsuun ts'ínchjén kjuatéxumoo nga bakúchji ni xi mihí ngatitsuun.

⁵⁷ Tunga máb'achjíhí ra Ntjáná, kui xi tsjáná nga n'e nganáhá ngabayoo ngat'aha ni xi kits'ín Ndá Ntjáná Jesucristo.

⁵⁸ Kui b'a maha, já nts'ená xi 'yún tjona, ndjá tıncho kō tjen nga'yúhıun yjonuu. Tehente tankinkō ndju so xáha Nda Ntjaná. Yo nga najmi xá tiya tın'o nga Nda Ntjaná tın'exát'ohōo.

16

B'i ts'ın kitsúya Pablo nga n'esúhun toon chje xuta ninku Jerusalem

¹ Máha ngat'a ts'e toon chje xi tımasúhun xuta ninku Jerusalem, b'a tá n'oo xi nkú nga kixihın xuta ninku xi tıntu nanki xi tın ante Galacıa.

² Xi nkú tın mahanu, xkı tuminku t'ejña t'axiún ichı toon nga nkúnkú. Xi nkú tın sakúnuu, b'a tın t'ejña t'axiún. Ch'atjō toon tı xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi tıhin nga ch'asúhun toon chje.

³ Nk'ie nga kuicha yō ts'inkjá nanki Jerusalem xuta xi jun ch'ajıun kō tsjahá xujun má nga an tıb'exá, tı xi ngıuakohō rā toon xi kin'esúun xuta ninku xi tın ján.

⁴ Tsa nda tın nga kō an kfıán yō, tá ts'inka nıyá jōo.

B'i ts'ın kitsúya Pablo ni xi tındaha nga ts'ın

⁵ Kfınsenuu, tunga nk'iehé nga kj'ua ante Macedonıá kfınsenuu, at'aha tıhin nga kj'ua nanki xi tın yō.

⁶ Kutsa nkjihın nıstjın kúatejñajınnuu nga kuicha yō. Kutsa yohó ts'inkj'a nıstjın chunch'óon, tı xi b'a ts'ın kama kuısınkōhonú má xi tjehe kfın ngáhana askahan.

⁷ At'aha najmi mjena tsa tı skuehenuu nga kj'ua yō. Mje nına nkjın nıstjın kúatejñajınnuu. B'a ts'ın tsa Ntjaná tıts'ın xi nkúhu an.

⁸ Tunga kúatejñaná nanki Efeso santaha nkúhu nga kuichú S'ı Pentekoste,

⁹ at'aha sakúntena nga ts'inxá sısian, ndaha tsa nkjın maha xi fı kontrahá ni xi tıts'ian.

¹⁰ Tsa kuichúsenuu Timoteo yō, nda n'e n'ekjōhōon tı xi tsjo k'úéhē rā nga k'úejñajınnuu. At'aha tá xáha Nda Ntjaná tıts'ın xi nkúhu an.

¹¹ Kui nga najmi tı 'bainto tsa tın xi tı tohón kamahá ndō. Tı sa ní tısinkōo tı xi nda ts'ın kats'ındjuúhu nıyáha nga kj'uaısehena eı. Kas'ehē kjuajıyü nga kanıbá, at'aha tıkuyá nga kj'uaıko já nts'eé xıngısoo.

¹² Máha nda nts'eé Apolo, b'a kixın nkjúhun nga ngıuakıo já nts'eé xi ngıuaitsubek'ınnuu, tunga najmi kits'ın yuhú nga nd'aj ngıuajı. Nk'ie rú nga sakúntehe, nk'ie rú nga ngıuajı.

B'i ts'ın kits'ınkje Pablo xujıın

¹³ Tıntsubá ndo kō ndjá tıınchajıun xi s'ejınná. Ndjá n'esjo yjonuu kō tjen nga'yúhıun yjonuu.

¹⁴ Ngayjee ni xi n'ekōo xınkju, katakúchjı kjuatjonuu.

¹⁵ Jun já nts'e, yo nga xuta xınkjın ndá Estefaná tın kits'ınkjalıhın ehēn Ntjaná ajıhın xuta xi tın ante Akaya kō kitsjáha yjohō nga tııncha basınkō xuta ninku.

¹⁶ Tıbankınuu nga tısinñıjuhıu xuta xi b'a k'un xi nkúhu xuta xu'bjı kō ngayjee xi tá kuihi xá xi ts'ın kō xi ts'ınkjas'ehēn yjohō xōo.

¹⁷ Tsjo mana nga j'aisena Estefaná kō Fortunato kō Akajıko, at'aha ngajonuu ııncha tsasınkōna.

¹⁸ Kits'ın nga kıkjenta anımaná xi nkú nga tá kits'ın ajınnuu. Xuta xi nkúhu xu'bjı kayaha nga nda nkjún xá xi ts'ın.

¹⁹ Tıts'ınkjinuu kjuasunıña xuta ninku xi tın ante Asıá. Akılá kō Prısılá kō ngayjee xuta ninku xi ma ñjakú nı'yahá 'yún tıts'ınkjinuu kjuasunıña jun xi tá s'ejınnuu Nda Ntjaná.

²⁰ Kō ngayjee já nts'eé xi tın eı tıts'ınkjinuu kjuasunıña. B'ı ngján súnıñohōo xınkju.

²¹ An Pablo ntuna tıb'et'áhanuu kjuasunıñana.

²² Tsa tın xi najmi tjohō Nda Ntjaná Jesucristo, kui najmi nda katuma ngınkun Ntjaná. ıınbái Nda Ntja!

²³ Kas'enuu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁴ Tjona ngatentoō jun xi nkú ts'ın Cristo Jesu tjohō ñá.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'in kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhü Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'in kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo tísuniñaihi jun xuta ninkuhü Ntjaná xi tintsuubo nanki Corinto ko ngatentoo xutaha Ntjaná xi tintsuubo nga ngúshun ante Akaya.

² Kas'enüu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'in y'éña chji Pablo nga Ntjaná kitsjáha nga'yuhun ajihün kjuanimá xi j'ajin

³ Kan'etsjoho Ntjaná, kui xi Ntjáha ko Na'mihü Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Na'miná ko Ntjaná xi ma nimaha ñá ko xi tehente tsjá nga'yunná.

⁴ Ajihün ngayjee kjuanimá xi tibitjajlaán tsjá nga'yunná tü xi ko ta ñá ta kama k'uai nga'yuhun raá xuta xi kjuanimá tí'ajin. At'aha títsjá nga'yunná Ntjaná, kui nga kamahaná k'uai nga'yuhun raá xuta.

⁵ Xi nkú ts'in nkjin kjuanimá tibitjajün ngat'aha Cristo, b'a ta ts'in tse nga'yün xi tísakújinni Cristo.

⁶ Tü xi sakú nga'yün nihinuü ko tü xi k'uankihinu, kui nga tibitjajihünnü kjuanimá. Ko nk'ie nga tí'bai nga'yünni, tí'bai nga'yünni tü xi sakú nga'yühunnu. Kui nga'yün xi kuásinkonüü tü xi n'e chükjuanuü nk'ie nga nibanenüü kju'un xi tibitjajün.

⁷ Yaj xi nkú ts'in tjayanü. Kui niü xi tíma 'yün tak'uín. At'aha yaj nga nkuhü bitjajlaán kju'un ko b'a ta ts'in sakú nga'yunná.

⁸ Jun já nts'e, najmi mjenj tsa k'úe'maj kjuanimá xi tsitjajün ante Asja. Tü xi tshé ni xi kamataün nga ta santaha najmi ta tíchükjuahanj niü. "Ja najmi ta kuitjunkihiná xu'bj", tsixün.

⁹ B'a kamanj xi nkú maha já xi n'ek'ien. Tunga b'ahá kamanj tü xi najmi jin suba kama 'yün tak'uhünni yjonj. B'a ní kama tü xi Ntjaná kama 'yün tak'uhünni. Kui xi ts'ínkj'áiyaha xuta k'ien.

¹⁰ Ntjaná kits'ínk'ankinj nga ja ma kuayá ní ko behe tak'uín nga tü nku ts'ínk'ankihini. Tü nkú b'ahá ts'jin.

¹¹ Chubantjai sahanj nk'ie nga chubakoo Ntjaná. At'aha tsa nkjin maha xi kuinchjantjainj nk'ie nga kuinchjako Ntjaná, ta nkjin kamaha xi tsjáha máb'achjihü Ntjaná ngat'aha nga nda títs'ínkonj.

B'i ts'in kitsúya Pablo mí kjuaha nga tü xujuhün kits'ínkjihí ra xuta ninku Corinto

¹² Tsjo manj nk'ie nga chasej xi nkú ts'in tintsuubaj ko yaj nk'ie nga naxü kin'ej ajihünnuü ko ajihün ngayjee xuta. Najmi ch'a kich'anachaihi. Nk'ie nga b'a kin'ej ajinnuü, kjuandaha ní Ntjaná kitsjánijáni. Najmi xi nkú ts'in tjíñaha xuta kitsjánijáni.

¹³ Nk'ie nga n'ek'íjhj xujun, b'et'ajihj ni xi kamankjinnuü nga n'eyo. Nda nkjün tjin tsa kamankjinyjenuü niü.

¹⁴ Ja tímankjinnuü ichi nd'ai nga nüstjin nga k'j'uai ngáha Nda Ntjaná Jesu tsjo kamanüü jin xi nkú ta ts'in tsjo kamanj jun.

¹⁵ Tü ngat'aha nga ja be nga b'i tíma ajinná, kui nga kama mjehena nga tjun kfínsehenuü tü xi sakúhunuü kjuanda nga jo nyá kfíntsubek'ühunnuü.

¹⁶ Mjena kai nga tjun k'j'ua ajinnuü nk'ie nga kfíán ante Macedonia ko askahan ta kjuáisehé ngáhanü nk'ie nga k'oóya ngáhana yó. B'a ts'in kama kuísinkohonü nga ts'innjúy ngáhana niyána xi tjehe ante Judea.

¹⁷ Kui b'a maha, nk'ie b'a ts'in y'endáhana, ¿a najmi kits'innkjín sisihín ra k'an? ¿a ra b'endána ni xi ts'ian xi nkú ts'in b'enda xuta ni xi ts'in, nga ta kuihi chubo "johon" ko tsa "najmi" tsu?

¹⁸ Ntjaná xi be nga najmi ta kuihi chubo "johon" ko "najmi" bixíjhün.

¹⁹ At'aha ajinnuü an ko Silbanü ko Timoteo y'enjimü Jesucristo xi Ntíhü Ntjaná, ko kui xi najmi ta kuihi chubo "johon" ko "najmi" títsu. Kui ní xi "johon" títsuná.

²⁰ At'aha ngayjee ni xi tsuya tíjün Ntjaná nga ts'jin, kui xi bitjusun ajihün Cristo. Kui kjuaha ngat'aha Cristo "b'a kat'e" bixíhinná tü xi sakúhü ra kjuachánka Ntjaná.

²¹ Ntjaná ts'in nga jun ko jin ndjá binchaján Cristo, kui xi j'ájiná.

²² Kikj'áts'ená nga y'éñajin Espirituhü animaná. B'a ts'in yahaná nga n'ek'áihün ni xi tsjáná askahan.

²³ Nginkün Ntjaná b'a tíxinnuü: Nk'ie nga najmi ngjisenüü nanki Corinto, najmi ngjia at'aha najmi mjena tsjanüü kjuaba. Kataya tsa najmi kjuaxj ni xi tíxian.

²⁴ Najmi tìn'e kjuá'yúhún rj xi nkú ts'ín s'ejinnuu Ntjáná, at'ahá ja ndjá tincho. Tù sa ní t'ibisinkóhij tu xi s'ehenuu kjuatsjo.

2

¹ Kui nga b'a kixihinna nga najmi k'finsenuu, tu xi najmi kjuaba k'uejñájihinnuu.

² At'ahá tsa tsjanuu kjuaba, ¿yá xi ts'jín nga k'úé tsjo tsjona? ¿A najmi nku tutuhú jun xi kitsjanuu kjuaba n'oo nga k'úé tsjo tsjona?

³ Kui nga kits'inntúhunu tu xi najmi sákúhuna kjuaba nk'ie nga kuichusehenuu. At'ahá jun xi t'jihin nga k'uainú kjuatsjo. Kó behe k'an nga kjuatsjona, kui xi t' kjuatsjonuu.

⁴ At'ahá ni xi y'et'ánuu nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a ts'ín y'et'á at'ahá tu xi bahá t'jihin anímaná kó tu xi nusihín t'jyaha kui chubó nga santaha íxí kík'jinnntaná. Najmi kits'inntúnuu tsa tu xi k'úé babahanuu. Kits'inntú ninuu tu xi cháhanu nga tu xi t'johóna jun.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga t'jihin nga n'endyjat'ahá ra ndá xi najmi nda kits'ín

⁵ Tsa t'jin xi kits'ín nga kík'ie babana, najmi tu nku an xi b'a kits'ínna. Nk'ie nga chasehe ráá, kó ní jun b'a t'á kits'innuu. Nk'ie nga chasehe ráá t'íxian, b'a t'íxian tu xi najmi k'uatihí ra ní xi t'íxian.

⁶ Nkjin maha xi t'jin ajinnuu xi ja kits'ínk'íéchjí ndá xi kits'ínk'íé babana. Najmi t'á chúkjuahá ra.

⁷ Tù sahá n'endyjat'ohoo ndó kó t'jon nga'yúhún tu xi najmi kjuaboo ts'jínket'ahá ra k'un.

⁸ Kui nga t'bankihinnuu nga takúchji ngáha ruu ndó nga t'jonuu.

⁹ ¿Á kits'inntúhunu? Kits'inntúnuu tu xi skuehena tsa kúinú'yá'énnú.

¹⁰ Xi n'endyjat'ohoo kó t'á an ts'innndyjat'ahá. Tsa ni xi t'jihin nga n'endyjat'a nku ni, ja kits'innndyjat'a. B'a kits'ian ngandanuu nginkun Cristo,

¹¹ tu xi najmi t'jin xi nkú ts'ín tsungjijihin y'johó ndanindoo. At'ahá ja yáá xi nkú ts'ín ch'on ts'ín t'jyaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo mí kjuaha nga najmi ts'andayahá ra nk'ie nga ngji nanki Troa

¹² Nk'ie nga tsichuk'ienjímíá nanki Troa é n'nda tsuhú Cristo, ndaha tsa kits'ántena Nda Ntjáná nga k'uenjímíá yo,

¹³ tunga najmi kis'eya tsjo tsjohó ra anímaná, at'ahá najmi kisakúna ndá nts'eé Tito yo. Kui nga "ja t'ífhina", kixihín ra xutá xi t'jin yo kó ngjia ante Macedonía.

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga Ntjáná kits'ínchjéhen nga ngjindjuko é n'nda tsuhú Cristo

¹⁴ Máb'achjihí ra Ntjáná xi ts'ín nga tehente n'e nganakó Cristo Jesu kó nga jín tít's'ínchjénni nga t'ib'éjña chji éhen. Kui éen xi nkú joyaha ni xi sinjné xi t'í'ánta tu má xi t'jehén ni.

¹⁵ Jín xi nkú joyaha ntáha chje sinjné xi Cristo ts'ínkjas'ehen Ntjáná, xi t'í'ánta ajihín xi t'ib'anki kó ajihín xi t'indyá.

¹⁶ Xi t'indyoo jné ngabaya t'í'ántaha jín kó kui ntó tít's'ínk'iehen. Tungá jné kjuatík'uhún t'í'ántaha jín xi t'ib'anki kó tít's'ínk'íéntu t'ík'uhún nto. ¿Yá xi kamahá ts'jín xá xu'bjí?

¹⁷ Jín najmi b'a t'ín'ej xi nkú incha ts'ín xi t'ibatéña éhen Ntjáná tu xi sákúhu ra ní. Ngayjehe ní anímaní b'enjímí Cristo. B'a n'ej nginkun Ntjáná xi kitsjá xáni.

3

B'i ts'ín y'éjña chji Pablo mí nihi xi y'ahá ni xi y'énda Ntjáná nga t'juhún kó ni tsetse xi y'énda nd'ái

¹ Nk'ie nga b'a t'ibixín, ¿a j'ihín nda ts'ín t'ichubantjái y'joni? ¿A ra machjéhénni xi nkúhu xutá xi k'ái nku xujun xi nda ts'ín kúin'chjantjaini tu xi jun n'ekjái'hinní? ¿Kó a ra machjéhénni tsa jun n'endo nku xujun tu xi ts'ínk'jái'hinní xutá xingisoo?

² Jun ní xujun xi nda nch'antjaini, kui xi y'éjñajinní Cristo. Be kó ts'ínnya ngayjee xuta,

³ at'ahá ya chji chjihí nga jun xi xujun xi kits'innu Cristo xi jín kin'ekjas'ejin. Najmi kin'entú xi nkú ts'ín n'entú xujun. Espirituhú ní Ntjáná xi t'j'íña t'ík'uun kin'entúk'oho. Kó najmi ndjio kis'et'a éen. Ajin níná xi xutáhá kis'et'a.

⁴ Cristo tít's'ín nga ma k'úin nga b'a kúixín nga b'a t'jín ni xi t'ibixín nginkun Ntjáná.

⁵ Najmi t'jinní nga'yún kuentá ts'ajin subái, tsa b'a kúixín nga ts'ajin ni xi maní n'ej. Ntjáná níná ts'jání nga'yún nga n'ej ni xi n'ej.

⁶ Kui xi y'éndani tu xi kama n'exájihin rj ni tsetse xi Ntjáná y'énda nga nda ts'ínk'ohó xutá xi ts'e. Ni xi tsetse, najmi nku kjuatéxuma xi t'j'í'a niu. Ni xi tít's'ín ní Espirituhú Ntjáná niu. At'ahá ngabaya fikóná kjuatéxuma xi kis'et'oo, tunga Espirituhú Ntjáná ts'ínk'íéntu t'ík'unná bi.

⁷ Kis'ehe kjuachánka xá xi kis'ehe kjuatéxuma xi kis'et'a ndjio nga santaha xutá Israel xi kis'e nk'ie najmi kama tsase'a Moise tu ngat'ahá kuachánka xi t'ibat'ájin an'kjin, ndaha tsa

najmi tse kamaha nga tsat'ai. Tsa kjuatexuma xi kis'ehe xa nga ts'innijehé ra xuta nga tjehen ngabaya, tsa kui xi b'a nkjún ts'in kis'ehe kjuachánka,

⁸ za najmi 'yúhún nkjún ts'in tjín saha kjuachánka ni xi ts'in Espiritu?

⁹ Tsa kis'ehe kjuachánka xaha kjuatexuma xi ts'innijehé xuta, za najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka xaha én nda tsuhu Ntjaná xi ts'in nga naxu tíma xuta nginkun Ntjaná?

¹⁰ At'aha kjuachánka xi kis'ejña nk'ie ja kindyja. B'a ts'in mankjinná nga ch'achubakáá kjuachánka xi 'yún chánka sa xi tjña nd'aj.

¹¹ Tsa kis'ehe kjuachánka ni xi najmi tse kamaha nga tsat'ai, za najmi 'yúhún tjín saha kjuachánka ni xi najmi maha feya?

¹² At'aha yai nga b'a tjín ni xi s'ejinni, kui nga najmi tjín ni xi títs'ínkasín'yúhunní.

¹³ Najmi b'a n'ej xi nkú kits'in Moise. Kui xi najyun y'é'makoho ankjín tu xi najmi skuéhe xuta Israel nd'íhi kjuachánka xu'bo, kjuachánka xi najmi tse kamaha nga tsat'ai.

¹⁴ Tunga kis'e jjuhún kjuankjintak'uhun xuta xu'bo. Ko santaha nd'aj, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'endakoho Ntjaná nk'ie, b'a ma tsa ta kuihi najyuuñ b'é'ma kjuankjintak'uhun. Najmi kje chjuxihín najyun xi nkuhú Cristo maha kjexín.

¹⁵ Santaha nistjin nd'aj, nk'ie nga incha ts'inya ni xi y'é'ta Moise, kji'ma sa kjuankjink'uhun.

¹⁶ Tunga nk'ie nga s'ejihín xuta Ndá Ntjaná, chjuxihín najyuuñ.

¹⁷ At'aha nkuhú Ndá Ntjaná ko Espiritu, ko má nga tjña Espirituhu Ndá Ntjaná nd'áhi yjoho xuta.

¹⁸ Kui b'a maha, ngatenteé najmi ta tí'maha ankjíán. Xi nkú ní ts'in ma chjiya sénnistjinná nku chutsín, b'a ts'in bakuchjáá kjuachánkaha Ndá Ntjaná. Tibichú maá xi nkú tjín ko xkj nistjin 'yún tísakú saná kjuachánkaha. B'a títs'ínkoná Ndá Ntjaná xi Espiritu.

4

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in y'énjimi

¹ Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'ujn, at'aha Ntjaná tsase nimaní nga kitsjání xa xu'bj.

² Najmi tjín ni xi kin'eí xi suba maní. Najmi chumi nihi n'e'mái. Najmi kjuamaña t'n'echjéjn ko najmi t'n'ek'óntjaiyai éhen Ntjaná. Tibixínaya chji chji ní éhen Ntjaná xi naxu tjín. B'a ts'in nginkun Ntjaná bakuchjihí ri nkú k'ujn ngayjee xuta xi je tjíntuyá kjuankjintak'uhun.

³ Tsa b'a ma tsa tjña 'ma sa én nda tsuhu Ntjaná xi t'ib'énjimi, tu ajihín ní xuta xi ndyja tjña 'ma.

⁴ At'aha ntja xi batéxumaha asunntej kits'in jyun kjuankjintak'uhun xuta xi najmi s'ejihín Ntjaná tu xi najmi incha skuéhe nd'íu, tsa kamankjihín én nda tsu xi títsuya kjuachánkaha Cristo. At'aha nk'ie nga chasehéé Cristo, Ntjaná yaá.

⁵ Najmi jin t'ib'énjimiyaní yjoní. Tib'énjimi ní nga Jesucristo xi Ndá Ntjaná maha. Ngandanuu t'n'ej ni xi t'n'ej at'aha tjñajinní kjuatjoho Jesu.

⁶ At'aha Ntjaná xi kitsjá kjuá nga kuat'ai nd'íu má jyuun, kui xi ta kits'ínkat'ajinná tu xi b'a ts'in cháhaná kjuachánkaha Ntjaná xi tibat'ai ankjín Jesucristo.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi j'ajin

⁷ Kik'ajiní kjuanchjiná xu'bj, tunga b'ahá joya jin xi nkú joyaha ndjii ninte xi má nga tjñaya kjuanchjínó. B'a kama tu xi s'ejña chjihí nga Ntjaná ts'e nga yún chánko ko najmi jin ts'ajin.

⁸ Nkjín tikjá maha kjuanima xi tui, tunga tísakú niyáháni. Kjintahani, tunga najmi tífet'ahá ra k'ujn.

⁹ Tjín xi yjanki unkiéní, tunga najmi títs'in nga maháni Ntjaná. Tjín xi 'yún títs'in'unní, tunga najmi títs'ihin nga tibatái.

¹⁰ Tu má xi tjeheñ ni nga tibanjín, ta kuihi kjuanima tibitajjiní xi nkúhu xi j'ajin Jesu nga k'ien, tu xi b'a ts'in ta sakúchjihí ajinní nga Jesu xi tjña tik'un.

¹¹ At'aha jin xi tintsuba tik'ujn, tehente tintsabajjiní ngabayoo tu ngat'aha Jesu, tu xi b'a ts'in ta sakúchjihí nga tjña tik'un Jesu ajihín yjonintení, yjoninte xi tjihín nga kuayá ndyun nkini.

¹² B'a ts'in jin xi tibatayaní ko jun t'ibintsubá tik'un.

¹³ B'i ts'in tjít'a éhen Ntjaná: "Kis'ejinna, kui nga kinchahana." Ko jin b'a ta ts'in tjíntuyáni. Ta s'ejinni, kui nga ta chubahaní.

¹⁴ At'aha yaá nga Ntjaná xi kits'ínkj'áya ngáha ra Ndá Ntjaná Jesu ngabayoo, kui xi ta ts'ínkj'áiyakoná Jesu ko ts'ínkincháná nginkun.

¹⁵ Ngandanuu ngayjee ni xu'bj, tu xi nkjin xuta tsjáha ra máb'achjihí Ntjaná tu ngat'aha kjuanda xi t'íncha sakúhu. B'a ts'in t'is'ejña chjihí kjuachánkaha Ntjaná.

¹⁶ Kui nga najmi n'ekjehe ri tak'ujn. Ndaha tsa t'fenki nga'yúhún yjonintení, tunga xkj nistjihín tísakú nga'yúhún animaní.

¹⁷ Ichí kò kutjuhú f'a kjuanjimá xi týáa nd'aj, tunga kuihí niu xi ts'ín nga nku kjuachánka xi týáa sín kò xi nda ts'ati sa sákúná.

¹⁸ Najmi ni xi týáa n'esihín. Ni xi najmi týáa nínáá kjintáhaná. At'ahá ni xi ma chji tu tífhá, tunga ni xi najmi ma chji s'ejña sín.

5

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga yjoninte tsetse ch'áá

¹ At'ahá yjonintená, kui xi nkú joyaha nku ni'ya najyunte xi tintsúbayáa ei asuntee. Kò nk'ie nga kuatsún ni'ya najyuntee, yáa nga ndjiojmi ján ch'áá nku ni'ya xi 'yún nda xi tsjáná Ntjáná, xi najmi xutá kits'inná kò xi najmi mahá batsun.

² Un tímaná nk'ie nga tintsúbáá ei. Mangimjená n'ekjálhín ni'ya xi k'uainá ndjiojmi ján. Kui xi nkú joyaha tsa najyun tsetse kamaná nga ndyjaá.

³ B'a ts'ín ndaha tsa chjúxíná ni'ya najyunte xi kich'áá nd'aj, najmi kisti cháná.

⁴ At'ahá nk'ie nga kich'a saá ni'ya najyunte xu'bjí xi yjonintená, xi f'áitse'uhúnná nga najmi tá chúkjuahaná. Nk'ie nga najmi mjená ch'áá yjoninte xi kich'áá nd'aj, najmi tsuhú rá tsa najmi mjená yjoninte. Ni xi mje nínáá, nga ch'áá yjoninte tsetse tu xi b'a ts'ín ni xi týáa tik'uyun k'úejñaha ngajohó ni xi mahá 'me.

⁵ Kui ngat'oo kits'innáhaná Ntjáná kò kitsjáná Espirituhú, tu xi chá kixihíná nga n'ekjálhín ni xi tsjáná askahan.

⁶ Kui nga tehente ndjá tinchahaná kò yáa nk'ie nga tintsúbajin saá yjonintee, tintsúbá t'axihín Nda Ntjáná.

⁷ Tinimaá tu ngat'ahá xi s'ejinná, najmi ngat'ahá ni xi týáa.

⁸ Ndjá tincháá kò mangimjená nga tu sahá k'úejña t'axiaán yjoninte xi kich'áá nd'aj nga kuitsúbakáá Nda Ntjáná.

⁹ Kui nga tu nkú mjehéná nga n'ée ni xi tsjohó Nda Ntjáná, tsa ni xi tintsúbajin saá yjoninte xu'bjí kò tsa ja kin'ekj'áiyáa.

¹⁰ At'ahá ngatentee týihin nga kuicháá nginkun Cristó nga kuasehé ni xi kin'ée, tu xi n'ekjálhín raá ni xi kanéná nga nkúnkáá, ni xi kin'ée nga tintsúbaján yjonintená ei asuntee, tsa nda kò tsa najmi nda kin'ée.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi kits'ín Cristó ngandaná

¹¹ Kui b'a maha, at'ahá yankjúin Nda Ntjáná, kui nga tí'miya sisihín rí xutá nga tá s'ejihín. Ntjáná be xi nkú ts'ín týiyaní kò mjena nga kò tá jun xi nda animanúu choó xi nkú ts'ín týiyaní.

¹² Najmi tá tichubantjáí ngáhaní yjoní, tsa tu xi jun n'ekjálhinní. Tu sa ní t'baíntej nga jun tsjo tímanúu jín. B'a ts'ín kama n'ek'óyahá ruu xi chubá tsjohó mahá xi nkú ts'ín týáa, xi najmi nusihín xi nkú ts'ín týiyahá.

¹³ At'ahá tsa jín xi lukují tsu xutá, lukú níj at'ahá xáha Ntjáná tín'ei. Tunga ngandanúu, kui nga n'esisihinní ni xi n'ei.

¹⁴ At'ahá kjuatjohó Cristó týíñajinní kò tibatéxumani. Behé tak'uyin nga nkuhú maha xi k'ien ngandahá ngatentee xutá, kò kui nga k'iehen ngatentee xutá.

¹⁵ K'ien Cristó ngandahá ngatentee xutá, tu xi xi týintu tik'uhun ja najmi tá kuenta ts'e suba k'úéntu tik'uhun. K'úéntu ní tu xi ts'íhín ni xi tsjohó Cristó. Kui xi k'ien ngandahá xutá kò j'áiyá ngáha rá.

¹⁶ Kui nga najmi tá chasehé rí xutá xi nkú ts'ín basehé xinkjín xutá. Ndaha tsa nk'ie b'a tá ts'ín kichasehí Cristó, tunga nd'aj najmi b'a tá ts'ín chasehé rí.

¹⁷ Kui nga xi nkuhú kamakó Cristó, kui xi xutá tsetse ngáha. Ja j'a ni chóó. Ja j'ai ni xi tsetse.

¹⁸ Ngayjee ni xu'bjí Ntjáná níbáha rá. Cristó kits'ínchjén nga tsichuk'ún ngáha raá Ntjáná. Kò jín kitsjá xání nga k'úeníjmíhí xutá nga ja ma bichúk'un ngáha rá.

¹⁹ Tshuhú rá níj nga Ntjáná kits'ínchjén Cristó nga kama kuichúk'un ngáha rá xutá xi týin ngayjee asuntee, nga najmi ts'ínsihín jéhe. Jín kitsjání nga k'úeníjmíú nga ja ma bichúk'un ngáha raá Ntjáná.

²⁰ Jín xi y'éxání Cristó nga kuixínyai éhen. Kui nga xi nkúhu tsa Ntjáná tínchjakonúu nk'ie nga tichubakohí.

²¹ Cristó najmi kis'ehe ngatitsun, tunga tsasehé rá Ntjáná xi nkúhu tsa ngatitsun kis'ehe. Ngandaná b'a kits'ín Ntjáná, tu xi tu ngat'ahá Cristó naxú kamahaná nginkun.

6

¹ Kui nga tíbinchihí rí jín xi t'n'exát'áihí Ntjáná nga najmi tu tohón manúu kjuandahá Ntjáná.

² At'ahá b'í títu éhen Ntjáná:
Nda chubá tsasinñjúhu,

tsásinkoŋo n̄stjin nga kits'ink'ankia xuta.

B'a tixinnu nga nd'aj ja kich'aá chubaha Ntjaná. Ja tinchaján n̄stjin nga títs'ink'anki xuta.

B'i ts'in kitsúya Pablo ni xi incha 'ajin tu ngat'aha xáha

³ Ndaha nku najmi t̄n'endyjajih̄in tsa tu xi ndyaha. B'a t̄n'ei tu xi najmi ch'on ts'in chubayanéhe xá xi t̄n'ei.

⁴ Tu sa ní ajih̄in ngayjee ni xi n'ei bakúchji nga Ntjaná t̄n'exát'aih̄i. T̄n'e chúkjuaj nkjin tikjá kjuá'un k̄o kjuanjima xi t̄iyaj k̄o kjuaba xi tsakúni.

⁵ T̄is'en̄i, nubayá t̄n'ekjas'enni, k̄o tíma n̄jakúneni xuta nga t̄fi kontrani. Xá ndjá t̄n'ei, najmi t̄isuntuféi, k̄o kjintia t̄iyaj.

⁶ Naxu t̄bankin̄koi yjoni k̄o mankjinni ni xi najmi chuba mankjina. T̄jinni kjuatsenta k̄o n'etjól̄hi xuta. T̄jñajinni Espirituhu Ntjaná k̄o t̄jñajinni kjuatjo xi nda.

⁷ Én xi b'a t̄jñ t̄ichubaj k̄o nga'yúhun Ntjaná t̄jñajinni. Naxu tinchaj nginkun Ntjaná, kui xi n'echjéin nga binsinkoi yjoni.

⁸ T̄jñ nga yankjún̄ni k̄o t̄jñ nga najmi yankjún̄ni. T̄jñ nga nda ts'in chubantjáīni k̄o t̄jñ nga ch'on ts'in chubantjáīni. Já tsank'á n'e man̄i, ndaha tsa én xi naxu t̄ichubaj.

⁹ Xuta xi najmi ch'a xi behé n'e man̄i, ndaha tsa ya sisinni. Xuta xi ja t̄'ime n'e man̄i, ndaha tsa tintsuba t̄ik'un sai. T̄i'bain̄i kjuanjima, tunga najmi t̄baya ní.

¹⁰ Tintsubaj xi nkúhu tsa kjuaba t̄jinni, tunga tehentehé t̄jñ t̄sjo t̄sjo. Tintsubaj xi nkúhu xuta xi x'an, tunga nkjih̄in maha xi ja kin'e nch̄iná. Tintsubaj xi nkúhu xi najmi chumi nihi xi t̄jih̄in, tunga t̄jih̄inni ni.

¹¹ Jun xuta Corinto, jin ja kuachubako kixi kixih̄i. T̄i'miyaih̄i ni xi t̄jñajin an̄iman̄i.

¹² Mje níni jun, tunga jun najmi b'a ts'in mjen̄u jin.

¹³ Kui nga t̄inchjakoh̄on̄u xi nkúhu tsa ntina jun. B'a ta n'oo xi nkú nga t̄n'ei. B'a ta ts'in takúni ni xi t̄jñajin an̄iman̄u.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga najmi t̄ihin nga nkuhú ts'in̄i mako yjoh̄o xi s'ejih̄in Ntjaná k̄o xi najmi s'ejih̄in

¹⁴ Najmi tu nkuhú n'e mak̄o yjon̄u xuta xi najmi s'ejih̄in Ntjaná nga ts'in̄kon̄u ni xi ts'e. At'aha, ¿a nkuhú mako xinkj̄in ni xi jee k̄o ni xi ch'onk'uun? ¿A mahá má ndzjeen k̄o má jyuun b'at̄jih̄in xinkj̄in?

¹⁵ ¿A mahá nda nchjako Cristo ndan̄indo? ¿Mí ni xi nkuhú incha y'a xi s'ejih̄in Ntjaná k̄o xi najmi s'ejih̄in?

¹⁶ ¿A kamahá n̄inkuhu Ntjaná ts'in̄kjáīhin nt̄ia xi ntsja xuta ts'in̄nda? At'aha ná xi n̄inkuhu Ntjaná xi t̄jñá t̄ik'uun. B'i kitsú Ntjaná nk'ie:

Kúatejñajih̄in k̄o kjuatsú'bajih̄in xuta xu'bo.

An xi kama Ntjaná k̄o kui xi kama xutana.

¹⁷ Kui nga b'a ta kitsú saha Ntjaná:

T̄jt̄jujúhun xuto, tankín t'axiún.

Najmi tu n'ekoo ni xi si nginkán,

k̄o b'a ts'in an nda ts'in ts'in̄kjáīn̄u.

¹⁸ An xi kama Na'min̄u k̄o jun xi kamo ntina.

B'a titsu Ntjaná xi t̄jih̄in nga'yún.

7

¹ Kui b'a maha, jun xi tjona, ná ts'añáá ni xi kitsúya t̄tjun Ntjaná nga tsjáha xuta xi ts'e. Kui nga n'e jehená yjoná nginkun Ntjaná nga n'e t'axián ngayjee ni xi ts'insi yjonintená k̄o an̄imaná. Katuma je kikj̄án nginkun Ntjaná nk'ie nga chjankj̄áán.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga t̄sjo tímaha ni xi nda ts'in'ajin xuta n̄inku Corinto

² Tjennten̄i ajin an̄iman̄u. Ndaha nku najmi ch'on kin'eih̄i. Ndaha nku najmi kin'e'uih̄in. Ndaha nku najmi kich'anachajih̄i.

³ Najmi b'a tixinnu tsa tu xi s'entahan̄u. At'aha xi nkú nga ja kixinnu, jun xi tintsubajin an̄iman̄i, tu xi nkuhú ch'ahaná xinkj̄á ndaha tsa k̄uintsubaá k̄o ndaha tsa kuayáá.

⁴ Ma k'an nchjako kixi kixinnu k̄o t̄sjo mana jun. Ajih̄in ngayjee kjuanjima xi t̄iyaj, 'yún t̄isakúna nga'yún k̄o t̄it̄sejih̄inna kjuatsjo.

⁵ Nk'ie nga jái ante Macedonia, ndahachí najmi kin'ekj'áiyaj. Tu sa ní kjuasti kisakúni tu má xi t̄jehén ni. Incha kikj̄ánk̄o xinkj̄in xuta xi t̄jntundáini k̄o tsinkjunyaj.

⁶ Tunga Ntjaná xi tsjá nga'yúhun xuta xi t̄jih̄in kjuaba, kui xi kitsjá nga'yún̄ni nga kits'in nibáseni Tito.

⁷ Najmi tu nku nga kiyai Tito nga kisaku nga'yunni. Ta kisaku nga'yun nini nga kitsuyani xi nku ts'in kisaku nga'yuhun ajinnuu. Kitsuyani nga 'yun mjenuu cha ngahanu nga nusi tintuyangu ko nga kjintahanuu an. Kui niu xi kits'in nga 'yun kis'e sana kjuatsjo.

⁸ Ndaha tsa kits'ink'ie babanuu xujun xi kits'inkjinuu, tunga najmi ta kjintahana nd'ai. Kjuaxi nga kis'entana nga tjuhun, at'aha kamankjinna nga kik'ie babanuu kutju ngat'aha xujun xi kits'inkjinuu.

⁹ Tunga nd'ai tsjo timana, najmi tu ngat'aha nga kik'ie babanuu, tu ngat'aha ni nga kui kjuaboo kits'in nga tsankinch'a ngaha ruu animanuu. Kik'ie babanuu xi nku ts'in sasihin Ntjaná. Kui nga najmi chumi ni ch'onk'uhun xi kin'ehe ri.

¹⁰ At'aha kjuaba xi nibaha ra Ntjaná ts'in nga bankich'aha ra animaná. Kui niu xi ts'in nga b'ankia. Kui nga najmi tjin xi nku ts'in un kamaha tak'aan nga kui kjuaboo nibanehená. B'a tixian at'aha kjuaba xi tsjaná asuntee, kui xi ts'ink'ienná.

¹¹ Chasoo ni xi kits'inkonuu kjuaba xi kits'in nibanuu Ntjaná. Tu xi kj'aihi ts'in kis'eyanuu. Nku tutuhu nga b'a kamanuu, kiyo nga najmi chumi nihi tjenna. Santaha kichubantjanu. Kama stinuu ko tsinkjun ngat'aha ni xi kama kai. Kama mjenuu nga chanu ko kik'ohu xi nku ts'in tjehe ra nda xi ch'on kits'in. Nk'ie nga b'j' nkjun kama, tsakuchiu nga najmi ko jun y'ahanuu ni ch'on tjin xi kamo.

¹² Kui nga ndaha tsa kits'inkjinuu xujun xu'bo, najmi b'a kits'ian tu ngat'aha xi ch'on kits'in ko ta ndaha ngat'aha xi ch'on kin'ehe. B'a ni kits'ian tu xi chaha ginkun Ntjaná nga kjintahanuu jin.

¹³ Ni xi kamo kitsja nga'yunni.

Ko najmi tu nku ni xu'bi xi kitsja nga'yunni. Ta tu xi tsjo ni kamanu nga kiyai nga tu xi tsjoh tjihin Tito at'aha kisaku nga'yuhun nga y'ej'ajinnuu.

¹⁴ Ja ni b'a kixihin Tito nga tsjo mana jun, ko b'a tjin ni xi kixian. Najmi tiya tsank'ana. Xi nku ts'in kjuaxi ngayjee ni xi tsixihin, b'a ta ts'in kjuaxi ni xi kik'ihin Tito nga tsjo man jun.

¹⁵ Tito 'yun tjo ts'atih jun nd'ai, at'aha f'áitsjehen xi nku ts'in ngatentoo kinu'yá'ohoon ko xi nku ts'in nda kin'ekj'ohoon ko kiyankjun.

¹⁶ Tsjo mana, at'aha be nga ma ma 'yun tak'unnuu.

8

B'i ts'in kitsiya Pablo nga tjihin nga kamakuhu toon chje xuta ninku xi tjin ante Judea

¹ Ko nd'ai, ja nts'e, mjeni nga choo xi nku ts'in Ntjaná tjsjaha kjuandaha xuta ninku xi tjin ante Macedonja.

² Ndaha tsa ndja kjuanima xi tjinha satéjin nga tichjut'ayak'un, tunga tsjohó tjintuhu. Ko ndaha tsa x'an nkjun, tunga incha kits'insuhun toon chje xi nku joyaha tsa nchiná.

³ Be nga ngayjehe k'un incha kitsja. Xi nku tjin kamaha kitsja, ko santaha y'esun saha nga kitsja.

⁴ Yun tsankini nga kjuaintehi nga sakut'aha kjuatsjo xu'bi tu xi kuasinkoho xuta xi s'ejihin Ntjaná xi tjintu ante Judea.

⁵ Ko najmi tu nku ni xi tsixin nga ts'in incha kits'in. At'aha titjun titjun incha kitsjaha yjoho nga incha tsjénki Ntjaná, ko ta incha kitsjaha yjoho nga kamakon xi nku ts'in mjehe Ntjaná.

⁶ Kui nga tsinchih ri Tito nga ts'jindjuuhu xa nda xi kik'atuts'ihin ra ajinnuu, nga k'ueda chje nda xi tin'esun.

⁷ Yun nda n'o ngayjee ni xi n'o. S'ejinnuu Ntjaná. Chubanijmíyahanu ni xi ts'e Ntjaná. Mankjinnuu éhen Ntjaná. Tjindanuu yjonuu nga kuasinkoo xuta xi k'ai. Tjonuu jin. Kui nga xi nku ts'in tehente nda n'ehenu ni xi n'o, b'a ta ts'in nd'ai nda n'esun ngó toon chje xu'bi.

⁸ Najmi b'a tixian tsa tjihin kjuayun nga b'a ta n'oo. Ni xi mje nina, nga choo ni nda xi tjinha ts'in ja nts'eé xi k'oo tu xi b'a ta ts'in kuakuchihinu nga ta ngayjee animanuu tinibaha kjuatjonuu.

⁹ Ja yo kjuanda xi y'a Nda Ntjaná Jesucristo nga j'ai, nga ndaha tsa tu xi nk'ahá tjen tunga ts'asje x'ahan yjoho ngandanuu, tu xi ajihin kjuax'an xi kis'ehe ra kisakuhunuu kjuanchiná.

¹⁰ Tsjanuu nku kjuatexuma at'aha kjennuu niya nga choo kui ni. Nk'ie nu jun tjun kama mjenuu nga n'esun toon chje ko jun tjun kin'esun.

¹¹ Kui nga n'endjuuhunu nd'ai ni xi kich'atuts'ihinruu. Xi nku ts'in ngayjehe k'un kama mjenuu nga b'a n'oo, b'a ts'in ngayjehe k'un xi nku ts'in tsakunuu tjon niu nd'ai.

¹² At'aha tsa ngayjee animaná ti'baa, ko tsa ti'baa xi nku tjin tsakuná, Ntjaná ts'inkjain ni xi ti'baa. Najmi tibankiná ni xi najmi tjinná.

¹³ Najmi b'a tixian tsa jun tjihin nga kuitjajun kjuanima ko tu sa kj'aihi nga xi nda ts'in k'úentu. Ni xi nda ni tjin nga nkuhú nga nda ts'in kuintsuboo.

¹⁴ Nd'áí tǝjǝnǝu kǝ kama k'ʉǝhǝ ni xi ndyjat'ahá xʉtá xu'bo, kǝ kj'áí nǝstǝjn ngáha kui s'ehǝ ni xi ndyjat'anǝu. B'á ts'ín ta kama tsǝánǝu. Nku chubahá s'enǝu.

¹⁵ Kǝitǝjusun xi nkú ts'ín tǝjít'a éhǝn Ntǝáná: "Najmi ts'anǝi kamahá xi 'yún tse j'áya kǝ najmi kindyjat'ahá xi chuba j'áya."

B'í ts'ín kitsúya Pablo yá xi ngǝuáikǝ tǝǝn chǝ

¹⁶ Tsǝjáha máb'achǝjǝhǝ Ntǝáná at'ahá kitsǝjáha Tǝtǝ nga tǝ ngǝuántǝha rá yǝhǝ jun xi nkú tǝ ts'ín kjǝntǝhana an.

¹⁷ Kits'ínj'ǝ nga ts'ínǝtǝjusun ni xi an tsankǝhǝ kǝ ngayǝhe k'un tǝfǝsǝnǝu. Ja b'á tǝtsu kǝyaha anǝmahá.

¹⁸ Kǝ tǝ tǝn'ekǝjǝkǝi Tǝtǝ ndá nts'eé xi nda ts'ín nchǝyanehǝ ngayǝjǝ xʉtá nǝnku, at'ahá kǝxǝ b'énǝjmǝ éǝn nda tsuhǝ Ntǝáná ndǝ.

¹⁹ Kǝ najmi tǝ nku nda ts'ín chubanǝjmǝyaha ndǝ. Tǝ y'éǝt'a xáha xʉtá nǝnku nga kui xi ngǝuáikǝnǝi nga kuankǝkǝi tǝǝn chǝ. B'í nda tǝn'eǝi kǝ b'á ts'ín tǝn'etsǝhǝ rá Ndá Ntǝáná kǝ tǝb'ejǝna chǝjǝ nga mǝjǝnǝ kǝisǝnkǝi xʉtá.

²⁰ Najmi mǝjǝnǝ tǝ ts'ín xi kuǝnchǝyaneǝnǝ ngat'ahá xi nkú ts'ín tǝncha tǝtǝjǝhǝn tǝǝn chǝ chánka xi tímákú.

²¹ Kui nga nda nda tǝchasehǝ rǝ xi nkú ts'ín kǝxǝ tǝbankǝnkǝi ni xi tǝn'eǝi ngǝnkun Ndá Ntǝáná kǝ tǝ ngǝnkun xʉtá.

²² Kǝ tǝ tǝn'ekǝjǝkǝi já xu'bj kj'áí ndá nts'eé xi ja nkǝjn nǝyá tsakúchǝjǝni nga nda fikǝ xáha. 'Yún mǝjǝhe kuasǝnkǝnǝu, at'ahá 'yún sasǝhǝn jun.

²³ Kǝ máha Tǝtǝ, tǝ kui xáha xi tǝts'ín xi nkúhu an, nga tǝ tǝbasǝnkǝnǝu. Kǝ já nts'eé xǝngǝsoo xi tǝjǝnkǝ, xʉtá nǝnku kits'ínkjǝhǝ. Kui jǝǝ tǝ ts'ín nga yankǝjún Cristǝ tǝ ngat'ahá xá xi ts'ín.

²⁴ Kui b'á maha, nda ts'ín n'ekǝjǝhǝn rǝu jǝǝ tǝ xi skǝehe ngayǝjǝ xʉtá nǝnku xi nkú tǝjǝn kǝuatǝnǝu kǝ mí kǝuaha nga tsǝ mahanǝ jun.

9

B'í ts'ín y'éndá Pablo xi nkú ts'ín s'ekú tǝǝn chǝ xi kamakú

¹ Tǝ ndaha najmi machǝjǝhǝn tsa kuǝt'ánǝu nga tǝǝn chǝ tǝmasúhǝn xʉtá xi Ntǝáná kǝkj'áts'ehǝ xi tǝjǝntu ante Judea.

² At'ahá be nga nda anǝmanǝu. Xǝ tsǝhǝ tǝmana nk'ie nga kǝxǝnyaha kui nǝj xʉtá xi tǝjǝn ante Macedonǝ. B'á kǝxǝhǝn nga jun xi tǝntsubǝǝ ante Akaya nk'ie nú kjǝn tǝntsubá ndahanu nga k'ʉǝ tǝǝn. Nk'ie nga kǝnt'é xʉtá Macedonǝ kui nǝj, nkǝjn xi tǝ kǝxǝnchá tsǝhǝ kǝ tǝ ts'ínǝsun tǝǝn.

³ Tǝnǝ tǝts'ínkjǝsǝhǝnǝu já nts'eé xu'bj tǝ xi najmi tǝ á éhǝn kamaha ni xi kǝxǝhǝn jǝǝ nk'ie nga b'á kǝxǝn nga tsǝ mana jun ngat'ahá ni xi tǝn'ǝ. Tǝfǝ jǝǝ yǝ tǝ xi kuasǝnkǝhǝnǝu nga k'ʉékú tǝǝn xi k'ʉǝ. B'á ts'ín kamaha ni xi kǝxǝhǝn.

⁴ At'ahá tsa kuankǝnkǝi yǝ k'ʉá xʉtá Macedonǝ, kǝ tsa as'áihǝ incha skǝe nga najmi kǝjǝ tǝjǝkúnǝu tǝǝn chǝ, kǝma subanǝ. At'ahá ja tǝ xǝ tǝma 'yún k'un nǝj ni xi tsǝxǝn. Kǝ jun tǝ kǝma subanǝu.

⁵ Kui nga b'á kǝxǝhinna nga tǝ sahá b'á xǝhǝn já nts'eé nga tǝjn ngǝuáisǝhǝnǝu tǝ xi k'ʉéndakǝhǝnǝu tǝǝn chǝ xi tsǝxǝnǝ tǝtǝjn nga k'ʉǝ. B'á ts'án tǝ xi b'á ts'ín s'ejǝna ndaha nku tǝǝn chǝ xi ngayǝjǝ anǝmá tǝbáǝ, najmi tǝ kǝuá'yúhún tǝbáǝ.

⁶ N'ekǝj'átsǝjǝn ni xu'bj. Xǝ chuba ni xi b'énǝtǝ, kui xi chuba chǝn kǝjǝsǝntǝjǝn, kǝ xi tse ni xi b'énǝtǝ, kui xi tse chǝn kǝjǝsǝntǝjǝn.

⁷ Nga nkúnkú tǝjn xi nkú tǝjǝn nibáha rá anǝmanǝu. Najmi tǝ un katuma k'un ni xi k'ʉǝ nga k'ʉǝ, kǝ tǝ ndaha najmi tǝ kǝuá'yún 'boǝ. At'ahá Ntǝáná tǝhǝ xi tsǝ tǝjǝhǝn nga tsǝjá ni xi tsǝjá.

⁸ Tǝjǝhǝn nga'yún Ntǝáná nga tǝ ni xǝ tsǝjáhanǝu ngayǝ tǝkjá kǝuanda, tǝ xi tǝ nkǝjǝhé nǝhǝ najmi chumi nǝhǝ xi ndyjat'ahǝnǝu kǝ b'á ts'ín kǝma n'ehǝnu ngayǝjǝ ni xi nda.

⁹ Xi nkú ts'ín tǝjít'a éhǝn Ntǝáná nga b'j tǝtsu:

Kits'ínmdzǝ ni xi tǝjǝhǝn,
xʉtá x'an kitsǝjáha.

Tǝ nkǝjǝhé ni nga nǝxǝ ts'ín.

¹⁰ Ntǝáná xi tsǝjá xǝjmá xi s'énǝtǝ kǝ tsǝjá nichǝne, kui xi tse ni xi tsǝjánǝu tǝ xi tǝ kǝma kuǝsǝnkǝhǝnǝu xʉtá. Ts'ín nga 'yún tse s'enǝu kǝ nga xúbáya ni nda xi tǝn'ǝ.

¹¹ Nkǝjn tǝkjá kǝuanchǝná s'enǝu tǝ xi ngayǝjǝhe k'un kǝma kuǝsǝnkǝǝ xʉtá. Kǝ máha ni xi n'e nibákǝnǝi, kui xi ts'ín nga já nts'eé tsǝjáha máb'achǝjǝhǝ Ntǝáná.

¹² Nk'ie nga tǝbisǝnkǝǝ xʉtá xi Ntǝáná kǝkj'áts'e, tǝbǝhǝ ni xi machǝjǝhǝn kǝ kui nga nkǝjn xi tǝtsǝjáha rá máb'achǝjǝhǝ Ntǝáná.

¹³ Nk'ie nga skǝe ni xi tǝn'ǝ, incha ts'ínǝtsǝhǝ Ntǝáná, at'ahá tǝnu'yá'óhǝǝn éǝn nda tsuhǝ Cristǝ kǝ at'ahá ngayǝjǝ anǝmanǝu tǝbisǝnkǝǝ, kǝ najmi tǝ kui, kj'áí sa xʉtá.

¹⁴ Kò nk'ie nga incha kuinchjako Ntjaná, kuinchjantjainuu at'aha tjoho jun. Incha skué nga tu xi tsehé kjuandaha Ntjaná kitsjánuu.

¹⁵ ¡Máb'achjihí ra Ntjaná ngat'aha ní xi tsjáná! ¡Najmi tjinná é n xi kuixinyahaná xi nkú ts'in chánka ní xi tu kitsjáháná!

10

B'i ts'in y'éjña chji Pablo nga tsjo maha xá xi Ntjaná kitsjáha

¹ Nginkun Cristo xi tjoho kò xi nda ts'ínko xuta, an Pablo tbankinuu nku ní. B'a tíxian at'aha tjín xi b'a tsu nga najmi ndá nkjún tján nk'ie nga tíjñajinnuu kò nga ndjá nchja nk'ie nga kjin tíjñanuu.

² Tbankinuu nga najmi tu n'o nga ndjá kuinchjakonuu nk'ie nga kuichusenuu. At'aha tjínkkuh k'an nga ndjá kuinchjaka xi b'a maha nga b'a ts'in tintsubaí xi nkú ts'in nkaha xuta asuntei.

³ Kjuaxj kjáihin nga asuntei tintsubaí, tunga najmi b'ahá ts'in túbixkajín xi nkú ts'in kján xuta asuntei.

⁴ At'aha najmi asuntei ts'e ní xi t'n'echjéin nga túbixkajín. Nga'yuhun ní Ntjaná t'n'echjéin, nga'yún xi maha ts'ínke nga'yuhun já kontra kò basinne'yún én xi nchja xi fi kontrani.

⁵ Chjuxubaí ngayjee nga'yún ch'onk'un xi b'echjaha xuta nga skué Ntjaná, kò n'e nganajihí ngayjee ní ch'onk'un xi ts'ínkink'un xuta. B'a n'eí tu xi kuint'é'éhen ra Cristo.

⁶ Tjindani yjonj nga n'ek'íechjéi xi nkú ts'in tjeheh ra xi najmi kuint'é'éen, tunga tíjuhún tjihin nga jun tjun kuinú'yá'éen sisinnú.

⁷ Jun xi chase sunnk'ohoo ní xi tjín. Tsa tjín xi behe k'un nga Cristo yjanki, kui xi tá kats'in kuenta nga kò tá jin yjankii Cristo xi nkúhu kui.

⁸ Ndaha tsa nk'a b'asjé yjona ngat'aha xáni, tunga najmi subahá mana nga b'a ts'ian, at'aha Ndá Ntjaná kitsjá xáni. Kui xi mjehe nga n'eí nga saájin so ní xi ts'e Ntjaná, najmi mjehe tsa n'eí nga ndyoo.

⁹ Najmi mjena tsa xujun xi tít's'ínkínuu kuinchánkjúnnuu.

¹⁰ At'aha tjín xi b'a tsu nga ndjá rú kò kjan rú én xi b'et'ánuu, tunga nk'ie rú nga tíjñajinnuu najmi ndjá rú b'asjé yjona kò rú najmi chumi ní chjihí ra én xi nchja.

¹¹ Tunga xi b'a tít'suu kats'in kuenta nga ní xi b'et'a xujún nga kjin tintsubaí, kui niu xi n'eí nk'ie nga kuintsabajihín.

¹² Tjín xi nda ts'in nchjanijmíyaha yjoho. Tunga máha jin, najmi ma k'ujn tsa b'a bixjín nga jin xi nkú joyaha já xu'bo, kò tsa tá ñja n'e makoí yjonj jóo. Tá ndaha najmi be ní xi incha ts'in jóo, at'aha tá kuihi xinkjín base chubayakoho ra yjoho kò incha base chubayaha xinkjín.

¹³ Tunga máha jin, nku tutuhú ngat'aha xá xi kik'ainj jin, kui niu xi chánka n'esjekohonj yjonj. Najmi bitjatíhí chjintú xi y'éjñaha Ntjaná xáni, xá xi tsichuk'únnuu santaha kò jun.

¹⁴ Tsa najmi tsichuk'úhín kai, ja ra túbítjatíhí má tjeheh ra xáni. Tunga kjuaxjihí kjáihin nga jin tjun tsichukohí én nda tsuhú Cristo.

¹⁵ Najmi tí'a ts'ajín xá xi incha kits'in kj'ai xutaha, tsa tu xi nk'a n'esjehenj yjonj. Tu sa ní tíchuyáihí nga xi nkú ts'in 'yún s'ejin sanuu Ntjaná, b'a ts'in kama tse sa ajinnuu xáni.

¹⁶ Tu xi kama kuankínk'íénijmíhín én nda tsuhú Cristo ajihín xuta xi kjin tjintu sa nga jun. At'aha najmi mjénj tsa n'e ts'ajín xá xi kits'in kj'ai, tsa tu xi b'a ts'in n'e chánkahanj yjonj.

¹⁷ Tsa tjín xi mjehe nk'a k'uasje yjoho, ngat'aha ní ní xi kits'ínkoho Ntjaná, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjoho.

¹⁸ At'aha najmi xi nda ts'in nchjayane suba yjoho, tsa kui xi nda n'ekjáhín. Xi nda ní ts'in nchjayanehe Ntjaná, kui ní xi nda n'ekjáhín.

11

B'i ts'in kitsúya Pablo ní xi ts'in já postru ts'ank'óo

¹ N'echújuo íchí tsa kuinchjajnu kuinchjat'a. Johon, n'e chúkjuanu.

² At'aha nginkun Ntjaná níbáha ra xi nkú ts'in tikunnuu. At'aha jun xi nkú joyaha takjín xi an kits'ínkjas'en nga kuixankò nku nda, kui xi Cristo. Kò mjena ts'ínkjas'ehen jun xi nkú joyaha nku takjín xunkú.

³ Tunga tsankjunná tsa b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain Eva nk'ie nga kjuamañaha ye ts'anachakoho ra, tsa b'a ts'ínndyjajihin kjuankjintak'unnuu kò najmi tá ngayjehe k'un kò je tsjénnkihí ruu Cristo.

⁴ B'a tíxian at'aha nda ts'in n'ekjohoon já xi kj'ai én b'énijmínuu, kui xi najmi éhen Jesu xi jin y'enjmí. Jun xi ja kin'ekjohon Espirituhú Ntjaná, tá n'ekjohon kj'ai xi najmi Espirituhú Ntjaná. Jun xi ja kin'ekjohon én nda tsuhú Cristo, tá t'n'ekjohon kj'ai én.

⁵ Najmi íchí mana yjona nginkun já postru i xi tjín.

⁶ Ndaha tsa najmi 'yún mana nchja nga nchja, tunga bená ni xi ts'e Ntjaná. Ja ní tú xí tsakuchjíhí rí nga yai ni xi ts'e Ntjaná.

⁷ Nk'ie nga y'enjímínuu én nda tshu Ntjaná, najmi j'achjínúu. B'a ts'in ts'asjé njimakjuahana yjoná kó jun ts'asjénk'anúu. ¿A ngatitsuhún kits'ian nga b'a kits'innúu?

⁸ Tsakj'a tpon xi kitsjána kj'ai nínku tú xi kama ts'ihinna xána ajinnúu.

⁹ Nk'ie nga tsátejñajinnúu kó nga kindyjat'ana tsa mí nihi, najmi kits'instinnúu. At'ahá ni xi kindyjat'ána, já nts'eé xi nibáha ante Macedonjá kitsjána. Najmi y'enénúu yjoná kó tú nkú najmi k'uenéhénúu yjoná.

¹⁰ Kjuaxí nga éhen Cristo tíñajinna kó kjuaxí nga ngúsuhún ante Akaya najmi kama s'ech'onna kjuatsjo xi tíinna nk'ie nga najmi f'achjá nga b'enjímúá én nda tshu Cristo.

¹¹ ¿Áhan? ¿A at'ahá najmi tjona jun? Ntjaná be nga tjona jun.

¹² Tú nkú kfinndjukoná ni xi títs'ian. B'a ts'in najmi tsjantéhe rá xi tíntcha bangisjai nijáha nga xi nkúhu jin ts'jín ma yjohó, tsa tú xi b'a ts'in nk'a k'uasjehe yjohó.

¹³ At'ahá já postru tsank'áhá jái. Xá xi incha ts'in b'anachakohó rá xuta. Já postruhú Cristo ts'in ma maña yjohó.

¹⁴ Najmi ní tsetse ni xi tíntcha ts'in jóo. At'ahá ndanindoo nku ntítsjehe Ntjaná ts'in ma maña yjohó.

¹⁵ Kui nga najmi ma nkjúhunná nga já xi ts'inxát'ahá rá ndanindoo xuta xi ts'in ni xi nda incha ts'in ma maña yjohó. Tungá kúichúhú nístjin nga ts'jínkájáihín chjéhí ni xi tíntcha ts'in.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga nkjin kjuanima j'ajin ngat'ahá xáha

¹⁶ B'ahá tá tíxin ngáhanúu. Ndaha nku najmi b'a tú katsú nga nchajnu nchjat'a. Tungá tsa jun xi b'a kúixín, tú sa ní tñenténúu nga kuinchjakonúu xi nkúhu nku xi nchajnu nchjat'a tú xi chánka k'uasjéhana íchí yjoná.

¹⁷ Nga ma k'an chánka k'uasjé yjoná, najmi Ndá Ntjaná túbáhá rá nga b'a tíxian. An ní subá chubá tíntchaná.

¹⁸ Xihí nkjéhín maha xi chánka incha mahá yjohó ngat'ahá xi nkú ts'in, kui nga kó tá an chánka kamahana yjoná.

¹⁹ At'ahá jun xi nkjink'un, kui nga nda ts'in n'ekjáhín ruu xi nchajnu nchjat'a.

²⁰ Santaha 'bainto nga xuta musu n'e manuu, nga ch'anachannuu, nga chju'anuu ni xi ts'ajun, kó 'baintohó xi nk'a b'asjennu yjohó kó xi incha m'ojinnuu.

²¹ Jín bi najmi b'a ts'in ndjá kin'ekojíhí xi nkúhu já xu'bo. Xí tíma subahána nga b'a tíxian. Tsa tíjin xi ma k'un nga tsjo mahá ngat'a ts'e yáha kui, tá kama k'an b'a tá ts'ian, ndaha tsa tíntchajnu tíntchjat'a nga b'a tíxian.

²² ¿A já hebreo niu? Tá ndá hebreoná. ¿A ntje Israel tjehe rá jóo? Tá ntje Israel tjeheenna. ¿A ntjehe Abraham jóo? Tá ntjehe Abraham an.

²³ ¿A kui xi tíntcha ts'inxát'ahá Cristo? An xi 'yún títs'inxát'a sahá, ndaha tsa b'a ts'in tíntchja xi nkú ts'in nchjá xi nchajnu nchjat'a. An xi 'yún kits'inxá sa nga kui jóo. 'Yún nkjin níyá kin'ekjína nubayá. 'Yún nkjin níyá kis'ena. Kó nkjin níyá ja ma tsayaná kai.

²⁴ Un níyá kingjána já k'aku xi tíhín xuta judio kan tj'ion níju níyá. Xí nkú ts'in tíñaha, b'a kits'in.

²⁵ Jan níyá tsich'onnyána. Nku níyá y'étjítsena ndjio jóo. Jan níyá ngjijintí yábarkú xi tjíiya. Nku nístjen kó nku nístjin kitsjenb'ásan ntáchak'uun.

²⁶ 'Yún nkjún jatsúu'ba tú má xi tjeheén ni. Nk'ie nga kits'ian níyá kitsankjan ni xi kamat'an ajin ntáje. Kitsankjan tsa já ndyjee satéjian. Kitsankjan tsa nkú incha ts'jínna xi tá ntje judio tjehe rá xi nkúhu an kó tá xuta xi najmi ntje judio tjehe rá. Kitsankjan tsa nkú kamat'an ajin nantjio kó ngjijíno kó ajin ntáchak'uun, kó tá ajihín xi já nts'eé ts'in ma maña yjohó.

²⁷ Tú xi nchjáhá ni xi kits'ian kó tse kjuanima kíkíe. Tú xi nkjéhín níyá najmi kíkjafe. Kama bjona, kama xintána, kó tú xí nkjéhín níyá tsátejña kjintúá nga najmi chumi nihi xi kisakúna nga kjíne. J'ajian nch'án kó kindyjat'ána najyun.

²⁸ Ndaha tsa b'a tímat'an, tunga tá kis'entahána ngayjee nínku xkí nístjin.

²⁹ Tsa tíjin xi saté ch'in, kó tá an ma unna. Tsa tíjin xi n'endyjajihín ni xi ts'e Ntjaná, tú xí kjahán mana.

³⁰ Tsa ni xi machjéhe rá nga chánka k'uasjéhana yjoná, chánka ní k'uasjé yjoná nga najmi tíinna nga 'yún xi ts'an.

³¹ Ntíaha kó Na'míhí Ndá Ntjaná Jesucristo xi tíhín nga n'etsjohó tú nkjéhé ni. Kui xi be nga najmi tib'anacha.

³² Nk'ie nga tsátejña nanki Damasco, kitsjá kjuá ndá títjun xi ts'inxát'ahá ndá rejí Aretá nga chúnnta ankuahá nankiú tú xi chjúbénijéhana.

³³ Tungá nkuhú nísin kichjujenkohona xjó xi tíf'a tjindaihí nankiú. Ankuank'a xi tjent'a xjóhó nankiú kin'esjehena. B'a ts'in tsankahá rá jóo.

12

B'i ts'in kitsúya Pablo nga nga'yúhún Cristo tǵǵaha

¹ Ndaha tsa najmi chumi ni chjǵihí ra nga chánka k'uasjé yjoná, tunga tǵǵihín ni nga b'a ts'ian. Kui nga kuinchjahana ni xi kikié ko xi tsakúchjina Ndá Ntǵaná.

² Be nku ndá xi s'ejihín Cristo xi kichjubéjihín sén nga ngji nk'a ján xi ma jahan. Ja tǵǵihín te űju nú nga b'a kamoó. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntǵaná xi be.

³ Be nga ndá xu'bó ngji ndǵojmi ján. Tsa ngji yjonintehe ko tsa najmi ngji, najmi be. Ntǵaná xi be.

⁴ Yo kint'é én xi najmi tǵǵin xi nkú ts'in chubahaná, xi tǵǵina nkǵún nga k'únyahá xutá.

⁵ Kama chánka k'uasjé yjoná ngat'ahá ni xi kamahá ndá xu'bó, tunga najmi chubá chánkahá k'uasjé yjoná. Chánka ní k'uasjé yjoná ngat'ahá nga najmi an ts'an nga'yún xi tǵǵinna.

⁶ Tunga tsa chánka k'uasjé yjoná, najmi tǵǵinchjajnu tǵǵinchjat'a tsa b'a ts'ian, at'ahá b'a tǵǵin ni xi kuinchja. Tunga najmi b'ahá ts'ian tú xi najmi ch'a b'a kuitsúhu tsa nihi xi nkǵún ts'ian ko nihi xi nkǵún ts'in nchja, tsa as'ei najmi b'a tǵǵin ni.

⁷ Tú xi najmi chánka kamahana yjoná ngat'ahá ni chánka xi kis'eǵǵina chjina, Ntǵaná kits'in nibánena nku kǵuá'un xi nkú joyaha tsa na'yá kisasins'eheh yjonintena. Tsuhú rá nga ndá musuhú ndanindoo ts'in'unna tú xi najmi chánka kamahana yjoná.

⁸ Jan niyá tsankihí Ndá Ntǵaná nga kǵéxinna kǵuá'uun,

⁹ tunga b'ahá kitsúna: "Kǵuandanahá xi machǵéhin, at'ahá ajihín xi najmi tǵǵihín nga'yún s'ejǵna chji nga'yúnna." Kui nga tsjo mahana nga chánka timahana yjoná ngat'ahá nga najmi tǵǵinna nga'yún. B'a ts'in s'ejǵna chjihí nga'yúhún Cristo ajinna.

¹⁰ At'ahá mjena Cristo, kui nga tsjo mahana nga najmi tǵǵihinna nga'yún, ko nga ch'on ts'in nchjayanena xutá, ko nga ndyjat'ána ni xi machǵénna, ko nga tsjennki unkiena xutá, ko nga sakúna kǵuánima. At'ahá nk'ie nga najmi tǵǵinna nga'yún, nk'iehé nga tǵǵinna nga'yún.

B'i ts'in y'ejǵna chji Pablo nga kǵintahá rá xutá nǵinku Corintó

¹¹ Kuanchja xi nkúhu nku ndá xi nchjajnu nchjat'a, tunga juhún kuan'e kǵuá'yúnna ni nga b'a kuats'ian. Kutsa juhún xi tǵǵihín nga nda k'úinnú. At'ahá najmi 'yún nk'a tǵǵinna já xi chubá já postruhú maha yjoho ko chubá ihí maha yjoho nga an, ndaha tsa b'a xian nga najmi chumi ni chjǵihí ra an.

¹² Kǵit'a kǵit'a kama kǵuánkǵún ko kǵuáachánka ko ni xi tsakúchji nga'yúhún Ntǵaná ajinnuú. Kui ni xi tsakúchji nga ndá postruná.

¹³ ¿Mí nihi xi kisakúhu xutá nǵinku xingisoo xi najmi kisakúnú? Nku tutuhú nga najmi kik'ienénú yjoná nk'ie nga tsáteǵǵajinnuú, xi nkú kits'ínka xutá nǵinku xingisoo. ¡N'e'yún tak'unú nga b'a ch'on kits'ínkonú!

¹⁴ Ja tǵǵindana yjoná nga kǵfisenú niyá xi ma jahan ko tá ndaha nd'aj najmi k'uenénú yjoná. At'ahá najmi ni xi tǵǵinnú tibangisja. Jun ní xi nusinna. At'ahá najmi xi t'ími ntí tǵǵihín nga kǵ'uatǵo toon xi ts'ǵinǵhén xi cháha. Xi t'ími ní xi chá, kui xi tǵǵihín nga kǵ'uatǵo toon xi ts'ǵinǵhén ntǵihí ndyjun nkini.

¹⁵ Kui nga tsjo tǵǵihinna nga ts'inǵhén ngayjee ni xi tǵǵinna ko santaha yjoná katjeǵnú tsa ma tú ngat'ahá ngandanú. Nk'ie nga 'yún mjena jun, ¿á 'yún ichí tǵǵin'e mjehehú?

¹⁶ N'ekǵáihín nga najmi y'enénú yjoná, ndaha tsa b'a tsu xutá nga ndá maǵaná xi ts'anachanuú.

¹⁷ Já xi kits'ínkǵisenú, ¿a kits'ínkǵjá jóǵo tú xi kǵé'ahanú ni xi tǵǵinnuú?

¹⁸ Tsankihí Titó nga ngǵisenú ko tá kits'ínkǵjá kǵ'ái ndá nts'eé. ¿A rá kǵiké'áhannú Titó ni xi tǵǵinnuú? ¿A najmi tú nkúhú tǵǵintuyá animanǵ an ko Titó? ¿A najmi tá kuihí ni xi tǵǵin'eí?

¹⁹ Kutsa b'ahá ts'in tǵǵinǵhén'un, nga tǵǵisinkoi yjonǵi nga b'ǵi tǵǵixín. Cristo ts'enǵi ko nginkun Ntǵaná tǵǵhubai. Jun xi tǵǵonǵi. Ngayjee ni xi tǵǵin'eí, b'a tǵǵin'eí tú xi sahánu nginkun Ntǵaná.

²⁰ At'ahá kǵintahana tsa nk'ie nga kuichusenú, skue nga najmi b'a n'e tintsúboo xi nkú ts'in mjena nga skuenú. Ko jun kutsa najmi chahánú xi nkú ts'in mjenuú nga chanú. Kǵintahana tsa najmi nkúhú kich'o xinkú, tsa tǵǵin kǵuáxintak'un, tsa tǵǵin kǵuáǵjan, tsa tǵǵin xi nk'a tǵǵahá xinkǵin, tsa tǵǵin én tsank'á, tsa tǵǵin xi tǵǵinchjayane xinkǵin, tsa tǵǵin xi ngak'un, ko tsa tǵǵin xi tǵǵinǵhén kǵuachán.

²¹ Kǵintahana tsa nk'ie nga kuichuse ngáhanú, sakúna kǵuásuba nginkun Ntǵaná. Kutsa tǵǵihín ni nga kǵǵintat'á nkǵin xi tǵǵin ajinnú xi kits'in ngatitsun ko najmi kǵjee fik'áha ra animahá ngat'ahá ni xi incha kits'in, xi ts'in ni xi chuntǵi nginkun Ntǵaná, xi chubá fantukohó xinkǵin, xi tú ts'ínkǵas'eheh rá yjoho tú mí nihi ni xi nchjaha animahá.

13

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'ínko xutá Corintó nga kuichúsehe

¹ Niyá xi ma jahan nga kfinseñu xu'bj. S'enda tu mí kjuahá ni tsa jo ko tsa jan já testiyu kuinchja ni xi be.

² Ja b'a kixinnu nk'ie nga ngjisenñu niyá xi ma joho ko nd'ai nga najmi tijnajinnu b'ahá ta tixin ngáhanu. Nk'ie nga kfinse ngáhanu, najmi kama nimaná xi kits'in ngatitsun nk'ie ko ta ndaha tsa k'ai sa.

³ B'a ts'ian at'aha tbinchisjó ni xi kuakúchji nga éhen Cristo tinchja. Tunga ajinnuuhú bakúchji nga'yúhñ. Najmi tijnajinnu Cristo xi nkúhu nku xi najmi tihin nga'yún.

⁴ Ndaha tsa najmi tsakúchji nga'yúhñ nk'ie nga k'ient'á kruu, tunga nd'ai nga'yúhñ Ntjaná tijná tik'uhun. Ko jin b'a ta ts'in najmi tinni nga'yún, xi nkúhu Cristo nk'ie nga k'ien. Tunga ngandanu nga'yúhñ Ntjaná tintsuba tik'unkohoni Cristo.

⁵ Jun chase suboho yjonu tsa s'einnu Jesucristo. ¿A najmi mankjihinnu nga Jesucristo tijnajinnu? N'enkjink'un sisin ní ngáhanu. Nk'ie nga ja kuan'enkjink'un sisin, kutsa najmi tijnajihinnu Cristo.

⁶ Nk'ie nga ja kuan'enkjink'un sisin, tikuyáha nga s'ejna chji nga éhen Cristo tichubaj.

⁷ Tbinchihñ Ntjaná nga ndahachí najmi ch'on n'ehenu. Najmi b'a tibixin tsa tu xi chaha nga tin'etjusun sisin xáni. B'a ní tibixin tu xi nda n'ehenu, ndaha tsa b'a kuitsu xuta nga najmi nda tin'ej xáni.

⁸ At'aha najmi ma bankin kontrahñ ni xi b'a tjin xi bakúya Jesucristo. Jin ní tin'exát'aihñ kui niu.

⁹ Tsjo manj nk'ie nga b'a tsu xuta nga najmi tinni nga'yún ko nk'ie nga jun xi tinnu nga'yún xi tsj Ntjaná. Tu nku tbinchihñ ri Ntjaná nga kuichúmo xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

¹⁰ Kui kjuaha nga b'i ts'in tib'et'áhanu ni xu'bj nk'ie nga najmi tijnajinnu, tu xi nk'ie nga kuichuseñu najmi tihin nga 'yún ndjá ts'inkonñ. At'aha Nda Ntjaná kitsjá xána xi má nga ts'ian nga saájium xi s'einná. Najmi kitsjá xána tsa ts'inkjennu.

B'i ts'in kits'ínke Pablo xujun

¹¹ Ko ni xi fekuhu xi xinnu, já nts'e, kas'enu kjuatsjo. Tinchisjo xi nkú ts'in naxu kamo nginkun Ntjaná. Tjen nga'yúhñ xinkju. Nkuhú kas'eyanu. Jyu tintsubaqo xinkju. Ko k'úejñajinnu Ntjaná ma xi tsjáná kjuatjo ko kjuajyu.

¹² B'i ngján súniñohgo xinkju.

¹³ Tits'inkjinu kjuasuniña ngayjee xuta xi kik'áts'e Ntjaná xi tjin ej.

¹⁴ Ngatentoo kas'enu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo ko kjuatjoho Ntjaná ko kat'ejñajinnu Espirituhñ Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Galacia

B'í ts'in kíkjaníhahá Pablo xuta ninku xi tjin ante Galacia

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postru at'ahá Jesucristo kitsjá xána ko Ntía Na'miná xi kits'ínkj'áiya ngáha ra Jesucristo ngabayoo. Najmi xuta kitsjá xána ko y'éxána.

² An ko ta ngayjee já nts'eé xi t'jintukona ei tin'ekj'íhí xujun jun xuta ninku Galacia.

³ Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntía Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

⁴ Kui xi kitsjá yjoho nga k'ienntjái'íná at'ahá ngatitsun tjiná. B'á kits'in tu xi ts'ín ndá'íná asunnte ch'onk'un xi kich'aa nd'ái. Kitsjá yjoho xi nkú ts'in kama mjehe Ntía Na'miná.

⁵ ¡Kas'ehé Ntía Na'miná kjuachánka santaha tu nkjéhé ni! B'á katuma.

B'í ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tu nkú én nda tsuhu Jesucristo xi tjiná

⁶ Tu b'ahá tu mana nk'ie nga kutjuhú t'bankín t'axihúun Ntíaná xi j'ájinuu ko xi kitsjánuu kjuanda xi sakújinná Jesucristo. Tin'ekj'óhooon kj'ái én xi incha tsu jóo nga kui xi én nda tsuhu Ntíaná.

⁷ Tungá najmi t'jín kj'ái én nda tsu. B'á t'ixian at'ahá t'jín xi tít's'ínndyajinnuu ko mjehe nga ts'ínkj'óntjaiya én nda tsuhu Jesucristo.

⁸ Tsa t'jín xi najmi b'á ts'in k'úenijmínuu én nda tsuhu Ntíaná xi nkú ts'in y'enijmí, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntíaná. B'á ta katumaní tsa jin kj'ái ts'in k'úenijmí ko tsa nku ntitsje xi n'ibaha ndj'ojmí ján.

⁹ Ja b'á kixinnuu nga tjuhun ko b'ahá ta t'ixin ngáhanuu nd'ái. Tsa t'jín xi k'úenijmínuu nku én nda tsuhu Ntíaná xi kj'ái nga xi kin'ekj'óhooon, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntíaná.

¹⁰ ¿Yá xi mjena nga nda ts'in kuasena nd'ái? ¿A xuta a ra Ntíaná? ¿A ra t'ibangisjainá nga tsjaha kjuatsjo xuta? Tsa mjena nga tsjaha kjuatsjo xuta, ja najmi ta Cristo tít's'inxát'ahá ra ma.

B'í ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in kama nku nda postruhú Jesucristo

¹¹ T'ixinyanuu ni xu'bí, já nts'e. Én nda tsu xi t'ib'enijmíá, najmi éhen xuta niu.

¹² Najmi xuta kitsjána éen ko ta ndaha najmi xuta tsakúyana. Jesucristo kíkjihín y'éjña chjina éen.

¹³ Ja yo xi nkú ts'in tsátéjña n'jstjin nk'ie. Kíkienkján Ntíaná xi nkú ts'in t'jínahá xuta xi ntje judio tjeheñ ra. 'Yún kitsjennkí unkie xuta ninkuhu Ntíaná. Kama mjena nga ts'ínkjé kai.

¹⁴ Xi nkú ts'in t'jínahá xuta judio nga k'úéntu nginkun Ntíaná, an xi 'yún nk'a kitsjehén nkjin já judio xi ta n'ja kama cháka. Ngayjehe k'an kits'intjusan sin cháha ntje chána.

¹⁵ Kintehe ni nga kitsian, at'ahá chánka kjuandaha Ntíaná, y'éjña t'axinna ko j'ájinna. Chubá nk'ie nga kama mjehe

¹⁶ tsakúchjina Ntíhí, tu xi k'uenijmíhí ra én nda tsuhu xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Ko nk'ie nga tsakúchjina Ntíhí, najmi xuta ngjingjasjáyaha.

¹⁷ Ta ndaha najmi ngjia nanki Jerusalen, tsa ngjisehe já postru xi tjun nga an. Ante Arabjá ní ngjia. Askahan kik'óya ngáhana nanki Damasco.

¹⁸ Askahan nk'ie nga ja j'a jan nú, ngjia Jerusalen nga ngjisehe Pedro. T'j'ion n'jstjin ts'andayana yo nga tsátéjñaka.

¹⁹ Najmi kíkíe já postru xingisoo. Nkuhú Santiago kíkíe, kui xi nts'e maha Nda Ntíaná Jesu.

²⁰ ¡Ntíaná be nga najmi t'ib'anachanuu ni xi t'ib'et'á xujunuu ei!

²¹ Askahan ngjia ante Sirjá ko ante Cilicjá.

²² Kui chubó najmi bena xuta ninkuhu Cristo xi t'jín ante Judea.

²³ Tu incha behé nk'ie nga b'á kitsú én: "Nda xi kitsjennkí unkie rúná nk'ie, kui rú xi ja ta t'ib'enijmí nd'ái én nda tsu xi s'ejinná, én xi kama mjehe nga ts'ínndyja n'jstjin nk'ie."

²⁴ B'á ts'in, ngat'ahá ni xi kamat'an, incha kits'ínkiehe yjoho nga Ntíaná xi 'yún chánka.

2

B'í ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in incha kits'ínkjáihín já postru xingisoo

¹ Nk'ie nga ja j'a te nju nú ta ngjihí ngáhana Jerusalen. Ngjilkona Bernabe ko ta ngjika Tito.

² Ngjia at'ahá Ntíaná tsakúchjina nga t'jín nga b'á ts'ian. Yo kinchjanjmíko t'axián já xi yaha nga kui xi já k'akuhu xuta ninku. Kixinyahá xi nkú ts'in t'ib'enijmíhí én nda tsuhu Jesucristo xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra. B'á kits'ian tu xi najmi ndyjaha xá xi tít's'ian.

³ Tito, nda xi tjenkōna xi najmi ntje judio tjeheŋ ra, najmi kin'e kjuá'yúhūn nga n'ehē ni circuncision,

⁴ ndaha tsa jas'enjinnj k'ua xi já nts'eé kits'in ma maña yjohō. Kama ŋjajinnj tū xi tsase mañaŋa xi nkú ts'in ŋá xi s'ejinná Jesu Cristo najmi tjiñanená kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehēn Moise nk'ie. B'a kits'in jóō at'ahā mjehe nga ts'in maná xutā musuhū kjuatéxumoo.

⁵ Tunga ndahá ichi najmi kik'ajntejhi, atahā mjenj nga xi nkú títu éŋ nda tsuhū Ntjaná, kuihí xi ngjuajndju ajinnūu.

⁶ Máha já xi yahā nga kui xi já k'akuhū xutā ninkū, najmi y'ésuhūn ni xi tīb'enjimiá. Tsa já k'aku niū a ra najmi, najmi an be. At'ahā tū nku chubanáhā nginkūn Ntjaná.

⁷ Incha kamankjihin nga Ntjaná kitsjá xána nga xutā xi najmi ntje judio tjeheŋ ra k'uenjimihí éŋ nda tsuhū, xi nkú tā ts'in kik'ai xáhā Pedro nga kui xi k'uenjimihí xutā xi ntje judio tjeheŋ ra.

⁸ At'ahā xi tít's'inchjéheŋ Pedro nga kama nda postru ajihin xutā xi tjin asuntee.

⁹ Incha kamankjihin Santiago, Pedro ko Jua, xi yahā xi nkúhu já k'aku, nga Ntjaná kitsjána kjuanda xu'bj. Incha kitsjáni ntsja nga b'j ts'in y'eñaj nga an ko Bernabe ne'j xáhā Ntjaná ajihin xutā xi najmi ntje judio tjeheŋ ra ko nga kui incha ts'in xáhā Ntjaná ajihin xutā xi ntje judio tjeheŋ ra.

¹⁰ Nku tutuhú ni xu'bj xi tsankinj, nga katj'áitsjennj xutā x'an, ni xi ngayjehe k'an ja nd'ai tít's'intjusuhuna.

B'j ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in b'a kitsúhu Pedro nga najmi nda kits'in

¹¹ Nk'ie nga tsichu Pedro nanki Antiokia, ankjin ankjin b'a kixihin nga najmi nda tjin ni xi tít's'in, at'ahā jé tjeheŋ ra ni xi kits'in.

¹² Kintehe ni nga incha tsichu yo k'ua já xi makō Santiago, títjun tíkineko maha xutā xi najmi ntje judio tjeheŋ ra. Tunga nk'ie nga tsichu jóō, as'ai kík'jexin yjohō Pedro ko ngji t'axin. Kitsankjún já xi tsu nga tā tjihin nga n'ehē ni circuncision já xi najmi ntje judio tjeheŋ ra.

¹³ As'ai já nts'eé judio xingisoō tā jo kits'in éheŋ xi nkúhu Pedro. Santaha ko Bernabe tā kama k'un nga kits'in jo éheŋ.

¹⁴ Kikie nga najmi kixi tjincha fiko éŋ nda tsuhū Ntjaná xi nkú ts'in tjeheŋ ra éŋ, as'ai b'j kixihin Pedro nginkūn ngayjee xutā: "Ji xi ntje judio tjeheŋ ri ko tinchin xi nkú ts'in tjinu xutā xi najmi ntje judio tjeheŋ ra, najmi xi nkú ts'in tjinu xutā xi ntje judio tjeheŋ ra. Kui nga, ¿á mjehe ri n'e kjuá'yúhūn rj xutā xi najmi ntje judio tjeheŋ ra nga k'úéntuhu xi nkú ts'in tjinu xutā xi ntje judio tjeheŋ ra?"

B'j ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga xutā judio tā bichú ma naxū nginkūn Ntjaná tū ngat'ahā nga Jesucristo s'ejihin

¹⁵ Jin xi xutā judio nga kitsjin, najmi tintsujajin ngatitsun xi nkúhu xutā xi tjin asuntej.

¹⁶ Tunga yanj nga naxū bichú ma xutā nginkūn Ntjaná tū ngat'ahā nga s'ejihin Jesucristo, najmi tū ngat'ahā ni tsa tít's'intjusun ni xi tjit'a kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehēn Moise. Kui nga ko tā jin kin'e s'ejihinnj Cristo Jesu tū xi naxū kuichú mahanj nginkūn Ntjaná tū ngat'ahā nga s'ejinnj Cristo, najmi tū ngat'ahā tsa t'n'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo. At'ahā ndaha nku xutā najmi naxū kuichú ma nginkūn Ntjaná tū ngat'ahā tsa tít's'intjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

¹⁷ Jin xi xutā judio tā tbinchisjái nga naxū kuichú mai nginkūn Ntjaná ngat'ahā ni xi kits'in Cristo. Tunga nk'ie nga b'a t'n'ej, tyanj xi nkúhu xutā ngatitsun. ¿A kui xi tsuhū ra nga Cristo y'eñajinnj ngatitsun? ¡Najmi! ¡Ndaha tsa mí yjehe!

¹⁸ Tsa tā ts'ihin ngáhana ni xi ja y'eñá t'axián, nk'iehé nga tā ahan tít's'in ma suba yjona nku nda xi tjihin jé.

¹⁹ At'ahā kjuatéxumoo tsayahana. Kjuatéxumoo xi b'a kits'inna, tū xi ngat'ahā Ntjaná kúatejña tík'uhuna nd'ai.

²⁰ T'a kruu tsayakā Cristo. Najmi tā an tjiña tík'un sahana. Cristohó tjiña tík'unjinna. S'ejinna Ntjih Ntjaná xi kits'intjona ko kits'inkjas'enntjaihina yjohō. B'a ts'ian nga tjiña sa asuntej.

²¹ Najmi ts'in t'axián kjuandahā Ntjaná. At'ahā tsa kjuatéxumoo mahā ts'in nga naxū ma xutā nginkūn Ntjaná, kui xi tsuhū ra nga tū kjuandahá k'ien Cristo.

3

B'j ts'in kitsúya Pablo ni xi kits'inkohō Espiritu xutā Galacia

¹ Jun xutā Galacia, já b'a nkjún ts'in nchinihinu! ¿Yá ts'anachanu? Kis'ejña chjinu xi nkúhu tsa tunkun kiyakohonu xi nkú ts'in kis'et'a kruu Jesucristo.

² Nku ni mjena kuasjáyanuu. ¿Nkú ts'ín kin'ekjááhin ruu Espiritúhu Ntjáná? ¿A at'aha kin'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo a ra at'aha ní nga kis'ejinuu é nnda tsu xi kinu'yó?

³ ¿A tu xi nchíninú? Nga títjuhun ni Espiritúhu Ntjáná tsasinkonuu xi nkú ts'ín kuíntsuboo nginkun Ntjáná, tunga nd'ái, ¿á jun suba b'a t'n'ehenu?

⁴ ¿A tu kjuandahá nkjin kjuanjima tsitjáiún? ¿Kutsa tu kjuandahá b'a kama!

⁵ Ntjáná tsjánuu Espiritúhu ko ts'ín kjuankjún ajinnuu. ¿Á b'a maha? ¿A at'aha t'n'etjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo a ra at'aha ní nga s'ejinuu é nnda tsu xi kinu'yó?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga naxu tsichu ma Abraham nginkun Ntjáná nk'ie nga kis'ejihin Ntjáná

⁶ Abraham bi kis'ejihin Ntjáná. Kui niu xi kits'ínchijihí ra Ntjáná nga nku nda xi naxu kama Abraham.

⁷ Kui nga katumankjihinnuu nga xuta xi s'ejihin ra Ntjáná, kuihí xi ntjehe Abraham.

⁸ Kis'et'a éhen Ntjáná xi má nga Ntjáná tsjáha nga naxu kuichú ma xuta xi najmi ntje judio tjehe ra tu ngat'aha nga Ntjáná s'ejihin. Ntjáná kitsúya títjuhun Abraham é nnda tsuhu nk'ie nga b'i kitsúhu: "Ts'inchjéhen tu xi tu ngat'ahi nda kamataihin ngayjee naxinantá xi tjin asuntee."

⁹ Kui b'a maha, xi s'ejihin ra Ntjáná nd'ái, Ntjáná ta nda ts'ínkoho xi nkú ts'ín nda kits'ínko Abraham xi kis'ejihin nk'ie.

¹⁰ Ngayjee xi tikuyá nga kuichú ma naxu nginkun Ntjáná at'aha tít'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo, kui xi títjanehe nga najmi nda kama nginkun Ntjáná tsa najmi ts'íntjusun ngayjee kjuatéxumoo. At'aha b'i ts'ín tjit'a: "Najmi nda nginkun Ntjáná ngayjee xuta xi najmi ts'íntjusun tehente nga nkúnkú ni xi tjit'a xujun kjuatéxumoo."

¹¹ Ko títjā chji chji nga ndaha nku xuta najmi naxu bichú ma nginkun Ntjáná tu ngat'aha tsa ts'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo, at'aha b'i ta ts'ín tjit'a ya: "Xi ja naxu nginkun Ntjáná tu ngat'aha nga s'ejihin k'úejña tít'un."

¹² Najmi b'a títu kjuatéxumoo: Xi s'ejihin Ntjáná kui xi k'úejña tít'un. B'i ní títu: "Xi ts'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo, kui ní nihi xi ts'íink'íejña tít'uhun."

¹³ Cristo y'échjintainá. Ngajoná kits'ín ma yjoho nku ni xi najmi nda nginkun Ntjáná tu xi ts'ín ndaihiná kjuá'un xi nchjanjmiyaha kjuatéxumoo. At'aha b'i ta ts'ín tjit'a ya: "Tu yáha ni xi tsjén tjenb'ankit'a nku yá nga n'ek'ien, kui xi najmi nda katuma nginkun Ntjáná."

¹⁴ B'a kits'ín Cristo tu xi Ntjáná ts'íihin nga nda kamataihin xuta xi tjin asuntee xi nkú nga kitsúya títjuhun Abraham, ko tu xi n'ekjááhin ra Espiritúhu Ntjáná xi kitsúya títun nga tsjáha xi s'ejihin.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi ts'ínk'ontjaiya Ntjáná ni xi y'enda nk'ie

¹⁵ Jun já nts'e, k'uejñá chubayanuu nku ni. Nk'ie nga tjin xi b'enda nku ni ko basínehe ntsja xujun, najmi ta ch'a ma banganehe ni xi tjit'oo ko a ra tsa k'uésun saha.

¹⁶ Ntjáná kitsúya títjuhun Abraham ni xi tsjáha kui ko ntje xi s'ehe. Najmi b'a títu éhen Ntjáná tsa nkjin maha ntjehe Abraham. B'a ní títu nga nku ichi maha. "Ntje xi ts'i", títu. Kui ntje, kui xi Cristo.

¹⁷ Kui ni xu'bj xi mjena xinnuu nga b'a tixian. Ni xi y'endako Ntjáná Abraham najmi maha ts'índyaju nku kjuatéxuma xi 'jai s'ejña ñju unchan ko katé nú askahan. Tsa ni xi b'a kamaha, kindyja ni xi kitsú Ntjáná nk'ie.

¹⁸ At'aha tsa kjuatéxumoo y'aha ra ni xi tsjáná Ntjáná, ja najmi ta é nnda xi kitsúya títjuhun Ntjáná xi y'aha ra ni xi tsjá. Tungá b'ahá kitsú títjuhun Ntjáná Abraham nga tu tsjáha ra niu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo kú xi tjihin kjuatéxumaha Ntjáná

¹⁹ Kui b'a maha, ¿má xi kui xáha kjuatéxumoo? 'Jai s'ejña tu xi skuéhe xuta nga ngatitsun ni xi títjcha ts'ín. Kui xá xi kis'ehe santa nkúhu nga kis'ejña ntjehe Abraham, kui ntje xi tjihin nga ts'ínkjááhin ni xi kitsúya títjun Ntjáná nga tsjáha. Ko najmi ntsja Ntjáná kitsjáha ra xuto kjuatéxumoo. Tu kits'ínk'atíyahá. Ntítsee ko Moise kits'ínchjén nga b'a kits'ín.

²⁰ Tungá nk'ie nga kinchjako Ntjáná Abraham, najmi kits'ínk'atíya éhen.

²¹ Kui b'a maha, ¿a tifi kontrahá ra kjuatéxumoo ni xi kitsúhu Ntjáná Abraham? ¿Najmi! ¿Ndaha tsa mí yjehe! At'aha tsa kis'ejña nku kjuatéxuma xi kamahá ts'ínk'íéntu tít'un xuta, nk'iehe kama ts'ínchjén xuta kjuatéxumoo ko b'a ts'ín kuichú ma naxuhu nginkun Ntjáná.

²² Ni xi títu ní éhen Ntjáná, nk'ie nga ngatitsuun tji'yúhun ngayjee xuta, tu xi xuta xi s'ejihin ra Jesucristo, kui xi ts'ínkjááhin ni xi kitsú Ntjáná nga tu tsjáha ra xi s'ejihin.

²³ S'ejiná Jesucristo nd'ái, tunga kintehe ni nga kis'ejña chji Jesucristo, kjuatéxumoo tji'yúhun ná.

²⁴ Xi nkú joyaha nku nda musu xi kjebéni jánti xi, b'a ts'ín ngjikoná kjuatéxumoo nginkun Cristo tu xi s'ejihinná ko b'a ts'ín naxu kuichú mahaná nginkun Ntjáná.

²⁵ Tunga nd'aj, nk'ie nga ja s'ejinná Jesucristo, ja najmi ta machjéhenná xi kjébénkiná.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntíhí Ntíjaná nd'aj

²⁶ Ngatentoo ja ntíhí Ntíjaná mahanu nd'aj, at'aha s'ejinnuu Cristo.

²⁷ Ngatentoo kisaténtájiun Cristo kó Cristo tintsúbajjun.

²⁸ Najmi chumi ni ts'íhín yá xi ntje judío tjeheñ ra kó yá xi najmi ntje judío tjeheñ ra, yá xi musu xi kich'atse kó yá xi ndáihí yjoho, yá xi x'íhín kó yá xi chjuúhún. At'aha nkúhú makoo Cristo Jesu, kui nga nku chubahanu nginkun Ntíjaná.

²⁹ Tsa Cristo ts'enuu, ntjehe Abraham tjeheñnuu kó n'ekjóhooñ ni xi kik'inya tíjuhún Abraham.

4

¹ B'i ts'in xinyanu ni xi tíxian. Ntíhí nku nda ts'ínkjáiñ ni xi ts'e na'mihí santaha nga kama chá. Nk'ie nga ndyja saha, b'a ta joya xi nkúhu nku nda chí musu xi kich'atse, ndaha tsa kui ts'e ngayjee ni xi tíhín na'mihí.

² Tjin xi kunntáha kó tjin xi ts'in kuenta ni xi machjéheñ. Tunga nk'iehé nga b'a kuitsu na'mihí nga najmi b'a ta ts'in k'úéñaha, ja ndáihí yjoho.

³ B'a ta kamataán kó ñá. Nk'ie nga najmi kjee yaá Nda Ntíjaná, ni xi ts'e asuntee tsatéxumaná. Kamaá xi nkúhu musu xi kich'atse.

⁴ Tunga nk'ie nga tsichu nístjin xi y'éñá Ntíjaná, kits'in nibá Ntíhí. Kitsihín nku tachjuún kó kis'eñanehe kjuatéxumoo nkúhu nga kitsin.

⁵ B'a kits'in Ntíjaná tu xi y'échjintjaihi xuta xi tíñanehe kjuatéxumoo, tu xi kó ta ñá Ntíjaná ts'ín mahaná ntíhí.

⁶ At'aha ja ntíhí Ntíjaná mahaná nd'aj, kui nga Ntíjaná kits'in nibáha ajin anímaná Espiritúhu Ntíhí, xi: "ji Na'mi jchí!", tsuhú Ntíjaná nga nchjako.

⁷ Kui b'a maha nd'aj ja najmi ta xuta musu xi kich'atseheñi. Ntíhí ní Ntíjaná ji nd'aj. Kó tu ngat'aha nga ji xi ja ntíhí Ntíjaná, kui nga ta n'ekjáiñ rj ni xi tsjáha ra Ntíjaná ntíhí.

B'i ts'in kitsúya Pablo nk'ie nga tu b'ahá tu maha ni xi ts'in xuta ninku xi tíntu ante Galacia

⁸ Nístjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntíjaná, nkjin tikjá ntía xi najmi Ntíjaná tsatéxumanuu.

⁹ Tunga nd'aj ja yo Ntíjaná, nk'ie nga kjuaxihí Ntía níná xi benuu. Kui nga, ¿nkú ts'in ta t'n'ek'ótjiyak'un ngáhanu ni xi najmi tíhín nga'yún, ni xi najmi chumi ni chjihí ra? ¿A mjeheñuu nga ta kuaatéxuma ngáhanuu ntía xi najmi Ntíjaná?

¹⁰ At'aha k'ua nístjin kó sá kó s'í kó nú tíyankjún.

¹¹ Tu b'ahá tu mana. Kutsa xá tiyahá kits'ian ajinnuu, tjin nga xian.

¹² Tibankinuu, já nts'e. Kas'eyanuu xi nkúhu an. At'aha an bi ja tjíyana xi nkúhu jun. Najmi b'a tíxian tsa at'aha tsa tjin ni xi kin'enú.

¹³ Xi nkú ts'in ja yo, nga tjuhun najmi nda tjinna nk'ie nga ngik'ienijmínuu én nda tsuhú Jesucristo.

¹⁴ Kó ndaha tsa kjuasti kitsjanuu ngat'aha ch'in xi kisaténa, tunga najmi ch'ohón ts'in kichasenú kó ta ndaha najmi kin'e t'axinnú. Tu sa ní kin'ekjáinnú xi nkúhu tsa nku ntítsjehe Ntíjaná an, xi nkúhu tsa Cristo Jesu kikjin xi kin'ekjóhooñ.

¹⁵ Kui nga, ¿má ngjihí ra ngayjee kjuatsjo xi kis'eñajinnuu kui nístjin xu'bo? At'aha kama xína kixjá nga santaha kama k'un kai nga kin'esjo tunkun nga kik'ainú kui nístjin.

¹⁶ Kui b'a maha, ¿a nda kontránúuhú an nd'aj tu ngat'aha nga tíxinyanuu ni xi naxu tjin?

¹⁷ Nda ts'in basenuu já xi mjehe nga kó kjuatéxumoo ch'oo, tunga najmi ngandanuu nga b'a tíjcha ts'in. At'aha ni xi mje nihí jóo nga n'e t'axíhín xinkjá, tu xi kui jóo nda ts'in chaseheruu.

¹⁸ Nda tjin nga nda ts'in basehe xinkjín xuta. Ñá bi, tehente b'a n'eé, najmi tu nku nk'ie nga tíjñajinnuu.

¹⁹ Mjena jun xi nkúhu tsa ntína mahanu. Nk'ie nga najmi kjee b'a ts'in s'eyanuu xi nkú ts'in tíyahá Cristo, tí'bainú kjuañima xi nkúhu kjuañima xi f'ajin nku tachjuún xi tíb'éntaha ntí.

²⁰ ¡Á b'a uhun kjuá nga najmi yo tíjñajihinnuu nd'aj tu xi kuinchjako sisihinnuu kai! Najmi ta behena nkú ts'inuu, at'aha tu b'ahá tu mana ni xi t'n'o.

B'i ts'in y'éña chubaya Pablo nga tsakúya ni xi y'enda Ntíjaná nk'ie

²¹ T'inyanú ma, jun xi mjenuu nga s'eñanenuu Kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise. ¿A najmi kjehe nu'yó ni xi tjit'a yo?

²² B'a títsu nga jo ntí kis'entuhú Abraham, nku xi kitsihín na musu xi kich'atse kó nku xi kitsihín chjuúhún.

²³ Kitsin ntíhí na musu xi kich'atsee at'aha kikjantuko xinkjín jóo, tunga kitsihín ntíhí chjuúhún Abraham at'aha Ntíjaná ja b'a kitsúhu nga nku ntí tsjáha.

²⁴ Ni xi tixinnuu, b'i ts'in tijná chubayaná. Nga joo ni xi y'éndako Ntjaná xuta xi ts'e, kui xi nga joo jminchjün. Ni xi tjun y'enda Ntjaná naxi Sinai, kui xi na xi tjuun. Kui xi 'mi Agar ko ntíhi no, kui xi ma xuta musu.

²⁵ Na Agar, kui xi naxi Sinai xi tijná ante Arabja. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalem xi tijná nd'aj. Xuta musu xi kich'atse kui ko ntíhi.

²⁶ Ni tsetse xi y'enda Ntjaná, kui xi chjuúhün Abraham. Kui xi nkú joyaha nanki Jerusalem xi tijná nk'a ján. Ndaíhi yjohó ko ta ndaíhi yjohó ntíhi, kui xi ñá.

²⁷ At'aha b'i ts'in tjit'a éhen Ntjaná:

Kat'etsjohi ji tachjuún ntí xi najmi tjihin ntí.

Chajnutsin ji xi najmi yai xi nkú ts'in nibá chjintíhi ntí.

At'aha 'yün s'e saha ntí tachjuún xi kis'ejña masen

nga tachjuún xi tijnaha x'in.

²⁸ Jun já nts'e, jun xi nkúhu Isaac. Jun xi ntí xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha Abraham.

²⁹ Tunga xi nkú kama nk'ie, b'a ta tíma nd'aj. Ntí xi kitsin tu ngat'aha nga kikjantuko xinkjín joo, kui xi kitsjennki unkie ntí xi kitsin xi nkú ts'in mjehe Espirituhu Ntjaná.

³⁰ Tunga, ¿nkú títsu éhen Ntjaná? B'i títsu: "Tiyútjennki na musu xi kich'atsee ko ntíhi. At'aha ntíhi na musu xi kich'atsee najmi kama sakút'aha ni xi ts'ínkjáihün ntíhi chjuúhün Abraham."

³¹ Kui b'a maha, já nts'e, najmi ntíhi na musu xi kich'atsee ñá, ntíhi ní na xi ndaíhi yjohó ñá.

5

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Jesucristo kits'in ndaíná kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise

¹ Cristo kits'in ndaíná ni xi tijnanená tu xi kujinima ndaíhiná. Kui nga ndjá tunchahanu ko najmi tu 'bainto tsa tu mí nihí ni xi ta k'u'é'yün ngahanuu.

² Tasinñjunú. An Pablo b'a tixinnuu. Tsa n'enuu ni circuncision, najmi sakúnunu ni xi mjehe Cristo nga tsjánuu.

³ Ta ts'ínkj'áitsjen ngahanuu nga ngayjee xi n'ehé ni circuncision, kui tjihin nga ts'íntjusun ngayjee ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

⁴ Xi tibangisjai nga naxu kuichú ma nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga títs'íntjusun kjuatéxumoo, kui suba suba ngji t'axihün Cristo. Najmi ta tijnajihin kjuandaha Ntjaná.

⁵ Ná bi tijnajinná Espirituhu Ntjaná ko tichuyáá nga naxu kuichú maá nginkun Ntjaná tu ngat'aha nga Cristo s'ejinná.

⁶ Nkuhú makaá Cristo Jesu. Najmi ta chjihí ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'ie ní s'ejinná Ntjaná, kui ní nihí xi chjihí ra ko kui xi bakúyaná xi nkú ts'in n'etjáá xinkjá.

⁷ Nga tjuhun nda ts'in tintsuboo, tunga, zyá xi y'éch'onuu nga najmi ta tínu'yá'éhen ruu én xi naxu tjin?

⁸ Én xi tínu'yó nd'aj najmi nginkun Ntjaná xi j'ájinuu nibáha ra.

⁹ B'i tsú xuta: "Kutin na'yü san ts'ínsanyje na'yü ninkuon."

¹⁰ Behé k'an nginkun Ntjaná nga najmi kj'ai ts'in n'enkjintak'un ngat'aha ni xi tixinnuu. Tu yáha ni xi títs'índyajinnuu ni xi kis'ejinnuu, Ntjaná ts'ímmijéhe.

¹¹ Já nts'e, tsa an xi k'uenjímihina nga tjihin nga n'ehé ni circuncision xuta xi s'ejihün Jesu, najmi ta k'u'éma tjenki unkiehena joo b'a. Ko b'a ts'in najmi incha kama stihí ra nk'ie nga k'uenjímía Cristo Jesu xi k'ient'a t'a kruu.

¹² Já xi títs'índyajinnuu, xi mjehe nga kuichát'o yjonintenuu nga n'enuu ni circuncision, jtu sahá katatet'ayje má nkjühün ma!

¹³ Jun já nts'e, Ntjaná j'ájinuu tu xi kama ndaíhinuu ntia xi najmi Ntjaná, xi tsatéxumanuu nk'ie. Tunga ndaha tsa ja ndaínuu yjonuu, najmi tijná ndaínuu nga n'oo ni xi kujinchjaha animanuu. Tu sa ní tu ngat'aha kjuatjo xi tjinuu, b'i ngján tjsinkoo xinkju.

¹⁴ At'aha ngayjee ni xi tjit'a kjuatéxumoo nkuhú bichú majihün kjuatéxuma xu'bj: "N'etjói xutahí xi nkú ts'in tjohi yjohi."

¹⁵ Tunga tsa ta jun tjinkonuu kjuasti ko tín'e'uhün xinkju, chühün yjonuu, at'aha kutsa ta jun ta mahá n'ekjehenu xinkju.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntjaná tsjánýaná xi nkú ts'in kujintsuabá

¹⁶ Kui nga b'a tixihinnuu. Tintsuboo xi nkú ts'in mjehe Espirituhu Ntjaná. Najmi tu n'o ni xi tinchjaha animanuu.

¹⁷ At'aha ni xi nchjaha animaná fi kontraha Espirituhu Ntjaná, ko Espiritu fi kontraha ni xi nchjaha animaná. Satéko nga joo, ko tu ngat'aha nga b'a ma najmi jun batexumohoo yjonuu.

¹⁸ Tunga tsa Espirituhu Ntjaná títsjányánuu, tsuhu ra ma nga najmi tíjñanenuu kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise.

¹⁹ Yaha nk'ie nga ni xi nchjaha animaha xuta ts'in. Chuba fantukohó xinkjín, ts'in ni xi si nginkun Ntjaná, najmi chumi nihi b'éch'ohó yjoho,

²⁰ benkjún ntja xi ntsja xuta ts'índaha, ts'in t'je, fi kontraha xinkjín, b'ésiko xinkjín, nchini, ts'in unkie xinkjín, ts'ínxkíhín xinkjín ni xi tjihin, kjuachán b'éntje ko xin ma ñjakúko xinkjín,

²¹ ni xi tjihin xuta xingisoo mjehe, ma ch'i, ko tu nku ngatitsuhún incha mjehe ts'in. Ngayjee ni xu'bjí ko k'ái sa ni xi nkúhu ni xu'bjí incha ts'in xuta xi ts'in ni xi nchjaha animaha. Títs'inkj'áítsjennuu nd'ái xi nkú nga tá kixinnuu nga tjuhun. Xuta xi b'a tjincha ts'in najmi tsuhu ra nga Ntjaná kjuatéxumaha.

²² Tunga Espirituhu Ntjaná bi ts'in s'ená kjuatjo, kjuatsjo, kjuajyu ko kjuatsenta. Ts'in ya nga bisinkaá xinkjá, nga nda s'eya animaná, nga kixi n'etjusaán ni xi nda,

²³ nga nimakjua n'e maá yjoná, ko nga k'úéch'o subaaha yjoná ni xi tjin. Nk'ie nga n'eé ni xu'bjí, najmi tjin kjuatéxuma xi k'úéch'oná.

²⁴ Ko xuta xi ts'e Cristo Jesu ja kingját'a kruu animaha, animá ngatitsun xi mjehe ko fásihin ni ch'onk'un xi tjin asuntee.

²⁵ Tsa Espirituhu Ntjaná tintsuba tik'uhunná nd'ái, tá tjennteheé nga Espiritu kat-sjányáná.

²⁶ Najmi tu nk'a n'esjee yjoná. Najmi tu n'estihí xinkjá. Najmi tu kas'ená kjuanchini.

6

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga tjihin nga kuisinkaá xinkjá

¹ Jun já nts'e, tsa yo nga tjin xi tijejin ngatitsun, jun xi ja tintsuboó xi nkú ts'in bakú njyaná Espirituhu Ntjaná tísinkoo nga chjúsintjen ngáhanu. Chaso sisiun ko nimakjua n'esjo yjonuu nga b'a n'oo, tu xi najmi ko tá jun chjút'ayák'uhunnuu.

² Xinkju xi tíf'ajin kjuanimá b'i ngján tísinkoo. Nk'ie nga b'a n'oo, kjuatéxumaha Cristo t'in'etjusun.

³ Tsa tjin xi chuba chánka suba kuihí k'uasje yjoho nk'ie nga yaha nk'ie nga najmi b'a tjin ni xi tibakú, tá kuihi tib'anacha subaha yjoho.

⁴ Nga nkúnkáá tjihin nga chase sisihín tsa b'a tjin ni xi t'n'eé. B'a ts'in tsjo k'úéhená ngat'aha ni xi t'n'eé, najmi ngat'aha ni xi títs'in k'ái xuta.

⁵ At'aha nga nkúnkáá ch'anji ch'anjináá ni xi t'n'eé.

⁶ Xi tibangiya éhen Ntjaná tjihin nga kuakjányako xi tibakúyaha ngayje tákjá ni xi nda tísakúhu.

⁷ Najmi tu ch'anachoo yjonuu. Ndaha nku najmi ma tsutonko Ntjaná. At'aha ni xi k'uéntje xuta, kui nihi xi sakú ngáha ra.

⁸ Xi títs'in ni xi nchjaha animaha, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi najmi nda tib'éntje. Chan xi k'jáya, kui xi ngabayoo. Tunga xi títs'in ni xi bakúyaha Espirituhu Ntjaná, kui xi xi nkú joyaha tsa xujmá xi nda tib'éntje. Chan xi k'jáya, kui xi kjuatík'uun. At'aha Espirituhu Ntjaná ts'jink'íejña tik'un síhin.

⁹ Kui nga najmi tu n'ekjentaha ráá yjoná nga n'eé ni xi nda. At'aha tsa najmi n'ekjeheé tak'aán, kuichú njstjin nga ch'áyaá chahan ni xi y'entjee.

¹⁰ Kui b'a maha, nda n'ehé ráá tu yáha ni xkí xkí nga sakúntená nga b'a n'eé. Ko 'yún nda n'e sahaá já nts'eé xi tá s'eijhín Ntjaná.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujuin

¹¹ An suba suba títs'inntúnuu. Chaso nga xí ihí ntu xi tib'et'ánuu.

¹² Xi tjincha ts'in kjuá y'uhunnuu nga n'enuu ni circuncision, b'a tjincha ts'in at'aha mjehe nga nda skuéhe xuta. Najmi mjehe nga n'e unkie, kui nga najmi y'énjímíhi nga nku tutu Cristo xi kis'et'a kruu ts'ínk'anki xuta.

¹³ Tá ndaha já xi n'ehé ni circuncision najmi ts'íntjusun ni xi tjit'a kjuatéxumoo. Ni xi mjehe rájoo nga n'enuu ni circuncision tu xi nk'a k'uasjehe yjoho nk'ie nga kjuinchjanjmíyaha nga kui ngat'aha tjit'ahanuu kui chubo.

¹⁴ An bi, najmi mjena tsa nk'a k'uasje yjoná ngat'aha ni xi títs'ian. Nku tutuhú ni xi kits'in Ndá Ntjaná Jesucristo t'a kruu, kui nihi xi b'asjé chánkakahona yjoná. T'a kruu xu'bo k'ien ni asunnte xi nchjana ko an tá tsaya yo.

¹⁵ Najmi chumi ni chjihí ra tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Ni xi chjí níhi ra, nk'ie nga Ntjaná kits'in maná xuta tsetse.

¹⁶ Ntjaná katsjáha kjuajyu ko katasinko ngayjee xuta xi b'a ts'in tjinu xi nkú ts'in títsjányá kjuatéxuma xu'bjí ko xi kjuaxi nga xutaha Ntjaná.

¹⁷ Nd'ái tib'aha ra nga najmi tá mjehena tsa tjin xi tsjana kjuasti. At'aha yjonintena yjajnu chubaha ni xi kin'ena. Kui xi tibakúchji nga Jesu títs'inxát'aha.

¹⁸ Já nts'e, katsejihin animanuu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo. B'a katuma.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pabło xuta nínku Efeso

B'j ts'ín kíkjaníñahq Pabło xuta nínku xi tjin nanki Efeso

¹ An Pabło, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntjaná b'a ts'ín kama mjehe. Tífaniñanuu jun xuta Efeso xi kík'áts'enuu Ntjaná, jun xi s'ejjinnuu Cristo Jesu.

² Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntjá Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'j ts'ín tsakúya Pabło kjuandaha Ntjaná

³ Kan'etsjohó Ntjaná xi Ntíaha ko Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi kits'ín nga ajihín Cristo kisakúná ngayje tíkjá ni nda xi nibáha ndjiojmi ján, ni xi tsjáná Espirituhu.

⁴ Cristo kits'ínchjén nga j'ájinna kintehe ni nga kits'ínnda asunntee tu xi kjuáts'ehená ko tu xi najmi s'ehená je nginkun. Tjohó Ntjaná ñá.

⁵ Kui nga y'enda tíjuhun nga Jesucristo ts'ínchjéhen tu xi ntíhí tsichu mahaná. Tsitjusun xi nkú ts'ín kama tsjohó ko kama mjehe.

⁶ Kui nga kan'etsjohó ra Ntjaná xi bakúchji kjuanda chánkaha, kjuanda xi sakújinná Ntíhí xi tu xi t'johó ra.

⁷ Kisaténdzjo jníhí Ntíu. B'a ts'ín kis'echjintjaihi jéná ko kin'endyjat'aná ngatitsunná. Kama xi nkú tjin bíchú kjuachánkaha kjuandaha Ntjaná.

⁸ Kui kjuandoo xi tu ni xí kitsjáháná tu xi s'ehená ngayje tíkjá kjuankjintak'un ko tu xi kamankjihinná ni xi ts'e.

⁹ Y'éjña chjiná ni xi kama mjehe nga ts'ín, xi y'éjña 'ma nístjin nk'ie. Kama tsjohó nga y'enda tíjun ni xi ts'ín Cristo.

¹⁰ Y'enda nga nkuhú kuichúk'iekú ajihín Cristo ngayjee ni xi tsichuba ndjiojmi ján ko asunntee. B'a kama nk'ie nga ja kuichú chuba. Ts'ínntjusun ni xi ja y'enda.

¹¹ Xi nkú ts'ín y'enda tíjun Ntjaná, b'a ts'ín kits'ínchjén Cristo tu xi j'ájihinní jin xi ntje judío tjeheenni ko kitsjání ni xi tsjáha ntíhí. B'a kits'ín at'aha Ntjaná ts'ínntjusun ngayjee ni xi b'enda.

¹² Ko jin kichuyáihí ni nda xi sakújinní Cristo. Jin tjun b'a kin'eí. Kui nga t'n'etsjohó ra Ntjaná xi t'jihín kjuachánka.

¹³ Jun bi kinu'yó ko kis'ejjinnuu én xi naxu tjin. Kui xi én nda tsuhu Jesucristo xi kits'ínk'ankinuu. Ko Cristo kits'ín nga kin'ekjohoon Espirituhu Ntjaná, Espiritu xi kitsúya tíjun nga tsjá. B'a ts'ín kis'ejña chjihí nga Ntjaná ts'enuu.

¹⁴ At'aha tsjá tíjun Espirituhu tu xi cháha nga n'ekjálhín ni xi tsjáha ntíhí nk'ie nga kama ndaiyjehe xuta xi ja kis'echjintjai. Kui nga kan'etsjohó ra Ntjaná xi t'jihín kjuachánka.

B'j ts'ín kinchjantjai Pabło xuta nínku nanki Efeso

¹⁵ Kui b'a maha, nkúhu nga kint'e nga s'ejjinnuu Nda Ntjaná Jesu ko nga tjonuu ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná,

¹⁶ najmi títs'ínkj'áya nga nchjantjáiinnuu nk'ie nga nchjaka Ntjaná ko tsjáha máb'achjihí nga nda tímát'on.

¹⁷ Tibankihí xi Ntíaha Nda Ntjaná Jesucristo, Na'mi xi t'jihín kjuachánka, nga Espirituhu katsjání kjuankjintak'un ko k'uejña chjinuu ni xi ts'e, tu xi kamankjihinnuu nkú t'jihín ra ngat'a ts'e Ntjaná.

¹⁸ Tibankihí nga kakkex'ájin kjuankjink'unnuu tu xi cháhanu ni xi t'kuyáha xuta xi Ntjaná j'ájihín ko tu xi cháhanu xi nkú ts'ín chánka ni xi ts'ínkjáihín xuta ts'e.

¹⁹ Mjena nga chóo xi nkú ts'ín chánka ts'atí nga yúhún Ntjaná, nga'yún xi basinkoná ñá xi s'ejinna éhen. Kui nga'yún xu'bo bakúchji ni xi ts'ín Ntjaná.

²⁰ Kui xi kits'ínxájihín Cristo nk'ie nga Ntjaná kits'ínkj'áyahá ngabayoo ko kits'ínk'íejñat'aha Ntjaná nk'a ján, yo má batéxuma.

²¹ Kitsjáha ante xi 'yún nk'a ajihín ngayjee xi batéxuma asunntee ko xi t'jihín xá, xi yankjún, xi nk'a tjen ko xi t'jihín tu mí xáha ni xi yankjún. Najmi tu nku nístjin xi kich'aá nd'ái b'a ts'ín nk'a tjen, ko ní nístjin xi k'juá' askahan.

²² Ngayjee ni xi tjin aya ntsja Cristo y'éya Ntjaná ko y'éjña tíjun ya Cristo nga kuatéxumaha ngayjee ni xi tjin ngandaha xuta nínku.

²³ At'aha xuta nínku, kui xi yjonintehe Cristo ko Cristo xi ts'ín nga kama ndjuú tu mí nihí ni. Tsa ni xi najmi t'jihín xuta nínku, najmi ma ndjuú Cristo kai.

2

B'j ts'ín tsakúya Pabło nk'ie nga n'ek'ankiná tu ngat'aha ni xi kits'ín Cristo

¹ Jun bi tu ngat'aha ngatitsunnuu ko jénuu xuta'ien kamo.

² Nk'ie tintsu**ba**jiun jénu xi nkú ts'in tíjñaha xuta asunnte xu'bj ko xi nkú ts'in mjehe ndaninda k'aku xi tíjñin nga'yún ajihin séen. Kui xi títs'ínxájihin nd'aj xuta xi najmi nt'é'éhen Ntjáná.

³ Ngateteé b'a ta n'e tintsu**ba**á nistjin nk'ie xi nkú ts'in kinchjaha animaná asuntee. Kin'eé ni xi kama mjehe animá ngatitsunná ko ni xi tjinjin kjuankjink'unná. Xi nkú k'aán nk'ie, ña tshuná kjuakjahañ Ntjáná xi nkúhu xuta xingisoo.

⁴ Tunga tu ni xi ma nímahá ra Ntjáná xuta, kui nga 'yún kits'íntjohoná.

⁵ Kui kjuaha kits'ínk'íéntu tik'unkohoná Cristo nk'ie nga ja tsayahaá ngatitsunná. Ngat'aha kjuandaha tu títs'ínk'ankihínu Ntjáná.

⁶ Ntjáná ta ñja kits'ínkj'áyakoná Cristo ngabaya xi tintsu**ba**jián kai ko kits'ínk'íéntukoná Cristo ndjójmi ján.

⁷ B'a kits'ín tu xi nistjin xi nibáha kuakúchiji xi nkú ts'in chánka tíjña kjuandaha, kui xi tu xi ndahá, at'aha nda tsasená ngat'aha ni xi kits'ín Cristo Jesu.

⁸ Ngat'aha kjuandaha Ntjáná ts'ankihinu at'aha kis'ejinnu. Ntja nína tu kits'ínk'ankihínu. Najmi jun manuu n'o ni xu'bj.

⁹ Najmi ngat'aha ni nda xi kin'eé ts'ankihiná, tsa tu xi b'a ts'in tjin xi nk'a k'uasjehe yjoho.

¹⁰ Ntjáná kits'índaná. Y'éyaná xi nkúhu Cristo nga kits'índaná tu xi n'ehená ni xi nda xi y'enda tíjtu ko tu xi kuintsu**ba**jihinná ni xi ndoo.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Cristo nkuhú ntje kits'ín ma xuta judio ko xi najmi judio

¹¹ Kui b'a maha, jun xi najmi ntje judio kich'o nga kitsiun, n'ekj'áitsjehennu xi nkú n'e tintsu**bo**o nistjin nk'ie. Xuta xi najmi kin'ehe ni circuncision kitsúnu xuta xi ntje judio tjeheñ ra, at'aha kui xi ts'íhín yjoninintehe ni circuncision.

¹² N'ekj'áitsjon nga kui nistjin tintsu**ba** t'axihun Cristo ko nga najmi ntjehe xuta Israel jun. Najmi kama ts'ajun ni xi y'éndako tíjtu Ntjáná xuta xi ts'e, ni xi kitsúya tíjuhun nga tsjáha. Ndahá nku ni xi tsjáha Ntjáná xuta xi ts'e najmi tíchuyóho nga sakúnu kai. Chuba tintsu**ba**ñ asuntee nga najmi yo Ntjáná.

¹³ Kjin tintsu**bo**o nistjin nk'ie, tunga nd'aj nkuhú ja kamakoo Cristo Jesu ko ja tintsu**ba** tíno tu ngat'aha jni xi tsaténdzo Cristo.

¹⁴ Ngat'aha Cristo tíhinná kjuajyu. Kui xi nkuhú ntje kits'ín ma xi ntje judio tjeheñ ra ko xi najmi ntje judio tjeheñ ra. Kikjexuba xjó xi y'échjaha xuta nk'ie tu xi nkuhú kamaha. Kikjexin ni xi ngji kontraha ra xinkjin xuta. Kitsjá yjonintehe

¹⁵ tu xi y'éjña t'axihín kjuatexuma xi kin'ekjas'eheñ Moise xi nkjin ni tíjt'aha. B'a ts'in nkuhú ntje tsetse kits'ín maha nga joo ko nkuhú kits'ín mako yjoho. Kits'ín nga tsichut'aha xinkjin nga nkúnkú.

¹⁶ K'ient'á kruu tu xi nkuhú ntje ts'ín maha nga joo ko nga kuinchjako nda ngáha Ntjáná. B'a ts'in kikjexihín ni xi ngji kontraha ra xinkjin xuta.

¹⁷ Cristo j'ai tsjá én nda tsu, kui xi y'a kjuajyu. B'a ts'in kisakúhunu kjuajyu jun xi kjin tintsu**bo**ho Ntjáná nistjin nk'ie ko ta kisakúhu kjuajyu xi tíña tíntu.

¹⁸ Ngat'aha Cristo xi ntje judio tjeheñ ra ko xi najmi ntje judio tjeheñ ra ma bichút'aha Ntjáná nd'aj. Nkuhú Espirituhu Ntjáná xi ts'in nga bichút'ahaá.

¹⁹ Kui b'a maha, najmi ta xuta kj'áihinu ko ta ndaha xuta xi tíjmasún. Ja ní tsichumo ko jun xuta xi ts'e Ntjáná ko nkuhú ja makoo xuta xi tíjntunkí nk'íehén Ntjáná.

²⁰ Jun xi nkú joyaha nku ni'ya xi tímanda, xi já postru ko já profeta kik'atuts'ihín. Tunga Jesucristohó kitsjá xáha nga b'a incha ts'ín.

²¹ Cristo be xi nkú ts'in nguaj ni'yoó. Nk'ie nga kama ndjuú ni'yoó, nku ninku xi tsje kamaha Ntjáná.

²² Jun xi y'ahanu Cristo bichúmo ninku xi má nga tíjñaya Espirituhu Ntjáná.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kik'áihí

¹ An Pablo ngat'aha Cristo Jesu kjíya'yúhunna. B'a tímat'an tu ngat'aha ngandanu jun xi najmi ntje judio tjeheñnu.

² Yo nga kik'áina nga k'uenjímínu kjuandaha Ntjáná.

³ Tsakúchjina ni xi y'éjña 'ma nistjin nk'ie, xi nkú nga ja ta kuak'iet'ánu.

⁴ Nk'ie nga n'eyo xujun, choo nga be sisan ni xi kis'ejña 'ma ngat'a ts'e Cristo.

⁵ Kui niu xi najmi kik'ínyaha xuta xi kis'e nú chá ján nk'ie, tunga nd'aj Espirituhu Ntjáná ja tsakúchiji já postru ko já profetaha Ntjáná

⁶ nk'ie nga xuta xi najmi ntje judio tjeheñ ra ta ts'ínkjáihín ni xi tsjáha Ntjáná ntíhí ko ta kuichú ma nku yjonintehe Cristo ko ta sakú yaha ni xi kitsúya tíjtu Ntjáná nga tsjáha xuta xi ts'e. Én nda tsuhu Cristo xi b'a ts'ín.

⁷ Ntjána tū kitsjáhana nga k'uenjímíá én nda tsu xu'bj. Kjuandaha Ntjána xi b'a kits'ín. Kitsjána xi nkú ts'ín tjeheh ra nga'yún chánkaha.

⁸ An xi 'yún íchí sa ajihín ngayjee xutá xi ts'e Ntjána, tunga kik'áihína kjuandaha nga tib'enjímíhi xutá xi najmi ntje judío tjeheh ra kjuanchínáha Cristo xi ndaha nku najmi ch'a mankjinyjehe.

⁹ Tib'ejná chja xi nkú ts'ín tbitjusun ni xi y'éjña 'ma Ntjána nistjin nk'ie, kui xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjin.

¹⁰ B'a ts'ín xutá ninku tib'ejña chji nd'aj xi nkú tjin kjuankjink'uhun Ntjána, kjuankjink'un xi kj'ái kj'ái ts'ín yaha. Kui ni xu'bj tís'ejña chji nginkun xi tjihín xá ko xi tjihín nga'yún nk'a ján.

¹¹ Kui niyú xi y'enda tíjün Ntjána nkúhu nistjin nk'ie kō Ndá Ntjána Jesucristo ja kits'intjusun niyú nd'ái.

¹² At'aha nkúhu makaá Cristo kō at'aha s'ejinná én nda tsuhú, kui nga tsuhú ra tak'aán kō najmi binkjaán nga bichúk'un tíñahaá Ntjána.

¹³ Kui b'a maha tibankihínuu nga najmi tū n'ekjehe ruu tak'un ngat'aha nga un tibena ngandanuu. Ngat'aha nga un tibena, Ntjána tís'in nga tís'ejña chjinuu kjuachánkaha.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín bankintjái xutá ninku Efeso

¹⁴ Kui kjuaha báasínkúnch'ihinna nginkun Ntjána Nā'miná.

¹⁵ Kui xi b'ejña nga s'e nga nkúnkú ntje xi tjin ndjiojmi ján kō asuntee.

¹⁶ Bankihí nga Espirituhú Ntjána katsjá nga'yúnkōhonuu xi nkú ts'ín tíña kjuachánka tsjo tjihín tū xi s'ehe ra nga'yún anímanuu,

¹⁷ kō nga Cristo kat'ejñajin anímanuu tū ngat'aha nga s'ejinnuu. Katji nanka kjamannuu ajihín kjuatjoo kō ndjá tinchajiu,

¹⁸ tū xi b'a ts'ín jun kō ngayjee xutá xi ts'e Ntjána kama kamankjihinnuu xi nkú ts'ín tayá kō ndju kō nanka kō nk'a kjuatjoho Cristo.

¹⁹ Mjena nga choo kjuatjoho Cristo tū xi b'a ts'ín katsejin kikjihinnuu Ntjána, ndaha tsa 'yún chánka sa kjuatjoho nga ni xi mankjinná.

²⁰ Kan'etsjoho Ntjána, kui xi ts'ati ni xi maha ts'ín nga xi nkúhu ni xi binchihí kō tsa xi nkú ts'ín titsu anímaná nga kama. B'a ma xi nkú ts'ín tíña nga'yún xi ts'e xi tís'inxájiná.

²¹ Kats'ínkjáihín Ntjána kjuachánka ajihín xutá ninku xi ts'e Cristo Jesu. Tehente b'a katuma kō santaha tū nk'éhé ni. Johon, b'a katuma.

4

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkúhú tinchajían Cristo

¹ Kui b'a maha tibankihínuu an xi kjúya'yán ngat'aha Ndá Ntjána. Kixi tankínkoo yjonuu xi nkú ts'ín tjihín nga ts'ín xutá xi Ntjána j'ájihín. At'aha Ntjána j'ájinuu.

² Njmakjua n'eso yjonuu kō nda kas'eya anímanuu. Kas'enuu kjuatsenta kō b'i ngján n'e'yún tak'un xinkú. B'a n'oo tū ngat'aha kjuatjo xi tíñajinnuu.

³ Tjen nga'yúhūun yjonuu nga nkúhú katumako tehento xinkú xi nkú ts'ín tsjányánuu Espirituhú Ntjána kō xi nkú ts'ín nkúhú ts'ín manuu kjuajyuu.

⁴ Nkúhú maha yjonintehe Cristo kō nkúhú maha Espirituhú Ntjána xi tíña. B'a tū ts'ín nkúhú j'ájinuu Ntjána, kui nga nkúhú ni xi tíchuyóho.

⁵ Nkúhú maha Ndá Ntjána xi tíña. Nkúhú ni xi s'ejinná kō nkúhú Ndá Ntjána n'ekjas'eheén xutá nga batentáhaá.

⁶ Nkúhú maha Ntjána xi Nā'miná ngatenteé, kui xi batéxumaha, ts'ínchjén kō tíñajihín ngayjee ni xi tjin.

⁷ Tungá kin'ekjálhín raá kjuanda nga nkúnkáá. Xi nkú ts'ín kits'índzjoná Cristo, b'a ts'ín kisakúná.

⁸ Kui nga b'i ts'ín tít'aha éhen Ntjána:

Ngjinji nk'a ján nga ngjiko xi jak'á,

kō tū kitsjáha ra xutá ni xi nda.

⁹ Nkú tsuhú ra nga ngjinji? Kui xi tsuhú ra nga tjun ngjijen má nanakaha t'anankú.

¹⁰ Kō xi ngjijeén, kui xi tū ngjinji má 'yún nk'aha nk'a ján tū xi ts'íntjusuhun ngayjee ni xi tsichuba.

¹¹ Kō kui kikjin xi kitsjá nga tjin xi kama já postru, kō nga tjin xi kama já profeta, kō nga tjin xi k'uenjímí én nda tsuhú Ntjána, kō nga tjin xi kama já bastuu kō já maestru.

¹² Kui kjuandoo kik'áihí joo tū xi kuakúyaha ra xutá xi ts'e Ntjána xi nkú ts'ín kuásinko xinkjín kō tū xi b'a ts'ín sákú nga'yúhūn ra xutá ninku, kui xi yjonintehe Cristo.

¹³ B'a ts'ín nkúhú s'ejhinná kō nkúhú cháá yáha Ntíhí Ntjána. Yohó nī ma kuichú maá xi tjihín nga kuichú maá kō s'eyaná xi nkúhu kui.

¹⁴ Nk'ie nga b'a kamoog, najmi s'eyaná xi nkúhu jántí xí xi kjit'a kjit'a k'já'í ts'ín s'eyaha ko najmi k'uaíntee tsa tú mí ni tsetsehé xi sakúyaná, tsa kui niú xi k'jé'yunná nga mjehe k'uanachaná. At'aha kui niú xi ts'ínchjén já maña xi ni tsank'á bakúya.

¹⁵ Tú sa ní én xi naxu chubáa at'aha tjoná xínkjá. B'a ts'ín sájihinná Cristo, kui xi nintaku xuta nínku.

¹⁶ Cristó ts'ín nga ngayjee yjonintee nkúhú bichú mako xínkjín ko b'a'yún sisihín xínkjín ngatentee ni xi tjihín yjonintee. Tsa ngatentee yjonintee ts'ínxá sisin, ngayjee yjonintee sá sisin ko sakú nga'yúhún nga binchajin kjuatjo.

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjihín nga kuíntsubáa nginkun Ntjáná

¹⁷ Kui nga b'a xihinnuu ko ngajoho Nda Ntjáná b'a xihinnuu ma. Najmi b'a tá n'e bintsuba sahanu xi nkú ts'ín tjintu xuta xi tjin asuntee, xuta xi ni tiya ts'ínkjin'kun.

¹⁸ Kui xi ja kis'ejuún kjuankjintak'uhún ko najmi tjintu tik'un xi nkú ts'ín ts'ínk'éntu tik'un Ntjáná xuta xi ts'e. At'aha ja kits'ín ndjá animaha ko najmi tá mankjihín ra ni xi ts'e Ntjáná.

¹⁹ Ja najmi tá tjihín rá kjuasuba ko ja kits'ínkjas'eheñ yjoho ni ch'onk'uún. Najmi tá b'éch'ohó rá yjoho nga ts'ín ngayje tikjá ni xi chuntí nginkun Ntjáná.

²⁰ Jun bi najmi b'a tsu éheñ Cristó xi tsakuyáihí tsa b'a nõo.

²¹ At'aha ja kinu'yó éheñ Cristó ko tsinchiyó ni xi ts'e, ko yo nga Jesu tíñajihín ni xi naxu tjin.

²² Najmi b'a tá ts'ín bintsubahanu xi nkúhu nk'ie. N'ek'óntjaiyo animanuu. At'aha ni xi kama mjenuu nk'ie ts'anachaha ko kits'ínkatsúhún.

²³ Tjihín nga n'e tsetse ngáhanu animanuu ko kjuankjintak'unnuu.

²⁴ N'e tsetsoo yjonuu, at'aha Ntjáná kits'ínnda tsetse ngáha animanuu. Xi nkú ts'ín tjiyaha nga kixí ko je, b'a kits'ínk'íé.

²⁵ Kui b'a maha, najmi tá ch'anachaha ruu xinkju. Najmi tú én tsank'á chubo, at'aha nkúhú yjoninte mahaná ngatentee.

²⁶ Nk'ie nga tíma kjannuu, najmi tú ngatitsun n'o. Najmi tú bintsuba kjon nku nistjin tantoo.

²⁷ Najmi tú 'baintohoo ndanindoo.

²⁸ Xi ndyjé ts'ín nk'ie, najmi b'a tá kats'íhin. Kats'ínxá ní ko kats'ínchjén ntsja nga kats'ín ni xi nda, tú xi b'a ts'ín kama kuasínkoho xuta xi machjéheñ rá tsa mí níhi.

²⁹ Ndaha nku én ch'on tsu najmi tú kuítju tsu'bo. Éñ xi nda ní chubo, én xi tsjá nga'yúhún xuta, tú xi nda kámat'áihín xuta xi kuínt'é énnuu.

³⁰ Najmi tú ni xi ts'ín'uhún Espiritúhu Ntjáná n'o. At'aha kui xi kik'ainuu tú xi cháha nga jun xi xuta xi ts'e Ntjáná nk'ie nga kuichú nistjin nga kuítjusun nga kama ndáí kikjinnuu.

³¹ Tich'onsjoo ngayjee ni ch'onk'un xi tjtintujín animanuu, kjuakjooñ ko kjuastintoo. Najmi tú ch'íya kjon, ko najmi tú ch'on 'mihú xinkju, ko najmi tú ngat'aha tú mí níhi ni n'e uncho xinkju.

³² Nda ní chasohó xinkju ko chasenimohó xinkju. N'e ndyjat'ohoo xinkju xi nkú ts'ín kisakújinnuu kjuan'endyjat'a ajihín Cristo.

5

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ñá xi ntíhi Ntjáná

¹ Ntí yjoho Ntjáná jun, kui nga b'a tá n'eheñu xi nkú ts'ín Ntjáná.

² Xi nkú ts'ín y'eñajin kjuatjo Cristó nga kits'íntjoná, b'a ts'ín tintsubajiuñ kjuatjo. Kui xi kitsjá yjoho nga k'ienntjáihíná. Kui xi kama nku chje sinje xi kin'ekjas'eheñ Ntjáná.

³ Ja kikj'áts'enuu Ntjáná. Kui nga tá santaha najmi tjihín nga chubanijmíyahanu xi nkú ts'ín chubá fantukohó xínkjín xuta xi tjin, ko tsa tú mí níhi ni xi chuntí nginkun Ntjáná, ko tsa kjuásihún ni xi tjihín xuta xingisoo.

⁴ Ko najmi tú chubo én xi najmi nda tsu, ko tsa én ton ch'on tsu, ko tsa nku én xi najmi nda fane, at'aha najmi chumi ni chjihí rá ni xu'bo. Tú sa ní én xi tsjáha máb'achjihí Ntjáná chubo.

⁵ At'aha ja yo nga xi chubá fantukohó xínkjín, ko xi ts'ín ni xi chuntí nginkun Ntjáná, ko xi fásihín ni xi tjihín xuta xingisoo, kui xi najmi tsuhú rá nga Cristó ko Ntjáná kuatéxumaha. Xi tífásihín ni xi tjihín xuta xingisoo, kui xi k'já'í ntjá tjennki.

⁶ Najmi tú 'bainto tsa tjin xi k'uanachakonuu nku én tiya, at'aha ngat'aha ni xu'bi kjuakjahan Ntjáná nibánehe rá xuta xi najmi nt'é'éheñ.

⁷ Kui nga najmi tú jun n'engujihín ruu yjonuu xuta xi b'a tjincha ts'ín.

⁸ At'aha nistjin nk'ie má jyuun tintsuboog, tunga nd'aj ja má ndzjeen tintsuboog nga nkúhú makoo Nda Ntjáná. Kui nga tintsubahanu xi nkú ts'ín tjihín nga k'úéntu xi tjintu má ndzjeen.

⁹ N'oo ni xi nda ko naxu ko kixí, at'aha kui niú xi bakúchji nga má ndzjeen tjeheñná.

¹⁰ Tinchísjo má níhi xi sasihín Ntjáná.

¹¹ Ndahachí najmi tų n'o ni xi najmi chumi ni chjłhı rā, ni xi ts'ın xutā xi ts'e má jyuun. Tų sa ni t'ejnāchıu nga najmi nda niu.

¹² At'aha tų ñáhá xı subahá maná nga n'ekjáá ni xi ts'ın/ma xutā xu'bo.

¹³ Tunga ma chjłhı ngayjee ni xi tjin nk'ie nga s'entuchjı má ndzjee,

¹⁴ at'aha nd'ıu b'ejña chji tų mí nihı ni. Kui nga b'a ts'ın tjit'a:

N'ekj'áhi yjohı, ji xi kisufei.

Tjıntjeın ajihın xutak'ien.

Tsa b'a n'ei, Cristo ts'ın ndzjehin.

¹⁵ Kui b'a maha, nda nda çāsehenu xi nkú n'e kuıntsuboo. Najmi tų ni xi ts'ın xutā stjen n'o. N'e nínú xi nkú ts'ın xutā nkjink'un.

¹⁶ N'oo ni xi nda tų mí çubahá ni nga sakúntenıu nga b'a n'oo, at'aha ç'on chun njıstjin xi kich'aá nd'ai.

¹⁷ Kui nga najmi tų nchını n'esjehenu yjonıu. Katumankjin nınıu mí nihı xi mjehe Nda Ntjaná nga n'oo.

¹⁸ Najmi tų n'e ç'ıu, at'aha kui niu xi ts'ın nga n'eé tų mí nihı ni. Tų sa ní Espırıtıhu Ntjaná katsejłhınnıu.

¹⁹ Salmó kó sohon njınkú çubanımıyakothonu xınkıu kó só xi nkú ts'ın kuakúyanıu Espırıtıhu Ntjaná. Ngayjehe anımanıu só kó n'etsjohó Nda Ntjaná.

²⁰ Tų mí kjuahá ni tehente tjohoon máb'achjłhı Ntja Na'miná. B'a n'oo at'aha Nda Ntjaná Jesucristó ts'enıu.

B'ı ts'ın tsakúya Pabló xi nkú ts'ın k'úéntukó xınkjın xutā

²¹ Çankjún xınkıu at'aha Cristo tıyankjún.

²² Jun xi tı'mınıu çjuún, çankjún x'ınıu. B'a n'oo xi nkú ts'ın tıyankjún Nda Ntjaná.

²³ At'aha xi tı'mı x'ın, kui xi sjıña tıtjuhun çjuúhun xi nkú tā ts'ın Cristo sjıña tıtjuhun xutā njınkı. Xutā njınkı kui xi yjonintehe Cristo, kó Cristo kui xi kits'ınk'ankıhı.

²⁴ Xi nkú ts'ın xutā njınkı benkjún Cristo, b'a tā ts'ın xi tı'mı çjuún tų nkjéhé ni katenkjún x'ıhın.

²⁵ Kó jun xi tı'mınıu x'ın, n'etjó çjuúnıu xi nkú ts'ın Cristo kits'ıntjı xutā njınkı kó kitsjá yjohı ngandaha.

²⁶ B'a kits'ın tų xi kıkj'áts'ehe. Éhen kits'ın jekóho kó ntánııa tsanéjnukóho

²⁷ tų xi ja tıhın rā kjuachánka xutā njınkı nk'ie nga kuıchú ngınkun. Najmi s'ehe ni çuntı, najmi ç'on k'úé, kó najmi s'ehe tsa mí nihı. Mje níhı Cristo nga je kó nga nda kıkjin kama xutā njınkı.

²⁸ B'a tā ts'ın xi tı'mı x'ın tıhın nga ts'ııntjı çjuúhun. Kats'ıntjı xi nkú ts'ın tjohı yjonintehe. Xi tjohı çjuúhun, kui xi tjohı yjohı.

²⁹ At'aha najmi tjin xi unkie yjonintehe. Tsjá níhı nichıne kó kuhın xi nkú nga ts'ıhın Cristo xutā njınkı.

³⁰ At'aha tā yjonintehe Cristo tıntsubajıán.

³¹ B'ı ts'ın tjit'a: "Kui nga nku nda k'úejñaha xi çáhā nga k'úejñakó çjuúhun kó nkuhú yjoninte kuıchú ma nga joo."

³² Yún nanka ni xu'bjı, tunga nk'iehé nga nchjanımıya Cristo kó xutā njınkı ts'ınchjén niu.

³³ Jun tıhın nga n'etjı çjuúnıu xi nkú ts'ın tjonıu yjonıu. Kó xi tı'mı çjuún katenkjún x'ıhın.

6

¹ Kó jun xi tı'mınıu ntı, tınú'yá'óhoon xi çánıu at'aha Nda Ntjaná s'ejinıu. At'aha kui niu xi nda tjin ngınkun Ntjaná.

² Ajihın kjuatexuma xi kın'ekjas'ehe Moise kui kjuatexuma xu'bjı xi tjun tısuya ni xi Ntjaná tsjáha xi kuınt'é'éhen. B'a tıtsu: "Çankjún nā mihı kó naahı

³ tų xi nda kamat'aihınnı kó tse njıstjin kamaha ri nga kuınchin asuntee."

⁴ Kó jun xi tı'mınıu nā'mı, najmi tų çubā kjan n'ekóo ntınıu. Tų sa ni tjen njıyóho nga n'echó kó takúyohóo ni xi ts'e Ntjaná.

⁵ Kó jun xi tı'mınıu xutā musu xi kich'atse, tınú'yá'óhoon xi já ntjanıu ej asuntee. Çankjún kó tınkjún kó ngayjehe anımanıu tınú'yá'óhoon, xi nkú joyaha tsa Cristo tınú'yá'óhoon.

⁶ Najmi tų nku nk'ie nga tıbasenıu nga b'a n'oo, tsa tų xi b'a ts'ın nda skuéhenıu. N'e nínú xi nkúhu xutā musu xi Cristo ts'atse. Ngayjehe anımanıu n'oo ni xi mjehe Ntjaná.

⁷ Nk'ie nga tın'o nku xá, ngayjehe k'un b'a noo. B'a noo xi nkúhu tsa nku xáhá Nda Ntjaná tın'o.

⁸ At'aha yo nga Ntjaná tsjá ngajoya ngáha rā ni xi nda kits'ın nga nkúnkú xutā, ndaha tsa musu xi kich'atse kó ndaha tsa xi ndaıhı yjohı.

⁹ Jun xi tí'minúu já ntjã, b'a tã n'oo xi nkú nga tíxihjìn xutã musu. Najmi tũ binchankjúhuun. Ja yo nga nkuhú maha Nda Ntjãnuu xi tñã ndjiojmi ján kò nga kui xi najmi ngabi ts'ín ajihjìn xutã.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úendaá yjoná tũ xi najmi ts'ín nganqhaná ndanindoo

¹⁰ Ni xi fekuhu xi xinnuu, kasakúnuu nga'yún ajihjìn nga'yún chánkahã Nda Ntjãná.

¹¹ Xi nkú joyaha já jun xi b'enda yjohò nga kján, b'a ts'ín n'ech'okohonu yjonuu ni xi tsjáná Ntjãná, tũ xi ndjá kama kuinchahanu nga kuankín kontrohò kjuamañaha ndanindoo.

¹² At'aha najmi xutã asunnte tibixkjankaá. Xi tñin níhi nga'yún tibixkjankaá, xi nk'a xáha, xi batéxuma asunnte ngatitsun xu'bj. Kui xi jáninda ch'onk'un nkjún xi tñin nk'a ján.

¹³ Kui nga t'endahanu yjonuu xi nkú joyaha já jun xi Ntjãná kitsjáyjehe ni xi ts'ínch'okohò rá yjohò, tũ xi kuichúkjuahanuu nk'ie nga kuichú nstjìn xi ndjá nĩba. Kò nga ja tñinda sisinnuu yjonuu, ndjá tĩncho.

¹⁴ Kui b'a maha, ndjá tĩnchahanu. Ni xi y'éjña Ntjãná kò ni xi naxú nginkun, kui xi n'ech'okohonu yjonuu xi nkúhu já jun xi ts'ínch'ohò yjohò.

¹⁵ T'endo yjonuu nga t'enjmiú énda tsu xi tsuya kjuajyuhu Ntjãná.

¹⁶ Machjéhen nga n'e s'ejiun Ntjãná, tũ xi najmi tñin xi nkú ts'ín ts'ín'uhunnuu ndanindoo.

¹⁷ T'ejin tak'un nga Ntjãná kits'ínk'ankinuu. Chjúbó éhen, kui xi kitsjánuu Espirituhu Ntjãná tũ xi kujsínkòkohonu yjonuu.

¹⁸ Tehente chubakoo Ntjãná xi nkú ts'ín tsjánnyánuu Espirituhu. Chubakoo kò tĩnchíhuu ni xi machjénnuu. Tĩntsubã ndo kò najmi tũ n'ekjiohoo tak'un nga chubantjo ngayjee xutã xi ts'e Ntjãná.

¹⁹ Kò tã chubantjainú nk'ie nga chubakoo Ntjãná, tũ xi tsjáhana énda xi kuinchja, tũ xi ndjá kuinchjahana nga k'uenjmiá ni xi kis'ejña 'ma nstjìn nk'ie, xi ja tib'ejña chji énda tsuhu Ntjãná nd'aj.

²⁰ Kui ngat'aha énda kjiya'yúhunna an xi tsú'ba ngajohò Nda Ntjãná. Chubantjainú nginkun Ntjãná tũ xi kuinchjahana xi nkú ts'ín tñin nga kuinchja kò tũ xi najmi tsankjuhonna.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

²¹ Ngatentee ni xi timat'an kò ni xi tĩts'ian kuitsuyanuu Tikiko, ndã nts'eé xi tjona kò xi kixi tĩts'ínxát'aha Nda Ntjãná.

²² Kui kjuaha tĩts'ínkjisehenuu tũ xi cháhanu nkú ts'ín tĩntsubaj kò tũ xi tsjá nga'yúhun rá anjimanuu.

²³ Ntjã Nã'minã kò Nda Ntjãná Jesucristò katsjáha já nts'eé kjuajyu kò kjuatjo, kò kat'éyaha nga 'yún s'ejihjìn.

²⁴ Kjuandaha Ntjãná kas'ehe ngatentee xi tjohò Nda Ntjãná Jesucristò, kjuatjo xi najmi maha feya.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Filipo

B'i ts'in kikjaniñahq Pablo xuta ninku xi tjin nanki Filipo

¹ An Pablo ko Timoteo, jin xi tin'exát'ahí Jesucristo. Ngayjee jun xi tintsuho nanki Filipo, jun xi kik'áts'enúu Jesucristo tísuniñahí ko tą tísuniñahí já xi basehe xuta ninku ko já xi tą tjiñin xá.

² Kas'enúu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntjá Nə'miná ko Ndə Ntjáná Jesucristo.

B'i ts'in kitsúya Pablo xi nkú ts'in nchjantjai xuta ninku Filipo

³ Tsjahá máb'achjihí Ntjáná xkí nga f'áitsjenna jun.

⁴ Xki nga nchjakə Ntjáná nchjantjáiñuu ngatentoo. Tsjo mana nga b'a ts'ian

⁵ at'ahá nkuhú makaá xinkjá nga tin'exát'ahá éñ nda tsuhú Jesucristo. B'ahá rá nstjin nga tjun tsichujinnuu éñ ko santaha nd'ai.

⁶ Behé k'an nga xi kik'atuts'ihín ni xi nda ajinnuu, kui xi tu nku ngjuajkondjuhú santaha nstjin nga k'j'uai ngáha Jesucristo.

⁷ Ajin animañá tintsuho, kui nga f'áitsjehenna jun. Xian nga nda ts'ian nga f'áitsjenna jun at'ahá nkuhú kjuandahə Ntjáná tísakúná jun ko an, ndaha tsa nubayá kjíya'yán ko ndaha tsa nginkun já tjíxóo tixinya chich'an éñ nda tsuhú Jesucristo ko tít'ejñá chja nga najmi éñ tiya niu.

⁸ Ntjáná be xi nkú ts'in mjena jun. Kjuatjohó Jesucristo xi tijnajinna, kui xi tjokohonuu.

⁹ Nk'ie nga nchjantjáiñuu, bankihí Ntjáná nga 'yún kasaá sa kjuatjo xi tijnuu, ko nga 'yún kas'enúu kjuankjintak'un, ko nga kixí kámankjinnuu ni xi ts'e Ntjáná.

¹⁰ B'a ts'in kama ch'ajihinnu má nihi xi kjuaxí nga nda tu xi je kuintsuhoanuu ko najmi s'e ni xi n'enijehenuu nstjin nga k'j'uai ngáha Cristo.

¹¹ Kui nstjiun kuakuchjiú nkjin tikjá ni xi naxu kin'o, xi kitsjánuu Jesucristo nga n'oo tu xi s'ejña chjihí kjuachánkahə Ntjáná ko n'etsjohó ra.

B'i ts'in kitsúya Pablo nga ngandahə tíma ni xi tífajin

¹² Mjena nga choo, já nts'e, nga ni xi títat'an éi, kui xi tu sahá tít's'in nga tífajin éñ nda tsuhú Jesucristo.

¹³ At'ahá tibe ngayjee já juhun ndə títjuun ko ngayjee xuta xingisoo nga ngat'ahá Cristo kjíya'yuhunna.

¹⁴ Tu ngat'ahá nga kjíya'yán, nkjin já nts'eé 'yún tijncha ma 'yún k'un Ndə Ntjáná ko tijncha ma k'un tít'énijmí éhen.

¹⁵ Kjuaxí nga tjin xi tít'énijmí ni xi kits'ín Cristo at'ahá tíma xintak'un ko mjehe nga ts'ín ngana. Tunga tjiñin ngá xi ngayjehe animahə tít'énijmí.

¹⁶ Xi tíma xintak'un, kui xi tijncha b'énijmí Cristo at'ahá ngandahə tijncha bangisjai. Najmi kjuaxihí nga b'a tijncha ts'in. Ni xi incha mje níhi nk'ie nga tu sahá 'yún sakúna kjuanjma nk'ie nga kjíya'yán.

¹⁷ Tunga máha xuta xingisoo, tijncha b'énijmí Cristo at'ahá tjiñin kjuatjo. Be nga kjíya éi tu xi xinya chich'ihinna éñ nda tsuhú Ntjáná nginkun já tjíxóo.

¹⁸ Tunga najmi chumi ni ts'ihín rá. Ndaha tsa najmi kjuaxihí ko ndaha tsa ngayjehe k'un nga tijncha b'énijmí, xi tu ja ní tít'énijmíhi ni xi kits'ín Cristo ko kui niú xi tsjo mana. Ko 'yún s'e sana kjuatsjo.

¹⁹ At'ahá be nk'ie nga tu ngat'ahá nga tichubantjáiñú nginkun Ntjáná ko xi nkú ts'in tít'sjə nga 'yúnna Espirituhú Jesucristo kuitju'a.

²⁰ Mje nkjúnna ko tikuyá nga ndahachí najmi sakúna kjuasuba. Tu sa ní 'yún ndjá kúásinjña nd'ai xi nkú nga tít's'in tehente, ko chá kjuachánkahə Cristo ajihín ni xi títat'ain yonintena. B'a kama tsa tijncha ko tsa ja kabaya.

²¹ At'ahá an bi nk'ie nga tijncha tik'un sa, Cristo tijncha tik'uhunna. Ko tsa ni xi túbayhana, tu sahá ts'in nganaka.

²² Tsa kúátejña tik'un sa, 'yún xúbaya xána. Najmi be má nihi xi k'ujaiján.

²³ At'ahá sijnñaya masehen nga joo niú. Mjena k'uejñá asuntee ko kfínsehe Cristo. Tsa ni xi kfínsehe rá Cristo, tu sahá 'yún nda tjin ngat'a ts'an.

²⁴ Tunga ngat'ahá ni ngandanuu 'yún machjén saha nga kúátejña tik'un sa.

²⁵ Behé k'an nga b'a tjin niú, kui nga behena nga kúátejña tik'un sahana ko nga k'ujandaya sana ajinnuu, tu xi 'yún s'ejin sahanuu ko tsjo k'úénuu nga b'a n'oo.

²⁶ B'a ts'in nk'ie nga kuichuse ngáhanuu, tsjo kamanuu nga n'etsjohoo Cristo Jesu.

B'i ts'in kitsúyahə Pablo xuta ninku nga tu nku ndjáha kjuincha

²⁷ Nkuhú nga tĩntsubahanu xi nkú ts'ín tjeheñ ra xutá xi y'a én nda tsuhú Cristo. Kui nga tsa kfĩnsenuu, skue, kò tsa kjin kúátejña, kuint'e én xi nkú ts'ín tĩntsuboo, nga ndjá tĩncho, nga nkuhú ni xi n'enkjĩntak'un, kò nga nkuhú tĩn'e mo yjonuu nga tã ñja tã ñja tĩn'oo nga'yún ngandahá én nda tsuhú Cristo xi s'ejinná.

²⁸ Ndahachí najmi tũ binkjun já kontranyu. Kui niu xi kuakúchijihĩ xutá xu'bo nga ndyja kò nga jun xi n'ek'ankĩnyu. Ntĩaná tsjányu nga n'e nganoo.

²⁹ At'ahá jun bi kik'ainyu nga s'ejinnuu Cristo, tunga tã kik'ahĩnyu nga ngat'ahá tã choo kjuanimá.

³⁰ B'a tã ts'ín tĩbitajĩún kjuanyimá nd'ai xi nkúhu kjuanyimá xi kiyo nga j'ajian kò xi tĩnu'yó nd'ai.

2

B'ĩ ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tĩhin nga s'eyaná

¹ Kui b'a maha tsa Cristo basinkonuu, kò tsa kjuatjohò tsjá nga'yúnnyu, kò tsa Espiritũhu nkúhú tĩts'ín manuu, kò tsa nda tíchasohò kò tíma ñmanuu xinkju,

² kui nga n'ehenu nga tũ xi tsjohó kat'ena. Nkuhú kas'eyanyu kò nkúhú kjuatjo xi kas'eya anĩmanuu. Nkuhú ch'á xinkju kò nkúhú ni xi n'enkjĩntak'un.

³ Ndaha nku ni najmi tũ n'o tsa tũ xi n'e nganahá ruu xinkju kò tsa tũ xi nk'a n'esjehenu yjonuu. Tũ sa ní ñmakjuá n'esjo yjonuu kò chasohò xinkju, chasohò xi nkúhu tsa 'yún nk'a tjeñ nga jun.

⁴ Najmi tũ nku ni xi ts'ajun chasohò, tã chasohò ni xi ts'e já nts'o.

⁵ B'a tã ts'ín kas'eyanyu xi nkú ts'ín kis'eyahá Cristo Jesu.

⁶ Kui xi tũ b'a ts'ín Ntĩanáhá, tunga najmi kits'innisihĩ ni nga y'éjña chji nga kui xi Ntĩaná.

⁷ Tũ sa ní y'éch'ohò yjohò yáha kui kò nku ndá musu kits'ín ma yjohò nga j'ai tsin xi nkú ts'ín tsin xutá.

⁸ Kò nk'ie nga kik'a yjoninte, kinte ts'asje yjohò. Kint'é'éheñ Ntĩaná santaha nga ngji ngabayoo. Kruu kin'ek'ient'á.

⁹ Kui kjuaha Ntĩaná 'yún tse kjuachánka kitsjáha ra, kò kitsjáha nku j'áin xi tũ xĩ 'yúhún nk'a tjeñ,

¹⁰ tũ xi nk'ie nga kujnú'yáha j'áihĩn Jesu kujinchakúunch'in tũ yáhá ni xi tĩn ndjiojmi ján kò asuntee kò kinte t'anankiu.

¹¹ Kò ngayjee xi tĩn b'a kuĩtsu nga Jesucristo xi Ntĩa. B'a ts'ín s'ejña chjihĩ kjuachánkaha Ntĩa Na'miu.

B'ĩ ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úentu xutá ninku ajihĩn xutá

¹² Kui b'a maha, jun já nts'ena, xi nkú ts'ín tehente kinu'yá'émú nk'ie nga tsátejñajinnuu, b'a tã n'oo nd'ai nk'ie nga kjin tĩjĩnanuu. Chankjún Ntĩaná kò kat'atsó nga n'endjuú ni xi tĩts'ín Ntĩaná ajinnuu nga tĩts'ínk'ankĩnyu.

¹³ At'ahá xi nkú ts'ín sasihĩn Ntĩaná, kui xi tĩts'ín nga n'e mjo kò nga n'oo ni xi mjehe.

¹⁴ Tsa tĩn ni xi n'oo, najmi tũ katuma stĩnyu nga b'a n'o kò najmi tũ chubatiko xinkju,

¹⁵ tũ xi je kò naxu skuehenuu xutá. Jun xi ntĩhĩ Ntĩaná kò tĩhin nga je kuĩntsubajiuhun xutá xi tĩn nd'ai xi ch'onk'un kò xi ja kits'ínkatsún kjuankjintak'uhun. Katumo ajihĩn xutá xu'bo xi nkúhu niñu xi tibat'ai má jyuun.

¹⁶ Chubanjimiyahanu én xi ts'ínk'íentu tĩk'uhun xutá. Tsa b'a n'oo, tsjo k'úena ñstjin nga kju'uaí ngáha Cristo. At'ahá nk'ie kama chji nga najmi tũ kjuandahá kits'ian nga'yún nga kits'inxá ajinnuu.

¹⁷ Nk'ie nga s'ejinnuu Ntĩaná, b'a joyaha tsa chje tí'bohò Ntĩaná. Kò tsa n'ek'ienna ej, an xi kujichú ma xi nkú joyaha chje xi ts'ĩnndjuút'a chje xi tí'bohò Ntĩaná. Tungá tsjohó tĩinna ndaha tsa b'a n'ena. Tã n'etsjokohò kjuatsjona.

¹⁸ B'a tã ts'ín tsjo katumanuu kò tã tjennú kjuatsjonuu.

B'ĩ ts'ín kitsúyahá Pablo xutá Filipo nga ts'ínkjisehe Timoteo

¹⁹ Tsa Ndá Ntĩaná Jesu tsjánte, kitsá ts'ínkjĩsenuu Timoteo tũ xi tsjo kamahana nga kuint'e ni xi tíma ajinnuu.

²⁰ Najmi tĩn sana k'jái xi nkúhu kui, xi b'a tã ts'ín ts'ínk'jink'un xi nkúhu an nga kjintaha rá jun.

²¹ At'ahá k'jái xutáha bi ni xi ts'e bangisjai, najmi ni xi ts'e Jesucristo.

²² Tungá jahá yo xi nkú k'un Timoteo kò xi nkú ts'ín tĩts'ínxákona nga tĩb'énjĩmíkona én nda tsuhú Jesucristo, xi nkú joyaha nku ndati xi ts'ínxákò na'mihĩ.

²³ Kui nga tĩb'endáhana nga kui ts'ínkjĩsenuu chubá nga skue xi nkú ts'ín s'enda ni xi tĩf'ajian.

²⁴ Kò behe k'an nga Ndá Ntĩaná tã tsjántena nga kama kfĩnsenuu.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo xuta Filipino nga tít's'inkjisehe Epafrodito

²⁵ Tunga nd'ái tít's'innkíhín k'an nga tjíhin nga ta ts'inkjisehé ngáhanu nda nts'eé Epafrodito. Kui xi tít's'inxákona nga tíf'ajinkona kjuanimá ngat'aha Cristo. Kui xi y'exó nga kin'e nibásenu tu xi kuásinkohona nga ts'ín ni xi machjéna.

²⁶ Tu xi tíma bahá ra jun ko kjintaha ra jun, at'aha be nga kinu'yó nga kisaté ch'in.

²⁷ Kjuaxi kjáíhín nga 'yún ndjáhá kisaté ch'in, nga ja ma kuayáhá kai. Tunga Ntjánáhá tsase nímahá nga kits'innkíhí. Kó najmi tu suba kui xi tsase nímahá Ntjáná, ta tsase nímahá ko an, at'aha tsa k'ien ndo 'yún kama tse kjuabana kai.

²⁸ Kui nga kitsá mjehena nga ts'inkjisehenú tu xi tsjo k'uéhenú nga chá ngáhanu ko tu xi najmi ta 'yún s'entahana.

²⁹ N'ekjóhooon ndo xi nkú ts'ín tjeheh ra xuta xi ts'e Nda Ntjáná. Tsjo kat'enú nga b'a n'oo. Chankjún xuta xi b'a k'un xi nkúhu kui.

³⁰ At'aha ngat'aha xáha Cristo ja ma k'ienttjáíhí ni kai. Kitsjá yjoho ndaha tsa ja ma k'iehéh tu xi ts'íntjusuhun ngandaná xá xi kik'ajhíruu.

3

B'i ts'in kitsúyaha Pablo nkú ts'in y'éjña ni xi kis'ehe

¹ Kui b'a maha, ja nts'eng, tsjo kat'enú at'aha Nda Ntjáná Jesucristo tíñajinnúu. Najmi tífehe k'an nga ta kúu ni xi tib'et'ánúu, at'aha ngandanúu niú.

² Chúhuun yjonúu já ch'onk'un xi ja yo, xi ch'onk'un xá xi tít's'ín, xi mjehe nga n'e circuncision tiya.

³ At'aha circuncision xi ndoo, kui xi kich'aá ná xi yankjáán Ntjáná xi nkú ts'ín bakúyaná Espiritúhu Ntjáná ko ma 'yún k'aán ngat'aha ni xi kits'ín Cristo Jesu, najmi ngat'aha ni xi n'ehe yjonintena.

⁴ An bi kama nkjún kama 'yún k'an ntje xi y'ahana. Najmi tjin kj'ái xi b'a ts'ín kama 'yún k'un niú xi nkúhu an,

⁵ nga ajihín xuta xi ntje Israel tjeheh ra kitsian ko kin'ena ni circuncision nga tjinna jin nstjin nga kitsian. Ntje chánj Benjamin tjehehena. Xuta hebreohó xi chána. Nku nda fariseo xi 'yún kits'íntjusun chich'in kjuatéxumaha Moise kama.

⁶ Kui kjuatéxumoo 'yún kikuhun nga santaha kitsjennki unkie xuta ninkuhu Cristo. Naxu tsátejña xi nkú ts'ín bakúya kjuatéxumoo. Najmi tjin xi ch'on ts'ín kinchjayanena ngat'a ts'e kui niú.

⁷ Nk'ie bi, ngat'a ts'an 'yún chjíhí ra ngatentee ni xu'bj, tunga nd'ái tu ngat'a ts'e Cristo xi nkú joyaha ni xi najmi chumi ni chjíhí ra kits'in ma kui niú.

⁸ Nd'ái b'a xian nga najmi chumi ni chjíhí ra ngayee niú, at'aha ja be Cristo Jesu. Kui xi Nda Ntjáná maha ko kui xi 'yún chjí saha ra nga tu mi nihi ni. Ngat'aha Cristo kits'innnya ngayee ni xi tjinna tu xi kama ts'in nganahana Cristo. Nd'ái nk'ie nga basehe ni xi kindyoo, b'a mana xi nkúhu tsa stjé niú mana.

⁹ Mjena kúátejñajin ni xi kits'ín Cristo. Nk'ie kits'íntjusan kjuatéxumoo. Kuenta ts'an tsangisja nga naxu kuichú ma nginkun Ntjáná. Tunga nd'ái s'ejinna Jesucristo. Kui nga Ntjáná tít's'ín nganahana nga naxu tíjña nginkun tu ngat'aha nga s'ejinna.

¹⁰ Ni xi mjena nd'ái, mjena nga skue sisan Cristo ko nga'yúhun Ntjáná xi kits'ínkj'áiya ngaha ra Cristo ngabayoo. Mjena nga ta sakúna kjuanimá xi kits'ínkj'áihín. Mjena b'a k'úé xi nkú kik'ie Cristo nk'ie nga k'ien

¹¹ tu xi ta kj'uaíyahana ko an ajihín xuta k'ien.

B'i ts'in kitsúyaha Pablo ni xi kingjásihín nga y'éjña

¹² Najmi b'a tíxian tsa ja kisakúna ni xi kuaxian ko a ra tsa ja kama yá xi tjíhin nga kama. Tunga tu nku tífi tjennkiná ni xi kuaxian, tu xi sakúhuna ni xi kama mjehe Cristo Jesu nk'ie nga kisakúhu an.

¹³ Jun já nts'e, najmi b'a mana tsa ja kisakúna niú. Ni xi tít's'inná, tít's'inchaya ni xi chóo ko tít's'ín kjuá'yúhún ra yjona tu xi sakúhuna ni xi níba askahan.

¹⁴ Cristo Jesu ts'ínchjén Ntjáná nga tínchjaná nk'a ján. An bi tífi tjennkia ni xi tít's'ín nga tsjáha xi nt'é éhen.

¹⁵ B'a ts'ín tjíhin nga s'eyahaná ná xi ja tsichu maá xi tjíhin nga kamaá. Ko tsa tjin xi kj'ái ts'ín s'eyaha, Ntjáná ta k'uéjña chjíhí ni xu'bo.

¹⁶ Tunga tjíhín ni nga tu nku ndjáhá kuínchaján ni xi ja kin'ekj'áihín santaha nd'ái.

¹⁷ Jun já nts'e, b'a n'oo xi nkú nga tít's'ian ko ta chase chubayohoo xuta xi b'a ta tjincha ts'ín xi nkú ts'ín kik'iejña chubayajihí.

¹⁸ At'aha nkjin maha xi tíntu xi nkúhu tsa tu kjuandahá kin'ek'ien Cristo at'a kruu. Ja ma nkjin njá b'a xinnú ko nd'ái santaha tínta ts'ínhina nga tíxinyanúu xi nkú ts'ín tjiyahá xuta xu'bo.

¹⁹ Kui xi t́incha fi má nga ndyja, kó ni xi incha mjehe s'ehé kui xi nt́aha. T́incha bangisjai kjuachánka ajih́in ni xi t́u subahá maná, kó t́u nku ni xi ts'ehé asuntee t́jintuyáha kjuankjintak'uhun.

²⁰ Tunga máha ná, nanki xi t́jña nk'a ján t́jehenná. Yohó nankiná má nga t́chuyáhaá nga ńibajehen Ndá Nt́janá Jesucristó xi ts'j́nk'ankiná.

²¹ T́jih́in nga'yún nga kuatéxumaha ngatentee ni xi t́jín kó ts'j́inchjén nga'yúhun nga ts'j́nk'óntjaiya yjoninte x'an xi kich'aá nd'aj. Xi nkú ts'ín t́jih́in kjuachánka yjonintehe, b'a tá ts'j́nk'íe xi ts'aá.

4

B'í ts'ín kitsúya Pablo ni xi incha ts'ín xutá nínku Filipo

¹ Kui b'a maha, já nts'ena, t́jónkjúnna jun kó f'áitsjenna jun. Jun xi kjuatsjona kó nga chjih́i xána. T́u nku b'a n'e ndjáha t́inchajiuun Ndá Nt́janá, jun xutá t́jona.

² T́bankih́i ná Ebodjá kó t́bankih́i ná Sint́jke nga kanchjako nda ngáha xinkjín at'aha nkuhú Ndá Nt́janá incha yjanki.

³ Kó ji tá t́bankih́i nga t́sínkoj jminchj́un, ji xi b'a tá tsu xá xi t́in'ei. At'aha nga y'enjímíá yo, kui jminchj́un tá y'énijmí én nda tsuhú Nt́janá, xi nkú nga tá kits'in ndá Clementé kó xutá xingisoo xi kits'inxákona. Kui xi ja t́jintut'á j'áih́in xujun má nga t́jintut'á j'áih́in xutá xi k'úéntu tik'un sín.

⁴ Kas'enuu kjuatsjoho Ndá Nt́janá. B'ahá tá t́ixin ngáhanuu. Tsjo kat'enuu.

⁵ Ngatentee xutá incha kate nga nda anímanuu. Ja t́jña t́ña Ndá Nt́janá.

⁶ Najmi t́u chumi nihi xi fantaha ruu yjonuu. T́u sa ní tehente t́inyohoo Nt́janá ni xi machjénnuu nga chubakoo. T́inchih́uu kó tá t́johoon máb'achj́ih́i ni xi t́'bánuu.

⁷ Kjuajyuhu Nt́janá xi najmi mankjih́in xutá, kui xi kúhun anímanuu kó tsjáníyá xi nkú ts'ín n'enkj́nk'un at'aha Cristó Jesu ts'enuu.

⁸ Kó ni xi fekuhu, já nts'e, t́bankinuu nga n'enkj́nk'un ni xi naxu t́jín, ni xi yankjún, ni xi nda, ni xi je, ni xi t́jjo k'un, ni xi nda chasehe. Ngayjee ni xi 'yún nda kó ni xi sasinná, kui ní xi n'enkj́nk'un.

⁹ N'etjusun ni xi tsakuyánuu kó xi kixinyanuu nga n'oo, ni xi kinu'yó nga kinchja kó xi kiyo nga kits'ian. B'a n'oo kó k'úéjñajinnuu Nt́janá xi tsjáná kjuajyu.

B'í ts'ín kitsjáha Pablo máb'achj́ih́i xutá nínku Filipo at'aha tsasinkoho

¹⁰ 'Yún t́tsjána kjuatsjo Ndá Nt́janá nga tá kis'entahá ngáhanuu an. Kjuaxí nga tehente kjintahánuu an, tunga santahá ni nd'aj kisakú nyánuu nga tsisinkonú.

¹¹ Najmi tsuhú rá tsa ndyjat'ana tsa mí nihi, tsa kui nga b'a t́ixih́innuu. At'aha ja kamankjinná nga t́jo k'úéna ajih́in t́u mí nihi ni xi kamat'an.

¹² Be xi nkú ts'ín bintsúbajján kjuax'an kó tá be xi nkú ts'ín bintsúbajján kjuanchj́iná. Ja kama nkana t́u mí nihi ní, tsa tsé sisinna kó tsa kama bjona, tsa 'yún s'ena ni kó tsa najmi chumi nihi xi s'ena.

¹³ Ts'in chúkjuá t́u mí nihi ní, at'aha Cristó tsjá nga'yúnna.

¹⁴ Tunga ndahá t́in'o nga t́bisinkonú ajih́in kjuanúma xi t́if'ajian.

¹⁵ Jun xutá nínku nanki Filipo, yo ni xu'bj. Nk'ie nga t́jun y'enjímínuu én nda tsuhú Jesucristó kó nk'ie nga tsitja ante Macedonjá, ajih́in xutá nínku xingisoo t́u nkuhú jun xi tsisinkonú. Kik'áinú xi nkú t́jín kitsjánínuu Nt́janá.

¹⁶ Santaha nga tsátejña nanki Tesalonjka, nku jo njyá tá kin'ekj́ínú ni xi kamachjénna.

¹⁷ Najmi chje xi t́'bánú t́bangisja. T́bangisja níná nga 'yún kas'e sanuu kjuanchj́iná nginkun Nt́janá.

¹⁸ Ja kits'inkj́áih́in ngayjee ni xi kin'e nibánú kó santaha t́b'anki t́imana nd'aj. Ni xi kin'e nibákónú Epafrodito, kui xi kits'índjuú ngayjee ni xi machjénna. Kui níu xi nkú joyaha nku chje sinjné xi ts'ínkj́áih́in Nt́janá kó sasih́in.

¹⁹ T́sjánuu Nt́janá ngatentee ni xi machjénnuu, xi nkú ts'ín t́jñajin kjuanchj́iná chánka xi sakújinná Cristó Jesu.

²⁰ Nt́janá xi Na'míná maha, kui xi kayaha kjuachánkaha santaha t́u nkj́hé ni! B'a katuma.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujún

²¹ T́johoon kjuasuniñana ngatentee xutá xi ts'e Cristó Jesu. T́ts'ínkj́innuu kjuasuniña já nts'eé xi t́jintukona ei.

²² T́ts'ínkj́innuu kjuasuniña ngatentee xutá xi ts'e Nt́janá xi t́jín ei. Kó xi t́incha ts'inxá ni'yaha ndá t́tjun k'aku Cesar, kui xi 'yún t́ts'ínkji sanuu kjuasuniña.

²³ Kat'eñajinnuu kjuandaha Ndá Nt́janá Jesucristó.

Xujun xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Colosa

B'i ts'ín kíkjaníñahá Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhü Jesucristo at'ahá Ntjaná b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Timoteo

² tísuníñahí já nts'eé xi tintsüboo nanki Colosa, jun xi kík'áts'enüü Ntjaná ko s'ejinnüü Cristo.

Kas'enüü kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná.

B'i ts'ín kinchjantjai Pablo xuta ninku xi tjin nanki Colosa

³ Xki nga chubantjáhí nginkun Ntjaná xi Na'mihí Nda Ntjaná Jesucristo, 'báihí máb'achjihí

⁴ at'ahá kík'inyani xi nkú ts'ín s'ejinnüü Jesucristo ko xi nkú ts'ín tjonüü ngayjee xuta xi ts'e Ntjaná.

⁵ B'a tin'ó at'ahá kinu'yó én nda tsuhü Jesucristo, én xi naxu tjin. Y'éña chjinüü ni xi tjinda ngandanüü ndjiojmi ján. Kui niü xi ja tichuyóho nd'ái.

⁶ Kui éin xi tsichujinnüü nda tít'sín ko tífindju ajihün xuta nga ngúsuhun asuntee. B'a ta tíma ajinnüü b'ahá rá nístjin nga kinu'yó ko tsichu mankjinnüü xi nkú tjihün rá kjuandaha Ntjaná.

⁷ Kui éin xi tsakúyanüü nda Epafra, nda musü xinkí xi 'yün tjoní. Naxu tífiko xáha ej nga tít'sínxát'ahá Cristo ngajonüü.

⁸ Kui xi kitsúyani kjuatjo xi y'éñajin animanüü Espirituhü Ntjaná.

⁹ Nkúhu nga kík'inyani kui niü, najmi tin'ek'áiyá nga tichubantjáhí nk'ie nga tichubakó Ntjaná. Tíbinchihí nga katumankjinyenüü ni xi mjehe, ko nk'ie nga Espirituhü katsjánüü nga nanaka n'enkjintak'un ko nga kamankjinnüü ni xi ts'e Ntjaná.

¹⁰ B'a katuma tü xi kuñtsübahanu xi nkú ts'ín tjeheñ rá xuta xi ts'e Nda Ntjaná ko nga n'oo ni xi sasihün. Tíbinchihí nga n'oo ngayje tíká ni xi nda ko nga 'yün kamankjinnüü nkú tjihün rá ngat'a ts'e Ntjaná.

¹¹ 'Yün kasakú nga 'yünüü xi nkú ts'ín tjeheñ rá nga 'yühün Ntjaná xi tjihün kjuachánka, tü xi kuichúkjuahanüü tü mí nihí ni ko tü xi najmi n'ekjehe ruu tak'un.

¹² Tsjó kat'enüü ko tjohon máb'achjihí Ntja Na'miná xi kits'ín nga kama sakúnüü ni xi ts'ínkjáhün xuta xi ts'e xi k'úentu má ndzjeen.

¹³ At'ahá ja kík'jexinná ajihün nga 'yün xi tjin má jyuun ko kits'ínkj'aná má batéxuma Ntí xi tjoho.

¹⁴ Kui xi y'échjintjainá, kui nga kin'endyat'ahaná ngatitsunná nd'ái.

B'i ts'ín tsakúya Pablo ni xi kits'ín Cristo ngandaná

¹⁵ Cristo kui xi nk'ie nga yaá, Ntjaná yaá. Ntukaán bi najmi ma chjihí Ntjaná. Kui xi Ntíhí Ntjaná xi tjun kintehe ni nga n'enda ngayjee ni xi kin'enda.

¹⁶ At'ahá kui tijná, kui nga kin'endaha ni xi tjin ndjiojmi ján ko asuntee, ni xi ma chji ko ni xi najmi ma chji, xi k'akü ko xi tjihün xá, xi batéxuma ko xi nk'a tjeñ. Kui kin'echjén nga kamanda ni xi tjin ko kui kama ts'e.

¹⁷ Kui xi tü b'a ts'ín jahá tijná kintehe ni nga kamanda ngayjee ni xi tjin, ko kui ngat'ahá b'a k'uhun ni xi tjin xi nkú k'un.

¹⁸ Xi nkú tá ts'ín nintakáá batéxumaha yjonintená, b'a tá ts'ín Cristo batéxumaha xuta ninku. Kui xi tjuhun. Kui xi tjun j'áiyaha ajihün xuta k'ien tü xi nk'a tsjéheñ rá ngayjee ni xi tjin.

¹⁹ At'ahá kama tsjoho Ntjaná nga y'éñajihün Jesucristo xi nkú ts'ín tjíyaha.

²⁰ Ntjaná kits'ín nga kjuáik'un ngáha rá ngayjee xi incha ngji t'axín. Cristo kits'ínchjén, kui nga tü ngat'ahá jní xi tsaténdzjoho Cristo t'a kruu kitsjáha rá kjuajyu ngayjee xi tjin t'ananküü ko xi tjin nk'a ján.

²¹ Nístjin nk'ie tsinima t'axíhün Ntjaná ataha ni ch'onk'un kin'ó ko animanüü ngji kontraha Ntjaná.

²² Tunga nga nd'ái Ntjaná ja kits'ín nga kjuáik'un ngáha ruu tü ngat'ahá nga Cristo kits'ínkjas'en yjonintehe nga kin'ek'ien. B'a kits'ín Ntjaná tü xi kama kuichúnchahanu nginkun ko kamo xuta xi ts'e xi najmi tjihün chuntí ko xi najmi kama n'enijéhe rá tsa mí nihi.

²³ B'a kama tsa tü nku kixihí ko ndjá kuinchajiun xi nkú ts'ín s'ejinnüü Ntjaná ko tü nku chuyahá ruu ni xi y'éña chjinüü én nda tsuhü Jesucristo xi ja kinu'yó. Kui éen xi tís'enijmíhí xuta xi tjin nga ngúsuhun asuntee. An Pablo kík'ái xána nga k'uenjímíá éin.

B'i ts'in kitsúya Pablo xá xi kik'áihí

²⁴ Nd'ái tsjo tjinna nga tsakúna kjuá'un ngandanu. Ajihin yjonintena tífindju kjuá'un xi tsakúhu Cristo ngandaha xuta ninku, at'aha xuta ninku xi yjonintehé Cristo.

²⁵ Títs'inxá ajihin xuta ninku xi nkú ts'in y'éjña Ntjaná nga kitsjana xá xu'bj ngandanu, tu xi b'a ts'in s'enjímíhi xi nkú tjihin rá éhen Ntjaná.

²⁶ Tib'enjímía ni xi kis'ejña 'ma nú chá ján. Najmi kisakúchjihí niu xuta xi kis'e nistjin nk'ie. Tunga nd'aj xuta xi Ntjaná kik'áts'e tí's'ejña chjihí niu.

²⁷ Kits'in mje nga kuakúhu xuta xi ts'e xi nkú ts'in tjiná kjuanchináha ko kjuachánkaha ajihin xuta xi tjin nga ngúshun asuntee. Kui nihi xi ja tí's'ejña chji nd'ái. Ko ni xi tí's'ejña chjiu, kui xi Cristo. Kui xi tíñajinnu ko títs'in nga tíchuyoho nga sakúhunu kjuachánka.

²⁸ Kui Cristo xu'bj tib'enjímíhi xuta. Ya sisiin xi nkú ts'in tí'bai niyáihí ko tibakuyáihí ngayjee xuta, tu xi kuichú maha ngayjee xuta xi s'ejihín Cristo xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

²⁹ Kui ni xi títs'ian nk'ie nga títs'inxá. Nga'yún xi títsjana Cristo tibasinkona, kui nga ndjá títs'inxáhana.

2

¹ Mjena nga chọ nga tu xi tsehé kjuanjima tibenkinu jun ko xuta ninku nanki Laodicea ko ngayjee xuta xi najmi be xi nkú tjián.

² Mjena nga sakú nga'yúhun ngayjee xuta ninku, nga nkuhú k'ua xinkjín at'aha tjoho, ko nga nkuhú b'a kuitsu kjuankjintak'uhun nga nkúnkú, ko nga kamankjinyjehe ni xi mjehe Ntjaná. Yohó ni ma kamankjihin ni xi y'éjña 'ma Ntjaná, kui nihi xi Cristo nd'ái.

³ Kui nga nk'ie nga yahaná Cristo yaá ngayjee kjuankjink'un xi'yún nanka xi chjihí rá.

⁴ B'i ts'in tib'et'ánu tu xi najmi ch'a én tsjo tsu tsank'á k'uanachakohonu.

⁵ Ndah tsa najmi an kikjin tíñajinnu, tunga kjintahána jun ko tsjo mana nga be xi nkú ts'in nda tintsúbako xinkju ko xi nkú ts'in ndjá tinchajiun Cristo, at'aha kui xi s'ejinnu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tintsúbakáá Cristo

⁶ Kui b'a maha, xi nkú ts'in kin'ekjáihin ruu Ndá Ntjaná Jesucristo, tu nkú b'ahá ts'in tsjénkiu.

⁷ Nanka katji kjamanu ajihin Cristo ko ndjá tinchajiun, at'aha kui xi kis'ejinnu xi nkú ts'in kisakúyanu. Ko tehente tjohoon máb'achjihí Ntjaná nga ja kamo xuta xi ts'e.

⁸ Chúhunu yjonu nga najmi tu ch'a xi k'uanachakohonu én nanka tiya xi be xuta. Kui xi nibáha rá sin chá xi be xuta, ni xi asuntee y'aha rá. Najmi Cristo nibáha rá.

⁹ Ajin yjonintehé Jesucristo tíñajin kikjin Ntjaná,

¹⁰ ko jun ja kisakúnu ni xi ndyat'anu kai at'aha nkuhú tsichu makoo Cristo. Kui xi batéxumaha ngayjee xi tjihin xá ko xi batéxuma.

¹¹ Nk'ie nga kis'ejinnu Cristo, kin'enu nku circumcision, tunga najmi circumcision xi nehé rá yjonintee kin'enu. Circumcision xi kjejin ní jé xi kich'o kin'enu. Cristo xi b'a kits'innu.

¹² Nk'ie nga kiasatentó, tsangyanjikoo Cristo. Nk'ie nga kis'ejinnu nga'yúhun Ntjaná xi kits'ink'áiyako ngáha rá Cristo ngabayoo, ta j'áiyako ko kui ajihin ngabayoo.

¹³ Jun xuta k'ien kamo nistjin nk'ie tu ngat'aha ngatitsunnu, nk'ie nga najmi kin'enu ni circumcision xu'bo. Tunga Ntjaná kits'ink'íéntu tik'unkonnu Cristo. Kits'innuyat'aná ngayjee ngatitsunná.

¹⁴ Kikjetiya xujun xi má nga kis'et'a ni xi tjenná, xi ngji konraná. Kikjéjin xujun ko kingját'a kruu.

¹⁵ Cristo kits'inchjén Ntjaná nga kits'in nganaha xi tjihin xá ko xi nk'a tjen. Kiya kjuasuba xi kisakúhu nga kin'e nganaha xi tjihin xá ko xi nk'a tjen.

¹⁶ Kui nga najmi tu ch'a n'eshihin ruu xi kuinchjayanenu ngat'aha ni xi tíchino ko tsa xi tí'yu, ko a rá ngat'aha nistjin nga tibitju s'í, ko a rá nistjin nga tib'atuts'ihín sóo, ko tsa nistjin nkjún.

¹⁷ Ngayjee ni xu'bj mjehe kuakúchji ni xi nibá askahan, tunga Cristo bi b'éjña chji sisin ni xi nibóo.

¹⁸ Najmi tu 'bainto nga xi b'asje njmakjua maña yjoho ko benkjún ntítsjee incha k'uéchjanu ni xi n'ekjóhoo. Kui jóo xi ni xi ma chji suba kuihi nchjanimiyaha ko nk'a b'asje tiya yjoho ngat'aha ni xi mankjihin ei asuntee.

¹⁹ Ja incha ngji t'axihin xi nintaku xuta ninku maha. At'aha xi nintaku xuta ninku maha, kui xi ts'in nga sá yjonintee xi nkú ts'in mjehe Ntjaná nga sá. Sá yjonintee at'aha incha y'a y'ahá rá xinkjin.

B'i ts'in tsakúya Pablo nk'ie nga Cristo tsayakáá ko j'áiyako ngáhaná

²⁰ Ja tsayakoo Cristo, kui nga kama ndaíhí rúu ni xi batéxumaha asunteej. Kui nga, zá tintsuba saha rúu asunteej xi nkú ts'ín tjintuhu xuta xi ts'e? Á tnu'ya'én saha rúu kjuatéxuma xi tsuhu xuta?

²¹ B'a tsu éen: "Najmi tu n'ekoo niu. Najmi tu chjut'o niu. Najmi tu chjubó niu."

²² Kui ni xu'bi nintaku xuta tsitjuhu ko xuta y'éña. Feya niu nga n'echjén.

²³ B'a maha xi kixí mankjihin maha nga b'a ts'ín nchja, at'aha ts'ín kjua'yúhun ra xuta nga skuenkjún Ntjaná ko nga ts'ín nímakjua yjoho ko nga 'yún tsjáha kjuanima yjonintehe. Tunga najmi chumi ni chjihí ra tsa basinkoná nga b'éch'oná ni xi nchjaha animaná asunteej.

3

¹ Ja j'áiyakoo Cristo ngabayoo, kui nga tinchísjaihíni ni xi tjín ndjiojmi ján má tjínat'aha Cristo Ntjaná.

² Ni xi tjeheh ra ndjiojmi ján n'enkjíntak'un, najmi ni xi ts'e asunteej.

³ At'aha ja tsayo ko tintsuba tik'unko Cristo nginkun Ntjaná. Kui nga najmi ma chjihí yáha jun nd'ai.

⁴ Cristo xi ts'ín nga tintsuboo. Nistjin nga k'juakúchji yjoho Cristo, kui nistjiun ta cha yáha jun ko kuakúchjiu kjuachánkaha.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín chúhuún yjoná

⁵ Kui nga n'ek'iehennu ni xi tjintujín animanuu xi tjeheh ra asunteej. Najmi tu ch'a xi chuba kjuántukohó xinkjín, ko tsa ts'ín ni xi chuntí nginkun Ntjaná, tsa yjonintee xi kuatéxumaha, tsa mjehe ts'ín ni xi ch'on tjín, tsa kjuanchíná 'yún kjuásihín. Xi 'yún fásihín kjuanchíná, kui xi k'ái ntja tjennki.

⁶ Tu ngat'aha nga b'a incha ts'ín xuta, kui kjuaha nga incha nibánehe ra kjuakjahan Ntjaná.

⁷ Ko jun b'a ta kin'o nistjin nk'ie, nk'ie nga tintsubajiu ni xu'bo.

⁸ Nd'ai ta n'e t'axiún kjuakjoon, kjuastintoo, kjua'unchoo, én chubait'oon ko én ch'on tsuu.

⁹ Najmi tu ch'anachoho xinkju. Xi nkú ts'ín tintsuboo nistjin nk'ie, b'a joyaha tsa nku najyun chá kin'esjo.

¹⁰ Tunga xi nkú ts'ín tintsuboo nd'ai, b'a joyaha tsa najyun tsetse kindyja ngáhanu. Xi nkú ts'ín tjíyaha Ntjaná, b'a ts'ín tís'eyanuu nk'ie nga tús'ín tsetsenuu ko nga tímankjín sisinnuu nkú tjíhín ra ngat'a ts'e Ntjaná.

¹¹ Ajihín xuta xi ja kama tsetse najmi ta chumi ni behe yá xi ntje judio tjeheh ra ko yá xi najmi ntje judio tjeheh ra, yá xi kin'ehe ni circuncision ko yá xi najmi kin'ehe, yá xi xin nibáha ko yá xi kinte tjeheh nginkun xuta, yá xi xuta musu xi kich'atse ko yá xi ndaíhí yjoho. Ngayjee kui niu nkuhú bichú majín Cristo, ko Cristo tjíajihín ngayjee.

¹² Ntjaná j'ájinuu, kík'áts'enuu ko tjoho jun. Kui nga n'e tsetse yahanu xi nkú ts'ín kuintsuboo nga chasenimoo xinkju, kas'enuu kjuanda, nímakjua kas'eyanuu, nímakjua n'ekoo xinkju ko najmi tu kítsa katuma stinuu.

¹³ N'e'yún tak'uhunu xinkju ko n'endyjat'ohoo xinkju tsa tjín ajinnuu kjuasti. Xi nkú ts'ín kits'ímndyjat'anuu Nda Ntjaná, b'a ta ts'ín n'endyjat'ohoo xinkju.

¹⁴ N'etjó xinkju, at'aha kjuatjoo xi 'yún chjí saha ra nga ngayjee ni xingisoo ko nkuhú ts'ín manuu.

¹⁵ Kichj'ajinnuu tu xi nkuhú yjonintehe Cristo kamahanu ko b'a ts'ín s'ehennu kjuajyu. Kjuajyuhu Cristo katsjáníyáha animanuu ko tehente tjohoon máb'achjihí Ntjaná ngat'a ts'e kui niu.

¹⁶ Kat'ejñajinyjenuu éhen Cristo. N'enkjínk'un sisiun xi nkú ts'ín kuakúyohoo ko nga k'uai njyóhoo xinkju. Tjohoon máb'achjihí Ntjaná ajín animanuu nga sóhoo salmó ko sohón njínku ko xi nkú ts'ín kuakúyanuu Espiritu nga só.

¹⁷ Ngatentee ni xi n'oo, tsa chubo ko tsa tu mí xáha ni xi n'oo, Nda Ntjaná Jesu n'ekasiún títjun nga b'a n'oo ko tjohoon máb'achjihí Ntja Na'miná ngat'a ts'e ni xi kisakújinnuu Jesu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín k'úentu xuta

¹⁸ Jun xi tí'minuu chjuún, chankjún x'innuu. B'a n'oo xi nkú ts'ín tjíñaha xuta xi yjanki Nda Ntjaná.

¹⁹ Jun xi tí'minuu x'ín, n'etjó chjuúnuu ko najmi tu ndjá n'ekoo.

²⁰ Jun xi tí'minuu ntí, tñú'yá'én tehentohoo xi chánuu. At'aha kui niu xi sasihín Nda Ntjaná.

²¹ Jun xi tí'minuu na'mi, najmi tu chuba kjahán n'ekoo ntínuu, tu xi najmi kfehe ra k'un.

²² Jun xi tí'minuu xuta musu xi kich'atse, tñú'yá'én tehentohoo xi já ntjanuu maha éi asunteej. Najmi tu nk'ie nga tibasennu b'a n'o, tsa tu xi nda kuasehennu. Ngayjee ní tak'un b'a n'oo at'aha Nda Ntjaná yankjún.

²³ Tū mí xáha ni xi n'oo, ngayjehe animanuu b'a n'oo. B'a n'oo xi nkúhu tsa Nda Ntjaná tìn'exát'ohoo, najmi tsa xuta.

²⁴ Yo nga sakúnuu ni xi tjin'daha Ntjaná nga tsjáha ntíhi. Cristo tìn'exát'ohoo, kui xi Nda Ntjanuu.

²⁵ Xi tít's'in ni xi najmi b'a tjin, kui xi ts'ínkjáin ngajoya ngáha rá chjíhi ni xi tít's'in. Najmi ngabi ts'ínko Ntjaná xuta.

4

¹ Ko jun xi tí'minuu já ntja, nda ko kixi n'ekoo xuta musu xi kich'atso. At'aha yo nga ta tjinanuu ko jun nku Nda Ntja ndjiojmi ján.

² N'ekjas'ohoon yjonuu nk'ie nga chubakoo Ntjaná. Najmi tu n'ekjentohoo yjonuu nga johoon máb'achjíhi ngat'a ts'e ni nda xi tsjánuu.

³ Ko ta chubantjaini tu xi Ntjaná tsjánteni má nga k'úénijmíj éhen, tu xi kuixínyahani ni xi kis'ejña 'ma nistjin nk'ie ko ts'ejña chji nd'ai ngat'aha Cristo. At'aha kui kjuaha kjíya'yúhunna ei.

⁴ Chubantjaini tu xi kama kuakuchjí sisihinna éhen ko xi nkú ts'in tjin nga kuinchja.

⁵ Nanka n'ekjink'un xi nkú ts'in kuintsúbajihun xuta xi najmi s'ejhin Ntjaná. Kxi nistjin xi kjuá chase sisihun ni xi n'oo.

⁶ Tehente tsjo ts'in chubo ko kas'ehe sin ni xi chubo. B'a ts'in chahanu xi nkú k'úhunu nga nkúnkú xuta.

B'i ts'in kits'ínke Pablo xujin

⁷ Xi nkú ts'in tjin ei kuitsuyajenuu nda Tikiko, nda nts'eé xi tjona, xi kixi tít's'intjusun xáha, xi ta tít's'inxát'aha Nda Ntjaná xi nkúhu an.

⁸ Kui xi tít's'ínkjísenu tu xi chahanu xi nkú n'e tintsúbaj ei ko tu xi sakú nga'yúhunnuu.

⁹ Ko tít's'ínkjíka Onesimo, nda nts'eé xi tjona xi ta kixi tít's'intjusun xáha ko xi nda nankinuu maha. Incha kuitsuyanuu ngatentee ni xi tíma ei.

¹⁰ Tít's'ínkjínuu kjuasuniña Aristarko, nda xi kjíya'yúnkona nubayá ei, ko Marko xi nts'esti maha Bernabe. Ja ta tsichunuu éhen Marko. Nda n'ekjóhoo tsa kuichúsenuu yo.

¹¹ Ko tít's'ínkjínuu kjuasuniña Jesu, kui ndo xi ta 'mi ya Justo. Tu kuihi já judio xu'bj xi y'anjikona xá xi tít's'ian nga tít'enijmíj xi nkú ts'in batéxuma Ntjaná. Kui jóo xi tsjá nga'yúnna.

¹² Ta tít's'ínkjínuu kjuasuniña Epafra, xi nda nankinuu maha. Kui xi ta tít's'inxát'aha Cristo Jesu ko tehente ngayjehe k'un títbankintjínuu nga tinchjako Ntjaná, tu xi ndjá kuinchahanu ko kama je kikjiun ko kamo xi nkú ts'in mjehe Ntjaná.

¹³ An be sisan xi nkú ts'in Epafra kjintahá rá jun ko ta kjintahá rá xuta xi tjin nanki Laodicea ko xi tjin nanki Hierapoli.

¹⁴ Ta tít's'ínkjínuu kjuasuniña Luca, nda chjinenki xi tjona, ko Dema.

¹⁵ Tjohoon kjuasuniñana já nts'eé xi tjin nanki Laodicea ko tjohoon kjuasuniñana tachuúin Ninfa ko xuta ninku xi ma njakú ni'yaha.

¹⁶ Nga ja kamanuu nga n'eyo xujin, ta n'ekjihu nga kats'inya xuta ninku Laodicea. Ko jun ta n'eyo xujin xi nibaha Laodicea.

¹⁷ B'a t'ihun Arkipo: "N'enkjintak'uin nga nda n'etjusun xáha Nda Ntjaná xi kik'aihi."

¹⁸ An Pablo ntuna tít'et'ahanuu kjuasuniñana. N'ek'áitsjon nga kjíya'yán. Kas'enuu kuandaha Ntjaná.

Xujun xi tjun kits'ínkjihj nda postru Pablo xuta ninku Tesalonika

B'i ts'in kikjaniñahq Pablo xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pablo, Silbano ko Timoteo tisuñiañihj, jun xuta ninku nanki Tesalonika, xi kikj'ats'enuu Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.
Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu.

B'i ts'in tít's'ínkj'átsjen Pablo xi nkú ts'in kits'ínkjáñhin xuta ninku nanki Tesalonika én nda tsuhu Jesucristo

² Tehente nk'ie nga chubakoi Ntjaná chubantjáiñihj ko 'bairi máb'achjñihj Ntjaná at'aha kichubó ehén.

³ Nginkun Ntja Na'miná f'áitsjen tehentenj xi nkú ts'in s'ejinñuu Ntjaná ko t'in'oxá xi mjehe, xi nkú ts'in tjonuu ko t'ibisinkoo xinkiu, ko xi nkú ts'in t'in'echjúkoo kjuañima xi t'ibitjáiñun nga t'ichuyóhoo nga k'j'uaí ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

⁴ Jun já nts'e, tjoho Ntjaná jun ko yaí nga j'ájinñuu.

⁵ At'aha nk'ie nga kik'ienjímíj én nda tsuhu Jesucristo ajinñuu, najmi tu suba én kichubaj. Kis'ejña chji ní nga'yuhun Ntjaná. Espirituhú Ntjaná kits'inxá ko ndahachí najmi jo jan kamanj nga kichubaj. Yo xi nkú n'e tintsuñai ajinñuu nga ngandanuu ni xi kin'ej.

⁶ Nk'ie nga kichasenj ta kichasoohó Nda Ntjaná, b'a ts'in tsinchiyó xi nkú ts'in kuñtsuñoo. At'aha nk'ie nga ja kin'ekjóhoo ehén Ntjaná, ta kisakúnuu nkjin tikjá kjuañima, tunga Espirituhú ní Ntjaná kitsjáiñuu kjuatsjo.

⁷ B'a ts'in y'eñña chjihj ruu ngatentej xuta xi s'ejihñ Ntjaná xi tjin nga ngúsuhun ante Macedonja ko ante Akaya xi nkú ts'in tsjenkiaá Nda Ntjaná.

⁸ At'aha jun tjun kichubó ehén Ntjaná ko t'findju éen najmi tu suba ante Macedonja ko ante Akaya. Tu má níhi tiya xi nkú ts'in tís'ejinñuu Ntjaná. Kui nga najmi ta machjéhen ra tsa nkú kuixín sahanj jin.

⁹ At'aha xuta tjincha nchjanjímíyaha xi nkú ts'in jun kin'ekjáiñni nk'ie nga tsichuseñihj, ko xi nkú ts'in kin'ekji t'axiun ntja xi ntsja xuta ts'inndaha nga kin'ekjóhoo Ntjaná. Nd'aj yjankiu Ntja xi t'ñña t'k'uun. Kjuaxi nga kui xi Ntjaná.

¹⁰ Nd'aj t'ichuyóhoo Ntñi Ntjaná xi nibá ngáha ndjiojmi jáñ. Kui xi Jesu xi Ntjaná kits'ínkj'áñya ngáha ra ngabayoo ko xi ts'jink'ankiná nistjin nga nibánehe kjuakjahañ Ntjaná asuntee.

2

B'i ts'in tít's'ínkj'átsjen Pablo xi nkú ts'in kits'inxá ajihñ xuta ninku nanki Tesalonika

¹ At'aha ja yo jun, já nts'e, nk'ie nga najmi xá tiya kama nk'ie nga tsichij ajinñuu.

² Yo nga un kikienj ko ch'on kamat'ain nanki Filipino kintehe ni nga tsichij ajinñuu. Tunga Ntjanáhá kitsjá nga'yunnj, kui nga ndjá kin'esjehenj yjonj nga y'enjímíj én nda tsuhu Ntjaná ajinñuu. B'a kin'ej ndaha tsa nkjin maha xi ngji kontranj.

³ Najmi ni xi ngasten ko tsa ni xi ch'onk'un nibáha ra ni xi b'enjímíj ko ta ndaha najmi ch'anachaiñj xuta.

⁴ Nda ní tsasenj Ntjaná ko kin'ekjas'ennj nga k'úenjímíj én nda tsuhu, ko b'a n'e tichubaj. Najmi xuta t'ibairi kjuatsjo. Ntja níná t'ibairi kjuatsjo, kui xi be xi nkú ts'in t'jintuyáni.

⁵ Xi nkú n'e ja yo, najmi kichuba un uñ ko ta ndaha najmi kich'anachaiñj, tsa tu xi b'a ts'in kjuaiñini toon. Ntjaná be nga b'a tjin ni xi t'ixian.

⁶ Najmi tsinchisjáj tsa kjuachánka sakúnj ajinñuu ko ta ndaha ajihñ xuta xingisoo,

⁷ ndaha tsa jin xi já postruhú Cristo kama kai tsinchijñi ni xi machjéñni. Kichase sisijñin. B'a kin'ej xi nkú ts'in nku t'achjuún xi basehe ntñi.

⁸ Yún nkjún tjonj jun, kui nga santaha najmi tu nku én nda tsuhu Ntjaná kin'ekjas'ehén rj. Tsa ni xi kuayántjaiñi rj kai, tsayantjáiñi rj. Yún nkjún kisasínj jun.

⁹ ¿A f'áitsjennuu, já nts'e, xi nkú ts'in kin'exái ko kiyaj kjuañima ajinñuu? Nistjin nistjen kin'exái tu xi najmi ch'á kamahanj nk'ie nga y'enjímíj én nda tsuhu Ntjaná.

¹⁰ Jun ko Ntjaná be xi nkú ts'in je ko naxu tintsuñai ajinñuu jun xi s'ejinñuu Ntjaná, ko nga najmi tjin xi kjanínenj tsa mi níhi.

¹¹ Yo xi nkú ts'in kichijñin nga nkúnkú jun, xi nkú ts'in kuhun xi t'imi na'mi ntñi.

¹² Kik'aj nyajñi ko kik'aj nga'yijñin. Kik'inyaiñi nga kuñtsuñoo xi nkú ts'in t'jihin nga k'úéntu xuta xi ts'e Ntjaná. At'aha jun j'ájinñuu Ntjaná nga kuñtjás'enjiun nga Ntjaná kuatéxumanuu ko nga sakúnuu kjuachánkaha.

¹³ Kui kjuaha nga najmi n'ekj'áiyai nga tehente 'bajhi máb'achjihí Ntjaná, at'aha kichjubó éhen Ntjaná xi kik'ienjímí. Najmi kin'ekjóhóon xi nkúhu tsa éhen xuta. Kjuaxi kjáihin nga kui xi éhen Ntjaná ko títs'inxáinnu nd'ái jun xi s'ejinngu Ntjaná.

¹⁴ Jun já nts'e, b'a ta kamat'on xi nkú kamat'ain xuta ninkuhu Ntjaná xi tjin ante Judea xi ta s'eihin Cristo Jesu. Un kikienuu aya ntsja xuta nankinu xi nkú ts'in ta un kiekehe xuta ninku xu'bo aya ntsja xuta judio xinkjin.

¹⁵ Kui xi ta incha kits'ink'ien Nda Ntjaná Jesu ko já profeta, ko jin incha kikatjennkiní. Najmi maha incha ts'in ni xi sasihin Ntjaná ko fi kontraha ngatentee xuta.

¹⁶ B'éch'oní nga b'enjímíhí xuta xi najmi ntje judio tjeheh ra én xi ts'ink'ankihí xuta. Tehente títs'intsené je yjohó nga b'a tjincha ts'in, tunga nd'ái ja j'aik'úhún xuta xu'bo kjuakjahan Ntjaná.

B'i ts'in kitsúya Pablo nk'ie nga ta mjehé ngáha ra ngjuaisehe xuta ninku Tesalonika

¹⁷ Jun já nts'e, kama mje nkjúnni ko tu ni xi tsinchisjái niyá ní nga kuankínse ngáha ri nk'ie nga ja j'a chuba njstjin nga tsankin t'axín má nga tintsúboó, ndaha tsa najmi ngi t'axihin xinkjín animaná.

¹⁸ Kui nga kama mjehení nga kuankínse ngáha ri. An Pablo nku jo niyá kama mjena nga kfínse ngáhanu kai, tunga ndanindoohó y'échjani.

¹⁹ At'aha, ¿mí nihi xi tichuyáihí ko mí nihi xi kama kjuatsjoní ko mí nihi xi kama chánka n'esjekohoní yjoní nginkun Nda Ntjaná Jesucristo nk'ie nga kj'uaí ngáha? ¿A najmi juhún?

²⁰ Kjuaxi nga jun xi kjuachánkani ko kjuatsjoní.

3

B'i ts'in kitsúya Pablo mí kjuaha nga y'éxaha Timoteo

¹ Kui b'a maha nk'ie nga najmi ta kama 'yún sahaní, tu xi b'a ts'in chahani ni xi timat'on y'endai nga kuintsuba subaj nanki Atena

² ko kin'ekjii nda nts'eé Timoteo, nga kui xi ngjuaisenuu. Kui xi ta títs'inxát'aha Ntjaná nga tít'énjímí én nda tsuhu Cristo. Kin'ekjii tu xi tsjá nga'yúhunnuu nga kuasinkohonuu ko ndjá kuinchajiun xi s'ejinna.

³ Najmi mjení tsa tjin xi tjin ajinnuu kfehe k'un tu ngat'aha ni xi tí'ajin. Ja yo nga tjihin nga b'a kamat'aan.

⁴ At'aha nk'ie nga tintsúba sai ajinnuu, tsixinya tíjuihín nga sakúná kjua'un, xi nkú nga ja kama ko yo.

⁵ Kui kjuaha tu xí kis'entahána. Kui nga kits'inkjisehenuu Timoteo tu xi skuehena tsa tu b'a ts'in ndjáha s'ejin sanuu. Najmi mjena tsa ndanindoo kjút'ayák'unnuu, tsa b'a ts'innidyaha xá xi kin'ejí ajinnuu.

⁶ Ja kik'óya ngáha Timoteo nga ngisenuu. Én nda tsu j'aikoní. B'a títsu nga tu nkú b'ahá ts'in s'ejinngu Ntjaná ko nga tu b'a ts'in tjihinnuu kjuatjo. Kitsúyani nga tsjo ma tehentenuu nga f'áitsjennuu jin ko nga tu xí mjehénuu cha ngáhani xi nkú ta ts'in jin 'yún mjení nga chahí jun.

⁷ Kui kjuaha, já nts'e, ajihin kjuanusin xi tjinni ko kjua'un xi tibení, tísakú nga'yúnni nga tínu'yái nga tu nku b'ahá ts'in ndjá s'ejinngu Ntjaná.

⁸ Títsjá nga'yúnni nga yají nga ndjá tinchajiun Nda Ntjaná.

⁹ Najmi tísakújinní én xi nkú ts'in k'uaihí ri máb'achjihí Ntjaná at'aha ndjá tinchajihun Nda Ntjaná ko tí'bainí kjuatsjo nginkun Ntjaná.

¹⁰ Njstjin njstjen 'yún nkjún binchihí Ntjaná tu xi katsjántehení nga chase'a ngáhaná xinkjá ko nga n'endjuút'ai ni xi s'ejinngu, tsa tu aha tjin ni xi ndyjat'a sa.

¹¹ Katsjániyáni Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesu tu xi kama kuankíhínse ngáha ri.

¹² Ko 'yún katsjá sanuu kjuatjo Nda Ntjaná tu xi b'í ngján n'etjóhónu xinkju ko xuta xingisoo xi nkú ts'in tjoní jun.

¹³ Katsjá nga'yúhún animanuu tu xi najmi chumi ni sakújihinnuu ko je s'eyahanuu nginkun Ntja Na'miná njstjin nga kj'uaíko Nda Ntjaná Jesu ngayjee xuta xi kik'áts'e.

4

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú ts'in tjihin nga kuintsubaá nginkun Ntjaná

¹ Nd'ái já nts'e, ngajoho Nda Ntjaná Jesu tbinchihí ko tí'bai niyáihí nga n'ehenu xi nkú ts'in kisakúyanuu ko xi nkú tin'o tu nkú b'ahá n'e so. At'aha ja y'ejna chjihí xi nkú ts'in tjihin nga kuintsuboo ko nga k'uhoo kjuatsjo Ntjaná.

² Yo kjuatéxuma xi kin'ekjas'eihin, kui kjuatéxumaha xi y'éjna Nda Ntjaná Jesu.

³ Ni xi mjehé Ntjaná, mjehé nga xuta je kamo nginkun. N'e t'axihun yjonuu nga chuba súntukónú xinkju.

⁴ Nga nkúnkú xi tjin ajinnuu katumankjihin xi nkú ts'in je kə kixi ts'in chjén yjonintehe.

⁵ Najmi tu nku ni xi fásihin yjonintenu n'esihun, xi nkú nga ts'in xuta xi tjin asuntee xi najmi be Ntjaná.

⁶ Ndaha nku najmi tu ch'a xi kuankijuaḥa nda nts'e kə tsa k'uaḥaḥa. Xi nkú ts'in kik'in yaihi kə y'eña chjihí, Ntjaná ts'innijéhe ra xuta xi ts'in kui ni.

⁷ At'aha najmi j'áinná Ntjaná tsa tu xi ni xi chuntí kuintsuḥajihinná. J'ájin níná tu xi ni xi je kuintsuḥajihinná nginkun.

⁸ Kui b'a maha, xi ts'in t'axihin kjuatexuma xu'bi, kui xi najmi kjuatexumaha xuta tít's'in t'axin. Kjuatexumaha ni Ntjaná xi kitsjanuu Espiritu Santo tít's'in t'axin.

⁹ Ngat'a ts'e kjuatjo xi tjinajinná ñá xi nts'eé mahaná, najmi machjén tsa k'uet'á xujunnuu. At'aha Ntjaná ja tsakuyanuu nga b'i ngján tihin nga n'etjo xinkju.

¹⁰ B'a ts'in kjáihin tin'etjo ngayjee já nts'eé xi tjin nga ngúshun ante Macedonja. Tunga jin tibinchihí, já nts'e, nga 'yún nkjún kas'e sanuu kjuatjo.

¹¹ Tinchisjo nga kas'enuu kuajyu nga tintsuḥo, kə n'oo ni xi ts'ajun, kə ntsə n'exákhonu. B'a n'oo xi nkú tsixin nga n'oo,

¹² Tu xi nda ts'in kuinimahanu ajihin xuta xi najmi s'ejihin Ntjaná kə tu xi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahanuu.

B'i ts'in tsakuya Pablo xi nkú ts'in k'uaik'áná Nda Ntjaná Jesu

¹³ Jun já nts'e, mjenj nga choo ni xi kamaha xuta xi ja k'ien, tu xi najmi k'ué babaha ra yjonuu xi nkú ts'in 'be babaha xuta xingisoo, xuta xi najmi chumi nihi xi tikuyáha.

¹⁴ Xi nkú ts'in s'ejinná nga k'ien Jesu kə j'áya ngáha ra ngabayoo, b'a t'a ts'in s'ejinná nga Ntjaná ts'ink'áiyako ngáha ra Jesu xuta k'ien, kui xuta xi kis'ejihin Jesu.

¹⁵ Ehen Nda Ntjaná ni xi tibixinai nga ñá xi tintsuḥa nistjin nga k'uaí ngáha Nda Ntjaná najmi kuitjá tihuhun xuta xi ja k'ien.

¹⁶ At'aha nk'a já n nibaha Nda Ntjaná. Kuinú'yá nku nta xi k'uéxá ngajoho Ntjaná, kui xi ntaha ntisje k'aku, kə kuane tjiho Ntjaná. Tjun xuta xi kis'ejihin Cristo kintehe ni nga kuayá k'uaíyahá ngabayoo.

¹⁷ Kə askahan ñá xi tintsuḥa tik'un saá kui nistjin n'ekjinkoná xuta xu'bo ajin nintju xi má nga n'ekjáihin Nda Ntjaná nk'a já n. Yohó ni ma kuintsuḥa sihaan Nda Ntjaná.

¹⁸ Kui én xu'bi tjen nga'yúnkhoo ruu xinkju.

5

B'i ts'in kitsuya Pablo xi nkú chun nk'ie nga k'uaí Nda Ntjaná

¹ Jun já nts'e, ngat'a ts'e nistjin xi nibá kə nkjé kuitjusun niu, najmi machjén tsa k'uet'á xujunnuu.

² At'aha jun ja ya sisiun nistjin nga k'uaí ngáha Nda Ntjaná, k'uaí nistjin nga najmi ch'a xi tikuyáha, xi nkú ts'in f'ai nku nda ndyjé nga jyuun.

³ Nk'ie nga: "Tjinná kjuajyu nd'ai kə ja nda n'e tintsuḥa", kuitsu xuta, nk'ie tjen'yún nibanehé ra ni xi ts'inkjehe xi nkú ts'in nibanehé chjintju nku tachjuun xi ja tsihin ntí. Najmi s'e má kuanka 'ma xuta kui nistjin xu'bo.

⁴ Tunga máha jun, já nts'e, najmi má jyuun tintsuḥo, tsa tu ndyjahánu nga k'uaí nistjin xu'bo xi nkú joyaha nku nda ndyjé.

⁵ Ngatoo tintsuḥo má ndzjeen kə má nistjin. Najmi má nistjen kə tsa má jyuun ts'ená.

⁶ Kui nga najmi tu sufehená xi nkúhu xuta xingisoo. Tintsuḥa tik'un níná kə chaséhe ni xi n'éé.

⁷ At'aha xi fantufé, nga jyuun fantufé, kə xi ma ch'i, nga jyuun ma ch'i.

⁸ Tunga ñá xi má ndzjeen ts'ená tihin nga n'enkin sisihin tak'aan kə k'úendaá yjoná xi nkú joyaha já jun xi kjaán. N'e s'eján Ntjaná, kas'ená kjuatjo, kə chúyahá nga k'uañká. B'a ts'in chjuhun raá yjoná xi nkú ts'in kuhun yjoho já jun xi kjan.

⁹ At'aha najmi b'a ts'in y'enda Ntjaná tsa ñá sakúná kjuakjahan. Y'eña ni nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'ink'ankiná.

¹⁰ Kui xi k'ienntjáhiná tu xi kuintsuḥa tik'un khoná, ndaha tsa ja tsayaá kə ndaha tsa tintsuḥa tik'un saá ej asuntee.

¹¹ Kui b'a maha, b'i ngján tjen nga'yúnruu xinkju kə tinsinkoo tu xi ndjá kuinchunjihinu xi s'ejinná. B'a n'oo xi nkú nga tin'o santaha nistjin nd'ai.

B'i ts'in tsakuya Pablo ni xi incha ts'in xuta ninku

¹² Jun já nts'e, tibinchihí nga katumankjinnuu nga Nda Ntjaná tít's'inxát'aha já xi tjincha ts'inxáinnuu, já xi yja tijnunuu kə tít'sjánjánuu.

¹³ Yún chankjún kọ n'etjọ jóọ tų ngat'ahą xá xi tųncha ts'ín. Kọ b'ị ngján kas'enụu kjuajyu nga tintsubakoo xinkju.

¹⁴ Jun já nts'e, ọ́ t́ibinchihj ni xu'bi. Tjen niyóhọọ xi najmi mjehe ts'ínxá. Tjen nga'yúhụun xi tifehe k'un. Tjinkọọ xi najmi ndjá tųnchajin xi s'ejinná. N'e'yún tak'uhụun ngatentee xuta.

¹⁵ Tsa tjin ajinnu xi ch'on kin'ehe, chasoo nga najmi tų ts'ín ngajoya ngáha ni xi kin'ehe. B'ị ngján nda n'e tehentohoo xinkju kọ ngayjee xuta xingisoo.

¹⁶ Tehente tsjo kat'enụu.

¹⁷ Tų nkú chubakonú Ntjaná.

¹⁸ Tų mí nihí ni xi kamat'on, tjohoon máb'achjihj Ntjaná. At'ahą kui nių xi mjehe Ntjaná nga n'oo jun xi s'ejinnu Cristo Jesu.

¹⁹ Najmi tų n'ek'ienyo nd'í xi títs'ínkat'ai Espirituhų Ntjaná ajinnu.

²⁰ Najmi tų tohón manụu xi nchja én xi tsjá Ntjaná.

²¹ Chasohoo ngayjee tų mí nihí ni nga tųnchisjajjun ni xi nda kọ kui xi n'oo.

²² T'ech'ohoo yjonu ngayje tíkja ni xi najmi nda.

²³ Ntjaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi kats'ín jeyjenu nginkun kọ kakunnu, tų xi ndaháchí najmi s'ehe jé ajin kjuankjintak'unnu kọ tsa ajin animanụu kọ tsa ajin yjonintenu nįstjin nga kj'uai ngáha Nda Ntjaná Jesucristo.

²⁴ Ntjaná xi kixi ts'intjusun ni xi nchja, kui xi j'ajinnu kọ ts'įntjusun ni.

B'ị ts'ín kits'ínkje Pablo xujun

²⁵ Jun já nts'e, nk'ie nga chubakoo Ntjaná, chubantjání.

²⁶ Ngajoni súnifaha ruu ngatentee já nts'eé.

²⁷ Ngajohọ Nda Ntjaná t́bankihjnu nga kan'eya xujun nginkun ngatentee já nts'eé.

²⁸ Kas'enụu kjuandaha Nda Ntjaná Jesucristo.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo xuta ninku Tesalonika

B'í ts'ín kíkjaníñahá Pablo xuta ninku xi tjin nanki Tesalonika

¹ An Pablo, Silbano ko Timoteo tísuniñáihí, jun xuta ninku xi tintsuḅoo nanki Tesalonika, xi kík'áts'enūu Ntía Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

² Kas'enūu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntía Na'miná ko Nda Ntíaná Jesucristo.

B'í ts'ín kitsiya Pablo ni xi kamat'ain xuta nk'ie nga k'uaí ngáha Jesucristo

³ Jun já nts'e, jin tjihin nga tehente k'uaihí máb'achjihí Ntíaná nga ja kichjubó éhen. Kixi tjihin nga b'a n'ei, at'ahá 'yún tís'ejin sanūu éhen Ntíaná ko at'ahá b'í ngján 'yún tín'etjó so xinkju.

⁴ Kui nga tsjo mahani jun ajihin xuta ninku xingisoo xi Ntíaná ta ts'e. Tibixínyai xi nkú ts'ín tín'e chúkjuo ni xi títat'on ko xi nkú ts'ín tín'e s'ejin Ntíaná, ndaha tsa tín'e unchanūu ko nkjin tákjá kjuanimá tísakúnūu.

⁵ Kui ni xu'bi xi bakúchji nga kixi basehe Ntíaná mí nihi xi nda ko tsa xi najmi nda tít'sín xuta. Tib'axkinūu nga jun xi tsuhunūu má batéxuma. Kui kjuaha nga un tibehenuu.

⁶ Kixi ts'ín Ntíaná nga tsjáha kjua'un xuta xi tít'sínk'ajinnūu kjua'un

⁷ ko nga tsjánūu jun xi tín'ek'ajinnūu kjua'un nga n'ek'áiyakoni. B'a kama nistjin nga k'uaikúchji yjoho Nda Ntíaná Jesu, nk'ie nga nūbajenko nk'a ján ntíssehe xi tjihin nga 'yún nga tjenjin ts'íhin nd'í.

⁸ K'uaí ts'ínk'íechjí xi najmi be Ntíaná ko xi najmi kint'é'éhen én nda tsuhú Nda Ntíaná Jesu.

⁹ Kui xutaha xi ts'ínkjáihín kjuanimá nga ndyja sín. N'ekjí t'axín nginkun Nda Ntíaná. Najmi skué kjuachánkaha ko nga'yuhun.

¹⁰ B'a kama kui nistjin nk'ie nga ja k'uaí ts'ínkjáihín Nda Ntíaná kjuachánkaha ajihin xuta xi ts'e, ko ngayjee xuta xi k'is'ejihín tsjo kamaña nga skué. Ta choo at'ahá kin'e s'ejin éhen Ntíaná xi tsixínyai ajinnūu.

¹¹ Kui kjuaha, nk'ie nga chubakohóni Ntíaná tehente chubantjáihi ri, tu xi k'uaixihínūu Ntíaná nga jun xi tsuhunūu nga kamankukoo xuta xi j'ájin. Binchihi Ntíaná nga kats'íntjusunko nga'yuhun ngayje tákjá ni xi nda mjenuu nga n'oo ko ngayjee xá xi tín'o tu ngat'ahá nga s'ejinnūu.

¹² Nk'ie nga b'a kama, sakúhu kjuachánka Nda Ntíaná Jesu ajinnūu ko jun ta sakúnūu kjuachánka ngat'ahá Nda Ntíaná, xi nkú ts'ín tjeheñ ra kjuandaha Ntíaná ko kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo.

2

B'í ts'ín tsakúya Pablo ni ch'onk'un xi kama kintehe ni nga k'uaikúchji yjoho Jesucristo

¹ Jun já nts'e, ngat'a ts'e nga k'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesucristo ko nga kama ñjakúkaá, jin tibinchihi

² nga najmi tu kitsá n'ek'óntjaiyo xi nkú ts'ín n'enkjintak'un. Najmi tu fantaha ruu yjonūu tsa kúnú'yó én nga ja kuichu nistjin nga k'uaí ngáha Nda Ntíaná, ndaha tsa tjin xi b'a kuitsu nga Espirituhú Ntíaná tít'sínk'inchjaha ko tsa b'a kuitsu nga éhen Ntíaná tib'énjimí, ko ndaha tsa n'ek'jóhon nku xujun xi nkúhu tsa jin kin'e nibái.

³ Ndahachí najmi tu 'bajnto tsa tjin xi k'uanachanu. At'ahá kintehe ni nga kuichú kui nistjin, tjun incha ts'ín t'axín xuta Ntíaná ko kuakúchji yjoho nda xi ngatitsuun ts'ehe, xi ngak'ien tjeheñ ra.

⁴ Kui xi ts'ín chánka yjoho ko nguají kontraha ngayjee ni xi tsu xuta nga Ntía ko ngayjee ni xi benkjún xuta. Santaha ante nkjúhun njinkuhú Ntíaná k'úéñña nga ntjá ts'ín ma suba yjoho.

⁵ ¿A najmi ta f'áitsjehénūu, nk'ie nga tsátejñajinnūu kixinyanūu ni xu'bi?

⁶ Ko ja yo nd'aj mí nihi xi tib'échjaha nda xi ngatitsuun ts'ehe, tu xi kuakúchiji yjoho nga kuichú nistjihín.

⁷ At'ahá ja tít'sínxá nd'aj nga'yuhun ngatitsun xi tjiña'moo. Tu ni xi ndyjahá sa, ndyja nga chjúxin xi tib'échjaha nd'ái.

⁸ Nk'iehé kuakúchji yjoho nda ch'onk'uun. Tunga ntjo ts'ahá Nda Ntíaná Jesu ts'ín nganakoho ra ko nd'íhi sénnistjihín ts'ínk'jekoo nk'ie nga k'uaí.

⁹ Ndanindoo ts'ínxájihín nda ch'onk'uun nk'ie nga k'uaí. Chánka nga'yún xi k'uaíko. Ts'ín ni xi kuakúchji nga'yuhun ko kjuankjún tsank'á ts'ín.

¹⁰ Ts'ínchjén ngayje tǎkjá ni xi najmi nda nga k'uanachahá xutá xi tǎjhin nga ndyja. Kui xutáha xi kits'in t'axín én xi naxu, én xi kama ts'ínk'ankihí kai.

¹¹ Kui kjuáha nga Ntǎaná ts'ín nibáha rá xutá xu'bo nku nga'yún xi k'uanachahá nga s'ejihin én tsank'óo.

¹² B'a ts'in n'eníjéhe rá ngatentee xi najmi kis'ejihin én xi naxu, xi tú sahá kama tsjohó ni xi najmi naxu nginkun Ntǎaná.

B'i ts'in kinchja Pablo nga ndjá kúinchajin xutá Tesalonika ni xi ts'e Ntǎaná

¹³ Tunga máha jin, tehente tǎjhin nga k'uaihi máb'achjǎhi Ntǎaná at'ahá kichjubó éhen. 'Yún tjohó Ndá Ntǎaná jun, já nts'eé. At'ahá santaha nkúhu nga tuts'ihin ni j'ájimnu Ntǎaná tú xi n'ek'ankihinu ngat'ahá Espiritúhu Ntǎaná xi tǎts'in jenuu nginkun kó ngat'ahá én naxu xi kis'ejinnu.

¹⁴ Kui kjuáha kinchjahanuu Ntǎaná nga kits'ínkint'énuu én nda tsu xi y'enjimú ajinnuu, tú xi b'a ts'in sakúhunu kjuachánkaha Ndá Ntǎaná Jesucristo.

¹⁵ Kui b'a maha, já nts'e, ndjá tǎnchahanu kó n'etjusun ni xi tsinchiyó nga kin'ekjas'ejihin, ni xi tsixinyaihi kó xi y'é't'a xujúhjin.

¹⁶ Tjohó ná Ntǎa Nǎ miná kó tsjá nga'yúnná kó tsjáná nga chúyahaá ni xi nda, at'ahá chánka kjuandaha. Ndá Ntǎaná Jesucristo kó Ntǎa Nǎ miná

¹⁷ katsjá nga'yúhun anímanuu kó kats'in nga ni xi nda n'óo kó chubo.

3

B'i ts'in tsanki Pablo nga chubako Ntǎaná

¹ Ni xi xín yanuu, já nts'e, chubantǎáini nk'ie nga chubakoo Ntǎaná. Tǎnchúhu nga kitsa katjitse kó nda ts'in kan'ekjǎhjin éhen Ndá Ntǎaná tú má xi tǎjén ni. B'a katuma xi nkú nga kama ajinnuu.

² Kó tǎnchǎntǎjaini tú xi Ntǎaná kjéxihjini ajihjin já xi kits'ínkatsún kjuankjintak'uhun kó ch'onk'un xi tǎjin. At'ahá najmi ngayjee xutá s'ejihin Ntǎaná.

³ Tunga ts'ínjtusuhún Ndá Ntǎaná ni xi nchja. Kui xi ndjá ts'ínkínchánuu kó kúnnuu ajihjin ni ch'onk'un xi tǎjin.

⁴ Xihj nkúhu Ndá Ntǎaná s'ejiná behe tak'ujin nga tǎn'etjusun kó nga tú nku n'etjusunú kjuatéxuma xi kin'ekjas'ejihin.

⁵ Ndá Ntǎaná katsjániyáha anímanuu nga n'e mjo xi nkú ts'in mjehe ná Ntǎaná kó nga n'e chúkjuo ni xi tǎbitjájún xi nkú ts'in kits'in chúkjuá Cristo.

B'i ts'in tsakiya Pablo nk'ie nga ts'ínxá xutá ninku Tesalonika

⁶ Jun já nts'e, ngajohó Ndá Ntǎaná Jesucristo b'a tí'miǎhi nga n'e t'axíhuu yjonuu ngatentee já nts'eé xi tjintu ts'e, xi najmi tǎncha ts'in xi nkú ts'in tǎjña én xi tsakuyǎhi kó kin'ekjóhoon.

⁷ At'ahá jun ja yo xi nkú ts'in tǎjhin nga kúntsuboo nga chase chubayanj. Najmi tintsuba ts'eí ajinnuu.

⁸ Ndaha nku najmi chuba kichinej nichinehe tsa najmi y'echjǎhi. Nistjin nistjen ní kin'exáí kó kiyáí kjuanímá tú xi ndaha nku xi tǎjin ajinnuu najmi jin y'enéhe rǎ yjonj.

⁹ Kjuaxj nga kama tsinchǎhi ni xi kamachjénni kai, at'ahá tjinni kixi nga b'a n'eí. Tunga tú sa ní kin'exáí nga y'eǎna chubayajih xutá, tú xi b'a tá n'ehenu xi nkú nga kin'eí.

¹⁰ At'ahá nk'ie nga tintsubaí ajinnuu, kik'ǎhi kjuatéxuma xu'bj: "Tsa tǎjin xi najmi mjehe ts'ínxá, tá najmi kakjine ma."

¹¹ At'ahá tǎnu'yáí én nga tǎjin ajinnuu xi tǎjma ts'e, xi najmi chumi nihi xi tǎncha ts'in, nga tú sahá chuba tǎncha tsungijihin yjohó má najmi kui tǎjén rá.

¹² Ngajohó Ndá Ntǎaná Jesucristo b'a tí'miǎhi kó tǎbinchǎhi xutá xu'bo nga tú sahá jyukj'i kats'ínxá. B'a ts'in sakúhu rá ni xi machjéhen.

¹³ Kó jun já nts'e, najmi tú n'ekjentohoo yjonuu nga n'óo ni xi nda.

¹⁴ Tsa tǎjin xi najmi ts'ínshin én xi tǎb'et'ǎí xujúin, chase sisiun yá xi b'a ts'ín kó najmi tá makohonu, tú xi katuma subaha rá.

¹⁵ Tunga najmi tú chasehé ruu xi nkúhu tsa kui xi xutá kontránuu. Tjenniyá níhuu at'ahá ndá nts'o maha.

B'i ts'in kits'ínkje Pablo xujúin

¹⁶ Ndá Ntǎaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi katsjá tehentenu kjuajyu ajihjin ni xi kúitǎjájun. Ndá Ntǎaná kat'eǎjajinnuu ngatentoo.

¹⁷ An Pablo ntuná tǎb'et'áhanuu kjuasuniñana. Kui xi bakúchji ngayjee xujun xi ts'ínkjǎhi xutá. B'a ts'in b'et'á.

¹⁸ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Ndá Ntǎaná Jesucristo.

Xujun xi tjun kits'ínkjihí nda postru Pabło Timoteo

B'i ts'in kikjaniñaha Pabło Timoteo

¹ An Pabło, an xi kama nku nda postruhü Jesucristo xi nkú ts'in y'éña Ntjaná xi ts'ínk'ankiná ko Jesucristo xi tichuyáhaá.

² Tifaniñaha Timoteo, ji xi ntina at'aha nkuhú xi s'ejinná.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntja Naminá ko Nda Ntjaná Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'in kitsuyaha Pabło Timoteo ni xi tjihin nga ts'ínkojá maestru xi tsank'á

³ Xi nkú ts'in tsankihi nk'ie nga ngjia ante Macedonja, tinchin nanki Efeso kixihin ko t'ech'óihj xuta xi najmi b'a tjin ni xi t'bakúya,

⁴ at'aha échá xi nchja xuta ko xi nkú ts'in nibatuts'ihjin ra ntje cháha tít'sinsihjin. At'aha yo nibáha ra nga b'ésiko xinkjín xuta. Najmi basinkóna nga n'eé xá xi kitsjáná Ntjaná. Nga ní s'ejinná, kui ní nihi xi basinkóná.

⁵ Mjena nga s'e kjuatjo, kui kjuaha nga tsankihi ra nga k'uéch'oho ri xuta xu'bo. At'aha nk'ie nga je animaha xuta ko je s'eya kjuankjintak'uhün ko ngayjehe k'un ts'in s'ejin Ntjaná, yo ní nibáha ra kjuatjo.

⁶ Tjin xi ja ngji t'axihjin ni xu'bj. Kindyjajihjin nyóo ko tsichujnejin én xi najmi tjihin sin.

⁷ Já maestruhu kjuatexumaha Ntjaná mjehe ts'ín ma yjoho, ndaha tsa najmi mankjihjin ni xi nchja ko chuba b'ahá tsu nga b'a tjin ni xi bakúya.

⁸ Yaá nga nda kjuatexumaha Ntjaná tsa sakúya xi nkú ts'in tjihin nga sakúya.

⁹ At'aha yaá nga najmi xuta xi ma naxu nginkün Ntjaná tjñanehe kjuatexumoo. Xi najmi nt'één ní tjñanehe kjuatexumoo, xi najmi benkjün Ntjaná ko ts'in ngatitsun, xi najmi ts'in ni xi naxu tjin ko najmi benkjün ni xi ts'e Ntjaná, xi ts'ínk'ien na'mihj ko ts'ínk'ien nahá ko ts'ínk'ien aníma,

¹⁰ xi chuba fantukohó xinkjín, xi na, xi batéña xuta musu, xi nchja én tsank'á, xi najmi ts'intjusun ni xi ts'ínkie Ntjaná nga ts'ín, ko xi ts'in tü mí nihi ní xi fi kontraha ni nda xi bakuyáa.

¹¹ At'aha ni nda xi bakuyáa, yo nibáha ra én nda tsu chánkaha Ntjaná xi n'etsjoho. Ko an kik'aina nga k'uenjmía kui én nda tsuu.

B'i ts'in títstjaha Pabło máb'achjihí Cristo at'aha kui kits'in maha nku nda postru

¹² Tsjaha máb'achjihí Nda Ntjaná Jesucristo xi tsjá nga'yúnna, at'aha tsasejnuna nga kamana ts'ian xáha,

¹³ ndaha tsa ch'on ts'in kinchjané njstjin nk'ie ko kitsjennki unkie xuta xi ts'e ko én ch'on tsu kixihjin. Tunga kama nimahá ra an at'aha najmi be ni xi kits'ian ko najmi kjee kui s'ejinna.

¹⁴ Yún nda kits'ínkóna Nda Ntjaná ko kitsjána nga kui s'ejinna ko kitsjána kjuatjo xi kui nibáha ra.

¹⁵ Én xi ma n'e s'ejin xu'bj ko ngayjee xuta tjihin nga ts'ín s'ejin, nga Cristo Jesu j'ai asuntej tü xi j'ai ts'ínk'ankihi xuta ngatitsun, b'aha ra an xi yún tjinna jé.

¹⁶ Tunga kuihi kjuaha kama nimahá ra an Ntjaná, tü xi nk'ie nga chahana an xi yún tjinna jé, kuakúchjiji Jesucristo ngayjee kjuatsentaha. B'a ts'in kis'eña chubayahá ra an xuta xi askahan s'ejihin Jesucristo ko sakúhu nga k'úentu tik'un sín.

¹⁷ Kui b'a maha, jkayankjün ko kats'ínkie yjoho xuta nga tjihin kjuachánka santaha tü nkjéhe ni Ntjaná xi Nda rej xi batéxuma sín, xi najmi maha 'me, xi najmi ma chji, xi nku tutu Ntjaná maha! B'a katuma.

¹⁸ Ji Timoteo, xi nkúhu tsa ntina ji, ja kuaxinyaha ni xi n'ej. Én xi kitsjáhi já xi kinchja én xi kitsjáha Ntjaná nibáha ra kui ni. En xi incha kitsú kuásinkohi nga nda kujtjusun xá xi tin'ei.

¹⁹ Ndjá tñsnñajin ni xi s'ejinná ko je kas'eya kjuankjintak'uhün. At'aha tjin xi ja kits'in t'axin ni xu'bj ko b'a ts'in kits'índyjajihjin ra yjoho. Najmi ta s'ejihjin ra Ntjaná.

²⁰ B'a kamat'ain nda Himeneo ko nda Alejandro. Kui jóo xi ja kits'ínkjas'en aya ntsja ndanindoo tü xi katehe nga tjihin nga skuenkjün Ntjaná nga kuinchja.

2

B'i ts'in tsakúya Pabło ni xi n'e aya ninku

¹ Títjun t'bankia nga xuta ninku katankihí Ntjaná ni xi machjéhen. Kanchjako ko katankintjái ngayjee xuta xi tjin ko katsjáha máb'achjihí nga nda tít'sínkoho.

² Kanchjantai já rej kọ ngayjee já xi tjihin xá, tų xi kjuajyu kọ kjuanch'an s'ehená nga kuıntsubaá kọ tų nku chankjúhunná Ntjaná kọ nda kuıntsubaá.

³ At'ahá kui ni xu'bj xi nda kọ sasihin Ntjaná xi ts'ínk'ankiná.

⁴ Mjehę Ntjaná nga n'ek'anki ngatentę xuta kọ nga kuichú mankjihin ni xi naxu tjin.

⁵ At'ahá nkuhú maha Ntjaná kọ nkuhú maha ndá xi nchjantjai xuta nginkun Ntjaná. Jesucristo, kui xi ndá xu'bo.

⁶ Kui xi kitsjá yjoho nga y'échjintjai ngayjee xuta. Kui nių xi kik'inyahá xuta nk'ie nga tsichu nįstjin xi y'enda Ntjaná.

⁷ Kui kjuaha nga kin'e mahana nku xi b'énjimi én nda tsuhu Ntjaná, nku ndá postrų. Kjuaxi ni xi tixian. Najmi tib'anacha. Kin'e mana ndá maestrulu xuta xi najmi ntje judio tjeheh rá tų xi kuakuyáha rá ni xi tjihin nga s'ejihin, ni xi naxu tjin.

⁸ Kui b'a maha, mjena nga tų má antehé ni kanchjako Ntjaná jáx'iun, katjénk'ahá ts'ihin ntsja kọ je kas'eya animaha nga b'a incha ts'ín. Najmi tų kjuakjan tjintujihin nga b'a incha ts'ín kọ tsa kjuastinta.

⁹ Kọ máha jminchjün, mjena nga najmi tų ni xi nkjün ts'ín k'uénda yjoho, tsa tų xi b'a ts'ín nda skuęhe rá xuta xingisoo. Katenkjün ní yjoho kọ nimakjuá kat'asje. Najmi tų nihi xi nkjün ts'ín kat'enda ntsjaha, tsa ts'įntsejnúhu yjoho ttonsine kọ tsa ndjjo tsjo k'un perla, kọ tsa ngjuá najyun xi 'yún chji.

¹⁰ Xá xi nda ní n'e, kui nių xi tsjo ts'ín katakúhu, xi nkú ts'ín tjeheh rá jminchjün xi ja kitsjáha yjoho nga skuęnkjün Ntjaná.

¹¹ Jyu katasinju jminchjün ni xi tsakúyaha kọ kant'é'ehę éen.

¹² Najmi tsjanté tsa nku tachjün kuakúya aya ninku kọ tsa kui nk'a kjuaha jáx'iun. Tų sa ní jyu kat'ejna.

¹³ At'ahá najmi Eva tjun kin'enda, tjun ní Adan kin'enda.

¹⁴ Kọ najmi Adan xi kich'anachaha. Tachjün ní xi kich'anachaha kọ b'a ts'ín tsijnejihin ngatitsun.

¹⁵ Tunga n'ek'ankihí jminchjün nga kuasehe ntí xi s'ehę, tsa ndjá kuinchajin ni xi s'ejinná kọ kjuatjoo kọ ni xi je nginkun Ntjaná, kọ tsa nda s'eyaha.

3

B'i ts'ín tsakúya Pablo má jáha xi kama ts'ín xáha ninku

¹ Én xi ma n'e s'ejin xu'bj. Tsa tjin xi mjehę kuasehe xuta ninku, nda tjin xá xi mjehę.

² Tunga katumahá ndá xi kuasehe ninku nku ndá xi najmi tjin ni xi chubayanéhe rá, xi nkuhú maha chjuuhun, xi kixi fiko yjoho, xi nda basehe ni xi ts'ín, xi benkjúhun xuta, xi nda ts'ínkájihin xuta ní'yaha, xi maha bakúyaha xuta,

³ xi najmi 'yún 'bi binų, xi najmi kįtsa ma kjahán, xi nda animaha, xi tsjoho kjuajyu, kọ xi najmi tton mangimjehę.

⁴ Tjihin nga nda ts'ín kuatexumaha xuta xi tjin ní'yaha kọ ts'ín nga ntíhi kuınt'é'ehę kọ nga kixi skuęnkjúhun.

⁵ At'ahá nku ndá xi najmi maha batexumaha xuta xi tjin ní'yaha, žnkú ts'ín kamaha rá kúnntaha ninkuhų Ntjaná?

⁶ Kọ najmi tjihin nga s'et'a xá nku ndá xi as'ai kis'ejihin rá Ntjaná, tų xi najmi nk'a k'uasjehe yjoho kọ kuįnejihin ngatitsun xi tsijnejin ndanindoo kọ b'a ts'ín n'enijéhe rá.

⁷ Nda xi mjehę xá xu'bj tá tjihin nga ja yankjün ajihin xuta xi najmi s'ejihin Ntjaná, tų xi najmi ch'a ch'on ts'ín kuįchjayanéhe rá kọ tų xi najmi kuįnejihin kjuamañaha ndanindoo.

⁸ B'a tá tjin ts'e já xi basinko já xi basehe ninku. Tjihin nga já xi benkjün yjoho s'et'a xá, xi najmi nchja én tsank'a, xi najmi b'atihį nga 'bi binų, xi najmi mjehę tton xi ch'on ts'ín sakú.

⁹ Tjihin nga ndjá katinchajin ni xi s'ejinná, ni xi kis'ejna 'ma nįstjin nk'ie kọ ts'ejna chji nd'ái, kọ je kas'entuya kjuankjintak'uhun.

¹⁰ Tjun kachase sisihin xi nkú ts'ín tjima já xu'bj. Tsa najmi chumi nihi xi sakújin, kas'et'a xá nga kuasinko já xi basehe ninku.

¹¹ Kọ b'a tá ts'ín jminchjün, tjihin nga katenkjün yjoho, najmi tų én tsank'a k'uasjené xuta, kixi katjiko yjoho, kọ katuma 'yún tak'aán.

¹² Nkuhú chjuún kas'ejñaha ndá xi k'uai xáha nga kuasinko já xi basehe ninku. Tjihin nga nda ts'ín kuatexumaha ntíhi kọ xuta xi tjin ní'yaha.

¹³ At'ahá xi kixi fiko xá xu'bj, kui xi yankjün ajihin xuta xingisoo kọ najmi jo jan maha nk'ie nga b'énjimi nga ja kis'ejihin Jesucristo.

¹⁴ Ndaha tsa mjena kfínse xatíhi, tunga tib'et'áha ra ni xu'bj

¹⁵ tsa tų aha k'uandayana nga kfínsehe. Tib'et'áha kui nių tų xi b'a ts'ín chahani xi nkú ts'ín xuta xi ts'e Ntjaná, kui xi xuta ninkuhų Ntjaná xi tjíña tik'uun. Tjíncha kjanínk'a kọ tsjá ngayúhun én xi naxu tjin.

¹⁶ Tíjña chji chji nga 'yún tse ni xi y'ahá rā ni xi s'ejinná, kui nihi xi kis'ejña 'ma nįstjin nk'ie ko ja y'éjña chji Ntįaná nd'ái.
Tsakúchji yjohó nga kik'a yjoninte,
y'éjña chji Espiritu nga kui xi naxu.
Ntįsjeé kíkíe,
kis'enjímihj ajihjın xuta.
Xuta asunntej kis'ejihjın kui,
ko ngji ngáha má tíjña kjuachánkaha.

4

B'j ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo nga s'e xi ngjuaj t'axihjın én nda tsuhj Cristo

¹ Tsuya chji chji Espirituhj Ntįaná nga nįstjin xi fekuu s'e xi ngjuaj t'axin ko nga najmi ta s'ejihjın rā Ntįaná. Tsjénnkihj jáninda xi k'uanachaha xuta ko ni xi kuakúya jánindo.

² Kui niu xi kuįtsuya já maña tsank'á xi tu tsjohó rā bakúchji xi nkú ts'in benkjún Ntįaná, kui já xi ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

³ Kui jóo najmi ts'inj'o nga bixan xuta ko b'éch'o má nihi xi najmi ma chine, nichine xi Ntįaná y'éjña nga kjine xuta xi s'ejihjın Ntįaná, xi ja kíkíe ni xi naxu tjın ko tsjáhá má b'achjihj Ntįaná nk'ie nga kjine ni xi tjın.

⁴ Nda ní ngayjee ni xi kits'innda Ntįaná. Najmi tjihjın nga n'e t'axián niu tsa k'uaihj máb'achjihj Ntįaná nga tsjáná.

⁵ At'ahá bichú ma je nginkun Ntįaná ni xi sakúná nk'ie nga mankjinná éhen Ntįaná ko nk'ie nga chubaká Ntįaná.

B'j ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'in k'úéjñajihjın xuta nįnku

⁶ Nda ts'in n'exát'aihj Jesucristo tsa b'j ts'in kuakúyaihj já nts'eé. Kasakú nga yúnkoįhi én xi s'ejinná, én nda xi tsinchiyái ko kich'ai.

⁷ Najmi tu n'esihjın échá nchjını xi ts'e asunntej. N'enkahj animahj ni xi ts'e Ntįaná.

⁸ Kjuaxi kjáihjın nga nk'ie nga n'enkahá yjoná nku ni, basinkohó yjonintená. Tunga 'yúhún basinkoná nga n'enkahá animaná nga chankjään Ntįaná. At'ahá nga tįyankjään Ntįaná, kui xi basinkoná xi nkú ts'in tįtsubaá nd'ái ko ta xi nkú ts'in kuįtsubaá askahan.

⁹ Én xi ma n'e s'ejin xu'bj ko ngayjee xuta tjihjın nga ts'jın s'ejin.

¹⁰ Kui kjuaha 'yún tın'exáhaná ko tí'baihj ráá kjuani má yjoná, at'ahá tįchuyáá ni nda xi tsjáná Ntįaná xi tíjña tik'un. Kui xi mahá ts'ink'anki ngayjee xuta, xi s'ejihjın kui b'ahá rā nga ts'ink'anki.

¹¹ B'a ts'in tjennjyáihj xuta ko takúyaihi.

¹² Najmi tu ch'a xi tu tohón katumahá ji at'ahá ndati. Nk'ie nga skuéhi xuta xi s'ejihjın Ntįaná xi nkú ts'in chubai, xi nkú ts'in tinchin, xi nkú ts'in n'etjói xuta, xi nkú ts'in s'ejihjın Ntįaná, ko xi nkú ts'in je tinchin nginkun Ntįaná, ta katumahá kui ni.

¹³ N'eyajihjın xuta nįnku éhen Ntįaná, takúyai ko tjen nga 'yúhún santaha nga kujchá yo.

¹⁴ Najmi tu n'e nga mahj yjohj kjuanda xi kik'aihi nk'ie nga kitsjáhi éhen Ntįaná já xi Ntįaná kits'inkinchjaha. B'a kama nk'ie nga kingjénnehi ntsja jácháha xuta nįnku.

¹⁵ Nda n'esihjın ni xu'bj ko tsjįnjajin, tu xi skuéhe ngayjee xuta nga tįxubáya ni xi kik'aihi.

¹⁶ Chihjın yjohj ko nda cháséhj ni xi tįbakuyái. N'etjusun tehentej niu. Tsa b'a n'ej, n'ek'anki yjohj ko ta n'ek'anki xi tįncha basinįjhi.

5

B'j ts'in kitsúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'in ts'jınxáko xuta nįnku

¹ Najmi tu ndjá chubakoi nku ndá chá. Tjennjyáihj xi nkúhu tsa na'mihj maha. B'a ta n'ekoi já xunkúy xi nkúhu tsa já nts'eí maha.

² Ko tjennjyáihj jminchjın chóo xi nkúhu tsa náhi maha, ko įstinchjın xunkúy xi nkúhu tsa nichjai maha. Je kas'eya animahj nk'ie nga tjennjyáihj jminchjįın.

³ Tjįnkoi jminchjın xi ja k'ien x'jhjın, kui xi najmi ch'a xi tjihjın.

⁴ Tunga tsa nku tachjuún xi ja k'ien x'jhjın xi naa ko tsa náchá tí'mi, xi tįtsu naa ko tsa náchá, kui xi tjın katuma chubayahá ni xi tjihjın nga ts'jın at'ahá ja s'ejihjın Ntįaná. Kats'ink'óya ngáha rā kjuanda xi kitsjáha xi cháha nk'ie nga kjintí. At'ahá kui ni xi sasihjın Ntįaná.

⁵ Nku tachjuún xi ja k'ien x'jhjın ko xi najmi ch'a xi tjihjın, kui xi kuyá nga Ntįaná kuasinkohó. Nįstjin nįstjen nchjako Ntįaná nga bankihj ni xi machjéhen.

⁶ Tunga xi ja kits'inkjas'éhen yjohj kjuatsjo xi tjın, kui xi ja k'ien ndaha tsa tíjña tik'un sa.

⁷ N'ek'a nįyákoį xuta nįnku ni xi kuaxihjın, tu xi najmi chubayanéhe ngat'ahá ni xi tįncha ts'in.

⁸ At'aha xi najmi nkjún maha xuta xinkjín, b'aha ra xi tjintu ni'yaha, kui xi tít'sín t'axín xi s'ejjánáe ko 'yún ch'onk'un sa nga xuta xi najmi s'ejhín Ntjáná.

⁹ Tu j'áihín ní jminchjín xi k'ien x'ihín, xi ja tjíhín cháte ko te nú, kui xi kas'et'a xujún, xi nkuhú x'ín kis'ejñaha,

¹⁰ xi behe xuta nga nda kits'ín, xi 'mihí nga nda ts'ín kits'ínchá ntíhí, nga nda ts'ín kits'jánáe xuta ni'yaha, nga nda ts'ín kits'ínkjáihín xuta xi ts'e Ntjáná, nga nda ts'ín tsasinko xuta xi un kíkíehé ko nga ngayjehe anímaha kits'ín ngayje tikjá ni xi nda.

¹¹ Jminchjín xi ja k'ien x'ihín tunga kjintíhí sa, najmi tu b'et'a xujún. At'aha nk'ie nga kuinchja anímaha, nguají t'axihín Cristo ko kama mjehe nga kuixan ngáha.

¹² Kui niu n'enijéhe ra, at'aha najmi ngjikondju ni xi tjun kits'ínkjás'ehe yjoho.

¹³ Ko ni xi incha ts'ín ya, ts'e ma ko xki ni'ya incha b'ema. Ko najmi tu suba ts'e ma, én ní ya incha b'emako ko tsungijín yjoho tu mí nihí ni, ko nchja ni xi najmi tjíhín nga kuinchja.

¹⁴ Kui b'a maha, mjeheha nga kuixahan jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi ndyja saha, ko nga s'ehé ntí ko nga kuasehé ni'yaha, tu xi b'a ts'ín najmi tsjántehé tsa kuinchjayanéhe ra xi fi kontraná.

¹⁵ At'aha tjín xi ja ngji t'axín ko yjankihí Satana nd'ají.

¹⁶ Tsa ni'yaha xuta xi s'ejhín Ntjáná tjíntut'á jminchjín xi ja k'ien x'ihín, katsjáha ni xi machjéhen, tu xi najmi ch'á kamaha ra xuta nínku. B'a ts'ín xuta nínku kama kuásinkoho kj'ají jminchjín xi ja k'ien x'ihín xi najmi ch'a xi tjíhín.

¹⁷ Ko máha jácháha xuta nínku xi yja títjun nga nda ts'ín tífindjuko xáha, kui xi 'yún kayankjún, b'aha ra xi tjíhín xá ts'e s'énijmí ko xi bakúya éhen Ntjáná.

¹⁸ At'aha b'a tít'su éhen Ntjáná: "Najmi tu tsa b'e'ai ts'a chyú xi túbasine tuníñu nga títbitjá." Ko b'a tá ts'ín tít'a ya: "Nda xi tít's'ínxá tjíhín kixí nga kamachjíhí."

¹⁹ Najmi tu n'esihín xi kuatéjéne nku ndácháha xuta nínku tsa najmi tjíhín tsa jo ko tsa jan já testiyu.

²⁰ Tunga máha xi tu nku tíncha ts'íhín sa ngatitsun, kui xi nginkun ngayjee xuta nínku n'ek'a n'yái, tu xi kas'ejña nkjúnun ra xuta nínku.

²¹ Nginkun Ntjáná ko Jesucristo ko ntít'sje xi ts'e, títbankihí nga n'etjusun ni xi títihín. Najmi tu ngabi n'ei nga cháséihí xuta. Nkuhú n'ei.

²² Najmi tu ch'a chubá mjenéi ntsaj nga k'uají xáihí. At'aha tsa chubá k'uají xáhá rí, n'engujín yjohí ngatitsuhún. Je katumai.

²³ Najmi tá tu nku ntánijua s'ihini. Tu sa ní s'í'ichí ko binu tu xi kamandaha kants'ai ko kuítjuxín ch'ín xi nkjin n'yá tsjáhi kjuásti.

²⁴ Tjín ngatitsun xi yaha kintehe ní nga n'ekokjua xi b'a kits'ínun, ko tjín ngá xi yaha askahan.

²⁵ B'a tá ts'ín ya chji chji ni nda xi ts'ín xuta, ko ni xi najmi tjíntuchjí nd'ají najmi kama s'entu'má tehente.

6

¹ Máha xuta musu xi kich'atse, b'í ts'ín kats'ínkjink'un ngat'a ts'e jántjiaha. Katenkjún kjuaxí jó, tu xi b'a ts'ín chankjúnun Ntjáná ko ni xi títbakuyáa.

² Ko xi tjíhín já ntjá xi s'ejhín Ntjáná, kui xi tá katenkjún, ndaha tsa já nts'e ja tsichu ma jó. Tu sa ní nda ts'ín kats'ínxát'a saha, at'aha tjoho xi tít's'ínkjáihín xáha ko at'aha tá s'ejhín Ntjáná.

Kui níj xi takúyaihí ko tixínyaihí xuta nínku.

B'í ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e tooon

³ Tsa tjín xi kj'ái ni títbakúya, nga ja ngji t'axíhín ni nda xi tsakúya Nda Ntjáná Jesucristo ko kjuatéxuma xi bakúyaná nkú ts'ín chankjáán Ntjáná,

⁴ xi b'a ts'ínun, kui xi chubá nk'ahá tít'asje yjoho. Najmi chumi nihi xi be. Najmi nda tít's'ínkjink'un ko chubá mjehe rá k'uékjoko xuta ko k'uésiyáha tu mí éhen ní. Kui xi b'éntje kjuaxintak'uun ko kjuakjooon, nga ch'on tsuhú xinkjín xuta ko nga najmi s'ejhín xinkjín,

⁵ nga kjánkó tehente xinkjín xuta xi ngakjá ts'ínkjink'un ko xi najmi tjíhín ni xi naxu tjín. Kui jóo xi ni xi ts'e Ntjáná ma nchínántjaihí.

⁶ Nga ní yankjáán Ntjáná, kui xi kjuanchjíná chánkaná, kui nga najmi tá kj'ají nihi fasihín ráá.

⁷ B'a tjín at'aha najmi chumi nihi xi jáikáá asunntej ko najmi chumi nihi xi kuankínko ngáhaná.

⁸ Kui b'a maha, tsa tísakúná nichine ko najyun xi tindyjáa, tsjo kat'ená.

⁹ Xi mjehe kama nchjíná, kui xi najmi máha b'éch'ohó yjoho ni xi nchjaha anímaha, ko ngayjee ni xi ma mjehe b'é't'a'yúhún niu. Nkjín tikjá ni xi ma mjehe, tunga tu a nihí niu ko ts'ín'uhún. Ts'ínkatsúhún ko ts'ínndyjaha niu.

¹⁰ At'aha nk'ie nga 'yún mjehe toon xuta, yo nibaha ra ngayje tikjá ni ch'onk'un. Tjin xi b'a incha kits'in, 'yún incha kama mje saha toon, kui nga ngji t'axihin ra ko najmi ta kis'ejihin ra Ntjaná. B'a ts'in ta kui ta maha kits'in'uhun ra yjoho.

B'i ts'in kitsjányaha Pablo Timoteo

¹¹ Tunga máha ji xi Ntjaná ts'ehi, tiyú t'axihin ngayjee ni xu'bi. Tinchinjin ni xi naxu nginkun Ntjaná, chankjún Ntjaná, ko tu nku n'e s'ejinná. Kas'ehi kjuatjo ko kjuatsenta ko kjuanimatak'un.

¹² N'e sahani nga 'yún nga ch'ai xi s'ejinná. Ch'a ntsjan ntsjain xi ts'ink'íejña tik'un sínná, at'aha j'ájihin nga kuinchun tik'uin. Kui kjuaha nga tsixinyahani nga s'ejihin Jesucristo nginkun nkjin xuta.

¹³ Ntjaná xi ts'ink'íentu tik'un ngayjee xi tjin ko Jesucristo xi kitsúya yaha kui nk'ie nga kin'ekokjua nginkun Poncio Pilato, tjincha be nga tib'exáha.

¹⁴ N'etjusun sisin ni xi tixihin ko najmi tu kas'e má ndyjajihin. B'a n'ei santaha nkúhu nga kj'uaikúchji yjoho Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁵ Kui xi kj'uaí nk'ie nga kujichú chuba, chuba xi Ntjaná y'éjña, at'aha Ntjaná xi n'etsjoho ko kui xi batéxuma suba, kui xi Nda rejhi já rej ko Ntjaha já ntja.

¹⁶ Nku tutu kui xi najmi maha ndyja, xi tijnajin nd'i nga najmi ch'a ma bichúk'un tiñaha, xi najmi kjee ch'a behe ko najmi ch'a ma base'aha. ¡Kui xi tu nkjéhé ni kayankjún ko kasakúchji nga'yúhun! B'a katuma.

¹⁷ Já nchiná xi tjin asuntej n'ek'a n'iyái nga najmi tu nk'a k'uasje yjoho ko nga najmi tu kjuanchinaha kama 'yún k'un, at'aha maha fe kjuanchinó. Ntja niná katuma 'yún k'un, kui xi tsjáná ngayje tikjá ni xi machénná tu xi nda ts'in kuintsubahaná.

¹⁸ B'a t'ihin já nchinó nga kats'in ni xi nda ko nga kui niyú xi katuma kjuanchiná ndaha. Katsjaha xuta xingisoq ni xi machéhen ko najmi tu kats'inxkíhin xuta ni xi tjihin.

¹⁹ Tsa ts'jin kui nij, s'ehje kjuanchiná nda xi kuasinkoho ko sakúhu nga k'úentu tik'un xi nkú ts'in tjehen ra.

²⁰ Ji Timoteo, n'etjusun sisin ch'á xi kich'anji. Najmi tu nungijin yjohi én tiya xi tjin asuntej ko ta ndaha ni tsank'á xi b'ésiyáha xuta xi b'a tsu nga tjihin kjuankjintak'un.

²¹ At'aha tjin xi kits'in s'ejin kjuankjintak'un tsank'á xu'bo ko b'a ts'in incha ngji t'axihin ra xi s'ejinná.

Kjuandaha Ntjaná kas'enuu.

Xujun xi ma joho xi kits'ínkjihí nda postru Pablo Timoteo

B'i ts'in kíkjaníñaha Pablo Timoteo

¹ An Pablo, an xi kama nku nda postruhu Jesucristo at'aha Ntíaná b'a ts'in kama mjehe. Tibitjusun ni xi kitsúya títjun nga ts'ínk'íéntu tík'un xuta xi s'ejihin Cristo Jesu.

² Tífaniñaha Timoteo, ji xi nkúhu tsa ntína ko tjo nkúnna ji.

Katsjáhi kjuanda ko kjuajyu Ntía Na'miná ko Nda Ntíaná Cristo Jesu ko nda katasehi.

B'i ts'in kitsjá nga'yúhun Pablo Timoteo

³ Njstjin njstjen nchjantjáhi nginkun Ntíaná ko tsjaha máb'achjihí ngat'a ts'e ni xi t'n'ei. Kui xi tít's'inxát'aha xi nkú nga ta kits'in ntje chána ko je tjíya kjuankjintak'unna nga b'a tít's'ian.

⁴ F'áitsjemna nga kich'í ko mjena skue ngáha ra tu xi b'a ts'in tséjihinna kjuatsjo.

⁵ Ts'ink'íáitsjen xi nkú ts'in ngayjehe anímahí s'ejihin Ntíaná. Tjun Loída, nacháhi, b'a ta ts'in kis'ejihin, ko Eunice, náhi. Nd'ai be sisihin k'an nga ko ji b'a ta ts'in s'ejihin.

⁶ Kui b'a maha, tít's'ink'íáitsjehen ra nga n'e'yúnyai kjuanda xi kitsjáhi Ntíaná nk'ie nga kingjennéhe ntsa.

⁷ At'aha najmi kjuabinkjun tsjáná Espiritu xi kits'in nibána Ntíaná. Nga'yún ní tsjáná ko kjuatjo, ko ta tsjáná nga naxu s'eyaná.

⁸ Kui nga najmi tu n'e subaha ri yjohí nga k'úeníjmí Nda Ntíaná ko ta ndaha nga kjiíya'yán ngat'aha nga tít'enijmía. Nga'yúhun Ntíaná katasinkohi nga kuitjájín kjuanjima ngat'aha én nda tshu Ntíaná xi nkúhu an.

⁹ Ntíaná kits'ínk'ankiná ko j'ájinná nga kamaá xuta xi ts'e. Tunga najmi ngat'aha ní ni xi kin'eé j'ájihinná. B'a ní kits'in at'aha b'a ts'in y'enda títjun ko b'a ts'in nibá kjuandaha. Kintehe ni nga kamanda asunnteí, ajihin Cristo Jesu kits'in nga ñá tshunaná kjuanda xu'bi.

¹⁰ Nd'ai ní ma ja y'éña chji kjuandoo nk'ie nga ja j'ai Cristo Jesu xi kits'ínk'ankiná nga j'ai kjejin nga'yúhun ngabayoo ko ts'asje chji nga kama kuintsuba tík'un sián tu ngat'aha én nda tshu Ntíaná.

¹¹ Ntíaná kits'in mana nku xi b'énijmí éhen, nku nda postru ko nku nda maestru.

¹² Kui kjuaha nga tít'ajihinna kjuanjima. Tunga najmi subahá mana, at'aha be yá xi kits'in s'ejian ko behe k'an nga tjihin nga'yún nga kjuatjo ni xi kits'ínkjas'enna. B'a ts'ín santaha nkúhu nga kúichú njstjin nga chaséhe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta.

¹³ Ndjá n'e s'ejin Cristo Jesu ko tinchinjin kjuatjoho. Xi nkú kits'ínkoho nga tsakuyáha, ni nda xi tsakuyáha, b'a n'ei.

¹⁴ Nga'yúhun Espiritu Santo xi tijnajinná chúnkoho ri én nda tsu xi kin'ekjas'ehin.

¹⁵ Ja yai nga ja incha kits'in nga mana ngayjee xuta xi tjin nga ngúsuhun ante Asja. Santaha ko nda Figelo ko nda Hermogene b'a kits'ínkona.

¹⁶ Ntíaná katase nímaha xuta xinkjin nda Onesiforo. Nkjin njyá kitsjá nga'yúnna ndo ko najmi kama subaha ngat'aha nga kjiíya'yán.

¹⁷ Ni xi kits'in ní, nk'ie nga j'ai nanki Romá tsangisjaina santaha nkúhu nga kisakúhu an.

¹⁸ Nda Ntíaná katase nímaha njstjin nga chaséhe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta. Ko ji ja ya sisin xi nkú ts'in tsasinkoná ndo nanki Efeso.

2

B'i ts'in y'éña chubaya Pablo nk'ie nga tsakuyaha Timoteo

¹ Kui b'a maha, ji ntína, n'ejahani nga'yún xi sakújinná kjuandaha Cristo Jesu.

² Ko ni xi kinu'yái nga kixian nginkun nkjin xuta, kui xi n'ekjas'eihin já xi ma'yún tak'aán, já xi kama kuakúya ngáha ra k'ái.

³ N'e chúkjuai kjuanjima xi kuitjájín, at'aha ji xi nkú joya nda juhun Cristo Jesu ji, nda jun xi nda ts'in xáha.

⁴ Yaá nga ndaha nku nda jun xi tjkán najmi tsungijin yjoho ni xi tjin asunnteí. B'a ts'in at'aha mjehe nga nda skuehe xi kitsjá xáha.

⁵ Ko ta máha nku ndatsuton, najmi kama ts'ín ngana tsa najmi tsúton xi nkú ts'in tijná nga nuton.

⁶ Ko ta máha nku xi tít's'ín kjuanjima nga tít's'inxá, bichú njstjin nga sakúhu ni tjun xi b'éntje.

⁷ N'e chubayahí yjohí ni xi tixihin ko b'a ta ts'in Nda Ntíaná ts'ín nga kamankjihin ngayjee nií.

⁸ N'ekj'áitsjein Jesucristo xi j'áiya ngáha ra ngabayoo, xi ntjehe David y'aha ra. B'i tsu én xi tib'enjímíá.

⁹ Ko kui ngat'aha éen un tibeheha ko santaha kjiya'yán xi nkúhu tsa an xi ndá ch'on k'an. Tunga máha éhen Ntjaná, najmi kjiya'yún.

¹⁰ Kui nga ngandaha xuta xi Ntjaná j'ájin títs'in chúkjuahana ngayjee ni xi tímát'an, tu xi ko kui incha sakúhu ra nga Cristo Jesu ts'ínk'anki ko tsjáha kjuachánka xi najmi mahá feya.

¹¹ Ma n'e s'ejin én xi tsu:

Tsa tsayakaá Cristo,
ta kuintsuba tik'unko ngáhaná.

¹² Tsa tín'e chúkjuá nga un tibená,
ta kuatexumakaá.

Tsa najmi n'ekié yjoná nga yaá,
ko kui najmi ts'ínkie yjoho nga bená.

¹³ Tsa najmi ch'a s'ejiin ná,
tunga kui ma ma 'yún tak'aan,
at'aha kui najmi mahá ts'ínjo éhen.

B'i ts'ín tsakúyaha Pablo Timoteo xi nkú ts'ín ts'ínxát'aha Cristo

¹⁴ N'ekj'áitsjeihin xuta nínku, nginkun Ntjaná tu xi b'ahá t'ihin, nga najmi tu mí éhen ni incha k'úesiyaá, at'aha kui ni xu'bjí xi najmi chumi ni chjihí ra. Tu sa ní ts'ínndyjajihin xuta xi mjéñjuhu kui niú.

¹⁵ Ngayjehe k'uin n'ei ni xi nda nginkun Ntjaná tu xi nda skuéhe ni xi tín'ei. N'ei xi nkúhu nku ndá musu xi najmi ma subaha ni xi títs'in ko xi nda ts'ín bakúya én xi naxu tjín.

¹⁶ Najmi tu nungijin yjohi én tiya xi tjín asunntej, at'aha xi b'a ts'ín nchja, kui xi tu nku fi t'axíhín ra Ntjaná.

¹⁷ Ko kui éhen xi nkú joyaha tsé xi finánka. Najmi mahá manda. B'a ts'ín tsatsun ndá Himeneo ko ndá Fileto.

¹⁸ Kui xi ja ngji t'axíhín ni xi naxu tjín. B'a tijncha tsu nga ja j'a nistjin nga kj'uaíya ngáha ra xuta ngabayoo. B'a ts'ín títs'inndyjajihin ra k'ua xuta xi s'ejiin Ntjaná.

¹⁹ Tunga tu nkú ndjáhá síjña éhen Ntjaná. Síjña xi nkúhu nku xjó xi: “Nda Ntjaná be xuta xi ts'e”, tsu ntu xi tjit'aha. Ko b'a ta ts'ín tjit'a yaha: “Ngayjee xi tsu nga s'ejiin Cristo kats'in t'axíhín yjoho ni xi najmi naxu nginkun Ntjaná.”

²⁰ Xi nkúhu nku ni'ya chánka, najmi tu suba ni toonsine ko toontaba tjihín. Ta tjín níhi ni xi kamandakoho yá ko ninte. K'ua xi n'echjén nk'ie nga tjín s'í ko k'ua xi n'echjén tehente.

²¹ Ko b'a ta ts'ín tijná ajinná. Tsa tjín xi ja kits'in je yjoho, kui xi nkú joyaha ni xi ma n'echjén nk'ie nga tjín s'í. Ja je ko Ntjaná kama ts'ínchjéhen, at'aha ja tjindahá yjoho nga kama ts'ín ngayjee ni xi nda.

²² Chihín yjohi ni xi nchjaha animaha já istiu. N'ei ni xi naxu nginkun Ntjaná, tu nku n'e s'ejin Ntjaná, ko kas'ehi kjuatjo ko kjuajyu. Nkuhú n'e makoi yjohi xuta xi je tjintuyá animaha ko nchjaha Nda Ntjaná.

²³ Najmi tu n'esihín én tsujnu tsut'a ko én xi najmi tjihín sin xi nchja xuta, at'aha ja yai nga yo nibáha ra kjuachán.

²⁴ Xi títs'inxát'aha Nda Ntjaná najmi tjihín nga kjuachán kjuajin yjoho. Nda ní ts'ín kats'insihín ngayjee xuta. Ko tjihín nga kamaha kuakúyaha xuta. Kats'in chúkjuá ni xi kamat'ain.

²⁵ Njmakjua kat'asje yjoho nk'ie nga tsjáníyaha xi tifi kontraha. Kutsa Ntjanáhá tsjáha xuta xu'bo nga ts'ínk'óntjaiya animaha nga skué ni xi naxu tjín

²⁶ Ko nga kuankaha ni xi ts'anachakoho ra ndanindoo. At'aha incha kjintuyá'yún ko ni xi mjehe ndanindoo títs'ínkoho.

3

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú kama kintehe ni nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná

¹ Katumankjihín ni xu'bjí. Nistjin xi fekuhu s'e nistjin kjuá'un.

² At'aha kamaxkín xuta ko 'yún ts'ín mje toon. Ngak'un kama ko nk'a k'uasje yjoho. Ch'on ts'ín kuinchjane Ntjaná ko najmi kuint'é'éhen xi cháha. Ndjá s'eyaha ko najmi skuénkjún Ntjaná.

³ Najmi s'ehé kjuatjo ko najmi kama nimaha xuta. Kuinchjayane xuta ko najmi k'uéch'oho yjoho ni xi kuinchjaha animaha. Kjan kama ko ngjuaí kontraha ngayjee ni xi nda.

⁴ Tsank'á kama, najmi kama nusihín ni xi incha ts'ín, ko tséjihín ra kjuangak'un. Najmi kuangisjai Ntjaná. Ni xi kuinchja níhi animaha kuangisjai.

⁵ B'a incha ts'ín xi benkjún Ntjaná ts'ín, tunga xi nkú ts'ín tjintu kui niú xi kuakúchji nga najmi tijnajihin nga'yún xi Ntjaná tsjáha xuta xi benkjúhun.

N'e t'axihin yjohi xuta xu'bi.

⁶ At'aha xi b'a k'un, kui xi xki ni'ya incha fi ko b'anachaha jminchjin xi najmi ndja tjintuyaha, xi kitsejihin ra ngatitsun ko nt'e'ehen tu mi nihi ni xi nchjaha animaha.

⁷ Kui jminchjin xi tehente bangiya tunga ndaha ichi najmi ma bichu mankin sisihin ni xi naxu tjin.

⁸ Xi nku ts'in jat'e Jane ko Jambre ngi kontraha Moise nstjin nk'ie, b'a ta ts'in ko kui ja xu'bi tifi kontraha ni xi naxu tjin. Najmi nda kjuankjintak'uhun ko yaha nga najmi Ntjaná s'ejihin.

⁹ Tunga najmi ngjuajndjukohó ni xi incha y'a, at'aha ngayjee xuta skué kjuanchinihi. B'a kamat'ain ni nku nga ta kamat'ain Jane ko Jambre.

B'i ts'in kitsjaniyaha Pablo Timoteo

¹⁰ Ji Timoteo, ja yai sisin ni xi tsakuya ko xi nku ts'ian. Ta yai ni xi mjena ts'ian, xi nku ts'in s'ejinna, kjuatsentana, kjuatjona, ko xi nku ts'in tits'in chukjua ni xi timat'an.

¹¹ Yai xi nku ts'in kitsjennki unkiena xuta, ko kju'aun xi kiekie, ko ni xi kamat'an nanki Antiokia, nanki Ikonjo ko nanki Listra. Kitsjennki unkiena xuta tunga Nda Ntjaná hasinkona ajihin ngayjee ni xu'bi.

¹² Kjuaxi nga ngayjee xi mjehe skuenkjun Ntjaná ko Cristo Jesu, kui xi tsjennki unkiehe xuta.

¹³ Tunga máha xuta ch'onk'uun ko xi tsank'oo, 'yún ch'onk'un kama sa. K'uanacha ko ta ch'anachaha.

¹⁴ Tunga máha ji, ndja tsinjnjain ni xi tsinchiyái, ni xi tsichu mankjihin. At'aha yai ya xi tsakuyahi niu.

¹⁵ N'ekj'áitsjein nga santa nkúhu nga ndyahi yai nku titsu xujun éhen Ntjaná. Kui xi tsje. Kui xi tjihin nga'yún nga tsjáhi kjuankjintak'un, at'aha s'ejihin Cristo Jesu ko tib'anki.

¹⁶ Espirituhu Ntjaná kits'inxájihin xi y'et'a ngayjee xujun éhen Ntjaná ko kui xujun basinkoná nga bakuyaha xuta, nga n'ek'a nyáhaá, nga bixinyahaá má nihi xi najmi nda tjin tits'in, ko nga 'bai nyáhaá xi nku ts'in naxu ngjuajko yjoho.

¹⁷ B'a ts'in xujun tu xi nda xi ts'inxát'aha ra Ntjaná skué sisihin ni xi tjihin nga ts'in nga ts'in xá xi nda.

4

¹ Nginkun Ntjaná ko nginkun Cristo Jesu, kui xi kuasehe ni xi kits'in xuta xi tjintu tik'un ko xi ja k'ien nk'ie nga kj'uaikúchji yjoho nga kj'uaitéxuma, tu xi tibankihi ra nga

² t'enjimi éhen Ntjaná. Tu nku b'ahá n'ei tu mi nstjihin ni ko tu mi chubaha ni. T'inayahi xuta tsa najmi nda tjin ni xi tits'in, ko n'ek'a nyái, ko tjennnyáihí. Kas'e tehentehi kjuatsenta nk'ie nga kuakuyai éhen Ntjaná.

³ At'aha kujichú nstjin nga najmi ta ts'insihin ra xuta én nda xi bakuyáa, xi nda ts'inkoná. Tu sa ni incha kuangisjai nga nkjin nkjun já maestru xi kuakuyaha ni xi tsjoho nga kuint'é, at'aha kui niu xi nchjaha animaha.

⁴ Ngjuaj t'axihin ko najmi ta kuasínjulu ra én xi naxu tjin. Énchá xi nchja xuta incha ts'insihin.

⁵ Tunga máha ji, tu nku chásé sisinni ni xi n'ei. N'e chukjuaj kju'a'uun. N'ekjas'eihin yjohi nga t'enjimi éhen Ntjaná. Nda n'etjusuin xáhi.

⁶ An bi, ja ma kamaná nku chje xi kuichúsehe Ntjaná. Ja tibichú tiña chuba nga k'uejña asunntej.

⁷ Ja tsásinchjaha xi fi kontraha éhen Ntjaná. Ja tsichu kjet'a nyána. Tu nku kis'ejihinna Ntjaná.

⁸ Ja tikuyána nd'ai chji xi ts'inkjáihin xuta xi ja naxu nginkun Ntjaná. Nda Ntjaná tsjana niu, at'aha naxu ts'inko xuta nstjin nga kuase mi nihi ni kits'in nga nkunkú. Ko najmi tu nku an tsjana chji xu'bo. Ta tsjáha ngayjee xuta xi tjoho ko xi tjincha kuyá nga kj'uai ngáha.

B'i ts'in kitsuyaha Pablo Timoteo ni xi mjehe nga ts'in

⁹ N'e kitsa xáhi yjohi nga nibáase xatini.

¹⁰ At'aha nda Dema 'yún tjo saha ni xi tjin asunntej. Ja kits'in nga mana. Nanki Tesalonjka ngi. Nda Krescente ngá ante Galacia ngi, ko nda Tito ja ngi ante Dalmacia.

¹¹ Tu nkuhú nda Luko tjñako sana ei. Tinchísjai nda Marko ko nibákoj, at'aha kui xi kama kuasinkona ajihin xána.

¹² Nda Tikiko bi, nanki Efeso kits'inkjáa.

¹³ Nk'ie nga nibai, nibákoní najyunna xi ts'inchjén nstjin chunch'oon. Kui xi y'ejña nanki Troa, ni'yaha nda Karpo. Ko ta nibákoní xujunna. Tu xi najmi tu n'echayaní ichi xi tjábaxin kamandakoho.

¹⁴ Tse nkjún kjuasti kitsjáná nda Alejandro, nda xi ts'ínnda ni kicha. Nda Ntjaná k'uéchji ngajoya ngáha ra ni xi kits'ín.

¹⁵ Ko ji, chíhín yjohi ndo, at'aha tu xi 'yúhún ngji kontraha én xi túb'enijmíaa.

¹⁶ Nk'ie nga tjun kinchjantjá yjona nginkun já tjióo, najmi ch'a tsasinkona. Ngayjee y'entu masenna. Najmi tu kat'axkihí ra Ntjaná ni xi incha kits'ín.

¹⁷ Tunga Nda Ntjanáhá tsasinkona ko kitsjána nga'yún tu xi kama y'enijmíyehena éhen. B'a ts'ín kint'éhe ngayjee xuta xi najmi ntje judio tjehen ra. Ts'asje'ana Nda Ntjaná ngabayoo.

¹⁸ Ko ta k'uasjejinna ajihín ngayjee ni ch'onk'un xi tjin ko ngjuaijona má batéxuma ndjiojmi ján. ¡N'ekie yjoná nga tjihín kjuachánka santaha tu nkjéhe ni! B'a kat'e.

B'i ts'ín kits'ínke Pablo xujún

¹⁹ Tjehín kjuasuniñana na Priska ko nda Akila ko xuta xinkjín nda Onesiforo.

²⁰ Nanki Corinto y'ejña nda Erasto, Nanki Mileto kiséché'in nda Trofimo ko yo y'ejña.

²¹ N'e'ahí yjohi nga nibáasení kintehé ni nga kjuai nistjin chunch'óon. Tits'ínkijhi kjuasuniña nda Eubulo ko nda Pudente ko nda Lino ko na Claudia ko ngayjee já nts'éé xi tjin ei.

²² Nda Ntjaná Jesucristo kat'ejñakohi. Ngatentoq kas'enpu kjuandaha Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjilhi nda postru Pablo Tito

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo Tito

¹ An Pablo, an nda musu sihin Ntjaná ko nda postruhú Jesucristo. Xi nkú ts'ín s'ejihin xuta xi j'ájin Ntjaná ko kamankjihin ni xi naxu tjin, kui xi xána, kui nga kui xutaha xi skuenkjühun Ntjaná.

² Tichuyáá nga kuínsuba t'ík'un síaán. Kui niu xi kitsúya t'ijun Ntjaná kintehe ni nga kin'enda asuntee, ko yaá nga najmi maha b'anacha.

³ Nd'aj ni ma, nk'ie nga ja tsichu chuba, ajihin én xi kik'aina nga k'uenjimiá y'éña chji Ntjaná ni xi kitsú. Ntjaná xi maha ts'ínkiná kitsjana kui xóo.

⁴ Tifaniñaha Tito, ji ntína at'aha nkuhú xi s'ejinná. Kas'ehi kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntja Na'miná ko Jesucristo xi ts'ínkiná.

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Tito xá xi ts'ín

⁵ Kits'ínk'íejñaha xjo Creta tu xi k'úéndahani ni xi kindyjat'a sa yo ko tu xi k'uai xáha ri jáchaha xuta njnku xi tjin xkí nanki xi tjin yo. Kixinya chich'ihin ni xi n'ei.

⁶ Kama s'et'a xá xi najmi tjin ni xi chubayanéhe ra, xi nkuhú maha chjuúhuhun, xi tjihin ntí xi s'ejihin Ntjaná ko naxu incha ts'ín ntíhi ko nt'é'én.

⁷ At'aha nku nda xi kuasehe njnku, kui xi tññaha nga kúnnta ni xi ts'e Ntjaná. Kui xáha. Kui nga kas'et'a xáha nku nda xi najmi tjin ni xi chubayanéhe ra, xi najmi ngak'un, xi najmi stinta, xi najmi b'atihí nga 'bi binu, xi najmi kjánko xuta ko najmi mjehe toon xi ch'on ts'ín sakú.

⁸ Nda xi ts'ínk'íáin níhi xuta ni'yaha machjén, xi tsjoho ts'ín ni xi nda, xi nda basehe ni xi ts'ín, xi naxu ts'ín, xi benkjún Ntjaná, xi maha b'éch'oho yjoho ni xi mjehe animaha.

⁹ Ni xi kuakúya tjihin nga ni xi tsangiya n'ibaha ra, tu xi b'a ts'ín kama tsjáníyá sisihin ra xuta ko kama k'ueña chjihí já xi tifi kontraha ni xi bakúya.

¹⁰ At'aha tjin njkún xi ngji t'axihin én xi naxu, xi tu a éhen ni xi bakúya ko b'anachaha xuta. Xi incha bakúya nga n'e ni circuncision, kui xi 'yún b'a incha ts'ín.

¹¹ Najmi ta k'uaiintehe ra nga b'a incha ts'ín jái, at'aha ni xi najmi tjihin nga kuakúya tjincha bakúya. B'a tjincha ts'ín tu xi tít'sín ngana ndaha toon. Ja nkjin xuta ts'innidyjihin.

¹² Santaha nku nda profeta xi ts'e jóo b'a kitsú: "Xuta Creta én tsank'a nchja tehente. Ch'onk'un jóo xi nkúhu chu ch'onk'un, xuta ts'e xi najmi tsehe."

¹³ Kjuaxi kjáihin ni xi kitsú ndo. Kui nga ndjá chubakohoni jóo tu xi incha skué sisihin ni xi s'ejinná

¹⁴ ko tu xi najmi ngjuénñjuhu ra én tiyaha xuta judio ko ta ndaha ni xi b'éne'yúhuhun já xi ngji t'axihin ni xi naxu tjin.

¹⁵ Je ngayje ni xi tjin ko ma n'echjén tsa je tjintuyá animaha xuta, tunga najmi tjihin ni xi je ngat'a ts'e xuta xi chuntí tjintuyáha ko xi najmi s'ejihin Ntjaná. At'aha ngasten ts'innkjink'un ko ja tsatsun kjuankjintak'uhun.

¹⁶ Kui xi tsu nga be Ntjaná tunga ni xi incha ts'íhin bakúchji nga najmi be. Kui xi ch'onk'un, najmi nt'é'én, ko najmi maha ts'ín ni xi nda.

2

B'i ts'ín kitsúyaha Pablo Tito xi nkú ts'ín tjihin nga kuakúyaha xuta njnku

¹ Tunga máha ji, takúyai ni xi y'aha ra ni xi nda ts'ínkoná xi tsinchiyái.

² B'a t'ihin já xi ja chá nga kixi incha katjiko yjoho, incha katenkjún yjoho, nda incha katasehe ni xi incha ts'ín, nda incha katumankjihin ni xi s'ejinná, ko incha kas'ehé kjuatjo ko kjuatsenta.

³ Ko jmínchjín xi ja chá b'a ta ts'ín incha katenkjún Ntjaná, najmi tu én tsank'a incha k'uasjené xuta ko najmi tu 'yún incha k'ú binu. Incha katakúya ni xi nda

⁴ ko incha katsjáníyaha jmínchjín xi kjintí sa nga ts'íntjo x'ihin ko ntíhi,

⁵ ko nga nda incha katasehe ni xi incha ts'ín, nga je kas'entuyá animaha, nga incha kuasehe ni'yaha ko nda incha s'entuyáha, ko nga incha skuenkjún x'ihin. B'a ts'ín chankjúhun éhen Ntjaná.

⁶ Ko já istiu b'a ta t'ihin nga nda incha katasehe ni xi incha ts'ín.

⁷ Ngatentee ni xi n'ei, nda n'ei tu xi b'a ta incha ts'íhin. Nga kuakúyai, katuma chji nga kixi tjyahi ko nga t'yanjúin yjohi.

⁸ Én nda katitju tsu'bai, én xi najmi tjin xi nkú ts'ín n'eniéhe ri. Kui niu xi ts'ín nga kama subaha ra já kontra, at'aha najmi sakúhu nkú ts'ín ch'on ts'ín kuínchjayanehená.

⁹ Kò b'a t'ihìn já musu xi kich'atse nga tehen̄te katenkjún já ntjahā kò kats'ín ni xi sasihin̄ jóo. Najmi tjihin̄ tsa kuinchjā tsa'ako jóo

¹⁰ Kò tsa ndyjé ts'íhìn. Tù sa ní incha katakúchji nga ma ma 'yún k'aán jóo, tu xi ngayjee ni xi ts'íhìn chankjúhun̄ én xi b'éjña chjiná Ntjaná xi ts'ínk'ankiná.

¹¹ Ntjaná ja y'éjña chjihí ngatentehē xutā kjuandahā, kui xi ts'ínk'ankiná

¹² Kò bakúyaná nga k'úéch'oojó yjoná ni xi najmi je nginkun̄ Ntjaná kò ni xi nchjahā anjmaná ej̄ asunntej̄, nga nda chaséhé ni xi n'e'é kò nga naxū n'e'é kò nga chankjáán Ntjaná nk'ie nga tintsubā saá ej̄ asunntej̄.

¹³ Chúya sahá raá ma ni nda xi tichuyáá, kui niū xi nistjin̄ nga cháá kjuachánkahā Jesucristo, kui xi Ntjaná xi chánka kò xi ts'ínk'ankiná.

¹⁴ Kui xi kitsjá yjohó nga kin'ek'ien̄ ngandaná tũ xi k'uasjehinná ngayjee ni xi najmi ndoo kò ts'ín̄ je nku naxinantá xi kui ts'e, xi ngayjehe k'un mjehe ts'ín̄ ni xi nda.

¹⁵ Kui nī xi takúyai. Tjenniyáihí xutā kò n'ek'a nyáyá. Najmi tũ jo jan katumahi nga b'a n'ei. Najmi tũ ch'a xi tũ tohón̄ katumahā ji.

3

B'í ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjihin̄ nga incha ts'ín̄ xutā ninku

¹ N'ek'áitsjehin̄ xutā ninku nga katenkjún já títjuun̄ kò já tixóo. Incha kant'é'éhen̄ kò incha kat'entu nda nga incha ts'ín̄ ngayje tixjá ni xi nda.

² Ndaha nku xutā najmi tũ ch'on ts'ín̄ incha kuinchjane kò najmi tũ ch'a xi kjaánko. Nda ní ts'ín̄ incha kas'eyahā. Kò kate xutā nga nimakjuā incha tjintuyáhā.

³ At'ahā nistjin̄ nk'ie tã tũ xí sináá. Najmi kinu'yá'één, ngakjá kin'enkjintak'aán, kò nkjin̄ tixjá ni xi nchjahā anjmaná tji'yúhun̄ ñá kò ni xi mjehe yjonintená. Kjuakjan̄ ya kò kjuaxintak'un̄ tintsujáin̄. Kits'ín̄ unkiená xutā kò b'í ngján̄ kin'e unchaá xinkjá.

⁴ Tunga nk'iehé nga kis'ejña chji kjuandahā Ntjaná xi ts'ínk'ankiná kò kjuatjo xi tjihin̄,

⁵ kits'ínk'ankiná. Najmi ngat'ahā tsa nda tjin̄ ni xi kin'eé, tsa kui kjuahā nga b'a kits'ín̄. B'a ní kits'ín̄ at'ahā kama nimāhā ñá. Kits'ín̄ jená nk'ie nga kits'ín̄ tsin̄ tsetse ngáhaná kò Espirituhũ kits'ín̄ tsetsená.

⁶ Tũ ngat'ahā ni xi kits'ín̄ Jesucristo xi ts'ínk'ankiná, najmi kits'ínk'ín̄ Ntjaná nga kitsjáná Espirituhũ.

⁷ Kò tũ ngat'ahā kjuandahā Ntjaná kits'ín̄ nga naxū tsichu maá nginkun̄. B'a kits'ín̄ tũ xi n'ekjáihin̄ raá ni xi tichuyáhaá, kui xi tsuhũ rā nga kuintsubā tix'kun̄ siaán.

⁸ Ma n'e s'ejin̄ én xu'bj̄ kò mjena nga takuyái sisin̄ nī, tũ xi xutā xi s'ejihin̄ rā Ntjaná ts'iinkjas'ehen̄ rā yjohó nga ts'íhìn ni xi nda. Tũ xí ndahá tjin̄ kò basinkoná nga b'a n'e'é.

⁹ Xi mjehe nku én k'úesintjáihí, tjiyú t'axihin̄. Najmi tũ n'esihin̄ xi b'ésiyáhā ntje chá xi y'ahā rā kò tã ndaha xi b'ésiyáhā kò kjántjaihi kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen̄ Moise. At'ahā najmi basinkoná kui kjuastiũ kò najmi tjihin̄ sin̄.

¹⁰ Xi kuakjánya xutā ninku, chubakoj̄ tsa nku kò tsa jo niyá tjihin̄. Tunga tsa najmi ts'ínsihin̄, najmi tã k'uaĩntehē rā aya ninku.

¹¹ Yai nga xi b'a tít's'ín̄, kui xi ja kits'ínkatsún̄ suba yjohó kò niyáhā ngatitsuun̄ tsú'baya. Tã kuihi tifikó yjohó xi má nga ndyja.

B'í ts'ín kitsúyahá Pablo ni xi mjehe nga ts'ín̄ Títo

¹² Nk'ie nga ts'ínkjisehe ndá Artemā kò a rā ndá Tikiko, n'e kitsá xáihí yjohí nga nibáasení nanki Nikopolí. At'ahā ja tjindana nga yó ts'ínk'á nistjin̄ chunch'óon.

¹³ Nda tjsinkoj̄ ndá Zena, ndá xi nchjantjai xutā, kò ndá Apolo, tũ xi ts'ínndjuúhu niyáhā kò tũ xi najmi chumi nihi xi ndyjat'ahā ra.

¹⁴ Katangiya xutā ts'añá nga ts'ín̄ ni xi nda kò nga tsjáhā xutā ni xi machjéhen̄. B'a ts'ín̄ incha saájihin̄ ni xi ts'e Ntjaná.

B'í ts'ín kits'ínkje Pablo xujun̄

¹⁵ Tít's'ínkjihi kjuasuniña ngayjee xutā xi tjintukona ej̄. Tjeihin̄ kjuasuniña xutā xi tjohó ñá at'ahā nkuhú xi s'ejinná.

Ngatento kas'enũu kjuandahā Ntjaná.

Xujun xi kits'ínkjijih nda postru Pablo Filemon

B'i ts'ín kíkjaníñahá Pablo Filemon

¹ An Pablo kjiya'yán ngat'ahá Cristo Jesu. An kọ nda nts'eé Timoteo tísuniñaihi nda Filemon. Tjo nkjúnna ji. Ji xi ta tìn'exát'aihi Cristo.

² Tísuniña yaihi nichjaá Apiá, kọ nda nts'eé Arkipo xi ta tít's'ín nga'yún ngat'ahá Cristo, kọ xuta ninku xi ma ñjakú ni'yahi.

³ Kas'enúu kjuanda kọ kjuajyu xi tsjáná Ntía Nà'miná kọ Nda Ntíaná Jesucristo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo xi nkú ts'ín nchjantjai Filemon

⁴ F'áitsjema ji nk'ie nga nchjaka Ntíaná. Tehente tsja máb'achjih

⁵ nga tí'miyana xi nkú ts'ín tjohi ngayjee xuta xi Ntíaná kits'ín ts'e kọ xi nkú ts'ín n'e s'ejin Nda Ntíaná Jesu.

⁶ Bankihí Ntíaná nga xi nkú ts'ín n'e s'ejin ni xi ngujihin n'e s'ejían, kui xi kats'ínxájin kjuankjintak'uhin tu xi b'a ts'ín kámankjihin ri ngayjee ni nda xi tjinná ngat'ahá Cristo Jesu.

⁷ Tsjo nkjún tjinna kọ sakúna nga'yún ngat'ahá xi nkú ts'ín tjohi xuta ninku. At'ahá ngat'ahí, nda nts'e, kisakú nga'yúhün anímaha xuta xi ts'e Ntíaná.

B'i ts'ín nchjantjai Pablo Onesimo

⁸ Kui b'a maha, ndaha tsa ngajoho Cristo kama kuinchjako masen masehen ni xi tjihin nga n'ei.

⁹ tunga tu sa ní títbankihi ni xi xihin at'ahá tjoná xinkjá. An Pablo xi ja kama chá kọ kjiya'yán nd'ai tu ngat'ahá Cristo Jesu

¹⁰ títbankihi nku kjuanda ngat'a ts'e Onesimo. Kui xi ja tsichu ma xi nkú joyaha tsa ntína ei aya núbayóo.

¹¹ Kui xi najmi kamachjéhin nstjtin nk'ie tunga nd'ai ji kọ an machénná ndo.

¹² Tít's'ínkjise ngáhara. N'ekjáihin xi nkúhu tsa an niu.

¹³ Mjena nga k'úéñako sana ei tsakai tu xi ngajohi ts'ínxát'ahana ei má nga kjiya'yán tu ngat'ahá én nda tsuhu Nda Ntíaná.

¹⁴ Tungá ndahá nku ni najmi mjena chubá ts'ian tsa najmi tjínkuhu tak'uin, tu xi anímahi nábaha rá kjuanda xi n'eni kọ najmi an ts'ín kjuá'yúhunra.

¹⁵ Kutsa kuihi kjuaha ngji t'axihin ri Onesimo chuba nstjtin, tu xi n'ekjáiín sín ngáha ri nd'ai.

¹⁶ Tungá najmi tá xi nkúhú ni tsa nku nda musu xi kich'atsei chasehi. Tu sa ní chasehi xi nkúhu nku nda xi 'yún chji saha rá nga nku nda musu. Ngat'a ts'an ndats'é ja tsichu ma ndo kọ tjona. Ngat'a ts'i 'yún chji saha rá ndo, at'ahá tá ts'ínxát'a ngáha ri kọ tá s'ejihin Nda Ntíaná xi nkúhu ji.

¹⁷ Kui b'a maha, xihí yaní nga nkúhú tinchajián ni xi ngujihin s'ejinná, n'ekjáiín ngáha ri Onesimo xi nkúhu tsa an niu.

¹⁸ Tsa tjín má najmi nda kits'ínkóhi kọ tsa tjín ni xi tjeheñ ts'i, kuentana t'et'ai niu.

¹⁹ An k'uechjá ni xi tjeheñ. An Pablo ntuna tít'et'áhana xujuin nga b'a ts'ian, ndaha tsa kama ts'ínkj'áitsjehen ni xi tjeheñ ts'an. Ngat'ana tinchihinni.

²⁰ Ji nda nts'e, at'ahá tjohi Nda Ntíaná, kasakújinna ji nku kjuanda. Tjen nga'yíhin anímaha tu ngat'ahá nga nkúhú kich'aá Cristo.

²¹ B'a ts'ín tít'et'áha at'ahá behe k'an nga kúnú'yá'énní. Be nga 'yún n'etjusun sai ni xi títbankihi.

²² Kọ tá títbankihi kj'ai sa ni. T'endaní nku ante ni'yahi, at'ahá títbinchiyu Ntíaná nga kama kfiinsenuu. Tu tikuyahá rá nga b'a kama.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xujuin

²³ Tít's'ínkjijih kjuasuniña nda Epafra. Eji tá kjiya'yúnkóna ngat'ahá Cristo Jesu.

²⁴ Kọ tá tít's'ínkjijih kjuasuniña nda Marko, nda Aristarko, nda Demá kọ nda Luko. Kui jái tá y'anjikóna xá xi tít's'ian.

²⁵ Kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo kas'eyaha anímánuu.

Xujun xi kin'ekjîhi xuta xi ntje Hebreo tjehe_n ra

B'i ts'in tís'ejña chji nga kinchjakoná Ntjaná nk'ie nga kits'in nibá Ntîhi

¹ Nkjin nýá kò k'áí k'áí ts'in kinchjako Ntjaná ntje cháná. Já profeta kits'inchjén nga kinchja nîstjin nk'ie.

² Tunga nîstjin fekuhu xi kich'aá nd'ái Ntjaná kits'in nibá Ntîhi nga j'ai nchjakoná ngajoho. Kui Ntîu xi kits'inchjén nga kits'innda asuntee kò nk'a ján, kò kitsjáha nga kama ts'e ngayjee ni xi tjin.

³ Ajihin Ntîu sakúchji kjuachánkaha Ntjaná kò kui xi bakúchji kjuatik'uhun Ntjaná. Kui xi ts'in nga s'e ngayjee ni xi tjin tû ngat'aha nga'yún chánkaha éhe_n. Nk'ie nga ja kikjexinná ngatitsunná nga kits'in jená nginkun Ntjaná, ngjik'iejnat'aha Ntjaná nk'a ján.

B'i ts'in tís'ejña chji nga 'yún nk'a tjen Jesu nga ntítsjee

⁴ 'Yún nk'a kin'etsjen nga ntítsjee, at'aha tû nkúhú kui xi 'mi Ntîhi Ntjaná.

⁵ B'i kitsúhu Ntjaná nga kinchjako:

Ji xi Ntîna,

an xi tsichu ma Na'mihî.

Ndaha nku ntítsje najmi b'a kik'ihî_n. B'i ts'in kinchjanijmíyaha Ntîhi:

An xi kama Na'mihî,

kò kui xi kama Ntîna.

Nk'ie nga b'a kitsú, najmi ntítsjee kinchjanijmíyaha.

⁶ Nk'ie nga kits'in nibá Ntî tjuhun asuntee, b'i kitsú:

Ngatentee ntítsjena kats'íntsjoho.

⁷ Kò b'i ts'in kinchjanijmíyaha ntítsjee:

Ntítsjena, kui xi xi nkúhu ntjo.

Kò xi ts'inxát'ana, kui xi xi nkúhu njai nd'í.

⁸ Tunga b'ihî ts'in kinchjanijmíyaha Ntîhi:

Ntîa ní, ji xi kuatexumai sín,

kò kuatexumai sisin nk'ie nga kuatexumai.

⁹ Tsjohi ni xi naxú tjin,

kò najmi sasíhin ni xi najmi nda.

Kui nga j'ajihin ra an xi Ntîahî,

kò 'yún kitsjaha kjuatsjo nga xi tjintujihin.

¹⁰ Kò b'i ta kitsú sa:

Ji xi Ntîa,

nga tuts'ihî_n ni kin'endai asuntee,

kò ntsai kin'endakohoni nk'a ján.

¹¹ Kfe ngayjee ni xu'bjî,

tunga ji tû nkú kuinchnuní.

Kama chá ngayjee niu xi nkú joyaha tsa najyun.

¹² Kama b'a n'eihî xi nkúhu nku najyun,

kò n'ek'óntjaiyai

xi nkú ts'in n'ek'óntjaiya nku najyun.

Tunga ji bi najmi k'óóntjaiyai,

kò ndaha nku nîstjin najmi kama cháí.

¹³ Ndaha nku ntítsje najmi b'i kik'ihî_n:

Tjinchint'ání má batexuma,

k'uentú maná xi fi kontrahi kinte tsukui.

¹⁴ At'aha ntítsjee bi, kui xi ntjo xi ts'inxát'aha Ntjaná. Kui xi n'e nibá tû xi basinkoho xuta xi ts'ínkjáihin nga k'uanki.

2

B'i ts'in tís'ejña chji nga tihin nga n'esihîin én xi kits'in nibáná Ntjaná

¹ Kui kjuaha tihin nga 'yún n'esihîin raá ni xi kinu'yáá, tû xi najmi kuankín t'axihî_n raá ni xi ts'e Ntjaná.

² At'aha santaha én xi kits'ínkjas'en ntítsjee kis'ehe nga'yún kò kits'ínkjáihin chji xi kanéhe ngayjee xuta xi kits'in ngatitsun nga najmi kint'é'éhe_n éen.

³ Kui nga nd'ái, çnkú ts'in kuítjunkihinná tsa najmi n'esihîin én chánka xi ts'ínk'ankiná? Tjun Nda Ntjaná kitsúya xi nkú ts'in kuankihiná kò as'ai xi incha kint'éhe nga b'a kitsú kitsúya kixi ngáhaná kui niu.

⁴ Kō Ntjānā t̄a tsakúchji nga kjuaxi éen. Kits'in ni xi bakúchji kjuachánkahā kō nga'yúhūn kō nkjin tikjá kjuankjún, kō xi nkú ts'in mjehe kits'ínndzoná kjuanda xi tsjá Espiritu.

B'i ts'in t̄s'ejña chji nga xi nkúhu ñá j'ai ts'in ma yjoho Jesu

⁵ Asunnte xi tichubanijmíyahaná, xi as'ái nibáhá, najmi aya ntsja ntítsjee y'éjñaya Ntjānā, tsa kui xi incha kuatéxumaha.

⁶ Tjít'a xujun éhen Ntjānā má nga b'j kitsú nku xi kinchja:

¿Yáha xutá, nga najmi ndyjajihin kjuankjintak'uhin?

¿Á ch'axkihj rj xutá, yáha kui?

⁷ Chubahá 'yún kinte kin'e mai nga ntítsjee,

kō kik'aihi kjuachánka kō nga chanjún.

⁸ Aya ntsja y'entuyái ngayjee ni xi tjin asunntee.

Nk'ie nga aya ntsja xutá y'entuyá Ntjānā ngayjee ni xi tjin, ndaha nku ni najmi y'éjñā ndái ma. Tunga nk'iehe nga chaseheé, yaá nga najmi ngayjee niú tjintuyáye aya ntsja.

⁹ Tunga yanáá xi nkú ts'in Jesu. Tū chubahá 'yún kinte kin'e ma nga ntítsjee. Kik'aihi kjuachánka kō tyanjún at'aha j'ajin ngabayoo. Tū ngat'aha kjuandaha Ntjānā ngabayaha Jesu ngandaná kamaha.

¹⁰ Tū xi nkjin kamaha ntihj Ntjānā xi sakúhu rā kjuachánka, Ntjānā xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjin kō ngat'aha Ntjānā tjintuhu niú, kits'in nga ajihin kjua'uun kama Cristo xi tjihin nga kama, tū xi ts'ínk'ankihj xutá.

¹¹ At'aha xi ts'in je xutá nginkun Ntjānā kō xutá xi n'e je, nkúhú maha Nā'mihj. Kui kjuaha nga najmi ma subahā rā Ntjānā nga nts'e tsuhú rā xutá xu'bo.

¹² Tjít'a xujun éhen Ntjānā má nga b'a kitsú:

Ji k'uenijmihj já nts'é,

kō ts'intsoho ajihin xutá xi ma ñjakú nga ts'intsoho.

¹³ Kō b'j kitsú ya:

Kama 'yún tak'an Ntjānā.

Kō b'a t̄a kitsú sa nginku niyá:

Á an ej síjñakā ntihj Ntjānā xi kitsjána.

¹⁴ Xi nkú ts'in yjoninte y'a ntí xi tjinchako Jesu, kui nga b'a t̄a kik'iehe. B'a kik'ie tū xi nk'ie nga kuayáha ts'ínkjehe xi batéxumaha rā ngabayoo, kui xi ndanindoo.

¹⁵ B'a ts'in kits'in ndáihj rā ngatentee xutá xi y'entuhu xi nkúhu xutá musu xi kich'atse at'aha kitsankjún ngabayoo.

¹⁶ At'aha t̄jñā chji chji nga najmi ntítsjee j'aisinko. Xi ntjehé ní Abraham y'aha rā, kui xi j'aisinko.

¹⁷ Kui kjuaha nga j'ai ts'in maha yjoho xi nkúhu já nts'e, tū xi nginkun Ntjānā tsichu maha nku ndā nā'mi t̄tjun xi ma nimahā xutá kō xi kixi fiko xáha, tū xi kama b'a ts'in tsjáha rā chje Ntjānā nga k'uechjĩ ngatitsuhun xutá.

¹⁸ Kikie kjuanjima kō kichjut'ayák'un. Kui kjuaha nga t̄a ma basinkoho nd'ai xi chjut'ayák'uhun.

3

B'i ts'in t̄s'ejña chji nga 'yún nk'a t̄jen Jesu nga Moise

¹ Kui b'a maha, já nts'e, jun xi kin'e jenuu kō j'ajinnuu Ntjānā nga kjuáts'enuu, n'enkjintak'un sisiun yáha Jesu. Kui xi y'éxáha Ntjānā kō kui xi ndā nā'mi t̄tjun xi s'ejinná.

² Kui xi kixi kits'in nginkun xi kitsjá xáha, xi nkú ts'in Moise t̄a kixi ngjiko xáha ajihin ngayjee xutá xi ts'e Ntjānā.

³ 'Yún chánka sa kjuachánka xi kikanéhe Jesu nga xi kikanéhe Moise. B'a kama xi nkú ts'in 'yún chánka sa kjuachánka xi ts'ínkjáihin ndā xi ts'ínnda nku ni'ya nga kjuachánka xi sakúhu ni'yoo at'aha t̄sjo t̄jin.

⁴ Tū má ni'yahá ní, t̄jin xi ts'ínndaha. Tunga ngayjee ni xi tjin, Ntjānā kits'ínnda.

⁵ Nku ndā musu xi kixi ngjiko xáha ajihin xutáha Ntjānā kama Moise. Kui xi y'éjñā chji ni xi kujtsu Ntjānā askahan.

⁶ Cristo bi, t̄a kixi fiko xáha, tunga Ntjānā t'ímí bi. Kui nga batéxumaha rā ni'yaha Ntjānā. Kō ni'yoo, kui xi ñá nd'ai. Ni'yaá tsa tū nku ndjáhá kujinchajían ni xi ma 'yún tak'aán kō t̄sjo maná at'aha t̄ichuyáhaá ni xi tsjáná Ntjānā.

B'i ts'in t̄s'ejña chji ni xi mahā xi fi t'axihj Ntjānā

⁷ Kui b'a maha, n'eshihj ruu xi nkú ts'in t̄jít'a ni xi t̄tsu Espirituhū Ntjānā:

Tsa nd'ai kujinú'yó ntahā,

⁸ najmi tū ndjá b'eyo animanuu,

xi nkúhu já xi kits'ínkj'a t'axín énnā,

nɪstjɪn nga kɪkjʊt'ayák'unna nanki kixiɥ.

⁹Yo kɪkjʊt'ayák'unna ntje chánuu xi nkú k'an,
ndaha tsa yachán nú kɪkie ni xi kits'ian.

¹⁰Kui nga kits'inkjankohona xʊtə xi kis'e nk'ie
kə b'a kixian:

“Ja kindyjajihɪn jái.

kə najmi mjehe incha k'úémajin ni xi ts'an.”

¹¹Kui nga kama kjahanna

kə ts'intjusan ni xi kixian,

nga najmi kjuas'en xʊtə xu'bo,

má nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'an.

¹²Chúhɥun yjonuu, já nts'e. Najmi tʊ kas'e ajinnuu xi najmi nda tʃiya animaha, xi najmi s'ejihɪn, xi nguaj t'axihɪn Ntʃaná xi tʃíña tɪk'un.

¹³Tʊ sa ni xkɪ nɪstjɪn b'ɪ ngán tʃen nga'yúhɥun xinkɪu nk'ie nga tʃíña sa nɪstjɪn xi tʃitsu éhen Ntʃaná, tʊ xi ndaha nku xi tʃín ajinnuu najmi k'uanachaha rá ngatitsuu kə ndjá s'eya animaha.

¹⁴Tisakút'aná nd'ai ni xi ts'e Cristo, tunga tʃihɪn ni nga tʊ nku ndjáhá kuɪnchajían xi nkú ts'in kama 'yún tak'aan Ntʃaná nk'ie nga tuts'ihɪn ni. B'a n'éé santaha nɪstjɪn xi fekuhu.

¹⁵At'aha tɪnchjako saná éhen Ntʃaná xi b'ɪ ts'in tʃít'a:

Tsa nd'ai kuɪnú'yó ntaha,

najmi tʊ ndjá b'eyo animanuu,

xi nkúhu já xi kits'inkj'a t'axihɪn énnə.

¹⁶ʒYá xʊtaha xi kint'é tunga kits'inkj'a t'axihɪn éhen Ntʃaná? ʒA najmi ngatentegə xʊtə xi tsitjuko Moise Egipto?

¹⁷ʒKə má xʊtaha xi kits'inkjankə Ntʃaná yachán nú tʃihɪn? ʒA najmi xi kits'ihɪn ngatitsun? Kui xi kis'entu yjoninte k'iehen ante kixiɥ.

¹⁸Kə nk'ie nga b'a kitsú kixi kixi Ntʃaná nga: “Najmi kjuas'en xʊtə xu'bo má nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'an”, ʒyá xi kits'inkjó nga b'a kitsú? ʒA najmi xʊtə xi najmi kint'é'éhén?

¹⁹Kui nga yahaná nga najmi kama incha jas'ehen at'aha najmi kis'ejihɪn Ntʃaná.

4

B'ɪ ts'in tʃs'ejña chji nga xʊtə xi ts'e Ntʃaná kjuas'en ante xi má nga ts'íinkj'áiya

¹Kui b'a maha, b'a tʃitsu saha nd'ai éhen Ntʃaná xi tʃitsuya tʃtjun nga kuɪtʃás'eén má nga tsjá Ntʃaná nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'e. Tungə tʃihɪn ni nga kʃúántaha ráá yjoná tʊ xi najmi s'ehə xi natsin k'úéntu.

²At'aha ñá tə kis'enijmíná én nda tsuhu Ntʃaná. Kama xi nkú tə ts'in kis'enijmíhi xʊtə xu'bo. Tungə máha kui, najmi tsakj'á kjuanda xi y'a éen at'aha najmi kis'ejihɪn én xi kɪk'inyaha.

³Tungə ñá xi ja kis'ejinná kuɪtʃás'eén má nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'e Ntʃaná. B'ɪ kitsú Ntʃaná:

Kui nga kama kjahanna

kə ts'intjusan ni xi kixian,

nga najmi kjuas'en xʊtə xu'bo,

má nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'an.

B'a kitsú ndaha tsa ja kama ndjuúhu xáha Ntʃaná nɪstjɪn nga kits'innda asuntee.

⁴At'aha b'ɪ ts'in tʃít'a xujun éhen Ntʃaná ngat'a ts'e nɪstjɪn xi yatuu:

Nɪstjɪn xi ma yatuhu

kama ndjuúhu ngayjee xáha Ntʃaná

kə kits'inkj'áiya.

⁵Kə b'a tə tʃitsu ya:

Najmi kjuas'en xʊtə xu'bo,

má nga ts'íinkj'áiya xʊtə xi ts'an.

⁶Kui b'a maha, ndyjat'a sa xʊtə xi kjuas'en yo. At'aha xi tjun kis'enijmíhi én nda tsuhu Ntʃaná najmi kint'é'één, kui nga najmi jas'ehen yo.

⁷Kə kui nga tə y'éjñahá ngáha Ntʃaná kʃ'ái nɪstjɪn, kui xi nd'ai. Askahan nga ja j'a nkjin nú, kits'inkinchjə David nga b'ɪ kitsú xi nkú nga ts'in ja kab'et'á eɪ:

Tsa nd'ai kuɪnú'yó ntaha,

najmi tʊ ndjá b'eyo animanuu.

⁸At'aha tsa Josue kitsjáha xʊtə xu'bo nga incha ts'íinkj'áiya, najmi tʃín xi nkú ts'in kʃ'ái nɪstjɪhɪn tə k'uéjña ngáha Ntʃaná.

⁹ Kui kjuáha nga tǎjǎa sa nga ts'ínkj'áíya xuta xi ts'e Ntǎaná xi nkú ts'ín kits'ínkj'áíya Ntǎaná nǎstjin xi yatuu.

¹⁰ At'aha xi kjuas'en má nga tsjáha Ntǎaná nga ts'ínkj'áíya, kui xi ja kama ndjuúhu xáha xi nkú tá ts'ín Ntǎaná kits'ínkj'áíya nga ja kama ndjuúhu xá xi kits'ín.

¹¹ Kui nga n'ehená nga yún nga kuitǎs'eén má nga ts'ínkj'áíya xuta xi ts'e Ntǎaná, tú xi najmi s'ehé ajinná nku xi kújjine, tsa b'á tá ts'ín xi nkú nga kits'ín xuta xi najmi kint'één.

¹² Ehen Ntǎaná najmi ni k'ien. Tǎjǎin nga'yún. Kui xi 'yún yjo sa nga ngayjee kǎcha xi yjo nga jo ngaba. Nga masehen anǎmaná kǎ espirítuná fas'enjin nga bateya, kǎ nga masehen má tǎxanyahá nintaná kǎ na'yuhú nintaná fas'enjin nga bateya. Base sisin ni xi n'enkjǎntak'aán kǎ xi nkú ts'ín tǎjya anǎmaná.

¹³ Najmi tǎjin ni xi kamanda xi najmi tibe Ntǎaná. Tǎjintu chji chji. Najmi tǎjin ni xi tǎjintu'máha xi tǎjǎin nga n'ekjas'ehéén kuenta.

B'í ts'ín tǎs'ejǎa chji nga Jesu xi ndá na'mi tǎtjunná

¹⁴ Kui nga tǎjǎin nga tú nku ndjáhá kújinchajihinná xi s'ejinná. At'aha tǎjǎaná nku ndá na'mi tǎtjun chánka xi tsichu ndjiojmi ján, kui xi Jesu Ntǎih Ntǎaná.

¹⁵ Kǎ Ndá na'mi tǎtjunná, kui xi máha base nǎmaná nk'ie nga najmi ndjá tǎjyaná, at'aha kǎ tá kui tá kichjut'ayák'un xi nkúhu ná, tunga ndahá ichí najmi kits'ín ngatitsun.

¹⁶ Kui nga najmi tú jo jan kas'eyahaná nga kfink'úhuún Ntǎaná xi batéxumaná kǎ xi tǎjǎin kjuanda, tú xi b'á ts'ín kama nǎmahá rá ná kǎ sakúná kjuandahá xi kuasinkoná nǎstjin nga un skuená.

5

¹ Ajǎihun xuta chj'ajin ngayjee xi ma ndá na'mi tǎtjun kǎ 'báí xáha nga kui xi tsǎjén tǎtjuhun xuta nginkun Ntǎaná, tú xi tsjáha chje kǎ ts'ínkj'ien chju tú xi kama ndyjat'aha ngatitsun.

² Be xi nkú ts'ín base nǎmahá xuta xi machjéhen nga sakúyahá kǎ xi kindyajǎihin, at'aha ndá na'mi tǎtjun tá xutáhá niú.

³ Kui nga machjéhen nga tá tsjáha chje xi ts'e tú xi kama ndyjat'aha rá ngatitsuhun, xi nkú ts'ín tá tsjá chjehe xuta naxǎnantóo.

⁴ Nk'ie nga b'í tsu xá xi ts'ín jóo, najmi kui b'et'a xá suba yjoho. Ntǎá níná tsjá xá xu'bǎ, xi nkú tá kamat'ain Aaron nǎstjin nk'ie.

⁵ Cristo bi, nk'ie nga kama ndá na'mi tǎtjun, najmi kui suba ts'asje nk'a yjoho. Ntǎá níná xi b'á kits'ín. B'í kitsúhu:

Ji xi Ntǎna,

an xi tsichu ma Na'mihǎ.

⁶ Kǎ b'í tá ts'ín tǎjít'a ya éhen Ntǎaná:

Ji xi ndá na'mi tú nk'éhé ni.

B'á ts'ín tǎjǎa xáhi

xi nkúhu xá xi ts'e ndá na'mi Melkisedec.

⁷ Nk'ie nga y'ejǎa Cristo asuntee, anǎmahá ngjik'áha rá nga kinchjako Ntǎaná kǎ kǎkǎjǎindjo ntánkun. Tsankihǎ Ntǎaná nga ts'ínkj'a t'axǎihin ngabayoo, kǎ tsasínǎju Ntǎaná ni xi kitsú at'aha tú xi kits'ínkj'as'ehén rá yjoho Ntǎaná.

⁸ Ndaha tsa kui xi Ntǎih Ntǎaná, tunga j'ajǎihin kjuanǎma. B'á ts'ín kǎkiehe ni xi 'mihǎ nga nuú'yá'één.

⁹ Kǎ nk'ie nga ja kama xi tǎjǎin nga kama, tsichu ma xi tú nkjéhé ni ts'ínkj'anki ngayjee xuta xi kújnt'é'éhen.

¹⁰ Kǎ Ntǎaná kits'ín máha ndá na'mi tǎtjun nga kitsjáha xá xi tǎjéhen rá Melkisedec.

B'í ts'ín tǎs'ejǎa chji nga tǎjǎin nga kfǎndjukaá xi s'ejinná

¹¹ Ngat'a ts'e ni xu'bǎ tǎjin nkǎjún sa ni xi kújǎjǎin kai, tunga 'nihǎ tǎjin nga k'úejǎa chjǎihǎ, at'aha ja najmi tá kǎtsá mankjǎihinnuu.

¹² Ja ní nd'á tǎjǎin nga kámo já maestrú kai, tunga tú yje machjén sahanuu xi kuákúyanuu nku nǎyá sa ni xi tǎjin binchiyáá éhen Ntǎaná. Jun ja tá tsichu ma ngáhanu xi nkúhu ntǎnta xi machjéhen ntáchiki. Kui xi najmi nichine nda machjéhen.

¹³ Ngatentee xi baki, kui xi ntǎnta kǎ najmi kjee be má nihi xi naxu nginkun Ntǎaná.

¹⁴ Tungá nichine ndoo, já xi chóo ma kǎjine. Kui xi ts'ínchjén tehente kjuankjǎntak'uhun kǎ mankjǎihin má nihi xi nda kǎ má nihi xi najmi nda.

6

¹ Kui b'á maha, ja kuichu chubá nga k'úéntá ni xi tǎjin binchiyáá Cristo, tú xi tú nku kfǎndjuná ni xi ndyjat'ána nga cháa. Najmi chubáha nga tá sakúya ngáhaná nga kfǎinchj'a ngáha ráa anǎmaná, kǎ tsa tá sakúya ngáhaná nga k'úéntá ni ch'onk'un xi ngabayoo fikoná, kǎ tsa tú nku sakúyaháná nga s'ejinná Ntǎaná,

² Kō ni xi ts'e nga mjenéé ntsaá xinkjá nga saténtáá, kō nga ni xi ts'e nga kuichú nįstjin nga kį'uaíya ngáha rá xuta ngabayoo kō nk'ie nga kuasehe Ntjaná mí nihi xi kits'ín nga nkúnku xuta.

³ Mjenį kuakúyaihį ni xi ndyjat'ánuu. B'a n'eį tsa Ntjaná tsjánteni.

⁴ Xuta xi ja tsichu mankjihįn ni xi ts'e Ntjaná kō kits'įntsojįn ni xi tsjána Ntjaná, kō ta kisakút'aha Espirituhų Ntjaná,

⁵ kō kits'įntsojįn én ndaha Ntjaná kō nga'yuhųn Ntjaná xi kama chji askahan,

⁶ tsa k'uejńa ni xi ts'e Ntjaná xi ja kikjut'a ngayjee ni xu'bj, najmi ta tjin xi nkú ts'ín kama tsetse saha, tsa ngjuakj'á ngáha rá animaha. At'aha ta kuihi kuenta ts'e suba tįncha fát'a kruu xi ma jo nįya ngáha Ntįhį Ntjaná kō tįtsjante nga tįchajnuha Ntįhį Ntjaná.

⁷ B'a maha xuta xi yjanki Ntjaná, xi nkúhu t'ananki xi nkjin nįya b'anehe ts'f. Tsjaha chan xi kjine xi ts'įnxásun t'anankiu, kō Ntjaná nda ts'ínko t'anankiu.

⁸ Tunga t'ananki xi tu jńáhá tsjá kō na'yá, ndaha tsa ts'įu b'anehe, kui xi najmi chumi ni chjįhį rá kō ni xi najmi nda nginkun Ntjaná bichú ma. Kui xi sakúhu nga kuįtį.

⁹ Kō máha jun, ja nts'e xi tjonį, ndaha tsa b'a ts'ín tįchubaj, behe tak'uin nga jun xi sakúnųu ni xi'yún nda sa. Kui ni xi y'aha rá nga k'ųankjá.

¹⁰ Kixį ts'ín Ntjaná kō najmi ts'įnchaya ni xi kin'o kō xi nkú ts'ín tsakuchjįú nga tjonųu Ntjaná nk'ie nga nda kin'ekoo xuta xi ts'e nįstjin nk'ie, xi nkú nga ta tįn'o santaha nd'aj.

¹¹ Mjenį nga tu nkú b'a n'enú santaha nįstjin xi fekuu tu xi sakú kikjįhįnųu ni xi tįchuyóho.

¹² Najmi mjenį tsa kama ts'o. Tu sa ní b'a ta n'oo xi nkú nga incha ts'ín xi sakúhu ni xi kitsúhu Ntjaná nga tsjaha. Kui xutaha xi tu nkú s'ejihįn rá Ntjaná kō maha kuyá.

B'į ts'ín tįs'ejńa chji nga ts'ín Ntjaná ni xi tsu

¹³ Nk'ie nga kitsúya tįjun Ntjaná ni xi tsjaha Abraham, ta y'ejńa nga ts'įntjusun ni xi kitsú. B'a kits'ín at'aha najmi tjin xi'yún chánka sa, tsa kui xi ts'įnkie nga ts'įntjusun ni xi kitsú.

¹⁴ B'į kitsú Ntjaná: "An ts'ian nga nda kamat'ain kō an ts'ian nga ntje xi s'ehi'yún nkjin kama."

¹⁵ Kikuyá k'uk'un Abraham kō kui nga kits'įnkjáhįn rá ni xi kitsúya tįjun Ntjaná nga tsjaha.

¹⁶ Xuta, tu xi chaha rá nga ts'įntjusun ni xi tįb'enda, nku xi'yún nk'a tjen nga kui ts'įnkie nga ts'įntjusun éhen. B'a ts'ín najmi ta s'ehé én.

¹⁷ Kui nga y'ejńaha Ntjaná nga ts'įntjusun ni xi kitsú, at'aha kama mjehe nga skue sisihin xi ts'įnkjáhįn ni xi kitsúya tįjun nga tsjaha kō nga najmi ts'įnk'ontjaiya éhen.

¹⁸ Ntjaná najmi maha b'anacha. Kui nga nga joo ni xi kitsúhu Ntjaná najmi maha b'ontjaiyaha, kō kui nių xi tsjá nga'yunná nńa xi kich'aá ni xi kik'inná nga n'ekjáhįn.

¹⁹ Nk'ie nga b'a ts'ín tįchuyáha ni xi tsjána Ntjaná, tsásajńa ntsjan ntsjan animaná nga tíma'yún tak'un xi jas'en santaha ante xi'yún nkjáhųn ninku xi sįjńa ndjįjmi ján.

²⁰ Yo má nga jas'en Jesu ngajoná, nga ngji tįjunná. Kō kui xi tsichu ma nda na'mi tįjun xi nkú ts'ín tjeheń rá Melkisedec. Najmi ma feya xáha.

7

B'į ts'ín tįs'ejńa chji xáha nda na'mi Melkisedec

¹ Melkisedec, kui xi kama nda rejihį nanki Salem kō nda na'mi xi kits'įnxát'aha Ntjaná, Ntjaná xi tįjńa nk'a ján. Nk'ie nga ja tįk'óya ngáha Abraham nga kits'ín nganaha já rejį xi ngji kjánko, as'ai Melkisedec ngjikj'á nįyáha kō nda kinchjane nginkun Ntjaná.

² Kō Abraham ta kitsjaha nku tįkjá ngayjee ni xi kisakúhu.

Ján Melkisedec, kui xi tsuhų rá "nda rejį xi naųu ts'ín". Kō nda rejihį Salem, kui xi tsu ngáha rá "nda rejihį kjuajyu".

³ Najmi yaha má nibaha rá. Najmi kis'ehe na'mi kō naa kō ntje chá. Kui xi najmi kitsin kō najmi k'ien, nda na'mi xi nkú nga ts'ín nda na'mi Ntįhį Ntjaná. Najmi maha feya xáha.

⁴ Chasoo xi nkú ts'ín'yún chánka Melkisedec. Santaha ntje cháná Abraham kitsjaha nku tįkjá ni xi kisakúhu nga ngji kjánko já rejį.

⁵ Tjít'a kjuatexumaha Moise nga já na'mi xi y'aha rá ntjehe nda na'mi Levi tįhįn nga ts'įnkjáhįn nku tįkjá ni xi sakúhu xuta, ndaha tsa xinkjįn maha xinkjįn, at'aha nkúhį ntjehe Abraham y'aha rá.

⁶ Tunga Melkisedec xi najmi ntjehe Levi y'aha rá, kui xi kits'įnkjáhįn nku tįkjá ni xi kisakúhu Abraham kō nda kinchjane nginkun Ntjaná Abraham, nda xi Ntjaná kitsúya tįjuhųn ni xi tsjaha.

⁷ Kō tįjńa chji chji nga'yún chánka sa xi nda nchjane xinkjįn nginkun Ntjaná nga xi nda chubantjái.

⁸ Nk'ie nga nku tikjá tɔon ts'ínkjáihin já na'mi xi ntjehe Levi y'aha ra, a xutáhá xi ts'ínkjáihin kui niú, xi ndyjun nkiní kuayá. Tunga ngat'a ts'e Melkisedec b'a titsu éhen Ntjaná nk'ie nga kui najmi k'ien.

⁹ Ko nk'ie nga Abraham kitsjáha Melkisedec nku tikjá ni xi kisakúhu, ma b'a bixián nga ko Levi kitsjá, ndaha tsa Levi xi askahan ts'ínkjáihin nku tikjá ni xi sakúhu xuta.

¹⁰ B'a tjín kjáihin at'aha Levi tjínajin sa yjonintehe Abraham nistjin nga j'aikj'á nijáha Melkisedec, at'aha yaá nga Abraham xi ntje cháha Levi.

B'i ts'in tís'ejña chji á nku nda na'mi títjun tsetse kamachjéhen

¹¹ Xuta Israel kits'ínkjáihin kjuatéxumaha Ntjaná nk'ie nga tjihin xá já na'mi xi y'aha ra Levi. Tunga najmi tsichukjuahá ra xáha já na'mi xu'bo nga ts'in nga kama xuta xi tjihin nga kama. Kui kjuaha kamachjéhen nga j'aihi kj'ai nda na'mi xi kik'aihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, najmi xi nkúhu xi ts'e Aaron.

¹² Kui nga tsa tib'ontjaiya xáha já na'miú, ta tjihin nga ta n'ek'ontjaiya kjuatéxuma xi y'aha ra Moise.

¹³ At'aha xi titsu éhen Ntjaná ei, xi k'uaihi xá xi nkúhu xi ts'e Melkisedec, kui xi y'aha ra kj'ai ntjehe xuta Israel má nga najmi kjee bitujin ndaha nku nda na'mi.

¹⁴ Tjíná chji chji nga Nda Ntjaná Jesucristo ntjehe Juda nibaha ra, ntje xi najmi kits'ínkjó Moise nk'ie nga kinchjá nga s'e já na'mi.

¹⁵ Yún tjína chji chji sa ni xi tichubayaá ei. At'aha nda na'mi tsetse xi j'ai b'a tjín xáha xi nkúhu xi ts'e Melkisedec.

¹⁶ Najmi kik'ai xáha xi nkú ts'in tjína kjuatéxuma xi titysua má ntje cháha nibaha ra já na'miú. Kik'ai xá níhi at'aha tjihin nga yún nga tjína tik'un sín. Najmi maha 'me.

¹⁷ At'aha b'i ts'in jtít'a má nga tichubanijmíyaha:

Ji xi nku nda na'mi santaha tu nkjéhé ni.

B'a ts'in tjína xáhi

xi nkúhu xá xi ts'e Melkisedec.

¹⁸ Kui b'a maha, tsichukjet'aha kjuatéxuma chóo, at'aha najmi kis'ehe nga yún ko najmi tsasinkoná.

¹⁹ At'aha najmi kamaha kjuatéxumoo nga ts'in nga kama xuta xi tjihin nga kama. Tunga nd'aj yún nda sa ni xi tichuyáá xi tsjáná Ntjaná, kui nga tibichúk'un tiñaha raá Ntjaná at'aha kui niú tichuyáá.

²⁰ Nk'ie nga kama ni xu'bj, Ntjaná kikjihín y'ejña nga kuitjusun.

²¹ At'aha nk'ie nga kik'ai xáha já na'mi xi ntjehe Levi nibaha ra, najmi Ntjaná kikjin y'ejña. Tunga ngat'a ts'e nda na'mi xu'bj, Ntjaná kikjihín y'ejña nga kuihi xi kama nda na'mi. At'aha b'i ts'in jtít'a má nga b'a kik'ihín:

Ntjaná y'ejña niú.

Najmi ts'injo éhen nga b'i kitsú:

"Ji xi nku nda na'mi tu nkjéhé ni."

²² Kui nga Jesu kits'ihin nga nku ni tsetse y'endako ngáha Ntjaná. Yún nda sa kjuá tsetse xu'bj nga kjuá xi chóo.

²³ Nkjin nkjún kama já na'mi xingisoo at'aha ngabayoo y'échjaha nga ngjuaindjuko xáha.

²⁴ Tunga máha Jesu, najmi kfet'a xáha at'aha tjína tik'un sín.

²⁵ Kui kjuaha nga maha ra ts'ínk'anki síhin xi f'aik'uhun Ntjaná tu ngat'aha ni xi kits'in, at'aha kui xi tjína tik'un tu nkjéhé ni ko bankintjái xuta xi ts'e.

²⁶ At'aha machjénná nku nda na'mi títjun xi nkúhu xu'bj, nku xi je, xi najmi n'enijéhe ra tsa mí níhi, xi najmi chuntí, xi najmi kin'engujihín já ngatitsuun. Kui xi n'etsjoho ndjiojmi ján.

²⁷ Kui xi najmi tjihin nga xki nistjin tjun tsjá chje tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun ko askan ngáha tu xi n'endyjat'aha ra ngatitsuhun xuto, at'aha b'a incha ts'in já na'mi xingisoo. Nkuhú nijá kitsjá sín chje nk'ie nga kits'ínkjas'en yjoho.

²⁸ Kjuatéxumoo já na'mi títjun xi yjoninte y'a kitsjá xáha, tunga askahan nga kitsjá Ntjaná kjuatéxumoo, as'ai y'ejña nga kitsjá xáha Ntíhi. Kui xi kin'e ma xi tjihin nga kama. B'a kik'ie sín.

8

B'i ts'in tís'ejña chji xáha Jesu ndjiojmi ján

¹ Nd'aj tjínáná nda na'mi títjun xi b'a tjín xáha, kui xi Ntjaná kitsjáná. Ngjik'iejnat'aha Ntjaná má tibatéxuma ndjiojmi ján. Kuihi ni xu'bj xi mjenj nga chóo.

² Kui xi tjihin xá ante xi yún nkjún, ante xi tjína aya ninku najyunte xi kui kikjin. Kui xi Ntjaná kits'innda, najmi xuta.

³ ¿Má xi kui xáha já na' mi tíjtun? Chje tsjá kò ts'ínk'ien chü xi f'aiko xuta. Kui nga Jesucristo ta tíjñaha ra chje xi tsjáha.

⁴ Tsa ni xi k'úejñaha ei asunntej, najmi ka ma ra nda na'mi kai, at'aha ja tjin já na'mi ei xi tsjá chje xi nkú ts'ín tjit'a kjuatéxumoo.

⁵ Nínku ni'ya najyunte xi kui kikjihin nk'a ján tíjña. Kui nga xi tíjñaha ei, kui xi ma joho. Yo má nga ts'ínká já na'mi xi tjin asunntej. Kò yaá ni xu'bi at'aha nk'ie nga ts'ímnda Moise nínku najyuntee, Ntjáná b'a kitsúhu: "Nda nda chajei. B'a n'ek'ie sisin ngayjee xi nkú tjin xi tsakuhu nga tsichuk'unní asunntu tjenkju."

⁶ Tunga nd'ái 'yún nda sa xá xi kik'áih Jesucristo nga já na'mi xi tjin asunntej. Kui xi kits'ínchjéhen Ntjáná nga y'éndako xuta ni tsetse xi 'yún nda sa, at'aha Ntjáná kitsúya tjtun ni xi 'yún nda sa xi tsjáha xuta xi ts'e.

B'i ts'ín tís'ejña chji ni xi y'enda tsetse Ntjáná

⁷ Tsa najmi chumi nihi xi kindyjat'aha ni xi tjun y'éndako Ntjáná xuta, najmi kamachjén xi ma joho kai.

⁸ Tunga najmi kisasihín ra Ntjáná ni xi kits'ín xuta xi ts'e. B'a ts'ín tjit'a éhen Ntjáná:

B'i kitsú Ntjáná: Kujichú njstjin,

nga k'uendáka nku ni tsetse

xuta Israel kò xuta Juda.

⁹ Kò ni tsetse xi tixian nga k'uendá, najmi b'a joyaha xi nkúhu xi y'endáka ntje cháha, nga jak'a ntsja nga kik'onsje ante Egipto.

At'aha najmi ndjá tsinchajin ni xi tjun y'endáka, kui nga kits'in nga mahá ra.

¹⁰ Kujichú njstjin nga kuihí ni xu'bi

xi k'uendáka xuta Israel.

K'uejñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhun,

kò ta k'uet'á asun anjmaha.

An xi kama Ntjáha,

kò kui xi kama xutana.

¹¹ Najmi ta b'i ngján kúakúyaha ra já nts'e,

kò ta ndaha xinkjín,

tsa tu xi skuéhe nga an xi Ntjáha.

At'aha ngatentee skuéna,

xi 'yún ndyaha kò santaha xi 'yún cháha.

¹² An ts'inndyjat'aha ngatitsuhun,

kò najmi ta ts'ínkj'áitsjehenna jéhe.

¹³ Nk'ie nga Ntjáná tís'ínkó ei nga nku ni tsetse tib'enda, kui xi tsuhú ra nga ja chá xi tjuun. Ni xi ja chá xi najmi ta ndaha, kui xi ja najmi ta tse kamaha ra ma.

9

B'i ts'ín tís'ejña chji xi nkú chjun nínku najyuntee

¹ Ni xi tjun y'enda Ntjáná kitsúya xi nkú ts'ín tjihin nga n'etsjoho, tunga asunntejhi kisasinjña ante nkjún xi má nga n'etsjoho.

² B'i ts'ín kin'enda nínku najyuntee. Ante xi tjuun, kui xi kik'in ante nkjún. Yo kisasinjña nd'í setju kò kis'ejña yámixa xi s'entusún nínkuan chje.

³ Kò ante xi tíjña astun najyun xi ma joho xi tjenchja aya nínku najyuntee, kui xi kik'in ante xi 'yún nkjún.

⁴ Yo kis'ejña nathan chje tsonsine xi má nga s'etisun ni xi sinjne. Kò yo ta kis'ejña kaxa tsje xi kijnuyjehe tsonsine. Kui xi bakúchji nga Ntjáná y'éndako nku ni xuta xi ts'e, kò aya kaxo kisasinjñaya chutsín tsonsine xi má nga kis'eya nichine manaa, kò ta kis'ejñaya yánisehe Aaron xi kitjuhu nts'én, kò ndijote xi tjit'a kjuatéxumoo.

⁵ Asun kaxo kis'entusún jo xi yjaha tsjanaka. Kui xi tsakúchji kjuachánkaha Ntjáná kò kitsjennéhe tsjanakaha ante xi má nga Ntjáná kikjexín jéhe xuta. Ngat'a ts'e ni xu'bi najmi machjéhen tsa 'yún tse chubanijmíyáa nd'ái.

B'i ts'ín tís'ejña chji xá xi kis'ehé nínku najyuntee

⁶ B'a ts'ín kis'enda ni xu'bi, as'ai fas'en tehente já na'miu ante xi tjuun nga ts'intjusun xáha.

⁷ Tunga máha ante xi ma joho, nku tutuhú nda na'mi tíjtjuun fas'en yo. Nku niyá fas'en xkj nú. Kò nk'ie nga fas'en yo, tjihin nga ngjuajko jni tu xi tsjáha chje xi k'úechji ngatitsuhun kò ngatitsun xi tu ndyehé ra kits'ín xuta.

⁸ B'a ts'ín bakúchjiji Espirituhu Ntjáná nga nk'ie nga tíjña sa nínku najyuntee xi tjuun, najmi kjee yaha niyá xi bichú ante xi 'yún nkjún.

⁹Ngayjee niu bakú chubayaná xi nkú ma nd'ái. At'ahá chje kó chü xi n'ek'ien najmi maha b'éya xi nkú ts'in tjihin nga s'eya kjuankjintak'uhun xuta xi kui niu ts'intjokoho ra Ntjaná.

¹⁰Najmi maha b'a ts'in niu at'ahá ni xi títuhú kjuatéxuma xu'bo xi tu a tjent'ahá, tu ni chinehé y'ahá ra kó ni xi s'i kó nga kj'ai kj'ai ts'in ts'in je yjoho xuta nginkun Ntjaná y'ahá ra. Kui xi n'etjusun santa nkúhu nga kj'ai k'uéjña ngáha Ntjaná.

B'i ts'in tís'ejña chji ni xi kits'in jníhi Jesu

¹¹Tunga ja j'ai Cristo kó nd'ái kui xi ndá na'mi títjun xi bangisjainá ni xi nda kjuaxi. Kui xi jas'en nínku najyuntee xi y'un nda sa kó xi nda kikjin, xi najmi xuta kits'innda. Kui xi tsuhu ra nga najmi asuntee y'ahá ra.

¹²Nkúhu niyá jas'en ante xi y'un nkjún. Najmi jníhi chutentsu ngjiko yo kó ta ndaha jníhi ntí turu. Jní xi ts'e ni ngjiko. B'a ts'in y'échjintjai síhinná.

¹³Jníhi turu kó jníhi chutentsu kó nasuhu ntí turu xi kití, kui xi saténdzjojnúhu xuta xi najmi je nginkun Ntjaná, kó kjuaxi nga b'a ts'in ma jehe eí asuntee.

¹⁴Tsa ni xi b'a ts'ihin kui niu, za najmi yúhún tjin sahá nga y'un jníhi Cristo? Kui xi tijnajihin Espiritu xi tijná sín nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu nku chje xi je nginkun Ntjaná. Kui nga jníhi Cristo ts'in jehe kjuankjintak'unná, tu xi najmi ta n'ehená ni xi fikóná ngabaya nga tu sahá tsjénnkihí Ntjaná xi tijná tik'un.

¹⁵Kui b'a maha, Cristo k'ienntjáihí xuta kó b'a ts'in kits'in ndáihí ra ngatitsun xi incha kits'in nk'ie nga chjí sahá ra ni xi tjun y'énda Ntjaná. Kó Cristo kits'in nga kama chjíhi ra ni tsetse xi y'énda Ntjaná, tu xi xuta xi Ntjaná j'ájihin kama ts'ínkjáin síhin ra ni xi kitsúya títjun nga tsjáha.

¹⁶Xi nkúhu xuta, kintehe ni nga kuayá, b'énda títjun ni xi kama ts'e ntíhi. Tunga najmi kamahá n'ekjáihin niu tsa najmi tjun kuayá xi kitsjá niu.

¹⁷At'ahá nístjin nga kuayá xuta xi b'a kits'ín chjíhi ra ni xu'bo, tunga tsa tijná tik'un sa, najmi kjee chjíhi ra niu.

¹⁸Kó b'a ta kits'in Ntjaná. Jní ta y'éndakoho ni xi tjuun. B'a ts'in kama chjíhi ra kui niu.

¹⁹B'a kits'in Moise nk'ie nga kitsúyahá ngayjee xuta nga nkúku kjuatéxuma xi tjit'a xujun kjuatéxumoo. As'ai jakj'a jníhi ntí turu kó jníhi chutentsu. Ntánijua kits'intjijinkoho kó kitsungijin tsanka xi ni kó yá isopo. Kui xi kits'inchjén nga tsaténdzjojnúko kó ra jnú xujun kjuatéxumoo kó ta ngayjee xuta.

²⁰As'ai b'a kitsú Moise: "Kui jní xu'bj xi tít's'in nga chjíhi ra ni xi tít'éndakonuu Ntjaná."

²¹Kó Moise ta tsaténdzjojnúhu jnú nínku najyuntee kó ngayjee ni xi n'echjén yo nga n'etsjoho Ntjaná.

²²Xi nkú nga ts'in tjit'a kjuatéxumoo nga tu xi nku ni kama jehe nginkun Ntjaná, jníhi xi maha b'a ts'in. At'ahá tsa najmi ngjuái ndzjo jní, najmi tjin kjuan'endyjat'a.

B'i ts'in tís'ejña chji nga Jesu kits'ínkjas'en yjoho ngandaná

²³B'a ts'in tjihin nga kin'e je nginkun Ntjaná ni xu'bo. Kui niu xi b'éjña chubaya ni xi tjin ndjiojmi ján. Tunga máha ni xi tjin ndjiojmi ján, nku chje xi y'un nda sa nga xu'bo kamachjéhen nga kin'e je.

²⁴Cristo najmi ante xi y'un nkjún xi ntsja xuta kits'inndakoho jas'en, kó tsa nku xi b'a mama tjin xi nkú nga tjin xi kui kikjin. Ndjiojmi ján ní tsichu kó tijná nginkun Ntjaná nd'ái ngandaná.

²⁵Kó najmi jas'en ndjiojmi ján tsa tu xi nkjin niyá tsjáha chje yjoho, xi nkú ts'in fas'en já na'miu ante xi y'un nkjún nga xkj nú fas'enko jní xi najmi kui ts'e.

²⁶At'ahá tsa nkjin niyá jas'en Cristo yo, nkjin ra niyá k'ien kai, b'ahá ra nkúhu nga kamanda asuntee kó santaha nd'ái. Tunga nkúhu niyá tsakúchji yjoho nd'ái, nístjin fekuhu xi kich'aá nd'ái, kó kits'ínkjas'en yjoho xi nkúhu chje tu xi kits'in t'axíhin ngatitsun.

²⁷Xi nkú nga ts'in tijná nga ngayjee xuta tjihin nga nkúhu niyá kuayá kó askahan chésehe mí nihi xi kits'in,

²⁸kui nga b'a ta ts'in Cristo nkúhu niyá kitsjá yjoho xi nkúhu chje nga kikjéxín ngatitsun xuta. Kó nk'ie nga kj'uai niyá ni ma johó, najmi kj'uai tsa ngatitsun ts'inndyjat'a. Xuta xi tikuyá nihi kj'uai'á.

10

B'i ts'in tís'ejña chji nga nkúhu niyá kitsjá Jesu chje tu xi n'endyjat'aha ngatitsun

¹Kjuatéxumaha Moise tu 'ya y'éjña chubayahá ni nda xi kj'uai askahan. Najmi kui xi nda kikjün. Kui nga kjuatéxumoo ndahachí najmi maha ra ts'ihin nga kama xi tjihin nga kama xuta xi xkj nú f'aik'úhun Ntjaná nga ta kuihi chje tsjá.

²At'ahá tsa xuta xi chje tsjáha Ntjaná nkúhu niyá kama je kai, najmi b'a ta kuitsuhu kjuankjintak'uhun nga je tjehe kó najmi ta tsjáha chje.

³Tunga chje xi tsjá ní xkj nú, kui xi ts'ínkj'áitsjéhen nga tjihin ngatitsun.

4 At'aha jníhi turu ko jníhi chutentsu najmi maha kjaxín ngatitsuun.

5 Kui b'a maha, nk'ie nga j'aihi Cristo asuntee, b'j kitsú:

Najmi kin'e mjei chü xi n'ek'ien ko chje,

kui nga nku yjoninte kin'ek'ahani.

6 Najmi kama tsjohi chü xi s'etýje,

ko ta ndaha xi n'ek'ien nk'ie nga s'echjí ngatitsuun.

7 Kui nga b'a kixihinna: "Á an ei.

Ji Ntjana, jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi,

xi nkú ts'in tinchjanijmihana xujun éhin."

8 Títjun b'j kitsú nga kinchja: "Najmi kin'e mjei ko ta ndaha najmi kama tsjohi chü xi n'ek'ien ko chje ko chü xi s'etýje ko xi n'ek'ien nga s'echjí ngatitsuun." B'a kitsú ndaha tsa b'a títu kjuatéxumoo nga xuta tjihin nga tsjá ni xu'bo.

9 Askahan b'j ta kitsú sa: "Á an ei. Jáa tu xi ts'intjusuhunna ni xi mjehi." B'a ts'in kits'in t'axihin chje xi tjun kits'ínkjó tu xi y'éjñaha ni xi kitsú askahan.

10 Ko at'aha kits'intjusun Jesucristo ni xi mjehe Ntjana, kui nga tsichu ma jehená nginkun Ntjana nk'ie nga nkuhú nyá kits'ínkjas'en yjonintehe xi nkúhu chje.

11 Ngayjee já na miu xki nistjin ts'in xá xi kanéhe. Nkjin nyá tu nku kuihi xáha xi ts'in nga tsjá chje, chje xi ndahachí najmi maha kjaxín ngatitsun.

12 Tunga Jesucristo nkuhú nyá kitsjá chje. Kui xi kits'imndyjajnu ngatitsuhun xuta ko tu nkjéhi ni chjili ra. As'ai ngjik'ejñat'aha Ntjana.

13 Yo tjña nga tikuyá santa nkúhu nga k'uéntu Ntjana xi fi kontraha kinte tsuku.

14 Nkuhú chje kitsjá tu xi kamaha xuta xi kík'áts'e xi tjihin nga kama ko b'a k'uéntu sín.

15 Ko Espirituhu Ntjana b'éjña chjiná niu nga b'j tsu:

16 Nk'ie nga b'a kama, títu Ntjana,

kuihi ni xu'bj xi k'uendaka xuta xu'bo.

K'ueñájian kjuatéxumana kjuankjint'ak'uhun,

ko ta k'uet'á asun animaha.

17 Ko b'j ta kitsú:

Najmi ta ts'inkj'áitsjen sahana

ngatitsuhun ko ni ch'onk'uhun.

18 Ko má nga n'endyjat'a ngatitsun, najmi ta n'ek'ien saha chü nga s'echjí.

B'j ts'in tís'ejña chji nga tjihin nga kfinndjukaá ni xi tsjáná Jesu

19 Kui b'a maha nd'ai, já nts'e, nga't'aha ngabayaha Jesu najmi ta binchankjúhun raá yjoná nga kuitjás'eén ante xi 'yún nkjúun.

20 At'aha Jesu kikjex'ána nyá xi f'atikjá najyun xi tjenchja ante xi 'yún nkjúun, nku nyá tsetse xi tjña tik'un. Kui najyuu, kui xi tsuhu ra yjonintehe Jesu.

21 Ko kui xi nda na'mi k'akuná xi basehe ninkuhu Ntjana.

22 Kui nga ngayjehe animaná tjink'uhun raá Ntjana ko najmi tu jo jan katumaná nga s'ejinná Ntjana. At'aha ja kin'e je animaná. Najmi ta chuntí tjíyaha kjuankjintak'unná ko ja kin'e chunkoho ntánijua je yjonintena.

23 Ndjá tinchajían ni xi tichuyáá, at'aha b'a ts'in s'ejinná ko yaá nga ts'in Ntjana ni xi kitsú.

24 Tinchísjai nyáá xi nkú ts'in b'j ngjáhan kuísinkáá xinkjá tu xi s'e sahaná kjuatjo ko nga n'e saá ni xi nda.

25 Najmi tu b'ejñaá nga kama ñjakúkaá xinkjá, xi nkú incha ts'in k'ua. Tu sa ni b'j ngján tjen nga'yuhún xinkjá, ko 'yún b'a n'e saá at'aha týaa nga t'ibichú tiña nistjin nga k'uai Ndá Ntjana.

26 Tsa ja yaá én xi naxu tjin ko tu nku tinenáá ngatitsun, najmi ta tjin saha chje xi k'uai tu xi n'endyjat'aha ngatitsunná.

27 Nku tutuhú nkjúhun kjuá xi n'ená ndyjun nkiní chuyahaá ko nd'í xi tu xi 'yuhún xi ts'ínkjekoho Ntjana xi fi kontraha.

28 Nistjin nk'ie, xi najmi ts'intjusun kjuatéxumaha Moise, kui xi najmi ch'a ma nímaha nga n'ek'ien. B'a ma tsa jo ko tsa jan xi kuitsuya je xi kits'in.

29 Tsa b'a ts'in nkjún tjña kjuatéxumoo, ¿mí ni xi n'ehé xi t'ibasinne Ntjhi Ntjana? ¿Mí nihi xi n'ehé xi tu a nihi tímaha jni xi y'éndakoho Ntjana ni tsetse xi ts'in jehé xuta xi b'a tít's'ün? ¿Mí nihi xi kamaha xi ch'on tít'suhu Espiritu xi ts'imdzjo kjuandaha Ntjana? Yún tse kjuanjima xi ts'jinkjáihin xi b'a ts'ün.

30 Yaá nga b'j kitsú Ntjana: "Ahán xi k'uasje chjía, an xi tsjaha chjili." Ko b'j ta ts'in tjit'a ya: "Ntjana kuasehe mí nihi xi kits'in xuta xi ts'e."

31 jTu xi nkjúhun tjin nk'ie nga Ntjana xi tjña tik'uuñ ts'ínk'íechjí xi najmi benkjúhun!

32 N'ekj'áitsjohoon yjonuu nistjin nk'ie, nk'ie nga as'ai kamankjihinnuu én nda tsuhu Ntjana. Yún ndjá tsincho nga kin'e chükjuo kjuanjima xi kisakúnyu.

³³ Tjín nįstjįn nga ch'on kik'innųu kọ kin'e'unnųu nginkųn ngayjee xųtą nantįo, kọ kj'ai nįstjįn ngáha tą kamakọo xųtą xinkųu xi b'a tą kamat'ain.

³⁴ Tą kama nįmanųu xųtą xi kjintuyá'yún kọ kin'ekjón nga kichju'ánųu ni xi tjįnųu. Tsjo kamanųu nga b'a kamat'on at'ahą yo nga ndjįojmi ján tjįňanųu ni xi 'yún nda sa xi najmi mahą fe.

³⁵ Tų nkú katuma 'yún tak'unnú Ntįaná, at'ahą tsa b'a n'oo, cháńka chjį xi n'ekjóhון.

³⁶ Tjįhin nga n'e chúkjuo ni xi tímát'on, tų xi kama n'ehenu ni xi mjehe Ntįaná kọ b'a ts'ín sákúhųnųu ni xi kitsúya títjun nga tsjá.

³⁷ At'ahą b'į ts'ín tjįt'a éhen Ntįaná:

Ndyja sa įchį nga kj'uaį xi tjįhin nga kj'uaį,
najmi tą k'uańdayahą rá.

³⁸ Xųtą xi ts'an xi ja naxų nginkán
k'úéjńa tik'un tų ngat'ahą nga s'ejihįn an.

Tunga tsa ngjuainjįhįstųn,
najmi tą sasįhinna kui xųto.

³⁹ Ná najmi xųtą xi finjįhįstųn nga tífi xi má nga ndyja. S'ejin níną kọ tįchuhųn anįmaná.

11

B'į ts'ín tís'ejńa chji ni xi 'mihį kọ nkú tsuhų rá nga s'ejinná Ntįaná

¹ Nk'ie nga s'ejinná Ntįaná, ya kixiá nga n'ekjáhįn ni xi tįchuyáhą kọ behę tak'aán nga kjuaxį ni xi najmi tíma chjįná.

² At'ahą kis'ejihįn xųtą xi kis'e nįstjįn nk'ie, kui nga nda ts'ín įncha kichubanįjmįyaha.

³ At'ahą s'ejinná Ntįaná, kui nga yahaná nga én xi tsitjuhu ts'a Ntįaná kits'innđakọho asuntee kọ mankjinná nga ni xi tųyá kin'endakọho ni xi najmi ma chjį.

⁴ At'ahą kis'ejihįn Abel Ntįaná, kui nga kitsjáhą rá Ntįaná chje xi 'yún nda sa nga xi kitsjá Cain. At'ahą kis'ejihįn, kui nga Ntįaná b'a kitsúhu nga kui xi nku ndą xi naxų kọ kits'inkjáhįn chjehę. Kọ ndaha tsa ja k'ien Abel, tųnga tįbakú chųbayaháną xi nkú ts'ín kis'ejihįn.

⁵ At'ahą kis'ejihįn Enoc Ntįaná, kui nga Ntįaná ngjiko tik'uhųn rá ndjįojmi ján kọ najmi k'ien. Najmi tą kisakúhu, at'ahą Ntįaná jakj'ájihįnséhen. Kọ kintehe ni nga kichjubé, nda ts'ín kichubanįjmįyaha nga kits'ín ni xi kisasįhįn Ntįaná.

⁶ Tsa najmi s'ejihįn xųtą Ntįaná, najmi tjįn xi nkú ts'ín sasįhįn rá Ntįaná xųtą xu'bo. At'ahą xi mjehe kj'uaįk'un tįňaha Ntįaná, tjįhin nga s'ejihįn nga tįňa Ntįaná kọ nga Ntįaná tsjáhą ni xi nda xųtą xi bangisjaihį.

⁷ At'ahą kis'ejihįn Noe Ntįaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga Ntįaná kitsúya títjuhųn rá ni xi najmi kjee ma chjį kọ kits'innđa tsutsu cháńkọo nga kits'ink'anki xųtą xi ts'e. B'a ts'ín kis'ejįnanehe rá xųtą nga kfe, kọ kisakúhu Noe nga naxų kama nginkųn Ntįaná at'ahą kis'ejihįn.

⁸ At'ahą kis'ejihįn Abraham Ntįaná, kui nga kint'é'éhen nk'ie nga kichubahą nga ngjuai nanki xi ts'įnkjáhįn askahan, ndaha tsa najmi be sisin má nga ngjį nga tsutju.

⁹ At'ahą kis'ejihįn, kui nga y'ejńaha nanki xi kitsúya títjuhųn rá Ntįaná nga tsjáhą, ndaha tsa y'ejńa xi nkúhu nku ndą xi xin nibáha. Ni'ya najyunte y'ejńayakọ Isaac kọ Jacob, xi askahan tą ts'įnkjáhįn ni xi kitsúya títjuhųn Ntįaná.

¹⁰ B'a kits'ín Abraham at'ahą ja tįňajin kjuankjintak'uhųn nga nanki xi najmi ndyja k'úéjńa, xi Ntįaná k'uéńda kọ ts'įnnđa.

¹¹ Kọ at'ahą kis'ejihįn Abraham Ntįaná, kui nga kik'aihį rá nga'yún nga kamaha ná'mi, ndaha tsa ja chá nkjún kọ ntį Sara, at'ahą kis'ejihįn nga Ntįaná ts'įntjusun ni xi kitsúya títjuhųn.

¹² Kui nga nku ndą xi najmi tą tjįhįn rá nga'yún yjonintehe, kui xi kis'ehe ntje xi b'a ts'ín nkjįn tsichu ma xi nkúhu nińu xi tjįn nk'a ján kọ xi nkúhu tsumi xi tjįn andai ntáchak'ųn, kui xi najmi mahą s'exkį.

¹³ Ngayjee xųtą xu'bjįncha k'ien nga najmi kits'inkjáhįn ni xi kitsúya títjuhųn Ntįaná nga tsjáhą. Tunga įncha kis'ejihįn rá kọ kama chųbayahą nių, kọ b'a įncha kitsú anįmahą nga kui xi xin įncha nibáha kọ nga tų tjįmasúhųn asuntee.

¹⁴ Xi b'a įncha tsu, kui xi bakúchji nga nanki xi ts'e tįncha bangisjai.

¹⁵ At'ahą tsa tų nku kama bahą rá má nga įncha nibaha, kik'óya rá ngáha kai.

¹⁶ Tunga kama mjehe rá nku ante xi 'yún nda sa, kui xi tįňa ndjįojmi ján. Kui nga najmi ma subahą rá Ntįaná nga ya nga kui xi Ntįahą xųtą xu'bo, at'ahą Ntįaná ja y'éndahą nku nanki.

¹⁷ At'aha kis'ejihin Abraham Ntjaná, kui nga kitsjáha Isaac xi nkúhu tsa chje nk'ie nga kikjut'ayák'uhun Ntjaná. Kama k'un nga xi nkúhu nku chje tsjá ntí nku tutuhu, ndaha tsa ntúy kinchjajin Ntjaná

¹⁸ nga b'j kitsúhu: "Isaac y'aha ra ntje xi s'ehi."

¹⁹ B'a kitsú Abraham nga Ntjaná tjihin nga'yún xi má nga ts'ink'áiya ngáha ra xuta ngabayoo. Kui nga kisakú ngáha ra ntihí xi nkúhu tsa j'áiya ngáha ra.

²⁰ At'aha kis'ejihin Isaac Ntjaná, kui nga nda kinchjanehe Jacob ko Esau nginkun Ntjaná nga kitsúyaha ni xi kama askahan.

²¹ At'aha kis'ejihin Jacob Ntjaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, nda kinchjane nginkun Ntjaná nga nkúnkú ntihí Kuse. Kits'intsjoho Ntjaná nga y'a'yúhún ko ya yánisehe nga tsisintjen.

²² At'aha kis'ejihin Kuse Ntjaná, kui nga kintehe ni nga kuayáha, kitsúya títjun nga kuichú nístjin nga kuitju xuta Israel ante Egipto ko kitsúya xi nkú n'ehé nintaha.

²³ At'aha kis'ejihin xi cháha Moise Ntjaná, kui nga kingjáña 'maha ntúy jan sá tjihin nk'ie nga kitsin, at'aha incha kikie nga tsjo tjin ntúy ko najmi kitsankjún kjuatéxuma xi kitsjá nda rejhi Egipto.

²⁴ At'aha kis'ejihin Moise Ntjaná, kui nga najmi kits'in yuhu nga ntihí takjihin nda faraon k'úhín ra nga ja kama chá.

²⁵ Kama mje níhi nga ta sakút'aha kjua'un xi tibehe xutaha Ntjaná ko najmi nga ts'intsjojin kutju kjuatsjo xi tsjá ngatitsuun.

²⁶ Kits'innkjink'un nga 'yún chíhí saha ra kjuanima xi sakúhu nga kjuanchiná xi tjin ante Egipto, at'aha kikuyaha chíhí xi ts'innkjáihín askahan. Ta kuihi kjuanima xi akahan sakúhu xi ts'jin nibá Ntjaná ngajoho.

²⁷ Ko at'aha kis'ejihin Ntjaná, kui nga tsitjuhu ante Egipto ko najmi kitsankjún kjuakjahan nda rej. Najmi kits'inkjehe k'un, at'aha b'a kama xi kikie Ntjaná xi najmi ma chíhí kamaha.

²⁸ Ko at'aha ya kis'ejihin Ntjaná, kui nga ts'asjehe S'í Pascua ko kitsjákuja nga jni n'ek'ikoho ankjuaha ni'yaha xuta Israel, tu xi ntisje xi ts'inn'iehen ntí tjuhun xuta Egipto najmi ts'innkoho ntí tjuhun xuta Israel.

²⁹ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntjaná, kui nga j'atikjáha Ntáchak'un Niú xi nkúhu tsa nanki kixi. Tunga k'ienjinnthá há já jun Egipto nk'ie nga kama mjehe nga b'a ta incha ts'jin ko kui.

³⁰ At'aha kis'ejihin xuta Israel Ntjaná, kui nga tsixuntuho xjoho nanki Jerico askahan nga y'emandai xuta Israel yo yatu nístjin tjihin.

³¹ At'aha kis'ejihin naská Rahab Ntjaná, kui nga najmi k'iehen xi nkúhu xuta xi najmi kint'één, at'aha nda ts'in kits'innkjáihín já jun Israel xi tsichukase maña yo.

³² Ko mí nihi xi xín sa? Tse nkjún ngjuakona tsa kinchjanjímíyahana nda Gedeon, nda Barak, nda Sanson, nda Jefe, nda David, nda Samuel ko já profeta.

³³ At'aha kis'ejihin Ntjaná jó, kui nga tjin xi kits'in nganaha ra já rej, ko nga nda tsatéxumaha xuta xi ts'e, ko nga kits'innkjáihín ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha, ko nga kits'in nganaha xoo,

³⁴ ko nga kits'ink'ienya nd'í xi tu xí 'yúhún, ko nga tsitjunkihi yjoho nga kis'ehe kicha, ko nga kitsjá nga'yúhún yjoho ndaha tsa najmi ta chúkuaha ra, ko nga ndjá ts'asje yjoho nga kikján, ko nga tsanka tjennki já jun kontraha.

³⁵ Kis'e jminchjín xi kits'innkjáin tik'un ngáha ra xuta xinkjín xi ja k'ien. Ko tjin ngá xi un kikiehe nga k'ien, at'aha ante xi 'yún nda sa nga kj'uaíya ngáha ra mjehe. Kui nga najmi kits'in yuhu nga ts'ihín ni xi kik'ihín tu xi kama ndáhi ra kai.

³⁶ Ko ta tjin xi kichajnuha ko kis'ehe, ko santaha kis'e'yún ko kis'entuyá'yún.

³⁷ Ko tjin xi ndjjo kis'ehe, ko xi kicha'yá kitikjáha, ko xi kicha ndju kin'ek'ienkoho. Ko tjin xi y'emasún nga chubá kingjáha tjabaxihín chutsanka ko xi ts'e chutentsu. X'an y'entu, ko kitsjennki uncha, ko kin'e'uhun.

³⁸ Y'emasún nanki kixiu ko ajin asunntu tjenki. Y'entuyá tixa ngijoo ko tixa xi yja t'anankiu. Xuta xu'bj, kui xi 'yún nda kama nginkun Ntjaná. Asunntee najmi tjeheñ ra xuta xu'bj.

³⁹ Nda ts'in kichubanjímíyaha ngayjee xuta xu'bj at'aha kis'ejihin Ntjaná, tunga najmi nístjihín kisakúhu ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha.

⁴⁰ B'a kama at'aha kits'in kuantaná Ntjaná. Najmi kitsjá nga nkuhú kui xuta xu'bo kama xi tjihin nga kama. Kama mje níhi Ntjaná nga ta nja ta nja kamakaá xuta xu'bo xi tjihin nga kamaá.

12

B'í ts'in ts'ejña chíhí nga Ntjaná ts'ink'a niyá xi tjoho

¹ Kui b'a maha, kitsendáíhíná xutá xi bakú chubayaná xi nkú ts'in kis'ejihín Ntjaná. Kui nga t'entu t'axíhinná tú mí níhí ní xi ts'in'áiná kò ngatitsun xi mjehe k'ojennkiná, kò tjen nga'yúhuún yjoná nga kfin jahaná má t'ibankíáán.

² Nkuhú Jesu xi n'eshíín. Kui xi kik'atuts'íhín nga s'ejinná kò ts'in nga s'ejinná xi nkú ts'in tíhín nga s'ejinná. Kikie tújun kjuatsjo xi sakúhu kò kui nga kits'íhín nga'yún nga k'ient'á kruu kò najmi nkjún kama há ngat'ahá kjuasuba xi kisakúhu nga b'a ts'in k'ien. Kò askahan y'ejñat'ahá Ntjaná má nga batéxuma.

³ Chase chubayohoo Jesu xi 'yún nkjún kits'in chúkjuá nk'ie nga kitsújnu kitsút'ahá já ngatitsuún. Chase chubayohoo, tú xi najmi kfentahanúu kò kfehé rá tak'un.

⁴ Tíbxkjanoo ngatitsuún, tunga najmi kjehe sakúnuu ngabaya nga b'a t'n'o.

⁵ Kò ja kin'echayo én xi tsjániyanúu, xi títuya nga jun xi ntíhi Ntjaná. At'ahá b'j ts'in tíjt'a: Ji ntína, najmi tú tohón mahi éhen Ntjaná xi ts'ínk'a níyáhi, kò najmi tú n'ekjehi tak'uín nk'ie nga ndjá kuínchjakóhi.

⁶ At'ahá Ntjaná ts'ínk'a níyáhi xi tjohe, kò bjáha ngatentee xi bichú ma ntíhi.

⁷ N'echúkjuo nk'ie nga ts'ínk'a níyanúu Ntjaná, at'ahá Ntjaná tít'sínk'ónúu xi nkúhu ntíhi. Ngatentee xi t'í'mi ná'mi ts'ínk'a níyá ntíhi.

⁸ Tunga tsa najmi ts'ínk'a níyanúu Ntjaná xi nkú ts'in ts'ínk'a níyá ngayjee ntíhi, tú a ntínú ma, najmi ntí kikjihín jun.

⁹ Nk'ie nga ndyaná, ná'miná xi tjin éj asunntej ts'ínk'a níyaná kò yankjáán. ¿Nkú ts'in najmi 'yún kuínú'yá'éhen ráá Ná'miná xi tíña ndjiojmi ján ma, tú xi sakúhuná nga kuínsuba t'ík'uhunná?

¹⁰ Najmi tú xí tsehé ts'ínk'a níyaná ná'miná. Ts'in xi nkú ts'in ma chubayahá. Tunga nk'ie nga Ntjaná ts'ínk'a níyaná, ngandaná b'a ts'in, tú xi b'a ts'in tá je kamahaná xi nkuhu kui.

¹¹ Kjuaxi nga najmi tsjo maná nk'ie nga tjin xi ts'ínk'a níyaná. Ma un níná. Tunga xi b'a ts'in 'bai níyáha, kui xi askahan b'ejñajin kjuajyu kò be xi nkú ts'in náxu fikó yjohó.

¹² Kui b'a maha, n'ehenu nga'yún. Tjen nga'yúhuun ruu yjonuu.

¹³ Niyá xi náxu tjen tankíno, tú xi kamandaha tsuku xi nímat'a kò najmi tá ts'ónki saha.

B'j ts'in tís'ejña chji nga najmi kfi t'axíhín Ntjaná

¹⁴ Tjínchísjo nga kas'ekonuu kjuajyu ngatentee xutá kò nga kjuaje tíntsubajiuun. At'ahá xi najmi tíñajin kjuaje, kui xi najmi skué Ntjaná.

¹⁵ Nda nda chasoo nga najmi tú kas'e ajinnúu nku xi najmi ts'ínk'áihín kjuandahá Ntjaná, tsa xi najmi nda s'eyahá kò as'ai tsjá kjuasti kò ts'ín nga ajihín nkjin xutá nguaitse ni xi najmi ndahá.

¹⁶ Najmi tú kas'e ajinnúu xi chubá kjuántukohó xinkjín kò tá ndaha xi najmi skuénkjún Ntjaná xi nkú kits'in Esau. Kui xi kama ntí tjun kò nga kui ts'ínk'áihín ni xi ts'e ná'mihí, tunga nkúhu nichine kikatéñaha ni xi kanéhe kai.

¹⁷ At'ahá yo xi nkú ts'in askahan kin'e t'axín, nk'ie nga kama mjehe nga ts'ínk'áihín nga nda kuínchjanehe ná'mihí kai. Ndahá tsa kikjintá nga tsangisjai níyá, tunga najmi tá kis'ehé rá nki ni xi kits'in.

¹⁸ Jun najmi b'a kamat'on xi nkú nga kamat'ain xutá Israel. Kui xi ngjik'úhuun nku asunntu tjennki xi tíña éj asunntej, xi kis'ejña ndzjen ndzjen nga kití, má nga kama nístjen nístjen kò kis'ejyún kò ntjo kama.

¹⁹ Kò kinu'yá tjio kò nku ntá xi kinchja. Xutá xi kint'é ntó tsanki nga najmi tá kuínchjako sahá rá,

²⁰ at'ahá najmi tsichukjuahá kjuatéxuma xi b'a títuú: “Santaha kò chü xi kuásin'ta tsuku asunntu tjennki tíhín nga ndjio s'ehé.”

²¹ Tú ni xí nkjúhún tjin ni xi kama chjiú nga santaha Moise: “Tib'atsé nkján”, kitsú.

²² Tunga máha jun, tsankink'úhuun asunntu Tjennki Sion, nanki xi ts'e Ntjaná xi tíña t'ík'uyun, nanki Jerusalen xi tíña ndjiojmi ján, má nga kama níjakú nkjin nkjún ntitsje xi tít'síntsoho Ntjaná,

²³ má nga kama níjakú xi tjun kama ntíhi Ntjaná, xi tíntut'a j'áihín ndjiojmi ján. Tsankink'úhuun Ntjaná xi kuasehe mí níhi xi kits'in ngayjee xutá, má nga tíntu anímahá xutá xi náxu kits'in, xi ja kama xi tíhín nga kama.

²⁴ Tsankink'úhuun Jesu xi kits'ínchjéhen Ntjaná nga y'enda tsetse nku ni. Kò tá tsankink'úhuun jní xi ksaténdzjoó, kui xi bakú chubayaná ni xi 'yún nda sa nga xi tsakú chubaya jníhi Abel nístjin nk'ie.

²⁵ Chuhunu yjonuu. Najmi tu n'e t'axiun xi tinchja. At'aha yaá nga najmi tsitjunki nistjin nk'ie xuta xi kits'in t'axin xi ndja kinchjakoho ej asuntej. Kui nga, znkú ts'in kuitjunkihihá ná tsa najmi n'eshiun xi tjiña ndjiojmi ján xi ndjá tinchjakóna nd'ái? Kui xi Ntjaná.

²⁶ Nistjin nk'ie ntaha Ntjaná kits'ink'atsé t'anankiu, tunga nd'ái títisuya títjun ni xi ts'jin nga b'i títis: "Nku niyá ts'ink'atsé sa t'anankiu kó santaha nk'a ján."

²⁷ Nk'ie nga "nku niyá sa" títis, kui xi tsuhu rá nga chjúxin ni xi kin'endoo, ni xi maha f'ajniyá, tu xi b'a ts'in s'entuhu ni xi najmi maha rá f'ajniyáha.

²⁸ Najmi ma f'ajniyá má batéxuma Ntjaná, kó kui xi n'ekjáihiin. Kui nga tjehe raá máb'achjih Ntjaná kó n'etsjohó xi nkú ts'in sasihin nga 'yún chankjáán.

²⁹ At'aha Ntjaná, kui xi nkú joyaha nku nd'í xi ts'inkjeyje tu mí nihí ni.

13

B'i ts'in tís'ejña chji xi nkú ts'in kuintsubaá

¹ Tehente b'i ngján n'etjò xinkju, at'aha nkúhú maha Na'minuu.

² Najmi tu n'echayo nga nda ts'in n'ekjóhooon xi k'uaáisenuu ni'yanuu, at'aha tjin xi kits'inkjáihin ntítse ni'yaha nga najmi be tsa ntítse xi j'aisehe.

³ Tjantaha ruu yjonuu xi kjintuyá'yún, xi nkúhu tsa kó tá jun kisuntuyá'yúnkoo. Kó tá tjantaha ruu yjonuu xi kjuanimá tí'ajin xi nkúhu tsa kó tá jun b'a tímat'on.

⁴ Ngatento chankjún kjuabixooon, chankjún xi tintsúbakoo, at'aha Ntjaná ts'ínkokjuá xi tjin xi kjúájñako nga najmi kjee bixan kó xi k'uat'aha xinkjin.

⁵ Najmi tu toon n'e mjo. Katumahanuu ni xi tjinuu. At'aha b'i kitsú Ntjaná: "Ndahachí najmi k'uejñáha kó tá ndaha najmi ts'in nga maha."

⁶ Kui nga ma k'aán nga b'a bixihinná:

Ntjaná basinkona,

najmi tjin ni xi kjuinchánkjúnna.

¿Mí nihí xi kama ts'jinna xuta?

⁷ N'ekj'áitsjohooon yjonuu já k'aku xi kis'enuu, xi kitsúyanuu éheh Ntjaná. N'enkjintak'un xi nkú ts'in y'entu kó xi nkú ts'in jet'a nistjihin, kó b'a ts'in tá n'e s'ejiun Ntjaná xi nkú ts'in kis'ejihin Ntjaná.

⁸ B'a ts'in tjíyaha Jesucristo nk'ie xi nkú ts'in tjíyaha nd'ái, kó tu nkú b'ahá ts'in s'eyaha.

⁹ Najmi tu 'bainto tsa tjin xi k'uanachanuu nga kuakúyanuu kj'ai kj'ai ni. Nda tjin nga sakú nga'yuhun animaná ajin kjuandaha Ntjaná, najmi ajihin kjuatéxuma xi tsjá xuta xi b'a tsu nga nichinee sakújinná nga'yún. Ndahachí najmi basinkóna kui nij.

¹⁰ Nginkun Ntjaná tjiñaná nku nahan chje. Yaá nga tjiña nkjúhun já na'mi xi ts'inxát'aha ninku najyuntee nga kjine chje xi s'ejñasun nahan chjená.

¹¹ Tjiña nga ndá na'mi títjun fas'enko jnihí chu ante xi 'yún nkjúhun ninku najyuntee nga tsjá chje tu xi n'endyat'aha rá ngatitsuhun xuta, tunga najmi máhá tjintu xuta s'eti yjonintehe chu. Natsin ni s'eti.

¹² Kui nga un kikiéhe rá Jesu natsin nantjo, tu xi jnihí kits'in jekoho xuta.

¹³ Kui nga tjihinsehe raá Jesu natsihin nantjo kó kasakúná kjuasuba xi tá kisakúhu.

¹⁴ At'aha najmi tjiñná ej nku nanki xi tjiña sín. Nanki xi s'ejña ní askahan tjenkiá.

¹⁵ Kui nga tehente n'etsjohó raá Jesucristo, a jáhá Ntjaná t'n'etsjohoo nga b'a t'n'eé. Kui xi chjená. Katitju tsu'baá nga Jesu xi Ntíhi Ntjaná.

¹⁶ Kó najmi tu n'echayo nga n'oo ni xi nda kó nga b'i ngján túsinkoo xinkju, at'aha tá sasihin Ntjaná chje xu'bj.

¹⁷ Tjinú'yá'óhooon já k'akunuu kó chankjún, at'aha kui xi basehe nga n'oo ni xi tjihin nga n'oo, kó tjihin nga ts'ínkjas'ehen kuenta Ntjaná. B'a n'oo tu xi tsjo k'úéhe rá nga ts'ihin xaha kó najmi áí kamaha xóo, at'aha tá ngandanuu tsa najmi áí kamaha xaha.

¹⁸ Nk'ie nga chubakoo Ntjaná, chubantjáihi. Ndahá tjíya kjuankjintak'unni nga t'n'ej xáni kó mjenj nga tu nkú ndahá n'ej.

¹⁹ Chubantjáihi nginkun Ntjaná nku kjuanda, tu xi tsjánte xatihina Ntjaná nga kfínsenuu.

Nda xi kits'innda xujuin b'i ts'in títis'inkjet'a

²⁰ Ntjaná xi tsjáná kjuajyu, kui xi kits'ink'áíya ngáha rá ngabayoo Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Nda bastu chánkaha chutsankó, at'aha jni xi ts'e y'éndakoho Ntjaná ni xi najmi maha fe.

²¹ Ntjaná katsjánuu ngayjee ni xi nda xi machjénnuu, tu xi kama n'etjusuhunni ni xi mjehe. Jesucristo kats'inchjén nga katuma ajinná ni xi sasihin. N'ekie yjoná nga tjihin kjuachánka Jesucristo santaha tu nkjéhé ni. B'a katuma.

²² Jun já nts'e, tibankinuu nga nda n'ekjóhooon én xi tib'et'ánuu ej nga títisjaniyánuu, at'aha najmi 'yún tse ni xi kuakiet'á.

²³ Mjena nga choo nga ja tsitju'a nɔ́bayóo nda nts'eé Timoteo. Tsa kj'uaíse xatína, kfínka ko kui nk'ie nga kfínsenuu.

²⁴ Tífaniñaha ngayjee já k'akunuu ko ngayjee xi kik'áts'ehé Ntjáná. Xuṭa ante Italia ta tífaniñanuu.

²⁵ Ngatentoo kas'enuu kjuandaha Ntjáná.

Xujun xi kits'ínttu Santiago

B'i ts'ín kíkjaníñahá Santiago xutá nínku

¹ An Santiago, an ndá musú síhín Ntjáná kó Nda Ntjáná Jesucristo, títs'ínkínúu xujún jun xi y'ahanúu ntje te jo xi tsitjújihín rá ntje cháná Israel. Jun xi kindzjoyo asuntee. Tífaniñanúu.

B'i ts'ín tsakúya Santiago mí nihi xi basinkoná nga ndjá s'ejinná Ntjáná

² Jun já nts'e, tsjo nkjún katumanúu nk'ie nga nkjin tikjá ni kuitjájium nga nibanenuu.

³ At'ahá ja yo nga nk'ie nga nibanenuu ni xi kuitjájium kó nda bitjunkiú at'ahá ndjá s'ejinnúu Ntjáná, b'a ts'ín sakúhunuú nga kama n'e chúkjuo tu mí nihi ni xi kamat'on.

⁴ Tjehennto nga nk'ie nga t'n'e chúkjuo, kjuachúkjuá xi tjinnúu kats'índjúú xá xi ts'e ajin animanúu. Kui xi ngjuáikonúu nga kamo xi tjihin nga kamo kó s'eyanúu xi nkú ts'ín tjihin nga s'eyanúu, kó najmi chumi nihi xi ndyjat'anúu.

⁵ Tsa tjín ajinnúu xi ndyjat'ahá nga nanka ts'ínkink'un, katankihí Ntjáná kó Ntjáná tsjáha. At'ahá kui ngayjehe k'un tsjáha xutá kó najmi b'éch'ohó yjohó nga b'a ts'ín.

⁶ Tunga xi kuankihí Ntjáná tjihin nga s'ejihín kó najmi tú jo jan katumaha. At'ahá xi jo jan maha, kui xi nkú joyaha t'éhen ntáchak'uun, kui xi tú má fikohó rá ntjo.

⁷ Xi b'a ts'ín tjíyahá najmi tú kakuyá nga Ntjáná tsjáha tsa mí nihi.

⁸ At'ahá jo jan tjíyahá kó najmi ts'índjúú ni xi ts'ín.

B'i ts'ín kitsúya Santiago nkú tjihin rá ngat'a ts'e xi x'an kó xi nchiná

⁹ Nda nts'eé xi x'an, kui xi tsjo katumaha, at'ahá nk'a tjeñ nginkun Ntjáná.

¹⁰ Kó tsjo katumaha xi t'í'mi ndanchiná, at'ahá x'an nginkun Ntjáná. At'ahá xi nchiná, kui xi ndyja xi nkú joyaha naxú xi tjín ajin jñóo.

¹¹ Nk'ie nga bitju ts'íu kó 'yún sje ma nubóo, ts'ínxi jñóo kó jne naxúhu kó ndyjajihínsén kjuatsjotjihín. B'a tá ts'índyja xi t'í'mi ndanchiná ajihín xá xi títs'ín.

B'i ts'ín tsakúya Santiago ngat'a ts'e ni xi bitjáián

¹² Á b'a nda tjihin ts'e xi títs'ín chúkjuaha ni xi t'nibán'ehé, at'ahá kui niú t'ib'éjña chji yáha kui kó nk'ie nga nda kuitjuko kui niú, ts'ínkjáihín nga k'úéjña tik'un. Kui chjju xi kitsúya títjun Ntjáná nga tsjáha xutá xi tjohó Ntjáná.

¹³ Nk'ie nga tjín xi t'nibánehe nga ts'ín ni xi najmi nda, najmi tú kats'ínkink'un tsa Ntjáná xi títs'ín n'ibánehe kui niú. At'ahá Ntjáná najmi nchjahá nga ts'ín ni xi najmi nda, kó tá ndaha najmi ts'ín n'ibánehe xutá nku ni xi nchjahá tu xi ts'íihin ni xi najmi nda.

¹⁴ Na xi nchja níhí anímaha xutá, kui xi b'anachahá kó kje'yúhún tu xi ts'íihin ni xi najmi nda.

¹⁵ As'ai tú nku fásihín rá ni xi nchjahá anímaha kó yo tsihin ngatitsuun. Kó nk'ie nga ja sá ngatitsuun, yo n'ibáha rá ngabayoo.

¹⁶ Jun já nts'ena, najmi tú ch'anachohó yjonúu.

¹⁷ Ngayjee ni xi 'yún nda xi 'bainá, kui nihi xi 'yún nda kó ndjiojmi jáñ n'ibáha rá. Kui xi tsjáná Na'miná xi kits'índda ngayjee ni xi bat'ai nk'a jáñ, xi najmi b'ontjaiya kó tá ndaha najmi f'ajniyá xi nkúhu nku nk'íén.

¹⁸ Kama mjehe nga kits'ín maná ntíhí. Éñ xi bakúyaná ni xi naxú tjín, kui xi kits'ínchjén nga kits'ínsinná, tú xi kuichu mahaná xi nkú joyaha tu xi tjun chjúsítjen ajihín ngayjee ni xi kits'índda.

B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú ts'ín chúhuun njáá kó xi nkú ts'ín tjihin nga n'etjusaán éhen Ntjáná

¹⁹ N'ekj'áitsjon ni xu'bj, já nts'ena. Tintsúbá ndo nga tasinñju, chúyakoo nga chúbo kó 'ni katuma kjannúu.

²⁰ At'ahá kjuakjoon najmi basinkoná nga naxú n'eé nginkun Ntjáná.

²¹ Kui b'a maha, t'entuhunu ngayjee ni xi si kó ni ch'onk'un xi tjín nkjún. N'esje n'ímakjuo yjonúu nga n'ekjóhooon éñ xi kis'entjejin animanúu. Kui xi tjihin nga'yún nga ts'ínk'ankinúu.

²² Tunga n'etjusunnú één. At'ahá tsa tú nku kuásinñjuhú rúu kó najmi n'etjusun, yjonúu t'ich'anachó.

²³ Xi tú basinñjuhú rá één kó najmi ts'íntjusun, kui xi xi nkú joyaha xutá xi baseya nku chutsín nga basehe sénnistjihín,

²⁴ as'ai fi kó kutjuhú chayahá ni xi kuakie.

²⁵ Tunga máha xutá xi base sisihín kjuat'exuma xi naxú tjín, kjuat'exuma xi ts'ín ndáiná, kó xi tú nku b'ejñajihín kui kjuat'exumoo, xi najmi ts'ínchaya ni xi basinñjuhú nga tú sahá ts'íntjusun ni xi títsu kjuat'exumoo, kui xutáha xi Ntjáná ts'ín nga nda kamat'ain ajihín ni xi t'íncha ts'ín.

²⁶ Tsa tjin xi b'a mahā nga nda ts'in nginkun Ntjaná, tunga tsa tu sa najmi mahá ngāhā b'éch'ohō ts'a xi nkú nga ts'in nchja, kui xi b'anachahā yjohō kō najmi chumi ni chjihī rā xi nkú ts'in benkjún Ntjaná.

²⁷ Tungā nk'ie nga bisinkaá ntú xi ja k'ien xi cháhā kō jminchjin xi ja k'ien x'ihin nga un tibehe, kō nk'ie nga najmi n'esikaá yjoná ni ch'onk'un xi tjin asunntee, b'a ts'in je kō nda n'ee nginkun Ntjaná xi Nā'miná maha.

2

B'i ts'in tsakúya Santiago nga ngúsuhún n'ekáá xutá

¹ Jun já nts'ena, Ndā Ntjaná Jesucristo tjlhin kjuachánka kō kui xi s'ejinnū. Kui nga najmi tu ngabi n'ehenu ajihin xutá.

² K'úejñahā ráá tsa kjuas'ejinnū xi má nga ma ñjakúko xinkiu nku ndā xi tjiyaha stjink'un tsoonsine kō yja najyun tsjo tjin, kō tsa tā kjuas'en yo nku ndā x'an xi yja najyun chá.

³ Tsa nda n'ekjohoon ndā xi yja najyun tsjo tjiun nga: "Tinchin ante nda xu'bj" k'úihūun, kō tsa b'a k'úihūun ndā x'on: "Tisijnña ndjui yo ji" kō tsa: "Tinchintet'áni" k'úihūun,

⁴ tsa b'a n'oo, ¿a najmi ngabihí t'n'o? ¿A najmi ch'ohón ts'in ja t'n'enkjántak'un nga jun tichasohō yá xi nk'a tjen?

⁵ Jun já nts'ena, tasinñjú nga Ntjaná j'ajin xutá xi x'an xi tjin asunntej tu xi sakúhu rā kjuanchiná xi tjlhin xi s'ejinná kō tu xi ts'ínkjálhin rā nga Ntjaná kuatéxumahā. Kui ni xi kitsúya títjun Ntjaná nga tsjáha xi tjohō.

⁶ Tungā máha jun, xi najmi chumi ni chjihī rā n'e mo xutá x'an. ¿A najmi jánchinóhō xi b'anachānu nga ngandahā n'o ni xi n'o kō a najmi kuihí xi fiko kjuá yúnūun nginkun já jue nga batéjénenu?

⁷ ¿A najmi kuihí jōo xi najmi benkjún Jesucristo, kui xi ja ts'enūy?

⁸ Nda n'oo tsa n'etjusun kjuatéxuma xi xi yún nk'a tjen, xi nkú ts'in tjit'a xujun ehén Ntjaná: "N'etjói xutahí xi nkú nga ts'in tjohi yjohi."

⁹ Tungā tsa ngabi n'oo ajihin xutá, ngatitsun t'n'o kō kjuatéxumoo kuitsuyanū nga jé tjennū.

¹⁰ At'ahā tsa tjin xi ts'íntjusunye kjuatéxumoo, tunga tsa ndyjat'ahā rā nga ts'íntjusun nku ni xi tjit'a yo, kui xi jé tsjehen ngat'ahā ngayjē ni xi tjit'a kjuatéxumoo.

¹¹ At'ahā xi: "Najmi tu ch'at'aihí chjihin" kitsú, kui xi tā: "Najmi tu n'ek'iein" kitsú. Máha ji, ndaha tsa najmi ch'at'aihí chjihin kō tsa x'ihin, tunga tsa n'ek'ienní aníma, tsa b'a n'ei, jé tjehin nga tibiynéi kjuatéxumahā Ntjaná.

¹² Chubo kō n'oo xi nkúhu tsa kjuatéxuma xi ts'in ndainá n'ekokjuakohōnu.

¹³ At'ahā nistjin nga kuasehe Ntjaná mí nihi xi kits'in xutá, najmi kama nímahā xi najmi kama nímahā xutá xingisoo. Tungā xi kama nímahā xutá xingisoo, kui xi nda kuítju kui nistjun.

B'i ts'in tsakúya Santiago ni xi 'mihí nga s'ejinná

¹⁴ Jun já nts'ena, ¿mí xi chjihī rā tsa tjin xi títu nga s'ejihin Ntjaná tunga tu sa najmi tít's'intjusun ngá xi nkú ts'in s'ejihin? ¿A kamahá n'ek'anki tu ngat'ahā nga b'a ts'in s'ejihin?

¹⁵ K'úejñahā ráá tsa nku ndā nts'ee kō tsa nku nichjaá ndyjat'ahā najyun kō najmi tjlhin nichine.

¹⁶ Kō tsa tjin ajinnū xi: "Tankihin ndo, tich'okjó sisiun najyun kō chine sisiun", tsa kuitsuhū tunga najmi kuasinkohó nga tsjáha ni xi machjehén, ¿a najmi tu kjuandahá b'a kuitsú?

¹⁷ B'a tā ts'in tijnā ngat'a ts'e xi nkú ts'in s'ejinná. Tsa najmi t'n'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná, b'a tā joya xi nkúhu tsa ndaháchí najmi s'ejinná.

¹⁸ Kutsa tjlhin xi b'a kuitsú: "Ji xi s'ejihin Ntjaná kō an tít's'intjusan ni xi nda." Tungā takúchjihini nga s'ejihin Ntjaná nk'ie nga najmi t'n'etjusun xi nkú ts'in s'ejihin, kō an ni xi tít's'intjusan kuakuchjiko ra nga s'ejinna Ntjaná.

¹⁹ Ji xi s'ejihin nga nkuhú maha Ntjaná. Nda nkjún n'ei. Tungā jánindoghó b'a tā ts'in s'ejihin, kō b'atsénkjún.

²⁰ Najmi nda ts'in t'n'enkjántak'uin. ¿A mjehi chaj nga najmi basinkoná nga s'ejinná Ntjaná tsa najmi t'n'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná?

²¹ Ntje cháná Abraham naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'ahā ni xi kits'intjusun nk'ie nga kitsjá Isaac xi ntihí xi nkúhu chje asun nāchan chje.

²² Tiyai nga nkuhú tsichu ma xi nkú ts'in kis'ejihin Abraham kō xi nkú ts'in kits'intjusun ni xi kik'ihin. Xi nkú ts'in kis'ejihin, kui xi tsichu ma ndjuú nk'ie nga kits'intjusun ni xi kik'ihin. Kuihí ni xu'bj xi 'mihí nga s'ejinná.

²³ B'a ts'in tsitjusuhun ni xi tjt'a xujun ehen Ntjaná: "Kis'ejihin Abraham Ntjaná kō kui niu xi kits'ínchihī rā Ntjaná nga Abraham xi nku ndā xi naxu." Kō b'a kik'ihin Abraham nga kui xi ndā'amigohō Ntjaná.

²⁴ Tíyo nga naxu bichú ma xutā nginkun Ntjaná tu ngat'ahā ni xi ts'íntjusun kō najmi tu nku ngat'ahā nga s'ejihin Ntjaná.

²⁵ Kō b'a tā kamāt'ain nāškā Rahab. Naxu tsichu ma nginkun Ntjaná tu ngat'ahā ni xi kits'íntjusun, nk'ie nga nda ts'in kits'ínkjáihin já Israel xi tsichuse 'mahā nankihī kō kits'ánjyāhā nga xin kits'ínkji.

²⁶ Xi nkú ts'in najmi tǐjāa tǐk'un yjonintehe xutā nga ja bitju anjmaḥa, b'a tā ts'in najmi tǐjāa tǐk'un xi nkú ts'in s'ejinná Ntjaná tsa najmi tǐn'etjusaán xi nkú ts'in s'ejinná.

3

B'i ts'in tsakúya Santiago nkú k'uhun njaá

¹ Jun já nts'e, najmi tu nkjin xi kama já maestru kas'e ajinnūu, at'ahā yo nga jin xi já maestru ndyjun nkini 'yún ndjá chasehe ni xi tǐn'ej nga xutā xingisoo.

² At'ahā ngatenteé n'ee nkjin tǐkjá ni xi najmi b'a tǐjin. Tsa tǐjin xi najmi bitju ts'a ni xi najmi b'a tǐjin, kui xi ja tsichu ma xi tǐihin nga kama kō tā mahā b'éch'oyjehe yjohō tu mí nihī ní.

³ Nk'ie nga b'e'ahāá n'úts'a ndje tu xi kuǐnt'é'éhenná, ndaha tsa cháńka tunga nt'éhéná.

⁴ Tā chase chubayohōo yábarku. Ndaha tsa i kō ndaha tsa b'j ngǎn 'yún nibá ntjo xi kjenimanehe, tunga já xi ts'ínkōhō yōo fiko xi má nga mjehe, at'ahā yá ichí xi tǐen tuts'in yábarku xi bate ntōo tsǎnjyáakohō ra.

⁵ B'a tā tǐjin ngat'a ts'e njaá. Kui xi nku tǐkjá ichihī yjonintená, tunga mahá rā ts'in ni xi i. Chase chubayohōo xi nkú ts'in kutin ichí nd'í mahā b'éti nku jǐńchá cháńka.

⁶ Xi nkú joyaha nku nd'í njaá. Tu xǐ ch'onk'uhún. Yjonintená tǐjǎjin tunga ts'ínkatsúnjehéná. Ngak'jen b'é't'a nd'ihī njaá, kō kui xi b'é't'a nd'í xkǐ nǐstjin xi kich'aa.

⁷ Ngayje tǐkjá chu kjan xi tǐjin ma n'ent'é, nǐsee, ye, chu xi tǐjin ajin ntáchak'uun. Kui xi xutā ts'íntt'éhe.

⁸ Tunga ndahá nku najmi mahā ts'íntt'é njaá. Kui xi nku ni ch'onk'un xi najmi ma n'ek'íejǎa jyu. Xi nkúhu ye, kitseljǐhin rā xán xi ts'ínk'ienná.

⁹ Njaá n'echjéén nga n'etsjohō Ntja Nǎ'miná kō tā kuihi xi n'echjéén nga én xi najmi nda 'mihǐ xutā, xutā xi Ntjaná kits'ínnda nga kik'íeyahā xi nkúhu kui.

¹⁰ Tā kuihi tsu'baá bitjuhu én xi n'etsjokohō rāá Ntjaná, kō tā kuihi xi bitjuhu én xi najmi nda 'mihǐ xutā. Jun já nts'ena, najmi tǐihin nga b'a n'ee.

¹¹ ¿A mahá tā kuihi ntá tǐxā xi bitjuhu ntánjua xi sja?

¹² Jun já nts'ena, ¿a mahá tsǎ tu olibō nku yá higuera? ¿A mahá tsǎ tu higo nku n'ú tuntsjajé? B'a tā ts'in, tā ndaha najmi ma bitjuhu ntánjua xi nda nku ntá tǐxā má bitju ntánjua xi ntia.

B'i ts'in tsakúya Santiago kjuankjink'un xi nibáha rā Ntjaná

¹³ ¿Yá xi nanǎ ts'ínnkjin'un ajinnūu kō mankjǐhin ni xi tǐjin? Kixǐ katjiko yjohō kō kats'in ni xi nda nga njmakjua kat'asje yjohō, kō b'a ts'in katakúchjhi nga kjuaxǐ nga kui xi nanǎ ts'ínnkjin'un.

¹⁴ Tunga tsa kjuaxintak'un tǐjǎjin anjmanūu kō mjenu nk'a kuankǐhun xinkju, najmi tu tsjo katumanūu, at'ahā b'a ts'in tǐbiyunéhenu én xi naxu tǐjin ni xi bakúya.

¹⁵ Xi b'a ts'in ts'ínkjǐnk'un, najmi Ntjaná xi tǐbakúyahā xi nkú ts'in nanǎ ts'ínkjǐnk'un. Asuntee ní ts'e, kjuankjintak'uhun xutā nibáha rā, kō ndanindoo ts'e.

¹⁶ At'ahā xi má nga tǐjin kjuaxintak'un kō xi má nga nk'a filǐ xinkjin xutā, najmi nkúhu y'a xinkjin kō ngayje tǐkjá ni ch'onk'un ma.

¹⁷ Tunga xutā xi Ntjaná tsǎha nga nanǎ ts'ínnkjin'un, kuihi xu'bo xi je nginkun Ntjaná, tǐihin kjuajyu, nda tǐyahā, najmi sí, nǐma tǐyahā kō ni xi nda ts'in, najmi ngabi ts'in, kō naxu ts'in.

¹⁸ Xutā xi b'éntje kjuajyu, kjujyu sakúhu. Kui niǐ xi nga chjǐhi nga naxu ts'in xutā.

4

B'i ts'in tsakúya Santiago mí nihī xi ngakǎ tǐn'ee

¹ ¿Má nibáha rā kjuachán kō kjuasti xi s'e ajinnūu? ¿A najmi ngat'ahā ní ni xi fasihun nibáha rā? Kui niu xi kjánkonūu.

² Mjenu tsa mí nihī, tunga najmi sakúhūnu. N'ek'ion anjma kō ma xintak'un, tunga najmi mahá bichú tjennkiu ni xi mjenu. N'estikoo xinkju kō bixkjankoo. Najmi sakúnu ni xi mjenu at'ahā najmi Ntjaná binchuhū.

³ Kō nk'ie nga binchu, najmi n'ekjohoon at'ahā ngakǎ binchu. Ni tiya xi mjehenu n'etsjoiún, kui nihī xi binchu.

⁴ Jun xi najmi kixi yjankiu Ntjaná! ¿A najmi yanú nga xi tjohó asunntee, kui xi kontraḥa Ntjaná? Tu yáhá ni xi mjehe nga kama ndamiggho asunntee, kui xi nda kontraḥa Ntjaná títs'in ma yjohó.

⁵ Tjihin sin nga b'i ts'in tjit'a: "Espirituhú Ntjaná xi y'éñajinná, kui xi 'yún mje ts'atihu ñá."

⁶ Ntjaná tsjá saná kjuanda. Kui nga b'i títshu xujun éhen Ntjaná: "Ntjaná tsjáha kjuanda xi nímakjua kó fi kontraḥa xi ngak'un."

⁷ Kui nga nímakjua n'eshenu yjonuu nginkun Ntjaná. Tankín kontrohoo ndanindoo, kó kui xi ngjuai t'axinnuu.

⁸ Tankín'un tínohoo Ntjaná, kó Ntjaná nìbak'un tínanuu. Jun xi n'o ngatitsun, je tintsúboo. Jun xi jo jan tjiyanuu, n'oo nga katumaje anímanuu.

⁹ N'ekio yjonuu nga tjennuu nginkun Ntjaná. Tankínchj'aha ruu anímanuu nga ch'jú. Antehé nga chajnuu, tu sahá ch'jú. Antehé nga tsjo k'úénuu, tu sahá kat'e nusin nusinnuu.

¹⁰ N'e nímakjua yjonuu nginkun Ntjaná, kó kui xi kjanínk'anuu.

B'i ts'in tsakúya Santiago nkú ts'in chaséhe já nts'eé

¹¹ Jun já nts'e, najmi tu chubati'ón xinkju. Xi nchjatit'ain nda nts'e kó xi basehe tsa nda kó tsa najmi nda títs'in nda nts'e, kui xi tinchjatit'ain kjuatéxumaha Ntjaná kó b'a títshu nga najmi kixi tinchja kjuatéxumoo. Tsa b'a títshin nga najmi kixi tinchja kjuatéxumoo, najmi tínu'yá'éihin. Ji ní xi chubá tichasehé rj tsa nda kó tsa najmi nda títshu kjuatéxumoo.

¹² Nku tutuhú maha xi kitsjá kjuatéxumoo, kui xi basehe tsa nda kó tsa najmi nda ni xi ts'in xuta. Kui xi maha ts'ínk'anki xuta kó ts'in nga ndyja xuta. ¿Tunga yáha ji xi tichasehi tsa nda kó tsa najmi nda ni xi títs'in xuta xinkj?

B'i ts'in tsakúya Santiago nga aya ntsja Ntjaná kuintsúbayaá

¹³ Máha nd'ái jun xi b'a bixiún: "Nd'ái kó tsa ndyjunni kuankiaán nanki xu'bo. Tsa nku nú kamaná yo. Ch'atsee kó kuatenaá ni kó n'e nganasaán toon."

¹⁴ B'a bixiún, tunga najmi yanú ni xi kámat'on ndyjunni, tsa kuintsúba so. Jun xi nkú joyaha nintj xá xi kutju ma chji kó kutjuhú ndyjajihinsén.

¹⁵ Tu sa ní b'i tixiún: "Tsa mjehe Ntjaná, katsjáná nístjin kó chaséé ni xi n'eé."

¹⁶ Tunga nd'ái, nk'a tin'esjo yjonuu ajihin kjuangak'unnuu. Ngatentee xi b'a ts'in nk'a b'asje yjohó, kui xi najmi nda ni xi títs'in.

¹⁷ Xi be xi nkú ts'in ts'ín ni xi nda kó najmi b'a títshin, kui xi títs'in ngatitsun.

5

B'i ts'in tsakúya Santiago ni xi tjeheh ra xuta nchiná xi najmi naxu ts'ínko xuta musuhu

¹ Jun xi 'minuu xuta nchiná, ch'jú kó ch'jibo ngat'aha kjuanjima xi nìbanenuu.

² Ja tsatsun kjuanchinánuu. Ja jehé xubiú najyunnuu.

³ Ja katju tsján tionsinenuu kó toontabanuu, kó kui tsjion xi kjuakúchji nga ch'on kin'o kó ts'ínkje yjonintenuu xi nkú ts'in ts'ínkje nd'íu ni xi tjin. Jun xi tich'atjó kjuanchiná nístjin nd'ái xi nístjin xi fekuhu.

⁴ Chase maruu. Najmi y'echjihuu xuta musu xi kits'ínxájin jñánuu, kó toon xi najmi y'echjihuu tükintáya nga tífi kontraḥuu. Ni xi tükintáyaha já musu xi j'áya ntjenuu, kui xi ja tsichu nginkun Ntjaná xi tjihin nga'yún.

⁵ Ni xi nkjún tsjo ts'in tintsúboo ei asunntei kó najmi tìb'ech'óhoo yjonuu ngayjee ni xi mjenuu. Tin'e chánko yjonuu, tunga xi nkú joyahá ni turu jun, xi tin'e chánka tu xi n'ek'iehen.

⁶ B'a tsixiún nga tjihin jé xi najmi tjihin jé kó b'a ts'in kin'ek'iehennu. Najmi kamaḥa tsasinko yjohó.

B'i ts'in tsakúya Santiago xi nkú ts'in chuyaháá Ndá Ntjaná

⁷ Tunga máha jun, já nts'ena, n'e chúkua sahanu santa nkúhu nga kj'uai ngáha Ndá Ntjaná. Chase chubayohoo xuta xi ts'ínxájin jñáha, xi nkú ts'in kuyáha ntje xi nda xi tsjá t'anankiu. Kuyá k'uk'un santa nkúhu nga f'ai ts'i xi b'a nístjin chuts'ú.

⁸ B'a ta ts'in jun chuya k'un k'uhun nga ja ma kj'uaihi Ndá Ntjaná kó tjen nga'yúhuun anímanuu, at'aha ja tìbichú tíña kui nístjiun.

⁹ Jun já nts'e, najmi tu kjuasti binchajohoon xinkju, at'aha tsa b'a n'oo chaséhe kjuanuu. At'aha xi kuaséhe mí nihi xi ts'in xuta ja sjñasti ankjuo.

¹⁰ Jun já nts'ena, chase chubayohoo xi nkú ts'in un kíkíehé kó xi nkú ts'in kits'in chúkua já profeta xi ngajohó Ntjaná kinchja.

¹¹ "¡Á b'a nda tjihin tse!" B'a 'mihíi xi ts'in chúkua ni xi mat'ain. Ja kinu'yó xi nkú ts'in kits'in chúkua Job ni xi kamat'ain kó yo xi nkú kits'ínkoho Ntjaná askahan. At'aha 'yún tjihin kjuanjimatak'un Ntjaná kó ma nímaha xuta, kui nga b'a ts'ín.

B'i ts'in tsakúya Santiago xi nkú ma nga chubakaá Ntjaná

¹² Jun já nts'ena, kui ni xu'bi xi 'yún t'bankinu. Najmi tu nungjiun ndjiojmi ján ni xi kuixiún kō tã ndaha t'anankiu, kō tã ndaha najmi tu nungjiun tu mí nihi ni xi tjin. Tsa tichasjaiyanu, "johon" tixiún tsa b'a tjin, kō "najmi" tixiún tsa najmi b'a tjin. B'a n'oo tu xi najmi ts'innijehenu Ntjaná.

¹³ Tsa tijnajinnu xi un tibehe, kanchjako Ntjaná. Tsa tijná nku xi tsjo tjihin, kase tsjoho Ntjaná.

¹⁴ Tsa tijná nku xi kjiijná un, kanchjaha jácháha xuta ninku tu xi chubantjaihi nga incha kuinchjako jóo Ntjaná kō ngajoho Ndá Ntjaná kat'ojnuhú seti.

¹⁵ Kō nk'ie nga kuinchjako Ntjaná xi s'ejihin, kamanda xi kjiijná uun kō Ndá Ntjaná kjésintjehen. Kō tsa tjeheh ngatitsun xi kjiijná uun, kama ndyjat'aha.

¹⁶ Kui nga b'j ngján t'inyaha ruu xinkiu ngatitsun xi tjennu, kō b'j ngján chubantjo xinkiu nga chubako Ntjaná tu xi kama nkihinu. At'aha nk'ie nga ndjá nchjako Ntjaná xi naxu nginkun Ntjaná, 'yún tjihin nga'yún ni xi nchja.

¹⁷ Ndá profeta Eliá, ta xuta kama xi nkúhu fiá. Nk'ie nga kinchjako Ntjaná ndjá b'a kits'in. Kui chubō tsanki nga najmi tu k'ua ts'í, kō najmi kik'a ts'í asun t'anankiu jan nú masen.

¹⁸ Askahan tã kinchjako ngáha Ntjaná, kō kik'a ts'í kō kama chá ngáha ni asun t'anankiu.

¹⁹ Jun já nts'ena, tsa tjin ajinnu xi ngjuai t'axihin ni xi naxu tjin kō tsa as'ai tjin xi ts'in nga kui ndá xu'bo k'ooyak'un ngáha ni xi naxu tjin,

²⁰ tsa b'a kama, katumankjinnu nga tu yáhá ni xi ts'in nga k'uejña ngáha nku xutangatitsun niyá ch'onk'uhun, kui xi t'ib'asejihin ngabayoo kō t'its'in nga nkjin ngatitsun n'endyjat'a.

Xujun xi tjun kits'ínntu nda postru Pedro

B'i ts'in kikjaniháa Pedro xuta ninku

¹ An Pedro, an nda postruhu Jesucristo títs'inkjínnyu xujun jun xi j'ájinnnyu Ntjáná. Jun xi kindzjoyo ante Pontó nga tinimasún, kó ante Galaciá ya, ante Capadociá, ante Asiá kó ante Bitinjá.

² Kikie tíjunnnyu Ntjá Na'miná, kui nga j'ájihinnnyu kó Espirituhu kits'in jennyu, tu xi kúinú'yá'éhen rnyu Jesucristo kó tu xi tu ngat'aha jníhi Jesucristo kjuáts'eheennyu Ntjáná.

Kas'e nkjúnnyu kjuanda kó kjuajyu.

B'i ts'in tsakúya Pedro ni xi ná tjeheháa nga kujichú nístjin xi fekuu

³ Kan'etsjohó Ntjáná xi Ntjáha kó Na'mihí Nda Ntjáná Jesucristo. Ngat'aha kjuanjimatak'un chánkaha kits'intsin tsetse ngáhaná nk'ie nga kits'ínkj'áíya ngáha rá Jesucristo ajihín xuták'ien. Kui nga tichuyáhaná nga kúintsuba tik'aán kó ná

⁴ kó nga n'ekj'áíhín ni xi tsjáná, ni xi najmi maha batsun kó najmi ma chuntí kó najmi maha 'meya, ni xi tjítjohó ndjiojmi ján ngandanu.

⁵ Nga'yuhun Ntjáná tikunkohonnyu tu ngat'aha nga s'ejinnnyu. At'aha tjíndaha yjohó Ntjáná nga kuakúchji xi nkú ts'in ts'ínk'anki xuta xi ts'e nístjin xi fekuu.

⁶ Kui kjuaha nga kitsejéhinnnyu kjuatsjo, ndaha tsa chuba nístjin tjíhin nga n'e nibáhenyu nkjin tikjá ni xi kúitjájium.

⁷ Kui xi kuakúchji yáha jun nga kjuaxi. At'aha nga s'ejinnnyu, kui xi'yún chjí saha rá nga tsoinsine. Ndaha tsa maha batsun tsoinsine, tunga chasehé rá tu xi s'ejña chjiji tsa kui kjuaxi. Kó nk'ie nga s'ejña chji xi nkú ts'in s'ejin kjuaxinnyu, nda ts'in chubayanénnyu kó sakúnnyu kjuachánka kó nda k'úinnnyu nístjin nga k'jáikúchji yjohó Jesucristo.

⁸ Tjonnyu Jesucristo, ndaha tsa najmi yo nkú tjín. Kó ndaha tsa najmi tíyo nd'aj, tunga s'ejihinnnyu kó tjinnnyu kjuatsjo xi tjíhin kjuachánka, xi najmi yaá xi nkú ts'in bixíyaá.

⁹ Tjinnnyu kui níi at'aha tsakúnnyu nga tín'ek'ankinnyu, kui xi nibáha rá ngat'aha nga s'ejinnnyu.

¹⁰ Já profeta xi kis'e nístjin nk'ie, xi kitsúya tíjunnnyu kjuanda xi sakúnnyu, kui xi kits'ínknjink'un nga kama chubayahá xi nkú ts'in k'uankihi xuta, at'aha mjehe skué kui níi.

¹¹ Kama mjehe nga incha skué yá xutáha kó mí nístjihín xi y'éjña chji Espirituhu Cristo xi y'ejnájihín já profeta nga kitsúya tíjuhún kjuá'un xi tjíhin nga skué Cristo kó nga askahan s'e kjuachánka.

¹² Tunga Ntjáná tsakúchjiji já profeta xu'bo nga ni xi tíncha tsuya najmi kui kamats'e, nga ní ngandanu b'a kitsúhu. Kui niyu xi tá kitsúyanu já xi y'énjímínnyu én nda tsuhu Jesucristo. Nga'yuhun Espiritu xi kin'e nibáha ndjiojmi ján y'énjímínnyu. Kó tá ntítsjee mje nkjühun nga skué nkú tjíhin rá ni xu'bj.

B'i ts'in tsakúya Pedro nga tintsuba ndaa at'aha Ntjáná ja ts'ená

¹³ Kui b'a maha, chase sisihín rnyu xi nkú n'oo. Nda n'enkjíntak'un kó chúya k'un'uhun kjuanda xi k'jáitjájiumnyu Jesucristo nístjin nga kuakúchji yjohó.

¹⁴ B'a n'oo xi nkú ts'in ntí xi nt'é'én. Najmi tá n'ehenu xi nkú ts'in kinchjá anjimanu nístjin nk'ie, nk'ie nga najmi kjee yo Ntjáná.

¹⁵ Tsje katumo nginkun Ntjáná, xi nkú ts'in tsje xi j'ájinnnyu.

¹⁶ At'aha b'i ts'in tjít'a'éhen Ntjáná: "Tsje katumo, at'aha tsjená."

¹⁷ Xíhi "Na'mihí" bixíhún xi ngúsuहन basehé tsa nda kó tsa najmi nda ni xi ts'in nga nkúnkú xuta, kui nga kas'ennyu kjuabinkjuhún xi nkú ts'in kuanjínkoo yjonnyu nk'ie nga tinimasún so éj asunteej.

¹⁸ Yo nga kis'echjintjainnyu tu xi kama ndáihinnnyu nga chuba tintsubanú. B'a ts'in tintsuboo nk'ie at'aha kui níhi xi y'éjñanun tje chánnyu. Najmi tsoinsine kó tsa tsoontaba kin'echjén nga kis'echjintjainnyu, ni xi maha batsun.

¹⁹ Jníhi ní Cristo kin'echjén, kui xi'yún chjí. Xi nkúhu nku chutsánka kama Cristo, chutsánka xi najmi chumi níhi xi k'uhun kó xi najmi uhun.

²⁰ Kintehe ni nga kamanda asunteej kisénda tíjunnnyu ni xi ts'ín Cristo, kó nístjin feku xi kich'aa nd'aj j'aikúchji yjohó ngandanu.

²¹ Ngat'aha Cristo s'ejihinnnyu Ntjáná, kui xi kits'ínkj'áíya ngáha rá Cristo ngabayoo kó kitsjáha kjuachánka. Kui nga tín'e s'ejihinnnyu kó tíma'yún tak'uhunnu Ntjáná.

²² Nd'aj ní nga ja kamaje anjimanu at'aha kinu'yá'ohoon én xi naxu tjín kó nga tu xí ndahá ts'in tjíyanu nga n'etjó xuta ninku, kui nga ngayjee anjimanu n'etjohonu xinkju.

²³ At'aha ja kitsin tsetse ngáhanu. Najmi kitsiun xi nkú ts'in tsin xuta xi maha 'me. Ehen ní Ntjaná kits'intsin tsetse ngáhanuu. Kui xi fi ndju. Najmi kamaha kfe.

²⁴ At'aha b'i ts'in tjit'a xujun ehen Ntjaná:

Ngayjee xuta, xi nkú joyaha jná xi tjín.

Ko ngayjee kjuachánkaha xuta,

xi nkú joyaha naxúhu jñóo.

Xi jñóo ko jne naxúu,

²⁵ tunga ehen Ntjaná santaha tu nkjéhe ni nguai ndju.

Kui éen, kui én nda tsu xi ja kis'enjimi ajinnuu.

2

¹ Kui b'a maha, n'e t'axihinnu ngayje kjuach'onk'un, ngayje ni tsank'a, kjuajohonkjin, kjuaxintak'un ko ngayje tikjá kjuachubatit'ain.

² Katumo xi nkú joyaha ntínta xi mje nkjúhun ntáchiki. B'a ts'in katuma mjennuu én xi ndoo. Kui xi tsjá nga'yúhun kjuankjintak'unnuu, tu xi b'a ts'in saáhanu santaha nkúhu nga kjuáts'e sinnuu Ntjaná.

³ Xihj jáhá kichjut'o ngandaha Nda Ntjaná.

B'i ts'in tsakúya Pedro nga nku ndio k'aku kits'in ma Jesucristo nga y'éjña chubaya

⁴ Nibák'un tiñohoo Nda Ntjaná, kui xi nkú joyaha nku ndjio xi tjíña tik'un. Kikjaníya xuta ndjio xu'bo, tunga Ntjanáhá j'ájin ndjio ko nginkun Ntjaná 'yún chjihj rá.

⁵ Jun xi nkú joyaha ndjio xi tjíntu tik'un, xi kin'endakoho nku nínku xi najmi asuntee y'aha ra. Kin'e manuu já na'mi jehe Ntjaná xi tsjáha chje Jesucristo, chje xi nk'a ján tjehen rá. A Ntjanáhá tí'bohóo kui chje nga b'a tín'o, kui chje xi sasihj Ntjaná.

⁶ At'aha b'i ts'in tjit'a xujun ehen Ntjaná:

An k'uejñá nanki Sion nku ndjio k'aku,

xi j'ajián ko xi 'yún chji.

Ndaháchí najmi sakúhu kjuasuba

xuta xi s'ejlhj ndjio.

⁷ Ngat'a ts'ajun xi s'ejinnuu Nda Ntjaná, chjihj rá kui ndjio. Tunga xi najmi s'ejihj, bitjusun má nga b'i ts'in tjit'a xujun ehen Ntjaná:

Ndjio xi kikjaníya já chjinejxóo,

kui xi ja j'ai ma ndjio k'aku.

⁸ Ko b'i tá títu ya:

Tsichu ma nku ndjio xi ts'in saténki xuta,

nku naxi xi ts'inxuntuhj.

Saténki xuta xu'bo ngat'aha éen, at'aha najmi nt'é'éhen éen. B'a maha xuta xu'bo at'aha ja b'a ts'in tjíña nga b'a kamaha.

⁹ Tunga máha jun, jun xi xuta xi kichj'ajin, jun já na'mi xi ts'inxát'aha xi batéxumaha nk'a ján, tsjenj jun xi xuta naxinantáha Ntjaná, xuta xi ja tsichu ma ts'e Ntjaná. B'a kin'e manuu tu xi kuixinyahanu xi nkú ts'in chánka xi j'ajinnuu. At'aha Ntjaná j'ajinnuu nga kuitjujiun má jyuun ko nga kuitjás'enjiun má nga ts'in ndzjen kjuachánkaha.

¹⁰ Njstjin nk'ie, najmi xuta naxinantá kik'innuu, tunga nd'ai ja tsichumo xuta naxinantáha Ntjaná. Ko njstjin nk'ie najmi kichase nimanuu, tunga nd'ai ja tíchase nimanuu.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in tjihin nga kuankúkaá yjoná ajihj xuta xi tjín asuntej

¹¹ Tjona jun, já nts'e. Tibankinnuu nga t'ech'ohoo yjonuu xi nkú ts'in mjehe animanuu. At'aha kui ni, kui xi tífi kontrannu. Yo nga xin nankinnu ko tu tímimasúmm éi asuntej.

¹² Tu nku kixihj tankinkoo yjonuu ajihj xuta xi najmi be Ntjaná. B'a n'oo ndaha tsa b'a incha kuitsu nga najmi nda tín'o. Tunga incha skuehé ni nda xi n'oo ko ts'jintsjohó Ntjaná njstjin nga kuanki kuenta.

¹³ Ngat'aha nga Nda Ntjaná ts'ennuu, kui nga chankjúhunnu ngayjee já xi tjihj xá éi asuntej. B'a n'oo nginkun nda tíjun k'aku Romá

¹⁴ ko b'a n'oo nginkun já k'aku xi b'exá nda tíjun k'aku nga ts'innijéhe xi ch'on ts'in ko nga kjanínk'a xi nda ts'in.

¹⁵ At'aha mjehe Ntjaná nga n'oo ni xi nda. B'a ts'in k'uéchjahanu ts'a xuta xi najmi be Ntjaná ko najmi mankjihj ni xi ts'e.

¹⁶ Ndaínuu yjonuu nginkun Ntjaná, tunga najmi tu n'echjémmú kjuandaínuu tsa k'uaíntohoo yjonuu nga n'oo ni xi najmi nda. Tu sa ní tintsúbohó xi nkú ts'in b'entu xuta xi ts'inxát'aha Ntjaná.

¹⁷ Chankjún ngayjee xuta. N'etjé xi tá Ntíhi Ntjaná. Chankjún Ntjaná. Nuú'yá'ohoon nda tíjun k'aku Romá.

B'i ts'in títsubya Pedro ni xi t'ihin nga ts'in xutá musu xi kich'atse

¹⁸ Jun xutá musu xi kich'atsenuu, chankjún já ntianuu ko nuú'yá'óhoo, najmi tu suba xi nda t'iyahá ko xi ma nímahá jun xi b'a n'ekoo. B'a ní tá n'ekoo xi kjan ts'ínkonuu.

¹⁹ At'aha nda nginkun Ntíaná nga ts'in chúkjuá jámsu kjuá'un xi t'í'ajin, ndaha tsa najmi t'ihin nga k'ujajin niú kai, tunga ts'in chúkjuáhá at'aha já kitsjáha yjohó Ntíaná.

²⁰ Tungá tsa ch'on t'ín'o ko tsa as'ai t'ís'in'unnuu já ntianuu ko t'ín'echjúkjuo, ¿mí ni chánkaha xi t'ín'o ma? Tungá tsa nda t'ín'o ko as'ai t'ín'e chúkjuo kjuá'un xi t'íbitajíún, kuihi ni xu'bj xi nda nginkun Ntíaná.

²¹ J'ájinnuu Ntíaná nga n'oo ni xi nda ko nga n'e chúkjuo ni xi tu kjuandahá kuitjájiiun, xi nkú tá kits'in Cristo nga un kíkíehé ngandanuu. Y'éjña chubayanuu, tu xi b'a tá n'ehenu.

²² Najmi kits'in ngatitsun ko najmi kik'anacha.

²³ Nk'ie nga ch'on kik'ihín, najmi ch'on ts'in kits'ínk'óya. Nk'ie nga un kíkíehé, najmi b'a kitsú nga k'úasje chí ni xi t'ín'ehé. Tu sa ní aya ntsja Ntíaná y'éjñaya yjohó, at'aha kui xi kixi ts'in kjuá.

²⁴ Kui kikjin kik'anji ngatitsunná nga kis'te'a kruu. B'a kits'in tu xi kuayáha ráá ngatitsuun ko naxu n'ée nga kuintsubaá. Ko tu ngat'ahá nga kin'e'uhun Cristo, kui nga kin'enkihínuu.

²⁵ Nístjin nk'ie xi nkú joyaha chútsanká xi ngji t'axín kamo, tunga nd'ái já kik'óyak'un ngáhanu Ndá bastuu, kui xi kunnuu.

3

B'i ts'in títsubya Pedro xi nkú ts'in t'ihin nga k'úéntukó xinkjín xutá

¹ Ko jun xi t'í'minuu jminchjín, chankjún x'innuu. B'a ts'in ni xi n'ehenu ts'íihin nga s'ejihín Ntíaná x'innuu. Najmi ni xi chubo ts'ín nga s'ejihín x'innuu.

² Skue xi nkú ts'in naxu t'ibankinkoo yjonuu ko nga tiyankjún Ntíaná.

³ Najmi tu tsjo n'ek'íesunk'o yjonuu, tsa nihi xi nkjún ts'in k'úéndo ntsjanuu ko tsa nihi xi nkjún ts'in nguúát'o t'oonsine ko tsa najyun xi 'yún chí ndyjoó.

⁴ Tu sa ní ajin anjmanuu kas'e kjuatsotjín xi najmi mahá feya, kui xi tsuhú rá nga nda kas'eyanuu ko najmi stinta. Kui ni xu'bj xi 'yún chíhí rá nginkun Ntíaná.

⁵ Nístjin nk'ie b'a ts'in y'énda yjohó jminchjín je xi kis'e. Kui xi kama 'yún tak'un Ntíaná ko incha kikienkjún x'ihín.

⁶ Xi nkúhu Sara, kui xi kint'é'éhen Abraham ko “Chá Ntíaná” kitsúhu. Tsa ni xi nda n'ehenu ko najmi kuinkjún ni xi kámat'on, jun xi ntíhí Sara b'a.

⁷ Ko jun xi t'í'minuu jáx'in, n'enkjínk'un sisiun xi nkú ts'in kuintsubaáko chjuúnnuu. Chankjún at'ahá najmi ndjá t'iyahá xi nkúhu jun, ko at'ahá jun ko kui tá n'já n'ekjáiinkohoo kjuandahá Ntíaná nga kuintsubaá tik'un. B'a ts'in t'intsubaáko tu xi najmi chumi nihi xi k'úéchéjahá rá nga chubakoo Ntíaná.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in t'ihin nga kuintsubaá

⁸ Ko ni xi fekuhu, nda ts'in t'intsubaáko xinkju. B'i ngján chásé nímohoo ko n'etjó xinkju at'ahá nts'o mahanu. N'e'yún tak'un xinkju ko nímakjuá katumo.

⁹ Najmi tu n'es'echjiiú tsa ch'on t'ín'enuu ko najmi tu én ch'on tsu n'ek'óyo tsa ch'on t'í'minuu. Tu sa ní chubantjío nginkun Ntíaná xi nkú t'ís'innuu, at'ahá tu xi nda ts'ínk'ohonu Ntíaná, kui nga kichj'ajihínuu.

¹⁰ At'ahá b'j títsubya xujun éhen Ntíaná:

Xi mjehe ts'íintjo nístjin xi y'a,
ko mjehe nga tsjo ts'in k'juáha nístjin,
kui xi kat'éch'ohó njái én ch'on tsu,
ko najmi tu katitju ts'a én tsank'á.

¹¹ Kats'in t'axihín yjohó kjuach'onk'uun,
ko kats'in ni xi nda.

Katangisjai kjuajyu ko kat'ejñajin.

¹² At'ahá Ntíaná basehé xutá xi naxu ts'in,
ko nda basínjihu ni xi 'mihí nga chubako,
tungá fi kontrahá rá xi ch'on ts'in.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in s'eyaná tsa kjuanima kuitjájiián

¹³ ¿Yá xi ch'on ts'íinnuu tsa ngayjehe k'un n'oo ni xi nda?

¹⁴ Já b'a nda t'íihin ts'ajun tsa nk'ie nga t'ín'o ni xi naxu t'ín t'íbitajíiún kjuanima! Najmi tu binkjun xutá ko najmi tu nkjún manuu.

¹⁵ Tu sa ní chankjún Cristo ajin anjmanuu, at'ahá kui xi Ndá Ntíanuu maha. Ko t'intsubaá ndo nga kamanuu k'úinyohoo xi nguásajaiyanuu ngat'a ts'e kjuanda xi t'ichuyóhoo.

¹⁶ Tunga nĩmakjuahá n'eso yjonuu kò chankjún jóo nga b'a n'oo. Najmi tũ chumi ni chuba n'ek'anju yjonuu, tũ xi nk'ie nga chubayanéhenuu kjuasuba kasakúhu rá xi tĩnchjati'ainnuu ngat'ahá xi nkú ts'ín naxu tũbankĩnkoo yjonuu nga yjankiu Cristo.

¹⁷ Tsa ni xi kjuanimá tĩtibjajĩhinu, b'a katuma tsa Ntjaná b'a ts'ín mjehe. Tunga ngat'ahá ní nga nda tĩn'o b'a katumanuu, najmi ngat'ahá nga ch'on tĩn'o.

¹⁸ At'ahá kui nihi xi tã j'ajin Cristo. Nkuhú njyá k'ien tũ xi kits'inndyjajnuhu ngatitsuhun xuta. Xi naxu nginkun Ntjaná un kíkíehé ngandahá xi najmi naxu nginkun Ntjaná. B'a kamahá tũ xi ngikohoná nginkun Ntjaná. Kui xi ngat'a ts'e yjonintehe kin'ek'ien tunga ngat'a ts'ehé espiritũhu kin'ekj'áiyahá.

¹⁹ Kò espiritũ nk'ie nga ngjik'iénjĩmĩhi xi ja k'ien xi kjintuyá'yún,

²⁰ xi najmi kint'é'én nĩstjin nga y'ejña Noe nk'ie, kui nĩstjiun nga tsakúchji kjuatsentaha Ntjaná nga kikuyá tsa ngjuakj'áha rá animahá xuta nk'ie nga tĩts'innnda tsutsu chánkoo Noe. Jĩn mahá xuta xi kits'ink'ankĩhĩ ntóo nk'ie nga incha jas'en tsutsu chánkoo.

²¹ Ntós y'ejña chji tĩtjun xi nkú ts'ín kits'ink'ankĩnu ntánijũ nk'ie nga saténtáá. Tunga nk'ie nga saténtáná, n'ek'ankiná at'ahá j'áiyahá Jesucristo ngabayoo. Najmi saténtáá tsa tũ xi chjuxĩhin kjuachuntĩhi yjonintená. B'a ní n'ená tũ xi tĩbinchisjáiĩhĩn nga je s'eyahaná nginkun Ntjaná.

²² Nginji Jesucristo nk'a ján kò tĩñat'ahá Ntjaná. Nt'é'éhen ntĩtsjee, xi tĩn yahá xá kò xi batéxuma.

4

B'j ts'ín tĩtsuya Pedro ni xi k'úéch'oghó yjoná

¹ Tũ ngat'ahá nga un kíkíehé Cristo nga kik'a yjoninnte, kui nga tjeheñ ruu yjonuu nga tã kui niũ xi k'j'ujin. At'ahá xuta xi ja j'ajin kjuanimá, kui xi ja y'ejña ngatitsun.

² B'a incha kits'ín tũ xi nĩstjin xi k'ya saha najmi tã k'úéntũhu xi nkú ts'ín nchjahá animahá. K'úéntũ ní xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná.

³ Ja j'a xi nkú n'e tĩntsuboo nĩstjin nk'ie, nk'ie nga kin'o ni xi tsjohó xuta xi najmi be Ntjaná, kò kik'aintohoo yjonuu nga kin'o tũ mí nihi ní, kò kin'o ni xi nchjahá animanuu, kò kama ch'ju, kò kik'ohoo kjuatsjo animanuu, kò tũ nku kjuatsjohó kama mjenuu, kò kiyankjún ntĩa ch'onk'un xi ts'innnda xuta.

⁴ Xuta xu'bo najmi mankjĩhĩn á najmi tã n'ekohonu ni ch'onk'un xi tũ ni xĩ jahá kits'inkjas'ehen yjohó. Kui nga nd'aj ch'on ts'ín nchjayanéhenuu.

⁵ Tunga tĩhĩn ni nga ts'ĩnkjas'en kuenta nginkun Ntjaná. Kui xi ja tĩndahá yjohó nga kuasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xi tĩntũ tik'ũun kò xi ja k'ien.

⁶ Kui kjuahá nga tã kis'enjĩmĩhi rá xi ja k'ien én nda tsuhũ Ntjaná, tũ xi k'úéntũ tik'uhun espiritũhu xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná, ndaha tsa ja kichasehe xi nkú ts'ín y'entu asuntee.

B'j ts'ín tsakúya Pedro nga nda n'exákáá ni xi kitsjáná Ntjaná

⁷ Ja tĩbichú tĩña nĩstjin nga n'ekje ngayjee ni xi tĩn. Kui nga chasé sinsihĩn ruu ni xi n'oo kò najmi tũ n'ekj'áyo nga chubakoo Ntjaná.

⁸ Yún mjena nga n'etjó xinkju, at'ahá kjuatjoo nkjin nkjún ngatitsun ts'inndyajnu.

⁹ N'ekjohoon xinkju ni'yanuu kò tsjo kat'enũu nga b'a n'oo.

¹⁰ Xi nkú nga ts'ín xkũ kjuanda xi kin'ekjohoon nga nkúnkú, b'a ts'ín n'e chjónjihĩn xinkju kui niũ. Ngandahá xinkju katumachjén kjuandoo, at'ahá tĩhĩn nga nda n'e chjón nga nkúnkú kjuandahá Ntjaná xi kin'ekjas'ennũu.

¹¹ Tsa tĩn xi kuĩnchja, én xi tĩtsjáha Ntjaná kui xi kanchja. Tsa tĩn xi kuasinko xuta, katasinko xi nkú ts'ín tĩña nga'yún xi tĩtsjáha Ntjaná. B'a ts'ín ajĩhĩn ngayjee ni xi n'oo sakúhu rá kjuachánka Ntjaná. B'a kama at'ahá Jesucristo yjankiu. Kui xi kas'ehe kjuachánka kò nga'yún santaha tũ nkjéhe ní. B'a katuma.

B'j ts'ín tsakúya Pedro xi nkú ts'ín ndjá kuĩnchajián ni xi ts'e Ntjaná

¹² Tjona jun, já nts'e. Najmi tũ katuma nkjũnnũu ni xi tĩmat'on nga ndjá tĩchjut'ayák'unnũu, tsa b'a kamanuu tsa ni xi k'j'ái kui niũ.

¹³ Tũ sa ní tsjo kat'enũu nga tĩsakút'anuu kjua'un, kjua'un xi tã j'ajin Cristo, tũ xi 'yún tse katumaha kjuatsjonuu nĩstjin nga kama chji kjuachánkaha Cristo.

¹⁴ Tsa ch'on t'ĩminuu at'ahá Cristo yjankiu, já b'a nda tĩhĩn ts'ajun! At'ahá Espiritũhu Ntjaná tĩñajĩnnũu, Espiritũ xi tĩhĩn kjuachánka.

¹⁵ Tĩn xi un behe at'ahá animá ts'ink'ien, kò tsa ndyjé ts'ín, kò tsa ch'on ts'ín, kò tsa chuba tsungjĩhĩn yjohó kjuá xi tĩhĩn k'j'ái xutáha, tunga najmi b'ahá katuma ajĩnnũu.

¹⁶ Tunga tsa tĩn xi un tĩbehe at'ahá Cristo kits'inkjas'ehen yjohó, najmi tũ katuma subahá. Tũ sa ní kats'ĩntsjohó Ntjaná at'ahá Cristo tjenki.

¹⁷ Ja chuba nga kuatuts'ĩhĩn rá Ntjaná nga kuasehe mí nihi xi ts'ín xuta. Xuta xi ts'e k'j'ahá rá. Tsa ñá kuatuts'ĩnkohoná, ¿nkú sa ts'ĩhĩn xi najmi tĩts'ĩnkjáiĩhĩn én nda tsuhũ Ntjaná?

¹⁸ Tsa 'ni b'anki xi naxu ts'ín, *ɔ*á xi behe nkú k'úé ts'e xi najmi benkjún Ntjaná ko xi títs'ín ngatitsun?

¹⁹ Kui b'a maha, xi f'ajihin kjuanimá nk'ie nga Ntjaná títsjante, kats'ínkjas'en animaha aya ntsja xi kits'ímdaha, kui xi ma 'yún tak'aán, ko tu nkú ndahá kats'ín.

5

B'i ts'ín títsuya Pedro xi nkú ts'ín chaséhe xuta ninkuhu Ntjaná

¹ An xi ndáchá ajihin xuta ninku. Tunkán kikiékohona kjuanimaha xi j'ajin Cristo ko ta an xi sákút'ana kjuachánka xi s'ejña chi ndyjun nkinj. Tibankihj jácháha xuta ninku xi tjín ajinnu.

² Chúhgun chutsankaha Ntjaná xi kin'ekjas'ennu. Chasoḥo, tunga najmi tu chaséhe ruu xi nkúhu tsa kjuayún tín'ehenu. Ngayje níhi k'un chasoḥo xi nkú ts'ín mjehe Ntjaná. Ko ta ndaha tsa toon mjenuu, tsa kui kjuaha nga chaséheruu. Chaso níhi at'aha mjenuu nga chasoḥo xuta ninku.

³ Najmi tu ndjá n'ekoo xuta xi kin'ekúnttanuu. Tu sa ní t'ejña chubayohoo xi nkú incha ts'ín xuta ninkuhu Ntjaná.

⁴ B'a ts'ín nk'ie nga kj'uaíkučjihj yjohoo Ndá bastu k'aku, n'ekjohoon chjihj kjuachánka xi najmi maha fe.

B'i ts'ín títsuya Pedro mí nihi xi chaséhe nga kuínsubaá

⁵ Ko ta jun xi tí'minuu já xunkú, tibankinuu nga chankjún jácháha xuta ninku. Ngatento b'j ngján nímakjua n'esjo yjonuu nginkun xinkju, at'aha b'j ts'ín tjt'a: Ntjaná fi kontraha xi ngak'un, tunga tsjáha rá kjuanda xi nímakjua tjíntuyáha.

⁶ Kui nga n'e nímakjuahanu yjonuu kinte nga'yún chánkaha Ntjaná, tu xi kui k'uasjenk'ahanuu nk'ie nga kujú chuba.

⁷ Ntjaná n'ekjas'ohoon ngayjeé ni xi kjintahanuu, at'aha kui xi kjintaha rá jun.

⁸ Chasé chubayohoo ni xi n'oo ko tíntsuba ndo, at'aha ndanindoo xi ndá kontranu maha. Tsú'ba xi nkú joyaha xa xi tib'éntsji nga tibangisjai xuta xi kjine.

⁹ Tankín kontrohoo ko ndjá tinchajiun nga s'ejinnuu Ntjaná. At'aha yo nga ta kui kju'uhun xi títs'ín chúkjuá já nts'o xi tjín nga ngúsubun asuntee.

¹⁰ Nk'ie nga ja un kabenuu chuba nistjin, Ntjaná kikjin, kui xi tsjáná ngayje tikjá kjuanda, kui xi Cristo kits'ínchjén nga j'ájiná nga sákúná kjuachánkaha xi najmi maha feya, ts'ín nga kamo xi tjihin nga kamo, tsjá nga'yúnnuu, ndjá ts'ínkinchánuu ko najmi ta tsufi kujinchahanu.

¹¹ Kui xi tu nkjéhe ni tjihin nga'yún. B'a katuma.

B'i ts'ín kits'ínkje Pedro xujuin

¹² Silbano xi ndá nts'é xihín, xi kixi fiko xáha, kui xi tsasinkona nga kits'inntá xujuin. Chubahá ni xi tibet'ánuu nga títsjaníyánuu ko tíxinya kixínuu nk'ie nga ni xi tjt'a ej, kuihí xi kjuandaha Ntjaná. Ndjá tinchajiun kjuandoo.

¹³ Títs'ínkjinuu kjuasuniña xuta ninku xi tjín ante Babilonjá. Kui xi ta j'ajihin Ntjaná xi nkúhu jun. Ta títs'ínkjinuu kjuasuniña Marko, kui xi ntína xihín.

¹⁴ B'j ngján tsjo n'e súnifohoo xinkju.

Kas'enuu kjuajyu ngatento jun xi tíntsubajihun Cristo.

Xujun xi ma joho xi kits'ínntu nda postru Pedro

B'i ts'in kikjaniñahaq Pedro xuta ninku

¹ An Simon Pedro, an nda musu sihin ko nda postruhu Jesucristo tits'inkjínnyu xujun jun xi ja ta kin'ekjóhooon nga s'ejinnuu Ntjaná xi nkúhu jin, tu ngat'aha nga naxu kits'ín Jesucristo, kui xi Ntjaná ko kui xi ts'ínk'ankiná. Ndahankjún tjín nga s'ejinnuu.

² Kas'e nkjúnnyu kjuanda ko kjuajyu at'aha yo Ntjaná ko Jesucristo xi Nda Ntjaná maha.

B'i ts'in tsakúya Pedro xi nkú ts'in tjihin nga k'uéntu xuta xi ts'e Ntjaná

³ Ngat'aha kjuachánkahá ko kjuandaha Ntjaná j'ájihinná. Ko tu ngat'aha nga yaá xi j'ájinná, b'a ts'in nga'yúhún kitsjákohóná ngayjee ni xi machjénná, tu xi kuintsuba tik'uhunná ko tu xi chankjühunná Ntjaná.

⁴ B'a ts'in kitsjáhaná ni xi kitsúya tíjún, xi 'yún chji ko xi 'yún chánka, tu xi b'a ts'in kuiyúhu ruu ni xi nchjahá anímaha xuta, ni xi tits'ínkatsúhún asunteej, tu xi sakúhúnnyu nga kuintsuba tik'un xi nkú ts'in tjíña tik'un Ntjaná.

⁵ Nk'ie nga ja s'ejinnuu Ntjaná n'e kjua'yúhún yjonuu nga t'esún sohoo nga kixi tankínko yjonuu. Ko nga kixi tibankínko yjonuu t'esún sohoo nga mankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná.

⁶ Ko nga mankjinnuu t'esún sohoo nga ja manyu b'ech'ó suboo yjonuu ni xi tjín asunteej. Ko nga ma b'ech'ó suboo yjonuu t'esún sohoo nga tjínnuu kjuatsenta. Ko kjuatsentoo t'esún sohoo nga týankjún Ntjaná.

⁷ Ko nga týankjún Ntjaná t'esún sohoo nga tín'etjío xuta ninku, at'aha kui xi já nts'o maha. Ko nga tín'etjío xuta ninku t'esún sohoo nga tjínnuu kjuatjo.

⁸ At'aha tsa b'a n'e kuintsubo ko tsa tu nkú b'a n'enú, kama ndjuút'a ni xi ja yohoo Nda Ntjaná Jesucristo. Kui ni xi kuásinkonnyu nga nda n'etjusun ni xi n'o ko najmi kuintsuba ts'o.

⁹ Tunga xi najmi b'a ts'in tjíntu, kui xi najmi ma chjihí. Ka ma. Tits'ínchaya nga ja tsichu ma jehe ngatitsun xi kis'ehe nistjin nk'ie.

¹⁰ Kui b'a maha, já nts'e, n'e kjua'yún saha ruu yjonuu nga takúchjui nga kjuaxi nga Ntjaná ja kinchjanuu ko j'ájinnuu. At'aha tsa b'a n'e kuintsubo, ndahachí najmi kuankiún t'axihún Ntjaná.

¹¹ B'a ts'in k'uaínte tsjo tsjohonnyu nga kuítjás'oon má batéxuma sín Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi ts'ínk'ankiná.

B'i ts'in títsuya Pedro mí kjuaha nga tu nkú tibakúyahá ra xuta ninku

¹² Kui nga ts'ínkj'áitsjen tehentehennu ni xi tib'et'ánnyu, ndaha tsa ja yo ko ndaha tsa ja ndjá tinchajun ni xi naxu tjín xi ja yo.

¹³ An kjinena nga ts'ínkj'áitsjennuu ni nk'ie nga tíjñaya sa yjoninte xu'bjí.

¹⁴ At'aha ja be nga chubahá ndyjahá nga k'uejñá yjoninte xu'bjí, xi nkú ts'in y'ejña chjina Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁵ Ko ts'ian nga'yún, nga nk'ie nga ja k'uejñá asunteej, tu nkú n'ekjáitsjennú ni xi tíxinnuu.

¹⁶ Nk'ie nga tsixínyajihí xi nkú ts'in kj'uaí Ndantjaná Jesucristo, xi nkú ts'in kj'uaíko nga'yún chánkahá, najmi én tsank'á xi najmi chumi ni chjihí ra kin'echjéin. Kjuachánkahá ni y'ejña chjií, kui xi tunkuin tunkuin kiyahaní.

¹⁷ Ntja Na'miná kitsjáha nga chankjún ko nga s'ehe kjuachánka nk'ie nga kinu'yá ntaha Ntjaná xi tu xi tjíhin ra kjuachánka. B'i kitsú: "Kui xu'bjí xi Ntjina. Tjona ko tsjo mana."

¹⁸ Jin kinu'yáí ntá xu'bjí xi nibaha nk'a ján nk'ie nga tintsubaqoi Jesucristo tjennki xi má kama kjuankjún.

¹⁹ B'a ts'in bitju naxúhu én xi kinchjá já profeta nk'ie. Nda tín'o tsa tibatínjuhúu éen. Kui xi nkú joyaha nd'í xi tib'at'ai má jyuun santa nkúhu nga kuichú ma sen nistjin xi ma ndyjuun ko niñu xi ma chji nga tá jyuun ts'jín ndzjen ajin anímannyu.

²⁰ Katumankjinnuu nga ndaha nku ni xi kinchjá já profeta, xi tjít'a xujun éhen Ntjaná, najmi ma mjenaxáa xi nkú ts'in mjená.

²¹ At'aha najmi anímaha xuta nibaha ni xi kinchjá já profeta. Espiritúhu ní Ntjaná kits'ín nga kinchjá xuta én xi nibahá ra Ntjaná.

2

B'i ts'in tsakúya Pedro ni xi ts'in já maestru tsank'á xi tjínjihín xuta ninku

¹ Ajihín xuta xi ntje judío tjeheh ra kis'e já profeta tsank'á, xi nkú nga tá ts'in s'e ajinnuu já maestru tsank'á. Kui xi já mañá xi ngakjá kuakúya ni xi ts'e Ntjaná. Kj'ái ni xi kuakúyanuu,

kui xi ts'ínkatsúnnyu. Najmi ts'ínkie yjohō nga Ndā Ntjaná xi ts'asjejihin. B'a ts'ín kitsa ts'ín nibánehe ra yjohō nga n'ekje.

² Nkjin xi incha ts'ín ni xi incha ts'ín jóo, ni xi tu subahá maná. Kui ngat'ahá jóo ch'on ts'ín chubayanéhe ni xi naxu tjín.

³ Tu ngat'ahá nga 'yún incha mjehe toon, kui nga k'uanachahanuu nga kjé'anuu ni xi ts'ajun. Ngat'a ts'e jóo ja nd'ai tjindahá ra yjohō xi ts'ínmijéhe ra. Ja tjíña nda nistjin nga n'ekje.

⁴ Nistjin nk'ie Ntjaná najmi kits'índyjat'ahá ntítsje xi incha kits'ín ngatitsun. Ajin ngak'ien ni kikj'anikj'aya. Má jyuun kingjáya'yún, tjintu nda nga n'ekokjuá.

⁵ Kō tá ndaha najmi kits'índyjat'ahá xutá xi kis'e nú chá ján. Ntá kits'ínkjekohō xi najmi kikienkjühun. Tunga máha Noe, kui xi y'énijmí ni xi naxu tjín, kui xi kin'enk'an ki yatu sa xutá.

⁶ Ta y'éñanehe Ntjaná nga n'ekje nanki Sodoma kō nanki Gomorra. Tu nasuhú kits'ín ma naxinantóo. B'a ts'ín y'éña nkjühun ra xutá xi s'e askahan xi najmi skuenkjún Ntjaná.

⁷ Tunga kits'ínk'ankihí Lot, kui xi nku ndá xi naxu kits'ín, xi un kikiéhe nga kikié xi nkú ts'ín y'entu xutá ch'onk'un xi kitsjántehé yjohō nga kits'ín tu mí nihí ni.

⁸ At'ahá ndá xu'bjí xi naxu kits'ín, xi y'eñajihin xutá xu'bo, xkí nistjin un nkjún kikiéhe nk'ie nga kikié kō kint'é ni ch'onk'un xi kits'ín jóo. B'a kamahá at'ahá je tjíyaha.

⁹ Kui b'a máha, ngayjee nij bakúchji xi nkú ts'ín Ntjaná mahá b'asjenki xutá xi benkjühun ajihin ni xi nibánehe, kō be xi nkú ts'ín kuyáko xutá xi najmi naxu ts'ín, xi tjihin nga un skuéhe nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihí xi kits'ín nga nkúnkú xutá.

¹⁰ Kō 'yún un skuéhe xi tjíntujín ni chuntí xi nchjaha animahá kō najmi benkjún xi tjihin xá nk'a ján. Kui jóo xi si kō tu mí nihí ni xi incha ts'ín. Najmi tsankjún nga ch'on ts'ín nchjayane xi i nk'a ján.

¹¹ Tunga ntítsjee, ndaha tsa 'yún tjihin nga'yún kō nga nk'a tjen nga já xu'bo, najmi ch'on ts'ín nchjayane xi ch'onk'un xi tjihin kjuachánka kō najmi batéjéne nginkun Ntjaná.

¹² Tunga máha já xu'bo, chubá ch'ohón ts'ín nchjane ni xi najmi mankjihin. Kui xi nkú joyaha chū. Najmi mahá ts'ínk'ankj'ún. Chubá tjíntuhú nga ts'ín ni xi nibá suba kuhí. Kui xi xi nkúhu chū xi nuba kō n'ek'ien. Kui nga ndyjaha jóo xi nkúhu chū.

¹³ Ts'ínkjáihin chjihí ni ch'onk'un xi incha ts'ín. B'a tsu nga sakúhu kjuatsjo nk'ie nga tít'sintsjojin tu mí ni ch'onk'uhún ni nga nistjiun. Kui jóo xi nkú joyaha chuntí kō tsjían ajinnuu. Santaha ts'intsjojin kjuanajmindahá nk'ie nga kjinekonuu njíñ.

¹⁴ Najmi ma be nda nku tachjuún. Najmi mjét'íahá nga ts'ín ngatitsun. B'anachahá xutá xi najmi ndjá tjincha. Tu ni xí kitsá xáhá ts'ínkjink'un nkú ts'ín sakúhu ra toon. Ni xi ts'ín, kui xi ngjuáikohō má nga ndyja.

¹⁵ Ja ngji t'axihin ni xi naxu tjín kō ja kindyjajihin, kui nga b'a tjincha ts'ínin xi nkú kits'ín nda profeta Balaam xi ntihí Beor. Kits'ín mje toon Balaam kō j'áchjí nga kits'ín ni xi najmi nda.

¹⁶ Tunga kichubatikohō ngat'ahá ngatitsuhun. Búrrúhu, chū ch'á xi najmi mahá nchja, ntáha xutá kik'a nga y'éch'ohō Balaam nga ts'ín kjuáluku xi tít'sín kai.

¹⁷ Já xi tób'anachahá xutá, kui xi nkú joyaha ntá tixá xi najmi tjihin ntá, njintí xi tu má fikohó ra ntjo. Kui xi tjeheñ ra má tu xi jyuhún.

¹⁸ Incha nchja én ngak'un kō én xi najmi tjihin sin. Bakúya nga ma n'e ni xi nchjaha xutá kō nga ma ts'ín tu mí nihí ni. B'a ts'ín b'anachahá ra xi as'ai kikjexihín yjohō ajihin xutá xi tjíntujín ni xi najmi b'a tjín.

¹⁹ Ndaha tsa ni xi ts'ínkatsúhün xutá tjí'yúhün, tunga chubá b'ahá incha tsu nga ts'ín ndáihí xutá. Tjí'yún jóo, at'ahá ni xi ts'ín nganáná, kui xi b'é'yúnná.

²⁰ Tsa ja incha tsankin t'axihín ni ch'onk'un xi tjín asunntej at'ahá kin'ekjáihiin Ndá Ntjaná Jesucristo xi b'asjejinná, tunga tsa tá kuinjehihín ngáhaná kui niu kō n'endyjahaá, 'yún ch'onk'un ma sahá akahan.

²¹ Kui nga tu sahá ra nda tjín tsa najmi kikié jóo ni xi naxu tjín, at'ahá 'yún kama ch'onk'un sa nga kikié ni xi ndoo. B'a kamahá nga ngji t'axihín kjuat'exuma je xi kik'áihí.

²² Tibitusunjihín jóo én xi nchja xutá: "Nañóo tá kjine tá ma ngáha ni xi bisuhu. Chínka xi as'ai mama kabinguya tím'otikjájin yjohō siu."

3

B'i ts'ín tsakúya Pedro nk'ie nga kj'uaí ts'ínkokjuá Ndá Ntjaná Jesucristo asuntee

¹ Tjona jun, já nts'e. Xu'bjí xi xi ma johō ra xujun xi tít'sínkjínnyu. Xujun xu'bjí kō xi tjuun y'et'anuu tu xi n'ekj'áítsjehennu ni xi ja tsakuyánnyu. B'a kits'ian tu xi cháhanu xi nkú ts'ín s'eyahanuu.

² N'ekj'áitsjohoon yjonuu én xi kinchja já profeta je xi kis'e nistjin nk'ie ko kjuatéxuma xi tsakúyanuu já postru, kjuatéxumaha Jesucristo xi Nda Ntjaná maha ko kui xi ts'ínk'ankiná.

³ Katumankjin sisinnuu nga nistjin xi fekuu s'e xi k'uéntujín ni ch'onk'un xi nchjaha animaha ko kuajnukie én xi ja kin'ekjohoon.

⁴ B'j' incha kuitsú: “¿Á najmi tsitjusuhun én xi kitsúhu nga kj'uaí ngáha? B'aha rá nistjin nga k'ien ntje cháná santaha nd'aj, tu nkú b'ahá tíma asunteje xi nkú kama nk'ie nga as'aj kamandahá.”

⁵ Najmi mjehe ts'ínkj'áitsjen nga nistjin nk'ie én xi tsitjuhu ts'a Ntjaná kits'ínndakoho nk'a ján ko t'anankiu. Kui t'anankiu xi ajin ntánijuo nibahaha rá ko ngat'aha ntánijuo kis'ejñaha.

⁶ Ko ngat'aha ntánijuaha ts'í xi 'yún kits'oo kin'ekjehe t'ananki xi kis'ejña nistjin nk'ie.

⁷ Tunga máha nk'a ján ko t'ananki xi tjíña nd'aj, kui xi ta kuihi éhen Ntjaná tib'ejña ndaha tu xi k'uétihi. Tís'ejña nda santa nkúhu nga kuichú nistjin nga chasehe mí nihi xi kits'ín nga nkúnkú xuta ko nga n'ekje xuta xi najmi kikienkjún Ntjaná.

⁸ Tunga najmi tu n'echayanú ni xu'bj, já nts'ena. Nginkun Ntjaná nku nistjin, kui xi nkú joyaha nku miú nú. Ko nku miú nú, kui xi nkú joyaha nku nistjin.

⁹ Najmi títs'ínk'andaya Ntjaná nga ts'íntjusun ni xi kitsúya tíjün, at'aha k'ua xi b'a maha nga títs'ínk'andaya. Tibakú ninuu kjuatsentaha Ntjaná, at'aha najmi mjehe tsa tjín xi ndyja. Mjehe nga ngatentee xuta nguajkj'áha rá animaha.

¹⁰ Xi nkú ts'ín tu ndyjahaná nga f'ai nku nda ndyjé, b'a kama nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntjaná. Kui nistjin ndyjajihínsén nk'a ján nga ni xi nkún ts'ín kjuaneyá, ko kamanantá nga kuítí ni xi kamandakoho ni xi tjín. T'anankiu ko ngayjee ni xi tjíhin kuítí.

¹¹ Kui b'a maha, tsa b'a ts'ín nekatsún ngayjee niú, ¿nkú ts'ín tjíhin nga kuítsuboo ni ma? Tjíhin nga je kuítsuboo ko chankjún Ntjaná

¹² ko nga kamangimjenuu nga kuichú nistjin nk'ie nga ts'ín Ntjaná ni xi kitsú nga ts'ín, nistjin nk'ie nga kuítí ko n'ekje nk'a ján ko nga nd'íu ts'ínnantá ni xi tjín.

¹³ Tunga máha ñá, tichuyáá nku nk'a tsetse ko t'ananki tsetse, xi nkú ts'ín kitsúya tíjün Ntjaná. Yohó má nga naxu kuítsubaá nginkun Ntjaná.

¹⁴ At'aha tichuyóho ni xu'bj, jántsená, kui nga tjen nga'yúhun ruu yjonuu tu xi s'ehenuu kjuajyu nginkun Ntjaná ko tu xi najmi s'ehé ajinnuu ni xi chuntí ko tsa ni xi chubayané.

¹⁵ T'ejintak'un, tibakúchjiná kjuatsentaha Ntjaná tu xi títsjántehená nga k'uankiá. Ni xu'bj ja ta y'étanuu nda nts'ena Pablo. Kui xi xi nkú ts'ín tjíña kjuankjintak'un xi kitsjáha Ntjaná, b'a ts'ín yét'a.

¹⁶ Nga nkúnkú xujun xi kits'ínntu tá kui ni xu'bj kinchjanjímíyaha. Tjín ni xi y'éta xi 'ni mankjíhin xuta. Kui niú xi fiko ngakjá xuta xi najmi be sisin ni xi ts'e Ntjaná ko xi najmi ndjá tíinchajin ni xi s'ejinná. Fiko ngakjá niú xi nkú tá ts'ín tá fikongakjá ni xi ja tá tjít'a. B'a ts'ín tá kuihi títs'ínkjili yjoho má ndyja.

B'j ts'ín kits'ínkje Pedro xujún

¹⁷ Kui b'a maha, já nts'ena, ja yo ni xu'bj. Kui nga chuhun ruu yjonuu tu xi najmi kjébéfenuu kjuab'anachaha já ch'onk'uun, ko tu xi najmi kuankín t'axíhin ruu ni xi ndjá tinchajün.

¹⁸ Kasájin so kjuandaha Jesucristo ko kaya so ni xi ts'e, at'aha kui xi Nda Ntjaná maha ko ts'ínk'ankiná.

¡N'ekié yjoná nga tjíhin kjuachánka nd'aj ko santaha tu nkjéhé ni! B'a katuma.

Xujun xi tjun kits'inntu nda postru Jua

B'i ts'in tsakúya Jua yáha Éen

¹ Tib'enijmíhí xi tų b'a ts'in jahá tǐjña santa nkúhu nga tuts'ihǐn ni. Kinu'yái ntaǵa ko tukuǐn kiyakoǵonǐ. Kiyai ko ntsai kin'ekoǵonǐ. Kui xi Én xi ts'ínk'iéntu tǐk'un xuta.

² Y'eǐña tǐk'un aǵinnǐ ko jǐn kiyai. Tibixínya kixǐ ni xi kiyai ko tǐb'enijmíxi xi tǐjña tǐk'un sín, xi y'eǐñajihǐn Ntǐa Na'miu ko xi jǐn kis'eǐña chjini.

³ Xi kiyai ko kinu'yái, kui xi ta tǐb'enijmíhí ko jun, tų xi b'a ts'in ko jun nkuhú kamakoǵonǐ. B'a ts'in nkuhú kamangujinkaá Ntǐa Na'miu ko Jesucristo xi Ntǐhí maha.

⁴ Tib'et'aihǐ ni xu'bjǐ tų xi k'úé tsjo tsjoǵonǐ.

B'i ts'in tsakúya Jua nga ni xi n'eé bakúchji tsa kis'ejinná Ntǐaná

⁵ Tsakúyani Jesucristo nga Ntǐaná, kui xi nd'í xi ts'in ndzjen ko ndahachí najmi tǐjǐn má jyun aǵihǐn. Kui xi tǐb'enijmíhí.

⁶ Tsa b'a kuixíaán nga Ntǐaná ts'ená ko tų sa má jyuuhún tintsuba ngáá, tǐch'anacháá ko najmi tǐn'eé ni xi naxu tǐjǐn.

⁷ Tunga tsa tintsubaá má ndzjeen xi nkú ts'in tǐjña Ntǐaná má ndzjeen, b'a ts'in nkuhú makaá xinkǐá ko jnihǐ Jesucristo xi Ntǐhí Ntǐaná ts'in jená nga kjexinná ngayjee ngatitsunná.

⁸ Tsa najmi tǐjinná ngatitsun kuixíaán, ta ñáha tǐch'anachaháá yjoná ko najmi tǐjñajinná ni xi naxu tǐjǐn.

⁹ Tsa n'ekie yjoná nga tǐjinná ngatitsun, ts'índyjat'aná ngatitsunná Ntǐaná ko ts'íin jená nga kjexinná ngayjee ni xi tǐjntujinná xi najmi naxu nginkun. B'a ts'íin at'ahá ja kitsjá éhen nga b'a ts'íin ko ts'ín ni xi naxu tǐjǐn.

¹⁰ Tsa najmi tǐjinná ngatitsun kuixíaán, tíya tsank'áá Ntǐaná ko najmi tǐjñajin anǐmaná éhen.

2

¹ Jun ntǐna, tǐb'et'ánǐu ni xu'bjǐ tų xi najmi n'ehenu ngatitsun. Tunga tsa tǐjǐn xi ts'íin tǐjen'yún ngatitsun, tǐjñaná xi kuǐnchjantǐjainá nginkun Ntǐa Na'miu, kui xi Jesucristo xi naxu ts'in.

² Kui xi kitsjá yjoho xi nkúhu chje tų xi n'endyjat'ahaná ngatitsunná ñá xi ja kis'ejinná. Ko najmi tų suba ngatitsunná kits'índyjat'a, ko ní ngatitsuhún ngayjee xuta xi tǐjǐn asuntee.

³ Tsa tǐn'etjusaán ni xi y'eǐña Ntǐaná, b'a ts'in yahaná nga ja yaá Ntǐaná.

⁴ Tsa tǐjǐn xi: "An be" kuǐtsu, tunga tų sa najmi ts'íntjusuhún ngá ni xi y'eǐña, kui xi nda tsank'á. Najmi tǐjñajin anǐmahá ni xi naxu tǐjǐn.

⁵ Tunga xi ts'íntjusun éhen, kjuaxǐ nga kui xi ts'íntjo Ntǐaná xi nkú nga ts'in tǐjǐn nga ts'íntjo. Nk'ie nga b'a n'e bintsubaá, b'a n'e yahaná nga tintsabajihǐn.

⁶ Xi tǐjñajin ni xi ts'e Ntǐaná kuǐtsu, kui xi xi nkú ts'in y'eǐña Jesucristo, b'a ts'in tǐjǐn nga k'úéǐña.

B'i ts'in tǐbatéxumaha Jua xuta nǐnku

⁷ Já nts'ena, ni xi tǐb'et'ánǐu nd'ajǐ, najmi as'ai tǐb'éǐñahá Ntǐaná. Kjuatéxuma chá xi kin'ekjas'en nǐnǐu santaha nga tuts'ihǐn ni tǐbet'ánǐu. Kui kjuatéxuma chá xu'bjǐ, kui éhen xi ja kinu'yó nk'ie.

⁸ Tunga xi nkú ts'in y'eǐña Jesucristo ko xi nkú ts'in tintsuboǵo b'éǐña chji nku ni tsetse xi y'ahá ra ni xi y'eǐña Ntǐaná. Kui ni xi tǐb'et'ánǐu ej at'ahá ja j'ai ts'in ndzjen nd'í xi ndoo. Kui nga ja tǐfǐ ndyjaha má jyuun.

⁹ Xi b'a kuǐtsu nga má ndzjeen síjña tunga tų sa unkiehé ngá nda nts'e, kui xi má jyuun síjñajin sa.

¹⁰ Xi tǐjoho nda nts'e, kui xi má ndzjeen síjña tehente, má nga najmi tǐjǐn ni xi ts'íin kǐnjehǐn ngatitsun.

¹¹ Tunga xi unkie nda nts'e, kui xi má jyuun síjña ko yo tsú'ba ko najmi be má xi tǐjehen tǐfǐ, at'ahá ja kits'ínkahá má jyuun.

¹² Jun ntǐna, tǐts'inntúnǐu at'ahá tų ngat'ahá ni xi kits'ín Jesucristo kin'endyjat'ahanǐu ngatitsunnǐu.

¹³ Ko jun xi tǐ'minǐu na'mi, tǐts'inntúnǐu at'ahá ja yo xi tų b'a ts'in jahá tǐjña santaha nga tuts'ihǐn ni. Ko jun xi tǐ'minǐu já asti, tǐts'inntúnǐu at'ahá kin'e nganǵoǵo ndanindoo.

¹⁴ Jun ntǐna, ja kuats'inntúnǐu at'ahá ja yo Ntǐa Na'miu. Ko jun xi tǐ'minǐu na'mi, ja kuats'inntúnǐu at'ahá ja yo xi tų b'a ts'in jahá tǐjña santaha nga tuts'ihǐn ni. Ko jun xi tǐ'minǐu já asti, ja kuats'inntúnǐu at'ahá tǐjnnǐu nga'yún ko tǐjñajin tehente anǐmanǐu éhen Ntǐaná ko at'ahá ja kin'e nganǵoǵo ndanindoo.

¹⁵ Najmi tu n'etjô asunntee ko ta ndaha ni xi tsjá asunntee. Tsa tjín xi tjohô asunntee, kui xi najmi tjohô Ntjá Na'miu.

¹⁶ At'aha ngayjee ni xi tsjá asunntee najmi má tjiña Ntjá Na'miu nibáha ra. Asunntee ní nibáha ra. Yo nibáha ra nga nchjaha animaha xuta ni xi tjín ko nga mjehe ts'jints'e ni xi fásihin ko nga nk'a b'asje yjohô ngat'aha ni xi tjihin.

¹⁷ Ja tife nistjihin asunntee ko ni xi nchjaha animaha xuta, tunga máha xi títs'in xi nkú ts'in mjehe Ntjáná, kui xi k'úéjña sín.

B'i ts'in tsakúya Jua nga chúhuún yjoná já xi fi kontraha Jesucristo

¹⁸ Jun ntína, ja nistjin xi fekuu tintsubaa nd'ái. Ja kik'inyanuu nga tjihin nga k'j'uai xi ngjuai kontraha xi kits'in nibá Ntjáná, ko xi nkú kik'innyu b'a ts'in nd'ái ja tjincha f'ai nkjún já kontraha Jesucristo. Kui nga mankjihinná nga ja tinchajían nistjin xi fekuu.

¹⁹ Kui xi incha tsitjinné ei, tunga najmi já ts'ajihin niu. At'aha tsa já ts'ajin niu, najmi incha ngji t'axin ra kai. Tunga incha tsitjuhú tu xi b'a ts'in kiya chji chjihi nga tjín xi najmi jin makonj.

²⁰ Máha jun, Jesucristo kitsjánuu Espirituhu Ntjáná ko ngatentoo mankjinnuu ni xi naxu tjín.

²¹ Tib'et'á xujunnuu at'aha mankjinnuu ni xi naxu tjín. Najmi ngat'aha tsa najmi mankjinnuu, at'aha ní nga mankjinnuu, kui nga tib'et'ahanuu. Ko mankjinnuu nga ndaha nku kjuatsank'á najmi nibáha ra ni xi naxu tjín.

²² Xi najmi ts'ínkjáihin nga Jesu xi kits'in nibá Ntjáná, kui xi nku nda tsank'á. Kui xi nda kontraha Jesucristo, at'aha najmi ts'ínkjáihin nga Ntjá Na'miná xi Ntjá ko nga Jesucristo xi Ntíhi.

²³ Tu yáhá ni xi najmi ts'ínkjáihin nga Jesucristo xi Ntíhi Ntjáná, kui xi ta ndaha najmi tijnajihin Ntjá Na'miu. Tunga xi ts'ínkjáihin nga Jesucristo xi Ntíhi Ntjáná, kui xi ta tijnajihin Ntjá Na'miu.

²⁴ Kui b'a maha, t'ejñajin tehentehenu animanuu én xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni. Tsa s'ejñajin tehente animanuu én xi kinu'yó santa nkúhu nga tuts'ihin ni, b'a ts'in ko jun ta kuintsubajin tehentohoo Ntú ko Ntjá Na'miu.

²⁵ Nga kuintsuba tik'un siaán, kui nihi xi kitsúya títjunná Jesucristo nga tsjáná.

²⁶ Tib'et'ánuu ni xu'bi at'aha tjín xi mjehe k'uanachanuu.

²⁷ Tunga máha jun, tijnajin tehentenuu Espirituhu Ntjáná xi kitsjánuu Jesucristo. Najmi machjéhen tsa tjín xi kuakúyanuu, at'aha ta kuihi Espiritu bakúyayjenuu. Ni xi naxu tjín bakúyanuu, najmi ni tsank'á. Kui nga xi nkú ts'in tsakúyahanuu Espiritu, b'a n'e tintsuabajin tehentehe ruu Jesucristo.

²⁸ Kui b'a maha nd'ái, ntína, tintsuabajin tehentehe ruu Jesucristo, tu xi najmi jo jan kamahaná nk'ie nga kuakúchji yjohô ko najmi kama subaná nginkun nk'ie nga k'j'uai.

²⁹ Yo nga naxu ts'in Jesucristo. Kui nga ta tjihin nga chahanu nga ngayjee xuta xi ts'in ni xi naxu, kui xi kitsjáha Ntjáná nga ntíhi kama.

3

B'i ts'in tsakúya Jua nga ntíhi Ntjáná kits'in maná

¹ Chasoo xi nkú ts'in tjo ts'atihí ná Ntjá Na'miná, nga santaha ntíhi Ntjáná 'miná. Ko kjuaxi nga ntíhi Ntjáná ná. Kui kjuaha nga najmi behená xuta asunntee, at'aha najmi be Ntjáná.

² Jun já nts'eng, ná xi ntíhi Ntjáná nd'ái. Ko ndaha tsa najmi kjee yaá nkú k'úéntáá askahan, tunga yanáá nga b'a k'úéntáá xi nkúhu Jesucristo nk'ie nga k'j'uaikúchji yjohô, at'aha cha sisian xi nkú tjín.

³ Ko ngatentee xi b'a ts'in tikuyáha Jesucristo, kui xi títs'in nga tín'e je nginkun Ntjáná. B'a tí'be xi nkú ts'in je Jesucristo.

⁴ Tu yáha ni xi títs'in ngatitsun, kui xi tibangane kjuatéxumaha Ntjáná. Nk'ie nga biyuné kjuatéxumaha Ntjáná, kui ni xi ngatitsuun.

⁵ Ja yo nga j'aikúchji yjohô Jesucristo tu xi j'aikjexihin ngatitsunná. Ndaha nku ngatitsun najmi kis'ehe.

⁶ Kui b'a maha, ngayjee xi tijnajin tehentehe ra Jesucristo najmi ts'in ngatitsun. Tunga ngayjee xi títs'in ngatitsun, najmi kjee be Jesucristo ko ta ndaha najmi kjee mankjihin yáha kui.

⁷ Jun ntína, najmi tu ch'a xi k'uanachanuu. Xi ts'in ni xi naxu tjín, kui xi naxu nginkun Ntjáná xi nkú ts'in naxu Jesucristo.

⁸ Tunga xi ts'in ngatitsun, kui xi ndanindoo ts'ehe, at'aha ndanindoo kits'in ngatitsun santaha nkúhu nga tuts'ihin ni. Kui kjuaha nga j'aikúchjihi yjohô Ntíhi Ntjáná, tu xi ts'íindya xáha ndanindoo.

⁹ Ngayjee xi Ntjaná kitsjáha nga kama ntíhi najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha kjuatik'uhun Ntjaná tijnajihin. Najmi nkaha ts'in ngatitsun, at'aha Ntjaná kitsjáha nga kama ntíhi.

¹⁰ B'a ts'in s'ejna chjiji yá xi ntíhi Ntjaná ko yá xi ntíhi ndanindoo. Tu yáha ni xi najmi naxu ts'in ko a ra najmi tjohó nts'e, kui xi najmi Ntjaná ts'ehe.

B'i ts'in tsakúya Jua nga n'etjáa xinkjá

¹¹ Nga tjihin nga b'i ngjáan n'etjáa xinkjá, b'a tsu én xi kinu'yó santaha nkúhu nga tuts'ihin ni.

¹² Najmi b'aha tu n'eé xi nkúhu Cain. Kui xi ndanindoo ts'ehe. Kui nga kits'ink'iehen nda nts'e. ¿Á kits'ink'iehen? Kits'ink'ien at'aha naxu ni xi kits'in nda nts'e ko máha kui, ch'on kits'in.

¹³ Jun já nts'ena, najmi tu ma nkjunnuu tsa ts'in unkienuu xuta asuntee.

¹⁴ Ja yaá ná nga tsitjuján ajihin ngabayoo ko nga kuitsuba tik'aan nginkun Ntjaná. Yaá ni xu'bj at'aha tjoná já nts'eé. Xi najmi tjihin kjuatjo, kui xi tijnajin sa ngabayoo.

¹⁵ Ngayjee xi unkie nda nts'e, ndats'ink'ien animahá xu'bo, ko ja yo nga nku ndats'ink'ien animá najmi tijnajihin kjuatik'un sín.

¹⁶ Yaá ni xi 'mihí kjuatjo at'aha Jesucristo kits'inkjas'en yjohó ngandaná. B'a tá ts'in ko ná tjihin nga n'ekjas'eén yjoná ngandaha já nts'eé.

¹⁷ Tsa nku ndanchiná tibe nga ndyjat'aha nda nts'e ni xi machjéhen tunga najmi kama nimahá ra, ¿a tijnajin kjuatjohó Ntjaná animahá?

¹⁸ Jun ntína, najmi tu suba énnuu xi b'a kuitsu nga tjinnuu kjuatjo nga chubo. Tu sa ní ni xi katakúchji nga tjinnuu kjuatjo n'oo.

¹⁹ Yaá nga ajihin ni xi naxu tintsubajían ko najmi jo jan maná nk'ie nga tintsubaá nginkun Ntjaná.

²⁰ Kui nga ndaha tsa animaná b'a titsu nga tjinná jé, tunga 'yúhún chánka sa Ntjaná nga animaná ko kui xi beyená.

²¹ Jun já nts'ena, tsa najmi chumi nihi xi tít'sinnijéná animaná, najmi jo jan maná nga tinchá nginkun Ntjaná,

²² ko kui tsjáná ngayjee ni xi kuinchíhi, at'aha tín'etjusaán ni xi y'éjna ko tín'eé ni xi sasihin.

²³ Nga n'e s'ejián Jesucristo xi Ntíhi maha ko nga b'i ngján n'etjáa xinkjá xi nkú ts'in y'éjna, kui xi kjuatéxumaha Ntjaná.

²⁴ Xi tít'sintjusun xi nkú ts'in y'éjna, kui xi tijnajin tehente Ntjaná ko Ntjaná tijnajin tehentehe xuta xu'bo. Ko ngat'aha Espiritu xi kitsjáná, b'a tá n'e yahaná nga kui tijnajin tehentena.

4

B'i ts'in tsakúya Jua má xi kui Espirituhu Ntjaná

¹ Jun já nts'ena, najmi tu n'e s'ejiun ngatentee xi b'a kuitsunuu nga Espirituhu Ntjaná tít'sin nga tinchá. Tu sa ní chásé sisihun xi nkú kuitsu, tu xi b'a n'e cháhanu tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tijnajihin a ra najmi. At'aha kitsejihin asuntee já profeta tsank'á.

² Xi b'a tsu nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asuntee, kui niú xi kuakúchjinuu nga kui xi tijnajihin Espiritu xi ts'e Ntjaná.

³ Ko xi najmi b'a tsu nga b'a ts'in j'ai Jesucristo, kui xi najmi tijnajihin Espirituhu Ntjaná. Espiritu ch'onk'un xi ts'e ní nda kontraha Cristo tijnajihin. Ja kinu'yó nga tjihin nga kjuái xi ngjuái kontraha xi kits'in nibá Ntjaná. Kui ja tjína asuntee nd'ai.

⁴ Jun ntintína, Ntjaná ts'enuu ko ja kin'e nganohoo já profeta tsank'á xu'bo, at'aha xi tijnajinnuu 'yún tjin saha nga'yún nga xi tijnajihin xuta asuntee.

⁵ Kui já xu'bo xi xuta asuntee. Kui nga ni xi ts'e asuntee nchjanijmíyaha ko xuta asuntee basínjuhú ni xi nchja.

⁶ Tunga máha jin, Ntjaná ts'ení. Xuta xi ja be Ntjaná, kui xi basínjuní. Xuta xi najmi Ntjaná ts'ehe, kui xi najmi basínjuní. B'a n'e cháha yá xi tijnajihin Espiritu xi tsuya ni xi naxu tjin ko yá xi tijnajihin jáninda xi b'anacha.

B'i ts'in tsakúya Jua mí nihi xi y'aha kjuatjoo

⁷ Jun já nts'ena, b'i ngján n'etjáa xinkjá, at'aha Ntjaná nibáha ra kjuatjoo ko ngayjee xi tjihin kjuatjo, kui xi kitsjáha Ntjaná nga ntíhi kama ko kui xi be Ntjaná.

⁸ Xi najmi tjihin kjuatjo, najmi kjee be Ntjaná, at'aha kjuatjohó Ntjaná.

⁹ B'i ts'in tsakúchjiná kjuatjohó Ntjaná. Kits'in nibá Ntí nku tutuhu asuntee, tu xi ngat'aha Ntíhi sakúhuná nga kuitsuba tik'aan.

¹⁰ ¿Mí nihi xi 'mihí kjuatjoo? Najmi tsa ñá xi kin'etjáá Ntjána. Kui ní xi kits'intjoná ko kits'in nibá Ntíhi tu xi ts'índyjat'aha ngatitsunná nk'ie nga kitsjá yjoho xi nkúhu chje. Kuihí ni xu'bjí xi tsakúchji kjuatjoo.

¹¹ Jun já nts'ena, tsa b'a ts'in kits'intjoná Ntjána, kui nga ko ta ñá ta tjíhin nga b'í ngján n'etjohoná xinkjá.

¹² Ndaha nku najmi kjee be nkú tjín Ntjána, tunga tsa b'í ngján n'etjáá xinkjá, Ntjána tíjñajin tehentená ko kjuatjoho s'ejña chji kikjín ajinná.

¹³ Yaá nga tintsúbajin tehenteheé Ntjána ko nga kui tíjñajin tehentená, at'aha kitsjáná Espiritúhu.

¹⁴ Ko jin kiya kikjín ko túbixínyakixi nga Ntjána miu kits'in nibá Ntíhi tu xi ts'íink'ankihi xuta xi tjín asuntee.

¹⁵ Tu yáhá ni xi ts'íink'áhljin nga Jesu xi Ntíhi Ntjána, kui xi tíjñajin tehente Ntjána ko Ntjána tíjñajin tehentehe xuta xu'bo.

¹⁶ Mankjinná ko s'ejinná nga tjoho ñá Ntjána. Ntjána kui xi kjuatjo, ko xi tíjñajin tehente kjuatjoo, kui xi tíjñajin tehente Ntjána ko Ntjána tíjñajin tehentehe xuta xu'bo.

¹⁷ B'a ts'in s'ejña chji kikjihin kjuatjoo ajinná, tu xi najmi jo jan kamahaná njstjín nk'ie nga kuasehe Ntjána mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta. At'aha xi nkú ts'in y'ejña Jesucristo, b'a ts'in tintsubaá asuntee.

¹⁸ Má nga tjín kjuatjo najmi tjín kjuabinkjun. Kjuatjo xi kui kikjiun, kui xi m'osje kjuabinkjuun, at'aha xi tñen kjuaha, kui xi tsankjún. Kui b'a maha, xi tsankjúhun, kui xi najmi kjee tíjñajihín kjuatjo xi kui kikjín.

¹⁹ Ñá tjoná Ntjána at'aha Ntjána tjun kits'intjoná.

²⁰ Tsa tjín xi: "Tjona Ntjána", kuitsu ko tu sa unkiehé ngá ndá nts'e, kui xi túb'anacha. At'aha xi najmi tjoho ndá nts'e xi tíma túbasa'a, ¿nkú ts'in ts'íintjoho Ntjána nga najmi tibe?

²¹ Xi tjoho Ntjána tjíhin nga ta ts'íintjo ndá nts'e. Kuihí kjuatéxuma xu'bjí xi kin'ekjájin.

5

B'í ts'in tsakúya Jua ni xi ts'in xi ntíhi Ntjána

¹ Ngayjee xi s'ejihín nga Jesu xi kits'in nibá Ntjána, kui xi kitsjáha Ntjána nga ntíhi kama. Ko ngayjee xi tjoho Ntjána Na'miná, kui xi ta tjoho ngayjee xi ntíhi Ntjána.

² Nk'ie nga tjoná Ntjána ko tít'etjusaán ni xi y'ejña, ya chji chjiá nga ta tjoná ngayjee xi ntíhi Ntjána.

³ Nga n'etjáá Ntjána, kui xi tsuhú ra nga n'etjusaán ni xi y'ejña. Ko najmi ch'á xi áí ni xi y'ejña Ntjána.

⁴ at'aha ngayjee xi ja ntíhi Ntjána ts'in nganaha asuntee. Ko ngat'aha nga s'ejinná Jesucristo, b'a ts'in kin'e nganaha raá asuntee.

⁵ Xi s'ejihín nga Jesu xi Ntíhi Ntjána, kui xi ts'in nganaha asuntee.

B'í ts'in tsakúya Jua xi nkú ts'in Ntjána y'ejña chji Jesu

⁶ Ntánijua ko jní j'ai s'ejña chjihí Jesucristo. Najmi tu suba ntánijua, ntánijua ní ko jní. Ko Espiritúhu Ntjána ta suya kui ní, at'aha kjuaxi ni xi nchja Espiritu.

⁷ Jan maha xi b'éjña chji yáha Jesucristo:

⁸ Espiritúhu Ntjána, ntánijuo ko jní. Nkuhú b'a incha tsu nga joon.

⁹ Tsa n'ekjáhljin én xi nchja xuta nga nchjanjímíyaha nku ni, tunga yúhún chjihí ra én xi nchja Ntjána. Á yún chjihí ra, at'aha Ntjána xi kinchja nga y'ejña chji Ntíhi.

¹⁰ Xi s'ejihín Ntíhi Ntjána, kui xi animaha tíjñajihín én xi kinchja Ntjána nga y'ejña chji Ntíhi. Tunga xi najmi s'ejihín Ntjána, kui xi tibe tsank'á, at'aha najmi s'ejihín én xi kinchja Ntjána nga y'ejña chji Ntíhi.

¹¹ Nga kitsjáná nga kuintsuba tít'un siaán ko nga Ntíhi sakújinná kjuatít'un xu'bjí, kui én xu'bjí xi kinchja Ntjána.

¹² Xi tíjñajihín Ntíhi Ntjána, kui xi tíjñaha kjuatít'un. Tunga xi najmi tíjñajihín Ntíhi Ntjána, kui xi najmi tíjñaha kjuatít'un.

B'í ts'in kits'ínkje Jua xujún

¹³ Kuak'iet'ánju ni xu'bjí, jun xi s'ejinju Ntíhi Ntjána, tu xi chahanu nga tíjñanju kjuatít'un xu'bjí ko kuintsuba tít'un síun.

¹⁴ Ma'yúnk'aán Ntjána, at'aha yaá tsa kuinchihí xi nkú ts'in mjehe nga kuinchihí, kuasínjuna.

¹⁵ Ko xi nkú ts'in yaá nga Ntjána basínjuhú tu mí nihí ni xi binchihí, b'a ta ts'in yaá nga ja n'ekjáhljin ni xi kuakinchihí.

¹⁶ Tsa tjín xi tibe nga ngatitsun tít'in ndá nts'e, ko tsa ngatitsun xi tít'in najmi ngabaya tñen ra, nk'ie nga kuinchjako Ntjána kanchjantjai ko Ntjána tsjá ngaha ra ndá nts'e nga

k'úéjña tík'un. Ngatitsun xi najmi tjeheñ rā ngabaya t́nchjanijmíyahana. At'ahā t́jín ngatitsun xi tjeheñ rā ngabaya. Najmi t́bankia nga chubantjo xi ts'íín ngatitsun xu'bo.

¹⁷ Ngayjee ni xi najmi nda xi ts'ín xutā, kui xi ngatitsun, t́ngā t́j́hín ngatitsun xi najmi tjeheñ rā ngabaya.

¹⁸ Yaá nga xi kitsjáha Nt́janá nga kama nt́hi najmi nkaha nga ts'ín ngatitsun, at'ahā Nt́hi Nt́janá kuhun xutā xu'bo kó najmi ts'ínkoho ndanindoo.

¹⁹ Kó yaá nga Nt́janá ts'éná kó nga ndanindoo batéxumaha ngayjee asuntee.

²⁰ Kó tā yaá nga j'ai Nt́hi Nt́janá kó kitsjáná kjuankjintak'un tū xi cháhaná Nt́ja xi nku tutuu. Tintsúbajihín xi nku tutuu, kui xi Jesucristo Nt́hi Nt́janá. Kúihí xi Nt́ja xi nku tutuu kó kui xi tsjáha nga k'úéñtu tík'un sín xutā.

²¹ Jun nt́na, t́yú t'axíhuun nt́ja xi xutā ts'ínnda.

Xujun xi ma joho xi kits'inntu nda postru Jua

B'i ts'in kikjaniñaha Jua xuta ninku

¹ An xi ndachaha xuta ninku tits'inkjinuu xujuin jun xuta ninku xi j'ajinnuu Ntjaná, xi jona at'aha tintsubajian ni xi naxu tjin. Ko najmi tu nku an xi tjoho jun. Ko ni ta tjoho jun ngayjee xuta xi ja mankjihin ni xi naxu tjin.

² At'aha ni xi naxu tjin tijnajin tehente animaná ko tu nku s'ejñajihinná tu nkjéhe ni.

³ Katsjannuu kjuanda ko kjuajyu ko katuma nimaha jun Ntja Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo xi Ntjih Ntja Na'miná. Kats'intsejihinnuu ni xi naxu tjin ko kjuatjo.

B'i ts'in tsakúya Jua nga n'etjáá xinkjá

⁴ Tso nkjún kamana nk'ie nga kieke k'ua xuta ts'ajun xi tijncha ts'in ni xi naxu tjin, xi nkú ts'in y'éjña Ntja Na'miná.

⁵ Ko nd'aj já nts'ena, tibankinuu nga b'i ngján n'etjáá xinkjá. Ni xi tib'et'ánuu nd'aj, najmi as'ai tib'éjñaha Ntjaná. Xi nkú nihi nga tuts'ihin ni kin'ekjohoon ni xu'bj.

⁶ Kjuatjo 'mihj nga n'ee ni xi y'éjña Ntjaná. ¿Mí nihi ni y'éjña nga n'ee? Nk'ie nga n'etjáá xinkjá, xi nkú ts'in kik'inyanuu nga tuts'ihin ni.

B'i ts'in tsakúya Jua ni xi incha ts'in já maestru tsank'á xi tjin

⁷ At'aha tjima nkjún asuntee já tsank'á xi najmi ts'inkjihin nga yjoninte kik'a Jesucristo nga j'ai asunteej. Xi b'a titsu, kui xi tib'anacha ko kui xi fi kontraha xi kits'in nibá Ntjaná.

⁸ Chuhun yjonuu tu xi najmi n'ekatsúnahanu ni xi y'entje ajinnuu. Tsa chuhun kui nij, n'ekjohoon ngayjee ni xi kanénuu.

⁹ Tu yáhani xi k'úesuhun ni xi tsakúya Cristo nga najmi basinñajin ni xi kisakúyaha, kui xi najmi be Ntjaná. Tunga xi sijñajin tehente ni xi tsakúya Cristo, kui xi be Ntja Na'miu ko Ntju.

¹⁰ Tsa tjin xi kujchusenuu ko najmi kuakúyanuu ni xi tsakúya Cristo, najmi tu n'ekjohoon ni'yanuu ko ta ndaha najmi tu suniñohoo.

¹¹ At'aha xi kjúaniñaha, kui xi tibasinko xuta xu'bo nga tífikondju xá ch'onk'uhun.

B'i ts'in kits'inkje Jua xujuin

¹² Tjin nkjún sana ni xi xinnuu, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'ánuu. Mjena kfintsbek'únnuu ko kuinchjanijmikónuu nga kujchusenuu, tu xi b'a ts'in tu xi tsjohó k'úéhená.

¹³ Tits'inkjinuu kjuasuniña xuta ninku xinkju xi tjin ej xi Ntjaná ta j'ajihin.

Xujun xi ma jahan xi kits'ínntu nda postru Jua

B'i ts'ín kíkjaníhahá Jua Gayo

- ¹ An xi ndacháha xuta ninku tít's'ínkjíhi xujun nda xinkjían Gayo. Tjo kjuaxina ji.
² Ji nda nts'ena, bankihí Ntjáná nga xi nkú ts'ín nda tísájin ni xi ts'e, b'a tá ts'ín nda kasakú n'yáhi ngayjee ni xi n'ej ko nga nda nistjin xi tsjáhi nga kuinchin.
³ At'aha tsjo nkjún kamana nk'ie nga j'aisena k'ua já nts'eé nga kitsúyana ni xi kikié, nga tu nkú tjennkini Ntjáná ko nga xi nkú ts'ín tisinjñajin ni xi yaha rá ni xi naxu tjín.
⁴ Nga nt'e nga ntína tínchajin ni xi naxu tjín, kui nihi xi 'yún tsjana kjuatsjo.

B'i ts'ín kitsúya Jua xi nkú ts'ín Gayo tsasinko xuta ninku xi j'aik'uhun

- ⁵ Ji ndats'ena, t'n'ei ni xi b'a tjín nk'ie nga t'ibisinkoi já nts'eé ko 'yún nkjún sa nda t'n'ei nga t'ibisinkoi xi nibáha xin nanki.
⁶ Nginkun xuta ninku kitsúya já nts'eé xu'bjí xi nkú ts'ín tjohi. Ko nda n'ej tsa kuisinkoi nga ts'íinnjúú ngáha n'yáha, at'aha b'a ts'ín tjíhin nga kuisinkaá xuta xi ts'ínxát'aha Ntjáná.
⁷ At'aha tjoho Jesucristo, kui nga incha tsitjuhu nankihí. Najmi incha kits'ínkjáihin ni xi ts'e xuta asuntee.
⁸ Kui b'a maha, tjíhin nga k'uaíntehe ráá ni'yaná já nts'eé xi nkúhu xu'bjí, tu xi kuisinkohoná nga k'uénijmi ni xi naxu tjín.

B'i ts'ín kitsúya Jua xi nkú ch'on kits'ín Diotrefe

- ⁹ Kít's'ínkjíhi nku xujun xuta ninku, tunga máha Diotrefe, tsjoho nga tu nku kuihi kuatéxumaha xuta ninku. Najmi tít's'ínkjáihin xá xi tjínni.
¹⁰ Kui kjuaha, tsa kfihinna yo, ts'innisihí rá ni xi tít's'ín. At'aha én tsank'á t'íkjesintjenneni ko ch'on ts'ín t'inchjayaneni. Ko najmi tu nku ni xu'bjí xi tít's'ín. Tá najmi ts'ínkjáihin já nts'eé xi bichúk'uhun. B'échjaha xi mjehé ts'ínkjáihin já nts'eé ko m'osje ajihin xuta ninku.
¹¹ Ji nda nts'ena, najmi tu n'ei ni xi ts'ín já ch'onk'uun. Ni xi ts'ín ní já xi nda ts'ín, kui xi n'ei. Xi nda tít's'ín, kui xi Ntjáná ts'ehe. Tunga xi ch'on tít's'ín, kui xi najmi kjee be Ntjáná.

B'i ts'ín kitsúya Jua nga nda tít's'ín Demetrio

- ¹² Ngayjee xuta tsuya nga nda tít's'ín Demetrio, ko kjuaxi kjáihin ni xi incha tsu. Ko jin tá nda chubanijmíyahani nkú nda ts'ín ndo. Ji yai nga kjuaxi ni xi chubaj.

B'i ts'ín kits'ínkje Jua xujun

- ¹³ Tjín nkjún sana ni xi xíhin, tunga najmi mjehéna xujun k'uet'áha,
¹⁴ at'aha mjena kfinse xatíhi ko kuinchjanijmíkofo.
¹⁵ Kas'ehi kjuajyu. Xi tjoho ji xi tjín ejí t'íncha ts'ínkjíhi kjuasuniña, ko tá t'jéhin íchí kjuasuniñani nga nkúnkú xi tjoní xi tjín yo.

Xujun xi kits'inntu Juda

B'i ts'in kikjanihah Juda xuta ninku

¹ An Juda, an xi nda musu sihin Jesucristo ko nda nts'e tíxihin Santiago, títs'inkjínnyu xujun jun xi kich'ajinnnyu. Ntja Na'miná tjohó jun ko tikunnnyu Jesucristo.

² Katuma njmaha Ntjaná jun ko 'yún katsjánnyu kjuajyu ko kjuatjo.

B'i ts'in tsakúya Juda ni xi ts'in já maestru tsank'á xi tjínjihin xuta ninku

³ Já nts'e, ja nd'ai mje nkjúhunna nga k'uet'anúu xi nkú ts'in nkúhú ts'ankiá. Nd'ai tjihin nga tib'entúnnyu ko tibankinnyu nga n'e chúkjuo nga tinchajiuun xi nkú ts'in s'ejinná, kui xi nkúhú nga kin'ekjas'eheh ra xuta xi kik'áts'e Ntjaná.

⁴ B'a tíxian at'aha k'ua já xi jas'enjin mañanúu. Kui xi ja nd'ai tjíñanehe ra ni xi kanéhe at'aha najmi nda kits'in. Najmi benkjún Ntjaná jóo ko tijncha ts'ink'óntjaiya kjuandaha Ntjaná. B'a tijncha tsu nga nk'ie nga kjuandaha Ntjaná tintsujaián ma n'eé tu mí nihi ní. Ko najmi ts'inkjáiñin Jesucristo xi Nda Ntjaná maha ko xi batéxumaná.

⁵ Ndaha tsa ja kisakúyanúu ni xi xinnnyu, tunga mjehéna ts'inkj'áitsjennnyu. Ntjaná ts'asjejin xuta xi ts'e nga kik'onsje ante Egipto ko askahan kits'inkjesun xi najmi kis'ejiñin.

⁶ Ko ntítsje xi najmi kixi kits'intjusun xá xi kik'áñi nga tu y'entu masehén antehe, kui xi kjintuyá'yún sín má jyuun santa nkúhu nga n'ekokua nk'ie nga kuichú nistjin chánka nga chasehe mí nihi xi kits'in nga nkúnkú xuta.

⁷ B'a ta incha kits'in xuta xi kis'e nanki Sodoma ko nanki Gomorra ko nanki xi tjíndaihi, xi nkú nga incha kits'in ntítsje. Incha kits'inkas'eheh yjoho nga chuba kikjantukohó xinkjín. Najmi kikienkjún yjoho nga 'yún tse ni xi incha kits'in. Kui nga kin'e níbájenehen ra nd'i xi najmi maha 'meyaha. B'a ts'in kik'áñi ra kjuá'un. Kui niú xi bakúyaná nkú maná nk'ie nga najmi nu'yá'éheén Ntjaná.

⁸ Ko b'a ta kamaha já xi jas'ejin mañanúu. Ngat'aha nchínihí títs'in chuntíhi yjoho nginkun Ntjaná, najmi benkjún xi tjihin xá ko ch'on ts'in nchjayane xi i nk'a ján.

⁹ Najmi ma b'a n'e, ta santaha ntítsje k'akú Miguel najmi b'a kits'in. Nk'ie nga tikjánko ndanindoo nga tikjányaha yjonintehe Moise, najmi kama k'un tsa ta kuihi kits'ínin kjuá yjoho. Tu sa ní b'i kitsú: "¡Ntjaná kats'innijéhi ni xi tín'eil!"

¹⁰ Tunga máha já xi jas'ejin mañanúu, chuba ch'ohón ts'in nchjayane ni xi najmi mankjihin. Ko máha ni xi mankjín suba kuihi, xi chuba ts'inkjáiñin ra xi nkú joyaha chu nga najmi ts'inkjink'un, kui ngat'aha ni xu'bj' títs'inkatsúhun yjoho.

¹¹ ¡Nima rú ts'ínin jóo! Ngakjá tjíma xi nkú ts'in ngakjá kikjatsú'ba Cain. At'aha 'yún mjehe toon, kui nga títs'innjajihin ra yjoho xi nkúhu nda profeta Balaam. Ko at'aha incha fi kontraha xi tjihin xá, kui nga kuayáha xi nkúhu Kore.

¹² Nk'ie nga ajihin kjuatjoho Nda Ntjaná ma ñjakúko xinkju, ta bichú jóo yo, tunga najmi kjeheh ra njá nga k'úéntujinnnyu jóo. Chuba kjinehé ko 'bi nga najmi chumi nihi xi nusihin. Xi nkú joyaha njntj xi najmi tjihin ts'í jóo, xi tu má xi tjeheh ni fikohó ntjo. Ko xi nkú joyaha yá tu xi najmi bjaha tu nga nistjihin, xi nkúhu yá xi kjamaha kjin kichjuyanji, yá xi tu xí jahá k'ien.

¹³ Xi nkú ts'in baténdzjo xúhu t'éheh ntáchak'uyun nga 'yún, b'a ts'in bakúchji jóo ni ch'onk'un xi ts'in, ni xi tjihin nga kama subaha kai. Kui xi nkú joyaha niñu xi kindyjajihin njyáha. Kui xi tjeñ sihin má jyuun.

¹⁴ Kits'inkjó Ntjaná jóo nk'ie nga kits'inkinchja Enoc. Enoc kui xi kama ntje xi ma yatuhu ra Adan. B'i kitsú: "An kikié nga 'aiko Ntjaná nkjin nkjin mií ntítsjehe,

¹⁵ tu xi kuasehe ra mí ni xi nda kits'in ko mí ni xi najmi nda kits'in ngayjee xuta ko tu xi xi najmi benkjúhun Ntjaná k'ueñanehe ra mí nihi xi tjeheh. B'a n'ehe tu ngat'aha ngayjee ni ch'onk'un xi incha kits'in ko tu ngat'aha ni ngayjee én ch'on tsu xi incha kitsúhu Ntjaná."

¹⁶ Najmi tjín ni xi sasihin já xu'bj'. Tu mí nihi ní xi b'a ts'ínko. Nkúhú ni xi nchjaha anmaha, kui xi bangisjai. Nk'a b'asje yjoho nga nchja, ko tu xi sakúhu ra ni xi incha mjehe, nda nchjayane k'ua xuta.

B'i ts'in kitsjánnyaha Juda xuta ninku

¹⁷ Tunga jun já nts'ena, n'ekj'áitsjon én xi kitsúya tíjün já postruhu Nda Ntjaná Jesucristo.

¹⁸ B'a kitsúnnyu: "Nistjin xi fekuu s'e xuta xi kuajnukie ni xi ts'e Ntjaná ko k'úéntujín ni ch'onk'un xi incha fásihin."

¹⁹ Kui xutaha xi bakjánya xuta ninku, xi ts'in ni ch'onk'un xi nchjaha animaha. Najmi tjíñajihin Espirituhu Ntjaná.

²⁰ Tunga máha jun, já nts'ena, ndjá tinchajiuun xi nkú ts'in s'ejinnnyu, kui xi tu xí naxuhú nginkun Ntjaná. Ko xi nkú ts'in tsjánnyanúu Espirituhu Ntjaná, b'a ts'in chubakoo Ntjaná.

²¹ Katjindjukonuu kjuatjoho Ntjaná nga chuyohoo nistjin nga Nda Ntjaná Jesucristo ts'ink'íentu tik'unko sinná kjuanima tak'uhun.

²² Katuma nimanuu xi jo jan tímahá.

²³ N'esjejiun ajin nd'íu xi yo tjintujin. Xi machjéhen nga kama nimanuu, katuma nimanuu. Tunga chuhún ruu yjonuu nga b'a n'o, tu xi najmi ts'inkatsúhunnuu ni ch'onk'un xi kits'in.

B'i ts'in kits'intsjoho Juda Ntjaná

²⁴ Ntjaná tjihin nga'yún nga kunnuu tu xi najmi kuankín t'axihin ruu ni xi ts'e, ko ts'in nga najmi chumi nihi xi chjunti s'enuu ko tsjanuu kjuatsjo chánka tu xi kuinchahanu nginkun nistjin nk'ie nga kuakúchji kjuachánkaha.

²⁵ Nku tutuhú kui xi Ntjaná xi ts'ink'ankiná. Kui xi kan'etsjoho, kayahá nga chánka ko nga kui xi batéxuma, ko nga kui xi tjihin nga'yún, tu ngat'ahá Nda Ntjaná Jesucristo. B'a kama ko tu nkjéhé ni nga b'a tíma. B'a katuma.

Xujun xi tjt'a ni xi y'éjña chji Jesucristo nga kama

B'i ts'in b'ahq ra xujun

¹ Jesucristo y'éjña chji ni xi tjt'a xujun xu'bj. Ntjaná kits'ínkjas'eheñ tu xi kui ku'éjña chjihj ra xuta xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí. Kits'ín nibá nttsjehe tu xi kuakúchjihj ra niñ Jua, kui xi nda musuhu.

² Eñ títuya Jua ni xi kama chjihj, kui niñ xi eheñ Ntjaná ko ni xi kitsúya Jesucristo.

³ Já b'a'nda tjtihin ts'e xi ts'ínyaha én xu'bj xi kits'ín nibá Ntjaná, ko á b'a'nda tjtihin ts'e xi basínjjuhu ra ko ts'ínsihj ra ni xi tjt'aha ej, at'aha ja tífi tiña nstjiun!

B'i ts'in kits'ínkijhi Jua kjuasuniña xuta ninku

⁴ An Jua tít'ínkjñu xujun, ninku yatu xi tintsuboo ante Asja. Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu Ntjaná xi tjña, y'ejña ko kj'uai. Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu espíritu xi yatu incha maha xi tjin nginkun má b'ejña Ntjaná nga batéxuma.

⁵ Katsjánuu kjuanda ko kjuajyu Jesucristo xi títuya ni xi ts'e Ntjaná. Kui xi tjun j'áiyaha ajihñ xuta k'ien ko batéxumaha já rej xi tjin asuntee. Kui xi tjoho ñá ko tsaténdzo jnihj nga kits'ínkjeñú ngatitsunná.

⁶ Kits'ín maná xuta xi ts'e tu xi kuatexumahaná ko n'etsjoghó Ntjaha ko Na'mihj xi nkúhu já na'mi xi ts'e. ¡Kas'ehe kjuachánka ko katatéxuma santaha tu nkjéhé ni! B'a'katuma.

⁷ ¡Chasoo, kui xi nibájin nintju! Ngayjee xuta skuéhe, santaha ko já xi kik'iénjinkihj kicha. Kjintá nkjún ngayjee xuta naxinantá xi tjin asuntee nk'ie nga skuéhe. Johon, b'a'katuma.

⁸ “An xi xi tjuhun ko xi fekuhu”, títu Ntjaná xi tjihin nga'yún, xi tjña, y'ejña ko kj'uai.

B'i ts'in tsakúchji yjoho Jesu

⁹ An nda nts'o Jua ta tíf'ajjan kjuá'un xi tjincha bitjajjún. Jun ko an Ntjaná tibatéxumaná. Jun ko an t'n'e chjújá kjuanjima nga nkúhu makaá Jesu. Tsátejñanié xjo xi 'mi Patmo at'aha y'enjmiá eheñ Ntjaná ko kits'ínkie yjona nga Jesu tjennkia.

¹⁰ Nku tuminku j'aijina Espirituhu Ntjaná ko astán kint'e nga nibaha nku nta xi tu xi 'yúhún jane, xi nkú joyaha nku tjio.

¹¹ B'a'kitsúna:

–T'et'a xujun ni xi chaj ko n'ekjihj ninku yatu xi tjin ante Asja, ninku xi tjña nanki Efeso, xi tjña nanki Esmirna, xi tjña nanki Pergamo, xi tjña nanki Tiatora, xi tjña nanki Sardj, xi tjña nanki Filadelfia, ko xi tjña nanki Laodicea.

¹² As'ai kits'ínk'ótjija tu xi skuéhena yá xi tinchjakona. Nk'ie nga kits'ínk'ótjija, kikié yatu ni toonsine xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjen.

¹³ Ajihñ nd'í xi ts'ín ndzjeen kikié xi b'a' tjin Ntjihj Ndax'jun tjin. Nku najyun ndju yja xi bichú santaha tsuku ko nku ni toonsine tjikjá 'mehe.

¹⁴ Taba ntsjaha xi nkú joyaha ntsjaha chutsanka ko xi nkú joyaha nch'án. B'a'k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í.

¹⁵ Tibet'ai tsuku xi nkú joyaha kicha sine bronçe xi kin'e'na nga kin'echuhun. Tu xi 'yún ntaha, xi nkú joyaha xi nkú ts'ín faneya ntájé nga 'yún xu.

¹⁶ Ntsja kixj tjt'aha yatu niñu ko ts'a tsitjuhu nku kicha ndju ntsj xi yjo nga jo ngaba. B'a' tjin ankjin xi nkú joyaha ts'ú nga 'yún bat'ai.

¹⁷ Nk'ie nga kikié, jáikijne kinte tsuku ko b'a' kama xi tsaya kama. Tungja jánehéna ntsja kixj ko b'j kitsúna:

–Najmi tu binkjuin. An xi tjuhun ko xi fekuhu

¹⁸ ko xi tjña tik'un. Tsaya tunga nd'ai tjt'aha tik'an tu nkjéhé ni. An tjt'ana yubihj ngabayoo ko antehé xuta k'ien.

¹⁹ T'et'ai ni xi kuayai, ni xi tíma nd'ai ko ni xi kama askahan.

²⁰ B'j tsuhu ra ni xi tjña 'ma xi kuayai, niñu xi yatu xi kuayai ntsa kixja ko ni toonsine yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen. Niñu xi yatu, kui xi ntsje xi basehe ninku xi yatu. Ko ni xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjen xi yatu, kui xi ninku xi yatu.

2

B'i tsu én xi kits'ínkijhi Jesucristo ninku xi tjña nanki Efeso

¹ B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhij nttsjehe xuta ninku Efeso: “B'i títu xi tjt'aha niñu xi yatu ntsja kixj, xi tsú'bajin kamasehen ni toonsine xi yatu xi s'entusún nd'í xi ts'ín ndzjeen:

² Be ni xi t'n'ei, xi nkú ts'ín tib'enki kjuanjima xá xi t'n'ei ko xi nkú ts'ín t'n'e chjújui. Be nk'ie nga najmi sasihin ni xi incha ts'ín já ch'onk'uun. Kichjut'ayák'uin já xi já postru tjincha ts'ín ma maña yjoho ko kiyai nga já tsank'á niñu, nga najmi já postru.

³ Tí n'etsentai kjuanímá xi títbitjájín kō t'ín'e chúkjuai kjuanímá xi tísakúhi ngat'ana. Najmi tífehē tak'tuin.

⁴ Tunga najmi tísasíhína ngat'a ts'í nga najmi tá t'jihin ri kjuatjo xi kis'ejhahi nga tjuhun.

⁵ Kui nga n'ekj'áitsjehenni ni xi ja kin'e t'axín. T'inchj'aha ri animahá kō n'e ngáhani xi nkú kin'ei nga tjuhun. At'aha tsa najmi b'a n'eí, kjuáisehe kō k'jexián ni xi síjñasun nd'í xi ts'ín ndzen xi ts'í má nga t'jña. B'a ts'ian tsa najmi k'uúinchj'aha ri animahá.

⁶ Nda t'jín nga najmi sasíhín já nicolajta. An tá najmi sasínna jóo.

⁷ 'Xi t'jén tjabaxínju katasínju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjahá nga k'jine tuhu yá xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuta, xi síjña ndjiojmihí Ntjáná."

B'í tsu én xi kits'ínkijihí Jesucristo nínku xi t'jña nanki Esmirna

⁸ B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehē xuta nínku Esmirna: "B'í títsubu xi tjuun kō xi fekuu, xi k'ien kō xi t'jña tik'un ngáha:

⁹ Be nga t'iyai k'jua'un kō nga x'ain, tunga nk'ie nga basehe, nchíná ní. Be nga t'inchjatit'aihín xuta xi ntje judio t'íncha ts'ín ma maña yjohó. Najmi xuta judio niu. Xuta xi yjanki níhí ndanindoo niu.

¹⁰ Najmi tu binkjuin kjuanímá xi kuitjanki. At'aha k'ua xuta xi ts'ajun ts'ínkjas'en nubayá ndanindoo tu xi chjút'ayák'uhunnuu. Te nístjin t'jihin nga sakúnuu k'jua'un. Ndjá t'isínjñai ndaha tsa t'jihin nga kuayái, kō an tsjaha corona xi k'uaihí xuta xi k'u'éntu tik'uun.

¹¹ 'Xi t'jén tjabaxínju katasínju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ín ngana, kui xi najmi tá skuehe ngabaya xi ma jóo."

B'í tsu én xi kits'ínkijihí Jesucristo nínku xi t'jña nanki Pergamo

¹² B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehē xuta nínku Pergamo: "B'í títsubu xi t'jñaha k'jichá ndju ntíxi xi yjo nga jo ngaba:

¹³ Be ni xi t'ín'ei kō nga má t'jña ndanindoo nga tibatéxuma tinchin. Tu nkú kixj'ihí t'isínjñai kō tu nkú t'íejihín ri an, b'aha rá nístjin nga kin'ek'ien ndá musuná Antipá xi y'énijmína. Kin'ek'ien ajinnuu má nga t'jña ndanindoo.

¹⁴ Tunga t'jihin ni xi najmi tísasínna xi t'ín'ei. At'aha t'jintujihin k'ua xi t'íncha ts'ín ni xi tsakúya ndá profeta Balaam. Kui tsinchá'a ndá rej Balac xi nkú ts'ín kama ts'ínkijnejihin ngatitsun xuta xi ntje Israel t'jehén rá, tu xi incha k'jinehe chje xi kik'aihí rá ntja xi ts'índaha ntsja xuta kō tu xi chubá incha kjuántukohó xinkjín.

¹⁵ Kō tá t'jintujihin k'ua xi t'íncha tít'sín sa ni xi bakúya já nicolajta.

¹⁶ Kui b'a máha, t'inchj'aha ri animahá. Tsa najmi b'a n'eí, kjuáise xatíhi kō k'jichá xi títbituju tsu'ba k'jankohona xuta xi b'a t'íncha ts'ín.

¹⁷ 'Xi t'jén tjabaxínju katasínju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku! Xi ts'ín ngana, kui xi tsjahá nga k'jine manaá xi t'jña 'ma, kō tá tsjahá nku ndjio taba má nga t'j'ta nku j'áin tsetse xi najmi ch'a be. Tu nkuhú xi ts'ínk'jái'hín, kui xi skue."

B'í tsu én xi kits'ínkijihí Jesucristo nínku xi t'jña nanki Tiatura

¹⁸ B'í ts'ín t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehē xuta nínku Tiatura: "B'í títsubu Ntíhí Ntjáná, xi b'a k'un tunkun xi nkú joyaha nd'í kō tsuku xi nkú joyaha k'jichá sine bronçe xi kin'e'na nga kin'echuhun:

¹⁹ Be ni xi t'ín'ei, nga t'johi kō s'ejihin an, nga t'ín'exát'aní kō xi nkú n'e t'ín'e chúkjuai. Be nga 'yún t'ín'exát sai nd'aj nk'ie nga tuts'ihín ni.

²⁰ Tunga kuihí ni xu'bjí xi najmi tísasínna nga t'ín'ei. Tí'bainteihí ná Jezabel xi ná profeta tít'sín ma maña yjohó. Tíbakíyaha kō t'ín'achaha xuta xi ts'an, tu xi chubá incha kjuántukohó xinkjín kō incha k'jine chje xi kik'aihí ntja xi ts'índaha ntsja xuta.

²¹ Kitsjantéhe nō nga ngjuai'k'í'aha rá animahá tunga tu nkú mjehé rá chubá kjuántukohó já.

²² Kui nga nku ch'ín ts'ín níbanehe nō kō chánka kjuanímá xi tsjahá já xi fantukohó, tsa najmi incha ngjuai'k'í'aha rá animahá nga incha k'u'éntu ni xi tsakúyaha nō.

²³ Ts'ínk'íén ntíhí nō. B'a ts'ín skuehe ngayjee xuta nínku nga be xi nkú ts'ín t'jintuyá kjuankjintak'uhun xuta kō animahá kō nga tsjanuu nga nkúnku chj'ihí ni xi kin'o.

²⁴ Máha jun xi tintsu'oo Tiatura xi najmi t'ín'o ni xi t'íbakúya nō kō najmi tsinchiyó ni xi tsu xuta nga t'jihin ndanindoo, ni xi t'jintu'má, b'a t'ín'innuu nga najmi tá tsjahanuu k'j'á ch'á.

²⁵ Tunga chúhún ruu ni xi t'jñanuu santa nkúhu nga kjuái ngáhana.

²⁶ Xi ts'ín ngana kō tu nku ngjuaindjukohó xá xi mjena nga ts'ín, kui xi tsja xáha nga kuatéxumaha nanki xi t'jín asuntee xi nkú ts'ín kitsjá xána Na'mína.

²⁷ Ndjá kuatéxumaha xuta. B'a kamaha xuta xi nkú maha nku ndjii nga k'jichá bich'onnehe.

²⁸ Xi ts'ín ngana, kui xi tsjahá níhu xi bat'ai nga ja t'ífi ma sen.

²⁹ 'Xi t'jén tjabaxínju katasínju ni xi títsubu Espiritu xuta nínku!"

3

B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tijná nanki Sardí

¹ B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Sardí: "B'i títu xi tijnáha espirítu yatu xi ts'e Ntjáná ko niñu xi yatuu: Be ni xi t'in'ei. B'a incha tsu xuta nga tinchun tik'uin, tunga nk'ie nga basehe ja tsyai.

² Tinchin ndai ko tjen nga yihin yjohi kintehe ni nga kuayá kjin. At'aha tibe nga najmi kixi tí'mikoj xáhi nginkun Ntjáná.

³ Kui nga n'ekj'áitsjeheh ri yjohi ko tsjénki ni xi kik'aihi ko kinu'yái, ko t'inchj'aha ri anjmahi. Tsa najmi kuinchinndai, kjúáisehe xi nkú joyaha nku nda ndyjé ko najmi chai mí chubaha nga kjúáisehe.

⁴ Tunga tjintujihín ri nanki Sardí k'ua xuta xi najmi incha kits'in chuntí najyuhun. Kui xi k'úemakona nga ngjua najyun taba, at'aha kui xi incha tjeheh ra nga k'úemakona.

⁵ Xi ts'ín ngana, kui xi n'engja najyun taba ko najmi ts'in ndyjájna j'áihin xujun má nga tjintut'a j'áihin xuta xi k'úentu tik'un. Tu sa ní ts'inkíe yjona nga be xuta xu'bo nginkun Na'mina ko nginkun ntítsjehe.

⁶ 'xi tjen tjabaxinñju katasinñju ni xi títu Espirítu xuta ninku!"

B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tijná nanki Filadelfia

⁷ B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Filadelfia: "B'i títu xi tsje ko naxu ni xi tsu, xi tijnáha yubihí nda rej David, xi kjex'á ko najmi ch'a máha b'échja, xi b'échja ko najmi ch'a máha kjex'á:

⁸ Be ni xi t'in'ei. Chasei. Nginkuin tjentixana nku ankjua xi najmi ch'a máha b'échja. Be nga najmi 'yún tjihin nga 'yún, tunga t'in'etjusunni éna ko t'in'ekie yjohi nga yaní.

⁹ Nd'ai ni xi ts'ihin xuta sinagogaha ndanindoo, xuta tsank'á xi ntje judio tjeheh ra ts'in ma maña yjoho, ts'in kju'a'yúhun ra nga incha ngjuaisinkunch'int'ahi tu xi b'a ts'in incha skuéhe nga tjona ji.

¹⁰ Kich'atjói éna nga kin'e chúkjuai. Kui nga an ts'ink'a t'axihin ra kjuanjma xi k'uaí nistjin nga chjút'ayák'un ngayjee xuta xi tjin asuntee, kjuanjma xi k'uaí nga ngúsuhun asuntee.

¹¹ Kjúái xatía. Ndjá tisinñajin ni xi tijnahi, tu xi najmi ch'a kjé'aha ri corona xi ts'j.

¹² Xi ts'ín ngana, kui xi ts'in ma yásjaihi ninkuh Ntjáná. Ndahachi najmi ta kuitjunkihi yo. Ko k'uet'aha j'áihin Ntjáná ko j'áihin naxinantáha Ntjáná, kui xi nanki Jerusalem tsetse xi Ntjáná ts'ín nibájeheh ndjiojmi ján. Ko ta k'uet'aha j'án tsetsena.

¹³ 'xi tjen tjabaxinñju katasinñju ni xi títu Espirítu xuta ninku!"

B'i tsu én xi kits'ínkjihi Jesucristo ninku xi tijná nanki Laodicea

¹⁴ B'i ts'in t'et'ai nga n'entúhí ntítsjehe xuta ninku Laodicea: "B'i títu xi 'mi Xi Naxu, xi ma n'e s'ejihin ni xi tsuya ko xi naxu ni xi tsu, xi kits'indako Ntjáná ni xi tjin:

¹⁵ Be ni xi t'in'ei. Ji xi nkú joyaha ntánijua xi ndaha najmi nch'án ko ta ndaha najmi sje. ¡Tsa tu nch'áhan mahani kai, ko tsa tu sje mahani kai!

¹⁶ Tunga suk'jenni. Najmi nch'án ko ta ndaha najmi sjei. Kui nga kuetetéhera.

¹⁷ At'aha: An xi nchiná. Nda ts'in tijná. Najmi chumi nihi xi ndyjat'ana, tíbixín. Tunga najmi tímankjihín ri nga najmi tjihin kjuatsjo, ko nga najmi chumi ni chjihí ra ji, ko nga x'ain ko kai ko kisusti.

¹⁸ Kui nga b'a tixihin ra nga ch'atseheh ni xi tjinna. Ch'atsei toonsine xi 'yún nda, tu xi kama nchináhani. Ch'atsei najyun taba xi kamandyjai tu xi k'úé'mahani yjoninte kistihí xi títjáhi kjuasuba. Ch'atsei ntánki xi ts'ínkikihi tunkuin tu xi chahani.

¹⁹ Ngayjee xi tjona, kui xi si nchjaka ko tsjanjyáha. Kui nga tjen nga'yúhun ri yjohi ko t'inchj'aha ri anjmahi.

²⁰ Chasei. An sijña asti ankjuo nga tít'inkjane. Tsa tjin xi kuint'é ntana ko kjé'á ankjuo, an kjuas'en má tijná ko an kjineka nichine ko kui kjinekona.

²¹ Xi ts'ín ngana, kui xi tsjantéhe nga k'úéjnat'akona má nga batexuma xi nkú ts'in an ja kits'in ngana ko tijnat'aka Na'mina má nga batexuma.

²² 'xi tjen tjabaxinñju katasinñju ni xi títu Espirítu xuta ninku!"

4

B'i ts'in tsakuchijhi Jua xi nkú ts'in kin'etsjoho Ntjáná ndjiojmi ján

¹ Askahan nga ja j'a ni xu'bi, as'ai tsase ko kikié nku ankjua xi tjentixa nk'a ján. Ko nta xi tjun kint'e, xi b'a ts'in nu'yá xi nkú joyaha nga fane tjio, kui xi b'a kitsúna:

—Nibánji ej. Kuakuchijhi ni xi tjihin nga kama.

² Ta kuihi chubo j'aijinna Espirítu ko kikié ndjiojmi ján xi kab'ejña nga tibatexuma.

³ Sénnistjihin xi kab'ejña yo, kui xi b'a tjin xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un jaspe ko ndjio tsjo k'un kornalina. Ko sínkántjaihí má kab'ejña nku yejña xi tibat'ai xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un esmeralda.

⁴ Ko andaihí má kab'ejña kikié sa kan ñju jáchá xi ta incha kab'entu, xi incha yja najyun taba ko corona toonsine tjinu'aha.

⁵ Má kab'ejña xi tibatéxumoo tsitju nd'ich'on ko nta xi xaahan kinu'yá ko janeya ch'on. Ko ankjin xi tibatéxumoo títi yatu nd'í s'ekuyá. Kui xi tsuhu ra espiritu xi yatuhu Ntjaná.

⁶ Ko ankjin má kab'ejña xi tibatéxumoo ta kjiña nku ni xi b'a tjin xi nkúhu ntáchak'un xi na xi nkúhu chutsín.

Andaihí má kab'ejña xi tibatéxumoo tjinu ñju xi tjinu tik'un, xi kitsejnúhu ra tunkun ankjin ko astun.

⁷ Xi tjuun b'a tjin xi nkúhu xa. Xi ma johó b'a tjin xi nkúhu turu. Xi ma jahan b'a tjin ankjin xi nkúhu xuta. Ko xi ma ñjuhu b'a tjin xi nkúhu ja xi tifi tjen.

⁸ Nga nkúnkú xi ñju tjinu tik'uun jun maha tsjankaha. Kitsejnúhu ra tunkun kintehe ko asunnk'aha. Tu nku nga tjincha sehé nistjin nistjen nga b'a tjincha tsu: Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje, Ntjaná xi tsje.

Ntjaná xi tjihin nga'yún.

Kui xi y'ejña, tjña ko kj'uaí.

⁹ Xi ñju tjinu tik'uun tjincha ts'ínkie yjohó nga chánga xi tibatéxumoo, kui xi tjña tik'un tu nkjéhé ni. Tjincha benkjún ko tjincha tsjáha máb'achjihí. Ko nk'ie nga b'a tjincha ts'in xi ñjuu.

¹⁰ Jáchá xi kan ñjuu tjincha basinkúnch'int'aha nga tít'sintsjohó xi tibatéxumoo, xi tjña tik'un tu nkjéhé ni. Tjincha b'entu coronaha nginkun nga b'i tjincha tsu:

¹¹ Ji Ntja xi Ntjaní, ji xi tjehe ri nga chankjúhin

ko nga s'ehi kjuachánka ko nga'yún.

At'aha ji kin'endai ngayjee ni xi tjin.

Kama mjehi, kui nga tjihin ko kamandaha.

5

B'i ts'in tsakuchjihí Jua nga Chutsankó tsak'á xujun xi najmi ch'a maha bak'á

¹ As'ai kikié nku xujun, kui xi ntsja kixi y'aha xi tibatéxumoo. Kui xujun xi kin'entu nga jo ngabaha, ko tjichjanekohó ra yatu selló.

² Kikié nku nitsje xi 'yún tjihin nga'yún, kui xi 'yún tinchja nga b'i titsu:

—¿Yá xi tjehe ra nga kjéntiya selló xi tjichjanekohó xujun ko kjéxínka?

³ Tunga ndahá nku xi tjin ndjiojmi ján ko ndaha nku xi tjin asunntee ko ndaha nku xi tjin kintehe t'anankiu najmi kamaha kikjéxínka xujun, ko ta ndaha najmi kamaha tsa tu tsasehe ni xi tjit'a.

⁴ Tu xi kikjéxínka nga najmi ch'a kamaha kikjéxínka xujun ko ta ndaha tsa tsasehe ni xi tjit'a.

⁵ As'ai b'a kitsúna nku ndachá xi kan ñjuu:

—Najmi tu ch'í. Chasej. Xa xi y'aha ra ntjehe Juda, xi ntjehe David y'aha ra, kui xi kits'in ngana ko kamaha kjéntiya selló yatu xi tjichjanekohó xujun ko kjéxínka.

⁶ As'ai ankjin xi tibatéxumoo ko kamasehen xi ñju xi tjinu tik'uun ko kamasehen jáchá xi kan ñjuu kikié nku Chutsanka xi síjña yo, xi b'a tjin xi nkúhu tsa ja kin'ek'ien. Yatu ndjia tjihin ko yatu tunkun. Kui xi tsuhu ra espiritu xi yatuhu Ntjaná xi kin'e nibá ngayjee asunntee.

⁷ Ngikj'á Chutsankó xujun xi kjiya ntsja kixi xi tibatéxumoo.

⁸ Nk'ie nga jakj'á xujun Chutsankó, as'ai xi ñju xi tjinu tik'uun ko jáchá xi kan ñjuu incha tsasinkúnch'int'aha. Nga nkúnkú incha y'a najni arpa ko tsa toonsine xi kitsehe ni xi sinje. Kui niu xi bakúchi ni xi nchja xuta jehe Ntjaná nk'ie nga nhjako Ntjaná.

⁹ As'ai incha kise soon tsetse xu'bj:

Ji xi tjehe ri nga chjúbéi xujun ko nga chjuntiyai sellóho,

at'aha ji xi tsayai nga kin'e mahi chje.

Jníhi kich'atsehe ri Ntjaná

gayjee tikjá xuta xi tjin,

xi kj'ai kj'ai én nchja,

xi nibá tu má antehé ni,

ko xuta naxinantá xi tjin.

¹⁰ Kui xi kin'e mai nku naxinantá xi tibatexumaihí,

kin'e mai já na'mi xi ts'intsjohó Ntjaná.

Incha kuatéxumaha asunntee.

¹¹ As'ai tsase ko kint'e ntaḥa nkjin nkjún ntítsje xi t́inchat'a andaihi xi t́ibatéxumoo ko andaihi xi űju xi t́intu t́ik'uun ko jáchá xi kan űjuu. Tu ni xi 'yúhún nkjin incha maha.

¹² Yún incha t́inchja nga b'j t́incha tsu:

Chutsanka xi kin'ek'ien tjeḥen ra

nga k'uai xáha nga kuatéxuma.

Ts'ínkjáihin kjuanchiná,

kjuankjintak'un ko kjuachánka.

Kui xi kama chanjúun ko n'etsjoho.

¹³ As'ai kint'e ntaḥa ngayjee xi kits'innda Ntjáná nk'a ján ko asuntee ko kinteḥe t'anankiu ko ajin ntáchak'uun nga b'j incha kitsú:

Chutsanko ko xi t́ibatéxumoo

n'etsjoho ko chanjúun.

Kui xi s'eḥe santaha tu nkjéhe ni

kjuachánka ko nga'yún xi t́jin.

¹⁴ As'ai —jB'a katuma! —incha kitsú xi űju xi t́intu t́ik'uun. Ko jáchá xi kan űjuu incha tsasinkúnch'in ko incha kits'intsjoho Chutsanko ko xi t́ibatéxumoo.

6

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nga űju sello kichjux'a

¹ Kikie nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi tjuun ko kint'e nga kinchja nku xi űju xi t́intu t́ik'uun. Ntaḥa, kui xi nkú joyaha xi nkú ts'in nu'yá nga faneya ch'on. B'j kitsú:

—jNibái!

² As'ai tsase ko kikie nku ndje taba. Xi t́isuhun chu y'a nku ni xi s'eko yá. Kik'aihj nku corona ko tsitju tu xi ts'ín nganaha.

³ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma johoh, kint'e nga b'j kitsú xi ma johoh xi űju xi t́intu t́ik'uun:

—jNibái!

⁴ As'ai tsitju k'ái ndje, nku ndje ni. Xi t́isuhun chu kits'ínkjáihin nku kicha chánka ko kik'ai xáha xi má nga kjéxin kjuajju xi t́jin asuntee, tu xi ts'ínk'ieḥen xinkjin xuta.

⁵ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma jahan, kint'e nga b'j kitsú xi ma jahan xi űju xi t́intu t́ik'uun:

—jNibái!

As'ai tsase ko kikie nku ndje jma. Xi t́isuhun chu y'a nku nisuchúba.

⁶ Ajihj xi űju xi t́intu t́ik'uun kint'e nku nta xi b'a kitsú:

Nku nstjin xánta nku kilu tunjñu katijneḥe, ko nku nstjin xánta jan kilu tu cebada katijneḥe. Tu xi chjhi katuma ni. Tunga najmi tu n'ekoni binu ko ta ndaha setju.

⁷ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma űjuhu, kint'e ntaḥa xi ma űjuhu xi t́intu t́ik'uun nga b'j kitsú:

—jNibái!

⁸ As'ai tsase ko kikie nku ndje sine k'ien. Xi t́isuhun chu, kui xi 'mi Ngabaya ko t́jennkihj xi 'mi Antehé Xuta K'ien. Nga joḡ incha kik'aihj kjuá nk'ie nga kjuachán, kjintía, ch'in ko chu kjan xi t́jin asuntee incha ts'ínk'ienkoho nku t́ik'á xuta asuntee.

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nga kichjux'a sello xi ma uhun

⁹ Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma uhun, kikie kinteḥe naḥan chje animaha xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga incha y'énimj éḥen Ntjáná ko ngat'aha nga tu nku kits'ínkieḥe yjohoh nga Jesu yjanki.

¹⁰ Yún incha kinchja nga b'j incha kitsú:

—Tsjeni ji, Nda Ntja, ko naxu én xi bixín. ¿Nkjé n'ekokjuai xuta xi t́intu asuntee? ¿Nkjé n'ek'íechj xi kits'ínk'ienni?

¹¹ As'ai incha kik'aihj najyun taba nga nkúnkú. Tu chubahá nstjin incha kúya kik'ihj, santaha nkúhu nga kama ndjuu xkjhj xuta xi ta t́ihin nga n'ek'ien xi nkúhu nga kui, xi nts'e maha xinkjin xi ta t́ihin yjankihj Jesu.

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nga kichjux'a sello xi ma juhun

¹² Nk'ie nga kikjex'a Chutsanko sello xi ma juhun, tsase ko kama nku chón xi tu xi 'yúhún. Kama jma ts'iu xi nkú joyaha najyun xi jma sénsén. Ni kama sóḡ xi nkú joyaha jni.

¹³ Niñu xi t́jin nk'a ján tsixuntu t'anankiu xi nkú ma nga bixuntu tu chjintéhe yá higuera nk'ie nga b'etsujneḥe nku ntjo xi 'yún.

¹⁴ Xi nkú ma nga s'ekjoya xujun, b'a ts'in kindyjajin sén nk'a ján. Ko ngayjee naxju ko xjo xi t́jin ajin ntáchak'uun incha ngji t'axín.

¹⁵ Incha ngjik'ientu má aya t́ixa ngijoo ko ajin naxju já rej, já títjuun, já jun k'aku, já nchinóḡ, já i ko ngayjee xuta, xi ndáihj yjohoh ko xi musuhj xi kich'atseḥe.

¹⁶ B'a incha kitsúhu jñáchógo ko ndjio naxju:

—Tixuntunéni ko t'entu'máni, tu xi najmi skuéheni xi tibatéxumog ko tu xi najmi cháhani kjuakjan chánkaha Chutsanko.

¹⁷ At'aha ja kuichu nistjin nga ja kuakúchji kjuakjan chánkaha. ¿Yá xi kuichúkjuaha ni xi kama?

7

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga xuta xi ntje Israel tjeheh ra kis'et'aha chubaha Ntjaná

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai kikié ñju ntitsje xi tjincha ndju nga ñju tikjáha asunntee. Kui xi tib'échjaha ntjo xi nibáha nga ñju tikjáha asunntee tu xi najmi tsjéhen ntjo asun t'anankiu, ta ndaha asun ntáchak'uun, ta ndaha ajihin yá xi tjin asunntee.

² Ta kikié kj'ai ntitsje xi tímibáha má tju ts'iu. Kui xi j'ai tu xi k'ué't'aha ra chubaha Ntjaná xuta xi ts'e. Kui ntitsje xu'bi 'yún kikjintáyaha ntitsje xi ñjuu xi kik'aihi xáha xi má nga ts'jinkatsún t'anankiu ko ntáchak'uun.

³ B'i kitsúhu:

—Najmi tu chumi nihi xi n'ohog t'anankiu ko ta ndaha ntáchak'uun ko yá xi tjin. Nk'iehé nga ja s'et'aha stjen chubaha Ntjaná xuta xi ts'e, nk'iehé nga kama k'ué't'a ntsog.

⁴ Kint'e xkijhi xuta xi kis'et'aha chuba. Unchan ko yachán ñju mij kama ngayjee ntjehe Israel.

⁵ B'i tjin kamaha nga nkúnku ntje te joo: te jo mij xi ts'e Juda, te jo mij xi ts'e Ruben, te jo mij xi ts'e Gad,

⁶ te jo mij xi ts'e Aser, te jo mij xi ts'e Neftali, te jo mij xi ts'e Manase,

⁷ te jo mij xi ts'e Simeon, te jo mij xi ts'e Levi, te jo mij xi ts'e Isacar,

⁸ te jo mij xi ts'e Zabulon, te jo mij xi ts'e Kuse, ko te jo mij xi ts'e Benjamin.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga tu xi nkjihin xuta incha tsitjujin kjuanimá chánkog

⁹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bi, as'ai tsase ko kikié nkjin nkjún xuta. Ndaha najmi ch'a ma b'éxkihi. Ngayje tikjá xuta xi tjin asunntee niu, ngayje tikjá ntje, ngayje tikjá nanki ko ngayje tikjá é. Tjincha ndju ankjín xi tibatéxumog ko nginkun Chutsanko. Najyun taba incha yja ko xkajén incha y'a.

¹⁰ Yún tjincha kjintáya nga b'i tjincha tsu:

ñkuhú Chutsanko ko Ntjaná xi tibatéxumog,

kui xi ts'ink'ankiná!

¹¹ Ngayjee ntitsjee xi tjincha ndju andaihi má kab'ejña xi tibatéxumog, andaihi jáchá xi kan ñjuu ko xi ñju xi tjinu tik'uun, incha kingjénsten ankjín nga incha kits'intsjohog Ntjaná.

¹² B'i incha kitsú:

jB'a tjin!

N'etsjohog ko tjihin kjuachánka Ntjaná,

be nkú ts'in ts'innkjink'un ko 'baihi máb'achjhi,

yankjún ko bakúchji nga'yuhun santaha tu nkjéhé ni.

jB'a katuma!

¹³ As'ai nku ndachá xi kan ñjuu kingjájaiyana:

—¿Yá xutaha xi yja najyun taboo? ¿Má incha kanibáha?

¹⁴ —Ji xi yai, Ndá Ntja —kixihin.

As'ai b'i kitsúna:

—Kui xi incha kikié kjuanimá chánkog. Jníhi Chutsanko incha kits'in tabakohog nga tsané najyuhun.

¹⁵ Kui kjuaha nga tjinchaha ankjín Ntjaná xi batéxuma ko nistjin nistjen tjincha ts'intsjohog aya ninkuhu. Xi tibatéxumog kuhun xuta xu'bi aya ante nkjühun.

¹⁶ Najmi ta skuéhe kjintia ko ta ndaha najmi ta xintá kamaha ra. Najmi ta ts'jinchahan ra ts'iu ko najmi ta ts'jinstihí ra nubóg.

¹⁷ At'aha Chutsanko xi ta tibatéxumog, kui xi ndá bastu xi kúnntaha ko ngjuaikohog má tjin ntánijua xi ts'ink'iéntu tik'uhun xuta. Ntjaná ts'jinxjnu ntánkun nga nkúnku.

8

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga kichjux'á sello xi ma yatuhu

¹ Nk'ie nga kikjex'á Chutsanko sello xi ma yatuhu, as'ai kis'e jyu jyu ndjiojmi ján nkú ra ma masen ora.

² Kikié ntitsje xi yatuu xi tjincha ndju nginkun Ntjaná. Kui xi kik'aihi yatu tjio.

³ As'ai j'ai kj'ai ntitsje. Ankjín nahan chje j'ai sinjña. Nku ni toonsine xi má nga tisún ni xi sinjné y'a. Kik'ai nkjühun ni xi sinjné tu xi tsjáha ra chje Ntjaná asun nahan chje toonsine

xi kjiñña ankjín xi tibatéxumoo. Kui niu kits'íntjijinkoño ni xi nchja ngayjee xutaha Ntjiana nk'ie nga incha nchjako.

⁴ Y'ahá ts'íhin ntítsjee ni xi títiyá ni xi sinjne nk'ie nga ngjisehe Ntjiana ntaha ni xi sinjne ko ni xi incha nchja xutaha Ntjiana nk'ie nga nchjako.

⁵ As'ai jakj'á ntítsjee tabaha ni xi sinjne ko kits'íntsehe x'í xi tjintusún naxhan chje. Asuntee kikanikj'asún niu. As'ai janeya ch'on, xáahan kama, tsat'ai nd'ich'on ko kama chón.

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane ñju tjio

⁶ Incha y'enda yjoho ntítsje xi yatuu xi má nga incha ts'ínkjane tjioho.

⁷ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi tjuun. As'ai kichjanikj'a asun t'anankiu ts'í ndjio ko nd'í xi kin'etjijinkoño jni. Kiti nku tikj'á t'anankiu ko nku tikj'á yá xi tjín ko ngayjee jña xi tjín.

⁸ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma joo. As'ai kichjanikj'ajin ntáchak'uun nku ni xi b'a tjín xi nkú joyaha nku naxi chánka xi títi. Jni kama nku tikj'á ntáchak'uun.

⁹ K'ien nku tikj'á xi tjintu tik'un ajin ntáchak'uun ko kin'ekje nku tikj'á yábarku xi tjín.

¹⁰ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma jaan. As'ai j'aikijne nku niñu chánka xi títi xjo xjo. Kits'ínkatsún nku tikj'á ntáje ko ntá tixa xi tjín.

¹¹ Sja 'mi niñuu. As'ai nku tikj'á ntá xi tjín kama sja. Tu ngat'aha nk'ie nga kama sja ntóo tu xi nkjihin xuta k'ien.

¹² Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma ñjuu. As'ai nku tikj'á ts'íu, sóo ko niñuu kin'ekatsún. B'a tjín niu xi kis'ejuún. Nk'ie nga incha kits'ín ndzjen niu nku tikj'á nistjien najmi ta kama ndzjehen ra ko ta nku tikj'á nistjen najmi ta kama ndzjehen ra.

¹³ As'ai tsase ko kint'e ntaha nku ja xi títi tjen. 'Yún tíntáya nga b'j títu:

—iKjuanjima nibál; jNijma rú ts'íhin xuta xi tjintu asuntee nk'ie nga kjuane tjio xingisoo xi ja ma ma incha ts'ínkjanehé ntítsje xi jan xi ndyjat'óo!

9

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma uun

¹ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma uun. As'ai kiki nku niñu xi nibaha nk'a ján nga j'aikijne asuntee. Kik'aihi yubihí tixa nanka xi tjen t'anankiu.

² Kikjex'á tixa nanako ko yo tsitjunji nintj'í xi nkú joyaha nintj'í xi bitjuhu nku orno chánka. Kits'ín jyun ts'íu ko nk'oo.

³ Ajin nintju incha tsitjuhu chjuba xi incha j'aitsesúhun asuntee. Incha kik'aihi nga'yún xi nkúhu nga'yún xi tjihin chándayá ch'onk'un xi tjín asuntee.

⁴ B'a kik'íhin nga najmi incha ts'ínkatsún jña xi tjín t'anankiu ko ta ndaha nku ni xkfén xi tjín ko ta ndaha nku yá. Nku tutuhú xuta xi najmi kis'et'aha stjen chubaha Ntjiana xi kama incha ts'ín'uhun.

⁵ Najmi kik'aihi kjuá tsa ts'ínk'ien xuta. Tu b'ahá kik'íhin nk'ie nga tu uhún sá tsjáha kjuanjima xuta xi kjinehe. Kjuanjima xi tsjá chu b'a joyaha xi nkú ts'ín kjineya má kjinená chándayá ch'onk'un xi tjín.

⁶ Kui nistjien kuangisjai ngabayoo xuta tunga najmi sakúhú ra. Kama mjehe nga kuayá tunga nguai t'axihín ngabayoo.

⁷ B'a k'un chjubo xi nkú joyaha ndje xi kis'enda nga nguai kjuachán. B'a k'un corona toonsine k'un ni xi incha tjintu'áha. B'a k'un ankjín xuta k'un ankjín.

⁸ B'a k'un ntsjáha xi nkúhu ntsjáha jminchjín. B'a k'un ni'yun xa k'un ni'yun.

⁹ B'a k'un kicha k'un ni xi kjiñnuhu 'mehe. B'a ts'ín faneya tsjankaha xi nkú ts'ín faneya nkjin nkjún yá xi fiko já juun nk'ie nga incha fi kjuachán.

¹⁰ B'a k'un nits'in chándayá ch'onk'un k'un nits'in chu. Ta tjihin na'yá ch'onk'un. Ni ch'onk'un xi tjihin nits'in nga ts'ín'uhun xuta un sá chúkjuaha niu.

¹¹ Ntítsje xi tjña ayaha tixa nanako, kui xi batéxumaha chjubo. Abadon 'mi ntítsjee nga én hebreo, ko nga én griego Apolion 'mi. "Xi ts'ínkatsún ni" tsuhu ra j'áihín.

¹² J'a kju'a'un xi tjuun, tunga ndyjahá sa jo.

B'j ts'in tsakuchjhi Jua nk'ie nga jane tjio xi ma juun

¹³ Kits'ínkjane tjioho ntítsje xi ma juun. As'ai kint'e nku ntá xi nibaha kamasehen ndjia xi ñju xi tjintut'á naxhan chje toonsine xi kjiñña nginkun Ntjiana.

¹⁴ B'j kitsúhu ntítsje xi ma juun xi y'a tjio:

—N'e ndáihí nga ñjuu ntítsje xi tjintut'á 'yún andai ntáje chánka Eufate.

¹⁵ As'ai kin'e ndáihí ntítsje xi ñjuu, tu xi nku tikj'á xuta xi tjín asuntee incha ts'ínk'iehen. At'aha ja b'a ts'ín tjinda nga kui xi b'a incha ts'ín kui chubo, kui nistjien, kui sóo ko kui núu.

¹⁶ Kint'e xkihí já jun xi tjintusúhun ndje. Jo unchan miyoon maha.

¹⁷ Kikie ndje kō xi tjintusúhūn, xi nkúhu tsa nchĩni kik'aina nga kama chjina niu. Kĩchā xi kjiĩnu 'mjehe, ni xi nkúhu nd'í, su xi nkúhu ndjio tsjo k'un safiro kō sine xi nkúhu sufrĩ. B'a k'un nintakū xa k'un nintakū ndje. Nd'í, nĩntĩ kō sufrĩ bitju ts'a.

¹⁸ Tū ngat'ahā nga jaan kjuā'un xi kitsjá chū nku tĩkjá xutā xi tĩn asuntee k'ien. Nd'í, nĩntĩ kō sufrĩ xi bitju ts'a chū b'a kits'ĩn.

¹⁹ Ts'a kō nits'in chū xi ch'onk'un. Nits'in chū b'a k'un y'e k'un, xĩ yjahā nintakū. Kui niu xi ts'ín'unkohō rā xutā.

²⁰ Tunga xutā xi ts'anķiu, xi najmi kits'ínk'ieheñ kjuā'un xu'bi, najmi incha ngjik'ahā rā animahā kō tā ndaha najmi y'entu ni xi incha kits'ín. Tū nku kits'intsjohō rā jánindog kō ntĩa xi kits'índakohō toonsine, toontaba, kĩa, ndjio kō yá. Najmi ma chjihĩ niu, tā ndaha najmi nt'é kō tā ndaha najmi ma fi.

²¹ Tā ndaha najmi incha ngjik'ahā rā animahā xutā xu'bo ngat'ahā nga animā incha ts'ínk'ien, t'je incha ts'ín, chūba fantukohō xinkjĩn kō ndyjé incha ts'ín.

10

B'ĩ ts'ín tsakuchjihĩ Jua ntĩtse xi y'a xujun

¹ As'ai kikie kj'ai ntĩtse xi tjenjin nĩntĩ. Yún nk'a tjen. Ndjiojmi ján nibajehen kō nku yejña sĩntjaihi. Xi nkúhu ts'íu b'a ts'ín tibat'ai ankjĩn, kō sjai xi nkúhu yásjai xi títi.

² Kjiya ntsja nku xujun ichĩ xi kabix'á. Tsasjĩnasun sjai kixĩ ntáchak'uun kō sjai skjún tsasjĩnasun t'anankiu.

³ As'ai yún kikjintáya kō kinu'yá ntahā xi nkú ts'ín nu'yá ntahā xoo nga kjintá. Nk'ie nga kikjintáya, yatu niyá janeya.

⁴ Nk'ie nga janeya yatu niyóo, ja tĩts'imntá kai, tunga kint'ená nku ntā xi nibaha ndjiojmi ján xi b'a kitsúna:

–Najmi tū kayahā ni xi kuatsú ch'on xi yatuu. Najmi tū b'et'ai.

⁵ As'ai kingjėnk'a ntsja kixĩ ntĩtse xi nku sjai sjĩnasun ntáchak'uun kō xi nku sjai sjĩnasun t'anankiu.

⁶ Kits'ínkie xi tĩña tĩk'un tū nkjéhé ni, kui xi kits'índda nk'a ján kō ni xi tĩn nk'a ján, xi kits'índda t'anankiu kō ni xi tĩn t'anankiu, xi kits'índda ntáchak'uun kō ni xi tĩn ntáchak'uun. B'ĩ kitsú ntĩtsej:

–Ja najmi tā k'uandayahā rā.

⁷ Njstjin nk'ie nga ts'ĩnkjane tjiho ntĩtse xi ma yatuhu kuitjusun ni xi y'éjña 'ma Ntjaná. B'a kama xi nkú nga ts'ín kitsúya tĩjuhun já profetā xi ts'e.

⁸ As'ai tā kinchjakohō ngáhana ntā xi kint'e, xi nibaha ndjiojmi ján. B'ĩ kitsúna:

–T'in kō chjúbéi xujun xi kabix'óo, xi kjiya ntsja ntĩtse xi sjĩnasun ntáchak'uun kō xi sjĩnasun t'anankiu.

⁹ Kui nga b'a ngji xihĩn rā ntĩtsej nga tsjáhana xujun ichiũ. As'ai b'ĩ kitsúna:

–Chjúbéi kō chĩnei. Xi nkúhu ntsjėn kama aya tsu'bai niu, tunga aya kants'ai sja kama.

¹⁰ As'ai jak'ja xujun ichĩ xi kjiya ntsja ntĩtsej kō kikjine. Xi kama aya tsu'ba xi nkúhu ntsjėn. Tunga nk'ie nga ja kitujen, sja kama aya kants'á.

¹¹ As'ai b'a kik'inna:

–Tjĩhin nga tā kuixĩnya ngáhā rĩ xutā ni xi Ntjaná ja kits'ínkinchja já profetā. Kuixĩnyai ni xi Ntjaná ts'ínkō xutā xi tĩn tū má nankihĩ ni, tū má antjehé ni, xi nchjā tū má éhén ni kō já rej.

11

B'ĩ ts'ín tsakuchjihĩ Jua jo já xi kits'ínkie yjohō nga Jesu yjanki

¹ As'ai kik'aina nku yá xá xi ch'achubakō kō b'ĩ kik'inna:

–Tĩsĩntjėn. Ch'achubaj nĩnkuhũ Ntjaná kō nachan chje. T'exkĩ nkú tĩn maha xi incha ts'intsjohō Ntjaná yō.

² Tunga najmi tū ch'achubani ante xi tĩña natsihĩn nĩnku, at'ahā xutā xi najmi be Ntjaná ja kik'ahĩ kui antee. Kui xi incha kuasinne nga ts'ĩnkatsún nanki jee yachán jo sá tĩhin.

³ Ts'ínkjia jo já xi k'uejña chji nga yjankina. Incha ngjuā najyun kfe kō kuinchja ngajona nku mij kō jo unchan kō cháte kō te njstjin.

⁴ Kui já xi joo, kui xi nga joo yá olibo kō nga joo ni xi s'etĩsun nd'í xi tĩncha nginkun Nda Ntjahā asuntee.

⁵ Tsa tĩn xi mjehe ts'ĩn'uhun xi joo, ts'a kuitjuhu nd'í xi k'ueći ngayjee já kontrahā. B'a ts'ín kuayā tū yáhā ni xi mjehe incha ts'ĩn'uhun.

⁶ Kamahā k'uechja nk'a ján tū xi najmi tā k'uaħa ts'í xi nkú tĩn njstjin kamahā nga incha kuinchja éhen Ntjaná. Kō tā kamahā jni ts'ĩn ma ntánijuō kō kamahā tsjáhā kj'ai kj'ai kjuā'un asuntee tū xi nkú tĩn niyá mjehe rā nga b'a incha ts'ĩn.

⁷ Nk'ie nga ja kama ndjuúhu já xi joo nga k'uénijmí, as'ai chu xi kuitjunji tixa nanke kjaánko jóo. Ts'ín nganaha ko ts'ínk'ien.

⁸ S'entu yjoninte k'iehen aya niyátéhe nanki chánko má ta kis'et'a kruu Nda Ntjaha. Kui nankiú xi nanki Sodomá ko ante Egipto chubaha nga nkuhú n'e mako chubaya.

⁹ Jan nistjin masen kamaha nga incha kuasehe yjoninte k'ien xuta xi tjin nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhén ni, ko nkú tjin ante má nga tjintu. Najmi tsjante nga incha s'eyanji yjoninte k'ien.

¹⁰ Tsjo kamaha xuta xi tjintu asunntee ngat'aha ngabayaha. S'ehé kjuatsjo ko b'i ngján tsjáha xinkjín ni, at'aha kjuasti kitsjáha xuta xi tjintu asunntee já profeta xi joo.

¹¹ Tunga nk'ie nga j'a jan nistjin masen, Ntjaná kits'ínk'ientu tik'un ngáha ra. Incha tsisintjen ngáha, ko tu ni xi incha kitsankjúhún ngayjee xi kiekehe.

¹² As'ai incha kint'é nku nta xi 'yún kinchja, xi nibaha ndjiojmi jan nga b'i kitsúhu:

—iNibánjiu ei!

As'ai nku ninti nginjikoho ndjiojmi jan ko kiekehe xuta kontraha.

¹³ Ta kuihi chubó kama nku chón xi tu xi 'yúhún. Nku tikjá nanki je. Yatu mi xuta kits'ínk'iehen chón. Xuta xi ts'ankihí yjoho tu ni xi incha kitsankjúhún. Incha kits'ínkie yjoho nga chánka Ntjaná xi tjíña ndjiojmi jan.

¹⁴ J'a kjuanimá xi ma joho, tunga jahá nibá tíña xi ma joon.

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua ni xi kama nk'ie nga jane tjio xi ma yatuhu

¹⁵ Kits'ínk'iane tjioho ntitsje xi ma yatuhu ko kinu'yá ndjiojmi jan nkjin nta xi 'yún kinu'yá nga b'i incha kitsú:

Má tsatexuma xuta,

Ntjaná ko xi kits'ín nibá ngajoho

ja tjincha batexuma yo nd'ai.

Kui xi kuatexuma santaha tu nkjéhe ni.

¹⁶ Jáchá xi kan njuu xi tjintu nginkun Ntjaná incha kingjénsten ko kits'intsjoho Ntjaná.

¹⁷ B'i incha kitsú:

Ti'baihi máb'achjhi ji, Ntjani xi tjihin nga'yún,

Ntia xi tjíña ko y'ejña.

At'aha ja t'inchjén nga'yún chánka xi ts'i,

ko ja kuach'atuts'ihin nga tibatexumai.

¹⁸ Kama kjahan naxinantá xi tjin asunntee,

tunga jahá kuichu nistjihin kjuakjan chánkahi,

chuba nga kamaha kjuu xuta xi k'ien.

Ko k'uaihi chí xi sakúhu xuta xi ts'i,

já profeta ko xuta xi naxu kits'in,

ngayjee xi bekjihin,

xi ihí ko xi xixihi.

N'ekje xi ts'ínkatsún asunntee.

¹⁹ As'ai tsix'á ninkuhu Ntjaná xi síjña ndjiojmi jan ko kiya aya ninku kaxa tsje xi bakúchji ni xi y'éndako Ntjaná xuta xi ts'e. Tsat'ai nd'ich'on ko xáahan kama. Janeya ch'on, kama nku chón, ko 'yún kik'a ts'i ndjio.

12

B'i ts'ín tsakuchjhi Jua nku tachjuún ko nku chuyatuku

¹ As'ai kama chí ndjiojmi jan nku ni chánka xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku tachjuún xi kingja ts'iu xi nkúhu x'óti. Sóo kis'ejña kinte tsuku ko tjin'aha nku corona xi te jo niñu tjihin.

² Nti y'a ko chíntíhi ntíu tikjintáyako nga un tibehe.

³ Ta kama chí ndjiojmi jan k'ái ni xi tsakúchji ni xi kama. Kiya nku ye chánka xi ni. Yatu maha nintaku ko te ndjaha. Nga nkúnku nintaku nkúnku corona tji'aha.

⁴ Nits'in kikje'yúnkoho nku tikjá niñu xi tjin nk'a jan ko kikjaník'ajen asuhun t'anankiú. Tassin'yún chuyatuku nginkun tachjuún xi ja ma tsíhín ntíhi tu xi kjinéhe ntíu nk'ie nga tsín.

⁵ As'ai nku ntíx'in kitsihin tachjuún. Kui xi tjihin nga ndjá kuatexumaha ngayjee naxinantá xi tjin asunntee. Tunga kichju'áhá ra ntíhi tachjuún. Má b'ejña Ntjaná nga batexuma ngji s'ejña ntíu.

⁶ As'ai ante kixiu ngji tachjuún nga tsanka. Má y'endaha Ntjaná nku ante ngji, tu xi yo n'ekjéhen nku mi ko jo unchan ko cháte ko te nistjin.

⁷ As'ai kama nku kjuachán ndjiojmi jan. Ntitsje Miguel ko ntitsje xi tjenkoho incha kikjánko chuyatuku. Kikján chuyatuku ko ntitsje xi tjenkoho.

⁸ Tunga kits'ínndyjahá ko najmi ta kis'ehé ra ante ndjiojmi jan.

⁹ Tsich'onsje chuyatuku chánko, kui xi ye chóo xi 'mi ndaninda ko xi ta 'mi ya Satana, xi b'anachaha ngayjee xuta xi tjin asuntee. Kui ko ntitsjehe kichjanik'ajen asuntee.

¹⁰ As'ai tu xi 'yuhun kinu'yaha nku nta xi kint'e ndjiojmi jan. B'i kitsu:

–Nd'ai kuats'ink'anki Ntjaná xuta xi ts'e, kuakakúchji nga'yuhun ko nk'ie nga kui batéxuma. Xi kits'in nibá Ntjaná tibatéxuma. At'aha ja kuich'onsje xi batéjéne ja nts'eé. Kui xi nistjin nistjen batéjénehe nginkun Ntjaná.

¹¹ Ngat'aha jnihj Chutsanko kuats'in nganaha ja nts'eé, at'aha kuats'inkie yjoho nga yjanki Jesu. At'aha najmi incha kitsankjun nga kuayá.

¹² Kui nga n'etsjohonu xi tintsuho ndjiojmi jan, tunga njima ru n'ehenu jun xi tintsuho asuntee ko ajin ntáchak'uun. At'aha kaf'ajénk'unnu ndanindoo. 'Yun kian tímaha at'aha be nga chuba nistjin tjñaha.

¹³ Nk'ie nga ja kieke chuyatuku nga ja kichjanik'ajen asuntee, as'ai tsanka tjennki tachjuun xi kitsihin ntix'jun.

¹⁴ Tunga johó tsjanka ihj ja kik'aihi tachjuun tu xi kama nguajj tjehe ante xi tjñaha ante kixiu. Ngji t'axin kjihin ye ante má nga kin'ekjen jan nú masen tjihin.

¹⁵ As'ai ts'a chuyatuku tsasje xi nkúhu nku ntáje, tu xi kui ntóo kjébéfehe ra tachjuun.

¹⁶ Tunga t'anankiuh tsasinkoho tachjuun. Kitsjen nku tixa má nga jas'en ntáje xi ts'asje ts'a chuyatuku.

¹⁷ As'ai tu xi kama kjahan ra chuyatuku ngat'aha ni xi kamoqo ngji kjanqo ntje xi tjihin tachjuun, kui xutaha xi f'átjo kjuatéxumaha Ntjaná ko tu nku kits'inkiehe yjoho nga Jesu yjanki.

¹⁸ As'ai ngji sinjña chuyatuku andai ntáchak'uun.

13

B'i ts'in tsakuchjihj Jua chu xi tsitjuun ntáchak'uun

¹ As'ai kieke nku chu xi tsitjuun ntáchak'uun. Yatu maha nintaku ko te maha ndjaha. Nga nkunkú ndjaha nkunkú corona tjintu'aha, ko nga nkunkú nintaku nku j'ain xi najmi sasihin Ntjaná jtí'aha.

² Chu xi kieke b'a tjin xa sine tjin, ko b'a k'un sjai xi nkúhu sjai chu oso, ko ts'a b'a tjin ts'a leon tjin. Chuyatuku kikjanink'a chu xu'bo nga kitsjá xaha. Y'éjña tjuun ko chánka kits'in ma.

³ B'a tjin xi tu xi kin'e'uhun ra nku nintaku tjin, tunga kin'enkihí ra má nga kin'e'uhun. Ngayjee xuta asuntee incha kama nkjühun ko kitsjennkihí chu.

⁴ Incha kits'intsjoho xuta chuyatuku, at'aha kitsjá xaha chu xinkuu nga kui xi kuatéxuma. Ko ta incha kits'intsjoho chu xinkuu. B'i incha kitsu:

–Najmi tjin sa k'aj xi nkúhu chu. ¿Yá xi kama kjaánkoho?

⁵ Kik'aihtehe chu nga nk'a k'uasje yjoho ko nga najmi skuénkjün Ntjaná nga kuinchja, ko kik'aihi nga yachán jo sá kuatéxuma.

⁶ As'ai chu najmi kikienkjün Ntjaná nga kinchja. Ch'on kitsúhu Ntjaná ko ante xi má nga tjñaha Ntjaná ko ngayjee xi tjintu ndjiojmi jan.

⁷ Ta kik'aihtehe nga kjaánko xuta jehe Ntjaná ko nga ts'jin nganaha. Ta kik'aihi nga kuatéxumaha nkú tjin maha ntjehe xuta xi tjin, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha xuta xi nchja tu má éhen ni ko nkú tjin ante má nga tjintu.

⁸ As'ai incha kits'intsjoho chu ngayjee xuta xi tjin asuntee xi najmi tjintunt'á j'áihin xujun xi ts'e Chutsanka xi kin'ek'ien. At'aha kintehe ni nga kamanda asuntee xujuhun Chutsanko tjintut'á j'áihin ngayjee xi k'úentu tik'uun. Kui xi najmi incha kits'intsjoho chu.

⁹ Xi tjen tjabaxínju katasínju.

¹⁰ Xi tjihin nga nguajinjé, kui xi nguajinjé. Xi tjihin nga n'ek'ienkoho kicha, kui xi kicha kuayaha. Kui nga tjihin nga ts'jin chúkuaha xuta jehe Ntjaná ko ndja kuinchajin ni xi s'ejihin.

B'i ts'in tsakuchjihj Jua chu xi tsitju t'ananki

¹¹ As'ai kieke k'aj chu xi tsitju t'ananki. Jo maha ndjaha. B'a k'un ndjio xi nkúhu ts'e chutsanka, tunga b'ahá ts'in nchja xi nkúhu chuyatuku.

¹² Ngajoho chu xi tjuun batéxuma. Kits'in chj nga xuta xi tjintu asuntee incha ts'jintsjoho chu xi tjuun, chu xi kin'enkihí má tu xi uhun ra.

¹³ Kits'in kjuankjün chánka chj, santaha kits'in nibájen nd'í asun t'ananki nginkun xuta.

¹⁴ Nga'yün xi kitsjáha chu xi tjuun ts'anachakoho ra xuta nginkun chu xi tjuun. Kits'in kjuayuhun ra xuta nga ts'jinnnda nku sénnistjihin chu xi tjuun, tu xi chankjúhun xi najmi k'ien nk'ie nga tsichaya.

¹⁵ Kik'aihtehe chu xi ma joho nga ts'jink'iéjña tik'un sénnistjihin chu xi tjuun, tu xi kuinchjaha sénnistjuun ko ts'jin nga n'ek'ien ngayjee xi najmi ts'jintsjoho.

¹⁶ Kō kits'ín chū xi ma joho nga s'et'ahā chubā ntsja kixi kō a rā stjen ngayjē xutā, xi ihī kō xi xixihī, xi nchināhā kō xi x'ahan, xi ndāhī yjohō kō xi najmi ndāhī yjohō.

¹⁷ Kits'ín nga najmi ch'a kama k'uatse kō a rā kama kuatēña tsa mí nihi, tsa najmi tjihin chubāhā chū kō tsa j'áihin chū kō a rā xkihī j'áihin chū.

¹⁸ Kui ni xu'bjī xi machjéhen kjuankjintak'un. Xi mankjihin kat'asje xkihī chū, at'ahā xkihī j'áihin ndāhā niū. Jun unchan kō cháte kō tj'ion nku niū.

14

B'j ts'ín tsakuchjihī Jua já xi Ntjaná kits'ínkjas'ehēn yjohō

¹ As'ai tsase kō kikiē nga Chutsankō sijnāsun asunntu tjenki Sion. Tjinchat'ahā unchan kō yachán ŋju mij xutā xi tjintut'áhā stjen j'áihin Chutsankō kō j'áihin Na'mihī Chutsankō.

² Kint'e nku ntā xi nibaha ndjiojmi ján. Janeya ntō xi nkú ts'ín faneya ntāje nga ma 'yún kō xi nkú ts'ín faneya ch'on. B'a tā ts'ín jane ntā xi kint'e xi nkúhu nkjin nkjún arpa xi t'ín'ekjane.

³ Nginkun xi tibátexumoo kō nginkun xi ŋju xi tjintu tik'uun kō nginkun jáchá xi kan ŋjuu, tjin xi tjincha se nku soon tsetse. Najmi ch'a tímahā soon xu'bo, nku tutuhú xi unchan kō yachán ŋju mij xi tsitjulin ajihin xutā asunntee.

⁴ Kui xi najmi incha kits'ínsi yjohō tsa jminchjín kikjantuko, at'ahā najmi y'entuko chjuún. Tshuhū rā niū nk'ie nga najmi incha kits'intsjohō kj'ai ntā. Incha yjankihī Chutsankō tū má nga tíhí. Kui xi kis'echjintjai ajihin xutā xi tjin. Kui xi t'ibaihi Ntjaná kō Chutsankō nga chje xi tjun tjincha n'e ma.

⁵ Ndaha nku én tsank'á najmi incha kinchja, at'ahā kui xi je nginkun Ntjaná.

B'j ts'ín tsakuchjihī Jua nga incha kinchja jan ntitsje

⁶ As'ai kikiē kj'ai ntitsje xi tsú'ba tjen nk'a ján nga nibáko én nda tshuhū Ntjaná, kui xi tū nkjéhé ni chjihī rā. Kui xi s'enjímihī xutā xi tjintu asunntee, nkú tjin nanki xi tjin, nkú tjin maha ntjehe xutā xi tjin, nkú tjin maha xutā xi nchja tū má éhén ni kō nkú tjin ante má nga tjintu.

⁷ Yún kinchja ntitsjee nga b'j kitsú:

—Chankjún Ntjaná kō n'ekio yjonuu nga kui xi chánka, at'ahā ja kuichu chubā nga ts'ínkōkjuā xutā. N'etsjohō xi kits'ínnda nk'a ján kō t'anankiu, ntáchak'uun kō ntā tixā xi tjin.

⁸ As'ai nku ntitsje xi ma joho b'j kitsú:

—Ja kuan'ekje, ja kuan'ekje nanki chánka Babilonja. Kits'ín ch'jī ngayjē xutā, tū xi tū mí ni ch'onk'uhún ni incha ts'ín xi nkú tā ts'ín kui.

⁹ As'ai nku ntitsje xi ma jahan b'j kitsú:

—Tsa tjin xi ts'ínstjohō chū kō sénnjstjihin kō tsjántē nga s'et'ahā chubāhā stjen kō tsa ntsja,

¹⁰ kui xi tjihin nga ts'ínkjáinyjehē kjuakjan chánkahā Ntjaná. B'a kamahā xi nkú mahā xi 'yún 'bi xán xi najmi kichjujehēn nga'yúhūn. Nd'í kō sufrī k'uaikohō rā kjuanimā nginkun ntitsje jehē Ntjaná kō nginkun Chutsankō.

¹¹ Ndaha tsa mí yjehe najmi kamandyjaya nintihī nd'í xi tsjā kjuā'un. Ndaha nku nistjin kō ndaha nku nistjen najmi ts'ínkj'áiya xi ts'ínstjohō chū kō sénnjstjihin kō xi ts'ínkjáihin chubāhā j'áihin.

¹² Kui nga tjihin nga ts'ín chūkjuāhā xutā jehē Ntjaná, xi f'átjo kjuatexumahā kō s'ejihin Jesu.

¹³ As'ai kint'e nku ntā xi nibaha ndjiojmi ján nga b'j kitsúna:

—T'et'ai ni xu'bjī: “Nd'ai tib'atuts'inhin rā nk'ie nga nda tjin ts'e xutā xi kuayá nga s'ejihin Ntjaná!”

Kō b'j títu Espiritu:

—Johon, b'a tjin. Kui xutaha xi incha ts'ínkj'áiya at'ahā ndjá xá xi incha kits'ín. Ntjaná tsjáhā chjihī xutā xu'bo ngat'ahā ngayjē ni nda xi incha kits'ín.

B'j ts'ín tsakuchjihī Jua nkú ts'ín kichjustjen chahān asunntee

¹⁴ As'ai tsase kō kikiē nku nintjī taba. Asun nintjū tijnāsun nku xi b'a tjin xi nkúhu Ntjihī Nda'x'ūn tjin. Tji'ahā nku coronā tpoonsine. Kjiya ntsja ya nku kichā yjo xi n'echjén nga tí tuniñū.

¹⁵ As'ai ninkū tsitjuhu kj'ai ntitsje kō 'yún kinchja nga b'j kitsúhu xi tijnāsun nintjū:

—Ja kama chá ni xi tjin'tje asunntee. Kichāhī tichákehoni niū kō ch'atjói, at'ahā ja kuichu chubā nga ch'atjō chon.

¹⁶ As'ai xi tijnāsun nintjū kichāhā tsatekoho ni xi tjin'tje asunntee kō j'áya chahān.

¹⁷ Njinkū xi sijnā ndjiojmi ján tā tsitju kj'ai ntitsje xi tā y'a nku kichā yjo.

¹⁸ Kō nāchan chje tā tsitju kj'ai ntitsje xi batéxumahā nd'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'j kitsúhu xi y'a kichā yjoo:

—Kicha yjohi tichákákohoni éhen tuntsjajé xi tjín asuntee, at'ahá ja chubaha nga stí tuntsjajé.

¹⁹ As'ai kichaha ntítsjee tsatekoho tuntsjajé xi tjín asuntee kó kits'ínkj'a má nga ts'íonki tuu, kui xi tsuhu rá má nga s'ejña chji kjuakjan chánkaha Ntjáná.

²⁰ Kits'ionki tuntsjajé natsihin nankiú, tunga tú jníhi kitju. Xi nkú rá ma nku metru masen kama nga nanqaha jnúú kó jan rá unchan kilométu kama nga tayáha.

15

B'i ts'in tsakuchjhi Jua yatu ntítsje xi incha y'a kjuanimá xi fekuhu

¹ As'ai kíkíe ndjiojmi ján k'ái ní chánka xi ma nkjúná, xi tsakúchji ní xi kama. Yatu ntítsje kíkíe xi incha y'a yatu kjuanimá xi fekuhu. B'a ts'in kuichú ma ndjuúhu kjuakjan chánkaha Ntjáná xi t'ib'ejña chji.

² Kíkíe nku ní xi b'a tjín nku ntáchak'un chutsín xi nd'í kin'etjijinkoho tjín. Kó andaihi ntáchak'uun tijncha ndju xutá xi kits'in nganaha chü. Kui xi Najmi kits'intsjohó sénnistjihin kó najmi kits'ínkjáihin nga kis'et'ahá xkj j'áihin chü. Incha y'a xutó najni arpa xi Ntjáná kitsjáha.

³ Tijncha se sohon Moise, ndá xi kits'inxát'ahá Ntjáná, kó tá tijncha se sohon Chutsankó. B'i tijncha tsu:

Ji Ntjání, ji tjihin nga'yún.

Chánka ní xi kin'endai kó ma nkjúnmi.

Kixí kó naxú njyá xi ts'í.

Ji xi ndá reihj xutá xi tjín.

⁴ Ngayjee xutá tjihin nga tsankjúhin, Ntjání.

Ngayjee xutá tjihin nga ts'íintsjohi.

At'ahá nku tutu ji xi tsjei.

Kj'uaí nginkuin ngayjee xutá xi tjín nga ts'íintsjohi,

at'ahá ja ya nga kixí n'ei kjuá.

⁵ Nk'ie nga ja kama ní xu'bí, kíkíe nga tsix'á ninkú, ante nkjúhun Ntjáná xi síjña ndjiojmi ján.

⁶ Tsitju ninkú yatu ntítsje xi incha y'a kjuanimó. Incha yja najyun xi je kó xi tibat'ai kó mehe tjintukjáha ní s'ekjá toonsine.

⁷ As'ai nku ní njú xi tjintu tik'uun kitsjáha nga nkúnkú ntítsje xi yatuú nku tasá toonsine xi kitsehe ní xi ts'ín nibájennehe xutá. Kui xi kjuakjan chánkaha Ntjáná, Ntjáná xi tijná tik'un tú nkjéhe ní.

⁸ Kitsehe aya ninkú ninti xi tsitjujihin kjuachánkaha kó nga'yúhun Ntjáná, kó ndaha nku najmi kama jas'en aya ninkú santa nkúhu nga jeya kjuanimá xi yatuú xi incha y'a ntítsje xi yatuú.

16

B'i ts'in tsakuchjhi Jua kjuanimá xi yatuú

¹ As'ai kint'e nku ntá xi tú xi 'yúhun xi nibaha aya ninkú. B'i kitsúhu ntítsje xi yatu maha: —Tankiún. Tatendzjosún asuntee ní xi tijncha tasá xi yatu xi kjuakjan chánkaha Ntjáná.

² As'ai ntítsje xi tjuun ngjiténdzjosún asuntee ní xi tijncha tasaha. As'ai xutá xi tjintut'áha chubaha chü kó xi kits'intsjohó sénnistjihin incha kingjaha tsé ch'onk'un xi kitsjáha kjuá'un.

³ As'ai ntítsje xi ma johó tsaténdzjojin ntáchak'uun ní xi tijncha tasaha. As'ai jní kama ntáchak'uun xi nkúhu jnihí nku ndá xi kan'ek'ien. K'ien ngayjee xi tjintu tik'un ajin ntáchak'uun.

⁴ As'ai ntítsje xi ma jahan tsaténdzjojin ntáje kó ajin ntá tixó ní xi tijncha tasaha. As'ai jní kama.

⁵ Kint'e nga b'a kitsú ntítsje xi batéxumaha ntánijuó:

—Tsje ní ji, Ntjá xi tijná kó y'ejña. Kixí kuan'ei nga b'a ts'in kuan'ei kjuá.

⁶ At'ahá kui xutá xu'bo incha tsaténdzjo jnihí xutá jee kó já profeta. Nd'ai ji kuak'aihí nga jní incha kuak'i. B'a ts'in machjéhen.

⁷ Tá kint'e nku ní b'í kitsú ajin nachan chje:

—Johón, Ntjá xi tjihin nga'yún, ji xi kixí kó naxú n'ei kjuá.

⁸ As'ai ntítsje xi ma njuhu tsaténdzjojnúhu ts'íú ní xi tijncha tasaha. Kik'aihí kjuá ts'íú nga nd'í k'úetikoho xutá.

⁹ As'ai 'yún kits'ínchjahan nubóó xutá. Ndaha tsa b'a kama, najmi incha ngjik'áhá rá animaha kó najmi incha kits'ínkie yjohó nga Ntjáná xi chánka. Tú sa ní najmi kikienkjún Ntjáná nga kinchja. Ntjáná, kui xi maha tsjá kjuanimá xu'bí.

¹⁰ As'ai ntítsje xi ma uhun tsaténdzjo ni xi tìncha tasaha má tjiñasun chu nga tibatéxuma. As'ai kama jyun ngayjee má tibatéxuma chu. Incha kikjinene njaí xuta ngat'aha kju'a'un xi tìncha be.

¹¹ Ch'on incha kitsúhu Ntjaná xi tjiña nk'a ján tu ngat'aha kju'a'un xi tìncha be ko tsé xi incha kingjaha, tunga tu nkú najmi incha ngjik'áha ra animaha.

¹² As'ai ntítsje xi ma juhun tsaténdzjoín ntáje chánka Eufraťe ni xi tìncha tasaha. As'ai kixíya ntáje tu xi tsjántehe ra nga kj'ua' já rej xi nibáha má tju ts'íu.

¹³ As'ai kikié jan jáninda xi b'a k'un cháxkje k'un. Ts'a chuyatuku tsitju chu ko ts'a chu xi ma joho ko ts'a nda profeta tsank'óo.

¹⁴ Kui jánindoo xi ts'in kjuankjún ko incha bitju nga nchja njaha já rej xi tjin ngayjee asuntee, tu xi k'uéndaha yjoho jóo xi má nga incha ts'in kjuachán. At'aha kjuachán chánka s'e nistjin nk'ie nga kuakúchji yjoho Ntjaná xi tjiñin nga'yún.

¹⁵ "Chasoo, an kjúa xi nkú joyaha nda ndyje. jNda tjin ts'e xi tjiña tik'un ko xi tjiña ndaha najyuhun tu xi najmi kjúatsú'ba kistihí ko najmi kama subaha ra nga cha!"

¹⁶ Jáninda xi joon kinchja njakúhu já rej ante xi 'mi Armagedon nga én hebreo.

¹⁷ As'ai ntítsje xi ma yatuhu tsaténdzjo ni xi tìncha tasaha. Kinu'yá nku nta xi tu xi 'yúhún. Aya njinku má b'ejna Ntjaná nga batéxuma nibaha nto nga b'i kitsú:

—Ja kama.

¹⁸ Tsat'ai nd'ich'on, xaáhan kama, janeya ch'on, ko kama nku chón xi tu xi 'yúhún. Nkúhu nga tjintu xuta asuntee najmi kjee ma nku chón xi nkúhu xu'bo, at'aha tu xi 'yúhún kama chón.

¹⁹ Jan tsitju nanki chánko nga tsakjanya ko kin'ekje nanki xi tjin asuntee. J'áitsjehen Ntjaná nanki chánka Babilonja xi má nga kits'in nibánehe kjuakjan chánkaha. Kin'ek'i nanki Babilonja kjuakjahan Ntjaná.

²⁰ Najmi ta kiyaha ra ngayjee xjo xi tjin ko ta ndaha naxju.

²¹ Nk'a ján nibaha ra ts'í ndjio i xi kik'anehe xuta. Ts'ati yachán kilu áhí niu. Én ch'on tsu kinchja xuta nga najmi kikienkjún Ntjaná ngat'aha kjuanimá xi ts'e ts'í ndjio, at'aha un nkjún incha kikiéhe ngat'aha kjuanimá chánka xu'bi.

17

B'i ts'in tsakuchjihí Jua xi nkú ts'in kin'ekokjua naskóo

¹ As'ai j'aaisena nku ntítsje xi sjíñajihín ntítsje xi yatuu, ntítsje xi incha y'a tasa xi yatuu. B'i kitsúna:

—Nibái. Kuakuchjihí xi nkú ts'in n'ekokjua naská k'aku xi tjiñasun ntáje chánko.

² Já rej xi tjin asuntee incha kikjantuko naskóo ko xuta xi tjintu asuntee ta incha kikjantuko no. B'a ts'in kindyjajihín ra xi nkú ts'inndyjajihín xuta nk'ie nga ma ch'i.

³ As'ai j'aijinna Espirituhu Ntjaná ko ngjikona ntítsjee ante kixiu. Yo kikié nku tachjuún xi tjisuhun nku chu xi ni. Nkú ts'in chubaha xuta, b'a ts'in tjit'aha chu nga kitsejnúhu. Tunga én xi najmi tibenkjúhún Ntjaná tjit'aha. Yatu maha nintaku ko te maha ndjijaha.

⁴ Nku najyun kuan ko ni yja no. Kitsejnúhu ra toonsine ko k'aj'aj'ái ndjio tsjo k'un. Kjiya ntsja nku tasa toonsine xi kitsehe ni xi najmi sasihín Ntjaná ko ni xi si nginkun Ntjaná, kui xi tsuhu ra kjuaská xi kits'in.

⁵ Tjit'a stjen nku j'áin xi najmi chuba mankjihín xuta. B'i ts'in tjit'a: "Nanki chánka Babilonja." Kui xi naaha jminchjín ská ko naaha xuta xi ts'in ni xi najmi sasihín Ntjaná.

⁶ Kikié nga ch'i no. Jnúi xuta jehe Ntjaná ko jnihí xuta xi kin'ek'ien ngat'aha nga kits'ínkie yjoho nga Jesu yjanki, kui xi kits'in ch'ihí. Nk'ie nga kikié no, tu ni xi kama nkjúhúnna.

⁷ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—¿Á tíma nkjúhun ri? Xínyaha nkú tjiñin ra ngat'a ts'e no ko chu xi tjisuhun, xi yatu maha nintaku ko te maha ndjijaha.

⁸ Chu xi kuayai, kui xi y'ejna nk'ie. Najmi ta tjiñin nd'ai. Tunga kuitjunjihí aya tixa nanke nga ngjuai má nga ndyja. Xuta xi najmi tjintut'á j'áihín kintehe ni nga kamanda asuntee xujun xi má nga tjintut'á j'áihín ngayjee xi k'úentu tik'un, kui xutaha incha kama nkjúhún nk'ie nga incha skué chu xi y'ejna nk'ie ko najmi ta tjiñin nd'ai tunga kj'uai ngáha.

⁹ Kui ni xu'bi xi machjéhen kjuankjintak'un. Nintaku xi yatuu, kui xi tsuhu ra asunntu tjenki xi yatu xi tjiñasun no.

¹⁰ Ta tsuhu ra yatu já rej. Un já rej xu'bi ja incha kits'inndyja, nku xi tjin saha xá nd'ai, ko nku xi najmi kjee f'ai. Kui xi najmi 'yún tse kamaha nk'ie nga kj'uai.

¹¹ Chu xi y'ejna nk'ie ko najmi ta tjiñin, kui xi nda rej xi ma jyun, xi ta nku xi yatuu. As'ai ngjuai má nga ndyja.

¹² Ndjia te xi kuayai, kui xi tsuhu ra te já rej xi najmi kjee 'bai xáha, tunga k'uai xáha ra nga kuatéxumako chu nku ora tjiñin.

¹³ Kui xi nkuhú incha kamaḱo xinkjín ko tsjáḱa chu nga yúhún ko xá xi tjíhín.

¹⁴ Incha kjaánko Chutsanko, tunga ts'ín nganahá Chutsanko, at'aha kui xi Nda Ntjaha já ntjā ko Nda rejihí já rej. Incha tjennkihí Chutsanko xuta xi kinchjaha Ntjaná ko j'ájihín, xi kixi incha kits'íntjusun ni xi kitsúhu Ntjaná.

¹⁵ Ko b'a ta kitsú yana ntítsjee:

—Ntáje xi kuayai má nga tjíñasun naskóo, xutahá niy. Tu mí ntjehé ni y'ahara, tu mí éhén ni ko tu mí nankihí ni.

¹⁶ Ndjja xi te xi kuayai xi tjíhín chu, kui xi incha ts'ín unkie naskóo. Incha kjé'aha ngayjee ni xi tjíhín ko k'uéjña kisti. Kjine yjonintehé no ko nd'í incha k'uétikoho.

¹⁷ At'aha Ntjaná y'éjña ajin animaha ndjja xi tee xi má nga incha ts'ín ni xi mjehe Ntjaná. Kui nga nkuhú incha ts'ín maha yjoho ko incha tsjáḱa chu nga kui xi kuatexuma santa nkúhu nga kuitjusun éni xi kitsú Ntjaná.

¹⁸ Na xi kuayai, kui nanki chánka xi batéxumaha já rej xi tjín asuntee.

18

B'í ts'ín tsakuchjihí Jua nga kin'ekje nanki chánka Babilonjá

¹ Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, as'ai kikié kj'ai ntítsje xi nibajehen ndjiojmi jáni. Kui xi chánka xá xi tjíhín. Kjuachánka xi tjíhín kits'ín ndzjehen asuntee.

² Yún kinchja nga b'í kitsú:

—Ja kuan'ekje. Ja kuan'ekje nanki chánka Babilonjá. Ja ni'yaha jánindoḱo kama, ante má tjíntuyá ngayjee jáninda xi tjín. Ja nubaha ngayjee nise xi uncha ko xi si nginkun Ntjaná.

³ Ajihín nanki xingisoḱo nku naská kama nanki Babilonjá. Xi nkúhu tsa kik'í jōo kjuaskáha no nga kikjantuko. Já rej xi tjín asuntee incha kikjantuko no, ko kama nchjiná já tiyantá xi tjín ngat'aha ni nkjún xi ts'atse nga tsjo ts'ín y'ejña.

⁴ As'ai kint'e kj'ai ntá xi nibaha ndjiojmi jáni xi b'í kitsú:

—Tjtjusojiun nankiu, jun xi xuta xi ts'an, tu xi najmi ko jun ch'anjikohonu ngatitsuhún ko tu xi najmi chakohonu kjuanjima xi sakúhu.

⁵ At'aha santaha ndjiojmi jáni ja tibichú ngatitsuhún. Ja tjínjin k'un Ntjaná já xi tjíncha ts'ín.

⁶ N'ek'échjítú ni xi kits'íhín xuta. Jo tjíhín nga n'ek'échjítú ngatitsuhún. Tjinchajihún tasaha ni xi k'úú, xi jo njyá nga yún kjan sa nga xi kitsjáha xi kj'ai.

⁷ Xi nkú ts'ín yún nk'a ts'asje yjoho ko tsjo ts'ín y'ejña, b'a ta ts'ín yún tjohon kjuanjima ko kjuaba nd'ai. At'aha b'a titsu nga kui rú nku na rejna, najmi na x'an rú ko rú najmi s'ehe kjuaba.

⁸ Kui kjuaha nkúhu nga nibane tentehé ra kjuanjima, ngabaya, kjuaba ko kjintúá. Nd'í s'etíkoho, at'aha tjíhín nga yún Ntjaná xi ts'ínkokjuaha.

⁹ Ni xi tjíhín naská Babilonjá já rej xi tjín asuntee kits'ínchjénko no ko jōo incha kikjantuko no. Kui nga nk'ie nga incha skuéhe jōo njintú xi tibitju má nga títi nankiu, incha kjintát'a ko un kama k'un.

¹⁰ Kjin kjuincha, at'aha incha tsankjún kjua'un xi tí'baihi nankiu ko b'a incha kuitsú:

—iNjima rú ts'íhin! iNjima rú ts'íhin nanki chánkoḱo, nanki Babilonjá xi nk'a tjen! At'aha nkúhu nga n'ekokjuaha.

¹¹ Játiyantá xi tjín asuntee ta kjintát'a ko un skuéhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu, at'aha najmi ta tjín xi k'uatsehé ra ch'á xi kj'uaíko.

¹² At'aha toonsine ko toontaba, nkjin tikjá ndjio tsjo k'un ko nkjin tikjá najyun chjí, najyun kuan ko xi nihí, nkjin tikjá yá xi sinjne ko nkjin tikjá ni xi kin'endakoho yá xi chji ko kichá ko kj'ai sa nihí xi tjín,

¹³ nkjin tikjá ni xi sinjne ko ntá sinjne, tjink'úbjo ko xán, seti, kuan njñy xi chjí ko tunjñy, turu ko chutsanka, ndje ko yá xi kje'yún ndje, ko santaha xuta musu xi satéña, kui niyú xi incha f'aíko jōo.

¹⁴ B'a k'úhín nanki Babilonjá:

—Ja najmi ta tjíhín ri tu tsjo k'un xi kama mje nkjúhin! ja kuan'endyja kjin ni tsjo k'un xi tjíhín ko kjuanchjináhi! iNajmi ta sakú saha ri!

¹⁵ Kjin incha kjuincha já tiyantá xi incha kama nchjinántjaihi nankiu, at'aha incha tsankjún kjua'un xi skuéhe nankiu. Incha kjintá ko un skuéhe ngat'aha ni xi tímaha nankiu

¹⁶ nga b'a incha kuitsú:

—iNjima rú ts'íhin! iNjima rú ts'íhin nanki chánkoḱo! Kui xi kingja najyun chjí xi kuan ko xi ni, najyun xi yjajnuhu toonsine ko kj'ai kj'ai ndjio tsjo k'un.

¹⁷ Nkuhú nga kfehe ngayjee kjuanchjiná chánka xu'bj.

Nkjin incha kjuincha ngayjee já xi ts'ínko yábarku, xi yá barku incha b'emayá, xi ts'ínxáya yábarku ko ngayjee xi ntáchak'uun sakúhura ni xi incha kjine.

¹⁸Nk'ie nga incha sku'e nintj xi tibatju má nga títi nankiu, 'yún incha kuinchja nga b'a incha kitsu:

—¿Má nankihi xi b'a ta tjin xi nkú tjin nanki chánko?

¹⁹Incha kuaté'a ndyjo nintaku nga kuakúchji nga kjuaba tjihin, incha kjintá ko un sku'ehe ngat'ahá ni xi tímaha nankiu nga b'i incha kitsu:

—iNima rú ts'ihin! iNima rú ts'ihin nanki chánko! 'Yún ts'atse ni xi chji. Yo kama nchiná ngayjee xi tjihin yábarku. Tu nkúhu nga kuan'ekjehe ngayjee ni xi tjihin.

²⁰Kat'etsjonuu, jun xi tintsu'bo ndjiojmi ján ngat'ahá ni xi t'n'ehe nanki chánko. Kat'etsjonuu, jun xuta jehe Ntjaná ko já postru ko já profeta, at'ahá Ntjaná kuats'inkokjua nankiu ngat'ahá ni xi kits'innuu.

²¹As'ai nku ntitsje xi nk'a tjen kikjesintjen nku ndjio naxi ái. Kui xi kikanik'ajin ntáchak'uun nga b'i kitsú:

—B'i ts'in 'yún n'ekje nanki chánka Babilonia ko najmi ta ch'a sku'ehe ra.

²²Najmi ta kuinú'yáha aya nyátéhe nga kjuane najni arpa ko yanaxu ko tjio. Yo najmi ta s'ehé já xi ts'inda nkjin tikjá ni. Yo najmi ta kuinú'yáha nga kuakjan tunjju.

²³Najmi ta ts'jin ndzehen ndaha nku nd'i aya nyátéhe ko najmi ta kuinú'yáha s'i kjuabixan. B'a kama ta ndaha tsa já tiyanta xi tjin yo kama já k'aku ajihin xuta xi tjin ko tj'e xi mahá ts'anachakoho ra ngayjee naxinantá xi tjin.

²⁴At'ahá kui nankiu y'anji jnihí já profeta, jnihí xuta jehe Ntjaná ko ngayjee xi kin'ek'ien asuntee.

19

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nga kin'etsjoho Ntjaná ndjiojmi ján

¹Nk'ie nga ja kama ni xu'bj, as'ai kint'e ntaha nkjin nkjun xuta xi 'yún kinchja ndjiojmi ján nga b'i incha kitsú:

—iKan'etsjoho Ntjaná, kui xi ts'ink'ankiná!

Kui xi ts'e kjuachánka ko nga'yún.

²At'ahá nda ts'in ko kixi ts'in kjuá,

ja kuats'inkokjua naská k'aku

xi ni najmi ndaha kits'inkatsúnkoho xuta.

Ntjaná ja kuakasje chji jnihí xuta xi ts'e.

³As'ai b'ahá ta incha kitsú ngáha:

—iKan'etsjoho Ntjaná! Nintj xi tibatjuhu nanki chánko ngjuainji nk'a ján tu nkjéhe ni.

⁴As'ai kingjénsten santaha t'anankiu jáchá xi kan njuu ko xi njui xi tjintu tik'uun nga kits'intsjoho Ntjaná, kui xi tijnasun ante má batéxuma. B'i incha kitsú:

—iB'a katuma! iKan'etsjoho Ntjaná!

⁵As'ai kinu'yá nku nta xi nibaha ra má b'ejna Ntjaná nga b'i kitsú:

N'etsjoho Ntjaná ngayjo jun xi xuta xi ts'e,

jun xi yankjún Ntjaná, xi xixihí ko xi ihí.

⁶As'ai kint'e nga xi nkú ts'in nu'yá nkjin ntaha xuta, xi nkú ts'in faneya ntaje nga ma 'yún ko xi nkú ts'in 'yún faneya ch'on. B'i kitsú nto:

—iKan'etsjoho Ntjaná!

At'ahá tibatéxuma Ntjaná, Ntja xi tjihin nga'yún.

⁷Kat'etsjoná ko katsejihinná kjuatsjo,

n'ekie yjoná nga kui xi chánka.

At'ahá ja kuichu chubá kjuabixahan Chutsanko,

ja kab'enda yjoho xi k'úejñako.

⁸Ka'bajihí nga ngjua najyun xi chji,

xi je ko xi tibat'ai.

Kui niu xi tsuhu ra ni xi nda incha kits'in xuta jehe Ntjaná.

⁹As'ai b'a kitsúna ntitsjee:

—T'er'ai ni xu'bj: “iÁ b'a nda tjihin ts'e xi kik'inyaha ra nga kj'uaihi s'i kjuabixahan Chutsanko!”

Ko b'a ta kitsúna:

—Kjuaxi ni xi tíxihin. Ntjaná xi b'a kitsú.

¹⁰As'ai tsásinkúnch'int'ahá ntitsjee xi má nga ts'intsjoho, tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An ta ts'inxát'ahá Ntjaná xi nkúhu ji ko ta xi nkúhu já nts'ei xi tu nkú tíma 'yún tak'uhún én xi tsakúya Jesu. Ntjanáhá xi n'etsjoihi.

At'ahá én xi tsakúya Jesu, kui éen xi ts'inkinchjaha já profeta.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nku xi tjsuhun ndje

¹¹ As'ai kikié nga tjentixá nk'a ján. Tsase ko kikié nku ndje taba. Xi tjísuhun chü 'mi Xi Kixi Ts'in ko Xi Kjuaxi Ni xi Tsu. Kixi ts'in nk'ie nga kjuá ts'in ko nga kján.

¹² Xi tüncha nd'í tüncha tunkün. Nkjin corona tji'aha ko tjit'aha nku j'áin xi nku tutu kui be.

¹³ Yja nku najyun xi kits'ihí jni ko j'áihin, kui xi Éhen Ntjáná.

¹⁴ Tjennkihí já jun xi tjin ndjiojmi ján. Ndje taba tjintusuhun nga yja najyun xi chji, xi taba ko je.

¹⁵ Ts'a tibitju nku kichá xi yjo, tu xi kjaánkoho nanki xi tjin asuntee. Ndjá kuatéxumaha xuta ko ts'in nibánehe kjuakjan chánkaha Ntjáná xi tjihin nga'yún.

¹⁶ Najyun xi yja ko ngasuhú tjt'a j'áin xu'bj: "Nda rejihí já rej ko Nda Ntjaha já ntja."

¹⁷ As'ai kikié nku ntítsje xi siñnasun ts'íu. Kui xi 'yún kinchja nga b'í kitsúhu ngayjee nise xi b'ema tjen nk'a ján:

—Nibá ma ñjakú nga chñoo nichine cháka xi tsjá Ntjáná.

¹⁸ Chñoo yjonintehe já rej ko já jun k'aku ko já xi x'in b'asje yjoho, yjoho ndje ko xi b'esuhun chü, yjonintehe ngayjee xuta, xi tjíma ndaihí ko xi kich'atse, xi ihí ko xi xixihí.

¹⁹ As'ai kikié chü xi tsitjujín ntáchak'uun ko já rej xi tjin asuntee nga tjenko já juhün. Incha kama ñjakú tu xi incha kjaánkoho xi tjísuhun ndje ko já jun xi ts'e xi tjísuhun ndje.

²⁰ Kichjubéníé chí ko tá kichjubéníé ndá profeta tsank'á xi kits'in kjuankjún nginkün chí. Kui kjuankjún xi kits'in ts'anachakoho rá xuta xi kitsjante nga kis'et'aha chubaha chí ko xi kits'intsjoho sénnistjihin. Incha kichjanik'ajin tik'un chí ko ndá profeta tsank'óo ajin ntáchak'un nd'í xi titikoho sufrí.

²¹ Ko já xingisoo kin'ek'ienkoho kichá xi tibitju ts'a xi tjísun ndje. Ngayjee nisee tu xi incha kikhinehé yjonintehe jóo.

20

B'í ts'in tsakuchjihí Jua nga nku mií nú kj'ua

¹ As'ai kikié nku ntítsje xi nibajeheh ndjiojmi ján nga y'a yubihí tixa nanko ko kjiya ntsja nku n'úkicha cháka.

² Jak'á chuyatukú ko y'et'a'yún nku mií nú tjihin. Kui chuyatukú xi ye chá xi 'mi ndaninda ko Satana.

³ Kikjanik'aya tixa nanko ko y'échja. Y'énehe nku sello xi y'échja'yún ankjuo tu xi najmi tá k'uanachaha rá nanki xi tjin asuntee santa nkúhu nga kj'ua nú xi nku miú. Askahan nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miú, tjihin nga chjundáya kutju.

⁴ As'ai kikié nkjin já xi y'entu nga kik'ái xáha nga incha kuatéxuma. Tá kikié xuta xi kitikjá nintaku ngat'aha nga tu nkú kits'inkiehé yjoho nga Jesu yjanki ko y'énijimí éhen Ntjáná. Kui xi najmi kits'intsjoho chü ko sénnistjihin ko najmi kitsjante nga kis'et'aha stjen ko a rá ntsja chubaha chü. Incha j'áiya ngáha rá ngabayoo ko tsatéxumako Jesucristo nku mií nú tjihin.

⁵ Tunga xuta k'ien xingisoo najmi j'áiyaha ngabayoo santa nkúhu nga j'a nú xi nku miú. Xi kuatéxumako Jesucristo, kui xi tjun kj'uaáiyaha.

⁶ Á b'a nda tjihin ts'e xuta je xi k'uaihi rá nga tjun kj'uaáiyaha! Ngabaya xi ma johó najmi tá tjihin rá nga'yún tsa nkú ts'ihin xuta xu'bo. Tu sa ní ts'intsjoho Ntjáná ko Jesucristo xi nkúhu já na'mi ko kuatéxumako nku mií nú tjihin.

B'í ts'in tsakuchjihí Jua nga ts'innndya ndanindoo

⁷ Nk'ie nga ja kj'ua nú xi nku miú, chjundáya ndanindoo má kjiya'yún.

⁸ As'ai kuítju nga k'uanachaha xi batéxumaha nanki Gog ko nanki Magog, kui xi tsuhu rá tu má nankihí ní. Ndanindoo kuínchja ñjakúhu já jun xi tjihin nankiu nga incha kjaán. Nkjin kama xi nkú ts'in nkjin maha tsumí xi tjin andái ntáchak'uun.

⁹ Incha k'úema ngayjee asuntee ko k'uétjindaihí má tjintu xuta jehe Ntjáná ko nanki xi Ntjáná tjoho. Tunga nibahá nd'í nk'a ján xi kj'uaik'itétyjehe.

¹⁰ Ko ndanindoo xi ts'anachaha jóo chjanik'ajin ntáchak'un xi tjihin nd'í ko sufrí, má tá chjanik'ajin chü ko ndá profeta tsank'óo. Yo un skuéhe nstjin nstjen tu nkjéhé nihi.

B'í ts'in tsakuchjihí Jua nga n'ekokjuá xuta

¹¹ As'ai kikié xi tibatéxuma. Taba ko cháka ante má nga tjína nga batéxuma. As'ai t'anankiu ko nk'oo incha ngji t'axín nginkün. Najmi tá kis'ehe rá ante.

¹² Kikié xuta xi k'ien, xi ihí ko xi xixihí, nk'ie nga kabíncha nginkün xi tibatéxumoo. As'ai kichjux'á nkjin xujun ko tá kichjux'á xujun xi má nga tjintut'á j'áihin xuta xi k'úéntu tik'un. Xi nkú ts'in tjt'a xujun ni xi incha kits'in, b'a ts'in kin'ekokjuá xuta k'ien.

¹³ J'áiya ngáha rá xuta xi k'ienjin ntáchak'uun ko xi kjintuyánji t'anankiu, ngayjee xi tjintu antehé xuta k'ien. Xi nkú nga incha kits'in, b'a ts'in incha kin'ekokjuá.

¹⁴ As'ai kichjanik'ajin xi 'mi Ngabaya ko xi 'mi Antehe Xuta K'ien ajin ntáchak'un nd'íu. Ngabaya xi ma joho ntáchak'un nd'íu.

¹⁵ Xi najmi tjintut'á j'áihin xujun má nga tjintut'á j'áihin xuta xi k'úentu tik'uhun, kui xi ta kichjanik'ajin ntáchak'un nd'íu.

21

B'i ts'in tsakuchjhi Jua nku nk'a tsetse ko nku t'ananki tsetse

¹ As'ai kikié nku nk'a tsetse ko nku t'ananki tsetse, at'aha kindyjajin sén nk'a xi tjuun ko t'ananki xi tjuun, ko najmi ta kis'ehe ntáchak'un.

² Ko kikié nanki Jerusalem tsetse. Kui xi nanki jehe Ntjaná xi Ntjaná kits'in nibájen ndjiojmi ján. B'a ts'in kas'enda xi nkúhu nku nabixan xi tsjo tjín x'óti xi kan'engja nga tikuyaha nda bixoo.

³ Kint'e nku nta xi 'yún xi nibaha má tjíña xi tibatéxumoo nga b'i kitsú:
—Ntjaná ja tjíñajihin xuta nd'ai. K'úéñajihin xuta ko kui xi kama xutaha. Ntjaná k'úéñajihin ko kama Ntjaha.

⁴ Ts'inxijnu ntánkun. Najmi ta incha kuayaha ko najmi ta incha kjintáha. Najmi ta kjintáyaha ngat'aha kjuabo ko najmi ta un skuéhe ra. At'aha ni xi kis'e ja najmi ta tjihin.

⁵ As'ai b'a kitsú xi tibatéxumoo:

—An tits'in tsetse ngayjee ni xi tjín.

Ko b'a ta kitsú:

—T'et'ai ni xu'bi, at'aha kjuaxi én xu'bi ko ma n'e s'ejin.

⁶ As'ai b'a kitsúna:

—Ja kama. An xi ntu alfa ko ntu omega, an xi tjuun ko xi fekuu. Xi tíma xintáha an tsjaha nga k'úi ntánjuaha ntá tixa xi ts'ínk'íentu tik'uhun xuta. Tu tsjahá ra.

⁷ Xi ts'ín ngana, kui xi ts'ínkjáihin ngayjee ni xu'bi. An kama Ntjaha ko kui kama ntína.

⁸ Tungá máha xi tsankjún ko xi najmi s'ejihin, xi ts'in ni xi najmi sasína ko xi ts'ínk'ien animá, xi chubá fantukohó xinkjin ko xi ts'in t'je, xi benkjún ntja xi ts'índaha ntsja xuta ko ngayjee xi nchja én tsank'á, kui xi tjihin nga ngjuai ajin ntáchak'un xi nd'í ko sufrí títikoho. Kui xi ngabaya xi ma joho.

B'i ts'in tsakuchjhi Jua Jerusalem tsetse

⁹ As'ai j'aisena nku ntítsje xi sjiñajihin ntítsje xi yatuu, ntítsje xi incha y'a yatu tasa má nga tijncha kjuanimá yatu xi fekuhu. Kui xi b'a kitsúna:

—Nibái. Kuaakuchjhi nabixan xi kama chjuúhun Chutsanko.

¹⁰ As'ai j'ajinna Espiritu ko ngjikoña ntítsjee nku asunntu tjenki chánka xi 'yún nk'a. Yo tsakúna nanki Jerusalem, kui xi nanki jehe Ntjaná xi Ntjaná tits'in nibájen ndjiojmi ján.

¹¹ Nd'ihí kjuachánkaha Ntjaná tits'in kat'áihí nankiu xi nkú joyaha ndjio tsjo k'un chji, xi nkú joyaha nku ndjio jaspe xi taba xi nkúhu nch'an taba.

¹² Tjítjindaihi nankiu nku xjó chánka ko nk'a xi te jo maha ankjuaha. Nkúnkú ankjuo tijnchasti nkúnkú ntítsje ko tjintut'áha ankjuo j'áihin ntjehe xuta Israel xi te jo maha.

¹³ Jan máha ankjuá xi yja má tju ts'íu ko jan yja má xi tjejen fintjai ts'íu ko jan yja nku ngatehe ko jan yja ngate xinkuu.

¹⁴ Te jo maha tuts'in xjóho nankiu. Nga nkúnkú tjintut'á j'áihin ja postru xi te joho Chutsanko.

¹⁵ Ntítsje xi tijnchakona y'a nku yachubá toonsine xi k'ua chubakoho nankiu, ankjuaha ko xjóho.

¹⁶ Nkúhu chubá y'a nankiu. Nga ndjuhu ko nga tayáha tu nkúhu chubá y'a. Yachubaha ntítsjee ts'achubakoho nankiu. Jo mi ko jo unchan kilométru kama. Nga ndjuhu ko nga tayáha ko nga nk'aha tu nkúhu chubá.

¹⁷ As'ai ta ts'achubá xjóho. Cháte ko t'ion metru kama. Chubá xi ts'ínchjén xuta, ta kui xi kits'ínchjén ntítsjee.

¹⁸ Ndjio tsjo k'un jaspe kamandakoho xjó ko toonsine xi tu xi ndahá kamandakoho nankiu. Na xi nkúhu chutsin.

¹⁹ Ngayje tikjá ndjio tsjo k'un chji tjintut'á tsjoho tuts'in xjóho nankiu, jaspe xi tjuun, zafiro xi ma joho, agatá xi ma jahan, esmeralda xi ma ñjuhu,

²⁰ onjce xi ma uhun, cornalina xi ma juhun, crisolito xi ma yatuhu, berilo xi ma jihin, topacio xi ma ñjaha, crisoprasá xi ma tehe, jacinto xi ma te nkúhu, ko amatista xi ma te joho.

²¹ Ankjuá xi te jo, te jo perla tjihin. Nkúhu ndjio tsjo k'un perla kamandakoho nga nkúnkú ankjuo. Ko toonsine xi nda kamandakoho nyáté k'akuhu nankiu. Na xi nkúhu chutsin.

²² Najmi kieke ninku nankiu, at'aha Chutsanko ko Ntjaná, Ntja xi tjihin nga'yún, kui xi ninkuhu nankiu.

²³ Najmi machjehen nankiu tsa ts'íu ts'jín ndzjehen ko tsa sóo, at'aha nd'íhí kjuachánkaha Ntjaná títs'in ndzjehen ko Chutsanko xi nd'íhí nankiu.

²⁴ Xuta naxinantá xi tjin asuntee incha k'úema má ndzjehen nankiu ko incha kj'uaíko yo kjuanchínáhá já rej xi tjin asuntee.

²⁵ Najmi s'echja ankjuahá nankiu nga nistjün, ko najmi s'e nistjen.

²⁶ Yo n'ekjas'en kjuanchínáhá ko ni tsjo k'un xi tjihin nanki xi tjin asuntee.

²⁷ Tunga ndahá nku ni xi si nginkun Ntjaná najmi kjuas'en yo, tá ndaha xuta xi ts'ín ni xi najmi sashin Ntjaná, ko tá ndaha xi nchja én tsank'á. Tu nkuhú xuta xi tjintut'á j'áíhín xujuhun Chutsanko, yo má nga tjintut'á j'áíhín xuta xi k'úéntu tik'uun, kui xi kama kjuas'en yo.

22

B'i ts'ín tsakuchjihí Jua ntá xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta

¹ As'ai tsakúna ntítsjee nku ntáje xi tjihin ntánijua xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta. Kui xi tibát'ai xi nkúhu nch'án taba. Má b'entu Ntjaná ko Chutsanko nga batéxuma, yo tibitjuhu ntóo.

² Kamasehen niyáté k'akuhú nankiu ko xkí andaihi ntáje tjincha yá tu xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta. Nk'ie nga nku nú te jo niyá bjaha tu. Xkí sá bjaha tu. Xkaha yóo maha ts'jinnkíhí xuta naxinantá xi tjin asuntee.

³ Najmi tá s'ehe ni xi najmi nda kinchjane Ntjaná. K'úéjñajihín Ntjaná ko Chutsanko nankiu nga kuatéxumaha ko xuta xi ts'e incha ts'jintsjohó.

⁴ Incha kama kuase'a Ntjaná ko stjen s'et'a j'áíhín.

⁵ Najmi tá s'ehe nistjen. Najmi tá kamachjehen rá nd'í xi ts'jín ndzjehen xuta xi k'úéntu yo ko tá ndaha ts'íu, at'aha Ntjaná ts'jín ndzjehen. Tu nkjéhé ni incha kuatéxuma xuta xu'bo.

B'i ts'ín tsakuchjihí Jua nk'ie nga ja ma kj'uaíhí Jesu

⁶ As'ai b'a kitsúna ntítsjee:

—Kjuaxí én xu'bjí ko ma n'e s'ejin. Ntjaná, Ntja xi kits'ínkinchja já profeta, kui xi kuats'ín nibá ntítsjehe, tu xi kuakúchjihí rá xuta xi ts'e ni xi tjihin nga kama xatí.

⁷ —j'kjuáí xatíá! Já b'a nda tjihin ts'e xi títs'intjusuhun én xi tjit'a xujün xu'bjí, xujün xi títsuya ni xi tjihin nga kama!

⁸ An Jua kint'e ko kieke ni xu'bjí. Askahan nga ja kint'e ko kieke, tsásínkúnch'int'ahá ntítsje xi tsakúna niu nga kits'intjohó.

⁹ Tunga b'ahá kitsúna:

—Najmi b'a tu n'ei. An xi tá ts'inxát'ahá Ntjaná xi nkúhu jí ko xi nkúhu já nts'ei xi já profeta ko ngayjee xi títs'intjusun én xi tjit'a xujün. Ntjanáhá xi n'etsjoihi.

¹⁰ Ko b'a tá kitsúna:

—Najmi tu ch'atj'ó mai én xi kits'ínkjas'ehin Jesucristo xi tjit'a xujün. At'ahá ja tibichú tíña nistjín nga kuitjusun niu.

¹¹ Xi ts'ín ni xi najmi nda, tu nkú kats'íhín ni najmi nda. Xi ch'onk'un, tu nkú kats'íhín ni ch'onk'uhun. Xi nda, tu nkú kats'íhín ni xi ndaha. Ko xi je, tu nkú katuma jehé.

¹² —Johon, kjúáj xatíá. Kjúájkohó chjí xi tsjahá nga nkúnkú xuta xi nkú nga incha kits'ín.

¹³ An xi ntu alfá ko ntu omega. An nga tuts'íhín ni ko nga fekuhu. An xi tjuhun ko xi fekuhu.

¹⁴ Já b'a nda tjihin ts'e xuta xi tibanéhe najyuhun tu xi ts'jínkjáíhín rá tuhú yá xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta ko tu xi kama kjuas'ehen ankjuahá nankiu!

¹⁵ Natsin ján kuincha xuta xi ch'onk'uun, xi ts'ín tj'e, xi chubá fantukohó xinkjín, xi ts'ínk'ien aníma, xi benkjún ntjá xi ts'ímdaha ntsja xuta, ko ngayjee xi tsjohó ko nchja én tsank'á.

¹⁶ —An Jesu títs'in nibá ntítsjena tu xi kuitsuyahá rá xuta ninku ni xu'bjí. An nts'én xi nibáhá rá kjamahá David, an xi ntjehe David, ko an niñu chánka xi ts'ín ndzjen nga ja tífi ma seen.

¹⁷ B'a títsu Espiritu ko chjuúhun Chutsanko:

—j'Nibái!

Xi títbasínñjuhu b'a tá katsú:

—j'Nibái!

Xi tíma xintáha, kanibá. Xi mjehe, tu katakj'áhá ntánijua xi ts'ínk'íéntu tik'uhun xuta.

B'i ts'ín fekuhu xujün xu'bjí

¹⁸ An b'a tíxihín xuta xi títbasínñjuhu én xi tjit'a xujün xu'bjí xi títsuya ni xi tjihin nga kama: Tsa tjin xi k'úésuhun én xi tjit'a ej, Ntjaná k'úésuhun xuta xi b'a ts'jín kjuanjíma xi tjit'a xujün.

¹⁹ Tsa tjin xi kjéxin én xi tjit'a xujuin xi títuya ni xi tihin nga kama, Ntjaná kjéxihin xuta xi b'a ts'iiun tu xi k'uaihi, tu xi tsjá yá xi ts'ink'Iéntu tik'uhun xuta, ko ta kjéxihin ante xi k'uaihi xuta xu'bo nanki jehe Ntjaná xi tjit'a xujuin.

²⁰ Xi tib'éjña chji ni xu'bj b'j títu:

—Johon, kjúái xatá.

¡B'a katuma! ¡Nibái, Ndá Ntja Jesu!

²¹ Ngatentoq kas'enüu kjuandaha Ndá Ntjaná Jesu. B'a katuma.